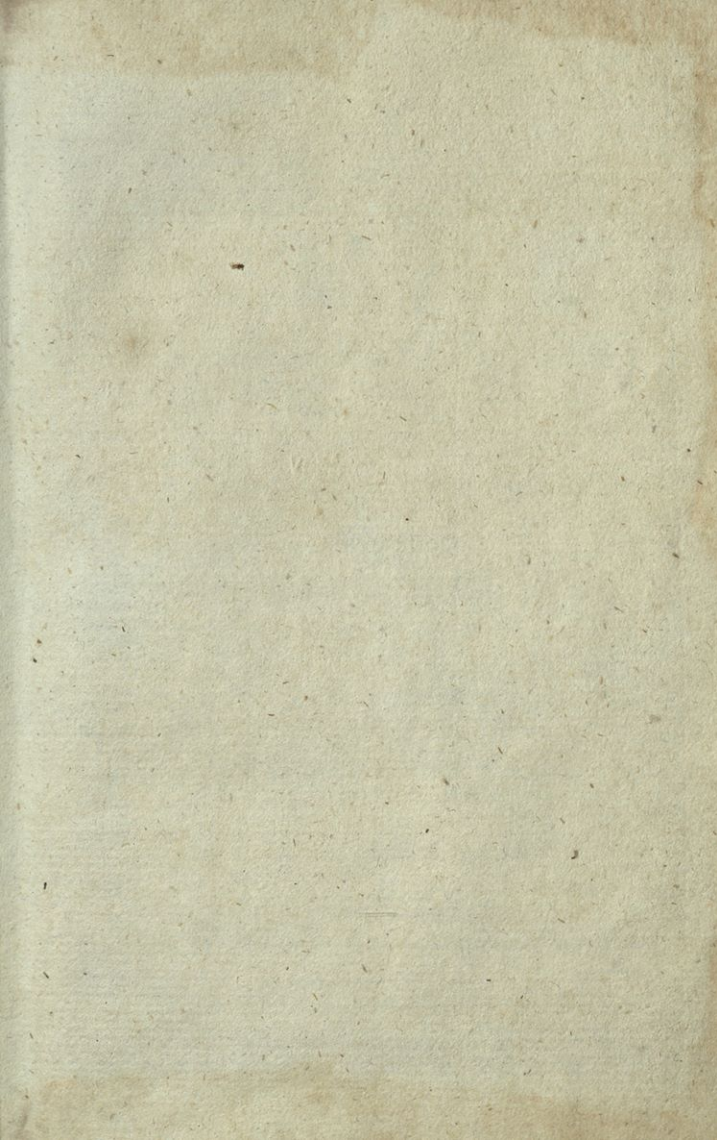
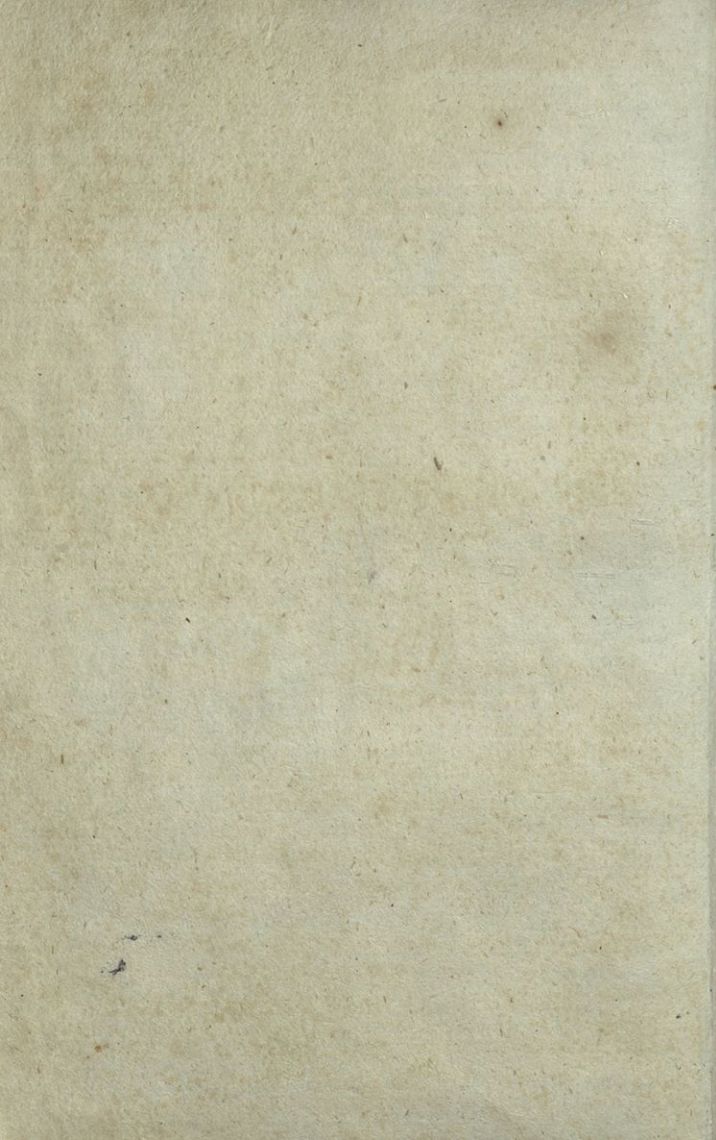

VII
R 34191
2

8

1848

N Ó V I
Z Á K O N
A L I
TESTAMENTOM

GOSZPODNA NASEGA
JEZUSA KRISZTUSA

ZDAJ OPRVICS
zGRCSKOGA NA SZTÁRI SZLOVENSZKI
JEZIK OBRNYENI

P O
KÜZMICS STEVANI,
SURDANSZKOM FARARI,

Shavany
I KNIGE 'ZOLTÁRSZKE.

V KÖSZEGI, 1848.

Stampane z sztroskom i pískmi Reichard Károla i Szinov.

34191

VII-17-9

Szvéta Píszma Nôvoga Zákona.

1. Szvétoga Mátaja Evangeliom.
2. Szvétoga Márka Evangeliom.
3. Szvétoga Lükácsa Evangeliom.
4. Szvétoga Jánosa Evangeliom.
5. Knige Djánya Sz. Apostolov.
6. Sz. Pavla K-Rimlanczom piszani liszt.
7. Sz. Pavla K-Korinthusanczom I. liszt.
8. Sz. Pavla K-Korinthusanczom II. liszt.
9. Sz. Pavla K-Galátanczom piszani liszt.
10. Sz. Pavla K-Efézanczom piszani liszt.
11. Sz. Pavla K-Filippenczom piszani liszt.
12. Sz. Pavla K-Kolossanczom piszani liszt.
13. Sz. Pavla K-Theszszaionicsanczom I. liszt.
14. Sz. Pavla K-Theszszaionicsanczom II. liszt.
15. Sz. Pavla K-Timotheusi I. liszt.
16. Sz. Pavla K-Timotheusi II. liszt.
17. Sz. Pavla K-Titusi piszani liszt.
18. Sz. Pavla K-Filemoni piszani liszt.
19. Sz. Pavla K-'Zidovom piszani liszt.
20. Sz. Petra I. Obcsinszki liszt.
21. Sz. Petra II. Obcsinszki liszt.
22. Sz. Jánosa I. liszt.
23. Sz. Jánosa II. liszt.
24. Sz. Jánosa III. liszt.
25. Sz. Jakuba Obcsinszki liszt.
26. Sz. Júdása liszt.
27. Sz. Jánosa Oznanoszt.

M=O 3000 2393

NEDELNI I SZVÉTESNI EVANGELIOMOV I EPISTOL KAZÁCS.

NEDELE, EVANGELIOMJE, EPISTOLE.

- Adventsška I.* Mát. 21,1-9. Rim. 13,11-14.
Adventsška II. Lük. 21,25-36. Rim. 15,4-13.
Adventsška III. Mát. 11,2-10. 1Kor. 4,1-5.
Adventsška IV. Ján. 1,19-28. Filip 4,4-7.
Koledni I. Lük. 2,1-14. Tit. 2,11-15.
Koledni II. Lük. 2,15-20. Tit. 3,4-8.
Koledni III. Ján. 1,1-14. 'Zid. 1,1-12.
Koledni IV. Mát. 1,18-25. 'Zid. 2,14-16.
Po Koledáj. Lük. 2,33-40. Gal. 4,1-7.
Nóvo leto. Lük. 2,21. Gal. 3,23-29.
Tri Králov dén. Mát. 2,1-12. Es. 60,1-6.
Po tri Králi I. Lük. 2,41-52. Rim. 12,1-5.
Po tri Králi II. Ján. 2,1-11. Rim. 12,6-16.
Po tri Králi III. Mát. 8,1-13. Rim. 12,17-21.
Po tri Králi IV. Mát. 8,23-27. Rim. 13,8-10.
Po tri Králi V. Mát. 13,24-30. Kol. 3,12-17.
Po tri Králi VI. Mát. 13,31-35. 2Petr. 1,19-21.
Septuagesimae. Mát. 20,1-16. 1Kor. 9,24. 27—10,1-5.
Sexagesimae. Lük. 8,4-15. 2Kor. 11,19-33. 12,1-9.
Quinquagesimae. Lük. 18,31-43. 1Kor. 13,1-10.
Posztna I. Mát. 4,1-11. 2Kor. 6,1-10.
Posztna II. Mát. 15,21-28. 1Thesz. 4,1-7.
Posztna III. Lük. 11,14-28. Efez. 5,1-9.
Posztna IV. Ján. 6,1-15. Gal. 4,21-31.

- Posztna V.* Ján. 8,46-59. 'Zid. 9,11-15.
Posztna VI. Mát. 21,1-9. Fil. 2,5-11.
Veliki Csetrtek. Ján. 13,1-15. 1Kor. 11,23-29.
Veliki Pétek. Ján. 19,16-30. Es. 53,5-10.
Vüzenszki I. Márk. 16,1-8. 1Kor. 5,6-8.
Vüzenszki II. Lük. 24,13-35. Dján. 10,34-41.
Vüzenszki III. Lük. 24, 36-47. Dján. 13,26-33.
Po Vüzmi I. Ján. 20,19-31. 1Ján. 5,4-10.
Po Vüzmi II. Ján. 10,11-16. 1Petr. 2,21-25.
Po Vüzmi III. Ján. 16,16-23. 1Petr. 2,11-20.
Po Vüzmi IV. Ján. 16,5-15. Jak. 1,16-21.
Po Vüzmi V. Ján. 16,23-30. Jak. 1,22-27.
Kriszt. vnebozasztopenyé. Márk. 16,14-20. Dján. 1,1-11.
Po Vüzmi VI. Ján. 15,26. 16,1-4. 1Pet. 4,7-11.
Riszálszki I. Ján. 14,23-31. Dján. 2,1-13.
Riszálszki II. Ján. 3,16-21. Dján. 10,42-48.
Riszálszki III. Ján. 10, 1-10. Dján. 8,4-17.
Sz. Troisztva. Ján. 3,1-15. Rim. 11,33-36.
Po Sz. Troisztvi I. Lük. 16,19-31. 1Ján. 4,16-21.
Po Sz. Troisztvi II. Lük. 14,16-24. 1Ján. 3,13-18.
Po Sz. Troisztvi III. Lük. 15,1-10. 1Pet. 5,6-11.
Po Sz. Troisztvi IV. Lük. 6,36-42. Rim. 8,18-23.
Po Sz. Troisztvi V. Lük. 5,1-11. 1Pet. 3,8-15.
Po Sz. Troisztvi VI. Mát. 5,20-26. Rim. 6,3-11.
Po Sz. Troisztvi VII. Mark. 8,1-9. Rim. 6,19-23.
Po Sz. Troisztvi VIII. Mát. 7,15-23. Rim. 8,12-17.
Po Sz. Troisztvi IX. Lük. 16,1-9. 1Kor. 10,6-13.
Po Sz. Troisztvi X. Lük. 19,41-48. 1Kor. 12,1-11.
Po Sz. Troisztvi XI. Lük. 18,9-14. 1Kor. 15,1-10.
Po Sz. Troisztvi. XII. Mark. 7,31-37. 2Kor. 3,4-9.
Po Sz. Troisztvi. XIII. Lük. 10,23-37. Gal. 3,15-22.
Po Sz. Troisztvi. XIV. Lük. 17,11-19. Gal. 5,16-24.
Po Sz. Troisztvi. XV. Mát. 6,24-34. Gal. 5,25. 6,1-10.
Po Sz. Troisztvi. XVI. Lük. 7,11-17. Efez. 3,13-21.
Po Sz. Troisztvi. XVII. Lük. 14,1-11. Efez. 4, 1-6.
Po Sz. Troisztvi. XVIII. Mát. 22,34-46. 1Kor. 1,4-9.
Po Sz. Troisztvi. XIX. Mát. 9,1-8. Efez. 4,22-28.

- Po Sz. Troisztvi. XX.* Mát. 22,1-11. Efez. 5,15-21.
Po Sz. Troisztvi. XXI. Ján. 4,47-54. Efez. 6,10-17.
Po Sz. Troisztvi. XXII. Mát. 18,23-35. Fil. 1,3-11.
Po Sz. Troisztvi. XXIII. Mát. 22,15-22. Fil. 3,17-21.
Po Sz. Troisztvi. XXIV. Mát. 9,18-26. Kol. 1,9-14.
Po Sz. Troisztvi. XXV. Mát. 24,15-28. 1Thes. 4,13-18.
Po Sz. Troisztvi. XXVI. Mát. 25,31-46. 2Thes. 1,3-10.
Po Sz. Troisztvi. XXVII. Mát. 24,37-51. 2Pet. 3,3-13.

SZVÉTKI, EVANGELIOMJE, EPISTOLE.

- S***zvėti András.* Mát. 4,18-22. Rim. 10,8-18.
Sz. Thomás. Ján. 20,24-29. Efez. 1,3-6.
Sz. Nócs. Lük. 2,10-12. Es. 9,5-8.
Sz. Stevan. Mát. 23,34-39. Dján. 6,8-15. 7,60.
Sz. János. Evang. Ján. 21,19-24. Rim. 8,28-39.
Dróbne Decze. Mát. 2,13-18. Ozn. 14,1-5.
Sz. Pavla Povrnenyá. Mát. 19,27-30. Dján. 9,1-22.
Dev. Márie ocsiscsav. Lük. 2,22-32. Mal. 3,1-14.
Sz. Matyas. Mát. 11,25-30. Dján. 1,15-26.
Kriszt. poprietjá. Lük. 1,26-38. Es. 7,10-15.
Sz. Gyüri. Ján. 15,1-8. Jak. 1,2-12.
Sz. Marko. Lük. 10,1-7. Jak. 1,2-12.
Sz. Filip i Jakab. Ján. 14,1-14. Efez. 2,19-22.
Sz. Ivan Krszt. Lük. 1,57-80. Es. 40,1-5.
Sz. Peter i Pavel. Mát. 16,13-20. Dján. 12,1-12.
D. M. Prigléd. Lük. 1,39-56. Rim. 12,9-16.
Mária Magd. Lük. 7,36-50. Pril. 31,10-30.
Sz. Jakub. Mát. 20,20-24. Rim. 8,28-39.
Kriszt. Licza preob. Mát. 17,1-9. 2Pet. 1,14-18.
Sz. Lovrencz. Ján. 12,24-26. 2Kor. 9,6-11.
D. Márie Szmrty. Lük. 10,38-42. Rim. 12,9-16.
Sz. Brtalan. Lük. 22, 24-30. 2Kor. 4,7-10.
D. Márie rodsztva. Mát. 1,1-16. Sir. 24,22-31.
Sz. Mátaj. Mát. 9,9-13. Efez. 4,7-15.
Sz. Mihály. Mát. 18,1-11. Ozn. 12,7-22.

Sz. Lükács. Lük. 10,1-9. Jak. 1,2-12.

Sz. Simon i Judas. Ján. 15,17-21. 1Pet. 1,3-9.

Vszé szvéczov. Mát. 5,1-12. Ozn. 7,2-12.

Sz. Márton. Lük. 12,35-40. 'Zidov. 5,1-10.

Sz. Katarejna. Mát. 25,1-13. 1Kor. 7,25-31.

Czérkvi poszv. Lük. 19,1-10. Ozn. 21,2-5.

Pokôre. Mát. 3,1-12. Rim. 2,1-8.

Po'zétvi. Ján. 4,34-38. 2Kor. 9,6-11.

Po brátri. Mát. 21,33-41. Efez. 5,15-20.

V-Orszácskom szprávis. Mát. 12,25. 1Kor. 12,14-27.

V-Koronüvanyi. Mát. 22,15-22. Rim. 13,1-7.

S. B. D. I. H.

EVANGELIOM

PÔLEG PISZMA

SZVÉTOGA MÁTAJA.

I. TÁL.

I. Roda Krisztusovoga naprê racsunanye
1-17. II. Popriétjé i rodjený Jezusa
18 25.

I. 1. **K**nigerodsztva Jezus Kri-
sztusa, sziná Dávidov-
voga, sziná Abrahámovoga.

2. Abrahám je porôdo I'záka;
I'zák je pa porôdo Jákoba; Já-
kob je pa porôdo Juda, i brate
nyegove.

3. Juda je pa porôdo Fáresa i
Zára z Támare; Fáres je pa po-
rôdo Esroma; Esrom je pa po-
rôdo Arama.

4. Aram je pa porôdo Amina-
dába; Aminadáb je pa porôdo
Naassona; Naasson je pa porô-
do Salmona.

5. Salmon je pa porôdo Boóz a
z Ráchabe; Boóz je pa porôdo
Obeda z Ruthe; Obed je pa po-
rôdo Jessea.

6. Jesse je pa porôdo Dávid
Krála: Dávid Král je pa porôdo
Salamona z Uriásove 'zené.

7. Salamon je pa porôdo Ro-
boáma; Roboám je pa porôdo
Abia; Abia je pa porôdo Asa.

8. Asa je pa porôdo Josafáta;
Josafát je pa porôdo Joráma;
Jorám je pa porôdo Oziása.

9. Oziás je pa porôdo Joatha-
ma; Joatham je pa porôdo Achá-
za; Acház je pa porôdo Eze-
kiása.

10. Ezekiás je pa porôdo Ma-
nassesa; Manasses je pa porôdo
Amona; Amon je pa porôdo Jó-
siása.

11. Josiás je pa porôdo Jecho-
niása, i brate nyegove za vrê-
mena Babilonszkoga szeljenyá.

12. Po Babilonszkom szeljený
je pa Jechoniás porôdo Salathie-
la; Salathiel je pa porôdo Zo-
robábela.

13. Zorobábel je pa porôdo
Abiuda; Abiud je pa porôdo
Eliákima; Eliákim je pa porôdo
Azora.

14. Azor je pa porôdo Sádoka; Sádok je pa porôdo Achima; Achim je pa porôdo Eliuda.

15. Eliud je pa porôdo Eleázara; Eleázar je pa porôdo Máthána; Máthán je pa porôdo Jákoba.

16. Jákob je pa porôdo Jó'zefamo'za Márie, z stere je porôdjen Jezus, ki sze zove Krisztus.

17. Zató vsza eta pokolénja od Abraháma notri do Dávida szo stirinájszetera pokolénja; i od Dávida notri do Babilonszkoga szeljenjá je stirinájszet pokolénj, i od Babilonszkoga szeljenjá je stirinájszet pokolénj notri do Krisztusa.

II. 18. Jezus Krisztusarodjenyjé je pa etak bilô: zarocsena mati nyegova Mária Jo'zefi prvle, liki szta vküp prisla, nájdena je noszécsa z Dühá szvétoga.

19. Jó'zef pa nyé mô'z, pravi-csen bodôcsi nej jo je steo oszramotiti; nego jo je steo szkrivomá odpüsztti.

20. Gda bi pa eta v szebi premislávao: ovo, Angel Goszpodnov sze je nyemi szkázao vu szne, erkôcsi: Jo'zef Szin Dávidov, neboj sze k szebi prijéti Mário 'zeno tvojo. Ár ka sze je v nyé poprijalo, z Szvétoga Dühá je.

21. Porodi pa Szina, i zváo bos imé nyegovo Jezus; ár on

1.2. Tál.

zvelicsa lüdsztvo szvoje od grêhov nyegovi.

22. (Tô sze je pa czelô zató zgôdilo: da bi sze szpunilo, ka je povédano od Goszpodna po Proroki erkôcsem:

23. Ovo, dêva bode noszécsa, i porodi Szina, i zváli bodo imé nyegovo: Emmánuel, stero je razklajeno: znami Bôg.)

24. Obüdjen pa Jo'zef zeszna, vcsino je tak, liki je zapovedao nyemi Angel Goszpodnov; i k szebi je prijao 'zeno szvojo.

25. I nej jo je szpoznao: do-kecs je nej porodila szina szvo-jega prvorodjenoga; i zváo je imé nyegovo Jezus.

II. TÁL.

I. Ti môdri 1-12. II. Od Jo'zefovoga sz Krisztusom i z Máriom v Egiptom bē'zanya 13-15. II. Od Bethlehemszke deczé vmárjanyá 16-18. IV. Ti pobegnyeni z Egiptoma v Názareth prisesztjé 19-23.

I. 1. Gda sze je pa Jezus porôdo v Bethlesemi Júde, vu dnévi Herodes Krála; ovo môdri szo prisli od szuncsenoga zhoda v Jerusálem erkôcsi:

2. Gde je te porodjeni král 'Zidovszki? Ár szmo vidili nyegovo zvêzdo na szuncsenom zhodi, i prisli szmo ga molit.

3. Tô pa szlisavsi Herôdes Král, zburkao sze je, i 'znyim vesz Jerusálem.

4. I, vküp szpravivsi vsze vlád-

nike popovszke, i pizácse lüd-sztva szpítávo je od nyih: gde bi sze meo Krisztus poroditi?

5. Oni szo pa erkli nyemi: v Bethlehemi Júde. Ár je tak pizszano po proroki:

6. I ti Bethlehem, zemla Júde, znikaksim tálom szí nej nájmén-sa med poglavniki Júde. Ár z tébe bode zhájao voj; steri bode pászo lüdsztvo moje Izráelszko.

7. Teda je Herodes szkrivomá zvao te mōdre, i szkrblivo je zvedávao od nyih ono vrēmen; v kom sze je szkázala ta zvēzda.

8. I, poszlao je v Bethlehem, i ercsé: idōcsi szkrblivo szpítavajte od deteta; gda je pa nájdete, nazvēsztite mi, da je i jasz, tá idōcsi, molim.

9. Oni pa poszlühnovsi Krála, sli szo tá. I ovo, zvēzda, stero szo vidili na zhodi, pred nyimi je sla; dokecs pridōcs je sztánola, gde je bilô to dēte.

10. Vidivsi pa zvēzdo, radūvali szo sze jáko zvelikom radosztjom.

11. I idōcsi vu hi'zo, naisli szo to dēte z Máriom materjom nyegovom: i pokleknovsi molili szo je; i ôdprli szo kincse szvoje i darūvali szo nyemi dári, zlato, i kadilo, i mirho.

12. I opōmenyeni od Bogá vu szne, naj sze ne vrnējo nazá

k Herōdesi, po drūgoj pôti szo sli nazá vu szvoje domovine.

II. 13. Gda szo pa oni odisli; ovo Angel Goszpodnov szkázao sze je vu szne Jo'zefi, erkōcsi: gori sztánovsi vzemi to dēte i mater nyegovo i bē'zi v Egip-tom, i boj tam, dokecs ti povēm. Ár Herodes bode iszkao to dēte na pogūbel.

14. On pa gori sztánovsi vzéo je to dēte, i mater nyegovo v nocsi, i odisao je v Egiptom.

15. I bio je tam notri do szmrți Herodesove; da bi sze szpunilo; ka je povédano od Goszpodna po proroki erkōcsem: z Egip-toma szem zváo szina mojega.

III. 16. Teda Herodes gda bi vido, kâ je ospotan od ti mōdri raszrdo sze je jáko, i poszlavsi vojszko szpomōro je vszo deczo, v Bethlehemi i vu vszē kraínaj nyegovi, od dvē lēt i n'ze sztaro pôleg vrēmena, stero je pascslivo zeznao od ti mōdri.

17. Teda sze je szpunilo ka je povédano od Jeremiás proroka erkōcsega:

18. Glász je v Rámi szlisani, plac i jocs i czvil vnōgi. Ráchel je jōkala szvoje Szini, i nej sze je stela obeszeliti záto; kâ ji je nej bilô.

IV. 19. Po szmrți pa Herodesove, ovo Angel Goszpodnov

v szne sze je szkázao Jo'zefi v Egiptomi.

20. Erkôcsi: sztani gori vzemi to dête i mater nyegovo, ino idi v Izraelszko zemlo; Ár szo pomrli, ki szo iszkali düso deteta.

21. On pa gori sztánovsi vzéo je to dête i mater nyegovo, i sao je v Izraelszko zemlo.

22. Szlisavsi pa, kâ Archelaus kralüje nad Judeom meszto Herodesa ocsé szvojega, bojao sze je tá idti. Opômenyeni pa od Bogá vu szne, sao je na sztráni Galilee.

23. I, tá pridôcsi prebivao je v meszti, stero sze veli Náza-reth: dabi sze szpunilo povédanye po prorokáj; kâ bode sze Nazarenszki zváo.

III. TÁL.

I. Predganye i krszt Ivanov 1-12. II. Krisztusovo okrsztsávanye 13-17.

I. 1. **V**u oni dnévi prisao je Ivan krsztitel predgajôcsi vu püscsávi Judee.

2. I govorécsi: povrnte sze; ár sze je pribli'zalo Králevsztno nebeszko.

3. Ár je eto, ka je povédano od E'zaiása proroka govorécsega: glász kricsécsega vu püscsávi, naprávlajte pôt Goszpodnovo, rávne csinte szteze nyegove.

4. On pa, Ivan, je meo odetel szvojo z gomilszkoga koszminya i remeni pojász okôli ledev-

2.3.Tál.

jôv szvoji: nyegova hrána je pa bila, kobilicze i polszki mäd.

5. Teda je vö sao k nyemi Jerusalema, i vsza Judea, i vsze okôli Jordána le'zajôcse dr'zéle.

6. I okrszcsávali szo sze v Jordáni od nyega, vadlűvajôcsi grêhe szvoje.

7. Gda bi pa vido vnôge z Farizeusov i z Szadduczeusov prihájjajôcse k szvojemi krszti, erkao nyim je: zle'zenyé vipere, sto vám je pokazao bè'zati od prisesztné szrditoszti?

8. Prinásajte záto szád vrêdni pokôre.

9. I ne stímajte escse kâ bi pravili vu szebi: ocsó mámo Abraháma. Ár velim vám, kâ je zmo'zen Bôg z etoga kaménnya zbüditi szini Abrahámi.

10. 'Ze je pa i szekera na korenyé drevja polo'zena. Záto vszákô drêvo, stero ne prinása dobroga száda, sze vö vszecsé, i na ogen vr'ze.

11. Jasz isztina krsztsávam vász vu vodi na pokôro: ki pa za menom pride, mocsnêsi je odmêne, steroga sôlinczov szem nej vrêden nosziti; on bode vász krsztsávao v Szvétom Dühi, i v ognýi.

12. Šteri má vejacso vu rôki szvojoj, i scsiszti gümno szvoje, i vkűp szprávi pseniczo szvojo

v skegen; pleva pa ze'zgé z nev-gasenim ognjom.

II. 13. Teda je prisao Jezus od Galilee k Jordáni k Ivani da bi-sze krszto od nyega.

14. Ivan sze je pa odgovárjao erkôcsi: meni sze je potrebnô od tébe krsztiti, i ti kmeni prihâjas?

15. Odgovorêcsi pa Jezus erkao nyemi je: niháj zdâ; ár sze tak dosztája náj szpuniti vszo praviczô. Teda ga je pûszto.

16. I okrszczen Jezus preczi je gori sao od vodé: i ovo, od-prla szo sze nyemi nebésza, i vido je Dûhá Bo'zega doli idô-csega, liki golôba, i idôcsega na nyega.

17. I ovo glász z nebész govo-rêcsi: ete je Szin moj, te lûb-léni; v kom sze mi je dopadnolo.

IV. TÁL.

I. Krisztusov poszt i szküsávanye 1-11. II. Krisztusovo sztanyé i zacsetek prêd ganya 12-17. III. Stiri brátov na Apostolszko zvaný 18-22. IV. Vcsenyé i zvracsúvanye 23-25.

I. 1. **T**eda je Jezus odneseni vu pûscsávo od Dûhá da bi sze szküsávao od vrága.

2. I da bi sze poszto stirideszét dni, i stirideszét nôcsi, potom je ogládo.

3. I prisztôpivsi k nyemi te szküsávecz, erkao je: csi szi Szin Bo'zi, erczi, naj eta kaménya krûh bodo.

4. On je pa, odgovorêcsi er-

kao: pizvano je, cslovek ne'zivé z szamim krûhom; nego vszâ-kov recsjov, stera z vûszt Bo'zi zhâja.

5. Teda ga je vzéo vrág vu szvéto meszto, i posztavo ga je na perotniczo Czérkvi.

6. I erkao je nyemi: csi szi Szin Bo'zi, vr'zi sze doli. Ár je pizvano; kê Angelom szvojm zapovê od tébe; i na roké te vzemejo, da kak ne vdâris vu kamen nogé tvoje.

7. Erkao je nyemi Jezus: pá je pizvano; ne szküsávaj Gosz-podna Bogá tvojeja.

8. Pá ga vzeme vrág na edno jáko vizzoko gorô, i pokâ'ze nyemi vsza králevsztva toga szvéta i nyih diko.

9. I veli nyemi: eta vsza tebi dam; csi doli szpádnovsi me molo bodes.

10. Teda nyemi veli Jezus: odí-di Satan. Ár je pizvano: Gosz-podnoga Bogá tvojeja moli i nyemi szamomi szlû'zi.

11. Teda ga je niháo vrág: i ovo Angelje szo prisztôpili, ino szo nyemi szlû'zili.

II. 12. Gda bi pa csüo Jezus; ka je Ivan v roké dâni: sao je nazâ v Galileo.

13. I osztavivsi Nárareth idô-csi je prebívao v Kapernaumí v tom pri môrji vu Krajínáj Zabalona, i Neftalima.

14. Da bi sze szpunilo povêdanye po E'zaiási proroki govorécsem:

15. Zemla Zabulon, i Zemla Neftalim pôleg pôti môrja prêk Jordána, Galilea poganov.

16. Lûdsztvo szedécse v kmiczi, je vidilo szvetloszt veliko: i tim szedécsím vu dr'zéli i szen-czi szmrtnoj, je szvetloszt zisla.

17. Od tisztoga máo je zácsao Jezus predgati, i praviti: povrnte sze; ár sze je pribli'zalo králevsztvo nebeszko.

III. 18. Hodécsi pa Jezus kre môrja Galileánszkoga, vido je dvá brata, Simona, steri sze zové Peter, i Andrása brata nyegovoga, metajôcsiva vlák vu môrje; (ár szta ribicsa bilá).

19. I veli nyima: naszledüjta me, i vcsinim váj lûdi ribicsa.

20. Onedva szta pa preczi tá nihála vlaké, naszledüvala szta nyega.

21. I dale idôcsi odnut, vido je drûga dvá brata, Jákuba Zebedeusovoga Sziná, i Ivana brata nyegovoga, vládji z Zebedeusom nyidva ocsompoprâvlajôcse vlaké szvoje; i zváo nyidva je.

22. Onedva szta pa preczi tá nihála ládjo, i ocsó szvojega, naszledüvala szta nyega.

23. I okôli je sao po vszój Galilei Jezus vucsécsi vu szprâviscsaj nyihovi i predgajôcsi Evan-

geliom králevsztva, i vrácsivsi vszáki beteg, i vszáko medlovnoszt med lûdsztvom.

24. I vő je zisao glász nyegov vu vszo Sirio; i prineszli szo k nyemi vsze, ki szo sze hûdô meli, z rázlocsnimi boleznosztmi i mokami obvzété, i vragometne, i mészecsne, i z 'zlakom vdárjene; i zvrácso je je.

25. I naszledüvalo ga je vno'zina lûdsztva od Galilee, i desztét mész, i Jerusálema, i Judee i prêk Jordána bodôcsi.

V. TÁL.

I. Od ti blá'zeni 1-12. II. Krsztsanov csészt 13-16. III. Sztálnoszt i rázum desztétere zapôvedi 17-48.

I. 1. **G**da bi pa vido Jezus to lûdsztvo, sô je gori na goro: i gda bi doli szeo, prisztôpili szo k nyemi vucseniczke nyegovi.

2. I odpré vûszta szvoja, vcsio je je govorécsi:

3. Blá'zeni szo, ki szo szíromácizke v dûhi: ár je nyihovo Králevsztvo nebeszko.

4. Blá'zeni szo, ki sze 'zalosz-tijo: ár sze oni obeszelijo.

5. Blá'zeni szo ti krotki: ár oni bodo zemlo ôroküvali.

6. Blá'zeni szo, ki gladüjejo, i 'zéjajo praviczó: ár sze oni nasztijo.

7. Blá'zeni szo ti milosztivni: ár oni miloscsó dobíjo.

8. Blá'zeni szo oni, ki szo csisz-toga szrczá: ár oni bodo Bogá vidili.

9. Blá'zeni szo ti mirovni: ár sze oni Bo'ziszinovje zváli bodo.

10. Blá'zeni szo, ki sze za vo-lo pravicze pregányajo: ár je nyihovo Králevsztvo Nebeszko.

11. Blá'zeni szte, gda vász pszüvali i preganyali bodo, i gucsali bodo vszo hűdo rêcs prôti vám la'zécsi, za mojo volo.

12. Radűjte sze ino sze veszel-te: ká je yas nájem veliki vu ne-bészaj. Ár szo tak preganyali i proroke: ki szo pred vami bili.

II. 13. Vi szte szol zemlé: csi sze pa szol szkvari, sz kim sze bode szolila? Nika ne valá vecs: nego da sze vő vr'ze, i szklácsi od lűdi.

14. Vi szte szvetloszt etoga szvêta. Nemore meszto szkrito bidti, stero je na velikom brêgi polo'zeno.

15. Niti ne vu'zgêjo poszvêta: naj ga pod korcz denejo: nego v poszvecsnyek, i szvêti vszêm, ki szo v hi'zi.

16. Tak sze naj szvêti szvetloszt vasa pred lűdmi: da vidijo vasa dobra dela, i dicsijo Ocsó vasega, ki je vu nebészaj.

III. 17. Ne stimajte; ká szem prisao razve'zűvat Právdo, ali Proroke: nej szem prisao razve-zűvat nego szpunyávat.

18. Ár zaisztino velim vám: dokecskoli ne prède Néba i Zem-la, eden pizsk, ali edna piknyi-cza ne prède z Právde; dokecs-koli sze vsza ne zgodijo.

19. Záto, sterikoli razvé'ze ed-no zapoved tê ti naj ménsi, i tak bode vcsio lűdi, naj ménsi sze bode zváo v králevsztvi ne-beszkom: steri pa bode prav csi-nio i vcsio; té bode sze veliki zváo v králevsztvi nebeszkom.

20. Záto velim vám ká, csi ne bode popolna pravicza vasa bo-le, liki pizsácsov ino Farizeu-sov, ne bodete sli v králevsztvo nebeszko.

21. Csűli szte; ká je povêda-no tim sztarisim: ne vmôri; sterikoli pa vmori, vrêden je szôdbe.

22. Jasz pa velim vám: ká vszáki, steri sze szrdi na brata szvojega zamán; vrêden je szôdbe: sterikoli pa ercsé brati szvojemi, lajhár; vrêden bode szpráviscsa: sterikoli pa ercsé, blázen; vrêden bode gehensz-koga ognya.

23. Csi záto gori prineszês dár tvoj na oltár, i tam sze szpo-menês, ká brat tvoj má ká prôti tebi.

24. Niháj tam dár tvoj pred ol-tárom, ino idi, zméri sze prvle z bratom tvojim, i teda pridôcsi prineszi dár tvoj.

25. Boj dobre pámeti k protiv-
niki tvojemi hitro, dokecs szí
na pôti 'z nyim, naj te gda ne dá
protivník szodczy, i szodecz te
dá hlápczy, i v temniczo sze vr-
'zes.

26. Zaisztino velim tebi: ne bos
vô sao odnut; dokecs ne plácsas
te szlédnyi szôd.

27. Csüli szte, kâ je povédano
tim sztarisim: ne praznűj:

28. Jasz pa velim vám: kâ
vszáki, ki sze zglédne na 'zeno
k po'zelènyi, 'ze je praznűvao
'znyom vu szvojem szrczi.

29. Csi te pa okô tvoje dêszo
szpáka; vô je szkopaj i vrzi je
od tébe. Ár je bole tebi: da sze
pogűbí edna kotrig tvoji; liki,
ka bi sze czêlo tvoje têlo vrglo
v gehenno.

30. I csi te dêszo tvoja rôka
szpáka; odre'zi jo, i vrzi jo od
tébe: Ár je bole tebi: da sze
pogűbí edna kotrig tvoji; liki,
ka bi sze czêlo tvoje têlo vrglo
v gehenno.

31. Povédano je pa: kâ, ste-
rikoli odpűszti 'zeno szvojo, ná
ji dá razlocsenyá liszt.

32. Jasz pa velim vám: kâ, ste-
rikoli odpűszti 'zeno szvojo bre-
zi zroka práznoszti, vcsiní jo
praznűvati; i, sterikoli odpűs-
cseno vzeme, praznűje.

33. Páli szte csüli; kâ je po-
védano tim sztarisim: krívo ne
5.Tál.

priszégaj; dáj pa Goszpodni prí-
szego tvojo.

34. Jasz pa velim vám: ne pri-
szégajte czelô, niti na nébo záto,
kâ je Bo'zi thrônus.

35. Niti na zemlo záto; kâ je
podnogáonicza nyegova: niti na
Jerusálem záto; kâ je meszto ve-
likoga krála.

36. Niti na glávo tvojo ne pri-
szégaj: ár nemres ednoga vlá-
sza bêloga, ali csrnoga vcsiniti.

37. Bojdi pa rêcs vasa: tak,
tak; nej, nej; ka je pa vise toga,
z hűdoga je.

38. Csüli szte, kâ je povédano:
okô za okô; i zôb za zôb.

39. Jasz pa velim vám: ne
sztante prôti hűdomi; nego, ki-
koli te vdári na dêszo tvojem
líczi, obrni nyemi i to drűgo.

40. I ki sze scsé z tebom práv-
divati, ino ti szűknyo vzéti:
pűszti nyemi i plács.

41. I kikoli te bode primárjao
na edno milo zemlé, idi 'z nyim
dvê.

42. Ki te proszi; dáj nyemi:
i ki scsé od tébe na pôszodo
vzéti, ne obrni sze od nyega.

43. Csüli szte; kâ je povéda-
no: lűbi bli'znyega tvojega, i
odűrjávaj nepriátela tvojega.

44. Jasz pa velim vám: lűbte
nepriátela vase; blagoszlávlajte
one, ki vász preklinyajo; dobro
csinte z onimi, ki vász odűrjá-

vajo; i molte za one, ki vász szküsávajo ino pregányajo.

45. Da bodete szinovje Ocsé vasega, steri je v nebészaj, ki szuncze szvoje gori zhájati csini na hűde i dobre, i dá de'zd'z na pravicsne i nepravicsne.

46. Ár, csi bodete lűbili li té, ki vász lűbijo, káksi nájem bodete meli? Néli i publikánuske tő csinijo?

47. I, csi bodete sze poklanyali szamo vasim bratom; ka obilnoga vcsinite? Néli i publikánuske tak csinijo?

48. Zátó bojdite vi popolni, liki i Ocsa vas, steri je vu nebészaj, je popolni.

VI. TÁL.

I. Álmosztvo 1-4. II. Molítev 5-15. III. Poszt 16-18. IV. Kints 19-23. V. Szkrblivoszt 24-34.

I. 1. **K**ebzűjete, álmosztvo vase ne csinte pred lűdmí; naj sze od nyih vidíte: drűgacsi nájema nēmáte pri Ocsi vasem, steri je vu nebészaj.

2. Gda pa csinis álmosztvo: ne trombontaj pred tebom, liki szkazlívcezi csinijo vu szpráviscsaj, i na viliczaj; naj sze dicsijo od lűdi. Zaisztino velim vám: prijali szo nájem szvoj.

3. Ti pa tak csini álmosztvo: naj nezna lēva tvoja, ka csini dēszna tvoja.

4. Naj bode tvoje álmosztvo vu

szkrivnom meszti, i Ocsa tvoji, ki vidi vu szkrivno, on ti povrné vu ocsivesznom.

II. 5. I, gda molis, ne bojdi, liki szkazlívcezi. Ár lűbijo vu szpráviscsaj i na vogláj vilicz sztojécsi moliti: naj sze vidijo od lűdi. Zaisztino velim vám: ká szo vzéli nájem szvoj.

6. Ti pa, gda molis, idi notri v kámro tvojo, i doli zapri dveri tvoje, i moli Ocsó tvoje vu szkrivnom: i Ocsa tvoji vidőcsi vu szkrivnom, povrné ti vu ocsivesznom.

7. Molécsi pa ne bojdite vno-gogucsécsi, liki poganye. Ár stimajo, ká sze vu szvojem vno-gom gűcsanyi poszlűhnejo.

8. Zátó ne priglihávajte sze k nyim. Ár zná Ocsa vás, stera potrebűjete, prvle, liki ga vi proszite.

9. Zátó vi etak molte: Ocsa nas, ki szi vu nebészaj. Szvéti sze Imé Tvoje.

10. Pridi Králevszto Tvoje: bojdi vola Tvoja, kako je vu Nėbi, tak i na Zemli.

11. Krűha nasega vszakdenésnyega dáj nam ga dnesz.

12. I odpűszti nám dugé nase, kako i mi odpűscsamo du'znikom nasim.

13. I nevpelaj nász vu szkűsávanye: nego oszlőbodi nász od hűdoga. Ár je tvoje Krá-

levsztvo, i môcs, i dika na veke. Amen.

14. Ár, csi odpüsztite lüdém presztopenyé nyihovo, odpüsztí i vám Ocsa vas nebeszki.

15. Csi pa ne odpüsztite lüdém presztopenyá nyihova: ni Ocsa vas ne odpüsztí vám presztopenyá vasa.

III. 16. Gda sze pa posztite: ne bojdte, liki szkazlívci, 'zalosznoga obráza. Ár zgrdijo szvoja licza: naj sze vidijo od lüdi; kâ sze posztijo. Zaisztino velím vam: kâ szo vzéli nájem szvoj.

17. Ti pa, gda sze posztis, nam'a'zi tvojo glavô, i lícze tvoje muj.

18. Naj sze ne vídis lüdém ka sze posztis: nego Ocsi tvojemí, steri je vu szkrivnom: i Ocsa tvoj, ki vu szkrivno gléda, povrne ti vu ocsivesznom.

IV. 19. Ne szprávlajte szí kincse na zemli, gde je mol i erja szkvari, i gde je tatjé podkopajo i vkrádnejo.

20. Szprávlajte szí pa kincse vu Nébi: gde je ni mol, ni erja ne szkvari, i gde je tatjé ne podkopajo, niti je ne vkrádnejo.

21. Ár, gde je kincs vas, tam je i szrcze vase.

22. Poszvèt tēla je okô. Záto, csi bode okô tvoje prôszto, czēlo tēlo tvoje szvetlo bode.

6.Tál.

23. Csi pa okô tvoje bode hüdo: czēlo tēlo tvoje kmicsno bode. Csi je záto tá szvetloszt, stera je v tebi, kmicza: ta kmicza kelika bode?

V. 24. Niscse nemre dvôma Goszpôdoma szlű'ziti. Ár ali ednoga bode odürjávo, i toga drügoga lübo, ali sze k ednomi pridrű'zi, i toga drügoga zav'r'ze. Ne morete Bôgi szlű'ziti i mammoni.

25. Záto velím vám: ne szkrbite sze za 'zítek vas, ka bodte jeli, i ka bodte pili: niti za tēlo vase, ka bodte oblácsali. Nej je 'zítek vecs, liki hrána, i tēlo, liki oblecsalo?

26. Glédajte na fticze nebeszke: one ne szējajo, ni ne 'zenyajo, niti ne szprávlajo vu skegnye; i dönok Ocsa vas nebeszki nyé hráni. Nê szte ví vnogo poglavitēsi od nyih?

27. Sto pa z vász szkrblivajôcs more pridati k Viszokoszti szvojoj eden lakét?

28. I za oblecsalo ka sze szkrbite? vcsite sze: liliomi polszki kakda rasztéjo; ne delajo, ni ne predéjo.

29. Velím pa vám: kâ sze je ni Salamon vu vszój diki szvojoj nê tak oblácsao; kak edno z eti.

30. Csi pa trávo polszko, stera dnesz jeszte, a vűtro sze pa

v pécs vr'ze, Bôg tak oblácsa; nêli vász zvnôgim bole, maloverczy?

31. Ne szkrbte sze tak govorécsi: ka bomo jeli? i ka bomo pili? ali, ka bomo oblácsali?

32. Ár vsza eta poganye szpitávajo: ár zná Ocsa vas nebeszki, kâ ví vsza eta potrebüjete.

33. Iscsite pa prvo králevszstvo Bo'ze, i praviczó nyegovo; i eta vsza sze vám privr'zejo.

34. Ne szkrbte sze zátó na üt-rásnyi dén; ár üt-rásnyi dén sze bode szkrbo za szvoja. Zado-szta je dnévi hüdôba nyegova.

VII. TÁL.

I. Szlépa szôdba 1-5. II. Csészt düsevní pasztérov vu szlû'zbi Vecsérje i Evangeliuma 6. III. Nadigavanye na molitev 7 11. IV. Regula pobo'znoga 'živlênja 12-14. V. Krívi proroczke 15-23. VI. Hi'za na pészki 24 29.

I. 1. **N**e szôdte, naj sze ne szôdite.

2. Ár, z sterom szôdbom szôdite, z tisztom bodete szodjeni: i z sterom merom mêrite, z tisztom bode vám nazá merjeno.

3. Ka pa glédas trôho v ôki brata tvojeja: trám pa vu tvojem ôki na pamet ne vzemes?

4. Ali kakda právis brati tvojemí: niháj, naj vö vr'zem trôho z Oká tvojeja, i ovo trám je v ôki tvojem?

5. Szkazlívecz! vr'zi vö prvo trám z oká tvojeja i teda pogledni; da vö vr'zes trôho z Oká brata tvojeja.

II. 6. Ne dájte to Szvéto pszom niti ne mecste d'zün'zd'ze vase pred szvinyé; naj ga gda ne zaklácsijo z nogami szvojimi, i vr-nôcse vász rasztrgajo.

III. 7. Proszte, i dá sze vám: iscsite, i nájdete: trüpajte, i odpré sze vám.

8. Ár vszáki, steri proszi, vze-me; i steri íscse, nájde; ino to-mi trüpajôcsemi sze odpré.

9. Ali sto je z vász cslovek, steroga csi bode proszo szin nyegov krüha, jeli nyemi ka-men dá?

10. I csi bode ga ribo proszo, jeli nyemi kacso dá?

11. Csi zátó ví, hüdi bodôcsi, znáte dobre dári dávati deczi vasoj: od koga bole Ocsa vas, steri je vu nebészaj, dá dobra onim, kí ga proszijo.

IV. 12. Vsza zátó, sterakoli scséte, naj vám vcsinijo lidjé, tak i ví csinte nyim. Ár je eta Právda i Proroczke.

13. Idite notri po teszni vrátaj: ár szo presztrana vráta, i sirôka je ta czeszta, stera pela na szkvárjenyé, i vnogo ji je, ki po nyê hodijo.

14. Ár szo teszna vráta, i vôszka je ta pôt, stera pela vu

'zitek: i malo ji je, steri jo náj-dejo.

V. 15. Varte sze pa od krívi prorokôv; steri prihájajo k vám vu ovceni oděvkaj, znôtra szo pa zgráblivi vuczké.

16. Z nyihovoga száda je poznate. Jeli beréjo sz trnya grozd-je, ali sz csetálja fige?

17. Tak vszákse dobro drêvo dober szád prinása: lagoje drêvo pa lagoji szád prinása.

18. Nemore dobro drêvo hüdi szád prinásati: niti lagoje drêvo dober szád prinásati nemore.

19. Vszáko drêvo, stero ne prinása dober szád, doli sze vszecsé, ino sze na ogen vr'ze.

20. Zató 'z nyihovoga száda je poznate.

21. Nebode vszáki, kí meni právi, Goszpodne! Goszpodne! notri sao vu králevsztvo nebeszko: nego ki csiní volo Ocsé mojega, steri je vu nebészaj.

22. Vnogo ji bode pravilo v onom dnévi: Goszpodne! Goszpodne! nej szmo vu tvojem Iméni proroküvali, i vu tvojem Iméni vrágé zganyali, ino vu tvojem Iméni zmo'znosztí vnôge delali?

23. I teda nyim vadlűvao bodem: kâ szem vász nigdár nê poznao: odidte od méne csinéc-si neprávdenoszt.

7.8.Tál.

VI. 24. Zató vszáki, sterikoli csűje ete moje Recsí, i csiní nyé, priglihávao bom ga k csednomi mô'zi, steri szí je hi'zo na pecsini poczimprao.

25. I doli je prisla ploha, i sli szo potoczke, i pihali szo vötrovje, i szpadnoli szo k onoj hi'zi, i nej sze je podrla: ár je na pecsini fundálivana.

26. I vszáki, steri csűje ete moje Recsí, i ne csiní je, priglihávani bode k bláznomi mô'zi, steri je szvojo hi'zo na pèszek poczimprao.

27. I doli je prisla ploha, i sli szo potoczke, i pihali szo vötrovje, i vdarili szo v hi'zo ono, i szpádnola je, i bio je szpadáj nyé veliki.

28. I zgôdilo sze je, da bi szkoncsao Jezus Recsí ete: csűdivalo se je lűdsztvo nad vse-nyém nyegovim.

29. Ár je je vcsio, liki oblászt majôcsi; i nej liki piszácske.

VIII. TÁL.

I. Od gobavezai i Kapernaumszkoga sztotnika 1-13. II. Petrovo puniczio i vnôge drűge zvrácsi 14-17. III. Gucsi z dvôma od szvojega naszledűvanya 18-22. IV. Ftisa mörje 23-27. V. Od Gergezenuski vragometni i szviny nyihovi 28-34.

I. 1. **G**da bi pa on doli z goré sao, naszledűvalo ga je vno'zina lűdsztva.

2. I ovo eden gobavecz pri-

dôcsi, molo ga je erkôcsi: Goszpodne, csi scsés, mores me ocsisztiti.

3. I vö vtégnovsi rokô, dotekno sze ga je Jezus, erkôcsi: Scsém ocsisztí sze. I preczi je ocsiscsena goba nyegova.

4. I velí nyemi Jezus: vidi da nikomi ne povês; nego idi, poká'zi sze popi, i neszi gori on dár, steroga je zapovedao Môses, na szvedôsztvo nyim.

5. Gda bi pa Jezus notri v Kapernaum sao, prisztôpo je k nyemi eden sztotnik, proszécisi ga,

6. I erkôcsi: Goszpodne, szluga moj le'zi v hi'zi mojoj z 'zla-kom vdárjeni, i jáko sze mantrá.

7. I velí nyemi Jezus: jasz bom sao, i zvrácsim ga.

8. I odgovorécsi te sztotnik erkao je: Goszpodne, nej szam vrêden, ka bi pod mojo sztrêho sao; nego szamo edno rêcs po-vej, i ozdrávi szluga moj.

9. Ár szem i jasz pod oblásztjom bodôcsi cslovek, ki pod szebom mám vitéze: i csi ercsém etomi, idi, ino ide; i drügomi, pridi, i príde; i szlugi mojemi, csini eto, i vcsini.

10. Szlisavsi pa eta Jezus, csüdúvao sze je, i erkao je tim naszledúvajôcsim: zaisztino velim vám, niti vu Izráeli szem tákse vere nej naisao.

11. Velim pa vám: kâ vnôgi od szuncsenoga zhoda prído, i doli szi szédejo z Abrahámom, i z I'zákó, ino z Jákobom, vu Králevsztvi Nebeszkom.

12. Szinovje etoga Králevsztva sze pa vö vr'zejo na vünêsnyo kmiczo: tam bode jôkanye i zobno skrípanye.

13. I erkao je Jezus tomi sztotniki: idi i, liki szi vervao, tak ti bojdi. I ozdravo je szluga nyegov vu onoj vöri.

II. 14. I gda bi prisao Jezus vu Petrovo hi'zo, vido je puniczo nyegovo le'zécso vu tréslíki.

15. I dotekno sze je nyé roké, i nihála jo je tréslíka: i gori je sztánola, i szlú'zila nyim je.

16. Gda bi pa vecsér grátao, prineszli szo nyemi vragometne vnôge; i vö je vrgao te dühé li z recsjom, i vsze, ki szo sze hüdô meli, je zvrácsó.

17. Da bi sze szpunilo, ka je povédano po E'zaiási govorécsem: on jo nemocsnoszti nase na szé vzéo, i betege nase je on noszo.

III. 18. Gda bi pa Jezus vido vnogo lüdsztva okoli szébe, zapovedao je vucsénikom idti prék môrja.

19. I prisztôpivsi eden pizács erkao nyemi je: vucsitel! naszledúvao te bodem, kamakoli bös sao.

20. I veli nyemi Jezus: liszi-
cze lüknye májo, i flicze ne-
beszke gnêzda; Szin cslovecsi
pa nêma, gde bi szi glávô
nagno.

21. Drügi nyemi je pa z vu-
cseníkov nyegovi erkao: Gosz-
podne, dopüshti mi prvle nazá
domô idti, i pokopati ocsó mo-
jega.

22. Jezus nyemi je pa erkao:
naszledüj mené, i niháj tim mrt-
vim pokápati szvoje mrtve.

IV. 23. I gda bi on sztôpo vu
ládjo, naszledüvali szo ga vu-
cseníczke nyegovi.

24. I ovo veliko zburkanye je
posztanolo vu môrji tak, da bi
sze ládja pokrivala od válovja;
on je pa szpáo.

25. I prisztôpivsi vucseniczke
nyegovi, obüdili szo ga, govo-
récsi: Goszpodne, zdr'zi nász,
pogibamo.

26. I veli nyim: ka sze bojíte?
maloverczi! Teda gori szta-
novsi poprêto sze je vôtrom
i môrji: i vcsinyeno je veliko
ftisanye.

27. Lüdje szo sze pa csüdivali
govorécsi: káksi je ete, kâ
szo nyemi i vôtrovje i môrje
pokorni?

V. 28. I gda bi prêk prisao
vu Gergezenusov dr'zélo, pri-
bê'zala szta k nyemi dvá vra-
gometna, z grobov vö idôcsa,
8.9. Tál.

beszna jáko, tak, da je niscse
nêmogao hoditi po pôti onoj.

29. I ovo kricsala szta govo-
récsa: ka je nám z tebom Je-
zus, Szin Bo'zi? prisao szi pred
czajtom mantrati nász?

30. Bio je pa dalecs od nyih
eden veliki sereg szviny, stere
szo sze tam paszle.

31. Ti vrazjé szo ga pa pro-
szili govorécsi: csi nász vö vr-
'zes; dopüshti nám idti v te se-
reg szviny.

32. I erkao nyim je: idte. Oni
pa vö idôcsi, sli szo vu te sereg
szviny. I ovo gnao sze je vesz
sereg ti szviny na szkakôv vu
môrje, i zginole szo vu vodáj.

33. Steri szo je pa paszli, od-
bê'zali szo; i pridôcsi v meszto,
oznanili szo vsza, i od ti vra-
gometni.

34. I ovo vsze meszto je vöslo
pred Jezusa, i geto szo ga vi-
dili, proszili szo ga, naj odide
'z nyihóvi krajín.

IX. TÁL.

- I. 'Zlakom vdárjenoga ozdrávlanye 1-8.
- II. Mátaja pozvánje 9-13. III. Poszt
14-17. IV. Jajirusa csi gori sztáne 18-26.
- V. Dva szlépa, eden vragometen, i
drügi, po predgi sze zvrácsijo 27-35.
- VI. Veli prosziti düsevne 'znyecze.
36-38.

I. 1. **I** sztôpo je Jezus vu lád-
jo, prêk sze je pelao,
i prisao je vu lasztivno meszto.

2. I ovo prineszli szo nyemi

ednoga 'zlakom vdárjenoga na poszteli le'zécsega. I gda bi vido Jezus nyih vero, erkao je tomi 'zlakom vdárjenomi: vü-paj sze szinek; odpüscseni szo tebi tvoji grêhi.

3. I ovo, nisteri z pizácsov erkli szo vu szebi: ete prekli-nya.

4. I vido je Jezus miszli nyihove; i erkao je: zakâ miszlte ví hûda vu Szrczâj vasi?

5. Ár ka je le'zi povedati: odpüscseni szo tebi grêhi; ali erczi: sztani gori i hodi?

6. Naj pa znáte: kâ oblaszt má Szin Cslovecsi na zemli odpüscsávati grêhe, (teda je erkao tomi 'zlakom vdárjenomi:) sztani, vzemi tvojo posztelo, ino idi v hi'zo tvojo.

7. I sztanovsi odisao je v hi'zo szvojo.

8. Gda bi pa tô lüdsztvo vidilo, csüdivalo sze je, i dicsili szo Bogá, ki je tákso oblaszt dáo lüdém.

II. 9. I kraj idôcsi Jezus odnut, vido je ednoga csloveka szedécsega na máuti po iméni Máta-ja, i veli nyemi: naszledüj me. I gori sztanovsi naszledüvao ga je.

10. I zgôdilo sze je, gda bi on szedo pri sztoli vu hi'zi: i ovo, vnôgi publikánuske i grêsniczke pridôcsi, szeli szo szí

k sztoli z Jezusom i z vucseníkmi nyegovimi.

11. I gda bi vidili farizeuske, erkli szo vucseníkom nyegovim: Zakâ jej vas Vucsitel sz publikánusmi, i z grêsníkmi?

12. Jezus pa szlisavsi erkao nyim je: ne potrebüjo ti zdravi vrácsa; nego ti beté'zni.

13. Idôcsi pa vcsite sze, ka je eto: szmilenoszt scsém, i nej áldov. Ár szem nej prisao zvát te pravicsne: nego grêsnike na pokôro.

III. 14. Teda szo prisli k nyemi vucseniczke Ivana krsztilela govorécsi: zakâ sze mi, i Fari-zeuske doszta posztimo, vucseniczke tvoji sze pa ne posztijo?

15. I erkao nyim je Jezus: jeli sze morejo szinovje 'zenidve 'zalosztiti, dokecs je 'znyimi 'zenin? Prido pa dnévi, gda sze od nyih vzeme 'zenin: i teda sze bodo posztili.

16. Niscse pa ne mecse nôvoga szüknya záplato na sztári gvant: ár sze doli fírgne táksa záplata od nyegovoga gventa, i hûsa déra sze zgodí.

17. Niti ne vlévajo nôvo vino vu sztáro poszôdo: nacsi sze raszprácsijó te sztáre poszôde, i vino sze vö vlijé i poszôde sze pogübíjo: nego nôvo vino vu nôvo poszôdo vlévajo, i obôje sze zdr'zí.

IV. 18. Gda bi pa on eta nyim gúcsao: ovo eden poglavník pridôcsi molo ga je govorécsi: Csi moja je zdâ mrla; ali hodi polo'zi rokô tvojo na nyô, i 'zivelâ bode.

19. I sztanovsi Jezus naszledüvao ga je, i vucseniczke nyegovi.

20. (I ovo edna 'zena v krvâvom otôki bodôcsa dvanájszet lét pridôcsa odzajâ doteknola sze je krajine gvanta nyegovoga.)

21. Ár je pravila v szebi: csi sze li doteknem gvanta nyegovoga, tak ozdrávim.

22. Jezus sze pa nazâ obrné, i vidôcsi nyô erkao ji: vüpaj sze csi moja; Vera tvoja te je zvrácsila. I ozdrávila je ta 'zena od one vöre.)

23. I pridôcsi Jezus vu hi'zo toga poglavnika, vido je 'zveglâre i lüdsztvo szmecseno.

24. Velí nyim: odsztôpte; ár je nej mrla ta deklícska, nego szpi. I szmejâli szo sze 'z nyega.

25. Gda bi pa vö vr'zeno bilô to lüdsztvo, notri idôcsi prijao jo je za rokô; i gori je sztánola ta deklícska.

26. I vö je razisao té glász po vszój onoj zemli.

V. 27. I idôcsi odnut Jezus, naszledüvala szta ga dvâ szlep-cza, kricsécsa i govorécsa:

szmiluj sze nad nama szin Dávidov.

28. Gda bi pa sao vu hi'zo, prisztôpila szta k nyemi tiva szlep-cza, i ercsé nyima Jezus: jeli verjeta, kâ morem tô vcsiníti? velíta nyemi: kak pa Goszpodne verjeva.

29. Teda sze je dotekno ôcsi nyidva govorécsi: pôleg vâj vere bojdi vama.

30. I odprle szo sze nyima ôcsi. I jáko nyima je zapovedao Jezus govorécsi: vidita, da niscse ne zvê.

31. Onedva pa vöidôcsa, razglászila szta ga po vszój onoj zemli.

32. Gda bi pa onedva vö odís-la, ovo prineszli szo nyemi ednoga csloveka nêmoga vragometnoga.

33. I gda bi vö vrgao vragá, gucsao je te nêmi. I csüdivalo sze je lüdsztvo govorécse: ka sze je nigdár nej tak csüdno delo szkázalo v Izraeli.

34. Farizeuske szo pa pravili: vu vraj zem poglavniki mecse vö vragé.

35. I okôli hodécsi Jezus po vszê mészta i vszê veszniczaj vucsécsi vu szpráviscsaj nyihovi i predgajôcsi Evangeliom Králevszta, i vrácsó je vszáki beteg, i vszáko medlovnoszt med lüdsztvom.

VI. 36. Vidôcsi pa to lûdsztvo, szmilûvao sze je nad nyim. Ár szo razpûscseni, i razegnani bili, liki ovczé, stere nêmajô pasztéra.

37. Teda veli vucsenikom szvojim: 'zétve je doszta, ali delavczov je malo.

38. Proszte zátô Goszpodna te 'zétve; naj posle vö delavcze vu 'zétvo szvojo.

X. TÁL.

I. Ti dvanájszet Apostolov iména, i csészta vu prvom predganyi 1-15. II. Vucsenikov na szvéti 'zivilénye 16-42.

I. 1. **I**k szebi prizvavsi ti dvanájszet vucsenikov szvoji, dáó nyim je oblászt nad necsisztimi dühovmi; da bi je vö metali, i vrácsili vszáki beteg, i vszáko medlovnoszt.

2. Ti dvanájszet Apostolov iména szo pa eta: prvi je Simon, ki sze zové Peter, i András brat nyegov; Jakub szin Zebedeusov, ino János brat nyegov.

3. Filip, i Brtalan; Tomás i Máta; publikánus; Jakub szin Alfeusov, i Lebbeus po iméni Thaddeus.

4. Simon Kananinszki i Judás Iskariotes, steri ga je i ôdao.

5. Eti dvanájszet je poszlao Jezus zapovedavsi nyim govorécsi: na pôť poganov neidite, i vmeszto Samarítánusov neidite.

6. Nego bole idite k tim pogüblenim ovczám hi'ze Izrael-szke.

7. Idôcsi pa predgajte govorécsi: kâ sze je pribli'zalo Králevszto Nebeszko.

8. Nemocsne vrácste, gobave ocsiscsávajte, mrtve zbüdjávajte, vragé zgányajte; zobsztom szte vzéli, zobsztom dájte.

9. Ne szprávlajte na ládanye zlata, niti szrebra, niti meda, vu mosnyé vase.

10. Ni turbe na pôť szí ne vzemte, ni dvé szüknyi, niti obüteli, niti palicze; ár je vrêden delavec szvoje.

11. V sterokoli meszto pa, ali vész, bodete notri sli; szpitávajte, sto je v nyê vrêden; i tam osztante, dokecs vö idete.

12. Idôcsi pa v hi'zo, poklonte sze ji.

13. I csi bode hi'za ona vrêdna, osztáne mér vás nad nyôv; csi pa nebode vrêdna, mér vas sze nazâ povrné na vász.

14. I kikoli ne prime vász, niti ne poszlüne recsí vase; vö idôcsi z hi'ze, ali z meszta onoga, doli sztepte prâh nôg vasi.

15. Zaisztino velim vam: le'zi bode Sodomszkoj i Gomorszkoj zemli na szôdnyi dén, liki meszti onomi.

II. 16. Ovo jasz vász posilam, liki ovczé na szrêdo med

vuké. Bojdite záto szpametni, liki kacse, i prôszti liki golôbje.

17. Varte sze pa od lüdi. Ár vász dájó vu szôdnice i vu szpráviscsaj szvoji bodo vász bicsüvali.

18. I pred poglavnike escse i krále pelani bodete za mojo volo na szvedôsztvo nyim ino poganom.

19. Gda pa vász tá dájó: ne szkrbte sze, kakda, i ka bodte gúcsali. Ár sze vám dá vu onoj vöri: ka bodte gúcsali.

20. Ár nebodete ví gucsali: nego Düh Ocsé vasega bode gucsao vu vami.

21. Dá pa brat brata na szmrt, i ocsa sziná; i prôti sztáno szinovje roditelom szvojim, i vmoríjo je.

22. I bodete odürni vszêm za mojega iména volo. Ki pa do koncza osztáne, té sze zvelicsa.

23. Gda bodo pa vász prega nyali vu meszti etom, bête v drügo. Ár zaíszfino velim vám: ne szkoncsate mészta Izrael-szka, dokecs pride Szin cslovecsi.

24. Nej je vucsenik vise vucsitela, niti szluga vise goszpôda szvojega.

25. Zadoszta je vucseniki: naj je, liki vucsitel nyegov: i szluga, liki goszpôd nyegov. Csi szo goszpodára Beelzebula zvá-

10. Tál.

li; od koga bole dománye nyegove?

26. Ne bojte sze záto nyih. Ár je nika nej tak szkritoga, stero bi sze vö nej nazvêsztilo: i szkrovnoga, stero bi sze vö ne zvedilo.

27. Ka vám velim vu kmiczi, tô ví pravte vu szvetloszti: i ka vu vühô csüjete; prêdgajte na híznom pokrivi.

28. I ne bojte sze od tisztí, steri morejo vmoriti têlo, düse pa nemorejo vmoriti; bojte sze pa bole toga, steri more i düso i têlo pogübiti vu ognyi peklén-szkom.

29. Nêli dvá vrâbcza za eden 'zukavecz odávajo; i eden 'z nyih ne szpádne na zemlo brezi vôle Ocsé vasega?

30. Vasi pa i vlaszké na glávi szo vszi zracsunani.

31. Záto sze ne bojte; od vnôgi vrâbczov szte dragsi ví.

32. Vszáki záto, sterikoli bode me vadlûvao pred lüdmi, vadlûvao bom ga i jasz pred Ocsom mojim, ki je vu Nebészaj.

33. Sterikoli pa zataji mené pred lüdmi, zatajim ga i jasz pred Ocsom mojim, ki je vu Nebészaj.

34. Ne stimajte, ka bi prisao mér dávat na zemlo; nej szem prisao mér dávat, nego mecs.

35. Ár szem prisao odlocsávat

csloveka, tō je, sziná prōti ocsi szvojemi, i csér prōti materi szvojoj, i szneho prōti szvekrvi szvojoj.

36. I nepriátelje csloveka bodo ti dományi nyegovi.

37. Steri lübi oco, ali mater, bole, liki mené; nej je mené vrēden; i steri lübi sziná, ali csér, bole, liki mené; nē je mené vrēden.

38. I steri ne vzeme gori kríza szvojega, i ne naszledüje me odzajaj; nē je mené vrēden.

39. Steri nájde düso szvojo, zgübí jo; i steri zgübí düso szvojo za mojo volo, nájde jo.

40. Steri vász gori vzeme, mené vzeme gori; i steri mené gori vzeme, té gori vzeme tisztoga, ki je mené poszlao.

41. Steri gori vzeme proroka vu iméni proroka, nájem proroka vzeme; i steri gori vzeme praviscnoga vu iméni praviscnoga, nájem praviscnoga vzeme.

42. I sterikoli dá piti ednomi z eti máli li eden pehár mrzle vodé vu iméni vucsenika, zaisztino velim vám: ne zgübí nájem szvoj.

XI. TÁL.

I. Ivan krsztiteo k Krisztusi posle vucsenike szvoje 1-6. II. Krisztus váli Ivana 7-15. III. Grajá Zidove ino sze nyim prti 16-24. IV. Hválo dáva Ocsi za te mále i vsze k szebi zové 25-30.

I. 1. **I** zgōdilo sze je, gda bi szkoncsao Jezus zapo-

vedávati tim dvanájszet vucsenikom szvojim, sō je odnut vcsit i predgat vu nyih mēsztaj.

2. Ivan pa szlísavsi vu vōzi dela Krisztusova, poszlao je dvā z vucsenikov szvoji.

3. Erkao nyemi je: tí szí te pridōcsi, ali pa drügoga mámo csakati?

4. I odgavorécsi Jezus, ercsé nyima: Idōcsa nazvēsztita Ivani, stera csüjeta i vídita.

5. Szlēpi preglédávajo, i plantavi hodijo, gobavcsi sze ocsis-csávajo, i glühi csüjejo, mrtvi sze obüdjavajo, i szíromákom sze Evangeliom nazviscsáva.

6. I blázeni, ki sze v meni ne szpácsi.

II. 7. Gda bi pa tēva odísla; zácsao je Jezus praviti tomi lüdsztvi od Ivana: ka szte vō sli glédat vu püscsávo? Jeli trszt od vōtra gibajōcso.

8. Ali ka szte vō sli glédat? Jeli csloveka v mēhkom gvánti oblecsenoga? ovo, ki mēhko odel noszijo, vu králevszki hi'zaj szo.

9. Ali ka szte vōsli glédat? Proroka? zaisztino velim vám i vék-sega od proroka.

10. Ár je té, od steroga je píszano; ovo, jasz poslem angela mojega pred líczom tvojim, steri priprávi pōt tvojo pred tebom.

11. Zaisztino velim vám: nē je

pobüdjeni med narodjenimi od 'zén véksi od Ivana krsztitela. Ki je pa te náj ménsi v Králevsztví Nebeszkom; véksi je od nyega.

12. Od dnévov pa Ivana krsztitela do szê dôb Králevsztvo Nebeszko szilo trpí; i ti szilni je vneszéjo.

13. Ár vszi proroczke i právda szo do Ivana proroküvali.

14. I csi scséte gori vzéti: on je ov Eliás; kí je meo pridti.

15. Steri má vüha na poszlüsanye; naj poszlüsa.

III. 16. Komi pa priszpodobim národ ete? Priszpodobni je k deczi na pláczi szedécsoj, i kricsécsoj tivárisom szvojm.

17. I erkôcsoj: 'zveglárilí szmo vám, i nej szte plészali; dreszélne peszmi szmo vám szpêvali, i nej szte sze jôkali.

18. Ár je prisao Ivan krsztitel nej je jo, ni pio; i právijo: vragá má.

19. Prisao je Szin cslovecsi, jej i pijé; i právijo: ovo, cslovik po'zirávecz, i vinopivecz, publikánusov i grêsnikov priátel. I szpravicsala sze je modrôszt od odrôk szvoji.

20. Teda je zácsao na ôcsi metati tisztim mészta, v steri je náj vecs csüd nyegovi vcsinyeno; kâ szo sze nej povrnola.

21. Jaj tebi Korazim! jaj tebi

Beth'zajda! Ár da bi v Tirusi i v Sidoni vcsinyene bilé té mocsí, stere szo vu vami vcsinyene, dávno bi vu vrecsi i v pepéli pokôro csinili.

22. Ali velim vám: Tirusi i Sidoni le'zej bode na szôdnyi dén, kako vám.

23. I ti Kapernaum, kí szí do nebész zviseni, notri do pekla sze doli vr'zes. Ár, da bi v Sodomí vcsinyene bilé té mocsí, stere szo v tebi vcsinyene, osztánola bi do denésnyega dnéva.

24. Ali velim vám: kâ Sodom-szkoj zemli le'zej bode na szôdnyi dén; kako tebi.

IV. 25. V tisztom vrêmeni odgovorécsi Jezus, ercsé: hválo tebi dajem, Ocsa, Goszpôd Nébe ino Zémle; ka szí szkrio eta pred môdrimi, ino szpametnimi, ino szí je nazvêszto tim málicskim.

26. Zaisztino, Ocsa; ár sze je tak dopadnolo tebi.

27. Vsza szo meni dána od Ocsé mojega; i niscse ne pozna Sziná, nego li Ocsa; niti Ocsó niscse ne pozna, nego li Szin, i csi ga komi scsé Szin oznaniti.

28. Hodte kmeni vszi, kí sze trüдите ino szte oklajeni, i jasz vám pocsinek dâm.

29. Vzemte na szé járem moj, i vcsite sze od méne, kâ szem jasz krotki i ponizen z szrczá,

i nájdete pocsinek dűsam va-
sim.

30. Ár je járem moj hasznó-
viti, i bremen moje je lèhko.

XII. TÁL.

1. Vucseniczke vlati trgajo vu Szobotti
1-8. II. Szűho rokò zvràcsi 9-21. III.
Nyegovo vràgòv zgányanye Farizeuske
Beelzebuli pripisűjo 22-37. IV. 'Zidovje
znamènye scsűjo 38-45. V. Sto je Krisz-
tusova rodbina 46-50?

I. 1. **V**u onom vrèmeni je sao
Jezus v Szobotto po
szitváj; vucseniczke nyegovi
szo pa lacsni bili, i zácsali szo
trgati vlati i jeszti.

2. Farizeuske pa, gda bi je vi-
dili, erkli szo nyemi: ovo, tvoji
vucseniczke delajo; stero je nej
szlobodno delati v szobotto.

3. On nyim je pa erkao: nej szte
csteli; ka je csinio Dávid, gda je
lacsen bio on, i ki szo 'z nyim
bili?

4. Kakda je notri sao vu hi'zo
Bo'zo, ino je te szvéti krüh jo,
steroga je nej szlobodno bilò
nyemi jeszti, niti, ki szo 'z nyim
bili; nego szamim popom.

5. Ali nej szte csteli v právdi;
kâ v szobottaj popevje v Czerkvi
szobotto presztòpijo, i brezi
grèha szo?

6. Velim pa vám: kê je od
czerkvi véksi eti.

7. Da bi pa znali, ka je tò: mi-
loscso scsém, i nej áldov; nebi
oszòdili ete nekrivicsne.

8. Ár je i Szobotte Goszpòd
Szin cslovecsi.

II. 9. I odidòcsi odnut prisao
je vu szpráviscse nyihovo.

10. I ovo, bio je tam eden cslo-
vek, ki je szűho rokò meo; i
pítali szo ga govorècsi: jeli je
szlobodno v Szobottaj vràcsiti?
dabi ga mogli tò'ziti.

11. On nyim je pa erkao: sto
bode z vász táksi Cslovek, kí
bi meo edno ovczo, i csi bi szpá-
dnola v Szobotto vu jamo, jeli jo
ne popádne, i ne potégne jo vò
preczi v Szobotto?

12. Z kelikim je pa dragsi cslo-
vek od ovczé! szlobodno je záto
v Szobottaj dobro csiniti.

13. Teda veli tomi csloveki:
vtégni rokò tvojo. I vtégno jo
je: i nazáj je grátala zdrava,
liki ta drűga.

14. Farizeuske szo pa tanács
meli pròti nyemi vòidòcsi; kak-
da bi ga pogübili.

15. Jezus pa zpoznavsi odísao
je odnut; i naszledűvalo ga je
vnogo lűdsztva, i zvràcso je je
vsze.

16. I proprèto sze je nyim; naj
ga vò ne vjávijo.

17. Da bi sze szpunilo, ka je
povèdano po E'zaiási proroki
govorècsem:

18. Ovo szluga moj, steroga
szem jasz odèbrao, te lűbleni
moj; v sterom sze je dopadnola

düsi mojoj. Polo'zim na nyega Düh moj, i szôdbo bode poganom nazveszcsávaó.

19. Nebode sze nyevkao, niti krícsao, ni niscse nebode csüo na viliczaj glász nyegov.

20. Terszt nalomleno ne potere, i predívo kadécse ne vgaszi, dokecs vö ne zpela szôdbo na obládanye.

21. I vu nyegovom Iméni poganye sze vüпали bodo.

III. 22. Teda je pripelan nyemi eden vragometen szlêpi, i nêmi, i zvrácsó ga je tak; da je te szlêpi, i nêmi, i gucsao i vido.

23. Isztrsznoló sze je vsze lüdsztvo, i pravilo: nej je ete szin Davidov?

24. Farizeuske pa szlisavsi szo erkli: ete ne mecse vö vragé, nego po Beelzebuli poglavníki vragöv.

25. Znajôcsi pa Jezus miszli nyihove ercsé nyim: Vszákse Králevsztvo, stero je prôti szebi razdeljeno, sze opüszti; i vszákó meszto ali hi'za razdeljena prôti szebi, ne osztáne.

26. I csi satan satana vö mecse, prôti szebi je razdeljen; kakda bode tak sztalô králevsztvo nyegovo?

27. I csi jasz po Beelzebuli mecsem vö vragé, szinovje vasi pokom je bodo metali? záto oni bodo vasi szodeczi.

12.Tál.

28. Csi pa jasz po Bo'zem Dühi mecsem vö vragé, tak sze je pribli'zalo k vám Králevsztvo Bo'ze.

29. Ali kakda more sto notri idti vu hi'zo toga mocsnoga, i poszôdo nyegovo vneszti: csi prvle ne zv'éze toga mocsnoga, i teda hi'zo nyegovo razbije?

30. Steri je nej z menom, prôti meni je; i steri ne szprávla z menom, raszipáva.

31. Záto velím vám: vszáki grêh i preklínyanye sze odpüszti lüdém; ali prôti sz. Dühi preklínyanye sze ne odpüszti lüdém.

32. I sterikoli ercsé hüdo rêcs prôti Színi cslovecsemi, odpüszti sze nyemi; steri pa ercsé prôti szvétomi Dühi; ne odpiszti sze nyemi, ni na etom szvéti, niti vu prisesztnom.

33. Ali szádite drêvo dobro, i szád nyegov dober; ali szádite drêvo lagoje, i szád nyegov lagoji; ár sze z száda drêvo szpozna.

34. Zle'zenyé vipere; kakda morete dobra gucsati, hüdi bodôcsi? Ár z obilnoszti Szrczá gucsíjo vüsztá.

35. Dober cslovek z dobroga kincsa Szrczá szvojega dobra prinása naprê; i hüdi cslovek z hüdoga szrczá hüda prinása.

36. Velím pa vám; kâ od

vszákse márne rêcsi, sterokoli lüdjé bodo gucsali, racsun dajo od nyé na szôdnyi dén.

37. Ár z rêcsi tvoji sze szpravicas, i z rêcsi tvoji bodes szodjen.

IV. 38. Teda szo odgôvorili nisteri z piszácsov i Farizeusov erkôcsi: vucitel, scsêmo od tébe znamênje viditi.

39. On pa odgovorêcsi ercsê: ete hûdi i kurvêski národ znamênje proszi; i znamênje sze nyemi ne dá, nego znamênje Jonás proroka,

40. Ár, liki je bio Jonás v 'zalôczi czet ribe trí dní i trí nôcsi, tak bode Szin cslovecsi v szrczi zemlé trí dní i trí nôcsi.

41. Mo'zjé Ninivinszki sze gori obüdi na szôdbo prôti etomi národi, i szkvarjüvali ga bodo. Ár szo sze oni szpokôrili na prêdganye Jonása; i ovo, vecs je eti, liki Jonás.

42. Kralicza jüga sze gori obüdi na szôdnyi dén z etim národom, i szkvarjüvala ga bode. Ár je ona prisla z krajôv zemlé poszlusat modrôszt Salamono-vo; i ovo, vecs je eti, kak Salamon.

43. Gda pa te necsíszti düh vöide z csloveka, okôli hodi po szühi mészta, íscse pocsinek, i ne nájde ga.

44. Teda veli: povrném sze vu

hi'zo mojo, odkud szem vö zísao. I pridôcs nájde jo szprázenyeno, pometeno i oznázeno.

45. Teda ide, i vzeme z szebom szedem drügi dühôv hûsi od szébe, i notri idôcsi prebívajo tam; i ta szlêdnja csloveka tisztoza szo hûsa od prvi. Tak bode i etomi hûdomi národi.

V. 46. Gda bi pa escse on gucsao lüdsztvi: ovo, mati, i bratje nyegovi posztanoli szo vönê, iszkajôcsi priliko, da bi 'z nyim mogli gucsati.

47. Erkao nyemi je pa niki: ovo, mati tvoja, i bratje tvoji vönê sztojijo, iszkajôcsi z tebom gucsati.

48. Onpa odgovorêcsi je erkao tomi szebi erkôcsemi: sto je mati moja? i steri szo moji bratje?

49. I vö vtêgnovsi rokô szvojo na vucsenike szvoje, erkao je: ovo, mati moja, i bratje moji.

50. Ár, kikoli csiní volo Ocsé mojega, ki je vu Nebészaj, té je moj brat, i szesztra, i mati.

XIII. TÁL.

I. Od szedmére szpodobnoszti: Od szemena vsetvéro zemlô 1-23. Od kôkola med pseniezo 24-30. Od horesicsnoga zrna 31-32. Od kvaszà med melo 33-36. Od szkritoga kintsa 37-44. Od d'zünd'za. Od vrse 47-52. II. Názarenczi ga zavr'zejo 53-58.

I. 1. Vu onom dnévi pa, vöidôcsi Jezus z hi'ze, szeo szi je pôleg môrja.

2. I szpravilo sze je k nyemi lüdsztva vnogo tak, da je mogao v ládjo idti i tam szedeti; a lüdsztvo je pa vsze sztalô na brêgi.

3. I gucsao nyim je vnôga vu prilikaj, erkôcsi: ovo vö je sao eden szejács szêjat szemen.

4. I gda bi on szêjao, nistero je szpadnolo pôleg pôti, i prisle szo fticze ino szo je pozobale.

5. Drügo je pa szpadnolo na pecsino, gde je nej melo doszta zemlé; i preczi je zíslo zátó, kâ je nej melo globôke zemlé.

6. Gda bi pa szuncze gori prislo, vö je zgorelo; i da je nej melo korenyá, poszêhnolo je.

7. Nistero je pa szpadnolo med trnye; i gori je zraszlo trnye, i zadávilo je je.

8. Nistero je pa szpadnolo vu dobro zemlo; i prineszlo je szád nistero sztô, nistero pa sészt-deszét, nistero pa trészeti krát teliko.

9. Steri má vüha na poszlüsa-nye; naj poszlüsa.

10. I prisztôpivsi vucseniczke, erkli szo nyemi: zakaj nyim gucsis v prilikaj?

11. On pa odgovorécsi erkao nyim je: zátó, kâ je vám dano znati szkrovnosztí Králevszstva Nebeszkoga; nyim je pa nej dano.

13. Tál.

12. Ár, steri má, dá sze nyemi i obiljávaó bode; steri pa nema, i ka má, od nyega sze vzeme.

13. Zátó vu prilikaj nyim gucsim; da vidôcsi ne vídijo, i poszlüsajôcsi ne szlísijo, niti ne razmijo.

14. I szpuni sze nad nyimi proosztvo E'zaiása, stero právi: z szlísanyem szlísali bodete, i ne bodte razmeli; i vidôcsi vidili bodete, i ne bodte znali.

15. Ár sze je potücsilo szrczé lüdsztva etoga; i z vühami szo 'zmetno csüli, i ocsi szvoje szo záprli; naj gda ne vídijo z ocsmí, i z vühami ne csüjejo, i z szrczom ne razmijo, i povrnéjo sze, i zvrácsim je.

16. Vase ocsi szo pa blá'zene, kâ vídijo; i vüha vasa, kâ csüjo.

17. Ár zaisztino velím vám: kâ szo vnôgi proroczke, ino pravicsni 'zeleli viditi, ona, stera vi vídite, i nej szo vidili; i csüti, stera vi csüjete, i nej szo csüli.

18. Ví zátó poszlüsajte to príliko od szejácsa.

19. Vszáki, ki csüje rêcs králevszstva, i ne razmi jo, príde te hüdi i fírgne to poszejano rêcs v szrczé nyegovo; tó je, koteró je pôleg pôti szejjano.

20. Stero je pa na pecsino szêjano; tó je té, ki rêcs csüje,

i preczi jo z radosztyom gori vze.

21. Nema pa korenyá v szebi; nego do casza je. Csi sze pa pripeti sztiszkávanye, ali pregányanye za volo rêcsi: preczi sze szpácsi.

22. Stero je pa v trnye szêjano; tô je té, steri rêcs csûje, i szkrb etoga Szvêta, i vkane nyé bogásztva zadaví to rêcs, i brezi száda osztáne.

23. Stero je pa v dobro zemlo szêjano; tô je té, ki rêcs szlisi i razmê; ki záto szád prinása, i csiní nisteri sztô, nisteri pa sésztdeszét, nisteri pa trészeti krát teliko.

24. Drûgo priliko je pred nyé djáo erkôcsi: priszpodobno je Králevsztvo Nebeszko csloveki szêjajôcsemi dobro szemen vu nyivo szvojo.

25. Gda bi pa lüdjé szpáli, pri-sao je nyegov nepriátel, i poszêjao je kôkol med pseniczo, i odísao je.

26. Gda je pa gori zrászla trá-va, i szád je prineszla; teda sze je szkázao i kôkol.

27. Prisztôpivsi pa szlugi toga goszpodára, erkli szo nyemi: goszpodne, jeli szí nej dobro szemen poszêjao v tvojo nyivo; odkud je pa kôkol?

28. On nyim je pa erkao: nepriátel cslovek je tô vcsíno. Ti

szlugi szo pa erkli nyemi: scsés záto, da idôcsi ga vö szplevémo?

29. On je pa erkao: nej, naj kak, pobérájôcsi kôkol, ne sztrgate vö navkûp 'z nyim i pseniczo.

30. Nehájte, naj vkûp raszté obôje do 'zétve; i vu vrêmeni 'zétve povêm 'znyeczom: poberte prvo kôkol, i zvêzte ga vu sznopje na 'zganyé; pseniczo pa vkûp szpravte vu moj skegen.

31. Drûgo priliko je dáo pred nyé govorécsi: priszpodobno je Králevsztvo nebeszko k zrne horcsicsnomic, steroje vzéo eden cslovek i poszêjao je je vu nyivo szvojo.

32. Stero, isztina, je náj ménse med vszêm szeményem; gda pa gori zraszté, vêkse je od kaksté zelenyá; i bode tak veliko drêvo, da pridôcse flicze Nebeszke szí gnêzda naprávlajo na vêkaj nyegovi.

33. Drûgo priliko je nyim gu-cso: priszpodobno je Králevsztvo Nebeszko k Kvászi, stero ga vzéla 'zena ino ga je zmêszila vu trí mericze mele, do-kecs sze je czilô szkvászila.

34. Eta je vsza gucsao Jezus vu prilikaj lüdsztvi; i brezi prílik je nyim nikaj nej gucsao.

35. Da bi sze szpunilo, ka je

povédano po proroki govoré-csem: odprém vu prilikaj vūsztamoja, vö povém szkrita od zacsetka Szvétá.

36. Teda, nihávsi to lüdsztvo, sô je vu hi'zo Jezus; i prisztô-pili szo k nyemi vucseniczke nyegovi govorécsi: prelo'zi nám to priliko od kôkola nyive?

37. Odgovorécsi pa erkao nyim je: ki to dobro szemen szêja, je Szin cslovecsi.

38. Nyiva je pa ete szvét; to dobro szemen szo pa ti szinov-je Králevsztva; kôkol szo pa szinovje toga hüdogá.

39. Nepriátel pa, steri je eta szêjao, je vrág; 'zétva je pa szkoncsanye szvétá; 'znyeczi szo pa angelje.

40. Liki sze pa szpoberé te kôkol i z ognym sze ze'zgé; tak bode vu szkoncsávanyi etoga szvétá.

41. Posle Szin cslovecsi angele szvoje i szpoberéjo sz Králevsztva nyegovoga vsze szpáke; i one, ki csinijo nepravdenoszt.

42. I vr'zejo je v pécs ognyeno; tam bode jôkanye, i zobno skripanye.

43. Teda sze ti pravicsni szvétili bodo, liki szuncze v Králevsztví Ocsé szvojega. Steri má vüha na poszlüsanye, naj poszlüsa.

13.Tál.

44. Pá je priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k kincsi szkritomi vu nyivi; steroga geto ga je eden cslovek najso, szkrio ga je, i od radoszti nyega je odísao; i vsza, ka je meo, ôdao je, i küpo je nyivo ono.

45. Pá je priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k csloveki tr'zczi, íscsejôcsemi dobri d'zünd'z.

46. Steri, gda bi najsao eden drági d'zünd'z, odídocs ôdao je vsza, ka je méo, i küpo ga je.

47. Pá je priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k vrsi vr'zenoj vu môrje i zevszakoga ploda pribe vküp szrávlajôcsoj.

48. Stera, gda sze je napunila, vö jo potégnovsi ribicske na brêg, i szedécsi ta dobra szo vö szpôbrali vu poszôdo, ta hüda szo pa vö zmetali.

49. Tak bode vu szkoncsanyi etoga szvétá: vö bodo sli angelje, i odlôcsijo te hüde na szrédi med pravicsnimi.

50. Ino je vr'zejo vu pécs ognyeno; tam bode jôkanye, i zobno skripanye.

51. Velí nyim Jezus: razmeli szte eta vsza? ercséjo nyemi: tzaizno, Goszpodne, razmeli szmo.

52. On nyim je pa erkao: zátó je vszáki pizsács, vucsen na Králevsztvo Nebeszko, priszpodoben k csloveki goszpodári,

steri vö mecse z kincsa szvo-
jega nôva ino sztára.

II. 53. I prigôdilo sze je, gda
bi szkoncsao Jezus prilike ete,
odísao je odnut.

54. I pridôcsi vu domovino
szvojo, vsio je je vu szprávis-
csaj nyihovi, tak, da szo sze
csüdüvali i pravili: odkud je
etomi eta modrôszt, i ta môcs?

55. Nej je ete szin toga teszá-
csa? ne zové sze mati nyego-
va Mária i bratje nyegovi Ja-
kub ino Jo'zes, i Simon i Jú-
das?

56. I szesztre nyegove nêli szo
vsze pri nász? Odkud szo záto
etomi eta vsza?

57. I szpácsili szo sze v nyem,
Jezus nyim je pa erkao: nej je
prorok brezi postenyá, nego
vu domovini szvojoj, i vu hi'zi
szvojoj.

58. I nej je csinio tam doszta
csüd, za volo nevernoszti nyi-
hove.

XIV. TÁL.

I. Ivani krsztiteli sze gláva vzeme I-12.

II. Sz petimi lébmi sze vecs 5000 lüd-
szta nahráni 13-22. III. Peter sz Krisz-
tusom po mórji hodi 23-33. IV. Vdr-
'zéli Genezaret doszta beté'zni zvrá-
csi 34-36.

I. 1. **V**u onom vrêmeni csüo
je Herodes Strták glász
od Jezusa.

2. I erkao je szlű'zbenikom
szvojim: té je Ivan krisztitel;

on je sztano od mrtvi; i záto
ete môcsi delajo v nyem.

3. Ár je Herodes vlôvo Ivano,
zvézao ga je i djáo ga je v tem-
niczo za volo Herodiásojczye 'ze-
né Filipove brata szvojega.

4. Ar nyemi je Ivan pravo: nej
je szlobodno tebi nyô meti.

5. I steo ga je vmoriti; ali bo-
jao sze je lűdsztva; ár ga je,
liki proroka, melo.

6. Szprevajôcsi pa szvojega
narodjenyá dén Herodes, plé-
szala je csi Herodiásova na szrê-
di; i dopádnola sze je Herodesi.

7. Záto ji je sz príszegom obe-
csao dati, kakoli ga bode pro-
szila.

8. Ona pa naprê navcsena od
materé szvoje, erkla je: dáj mi
eti vu szkledi glavô Ivana krsz-
titela.

9. I razdrészelo sze je král;
ali za volo príszege i vkűp sze-
décsi zapovedao je dati.

10. I poszlao je ednoga, ki je
vzéo glavô Ivana v temniczi.

11. I prinesena je gláva nyego-
va vu szkledi, i dána je toj devoj-
ki, i neszla jo je materi szvojoj.

12. I pridôcsi vucséniczke nye-
govi, vzéli szo têlo nyegovo,
i pokopali szo je, i idôcsi na-
zvêsztili szo Jezusi.

II. 13. Stero gda bi Jezus szlí-
sao, povrno sze je od tisztecz
vu ládji v pűszto meszto szám.

I szlisavsi lüdsztvo, naszledü-
valo ga je peski z mész.

14. I vöidôcsi Jezus, vido je
vnogo národa, i szmilüvao sze
je nad nyim, i zvrácsó je be-
te'znike nyihove.

15. Gda bi pa vecsér grátao;
prisztôpili szo k nyemi vucse-
niczke nyegovi govorécsi: püszt-
to je eto meszto, i vóra je 'ze
prisla; odpüsztí to lüdsztvo, naj
idôcsi vu vesznicze, szí küpíjo
hráno.

16. Jezus nyim je pa erkao: nej
je nyim potrêbno idti; dájte nyim
ví jeszti.

17. Oni szo nyemi pa veleli:
nemamo eti vecs, nego pét lêbov
krüha i dvê ribiczi.

18. On je pa erkao: prineszte
mi je eszi.

19. I zapovedao je lüdsztvo
doli szêszti na trávo; i vzévsí
ti pét lêbov krüha i dvê ribiczi
zglednovsí sze v nébo hválo je
dáo, i vlovívsí dáo je vucsení-
kom te krüh; vucseniczke szo
ga pa dáli lüdsztvi.

20. I jeli szo vszi i naszítíli szo
sze; i pôbrali szo zosztanyeno-
ga drobtinya dvanájszet kosá-
rov puni.

21. Ki szo pa jeli mó'zjé; bi-
lô jí je okoli pét jezero brezi'zén
i otrók.

22. I preczi je primárjao Jezus
vucseníke szvoje idti vládjo, i

14.Tál.

pred nyim idti na drügo sztrán,
dókecs bi odpüsztó lüdsztvo.

III. 23. I odpüsztívsí lüdsztvo,
gori je sao na gorô szám mó-
lit. Gda bi pa vecsér pôsztao,
szám je bio tam.

24. Ládja je pa 'ze na szrédi
môrja bila, i premetávála sze je
od válov. Ár je prôti nyê bio
vöter.

25. Ob strtoj sztrá'zi pa te nô-
csi prisao je k nyim Jezus ho-
décsi po môrji.

26. I vidôcsi ga vucseniczke
po môrji hodécsega, presztrasíli
szo sze govorécsi: kâ je szküs-
nyáva; i od sztráha szo krícsali.

27. Preczi nyim je pa gucsao
Jezus govorécsi: vüpajte sze;
jasz szem, ne bojte sze.

28. Odgovorécsi pa nyemi Pe-
ter erkao je: Goszpodne, csi
szi ti, zapovej, naj jasz k tebi
idem po vodáj.

29. On je pa erkao: poj. I vöi-
dôcsi z ládje Peter, hodo je po
vodáj idôcsi k Jezusi.

30. Vidôcsi pa vöter mocsni,
zbojao sze je, i zácsao sze vtáp-
lati. Krícsao je záto govorécsi:
Goszpodne, zdr'zi me.

31. Preczi pa Jezus vö vtég-
novsí rokô príjao ga je, i er-
kao nyemi je: maloverecz, za-
ka szi dvojio?

32. I idôcsa vu ládjo ftisao je
vöter.

33. Ovi pa vu ládji bodôcsi pridôcs molili szo ga govorécsi: zaisztino Bo'zi Szin szí.

IV. 34. I pelavsi sze prisli szo v zemlo Genezáret.

35. I gda bi ga poznali tisztoğa meszta mo'zjé, poszlali szo vu czêlo ono krajíno, i prineszli szo k nyemi vsze beté'zne, ki szo sze hüdô meli.

36. I proszili szo ga, da bi sze li szamo doteknolo kraja gvanta nyegovoga; i kelikokoli sze ji je doteknolo, ozdráveni szo.

XV. TÁL.

I. Vucsenike prôti mujvanyi zagovárja

1-20. II. Od Kananinszke 'zené 21-28.

III. Vnógi sze zvrácsi sjo i nasztíjo 29-39.

I. 1. **T**eda szo prisztôpili k Jezusi Jerusálemszki pizsácske i Farizeuske govorécsi:

2. Zaka vucseniczke tvoji presztáplajo nasztávlenya ti Sztarisi? Ár szí ne mujvajo roké szvoje; gda krüh jejo.

3. On pa odgovorécsi erkao nyim je: zakaj i vi presztáplate zapovedi Bo'ze za volo vasega nasztávlenya?

4. Ár je Bôg zapovedao erkôcsi: postúj ocsó tvojea i mater tvojo, ino: ki hüdôgucsi Ocsi, ali materi, z szmrtjom sze najvkoncsa.

5. Vi pa právite: sterikoli ercsé ocsi, ali materi; sterikoli dár je od méne, hászni tebi; té je

'ze szpuno strto zapoved, csi sze gli nigdár nepostúje ocsé szvojea i materé szvoje.

6. I zavrgli szte zapoved Bo'zo za volo nasztávlenyá vasega.

7. Szkazlivczy, dobro je prorokúvao od vász E'zaiás govorécsi:

8. Eto lüdsztvo sze k meni pribli'záva z vüszdami szvojmi, i z lampami me cseszti; ali szrczé nyihovo je dalecs od méne.

9. Ali zamán me csesztijo, da vcsijo tákse návuke, ki szo zapovedi lüdi.

10. I prizvajôcsi lüdsztvo erkao nyim je: szlisajte i razmête.

11. Nê to notri idôcse vu vüszta, oszkruni csloveka; nego to vö idôcse z vüszta, ono oszkruni csloveka.

12. Teda prisztôpivsi vucseniczke nyegovi erkli szo nyemi: znás, kâ szo sze Farizeuske, szlisavsi tô rêcs, szpácsili?

13. On pa odgovorécsi erkao je: vszákse vszajenyé, stero je nej vszáo Ocsa moj nebeszki, vö sze sztrêbi.

14. Nihájte je: szlêpi voji szo ti szlêpi. Szlêpi pa szlêpoga csi bode vodo; obá v jamo szpádneta.

15. Odgovorécsi pa Peter erkao nyemi je: razlo'zi nám eto priliko.

16. Jezus je pa erkao: escse szte i ví brezi rázuma?

17. Ne razmêteli, kâ vsze, notri idôcse vu vûszta, v csrêvo ide, i vu ocsiscsávnico sze vö vr'ze?

18. Stera pa vö ido z vûszt, z szrczá zhájajo, i ona oszkrunio csloveka.

19. Ár z szrczá zhájajo hûda mi'slênnya, lûdomorszto, práznoszti, kurvêstvo, tatija, krivo szvedôszto, preklinyanye.

20. Eta szo tá, stera oszkrunijo csloveka; ali z nemujvani mi rokami jeszti, ne oszkruni csloveka.

II. 21. I vöidôcsi odnut Jezus, nazáj je sô na krajíno Tirusa i Sidona.

22. I ovo edna 'zena Kananinszka od krajín tisztí vö idôcsa, je krícsala nyemi govorécsa: szmilűj sze nad menom, Goszpodne, Szin Dávidov, csí moja sze hûdô mantrá od vrága!

23. On ji je pa nej odgôvoro ni edno rêcs. I prisztôpivsi vucseniczke nyegovi, proszili szo ga, govorécsi: odpûszti jo, ár kricsí za nami.

24. On je pa odgovorécsi erkao: nej szem poszlan; nego k pogüblénim ovczám hi'ze Izraelszke.

25. Ona pa pridôcsa proszila ga je, erkôcsa: Goszpodne, pomozí mi.

15. Tál.

26. On pa odgovorécsi, erkao je: nej je dobro vzéti krüh deczé i scsenczom vr'zti.

27. Ona je pa erkla: tak je Goszpodne; ár i scsenczi jejo z drobtinya, stero kápke z sztola nyihovi goszpodárov.

28. Teda odgovorécsi Jezus erkao je nyê: o 'zena! velika je tvoja vöra; bojdi ti kak scsês. I ozdrávila je csí nyé od tiszte vöre.

III. 29. I odidôcsi Jezus od tisztecz prisao je k môrji Galileánszkomi; i gori idôcsi na gorô, doli je szeo tam.

30. I prislo je k nyemi lûdsztva vnogo majôcsi szebom plantave, szlêpe, nême, rône, i vnôge drûge; i polo'zili szo je k nogám Jezusovim, i zvrácso je je.

31. Tak, da szo sze lûdjé csüdivali vidôcsi nême gucsécse, rône zdrave, plantave hodécse i szlêpe vidôcse; i dícsili szo Bogá Izraelszkoga.

32. Jezus je pa vküp zézvao vucseníke szvoje i erkao je: z szrczá mi je mîlo to lûdsztvo; ár szo 'ze trí dní pri meni, i nemajo kâ jeszti; i trêzne je pa odpûsztití nescsem; da kak na pôti ne pomenkájo.

33. I ercséjo nyemi vucseniczke nyegovi: gde bi mí vzéli teliko krûha vu pûscsávi; kâ bi teliko lûdsztva naszitili?

34. I ercsé nyim Jezus: keliko lèbov krüha máte? oni pa ercséjo: szedem i edno malo ríbicz.

35. I zapovedao je lüdsztvi doli szèszti na zemlo.

36. I vzéo je ti szedem lèbov krüha i ribicze blagoszlovivsi vlomo je, i dáo je vucseníkom szvojim: vucsenícze pa lüdsztvi.

37. I jeli szo vszi i naszicseni szo; i nábrali szo, ka je gori osztanolo zlámánya drobtinya szedem kosárov puni.

38. Bilô ji je pa, kí szo jeli, stiri jezero mo'zôv brezi 'zén i otrôk.

39. I odpüsztivsi to lüdsztvo, sztôpo je vu ládjo, i prisao je vu krajine Magdale.

XVI. TÁL.

I. Farizeuske i Szadduceuske znaménye prószjo z nébe 1-4. II. Od nyihovoga kvaszá sze varmo 5-12. III. Apostolov po Petri od Krisztusa szvedósztvo 13-20. IV. Od Krisztusa i nyegovi verni kri'za 21-28.

I. 1. **I** prisztópili szo Farizeuske i Szadduceuske szküsávajôcsi prószili szo ga, kâ bi nyim znaménye z nebész pokazao.

2. On pa odgovorécsi erkao nyim je: gda vecsér gratüje, tak právite: dobro vrêmen bode; ár je 'zerjáva néba.

3. I rano: dnez szapis bode;

ár sze 'zerjaví 'zalosztna néba. Szkazlivczi, obráz nébe znáte razlocsávati, znaménja pa vrêmena nemorete?

4. Ete hüdi i kurvêski národ znaménye prószí, i znaménye sze nyemi ne dá, nego znaménye Jonása proroka. I niháo je je, i odisao je.

II. 5. I gda bi prisli vucsenícze nyegovi prêk môrja, pozábili szo szebom krüha vzéti.

6. Jezus nyim je pa erkao: glédajte i varte sze od kvaszá Farizeuskoga i Szadduceuskoga.

7. Oni szo sze pa stükali med szebom govorécsi: kâ szmo krüha nej vzeli.

8. Gda bi pa Jezus zvedo, erkao nyim je: ka sze stükate med szebom, maloverczi, kâ szte krüha nej vzéli.

9. Jeli escse ne razmite, niti sze ne szpomenéte z ti pét lèbov krüha, z kim sze je pét jezero naszitílo; i keliko kosárov szte nábrali?

10. Niti z ti szedem lèbov krüha med stiri jezero razdeljeno-ga; i keliko szte kosárov nábrali?

11. Kakda ne razmite: kâ szem vám nej pravo od krüha; gda szem sze vám varvati velo od kvaszá Farizeusov i Sadduceusov?

12. Teda szo razmeli, kâ je

nej pravo varvati sze od kvaszá toga krüha; nego od návuka Farizeusov i Szadduceusov.

III. 13. Pridôcsi pa Jezus vu krajino Cezáree Filippa, pítao je vucsenike szvoje erkôcsi: koga mené pravijo lüdjé bidti sziná cslovecsega?

14. Oni szo pa erkli: nisteri Ivana krsztitela; nisteri pa Eliása; drügi pa Jeremiása, ali ednoga z prorokôv.

15. Velí nyim: vi pa koga me právite bidti?

16. Odgovorécsi pa Simon Peter erkao je: ti szí Krisztus Szin toga 'zívoga Bogá.

17. I odgovorécsi Jezus erkao nyemi je: blá'zeni szí Simon szin Jonasa; ár je têlo i krv nej oznánila tô tebi, nego Ocsa moj, kí je vu nebészaj.

18. I jasz tüdi pravim tebi: kâ szí ti Peter, i na eto pecsíno bom czimprao czérkev mojo, i vráta peklénszka jo ne premorejo.

19. I dâm tebi klücse Králevsztva Nebeszkoga: i kakoli zvé'zes na zemli, zvézano bode vu nebészaj; i, kakoli odvé'zes na zemli, odvézano bode vu nebészaj.

20. Teda je prepovedao vucsenikom szvojim: ka bi nikomi ne povedali; kâ je on Jezus, te Krisztus.

16.Tál.

IV. 21. Od tisztoga mao je zácsao Jezus oznanüvati vucsenikom szvojim: kâ nyemi je potrêbno idti v Jerusálem, i doszta trpeti od sztarisi, i vládnikov popovszki i pizsácsov i vmoriti sze, i na trétyi dén gori sztánoti.

22. I k szebi ga je vzéo Peter, i zácsao ga je kárati erkôcsi: szmiluj sze nad teбом, Goszpodne; ne zgôdi sze ti eto.

23. On sze pa obrné i erkao je Petri: odidi za mé satan, k szpáki szí mi. Ár ne razmis stera szo Bo'za, nego stera szo cslovecsa.

24. Teda je Jezus erkao vucsenikom szvojim: csi sto scsé za menom pojti; té naj szám szebé zataji, i vzeme gori kri'z szvoj i naszledüje mené.

25. Ár, steri scsé düso szvojo zdr'zati, zgübi jo; steri pa zgübi düso szvojo za mojo volo, nájde jo.

26. Ar ka haszni csloveki, csi ete czêliszvét dobi, düsi pa szvojoj skôdi? Ali ka dá cslovik na odreisanye za düso szvojo?

27. Ár Szin cslovecsi pride vu diki Ocsé szvojega z Angelmi szvojimi; i teda plácsa ednomi vszákomi pôleg dela nyegovoga.

28. Zaisztino velim vám: jeszo nisteri eti sztojécsi, steri ne kostajo szmrtil, dokecs ne bodo

vidili Sziná cslovecsega pridô-
csega vu králevsztví szvojem.

XVII. TÁL.

I. Od Kriszt. licza preobrnený 1-13. II.
Te mészecsni sze zvrácsi 14-21. III.
Krisztus szvojo szmrt nazviscáva 22.
23. IV. Dácso dáva 24-27.

I. 1. **I** po sésztom dnévi vzéo
je Jezus Petra i Jakuba
i Jánosa brata nyegovoga; i go-
ri je je pelao na edno vizsiko
gorô zôszeb.

2. I premêno sze je pred nyi-
mi: i szvêto sze je obráz nye-
gov, liki szuncze; gvant pa nye-
gov je bêli grátao, liki szvet-
loszt.

3. I ovo szkázala szta sze nyim
Môses, i Eliás 'z nyim gucsécsa.

4. Odgovorécsi pa Peter erkao-
je Jezusi: Goszpodne, dobro je
nám eti bidti; csi scsés, naprá-
vimo eti tri satore, tebi edno-
ga, i Môsesi ednoga, i ednoga
Eliási.

5. Gda je pa escse gucsao: ovo
eden szvetli oblák obszenczao
je nyé; i ovo glász z obláka er-
kôcsi: ete je moj lübléni Szin,
v sterom sze mi je dobro do-
padnolo; nyega poszlüsajte.

6. Stero da bi csüli vucseni-
czke, szpadnoli szo na obráz
szvoj, i zbojali szo sze jáko.

7. I prisztópivsi Jezus dotekno
sze ji je ino erkao: sztante go-
ri, i ne bojte sze.

8. Prizdignovsi pa ocsi szvoje,
nikoga szo nej vidili, nego Je-
zusa szamo.

9. Idoli idôcsi oni z goré zapo-
vedao nyim je Jezus erkôcsi:
nikomi ne povête tô vidênnye,
dokecs Szin cslovecsi od mrtvi
gori ne sztáne.

10. I pitali szo ga vucseniczke
nyegovi erkôcsi: ka pa pizsác-
ke právijo; kâ je potrêbno Eli-
ási prvle pridti?

11. Jezus pa odgovorécsi er-
kao nyim je: Eliás isztina pride
prvo, i vsza nazáj szprávi.

12. Velim pa vám: kâ je Eliás
'ze prisao, i nej szo ga poznali;
nego szo nyemi vcsinili, ka szo
steli. Tak i Szin cslovecsi bode
trpo od nyih.

13. Teda szo razmeli vucseni-
czke: kâ nyim je od Ivana krsz-
titela gucsao.

II. 14. I pridôcsi k lüdsztvi
prisztôpo je k nyemi cslovek
niki pokleknovsi pred nyim.

15. I erkôcsi: Goszpodne, szmi-
luj sze nad mojim szinom, ár
je mészecsni, i hüdô trpi. Ár
dosztakrát szpádne v ogen, do-
sztakrát vu vodô.

16. I prineszo szem ga vucse-
nikom tvojim, i nej szo ga mo-
gli zvrácsiti.

17. Odgovorécsi pa Jezus er-
kao je: oh národ neveren i pre-
obrnyeni! kak dugo bodem z

vami? kak dugo bom vász trpo? prineszte ga meni eszi.

18. I poprêto sze je Jezus, i vö je sao od nyega te vrág; i ozdravlén je te poibícs od tiszte vöre.

19. Teda prisztôpivsi vucsenícze k Jezusi z ôszeb, erkli szo: zakaj szmo ga mí nej mogli vö vr'zti?

20. Jezus nyim je pa erkao: za volo nevernoszti vase. Ár zaisztino velim vám: csi bode te meli vero, liki horcsicsno zrno, i ercséte etoj gori: tá prêk idi odszut, i prêk bode sla; i nikaj nebode vám nemogôcse.

21. Eto pokolênýe nêde vö; nego po molitvaj i poszti.

III. 22. Gda bi sze pa oni v Galilei vrteli, ercsé nyim Jezus: Szin cslovecsi sze dá vu roké lüdém.

23. I vmorijo ga, i na trétyi dén gori sztáne. I razdrésselili szo sze jáko.

IV. 24. Pridôcsi pa oni v Kapernaum, prisztôpili szo oni, kí didrakmo jemléjo k Petri i erkli szo: vucsitel vas ne dá didrakme?

25. Veli Peter: kakpa. I gda bi v hi'zo prisao, preisao ga je Jezus, erkôcsi: kasze ti zdi, Simon? Králove ete zemlé od steri jemléjo vámo, ali dácso? Od szinôv szvoji, ali od tühénczov?

17.18.Tál.

26. Veli nyemi Peter: od tühénczov. Ercsé nyemi Jezus: tak szo szinovje szlobodni?

27. Naj je pa ne szpácsimo: idôcsi vrzi vodiczó v môrje, i gori pridôcso tó prvo ribo vö potégni, i odpri ji laloke, i nájdes v nyê edno statero; v zemi jo, dáj jo nyim za méne i tébe.

XVIII. TÁL.

I. Od poniznoszti i szpáke 1-11. II. Od Bo'ze vôle k grésnikom 12-14. III. Od zmérjenjá 15-23. IV. Od 10000 talentomov du'znoga szluga 24-35.

I. 1. **V**u onoj vöri prisztôpili szo vucsenícze k Jezusi erkôcsi: sto je te naj véksi vu Králevsztví Nebeszkom?

2. I prizvavsi Jezus edno dête, posztavo je je na szrêdi með nyimi.

3. I erkao je: zaisztino velim vám; csi sze ne obrnéte i bode te, liki decza; z nikaksim tá lom ne pridete vu Králevsztvó Nebeszko.

4. Sterikoli sze záto ponízi, liki eto dête; té náj véksi bode v Králevsztví Nebeszkom.

5. I, sterikoli gori vzeme tákse dête vu iméni mojem, mené vzeme gori.

6. Steri pa szpácsi edno náj ménse z eti vervajôcsi vu meni: bole bi nyemi bilô, dabi nyemi mlinszki kamen zvézali na si-

nyak nyegov, ino bi sze vtôpo
vu môrszkoy globocsini.

7. Jajetomi szvéti za volo szpá-
ke. Ár moro priddi szpáke; ali
jaj tisztomi csloveki, po sterom
szpáka pride.

8. Csi pa rôka tvoja, ali nôga
tvoja tebé szpáka, odszékaj jo,
i odvri jo od tébe. Bole je tebi
idti vu 'zitek plantavomi, ali
csonklavomi, liki dvê rokê, ali
dvê nogê imajôcsemi sze vr'zti
vu ogen veki vecsni.

9. I csi te okô tvoje szpáka,
vô je szpêhni i vr'zi je od tébe.
Bole je tebi z ednim okom idti
vu 'zitek, liki dvê okê imajô-
csemi sze vr'zti vu gehenszki
ogen.

10. Vidite, da ne zavr'zete ni
ednoga z eti máli. Ár velim vám:
ká Angelje nyihovi vu Nebészaj
vszigdár glédajo obráz Ocsé mo-
jega, ki je vu Nebészaj.

11. Ár je záto prisao Szin cslo-
vecsi, naj zdr'zí to pogübléno.

II. 12. Ka ví stimate? csi bi
káksi cslovek meo sztô ovécz, i
zablôdila bi li edna 'z nyih, jeli
ne nihá ti devétdeszét devét idô-
csi na goré iscse to zablodjeno?

13. I, csi sze nagodí, ka jo
nájde, zaisztino velim vám: ka
sze radüje nad nyôv bole; liki
nad devétdeszét devétimi neza-
blodjenimi.

14. Tak je nej vola Ocsé va-

sega, kí je vu Nebészaj, najprêde
eden z eti máli.

III. 15. Csi pa pregrisi prôti
tebi brat tvoj, idi ino ga pokáraj
med tebom i med nyim szamim.
Csi te poszlühne, dôbo szi brata
tvojega.

16. Csi pa te ne poszlühne, vze-
mi escse k szebi ednoga, ali dvá;
naj vu dvá, ali trê szvedokôv
vüsztaj sztojí vsza rêcs.

17. Csi pa nyé ne poszlühne,
povej Czérkvi; i csi ni Czérkev
ne poszlühne, naj ti bode, liki
pogan i publikánus.

18. Zaisztino velim vám: ka-
koli zvé'zete na zemli, zvézana
bodo na Nébi; i kakoli odv'ézete
na zemli, odv'ézana bodo i v Nébi.

19. Pá velim vám: kâ, csi sze
dvá z vász zglihata na zemli
nad kaksté dugoványem, stero-
koli bodta proszila, bode nyima
od Ocsé mojega, ki je vu ne-
bészaj.

20. Ár, gde koli sze dvá, ali
trijé vküp szprávijo vu mojem
iméni, tam szem jasz na szrédi
med nyimi.

21. Teda prisztôpivsi k nyemi
Peter ercsé: Goszpodne, keli-
kokrát pregresi prôti meni brat
moj, i odpüsztim nyemi? sze-
demkrát je zadoszta?

22. Erkao nyemi je Jezus: ne
velim ti, do szedemkrát; nego
szedemdeszét krát szedemkrát.

IV. 23. Záto je priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k csloveki králi, steri je steo racsun csiniti z szlugami szvojmi.

24. Gda bi pa zácsao on racsun csiniti, prinesen je nyemi eden du'znik, ki je du'zen bio deszét jezér talentomov.

25. Gda pa nebi meo sz kim plácsati, zapovedao je goszpod nyegov odati nyega, i 'zeno, i deczo, i vsza, ka je meo, ino plácsati.

26. Doli szpadnovsi záto te szluga, molo sze nyemi je govorécsi: goszpodne, mej potrplénye z menom, i vsza ti plácsam.

27. Szmilüvao sze je pa te goszpôd nad szlugom onim, püsztô ga je, i vesz dug nyemi je odpüsztô.

28. Vö idôcsi pa szluga on, naj-sao je ednoga z shebom szlü'zécsega, ki nyemi je du'zen bio sztô 'zukavczov; i zgrabivsi ga zadávlao ga je erkôcsi: plácsaj mi, ka szi du'zen.

29. Doli szpadnovsi pa te 'z nyim szlü'zéci pred nogé nyegove, proszo ga je erkôcsi: mej potrplénye z menom, i vsza ti plácsam.

30. On je pa nej steo; nego idôcsi vrgao ga je vu temniczo, dokecs bi plácsao, ka je du'zen bio.

18.19.Tál.

31. Gda bi pa vidili ti 'z nyim szlü'zéci, stera szo sze zgôdila, jáko szo sze razdrészelili; i idôcsi oznanili szo goszpôdi szvojemi vsza, stera szo sze zgôdila.

32. Teda ga je prizvao goszpôd nyegov, i ercsé nyemi: hüdi szluga, vesz on dug szem ti odpüsztô, da szi me proszo.

33. Nej sze je trbelo i tebi szmilüvati nad sztebom vrét szlü'zecsím tivárisom tvojim, liki szem sze i jasz nad tebom szmilüvao.

34. I raszrdo sze je goszpôd nyegov, dáo ga je hohárom, dokecs bi plácsao vsze, ka je du'zen bio.

35. Tak i Ocsa moj Nebeszki vcsiní vám, csi ne odpüsztíte vszáki brati szvojemi z szrczá szvojega presztóplenýa nyegova.

XIX. TÁL.

I. Od 'zenitve 1-12. II. Od dróvne deczé 13-15. III. Od bogátoga mladénca 16-26. IV. Od szvéta i szvojega zatájénja haszka 27-30.

I. 1. **I** zgôdilo sze je, gda bi szkoncsao Jezus recsí ete, vzéo sze je z Galilee, i prisao je vu krajine Judee prêk Jordána.

2. I naszledüvalo ga je vno'zina lüdsztva, i zvrácsó je je tam.

3. I prisztôpili szo k nyemi Farizeuske szküsávajôcsi ga i erkôcsi nyemi: jeli je szlobodno csloveki odpüsztiti 'zeno szvojo za vszákoga zroka volo?

4. On pa odgovorêcsi erkao nyim je: nej szte csteli; ka, ki je sztvôro v zacsétki csloveka, mo'zá i 'zeno je sztvôro nyidva?

5. I erkao je: za toga volo tá nihá cslovek ocsó i mater, i pridrû'zi sze k 'zeni szvojoj, i dvâ bodeta edno têlo.

6. Zátó nej szta vecs dvâ; nego edno têlo. Stero je tak Bôg vkûp zvêzo, cslovek je naj ne razlôcsi.

7. Velijo nyemi: zakaj je pa Môses zapovedao dati liszt razpítanya i odpüsztiti jo?

8. Velí nyim: Môses je za volo trdoszti szrczá vasega dopüsztó vám odpüsztiti 'zene vase; ali od zacsétka je nej bilô tak.

9. Velim pa vám: kâ, kikoli odpüsztí 'zeno szvojo, (nego csi za kurvêstva volo) i vzeme szí drûgo, praznûje; i, ki szí odpüscseno vzeme, praznûje.

10. Velijo nyemi vucseniczke nyegovi: csi je tákse dugoványe csloveka z 'zenôv, kâ jo je nej szlobodno odpüsztiti za kak sté zroka volo; nej sze je tak dobro o'zeniti.

11. On nyim pa ercsé: ne pri-

mlejo vszi eto rêcs; nego kim je dâno.

12. Ár jeszo vkopleni, kí szo sze z materé utrobe tak porôdili; i jeszo vkopleni, kí szo od lûdih vkopleni; i jeszo vkopleni, kí szo sze szamí vkôpili za volo Králevsztva Nebeszkoa. Kí more prijéti, naj prime.

II. 13. Teda szo prineseni nyemi otroczi, dabi na nyé vrgao roké, i molo. Vucseniczke szo je pa kárali.

14. Ercsé pa nyim Jezus: nihájte deczo, i ne bránte nyim k meni prihájati; ár je táksi Králevsztvo Nebeszko.

III. 15. I polo'zêcsi na nyé roké szvoje ôdisao je odnut.

16. I ovo pridôcsi eden ercsé nyemi: vucsitel dobri, ka dobroga mi je csiniti, naj mám 'ziték vekivecsni?

17. On nyemi pa ercsé: zakaj me právis dobroga? Niscse je nej dober, nego li eden, Bôg. Csi pa scsés notri idti vu 'ziték, zdr'zi zapôvide.

18. Ercsé nyemi: stere? Jezus pa ercsé: ete; ne vmôri, ne praznûj, ne kradni, krívo ne szvedocsi.

19. Postûj ocsó tvojega, i mater; i lûbi bli'znyega tvojega, kako szamoga szebé.

20. Ercsé nyemi te mladénecz:

vsza eta szem zdr'zao od mladostti moje, ka mi escse fali?

21. Ercsé nyemi Jezus: csi scsés popolni bidti, idi, odáj tvoje blágo, i dáj sziromákom; i bodes kincs meo v Nébi; i poj, naszledüj mené.

22. Gda bi pa csüo te mladénecz eto rêcs: odísao je 'zalošten, ár je meo vnogo ládanya.

23. Jezus pa ercsé vucsenikom szvojim: zaisztino velim vám; kâ bogat 'zmetno ide vu Králevsztvo Nebeszko.

24. Pá pa velim vám: le'zêse je kumili szkôsz iglé vüh idti, liki bogatomi notri vu Králevsztvo Bo'ze idti.

25. Gda bi pa szlisali vucseniczke nyegovi, sztrsznoli szo sze jáko erkôcsi: sto sze tak more zvelicsati?

26. Zgledno sze je pa Jezus na nyé, i ercsé nyim: pri lüdi je tó, isztina, nemogôcse; ali pri Bôgi szo vsza mogôcsa.

IV. 27. Teda odgovorêcsi Peter ercsé nyemi: ovo, mi szmo vsza osztavili i naszledüjemo tebé; ka nám tak bode za tó?

28. Jezus nyim pa ercsé: zaisztino velim vám, kâ ví, kí me zdaj naszledüjete, vu preporodjenyê, gda bode szedo Szín cslovecsi na sztolczi dike szvoje, i ví bodete szedeli na dvanájszet

19.20.Tál.

sztolczi szodécsi dvanájszet národov Izraelszki.

29. I vszáki kí osztávi hi'zo, ali brate, ali szesztre, ali oco, ali mater, ali 'zeno, ali deczo, ali nyivo za mojega iména volo, sztôkrát teliko vzeme, i 'zitek vekivecsni ôroküvao bode.

30. Vnôgi pa, kí szo prêdnyi, szlêdnyi bodo; i ti szlêdnyi bodo prêdnyi.

XX. TÁL.

I. Od goricz delavczov plácse 1-16. II. Tretics nazviscsáva szvojo szmrt 17-19. III. Zebedeusevi szinôv prosnya 20-24. IV. Vucsenikov oblászt je nej szveczka 25-28. V. Dvá szelepca sze zvrácsija 29-34.

I. 1. **A**r je priszpodobno Králevsztvo Nebeszko k csloveki goszpodári, kí je vó sô vgojdno rano najimat delavcze vu goricze szvoje.

2. Pogôdo sze je pa z delavczmi na dén za eden 'zukavecz, i poszlaó je je vu goricze szvoje.

3. I vó idôcsi okoli trétje vóre vido je drüge sztojécse na pláczi manyükivajôcse.

4. I onim ercsé: idite i vi vu goricze moje; i, ka bode pravicsno, dám vám.

5. Oni szo pa odíslí. Pá vôi-dôcsi okôli sészte i devéte vóre, priszpodobnim tálom je vcsino.

6. Okôli edenájszete vóre pa vó idôcsi najsao je drüge ma-

nyükivajôcs sztojécse i ercsé nyim: ka eti sztojite czêli dén manyükivajôcsi?

7. Velijo nyemi: záto, kâ nász je niscse nej nájao. Veli nyim: idite i ví vu goricze moje; i, ka bode pravicsno, vzemete.

8. Gda bi pa vecsér grátao, veli Goszpôd ti goricz vânczari szvojemi: zovi te delavcze, i dáj nyim nyihov nájem: zacsnisze pa od szlêdnyega do prvoga.

9. I pridôcsi oni, ki szo ob edenájszetoj vöri najéti bili, vzéli szo vszáki po 'zukavezi.

10. Pridôcsi pa ti prvi stimali szo, kâ vecs vzemejo; ali i oni szo vzéli vszáki po 'zukavezi.

11. Gda bi pa vzéli, mrmrali szo prôti goszpodári.

12. Govorécsi: kâ eti zádnýi szo li edno vöro delali, i k nám szi je priglihne vcsino; ki szmo noszili czêloga dnéva bremen i vrocino.

13. Odgovorécsi pa ercsé ednomi 'z nyih: priátel, ne csinim ti kriviczo. Nej szi sze za eden 'zukavecz pogôdo z menov?

14. Vzemi, ka je tvoje ino idi, jasz pa scsém etomi szlêdnyemi teliko dati, liki i tebi.

15. Ali nej je szlobodno meni csiniti, stero scsém z mojim?

ali je tvoje okô hûdo; ka szem jasz dober?

16. Tak bodo ti szlêdnyí, prêdnyí, i ti prêdnyí, szlêdnyí. Ár doszta ji je pozváni, malo ji je pa odebráni.

II. 17. I gori idôcsi Jezus v Jerusálem k szebi je vzéo ti dvánájszet vucsenikov zôszeb na pôti, i erkao nyim je:

18. Ovo, gori idemo v Jerusálem; i Szin cslovecsi sze dá poglavnikom popovszkim i piszácsom, i oszôdijo ga na szmrt.

19. I dájó ga poganom na ospotávanye i bicsüvanye i kri'zanye, i na trétji dén gori sztáne.

III. 20. Teda je prisztópila k nyemi mati szinôv Zebedeusovi z szvojmi szinmí molécsa i proszécsa nikaj od nyega.

21. On pa ercsé nyê: ka scsés? Ercsé nyemi: povej, naj szedita etiva dvá sziná mojva eden na dêsznój tvojoj, i eden na lêvoj vu Králevsztví tvojem.

22. Odgovorécsi pa Jezus: neznate, ka proszite; Jeli morete piti on pehár, steroga bom jasz pio, i sz krsztom, sz kim sze jasz krsztim, sze krsztiti? velijo nyemi: moremo.

23. I velí nyim: pehár isztina moj bodete pili, i sz krsztom, sz kim sze jasz krsztim, sze okrsztite; ali szedeti na dêsznój

mojoj i na lèvoj mojoj jasz dati nemorem; nego onim, kim je privprávljeno od Ocsé mojega.

IV. 24. I szlisavsi ti deszét rászrdili szo sze na tiva dvá brata.

25. Jezus pa prizvajôcsi nyé ercsé: znáte, ka poglavníčke poganszki goszpodüjo nad nyimi, i ti veliki ládajo nad nyimi.

26. Ali tak naj ne bode med vami; nego, steri scsé med vami veliki bidti, naj bode vas szluga.

27. I steri koli bode steo med vami prvi bidti, naj bode vas szluga.

28. Liki Szin csloveka je nej prisao, naj nyemi szlú'zijo; nego, naj on szlú'zi i dá düso szvojo na odküplenýe za vnôge.

V. 29. I vö idôcsi z Jerike naszledüvalo ga je vno'zina lüd-sztva.

30. I ovo dvá szlepcza szidécsa kre pôti, gda bi szlisala, ka Jezus mímo ide, krícsala szta govorécsa: szmiluj sze nad nama, Goszpodne, Szin Dávidov!

31. Lüdsztvo nyidva je pa káralo, naj tiho bodeta. Ondva szta pa escse bole krícsala govorécsa: szmiluj sze nad nama, Goszpodne, Szin Dávidov!

32. I sztáne Jezus zezvao je nyidva i erkao: ka scséta, naj vama vcsinim?

33. Onedva szta pa nyemi ve-

lela: Goszpodne, naj sze nama ocsi odpréjo.

34. Szmiluvavsi sze pa Jezus dotekno sze je ôcsi nyidva; i preczi szo preglednole ocsi nyidva, i naszledüvala szta ga.

XXI. TÁL.

I. Krisztus gëzdi v Jerusálem 1-11. II. Kúpeze i tr'zce z Czerkvi vö zgoni 12-17. III. Figovo drvô poszéhne 18-22. IV. Pope od Ivanovoga krszta szpitáva 23-27. V. Tri priszpodobnoszti: ocsa szvojga sziná vu goricze posila 28-32. Vinograda delavci szluge i sziná szvojga goszpodára bujjejo 33-41. Zidárje, te náj jaksi kamen zav'r'zejo 42-46.

I. 1. **I** gda bi sze pribli'závali k Jerusálemi, i prisli bi v Bethfágo k Oliveczkoj gori; teda je Jezus poszlaó dvá vucseníka, govorécsi nyima:

2. Idita vu eto vész, stera je pred vama, i preczi nájdeta edno oszelniczo privézano i 'zrbé 'z nyôv; odvé'zta jo i pripelajta je meni.

3. I csi bode vama sto ká pravo povejta: ká Goszpôd nyé potrebüje, i preczi je odpüsztí.

4. Tô je pa vsze vcsínyeno, dabi sze szpunila rêcs po pro-roki povédana:

5. Povête cseri Sionszkoj: ovo Král tvoj ide tebi pokoren i szedécsi na oszelniczi i 'zrbéti pod járem navajene oszelnicze.

6. Idôcsa pa vucseníka vcsínila szta tak, kak je nyima zapovedáo Jezus.

7. Pripelala szta to oszelniczo i 'zrbé, i djalá szta na nyidva gvant szvoj i gori szta ga poszádila na nyega.

8. To drůgo lůdsztvo je pa presztéralo gvant szvoj na pôt, niki szo pa szekali vėje z drevja i na pôt metali.

9. To lůdsztvo pa naprê idôcse i naszedůvájôcse je kricsalo govorêcse: Ho'zanna Szini Dávidovomi; blagoszlovleni, ki je prisao vu Imêni Goszpodnovom; Ho'zanna na vizíni.

10. I gda bi on notri sô v Jerusálem, genolo sze je czêlo meszto erkôcse: sto je ete?

11. Lůdsztvo je pa velelo: té je Jezus prorok od Názareta Galilee.

II. 12. I notri je sô Jezus vu Czerkev Bo'zo, i vő je vrgao vsze odávcze i kůpcze vu czerkvi i sztole pêne z mĩnyávczov je szpremetao i sztolcze golôb odávczov.

13. I ercsé nyim: pĩszano je: Hi'za moja sze Hi'za Molitvena bode zvála; ví szte jo pa napravili na razbojnikov jamo.

14. I prisztôpili szo k nyemi szlêpi i plantavi vu czerkvi, i zvráco je je.

15. Vidôcsi pa poglavniczke popovszki i pĩszácske ta csűda, stera je vcsino, i deczo kricsêcso vu czerkvi i govorêcso:

Ho'zanna Szini Dávidovomi, razcsêmerili szo sze,

16. I erkli szo nyemi: csűjes, ka eti právjio? Jezus nyim je pa erkao: kakpa. Jeli szte nigdár nej csteli, kâ z vűszt ti málicski i czeczajôcsi szizsi hválo szpravo?

17. I nihávsi je vő je sô z meszta v Bethánio, i tam e osztano.

III. 18. Rano pa nazáj idôcsi vu meszto, ogládo je.

19. I vidôcsi edno figovo drêvo kre pôt, sô je k nyemi; i nikaj je nej najso na nyem, nego li szamo lisztje; i erkao nyemi je: nigdár sze vecs z tébe szád ne rôdi na veke. I preczi je poszêhnolo ovo figovo drêvo.

20. I vidôcsi vucseniczke csűdivali szo sze govorêcsi: kakda je preczi poszêhnolo to figovo drêvo!

21. Odgovorêcsi pa Jezus ercsé nyim: zaisztino velim vám; csi bodte meli vero i nebodte dvojili, nêli szamo tô figovomi drêvi vcsinite, nego i etoj gori csi ercsête: zdigni sze i vrzi sze vu môrje, zgodí sze.

22. I vsza, kakoli bodete proszili vu molitvi, vervájôcsi vze mete.

IV. 23. I gda bi on prisao vu czerkev, prisztôpili szo k nyemi vucsecsemi poglavniczke po-

povszki i sztarisi lüdsztva go-
vorécsi: vu káksoj oblászti eta
csinís? i sto ti je dáo tô ob-
lászt?

24. Odgovorécsi pa Jezus er-
csé nyim: pitao bom vász i jasz
edno rêcs, stero csi mi povête,
i jasz vám povêm, vu káksoj ob-
lászti eta delam.

25. Krszt Ivana odkud je bio?
z nébe, ali z lüdi? Oni pa pre-
mislávajôcsi vu szebi govoré-
csi: csi ercsémo, z Nebész,
ercsé nám: zakaj szte pa nye-
mi nej vervali?

26. Csi pa ercsémo: z lüdi,
bojimo sze lüdsztva; ár vszi
májo Ivana, liki proroka.

27. I odgovorécsi Jezusi er-
cséjo: neznamo. Ercsé nyim i
on: ni jasz ne povêm vám, vu
káksoj oblászti eta csinim.

V. 28. Ka sze pa vám vidi?
eden cslovek je meo dvá sziná,
i prisztôpivsi k tomi prvomi er-
csé: szinek, idi, dnesz delaj vu
goriczaj moji.

29. On pa odgovorécsi ercsé:
nescsem; potom toga je po'za-
lúvo i odisao je vu goricze de-
lat.

30. I, prisztôpivsi k tomi drü-
gomi, ercsé nyemi rávno tak.
On pa odgovorécsi ercsé: jasz
goszpodne. I nej je sô.

31. Steri je 'ze zmed têma dvô-
ma vcsíno volo ocsé? povedali

21. Tál.

szo nyemi: te prvi. Ercsé nyim
Jezus: zaisztino velim vám: kâ
publikánuske i prázniczke bodo
pred vami sli vu Králevsztvo
Bo'ze.

32. Ár je prisao k vám Ivan
vu pravicze pôti, i nêszte nye-
mi vervali; publikánuske pa i
prázniczke szo vervali nyemi;
ví pa vidôcsi nej szte sze pre-
obrnoli potom, kâ bi vervali
nyemi.

33. Poszlüsajte i drügo prili-
ko: bio je eden goszpodár cslo-
vek, kí je poszádo goricze, i
sz plotom je je okôli vzéo, i
szkopao je v nyih preso i po-
czimprao je tören i vö je je
dáo delavczom i odisao je i-
nam.

34. Gda bi sze pa pribli'závalo
vrêmen brátve száda, poszlao
je szluge szvoje k tim delav-
czom, da bi vzéli szád nyih.

35. I delavczi prijavsi szluge
nyegove, nisteroga szo zbili,
nisteroga szo pa bujli, niste-
roga szo pa szkamenüvali.

36. Pá je poszlao drüge szluge
vecs od ti prvi; i vcsínili szo
nyim rávno tak.

37. Obszlêdnyim pa posle k
nyim sziná szvojega govoré-
csi: zasztôpijo sze sziná mo-
jega.

38. Ti delavczi pa, gda bi vi-
dili sziná, erkli szo med sze-

bom: ete je te örocsník, pojte, bujmo ga i ládajmo nyegovo örocsíno.

39. I vzéli szo ga, i vö szo ga vrgli z vinograda, i bujli szo ga.

40. Záto, gda pride goszpôd toga vinograda, ka bode csinio delavczom onim?

41. Erkli szo nyemi: te hűde hűdô pogűbí; i goricze vö dá drűgim delavczom, steri nyemi notri dájo szád vu szvojem vrêmeni.

42. Velí nyim Jezus: jeli szte nej csteli nigdár vu píszmi: kamen, steroga szo zavrgli zidárje, vcsinyeni je k glávi voglá; od Goszpodna je tô vcsinyeno, i csűdno je pred ocsmí nasimi.

43. Záto velim vám: ka sze kraj vzeme od vász Králevsztvo Bo'ze, i dá sze poganom prinásajôcsim szád nyegov.

44. I, kí szpádne na ete kamen, vkűp sze zmo'zd'zi; na koga pa ete kamen szpádne, razdrobí ga.

45. I szlisavsi poglavniczke popovszki i Farizeuske ete nyegove prilike szpoznali szo, ka od njih právi.

46. I íszkali szo môdus, kak bi ga prijéti mogli; ali bojali szo sze lűdsztva, ár szo ga, liki proroka, meli.

XXII. TÁL.

I. Od králevszkoga sziná gosztűvanya 1-14. II. Farizeusov pítanye od dácse 15 22. III. Szadduceusov pítanye od gori sztanenyá 23 33. IV. Od náj vékse zapôvidi i Krisztusa 34-46.

I. 1. **I** odgovorécsi Jezus pá nyim je erkao vu pri-likaj govorécsi:

2. Priszpodobno je Králevsztvo Nebeszko k csloveki králi, kí je napravo gosztűvanye színi szvojemi.

3. I poszlao je szluge szvoje zvát te pozváne na gosztűvanye; i nêszo steli príditi.

4. Pá posle drűge szluge erkôcsi: povête tim pozvánim; ovo, obed moj szem pripravo, moji gűnczi i tűcsne sztvári szo bujte, i vsza szo gotova; pojte na gosztűvanye!

5. Oni szo pa nej málali za nyé, i odisli szo, kí na szvojo nyivo, kí pa na szvoje prekűp-csűvanye.

6. Ti drűgi szo pa grabili szluge nyegove, ospotali szo je, ino szo je bujli.

7. Gda bi pa csűo te král, rászrdo sze je, i poszlao je vojszko szvojo i pogűbo je lűdormorcze one, i meszto nyihovo je zé'zgo.

8. Teda velí szlugom szvojim: gosztűvanye je ísztina gotovo; ali ti pozváni szo ga nej vrêdni.

9. Idte záto na kri'zopotje; i 21.22.Tál.

kékoli náidete, zovte ja na gosztüvanye.

10. I vöidöcsi szlugi oni na potí vküp szo szpravili vsze, sterekoli szo najsli, i dobre i lagoje; i napunilo sze je gosztüvanye sz timi szedécsimi.

11. Notri idöcsi pa král glédat te szedécse, vido je tam ednoga csloveka, kí je nej bio oblecseni z gvantom gosztüvanya.

12. I veli nyemi: priátel, kákda szí eszi notri prisao, nemajöcsi gventa szvadbenoga? On je pa zanêmo.

13. Teda ercsé te král hláp-czom: zvé'zte nyemi nogé i roké, vzepte ga i vr'zte ga vu vünésnyo kmiczo, tam bode jökanye i zobno szkripanye.

14. Ár ji je doszta pozváni, ali malo ji je odebráni.

II. 15. Teda szo sli Farizeuske i tanács szo dr'zali, kakbi ga zamre'zili vu rêcsi.

16. I poszlali szo k nyemi vucsenike szvoje z Herodesovimi szlugi govorécsi: Vucsitel, známo, ka szí pravicsen i pôt Bo'zo vu praviczí vcsis, i nemáras z nikim, ár ne glédas oszobo lüdi.

17. Povej nám záto, ka tí stímas? jeli je szlobodno dati dácsó Czaszari, ali nej?

18. Znajöcsi pa Jezus hüdôbo

22. Tál.

nyihovo, ercsé: ka me szküsá-vate zkazlívczí?

19. Poká'zte mi dácsni pêneze? oni szo pa nyemi podali eden 'zukavecz.

20. I veli nyim: koga kêp je ete i napiszek?

21. Velijo nyemi: czaszarov. Teda veli nyim: dájte záto, stera szo Czaszarova, Czaszari, i stera szo Bo'za, Bôgi.

22. Igda bi eta csüli, csüdivali szo sze; i tá ga nihávsí odísli szo.

III. 23. Vu onom dnévi prisztôpili szo k nyemi Szadduczeuske govorécsi: ka nêga gori sztánenyá, i pítali szo ga.

24. Govorécsi: Vucsitel, Môses právi: csi stó merjé brezí deczé naj vzeme brat nyegov 'zeno nyegovo i zbüdi szemén brata szvojeja.

25. Bilô je pa pri nász szedem bratov; i o'zeno sze je te prvi, i mrô je, i nemajöcsi szemena niháo je 'zeno szvojo brati szvojemi.

26. Rávno tak i te drügi, i trétji, notri do szédmoga.

27. Obszlédnyim pa vszê mrla je i ta 'zena.

28. Vu gori sztánenyê tak stero-ga bode z ti szedem 'zena? Ár szo jo vszi meli.

29. Odgovorécsi pa Jezus ercsé nyim: blôdite, neznajöcsi pizsma niti môcsi Bo'ze.

30. Ár vu gori sztánenyè ne bodo sze ni 'zenili, ni k mo'zom dávale, nego, liki Angelje Bo'zi vu Nebészaj, bodo.

31. Od gori sztánenyá pa ti mrtvi nej szte esteli, ka vám je povédano od Bogá govorécsega.

32. Jasz szem Bôg Ábraháma, i Bôg I'zaáka i Bôg Jákoaba; Bôg je pa nej Bôg ti mrtvi, nego ti 'zivi.

33. I gda bi lüdsztvo eta csülo, csüdivalo sze je nad vcsenyèm nyegovim.

IV. 34. Gda bi pa Farizeuske csüli, kâ je zatekno vüszta Szad-duczeusom, vküp szo sze szprá-vili prôti nyemi.

35. I eden 'z nyih právdenik opíta ga szküsávajôcsi i govo-récsi:

36. Vucsitel, stera je tá ve-liká zapoved vu Právdi?

37. Jezus pa ercsé nyemi: lübi Goszpodna Bogá tvojega z czê-loga szrczá tvojega i z czêle düse tvoje, i z czêle môcsi tvoje.

38. Eta je ta prva i velika za-poved.

39. Ta drüga je pa priszpod-bna k etoj: lübi bli'znyega tvojega, liki szamoga szebé.

40. Vu etivi dvé zapôvidaj vi-szi czêla Právda i Proroczke.

41. Gda bi sze pa vküp szpra-vili Farizeuske, pítáo je nyé Jezus.

42. Govorécsi: ka ví stímate od Krisztusa, koga szin je? Od-govorijo nyemi: Dávidov.

43. Ercsé nyim: kakda ga pa Dávid vu Dühi za Goszpôda zo-vé, govorécsi:

44. Erkao je Goszpôd Goszpô-di mojemi: szedi szi na deszni-czo mojo, dokecs polo'zim ne-priátele tvoje na podnogáoniczo pod nogé tvoje.

45. Csi záto Dávid nyega zové Goszpoda, kakda je szin nye-gov?

46. I niscse nyemi je nej mo-gao odgovoriti ni edno rêcs, niti szo ga nej szmeli kâ vecs od tisztoga dnéva szpitávati.

XXIII. TÁL.

I. V kom sze trbé Farizeusov dr'zati 1-12. II. Jaj Farizeusom i pizsác-som 13-33. III. Jerusálema velika okor-noszt i kastiga 34-39.

I. 1. **T**eda je gucsao Jezus lüdsztvi i vucsenikom szvojom.

2. Govorécsi: na Môsesov szto-lecz szo szi szeli pizsácske i Fa-rizeuske.

3. Záto vsza, sterakoli bodo vám pravili zdr'závati, zdr'zá-vajte i csinte; pôleg nyih dela pa ne csinte. Ár právijo i ne csi-nijo.

4. Ár 'zmetna i neprenosena bremena vküp vé'zejo i lidém je na plécsa nakládajo; szamí

sze ji pa ni z szprtom nescsejo doteknoti.

5. Vsza dela szvoja pa csinijo, naj sze vidijo od lüdi. Razsérjávajo pa szvoje szpômenke, i velike naprávlajo skricze gvan-ta szvojega.

6. I lübijô prêdnja szedala pri vecsérjaj i prêdnye sztoltze vu szpráviscsaj.

7. I poklányanye na placzáj, i naj sze zovéjo od lüdi: Rabbi, Rabbi.

8. Ví sze pa ne zovte Rabbi. Ár je eden vas Mester, Krisztus; ví szte szí pa vszi bratje.

9. I nikoga za vasega ocsó ne zovte na zemli. Ár je eden vas Ocsa, kí je vu Nebészaj.

10. Niti sze ne zovte za mestre. Ár je eden vas Mester, Krisztus.

11. Kí je pa náj véksi med vami, naj bode vas hlápecz.

12. Sterikoli pa szám szebé zviszi, poni'zi sze; i sterikoli szám szebé poni'zi, zviszi sze.

II. 13. Jaj pa vám, pizácske i Farizeuske, szkazlívci! Ár zapérate Králevsztvo Nebeszko pred lüdmí. Ví szamí notri nêdete, niti notri idôcse, ne piztíte notri idti.

14. Jaj vám pizácske i Farizeuske szkazlívci! Ár po'zirá-vate hi'ze vdóvíc pod obrázom dugi molítev. Zátó vze-mete 'zmetnêso szôdbo.

23. Tál.

15. Jaj vám pizácske i Farizeuske zkazlívci! Ár okôli hódite po môrji, i szühoj zemli; naj ednoga novovercza vcsiníte; i, gda je vcsinyeni, naprávite ga sziná gehenne dvakrat bole, liki szte ví szamí.

16. Jaj vám pôtiká'zci szlêpi, kí právite: sterikoli priszégne na czérkev, tiszto je nikaj; sterikoli pa priszégne na zlátó czérkevno du'zen je.

17. Blázni i szlêpi! Ár ka je vékse, zlátó, alí czérkev, stera poszvêti zlátó?

18. I sterikoli priszégne na oltár, tiszto je nikaj; sterikoli pa priszégne na dár, kí je na nyem, du'zen je.

19. Blázni i szlêpi! Ár ka je vékse, dár, alí oltár, steri poszvecsüje te dár.

20. Zátó, kí priszéga na oltár, priszéga na nyega i na vsza, stera szo na nyem.

21. I, kí priszéga na czérkev, priszéga na nyô, i na onoga, kí v nyê prebiva.

22. I, kí priszéga na Nébo, priszéga na trônus Bo'zi, i na onoga, kí na nyem szedi.

23. Jaj vám pizácske i Farizeuske szkazlívci! Ár deszetinijete meticzó i koper, i kün; i niháte ta 'zmetnêsa te právde, szôdbo, i miloscso, i vero. Eta trbê csiniti, i ona nej niháti.

24. Pòtiká'zci szlèpi, ki precidjávate komára, kumilo pa po'zérate.

25. Jaj vám pizsácske i Fari-zeuske, szkazlívci! Ár sznáj-zite z vüna vas pehár i szkledo; z nôtra szo pa puna zgrablivosz-tjom i znemertücslivosz-tjom.

26. Farizeus szlèpi! osznáj'zi prvle to znotrèsnje pehára i szkledé, naj i to vinèsnje nyi-hovo csísztó bode.

27. Jaj vám pizsácske i Fari-zeuske, szkazlívci! Ár szte priszpodobni k grobom obélje-nim, kí sze z vüna szvetli vídi-jo, z nôtra szo pa puni kòszt ti mrtvi i vsze necsisztócese.

28. Tak i ví sze z vüna vídite lüdém pravicsni, z nôtra szte pa puni szkazlívosz-tjom i nepra-vicsnosztjom.

29. Jaj vám pizsácske i Fari-zeuske, szkazlívci! Ár czim-prate grobe prorokov i sznáj-zite pokopálistsa ti pravicsni.

30. I právite: da bi mi bili vu vrèmeni nasi ocsákov, ne bí bili tálniczke 'z nyimi vrét vu krvi prorokov.

31. Etak szvedocsite pròti sze-bi, ka szte szinovje oni, kí szo szpomòrili proroke.

32. I ví napunyávate mero o-csév vasi.

33. Kacse i plod vipere, kak-da vujdete szòdbi gehenne?

III. 34. Zátó, ovo, jasz po-silam k vám proroke, i mòdre i pizsácske; i 'z nyih nike bu-jete i razpète, i 'z nyih nike bi-csüvali bodete vu szpráviscsaj vasi, i preganyali je bodete od meszta do meszta.

35. Najpride na vász vsza pra-vicsna krv, stera je prelijána na zemlo od krvi Abelove toga pravicsnoga, notri do krvi Za-kariásove Barakiásovoga sziná, steroga szte vmòrili med czér-kevov i oltárom.

36. Zaisztino právím vám: ká vsza eta pridejo na ete národ.

37. Jerusálem, Jerusálem, kí vmárjas proroke i kamenüjes one, steri sze k tebi posilajo; ke-likokrát szem steo vküp szpra-viti otroke tvoje, likí kokòs vküp szprávla pìscsancze szvoje pod peròti, i nej szte steli?

38. Ovo nihá sze vám hi'za vasa püsztá.

39. Ár velim vám: ne bodete me vidili od etecz máo, dokacs ne bodete pravili: blágoszlo-veni te idòcsi vu Goszpodno-vom imèni.

XXIV. TÁL.

I. Lepota i opücsávanye czérkvi 1.2.

II. Od pogibelnoszti Jerusálemszke: ka sze zgodi pred nyòv 3-14? ka pod nyòv 15-28? ka pó nyè 29-36? III. Od koncza szvétá 37-51.

I. 1. **I** vò idòcsi Jezus, gda bi kraj sò od czérkvi, pri-23.24.Tál.

szótöpili szo k nyemi vucséniczke nyegovi, i kázali szo nyemi czimper te czérkvi.

2. Jezus nyim je pa erkao: ne vidite vsza eta? zaisztino velim vám: z nikaksim tálom sze ne nihá kámen na kamni, kí sze ne porüsi.

II. 3. Gda bi pa szedo na oliveczkoj gori, prisztöpili szo k nyemi vucséniczke zôszeb erkôcsi: povej nám, gda eta bodo, i stero je znamenye tvojeja prisesztiáj i szkoncsanya etoga szvétâ?

4. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: glédajte, naj vász sto ne zapela.

5. Ár ji doszta pride vu mojem iméni govorécsi: jasz szem Krisztus, i vnôge zapelajo.

6. Bodete pa csüli boje i bojôv glászi; vidite, da sze ne zburkate. Ár morejo vsza bidti, ali nebode escse konec.

7. Ár sztáne národ prôti národi, i králevsztvo prôti králevszti, i bodo glád i pomor i zemlé gíbanye po vnôgi mész-taj.

8. Vsza eta szo pa zacsétek bolên.

9. Teda dájo vász na moko i vmoríjo vász; i bodete odürni vszêm národom za mojega iména volo.

10. I teda sze szpácsijo vnôgi,

24. Tál.

i eden drügoga v roké dájo i odürjávali bodo eden drügoga.

11. I vnôgi krívi proroczke sztánejo i zapelajo vnôge.

12. I, da sze povnô'za nepravdenoszt, zmrzne lübézen vnôgi.

13. Kí pa osztáne do koncza, té sze zvelicsa.

14. I predgani bodo ete Evangelium Králevszti Bo'zega po vszem szvéti na szvedôszto vszemi národi. I teda pride konec.

15. Gda bodte tak vidili to odürnoszt opüscsenyá, stera je povédana po Dánieli proroki, sztojécso na szvétom meszti (steri csté, naj razmi).

16. Teda, kí szo vu Judei, naj be'zijo na goré.

17. Kí je pa na hi'znom pokri-vi doli naj nejde, ka bi kâ vzéo z hi'ze szvoje.

18. I, kí je na nyivi, naj sze nazáj ne povrné, ka bi vzéo szvoj gvant.

19. Jaj pa tim noszécsam i nádájajôcsam vu oni dnévi.

20. Molte pa, naj nebode bē'zanye vase v zími, niti v szobotti.

21. Ár bodo teda velika moka, káksa je nej bila od zacsétka szvétâ, notri do toga mao, niti je nebode.

22. I, dabi ne bilí prikrácseni dnévi oni, nebi bilô edno têlo

zdr'zano; ali za volo ti odebráni prikrátijo sze dnévi oni.

23. Teda, csi sto vám bode pravo: ovo eti je Krisztus, ali eti; ne verte.

24. Ár sztánejo krivicsni krisztuske i krivicsni proroczke, i dávali bodo znamènya velika i csüda; naj zapelajo, csi bode mogócse, i te odebráne.

25. Ovo naprê szem vám povedao.

26. Záto, csi bodo vám pravili: ovo vu püscsávi je, nêdte vö; ovo vu kámraj je, ne verte.

27. Ár liki blísk zhája od szuncsenoga zhoda, i szkáze sze notri do záhoda; tak bode i prísesztjé sziná cslovecsega.

28. Ár, gde bode mrlina, tá bode sze szprávlali i orli.

29. Preczi pa po moki oni dnévov potemnê szuncze, i mészecz nedá szvetloszti szvoje, i zvêzde bodo kapale z nebész, i môcsi Nebeszke sze gibale bodo.

30. I teda sze zkáze znamènye Sziná cslovecsega na Nébi; i teda sze plakali bodo vszi národje zemlé, i vidili bodo Sziná cslovecsega pridócsega na obláki Nebeszkom z mocsjöv i z díkov velikov.

31. I posle Angele szvoje sz trombönte glászom velikim; i vküp szprávjio te odebráne nyegove od stiri vötröv od edni

krajöv Nebész notri do drügi nyih krajöv.

32. Od figovoga drêva sze pa vcsite eto priliko; gda je 'ze vêka nyegova mêhka i liszkje szpüscsáva, znájte, ka je blüzi leto.

33. Tak i ví, gda bodete vidili vsza eta, znájte, ka je blüzi pred dvérmi.

34. Záisztino velim vám: z nikaksim tálom ne prêde ete národ; dokecs sze vsza eta ne zgodijo.

35. Néba i zémľa prêde, recsi moje pa nigdár ne prêdo.

36. Od oni dnévov pa i vöre niscse nezna, niti Angelje Nebeszki, nego Ocsa moj szám.

III. 37. Kak szo pa bilí dnévi Noë, tak bode i prísesztjé Sziná cslovecsega.

38. Ár, liki szo bilí vu dnévi pred potopom, jeli szo i pilí szo, 'zenili szo sze, ino szo sze k mô'zi dávale notri do onega dnéva, gda je Noë vu bárko sô.

39. I nej szo szpoznali, dokecs je prisao potop i vzéo je vsze; tak bode i prísesztjé Sziná cslovecsega.

40. Teda dvá bodeta na nyivi: eden sze gori vzeme, i te eden sze tá nihá.

41. Dvê bodeta mlele v mlíni: edna sze gori vzeme, i edna sze tá nihá.

42. Verusztújte záto; da ne-
znote, stero vöro vas Goszpôd
pride.

43. Eto pa znájte: ka, dabi
znao hi'zni goszpodár, v ste-
roj sztrá'zi bi tát prisao, ve-
rusztüvao bi i ne bi dáo podko-
pati hi'zo szvojo.

44. Záto i vi bojdte gotovi:
da, vu steroj vöri ne stimate,
Szin cslovecsi pride.

45. Sto je tak te veren szluga
i szpameten; steroga je poszta-
vo goszpôd nyegov nad dr'zi-
nov szvojov; naj ji dá jêsztvino
vu szvojem vrêmeni?

46. Blá'zeni je on szluga, ste-
roga, gda pride goszpôd nye-
gov, ga nájde tak csinécse-
ga.

47. Zaisztino velim vám: kâ
ga nadevszêm blágom szvojim
posztávi.

48. Csi bode pa pravo ov la-
goji szluga vu szrczi szvojem;
müdi sze goszpôd moj pridti;

49. I zacsne biti te szebom
szlü'zécse, jeszt pa i piti sz pi-
ánczi;

50. Pride goszpôd szluga o-
noga vu dnévi, v sterom sze
ne dovê, i vu vöri stero ne-
zna.

51. I raszkála ga i tál nye-
gov z szkazlivczmi dene. Tam
bode jôkanye i zobno skrípa-
nye.

24.25. Tál.

XXV. TÁL.

I. Od deszét devicz 1-13. II. Od delbe
talentomov 14-30. III. Od szlédnye
szôdbe 31-46.

I. 1. **T**eda priszpodobno bo-
de Králevsztvo Nebe-
szko k deszét deviczam, stere
szo vzelé lampase szvoje i vö
szo sle prôti 'zenini.

2. Pét ji je pa 'z nyih bilô cse-
dni, pét pa nôri.

3. Te nôre szo vzelé lampase
szebom, a nej szo vzelé 'z nyi-
mi olija.

4. Te csedne szo pa vzelé oli
v poszodáj szvoji z lampasmi
szvojmi.

5. Gda bi sze pa müdio 'zenin,
zadrêmale szo vsze i zászpale
szo.

6. Opô nôcsi je pa krícsanye
posztanolo: ovo 'zenin ide; idite
vö pred nyega.

7. Teda szo gori sztanole vsze
one devojke iosznáj'zile szo lam-
pase szvoje.

8. Te nôre szo pa tim csednim
erke: dájte nám z olija vasega;
ár lampasje nasi vgasüjejo.

9. Odgôvorile szo pa te csedne
govorécse: nej tak, naj kak za-
doszta nebode nám i vám; ne-
go idite bole k odávczom i küpte
szi ga.

10. Gda bi pa one odisle kü-
püvat, prisao je te 'zenin; i
te gotove szo notri sle 'z nyim

na gosztüvanye; i zaprte szo dveri.

11. Potom szo pa prisle i te drüge devicze erkôcse: Goszpodne, Goszpodne, odpri nám.

12. On pa odgovorécsi ercsé: zaisztino velim vám: neznam vász.

13. Verusztüjte záto; da neznate dnéva, niti vöre, vu ste-roj Szin cslovecsi pride.

II. 14. Ár liki cslovek na pô-t idôcsi je zézvaó szvoje szluge, i tá nyim je dáó blágo szvoje.

15. I etomi je dáó pét talentomov, ênomi pa dvá, ovomi pa ednoga, vszáksemi pôleg szvoje premôcsi, i odísao je preczi.

16. Idôcsi pa, kí je pét talentomov vzéo, tr'zo je 'z nyimi, i pridelaó je drügi pét talentomov.

17. Priszpodobnim tálom i kí je dvá vzéo, dôbo je i on drügiva dvá.

18. Kí je pa toga ednoga vzéo, idôcsi zakopao ga je v zemlo i szkrio je pêneze goszpôda szvoje-ga.

19. Po vnôgom vrêmeni je pa prisao te goszpôd oni szlugov, i csini 'z nyimi racsun.

20. I prisztôpivsi, kí je pét talentomov vzéo, prneszo je drügi pét talentomov govorécsi: Goszpodne, pét talentomov szími dáó; ovo drügi pét talentomov szem dôbo 'z nyimi.

21. Ercsé pa nyemi goszpôd nyegov: dobro je, szluga dober i veren; nad malim szí bio veren, nad vnôgim te posztávím. Idi notri vu radoszt goszpôda tvoje-ga;

22. Pridôcsi pa i on, kí je ti-va dvá talentoma vzéo, ercsé: Goszpodne, dvá talentoma szími dáó; ovo, drügiva dvá talentoma szem dôbo 'z nyima.

23. Ercsé nyemi goszpôd nyegov: dobro je, szluga dober i veren, nad malim szí bio veren, nad vnôgim te posztávím. Idi notri vu radoszt goszpôda tvoje-ga.

24. Pridôcsi pa i tisztí, kí je te eden talentom vzéo, ercsé: Goszpodne, znao szem te, ka szí trden cslovík; 'zenyas, gde szí nej szêjao, i szprávlas, gde szí nej raszipávao.

25. I bojécsi sô szem i szkrio szem talentom tvoj vu zemlo: ovo más tó tvoje.

26. Odgovorécsi pa goszpôd nyegov ercsé nyemi: lagoji szluga, i ftraglivi, znás, ka 'zenyam, gde szem nej szejiao; i szprávlam, gde szem nej raszipávao.

27. Potrêbno je bilô tak tebi dati pêneze moje minyávczom; i pridôcsi bi jasz vzéo to moje z 'zó-jom:

28. Vzemte záto od nyega te

talentum i dájte ga tomi, kí má deszét talentomov.

29. (Ár vszákomi, steri má, dá sze nyemi, i obiljávaó bode; od nemajôcsega sze pa i tô vze-me, ka má.)

30. I toganehasznovitoga szlugo vö vrzte vu vönêsnyo kmiczo; tam bode jôkanye i zobno skripanye.

III. 31. Gda pa pride te Szin cslovecsi vu diki szvojoj i vszi szvéti angelje 'z nyim: teda bode szedo na sztôczi dike szvoje.

32. I vküp sze bodo szprávlali pred nyega vszi národje; i odlôcsi je ednoga od drügoga, liki pasztér odlôcsi ovczé od kozlôv.

33. I posztávi ovczé zdêszne szvoje, te kozle pa zlêve.

34. Teda ercsé te král onim, ki szo 'z nyegove dêszone: pojte blagoszlovleni Ocsé mojega, ôrokûjte piprávleno vám králevsztvo od zacsétka szvétâ.

35. Ár szem lacsen bio, i dáli szte mi jeszti; 'zéden szem bio, i napojili szte me; pôtnik szem bio, i gori szte me prijali.

36. Nági szem bio, i odeli szte me; bete'zen szem bio, i priglednoli szte me; v temniczi szem bio, i prisli szte k meni.

37. Teda bodo nyemi odgovárjati ti pravicsni govorécsi: Goszpodne, gda szmo te vidili lacs-

noga i nahránili szmo te? ali 'zédnoga ino szmo te napojili?

38. Gda szmo te vidili pôtnika ino szmo te gori prijali? ali ná-goga i odeli szmo te?

39. Gda szmo te vidili beté'znoga, ali v temniczi, i prisli szmo k tebi?

40. I odgovorécsi te Král ercsé nyim: zaisztino velim vám: kakoli szte vcsínili ednomi z eti bratov moji ti náj ménsi, meni szte vcsínili.

41. Teda ercsé i onim, ki bodo z lêve sztráni: odídte od méne, prekléti, vu ogen vekivecsni, kí je szprávlani vrági i angelom nyegovim.

42. Ár szem lacsen bio i nej szte mi dáli jeszti; 'zéden szem bio, i nej szte me napojili.

43. Pôtnik szem bio, i nej szte me gori prijali; nági szem bio, i nej szte me odeli; bete'zen i v temniczi szem bio, i nej szte me priglednoli.

44. Teda bodo nyemi odgovárjati i oni govorécsi: Goszpodne, gda szmo te vidili lacs-noga, ali 'zédnoga, ali pôtnika, ali ná-goga, ali beté'znoga, ali v temniczi, i nej szmo ti szlû'zili?

45. Teda odgovorí nyim govorécsi: zaisztino velim vám: kakoli szte nej vcsínili ednomi z eti náj ménsi, ni meni szte nej vcsínili.

46. I odido eti vu moko vekivecsno; ti pravicsni pa vu 'zitek vekivecsni.

XXVI. TÁL.

Od Krisztusovoga I. K trplényi priprávlanya 1-35. II. Trplénya znotrésnyega 36-46. zvünésnyega 47-75.

I. 1. **I** prigòdilo sze je, gda bi szkoncsao Jezus vsze ete recsi, erkao je vucsenikom szvojim:

2. Znáte, ká po dvöma dnévoma vüzen bode, i Szin cslovecsi sze tá dá naj sze raszpé.

3. Teda szo sze vküp szpravili poglawniczke popovszki, i piszácske, i ti sztariši lüdsztva vu dvor visesnyega popa, ki sze je zvao Kajafás.

4. I tanács szo meli, da bi Jezusa zgrabili z jálnosztjom i vmòrili.

5. Pravili szo pa: nej vu szvét-ki, naj zburkanye ne bode med lüdsztvom.

6. Gda bi pa bio Jezus v Bethánii v hi'zi Simona gobavcza:

7. Prisztòpila je k nyemi edna 'zena, stera je alabastrom drágoga mazala mèla; i vö je je vlejár na glávo nyegovo, gda bi pri sztoli szedo.

8. Vidöcsi pa vucseniczke nyegovi raszrdili szo sze govorecsi: zakaj je eto szkvarjenyé?

9. Ár bi sze lèhko tò mazalo

òdalo za vnogo, i dalò szíromákom.

10. Znajöcsi pa tò Jezus ercsé nyim: zakaj za hüdö máte eto toj 'zeni? Ár je dobro delo vcsinila z menom.

11. Ár szíromáke vszigdár szebom máte, mené pa vszigdár ne bodte meli.

12. Ár, ka je ona eto mazalo na moje tèlo vlejár, na moje pokopanye je vcsinila.

13. Zaisztino velim vám: gdekoli bode predgani ete Evangeliom vu czèlom etom szvéti, gucsano bode i tò, ka je ona vcsinila, nyè na szpomínanye.

14. Teda idöcsi eden z tí dvánájszet, kí sze právi Judas Iskariotes, k poglawnikom popovszkim.

15. Ercsé: ka mi scséte dátí, i jasz vam ga k rokám dám? Oni szo pa nyemi obecsali trészeti szrebrni pènez.

16. I od tisztoga mao je iszko priliko, da bi ga v roké dáó.

17. Prvi dén pa brezi kvaszá krüha prisztòpili szo vucseniczke k Jezusi govorecsi nyemi: gde scsés, naj ti priprávimó, da jès vüzenszkoga ág necza?

18. On pa ercsé: idite v meszto k komi i erczite nyemi: vucsitel veli: vrèmen moje je blüzi, pri tebi bom jo ág necza vüzenszkoga z mojmi vucseníkmi.

19. I vcsinili szo ti vucsení-
czke tak, liki je nyim zrende-
lűvao Jezus; i pripravili szo te
ágnecz vűzenszki.

20. Gda bi pa vecsér grátao,
doli szi je szeo sz timi dvanáj-
szetimi.

21. I gda bi oni jeli, ercsé:
zaisztino velim vám, kâ eden
z vász me odá.

22. I dreszéli posztánovsi já-
ko, zácsali szo nyemi praviti
vszaksi poszebi: jeli szem jasz,
Goszpodne?

23. On pa odgovorécsi ercsé:
ki namácse z menom vu szkle-
do rokô, té me odá.

24. Isztina, Szin cslovecsi ide,
liki je pizsano od nyega; jaj pa
csloveki onomi, po kom sze Szin
cslovecsi v roké dá; bole bi
nyemi bilô, da bi sze nigdár
nebi porôdo on cslovik.

25. Odgovorécsi pa Judas, ki
ga je ôdo, ercsé: nélí szem
jasz, Rabbi? velí nyemi: ti
právis.

26. Gda bi pa oni jeli, vzéo je
Jezus krüh i blagoszlovivsi raz-
lomoga je i dáo ga je vucsení-
kom i erkao je: vzemite, jejte,
tô je moje têlo.

27. I vzéo je te pehár i blago-
szlovivsi dáo nyim ga je govo-
récsi: píte z etoga vszi.

28. Ár je tô moja krv nôvo-
ga zákona, stera sze za vnôge

26. Tál.

vô vlejí na odpűscsanye grê-
hov.

29. Velim pa vám: ka ne bo-
dem pio od eti mao z etoga szá-
da toga trsza notri do onoga
dnéva; gda bom ga pio z vami
nôvoga vu Králevsztvi Ocsé mo-
jega.

30. I gda szo hválo szpéli, vô
szo sli na goro oliveczko.

31. Teda nyim velí Jezus: vi
sze vszi szpácsite vu meni es-
cse v etoj nôcsi. Ár je pizsano:
zbijem pasztéra, i raze'zenéjo
sze ovczé te csrêde.

32. Ali po mojem gori sztane-
nyê pred vami bom sao v Ga-
lileo.

33. Odgovorécsi pa Peter er-
csé nyemi: i csi sze vszi szpá-
csijo v tebi, jasz sze nigdár ne
szpácsim.

34. Ercsé nyemi Jezus: zaisz-
tino velim tebi, kâ me vu etoj
nôcsi, prvle, liki bode kokôt
popêvo, trikrát zatajís.

35. Velí nyemi Peter: i csi de
mi potrêbno sz tebom mrêti, dô-
nok te ne zatajim. Priszpodob-
nim tálom i vszi vucseníczke
szo tak erkli.

II. 36. Teda je sô 'z nyimi Je-
zus na meszto, stero sze velí
Gethsemáne; i velí vucseníkom:
szedte szi doli eti, dokecs idô-
csi molim etam.

37. I z szebom je vzéo Petra,

i dvá sziná Zebedeusova, zácsao sze je 'zalosztiti i omedlêvati.

38. Teda veli nyim: jáko je 'zalosztina dűsa moja notri do szmrti. Oszlante eti i verusztűjte z menom.

39. I naprê idôcsi edno malo, szpadno je na obráz szvoj molêcsi i govorêcsi: Ocsa moj, csi je mogôcse, naj prêde od méne ete pehár; ali nej, kak jasz scsém, nego kak ti.

40. I prisao je k vucsenikom i najsao je je, kâ szo szpáli; i veli Petri: tak nemorete edno vöro verusztűvati z menom?

41. Verusztűjte i molte, da vu szkűsávanye ne pridete. Dűh je isztina gotov, ali têlo je szlabo.

42. Páli drűgôcs idôcsi je molo govorêcsi: Ocsa moj, csi nemore ete pehár prêdti od méne, nego, csi ga pijém; bojdi vola tvoja.

43. I pridôcsi nájde je páli szpajôcse, ár szo nyihove ocsi 'zmetne bilê.

44. I nihá je, i odide, i pá moli trêtics tô iszto rêcs govorêcsi.

45. Teda ide k vucsenikom szvojm i ercsê nyim: szpite nadale íno pocsívajte. Ovo pribli'zala sze je vöra, i Szin csolvecsi sze dáva vu rokê grêsnikom.

46. Sztante gori, pojdmó: ovo pribli'zao sze je, ki me odá.

47. I, gda bi escse on gucsao, ovo Judas eden z ti dvanájszet je prisao i 'z nyim lűdsztva vno-go z ro'zjom i z drogmí od vládnikov popovszki íno sztarisi lűdsztva.

48. On pa, ki ga je ôdao, dáo nyim je znamênye govorêcsi: steroga kűsnem, té je, primte ga.

49. I preczi prisztôpivsi k Jezusi ercsê: zdrav bojdi, mester; i kűsno ga je.

50. Jezus nyemi pa ercsê: priá-tel, zakaj szí prisao? Teda prisztôpivsi vrgli szo rokê na Jezusa, i prijali szo ga.

51. I ovo eden z oni, kí szo bili z Jezusom, vö vtêgnovsi rokô vö potêgne mecs szvoj, i vdári szlugo poglavnika popovszkoga, odszecse nyemi vűhó.

52. Teda veli nyemi Jezus: porvni tvoj mecs nazáj vu meszto nyegovo. Ár vszi, kí mecs vze-mejo, od mecsa pogínejo.

53. Jeli stímas, ka nemrem zdaj prosziti Ocsó mojega, i naprê bi mi posztavo vecs, liki dvanájszet legio angelov.

54. Kakda bi sze pa szpunila píszma, da tak more bidti?

55. Vu tisztój vöri je erkao Jezus tomi lűdsztvi: liki na raz-bojnika szte prisli z ro'zjom i

z drogmi me lovit. Vszáki dén szem pri vász szedo vucsécsi vu czérkvi, i nej szte me prijali.

56. Tò je pa vsze vcsinyeno, dabi sze szpunila písma proro-kòv. Teda szo ga vucsenícze vszi tá niháli, i odbê'zali szo.

57. Ovi szo pa prijali Jezusa, i pelali szo ga k Kajafási vísesnyemi popi, gde szo vküp szprávleni bilí píszácske i ti sztarisi.

58. Peter ga je pa naszledü-vao ôzdalecs notri do dvora vísesnyega popa; i notri idôcsi doli szi je szeo z hlápczmi, da bi vido konec.

59. Vlâdnícze pa popovszki i ti starisi i czêli tanács iszkali szo krivo szvedôsztvo prôti Jezusi, da bi ga vmôrili.

60. I nej szo najšli. I csi szo gli vnôgi krivi szvedoczke naprê sztôpili, dônok szo nej najšli. Obszlédnyim szta pa naprê sztôpila dvá kríva szvedoka.

61. Erkôcsa: ete je pravo: jasz morem razmetati czérkev Bo'zo, i po trê dnévi gori poczimprati.

62. I gori sztánovsi vísesnyi pop ercsé nyemi: nikaj neodgovárjas? Ka eti prôti tebi szvedocsijo?

63. Jezus je pa mûcsao. I odgovorécsi vísesnyi pop ercsé nyemi: primárjam te na 'zívoga 26.Tál.

Bogá, naj nám povès, csi szi ti Krisztus, Szin Bo'zi?

64. Veli nyemi Jezus: tí szi pravo. Ali velim vám: od széga mao bodete vidili Sziná cslovecsega szedécsega na desznici zmo'znosztí Bo'ze, i pridôcsega na obláki Nebeszkom.

65. Teda je te vísesnyi pop raszprascso gvant szvoj govorecsi: ka je Jezus preklínyao. Ka nám je vecs potrêbno szvedokov? Ovo zdaj szte csüli preklínyanye nyegovo.

66. Ka sze vám vidi? Oni pa odgovorécsi ercséjo: vrêden je szmrí.

67. Teda szo plüvali vu obráz nyegov i za vüha szo ga bili; niki szo ga pa sz paliczami bili,

68. Govorécsi: proroküj nám, Krisztus; steri je, ki te je v-daro?

69. Peter je pa vinê szedo na dvôri; i prisztôpi k nyemi edna deklícska govorecsa: i tí szi bio z Jezusom Galileánszkim.

70. On je pa tajio pred vszêmi govorecsi: neznam, ka právis.

71. Gda bi pa vò sô na trnác, vidila ga je drüga; i veli onim, ki szo tam bili: i ete je bio z Jezusom Názarenszkim.

72. I pá je tajio sz priszegom: ne poznam csloveka.

73. Po malom vrêmeni pa, prisztôpili szo niki, i sztojécsi erkli

szo Petri: zaisztino i ti szi z oni; ár i gucs tvoj te ocsivesznoga csini.

74. Teda je zácsao preklínyati i prszégati, ká ne pozna toga csloveka. I preczi je kokôt popêvao.

75. I szpomené sze Peter z rêcsi Jezusove govorécsega nyemi: ká prvle, liki bode kokôt popêvao, trikrát me zatajis. I vö idöcsi, jáko britko sze je jôkao.

XXVII. TÁL.

I. Krisztus od popov na szmrt oszodjeni dá sze Pilátusi na Kri'zanye 1.2. II. Judás sze obêshi 3-10. III. Krisztus brezi krivicze sze mantrá pri Pilátusi 11-31, na pôti 32, na Golgothi 33-50. IV. Csüda po szmrti 51-54. V. Pokopanye i sztrá'za 55-66.

I. 1. **G**da bi pa rano grátalo, tanács szo dr'zali vszi vládniczke popovszki i ti sztarisi lüdsztva prôti Jezusi, da bi ga na szmrt dáli.

2. I zvézali szo ga ino szo ga odpelali i dáli szo ga Pontzius Pilátusi poglavári.

II. 3. Teda je vido Judás, ki ga je ôdo, ka je oszodjen, pozalo je i nazáj je povrno ti trészeti szrebrni pêneze poglavníkom popovszkim i tim sztarisim,

4. Govorécsi: pregrêso szem, ká szem tó nekrivicsno krv ôdao. Oni szo pa erkli: ka mi máramo; ti vidi.

5. I vr'ze te szrebrne pêneze vu czérkev, obrné sze, odide i obêshi sze.

6. A poglavniczke popovszki szo pa vzéli te szrebrne pêneze i erkli szo: nej je je szlobodno vr'zti vu czérkevno ladiczo, ár je krvi czêna.

7. Tanács pa dr'zécsi küpili szo za nyé edno nyivo loncsárszko na pokopálicse tühénczov.

8. Záto je zvána ona nyiva, nyiva krvi notri de denésnyega dnéva.

9. (Teda sze je szpunilo, ka je povêdano po Jeremiás proroki govorécsem: i vzéli szo ti trészeti szrebrni pêneze czêno toga vczênnyenoga, steri je vczênnyen bio od szinôv Izraelszki.

10. I dáli szo je za nyivo loncsárszko, liki je zrendelüvao meni Goszpôd.)

III. 11. Jezus je pa sztao pred poglavárom; i pítao ga je poglavár govorécsi: ti szi Král 'Zidovszki? Jezus nyemi je pa erkao: ti právis.

12. I, gda bi to'zen bio od vládnikov popovszki i sztarisi, nikaj je nej odgôvoro.

13. Teda nyemi veli Pilátus: ne csüjes, kelika prôti tebi szvedocsio?

14. I nej je odgôvoro nyemi ni na edno rêcs, tak, da sze je te poglavár jáko csüdivao.

15. Na szvétek je pa segô meo te poglavár odpüsztití lüdsztvi ednoga zvézanoga, steroga szo steli.

16. Meli szo pa teda zvézano-ga roba ednoga znamenitoga, kí sze je zváo Barabbás.

17. Zátó, gda bi sze vküp szpravi-li, ercsé nyim Pilátus: steroga scséte, naj vám ga püsztim? Barabbása, ali Jezusa, kí sze zo-vé Krisztus?

18. Ár je znao, kâ szo ga z návisztí dáli vu roké.

19. Zátó, dabi on szedo na szôdnyem sztolczi, poszlala je k nyemi 'zena nyegova govo-récsa: nikaj nêmas ti z onim pravicsnim; ár szem jasz doszta trpêla dnesz vu szne za nyega volo.

20. Poglavniczke pa popovszki i ti sztarisi szo nagnoli lüdsztvo, da bi proszili Barabbása; Jezu-sa bi pa pogübili.

21. Odgovorécsi pa poglavár ercsé nyim: steroga scséte z dvôj, naj vám püsztim? Oni szo pa erkli: Barabbása.

22. Velí nyim Pilátus: ka mo pa csinio z Jezusom, kí sze zo-vé Krisztus? velijo nyemi vszi: rászpi ga.

23. Ercsé pa te poglavár: ka je hüdoga vesino? Oni szo pa escse bole kricsali govorécsi: naj sze raszpé.

27. Tál.

24. Gda bi pa vido Pilátus, kâ nikaj ne valá, nego vékse zbur-kanye gratüje, vzéo je vodô, i muje szí roké pred lüdsztvom govorécsi: csíszti szem jasz od krvi etoga pravicsnoga; ví vi-dite.

25. I odgovorécse vsze lüd-sztvo ercsé: krv nyegova nad nami, i nad szinmí nasimi.

26. Teda nyim je püszto Ba-rabbása; Jezusa pa zbicsüje i tá ga dá, naj sze raszpé.

27. Teda szo vitézje poglavá-ra vzéli Jezusa vu právdaniczo i vküp szo szpravili na nyega vesz sereg.

28. I, gda bi ga szlekli, odeli szo ga z erdécsim plascsom.

29. I z trnya szpleteno korô-no szo nyemi okôli na glávo djáli, i trszt vu dêszno nyego-vo; i naklékajôcsi sze pred nyim spôtali szo ga govorécsi: zdrav bojdi Král 'Zidovszki!

30. I plüvavsi na nyega vzéli szo nyemi to trszt i bili szo ga po glávi.

31. I, gda szo ga ospotali, vö szo ga szlekli z pláscsá i ob-lekli szo ga vu nyegov gvant, i odpelali szo ga, da bi ga rázpili.

32. Vö idôcsi pa najslí szo ed-noga csloveka Czirenajszkoga z iménom Simona; toga szo pritisznoli, kâ bi neszao kri'z nyegov.

33. I pridôcsi na meszto, kôtero sze veli Golgotha, tô je, temena meszto.

34. Dáli szo nyemi piti z cse-mérom zmêsani jeszi; i gda bi ga kostao, nej ga je steo piti.

35. Gda bi ga pa rászpili, raz-dêlili szo szi gvant nyegov me-tajôcsi sors na nyega; da bi sze szpunilo, kâ je povêdano od proroka: razdêlili szo szi gvant moj i na mojo odetel szo sors vrgli.

36. I dolí szedécsi varvali szo ga tam.

37. I polo'zili szo ober gláve nyegove zrok nyegove szmrti pizsani: ete je Jezus Král 'Zidovszki.

38. I razpéta szta 'z nyim dvá razbojnika; eden z práve i eden z lêve sztráni.

39. Kí szo pa mímo sli, preklínyali szo ga kivajôcsi szvojimi glavami.

40. I govorécsi: ti razmecses czérkev i po trê dnévi jo gori naprávis; zdr'zi sze. Csi szi Szin Bo'zi, hodi doli z kri'za.

41. Rávno tak pa i ti vládniczke popovszki ospotávajôcsi sz pizsácsmi i sztarismi szo erkli:

42. Drüge je zdr'zao, szebé ne more zdr'zati; Csi je Král Izraelszki, najde doli zdaj z kri'za, i vervali bomo nyemi.

43. Vüpaó sze je v Bôgi, naj ga oszlobodi zdaj, csi ga scsé. Ar je pravo: Bo'zi Szin szem.

44. Takájse i tiva razbojnika 'z nyim raszpéta, spotárila szta sze 'z nyega.

45. Od sészte vöre je pa kmi-cza bila na vszój zemli notri do devéte vöre.

46. Okoli devéte vöre je pa kri-csao Jezus z velikim glászom govorécsi: Eli, Eli, lama zabach-thani; tô je: Bôg moj, Bôg moj, zaka szi me osztavo?

47. Niki pa z ti tam sztojécsi, szlisavsi, szo erkli: kâ Eliása zové etê.

48. I preczi bi'zi eden 'z nyih i vzeme spongio, napuni jo z jeszziom i okoli trszta jo je djáo, i napájao ga je.

49. Ti drúgi szo pa erkli: niháj, naj vídimo, jeli ga pride Eliás zdr'závat.

50. Jezus pa, gda bi opet kri-csao z velikim glászom, vö je púsztó düso.

IV. 51. I ovo zakrivalo czérkvi raszprasesilo sze je na dvôje od zgora notri do tél; i zemla sze je genola, i pecsíne szo sze pokale.

52. I grobovje szo sze odpirali i vnôga têla ti szvétí, ki szo zászпали, szo gori sztanola.

53. I vö idôcsi z grobôv po gori sztanenyê nyegovom, sli

szo vu szvéto meszto, i szkázali szo sze vnôgim.

54. Te sztotnik pa, i, kí szo 'z nyim bili, varvojôcsi Jezusa, vidôcsi zemlé gibanye, i, stera szo sze zgôdila, presztrasili szo sze jáko govorécsi: zaisztino je Bo'zi Szin bio ete.

V. 55. Bilé szo pa tam 'zene vnôge ôzdalecs glédajôcse, stera szo neszledüvale Jezusa od Galilee szlû'zécse nyemi.

56. Med tèmei je bila Mária Magdalèna, i Mária Jakuba, i Jo'zesa mati i mati Zebedeusovi szinôv.

57. Gda bi pa vecsér grátao, prisao je eden bogat cslovek od Arimathie, koga imé je Jo'zef, kí je tüdi vucsenik bio Jezusov.

58. Té idôcsi k Pilátusi proszo je têlo Jezusa. Teda je Pilátus zapovedao dati to têlo.

59. I vzéo je to têlo Jo'zef, závio je je v csiszto rüsenszko plátno.

60. I djáo je je vu nôvi szvoj grob, steroga je vö zoszekao v pecsini; i priválavsi kamen veliki k dveram toga groba, odíde.

61. Bila je pa tam Mária Magdalèna, i ta drüga Mária szedécse raven groba.

62. Drügi dén pa, kí je po velikom pétki, vküp szo sze szpravili vládniczke popovszki i Farizeuske k Pilátusi.

63. Govorécsi: goszpodne, 27.28.Tál.

szpômenoli szmo sze, kâ je ov zapelávecz erkao escse 'zivôcsi: po trétjem dnévi gori sztânem.

64. Zapovej tak sztrá'ziti te grob notri do trétjega dnéva, da kak pridôcsi vucseniczke nyegovi v nôcsi, vkrádnejo ga i pravili bodo lüdsztvi: gori je sztano od ti mrtvi; i bode tá szlédnya zblôdnoszt hüsa, od te prve.

65. Ercsé nyim pa Pilátus: máte sztrá'zo; idite, sztra'zte, kak znáte.

66. Oni pa odisli zapecsatili szo kamen, i okôli szo vzéli grob z sztrá'zov.

XXVIII. TÁL.

Krisztusovo gori sztanenyé. I. Angel nazviscáva 1-10. II. Sztrá'za právi 11-15. III. Vucseniczke sze posilajo Evangeliom predgat 16-20.

I. 1. **V** szobotto vecsér pa, kí sze szvéti na prvi dén tjedna, prisla je Mária Magdalèna, i tá drüga Mária glédát grob.

2. I ovo veliko zemlé gibanye sze je zgôdilo. Ár je angel Goszpodnov doli prisao z Nebész, i prisztôpivsi odválao je te kamen od dvéri, ino szi je doli szeo na nyega.

3. Bio je pa pogléd nyegov, liki bliszk, i gvant nyegov bêli, kako sznég.

4. Od bojarnosztu pa nyega szo sze presztrasili ti varivácske i vcsinyeni szo bili, liki mrtvi.

5. Odgovorecsi pa angel erkao je tim 'zenam: ne bojte sze ví; ár znám, kâ Jezusa toga raz-pétoga iscsete.

6. Nega ga eti; ár je gori sztano, liki je pravo. Pojte, poglednite meszto, gde je le'zao Goszpôd.

7. I hitro idôcse povête vucsenikom nyegovim, kâ je gori sztano od mrtvi; ino ovo pred vami ide v Galileo; tam bodte ga vidili. Ovo povedao szem vám.

8. I hitro vö idôcse od groba z bojarnosztjom, i z velikom radosztjom bêtzale szo nazviscsávat vucsenikom nyegovim.

9. Gda bi pa sle nazviscsávat vucsenikom nyegovim, ovo Jezus je pred nyé prisao govorecsi: zdrave bojdté. One pa prisztôpivse zgrabile szo sze nyegovi nôg, i molile szo ga.

10. Teda ercsé nyim Jezus: ne bojte sze; idite, nazvêsztite bratom mojim, naj ido v Galileo, i tam me bodo vidili.

II. 11. Gda bi pa one sle, ovo niki te sztrá'ze idôcsi vu meszto nazvêsztili szo vládnikom po-

povszkim vsza, stera szo sze zgôdila.

12. I vküp sze szpravivsi sztimi sztarismi, i tanács dr'zécsi zadoszta pêneze szo dâli tim vítêzom.

13. Govorecsi: povête, kâ szo vucseniczke nyegovi v noci pri-sli, ino szo ga vkradnoli, gda szmo mi szpâli.

14. I, csi bode tô csüo poglavár, mi ga na nyé vzemenó, i vász od szkrbí rêsimó.

15. Oni pa, geto szo te pêneze vzéli, vcsinili szo tak, kak szo navcseni bili. I razglásena je eta rêcs med 'zidovmi notri do denésnyega dnéva.

III. 16. Tiedennájszeteri vucseniczke szo pa sli v Galileo na on brêg, gde nyim je zlo'zo Jezus.

17. I, gda bi ga vidili, molili szo ga, niki szo pa dvojili.

18. I prisztôpivsi Jezus gucsao nyim je govorecsi: dâna mi je vsza oblászt na Nébi i na Zemli.

19. Idôcsi zâto, vcsite vsze národe, krsztsávajôcsi je vu Imé Ocsé, i Sziná, i Dühá Szvétoga.

20. Vucsécsi je dr'zati vsza, stera szem vám zapovedao. I ovo ja szem z vami vszáksi dén, notri da szkoncsanya szvétâ. Amen.

EVANGELIOM

PÓLEG PISZMA

SZVÉTOGA MARKA.

I. TÁL.

I. Od Ivana krsztitela csészti i 'zitka 1-8. II. Od Krisztusove csészti zacset-ka 9-15. III. Zové na Apostolsztvo 16-20. IV. V Kapernaumi po vcsenyé zvrácsi ednoga vragometnoga i Petra puničzo zdrügimi 21-45.

I. 1. **Z**acsetek Evangeliuma Jezus Krisztusa Sziná Bo'zega.

2. Liki je piszano vu Prorokáj: ovo jasz posilam angela mo-
jega pred obrázom tvojim, kí
naprávi pôt tvojo pred tehom.

3. Glász kricsécsega vu püsztini:
zgotovte pôt Goszpodnovo,
rávne vcsinte szteze nyegovo.

4. Bio je pa Ivan krsztsávajôcsi
vu püscsávi i predgajôcsi krszt
pokôre na odpüscsanye grêhov.

5. I vö je sla k nyemi vsza Ju-
dee dr'zela i Jerusálemczi; i
krsztseni szo vszi v Jordán-
szkom potôki od nyega vadlú-
vajôcsi grêhe szvoje.

6. Bio je pa Ivan odeti z szrszt-
mi kumile, i z kô'ze pojász je
noszo okoli ledevjá, i jo je ku-
bilibcze ino méd polszki.

7. I predgao je govorécsi: ide
1. Tál.

mocsnêsi od mène za menom,
komi nej szem vrêden, naj sze
prignem i sôlinczov nyegovi re-
ményá odvé'zem.

8. Jasz isztina krsztsávam vász
vu vodi, on pa vász bode krszt-
sávao vu szvétom Dûhi.

II. 9. I prigôdilo sze je vu oni
dnévi, prisao je Jezus z Náza-
retha Galilee i okrsztsen je od
Ivana vu Jordáni.

10. I preczi gori idôcsi od vo-
dé vido je odprta Nebésza; i
Dûha, liki golôba, doli idôcse-
ga na nyega.

11. I glász je vcsinyen z Ne-
bész: ti szí on moj lûbeznivi
Szin, vu kom sze mi je dopad-
nolo.

12. I preczi ga je Dûh vö ze-
gnao vu püscsávo.

13. I bio je tam vu püscsávi
stirideszét dni szküsávani od Sa-
tana; i bio je zdivjácsinov, i
angelje szo nyemi szlû'zili.

14. Gda bi pa vu roké dán bio
Ivan, prisao je Jezus vu Galileo
predgajôcsi Evangelium Králev-
sztva Bo'zega.

15. I govorecsi: kasze je szpuno vrëmen i pribli'zalo sze je Králevsztvo Bo'ze; povrnte sze i vörte v Evangeliumi.

III. 16. Hodëcsi pa kre mörja Galileánszkoga, vido je Simona i Andrása brata nyegovoga, ka szta vlaké vu mörje metala; (ár szta bilá ribicsa.)

17. I erkao nyima je Jezus: hodta za menom i vcsinim váj; da bodeta lüdi ribicsa.

18. I preczi nihávsi vlaké szvoje naszledüvala szta ga.

19. I naprê idôcsi odnut edno malo vido je Jakuba sziná Zebedeusovoga i Jánosa brata nyegovoga i nyidva vu ladjí zaplácsajôcsa vlaké.

20. I preczi nyidva je zvao; i oneva tá nihávsi ocsó szvojega Zebedeusa vu ladjí z delavczi, sla szta za nyim.

IV. 21. I notri ido vu Kaper-naum i preczi je vu szobottaj, idôcsi vu szpráviscse, vcsio.

22. I sztrsznoli szo sze nad vcsenyëm nyegovim. Ár je je vcsio, liki oblászt imajôcsi, i nej liki pizsácske.

23. I bio je vu szpráviscsi nyihovom eden cslovik vu necsisztom dühi; i gori je szkricsao.

24. Govorecsi: ah, ka je nám sz tehom Jezus Názarenszki? prisao szi nász szkvarjüvat? znám te, sto szi; ov szvétí Bo'zi.

25. I postráifao ga je Jezus govorecsi: obnëmi i odidi 'z nyega.

26. I gda bi ga trgao te düh necsiszti kricsëcsi z velikim glászom je vö sô 'z nyega.

27. I groza je je obisla vsze tak, da szo sze szpitávali med szebom govorecsi: ka je tô? ka je tô za nôvi návuk? kâ z oblásztjom, i tim necsisztim dühom zapovidáva; i pokorni szo nyemi?

28. Razísao je pa glász nyegov preczi vu czêlo okôli dr'zêlo Galilee.

29. I preczi vö idôcsi z Szpráviscsa, sli szo vu hi'zo Simonovo, i Andrásovo z Jakubom i z Jánosom.

30. Punicza pa Simonova je le'zála v tré-likí; i preczi nyemi právijo od nyé.

31. I prisztôpivsi gori jo je zdigno prijëcsi jo za rokô; i preczi jo je tá nihála tréslika, i szlü'zila nyim je.

32. Vecsér pa gda bi szuncze zajšlo, prineszli szo k nyemi vsze hüdô sze majôcse i vragometne.

33. I czêlo meszto sze je vküp szpravilo k dveram.

34. I zvrácsó je vnôge, ki szo sze hüdô meli vu rázlocsni betégi; i vnogo vragôv je vö zgono; i nej je dopü-zto gucsati vragom, ár szo ga znali.

1.Tál.

35. I rano escse trdno v noci
gori sztanovsi vö je sô, i odí-
sao je vu püsztö meszto, i tam
je molo.

36. I za nyim je sô Simon, i
ki szo 'z nyim bilí.

37. I, geto szo ga najsli, er-
cséjo nyemi: vszi te iscsejo.

38. I ercsé nyim: hodmo vu
bli'znyêsa mészta, naj i tam
prêdgam; ár szem za toga vo-
lo vö prisao.

39. I predgao je vu szprávis-
csaj nyihovi vu czêloj Galilei;
i vragé je zganyao.

40. I ide k nyemi eden goba-
vecz proszécsi ga, i pokleknovsi
pred nyega i erkôcsi nyemi: csi
scsés, mores me ocsisztiti.

41. Jezus sze pa szmilüvavsi i
vö vtégnovsi rokô dotekno sze
ga je i ercsé nyemi: scsém, o-
csiscsen bojdi.

42. I, kak je on tô erkao, pre-
czi je odisla od nyega ta goba
i ocsiscsen je.

43. I trdno sze nyemi poprití,
i preczi ga je kraj zgono.

44. I ercsé nyemi: pazi, da
nikomi nikaj nepovês; nego idi,
poká'zi sze popi, i neszi gori za
ocsiscsanye tvoje, ka je zren-
delüvao Môses, nyim na szve-
dôszto.

45. On pa vö idôcsi zacsne
predgati vnôga i razglasüvati to
rêcs tak, da je on vecs nej mo-

1.2.Tál.

gao ocsiveszno notri v meszto
idti; nego je vinê vu püsztí mê-
sztaj bio; i prihájali szo k nyemi
odevszud.

II. TÁL.

I. Od 'zlakcm vdárjenoga 1-12. II. Od
Mátajovoga pozványa 13-17. III. Od
poszta 18-22. IV. Vucseniczke vlati
trgajo 23-28.

I. 1. **I** pá je sô v Kapernaum
po nisteri dnévi, i csüto
je, ka je vu hi'zi domá.

2. I preczi sze ji je vnogo vküp
szpravilo tak, da szo vecs nej
meli presztora ni pri dveraj. I
gucsao nyim je to rêcs.

3. I prisli szo k nyemi z Bo-
'zim 'zlakom vdárjenoga noszé-
csi nesenoga od stiraj.

4. I, gda bi ne mogli k nyemi
pridti za volo lüdsztva, odkrili
szo pokriv tam, gde je bio, i
prêdrli szo mosznicze i tak szo
doli püsztili to posztelo, na ste-
roj je te z 'zlakom vdárjeni le-
'zao.

5. Vidôcsi pa Jezus vero nyi-
hovo ercsé tomi 'zlakom vdár-
jenomi: szinek, odpüscsávajo
sze tebi tvoji grêhi.

6. Bilí szo pa niki piszácske
tam szedécsi i miszlécsi vu szr-
czáj szvoji:

7. Ka ete tak gucsi preklésztva?
sto more odpüsztiti grêhe, nego
Bôg?

8. I preczi szpoznavsi Jezus vu

dühi szvojem, kâ szi tak mîszlijo vu szebi, ercsé nyim: ka eta mîszlite vu szrczáj vasi?

9. Ka je le'zi povedati tomi 'zlakom vdárjenomi: odpüscsávajo sze tebi grêhi; ali pa ercsti: sztani i vzemi tvojo posztelo i hodi?

10. Naj pa znáte, kâ oblászt má Szin cslovecsi odpüscsávati na zemli grêhe (ercsé tomi 'zlakom vdárjenomi:)

11. Tebi velim: sztani i vzemi posztelo tvojo, i idi vu hi'zo tvojo.

12. I sztano je preczi i vzéo je posztelo i vö je sô predevszêmi tak, da szo sze csüdivali vszi i dicsili szo Bogá govorécsi: nigdár szmo nej táksega dela vidili.

II. 13. I vö je sô pá k môrji, i vsze lüdsztvo je slo k nyemi; i vsio je je.

14. I doli idöcsi vido je Levia sziná Alfeusovoga szedécsega na máuti i ercsé nyemi: naszledüj me. I gori sztánovsi naszledüvao ga je.

15. Izgödilo sze je, gda bi doli szeo vu hi'zi nyegovoj, i vnögi publikánuske i grêsniczke szo szi doli szeli z Jezusom i z vucsenikmi nyegovimi, ár ji je bilô vnogo; i naszledüvali szo ga.

16. I pizsácske i Farizeuske vi-

döcsi nyega, ka je jo z publikánusmi i z grêsniki erkli szo vucsenikom nyegovim: ka je tó, ka z publikánusmi i z grêsniki jej i pijé?

17. Iszlísavsi Jezus ercsé nyim: ne potrebüjejo ti zdravi vrácsa, nego ki sze hüdô májo. Nej szem prisao zvat te pravicsne, nego grêsnike na pokôro.

III. 18. I posztili szo sze vucseniczke Ivanovi, i Farizeusovi; i prisli szo i erkli szo nyemi: zakaj sze vucseniczke Ivanovi i Farizeusovi posztijo, tvoji vucseniczke sze pa ne posztijo?

19. I erkao nyim Jezus: jeli sze morejo szinovje gosztüvanya, dokecs je 'zenin' z nyimi, posztiti? kak dugo szebom májo 'zenina; nemorejo sze posztiti.

20. Prídejo pa dnévi, gda sze kraj vzeme od nyi 'zenin; i teda sze bodo posztili vu oni dnévi.

21. I niscse nôvoga szüknya záplato ne síva na sztári gvant; nacsí ftrgne sze záplata nôva od sztároga i hûsa dera bode.

22. I niscse ne vlêva nôvo víno vu sztáro poszôdo; nacsí rasztrga nôvo víno poszôdo, i víno sze vö vlijé i poszôda sze szkvari; nego nôvo víno vu nôvo poszôdo sze more vlejáti.

IV. 23. I prigödilo sze je, da

bi on sô v szobotto po szitváj; i zácsali szo vucseniczke nyegovi po pôti idôcsi menoti vlatovjé.

24. I Farizeuske szo nyemi erkli: ovo, ka csinijo v szobotto, stero je nej szlobodno?

25. I on nyim ercsé: je'i szte nigdár nej csteli, ka je vsino Dávid, gda je potrebcino meo i lacsen je bio on, i kí szo 'z nyim bili?

26. Kakda je notri sô vu hi'zo Bo'zo za vrêmena Abjatára visesnyega popa; i jo je krûhe polo'zenyá, stere je nej bilô szlobodno jeszti, nego li popom; i dáo je i onim, kí szo 'z nyim bili.

27. I pravo nyim je: szobotta je za volo csloveka vsinyena, nej cslovik za szobotte volo.

28. Zátó Szin csloveka je Goszpôd i szobotte.

III. TÁL.

I. Toga poszêhnyeno rokô imajôcsaga zvrácsi 1-12. II. Dvanájszet Apostolv odeberé 13-21. III. 'Zidovom na vragé zgányanye odgavori 22-30. IV. Sto je Krlsztusa matí i 'zlájta 31-35.

I. 1. **I** notri je sô pá'i vu szpráviscse; i bio je tam eden cslovek, kí je poszêhnyeno rokô meo.

2. I pazili szo na nyega, csi bi ga v szobotto vrácsó, dabi ga tô'zili.

3. I ercsé tomi csloveki poszêh-
2.3. Tál.

nyeno rokô majôcs-emi: sztani i sztôpi na szrêdo.

4. I ercsé nyim: je'i je szlobodno v szobotto dobro csiníti? ali hûdo csiníti? dûso obdr'zati, a'i pa vmoriti? oni szo pa tího bíli.

5. I okôli sze zg'ednovsi po nyih z szrditosztjom, razdreszé jeni nad trdo-ztjom szrczá nyihovoga, ercsé tomi csloveki: vö vtégni tvojo rokô. I vö jo je vtégno. I nazáj je posztánola rôka nyegova zdrava, liki ta drûga.

6. I vö idôcsi Farizeuske, preczi szo z Herodesovimi sz'ugi tanács csinili prôti nyemi, kakda bi ga pogûbi i.

7. I Jezus je odisao z vucsenikmi szvojmi k môrji; i vnôga vno'zina od Gali ee ga je naszledûva'a, i od Judee.

8. I od Jerusálema, i od Idu mee i prêk Jordána, i kí szo okoli Tirusa i Sidona, vno'zina vnôga, szlisavsi, stera je vsino, prisli szo k nyemi.

9. I erkao je vucsenikom szvojim: ka bi nyemi edno ladjiczo gotovo dr'zali, za volo lüdsztva, da bi ga ne sztiszkávali.

10. Ár jí je vnogo zvrácsó tak: da szo kapali k nyemi, da bi sze ga dote knoli, kikoli szo kákso kastigo meli.

11. I ti necsíszti dûhovje, gda

bi ga zaglednoli, doli szo pred nyega kapali i kricsali govorécsi: tí szi Szin Bo'zi.

12. I jáko sze je nyim poprêto, kâ bi ga ocsivesznoga ne csinili.

II. 13. I gori je sô na gorô i prizvao je k szebi, stere je on steo; i sli szo k nyemi.

14. I vcsino ji je dvanájszet, kâ bi 'z nyim bili, i kâ bi je poszlaô predgat.

15. I meti oblászt vrácsiti be-tege i vö metati vragé.

16. I dáó je Simoni imé, naj sze zové Peter.

17. I Jakuba szinâ Zebedeuso-voga i Jánosa brata Jakubovoga (i dáó nyima je imé Boanerges, tò je: szinovje grmlajcze).

18. I Andrása, Filipa i Brtalanâ, i Mátaja i Tomása i Jakuba szinâ Alfeusovoga i Thaddeusa i Simona Kananinszkoga.

19. I Judas Iskariotesa, kí ga jei ôdao.

20. I idejo vu hi'zo. I pá sze je vküp szpravilo lüdsztvo tak, da szo ni krüha nej mogli jeszti.

21. I szlísavsi, kí szo pri nyem bili, vö szo ga sli zdr'závat. Ár szo pravili: ka je od pámeti priso.

III. 22. I ti pizsácske, kí szo od Jerusálema doli prisli, pravili szo: kâ Beelzebula má, i kâ vu poglavniki vragôv zgánya vragé.

23. Ik szebi je prizvajôcsi pravo nyim je vu prilikaj: kakda more Satan Satana vö metati?

24. I, csi sze králevsztvo vu szebi razdili, nemore sztáti králevsztvo ono.

25. I, csi sze hi'za vu szebi rasztála, nemore sztáti hi'za ona.

26. I, csi je Satan sztano prôti szebi i razdêlo sze je, nemore osztáti; nego konec z má.

27. Nemore niscse poszôde toga mocsnoga notri idôcsi vu hi'zo nyegovo, raztrgati; nego csi prvle toga mocsnoga zvé'ze, i teda hi'zo nyegovo raztrga.

28. Zaisztino velim vám: kâ sze vszi grêhi odpüsztiyo szinom cslovecsim i preklínyanya, szkémikoli bodo preklínyali.

29. Kí pa bode preklínyao prôti Sz. Dühi, ne bode meo odpüscánya na veke; nego vrêden bode vekivecsne szôdbe.

30. Kâ szo pravili: necsisztoga dühá má.

IV. 31. Prisli szo pa bratovje i mati nyegova; i zvüna sztojécsi poszlali szo k nyemi zvajôcsi ga.

32. I szedelo je lüdsztvo okoli nyega. Erkli szo pa nyemi: ovo, mati tvoja i bratovje tvoji vönê, tebé iscsejo.

33. I odgôvoro nyim je govo-

récisi: sto je mati moja, ali bratovje moji?

34. I okôli gledôcsi po rédi te okôli nyega szedécse ercsé: ovo mati moja i bratovje moji.

35. Ár, kikoli bode csinio volo Bo'zo, té je brat moj i szesztra moja, i mati moja.

IV. TÁL.

I. Od csetvére zemlé 1-23. II. Od récsi Bo'ze nature 24-34. III. Od Kriszt. ládje 35-41.

I. 1. **I** pá je zácsao vcsiti kre môrja; i szpravilo sze je k nyemi vno'zino lüdsztva na teliko, da je mogao idti vládjo i szedeti na môrji i vsze lüdsztvo je pri môrji na zemli bilô.

2. I vcsio je je vu prilikaj vnôga, i pravo nyim je vu vcsenyê szvojem.

3. Poszlüsajte: vö je sô szejács szejat.

4. I prigôdilo sze je vu szêjanya, da je niko szpadnolo kre pôti, i prisle szo flicze nebeszke i pozobale szo je.

5. To drügo je pa szpadnolo na pecsinszka mészta; gde je nej melo zemlé vnogo; i preczi je vö zíslo záto, kâ je nej melo globoko zemlo.

6. Gda bi pa szuncze gori zíslo, vö je zgorelo; i, da je nej melo korenyá, poszêhnolo je.

7. I drügo je szpadnolo med trnye; i gori je zíslo trnye, i

3.4.Tál.

zadávalo je je, i száda je nej dalô.

8. I drügo je szpadnolo vu dobro zemlo, i dalô je száda gori zidôcse i rasztécse; i prineszlo je edno trészeti, i edno sésztdeszét, i edno sztôkrát teliko.

9. I velí nyim: kí má vüha na poszlüsanye, naj poszlüsa.

10. Gda bi pa szamí bilí, pítali szo ga, kí szo okoli nyega sz timi dvanájszetimi bilí, eto priliko.

11. I velí nyim: vám je dáno znati szkrovnoszt Králevszstva Bo'zega; onim pa, kí szo zvüna, vu prilikaj sze nyim vsza právijo.

12. Naj gledôcsi glédajo i ne vídijo; i poszlüsajôcsi poszlüsajo i ne razmijo; naj sze gda ne povrnéjo i odpüsztijo sze nyim grêhi.

13. I velí nyim: neznate eto priliko? i kakda bi vsze prilike znali?

14. Te szejács je té, kí rêcs szêja.

15. Eti szo pa, stero je kre pôti, gde sze szêja ta rêcs; i gda jo poszlüsajo, preczi pride satan i vneszé to rêcs poszêjano vu szrczá nyihova.

16. I eti szo priszpodobni, stero je na pecsinszka mészta poszêjano: kí, gda csüjejo to rêcs, preczi jo z radosztyom vzemejo.

17. I nemajo korenyá vu szebi, nego szo do csasza; potom kak szláne sztiszkávanye, ali pregá-nyanye za volo rêcsi, preczi sze szpácsijo.

18. I eti szo, kí szo vu trnye poszêjani; tê szo, právim, kí tó rêcs szlisavsi.

19. I szkrbi toga szvêta i vka-nyüvanye bogásztva i okoli drü-goga dugoványa 'zelènya notri idöcsa zadavijo tó rêcs; i tak nerodna gráta.

20. I kí szo v to dobro zemlo poszêjani, szo oni, kí posztlü-sajo rêcs i notri jo vze mejo i szád prineszêjo, níki trészeti, i níki sésztdeszét, i níki sztô krát teliko.

21. I velí nyim: jeli sze zátó vu'zgé szvécsa, naj sze pod me-riczo dene? ali pa pod posztelo? jeli nej zátó, naj sze v poszvecs-nyek dene?

22. Ár nega nikse szkrovnosz-ti, ka bi sze vö ne nazvêsztila; niti sze ne zgodí kâ szkrito-ga, stero bi na szvetloszt ne prislo.

23. Csi sto má vüha na posztlü-sanye, naj posztlüsa.

II. 24. I velí nyim: vidite ka csüjete; z sterov merov bodte vi merili, z tisztov bode i vám merjeno; i pridá sze vám posztlüsajöcsim.

25. Ár, kí má, dá sze nyemi,

i kí nêma, i ka má, vzeme sze od nyega.

26. I velí: tak je Králevszto Bo'ze: liki dabi cslovik vrgao szemen na zemlô;

27. I szpáo bi i gori bi sztano v nocsí i vudne; i to szemen bi zíslo i vdú'zalo bi sze, gda on nezna.

28. Ár zemla od szébe szád prinása oprvics trávo, potom vlát, potom pa puno pseniczo vu vláti.

29. Gda sze je pa naprê dáo szád, 'znyecz preczi püsztí szrp szvoj v nyega, ár je naprê sztô-pila 'zétva.

30. I velí: komi bomo prigli-hávali Králevszto Bo'ze? Ali vkáksoj prilíki bomo je prilíkú-vali?

31. Liki zrno horcsicsno, ste-ro, gda sze szêja na zemlo, med vszêm szemenom je náj ménse na zemli.

32. I, gda je poszêjano, zide i od vszáksega zelenyá je vêkse, i szpüsztí vêke velike na teliko, da sze pod nyegovov szénczov fticze nebeszke morejo gnêzditi.

33. I vu vnôgi táksi prilíkaj nyim je gúcsao to rêcs, kak bi ga mogli posztlüsati.

34. Brezi prilík je pa nyim nej gúcsao; od szébe je pa vucsení-kom szvojjm vsza razkládao.

III. 35. I velí nyim vu onom

dnévi, gda bi vecsér grátao :
hodmo prék na drügo sztrán.

36. Iodpüsztivsilüdsztvo, vzéli
szo ga tak, kak je bio vu ládji.
Ár szo i drüge ládjicze bilé 'z
nyim.

37. I sztáne veliki vrtecz vötra,
vávalovje je pa metao vu ládjo na
teliko, da bi sze 'ze napunyá-
vala.

38. Ion je bio v zádnyem sztrá-
ni na zglávniki le'zécshi; i gori
szo ga zbüdili i pravili szo nye-
mi: Vucsitel, nemas szkrbi na
nász, ka pogibamo.

39. I gori sztánovsi postrájfao
je te vöter i erkao je mörji: mu-
csi i obnêmi. I pocsino je vöter
i vcsinyena je tihota velika.

40. I ercsé nyim: ka szte tak
bojazlívi? kakda, ka nêmate
vere?

41. I z bojáli szo sze z bojaz-
nosztjov velikov, i erkli szo
eden drügomi: sto je zátó té,
koga i vöter i mörje bôga?

V. TÁL.

I. Edno legio vragôv zgánya 1-20. II.
Jairusova csí sze o'zivi, i k caszi
v krvávom betégi 'zena sze zvrácsi
21-43.

I. 1. I prisli szo na drügi sztrán
mörja vu dr'zélo Gada-
renusov.

2. I gda bi on vö sô z ládje, pre-
czi pribe'zi k nyemi z grobôv e-
den cslovik vu necsístom dühi.

4.5.Tál.

3. Kí je sztanyé meo vu grôbji,
i niti z lanczmi ga je niscse nej
mogao zvézati.

4. Ár szo ga vnogo krát v poto
djáli, i z lanczmi zvézali, i raz-
trgali szo sze 'z nyega lanczi, i
pota sze je vküp zlámala; i nis-
cse ga je ne mogao szkrôtiti.

5. I vszigdár nôcs i dén je bíó
vu goráj i vu grobáj kricsécsi i
rezajôcsi szebé z kaményem.

6. Gda bi pa Jezusa vido ôzda-
lecs, bê'zao je, i doli je poklek-
no pred nyega.

7. I kricsécsi z velikim glászom
ercsé: ka mi je z tebom Jezus
Szin visesnyega Bogá? primár-
jam te na Bogá, ne mantráj me.

8. (Ár nyemi je velo: idi vö,
necsiszti düh, z etoga cslo-
veka.)

9. I pitao ga je: ka ti je imé?
I odgovori erkôcsi: legio mi je
imé, ár nasz je doszta.

10. I proszo ga je doszta, naj
ga ne posle vö z té krajine.

11. Bila je pa tam pri brêgi ve-
lika csrêda szviny, ka szo sze
paszle.

12. I proszili szo ga vszi vraz-
jé govorecsi: püszti nász v te
szvinyè, naj v nyé idemo.

13. I dopüszto nyim je preczi
Jezus. I vö idôcsi ti necsiszti
dühovje sli szo vu szvinyè; i
szüno sze je te sereg szviny pô-
leg sztrmcza vu mörje (biló ji je

pa, liki dvê jezero;) i vtôpile szo sze v môrji.

14. Kí szo pa paszli te szvinyé, bè'zali szo ino szo nazvêstili v mészta; i v veszniczaj. I vö szo sli glédát, ka sze je zgôdilo.

15. I prisli szo k Jezusi, i vidili szo toga vragometnoga szedécsega i oblecsenoga i szpametnoga, kí je to legio meo; i zbojali szo sze.

16. I pripuvidávali szo nyim ti vidôcsi, kakda sze je zgôdilo sz tim vragometnim i z szvinyámi.

17. I zácsali szo ga prosziti, kâ bi odiso od krajín nyihovi.

18. I gda bi on vu ládjo sô, proszo ga je té, vu sterom szo ti vrazjé bilí, naj 'z nyim bode.

19. Jezus nyemi je pa nej dopűszto; nego nyemi ercsé: idi vu hi'zo tvojo k tvojim, i nazviscsávaj nyim, ka je tebi Goszpôd vcsino, i szmilűvao sze je nad tebom.

20. I odisao je i zácsao je predgati vu ti deszét mészta; ona, stera nyemi je vcsino Jezus; i vszi szo sze csűdivali.

II. 21. I gda bi sze Jezus pá na drűgo sztrán prêk pripelao vu ládji, szpravilo sze je vno'zina lűdsztva k nyemi; i bio je pri môrji.

22. I ovo, prisao je eden z poglavníkov szpráviscsa po iméní

Jairus; i vidôcsi ga, szpádne pred nogé nyegove.

23. I proszo ga je doszta govorécsi: csí moja je na szkrádnjoj vöri. Zátó proszim te, da pridôcsi na nyô denes roké, naj ozdrávi i 'zivé.

24. I sô je 'z nyim, i naszledűvalo ga je vno'zina lűdsztva, i sztiskávali szo ga.

25. (I níka 'zena, stera je vu krvávom otôki bila dvanájszet lét,

26. I vnogo je trpêla od vnôgi vrácsov, i vsza je potrosila na szêbe, i nikaj ji je nej hasznilo; nego bole escse je na hűse prisla.

27. Gda bi csűla od Jezusa, prisla je med lűdsztvom odzajaj, doteknola sze je gvanta nyegovoga;

28. Ár je právila: csi sze li doteknem gvanta nyegovoga, ozdrávím.

29. I preczi je vö poszêhno zdenecz krvi nyé; i szpoznala je na têli, kâ je ozdrávila od toga bicsa.

30. I preczi je Jezus szpoznao vu szebi, kâ je od nyega vö sla môcs; obrné sze med lűdsztvom i ercsé: sto sze me je dotekno na gvanti?

31. I pravili szo nyemi vucseníczke nyegovi: vidis, ka te lűdsztvo sztiskáva, i právis: sto sze me je dotekno?

32. I okôli gledôcsi, da bi vido, ono, stera je tô vcsinila.

33. Ta 'zena pa bojécsa i trepecsécsa znajôcsa, ka je vcsinyeno na nyê, prisla je, ino je pokleknola pred nyega, i povédala nyemi je vszo isztino.

34. On pa ercsé nyê: csí, vera tvoja te je zvrácsila; idi vu méri, i bojdi zdrava od bicsa tvojega.)

35. Escse, gda bi on gucsao, prisli szo od poglavnika szpráviscsa govorécsi: csí tvoja je mrla, zaka trüdís Vucsitela?

36. Jezus pa preczi, szlisavsi to rêcs gucsécsó, ercsé tomi poglavníki szpraviscsa: ne boj sze, li veri.

37. I nej je püsztó ni ednoga szebé naszledüvati; nego Petra, i Jakuba, i Jánosa brata Jakubovoga.

38. I prisao je v hi'zo toga poglavnika szpráviscsa; i vídi zburkanye, i, kí szo sze jôkali i vno-go plakali.

39. I notri idôcsi ercsé nyim: ka sze burkate ino jôcsete? nej je mrla deklícska, nego szpí.

40. I oszmêjali szo ga. On pa vö vr'ze vsze, i k szebi vzeme ocsó te deklícske i mater, i kí szo 'z nyim bíli; i notri je sô, gde je bíla ta deklícska polo-'zena.

41. I prime rokô te deklícske, velí nyê: Talitha kumi! stero 5.6. Tál.

razklajeno vcsiní: devojka, tebi velim, sztani gori.

42. I preczi je gori sztánola ta devojka i hodila je, ár je bíla dvanájszet lét sztara; i csüdivali szo sze z csüdom velikim.

43. I jáko nyim je zapovedao: naj niscse ne zvej tô; i velo ji je jeszti dati.

VI. TÁL.

I. Názarenczi Krisztusa zavr'zejo 1-6. II. Apostole v 'Zidovesino püsztí predgat 7-13. III. Ivani Herodes glávo vzeme 14-29. IV. Pét jezero sze ji sz petimi krühi naszti 30-46. V. Vucsenícze vládji, Krisztus na vodi hodijo 47-56.

I. 1. **I**vö je sô odnut i prisao je vu domovino szvojo i naszledüvati szo ga vucsenícze nyegovi.

2. I gda bi szobotta bíla, zácsao je vu szpráviscsi vcsiti; i vnôgi poszlüsavsi sztrsznoli szo sze govorécsi: odkud szo etomí eta? i kákxa je tá modrôsz, stera nyemi je dána; ka sze i tákse môcsi po nyegovi rokáj godíjo?

3. Nej je tô te teszács, szin Márie, brat pa Jakuba i Jo'zesa i Juda i Simona? I nej szo szesztre nyegove eti pri nász? I szpácsili szo sze vu nyem.

4. Velo je pa nyim Jezus: ká je prorok nej brezi postenyá, nego li vu szvojoj domovini, i med rodbinom i vu hi'zi szvojoj.

5. I nej je mogao tam nikse môcsi csiniti; nego malo ne-

mocsni, polo'zécsi na nyé roké szvoje, je zvrácsó.

6. I csüdivao sze je za nyihove nevernoszti volo. I okôli je hodo po veszniczaj povszud vucsécsi.

II. 7. I prizvao je te dvanájszete i zácsao je je posilati po dvá dvá, i dáó nyim je oblászt nad necsísztimi dúhmi.

8. I zapovedao nyim je, kâ bi nikaj ne vzéli na pôť, nego paliczó szamo; ni turbo, ni krüha, ni vu mosnyô pêneze.

9. Nego naj szí obüjo sôlince, i dvê szüknyi szí ne oblecséjo.

10. I velo nyim je: gdekoli bodede sli vu hi'zo, tam osztante, dokecs nebodte vö sli od tisztecz.

11. I kíkoli ne primejo vász, niti poszlühnejo vász, vö idôcsi odnut, doli sztepte escse práh, kí je pod nogami vasimi, nyim na szvedôsztvo. Zaisztino velim vám: le'zi bode Sodomitánczom i Gomoránczom na szôdnyi dén, liki meszti onomi.

12. I vöidôcsi predgali szo, naj sze povrnéjo.

13. I vnôge vragé szo vö zegnali; i namazali szo z oliom vnôge nemocsne, i ozdravili szo.

III. 14. I csüo je Herodes král (ár je ocsiveszno vcsinyeno imé

nyegovo,) i pravo je: kâ je Ivan krsztitel od mrtvi gori sztano, i záto delajo té môcsi vu nyem.

15. Drügi szo pravili, kâ je Eliás; drügi szo pa pravili, kâ je prorok, ali kak eden z prorokov.

16. Szlisavsi pa Herodes ercsé: kâ, komi szem jasz glávo vzéo, Ivani, té je, on je sztano od mrtvi.

17. Ár, on, Herodes je poszlao i zgrabó je Ivana i zvézao ga je v temniczi, za volo Herodiásojczé 'zené Filipa brata szvojega, kâ szí jo je za 'zeno vzéo.

18. Ár je pravo Ivan Herodesi: nej je szlobodno tebi meti 'zeno brata tvojega.

19. Herodiásojczá je pa sûtala za nyim i stêla ga je vmoriti, i nej je mogla.

20. Ár sze je Herodes bojao Ivana, znajôcsi, kâ je on pravicsen i szvéti mô'z, i zdr'závao ga je; i poszlüsavsi ga, doszta je csinio i rad ga je poszlüsao.

21. I prigôdo sze je dén pripravi, gda bi Herodes na szvojega narodjenjá dén vecsérjo napravo tim visesnyim szvojim i jezerńikom i tim prednyèsim Galilee.

22. I notri idôcsa csi Herodiásojczé i plészajôcsa dopádnola sze je Herodesi, i tim 'z nyim szedécsim, i ercsé král toj de-

vojki: proszi me kakoli scsés, i dám ti.

23. I priszégno ji je: kâ, kakoli bos me proszila, dám ti notri do polovicze králevsztva mojega.

24. Ona pa vöidôcsa ercsé materi szvojoj: ka bom proszila? ona pa ercsé: glávo Ivana krsztilela.

25. I notri idôcsa preczi hitro k králi proszila je govorécsa: scsém, naj mi taki dás vu szkledi glávo Ivana krsztitela.

26. I 'zaloszten posztanovsi král, za volo priszége pa i oni, kí szo 'z nyim szedeli, nej je steo nyé prosnyo zavr'zti.

27. I preczi je poszlaó král hohára, zapovedao nyemi je prineszti nyegovo glávo.

28. On je pa odísao, i vzéo nyemi je glávo vu temniczi, i naprê je prineszao glávo nyegovo vu szkledi, i dáo jo je toj devojki, i ta devojka jo je dála materi szvojoj.

29. I gda bi csüli vucseniczke nyegovi, prisli szo i vzéli szo têlo nyegovo, i polo'zili szo je vu grob.

IV. 30. I vküp szo sze szpravili Apostolje k Jezusi, i nazvêsztli szo nyemi vsza, i stera szo vcsínili, i stera szo vcsíli.

31. I ercsé nyim: hodte vi szamí od szébe vu püsztó meszto

6.Tál.

i pocsinte szi edno malo. Ár ji je doszta bilô, kí szo prihájali, i odhájali; i niti k jejsztvini es-cse szo nej meli vrêmena.

32. I odísli szo vu püsztó meszto na ládji szamí.

33. I vidilo je je odidôcse to lüdsztvo, i poznali szo ga vnôgi; i peski od vszê mészto szo tá vküp bê'zali, i preisli szo je i k csaszi szo sli k nyemi.

34. I vöidôcsi vido je Jezus vno'zina lüdsztva, i szmilüvao sze je nad nyim; ár szo bili, liki ovczé, stere nemajo pasztéra; i zácsao je je vcsiti vnôga.

35. I, gda bi 'ze vnogo vör bilô, prisztôpili szo k nyemi vucseniczke nyegovi govorécsi: kâ je püsztó meszto i 'ze je vöra vnôga.

36. Odpüsztí je; da idôcsi vu okôli bodôcse vesznicze i mészta küpíjo szi krüha; ár, ka bi jeli, nêmajó.

37. Odgovorécsi pa erkaó nyim je: dájte nyim ví jeszti. I velíjo nyemi: jeli idôcsi küpímo za dvê sztô szodôv krüha i dámo nyim jeszti?

38. On nyim pa veli: keliko lêbov máte? idíte i poglednite. I, gda bi szpoznali, povedali szo: pèt i dvê ribiczi.

39. I zapovedao nyim je, kâ bi vsze doli poszádili po rédi na zeléno trávo.

40. I doli szo szeli po rédi po sztô, i po pétdeszét.

41. I gda bi vzéo ti pèt lèbov krüha i ti dvê ribiczi, zglednovsi vu Nebésza, blagoszlovo je je, i vlomoje te krüh i dáo ga je vucsenikom szvojm, da bi ga nyim dáli; i tivi dvê ribiczi tüdi je vszêm razdêlo.

42. I jeli szo vszi, ino szo sze naszitili.

43. I nábrali szo drtiny dva-nájszet kosárov puni, i ka je od ribicz osztanolo.

44. I bilô ji je, kí szo jeli te krühe, liki pét jezero mo'zôv.

45. I preczi je priszilo vucsenike szvoje idti vu ládjo i naprê idti prêk k Bethsajdi, dokecs on odpüszi lüdsztvo.

46. I geto je je odpüsztô, sô je na brêg molit.

V. 47. I, gda bi vecsér posztano, bila je ta ládja na szrédi môrja, i on szám na zemli.

48. I vido je je, kâ szo sze mantrali vu plavanyi (ár je prôti nyim bio vöter); i okoli strte strá'ze je k nyim prisao hodécsi na môrji i steo je mimo nyih idti.

49. Oni pa, kak szo ga vidili hodécsega na môrji, stímali szo, kâ je szkázanye; i kricsali szo.

50. (Ár szo ga vszi vidili i presztrasili szo sze.) I preczi je gúcsao 'z nyimi, i ercsé nyim: vü-

pajte sze; jasz szem, ne bojte sze.

51. I sô je k nyim vu ládjo i ftisao je vöter; i jáko trdno szo sze vu szebi sztrsznoli i csüdivali.

52. Ár szo nej razmeli od ti krühov, ár je nyih szrczé obtrdjeno bilô.

53. I prêk plavavsi môrja prisli szo na zemlo Genezareth, i k brodi szo prisztôpili.

54. I vö idôcsi oni z ládje preczi szo ga poznali.

55. I drkajôcsi po czêloj ovoj dr'zéli zácsali szo na poszteláj one, kí szo sze hüdô meli, okôli nosziti, gde szo ga csüli, kâ je tam.

56. I kamakoli je sô vu vesznice, ali mészta, ali marofe, vu viliczaj szo dêvali te nemocsne beté'zne; i proszili szo ga, naj sze li skricza gvanta nyegovoga doteknejo; i, kikoli szo sze ga doteknoli, ozdravili szo.

VII. TÁL.

I. Krisztus kára Farizeuse za volo mujvanya I-23. II. Kananinszka 'zena 24-30. III. Glühi i nêmi sze zvrácsi 31-37.

I. 1. **I** vküp szo sze szpravili k nyemi Farizeuske i niki pizsácske, kí szo z Jerusálema prisli.

2. Steri, da bi vidili, kâ szo niki z vucseníkov nyegovi z obcsinszkimi rokami (tô je, z ne-6.7.Tál.

mujvanimi) krüh jeli, tò'zili szo je.

3. (Ár Farizeuske i vszi 'Zidovje, csi do laktá neoperéjo rôk, ne jêjo, zdr'závajôcsi tadánke ti sztarisi.

4. I, od placza pridôcsi, csi sze ne operéjo, ne jêjo. I vnôga drüga szo, stera szo gori vzéli na zdr'závanye, liki pranyé pehárov i maszlinov medenicz ino posztel).

5. Potom szo ga pitali Fari-zeuske ino pizsácske: zakaj vucseniczke tvoji ne hodijo pôleg tadánkov ti sztarisi; nego z nemujvanimi rokami jêjo krüh?

6. On pa odgovorécsi ercsé nyim: dobro je proroküvao E-'zaiás od vász szkazlivczov; kako je pízano: eto lüdsztvo me li z vüsztami cseszti, szrczé je pa nyihovo dalecs kraj od méne.

7. Zamán me pa csesztijo vucsécsi tákse návuke, ki szo zapovedi cslovece.

8. Ár, tá niháte zapoved Bo'zo, i zdr'závate tadánke lüdi prajôcsi maszline i peháre; i drüga priszpodobna táksa vnôga csinite.

9. I pravo nyim je: dobro, zametávate zapoved Bo'zo; naj tadának vas zdr'zíte.

10. Ár je Môses erkao: postüj ocso tvojega i mater tvojo; i ki

hüdô gucsi ocsi, ali materi, szmr-tjom sze naj szkoncsa.

11. Ví pa právite: csi ercsé cslovik ocsi, ali materi: korban (tò je dár,) kí je od méne, haszni tebi.

12. I nikaj vecs nyemi ne niháte csiniti, ocsi szvojemi, ali materi szvojoj.

13. Zaprávlate Rècs Bo'zo z tadánkom vasim, steroga szte nastavili; i priszpodobna taksa vnôga csinite.

14. I prizvavsi vsze lüdsztvo ercsé nyemi: poszlüsajte me vszi i razmite.

15. Nikaj nega od zvüna notri vu csloveka idôcsega, stero bi ga moglo oszkrúnoti; nego ta vöidôcsa od nyega; ona szo stera oszkrúnio csloveka.

16. Csi sto má vüha na poszlüsanye, naj poszlüsa.

17. I, gda bi notri sô vu hi'zo od lüdsztva, pitáli szo ga vucseniczke nyegovi od te prílike.

18. I veli nyim: tak i ví szte neszpametni? Ne razmite, kâ vsze, stero od zvüna notri ide vu csloveka, nemore ga oszkrúnoti.

19. Ár neide vu szrczé nyegovo; nego vu csrvô i vu ocsis-csávniczó zide, stera vszo jêsztvino csishti.

20. Pravo je pa: kâ, stero z csloveka vö ide, tiszto oszkrúni csloveka.

21. Ár od znôtra z szarczâ cslovecsega zhâjajo hûda mislênja, práznosztî, kurvêstva, lûdomorsztva.

22. Tatija, szkôposzt, hüdôba, jálnoszt, hotlivoszt, hûdo okô, preklinyanye, gizdoszt, neszpa-metnoszt.

23. Vsza eta hûda od znôtra vö ido i oszkrúnijo csloveka.

II. 24. I gda bi odnut gori szta-no, odisao je na krajîne Tirusa i Sidona. Inotri idôcsi vu hi'zo, nej je steo, kâ bi ga sto znao; dônok je nej mogao szkrívoma bidti.

25. Ár edna 'zena, stera je mê-la csér vu necsístom dûhi, kak je zacsûla, pridôcsa szpâdnola je pred nogé nyegove.

26. (Bila je pa ta 'zena Grecska ponarodi Sirofenicsánka); i pro-szila ga je, kâ bi toga vragâ vö vrgao 'z nyé cséri.

27. Jezus pa ercsé nyê: niháj, naj sze prvle naszítijo otroczî. Ár je ne dobro vzéti krûh deczé i vr'zti scsenczom.

28. Ona je pa odgovorila i veli nyemi: tak, Goszpodne; ár i scsenczi pod sztolom jêjo zdr-tinya otrôk.

29. I erkao ji je: za volo ete rêcsi idi, vö je odisao vrág z cséri tvoje.

30. I pridôcsa vu hi'zo szvojo, najsla je, kâ je vrág vö odisao, i csí je na poszteli le'zála.

III. 31. I pá vö idôcsi z krajín Tirusa i Sidona, prisao je k mór-ji Galilee, po szrédi krajîne ti de-szét mész.

32. I neszli szo nyemi glühoga 'zmetnogucsécsega; i proszili szo ga, kâ bi na nyega djáo ro-kô szvojo.

33. I vzeme ga od lûdsztva od szebe, vr'ze prszte szvoje vu vû-ha nyegova, i plünovsi dotekno sze je jezika nyegovoga.

34. I gori zglednovsi vu Nébo, zdêhno je, i ercsé nyemi: Efata, tô je, odpri sze.

35. I preczi szo sze ôdprila nye-gova vûha, i razvézalo sze je ve-zalo jezika nyegovoga, i gúcsao je ednáko.

36. I prepovedao nyim je, kâ bi nikomi ne pravili; ali od koga bole je on nyim prepovedao, od toga bole szo oni nazvescsávali.

37. I jáko trdno szo sze csüdi-vali govorécsi: vsze je dobro vcsino; glûhe je vcsino csüti, i nême gúcsati.

VIII. TÁL.

- I. 4000 sze ji 7. lébov krûha naszíti 1-9. II. Znamenye proszécsim Farizeusomi sze ne dá 10-13. III. Vucseniczke sze stükajo, kâ szo krûha pozábili vzéti 14-21. IV. Szlepecz sze zvrácsi 22-26. V. Apostolszko od Krisztusa vádlûva nye 27-30. VI. Krisztus szvojo szmrt nazviscsáva 31-38.

I. 1. **V**u oni dnévi, da bi jáko vnogo lûdsztva bilô, i nebi melo kâ jeszti, prizva-7.8.Tál.

jôcsi Jezus vucseníke szvoje ercsé nyim:

2. Milo mi je to lüdsztvo. Ár szo 'ze trí dní pri meni i nemajo nikaj, kâ bi jeli.

3. I, csi je odpüsztim lacsne vu hi'zo nyihovo, pomenkájo na pôti; ár szo niki 'z nyih z daleka prisli.

4. I odgovoríjo nyemi vucseníczke nyegovi: odkud bi mogáo sto ete eti naszititi z krühom vu püscsávi?

5. I opítao je je: keliko lêbov krüha máte? oni szo pa erkli: szedem.

6. I zapovedao je lüdsztvi doli poszêszti na zemlo; i vzéo je ti szedem lêbov krüha i hválo zdavsi vlomo je je, i dáo je je vucseníkom szvojim, da bi tá dáli. I tá szo je dáli lüdsztvi.

7. Meli szo i edno malo ribicz; i hválo zdavsi velo je tá dati i one.

8. Jeli szo pa i naszitili szo sze, i nábrali szo gori osztányenoga drtinya szedem kosárov.

9. Bilô ji je pa, kí szo jeli, liki stiri jezero; i odpüszto je je.

II. 10. I preczi idôcsi vu ládjo z vucseníkmi szvojmi, prisao je vu krajino Dalmanuthe.

11. I vö szo sli Farizeuske i zácsali szo sze 'z nyim stükati, proszécsi od nyega znamênýe z nebész szküsávajôcsi nyega.

8. Tál.

12. I zdêhnovsi vu dûhi szvojem ercsé: kâ ete národ znamênýe 'zelê? Ali zaisztino velim vám: csi sze dá národi etomi znamênýe.

13. I niháo je je; idôcsi pa vu ládjo odisao je prêk na drügo sztrán.

III. 14. I pozábili szo z szebom vzéti krüha; i nej szo meli vecs szebom vu ládji, nego li eden lêb krüha.

15. I zapovedao nyim je govorecsi: vidite, varte sze od kvaszá Farizeusov i kvaszá Herodesovoga.

16. I zgovárjali szo szí med szebom erkôcsi: kâ krüha nemamo.

17. Stero geto je zvedo Jezus, ercsé nyim: ka szí zgovárjate, kâ krüha nemate? Escse ne pametüjete, niti ne razmite? Escse obtrdjeno máte szrczé vase?

18. Ocsí majôcsi ne vidite? i vüha majôcsi ne csüjete? i ne szpomenéte sze?

19. Gda szem pét lêbov krüha vlomo med pét jezér; keliko kosárov szte nábrali puni szdrtinyom? Velijo nyemi: dvanájszet.

20. Gda szem pa szedem med stiri jezero razdêlo; keliko kosárov szte teda nábrali puni z drtinyom? oni szo pa erkli: szedem.

21. I erkao nyim je : kakda, ka ne razmite ?

IV. 22. I prisao je vu Bethsajdo ; i neszéjo nyemi ednoga szlêpoga i proszijo ga, kâ bi sze ga dotekno.

23. I prijo je rokô toga szlêpoga, vö ga je pelao z meszta, i plünovsi vu ocsi nyegove ; ge-to je na nyega djáo roké szvoje, pitao ga je, csi kâ vídi.

24. I gori poglédnovsi ercsé : vidim lüdi, liki drevje, hodécse.

25. Potom je pá polo'zo roké na ocsi nyegove, i velí nyemi gori glédati. I zvrácseni je i vido je dalecs csisztô vsza.

26. I odposzlao ga je vu hi'zo szvojo govorécsi : niti vu meszto notri neidi, niti ne povê komi vu meszti.

V. 27. I vö je sô Jezus i vucseniczke nyegovi vu mészta Cezáree Filippa. I na pôti je pitao vucsenike szvoje govorécsi nyim : koga me právjio lüdjé bidti ?

28. Oni szo pa odgovorili : I vana krsztitela, i drügi Eliása, drügi pa ednoga z prorokov.

29. I on nyim veli : ví pa koga me právite bidti ? odgovorécsi pa Peter ercsé nyemi : ti szi Krisztus.

30. I prepovedao nyim je, kâ bi nikomi ne pravili od nyega.

VI. 31. I zácsao je je vcsiti,

kâ je potrêbno Szini cslovecsemi vnôga trpeti, ino sze zavr'zti od ti sztarisi i vládnikov povoszki i pizácsov, i vmoriti, i po trétjem dnévi gori sztánoti.

32. I szrcsno je tô rêcs gúcsao. Peter ga je pa k szebi vzéo i zácsao ga je strájfati.

33. On sze pa obrné i vidôcsi vucsenike szvoje, posztrájfao je Petra govorécsi : idi za mé satan ! ár ne razmis, stera szo Bo'za ; nego, stera szo cslovecsa.

34. I prizvajôcsi to lüdsztvo z vucseníkmi szvojmi ercsé nyim : kikoli scsé za menom pojdti, naj zataji szám szebé, i na szé vze-me kri'z szvoj, i tak me naszledüje.

35. Ár, ki scsé düso szvojo zdr'zati, zgübi jo ; ki pa zgübi düso szvojo za volo méne i Evange-lioma, té jo obdr'zi.

36. Ár ka valá csloveki, csi czêli szvét dobi, i skôdi düsi szvojoj ?

37. Ali ka za mênô dá cslovek za düso szvojo ?

38. Ár, kikoli sze szrame'zlüje mené i Rêcsi moji vu etom národi praznivo ino grêsnom, i Szin cslovecsi sze szrame'zlüvao bude nyega, gda pride vu diki Ocsé szvojega szvojimi szvétimi angelmi.

IX. TÁL.

I. Krisztus sze preobrázi 1-13. II. Kiszvênszki pojbies sze zvrácsi 14-29. III. Krisztus nazvisesáva szvojo moko 30-32. IV. Vcsi poniznoszt 33-37. V. Niki vragé zgánya 38-50.

I. 1. **I** velí nyim: zaisztino velim vám, kâ szo nisteri med eti sztojécsimi, ki z nikaksim tálom ne kostajo szmrti, dokecs ne bodo vidili Králevszto Bo'ze pridôcse vu zmo'znoszi.

2. I po sésztom dnévi k szebi je vzéo Jezus Petra i Jakuba i Jánosa, i vzéo je je na brêg veliki od szebe száme; i preobrázo sze je pred nyimi.

3. I gvant nyegov sze je bliszkao i grátao je bêli jáko, liki sznêg, káksega fárbar na zemli nemre obêliti.

4. I szkázao sze je nyim Eliás z Môsesom, i zgucsávali szo szi z Jezusom.

5. I odgovorécsi Peter velí Jezusi: Mester, dobro je nám eti bidti. Napravmo tak trí satore, tebi ednoga, i Môsesi ednoga, i Eliási ednoga.

6. Ár je nej znao, ka bi gúcsao; ár szo bili presztraseni.

7. I zvrkao sze je eden oblák, steri je je obszenczao. I prisao je glász z obláka govorécsi: ete je moj Szin te lübeznivi; toga poszlüsajte.

8. I na nágli sze okôli zgled-
9. Tái.

novsi nej szo vecs nikoga vidli, nego Jezusa szamoga szebom.

9. Doli idôcsi pa z brêga prepo-vedao nyim je, kâ bi nikomi ne pravili, ka szo vidili; nego gda Szin cslovecsi z mrtvi sztáne.

10. I tô rêcs szo zdr'zali pri szebi szpitávajôcsi sze, ka je z mrtvi gori sztánoti?

11. I pítali szo ga govorécsi: ka pa právjio pizsácske, kâ Eliás má escse prvle pridti?

12. On pa odgovorécsi ercsé nyim: Eliás isztina pride prvle naj nazáj szprávi vsza; i, liki je pizsano od Sziná cslovecsesga, kâ bode vnogo trpo i zav'rze sze.

13. Ali velim vám: kâ je i Eliás prisao (i vcsínili szo nyemi kak szo steli) liki je pizsano od nyega.

II. 14. I pridôcsi k vucseníkom, vido je vno'zina lüdsztva okoli nyih, i pizsácse szpitávajôcse nyé.

15. I preczi vsze lüdsztvo, kak ga je vidilo, csüdivalo sze je; i pribê'zajôcsi poklonili szo sze nyemi.

16. I opítao je te pizsácse: ka sze szpitávate med szebom?

17. I odgovorécsi eden z lüdsztva ercsé: Mester, pripelao szem sziná mojega k tebi, kí nêmoga dühá má.

18. I gdekoli ga zgrábi, trga

ga, i pèni sze, i skriple zobmi szvojmi i szèhne; i pravo szem vucsenikom tvojim, naj ga vò ze'zenéjo, i nej szo ga mogli.

19. On pa odgovorécsi nyemi veli: oh neveren národ! kak dugo bom pri vász? kak dugo bom vász trpo? neszte ga k meni.

20. I neszli szo ga k nyemi; i kak ga je vido, preczi ga je te necsiszti düh trgao, i szpadnovsi na zemlo, válaó sze je i peno.

21. I opitao je ocso nyegovoga: keliko vrèmena, kà nyemi je tò vcsinyeno? on je pa erkao: od detinsztva.

22. I csesztò ga i v ogen vr'ze, i vu vodò, da bi ga pogübo; ali, csi kà mores, bojdi nám na pomòcs, szmiluj sze nad nami.

23. Jezus nyemi je pa erkao: csi mores vervati; vsza szo mogòcsa tomi vervajòcsemi.

24. I preczi kricsécsi te ocsa toga pojbara szkuzami je erkao: verjem, Goszpodne, boj na pomòcs mojoj nevernoszti.

25. Vidòcsi pa Jezus, kà lüdsztvo vküp be'zi, postráifao je te necsiszti düh govorécsi nyemi: ti nèmi i glühi düh, jasz tebi zapovédam, idi vò z etoga i vecs nejdi v nyega.

26. I kricsécsi i doszta ga trigavsi vò je sò; i grátao je liki mrtev tak, da szo vnògi pravili, ka je mr'u.

27. Jezus ga je pa zgrabo za rokò, gori ga je potégno, i gori je sztano.

28. I notri idòcsi vu hi'zo pítali szo ga vucseniczke nyegovi od szebe: zakaj szmo ga mi nej mogli vò vr'zti?

29. I ercsé nyim: eto plemen po nikom nemore vò idti; nego po molitvi ino poszti.

III. 30. I odnut vò idòcsi vküp szo sli prèk Galilee; i nej je steo, kà bi sto znao.

31. Ár je vcsio vucsenike szvoje i ercsé nyim: kà sze Szin cslovecsi dá vu roke lüdsztva i vmorijo ga; i vmorjeni na trétji dén gori sztáne.

32. Oni szo pa nej razmeli to rêcs, i bojali szo sze ga pítati.

IV. 33. I prisli szo v Kaper-naum, i vu hi'zi bodòcsi pítao je je: ka szte sze na pôti med szebom szpitávali?

34. Oni szo pa múcsali; ár szo sze na pôti od toga med szebom stükali, sto de te naj véksi?

35. I doli szedécsi prizové ti dvanájszet i ercsé nyim: csi sto scsé prvi bidti, naj bode med vszèmi náj zadnyèsi i vszè szluga.

36. I vzéo je ednoga pojbícsa, posztavo ga je na szrèdo med nyé i na nárocsa ga vzévsi ercsé nyim:

37. Kikoli ednoga z tákse deczé

gori prime vu mojem iméni, mené prime; i kikoli mené prime, ne prime mené, nego tisz-toga, kí je mené poszlao.

V. 38. Odgôvoro je pa nyemi János Evangelista govorécsi: Vucsitel, vidili szmo ednoga vu iméni tvojem zgányajôcsega vragé, kí ne naszledüje nász; i prepovedali szmo nyemi, da ne naszledüje nász.

39. Jezus je pa erkao: ne prepovedávajte nyemi. Ár nikoga nega, kí bi csinio môcsi vu iméni mojem; i ki bi mogao, preczi hüdô gúcsati od méne.

40. Ár, kí je nej prôti nám, z nami je.

41. Ár, kikoli vám piti dá eden pehár vodé vu iméni mojem záto, kâ szte Krisztusovi; zaisztino velim vám: z nikaksim tálom nezgübi szvoj nájem.

42. I, kikoli szpácsi ednoga z ti náj ménsi, kí vu meni verjejo, bole bi nyemi bilô z vnôgim, da bi sze nyemi mlinszki kamen okôli sinyaka djáo, i vu môrje bi sze vrgao.

43. I csi te szpáka tvoja rôka, odszêkaj jo; lepse je tebi csonklavomi vu 'zítek idti, liki dvê rokê meti, ino idti vu gehenno vu te nevgasseni ogen.

44. Gde nyih csrv ne merjé i ogen ne vgászne.

45. I, csi te nôga tvoja szpáka, 9.10. Tál.

odszêkaj jo; lepse je tebi idti vu 'zítek plantavomi, liki dvê nogè meti ino sze vr'zti vu gehenno, vu te nevgasseni ogen.

46. Gde nyih csrv ne merjé i ogen ne vgászne.

47. I csi te okô tvoje szpáka, vö je vrzi; lepse je tebi edno okô meti ino idti vu králevsztvo Bo'ze, liki dvê okê meti ino sze vr'zti vu ogen gehenszki.

48. Gde nyih csrv ne merjé i ogen ne vgászne.

49. Ár vszáki bode z ognym szoljeni, i vszáki áldov sze z szoljôv bode szolio.

50. Dobra je szô; csi pa szô neszlána bode, v kom jo oszólíte? mête vu szebi szô, i pokoj mête med szebom.

X. TÁL.

I. Szlobodno je 'zeno odpüszttiti 1 12?

11. Deczo Krisztusi neszejo 13 16. III.

Te bogáti mladénecz 17-21. IV Kasze

za volo Krisztusa nihá, povrne sze 22-

34. V. Zebedeusovi Szinôv prosnya 35-

45. IV. Bartimeus preglédne 46 52.

I. 1. I odnut, geto sztáne, ide vu krajine Judee prék Jordána; i vküp je prislo pá lüdsztvo k nyemi; i, liki je segô meo, páli je je vcsio.

2. I prisztôpivsi Farizeuske, pítali szo ga: csi je szlobodno mô'zi 'zeno odpüszttiti, szküsavajôcsi ga?

3. On pa odgovorécsi ercsé

nyim: ka vám je zapovedao Môses?

4. Oni szo pa erkli: Môses je dopüşzto liszt razlôcsenyá napîszati i odpüşztiti.

5. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: za volo trdoszti szrczá vasega je vám tô zapoved píszao.

6. Ali od zacsétka sztvorjenyá mo'zá i 'zeno je napravo nyidva Bôg.

7. Zátô tá nihá cslovek oco i mater, i pridrû'zi sze k 'zeni szvojoj.

8. I bodeta dvá edno tâlo; zátô szta nej vecs dvá, nego edno tâlo.

9. Ka je zátô Bôg vküp zvézao, cslovek naj ne razlôcsi.

10. I vu hi'zi szo ga páli od toga vucseniczke nyegovi pítali.

11. I velí nyim: kikoli odpüşztí 'zeno szvojo, i vzeme szí drûgo, praznúje prôti nyê.

12. I, csi 'zena odpüşztí mo'zá szvojega i k drûgomi ide, praznúje.

II. 13. I prineszli szo nyemi otroke, kâ bi sze ji dotekno; vucseniczke szo pa kârali one, kí szo je tá prinásali.

14. Vidôcsi pa Jezus prôti nyemi je bilô, i ercsé nyim: pûsz-tite otroke k meni prihájati i ne prepovedávajte nyim. Ár je táksi králevsztvo Bo'ze.

15. Zaisztino velim vám: kí-

koli ne vzeme králevsztvo Bo'ze, liki dête; nikako ne bode v nyé sô.

16. I vzéo je je na nárocса, polo'zo je roké na nyé i blagoszlavo je je.

III. 17. I gda bi on vö sô na pôť, pribe'zi eden i na kôlina s padnovsi szvoja pítao ga je: Vucsitel dober, ka mám csiniti, naj 'zitek vekivecsni ôrokûjem?

18. Jezus nyemi je pa erkao: ka me právis dobroga? niscse je nej dober, nego li eden, Bôg.

19. Zapovedi znás: ne praznúj, ne vmôri, ne kradni, krivo ne szvedôcsi, ne vkani, postûj oco tvojega i mater.

20. On pa odgovorécsi ercsé nyemi: Vucsitel, eta szem vsza zdr'zao od mladostti moje.

21. Jezus sze pa na nyega zglednovsi polûbo ga je, i ercsé nyemi: edno ti fali. Idi, kakoli más, odáj i dáj szíromákóm, i meo bos kincs vu Nébi; i potom hodi, naszledûj mené, vzévsi krí'z na szébè.

IV. 22. On pa razdreszéljeni nad tôv recsjôv odísao je 'zaloszten; ár je meo doszta ládanya.

23. I okôli gledôcsi Jezus ercsé vucseníkom szvojom: kak 'zmetno ido notri vu králevsztvo Bo'ze, kí doszta pênež májo.

24. Vucseniczke szo sze pa

csüdivali nad recsmí nyegovimi. Jezus pa páli odgovorécsi ercsé nyim: szinki, kak 'zmetno je tim, kí sze vu pênezej vüpajo, vu králevsztvo Bo'ze idti.

25. Le'zei je kumili szkôsz vüh iglé idti, liki bogátomi vu králevsztvo Bo'ze idti.

26. Oni szo sze pa escse bole csüdivali govorécsi med szebom: sto sze tak more zvelicsati?

27. Jezus pa na nyé poglednovsi ercsé: pri lüdejh je nemo-gôcse, ali nej pri Bôgi. Ár szo vsza mogôcsa pri Bôgi.

28. Izácsao nyemi je Peter praviti: ovo mí szmo tá niháli vsza, i naszledüjemo tebe.

29. Odgovorécsi pa Jezus ercsé: zaisztino velim vám: niscse je nej, ki je niháo hi'zo, ali brate, ali szesztre, ali ocsó, ali mater, ali 'zeno, ali deczo, ali nyive, za mojo volo, i za evangelioma volo.

30. Ka ne bi vzéo sztôkrát vecs zdaj i vu vrêmeni etom, hi'ze, i brate, i szesztre, i matere, i otroke, i nyive szpregányanyem vrêt, i vu pridôcsoj vekivecsnoszti 'zitek vekivecsni.

31. Vnôgi pa prvi bodo szlêdnyi, i ti szlêdnyi prvi.

V. 32. Bili szo pa na pôti gori idôcsi v Jerusálem, i pred nyimi je sô Jezus; i presztrasili szo sze, i naszledüvajôcsi bojali szo

sze. Ik szebi je vzéo páli ti dvánájszet, zácso nyim je praviti, ká sze nyemi zgodijo.

33. Kâ ovo, praj, gori idemo v Jerusálem, i Szin cslovecsi sze dá vládnikom popovszkim i pizácsom, oszôdijo ga na szmrt, i dâjo ga poganom.

34. I ospôtajo ga, i bicsüvali ga bodo, i oplünejo ga, i vmo-rijo ga, i na trétyi dén gori sztâne.

35. I prisztôpi k nyemi Jakub i János, szinovje Zebedeusovi govorécsi: Vucsitel, scsémo, da, kakoli bomo te proszili, vcsinís nám.

36. On pa nyim ercsé: ka scséte, naj vám vcsinim?

37. Oni szo nyemi pa erkli: dáj nam, naj eden na desznoj tvojoj, i eden na lêvoj tvojoj szedímo vu díki tvojoj.

38. Jezus nyim je pa erkao: neznate, ka proszite. Morete piti pehár, steroga jasz piém? i sz krsztom, sz kim sze jasz krsztim, okrsztiti?

39. Oni szo nyemi pa erkli: moremo. Jezus nyim pa ercsé: te pehár isztina, steroga jasz piém, bodte pili; i sz krsztom, sterim sze jasz krsztim, sze okrsztite;

40. Ali, szedeti z dêszne moje i z lêve moje, nej je moje dati, nego kim je pripráveno.

41. I szlisavsi ti deszét, zácsali szo sze szrditi na Jakuba i Já-nosa.

42. Jezus pa nyé prizové i velí nyim: znáte, kâ, ki sze dr'zijo za vládnike poganov, goszpodújo nad nyimi; i ti veliki nyihovi oblászt májo nad nyimi.

43. Nebode pa tak med vami; nego, kikoli bode steo bidti veliki med vami, naj bo vas szluga.

44. I, kikoli bode steo, z vász bidti prèdnyi, naj bo vszè szluga.

45. Ár je i Szin cslovecsi nej prisáo, kâ bi nyemi szlù'zili; nego naj on szlù'zi i dá düso szvojo na odküplenýe za vnôge.

VI. 46. I prisli szo vu Jericho; i on vö idôcsi z Jeriche i vucseniczke nyegovi i vnogo lüd-sztva, szin Timeusov, Bartimeus, szlèpi, je szedo kre pôti kôdivajôcsi.

47. I szlisavsi, kâ je blü'zi Jezus Názarenszki, zácsao je krícsati i praviti: Szin Dávidov Jezus, szmiluj sze mi.

48. I strájfali szo ga vnôgi, ka bi mucsao. On je pa od toga bole krícsao: Szin Dávidov, szmiluj sze mi.

49. Jezus pa sztáne i velí ga zvati. I oni zovéjo toga szlèpoga govorécsi nyemi: vüpaj sze, sztani gori, zové te.

50. On pa doli vr'ze gvant

szvoj i gori sztanovsi sô je k Jezusi.

51. I odgovorécsi velí nyemi Jezus: ka scsés, naj ti vcsinim? Te szlèpi pa ercsé nyemi: Mester, naj preglédnem.

52. Jezus nyemi je pa erkao: idi, vera tvoja te je zdr'zála. I preczi je pregledno i naszledúvao je Jezusa po pôti.

XI. TÁL.

Krisztus I. na oszelniczi v Jerusálem gyézdí 1-10. II. Figovo drêvo prekliné 11-14. III. Czerkev scsiszti 15 19. IV. Figovo drêvo poszèhne 20-26. V. Sz popi sze stüka 27-33.

I. 1. I gda sze pribli'závajo v Jerusálem, v Bethfágo i v Bethánio, pôleg oliveczke goré bodôcsi, posle dvá z vucseníkov szvoji,

2. I velí nyima: idita vu ono vész, stera je pred vama; i preczi, kak bodta notri v nyô sla, nájdetá 'zrbé privézano, na kom je niksi cslovek escse nej szedo; odvé'zta je i pripelajta je.

3. I csi váma sto bode pravo: ka csiníta tô? ercsita: kâ je Goszpôd potrebúje; i preczi je eszi posle.

4. Odisla szta pa, i najsła szta to 'zrbé privézano pri dveraj vinej na dvojnoj pôti, i odvézala szta je.

5. I níki tam sztojécsi szo nyima pravili: ka csiníta? kâ odvé'zujeta to 'zrbé?

6. Onedva szta pa nyim erkla, liki je zapovedao Jezus; i odpüsztili szo je.

7. I pripelala szta to 'zrbé k Jezusi i vrgla szta szvoj gvant na nyé, i poszádila szta ga na nyé.

8. Vnôgi szo pa gvant szvoj presztirali na pôť; ti drügi szo pa vêje szekali z drevja, i metali szo je na pôť.

9. I ti naprê idôcsi i naszledüvajúcsi szo kricsali govorécsi: Hosanna blagoszlovleni, kí ide vu iméni Goszpodnovom.

10. Blagoszlovleno je to idôcse králevsztvo vu iméni Goszpodnovom ocsé nasega Dávida; Hosanna na viszini.

III. 11. I notri je sô v Jerusálem Jezus i vu Czerkev; i geto je vsza okôli pogledno, vecserásnya 'ze bodôcsa vóra, vö je sô v Bethánio sz timi dvanájszetimi.

12. I rano vö idôcsi oni od Bethánie lacsén je grátao.

13. I vidôcsi edno figovo drêvo ôzdalecs majôcse liztje; sô je, csi bi kâ najsao na nyem száda. I pridôcsi k nyemi níkaj je nej najsao, nego li liztje; ár je nej bilô escse vrêmen fig.

14. I odgovorécsi Jezus ercsé nyemi: nígdár vecs z tébe na vekke niscse száda ne jej. I csüli szo tô vucseniczke nyegovi.

III. 15. I prisli szo v Jerusá-

11. Tál.

lem; i notri idôcsi Jezus vu Czerkev, zácsao je vö goniti te odávajôcse, i küpivajôcse vu Czerkvi; i sztole pènez minyávczov i sztôlcze odávajôcsi golôbe je szpemetao.

16. I nej je dopüszto, kâ bi sto kákso poszôdo neszao po Czerkvi.

17. I vcsio je govorécsi nyim: nej je pizsano: kâ hi'za moja Hi'za Molitvena sze zvála bode od vszê národov; vi szte pa 'z nyé vcsinili razbojnikov lüknyo?

18. I csüli szo ti pizsácske i vládniczke popovszki; i iszkali szo, kakda bi ga pogübili. Ár szo sze ga bojali, kâ sze je vsze lüdsztvo csüdivalo nad vcsenyem nyegovim.

19. I gda bi vecsér grátao, vö je sô z meszta.

IV. 20. I rano pôleg idôcsi vidili szo to figovo drêvo poszêhnyeno z korenjá.

21. I szpomené sze Peter, i veli nyemi: Mester, ovo to figovo drêvo, stero szí préklío, je poszêhnolo.

22. I odgovorécsi Jezus veli nyim: mête verô Bo'zo.

23. Ár zaisztino velim vám, kâ kikoli bode velo etomi brêgi: pozdigni sze i vrzi sze vu môrje, i ne bode dvojio vu szrczi szvojem; nego bode vervao, ka

stero právi, sze zgodi, bode nyemi, ka je koli pravo.

24. Záto velim vám: vsza, sterakoli molécsi bodete proszili, verte, kâ vzemete, i meli bodte.

25. I gda sztojíte molécsi, odpüszítite, csi kâ máte prôti komi; naj i Ocsa vas, kí je vu Nebészaj, odpüszítí vám pregrêsenyé vase.

26. Csi pa ví ne odpüszítite, niti Ocsa vas, kí je vu Nebészaj, ne odpüszítí vám pregrêsenyé vase.

V. 27. I ido pá v Jerusálem; i gda bi on vu Czêrkvi okôli hodo, prisli szo k nyemi vládniczke popovszki i pizsácske, i ti sztarisi.

28. I velijo nyemi: sz káksov oblásztjov delas eta? i sto ti je dáo tô oblászt, naj eta csinís?

29. Odgovorécsi pa Jezus ercsé nyim: pítáo bodem vász i jasz edno rêcs, i odgovorte mi; tak i jasz povêm vám, sz káksov oblásztjov csinim eta.

30. Krszt Ivana jeli je z Nebész bio, ali z lüdi? odgovorte mi.

31. I miszlili szo pri szebi govorécsi: csi ercsémo z Nebész, ercsé: zakaj szte nyemi tak nej vervali?

32. Csi pa ercsémo: z lüdi, bojímo sze lüdsztva; ár szo vszi za právoga proroka meli Ivana.

33. I odgovorécsi erkli szo Jezusi: neznamo. I Jezus odgovorécsi ercsé nyim: niti jasz ne povêm vám, sz káksov oblásztjov delam eta.

XII. TÁL.

I. Od lüdomorszki goricsánczov 1-12. II. Od czaszarszke dácse 13-17. III. Szaduceuszov pitanye od góri sztánenyá 18-27. IV. Od te velike zapovedi i Dávidovoga Sziná 28-37. V. Od Farizeuszov gizdószti i vdovicze pêneza 38-44.

I. 1. **I** zácsao nyim je vu prilikaj gúcsati: eden cslovek je goricze zaszádo, i okôli je je zagrádo sz plotom, i vko-pao je pod presso kad, i poczimprao je tören i vö je je dáo delavczom i odisao je na pôt.

2. I poszlao je k delavczom vu vrêmeni brátve szlugo, da bi od delavczov vzéo z száda ti goricz.

3. Oni szo ga pa prijali i zdrli, i odposzlali szo ga práznoga.

4. I pá je poszlao k nyim drügoga szlugo; i tiszto-ga szo kamenüvajôcsi na glávi vrázili i odposzlali szo ga ospotanoga.

5. I-pá je drügoga poszlao, i onoga szo bujli; i vnôge drüge, z med koterimi szo nistere zbili, nistere pa bujli.

6. Gda bi pa escse ednoga lüblénoga szvojega sziná meo, poszlao je i tiszto-ga k nyim ob-szlédnyim govorécsi: zasztôpijo sze sziná mojega.

7. Oni pa, ti delavczi, szo erkli med szebom: ete je örocsnik; hodte bujmo ga, i nasa bode ta örocsina.

8. Izgrabivsi ga, bujli szo ga, i vö szo ga vrgli z goricz.

9. Ka bode záto csinio te goszpöd ti goricz? Pride i pogübi te delavcze i dá goricze drügm.

10. Nej szte etoga ppszma cste-li? Kamen, steroga szo zavrgli zidárje, té je vcsinyen gláva voglá.

11. Od Goszpodna je vcsinye-no tô, i csüdno je vu ocséjh nasi.

12. I iszkali szo ga, kâ bi ga prijali, i bojali szo sze lüdsztva; ár szo znali, kâ je pröti nyim tô priliko pravo; i niháli szo ga, i odíslí szo.

II. 13. I poszlali szo k nyemi níke z Farizeusov i z Herodesovi szlugov, kâ bi ga lovíli z recsjom.

14. Oni pa pridöcsi velíjo nye-mi: vucsitel, známo, ka szí isztinszki, i za níkoga ne má-ras. Ár ne glédas obráz lüdi, nego vu isztini pô't Bo'zo vcsis. Jeli je szlobodno dácsó czaszari dati, ali nej? dájmo jo, ali jo ne dájmo?

15. On pa znavsi nyihovo szkazlivoszt ercsé nyim: ka me szküsávale? prineszte mi eden szöd, naj ga vídim.

12.Tál.

16. Oni szo ga pa prineszli. I ercsé nyim: koga je ete kèp i napiszek? Oni szo nyemi pa erkli: czaszarov.

17. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: dájte, stera szo czaszarova, czaszari, i stera szo Bo'za, Bôgi. I csüdivali szo sze nad nyim.

III. 18. I prído Szadduczeuske k nyemi, kí právjíjo, ka nêga gori sztánenyá; i pí'táli szo ga govorécsi:

19. Vucsitel, Môses nám je pí-szao, kâ, csi steroga brat merjé i nihá 'zeno, i deczé ne osztávi, naj vzeme brat nyegov 'zeno nyegovo, i pobüdi szemen brati szvojemi.

20. Szedem záto bratov je bí-lô; i te prvi je vzéo 'zeno i mer-jöcsi, nej je osztavo szemena.

21. I te drügi jo je vzéo i mr'u je, i ní té je nej osztavo szemena; i te trétji rávno tak.

22. I vzéo jo je vszê szedem, i nej szo niháli szemena; ob-szlêdnyim vszê mrla je i ta 'zena.

23. Vu gori sztánenyê záto, gda gori sztánejo, steroga z têh bode 'zena? ár jo je szedem me-lo za 'zeno.

24. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: za toga volo ne blödite lí, neznájöcsi ppszma, níti môcsi Bo'ze?

25. Ár, gda od mrtvi gori sztá-nejo, ne bodo sze 'zenili, niti k mo'zám dávale; nego bodo liki angelje vu Nebészaj.

26. Od ti mrtvi pa, kâ gori sztánejo, nej szte csteli vu knigaj Môsesovi od scsíпка; kak je er-kao k nyemi Bôg govorécsi: Ja szem Bôg Abrahámov, i Bôg Izákov, i Bôg Jakobov?

27. Nej je Bôg ti mrtvi, nego Bôg je ti 'zívi. Záto ví doszta blôdite.

IV. 28. I prisztôpi eden z pi-szácsov, kí je je poszlüsao, gda szo sze stükali, vidôcsi, kâ nyim je dobro odgôvoro, pítao ga je: stera je ta prva vszê zapoved?

29. Jezus nyemi pa odgavori: kâ je prva vszê zapoved; poszlüsaj Izrael! Goszpodin Bôg nas, je eden Goszpôd.

30. I, lübi Goszpodna Bogá tvojeja z czêloga szrczá tvoje-ga, i z czêle düse tvoje, i z czêle pámeti tvoje, i z czêle môcsi tvoje.

31. I ta drüga je k toj priszpo-dobna: lübi bli'znyega tvojeja, kako szamoga szebé. Vêkse od eti drüge zapovedi nega.

32. I ercsé nyemi te pizsács: dobro, Vucsitel, isztino szí er-kao, kâ je eden Bôg, i nêga drü-goga zvün nyega.

33. I lübiti ga z czêloga szrczá i z czêle pámeti i z czêle düse i

z czêle môcsi; i lübiti bli'znye-ga, liki szamoga szebé, je vecs od vszê gorécsi i ftisani áldo-vov.

34. I Jezus gda bi ga vido, ka je szpametno odgôvoro, erkao nyemi je: nej szí dalecs od krá-levsztva Bo'zega. I niscse ga je nej szmeo vecs píitati.

35. I odgovorécsi Jezus ercsé vucsécsi vu Czérkvi: kak prá-vijo pizsácske, kâ je Krisztus Szin Dávidov?

36. Ár szám Dávid je erkao vu szvétom Dühi: erkao je Gosz-pôd Goszpôdi mojemi: szedi szí z dêsne moje, dokecs po-lo'zim nepriátele tvoje na pod-nogáoniczo nôg tvoji.

37. Záto szám Dávid právi nye-ga Goszpôda: i kakda je tak nye-gov Szin? I vsze lüdsztvo ga je rado poszlüsalo.

V. 38. I ercsé nyim vu vse-nyej szvojem: varte sze od pi-szácsov; kí scséjo vu dugi szük-nyaj hoditi i poklányanye meti na placzáj.

39. I prêdnye sztôcze vu szprá-viscsaj, i prêdnye meszto pri vecsérjaj.

40. Kí po'zérajo hi'ze vdo-víc; i tô csinijo pod obrázom dúgi molitev. Tê vzemejo vékso szôdbo.

41. I szedécsi Jezus pred czér-kevnov ladiczov, da bi vido,

kakda bi lüdsztvo metalo pêneze vu to ladiczo; i vnôgi bogati vrgli szo doszta.

42. I pridôcsa edna vdovicza szirôta vrgla je dvá pêneza, kí je strti tál ednoga krajczara.

43. I prizvajôcsi vucsenike szvoje ercsé nyim: zaisztino velim vám, kâ je eta szirôta vdovicza od vszê, kí szo metalí, vecs vrgla vu ladiczo.

44. Ár szo vszi z obilnoszti szvoje metalí; eta je pa szvojega szíromastva vsza, ká je mēla, notri vrgla, czêlo czeringo szvojo.

XIII. TÁL.

I. Pred Jerusálemszkim pogüblénym ka bode 1-13? II. Ka pod nyim 14 20? III. Ka za nyim do koncza szvétá 21-32? IV. Zátó verusztüjmo 33 37.

I. 1. **I** vöidôcsi on z Czerkvi právi nyemi eden z vucsenikov nyegovi: Vucsitel, glédaj, kákse kaménye i kákse zidine szo tó.

2. I Jezus odgovorécsi ercsé nyemi: vidis ete velike zidine? ne nihá sze kamen na kamni; steri bi sze ne porüso.

3. I szedécsi on na gori olíveczkoj pred Czerkeviov, pítali szo ga zôszeb Peter i Jakub, i János i András.

4. Povej nám: gda eta bodo? stero je znaménye, gda bodo sze vsza eta szpunyávala?

12. 13. Tál.

5. Jezus pa odgovorécsi nyim zácsao je praviti: glédajte, naj vász sto ne zapela.

6. Ár vnôgi prido vu iméni mojem govorécsi: jasz szem; i vnôge zapelajo.

7. Gda pa csüli bodte boje i glásze bojôv, nepresztraste sze, ár tó more bidti; ali escse je nej konec.

8. Ár gori sztáne národ na národ, i králevszto na králevszto, i bode zemlé gibanya po mészta, i bodo gládove i zburkanya. Eti bodo zacsétki bolèzen.

9. Kebzüjte pa ví na vász. Ár vász dájó pred tanácse i vu szpráviscsa, biti bodete, i pred poglaváre i krále posztávleni bodete za volo méne nyim na szvedôszto.

10. I med vszêmi národmi sze moreprvle Evangelíom predgati.

11. Gda bodo pa vász pelali, naj vász vu roké dájó; ne szkrbte sze naprê, ka bodte gúcsali, niti szí ne premislávajte; nego, kakoli sze dá vám vu onoj vöri, tiszto gúcste. Ár szte nej vi, kí gucsite, nego Düh szvétí.

12. Dá pa brat brata na szmrt, i ocsa sziná, i prôti sztáne decza rodítelom i vmoríjo je.

13. I bodete odürni vszê m za volo iména mojega. Kí pa osztáne do koncza, té sze zvelicsa.

II. 14. Gda bodte pa vidili o-
durnoszt opüscsávanya, stera
je povédana od Dániela proro-
ka, sztojécso, gde ne trbê (kí
esté, naj razmi) teda, kí szo vu
Judei, naj be'zijo na goré.

15. Kí je pa na hi'znom pokri-
vi, naj doli ne sztôpi vu hi'zo,
niti naj notri neide, kê bi kê
z hi'ze szvoje vzéo.

16. I, kí je na pôli, naj sze nepo-
vrné k onim, stera je za szebom
niháo, kê bi vzéo gvant szvoj.

17. Jaj pa tim noszécsam i na-
dájajócsam vu oni dnévi.

18. Molte pa, naj ne bode vase
bè'zanye v zimi.

19. Ár bodo dnévi oni táksa
moka, kákse je nej bilò od za-
csétka sztvorjenjá, stero je Bôg
sztvoro, notri do szê máo, niti
je ne bode.

20. I, da bi Goszpôd ne pre-
kráto one dnéve, ne bi sze zve-
licsalo ni edno têlo; ali za volo
ti odebráni, stere je odébrao,
prekráto je te dní.

III. 21. I teda, csi sto vám er-
csé: ovo, eti je Krisztus; ali:
ovo tam je, ne verte.

22. Ár gori sztáno krívi Krisz-
tuske i krívi proroczke; i dá-
vali bodo znamènya i csüda na
zapelávanye, csi bi mogócse bi-
lò, i te odebráne.

23. Vi pa kebzüjte, ovo napré-
szem vám povedao vsza.

24. Ali vu oni dnévi, po moki
onój, szuncze potemnê, i mê-
szecz ne dá szvetloszt szvojo.

25. I zvêzde bodo z Nebész doli
kapale, i môcsi, stere szo na
Nebészaj, gíbale sze bodo.

26. I teda bodo vidili Sziná
cslovecsega pridôcsega vu oblá-
ki z mo'znosztjom vnôgom i dí-
kom.

27. I tedá posle angele szvoje,
i vküp szprávi te odebráne szvo-
je od stiri vötrôv, od kraja zem-
lé do kraja Nebész.

28. Od figovoga drêva sze pa
vcsite priliko; gda 'ze nyego-
va vêka mêhka gráta i lisztje
szpüscsáva, znájte, ka je blüzi
leto.

29. Tak i ví, gda bodte vidili,
kê bodo sze eta godila, znájte,
kê je blüzi pri dveraj.

30. Zaisztino velim vám: kê
nikako ne prède ete národ, do-
kecs sze eta vsza ne zgodíjo.

31. Ár Néba i zemla prêdo,
recsi moje pa nikako ne prêdo.

32. Od tisztoga dnéva pa i vö-
re niscse nezna, niti angelje, kí
szo vu Nébi, niti Szin; nego li
Ocsa.

IV. 33. Kebzüjte, veruszüjte,
i molte; ár ne znate, gda je
vrêmen.

34. Liki cslovek, kí dalecs
odide i osztávi hi'zo szvojo, i
dá szlugom szvojim oblászt,

i vszáksemi delo szvoje, i vratári je zapovedao, naj verusztüje.

35. Zátó verusztüjte; ár neznate, gda goszpodár hi'ze pride, vecsér, ali opô nôcsi, ali za kokôta szpévanye, ali rano.

36. Da nagyagno pridôcsi ne nájde vász szpajôcse.

37. Ka pa vám právim, vszêm právim: verusztüjte.

XIV. TÁL.

I. Krisztus sze pripráva na moko 1-31.
II. Ta moka 32-42. III. Pred popmi sze tó'zi i szôdi 43-65. IV. Peter ga zataji 66-72.

I. 1. **B**io je pa vüzen, i po drügom dnévi brezi kvaszá krühov szvétki; i iszkali szo vládniczke popovszki i piszácske, kakda bi ga vu jálnosztzi zgrabili i vmôrili.

2. Pravili szo pa: nej vu szvétki, naj kak zburkanye ne bode lüdsztva.

3. I gda bi on bio vu Bethánii vu hí'zi Símónovoj toga gobavcza; szedécsi on, pride edna 'zena, stera je mêla alabastrom punoga csisztoga nárduskoga drágoga mazala; i vküp sztere te alabastrom i vö nyemi vlije na glavo.

4. Bilí szo pa niki nemirovni vu szebi i govorécsi: zakaj je toga mazala eto pogüblênje?

5. Ár bi sze lêhko ôdalo vise za 13.14.Tál.

tri sztô pêneze i dalô szíromákom. I razcsémerili szo sze na nyô.

6. Jezus je pa erkao: nihájte jo; zakâ ji dreszélnoszt szprávlate? Dobro delo je vcsinila z menom.

7. Ár szíromáke vszigdár máte szebom; i, gda scséte, morete nyim dobro vcsiniti, mené pa vszigdár ne mate.

8. Ona, ka je mêla, je vcsinila; naprê je prisla mazat moje têlo na pokápanye.

9. Zaisztino velim vám: gdekoli sze bode predgao ete Evangeliom vu czêlom szvéti; i, ka je ona vcsinila, gúcsalo sze bode na nyé szpomínanye.

10. I Júdas Iskariotes, eden z tí dvanájszet, je odisao k vládnikom popovszkim, da bi ga nyim ôdao.

11. Oni pa, gda bi eto csüli, radüvali szo sze, i obeccali szo nyemi pêneze dati. I iszkao je, kákda bi ga pripravno vu roké dáo.

12. I prvi dén prêsisnyekov, gda bi ágnecca vüzenszkoga klali, ercséjo nyemi vucseniczke nyegovi: gde scsés, da idôcsi priprávim, naj jês ágnecca.

13. I poszlao je dvá z szvoji vucsenikov, i ercsé nyima: idita vu meszto, i pred váj pride

eden cslovek vrcs vodé noszécsi, za nyim idta;

14. I, gde bode notri sô, povêta te hi'ze goszpodári: Vucsitel veli: gde je ostaríja; gde jem ágnecca z mojimi vucseníkmi?

15. I on vám poká'ze veliko vecsérjeniczo popojeno i priprávljeno; tam nám pripravte.

16. I vö szo sli vucseniczke nyegovi, i prisli szo vu meszto, i najslí szo tak, líki nyim je povédáo; i pripravili szo toga ágnecca.

17. I, gda bi vecsér posztano, prisáo je sz timi dvanájszetimi.

18. I, gda bi oni doli szeli, i jeli, ercsé Jezus: zaisztino velim vám, ká me eden z vász odá, ki z menom jej.

19. Oni szo sze pa zácsali 'zalosztiti, i praviti nyemi eden po ednom: nejli jasz? i te drügi: nejli jasz?

20. On pa odgovorécsi ercsé nyim: eden z ti dvanájszet, ki namáka z menom vu szkledo.

21. Isztina Szin cslovecsi ide, líki je pizáno od nyega. Jaj pa csloveki onomi, po kom sze Szin cslovecsi odá; bole bi nyemi bilô, da bi sze nigdár ne narôdo on cslovek.

22. I, gda bi oni jeli, vzéo je Jezus krüh i blagoszlovivsi vlomoga je i dáo ga je nyim i er-

kao je: vzemite, jête; tô je moje têlo.

23. I vzéo je pehár, i blagoszlovivsi dáo ga je nyim; i pili szo 'z nyega vszi.

24. I ercsé nyim: tô je moja krv, nôvoga zákona, stera sze za vnôge vö vlejë.

25. Zaisztino velim vám: ká vecs ne bodem pio z roda trsza notri do dnêva onoga; gda ga pio bodem nôvoga vu králevsztvi Bo'zem.

26. I hválo szpopêvavsi vö szo sli na brêg Oliveczki.

27. I ercsé nyim Jezus: vszi sze szpácsite vu meni v etoj nôcsi. Ár je pizano: zbijem pasztéra, i razbi'zijo ovczé.

28. Ali po gori sztanenyê mojem pred vami bom sô v Galileo.

29. Peter nyemi je pa erkao: i csi sze vszi szpácsijo, dönok jasz nej.

30. I ercsé nyemi Jezus: zaisztino velim tebi, ká dnesz vu etoj noci prvle, líki dvakrát bode kokôt popêváo, me trikrát zatajís.

31. On je pa od toga bole pravo: csi de mi z tebom mrêti, ne zatajim te. Rávno tak szo pravili i ti drügi vszi.

II. 32. I prisli szo na meszto, komi je imé Gethsemane; i velí vucseníkom szvojim: szedite eti, dokecs molim.

33. I vzeme szebom Petra i Jakuba i Jánosa, i zácsao sze je sztrasiti i sztizzkávati.

34. I veli nyim: 'zaloszt na je dusa moja notri do szmrti. Osz-tante eti, ino vörusztüjte.

35. I naprè sztöpiusi edno malo, szpadno je na zemlo i molo sze je: kâ, csi je mogöcse, naj prède od nyega tá vöra.

36. I ercsé: Abba, Ocsa, vsza szo mogöcsa tebi; preneszi ete pehár od méne. Ali nej, kak jasz scsém, nego, kak ti.

37. I prisao je i naisao je nyé szpajöcse; i ercsé Petri: Simon szpis? Ne mores edno vöro verusztüvati?

38. Verusztüjte i molte, naj ne pridete vu szküsávanye. Düh isztina je gotov, ali tëlö je ne mocsno.

39. I pá odidöcsi molo je to iszto rêcs gucsécsi.

40. I, gda bi sze povrno, pá je je najsao, ka szo szpáli, (ár szo nyih ocsi 'zmetne bilé;) i nej szo nyemi znali ka odgovoriti.

41. I prisao je tretics, i ercsé nyim: szpite na dale i pocsi-vajte. Zadoszta: prisla je vöra, ovo Szin cslovecsi sze vu roké ti grèsnikov dáva.

42. Sztante gori, pojdmö; ovo, kí me odá, sze pribli'záva.

III. 43. I preczi, escse gda bi on gucsao, prisao je Júdas, eden 14. Tál.

bodöcsi z ti dvanájszet, i 'z nyim vno'zina lüdsztva z mecsmi i z drogmí od vládnikov popovszki i pizsácsov i ti sztarisi.

44. Dáo nyim je pa, kí ga je ödao, znamènye govorècsi: steroga jasz küsnem, tisztí je; primte ga, i pelajte ga szlobodno.

45. I pridöcsi preczi prisztöpi k nyemi i veli: Mester, Mester! I küsno ga je.

46. Oni szo pa na nyega vrgli roké szvoje i prijali szo ga.

47. Eden pa tam ti oköli sztojécsi je vö potégno mecs i vdaro je vísesnyega popa szlugo, i odszekao nyemi je vühö.

48. I odgovorècsi Jezus ercsé nyim: liki na razbojnika szte vö prisli z mecsmi i z drogmí; da bi me zgrabili.

49. Vszáksi dén szem bio pri vasz vu Czérkvi vucsécsi; i nej szte me prijali. Ali tak je potrèbno, naj sze szpunijo pizsma.

50. I niháli szo ga vszi, i odbèzali szo.

51. I eden niksi mladénecz ga je naszledüvao oblecseni v rü-senszkom gvantí na golöti; i prijali szo ga ti mladénczi.

52. On pa nihá to rüsenszko szrakiczo, nági je odbè'zao od nyih.

53. I odpelali szo Jezusa k vísesnyemi popi, i vküp szo sze

szpravili k nyemi vszi vládniczke popovszki i sztarisi i pi-szácske.

54. Peter ga je pa ôzdalecs naszledüvao notri vu dvor visesnyega popa. I vküp je szedo z hlápczmi; i szegrêvao sze je pri ognji.

55. Vládniczke pa popovszki i czêli tanács szo iszkali prôti Jezusi szvedôsztvo, da bi ga vmôrili; i nej szo najsli.

56. Ár vnogo ji je krivo szvedocsilo prôti nyemi; ali nyihova szvedôsztva szo sze nej glihala.

57. I niki gori sztánovsi krivicsno szo szvedocsili prôtinyemi govorécsi:

58. Mi szmo ga csüli govorécsaga: jasz doli szterem eto z rokami naprávleno Czérkev, i po tri dněj drügo brezi rôk naprávleno gori poczimpram.

59. I ni tak sze je nej glihalo nyihovo szvedôsztvo.

60. I gori sztáne te visesnyi pop na szrêdo, pitao je Jezusa govorécsi: ne odgovoris nikaj, ka eti prôti tebi szvedocsijo?

61. On je pa mucsao i nikaj je nej odgôvoro. Pá ga je visesnyi pop pitao, i pravo nyemi je: ti szí on Krisztus Szin toga blagoszlovenoga?

62. Jezus je pa erkao: jasz szem. I vidili bodte Sziná cslo-

vecsega szedécsega z dêszne zmo'znosztí Bo'ze, i pridôcsaga z oblákmi nebeszkimi.

63. Te visesnyi pop pa raszprascsvsi szüknye szvoje veli: ka escse potrebüjemo szvedôszlva?

64. Csüliszte preklínyanye; ka sze vám vidi? Oni szo ga pa vszi szôdili, kâ je vrêden szmrti.

65. I zácsali szo níki plüvati na nyega, i zakrívati obráz nyegov, i za vüha ga biti, i praviti nyemi: proroküj. I hlápczi szo ga sz paliczami bili.

IV. 66. I gda bi Peter bio vu dvori zdolaj, pride edna zdekêl toga visesnyega popa.

67. I vidôcsa Petra, kâ sze je szegrêvao, glêda na nyega i veli: i ti szí z Názarenszkim Jezusom bio.

68. On je pa tajio govorécsi: ne znam, niti ne rázmim, ka ti právis. I vö je sô vu predvor, i kokôt je szpopêvao.

69. I deklicska, vidôcsa nyega, pá je zácsala praviti tim tam sztojácsím: ka je ete z onih.

70. On je pa páli tajio. I po malom vrêmeni, páli szo ti tam sztojácsi pravili Petri: zaisztino szí 'z nyih; ár szí Galileanecz, i gúcsanye tvoje je priszpodobno.

71. On sze je pa zácsao preklínyati i priszégati; kâ neznam,

praj, csloveka toga; koga prá-vite.

72. I drügôcs je kokôt szpopê-
vao. I szpômeno sze je Peter
z rêcsi, stero je nyemi erkao
Jezus: kâ prvle, liki kokôt bo-
de popêvao dvakrat, zatajis me
trikrat. I, vö idôcsi, jôkao
sze je.

XV. TÁL.

I. Krisztusa na szmrt oszôdijo 1-15. II.
Vitézje ga ospotavsi vö pelajo, gde
razpeti trpi moko 16-37. III. Nad szmr-
tjom csüda 38.39. IV. Pokopa sze
40-47.

I. 1. **I** preczi z ránya szo ta-
nács dr'zali vládniczke
popovszki sz timi sztarisimi i
pizsácsmi, i czêli tanács zvê-
zavsi Jezusa, odpelali szo ga,
i dáli szo ga Pilátusi.

2. I pitao ga je Pilátus: tí szí
král 'Zidovszki? on pa odgo-
vorécsi ercsé nyemi: tí právis.

3. I tô'zili szo ga vládniczke
popovszki jáko.

4. Pilátus ga je pa páli pitao
govorécsi: ne bos odgovárjao
nikaj? ovo keliko prôti tebi
szvedocsijo?

5. Jezus je pa nikaj nej vecs
odgôvoro, tak da sze je csüdi-
vao Pilátus.

6. Na szvétek Vüzenszki nyim
je pa odpüsztó ednoga zvêza-
noga, steroga szo proszili.

7. Bio je pa eden, kí sze je
zvao Barabbás, zvêzani sz timi

14.15.Tál.

gori sztányenimi, kí szo vu szta-
nenyê lüdomorsztvo vcsínili.

8. I, gda bi gori szkricsalo to
lüdsztvo, zácsalo ga je prosziti,
naj nyim pôleg segé vcsini.

9. Pilátus pa odgovorí nyim go-
vorécsi: scséte, naj vám püszt-
tim krála 'Zidovszkoga?

10. (Ár je szpoznao, kâ szo ga
z nenávidnoszti dáli vroké vlád-
niczke popovszki.)

11. Vládniczke popovszki szo
pa gori nadignoli lüdsztvo, naj
nyim bole Barabbása püsztí.

12. Pilátus pa odgovorécsi pá
nyim veli: ka pa scséte, naj
vcsinim onomi; koga právite,
krála 'Zidovszkoga?

13. Oni szo pa páli krícsali:
rászpi ga!

14. Pilátus nyim pa ercsé: a
ka je hüdogá vcsíno? Oni szo
pa bole krícsali: rászpi ga!

15. Gda bi pa Pilátus steo lüd-
sztvi zadoszta vcsiniti, od-
püsztó nyim je Barabbása; tá
je pa dao Jezusa bicsüvanoga,
naj sze rászpé.

II. 16. Vitézje szo ga pa od-
pelali vu notrêsnýi tál dvora,
kí je právdenicza; i vküp szo
zézvali czêli sereg.

17. I oblekli szo ga vu bár-
sony, i okôli gláve szo nye-
mi djáli szpleténo trnavo ko-
rôno.

18. I zácsali szo sze nyemi po-

klanyati: zdrav bojdí král 'Zidovszki!

19. I bili szo glavô nyegovo sz trsztom, i plüvali szo na nyega, i nakleknovsi kôlina molili szo ga.

20. I, gda bi ga ospotali, szekli szo ga z bársona, i oblekli szo nyemi nyegov lasztíven gvant; i vö szo ga pelali, da bi ga rázpili.

21. I pripravili szo mimo idôcsega nikaksega Simona Czire-najszkoga (gda bi sô z pôla, oco Alexandra i Rufusa,) ka bi neszao kri'z nyegov.

22. I neszao ga je na Golgothe meszto, stero je razklajeno, temena meszto.

23. I dáli szo nyemi piti víno z mirhôm zmêsano; on je pa nej vzéo.

24. I gda szo ga rázpili, razdélili szo szí gvant nyegov vrzêcsi na nyega sors, da bi znali, ki bi ga meo vzéti.

25. Bila je pa vöra trétja; i rázpili szo ga.

26. I bio je napiszek zroka nyega szmríti napiszani: Král 'Zidovszki!

27. I rázpili szo z nyim dvá razbojnika; ednoga z dêszne, i ednoga z lêve nyegove sztráni.

28. I szpunilo sze je pizmó, stero veli: i z neprávdenimi je zracúnani.

29. I ti mimo idôcsi szo ga preklínyali, kívajôcsi z glavmí szvojmi i govorécsi: ha! kí porüsis Czerkev, i vu tréj dnévi jôgori poczimpras,

30. Zdr'zi sze i sztôpi doli z kri'za.

31. Rávno tak pa i vládniczke popovszki ospotávajôcsi ga, pravili szo sz pizsácsi eden drügomi: drüge je zdr'zao, szebé ne more zdr'zati.

32. Krisztus, král Izraela, naj sztôpi zdaj doli z kri'za; naj vídimo i verjemo. I'z nyim vküp raszpéti szo ga tûdi ospotávali.

33. Gda bi pa bila vöra sészta, posztánola je kmicza po czêloj zemli notri do devéte vöre.

34. I ob devétoj vöri krícsao je Jezus z velikim glászom govorécsi: Eloi, Eloi! lama sabaktani; stero je razklajeno: Bôg moj, Bôg moj! zakaj szí me osztavo.

35. I níki z med tam sztojêcsimi, gda bi eto rêcs szlisali, erkli szo: ovo Eliása zové.

36. Be'zí pa eden i napuni spongio z jeszijom, i okôli zavinovsi na trszt, napájao ga je govorécsi: nihájte, naj vídimo, csi ga pride Eliás doli jemát.

37. Jezus pa krícsécsi z velikim glászom zpûszto je düso.

III. 38. I raszprascilo sze je

zakrivalo Czérkvi na dvôje od zgora notri do tél.

39. Vidôcsi pa sztotnik tam sztojécsi pred nyim, kâ je tak kricsécsi premíno, ercsé: zaisztino ete cslovek je Bo'zi Szin bio.

IV. 40. Bilé szo pa i 'zene ôzdalecs gledôcse: med kêmi je bila i Mária Magdalêna, i Mária Jakuba toga ménsega i Josesova mati i Salome.

41. Stere szo ga naszledüvale i gda je v Galilei bio, i szlû'zile szo nyemi; i drüge vnôge navkûp gori idôcse 'z nyim v Jerusálem.

42. I gda bi 'ze vecsér grátao (ár je bio dén priprávlényá, ki je pred szobottov.)

43. Prisao je Jo'zef od Arimáthie, posteni tanácsnik, ki je tûdi csakao králevszto Bo'ze; szméo je notri idti k Pilátusi, i proszo je têlo Jezusa.

44. Pilátus sze je pa csüdivao, csi bi 'ze mr'u; i prízvao je sztotnika, pítao ga je, csi je dávno mr'u.

45. I szpoznavsi od sztotnika, dào je to têlo Jo'zefi.

46. I kûpo je rüsenszko plátno, i doli ga je vzéo, závio ga je v to rüsenszko plátno, i polo'zo ga je vu grob, ki je bio zoszêkani z kamna, i priválao je eden kamen na dveri toga groba.

15.16.Tál.

47. Mária pa Magdalêna i Mária Josesa glédale szo, gde je polo'zeni.

XVI. TÁL.

I. Krisztus gori sztáne 1-8. II. Szká'ze sze 9-18. III. Ide v nebesza 19.20.

I. 1. **I** gda bi prêsla sobotta, Mária Magdalêna, i Mária Mati Jakuba i Salome, kûpile szo zácsimbo, da bi ga pridôcse namazale.

2. I jáko rano prvi dén po szobotti prído k grobi, gda bi gori slo szuncze.

3. I pravile szo med szebom: sto nám odvála kamen od dvér groba?

4. I nazáj sze zglednovse vidijo, ka je odválani bio te kamen; ár je bio veliki jáko.

5. I notri idôcse vu grob vile szo mladéncza szedécsega z dêszne sztráni, oblecsenoga vu bêlo szüknyo; i szaszile szo sze.

6. On nyim pa velí: ne bojte sze; Jezusa íscsete Názareszkoga toga raszpétoga, gori je sztano, nega ga eti. Ovo je meszto, gde szo ga polo'zili.

7. Ali idite, povête vucseníkom nyegovim i Petri, kâ pred vami ide v Galileo; tam bodete ga vidili, liki vám je erkao.

8. I vö idôcse hitro szo bês'zale od groba, ár je trepetanye i groza na nyé prisla. I nikomi

szo nikaj nej erkle, ár szo sze zbojale.

II. 9. Gori sztánovsi pa rano prvi dén po szobotti, szkázao sze je Márii Magdalèni, z stere je szedem vragôv vö zgono.

10. Ona pa idôcsa nazvêsztila je onim, kí szo 'z nyim bilí, kí szo sze 'zalosztili i plakali.

11. I oni szlisavsi ka 'zivé, i viden je bio od nyé, nej szo vervali.

12. Potom pa dvöma 'z nyih hodécsima szkázao sze je vu drügom obrázi, gda bi sla na pôle.

13. I oneva szta sla, ino szta nazvêsztila tim drüгим; i niti nyima szo nej vervali.

14. Obszlédnyim szkázao sze je tim edenâjszetim pri sztoli szedécsim; i na ôcsi nyim je metao nyihovo nevernoszt i trdnoszt szrczá; kâ szo onim, kí

szo ga vidili, kâ je gori sztano, nej vervali.

15. I erkao nyim je: Idte po vszem szvéti, predgajte Evangelium vszákoj sztvorjenoj sztvári.

16. Kí bode vervao ino sze okrszti, zvelicsa sze; kí pa ne bode vervao, szkvari sze.

17. Znamènya pa te vervajôcse bodo eta naszledüvala; vu Imèni mojem bodo vragé zganyali, z nôvimi jezikmi bodo gúcsali.

18. Kacse bodo gori jemáli; i, csi szmrtnoga kâ pilí bodo, ne bode nyim skôdilo; na beté'zne bodo roké dèvali, i ozdrávijo.

III. 19. Gda je záto Goszpôd eta vö povedao, gori je vzéti vu Nébo, i szeo je na deszniczó Bo'zo.

20. Oni pa vö idôcsi predgali szo povszud Goszpôd 'z nyimi delavsi, i to rêcs potrdjávavsi z naszledüvajôcsimi csüdami.

EVANGELIOM

PÔLEG PISZMA

SZVÉTOGA LÜKÁCSA.

I. TÁL.

I. Predgovor 1-4. II. Od Ivanoga po prietjá 5-25. III. Od Krisztusovoga poprietjá 26-38. IV. Od Márie priglédanya 39-56. V. Od Ivanovoga narodjenjá 57-80.

I. 1. **D**a szo szi vnôgi k rokám vzéli v réd szpraviti pripuvidávanye oni dël, od steri szmo gvüsni.

2. Liki szo nám naprê dáli, kí szo od zacsétka szvojmi ocsmi vidili i szlugi bili te Rècsi.

3. Vidilo sze je i meni, kí szem vsza od zacsétka szkrblivo vò zgrüntao, zrédom tebi píszati, zmo'zni Theofilus;

4. Naj szpoznas gvüsnoszt oni rècs, od steri szi vczeni bio.

II. 5. Bio je vu vrèmeni Herodesa, krála Judee, niki pop, po imèni Zakariás, zréda Abiásovoga, i' zena nyegova z Aro-novi csér, i imé nyé je bilò O'zébet.

6. Bilá szta pa pravicsna obá pred Bôgom hodécsa vu vszê zapovedáj i praviczaj Goszpod-novi nepokárana.

7. I nej szta mela deczé, ár je

1. Tál.

O'zébet bila nerodna, i obá szta bilá sztára vu dnévi szvoji.

8. Prigòdilo sze je pa, gda bi vu popovszkoj szlù'zbi bio Zakariás vu rédi vrèmena szvo-jega pred Bôgom.

9. Pôleg segé popovsztva na nyega je prisao réd, ka bi kadio; notri idòcsi vu Czerkev Goszpodnovo.

10. I vsza vno'zina lüdsztva je bila molécsa vinê vu vòri disé-csega áldova.

11. Szkázao sze je pa nyemi angel Goszpodnov sztojëcsi z dèszne sztráni oltára disécsega áldova.

12. I zburkao sze je Zakariás vidòcsi angela, i sztráh je szpa-dno na nyega.

13. Ercsé pa k nyemi angel: neboj sze Zakariás, ár je poszlühnyena molítev tvoja; i' zena tvoja O'zébet porodí sziná tebi, i zvao bos imé nyegovo Ivan.

14. I méo bos radoszti veszel-jé, i vnôgi sze bodo nad nyegovim rodstvom radüvali.

15. Ár bode veliki pred Goszpodnom; i vina i zapojitja ne bode pio, i szvétim Dühom sze napuni escse vu utrobi materé szvoje.

16. I vnôge z szinôv Izraelszki obrné k nyihovomi Goszpodni Bôgi.

17. I on bode naprê sô pred nyim vu Dûhi i môcsi Eliásovoj, naj obrné szrczá ocsév k szinom, i neokorne k pametnoszti ti pravicsni, priprávlati Goszpodni lüdsztvo gotovo.

18. I ercsé Zakariás k angeli: z koj tô szpoznam? Ár szem jasz sztar i 'zena moja je osztárala vu dnévi szvoji.

19. I odgovorécsi angel ercsé nyemi: jasz szem Gábiel, ki sztojim pred liczom Bo'zim, i poszlani szem k tebi, naj ti eta povêm i nazvêsztim.

20. I ovo bodes nêmi, i ne bos mogao gúcsati notri do onoga dnéva, v sterom sze zgodijo eta; zátô, ká szí nej vervao rêcsam mojím, stere sze szpunijo vu vrêmeni szvojem.

21. I lüdsztvo je csakalo Zakariása; i csüdivalo sze je, ká sze tak dugo müdi vu czérkvi.

22. Vö idôcsi pa nej je mogao nyim gúcsati; i szpoznali szo, ká je zkázanye vido vu czérkvi; i kivao je nyim, i osztano je nêmi.

23. I zgôdilo sze je, da bi sze szpunili dnévi szlû'zenyá nyegovoga, odísao je vu hi'ze szvojo.

24. Po eti dnévi pa poprijéla je O'zêbet 'zena nyegova, i szkrila sze je pêt mészeczov govorécsa:

25. Da mi je tak vsíno Goszpôd vu dnévi, v steri me je pri-gledno, da bi odevzéó spot moj med lüdmí.

III. 26. Vu sésztom mészeczí pa poszlan je angel Gábiel od Bôgá vu meszto Galílee, komi je imé Názareth,

27. K ednoj deviczi zarocse-noj mô'zi, komi je imé Jo'zef, z hi'ze Dávidove; imé pa te devicze je Mária.

28. I notri idôcsi angel k nyé ercsé: zdrava bojdi, stera szí miloscsó dobila, Goszpôd je z tebm; blá'zena szí tí med 'zenámi.

29. Ona pa vidôcsa, zburkala sze je nad nyegovom recsjom, i premislávala szí je, káksi bi tô poklon bio?

30. I ercsé ji angel: neboj sze Mária, ár szí miloscsó najsla pri Bôgi.

31. I ovo poprijés vu utrobi, i porodís Sziná, i zvála bos imé nyegovó JEZUS.

32. Té bode veliki, i Szin toga Vísesnyega sze bode zváo; i dá nyemi Goszpodin Bôg sztolec z Dávida ocsé nyegovoga.

33. I bode kralüvao nad hi'zov Jákobovov na vekke, i králevsztva nyegovoga nebode konecz.

34. Ercsé pa Mária angeli: kakda bode tô, geto mo'zá ne poznam?

35. I odgovorécsi angel ercsé nyê: Düh szvéti pride na tébe, i môcs toga Visesnyega te ob-szénca; záto i to porodjeno szvéto sze zvalô bode Szin Bo'zi.

36. I ovo O'zêbet, rodbina tvo-ja, i ona je poprijêla sziná vu utrobi szvojoj; i ete je mészecz sészti one, stera sze je zvala ne-rodna.

37. Ár je nej nemogôcsa pri Bôgi ni edna rêcs.

38. Ercsé pa Mária: ovo, szlû'zbenicza Goszpodnova, naj mi bode pôleg rêcsi tvoje. I odîsao je od nyé angel.

IV. 39. Gori pa sztanovsi Má-ria vu dnévi oni, sla je vu bre'z-no krajino z hitênym vu meszto Judee.

40. I notri je sla vu hi'zo Za-kariásovo, i poklonila sze je O'zêbeti.

41. I zgôdilo sze je, kak je csü-la O'zêbet poklon Márie, szko-csilo je to dête vu nyé utrobi, i napunyena je z Dühom szvétim O'zêbet

42. I zkrícsala je zvelikim glá-1. Tál.

szom ino erkla: blá'zena szí ti med 'zenámi, i blá'zen je szád utrobe tvoje.

43. I odkud je memi tô, naj k meni pride mati Goszpodna mojega?

44. Ár ovo, kak je vcsinyen glász poklona tvojega vu moji vühaj szkocsilo je od veszeljá to dête vu utrobi mojoj.

45. I blá'zena, stera je vervalá; ár sze szpunijo vsza, stera szo povêdana nyê od Goszpodna.

46. I ercsé Mária: zvisáva dü-sa moja Goszpodna.

47. I veszeli sze düh moj vu Bôgi zvelicsiteli mojem.

48. Ár sze je zgledno na po-niznoszt szlû'zbenicze szvoje. Ár ovo od eti mao blá'zeno me bodo pravili vszi národje.

49. Ár je vcsíno meni velika; kí je zmo'zen i szvéto je imé nyegovo.

50. I miloscsa nyegova do ná-roda národov, kí sze ga bo-jíjo.

51. Vcsíno je môcs vu rami szvojoj; razegno je te gizdave z mislênym szrczá nyihovoga.

52. Doli je potégno te zmo'zne z szlôlczov, i zviszo je te po-nízne.

53. Te lacsne je napuno z do-brim, i bogácze je odpüsztó prázne.

54. Prijao je Izraela szlugo

szvojega, da bi sze szpômeno szmilenoshti.

55. (Liki je gúcsao k nasim ocsákóm Abrahámi i szemeni nyegovomi) na vekke.

56. Osztánola je pa Mária 'z nyom, liki tri mészecze, i porvónola sze je nazáj vu hi'zo szvojo.

V. 57. Szpunilo sze je pa vrêmen O'zêbete, da bi rodila; i porodila je szinâ.

58. I csüli szo szôszidje i rod-bine nyé, kâ je zviszo Goszpôd szmilenoszt szvojo 'z nyôv, i radûivali szo sze 'z nyôv.

59. I zgôdilo sze je vu ôszmom dnévi, prisli szo obrizávat tó dête, i zvâli szo je z iménom ocsé nyegovoga Zakariása.

60. I odgovorécsa mati nyegova ercsé: z nikaksim tálom nej; nego Ivan sze bode zváo.

61. I ercséjo nyê: nikoga nega med tvojev rodbinov, kí bi sze sz têm iménom zváo.

62. Kívali szo pa ocsi nyegovomi, kak bi ga steo zvati.

63. I proszécsi tábliczo píszao je govorécsi: Ivan je imé nyegovo. I csüdivali szo sze vszi.

64. Odprla szo sze pa vûszta nyegova preczi, i jezik nyegov, i gúcsao je blagoszlávajôcsi Bogâ.

65. I prisao je na vsze sztráh, kí szo okoli nyegove hi'ze pre-

bívali; i vu vszój bre'znoj Judei razglásene szo ete recsí.

66. I vszi, kí szo csüli eta, djáli szo je vu szrczé szvoje govorécsi: kakoli bode z toga dëta? I rôka Goszpodnova je bila 'z nyim.

67. I Zakariás ocsa nyegov napunyen je z Dûdom szvétim, i prorokûvao je govorécsi:

68. Blá'zeni je Goszpodin Bôg Izraela, ár sze je zgledno i vcsino je ôdkûplenýé lûdsztvi szvojemi.

69. I zviszo je rôg zvelicsanya nasega vu hi'zi Dávidovoj szlugo szvojega.

70. Liki je gúcsó po vûsztaj ti szvéti prorokôv szvoji od vekke.

71. Da bi nász oszlôbodo od nepriátelov nasi, i z roké vszê oni, kí nász odûrjávajo.

72. Da bi szmilenoszt vcsino z ocsákmi nasími, i szpômeno bi sze z szvojega szvétoga zákona.

73. Z príszege, stero je priszégno Abrahámi ocsi nasemi, ka nám dá.

74. Naj brezi sztrahâ, oszlôbodjeni z roké nepriátelov nasi, szlû'zimo nyemi.

75. Vu szvesztvi i vu praviczí pred nyim vsze dni 'zitka nasega.

76. I tí dête, bodes sze prorok toga Vísesnyega zvalô. Ár bos

naprê hodo pred liczom Goszpodna, naj pripravlas poti nýegove.

77. Idás szpoznanye zvelicsanya lûdsztvi nyegovomi na odpûscsanye grêhov nyihovi.

78. Za volo szmilenoszt Bogá nasega, v steroj je nász pri-gledno z hod z viszikoshti.

79. Naj sze szká'ze onim, ki szo vu kmiczí i v szenczi szmrti szedécsi i ravna nogé nase na pôť méra.

80. Te dêťe je pa raszlo, i krêpilo sze je v dûhi, i bilô je vu pûsztinaj notri do dnévov szkázanya szvojega pri Izraeli.

II. TÁL.

. Od Krisztusovoga rodjený i obrízavanya 1-21. II. Od Dev. M. szpelávanya 22-40. III. Od Kriszt. v dvanáj-szetom leťi dela 41-52.

I. 1. **P**rigôdilo sze je pa vu dnévi oni, zísła je zapoved od Augustus Czaszara, da bi sze szpíszao vész Szvét.

2. (Eťo szpíszávanye je prvle vsinyeno bilô, liki je Sírie poglavár bio Czirenius.)

3. I sli szo vszi, da bi sze zapiszali, vszáki vu lasztivno meszto.

4. Gori je pa sao i Jo'zef od Galílee z meszta Názaretha v Judeo, vu meszto Dávidovo, stero sze zové Bethlehem, (ár je i on bio z hi'ze i 'zláhte Dávidove.)

1.2. Tál.

5. Ka bi sze zapiszao z Máriov szebi zarocsenov 'zenôv, stera je noszécša bila.

6. Prigôdilo sze je pa, gda bi oneva tam bilá, szpunili szo sze dnévi, v steri bi ona rodila.

7. I porodila je Színá szvojega prvorodjenoga, i povila ga je v plenícze i polo'zila ga je v jaszli záťo, ká szo nej meli meszta vu ostari, i.

8. I bili szo pasztérje vu dr'zéli onoj na pôli veruszťuvajôcsi i sztrá'zo dr'zécsi v noci nad csrêdov szvojov.

9. I ovo angel Goszpodnov je prisztôpo k nyim, i díka Goszpodnova je je okôli vzéla; i zbojali szo sze z velikov bojaznosztjov.

10. I ercsé nyim angel: ne bojte sze, ár ovo nazvescsávám vám veliko radosť, stera bode vszemi lûdsztvi.

11. Ár sze je narôdo vám dnesz Zvelicsitel, ki je Goszpon Krisztus vu Dávidovom meszti.

12. I tô je vám znamênýe: nájdete dêťe v plenícze povito, polo'zeno vu jaszli.

13. I na nágli posztáne z angelom vno'žino vojszke nebeszke hvalécse Bogá i govorécse:

14. Díka na viszini Bôgi, i na zemli mér, vu lûdih pa dopádenýe.

15. I prigôdilo sze je, da bi

odisli od nyih vu nebésza angelé, ti lüd'jé pasztérje szo erkli eden drügomi: pojdmo tak do Bethlehema, i poglednimo to zgojeno rêcs, stero nám je Goszpód oznano.

16. I sli szo gedrno, i najšli szo Mário, i Jo'zefa i tó dête, polo'zeno vu jaszlaj.

17. Vidôcsi pa, razglászili szo te recsi, stere szo nyim povêdane od deteta.

18. I vszi, kí szo csüli, csüdivali szo sze nad onim, stera szo nyim povêdana od pasztérov.

19. Mária je pa zdr'zala vsze ete recsi premetávajôcsa nyé vu szrczi szvojem.

20. I povrnoli szo sze pasztérje dicsécsi i hvalécsi Bogá za vsza, stera szo csüli, i vidili, liki je nyim povêdano bilô.

21. I gda bi sze szpunilo oszem dnévov, ka bi sze obrezalo tó dête, zváno je imé nyegovo Jezus, liki je zváno od angela prvle, kak sze je poprijalo vu utrobi.

II. 22. I gda bi sze szpunili dnévi nyé ocsiscsávanya pôleg právde Môsesove, gori szo ga pelali vu Jerusálem, da bi ga posztavili pred Goszpodna.

23. (Liki je písano vu právdi Goszpodnovoj, kâ vszáki szamecz, kí odpré utrobo, szvéti Goszpodna bode zváni.

24. I dáli bi áldov pôleg povêdanya vu právdi Goszpodna, eden pár grlicz, ali dvá mláda golôba.

25. I ovo bio je eden cslovik v Jerusálemi, komi je imé Simeon; i té cslovik, pravicsen i pobo'zni bodôcsi, je csakao obeszeljé Izraela i szvéti Düh je bio nad nyim.

26. I bilô nyemi je oznányeno od Dúha szvétoga, da ne bode vido szmrta prvle, kak bode vido Krisztusa Goszpodnovoga.

27. I prisao je vu Dúhi v czérkev. I, gda bi notri pelali roditelje to dête Jezusa, ka bi csinili pôleg segé te právde za nyega.

28. I on ga je vzéo vu szvoja nárocsa i blagoszlovo je Bogá i erkao je:

29. Zdaj odpüscsávas szlugo tvojeja, Goszpodne, pôleg rêcsi tvoje, vu méri.

30. Ár szo vidile ocsimoje zve-licsanye tvoje.

31. Stero szí pripravo pred liczom vszega lüdsztva.

32. Szvetloszt na oznanüvanye poganom, i diko lüdsztvi tvo-
jemi Izraeli.

33. Jo'zef pa i mati nyegova szta sze csüdivala nad onim, stera szo povêdana od nyega.

34. I blagoszlovo je je Simeon, i erkao je Márii materi nyegovoj: ovo ete je polo'zen na szpad-

nenyé i gori sztanenyé vnôgim vu Izraeli, i na znamênye, komi bodo prôti gúcsali.

35. (I eto tvojo dŭso tŭdi mecs preszmekne,) naj sze vŏ vjávijo vnôgi szrcz premislávanya.

36. I bila je edna Anna proro-kojcza Fanuelova csí z plemena Asserszkoga. Tá je po vnôgi dnévi obsztarala 'zivôcsa z mo-'zom szedem lét od devojsztva szvojeja.

37. I bila je vdovicza, okoli oszemdeszét i stiri lét, stera je nej odsztôpila od czérkvi, sz posztmi i z molítvami szlŭ'zécsa nôcs i dén.

38. I ona je vu onoj vŏri priszttôpila i vadlŭvala je Goszpodna, i gúcsala je od nyega vszêm csakajôcsim odkŭplený v Jerusálemi.

39. I kak szo szkoncsali vszakovacska pôleg Goszpodnove právde, povrnoli szo sze v Galileo vu szvoje meszto Náza-reth.

40. Tó dête je pa raszlo, i krêpilo sze je v dŭhi, napunyeno z modrôszttjom; i miloscsa Bo-'za je bila nad nyim.

III. 41. I sli szo roditelje nyegovi vszâko leto vu Jerusálem na szvétek vŭzenszki.

42. I gda bi bio dvanájszet lét sztar, gori idôcsi oni v Jerusálem pôleg návade szvétká.

2.Tál.

43. I szpunivsi sze ti dnévi, gda bi sze nazáj povrnoli oni, tó dête Jezus je osztanolo v Jerusálemi, i nej je znao Jo'zef i mati nyegova.

44. Nego szta stímala, kâ je med pôtnikmi. Sli szo pa eden dén pôti, i iszkali szo ga med rodbinov i med znánimi.

45. I, gda bi ga ne najsli, povrnoli szo sze v Jerusálem, iszka-jôcsi ga.

46. I prigôdilo sze je po tréj dnévi, najsli szo ga vu czérkvi szedécsega na szrédi med vucsi-teli, i poszlŭsa ôcsega nyé, i szpitávajôcsega nyé.

47. Csŭdivali szo sze pa vszi, kí szo ga poszlŭsali, nad rá-zumom i odgovárjanyem nyegovim.

48. I vidôcsi ga, leknoli szo sze. I ercsé nyemi mati nyegova: szinek, zakaj szi nám tak vesíno? Ovo ocsa tvoj i jasz z boleznosztjom szva te iszkala.

49. I ercsé nyima: ka je, kâ szta me iszkala? neznate, kâ je meni potrêbno bidti vu oni, stera szo Ocsé mojega?

50. Ionedva szta nejrazmela to rêcs, stero je nyima pravo.

51. I doli je sô 'z nyima, i sô je v Náza-reth, i bio je podlô'zen nyima. I mati nyegova je zdr-'zála vsze ete recsí vu szrczi szvojem.

52. I Jezus je gori jemáo v môdroszti i viszokoszti, i v miloscsi pri Bôgi i lüdmi.

III. TÁL.

I. Od zacsétka csészti Ivanove 1-20. II. Od Krisztusovoga krszta i 'zlá'hte 21-38.

I. 1. **V**u petnájszetom leti pa czaszarsztva Tiberiás Czaszara, gda bi poglavár bio Judee Pontius Pilátus, i strtak Galilee Herodes, Filip pa brat nyegov strták Ituree i Trachonitiske krajíne, i Lizániás Abilene strták.

2. Za visesnyi popôv Annása i Kajafása vrêmena, je bila rêcs Bo'za k Ivani szinê Zakariášovomi vu püscsávi.

3. I hodécsi po vszê okôli bodôcsi dr'zélaj Jordána predgao je krszt povrnenýa na odpüscsanye grêhov.

4. Liki je píszano vu knigaj reséjh E'zaiás proroka govorécsaga: glász kricsécsega vu püsztíni: priprávlajte pôť Goszpodnovo, rávne csinte szteze nyegove.

5. Vszáksi dôl sze naj napuni, i vszáka gora i gumila sze ponizi; i naj bodo ta kriva na ravniczo, i skráblanycze na glatke pôti.

6. I vidilo bode vszáko têlo zvelicsánsztvo Bo'ze.

7. Pravo je záto lüdsztvi, stero

je vö slo, da bi sze krsztilo od nyega; zle'zenýé vipere, stó vám je pokazao bê'zati od prísesztne szrditoszti?

8. Delajte záto szád vrêden pokôre, i ne zacsnite escse praviti vu szebi: ocsó mámo Abraháma. Ár velim vám, kâ je zmo'zen Bôg z etoga kaménýa zbüditi sziní Abrahámi.

9. 'Ze pa i szekera je na korenyé drevja polo'zena. Záto vszáko drêvo, stero ne prinása dober szád, vö sze vszecsé, i vu ogen sze vr'ze.

10. I pítali szo ga lüdjé govorécsi: ka bomo tak csiníli?

11. Odgovorécsi pa velí nyim: kí má dvê szüknyi, naj dá tomi, kí nema; i, kí má jêsztvino, priszpodobno naj dela.

12. Prisli szo pa i publikánuske sze okrsztsávat, i erkli szo nyemi: vucsitel, ka bomo csiníli?

13. On pa ercsé nyim: nikaj vecs, od zrendelüvanoga vám, ne vzemte.

14. Pítali szo ga pa i vítêzje govorécsi: i mí ka bomo csiníli? I erkao je nyim: nikoga ne zbíte, nikoga ne razvlácsajte, i zadovolte sze z vasov plácsov.

15. Gda bi pa lüdsztvo csakalo, i vszi bi szí miszlili vu szrczáj szvoji od Ivana, nebili on bio Krisztus?

16. Odgovori Ivan vszém go-
vorécsi: jasz isztina vász krszt-
sávam z vodôv; ali ide mocs-
nêsi od méne, koga nej szem
vrêden, kê bi nyemi sôlinczov
reménya odvézao; on bode vász
krszto vu szvéto Düh i ognji.

17. Kí má vejacso vurôkiszvo-
joj, i szesizti gümno szvoje, i
vküp szprávi pseniczo vu ske-
gen szvoj, pleve pa ze'zgé z
ognyom nevgássenim.

18. Vnôga záto i drüga opo-
minajôcsi nazvescsávao je lüd-
sztví.

19. Herodes strák je pa kárán
od nyega za volo Herodiásojczy
zené Filippa brata nyegovoga,
i za volo vszega, ka je vcsino
hüdoga Herodes.

20. Prídao je i tô vise vsze-
ga, da je i Ivana vu temniczo
zápro.

II. 21. Zgôdilo sze je pa vu
krsztsávanyi vszega lüdsztva,
okrszto sze je i Jezus; i, gda
bi molo, ôdprla sze je Néba.

22. I doli je sô Düh szvéti v te-
lovnom obrázi, liki golôb, na
nyega; i vcsinyen je glász z Ne-
bész govorécsi: ti szi on moj
lubléní Szín, v tebi sze mi je do-
pádnolo.

23. I on, Jezus, je zácsao bidti,
liki trészeti lét sztar, bodôcsi
(liki szo stimali) szín Jo'zefov,
kí je bio Elia,

3.4. Tál.

24. Mathata, Levía, Melkia,
Janna, Jo'zefa,

25. Mathathiása, Amosa, Nau-
ma, Eslia, Naggaja,

26. Maatha, Matathiása, Se-
mia, Jo'zefa, Juda,

27. Joanna, Risza, Zorobábe-
la, Szalathielá, Neria,

28. Melchiá, Addia, Koszáma,
Elmodáma, Era,

29. Jo'zia, Eliezera, Jorama,
Matathía, Levía,

30. Simeona, Juda, Jo'zefa,
Jonana, Eliákima,

31. Melea, i Menána, Mata-
thia, Náthana, Dávida,

32. Jessea, Obeda, Booza, Sal-
mona, Naassona,

33. Aminadába, Aráma, Es-
rona, Fáresa, Juda,

34. Jákoba, Izaáka, Abrahá-
ma, Thára, Náchora,

35. Sarucha, Rágava, Faleka,
Ebera, Salaa,

36. Kajnana, Arfaxada, Sema,
Noa, Lámecha,

37. Matu'zalema, Enocha, Já-
reda, Malaleela, Kajnána,

38. Enosa, Setha, Adama,
Bogá.

IV. TÁL.

I. Od Krisztusovoga vu püscsávi szküsá-
vanya 1-13. II. Zacsne szvojo proro-
czko csész 14-30. III. Zgánya vrage
31 41. IV. Molivu püscsávi 42 44.

I. 1. Jezus pa pun z szvétim
Dühom, povrnó sze je

od Jordána, i pelan je v Dühi vu püscsávo,

2. Gde je stirideszét dni szkü-sávani bio od vrága; i nikaj je nej jo vu dnévi oni; i, gda bi sze oni szpunili, obszlédnyim je ogládo.

3. Erkao nyemi je pa vrág: csi szí Szin Bo'zi, povej kamni etomi, naj bode krüh.

4. I odgôvoro je nyemi Jezus govorécsi: pizsano je, kâ nej z szamim krühom bode 'zivo cslovek, nego z vszákóm recs-jom Bo'zom.

5. I, gda bi ga pelao vrág na edno visziko gorô, pokazao nyemi je vsze králevcsine toga szvétá vu ednoj pikniczi vréména.

6. I ercsé nyemi vrág: tebi dâm vszo eto oblászt, i díko nyihovo, ár je meni dána; i komi jo scsém, tomi jo dâm.

7. Zátó, tí csi bos molo pred menom, vsza bodo tvoja.

8. I odgovorécsi nyemi erkao je Jezus: idi kraj od méne Sattan. Ár je pizsano: moli Goszpodnoga Bogá tvojega, i nyemi szamomi szlűzi.

9. I pelao ga je v Jerusálem, i posztavo ga je na perotniczo czérkvi, i erkao je nyemi: csi szí Szin Bo'zi, vrzi sze odnut doli.

10. Ár je pizsano: kâ angelom

szvojim zapovê od tébe, naj te varjejo.

11. I kâ te na roke vzemejo, da szkáksim tálom ne vdáris vkamen nogô tvojo.

12. I odgovorécsi erkao je nyemi Jezus: povédano je: ne szkü-sávaj Goszpodna Bogá tvojega.

13. I, gda bi szkoncsao vsze szküsávanye te vrág, odíso je od nyega do csasza.

II. 14. I povrno sze je Jezus vu môcsi Düha v Galileo; i vö je zisao glász od nyega po czêloj okôli bodôcsoj krajíni.

15. I on je vcsio vu nyihovi szpráviscsaj, i vszi szo ga discsili.

16. I prisao je v Nazareth, gde sze je gori zhráno; i notri je sô pôleg segé szvoje vu dnévi ti szobôt vu szpráviscse, i gori je sztano, da bi csteo pizsmo.

17. I dâne szo nyemi knige E'zaiás proroka; i gda bi te knige ôdpro, najsao je meszto, gde je bilô pizsano:

18. Düh Goszpodnov je nad menom; zátó me je namazao, na nazvescsávanye Evangelioma szíromákóm me je poszlao, vrácsiti te potrtoga szrczá, predgati vöznikom odpüscsanye, i szlêpim preglédánye, odpüsztití zlámane vu odpüscsanyi.

19. Predgat leto Goszpodnovo to priétno.

20. I, gda bi zaszükao te kni-ge, nazáj je je dáo szlugi, i szeo szí je; i vszê ocsi szo vu szpráviscsi na nyega bilé obr-nyene.

21. Zácsao je pa praviti nyim: dnesz je szpunyeno píszmó eto vu vühaj vasi.

22. I vszi szo nyemi szvedô-sztvo dávali, i csüdivali szo sze nad timi milosztivnimi recsmí, stere szo szhájale z vüszť nye-govi, i pravili szo: nej je ete szin Jo'zefov?

23. I ercsé nyim: kakpa, liki mi pravili bodete eto priszpó-dobnoszt: vrács, zvrácsí szám szebé. Sterakoli szmó csüli vcsi-nyena vu Kapernaumi, vcsini i eti vu tvojoj domovini.

24. Ercsé pa: zaisztino velim vám, ká je ni eden prorok nej priéten vu domovini szvojoj.

25. Vu isztini pa velim vám: vnôge vdovicze szo bilé vu dné-vi Eliása v Izraeli, gda je zaprta bila néba trí lèta i sészt mészeczov tak, da je veliki glád grátao na vszój zemli.

26. I dônok ni k ednoj 'z nyih je nej poszlan Eliás, nego vu Sarepto Sidona k 'zeni vdo-viczí.

27. I vnôgi gobavczi szo bili za Elizeusa proroka v Izraeli; i niscse ji je nej ocsiscseni, nego Náaman Siriánszki.

4. Tál.

28. I napunyeni szo vszi z szrditosztjom vu szpráviscsi, kí szo eta szlísali.

29. I gori sztanovsi, vö szo ga vrgli z meszta; i pelali szo ga na vrih bregá, na kom je nyihovo meszto bilô zozidano, da bi ga doli szünoli.

30. On pa prêk po szrêdi nyih idôcsi, odísao je.

III. 31. I doli je sô v Kapernaum meszto Galilee, i vcsio je je vu szobottáj.

32. I csüdivali szo sze nad vcsenyêm nyegovim, ár je vu oblászti bila rêcs nyegova.

33. I bio je vu szpráviscsi eden cslovek, steri je necsisztoga vraj'zega dühá meo, i z velikim glászom je gori szkricsao,

34. Govorécsi: Ah! ka nám je sz tebom Jezus Názarenszki? Prisao szí, da bi nász pogübo? znám te, sto szí, on szvétí Bo'zi.

35. I postrájfao ga je Jezus govorécsi: obnêmi, i vö idi 'z nyega. I vrgao ga je te vrág na szrêdo; i vö je sô od nyega, ali nikaj nyemi je nej skôdo.

36. I prisao je sztráh na vsze, i zgovárjali szo szí med szebom govorécsi: ka je tô za rêcs, ká vu oblászti i môcsi zapovedáva tim necsisztim dühom, i vö idejo?

37. I vö je zísao glász od nye-
ga vu vsze meszto okôli bodô-
csega dr'zêla.

38. Gda bi pa gori sztano vö
idôcsi z szpráviscsa, sô je no-
tri vu hi'zo Simonovo. Punicza
pa Simonova je veliko trës-
liko mêla; i proszili szo ga za
nyô.

39. I posztanovsi pred nyôv,
postráfao je to trësliko, i ni-
hála jo je; i preczi gori szta-
novsi, szlû'zila nyim je.

40. Doli idôcse pa szuncze,
vszi, kí szo meli nemocsne vu
rázlocsni betégi, pripelali szo
je k nyemi; on je pa na vszák-
sega onih roké gori djáo, i zvrá-
cso je je.

41. Vö szo pa sli i vrazjé od
vnôgi kricsécsi i govorécsi: ti
szi Krisztus, ov Szin Bo'zi. I
postráfavsi je, nej nyim je do-
pûszto gúcsati; ár szo znali,
ká je on Krisztus.

IV. 42. Gda je pa dén grátao,
vö idôcsi sô je vu pûszto me-
szto, i lûdsztvo ga je iszkaló;
i prisli szo notri do nyega, i
zdr'závali szo ga, da bi ne od-
hájaó od nyih.

43. On je pa erkao nyim: i
drügom mésztaó mi je potrêbno
nazvescsávati králevsztvo Bo-
'ze; ár szem náto poszlani.

44. I predgao je vu szprávis-
csaj Galílee.

V. TÁL.

I. Od Petrovoga rib lovlenyá 1-11. II. Od
gobavcza ocsiscsávanya 12-16. III. Od
'zlakom vdárjenoga 17-26. IV. Od Má-
tajovoga pozványa 27-39.

I. 1. **P**rigôdilo sze je pa, gda
bi sze lûdsztvo tiszka-
lo k nyemi za poszlúsanya rê-
csi Bo'ze, i on je sztáo pôleg
jezere Genezareth.

2. I vido je dvê ládji sztojé-
csivi kre jezere, ribicske szo
pa vö odísli 'z nyih vlaké prát.

3. Sztôpivsi pa vu edno ti ládj,
stera je bila Simonova, proszo
ga je, ka bi jo od zemlé odpe-
lao edno malo; i szedécsi vcsio
je sz te ládje to lûdsztvo.

4. Gda bi pa hên Yao gúcsati,
erkao je Simon: pelaj na glo-
bocsíno, i pûsztite vlaké vase
na lovlenyé.

5. I odgovorécsi Simon ercsé
nyemi: Mester, czêlo nôcs szmo
delali, i nikaj szmo nej zgra-
bili; ali na rêcs tvojo rász-
presztrém te vlák.

6. I tô csinécsi, veliko vno-
'zino rib szo v nyega záprili;
trgao sze je pa vlák nyihov.

7. I kivali szo tivárisom, vu
drügom ládji bodôcsim, da bi
prisli, i pomágali bi nyim; i
prisli szo, i napunili szo obê
ládji tak, da bi sze pográ'zale.

8. Vidôcsi pa Simon Peter,
szpadno je k kolenám Jezuso-

vim, govorécsi: odídi od méne, Goszpodne, ár szem jasz grèsni cslovek.

9. Ár ga je groza obvzela, i vsze, kí szo 'z nyim bíli, nad lovlenyem rib, stere szo zgrabili.

10. Priszpodobno pa i Jakuba i Jánosa szini Zebedeusove, kí szo bíli tiváriske Simonovi. I erkao je Simoni Jezus: ne boj sze, od eti máo bodes lüdi lovio.

11. I pelavsi te ládje k zemli, nihávsi vsza, naszledüvali szo nyega.

II. 12. I prigôdilo sze je, gda bi on bio vu ednom ti mész; i ovo eden mô'z pun gobe; i vidôcsi Jezusa, szpadnovsi na obráz, proszo ga je erkôcsi: Goszpodne, csi scsés, mores me ocsisztiti.

13. I vtégnovsi rokô, dotekno sze ga je erkôcsi: scsém, ocsisztí sze. I preczi je ta goba odísla od nyega.

14. I on nyemi je zapovedao, naj nikomi ne povê; nego idi praj, ino sze poká'zi popi, i áldüj za ocsiscsávanye tvoje, líki je zrendelüvao Môses na szvedôsztvo nyim.

15. Razisla je pa od toga bole ta rêcs od nyega; i vküp sze je szpravilo lüdsztva vnogo poszlúsat i vrácsit sze od nyega od nemocnôszt szvoji.

5. Tál.

16. On je pa odísao vu püs csávo, i molo je Bogá.

III. 17. I prigôdilo sze je vu ednom ti dnévov, gda bi on vcsio, szedeli szo pred nyim Farizeuske i právde vucsitelje, kí szo prisli ze vszê mész Ga lilee i Judee, i z Jerusálema; i môcs Goszpodnova je bíla, ste ra je nyé vrácsila.

18. I ovo mô'zjé noszécsi na poszteli ednoga csloveka, kí je bio 'zlakom vdárjeni; i íszkali szo, kakda bi ga notri nesztí mogli, i djáti pred nyega.

19. I, gda bi ne najslí, kákda bi ga notri nesztli za volo lüdsztva, gori idôcsi na hi'zo, po cziglenoj sztrehí szo ga doli püsztíli sz posztelov vrét na szrêdo pred Jezusa.

20. I vidôcsi vero nyihovo ercsé nyemi: cslovek, odpüscseni szo tebi grêhi tvoji.

21. I zácsali szo szí premislávati pizsácske i Farizeuske go vorécsi: sto je té, kí gucsi eto preklésztvo? sto more odpüszliti grêhe, nego szám Bôg?

22. Gda bi pa Jezus szpoznao premislávanya nyihova, odgo vorécsi ercsé nyim: ka premi slávate vu szrczáj vasi?

23. Ka je le'zi ercztí: odpüs csávajo sze tebi grêhi tvoji? ali povedati: sztani i hodi?

24. Naj pa znáte, kâ oblászt

má Szin cslovecsi na zemli od-
püscsávati grêhe (ercsé tomi
'zlakom vdárjenomi:) tebi ve-
lim, sztani gori, i vzemi gori
posztelo tvojo, idi vu hi'zo
tvojo.

25. I preczi gori sztánovsi pred
nyimi, gori je vzéo ono, na kom
je le'zao, i odísao je vu hi'zo
szvojo dicsécsi Bogá.

26. I groza je obvzêla vsze, i
dicsili szo Bogá, i napunili szo
sze z sztráhom govorécsi: ne
stímána dugoványa szmo dnesz
vidili.

IV. 27. I po eti je vö sô, i vi-
do je ednoga mautnara po imé-
ni Levía, szedécsega na mauti;
i ercsé nyemi: naszledűj me.

28. I on je tá niháo vsza, gori
je sztano, i naszledűvao ga je.

29. I napravo nyemi je veliki
máo te Levi vu hi'zi szvojoj, i
bilô je doszta lűdsztva publiká-
nusov i drűgi, kí szo bili 'z nyi-
mi pri sztoli szedécsi.

30. I mrmrali szo pizácske
nyihovi i Farizeuske prôti vu-
csenikom nyegovim govorécsi:
zakaj z publikánusmi i grèsnik-
mi jête i piête?

31. I odgovorécsi Jezus ercsé
nyim: ne potrebűjo ti zdravi
vrácsa, nego ti beté'zni.

32. Nej szem prisao zvát pra-
vicsne, nego grèsnike na po-
kôro.

33. Oni szo pa erkli k nyemi:
zakaj sze vucseníccke Ivanovi
posztijo csesztô, i molitve csi-
nűjo, priszpodobno i Farizeu-
sovi; tvoji pa jêjo i piêjo?

34. On nyim je pa erkao: jeli
morete csinili, naj sze szinovje
goszlűvanya posztijo, dokecs je
'z nyimi 'zenin?

35. Prido pa dnévi, i teda sze
kraj vzeme od nyih 'zenin; teda
sze posztili bodo vu oni dnévi.

36. Pravo nyim je pa i eto pri-
liko: niscse ne dèva nôvoga
gvanta záplato na sztári gvant;
nacsi i to nôvo raszprácsci, i
k tomi sztáromi sze ne gliha
nôvoga szűknya záplata.

37. I niscse ne vlèva nôvo ví-
no vu szláro poszôdo; nacsi
rasztrga nôvo víno to poszôdo,
i ono vö sztecsé, i poszôda sze
pogűbí.

38. Nego nôvo víno vu nôvo
poszôdo vlèvajo, i obôje sze
zdr'zi.

39. I niscse, kí sztáro pié, scsé
preczi nôvo. Ár veli: to szláro
je bôgse.

VI. TÁL.

- I. V szobotto vlati trgajo vucseníccke 1-5.
II. Poszèhnyena rôka sze zvrácsi 6 11.
III. Dvanájzet sze ji odlôcsi na Apo-
stole 12-19. IV. Bre'zna predga 20 49.

I. 1. **P**rigôdilo sze je pa vu
drűgoj szobottli po pr-
voj, da bi sô on po szètvi; i trgali

szo vucseniczke nyegovi vlati, i jeli szo je vö menöcsi z rokami.

2. Niki pa z Farizeusov szo nyim erkli: ka csiníte tò, stero je nej szlobodno csiniti vu szobottáj?

3. I odgovorécsi nyim Jezus erkao je: ni tò szte nej csteli, ka je vcsíno Dávid, gda je lacsén bio on, i kí szo 'z nyim bilí?

4. Kakda je notri sò vu hi'zo Bo'zo, i te lebe posztávlenya je vzéo ino jo, i dáo je i onim, kí szo 'z nyim bilí; stere je nej szlobodno jeszti, nego szamim popom.

5. I pravo je nyim: kâ je Szin cslovecsi Goszpòd i szobotte.

II. 6. Prigòdilo sze je pa i vu drùgoj szobotti, gda bi notri sò vu szpráviscse i vcsio: bio je tam eden cslovek, i rôka nyegova dèszna je szüha bila.

7. Kebzüvali szo pa na nyega piszácske i Farizeuske, csi bi v szobotto vrácsó, da bi naj-sli to'bo na nyega.

8. On je pa vido premislávanya nyihova, i ercsé tomi csloveki szüho rokò majöcsemi: sztani gori, i sztoj na szrédi. On pa gori sztánovsi, sztao je.

9. Ercsé pa nyim Jezus: nikaj bom vász pítáo: jeli je szlobodno v szobottáj dobro csiniti,

6.Tál.

ali húdo csiniti? düso obdr'zati, ali pogübiti?

10. I okòli poglednovsi vsze nyé, ercsé tomi csloveki: vtégni rokò tvojo. On je pa tak vcsíno; i nazáj je posztánola rôka nyegova zdrava, liki ta drüga.

11. Oni szo sze pa napunili z nepametnosztjom, i zgucsávali szo szi med szebom, ka májo vcsinití Jezusi?

III. 12. Prigòdilo sze je pa vu dnévi oni, vö je sò na brèg molit; i bio je, prenöcsüvájöcsi, vu molitvi Bo'zój.

13. I, gda je dén grátao, prízvao je vucseníke szvoje; i vö je odébrao 'z nyih dvanájszet, stere je i Apostole imenüvao.

14. (Simona, steroga je ime-nüvao i Petra, i Andrása brata nyegovoga, Jakuba i Jánosa, Filipa i Brtálana.

15. Mátaja i Tomása, Jakuba sziná Alfeusovoga, i Simona zvánoga Zelotesa.

16. Júdas Jakubovoga brata, i Judas Iskariotesa, kí je i odávecz grátao.)

17. I doli idöcsi 'z nyimi szta-no je na polszkom meszti; i se-reg vucseníkov nyegovi, i vno'zina velika lüdsztva od vsze Judee i Jerusálema, i pri mórji sztojécsi z Tírusa i Sidona pri-sli szo ga pos lüsat, i vrácsit sze od betegöv szvoji.

18. I doszta zburkani od nesiszti dühöv, i zvrácsili szo sze.

19. I vsze lüdsztvo je iszkalo priliko, da bi sze ga doteknoti mogli. Ár je môcs od nyega vö zhájala i vsze je zvrácsila.

IV. 20. I on prizdignovski ocsi szvoje na vucsenike szvoje ercsé: blá'zeni szte vi szíromáczeke, ár je vase králevsztvo Bo'ze.

21. Blá'zeni szte, kí szte zdaj lacsni, ár sze naszítite. Blá'zeni szte, kí sze zdaj jôcsete, ár sze szmejáli bodte.

22. Blá'zeni bodete, gda bodo vász odürjávali lüdjé, i gda vász odlôcsijo, i pszüvali bodo i vö vr'zejo imé vase, liki húdo, za volo Sziná cslovecsega.

23. Radújte sze vu onom dnévi, i veszélte sze, ár ovo veliki je vas nájem vu nebeszáj. Ár szo rávno tak csiníli prorokom ocseve nyihovi.

24. Ali jaj vám bogácz! ár máte obeszeljé vase.

25. Jaj vám napunyeni! ár lacsni bodete. Jaj vám, kí sze zdaj szmijéte, ár sze 'zalosztíli i plakali bodete.

26. Jaj vám, gda vám vszi lüd-jé dobro gúcsali bodo; ár szo rávno kta csiníli krivim prorokom ocseve nyihovi.

27. Ali vám právim poszlüsa-jôcsim: lübite nepriátele vase;

dobro csinte z onimi, kí vász odürjávalo.

28. Blagoszlávlájte one, kí vász preklínyávalo, i molte za one, kí vász ogrizávalo.

29. Kí te vdári po ednom liczi, obrni nyemi i to drügo; i od toga, kí ti plásces jemlé, i szüknye ne bráni.

30. Vszákomi pa, kí te proszi, dáj; i od tisztoga, kí ona, stera szo tvoja, odneszé, ne proszi nazáj.

31. I kak scséte, naj vám csinijo lüdjé, i vi csinte nyim rávno tak.

32. I, csi lübite one, kí vász lübijó, kákسا miloscsa vám bode? Ár i grêsniczke lübijó one, kí nyé lübijó.

33. I, csi tisztim dobro csiníte, kí vám dobro csiníjo, kákسا miloscsa vám bode? Ár i grêsniczke tô csiníjo.

34. I, csi poszôdíte onim, od steri sze vüpate nazáj vzéti, kákسا miloscsa vám bode? Ár i grêsniczke grêsnikom poszôdjávajo, naj nazáj vzemejo priglihna.

35. Nego lübite nepriátele vase, i dobro csinte, i poszôdíte níkaj nazáj ne vüpavsi; i bode vas nájem veliki, i bodete szinovje toga Visesnyega. Ár je on dobrotiven k tim nezahvál-nim i hüdím.

36. Zátó bojdite milosztivni, liki je i Ocsa vas milosztiven.

37. I ne szôdite, i ne bodte oszodjeni; ne szkvarjü te, i ne bodte szkvarjeni; odpüszтите, i odpüszti sze vám.

38. Dájte, i dá sze vám; mero dobro, naklácseno, i natrôseno, i prêk tekôcso vu nárocsa vasa vám dájo. Ár z sterov mêrov bodte merili, z tisztov bode vám nazáj merjeno.

39. Erkao je pa nyim priliko: jeli more szlêpi szlêpoga voditi? nêli obá vu jamo szpádneta?

40. Nej je vucsenik vecs od vucsitela szvojega; popolni je pa vszáki, csi je, liki vucsitel nye-gov.

41. Ka pa glédas trôho vu ôki brata tvojege, a trám pa vu tvojem lasztivnom ôki ne vzemes na pamet?

42. Ali kakda moreserczti brati tvojeimi: brat, niháj, naj vö vr'zem trôho, stera je vu ôki tvojem; szám pa vu ôki tvojem tramá ne vidis? Szkazlivecz, vr'zi vö prvle trám z oká tvojege, i teda glédaj, da vö vr'zes trôho z oká brata tvojege.

43. Ár je nej dobro tiszto drêvo, stero gnili szád prinása, niti je nej gnilo drêvo, stero dober szád prinása.

44. Ár vszákse drêvo sze z lasztivnoga száda szpozna, ár z 6.7. Tál.

trnya ne beréjo fige, niti z scsípka ne trga'jo gro'dje.

45. Dober cslovek z dobroga kincsa szrczá szvojega dobro prinása naprê; i te lagoji cslovek z lagojege kincsa szrczá szvojega lagoje naprê prinása. Ár z obilnoszti szrczá gucsíjo vüszta nyegova.

46. Ka me pa zovéte Goszpodne, Goszpodne, i ne csínite, ka velim?

47. Vszáki, ki kmeni príde, i poszlüsa recsi moje, i csiní je, p'ká'zem vám, komi je priszpodoben.

48. Priszpodoben je k csloveki czimprajôcsemi hi'zo, ki je szkopao i zglôbao i polo'zo je fundamentom na pecsíni; gda je pa povôden posztánola, vdaro je potok v hi'zo ono; i nej jo je mogao geneti, ár je na pecsíni fundálivana bíla.

49. Ki je pa szlisao i nej je csinio: priszpodoben e k csloveki czimprajôcsemi hi'zo na zemli brezi fundamentoma; v stero je vdaro potok, i preczi je szpádnola; i vcsinyeni je szpadáj hi'ze one veliki.

VII. TÁL.

- I. Od sztofnikovoga szluga 1-10. II. Nain-szke vdovicze szin gori sztáne 11-17.
III. Od Ivanovoga szposzlanya 18-35.
IV. Od pokôro csinecse 'zené 36-50.

I. 1. Gda bi pa szpuno vsze szvoje recsi na poszlü-

sanye lüdsztva, notri je sô v Kapernaum.

2. Nikoga sztotnika szluga pa bet'ven bodôcsi sze je k konczí pribli'závao, ki nyemi je bio drági.

3. Szlisavsi pa od Jezusa poszlaó je k nyemi te sztarise 'Zidovov proszécsi ga, da pridôcsi zvrácsi szlugo nyegovoga.

4. Oni pa pridôcsi k Jezusi, proszili szo ga gedrno govorecsi: kâ je vrêden, komi tô vcsinís.

5. Ár lübi nas národ, i szpráviscse nám je on poczimprao.

6. Jezus je pa sô 'z nyimi. Gda bi pa nebi dalecs bio od hi'ze, poszlaó je k nyemi te Sztotnik priátele szvoje govorécsi nyemi: Goszpodne, ne trüdi sze; ár szem nej vrêden, ka bi notri sô pod sztreho moj.

7. Zató szem i szamoga shebé nevrédnoga dr'zao, ka bi k tebi sô; nego ercsi z recsjom, i ozdrávi szluga moj.

8. Ár szem i jasz cslovek pod oblászt posztávleni, i mám pod menom vitéze; i ercsém etomi: idi, i ide; i drügomi: pridi, i pride; i szlugi mojemi: csini tô, i csini.

9. Gda bi pa eta Jezus csüo, csüdivao sze je nad nyim, i obrné sze k naszledüvájöcsemi nyega lüdsztvi ercsé: velim vám,

ni vu Izraeli szem tákso vero nej najsao.

10. I gda bi sze povrnoli ti poszlani nazáj vu hi'zo, najsli szo toga bet'znoga szlugo ozdrávenoga.

11. I prigôdilo sze je potom, sô je Jezus vu meszto, stero sze zové Nain; i sli szo 'z nyim vucseniczke nyegovi vnôgi, i doszta lüdsztva.

12. Gda sze je pa pribli'zao k vrátam toga meszta, ovo nesen je vö eden mrtvi, ki je bio materé szvoje jedonorodjeniszin, i ona je vdovicza bila; i vnôgo lüdsztva toga meszta je bilô 'z nyöv.

13. I, gda bi jo vido Goszpôd, szmilüvao sze je nad nyöv i erkaó je nyê: ne jôcsi sze.

14. I prisztôpivsi dotekno sze je skrinje (ki szo ga pa neszli, sztanoli szo,) i ercsé: mladénecz, tebi velim, sztani gori.

15. I gori sze je opravo te mertvecz, i zácsao je gúcsati, i dáó ga je materi nyegovoj.

16. Vzéo je pa sztráh vsze; i dicsili szo Bogá govorécsi: kâ je Prorok veliki sztano med nami, i kâ je prigledno Bôg lüdsztvo szvoje.

17. I vö je zisla ta rêcs vu czêloj Judei od nyega i vu vszój okôli bodôcsoj dr'zéli.

III. 18. I nazvêsztili szo Ivani vucseniczke nyegovi vsza eta.

19. I gda bi prizvao dvá nika vucsenikov szvoji Ivan, poszlaonyiva je k Jezusi govorécsi: ti szi te pridôcsi, ali bomo drügoga csakali?

20. Gda bi pa ti mo'zjé k nyemi prisli, erkli szo: Ivan krsztitel je poszlaonász k tebi govorécsi: ti szi te pridôcsi, ali pa drügoga mámo csakati?

21. Vu onoj vöri je ji pa doszta zvrácsó od betegôv i bicsov, i dühôv hüdi, i vnôgim szlêpim je darüvao pogléd.

22. I odgovorécsi Jezus ercsényim: idôcsi oznante Ivani, stera vidite, i csüjete; kâ szlêpi priglédávajo, plantavi hodijo, gobavczy sze ocsiscsávajo, glühi csüjejo, mrtvi gori sztanyüjo, szíromákó szé Evangélióm nazvescsáva.

23. I blá'zen je, ki sze vu ménine szpácsi.

24. Gda bi pa odísli nazvescsávczy Ivana, zácsao je Jezus gúcsati k lüdsztvi od Ivana: ka szte vö sli vu püscsávo gledat? trszt od vötra vugibajôcsó?

25. Ali ka szte vö sli vidit? csloveka vu mêhkom gvanti oblecseuoga? Ovo, ki szo vu szvetlóm gvanti, i v radoszti 'zivéjo, vu králevszki hi'zaj szo.

26. Ali ka szte sli vö vidit?

7. Tál.

proroka? Zaisztino velim vám, i véksega od proroka.

27. Té je, od steroga je píszano: ovo jasz posílam angela mojega pred líczóm tvojim, ki pripraví pôt tvojo pred tebóm.

28. Ár velim vám, véksi med poródenimi od 'zén prorok od Ivana krsztitela je ni eden nej; te náj ménsi pa vu králevsztvi Bo'zem je dönok véksi od nyega.

29. I vsze lüdsztvo, stero je eto csülo, i publikánuske szo pravicsnoga pravíli Bogá okrsztívsi sze z Ivanovim krsztóm.

30. Farizeuske pa i právdeniczke szo tanács Bo'zi zavrgli prôti szebi, i nej szo sze dáli od nyega krsztiti.

31. Erkao je pa Goszpôd: komi bom záto priglihávaó lüdi národa etoga? i komi szo priszpodobni?

32. Priszpodobni szo k deczi na pláczí szedécsoj i kricsécsójen eden drügómi i govorécsoj: 'zveglárilí szmo vám, i nej szte plészali; placсно peszem szmo vám popêvali, i nej szte sze jôkali.

33. Ár je prisao Ivan krsztitel; ne jej krüha, ni vina ne pijé, i právite: vragá má.

34. Prisao je Szín cslovecsi; jej i pijé, i právite: ovo cslovek po'zirávecz i vina pivecz, publikánusov priátel i grêsnikov.

35. I szpravicsena je modrôszť od vszê szvoji szinôv.

IV. 36. Proszo ga je pa niki z Farizeusov, naj jej 'z nyim. I notri idôcsi vu hi'zo Farizeusovo, doli szi je szeo.

37. I ovo edna 'zena vu onom meszťi, stera je bila grêsnicza, gda bi zvêdila, kâ je Jezus doli szeo vu hi'zi Farizeusovej, prineszla je eden alabastrom mazala.

38. I sztojêcsa pri nogâj nyegovi odzajaj, plakajôcsa zacsne skropiti nogê nyegove z kuzami, i z vlaszmi glavê szveje je briszala; i kûsûvala nogê nyegove, i mázala z mazalom.

39. Vidôcsi pa eto Farizeus, kí ga je zvao, ercsé vu szebi govorécsi: ete, da bi prorok bio, znao bi, sto, i káksa je eta 'zena, stera sze ga doticse; ár je grêsnicza.

40. I odgovorécsi Jezus ercsé nyemi: Simon, mám ti nikaj povej. On pa velí: vucsitel,

41. Dvá du'znika je meo niki veritel; eden nyemi je du'zen bio pét szťo szodôv, te drûgi pa pétdeszêť.

42. Gda bi pa onedva ne mela nazâj dati, obôma je tá darûvao; povej mi zâto, steri ga bode med nyima bole lûbo?

43. Odgovorécsi pa Simon er-

csé: stímam, kâ ov, komi je vecs darûvao. On pa ercsé nyemi: prav szi szôdo.

44. I obrné sze k toj 'zeni, i ercsé Simoni: vidis eto 'zeno? notri szem prisao vu tvojo hi'zo, vodô na nogê moje szi mi nej dáo; eta je pa z szkuzami skropila nogê moje, i z vlaszmi glavê szveje je je briszala.

45. Kûs szi mi nej dáo; eta pa, kak szem notri prisao, je nej hênýala kûsûvati nogê moje.

46. Z oliom glavô mojo szi mi nej namazo; eta je pa z drágim mazalom mázala nogê moje.

47. Zâto, velim tebi, odpûsceni szo nyê vnôgi grêhi, kâ je vnogo lûbila; komi sze pa malo odpûszťi, malo lûbi.

48. Ercsé pa nyê: odpûsceni szo ti grêhi.

49. I zâcsali szo ti v kûp szedêcsi pri szťoli praviti vu szebi: sto je té, kí i grêhe odpûscáva?

50. Ercsé pa k toj 'zeni: vera tvoja te je zdr'zâla, idi vu méri.

VIII. TÁL.

I. Od v csetvéro zemlo szpádnýenoga szemena 3 18. II. Krisztusova mati i 'zlâjhta 19 21. III. Môrje sze ftisa 22-25. IV. Vragé zgánya 26-40. V. Jajrusova csí sze o'zivi 41-56.

I. 1. **I** prigôdilo sze je potom toga, i on je hodo po vszê mészťaj i veszniczaj predgajôcsi i nazvescsávajôcsi krá-

levsztvo Bo'ze; i ti dvanájszet
'z nyim.

2. I nike 'zene, stere szo bilé
zvrácsane od dühôv hûdi i ne-
mocsnoszt; Mária, stera sze
zové Magdalêna, z stere je sze-
dem vragôv vö zíslo.

3. I Joanna 'zena Kuzova, He-
rodesovoga dvorszokoga, i Su-
sanna, i drüge vnôge, stere szo
nyemi szlû'zile z poístva szvo-
jega.

4. Gda bi pa vnogo lüdsztva
vküp bilô i ze vszê mész bi k
nyemi prihájali, ercsé vu prí-
likaj.

5. Vö je sô szejács szê'at sze-
men szvoje; i vu szêjanyi je ní-
stero szpadnolo kre pôti, i za-
klácseno je, i flicze nebeszke
szo je pozobale.

6. I drügo je szpadnolo na pe-
csíno; i vö zidôcse poszêhnolo
je, da je nej melo vlage.

7. I drügo je szpadnolo na
szrêdo med trnye; i, gda bi
sz trnyom vrét gori rászlo, za-
disilo je je trnye.

8. I drügo je szpadnolo na do-
bro zemlo; i vö zidôcse pri-
neszlo je száda sztô teliko. Eta
gda bi povedao, gori je szkri-
csao: kí má vüha na poszlüsa-
nye, naj poszlüsa.

9. Pítali szo ga pa vucseníczke
nyegovi govorécsi: kákxa je tá
prilika?

8.Tál.

10. On je pa erkao: vám je
dáno znáti szkrovnosztí králev-
sztva Bo'zega, tim drüгим pa
vu prilikaj; naj vidôcsi ne vi-
dí'o, i szlisavsi ne razmijo.

11. Eta je pa tá prilika: sze-
men je rêcs Bo'za.

12. Stero szemen je pa kre pôti
szpadnolo, tô szo ti poszlüsáv-
czi; potom príde vrág i vzeme
rêcs od szrczá nyihovoga, naj
ne verjejo, ino sze ne zveli-
csajo.

13. Stero je pa na pecsíno, szo
oni: kí, gda csüjo, z radosz-
tjom gori vzemejo rêcs. I tē
korenyá nemajo; kí do csasza
verjejo, i vu vrêmeni szküsá-
vanya odsztôpíjo.

14. Stero je pa v trnye szpad-
nolo, tē szo: kí poszlüsajo, i od
szkrblivoszti ino bogásztva i ná-
szloboszti 'zitka idôcsi, zádáv-
lajo sze, i zrêli szád ne priná-
sajo.

15. Stero je pa vu dobro zemlo
szpadnolo, tē szo: kí vu szrczi
lêpom i dobrom, szlisavsi to
rêcs, obdr'závajo jo, i szád pri-
násajo vu trplivoszti.

16. Niscse pa szvêcso vu'zgá-
no ne szkrijê pod poszôdo, ni
pod posztelo jo ne dene; nego
vu poszvecsnyek jo polo'zi, naj
ti notri idôcsi, vidíjo szvetloszt.

17. Ár nega nikaj tak szkriv-
noga, stero bi sze vö ne vjavílo;

miti szkritoga, stero bi sze ne szpoznalo i na ocsivesznoszt prislo.

18. Glédajte záto, kakda poszlúsate. Ár, ki má, dá s^{ze} nyemi; i ki nema, i ka stima meti, vzeme sze od nyega.

II. 19. Prisli szo pa k nyemi mati i bratje nyegovi; i nej szo mogli do nyega pridti za volo lüdsztva.

20. I nazvêsztili szo nyemi govorécsi: mati tvoja i bratje tvoji sztojjo vônê, i scséjo te viditi.

21. On pa odgovorécsi ercsé nyim: mati moja i bratje moji szo eti, ki rêcs Bo'zo poszlúsajo, ino jo csinijo.

III. 22. I prigôdilo sze je vu ednom ti dnévov, i on je sô vu ládjo i vucseniczke nyegovi; i ercsé nyim: hodmo prêk jezere. I püsztili szo sze.

23. Plavajôcsi pa oni, zászpao je; i doli je prisao vrtélec z vötra na jezero, i k csaszi szo sze ládje napunyávale, i pogübali szo.

24. Prisztôpivsi pa, gori szo ga obüdili govorécsi: Mester, Mester, pogübamo! on pa gori sztanovsi postrájfao je vöter, i válovje te vodé; i hênjali szo, i vcsinyena je tihota.

25. Ercsé pa nyim: gde je vera vasa? bojécsi szo sze pa csüdivali govorécsi eden drügomi:

sto je záto ete, kâ i vötrom zapovidáva i vodê, i bôgajo ga?

IV. 26. I preplavali szo vu dr'zêlo Gadarenusov, stera je prôti Galilei.

27. Gda bi pa on vö sô na zemlo, pribê'zao je pred nyega níki mô'z z mes'ta, kí je meo vragé v szebi od vnogo vrêmena, i gvanta je na szêbe nej vzéo i vu hi'zi je nej osztano, nego vu grobáj.

28. Vidôcsi pa Jezusa, i szkriknovsi doli je szpadno pred nyega, i z velikim glászom je erkao: ka je meni z tehom, Jezus Szin vîsesnyega Bogá? Proszim te, ne mantráj me.

29. Ár je zapovedao tomi necsisztomi dûhi vö idti od toga csloveka; ár je vnogo vrêmena tisztoza bilô, kak ga je vküp potégno; i vézali szo ga z lanczmi i sz potami, i tak szo ga varvali. Ali raztrgao je i vezala, i gnao sze je od vragá vu püscáve.

30. Pítao ga je pa Jezus govorécsi: ka ti je imé? On pa ercsé: Legio. Ár je vnogo vragôv slo v nyega.

31. I proszili szo ga, naj nyim ne zapovej vu prepaszt idti.

32. Bila je pa tam edna velika csrêda szviny, stere szo sze paszle na brêgi. I proszili szo ga,

naj nyim dopüşti vu nyé idti.
I dopüşto nyim je.

33. Vö idôcsi pa ti vrazjé od csloveka, notri szo sli vu szvinyé; i szünola sze je ta csrêda szviny kre sztrmcza vu jezero, i vtôpila sze je.

34. Vidôcsi pa pasztérje, ka sze je zgôdilo, odbê'zali szo; i odidôcsi nazvêstili szo vu meszti i vu veszniczaj.

35. Vö szo pa sli, da bi vidili, ka sze je zgôdilo; i prisli szo k Jezusi, i najsli szo szedêcsêga toga csloveka, z koteroga szo vö odislí ti vrazjé, oblecsenoga i szpametnoga pri nogáj Jezusovi; i presztrasili szo sze.

36. Nazvêstili szo pa nyim i ti vidôcsi, kakda je ozdravo te vragometen.

37. I proszila ga je vsza vno'zina Gadarenusov dr'zêle, naj odide od nyih, ár szo z velikim sztráhom obvzêti. On pa notri idôcsi vu ládjo, nazáj sze je povrno.

38. Molo sze je pa nyemi te mô'z, od steroga szo vö zisli ti vrazjé, ka bi 'z nyim bio. Jezus ga je pa kraj odpüşto govorêcsi:

39. Povrni sze vu hi'zo tvojo, i pripuvidávaj, ka ti je Bôg vcsíno. I odísao je po czêlom meszti predgajôcsi, ka je nyemi vcsíno Jezus.

8.Tál.

40. Zgôdilo sze je pa, gda bi sze povrno Jezus, gori ga je pri'alo to lüdsztvo, ár szo ga vszi csakali.

V. 41. I ovo prisao je eden mô'z, komi je imé Jajrus; i on je bio vládnik szpráviscsa. I szpadnovsi k nogám Jezusa, proszo ga je, kâ bi notri sô vu hi'zo nyegovo.

42. Ár je meo jedinorodjeno csér, okoli dvanájszet lét sztaro, i ona je mrla. (Gda bi pa on sô, lüdsztvo ga je sztiszkávalo.)

43. I 'zena bodôcsa vu tekôcsi krví od dvanájszet lét, stera je czêlo szvoje 'živlênje na vrâcse potrosila, i nej sze je mogla od nikoga zvrâcsiti.

44. Prisztôpivsa odzajaj, doteknola sze je rôba gventa nyegovoga, i preczi je sztano tekáj nyé krví.

45. I ercsé Jezus: sto sze me je dotekno? gda bi pa vszi tajli, ercsé Peter, i kí szo 'z nyim bili: Mester, lüdsztvo te psé i sztiszkáva, i právis: sto sze me je dotekno?

46. Jezus pa ercsé: dotekno sze me je níkák. Ár szem jasz szpoznao, ka je môcs vö sla od méne.

47. Vidôcsa pa ta 'zena, kâ sze nemre szkriti, trepetôcsa naprê ide i pred nyega szpádne, i, za

káksi zrok sze ga je doteknola, nazvêsztila nyemi je pred vszêm lûdsztvom, i kakda je ozdrávila preczi.

48. On je pa erkao nyê: vûpaj sze csí, vera tvoja te je zdr-
zála; idi vu méri.

49. Gda bí pa escse on gúcsao, prisao je niki od vládnika toga szpráviscsa govorécsi nyemi: mrla je csí tvoja, ne trûdi vucsitela.

50. Jezus pa, gda bi tô csüo, odgôvoro je nyemi govorécsi: ne boj sze, li veri, i zdr'zi sze csí tvoja.

51. Notri idôcsi pa v hi'zo, nej je dopûszto notri idti nikomi, nego Petri, i Jakubi i Jánosi, i ocsi te deklícske, ino materi.

52. Jôkali szo sze pa vszi, i plakali szo jo. On je pa erkao: ne jôcste sze: nej je mrla, nego szpi.

63. I oszmêjali szo ga; ár szo znali, kâ je mrla.

54. On pa, geto je vsze vö vrgao, prijao je nyê rokô i kri-
csao je govorécsi: deklícska, sztani gori.

55. I povrno sze je dûh nyê, i gori je sztánola preczi, i zapovedao je nyê dati jeszti.

56. I csüdivali szo sze rodje-
niczi nyê. On je pa zapovedao nyim, kâ bi nikomi nepravili, ka sze je zgôdilo.

IX. TÁL.

I. Dvanájszet Apostolov posle predgat po Judei 1-6. II. Ivani sze gláva vszicsé 7-9. III. 5000 sze ji nasziti 10 17. IV. Od Krisztusove oszobe i preobrázenjá 18-36. V. Z kiszvênoga pojbara vrág vöide 37-45. VI. Sto bode náj véksi med vucsenikmi 46-50. VII. Krisztus krotko ide po Samárii 51-56. VIII. Trije scsejo Krisztusa naszledüvati 57-62.

I. 1. **G**da bi pa vküp zézvao ti dvanájszet vucsení-
kov szvoji, dáo nyim je môcs i oblászt nad vszêmi vragmí, i beté'zne vrácsiti.

2. I poszlaó je je predgat krá-
levszto Bo'ze, i vrácsit te ne-
mocsne.

3. I ercsé nyim: nikaj ne vze-
te na pôt, niti paliczó, niti mos-
nyo, niti krûha, niti pêneze, niti
dvê szüknyi ne mête.

4. I vu stero hi'zo bodte notri
sli, tam osztante, i odnut vö
nejdite.

5. I kíkoli vász ne primejo, vö
idôcsi z meszta onoga i práh od
nôg vasi kraj sztepte, na szve-
dôszto prôti nyim.

6. Vö idôcsi pa sli szo okôli
po veszniczaj nazvescsávajôcsi
Evangeliom, i vrácsivsi po-
vszud.

II. 7. Csüo je pa Herodes Str-
ták ona, stera szo vcsinyena od
nyega vsza, i zadráváó sze je
záto, ka je povêdano od níki,
kâ je Ivan zbüdjen od mrtvi.

8. Od níki pa, ka sze je Eliás

vjavo; drügi pa, ká je prorok, eden z ti sztári, sztano gori.

9. I ercsé Herodes: Ivani szem jasz glávo vzéo; sto je pa ete, od steroga jasz eta csüjem? I iszkao ga je viditi.

III. 10. I gda bi sze povrnoli Apostolje, pripuvidávali szo nyemi, sterakoli szo csinili. I k szebi je vzévsi, odísao je zô-szeb v püsztó meszto onga vá-rasa, kí sze zové Beth'zajda.

11. To lüdsztvo pa, gda bi zve-dilo, naszledüvalo ga je; i pri-javsi je k szebi, gücsao nyim je od králevsztva Bo'zega; i ki szo zdrávje potrebüvali, zvrá-cso je je.

12. Dén sze je pa zácsao na-gibati. Prisztôpivsi záto ti dva-nájszet, erkli szo nyemi: od-püsztli lüdsztvo, naj sze idôcsi, vu okôli bodôcsa mészta i vesz-nicze raszpüsztijo, ino szí ís-csejo hráno; ár szmo eti vu püsztom meszti.

13. Ercsé pa nyim: dájte nyim vi jeszti. Oni szo pa erkli: ne-mamo mi vecs, kak pét lëbov krüha, i dvê ribiczi; nego csi bomo sli i kúpimo na vszo eto lüdsztvo hráno.

14. Ár ji je bilô okoli pét jezér mo'zôv. Erkao je pa vucsení-kom szvojm: doli je poszádite vszáksem szedényi po pétde-szét.

9.Tál.

15. I vcsínili szo tak; i doli szo je poszádili vsze.

16. On pa vzeme ti pét lëbov krüha i tivi dvê ribiczi, zglédne sze v nébo, blagoszlovo je je, i vlomo je, i dáo je vucsenikom, ka bi d áli pred lüdsztvo.

17. I jeli szo, i naszítli szo sze vszi; i bilô je pobránoga, stero nyim je osztanolo, drti-nya dvanájszet kosárov.

IV. 18. I zgôdilo sze je, gda je on szám zôszeb molo, 'z nyim szo bili vucseniczke; i pítáo je je govorécsi: koga me právi bidti lüdsztvo?

19. Oni pa odgovorécsi ercsé-jo: Ivana krsztitela, drügi pa Eliása, drügi pa, ká je niksi prorok z ti sztári sztano gori.

20. Ercsé pa nyim: vi pa ko-ga me právite bidti? Odgovo-récsi pa Peter ercsé: Krisztusa Sziná Bo'zega.

21. On sze je pa poprêto i za-povedao nyim je, naj komi tô ne povêjo.

22. Erkôcsi: ka trbê Szini cslo-vecsemi vnogo trpeti, i zavrzti sze od ti sztarisi i vládnikov po-povszki i piszácsöv, i vmoriti, i na trétji dén gori sztánoti.

23. Erkao je pa k vszêm: csi sto scsé za menom pojti, naj zataji szám szebé, i vzeme kri'z szvoi vszáki dén, i tak me na-szledüje.

24. Ár, kí bode steo düso szvo-
jo zdr'zati, zgübi jo; kí pa zgibi
düso szvojo za mojo volo, té jo
zdr'zi.

25. Ár ka valá csloveki, csi ete
czèli szvèt dobi, szám szebé pa
zgübi, ali zaprávi.

26. Ár, kí sze szrame'zlüje me-
né i moje rêcsi, toga sze i Szin
cslovecsi szrame'zlüvao bode;
gda pride vu diki szvojoj i Ocsé
i szvétí Angelov.

27. Velim pa vám isztinszko:
jeszo eti niki szto'écsi, kí ne
kostajo szmrti, dokecs ne bodo
vidili králevszta B'zega.

28. Prigôdilo sze je pa po eti
recséh, liki na ôszmi dén; i k
szebi vzévsi Petra i Jakuba i Já-
nosa, gori je sô na brêg molit.

29. I prigôdilo sze je, gda bi
on molo, p'gléd obráza nyego-
voga je nácsisi grátao, i gvant
nyegov je bio béli i bliszka-
jócsi sze.

30. I ovo dvá mo'zá szta gú-
csala 'z nyim, steriva szta bilá
Môses i Eliás.

31. Steriva szta sze szkázala
vu diki, i pravila szta vöidénje
'zitka nyegovoga, kí sze je meo
szpuniti v Jerusálemit.

32. Na Petra pa, i kí szo 'z
nyim bili, je veliki szen szpad-
no. Predramisi sze pa, vidili
szo diko nyegovo, i tiva dvá
mo'zá 'z nyim szto'écsia.

33. I prigôdilo sze je, gda bi
nyidva odhájala od nyega, er-
csé Peter Jezusi: Mester, d bro
je nám eti bidti; i naprav mo tré
satore, ednoga tebi, i Môsesi
ednoga, i ednoga Eliási, ne-
znajôcsi, ka právi.

34. Gda bi pa eta on gúcsao,
posztano je oblák i obszenczao
je je. Bojali szo sze pa, gda bi
nyidva notri vu oblák sla.

35. I glász je vcsinyen z ob-
láka goverécsi: ete je moj lü-
beznivi Szin, nyega poszlü-
sajte.

36. I vu bodôcsem glászi náj-
den je Jezus szám. Oni szo pa
mucsali, i nikomi szo nikaj nej
pravili vu oni dnévi, stera szo
vidili.

V. 37. Prigôdilo sze je pa vu
drügom dnévi doli idôcsi, oni
z bregá, szpravilo sze je k nye-
mi lüdsztva vno.

38. I ovo eden mô'z je gori
szkrikno med lüdsztom govo-
récsi: Vucitel, proszim te,
zgledni sze na sziná mojega,
ár je moj jedinorodjeni.

39. I ovo düh ga zgrábi, i taki
kricsí i trga ga sz penami; i
komaj odsztôpi od nyega, vküp
ga sztrvsi.

40. I molo szem sze vucsení-
k m tvojim, naj ga vövrzejo;
i nej szo ga mogli.

41. Odgovorécsi pa Jezus er-
9.Tál.

csé: oh národ neveren i preobrnjeni! kak dugo bom pri vász i trpo vász? pripelaj eszi sziná tvojega.

42. Gda bi pa escse k nyemi sô, trgao ga je vrág i raszipávo. Postráifao je pa Jezus toga necsisztoga dühá, i zvrácsó je toga pojbara, i nazáj ga je dáó ocsi szvojemi.

43. Csüdivali szo sze pa vszi nad velikov zmo'znosztvov Bo'zov. Gda bi sze pa vszi csüdivali nad vszê, stera je vcsíno Jezus, ercsé k vucseníkom szvojim:

44. Vzemte ví vu vüha vasa ete recsí. Ár sze Szin cslovecsi dá vu roké lüdi.

45. Oni szo pa nej razmeli eto rêcs, i szkrita je bíla od nyih, da bi je ne razmili; i bojali szo sze ga pítati od té rêcsi.

VI. 46. Zísła je pa miszel v nyé, ka steri ji bode véksi.

47. Jezus pa vidivsi miszli szrczá nyihovoga, gori je vzéo edno dète, i posztavo je je pôleg szébe.

48. I ercsé nyim: kikoli gori prime edno tákse dète vu iméni mojem, mené prime; i kikoli mené prime, prime onoga, ki je mené poszlao. Ár kí je náj ménsi med vszêmi vami, té bode veliki.

49. Odgovorécsi pa János er-9. Tál.

csé: Mester, známo nikoga vu tvojem iméni zmetávajôcsega vrágé; i prepovedali szmo nyemi, ár te ne naszledüje z nami.

50. I ercsé nyemi Jezus: ne prepovedávajte. Ár, kí je nej prôti nám, z nami je.

VII. 51. Prigôdilo sze je pa, gda bi sze szpunili dnévi nazáj vzétjá nyegovoga, potrdo je szvoj obráz, da bi sô v Jerusálem.

52. I poszlao je nazvescsávcze pred líczom szvojim; i idôcsi sli szo vu vész Samaritánszko, da bi nyemi pripravili meszto.

53. I nej szo ga gori prijali; kâ je obráz nyegov bio idôcsi v Jerusálem.

54. Vidôcsi pa vucseniczke nyegovi, Jakub i János, ercséta: Goszpodne, scsés, naj povêmo, da ogen doli ide od nébe, i pogübi je; liki je i Eliás vcsíno.

55. Obrnovsi sze pa postrájfao je je, i erkao je: neznate, stero ga dühá szte ví.

56. Ár je Szin cslovecsi nej prisao düse lüdi pogibüvat, nego zdr'závat. I sli szo vu drügo veszniczo.

VIII. 57. Zgôdilo sze je pa, gda bi oni sli po pôti, ercsé niki k nyemi: naszledüvao te bom, kamakoli bos sô, Goszpodne!

58. I ercsé nyemi Jezus: liszicze jame májo, i flicze nebeszke

gnêzda; ali Szin cslovecsi nema, gde bi szi glavô nagno.

59. Ercsé pa drügomi: naszleděj me. On je pa erkao: Goszpodne, dopüşti mi, naj idem prve, i pokopam oco mojega.

60. Ercsé pa nyemi Jezus: niháj te mrtve pokápati szvoje mrtve, ti pa idôcsi nazvescsávaj králevsztvo Bo'ze.

61. Ercsé pa i drügi: naszleděvao te bom, Goszpodne; ali prve dopüşti mi, naj szlobô vzemem od tiszti, ki szo vu hi'zi mojoj.

62. Ercsé pa nyemi Jezus: niscse, ki rokô szvojo na plüg vr'ze, i gléda na ona, stera szo odzajaj, je nej szpodoben k králevsztvu Bo'zemi.

X. TÁL.

I. Szededemszét vucsenikov vö poszlanye i povrněnye I-24. II. Od toga med razbojnikie szpádnyenoga 25-37. III. Od toga ednoga potrebnoga 38-42.

I. 1. **P**o etom je pa odébrao Goszpôd i drügi szedemszét vucsenikov, i poszlao je je po dvá pred liczom szvojim vu vszáki váras i meszto, kama je on bio idôcsi.

2. Pravo je zátó nyim: 'zétve zaisztino je vnogo, ti delavczov je pa malo; proszite zátó Goszpôdna te 'zétve, naj püşti vö dela cze vu 'zétvo szvojo.

3. Idite: ovo jasz posilem vász,

liki ágnece, na szrêdo med vuké.

4. Ne noszte mosnyé, ni turbe, niti csrêlov, i nikomi sze na pôti ne poklányajte.

5. Vu stero hi'zo bodte notri sli, prve erczite: mér etoj hi'zi.

6. I, csi bode tam szin méra, pocsiné nad nyim mér vas; csi ga pa ne bode, na vász sze nazáj povrné.

7. Vu onoj hi'zi pa osztante, jejte i píte ona, stera szo od nyih pred vász djána. Ár je vrêden delavecz nájema szvojega. Ne hodte z hi'ze v hi'zo.

8. I vu sterokoli meszto bodte notri sli, i vász gori primejo, jejte, ka pred vász denejo.

9. I vrácste one, steri szo vu nyem nemocsni, i povejte nyim: pribli'zalo sze je k vám králevsztvo Bo'ze.

10. Vu stero meszto pa bodte notri sli, i ne primejo vász, vö idôcsi na vilicze nyegove, erczite:

11. I práh, kí sze je nász zgrabó z meszta vasega, doli vám ga zbrisemo. Dönök znájte, ka sze je bribli'zalo k vám králevsztvo Bo'ze.

12. Velim pa vám, ka Sodomitánczom vu onom dné i lê'zej bode, kako onomi meszti.

13. Jaj tebi Korázim! jaj tebi Beth'zajda! ár da bi v Tirusi i

Sidoni vsinyene bilé té môcsi, stere szo vsinyene vu vami, dávno bi sze, vu 'zakli i v péli szedécsi, povrnoli.

14. Dönök Tirusi i Sídoni le'zése bude vu szôdbi, kako vám.

15. I ti Kapernaum, ki szi notri do nébe zviseni, notri do pekla sze ponízis.

16. Ki vász poszlüsa, mené poszlüsa; i ki vász zavr'ze, mené zavr'ze; ki pa mené zavr'ze, zavr'ze onoga, ki je mené poszla.

17. Povrnolo sze je pa ti szedmeszét, z radosztjom govorecsi: Goszpodne, i vrazjé sze nám podávajo vu iméni tvojem.

18. Ercsé pa nyim: vido szem satana, liki blizskanyczô, z nebész szpadnejôcsega.

19. Ovo dâm vám oblászt hotiti po kacsaj i skorpion, i poszoj môcsi nepriátela; i czilô nikaj vám ne bude skôdilo.

20. Ali nad etim sze ne radüjte, ka sze vrazjé vám podávajo; radüjte sze pa bole, ka szo iména vasa gori zapiszana vu nebészaj.

21. Vu onoj võri sze je veszelio v dûhi Jezus, i erkao je: hválo tebi dajem, Ocsa, Goszpodne nébe i zémle, ka szi szkrio eta od ti môdri i szpametni, i oznano szi je tim málicskim!

10. Tál.

Zaisztino Ocsa, ár je tak bila dobra vola pred tebm.

22. Vsza szo meni dána od Ocsé mojega; i niscse nezna, sto je Szin, nego Ocsa; i sto je te Ocsa, nego Szin, i komi scsé Szin oznaniti.

23. I obrnovsi sze k vucsenikom zôszeb ercsé: blá'zene szo ocsi, stere vidijo, ka vi vidite.

24. Ár velim vám: ka vnôgi proroczke i králove szo steli viditi, stera vi vidite, i nej szo vidili; i csüti, stera vi csüjete, i nej szo csüli.

II. 25. I ovo pravdenik niki je gori sztano, szküsávajôcsi nyega i govorecsi: vucsitel, ka mi je csiniti, naj 'zitek vekivecsni ôroküjem?

26. Ön pa ercsé nyemi: vu prádi ka je píszano? kákda cstés?

27. Ön pa odgovorecsi veli: lübi Goszpodnoga Bogá tvojega z czêloga szrczá tvojega, i z czêle düse tvoje, i z czêle môcsi tvoje, i z czêle pámeti; i bli'znyega tvojega, liki szamoga szebé.

28. Ercsé pa nyemi Jezus: prav szi odgovoro, tak csini, i 'zivo bos.

29. Ön je pa steo szpravicsati szebé, ercsé Jezusi: a sto je moj bli'zny?

30. Podzajécsi pa Jezus ercsé:

eden cslovek je doli sô od Jerusálema v Jericho, i szpadno je med razbojnikie, ki szo ga i szlekli i oranili i odíslí szo, i niháli szo ga na pô mrtvoga.

31. Prigôdilo sze je pa, da bi eden pop doli sô po onoj pôti; i gda bi ga vido, ogno sze ga je.

32. Priszpodobno pa i Levíta bodôcsi pri tom meszti, idôcsi i vidôcsi ga, ogno sze ga je.

33. Eden Samarítánus pa pôtniküvajúcsi prisao je k nyemi, i vidôcsi ga, szmilüvao sze je.

34. I prisztôpivsi zvézao je rane nyegove, geto je v nyé oli i víno vlejaó, i djao ga je na szvoje lasztivno 'zivincse, pelao ga je vu ostaríjo, i szkrb je meo na nyega.

35. I vütro vö idôcsi, vö vr'ze dvá 'zukavcza, dáó nyiva je ostariási, i erkao nyemi je: mej szkrb na nyega; i csi, ká vecs potrosis, jasz, gda nazáj prídem, nazáj ti dám.

36. Záto sto sze eti trê vidi tebi blízesnyi bidti toga szpádnyenoga med razbojnikie?

37. On pa ercsé: ki je miloszcso 'z nyim vcsíno. Erkao je záto nyemi Jezus: Idi i tí priszpodobno csíni.

III. 38. Prigôdilo sze je pa, gda bi oni sli, i on notri idôcsi vu nikso veszniczo: edna 'zena

pa z iménom Mártha ga je príjéla vu hí'zo szvojo.

39. I tá je mēla szesztro, stera sze je zvála Mária; stera je i szedécsa pri nogáj Jezusovi, poszlúsala rêcs nyegevo.

40. Mártha je pa pascsliiva bíla okoli vnôgoga szlű'zenyá. Posztanovsi pa ercsé: Goszpodne, ne máras, ka me je szeszttra moja szamo nihála szlű'zit? Povej ji záto, naj mi pomága.

41. Odgovorécsi pa ercsé nyé Jezus: Mártha, Mártha, szkrbís sze i pascsis sze okoli vnôga.

42. Edno je pa potrebnó. Mária szi je pa te dober táó odebrála, steri sze ne vzeme od nyé.

XI. TÁL.

I. Kristus vcsi vucsénike Bogá moliti I-

13. II. Némoga vragá zgánya 14-36.

III. Farizeus ga na obid zové 37-54.

I. 1. **I** prigôdilo sze je, gda bi bio on vu níkom meszti molécsi, kak je henyao, ercsé níki z vucsénikov nyegovi nyemi: Goszpodne, vcsi nász Bogá moliti, liki je i Ivan návcsó vucsénike szvoje.

2. Ercsé pa nyim: gda molite, erczite: Ocsa nas, ki szi vu nébészaj, szvéti sze imé tvoje, prídi králevsztvo tvoje, bojdi vola tvoja, kako na nébi, tak i na zémli.

3. Krüha nasega vszakdenésnyega dáj nám ga vszáki dén.

4. I odpüszti nám grêhe nase, ár i mi odpüsztimo vszákomi, ki je nám du'zen. I ne pelaj nász vu szküsávanye, nego oszlóbodi nász od hüdoga.

5. I ercsé nyim: csi sto med vami má priátela, i ide k nyemi opô nôcsi i ercsé nyemi: priátel, poszôdi mi trí lebe krüha.

6. Ár je priátel moj prisao z pôti k meni, i nemam, kâ pred nyega djáti.

7. I on z nôtra odgovorécsi ercsé: ne zaglúsaj mi, 'ze szo dveri zaprte, i decza moja je z menom vu poszteli; nemrem gori sztánoti i dati ti.

8. Velim vám: csi i ne dá nyemi gori sztánovsi záto, ka je nyegov priátel; za volo nezrame'zlivoszti nyegove gori sztánovsi, dá nyemi, koliko je potrêbno.

9. I jasz velim vám: proszite, i dá sze vám; iscsite, i nájdete; trüpajte, i odpré sze vám.

10. Ár vszáki, ki proszi, vze-me, i ki iscse, nájde, i trüpa-jôcsemi sze odpré.

11. Sto je pa med vami té ocsa, steroga szin csi proszi krüha, jeli nyemi kamen dá? i csí ribo, jeli za ribo nyemi kacso dá?

12. Ali pa csi bode jajeze proszo, jeli nyemi skorpioná dá?

13. Záto csi ví hüdi bodôcsi znáte dobre dári dati deczi va-

11. Tál.

soj, od koga bole Ocsa vas ne-beszki dá dühá szvétoğa onim, kí ga proszijo.

II. 14. I zmetávao je vragá, i on je bio nêmi. Prigôdilo sze je pa, gda bi vragá vö vrgao, gücsao je te nêmi; i csüdivalo sze je lüdsztvo.

15. Niki pa z med nyimi szo erkli: Vu beelzebuli, vragôv poglavníki zmetáva vragé.

16. Drügi ga pa szküsávajôcsi szo znamênje proszili od nyega z nebész.

17. On pa vidôcsi nyihove míszli, ercsé nyim: vszáko králevszto, stero je med szebom razdeljeno, opüszti sze, i hi'za na hi'zo szpádne.

18. Csi je pa i satan med szebom razdeljeni, kakda bode sztalô králevszto nyegovo? kâ právite, ka jasz vu beelzebuli zmetávam vragé.

19. Csi pa jasz vu beelzebuli zmetávam vrágé, szinovje vasi vu kom je zmetávajo? Záto oni bodo vasi szodczí.

20. Csí pa vu prszti Bo'zem zmetávam vragé, tak sze je pribli'zalo k vám králevszto Bo'ze.

21. Gda eden mocsen ro'znáti varje szvoj dvor, vu méri je poistvo nyegovo.

22. Csi pa mocsnêsi od nyega, pridôcsi, ga obláda, vsze nyegovo ro'zjé nyemi vze-me, vu

kom sze je vüpaó, i porobe nye-
gove razdeli.

23. Kí je nej z menom, prôti
meni je; i, kí ne szprávla z me-
nom, raszipáva.

24. Gda te necsísztí düh vö
zide od csloveka, obhodi szüha
mêsztá iszkajôcsi pokoj; i ne
nájdejôcsi ga ercsé: povrném
sze vu hi'zo mojo, odkud szem
vö zísao.

25. I pridôcsi, nájde jo pome-
teno i osznaj'zeno.

26. Teda ide; i szebom vzeme
szedem drügi dühôv hüsi od szé-
be; i notri idôcsi, prebívajo tam;
ibodo ta szlédnya csloveka ono-
ga hüsa od ti prvi.

27. Prigôdilo sze je pa, gda
bi on eta gúcsao: zdignovsa ní-
ka 'zena glász szvoj med lüd-
sztvom, ercsé nyemi: blá'zene
szo one utrobe, stere szo tebé
noszile, i prszi, stere szí tí cze-
czao.

28. On pa ercsé: od koga bole
szo blá'zeni, kí poszlúsajo rêcs
Bo'zo, i varjejo jo.

29. Gda bi sze pa lüdsztvo vküp
szprávla, zácsao je praviti: ete
hüdi národ známënye proszi, i
známënye sze nyemi ne dá, ne-
go známënye Jonas proroka.

30. Ár, liki je bio Jonas zna-
mënye Ninivitánczom, tak bode
i Szin cslovecsi národi etomi.

31. Kralicza jüga gori sztáne

na szôdnyi dén z mo'zami etoga
národa, i szkvarjüvala je bode,
ká je prisla od krajôv zemlé po-
szlúsat modrôszt Salamonovo;
i ovo vecs je eti od Salamona.

32. Mo'zjé Ninive gori sztá-
nejo vu szôdbi z etim národom,
i szkvarjüvali je bodo, ka szo
sze povrnoli na predgo Jónaso-
vo; i ovo vecs je od Jónasa eti.

33. Niscse pa szvêcso, gda jo
vu'zgé, ne dene vu szkrivnoszt,
niti pod mericzo, nego vu po-
szvecsnyek; naj notri idôcsi vu
hi'zo, szvetloszt vídijo.

34. Szvetloszt têla je okô; zá-
to, gda bode okô tvoje prôszto,
i czêlo têlo tvoje bode szvet-
loszt. Csi pa hüdo bode, i têlo
tvoje kmicsno bode.

35. Záto glédaj, naj szvetloszt,
stera je v tebi, kmicza ne bode.

36. Záto csi je têlo tvoje czêlo
szvetlo, i nema káksega tála
kmicsnoga, bode szvetlo czêlo,
liki gda te szvêcsa z bliszka-
nyem preszveti.

III. 37. Gda bi pa escse gú-
csao, proszo ga je níki Fari-
zeus, ka bi obêdivao 'z nyim.
Notri idôcsi pa, k sztoli szí je
szeo.

38. Farizeus pa vidôcsi, csü-
divao sze je, ka sze je prvle nej
mujo pred obedom.

39. Ercsé pa Goszpôd k nye-
mi: zdaj ví Farizeuske to z vü-

nèsnye pehára i szkledé csísztite; to znotrèsnye vase je pa puno zgrablivoszt i hüdòbe.

40. Neszpametni, jeli je nej vcsíno tiszt i to znotrèsnye, kí je to zvònèsnye vcsíno?

41. Dönok z onoga, stera szo znòtra, dájte 'z nyega álmstvo; i ovo vsza bodo vám csíszta.

42. Ali jaj vám Farizeusom, kâ deszetinite meticzó i vendrit, i vszákó zelenyé, i preidete szòdbo i lübézen Bo'zo. Eta je potrèbno csiniti, i ona nej niháti.

43. Jaj vám Farizeusom, kâ lü-bite prvoszidènye vu szpráviscsaj i poklányanye na placzáj.

44. Jaj vám pizsácsom i Farizeusom szkazlivczom, ka szte, liki grobovje szkriti, i lüdjé, kí po nyih hodijo, neznajo.

45. Odgovorécsi pa niki z med právdeníkmi, ercsé nyemi: Vucsitel, eta govorécsi i nász ospotávas?

46. On je pa erkao: i vám právdenikom jaj, kâ po'zmecsávate lüdsztvo z neprenosenov 'zmécsavov, i szamí sze z ednyim prsztom vasim ne doteknete 'zmécsave.

47. Jaj vám, kâ czimprate grobe prórokov, ocseve vasi szo je pa bujli.

48. Zátó szvedocsite, ka sze vám vidijo dela ocsév vasi, kâ

szo je oni isztina vmòrili; ví pa czimprate nyim grobe.

49. Zátó i modròszt Bo'za veli: poslem med nyé próroke i apostole, i z med nyimi níke vmorijo i preganyali je bodo.

50. Naj sze vò ziscse krv vszè prórokov preleána od zacsétka szvétá od národa etoga.

51. Od krvi Abelove notri do krvi Zakariásove vmorjenoga med oltárom i hi'zom. Zaisztino velim vám: vò sze ziscse od národa etoga.

52. Jaj vám pravdenikom, kâ szte v kraj vzéli klücs znánya; szamí notri neidete, i notri idòcsim prepovidávate.

53. Govorécsi pa on eta k nyim, zácsali szo sze pizsácske i Farizeuske mocsno pròti dr'zati i szpitávajòcsi ga od vnògoga dugoványa.

54. Sütajòcsi za nyim i iszka-jòcsi, kak bi mogli kâ z vüsztnyegovi vloviti, sz kim bi ga tò'zili.

XII. TÁL.

I. Od szkazlivoszt i varvanya 1-12. II. Krisztus òrocsino ne dili 13-21. III. Düsevní kincs 22-34. IV. Düseвно verusztüvanye 35-49. V. Od okornoszt i poszlúsávczov récsi Bo'ze 50-59.

I. 1. **V** eti dnévi, gda bi sze po deszét jezero lüdsztva v küp szprávlalo tak, da bi sze klacsili, zácsao je praviti vucsenikom szvojim: naj

prvo varte sze od kvaszá Fari-zeusov, kí je szkazlívoszt.

2. Nikaj je pa nej tak szkrito, stero bi sze vö ne vjavilo, i szkrovno, stero bi sze ne zve-dilo.

3. Záto stera szte vu kmiczi pravili, vu szvetloszti bode szlí-sano; i, stera szte vu vüha gú-csali v kamuraj, nazvescsávalo sze bode na sztrehaj.

4. Velim pa vám priátelom mo-jim: ne bojte sze oni, ki vmár-jajo têlo, i po eti nemajo vecs kâ csiniti.

5. Poká'zem vám pa, koga sze bojte. Bojte sze toga, ki potom, kak je vmoro têlo, oblászt má vrzti vu gehenno i düso. Zaisz-tino velim vám, toga sze bojte.

6. Nejli pét vrábczov odávajo za dvá pêneza? i eden z med nyih nej je pozábleni pred Bo-gom.

7. Vase gláve pa i vszi vlaszké szo zracsunani. Záto ne bojte sze, od vnôgi vrábczov szte dragsi.

8. Velim pa vám: vszáki, ki bode me vadlúvao pred lüdmi, i Szin cslovecsi bode ga vadlú-vao pred angelmi Bo'zimi.

9. Kí me pa zatají pred lüdmi, toga zatajim i jasz pred angelmi Bo'zimi.

10. I vszáki, kí ergusé edno rêcs prôti Szini cslovecsemi,

odpüszti sze nyemi; kí de pa Dühá szvétoga preklínyao, ne odpüszti sze nyemi.

11. Gda bodo pa vász pelali vu szpráviscse i pred vládnike i pred oblászti, ne szkrbte sze; kakda, ali kak sze bodte odgovárjali, ali ka te gúcsali.

12. Árszvéti Düh de vász vcsio vu onoj tisztoj vöri, stera bode potrêbno gúcsali.

II. 13. Erkao je pa níki nyemi z lüdsztva: Vucsitel, ercsi brati mojemi, naj razdilí z menom örocsíno.

14. On pa ergusé nyemi: cslo-vek, sto me je posztavo szod-cza, ali delnika med vami?

15. Ercsé pa k nyim: glédajte, i varte sze od szkopôsztí; ár je nikoga nyegov 'zitek nej v tom, kâ obiljáva z poístvom.

16. Erkao nyim je pa eto prí-liko govorécsi: nikomi bogá-tomi csloveki je dobro prineszlo iménye.

17. I premislávao szí je vu sze-bi govorécsi: ka bom csinio? nemam meszta, gde szprávim vküp szád moj?

18. I ergusé: tô bom csinio: raz-mecsem moje skegnye, i vékse bom czimprao, i tam vküp szprá-vim vsza zrasenyá moja, i dobra moja.

19. I ergusém düsi mojoj: düsa, más vnôga dobra na vnôgo lét

szprávlena, pocsívaj szi, jej, pí, dobre vôle boj!

20. Ercsé pa nyemi Bôg: ne-szpameten, eto nôcs bodo düso tvojo od tébe proszili, stera szi pa szpravo, koga bodo?

21. Tak sze mi zgodi, kí szám szebi kincse szprávla; i nej je bogat vu Bôgi.

22. Ercsé pa vucseníkom szvo-jim: záto velim vám: ne szkrbte sze za düso vaso, ka bodte jeli; niti za têlo, sz kim sze bodte odêvali.

23. Düsa je vecs, liki jêsztvina; i têlo, liki odetel.

24. Vzemte na pamet kôvrane; ne szêjajo, niti ne 'zenyajo, niti kámre nemajo, niti skegnya, i Bôg je hráni; od koga bole szte ví bôgsi od ftics?

25. Sto pa med vami more djáti k viszokoszti szvojoj eden lakét, csi sze gli szkrbi za tô?

26. Csi záto to náj ménse nemrete, ka sze za ta drüga szkrbíte?

27. Vzemte na pamet liliome, kakda rasztêjo; ne delajo, niti ne predêjo. Velim pa vám: niti Salamon vu vszoy diki szvojoj sze je nej tak odêvao, kako etih eden.

28. Csi záto trávo, stera je dnesz na pôli, vütro sze pa v pécs vr'ze, Bôg tak odêva; od koga bole vász, maloverczi?

12.Tál.

29. I ví ne pitajte, ka te jeli, ali ka te pilí, i ne zglejüjte sze.

30. Ár vsza eta poganye etoga szvéta szpitávajo; vas Ocsa pa zná, kâ eta potrebüjete.

31. Nego iscsite králevsztvo Bo'ze, i eta vsza sze vám privr'zejo.

32. Ne boj sze máli sereg; ár sze je dopadnolo Ocsi vasemi dati vám králevsztvo.

33. Odájte poístva vasa, i dájte álmostvo. Napravte szi mosnyé, stere ne osztarájo, kincs nezmenkani vu nebészaj; kama sze tát ne pribli'zi, niti ga mol ne szkvari.

34. Ár gde je kincs vas, tam je i szrczé vase.

IV. 35. Naj bodo vase ledevje opászane i szvêcse gorêcse.

36. I ví priszpodobni bojdte k lüdém csákajôcsiin goszpodára szvojega; gda sze püszti z gosztüvanya, da nyemi pridôcsemi i trüpajôcsemi preczi odprêjo.

37. Blá'zeni szo szlugi oni, stere, pridôcsi goszpodár, nájde verusztüvajôcse. Zaisztino velim vám, kâ sze opáse i doli je poszadí, i préidôcsi, szlü'zo bode nyim.

38. I csi pride vu drügoj sztrá'zi, ali vu trétjój sztrá'zi pride, i nájde je tak, blá'zeni szo szlugi oni.

39. Tò pa znájte: ka da bi znao hi'zni goszpodár, v sterój vöri tát pride, verusztüvao bi, i ne bi dopüszto podkopati hi'zo szvojo.

40. Zátó i vi bojdite gotovi; ár v sterój vöri ne stimate, pride Szin cslovecsi.

41. Ercsé pa nyemi Peter: Goszpodne, li nám právis eto priliko, ali pa vszém?

42. Ercsé pa Goszpôd: sto je veren safar i szpameten, steroga posztávi goszpodár nad dr'zinov szvojov; naj ji dá vu szvojem vrèmeni vö zmerjeno jésztvino?

43. Blá'zeni je on szluga, steroga goszpodár nyegov, gda pride, nájde tak csinécsega.

44. Zaisztino velim vám, ka ga nad vszém poistvom szvojim posztávi.

45. Csi bode pa pravo on szluga vu szrezi szvojem: müdi szemj goszpodár domô pridti, i zacsne biti szluge i szlü'zbenicze, i jeszti i piti i zapájati sze.

46. Pride goszpodár szluga onoga vu dnévi, v sterom ga ne csaka, i vu vöri, stero ne zna; i raztála ga i tál nyegov sz timi nevernimi polo'zi.

47. On szluga pa, kí zná volo goszpodára szvojega, i ne priprávi sze k nyê, niti ne csini

pòleg vôle nyegove, bit bode z vnògim.

48. Kí pa ne zna, csini pa kastige vrèdna dela, bit bode z malim. Vszákomi pa, komi je dano doszta, doszta sze bodo od nyega proszilo; i komi je vnògo porocseno, vecs bodo proszili od nyega.

49. Ogen szem prisao lücsat na zemlo; i kak scsém, da bi sze zá'zgao.

50. Sz krsztom sze pa mám okrsztiti; i kak sze sztiskávam, dokecs sze szkoncsa.

51. Stimate, ka szem prisao mér dávat na zemli bodôcsim? Nej, velim vám; nego bole razdeljenyé.

52. Ár bode ji od eti máo pét vu hi'zi ednoj razdeljeni, trijé prôti dvöma, i dvá prôti tréjm.

53. Razdili sze ocsa prôti szini, i szin prôti ocsi; mati prôti cséri, i csí prôti materi; szvekrva prôti sznehej szvojoj, i szneha prôti szvekrvi szvojoj.

54. Erkao je pa i tomi lüdsztvi: gda vídite oblák zhájati od szuncsenoga záhoda, preczi právite: ploha ide, i tak je.

55. I, gda jüg píse, právite: ká vrocšina bode, i je.

56. Szkazlivczi, obráz zemlé i nebész znáte vardévati; vrèmen pa eto kakda, ka ne vardévate?

57. Ka je pa, ka szamí od szé-be ne szôdite to pravicsno.

58. Ár, gda ides sz protivníkom tvojim k poglavniki, na pôti na tom boj, da sze ga o-szlobodís; naj te kak ne privlicsé k szodeczy, i szodecz te dá porkolábi, i porkoláb te vr'ze vu temniczo.

59. Velim tebi: ka ne bos vö sô odnut, dokecs i te szlèdnyi pènez ne plácsas.

XIII. TÁL.

I. Pilátusovo lüdomo sztvo 1-5. II. Nerodno figovo drêvo 6-9. III. Püklava 'zena 10-21. IV. Malo sze ji zvelicsa 22-30. V. Herodes liszicza 31-35.

I. 1. **B**ili szo pa níki vu onom vrèmeni, kí szo nyemi nazviscsávali od Galileánczov, steri krv je Pilátus mèsao 'z nihovimi áldovmi.

2. I odgovorécsi Jezus ercsé nyim: stímate, ka szo eti Galileánczi krivicsnèsi bilí od vszè drügi Galileánczov, ka szo tá pretrpeli?

3. Nej, velim vám; nego, csi sze ne povrnéte, vszi tak prèdete.

4. Ali oni deszét i oszem, na stere je szpadno türen vu Siloi i bujo je je; stímate, ka szo tè véksi grèsniczke bilí od vszè lü-di prebivajôcsi v Jerusálemi?

5. Nej, velim vám; nego, csi sze ne povrnéte, vszi tak prèdete.

12.13.Tál.

II. 6. Ercsé pa eto priliko: eden je meo figovo drêvo vu szvoji goriczaj poszajeno; i pri-sao je szád iszkat na nyem, i nej ga je najsao.

7. Ercsé zátó vájnczari: ovo trí lèta hodim iszkat szád na etoj figi, i ne nájdem ga; vö jo vszèczy, da drügo ne valá, ka li zemlo kvarí.

8. On pa odgovorécsi ercsé nyemi: Goszpodne, niháj jo i eto leto, dokecs jo okopam, i vr'zem gnoj k nyè.

9. I csi tak bode szád priná-sala, dobro; csi pa nej, potom jo vö vszèczy.

III. 10. Bío je pa vucsécsi vu ednom ti szpráviscs v szobottáj.

11. I ovo bila je edna 'zena, stera je szlaboszti dühá mèla oszenájset lét; i bila je vküp potégnyena, i nej sze je mogla nikako gori opravití.

12. Vidôcsi jo pa Jezus, prí-zvao jo je k szebi i erkao ji je: 'zena, odvézana szí od szlaboszti tvoje.

13. I vrgao je na nyô roké: i preczi sze je gori oprávilá, i dícsíla je Bogá.

14. Odgovorécsi pa vládník szpráviscsa csemeren, ká je vu szobotti vrácso Jezus, velí lüdsztvi: sészt dní je, v koteri tr-bè delati; zátó vu oni pridte sze vrácsit i nej vu szobôtnom dnévi.

15. Záto odgovori nyemi Jezus i ercsé: szkazlivecz, vszáki vász jeli v szobotto ne odve'ze güncza szvojega, ali oszla od jászeo i pela ga napájat?

16. Eto pa csér Ábrahámovo bodôcso, stero je zvézao satan 'ze oszenájszet lét, nej je potrebnô bilô odvézati od vezala etoga v szobotni dén?

17. I, gda bi nyemi eta povedao, oszramôtili szo sze vszi, kí szo prôti nyemi sztáli. I vsze lüdsztvo sze je radüvalo nad vszêmi odícenimi delami, stera szo vcsinyena od nyega.

18. Pravo je pa: komi je priglihno králevsztvo Bo'ze? i komi je bom priglihávao?

19. Priglihno je k horcsicsnomi zrni, stero geto je eden cslovék vzéo i vrgao je je vu ográdecz szvoj; i gori je zraszlo i vcsinyeno je veliko drêvo, i flicze nebeszke szo sze gnêzdile na vèkaj nyegovi.

20. I pá je erkao: komi bom priglihávao králevsztvo Bo'ze?

21. Priglihno je kvászi, stero roga geto je edna 'zena vzéla, i szkrila ga je vu trí mericze mele, dokecs sze je vsze nej szkvaszilo.

IV. 22. I prehodjávae je mêszta i vesznicze vucsécsi i idôcsi v Jerusálem.

23. Erkao je pa niki nyemi:

Goszpodne, jeli ji je malo, kí sze zvelicsajo? On pa ercsé nyim:

24. Vojüjte sze notri idti po teszni vrátaj; ár vnôgi, velim vám, bodo iszkali notri idti, i ne bodo mogli.

25. Od tisztoza máo; kak gori sztáne te hi'zni goszpodár, i zapré dveri, i zacsnete vinê sztáti, i trüpati nad dverami govorécsi: Goszpodne, Goszpodne, odpri nám: i odgovorécsi ercsé vám: ne znam vász, odkuda szte.

26. Teda zacsnete praviti: jeli szmo pred tebom ino pili, i vu nasi viliczaj szí vsio.

27. I ercsé: velim vám, kâ neznam vász odkud szte. Odítte od méne vszi delniczi nepravicsnoszti.

28. Tam bode jôkanye i zobno skrípanye; gda bodte vidili Abraháma, I'zaáka i Jákoba, i vsze proroke vu králevsztyvi Bo'zem; vász pa vö vr'zene z vüna.

29. I prído od szuncsenoga zhoda i záhoda, i szezra i jüga; i doli szí szédejo vu králevsztyvi Bo'zem.

30. I ovo, ki szo szlêdnyi, bodo prêdnyi; i ki szo prêdnyi, bodo szlêdnyi,

V. 31. Vu onom dnévi prisztôpili szo niki Farizeuske govo-

récsi nyemi: idi vö i odidi odnut, ár te Herodes scsé vmoriti.

32. I ercsé nyim: idöcsi povête lisziczi onoj: ovo zmetávam vragé i zvrácsanya oprávlam dnesz i vütro, i po trétjem dnévi sze szkoncsam.

33. Ali potrêbno mi je dnesz i vütro i potom vu mojoj csészti hoditi. Ár sze ne dopüsztí proroka pogübiti z vüna Jerusálema.

34. Jerusálem, Jerusálem, ki vmárjas proroke i kamenüjes one, steri sze k tebi posilajo; kelikokrát szem steo sziní tvoje vküpe szpraviti, liki kokôs szvoje písancze pod peröti, i nej szte steli.

35. Ovo, nihá sze vám hi'za vasa püsca. Zaisztino pa velim vám: kâ me ne bodte vidili, dokecs né pride vrêmen, gda bodte pravili: blagoszloveni, ki ide vu iméni Goszpodnovom.

XIV. TÁL.

I. Vodenýáka v szobotto zvrácsi 1-15.

II. Od velíke vecserje 16-24. III. Vesi od szvojega naszledüvanya 25-35.

I. 1. **I** prigödilo sze je, gda bi on notri sô vu hi'zo níkoga vládnika Farizeusov v szobotto jêsztkrüha; i oni szo kezüvali na nyega.

2. I ovo, cslovek niki vode-nyák je bio pred nyim.

13. 14. Tál.

3. I odgovorécsi Jezus ercsé pravdenikom i Farizeusom govorécsi: jeli je szlobodno v szobotto vrácsiti?

4. Oni szo pa múcsali. I primega Jezus, zvrácsi ga, ino ga odpüsztí.

5. I odgovorécsi nyim ercsé: sto je med vami, steroga oszel, ali günecz csi vu sztüdenecz notri szpádne; i ne potégne ga vö preczi v szobotni dén?

6. I nej szo nyemi mogli nazáj odgovoriti na eta.

7. Velí pa tim pozvánim eto príliko, gda bi na pamet vzéo, kakda szo szí prebiralí prêdnýa mészta, govorécsi k nyim:

8. Gda bos zváni od koga na gosztüvanye, ne szedi szí na to prêdnýe meszto; naj kak postenêsi od tébe pozváni od nyega.

9. I pridöcsi, kí je tebé i nyega zváo, ercsé tebi: dáj etomi meszto; i teda szí zacsnes szramôtjov na to szlêdnýe meszto szêszti.

10. Nego, gda bos pozváni, idöcsi szedi szí na szlêdnýe meszto; naj, gda pride, kí te je zvao, ercsé tebi: priátel, idi vise gori; teda ti bode díka pred onimi, kí szo sz tebom vrét pozváni.

11. Ár vszáki, kí sze zviszi, ponízi sze; i kí sze ponízi, zviszi sze.

12. Erkao je pa i tomi, kí ga je zváo : gda napravlas obed, ali vecsérjo, ne zovi priátele tvoje, niti brate tvoje, niti rod-bino tvojo, niti bogate szôszi-de; naj sz káksim tálom i oni tebé nazáj ne zovéjo, i nazáj sze ti povrné.

13. Nego, gda goscsenyé csinis, zovi szíromáke, rône, plantave, szlêpe.

14. I blá'zen bodes, kâ ti ne moro nazáj povrnôti. Ár sze ti povrné vu gori sztanenyê ti pravicsni.

II. 15. Szlisavsi pa níki navkúp szedécsi eta, erkao nyemi je: blá'zeni je on, kí jej krüh vu králevsztvi Bo'zem.

16. On nyemi pa ercsé: níki cslovek je velíko vecsérjo napravo, i zváo je vnôge.

17. I poszlao je szlugo szvojega vu vöri te vecsérje, da bi povedao tim pozvánim: pojte, ár szo 'ze vsza gotova.

18. I zácsali szo sze od ednoga vszi odgovárjati. Te prvi nyemi je erkao: nyivo szem küpo, i potrešno mi je vö idti, i poglédnoti jo; proszim te, zagôvori me.

19. I te drügi je erkao: pét jármov günczév szem küpo, i idem je vardêvat; proszim te, zagôvori me.

20. I te drügi je erkao: 'zeno

szem szí vzéo, i za toga volo nemrem idti.

21. I pridôcsi nazáj szluga on, nazvêszto je goszpôdi szvojemi eta. Teda raszrdivsi sze te goszpodár ercsé tomi szlugi szvojemi: idi vö hitro na vilicze i i poti toga meszta, i szíromáke, i rône, i plantave, i szlêpe eszi notri pripelaj.

22. I ercsé te szluga: goszpodne, vcsinyeno je, kak szí zapovedao, i escse je meszto.

23. I ercsé goszpôd szlugi: idi vö na potih i med plotéh, i primárjaj je notri idti, naj sze napuni hi'za moja.

24. Ár velim vám: kâ niscse oni pozváni lüdi ne kosta vecsérje moje.

III. 25. Slo je pa 'z nyim lüdsztva vnogo; i obrnovsi sze erkao je nyim:

26. Csi sto k meni ide i ne odürjáva ocsó szvojega, i matter, i 'zeno, i deczo, i brate, i szesztre, escse pa i szvojo düso, ne more bidti moj vucseník.

27. I, kíkoli ne bo noszo kríz szvoj i pojde za menov, ne more bidti moj vucseník.

28. Ár sto je z vász, kí scsé türen czimprati, jeli szí prvle ne széde doli i zracsóna sztrosek, csi má teliko, ka ga zgotovi?

29. Naj ga sz káksim tálom vszi vidôcsi ne zacsnejo spôtati; csi bi ga, polo'zécsi nyegov fundamentum, ne mogao dokoncsati,

30. Govorécsi: ete cslovek je zácsao czimprati i nej je mogao dokoncsati.

31. Ali steri král idôcsi sze vküp püszti z drügim králom vu boj, jeli szi ne széde prvle doli i tanács dr'zi, csi more z deszét jezérmi pred onoga idti, kí z dvajszetimi jezérmi ide na nyega?

32. Csi pa nej, gda je escse on dalecs, posle poszelsztvo i proszi ga ona, stera szo k méri.

33. Etak záto niscse z vász, kí szlobô ne vzeme ode vszega szvojega poístva, ne more bidti moj vucsenik.

34. Dobra je szô; csi pa szô obnori, sz kim sze bode szolila?

35. Niti vu zemlo, niti vu gnój je nej hasznovita, vö jo vr'zo. Kí má vüha na poszlüsanye, naj poszlüsa.

XV. TÁL.

I. Od mrmranya Farizeusov za volo k Krisztusi pribli'závanya ti grêsnikov
1.2. II. Od zgüblené ovczé 3-7, grosa 8-10, Sziná 11-32.

I. 1. **P**ribli'závali szo sze pa k nyemi vszi publikánuske i grêsniczke, da bi ga poszlüsali.

14.15.Tál.

2. I mrmrali szo Farizeuske i piszácske govorécsi: kâ ete grêsnike k szebi prijimle i jej 'z nyimi.

II. 3. Ercsé pa nyim eto príliko govorécsi:

4. Sto je taksi cslovek z vász, kí má sztô ovécz, i csi edno 'z nyih zgübí, ne nihá ti devétdeszét i devét vu püscsávi i ide za tov zgüblénov, dokecs jo ne nájde?

5. I, gda jo nájde, gori jo देने na plécsa szvoja radüvájôcsi sze.

6. I pridôcsi vu hi'zo, vküp zezové priátele i szôszede govorécsi nyim: radüjte sze z menov, kâ szem najsao ovczô mojo to zgübleno.

7. Velim vám: kâ tak radoszt bode vu nébi nad ednim grêsnikom pokôro csinécsim bole, liki nad devétdeszét devét pravicsnimi, sterim je nej potrêbno pokôre.

8. Ali stera je tá 'zena, stera má deszét grosôv, csi zgübí eden gros, jeli ne vu'zgé szvécse i pomécse hi'zo ino ga iscse szkrblivo, dokecs ga ne nájde?

9. I gda ga nájde, vküp zezové priátelicze i szôszede govorécsa: radüjte sze zmenov, kâ szem najsla te gros, steroga szem zgübila.

10. Tak, velim vám, radoszt

bode pred angelmi Bo'zimi nad ednim grêsnikom pokôro csinêsim.

11. Erkao je pa: cslovek niki je meo dvá sziná;

12. I ercsé te mlájsi szvojemi ocsi: ocsa, dáj mi vö tál blága, kí sze mené dosztája. I razdêlo nyima je vsze 'zivlêne.

13. I po nej vnôgi dnévi vkúp szpravivsi vsza te mlájsi szin, odísao je vu daleko dr'zêlo, i tam je zapravo blágo szvoje 'zivôcsi obloszûno.

14. Gda bi pa on vsza potroso, grátao je mocsen glád po dr'zêli onoj, i on je zácsao pomenkávati.

15. I idôcsi pridrû'zo sze je k ednomi mesztáncsari ove dr'zêle; i on ga je poszlao na pôle szvoje szvinyé pászt.

16. I 'zelo je napuniti trbüh szvoj z rogacsiczami, stere szo jele szvinyé, i niscse nyemi ji je nej dáo.

17. Vu szébe pa idôcsi ercsé: keliko nájimnikov ocsé mojega obilno má krûha, jasz pa od gláda pogíbam.

18. Gori sztanovsi sô bom k ocsi mojemi, i ercsém nyemi: ocsa, pregrêso szem prôti nébi i pred tebom.

19. I vecs szem nej vrêden, ka bi sze tvoj szin zváo; vcsini me, liki ednoga nájimnikov tvoji.

20. I gori sztanovsi sô je k ocsi szvojemi. Gda bi pa escse on dalecs bio, vido ga je ocsa nyegov, i szmilüvao sze je, i be'zécsi szpadno je na sinyek nyegov, i kûsno ga je.

21. Ercsé pa nyemi te szin: ocsa, pregrêso szem prôti nébi i pred tebom, i vecs szem nej vrêden, ka bi sze tvoj szin zváo.

22. Ercsé pa te ocsa szlugom szvojem: prineszte tô prvo szüknyo i oblêczte nyemi jo, i dájte prsztannarokô nyegovo i csrêvle na nogé.

23. I prineszte to krmleno tele, zare'zte je, i jedôcsi veszélmo sze.

24. Ár je ete moj szin mrtev bio, i o'zivo je; i zgüblen je bio, i nájden je. I zácsali szo sze veszeliti.

25. Bio je pa nyegov szin sztarêsi na nyivi; i, kak sze je, pridôcsi, pribli'zao k hi'zi, csüo je igranye, i plészanye.

26. I prizové ednoga szlugov, szpitáva, ka je tô?

27. On pa ercsé nyemi: tvoj brat je prisao, i zarezo je ocsa tvoj to krmleno tele, ka ga je zdravoga nazáj prijaó.

28. Raszrdo sze je pa i nej je steo notri idti. Záto ocsa nyegov vö idôcsi proszo ga je.

29. On pa odgovorêcsi ercsé ocsi: ovo teliko lét szlû'zim tebi,

i nigdár szem zapoved tvojo nej presztôpo, i meni szi nigdár nej dáo escse li ednoga kozlicsa, kâ bi sze sz priâтели mojmi veszelio.

30. Kâ je pa ete tvoj szin, kî je tvoje 'zivlênnye szprâzniki po-jo, prisao, zarezao szi nyemi to krmleno tele.

31. On pa ercsé nyemi: szinek, ti szi vszigdár z menov, i vsza moja szo tvoja.

32. Trbelo bi sze ti pa veszeliti i radüvati; kâ je ete tvoj brat mrtev bio, i o'zivo je; i zgübleni je bio, i nâjden je.

XVI. TÁL.

I. Od jálnoga safara 1-9. II. Od z blágom 'zivlênnya 10-18. III. Od bogácza i Lázara 19-31.

I. 1. **E**rkao je pa vucseníkom szvojom: bio je eden bogat cslovek, kî je meo safara; i té je obto'zen bio nyemi, kako zapravlács blága nyegovoga.

2. I zové ga záto i ercsé nyemi: kak csüjem od tébe? dáj racsun safarsztva tvojega, ár ne bos vecs safarüvao.

3. Ercsé pa vu szebi te safar: ka bom csinio, da goszpôd moj kraj jemlé safarsztvo od mené? kopati ne morem, kôdivati me je pa szráam.

4. Znám, ka mi je csiniti; da, gda bom vö vr'zeni z safarsztva, vzemejo me vu hi'ze szvoje;

15.16.Tál.

5. I prízvavsi ednoga vszâkoga ti du'zníkov goszpôda szvojega, ercsé prvomi: keliko szi du'zen goszpôdi mojemi?

6. On pa ercsé: sztô batusov olija. I ercsé nyemi: vzemi tvoj liszt i szedi doli, i hitro písi pét-deszét.

7. Potom tomi drügomí ercsé: ti pa keliko szi du'zen? On pa ercsé: sztô korusov psenicze. I ercsé nyemi: vzemi tvoj liszt, i písi oszemdeszét.

8. I pohválo je goszpôd toga nepravicsnoga safara, kâ je szpametno vcsino. Ár szinovje etoga szvéta szo szpametnejši od szinôv szvetloszti vu szvojem rodi.

9. I jasz velim vám: vcsinte szi priâtele z nepravicsnoga mammona; da, gda pomenkáte, vzemejo vász vu vekivecsna prebiválicsa.

II. 10. Ki je veren vu náj ménsem, i vu vnogom je veren; i ki je vu náj ménsem nepravicsen, i vu vnogom je nepravicsen.

11. Csi szte záto vu nepravicsnom mammoni nej bili vereni, to isztinszko sto zavüpa na vász?

12. I, csi szte vu lüczkom nej verni, to vase sto vám dá?

13. Nikse dr'zincse nemre dvöma goszpôdoma szlü'ziti. Ár ali

ednoga bode odürjávalo i toga drügoga lübito; ali ednoga bode prestímalo i toga drügoga zametávalo. Nemrete Bôgi szlüziti i mammoni.

14. Csüli szo pa eta vsza Farizeuske, kí szo szkôpi bili, i oszmejávali szo sze 'z nyega.

15. I ercsé nyim: ví szte, kí szpravicsávote szebé pred lüdmí, Bôg pa zná szrczá vasa. Ár, ka je pred lüdmí viszoko, odürnoszt je pred Bôgom.

16. Právda i proroczke szo do Ivana; od tisztecz králevsztvo Bo'ze sze nazviscsáva, i vszáki sze vu nyé sztizzkáva.

17. Le'zi je panébii zemli prêditi, liki právde ednoj piknyiczi szpádnoti.

18. Vszáki, kí odpüsztí 'zeno szvojo, i drügo szí vzeme, praznûje; i vszáki, kí szí odpüsceno od mo'zá vzeme, praznûje.

III. 19. Bio je pa níki bogat cslovek, kí sze je oblácso vu skarlat i kment, i gosztio sze je vszáki dén szvetlo.

20. Bio je pa níki szíromák z iménom Lázár, kí je vr'zeni bio k vrátam nyegovim pun mozôlov.

21. I'zelo sze je naszítiti z drtínyom, stero je kapalo z sztola toga bogácza. Ali i pszi pridôcsi lizali szo mozole nyegove.

22. Prigôdilo sze je pa, da bí mr'u te szíromák, i neseni je od angelov vu krílo Abrahámovó; mr'u je pa i bogátecz, i zakopan je.

23. I vu pékli, gori prizdignovsi ocsi szvoje, bodôcsi vu mokaj, vido je Abraháma ózdalecs i Lázara vu nárocsaj nyegovi.

24. I on kricsécsi ercsé: Ocsa, Ábrahám, szmiluj sze mi, i posli Lázara, naj namocsi konec prszta szvojega vu vódô, i raszládí jezik moj, ár sze mantrám vu etom plámni.

25. Ercsé pa Ábrahám: színek, szpômeni sze, kâ szí tí vzéo ta dobra tvoja v'zitki tvojem, i Lázár priszpodobno ta hûda; zdaj sze pa on obeszeljáva, tí sze pa mantrás.

26. I vise vszega toga med nami i vami je velika prepaszt potrdjena, da, kí scséjo prêk idti od etecz k vám, ne morejo; niti od tisztecz k nám prêk pridti nemrejo.

27. Erkao je pa: proszim te tak ocsa moj, naj ga posles vu hi'zo ocsé mojega.

28. Ár mám pét brátov, da nyim poszvedocsi, naj i oni ne prídejo vu eto meszto te moke.

29. Ercsényemi Ábrahám: májo Môsesa i proroke, naj poszlûsajo one.

30. On pa ercsé: nej tak ocsa Ábrahám; nego, csi bode sto od mrtvi sô k nyim, povrnějo sze.

31. Erkao je pa nyemi Ábrahám: csi Môsesa i proroke ne bodo poszlüsali, niti, csi bi sto z mrtvi gori sztano, ne bodo vervali.

XVII. TÁL.

I. Od szpáke 1-10. II. Od deszét gobavczov 11-19. III. Od prisesztjá králevszta Bo'zega 20-37.

I. 1. **E**rcsé pa vucseníkom: nemogócse je, kâ bi szpáke ne prisle, jaj pa tomi, po kom prido.

2. Bole bi nyemi bilô, da bi sze nyemi mlinszki kamen djáo okoli sinyeka nyegovoga, i vrgao bi sze vu môrje, liki ka bi szpácso ednoga eti naj ménsi.

3. Kebzűjte sze. Csi pa pregresí prôti tebi brat tvoj, postrájfaj ga; i, csi sze povrně, odpűszti nyemi.

4. I csi szedemkrát eden dén pregresí prôti tebi, i szedemkrát eden dén sze povrně k tebi govorécsi: 'zao mi je, odpűszti nyemi.

5. I erkli szo Apostolje Goszpodni: povéksávaj nám vero.

6. Ercsé pa Goszpôd: csi máte vero liki horcsicsno zrno, ercséte pa etoj malini: vtrgni sze vő sz korenyom i vszádi sze na môrji; bôgala de vász.

16.17.Tál.

7. Sto pa z vász, ki má szlugo plű'zécsega, ali paszécsega, gda notri v hi'zo pride z nyive, nyemi preczi veli: hodi i szedi szí k sztoli?

8. Jeli ne bode nyemi velo: pripravi, naj vecsérjam, i opászani szlű'zi mi, dokecs jëm i piém, i potom toga jej i pí ti.

9. Jeli zahváli szlugi onomi, ka je vcsino ona, stera szo nyemi zapovédana? ne stímam.

10. Tak i ví, gda vcsinite vsza, stera szo vám zapovédana, erczite: kâ szmo szlugi nehasznoviti; ár, stera szmo du'zni bili csiniti, li tá szmo csinili.

II. 11. I prigôdilo sze je, gda bi on sô vu Jerusálem, i on je prêk sô na szrèdi po Samárii i Galilei.

12. I, gda bi on notri sô vu niko vész, szrelo ga je deszét gobavi mo'zôv, ki szo posztanolí ôzdalecs.

13. I oni szo pozdignoli glász szvoj govorécsi: Jezus, nas Mester, szmiluj sze nad nami.

14. I vidôcsi ercsé nyim: idite i pokázte sze popom. I prigôdilo sze je vu odhájanyi nyihovom ocsíscseni szo.

15. Eden pa 'z nyih vidôcsi, ka je ozdravo, povrno sze je z velikim glászom dicsécsi Bogá.

16. I szpadno je na obráz pred

nogé nyegove zahválo nyemi je; i tiszti je bio Samaritánus.

17. Odgovorécsi pa Jezus ercsé: nej ji je deszét ocsíscseni? gde ji je pa ti devét?

18. Nej sze ji je najslo, kí bi sze povrnoli i dáli bi díko Bôgi, nego ete tühénecz.

19. I ercsé nyemi: sztani gori ino idi, vera tvoja je tebé zdrzála.

III. 20. Pitani pa od Farizeusov, gda pride králevsztvo Bo'ze, odgôvoro je nyim i erkao: ne pride králevsztvo Bo'ze tak, ka bi je sto várao.

21. Ni ne bodo pravili: ovo eti, ali ovo tam je. Ár ovo králevsztvo Bo'ze je vu vami.

22. Ercsé pa vucsenikom: pri-do dnévi, gda bodete 'zeleli ednoga ti dnévov Sziná cslovecsega viditi, i ne bodte ga vidili.

23. I ercséjo vám: ovo eti, ali, tam je, nejdite, niti je ne naszledüjte.

24. Ár, liki blíszk, ki sze zblíszne z ednoga kraja, ki je pod nébov, i do drügoga pod nébov bodócsega kraja sze szvétí, tak bode i Szin cslovecsi vu dnévi szvojem.

25. Potrêbno je pa nyemi prvle vnôga trpeti i zavr'zti sze od etoga národa.

26. I, liki je bilô vu dnévi Noa,

tak bode i vu dnévi Sziná cslovecsega.

27. Jeli szo, pilí szo, 'zenili szo sze, i k mo'zom szo sze dávale notri do tisztoğa dnéva, v sterom je notri sô Noa vu bárko; i prisla je povôden, i pogübila je vsze.

28. Priszpodobno liki je bilô i vu dnévi Lotá; jeli szo, pilí szo, küpivali szo, odávali szo, zaszajüvali szo, czimprali szo.

29. V sterom dnévi je pa vö sô Lot z Sodome, szpadno je ogen i 'zveplo od nébe, i pogübo je vsze.

30. Tak rávno bode v onom dnévi, v sterom sze Szin cslovecsi vjáví.

31. Vu onom dnévi, kí bode na pokrivi, i poszôda nyegova vu hi'zi, doli naj nejde, ka bi jo vzéo; i, kí bode na pôli, rávno tak sze naj ne povrné k onim, stera szo odzajaj.

32. Szpômente sze z Lotove 'zené.

33. Kíkoli bode íszkao düso szvojo obdr'zati, zgübi jo; i kíkoli jo zgübí, v 'zitki jo obdr'zi.

34. Velim vám: v tisztoj nôcsi bodeta dvá na ednoj poszteli; te eden sze gori vzeme, i te drügi sze nihá.

35. Dvé bodeta mlele vküp; ta edna sze gori vzeme, i ta drüga sze nihá.

36. Dvá bodeta na nyivi; te eden sze gori vzeme, i te drügi sze nihá.

37. I odgovorécsi erkli szo nyemi: gde, Goszpodne? On pa ercsé nyim: gde je mrlin-szko têlo, tam sze vküp szprávlajo orli.

XVIII. TÁL.

I. Nesztanoma trbê moliti I-8. II. Farizeus i publikánus v czérkvi molita 9 14. III. Deczo k Krisztusi neszejo 15-17. IV. Od bogáčzov zvelicsanya 18-30. V. Od Kriszt. moke nazvisčávanya 31-34. VI. Bartimeus prigledne 35-43.

I. 1. **P**ravo je pa i priliko nyim, kak je potrêbno vszeszkôsz moliti, i nej manyükivati,

2. Govorécsi: bio je eden szo-decz v ednom meszti, kí sze je Bogá nej bojo, i csloveka sze je nej zasztôpo.

3. Bila je pa niksá vdovicza vu onom meszti, i slá je k nyemi govorécsa: oszlôbodime od mojega protivnika.

4. I nej je steo do vrêmena. Potom je pa erkao vu szebi: csi gli sze Bogá ne bojim, i csloveka sze ne zasztôpim.

5. Ali, da mi teliko zaglûsanya szprávla eta vdovicza, oszlôbodim jo; naj, na konec, k meni hodécsa, me ne razdrâzd'zi.

6. Ercsé pa Goszpôd: poszlû- 17. 18. Tál.

sajte, ka te nepravicsen szôdecz právi?

7. Bôg pa jeli ne vcsini zadomescsanyé tim odebránim szvojim kricsécsim k nyemi nôcs i dén, csi gli je dugo trpi.

8. Velim vám, ká nyim vcsini zadomescsanyé hitro. Dônok, gda Szin cslovecsi pride, jeli nájde vero na zemli?

II. 9. Ercsé pa i nikim, kí szo stimali vu szebi, ká szo pravicsni i te drüge szo za nikoj meli, eto priliko:

10. Dvá csloveka szta gori slá vu czérkev Bogá molit, eden Farizeus i te drügi publikánus.

11. Farizeus sztojácsi pri szebi je etak molo: Bôg, hválo ti dájem, ka szem nej, liki drügi lüd-jé, zgrablivczy, nepravicsni, prázniczke, ali kak i ete publikánus.

12. Posztim sze dvakrat vu tjédni, i deszetino dám ze vszega, ka ládam.

13. I publikánus ôzdalecs sztojácsi, nej je steo ni ocsí vu ne-bésza prizdignoti, nego sze je bio vu prszi szvoje govorécsi: Bôg, ftisaj.sze meni grêsni.

14. Velim vám, doli je sô ete szpravicseni vu hi'zo szvojo bole, liki ov. Ár vszáki, kí sze zviszi, ponizi sze; kí sze pa ponizi, zviszi sze.

III. 15. Prinásali szo pa nyemi

i otroke, ka bi sze ji dotekno; vidôcsi pa vucseniczke, strâjfalî szo je.

16. Jezus pa prizvajôcsi nyé ercsé: nihájte otroke idti k meni i ne prepovedávajte nyim; ár je táksi králevsztvo Bo'ze.

17. Zaisztino velim vám: kikli ne vzeme králevsztvo Bo'ze, liki dête, nemore notri idti v nyé.

IV. 18. I opítao ga je niki poglavnik govorécsi: Vucsitel dobri, ka mi je csiniti, naj 'zitek vekivecsni ôroküjem?

19. Ercsé pa nyemi Jezus: ka me právis dobroga? niscse je nej dober, nego eden Bôg;

20. Zapôvedi znás? ne praznûj. Ne vmôri. Ne kradni. Ne szvedôcsi krívo. Postûj oco tvojea i mater tvojo.

21. On pa ercsé: eta vsza szem zdr'zao od mladoszti moje.

22. Szlisavsi pa eta Jezus, ercsé nyemi: escse ti edno falî. Vsza, ka más, odáj, i dáj szíromákom, i meo bos kincs vu nébi; i poj, naszledûj mené.

23. On pa szlisavsi eta, 'zaloszten je posztano, ár je bio bogat jáko.

24. Vidôcsi a pa Jezus 'zalosztanoga vcsinyenoga, ercsé: kak 'zmetno, pêneze majôcsi, notri ido vu králevsztvo Bo'ze.

25. Ár je le'zi kumili szkôsz

vûh iglé idti, liki bogáczi vu králevsztvo Bo'ze notri idti.

26. Erkli szo pa, kí szo ga poszlüsali: sto sze more tak zve-
licsati?

27. On pa ercsé: stera szo nemogôcsa pri lûdêj, mogôcsa szo pri Bôgi.

28. Erkao je pa Peter: ovo, mi szmo vsza tá niháli, i naszledûvali szmo tebé.

29. On pa ercsé nyim: zaisztino velim vám, kâ je ni eden nej, kí je niháo hi'zo, ali rodi-tele, ali brate, ali 'zeno, ali otroke za volo králevszta Bo'zega.

30. Kí nebi nazáj vzéo z vnôgim tálom vu etom vrêmeni i vu prîsesztnoj vekivecsnoszti 'zitek vekivecsni.

V. 31. Gda bi pa k szebi vzéo ti dvanájszet, ercsé nyim: ovo, gori idemo v Jerusálem, i szpuno sze vsza, stera szo píszana po prorokáj od Színá cslove-
csega.

32. Ár sze dá poganom, i ospota sze, i oszmejé sze, i oplûne sze.

33. I, geto ga zbicsûjo, vmo-rijo ga; ali na trétji dén gori sztáne.

34. I oni szo nikaj nej etoga razmeli, i bíla je eta rêcs szkri-
ta od nyih, i nej szo znali, ste-
ra szo nyim povêdana.

VI. 35. Prigôdilo sze je pa, gda bi sze pribli'závaó k Jerichi, niki szlêpi je szedo kre pôti koldüvajôcsi.

36. Szlisavsi pa lüdsztvo mímo idôcse, szpitávaó je, ka bi tô bilô.

37. Nazvêsztili szo pa nyemi, kâ Jezus Názarenszki ide mímo.

38. I krícsao je govorécsi: Jezus, Szin Dávidov, szmiluj sze meni.

39. I, kí szo naprê sli, strájfali szo ga, ka bi múcsao. On je pa od toga bole krícsao: Szin Dávidov, szmiluj sze meni.

40. Sztano je pa Jezus, i zapovedao ga je k szebi pripelati. Gda bi sze pa pribli'závaó, pítá ga,

41. Govorécsi: ka scsés, naj ti vcsinim? On pa ercsé: Goszpodne, naj priglédnem.

42. I Jezus ercsé nyemi: priglédni, vera tvoja je tebé zdr'zála.

43. I preczi je priglédno, i naszledüvaó ga je, dícsécsi Bogá. I vsze lüdsztvo, ka je tô vidilo, dalô je díko Bôgi.

XIX. TÁL.

I. Zakeus sze povrné 1-10. II. Od plemenitogn csloveka szlugov 11-28. III. Krisztus gêzdi v Jerusálem 29-40. IV. Od Jerusálemszke pogübelnoszti 41-48.

I. 1. I notri idôcsi szkôz je sô po Jerichi.

18. 19. Tál.

2. I ovo eden mô'z, po iméni zváni Zakeus, kí je bio vládník publikánusov, i té je bio bogat.

3. I iszkao je môdus viditi Jezusa, sto je; i nej je mogao o lüdsztva, ár je viszokoszti mále bio.

4. I naprê be'zécsi pred nyega, gori je sô na malino, da bi ga vido, ár je potom mogo mímo idti.

5. I, kak je prisao na meszto, gori sze zglednovsi Jezus, vido ga je, i ercsé nyemi: Zakeus, setüj doli idti, ár je dnesz potrêbno meni vu tvojoj hi'zi osztánoti.

6. I setüvaó je doli idti, i k szebi ga je príjao z radosztjom.

7. I, kí szo ga vidili, vszi szo mrmrali govorécsi: kâ je k grêsnomi mô'zi sô notri pocsívat.

8. Sztojécsi pa Zakeus, ercsé Goszpodni: ovo, polovicze poístva mojega, Goszpodne, dâm szíromákóm; i, csi szem koga v kom vkano, nazáj nyemi dâm stirikrát teliko.

9. Ercsé pa nyemi Jezus: dnesz je zvelicsanye etoj hi'zi vcsinyeno, geto je i on szin Abrahámov.

10. Ár je prisao Szin cslovecsi iszkat, i zdr'závat tô zgübleno.

II. 11. Szlisavsi pa oni eta prílo'zécsi, ercsé eto príliko záto,

kâ je blüzi bio k Jerusálemi, i oni szo stimali, ka sze preczi má králevsztvo Bo'ze vjaviti.

12. Ercsé záto: cslovek níki dobroga roda je sô vu daleko dr'zélo pozáimat szebi králevsztvo, i nazáj sze povrnôti.

13. Prizové pa deszét szlugov szvoji, i dáo nyim je deszét mínov, i erkao je nyim: tr'zte, dokecs nazáj prídem. (Edna mína vesíni 30 tolarov.)

14. Mesztáncsarje nyegovi szo ga pa odürili i poszlali szo poszelsztvo za nyim govorécsi: nescsemo, ka bi ete nad nami kralüvao.

15. I prigôdilo sze je, gda bi sze on povrno, kak je pozájao to králevsztvo, i zvati veli tiszte szvoje szluge, kim je dáo pêneze, da bi szpoznao, kakda je steri tr'zo.

16. Pridôcsi pa te prvi ercsé: Goszpodne, mína tvoja je deszét min pridelala.

17. I ercsé nyemi: veszéli sze dober szluga; da szi nad náj ménsim veren bio, mej oblászt nad deszetimi mésztaimi.

18. I prisao je te drügi govorécsi: Goszpodne, mína tvoja je pridelala pét min.

19. Ercsé pa i tomi: i ti boj nad petimi mésztaimi.

20. I te drügi je prisao govorécsi: Goszpodne, ovo, mína

tvoja, stero szem meo vu faczanolégi djáno;

21. Ár szem sze bojo, ka szi trdi cslovek; vzemes, ka szi nej djáo, i 'zenyas, stero szi nej szêjao.

22. Velí pa nyemi: z tvoji vüszte szôdim, lagoji szluga. Znás, ka szem jasz trdi cslovek; vzemem, stero szem nej polo'zo, i 'zenyam, stero szem nej szêjao.

23. Zakaj szi nej tak dáo pêneze moje na sztol minyávczov. i jasz pridôcsi bi je vzéo z 'zôjom.

24. I tim tam sztojécsim ercsé: vzemte kraj od nyega to míno, i dájte jo tomi, ki deszét min má.

25. I ercséjo nyemi: Goszpodne, tak má deszét min.

26. Ár velim vám: kâ vszákomí, ki má, sze nyemi dá; ki pa nema, i ka má, vzeme sze od nyega.

27. Ali te nepriátele moje, one, kí szo nej steli, naj jasz nad nyimi kralüjem, pripelajte eszi i szpokolte je pred menom.

28. I, da bi eta erkao, sô je pred nyimi gori idôcsi vu Jerusálem.

III. 29. I prigôdilo sze je, gda bi sze pribli'závao vu Bethfágo i Bethánio k gori, stera sze zové olivéczka, poszlao je dvá vucsenika szvojiva.

30. Govorécsi: idita vu to pred vami bodôcso vész, i notri idôcsa nájdetá 'zrbé privézano, na kom je escse niksi cslovek nigdár nej szedo; odvé'zta je, i pripelajta je.

31. I, csi vama bode sto pravo: zakaj je odvé'zujeta? tak povêta nyemi, kâ je Goszpôd potrebûje.

32. Gda bi pa odísła tiva poszlana, najsła szta tak, lki nyima je povedo.

33. Gda szta pa odvé'züvala onedva to 'zrbé, erkli szo nyima goszpodári nyegovi: zakaj odvé'zujeta to 'zrbé?

34. Onedva szta pa erkla: Goszpôd je potrebûje.

35. I pelala szta je k Jezusi. I presztrla szta szvoje gvante na 'zrbé, i gori szta poszádila Jezusa.

36. Gda bi pa on sô, presztirali szo gvante szvoje na pôť.

37. Gda bi sze pa on pribli'závao k sztrmczi toga bregá olivczkoga, zácsala je vsza vno'zina ti vucsenikov, radüvájôcsa sze, hváľiti Bogá z velikim glászom za vsze one, stere szo vidili, môcsi.

38. Govorécsi: blagoszlovleni Král; steri ide vu iméni Goszpodnovom; mér vu nébi, i dika vu viszini.

39. I niki Farizeuske szo erkli 19. Tál.

z lüdsztva nyemi: Vucsitel, postrájfaj vucsenike tvoje.

40. I odgovorécsi ercsé nyim: velim vám, kâ, csi eti bodo múcsali, kaménýe bode krícsalo.

IV. 41. I, kak sze je pribli'zo, vidôcsi to mészto, jókao je nad nyim,

42. Govorécsi: da bi ti poznaľo, i escse vu etom tvojem dnévi, stera szlisijo k méri tvojem. Zdaj je pa szkrito od ôcsi tvoji.

43. Ár prídejo dnévi na tébe, i okôľi tébe vr'zejo nepriátelje tvoji szpicze, i obszédejo te, i vküp te sztísznejo na vsze kraje.

44. I z zemľôv te zgľihajo, i sziní tvoje vu tebi; i ne nihájo vu tebi kamen na kamni, ka szí nej szpoznalo vrêmen priglédanyá tvojega.

45. I notri idôcsi vu czérkev, zácsao je vö metati te odávájôcse vu nyê i küpivájôcse,

46. Govorécsi nyim: píszano je: hi'za moja je hi'za molitvi; ví szte pa nyô vcsinili razbojnikov jamo.

47. I bio je vucsécsi vszáki dén vu czérkvi. Vlâdniczke popovszki pa i píszácske szo ga iszkalí pogübiti, i ti prêdnyi toga lüdsztva.

48. I nej szo najsli; ka bi csinili. Ár je vsze lüdsztvo viszilo od nyega, nyega poszlüsájôcse.

XX. TÁL.

I. Krisztusa od Ivanovoga krszta pítanye 1-8. II. Od lüdomorszki delavczov goricz 9-18. Od Czaszarove dáce 19-26. IV. Szadduceusov neszpametno pítanye od gori sztanenyá 27-40. V. Kriszt. pítanye od Dávidovoga Sziná 41-47.

I. 1. **I** zgôdilo sze je vu ednom oni dnévov, gda bi vsio on lüdsztvo vu czérkvi i Evangeliom bi nazvescsávao, prisztópili szo vládniczke popovszki, i pizsácske z tími sztarisimi.

2. I ercséjo nyemi govorécsi: povej nám, vu káksoj oblászti eta csinís? eto sto je tiszti, kí ti je tò oblászt dào?

3. Odgovorécsi pa ercsé nyim: i jasz bom vász edno rêcs pítao, i povête mi.

4. Krszt Ivana jeli je z nébe bio, oni pa z lüdi?

5. Oni szo pa premetávali med szebom govorécsi: kâ csi ercsémo: z nébe, ercsé: zakaj szle pa nyemi nej verivali?

6. Csi pa ercsémo: z lüdi, vsze lüdsztvo bode nász kamenüvalo; ár za gvüsno verje, kâ je Ivan prorok bio.

7. I odgovorili szo: neznamo, odkud.

8. I Jezus ercsé nyim: niti jasz ne povêm vám, vu káksoj oblászti eta csinim.

II. 9. Zácsao je pa lüdsztvi pra-

viti eto priliko: cslovek niki je zaszáo goricze, i vö je je dào delavczom, i odisao je, i tam je bio zadoszta vrëmena.

10. I vu vrëmeni brátve poszlao je k tim delavczom szlugo, naj nyemi z száda ti goricz dájo. Ti delavczí szo ga pa zbili i odposzlali szo ga práznoga.

11. I gori je djáo, ka i drügoga szlugo posle; oni szo pa i toga zbili i geto szo ga ospotali, odposzlali szo ga práznoga.

12. I gori je djáo, ka i trétjega posle; oni szo pa i toga oranili, ino szo ga vö vrgli.

13. Ercsé pa Goszpôd ti goricz: ka bom csinio? Poslem Sziná mojega, toga lüblénoga, lekaj sze toga, vidôcsi, zaszôt-pijo.

14. Gda bi ga pa ti delavczí vidili, premislávali szo szí med szebom govorécsi: ete je te örocsník; hodte, bujmo ga, naj nasa bode örocsína.

15. I vö szo ga vrgli z goricz i bujli szo ga. Ka bode záto nyim csinio te goszpôd ti goricz?

16. Príde i pogübi te delavcze i dá goricze drügim. Steri szo eto csüli, erkli szo: obari Bôg.

17. On sze pa zglednovsi na nyé ercsé: ka je tak eto, ka je pizsano: kamen, steroga szo zidárje zavrgli, té je vcsinyeni na glavics voglá.

18. Vszáki, ki szpádne na on kamen, vküp sze zmo'zd'zi, na koga pa té kamen szpádne, razdrobi ga.

III. 19. Íszkali szo vládniczke popovszki i pizsácske, gori na nyega roké vr'zti vu onoj vöri; i bojali szo sze lüdsztva, ár szo szpoznali, ka je prôti nyim pravo tô priliko.

20. I kebzüjôcsi na nyega poszlali szo zaszydávce, kí szo sze szka'züvali, ka szo oni pravicsni.

21. I pitali szo ga govorécsi: Vucsitel, známo, kâ ednáko gucsís i vcsís, i ne prestímas obráz; nego vu ísztini vcsís pôt Bo'zo.

22. Szlobodno je nám Czaszari dácso dati, ali nej?

23. Na pamet je pa vzéo nyihovo jálnoszt i ercsé nyim: ka me szküsáivate?

24. Poká'zte mi eden denár; koga má kêp i napiszek? Odgovorécsi pa erkli szo: Czaszarov.

25. On pa nyim ercsé: dájte záto, stera szo Czaszarova, Czaszari, i stera szo Bo'za, Bôgi.

26. I nej szo ga mogli zapópádnotti vurêcsi predlüdsztvom, i csüdivajôcsi sze nad odgovorom nyegovim, múcsali szo.

IV. 27. Pridôcsi pa niki z Szaduceusov, (ki prôti gucsíjo, ka gori sztánenyá nejga) pitáli szo ga.

20. Tál.

28. Govorécsi: Vucsitel, Môses nám je píszao: csi steroga brat merjé majôcsi 'zeno, i on brezi deczé vmerjé, naj vzeme brat nyegov to 'zeno, i pobüdi szemen brati szvojemi.

29. Szedem bratov je pa bilô; i te prvi szí je vzéo 'zeno i mr'u je brezi deczé.

30. I vzéo je te drügi to 'zeno, i té je mr'u brezi deczé.

31. I te trétji jo je vzéo, i té je mr'u brezi deczé.

32. Obszlédnyim pa vszê mrla je i ta 'zena.

33. Záto vu gori sztánenyê steroga têh bode 'zena? ár szedem je ji jo melo za 'zeno.

34. I odgovorécsi ercsé nyim Jezus: szinovje etoga szvéta sze 'zenijo i k mô'zi dávajo.

35. Kí pa bode vrêdni prestímani naj ovo vekivecsnoszt vze-mejo i gori sztánenyê z mrtvi, niti sze ne bodo 'zenili, niti ne bodo k mô'zi dáváli.

36. Ár niti mrêti vecs ne moro. Ár priglíhni bodo k angelom, i szinovje Bo'zi szo, gori sztá-nenyá szinovje bodôcsi.

37. Ka pa gori sztánejo ti mrtvi, i Môses je znamenüvao pri scsípkí, gda právi, kâ je Goszpôd, Bôg Abrahámov, i Bôg I'zaákov, i Bôg Jákovov.

38. Bôg je pa nej ti mrtvi, ne-go 'zívi; ár vszi nyemi 'zivéjo.

39. Odgovorécsi pa niki z pi-
szácsov erkli szo : Vucsitel, do-
bro právis.

40. Nej szo ga pa szmeli vecs
nikaj pítati.

V. 41. Ercsé pa nyim : kakda
právijo Krisztusa Sziná Dávi-
dovoga bidti ?

42. I on Dávid veli vu knigaj
'Zoltárszki : erkao je Goszpód
Goszpodi mojemi : szedi sziz
dészne moje,

43. Dokecs polo'zim nepriáte-
le tvoje na podnogáoniczo nóg
tvoji.

44. Dávid ga tak za Gosz-
póda zové, i kakda je Szin
nyegov ?

45. Ercsé pa vucsenikom szvo-
jim tak, da ga je vsze lüdsztvo
csülo :

46. Varte sze od pizácsov, kí
scséjo hoditi vu dúgom gvanti,
i lübijó naklányanye na placzê,
i prêdnye sztôcze vu szprávis-
csaj, i prêdnye szedênýe vu gos-
csenyê.

47. Kí po'zérájo hi'ze vdovicz
pod obrázom dúgoga molenýá.
Eti vzemejo 'zmetnêso szôdbo.

XXI. TÁL.

I. Vdovicze álmstvo 1-4. II. Czérkvi i
Jerusálema opüscávanye 5-24. III.
Od Krisztusovoga prisesztjá znamê-
nya 25-38.

I. 1. **G**da bi sze pa nazáj
zgledno, vido je te

bogate, ka szo metali dári szvoje
vu kincsko ladiczo.

2. Vido je pa i niko vdoviczo,
szíroticzo, ka je vrgla tá dvá
pêneza ;

3. I erkao je : zaisztino velim
vám : ka je ta szirôta vdovicza
vecs odevszê vrgla.

4. Ár vszi eti szo z obilnosztí
szvoje metali vu dári Bo'ze, eta
je pa z potrêbsine szvoje vsze
'zivlênýe, stero je mêla, tá vrgla.

II. 5. I, gda bi niki pravili od
czérkvi, ka je z lèpim kamê-
nyem i z dármi osznáj'zena er-
csé :

6. Eta, stera vídite, prído dné-
vi, vu steri sze ne nihá kamen
na kamni, steri bi sze ne porüso.

7. Pítali szo ga pa govorécsi :
Vucsitel, gda tak bodo eta ? i
steró je znamênýe toga, gda
bodo sze eta godíla ?

8. On pa ercsé : glédajte, da
sze ne zapelate. Ár vnôgi prído
vu iméni mojem govorécsi : kâ
szem jasz ; i vrêmen sze je prí-
blüzilo ; záto nejdete za nyimi.

9. Gda bodete pa csüli boje i
gori sztánenýá, ne bojte sze. Ár
je potrêbno etim bidti prvle, ali
ne bode preczi konec.

10. Teda nyim ercsé : sztáne
národ prôti národi, i králev-
sztvo prôti králevsztví.

11. I velika zemlé gíbanya na
mészta i gladüvanya i pomorje

bodo, i sztrasüvanya i znamê-
nya z nebész velika bodo.

12. Pred vszêmetim pa na vász
vr'zejo roké szvoje i preganyali
vász bodo; dájó vász vu szprá-
biscsa i temnicze, i pelali vász
vodo pred krále i vladáre za
volo iména mojega.

13. Eto pa vám vsze na szve-
dôsztvo bode szlû'zilo.

14. Polo'zte záto eta vu szrczá
vasa, ne szkrbte sze, ka bodte
odgovárjali.

15. Ár vám jasz dâm vûszta i
módrôsz, steroj ne bodo mogli
prôti gúcsati, niti prôti sztáti
vszi prôti vám posztávleni.

16. Odáte sze pa i od rodite-
lov, i bratov, i 'zlájhte, i priá-
telov, i níke z vász vmoríjo.

17. I bodete odûrni od vszê za
mojega iména volo.

18. Ali vlász z gláve vase ne
prêde.

19. Vu trplivoszti vasoj ládajte
dûse vase.

20. Gda bodte pa vidili, ka je
okôli vzéti od vojszké Jeru-
sálem, teda znájte, ka sze je
pribli'zalo opüscsávanye nye-
govo.

21. Teda, kí szo vu Judei, naj
bí'zijo na goré; i, kí szo na
szrêdi vu nyem, naj vö ido; i,
kí szo vu dr'zélaj, naj notri nej-
do v nyega.

22. Ár szo oni dnévi zadomes-

21. Tál.

csávanya, naj sze szpunijo vsza,
stera szo píszana.

23. Jaj pa tim noszécsam i na-
dájajôcsam vu tisztí dnévi. Ár
bode sztiszkávanye veliko na
zemli i szrditoszt nad lüdsztvom
etim.

24. I szpádnejo od osztricza
mecsa, i vrobsztvo bodo pelani
med vsze pogane, i Jerusálem
bode klácseni od poganov, do-
kêcs sze ne szpunijo vrêmena
poganov.

III. 25. I bodo znamênya vu
szunczi, i mészeczi, i zvezdáj,
i na zemli sztiszkávanye poga-
nov vu zmenkanyi tanácsa, i
sümlelo bode môrje i válovje.

26. Tak, da omedlêvali bodo
lüdje od sztráha i csákanya oni,
stera pridejo na zemlo. Ár i
zmo'znoszti nebeszke sze gibale
bodo.

27. I teda bodo vidili Sziná
cslovecsega pridôcsega vu oblá-
ki z zmo'znosztjov i z vnôgov
dikov.

28. Gda sze pa zacsnejo eta
goditi, oprávlajte sze gori, i
prizdignite glavé vase. Ár sze
pribli'záva odküplený vase.

29. I ercsé nyim priliko: glé-
dajte figovo drêvo i vsze drevje;

30. Gda 'ze popovje szpüscsá-
vajo, gledôcsi számi od szébe
znáte, ka je blüzi leto.

31. Tak i ví, gda bodete vidili,

ka bodo sze eta godila, znájte, ka je blüzi králevsztvo Bo'ze.

32. Zaisztino velim vám: kâ ne prêde ete národ, dokecs sze vsza eta ne zgodijo.

33. Néba i zemla prêde, Recsi moje pa nikak ne prêdo.

34. Kebzûjte pa na szébe, naj sze kak ne po'zmécsajo szrczá vasa vu obloszünosztli, i pianosztli, i szkrblivosztli 'zivlênya, i hitro na vász pride on dén.

35. Ár liki mre'za pride na vsze, ki szedîjo na liczi vsze ete zemlé.

36. Záto verusztûjte vu vszâkom vrêmeni molécsi, naj vrêdni bodete vujdti vszêm etim, stera szo prisesztna, i posztánoti pred Szinom cslovecsim.

37. Bio je pa vujdne vu czérkvi, vucsécsi; priti nôcsi je pa vö sao i nocsüvao je na gori, stera sze zové oliveczka gora.

38. I vsze lüdsztvo je vgojdno rano k nyemi slo vu czérkev nyega poszlusat.

XXII. TÁL.

I. Krisztus sze z nepriátelní k szvojoj moki pripravla 1-38. II. Moka z nótrêsnya 39-46, z vünêsnya 47 71.

I. 1. **P**ribli'zao sze je pa szvétek brezi kvaszá krüha, ki sze zové Vüzen.

2. I iszkali szo vládniczke popovszki i pizsácske, kakda bi

ga vmôrili; ár szo sze bojali lüdsztva.

3. Notri je pa sô satan vu Júdása, kí sze zové Iskariotes, kí je bio z racsúna ti dvanájszet.

4. I odidôcsi zgucsávao szí je z vládniki popovszkimi i z viteskimi od toga, kakda bi ga nyim v roké dáo.

5. I radüvali szo sze: i pogôdili szo sze 'z nyim, ka nyemi pêneze dájó.

6. I obecsao je, i iszkao je dobro vrêmen, ka bi ga nyim v roké dáo brezi lüdsztva.

7. Prisao je pa dén brezi kvaszá krüha, v sterom je trbelo vmoriti vüzenszkoga ágneacza.

8. I poszlao je Petra i Jánosa govorécsi: idita ino pripravta nám vüzenszkoga ágneacza, naj ga jejmo.

9. Onedva szta pa nyemi erkla: gde scsés, naj ga pripráximo?

10. On pa ercsé nyima: ovo, kak bodta notri sla vu meszto, szrécsa váj eden cslovek vrcs vodé neszécsi; idita za nyim vu hi'zo, v stero bode on notri sô.

11. I ercsita goszpodári te hi'ze: Vucsitel ti veli: gde je ostaría, gde jêm z mojmi vucseníkmi ágneacza vüzenszkoga?

12. I on vám poká'ze od zgora edno veliko vecsérjaniczopresztrto, tam ga pripravta.

21.22.Tál.

13. Odidôcsa pa najsla szta tak, liki je nyima povedao; i pripravila szta te ágnecz vüzenszki.

14. I, gda je prisla vöra, doli szí je szeo, i ti dvanájszet Apostolov 'z nyim vrét.

15. I erkao je nyim: z velikim 'zelényem szem 'zelo ete ágnecz vüzenszki jeszti z vami prvle, liki mi je trpeti.

16. Ár velim vám: kâ ne bom vecs czilô jo 'z nyega, dokecs sze ne szpuni vu králevszty Bo'zem.

17. I vzéo je pehár, blagoszlovi ga i ercsé: vzepte szí ga i razdelte szí ga med szebom.

18. Ár velim vám: kâ ne bom pio od zrasenyá trsza, dokecs králevszty Bo'ze ne príde.

19. I vzéo je krüh, blagoszlovivsi vlomo ga je, i dâo ga je nyim govorécsi: eto je moje tâlo, stero sze za vász dá; tô csinte na moje szpominanye.

20. Priszpodobno i pehár po vecsérji govorécsi: ete pehár je nôvi Zákon vu mojoj krvi, stera sze za vász prelijé.

21. Ali ovo, rôka onoga, kí me odá, je z menom na sztolí.

22. I Szín cslovecsi isztina ide, liki je szkoncsano; ali jaj onomi, po kom sze tá dá.

23. I oni szo sze zácsali szpitávti med szebom, sto bi bio 'z nyih, kí bi tô vcsíno.

22. Tál.

24. Zgôdila sze je pa i pernya med nyimi od toga, steri bi sze ji stímao bidti naj véksi.

25. On nyim pa ercsé: králove poganov goszpodüjo nad nyimi; i, kí oblászt májo nad nyimi, dobrodelnícze sze zo- véjo.

26. Ví pa nej tak; nego te naj véksi med vami naj bode, liki te naj mlájsi; i steri je voj, liki kí szlû'zi.

27. Ár steri je véksi? té, kí doli széde, ali kí szlû'zi? Nejli, kí doli széde? Jasz szem pa na szrêdi med vami, liki, kí szlû'zi.

28. Ví szte pa, kí szte osztanolí z menom vu szküsávanyi mojem.

29. I jasz zakonim vám, liki je zakono meni Ocsa moj, králevszty.

30. Naj jejte i piéte na sztolí mojem vu králevszty mojem, i szedíte na králevszki sztôczaj, szôdivsi dvanájszet národov Izraelszki.

31. Ercsé pa Goszpôd: Simon, Simon, ovo satan vász je vö szproszo, ka bi vász szêjao, liki pseniczo.

32. Jasz szem pa molo za tébe, naj sze ne zmenká verá tvoja; i tí, gda sze povrnés, potrdi brate tvoje.

33. On pa ercsé nyemi: Gosz-

podne, z tebom szem gotov i v temniczo i na szmrt idti.

34. On pa ercsé: Velim tebi Peter: ne bode popêvao dnesz kokôt prvle, liki me trikrát zatajís, ka me ne poznas.

35. I ercsé nyim: gda szem vasz poszlao brezi mosnyé, i turbe i csrêvlov, jeli szte kákse zmenkanye meli? Oni szo pa erkli: nej szmo.

36. Zátó ercsé nyim: ali zdaj, ki má mosnyo, naj jo vzeme; rávno tak i turbo; i, ki nema, naj odá gvant, i küpi szimecs.

37. Ár velim vám: kâ sze je escse etomi, stero je píszano, potrêbno szpuniti vu meni, trbê je znati eto, i z nepravdenikmi je zracsúnani. Ár i ona, stera szo od méne, konec z májo.

38. Oni pa ercséjo: Goszpodne, ovo dvá mecsa eti. On pa ercsé nyim: zadoszta je.

II. 39. I vő időcsi sô je pôleg segé na goro oliveczko; naszledüvali szo ga pa i vucseniczke nyegovi.

40. Gdabi pa tam bio na meszti ercsé nyim: Molte, naj vu szküsávanye ne pridete.

41. I on sze je ftrgno od nyih, liki na ednoga kamna lücsáj; i pokleknovsi na kôlina, molo je,

42. Govorécsi: Ocsa, csi scsés, naj prêde eta pehár od méne,

dönok nej moja, nego tvoja vola bojdi.

43. Szkázao sze je pa nyemi angel od nébe, steri ga je krepio.

44. I gda bi bio vu boji pobo'znèse je molo. Bio je pa znój nyegov, liki kaple krvi tekôcse na zemlo.

45. I gda bi gori sztano od molitvi, pridôcsi k vucsenikom szvojim najsao je je, ka szo szpáli od 'zaloszti.

46. I ercsé nyim: ka szpíte? Gori sztante i molte, naj ne pridete vu szküsávanye.

47. Escse pa, da bi on gúcsao: ovo, lüdsztvo, i, ki sze zové Júdas, eden ti dvanájszet, pred nyimi je sô, i pribli'zao sze je k Jezusi, da bi ga kúsno.

48. Jezus je pa erkao nyemi: Júdas, z kúsüvanyem Sziná cslovecsega odás?

49. Vidôcsi pa, ki szo okôli nyega bili, stero sze je godilo, erkli szo nyemi: Goszpodne, jeli bomo je bili z mecsom?

50. I vdaro je eden niki 'z nyih szlugo visesnyega popa, i odszekao nyemi je tó právo vühô.

51. Odgovorécsi pa Jezus ercsé: nihájte je notri do etecz. I doteknovsi sze vüha nyegovoga, zvrácso ga je.

52. Ercsé pa Jezus vládnikom popovszkim, i czérkvi vítézm, i sztarisim, kí szo nad nyega

prisli: liki na razbojnika szte vö prisli z mecsm i z drogmí.

53. Vszáki dén szem bio z vami vu czérkvi, i nej szte vö vtégnoli roké na méne. Ali eta je vasa vöra i oblászt kmicze.

54. Vzéli szo ga pa z szebom, i pelali szo ga, i notri szo ga pelali vu hi'zo visesnyega popa. Peter ga je pa naszledüvao özdalecs.

55. Znêtivsi pa ogen na szrédi na dvôri, gda bi szí okôli szposzeli oni, szeo szí je i Peter na szrédi med nyé.

56. Vidôcsi ga pa n'ka deklícska szedécsega pri szvetloszti, i v nyega gledécsa ercsé: i ete je 'z nyim bio.

57. On ga je pa zátajo govorecsi: 'zena, neznam ga.

58. I po krátkom vrèmeni drügi ga vidôcsi ercsé: i ti szí 'z nyih. Peter pa ercsé: cslovek, nej szem.

59. I liki je edne vöre rázlocsek, drügi niki je pá potrdjá-vao govorecsi: zaisztino i ete je 'z nyim bio, ár je Galileá-necz.

60. Ercsé pa Peter: cslovek, neznam, ka právis. I preczi je, esese gda bi on gúcsao, szpopêvao kokôt.

61. I obrné sze Goszpôd i zgledno sze je na Petra. I szpômeno sze je Peter z rêcsi Goszpod-

nove, liki je erkao nyemi: kâ prvle, liki kokôt bode popêvao, trikrát me zatajis.

62. I vö idôcsi Peter jôkao sze je britko.

63. Ti mo'zjé pa, kí szo dr'zali Jezusa, ospotávali i bili szo ga.

64. I pokrili szo go i bili szo nyegov obráz, i pítali szo ga govorecsi: prorokûj, sto te je vdaro.

65. I drüga vnôga preklínyavajôcsi pravili szo na nyega.

66. I, kak je dén pôsztao, vküp szo sze szpravili ti sztarisi lüdsztva, i vládniczke popovszki, i pizsácske, i pelali szo ga gori vu tanácsniczo szvojo.

67. Govorecsi: csi szí tí ov Krisztus, povej nám? Ercsé pa nyim: csi vám gli povêm, ne bode vervali.

68. Csi bom pa i vász pítao, ne odgovoríte mi, niti me ne püsztite.

69. Od eti máo bode Szin cslovecsi szedécsi na deszniczizmo'znoszti Bo'ze.

70. Erkli szo pa vszi: tak szí ti Szin Bo'zi? On pa nyim veli: ví velíte, ka szem jasz.

71. Oni szo pa erkli: ka nám je vecs potrèbno szvedôsztva? ár szmo szamí csüli z vüsztye-govi.

XXIII. TÁL.

I. Krisztusovo pred Pilátusom i Herodesom trplěnye I 25. II. Zvůna Jeru-á lema 26-46. III. Po szmrti zgojena du goványa 47-56.

I. 1. **I** sztanola je vsza nyih vno'zina, pelali szo ga k Pilátusi.

2. Zácsáli szo ga pa tó'ziti govorécsi: etoga szmo najsli, ka je obracsao lűdsztvo, i prepo-vedávao je Czaszari dácso dati, govorécsi: ka je on, Krisztus, szám Král.

3. Pilátus ga je pa pítao govorécsi: ti szí král 'Zidovszki? On pa odgovorécsi nyemi ercsé: ti právis.

4. Pilátus pa ercsé vládnikom popovszkim i lűdsztvi: ne nájdem niksega zroka vu etom csloveki.

5. Oni szo sze pa pokrěpili govorécsi: ká gori nadigáva lűdsztvo vucsécsi po czěloj Judei, zácsavsi od Galilee notri do tēc.

6. Pilátus pa, gda bi szlísao Galileo, pítao ga je: jeli je on cslovek Galileánecz?

7. I szpoznavsi, ka je z oblászti Herodesove, poszlao ga je k Herodesi, ár je i on v tiszti dněvi v Jerusálemi bio.

8. Herodes pa, viděcsi Jezusa, jáko sze je radűvao. Ár ga je steo od vnogo vrěmena viditi, ka je csűo doszta od nyega; i

vűpao sze je, ka de kákse známěnye vido, stero on vcsini.

9. Szpítávao ga je pa z vnógimi recsmí. On je pa nikaj nej odgòvoro nyemi.

10. Sztáli szo pa vládniczke popovszki i piszácske, i trdno szo ga tó'zili.

11. Herodes ga pa za nikoj prestimavsi z szvojov vojszkòv, i ospotavsi oblěkao ga je v szvetli gvant, i nazáj ga je poszlao k Pilátusi.

12. Vcsinyena szta szí papriátela med szebom Pilátus i Herodes vu tisztom dněvi. Ár predtemtoga szta vu protivinsztvi bilá eden pròti drűgomi.

13. Pilátus pa vkűp zězvajěcsi vládnike popovszke, i poglav- nke, i lűdsztvo.

14. Ercsé nyim: k meni szte pripelali etoga csloveka, liki odvrácsajěcsega lűdsztvo; i ovo jasz szem ga pred vami pravdeno pítao, i nej szem najsao vu csloveki etom niksega zroka, za steri volo ga tó'zite.

15. Ali niti Herodes. Ár szem vasz poszlao k nyemi, i ovo nikaj szmrti vrědnoga je nej vcsinyeno nyemi od Herodesa.

16. Záto zbicsűjem ga i odpűsztim ga.

17. Potrěbcsino je pa meo odpűsztiti nyim pòleg segé szvétka ednoga.

18. Gori je pa szkricsala vsza vno'zina govorécsa: vzemi etoga, odpüsztí pa nám Barabása.

19. Kí je za nikaksega posztávlényá i lüdomorsztva volo, stereo je vu meszti vcsinyeno, vr'zeni vu temniczo.

20. Záto nyim je pa Pilátus guso, ár je steo odpüsztíti Jezusa.

21. Oni szo pa krícsali govorécsi: rászpi ga, rászpi ga.

22. On nyim pa tretícs ercsé: a ka je hüdogá vcsíno ete? niksi zrokszmrti ne nájdem vu nyem. Záto ga li zbicsűjem i odpüsztim ga.

23. Oni szo pa pritiszkávali z velikim glászom proszécsi ga, naj sze raszpé. I premogli szo glászi nyihovi i vládnikov popovszki.

24. Pilátus je pa oszôdo, kâ bode prosnya nyihova.

25. Püsztó je pa nyim onoga, kí je za posztávlényá i lüdomorsztva volo vr'zeni bio vu temniczo, steroga szo proszili, Jezusa je pa nyim v roké dáo na nyihovo volo.

II. 26. I, gda bi ga odpelali, zgrabili szo nikoga Símona Czirineuskoga, idôcsega z pôla; na nyega szo djáli te kri'z, da bi ga neszao za Jezusom.

27. Naszledüvala ga je pa vnô-

23.Tál.

ga vno'zina lüdsztva i 'zén, stereo szo sze bile i jôkale szo ga.

28. Obrnovsi sze pa k nyim Jezus ercsé: cserí Jerusálem-szke! ne jôcste sze nad menom, nego nad szebom sze jôcste i nad szinmi vasimi.

29. Ár ovo prido dnévi, vu koteri bodo pravili: blá'zene szo te neporodne, i utrobe, stereo szo nej rodile, i prszí, stereo szo nej nadájale.

30. Teda zacsnete praviti bregom: szpadnite na nász; i gumilam, pokrite nász.

31. Ár, csi sze eta csiníjo nad szirôvim drêvom, nad tim szűhim, ka sze bode godilo?

32. Pelana szta pa i dvá drűgiva hüdodelnika, ka bi sze 'z nyim na vkűp vmôrila.

33. I, gda bi prisli na meszto, stero szo zové temen, tam szo ga rászpili i tiva hüdodelnika, ednoga z dêszne, ednoga pa z lève sztráni.

34. Jezus pa ercsé: Ocsa, odpüsztí nyim, ár neznajo, ka csiníjo. Rasztálali szo szí pa gvant nyegov, i vrgli szo sors na nyega.

35. I szfalô je to lüdsztvo glédajôcse. Ospotávali szo ga pa i poglavniczke 'z nyim vrét, govorécsi: drűge je zdr'zao, naj zdr'zí i szebé, csi je on Krisztus, te odebráni Bo'zi.

36. Ospotávali szo ga pa i vi-téje, pridôcsi i jeszi ponüja-jôcsi nyemi.

37. Govorécsi: csi szi ti Král 'Zidovszki, zdr'zi sze.

38. Bio je pa napiszek napi-szani ober nyega z Grecskimi i Rimszkimi i 'Zidovszkimi píszk-mi: eto je král 'Zidovszki.

39. Eden pa ti gori povêseni hüdodelnikov ga je preklinyao govorecsi: csi szi ti Krisztus, zdr'zi szám szebé i náj.

40. Odgovorecsi pa te drügi, kárao ga je govorecsi: ni tí sze ne bojis Bogá, geto szi vu ed-nákoj szôdbi?

41. I midva isztina pravicsno. Ár vrêdna, stera szva delala, jemléva; ete je pa nikaj nej v-csino hüdoga.

42. I ercsé Jezusi: szpômeni sze z méne, Goszpodne, gda prides vu králevsztvo tvoje.

43. I ercsé nyemi Jezus: za-isttino velim tebi, dnesz z me-nom bodes vu paradi'zomi.

44. Bila je pa liki vóra sészta; i kmicza je posztánola na czê-loj zemli notri do devéte vöre.

45. I potemnelo je szuncze, i raszprascsilo sze je zakrivalo czérkvi na szrédi.

46. I kricsécsi z velikim glá-szom Jezus, ercsé: Ocsa, vu roké tvoje porácsam düso mojo. I eta erkôcsi, vö je püsztó düso.

III. 47. Vidivsi pa sztotnik, ste-ro sze je zgodilo, dicso je Bogá govorecsi: zaisztino je ete cslo-vek pravicsen bio.

48. I vsze lüdsztvo, stero sze je vküp szpravilo na glédanye etoga, vidôcse, stera szo vcsi-nyena, bilo sze je v prszi, i po-vrnolo sze je.

49. Sztáli szo pa vszi znánczi nyegovi ôzdalecs, i 'zene, stere szo ga z drügimi na vküp na-szledüvale od Galilee, glédale szo eta.

50. I ovo eden mó'z po iméni Jo'zef, tanácsnik bodôcsi, mó'z dober i pravicsen.

51. (Ete je nej bio vküp zlo-'zeni v tanácsi i vdeli nyiho-vom) od Arimáthie meszta 'Zi-dovszkoga, kí je i szám csakao králevsztvo Bo'ze.

52. Té je sao k Pilátusi i pro-szo ga je têlo Jezusovo.

53. I, geto ga je doli vzéo, závio ga je vu lelaken i polo'zo ga je vu zkamna vö zoszékani grob, v sterom je escse niscse nigdár nej le'zao.

54. I bio je dén priprávlényá, i szobotta sze je 'ze zaszvêtila.

55. Naszledüvajôcse pa i 'zene, stere szo 'z nyim prisle z Gali-lee, glédale szo te grob, i kak-da je polo'zeno têlo nyegovo.

56. Povrnole szo sze pa i pri-pravile szo zácsimbo i mazalo,

i isztina v szobotto szo poci-
vale pôleg právde.

XXIV. TÁL.

I. Krisztus gori sztáne I. 12. II. Dvá ide-
ta vu Emaus 13 35. III. Krisztus sze
vecsér szká'ze vucsenikom 36-47. IV.
Ide vu nebésza 48-53.

I. 1. **P**rvi dén pa po szobotti
vgojdnó rano szo sle
k grobi, i neszle szo z szebom za-
csimbo, stere szo pripravile, i
nike drüge escse 'z nyimi.

2. Najsle szo pa kamen odval-
jeni od groba.

3. I notri idôcse, nej szo naj-
sle Goszpon Jezusa têlo.

4. I zgôdilo sze je, gda bi sze
one zadrǵavale nad têm: ovo
dvá mo'zá szta posztanola kre
nyih vu bliskajôcsem gvantí.

5. Gda bi sze pa one bojale i
nagnole bi obráz vu zemlo, erkla
szta nyim: ka iscsete toga 'zi-
vôcsega med mrtvimi?

6. Nega ga eti, nego je gori
sztano. Szpômente sze, ka vám
je gúcsao escse bodôcsi vu Ga-
lilei.

7. Govorêcsi: ka je potrêbno
Sziná csloveka dati vu rokê
grêsni lüdi, i raszpêti ga, i na
trêtji dén gori sztánoti.

8. I szpômenole szo sze 'z nye-
goví rêcsi.

9. I povrnole szo sze od groba
i eta vsza szo nazvêsztile tim ede-
nájszetim i vszêm tim drüгим.

24. Tál.

10. Bilé szo pa Mária Magda-
lêna, i Johanna, i Mária, Jaku-
bova mati, i te drüge 'z nyimi,
stere szo pravile eta apostolom.

11. I vidile szo sze pred nyimi
liki zblôdnoszt, recsi nyihove,
i nej szo nyim vervali.

12. Peter pa gori sztanovski bê-
'zao je k grobi, i nagnovski sze,
vido je prti polo'zene szame; i
odísao je pri szebi sze csüdiva-
jôcsi nad têm, stero sze je zgô-
dilo.

II. 13. I ovo dvá 'z nyih szta
sla vu onom dnêvi v meszto,
stero je na sêsztdeszêt be'zájov
od Jerusálema, komi je imê
Emaus.

14. I onedva szta szí zgucsá-
vala med szebom od vszê tiszti,
stera szo sze zgôdila.

15. I prigôdilo sze je, gda bi
szí zgucsávala i szpitávala, i
szám Jezus sze pribli'zavsi k
nyima, na vküp je sao 'z nyima.

16. Ocsi nyidva szo pa zdr'za-
vane bilé, da bi ga ne poznala.

17. Ercsé pa nyima: kákse re-
csi szo tô, stere prôti eden drü-
gomi mecseta hodêcsa, i szta
'zalosztna?

18. Odgovorêcsi pa eden, ko-
mi je imê Kleofás, ercsé nyemi:
tí szí szám tühénecz vu Jeru-
sálema i neznas, stera szo sze
zgôdila v nyem v eti dnêvi?

19. I ercsé nyim: stera? Oneva

szta pa erkla nyemi: Od Jezusa Názarenszkoga, kí je bio proroczki mô'z zmo'zen vu deli i v rêcsi pred Bogom i vszêm lûd-sztvom.

20. Kakda szo ga tá dâli vlâd-niczke popovszki i poglavniczke nasi na szôdbo te szmrti, i rá-szpili szo ga.

21. Mí szmo sze pa vûpali, kâ on bode, kí odkûpi Izraela. Ali ze vszêm etim ete je te trétji dên 'ze dnesz, kak szo eta vesi-nyena.

22. Ali i 'zene nike z nász szo nász szaszile, stere szo vgojdnorano pri grobi bilé.

23. I, geto szo nej najsle têlo nyegovo, prisle szo govorécse: ka szo vidênnye angelov vidile, ki szo pravili: ka on 'zivé.

24. I odisli szo niki onih, kí szo z nami, k grobi, i najsliszo tak, liki szo i te 'zene povedale; nyega szo pa nej vidili.

25. I on nyim je erkao: oh neszpametni i vûkoga szrczá vervati vsza, stera szo pravili proroczke!

26. Nejli je potrêbno bilô ta trpeti Krisztusi, i ták notri idti vu diko szvojo?

27. I zacsnovsi od Môsesa i od vszê prorokov, razkládao je nyim vsza ona pîszma, stera szo od nyega pîszana.

28. I priblizávali zo sze k

meszti, v stero szo sli. I on sze je dr'zao, liki dabi dale steo idti.

29. I priprávlala szta ga govorécsa: osztani z nami, ár je szuncze 'ze k vecséri, i dên sze je nagno. I notri je sao, da bi 'z nyima osztano.

30. I zgôdilo sze je, gda bi szidoli szeo 'z nyima, vzéo je krûh, blagoszlovo ga je, vlomoga je, i dáo ga je nyima.

31. Nyidva ocsi szo sze pa ôdprile, i poznala szta ga; i on sze je nevidôcsi napravo pred nyima.

32. I erkla szta eden drûgomi: nej je náj szrczé gorelo vu nama, gda je nama gúcsao na pôti, i gda nama je razkládao pîszma?

33. I, gori sztanovsi vu onoj vóri, povrnola szta sze v Jerusálem; i najsla szta vkûp szprávlene ti edenájset, i kí szo 'z nyimi bili,

34. Govorécsi: kâ je gori sztanogospôd zaisztino, i szkázao sze je Simoni.

35. I oneva szta pripuvidávala, stera szo sze na pôti zgôdila, i kakda je szpoznani od nyidva vu lámanyi Krûha.

III. 36. Gda bi szipa eta oni gúcsali, Jezus szám je posztano na szrêdi med nyimi, i ercsé nyim: mér vám bojdi.

37. Presztrasivsi sze pa, i bo-
jécsi vcsinyeni stímali szo, kâ
dühâ vidijo.

38. I ercsé nyim: ka szte sze
zburkali, i zakaj zhájajo gori
miszli vu szrczâj vasi?

39. Glédajte roké moje i nogé
moje, kâ szem jasz. Slátajte me,
i glédajte. Ár düh meszá i kôszt
nema, liki mené vidite meti.

40. I eta govorécsi pokázao
nyim je roké i nogé.

41. Gda bi pa escse ne vervali
od radoszti, i csüdivali bi sze, er-
csé nyim: máte kâ jejsztvine eti?

42. Oni szo pa pôdali nyemi
eden táo pecsene ribe i meszto-
vnoga medü.

43. I vzéo je, i jo je pred nyimi.

44. Ercsé pa nyim: ete szo one
recsi, stere szem vám gúcsao,
gda szem escse z vami bio: kâ
sze je potrêbno szpuniti vszemi,
stera szo píszana vu právdi Mô-
sesovoj, i v prorokâj, i v 'Zol-
tári od méne.

45. Teda je ôdpro nyim pamet,
da bi razmeli písma.

46. I ercsé nyim: kâ je tak
pizano, i tak je potrêbno bilò
trpeti Krisztusi, i gori sztánoti
od mrtvi na trétji dén.

47. I predgati vu iméni nye-
govom pokôro i odpüscsanye
grêhov med vszêmi národmi
zacsnovsi od Jerusálema.

IV. 48. Vi szte pa szvedoczke
vszega toga.

49. I ovo jasz poslem vám obe-
csanye Ocsé mojega. Vi pa szê-
dite vu meszti Jerusálemszkom,
dokecs ne bodte oblecseni z
mo'znosztjom od viszine.

50. Vö je je pa pelao vu Be-
thánio; i pozdignovsi roké szvo-
je, blagoszlovo je je.

51. I vcsinyeno je, gda bi je
on blagoszlávlao, odlôcso sze
je od nyih, i gori je nesení vu
nébo.

52. I oni szo ga molili i nazáj
szo sze povrnoli v Jerusálem z
velikov radosztjov.

53. I bilí szo vszeszkôsz vu
czérkvi hvalécsi i blagoszlávla-
jôcsi Bogá. Amen!

EVANGELIOM

PÓLEG PISZMA

SZVÉTOGA JÁNOSA.

I. TÁL.

I. Od vekivecsne Rêcsi 1-14. II. Ivana krsztitela szvedôsztvo 15-18, 19-28, 29-31, 32-34, 35-52.

1. **V**u zacsétki je bilá Rêcs, i tá Rêcs je bila pri Bôgi, i Bôg je bila tá Rêcs.

2. Eta je bila vu zacsétki pri Bôgi.

3. Vsza szo po nyê vcsinyena i brezi nyê je nikaj nej vcsinyeno, stero je vcsinyeno.

4. Vu nyê je bio 'ziték, i te 'ziték je bio szvetloszt lüdi.

5. I tá szvetloszt vu kmiczi szvéti, i kmicza jo je nej zapópádnola.

6. Bio je eden cslovek od Bogá poszlani, steroga imé je Ivan.

7. Ete je prisao na szvedôszto, ka bi szvedocso od te szvetloszti, da bi vszi vervali po nyem.

8. On je nej bio ta szvetloszt, nego da bi szvedocso od te szvetloszti.

9. Eta je ta isztinszka szvetloszt, stera preszvêti vszákó-

ga csloveka pridôcsega na ete szvét.

10. Na tom szvéti je bila, i te szvét je po nyê vcsinyeni, i te szvét je nyô nej poznao.

11. Vu lasztivna szvoja je prisao, i ti lasztivni szo ga nej gori prijali.

12. Ki szo ga pa gori prijali, dáo je onim oblászt, naj szinovje Bo'zi bodo, tim vervajôcsim vu iméni nyegovom.

13. Ki szo nej z krvi, niti z vôle têla, niti z vôle mo'zá, nego z Bogá porodjeni.

14. I tá Rêcs je têlo vcsinyena, i prebivala je med nami, (i vidili szmo nyé diko, liki diko jedinorodjene od Ocsé) puna miloscse ino isztine.

II. 15. Ivan je szvedocso od nyega, i krícsao je govorécsi: té je bio, koga szem pravo; zamenom je pridôcsi, ali pred menom je bio; ár je prednyêsi bio od méne.

16. I mi szmo vszi 'z nyegove punoszti vzéli, i miloscso za miloscso.

17. Ár je právda po Môsesi dána, miloscsa pa i isztina je po Jezusi Krisztusi vcsinyena.

18. Bogá je niscse nigdár nej vido, te jedonorodjeni Szin, ki je vu krili Ocsé, on nám ga je nazvêszto.

19. I eto je szvedôsztvo Ivana, gda szo poszlali 'Zidovje z Jerusálema pope i Levite, da bi ga pitali: tí sto szi?

20. I vadlűvao je i nej je tajio, i vadlűvao je, kâ szem jasz nej Krisztus.

21. I pitali szo ga: ka szi tak? Jeli szi tí Eliás? I ercsé: nej szem. Jeli szi tak prorok? I odgovori: nej szem.

22. Ercséjo záto nyemi: sto szi pa? naj odgovor dámo onim, kí szo nász poszlali; ka právis od szébe?

23. Ercsé; jasz szem glász kricsécsega vu pűscsávi: ravnajte pòt Goszpodnovo, liki je velo E'zaiás prorok.

24. I ti poszlani szo bìli z Farizeusov.

25. I pitali szo ga i erkli szo nyemi: zakaj tak krsztsávas, csi szi tí nej Krisztus, niti Eliás, niti prorok?

26. Odgovori nyim Ivan govorecsi: jasz krsztsávam z vodov; na szrêdi je pa med vami pòsztao, steroga vi neznate.

27. On je, kí za menom ide, 1.Tál.

ali pred menom je bio; steroga szem jasz nej vrêden, naj odvézem nyegovi 'zòlinczov reménye.

28. Eta szo vu Bethabari vesinyena prêk Jordána, gde je Ivan krsztsávao.

29. Te drűgi dén je pa vido Ivan Jezusa k szebi idòcsega, i veli: ovo, ágnecz Bo'zi, kí nòszi etoga szvêta grêh.

30. Té je, od steroga szem jasz pravo: za menom pride eden mò'z, kí je pred menom bio; ár je prednyêsi od méne bio.

31. I jasz szem ga nej znao; nego, da bi sze szkázao Izraeli, záto szem jasz prisao, vu vodi krsztsávajòcsi.

32. I szvedocso je Ivan govorecsi: vido szem Dűhá doli idòcsega, liki golòba z nébe, i osztano je na nyem.

33. I jasz szem ga nej znao; nego, kí me je poszlaò krsztsávat vu vodi, on mi je pravo: na steroga bos vido Dűhá doli idòcsega, i na nyem osztánejàcsega, té je, kí krsztsáva vu szvétom Dűhi.

34. I ja szem ga vido, i szvedocso szem, ka je té Szin Bo'zi.

35. Te drűgi dén je pá sztáo Ivan i z vucsenikov dvá.

36. I vidòcsi Jezusa hodécsega ercsé: ovo ágnecz Bo'zi.

37. I csűla szta ga tiva dvá

vucsenika eta govorecsega, i naszledüvala szta Jezusa.

38. Obrnovsi sze pa Jezus, i vidôcsi nyidva naszledüvajôcsa, veli nyima:

39. Ka iscseta? Oneva szta pa erkla nyemi: Rabbi, (stero sze zové razklajeno, vucsitel,) gde sztojis?

40. Ercsé nyima: hodta i poglednita. Sla szta záto i poglednola szta, gde má sztán. I tiszti dén szta pri nyem osztanola. Bilô je pa tô okoli deszéte vöre.

41. Bio je pa András, brat Simon Petra, eden z ti dvöj, sterriva szta csüla eto od Ivana; i naszledüvala szta ga.

42. Ete nájde náj prvle brata szvojega Simona, i ercsé nyemi: najsli szmo Messiása, stero je razklajeno, Krisztus.

43. I pelao ga je k Jezusi. Gdabi ga pa Jezus vido, ercsé: ti szti Simon, szin Jónasov; ti bos sze zváo Kefas, stero sze razkláda Peter.

44. Te drügi dén je steo Jezus vö idti vu Galileo; i najsao je Filippa, i veli nyemi: naszledüj me.

45. Bio je pa Filip od Bethsajde z meszta Andrása i Petra.

46. Najsao je Filip Nathánaela, i veli nyemi: od steroga je píszao Môses vu právdi i proroczke,

najsli szmo ga, Jezusa Sziná Jo'zefovoga od Názařetha.

47. I ercsé nyemi Nathánael: z Názařetha more kâ dobroga bidti? Veli nyemi Filip: hodi i pogledni.

48. Vido je Jezus Nathánaela idôcsega k szebi, i ercsé k nyemi: ovo, právi Izraelita, vu kom jálnoszti nega.

49. Ercsé nyemi Nathánael: odkud me znás? Odgôvoro je Jezus i erkao nyemi je: prvle, liki te je Filip zváo, gda szti pod figov bio, vido szem te.

50. Odgôvoro je Nathánael, i ercsé nyemi: Rabbi, ti szti Szin Bo'zi, ti szti král Izraelszki.

51. Odgôvoro je Jezus i erkao je nyemi: kâ szem erkao tebi, vido szem te pod figov, verjes; véksa bos od eti vido.

52. I ercsé nyemi: zaisztino, zaisztino velim vám; od eti máo bodte vidili nébo odprto, i angele Bo'ze doli idôcse i gori idôcse na Sziná cslovecsega.

II. TÁL.

I. Od Kánanszke szvadbe 1-11. II. Krisztus oprvics ocsisesáva czérkev 12-25.

I. 1. **I** na trétji dén je gosztüvanye bilô vu Káni Galilee, i bila je tam mati Jezusova.

2. Zváni je pa bio i Jezus i vucseniczke nyegovi na gosztüvanye.

3. I, gda bi sze zmenkávalo víno, ercsé mati Jezusova nyemi: nemajo vína.

4. Ercsé ji Jezus: ka je meni sz tebom, 'zena? nej je escse prisla vóra moja.

5. Ercsé pa mati nyegova szlúgom: kakoli bode vám velo, vcsinte.

6. Bilô je pa tam sészt kameni vèder polo'zeni pôleg ocsiscsávanya 'Zidovszkoga, steri je vszáko dr'zalo dvê ali trí mericze.

7. Ercsé nyim Jezus: napunte ta vèdra z vodom; i napunili szo je stríhoma.

8. I ercsé nyim: zájmlite 'ze i neszte sztarisini. I neszli szo.

9. Gda bi pa kostao sztarisína to na víno obrnyeno vodô (i nej je znáo, odkecz je bilô; szlúgi szo pa znali, ki szo vodô zajímali) zové 'zenina sztarisína,

10. I ercsé nyemi: vszáki cslovek oprvics dobro víno polo'zi pred goszti; i gda szo sze napójili, teda to lagojëse. Ti sz pa zadr'zao to dobro víno notri do eti máo.

11. Eto prvo csúdo je vcsíno Jezus vu Káni Galilee; i vö je vjavo szvojo diko, i vervali szo vu nyem vucseníccke nyegovi.

II. 12. Potom je doli sô vu Kapernaum, on, i mati nyegova, i bratje nyegovi, i vucseníccke

2. Tál.

nyegovi, i tam szo osztanôli nej vnogo dní.

13. I blüzi je bio vüzen 'Zidovszki, i gori je sô vu Jerusálem Jezus.

14. I najsao je vu czérkvi, ki szo odávali güncze, i ovczé, i golôbe, i pènezov minyávcze szedécse.

15. I napravo szí je bics z motvozczo, i vsze je vö zgono z czérkvi, i ovcze i güncze, i ti minyávczo pèneze je vö szípao i nyih sztole je szpremetao.

16. I tím golôbe odávajôcsim ercsé: vzemte eta od etecz, ne naprávlajte hi'zo Ocsé mojega na odávanya hi'zo.

17. Szpômenoli szo sze pa vucseniccke nyegovi, kâ je píszano: pobo'znoszt hi'ze tvoje me je pojèla.

18. Odgôvorili szo záto 'Zidovje, i erkli szo nyemi: stero známénye nám poká'zes, kâ eta csinís?

19. Odgôvoro je Jezus, i erkao nyim je: zrúste eto czérkev, i vu tréj dnévi jo nazáj gori posztávim.

20. Erkli szo záto nyemi 'Zidovje: stirideszét i sészt lét je czimprana eta czérkev, i tí jo vu tréj dnévi gori posztávis?

21. On je pa pravo od czérkvi tèla szvojega.

22. Záto, gda je gori sztano

od mrtvi, szpômenoli szo sze vucseniczke nyegovi, ka je eto nyim pravo; i vervali szo pís-mi i toj rêcsi, stero je erkao Jezus.

23. Gda bi pa bio v Jerusálemi vu vüzenszkom szvétki, vnôgi szo vervali vu nyegovom iméni vidivsi nyegova znamênya, stera je vcsino.

24. On pa, Jezus, sze je nej zavüpaó na nyé, ár je on vsze znao.

25. I, nej nyemi je bilô potrêbno, ka bi nyemi sto szvedocso od káksega csloveka. Ár je szám znáo, ka je bilô vu csloveki.

III. TÁL.

I. Krisztus szí zgucsáva z Nikodemusom, 1-15. II. Od zvelicsanya 16-21. III. Pítanye od ocsiscsávanya 22-26. IV. Iva-na krsztitela sészto szvedôsztvo 27-36.

I. 1. **B**io je pa eden cslovek z Farizeusov po iméni Nikodemus, vládnik 'Zidovszki.

2. Té je prisao k Jezusi v no-csi, i ercsé nyemi: Rabbi, známo, ka szí od Bogá prisao vucsitel. Ár niscse ta znamênya ne more csiniti, stera tí csinís; nego, csi je Bôg 'z nyim.

3. Odgôvoro je pa Jezus, i ercsé nyemi: zaisztino, zaisztino velim tebi; csi sze sto ne porodi od zgora, ne more viditi králevsztva Bo'zega.

4. Ercsé pa nyemi Nikodemus: kakda sze more cslovek poroditi sztári bodôcsi? Jeli more vu utrobo materé szvoje drügôcs notri idti, ino sze tak poroditi?

5. Odgovori Jezus: zaisztino, zaisztino velim tebi; csi sze sto ne porodi z vodé i Dühá, ne more notri idti vu králevsztvo Bo'ze.

6. Ka je porodjeno z têla, têlo je; i ka je porodjeno z Dühá, Düh je.

7. Ne csüdi sze, ka szem ti pravo; potrêbno sze je vám poroditi od zgora.

8. Vöter, gde scsé, píse, i glász nyegov csüjes; ali neznas, odkud ide, i kama odhája. Tak je vszáki porodjeni z Dühá.

9. Odgovori Nikodemus, i ercsé nyemi: kakda more eto bidti?

10. Odgovori Jezus i ercsé nyemi: tí szí vucsitel vu Izraeli, i eta neznas?

11. Zaisztino, zaisztino velim tebi: kâ, ka známo, gucsímo, i, ka vídimó, szvedocsímo, i szvedôsztvo nase ne vzemete gori.

12. Csi ta zemelszka vám právim, i neverjete; kakda, csi bom vám pravo ta nebeszka, bodte vervali?

13. I niscse je nej gori sô vu nébo; nego, ki je z nébe, doli

prisao, Szin cslovecsi, kí je vu nébi.

14. I liki je Môses z viszo kacsó vu püscsávi, tak je potrêbno zvísziti Sziná cslovecsega.

15. Naj vszáki, kí vu nyem verje, sze ne szkvari, nego má 'zitek vekivecsni.

II. 16. Ár je tak lübo Bôg ete szvét, da je Sziná szvojega jednorodjenoga dáó, da vszáki, kí vu nyem verje, sze ne szkvari, nego má 'zitek vekivecsni.

17. Ár je nej poszlao Bôg Sziná szvojega na ete szvét, naj szôdi ete szvét, nego naj sze zdr'zi szvét po nyem.

18. Kí vu nyem verje, ne szôdi sze; kí pa ne verje, 'ze je oszodjeni, kâ je nej vervao vu iméni jednorodjenoga Sziná Bo'zega.

19. Éta je pa ta szôdba, kâ je szvetloszt prisla na szvét; i lüdje szo bole lübili kmiczo, liki szvetloszt, ár szo nyihova dela hûda bilá.

20. Ár vszáki, kí lagoja dela csiní, odürjáva szvetloszt, i neide na szvetloszt, naj sze ne kárajó dela nyegova.

21. Kí pa isztino csiní, ide na szvetloszt, naj ocsiveszna bodo nyegova dela; ka szo vu Bôgi vcsinyena.

III. 22. Po tom je prisao Jezus i vucseniczke nyegovi vu Judaj-

3.Tál.

szko zemlo, i tam je prebívaó 'z nyimi i krszcsávaó je.

23. Bio je pa i Ivan krszcsávajôcsi vu Enoni blüzi pri Sálemi záto, kâ je vnogo vodé bilô tam; i prihájali szo tá i okrszcsávali szo sze.

24. Ár je escse Ivan nej bio vr'zeni vu temniczo.

25. Vcsinyeno je bilô záto szpitávanye od vucsenikov Ivanovi z 'Zidovmi od ocsiscsávanya.

26. I prisli szo k Ivani, i erkli szo nyemi: Rabbi, kí je bio z tebom prêk Jordána, komi szí ti szvedocso; ovo té krszcsáva, i vszi ido k nyemi.

IV. 27. Odgôvoro je Ivan i erkao: ne more szí cslovek vzéti nikaj, nego csi nyemi je dáno z nébe.

28. Vi szami szte meni szvedoczke, kâ szem pravo: nej szem jasz Krisztus; nego, kâ szem poszlani pred nyim.

29. Kí má zárocsniczo, zárocsnik je; priátel pa zárocsnika, kí sztojí ino ga csüje, z radosztjov sze radüje nad glászom zárocsnika. Záto eta moja radoszt sze je szpunila.

30. Nyemi je potrêbno rászti, meni pa doli jemati.

31. Kí od zgora pride, vise vszê je; kí je z zemlé, zemelszki je, i z zemlé gucsi. Kí z nebész pride, vise vszega je.

32. I, ka je vido i csüo, tò szvedocsi, i szvedôsztva nyegovoga niscse gori ne vzeme.

33. Ki gori vzeme nyegovo szvedôsztvo, zapecsato je, kâ je Bôg isztinszki.

34. Ár, koga je Bôg poszlaol, Recsi Bo'ze gucsi. Ár nyemi ne dá Bôg po meri Dühá szvétoga.

35. Ocsa lübi Sziná, i vsza je dao vu rokô nyegovo.

36. Ki verje vu Szini, má 'zitek vekivecsni; ki pa ne verje Szini, ne bode vido 'zitka; nego szrd Bo'zi osztáne nad nyim.

IV. TÁL.

I. Krisztus z Samaritánszkov 'zenôv gucsi 1-27. II. Samaritánuske sze povrnejo 28-42. III. Krisztusa Galileánczi gori primlejo 43-45. IV. Králevszkoga csloveka sziná zvrácsi 46-54.

I. 1. **Z**áto, gda bi szpoznao Goszpôd, kâ szo csüli Farizeuske, kâ Jezus vecs vucsenikov csini i krszcsáva, liki Ivan.

2. (Csi gli je Jezus szám nej krszto, nego vucseniczke nyegovi.)

3. Nihao je Judeo, i odisao je páli vu Galileo.

4. Potrêbno nyemi je pa bilô idti prêk Samárie.

5. Prisao je záto vu meszto Samárie, stero sze právi Sichár, blüzi k tisztoj dr'zéli, stero je dáol Jákob Jó'zefi, szini szvojemi.

6. Bio je pa tam sztüdenecz Jákovov. Jezus záto, gda bi obtrüdo na pôti, doli szí je szeo tak pri sztüdeneczí; bilo je pa eto, liki okôli sészte vöre.

7. Príde edna 'zena z Samárie zaimat vodô. Velí pa nyê Jezus: dáj mi piti.

8. Ár szo nyegovi vucseniczke odisli vu meszto, kâ bi kâ hráne küpili.

9. Veli nyemi záto ta 'zena Samaritánszka: kakda tí, 'Zidov bodôcsi, od méne piti proszis, geto szem jasz Samaritánszka 'zena? Ár 'Zidovje ne zivêjo z Samaritánczami.

10. Odgôvoro je Jezus i ercsé nyê: da bi znála dár Bo'zi, i sto je té, ki tebi velí: dáj mi piti; ti bi proszila nyega, i on bi ti dáol 'zivo vodô.

11. Veli nyemi ta 'zena: Goszpodne, ni zaimala nemas, i sztüdenecz je globoki; odkud záto más 'zivo vodô?

12. Jeli szí tí véksi od ocsé nasega Jáкова, kí je nám dáol té sztüdenecz, i szám je 'z nyega pio i szinovje nyegovi i márha nyegova?

13. Odgôvoro je Jezus i erkao ji je: vszáki, kí pijé z ete vodé, o'zéja páli.

14. Kí pa pijé z vodé, stero nyemi jasz dâm, ne o'zije na veke; nego ta voda, stero nyemi

3.4.Tál.

jasz dâm, bode vu nyem sztüdenecz vrejóce vodé vu 'zítek vekivecsni.

15. Velí nyemi ta 'zena: Goszpodne, dáj mi tô vodò, naj ne 'zéjam, niti ne hodim eszi zaímat.

16. Velí nyè Jezus: idi, zovi mo'zá tvojeja, i prídi eszi.

17. Odgovori ta 'zena i ercsé: nemam mo'zá. Ercsé nyè Jezus: dobro velís, kâ mo'zá nemas.

18. Ár szi pét mo'zòv mèla; i steroga zdaj más, nej je tvoj mô'z, tô szi ísztino právila.

19. Velí nyemi ta 'zena: Goszpodne, vídim, ka szi tí prorok.

20. Ocsejje nasi szo na etom brègi molili Bogá; i ví velite, kâ je v Jerusálemi meszto, gde trbê moliti.

21. Velí nyè Jezus: 'zena, veri meni, kâ pride vóra, gda ní na etom brègi, ni vu Jerusálemi ne bodte molili Oco.

22. Ví molite, steroga neznate; mí molimo, steroga známo záto, kâ je zvelicsanye z 'Zidovov.

23. Ali pride vóra i zdaj je, gda ti ísztinszki molitvárje molili bodo Oco vu Dúhi i v ísztini. Ár i Ocsa tákse íscse, naj ga molijo.

24. Bôg je Düh; i, ki ga molijo, vu Dúhi i v ísztini ga morejo moliti.

25. Velí nyemi ta 'zena: znám,

4.Tál.

kâ Messiás pride, ki sze velí Krisztus. Gda on pride, nazvèszti nám vsza.

26. Velí nyè Jezus: jasz szem, kí z tebom gucsím.

27. I nad tèm szo prisli vucseniczke nyegovi, i csüdivali szo sze, kâ je z 'zenòv gúcsao; dönok je niscse nej erkao, ka szpitávas, ali ka gucsís 'znyòv?

II. 28. Nihála je záto ta 'zena szvoj vrcs, i odísła je vu meszto, i velí tim lüdém:

29. Poidte, poglednite csloveka, kí mi je vsza povedao, kakoli szem vcsinila, jeli je nej on Krisztus?

30. Vö szo sli záto z meszta, i prisli szo k nyemi.

31. Med tèm szo ga pa proszili vucseniczke govorécsi: Rabbi, jej.

32. On nyim pa ercsé: mám jasz jeszti hráno, stero vi neznate.

33. Pravili szo záto vucseniczke eden drügomi: jeli nyemi je sto prineszao jeszti?

34. Velí nyim Jezus: moja hrána je, naj csinim tisztoğa volo, steri me je poszlaò, i dokoncsam nyegovo delo.

35. Ne právite ví, kâ szo escse stirje mèszeczi, i potom 'zétva pride? Ovo velim vám, prizdignite ocsi vase, i glédajte dr'zéle, ár szo 'ze bèle k 'zétvi.

36. I, ki 'zenya, nájem vzeme, i szprávi szád na 'zítek vekivecsni, naj sze, i kí szêja, k csaszi radûje, i ki 'zenya.

37. Ár v tom je ta rêcs isztinszka, kâ je drûgi, ki szêja, i drûgi je, ki 'zenya.

38. Jasz szem vász poszlaó 'zet, stero szte nej ví delali; drûgi szo delali, i ví szte sli notri vu nyihovo delo.

39. Z mészta onoga szo pa vnôgi z Samaritánusov vervali vu nyem za volo rêcsi te 'zené, szvedocsécse: kâ mi je praj vsza povedao, stera szem vcsinila.

40. Gda bi záto prisli k nyemi ti Samaritánuske, proszili szo ga, naj pri nyih osztáne. I osztáno je tam dvá dní.

41. I doszta vecs ji je vervalo za volo rêcsi nyegove.

42. I toj 'zeni szo pravili: kâ nej vecs za tvojega gucsa volo verjemo. Ár szmo szamí csüli, i známo, kâ je ete zaisztino te zvelicsitel szvétá, Krisztus.

III. 43. Po dvôma dnévoma je pa vö sô od tisztecz, i odisao je vu Galileo.

44. Ár je szám Jezus szvedocso, kâ prorok vu lasztivnoj domovini nema postenyá.

45. Záto, gda bi prisao vu Galileo, prijali szo ga Galileánczi, liki, ki szo vsza vidili, ka je

vcsíno v Jezusálemi vu szvétki. Ár szo i oni prisli na szvétek.

IV. 46. Prisao je záto Jezus pá vu Káno Galilee, gde je vcsíno z vodé vino.

47. I bio je níki králícsni cslovek, steroga szin je bete'zen bio vu Kapernaumi. Té szlisavsi, kâ je Jezus prisao z Judee vu Galileo, sô je k nyemi i proszo ga je, ka bi doli sô, i zvrácsó bi sziná nyegovoga, ár je 'ze vmirao.

48. Ercsé záto Jezus nyemi: csi znamênja i csüda ne vidite, ne verjete.

49. Velí nyemi te kralícsni cslovek: Goszpodne, hodi doli prvé, liki merjé szin moj.

50. Velí nyemi Jezus: idi, szin tvoj 'zivé. I vervao je te cslovek toj rêcsi, stero nyemi je Jezus erkao, i odisao je.

51. Gda bi pa 'ze doli sô, szlugi nyegovi szo pred nyega pribè'zali i nazvêsztili szo nyemi, govorécsi: szin tvoj 'zivé.

52. Zvedávao je záto od nyih vöro, vu steroj nyemi je le'zê grátalo. I erkli szo nyemi: vcseraj okôli szédme vöre ga je nihála tréslíka.

53. Szpoznao je záto te ocsa, kâ je vu onoj vöri tò bilò, vu steroj je nyemi velo Jezus, kâ szin tvoj 'zivé. I vervao je on i hi'za nyegova czêla.

54. Tô je pá drügo znamênýe vcsíno Jezus, gda je prisao z Judee vu Galileo.

V. TÁL.

I. Od 38 lét beté'znoga I-16. II. Od Krisztus., kâ je v Szobotto vrácsó, zagovárjánya 17-47.

I. 1. **P**o eti dnévi je bio szvétek 'Zidovszki, i gori je sô Jezus vu Jerusálem.

2. Je pa vu Jerusálemi pri ovcsi vrátaj jezera, stera sze velí 'Zidovszki Bethesda, i pét trnáczov má.

3. Vu tisztih je le'zalo veliko vno'zina betezníkov, szlepczov, plantavi, i szühi csakajôcsi te vodé gíbanye.

4. Ár je angel pôleg vrêmena doli sô vu jezero i zmôto je nyé vodô. Zâto, ki je prvle notri sô po zmôtanyi te vodé, ozdravo je, kaksté beteg szí je meo.

5. Bio je pa tam níki cslovek, kí je oszentrészeti lét bio beté'zen.

6. Toga, gda bi vido Jezus le'zécsega, i szpoznavsi, kâ je 'ze dugo beté'zen, ercsé nyemi: scsés zdrav bidti?

7. Odgôvoro je pa te nemo-csen: Goszpodne, csloveka nemam, ka bi me, gda sze voda zmôti, vu jezero vrgao, dokecs pa jasz idem, drügi pred menom ide doli.

8. Velí nyemi Jezus: sztani 4.5.Tál.

gori, vzemi posztelo tvojo i hodi.

9. I preczi je zdrav grátao te cslovek, i vzéo je posztelo szvojo, i hodo je. Bila je pa Szobotta vu onom dnévi.

10. Pravili szo zâto 'zidovje tomi ozdrávlénomi: Szobotta je, nej ti je szlobodno nosziti posztelo.

11. Odgôvoro je pa nyim: kí me je zdravoga vcsíno, on mi je erkao: vzemi posztelo tvojo, i hodi.

12. Pitali szo ga zâto: sto je tisztí cslovek, kí ti je erkao: vzemi posztelo tvojo, i hodi?

13. Te zvrácseni je pa nej znao, sto je. Ár sze je Jezus mekno med lüdsztvo, stero je v tisztom meszti bilô.

14. Po eti najsaó ga je Jezus vu czérkvi, i ercsé nyemi: ovo, ozdravo szí, vecs ne grêsi, naj sze ti kâ hüsega ne zgodi.

15. Odisao je te cslovek, i nazvêszto je 'Zidovom, kâ je Jezus tisztí, kí ga je zdravoga vcsíno.

16. I zâto szo preganyali Jezusa 'Zidovje, i iszkali szo ga bujti, kâ je eta vcsíno v Szobotto.

II. 17. Jezus pa odgovori nyim: Ocsa moj doszêga mao dela, i jasz delam.

18. Zâto szo ga escse bole

íszkali 'Zidovje bujti, kâ je nej szamo Szobotto prelomo, nego i za lasztivnoga Ocsó je pravo Bogá, szebé glihnoga csinécshi Bôgi.

19. Zâto je odgôvoro Jezus, i erkao je nyim: zaisztino, zaisztino velim vám, ne more Szin csiníti od szébe nikaj, nego csi kâ vidi Ocsó csinécsega. Ár, stera on csiní, tiszta i Szin rávno tak csiní.

20. Ár Ocsa lübi Sziná, i vsza nyemi kâ'ze, stera on csiní; i véksa od eti poká'ze nyemi esese dela, naj sze vi csüдите.

21. Ár, liki Ocsa zbüdjáva mrtve, i o'živáva, tak i Szin, koga scsé, o'zivi.

22. Ár Ocsa ne szôdi nikoga, nego je vszo szodbo Színi dâo.

23. Naj vszi postüjo Sziná, liki postüjo Ocsó. Kí ne postüje Sziná, ne postüje Ocsó, kí ga je poszlao.

24. Zaisztino, zaisztino velim vám: kâ, kí rêcs mojo csüje, i verje onomi, kí je mené poszlao, má'zitek vekivecsni, i vu szôdbo ne pride; nego je preisao z szmrti vu 'zitek.

25. Zaisztino, zaisztino velim vám: kâ pride vöra i zdaj je, gda ti mrtvi csüli bodo glász Sziná Bo'zega; i, kí ga csüli bodo, 'ziveli bodo.

26. Ár, liki Ocsa má'zitek vu

szebi, tak je dâo i Színi, naj má'zitek vu szebi.

27. I dâo nyemi je oblászt i szôdbo csiníti zâto, kâ je Szin cslovecsi.

28. Ne csüдите sze nad têm. Ár pride vöra, vu steroj vszi, kí szo vu grobáj, csüli bodo glász nyegov.

29. I vö bodo sli, kí szo dobra csinili, na 'zitka gori sztá-nenyé, kí szo pa hûda csinili, na szôdbe gori sztá-nenyé.

30. Ne morem jasz csiníti od szébe nikaj. Kak csüjem, tak szôdim, i' szôdba moja je pravicsna zâto, kâ ne iscsem mojo volo, nego volo Ocsé, kí me je poszlao.

31. Csi jasz szvedocsim od méne, szvedôsztvo moje je nej ísztinszko.

32. Drügi je, kí szvedocsi od méne; i znám, kâ je ísztinszko nyegovo szvedôsztvo, stero szvedocsi od méne.

33. Vi szte poszlali k Ivani, i on je szvedocso od ísztine.

34. Jasz pa ne jemlém od csloveka szvedôsztvo; nego tá právim, naj sze vi zvelicsate.

35. On je bio gorécsi i szvetécsi poszvêt, ví szte sze pa steli li do vöre veszelili vu szvetloszti nyegovoj.

36. Jasz pa mám szvedôsztvo vékse od Ivana. Ár dela, stera

mi je dáo Ocsa, naj je dokon-
csam, dela, stera jasz csiním,
szvedocsijo od méne, kâ me je
Ocsa poszlao.

37. I, kí me je poszlao, Ocsa,
on je szvedocso od méne. Niti
glász nyegov szte nej csüli nig-
dár, niti obráz nyegov szte nej
vidili.

38. I rêcs nyegovo nemate ob-
sztojécso vu szebi. Ár, steroga
je odposzlao, tomi vi ne ver-
jete.

39. Zbrojávajte pizma, ár vi
tak stimate, ka vu nyih 'zitek
vekivecsni máte; i ona szo, stera
szvedocsijo od méne.

40. I vi dönok nescsete pridti
k méni, naj 'zitek máte.

41. Díko od lüdi ne jemlém.

42. Ali szpoznao szem vász,
kâ lübeznoszt Bo'ze nemate v
szebi.

43. Jasz szem prisao vu iméni
Ocsé mojega, i ne vzetete me
gori. Csi drügi pride vu szvo-
jem iméni, onoga gori vze-
mete.

44. Kakda morete ví vervati,
geto díko eden od drügoga jem-
léte; i díko, stera je od szamo-
ga Bogá, ne iscsete?

45. Ne stimajte, kâ bi jasz tô-
'zo vász pri Ocsi. Je, kí vász
tô'zi, Môses, vu kom sze ví
vüpate.

46. Ár, da bi vervali Môsesi,
5.6. Tál.

vervali bi i meni, ár je od méne
pízsaó.

47. Csi pa nyegovomi píszmi
ne verjete, kakda bi mojim re-
csam vervali?

VI. TÁL.

I. Pét jezér sze ji nasziti 1-15. II. Krisz-
tus z nogami hodi po vodi 16-27. III.
Kapernaitánczi sze od telovnoga k dü-
hovnomi krühi pelajo 28-51. IV. Nad
Kriszt. vcsenyém sze stükajo 52-71.

I. 1. **P**o eti je odísao Jezus prék
môrja Galileánszkoga,
stero sze zové Tiberiásovo.

2. I naszledüvalo ga je lüd-
sztva vnogo záto, kâ szo vidili
nyegova znamènya, stera je v-
csíno nad timi nemocsnimi.

3. Gori je pa sô na brêg Jezus,
i tam je doli szeo z vucseníkmi
szvojimi.

4. Bio je pa blüzi Vüzen szvé-
tek 'Zidovszki.

5. Prizdignovski záto Jezus ocsi,
i vidôcsi, kâ doszta lüdsztva ide
k nyemi, veli Filippi: odkud kü-
pimo krüha, naj eti jêjo?

6. (Tô je pa pravo szküsáva-
jôcsi nyega, ár je on znáo, ka
nyemi je csiniti.)

7. Odgôvoro je nyemi Filip:
za dvê sztô szodôv krüha ne
bode nyim zadoszta, csi glih ji
vszáki malo kâ vzeme.

8. Veli eden vucseníkov nye-
govi, András brat Simon Petra:

9. Je eti eden pojbits, kí má
pét lëbov krüha gecsménoga

i dvê ribiczi; ali ka szo eta med telike?

10. Ercsé pa Jezus: vcsinte lüdsztvo doli poszêszti. Bilô je pa tráve doszta na tisztom meszti. Záto doli szo szeli mo'zjé zracsunani okôli pét jezér.

11. Jezus je pa vzéo ti pét lebov krüha, i blagoszlovivsi dáó je je vucsenikom, vucseniczke pa tim szedécsim. Priszpodobno i z ti ribicz, keliko szo steli.

12. Gda szo sze pa naszitili, velo je vucsenikom szvojom: vküp poberte to drtinye, stero je gori osztanolo, naj kâ ne prêde.

13. Vküp szo pôbrali záto, i napunili szo dvanájszet kosárov z drtinyom z ti pét gecsméni krühov, stera szo gori osztanola od oni, ki szo jeli.

14. Ti lüdjé záto, gda bi vidili tô znamênýe, stero je vcsino Jezus, ercséjo: kâ je ete zaisztino te prorok, kí má pridti na ete szvét.

15. Jezus záto szpoznavsi, ka scséjo pridti, i nyega zgrabiti, naj ga krála posztávijo, odisao je páli na brêg on szám.

16. Gda bi pa vecsér grátao, doli szo sli vucseniczke nyegovi na môrje.

17. I notri idôcsi vu ládjo, prisli szo prêk môrja vu Kapernaum. I kmicza je 'ze po-

sztánola, i nej je prisao k nyim Jezus.

18. Môrje je pa, gda bi veliki vöter píhao, posztanyüvati zácsalo.

19. Gda bi záto plavili liki na pétdvajszeti ali trészeti be'zájov, vidili szo Jezusa hodécsega na môrji i blüzi k ládji idôcséga, i zbojali szo sze.

20. On pa veli nyim: jasz szem, ne bojte sze.

21. Steli szo ga záto vzéti vu ládjo, i preczi je ta ládja posztánola pri zemli, v stero szo sli.

22. Te drügi dén pa lüdsztvo sztojécse prêk môrja, vidôcse, kâ je drüga ládja tam nej bila, nego edna, v stero szo notri sli vucseniczke nyegovi, i kâ je vküp nej sô z vucseníkmi szvojimi Jezus vu ládjo, nego vucseniczke nyegovi szo szamí odisli.

23. Prisle szo pa drüge ládje z Tiberiása blüzi k tomi meszti, gde szo krüh jeli, steroga je blagoszlovo Goszpôd.

24. Gda bi záto vidilo lüdsztvo, kâ je Jezus nej tam, niti vucseniczke nyegovi, notri szo sli i oni vu ládje, i prisli szo v Kapernaum iszkajôcsi Jezusa.

25. I, gda szo ga najsli prêk môrja, erkli szo nyemi: Rabbi, gda szi eszi prisao?

26. Odgôvoro je nyim Jezus i erkao: zaisztino, zaisztino velim vám; iscsete me nej zátó, kâ szte vidili znamênnya, nego kâ szte jeli z krühov i naszitili szte sze.

27. Delajte, nej za jêsztvino, stera prêde; nego za jêsztvino, stera osztâne na 'zitek vekivecsni, stero vám dá Szin cslovecsi. Ár tô je zapecsato Ocsa, ki je Bôg.

III. 28. Erkli szo zátó nyemi: ka nám je csiniti, naj delamo dela Bo'za?

29. Odgôvoro je Jezus i erkao nyim je: tô je delo Bo'ze, naj verjete v onom, steroga je on poszlao.

30. Erkli szo nyemi zátó: ka za znamênnye csinís tak tí, naj vídimo i verjemo tebi? ka delas?

31. Ocseve nasi szo manno jeli vu püscsávi, liki je píszano: z nebész nyim je dáó krüha jeszti.

32. Erkao nyim je zátó Jezus: zaisztino, zaisztino velim vám; nej je vám dáó krüha z nebész Môses, nego Ocsa moj dáva vám krüh z nebész isztinszki.

33. Ár je krüh Bo'zi té, kí je z nebész prisao doli, i dáva 'zitek tomi szvéti.

34. Erkli szo nyemi zátó: Goszpodne, vszigdár nám dáj etoga krüha.

6.Tál.

35. Ercsé pa nyim Jezus: jasz szem te krüh 'zitka. Kí k meni pride, ne bode lacsen; i, kí k meni verje, ne bode 'zėjao nigdár.

36. Ali velim vám; kâ szte me i vidili, i dönok szte nej vervali.

37. Vsze, stero mi dá Ocsa, k meni pride; i, kí k meni pride, ne vr'zem ga vö.

38. Kâ szem doli prisao z nébe, prisao szem nej zátó, naj csinim volo mojo, nego volo onoga, kí je mené poszlao.

39. Eta je pa vola onoga, kí me je poszlao, Ocsé; naj vsze, stero je meni dáó, obdr'zim i nikaj ne zgübim 'z nyega, nego je obüdim vu szlédnyem dnévi.

40. Eta je pa ta vola tisztoga, kí me je poszlao, da vszáki, kí vidi Sziná i verje vu nyem, má 'zitek vekivecsni, i jasz ga obüdim na szlédnyi dén.

41. Mrmrali szo zátó 'Zidovje nad têm, kâ je erkao: jasz szem te krüh, kí je szám z nebész doli prisao.

42. I pravili szo: jeli je nej ete Jezus Jo'zefov szin? Jeli nyemi neznamo oco i mater? Kakda zátó veli ete: kâ szem z nebész doli prisao?

43. Odgôvoro je zátó Jezus i erkao nyim je: ne mrmrajte med szebom.

44. Niscse nemre k meni pridti, nego csi ga bode Ocsa, kí je mené poszlao, vlêkao; i jasz ga obüdim na szlêdnyi dén.

45. Piszano je vu prorokaj: i bodo vszi vucseni od Bogá. Vszáki záto, kí je od Ocsé, csüo i vesio sze je, k meni ide.

56. Nej ka bi Ocsó sto vido; nego, kí je od Bogá, té je vido Ocsó.

47. Zaisztino, zaisztino velim vám; kí vu meni verje, má 'zitek vekivecsni.

48. Jasz szem te 'zitka krüh.

49. Ocseve vasi szo jeli manno vu püscsávi i mrli szo.

50. Ete je te krüh, kí je z nébe doli prisao; da, kí bode 'z nye-ga jo, ne merjé.

51. Jasz szem te 'zivi krüh, kí szem z nébe doli prisao. Csi bode sto jo z etoga krüha, 'zivo bode na veke. I te krüh pa, stero-ga jasz dâm, je moje têlo, stero jasz dâm za etoga szvétâ 'zitek.

IV. 52. Borili szo sze záto med szebov 'Zidovje govorécsi: kakda more ete nám dati szvoje têlo jeszti?

53. Ercsé nyim záto Jezus: zaisztino, zaisztino velim vám: csi ne bodte jeli têlo Sziná cslovecsega, i pili nyegovo krv; ne bodte meli 'zitka vu szebi.

54. Kí jej têlo moje i pijé mojo

krv, má 'zitek vekivecsni, i jasz ga obüdim na szlêdnyi dén.

55. Ár je têlo moje zaisztino jêsztvina, i krv moja je zaisztino pítvina.

56. Kí jej moje têlo i pijé mojo krv, vu meni osztáne, i jasz vu nyem.

57. Liki je mené poszlao te 'zivôcsi Ocsa, i jasz 'zivém po Ocsi; tak i, kí jej mené, i on bode 'zivo po meni.

58. Ete je te krüh, kí je z nébe doli prisao; nej, liki szo jeli ocseve vasi manno, i mrli szo. Kí jej ete krüh, 'zivo bode na veke.

59. Eta je erkao vu szpráviscsi vucsécsi vu Kapernaumi.

60. Vnôgi záto z vucsenikov nyegovi, gda bi csüli eta, erkli szo: trda je eta rêcs; sto jo more poszlüsati?

61. Znajôcsi pa Jezus vu szebi, kâ szo mrmrali od toga vucseniczke nyegovi, ercsé nyim: tô vász szpáka?

62. Ka pa, csi bodete vidili Sziná cslovecsega gori idôcsega, gde je prvle bio?

63. Düh je, kí o'zivi, têlo ne valá nikaj; te recsi, stere jasz vám gücsim, szo düh i 'zitek.

64. Ali jeszo z vász niki, kí ne verjejo. Ár je znao od zacsetka Jezus, kí bodo, kí ne bodo vervali, i, sto je, kí ga odá.

65. I velo je: záto szem erkao vám, kâ niscse ne more priditi k meni, nego, csi nyemi je dâno od Ocsé mojega.

66. Od eti mao szo vnôgi vucsenikov nyegovi ta nazaj odísli, i nej szo vecs 'z nyim hodili.

67. Erkao je záto Jezus tim dvanâjszetim: i víscséte odiditi?

68. Odgôvoro je pa nyemi Simon Peter: Goszpodne, k komi bomo sli? Recsi 'zítka vekivecsnoga más.

69. I mí szmo vervali i szpoznali, kâ szi tí Krisztus, Szin 'zivoga Bogâ.

70. Odgôvoro je nyim Jezus: nej szem jasz vász dvanâjszet odébrao, i eden z vász je vrág?

71. Pravo je pa Júdása Simonovoga sziná, po iméni Iskariotesa. Ár je té bio, kí ga je miszlo odati, eden bodôcsi z ti dvanâjszet.

VII. TÁL.

I. Krisztus na szvétek kesznê od rodbine ide 1-10. II. 'Zidovje szi od Krisztusa zgovárjajo i scséjo ga prijéti 11-53.

I. 1. **I** hodo je Jezus po etom vu Galilei, ár je nej steo vu Judei hoditi záto, kâ szo ga íszkali 'Zidovje bujti.

2. Bio je pa blüzi szvétek 'Zidovszki, Hütisztânek.

3. Erkli szo záto nyemi bratje nyegovi: odídi od etecz i idi vu 6.7.Tál.

Judeo, naj i vucseniczke tvoji vídijo dela tvoja, stera csinís.

4. Ár niscse ne csiní kâ vu szkrivnoszti, kí íscse vu ocsiveszszoszti biditi. Csi eta csinís, szká'zi sze szvéti.

5. Ár szo ni bratje nyegovi nej vervali vu nyem.

6. Veli záto nyim Jezus: vrêmen moje je escse nej tû; vase vrêmen je pa vszigdâr gotovo.

7. Ne more szvét odürjávati vász; mené pa odürjáva záto, kâ jasz szvedôcsim od nyega, kâ szo nyegova dela hüda.

8. Vi idte gori na té szvétek, jasz escse nejdem gori na té szvétek záto, kâ sze je vrêmen moje escse nej szpunilo.

9. Eta pa nyim erkôcsi osztano je vu Galilei.

10. Gda szo pa gori sli bratje nyegovi, teda je i on gori sô na szvétek nej ocsiveszszno, nego, liki vu szkrivnoszti.

II. 11. 'Zidovje szo ga záto íszkali vu szvétki, i pravili szo: gde je ov?

12. I doszta mrmranya je bilô od nyega med lüdsztvom. Niki isztina szo pravili, kâ je dober, drügi szo pa pravili, nej je; nego zapeláva lüdsztvo.

13. Dônok niscse je nej ocsiveszszno gücsao od nyega, za volo sztrâha 'zidovov.

14. Gda bi pa 'ze polovicze

szvétka minôlo, gori je sô Jezus vu Czerkev, i vcsio je.

15. I csüdivali szo sze 'Zidovje govorécsi: kakda zná ete písma, geto sze je nej vcsio?

16. Odgôvoro je nyim Jezus i erkao: návuk moj nej je moj, nego onoga, kí je mené poszlaol.

17. Csi sto scsé volo onoga csiniti, szpozna z návuka, jeli je z Bogá, ali pa jasz szam od szébe gucsim.

18. Kí od szébe gucsi, szvojo lasztivno díko íscse; kí pa íscse díko tisztoga, kí ga je poszlaol, téje isztinszki, i nepravicsnoszti vu nyem nega.

19. Nej je Môses dáo vám právdó, i niscse ne csiní z vász právdó? Ká me íscsete bujti?

20. Odgôvorilo je pa to lüdsztvo i erscé: vragá más, sto te íscse bujti?

21. Odgôvoro je Jezus i erkao je nyim: edno delo szem vcsíno, i vszi sze csüdújete.

22. Zátó vám je dáo Môses obrezávanye, (nej, ka bi z Môsesa bilô, nego z Ocsákov;) i vu Szobotti dönok obrezávate csloveka.

23. Csi obrezávanye vzeme cslovek vu Szobotti tak, da ne prelomi právdó Môsesovo, zakaj sze csemeríte na méne, ká

szem czêloga csloveka zdravoga vcsíno vu Szobotti?

24. Ne szôdite pôleg vidènya, nego pravicsno szôdbo szôdite.

25. Pravili szo zátó niki z Jerusálemczov: nej je ete, sterga szo íszkali bujti?

26. I ovo ocsiveszno gucsi, i nikaj nyemi ne právijo. Jeli szo isztinszko szpoznali poglávniczke, ká je ete zaisztino te Krisztus?

27. Ali etoga známo, odkud je; Krisztusa pa, gda pride, niscse ne bode znao, odkud je.

28. Kricsao je zátó vu czérkvi Jezus vucsécsi i govorécsi: i mené znáte, i znáte odkud szem, i od méne szem nej prisao; ali je isztinszki, kí me je poszlaol, koga ví neznate.

29. Jasz ga pa znám zátó, ká szem od nyega, i on me je poszlaol.

30. Íszkali szo ga zátó zgrabiti, i niscse je nej vrgao na nyega roké zátó, ká je nej prisla escse vóra nyegova.

31. Z lüdsztva pa vnôgi szo vervali vu nyem i pravili: ká Krisztus, gda pride, jeli vecs znamènya, od eti bode csinio, stera je ete vcsíno?

32. Csüli szo pa Farizeuske to lüdsztvo, mrmrajôcse od nyega eta, i poszlali szo Farizeuske

i vládniczke popovszki szluge, naj ga zgrábijo.

33. Erkao nyim je záto Jezus: escse malo vrêmena szem z vami, i potom odhájam k onomi, kí me je poszlaó.

34. Iszkali me bodte, i ne najdete me; i, gde szem jasz, ví ne morete tá idti.

35. Erkli szo záto 'Zidovje med szebom: kama bode ete sao, ka ga mí ne nájdemo? Jeli bode k oním sao, kí szo med Grkmi rasztepeni, i Grke bode vcsío?

36. Ka je tô za rêcs, stero právi: íszkali me bodete, i ne nájdete me? I: gde szem jasz, ví ne morete tá idti?

37. V szlédnyem dnévi pa toga velikoga szvétká sztáo je Jezus i krícsao je govorécsi: csi sto 'zéja, naj hodi k meni i pijé.

38. Kí vu meni verje, líki píszmo právi: potoczke z csrvá nyegovogabodotekli 'zivevodé.

39. (Tô je pa erkao od Dühá, steroga szo meli vzéti vervajôcsi vu nyem. Ár je escse nej bio Düh szvéti, da je Jezus escse nej bio odícseni.)

40. Vnôgi záto z lüdsztva, szlísavsi tô rêcs, szo pravili: ete je zaisztino te prorok.

41. Drügi szo pravili: ete je te Krisztus; drügi szo pa pravili: jeli z Galilee príde Krisztus?

42. Jeli ne právi píszmo, kâ z szemena Dávidovoga i od Bethlehem meszta, gde je Dávid bio, príde Krisztus?

43. Razscseznenyé je záto med lüdsztvom posztanolo od nyega.

44. Niki 'z nyih szo ga pa steli zgrabiti, ali niscse je nej vrgao na nyega roké.

45. Prisli szo záto ti szlugi k vládnikom popovszkim i Farizeusom, i ercséjo nyim oni: zakaj szte ga nej pripelali?

46. Odgôvorili szo pa tí szlugi: nigdár je nej tak cslovek gúcsao, líki té cslovek.

47. Odgôvorili szo záto nyim Farizeuske: jeli szte i ví zapelani?

48. Jeli je sto z vládnikov popovszki vervao vu nyem, ali z Farizeusov?

48. Nego lüdsztvo eto, stero nezna právde, proketo.

50. Velí nyim Nikodemus, kí e v noci prisao k nyemi, eden bodôcsi 'z nyih:

51. Jeli právda nasa szôdi csloveka, csi prvle ne csüje od nyega i szpózna, ka csiní?

52. Oogôvorili szo i erkli szo nyemi: jeli szí i tí z Galilee? Zbrojávaj i vidi, kâ je prorok z Galilee nej sztano.

53. I sô je vszáki vu hi'zo szvojo.

VIII. TÁL.

I. Vu práznoszti zapopádjena 'zena sze pred Krisztusa pripela I-11. II. Krisztus od szébe szvedocsi 12-20. III. Krisztus vu czerkvi kára 21-24, vesi od Ocsé 25 29, haszek vcsenyá 30-59.

I. 1. Jezus je pa sô na brêg oliveczki.

2. Vgojdno je pa pã prisao vu czerkev, i vsze lüdsztvo je k nyemi prislo, i geto szí je doli szeo, vcsio je je.

3. Pripelali szo pa pizsácske i Farizeuske k nyemi edno 'zeno vu práznoszti zapopádjeno, i posztavivsi jo na szrêdo,

4. Ercséjo nyemi: Vucsitel, eta 'zena je zapopádjena ocsiveszno praznûvajôcsa;

5. Vu právdi je pa nám Môses zapovedao té tákse kamenûvati, ti záto ka velís?

6. Tô szo pa pravili szküsávajôcsi nyega, da bi ga meli tô'ziti. Jezus sze pa doli nagnovsi, pizsao je z prsztom na zemli.

7. Gda bi ga pa nepresztanoma pítali, prizdignovsi sze, ercsé nyim: kí je brezi grêha med vami, té naj prvi kamen na nyô lücsi.

8. I pá sze doli prignovsi, píszao je na zemli.

9. Oni pa szlísavsi i od dúsnevészti kárani, vö szo sli eden za ednim, zacsnovsi od sztarisi no-tri do szlêdnyi, i niháni je Je-

zus szám, i ta 'zena na szrêdi sztojécsa.

10. Gori sze pa opravivsi Jezus, i nikoga nej vidivsi zvün te 'zené, ercsé nyê: 'zena, gde szo oni tvoji to'zci? Niscse te je nej oszôdo?

11. Ona pa ercsé: niscse nej, Goszpodne. Erkao je pa nyê Jezus: ni jász te ne oszôdim; idi, i vcs ne grêsi.

II. 12. Záto nyim je pá velo Jezus govorécsi: Jasz szem szvetloszt szvêta; kí mené naszedüje, ne bode hodo vu kmiczi, nego bode meo szvetloszt 'zítka.

13. Erkli szo nyemi záto Fari-zeuske: ti szám od szébe szvedôcsis, szvedôsztvo tvoje je nej isztinszko.

14. Odgôvoro je Jezus i erkao nyim je: i csi jasz szvedocsim szám od méne, isztinszko je szvedôsztvo moje záto, kâ znám odkud szem prisao, i kama odhájam. Ví pa neznate, odkud idem, i kama odhájam.

15. Ví pôleg têla szôdite, jasz nikoga ne szôdim.

16. Csi pa i szôdim jasz, szôd-ba moja je isztinszka záto, kâ szem nej szám, nego jasz, i, kí me je poszlaó, Ocsa.

17. I vu vasoj právdi je písza-no: ka je dvá csloveka szvedô-sztvo isztinszko.

18. Jasz szem, kí szvedôcsim szám od szébe, i szvedôcsi od méne, kí me je poszlao, Ocsa.

19. Pravili szo nyemi záto: gde je tvoj Ocsa? Odgôvoro je Jezus: niti mené neznate, niti Oco mojega. Dabi mené znali, i Oco mojega bi znali.

20. Ete recsí je gúcsao Jezus pri ladiczi, vucsécsi vu czérkvi. I niscse ga je nej prijao, kâ je escse nej prisla vöra nyegova.

III. 21. Erkao nyim je záto páli Jezus: jasz odhájam, i iszkali me bodete, i vu grêhi vasi merjéte. Kama pa jasz odhájam, ví tá ne morete idti.

22. Pravili szo záto 'Zidovje: jeli sze búje, kâ právi: kama jasz odhájam, ví tá ne morete idti?

23. I erkao nyim je: ví szte z ti szpodányi, jasz szem z ti zgorányi. Ví szte z etoga szvétâ, jasz szem nej z etoga szvétâ.

24. Velim vám záto, kâ vu vasi grêhi merjéte. Ár, csi ne bodete vervali, kâ szem jasz, merjéte vu grêhi vasi.

25. Pravili szo záto nyemi: sto szi ti? i erkao nyim je Jezus zacsétek, od steroga vám i gucsím.

26. Vnôga mám od vász gúcsati i szôditi; ali, kí me je poszlao, isztinszki je; i jasz, ka szem csüo od nyega, tá právim na szvéti.

8. Tál.

27. I nej szo szpoznali, kâ nyim je od Ocsé pravo.

28. Erkao je nyim záto Jezus: gda zviszite Sziná cslovecsega, teda szpoznate, kâ szem jasz, i od méne nikaj ne csinim; nego, liki me je vsio Ocsa moj, tiszta gucsím.

29. I, kí me je poszlao, z menom je. Nej me je niháo szamoga Ocsa záto, kâ jasz nyemi ta vugodna csinim vszigdár.

30. Eta gda bi on gúcsao, vnôgi szo vervali vu nyem.

31. Pravo je záto Jezus k onim 'Zidovom, kí szo vu nyem vervali: csi ví osztánete vu mojej rêcsi, zaisztino szte moji vucseníčke.

32. I szpoznate isztino, i ta isztina oszlobodí vász.

33. Odgôvorili szo nyemi: Ábrahámovo szemen szmo i nikomi szmo nej szlû'zili nigdár, kakda tak právis tí, kâ oszlobodjeni bodete.

34. Odgôvoro je nyim Jezus: zaisztino, zaisztino velim vám; kâ vszáki, ki csini grêh, szluga je grêha.

35. Szluga pa ne osztáne vu hí'zi na veke, szin pa osztáne na veke.

36. Csi vász záto szin oszlobodi, zaisztino oszlobodjeni bodete.

37. Znám, kâ szte Ábrahámovo

szemen; ali íscsete mené bujti, kâ sze rêcs moja ne príme vu vami.

38. Jasz, ka szem vido od Ocsé mojega, tô gucsim, i tak vi, ka szte vidili od ocsé vasega, csi-nite.

39. Odgôvorili szo, ino szo erkli: ocsa nas je Ábrahám. Velí nyim Jezus: da bi Ábrahámovi szinovje bili, dela Ábrahámova bi csinili.

40. Zdaj pa íscsete mené bujti, táksega csloveka, kí je vám isztino gucsao, stero je od Bogá csüo. Tô je Ábrahám nej csinio.

41. Vi csiníte dela ocsé vasega. Erkli szo nyemi záto: mi szmo nejz práznoszti porodjeni; ednoga Ocsó mámo, Bogá.

42. Ercsé nyim záto Jezus: da bi Bôg vas Ocsa bio, lûbili bi me, ár szem jasz z Bogá zísao i idem. Ár niti szem szám od szébe nej prisao, nego on me je poszlao.

43. Zakaj gucsa mojga ne poznate, kâ rêcsi moje ne morete poszlûsati?

44. Vi szte z ocsé vragá, i pozêlénnya ocsé vasega scséte csiníti. On je lûdomorecz bio od zacsétka, i vu isztini je nej osztano záto, kâ nega isztine vu nyem. Gda gucsi lá'z, z lasztivni szvoji miszel gucsi, ár je la'zecz i ocsa lá'zi.

45. Jasz pa, kâ isztino gucsim, ne verjete mi.

46. Sto me more z vász káratí za volo grêha? Csi pa isztino velim: zakaj mi ne verjete.

47. Kí je z Bogá, recsi Bo'ze poszlûsa; za toga volo ví ne poszlûsate, kâ szte nej z Bogá.

48. Odgôvorili szo záto 'Zidovje, ino szo nyemi erkli: jeli ne velímo mí dobro, kâ szi tí Samaritánus i vragá más?

49. Odgôvoro je Jezus: jasz vragá nemam; nego postûjem Ocsó mojega, i ví ne postûjete mené.

50. Jasz pa ne íscsem díko mo-jo; je, kí jo íscse i szôdi.

51. Zaisztino, zaisztino velim vám: csi bode sto rêcs moja zdr'závao, szmrti nebode vido na veke.

52. Erkli szo záto nyemi 'Zidovje: zdaj szmo szpoznali, kâ vrága más. Ábrahám je mr'u i proroczke, i tí právis: csi bode sto moja rêcs zdr'závao, ne kosto szmrti na veke.

53. Jeli szi tí véksi od ocsé nasega Ábraháma, kí je mr'u? i proroczke szo mrli? Koga tí szebé csinís?

54. Odgôvoro je Jezus: csi jasz dícsim szám szebé, dika moja je nikaj. Je Ocsa moj, kí mené dícsi, steroga ví právite, kâ je vas Bôg.

55. I nej szte ga poznali, jasz ga pa znám. I, csi ercsém, kâ ganeznam, bodem priszpodoben k vám la'zec. Ali znám ga i rêcs nyogovo zdr'závam.

56. Ábrahám ocsa vas sze je veszelio, da bi vido dén moj; i vido ga je, i radüvao sze je.

57. Erkli szo nyemi zátó 'Zidovje: pétdeszét lét escse nemas, i Ábraháma szí vido?

58. Erkao nyim je Jezus: zaisztino, zaisztino velim vám; prvle, liki je Ábrahám bio, jasz szem.

59. Popadnoli szo zátó kamén-nye, kâ bi na nyega lücsali. Jezus sze je pa szkrio, i vö je sô z czérkvi prêk idôcsi po szrêdi nyih, i tak je prejsao.

IX. TÁL.

I. Od narodjenoga szlêpoga ozdrávlényá 1-14. II. Od toga ozdrávlénoga szpitávanya 15-34. III. Grêsniczke szo szlêpi 35 41.

I. 1. **I** mîmo idôcsi vido je ednoga csloveka szlêpoga od szvojega rojsztva.

2. I pitali szo ga vucseniczke nyegovi govorécsi: Rabbi, sto je pregrêso, té, ali roditelje nyegoví, kâ je szlêpi porodjeni?

3. Odgôvoro je Jezus: ni ete je nej pregrêso, niti roditelje nyegovi; nego, naj sze nazvêsztijo dela Bo'za vu nyem.

4. Meni je potrêbno delati ono-8.9. Tál.

ga dela, steri me je poszlaó, dokecs je dén; pride nôcs, gda niscse ne bode mogao delati.

5. Dokecs szem na szvétí, szvetloszt szem szvétá.

6. Eta govorécsi plüno je na zemlo, i napravo je blato z szline, i namazao je sz tèm blatom ocsi toga szlêpoga.

7. I erkao nyemi je: idi, muj sze vu jezeri Siloám, (stero razklajeno vcsini, poszlani.) Odisao je zátó i mujo sze je, i prisao je gledécsi.

8. Szôsziðje zátó, i kí szo ga prvle vidili, kâ je szlêpi bio, pravili szo: nej je ete, kí je szedo i proszo?

9. Drügi szo pravili: kâ je té; drügi pa: kâ je priszpodoben k onomi. On je pa velo: jasz szem.

10. Pravili szo nyemi zátó: kakda szo ti odprte ocsi?

11. Odgôvoro je on i erkao je: to cslovek, kí sze veli Jezus, je blato napravo i namazo mi je ocsi, i erkao mi je: idi vu jezero Siloám i muj sze. Idôcsi pa, gda bi sze mujo, pregledno szem.

12. Erkli szo zátó nyemi: gde je on? Veli: neznam.

13. Pelajo pa k Farizeusom toga, kí je pred temtoga szlêpi bio.

14. Bila je pa Szobotta, gda je

blato napravo Jezus, i ôdpro nyemi je ocsí.

II. 15. Záto pá szo ga pítali i Farizeuske, kakda je pregledno. On pa nyim ercsé: blato je polo'zo na ocsí moje, i mujo szem sze, i tak glédam.

16. Pravili szo záto z Farizeusov niki: té cslovek je nej od Bogá, kâ Szobotto ne zdr'záva. Drügi szo pa pravili: kakda more grêsní cslovek tá znamênya csíniti? I razscsêszanye je bilô med nyimi.

17. Velijo tomi szlêpomi pá: tí ka právis od nyega, kâ ti je ôdpro ocsí? On je pa erkao: kâ je prorok.

18. Nej szo záto vervali 'Zidovje od nyega, kâ bi szlêpi bio i ka bi pregledno tecsász, docks szo nej prizvali roditele toga, kí je pregledno.

19. I pítali szo nyéh govorécsi: ete je szin vas, steroga ví velite, kâ je szlêpi porodjeni; kakda tak zdaj vídi?

20. Odgôvorili szo nyim roditelje nyegovi i erkli szo: známó, kâ je ete nas szin, i kâ je szlêpi porodjeni;

21. Kakda pa zdaj vídi, neznamó, ali sto nyemi je ôdpro ocsí, mi neznamó. Szám má vrszt, nyega pítajte, on bode szám gúcsao od szêbe.

22. Eta szo erkli roditelje nyegovi záto, kâ szo sze bojali 'Zidovov. Ár szo sze vküp djáli 'Zidovje, kâ, csi ga sto vadlúvao bode za Krisztusa, vö ga vr'zejo z szpráviscsa.

23. Za toga volo szo roditelje nyegovi erkli: kâ vrszt má, nyega pítajte.

24. Zváli szo záto drügôcs toga csloveka, kí je bio szlêpi, i erkli szo nyemi: dáj diko Bôgi. Mí známó, kâ je té cslovek grêsník.

25. Odgôvoro je záto on i erkao je: csi je grêsník, jasz tô neznam; edno znám, kâ szem szlêpi bio, zdaj pa vídim.

26. Erkli szo pa nyemi pá: ka ti je vcsíno? Kakda je ôdpro tvoje ocsí?

27. Odgôvoro nyim je: 'ze szem vám povedao i nej szte csüli? Jeli i ví scsête nyegovi vucseníccke bidti?

28. Zopszüvali szo ga záto i erkli szo: tí szí vucseník nyegov, mí szmo pa Môsesovi vucseníccke.

29. Mí známó, kâ je Môsesi Bôg gúcsao; toga pa ne znamó, odkud je.

30. Odgôvoro je te cslovek, i erkao nyim je: eto je csüdno delo, kâ ví ne znate, odkud je, i on mi je ôdpro ocsí.

31. Známo pa, kâ grêsnike Bôg ne poszlühne; nego, csi sto Bogá szlühzi i volo nyegovo csini, toga poszlühne.

32. Vekvekôma je nej bilô csüti, kâ bi sto ôdpro ocsi národ-jenoga szlêpoga.

33. Da ne bi bio ete od Bogá, ne bi mogao csiniti nikaj.

34. Odgôvorili szo, i erkli szo nyemi: vu grêhi szí sze tí czêli porôdo, i tí vcsís nász. I vö szo ga vrgli.

III. 35. Csüo je pa Jezus, kâ szo ga vö vrgli; i, gda bi ga najsao, ercsé nyemi: ti, verjes vu Szini Bo'zem?

36. Odgôvoro je on i erkao je: sto je, Goszpodne, naj verjem vu nyem?

37. Ercsé nyemi pa Jezus: i vidis ga, i, kí gucsi sz tebom, on je.

38. On je pa velo: verjem, Goszpodne. I molo ga je.

39. I ercsé Jezus: na szôdbo szem jasz na ete szvét prisao, naj ti nevidôcsi vidijo, i ti vidôcsi szlêpi bodo.

40. I csüli szo níki z Farizeusov eta, kí szo 'z nyim bilí, i erkli szo nyemi: jeli szmo i mi szlêpi?

41. Ercsé nyim Jezus: da bi szlêpi bili, nebi meli grêha; zdaj pa velite, kâ vidimo; záto grêh vas osztáne.

9.10.Tál.

X. TÁL.

I. Od ovcsárnice vrát i vratára 1-10.

II. Od dobroga pasztéra i ovécz 11-21.

III. Od onoga, ka sze je zgódilo v Salamonovom trnáci 22-42.

I. 1. **Z**aisztino, zaisztino velim vám: kí nejde no-

tri po dveraj vu ovcsárnico ovécz, nego gori ide od drügecz, on je tát i razbojnik.

2. Kí pa notri ide po dveraj, pasztér je ovécz.

3. Tomi vratár odpré, i ovczé glász nyegov csüjo. I lasztivne ovczé zové po iméni, i vö je pela.

4. I, gda szvoje lasztivne ovczé vö 'zené, pred nyimi ide, i ovczé ga naszledüjo, kâ znájo glász nyegov.

5. Drügoga pa ne naszledüjo, nego be'zijo od nyega záto, kâ neznajo tühénczov glásza.

6. Eto priliko je nyim erkao Jezus: oni szo pa nej szpoznali, ka bi tô bilô, ka nyim je gúcsao.

7. Záto nyim pá veli: zaisztino, zaisztino velim vám; kâ szem jasz dveri ovécz.

8. Vszi, kí szo pred menom prisli, tatjé szo i razbojniczke; ali nej szo je poszlüsale ovczé.

9. Jasz szem te dveri; po meni csi sto bode notri sô, zdr'zí sze; i notri bode sao, i vö bode sô, i dobro passo nájde.

10. Tát ne pride, nego naj vkrádne i zakole i pogübi; jasz

szem prisao, naj 'zitek májo i obilno májo.

II. 11. Jasz szem ov dober pasztér; te dober pasztér düso szvojo polo'zi za ovczé.

12. Nájemnik pa, i kí je nej pasztér, koga szo nej lasztivne ovczé, vídi vuká idôcsega, i nihá tá ovczé i be'zí, vuk pa trga i razgánya ovczé.

13. Te nájemnik pa be'zí, kâ je nájemnik, i nema szkrbí na ovczé.

14. Jasz szem te dober pasztér, i poznam te moje, i szpoznam sze od tí moji.

15. Liki pozna mené Ocsa, i jasz poznam Ocsó, i düso mojo polo'zim za ovczé.

16. I drüge ovczé mám, stere szo nej z ete ovcsárnice; i one mi je potrêbno eszi pripeleti, i glász moj bodo poszlúsale; i bode edna csrêda i eden pasztér.

17. Za toga volo me lübi Ocsa, kâ jasz polo'zim düso mojo, naj jo pá gori vmemem.

18. Niscse je ne vze me od méne; nego jasz jo polo'zim szám od szébe. Oblászt jo mám doli polo'ziti, i oblászt jo mám pá gori vzéti. Eto zapoved szem vzéo od Ocsé mojega.

19. Razcsesznenyé je záto pá vcsinyeno med 'Zidovmi za volo eti rêcsi.

20. Praviliszo pa vnôgi 'znyi: vragá má i blázni, ka ga poszlúsate?

21. Drügi právijo: ete recsi szo nej vragometnoga. Jeli vrag more szlêpi ocsi odprêti?

III. 22. Bilí szo pa czérkvi poszvecsenyá szvétki vu Jerusálemi, i bila je zima.

23. I hodo je Jezus vu czérkvi po trnáci Salamonovom.

24. Okôli szo ga vzéli záto 'Zidovje i pravili szo nyemi: kak dugo dr'zís vu dvojnószti düso nasó? Csi szí tí Krisztus, povej nám ocsiveszno?

25. Odgôvoro je nyim Jezus: povedao szem vám, i ne verjete. Ta dela, stera jasz csinim vu iméni Ocsé mojega, totá szvedocsijo od méne.

26. Ali ví ne verjete záto, kâ szte nej z ovécz moji, liki szem vám erkao.

27. Ovczé moje moj glász poszlúsajo; i jasz poznam nyé, i one me naszledüjo.

28. I jasz nyim dám 'zitek vekivecsni, i ne szkvarijo sze na veke, i niscse je ne ftrgne z roké moje.

29. Ocsa moj, ki je je meni dáó, véksi je od vszé, i niscse ji ne more ftrgnoti z roké Ocsé mojega.

30. Jasz i Ocsa szva edno.

31. Zgrabili szo záto pá ka-

ménje 'Zidovje, da bi ga kame-
nūvali.

32. Odgôvoro nyim je Jezus: vnôga lêpa dela szem vám pokázao od Ocsé mojega, za steroga z tēh dēl me kamenūjete?

33. Odgôvorili szo nyemi 'Zidovje govorécsi: za dobroga dela volo te ne kamenūjemo, nego za volo preklinyanya; i, kâ ti cslovek bodôcsi, szám szebé Bogá csinis.

34. Odgôvoro nyim je Jezus: nej je pizsano vu vasoj právdi, jasz szem erkao, Bogovje szte.

35. Csi je one pravo Bogé, kim je rêcs Boza vcsinyena, i ne more sze razvézati písma;

36. Zakaj tak od tisztoga, koga je Ocsa poszveto i poszlaona ete szvét, vi velíte: kâ preklinyas, kâ szem pravo, Szin Bo'zi szem?

37. Csi ne csinim dela Ocsé mojega, ne verte mi.

38. Csi pá csinim, i dônok mi ne verjete, tim delam verte; naj znáte i verjete, kâ je Ocsa vu meni i jasz vu nyem.

39. Iszkali szo ga záto pá zgrabiti; i vō nyim je odísao z roké nyihove.

40. I odísao je pá prèk Jordána vu meszto, gde je bio Ivan oprvics krsztsávajôcsi, i tam je osztano.

10.11.Tál.

41. I vnôgi szo sli k nyemi i pravili szo: kâ je Ivan isztina nikaksega znamēnya nej vcsino; vsza pa, kâ je pravo Ivan od etoga, isztinszka szo bilá.

42. I vervali szo vnôgi tam vu nyem.

XI. TÁL.

I. Od Bethániánszkoga Lázara betega, szmrti i gori sztanenýá 1.44. II. 'Zidovje scsejo Krisztusa vmoriti 45-57.

I. 1. **B**io je pa eden betēzni Lázár z Bethánie, z meszta Márie i Márthe nyé szesztre.

2. (Bila je pa tô tá Mária, stera je namázala Goszpodna z mazalom i briszala je nogé nyegove z vlaszmi szvojimi, stere brat Lázár je betēzen bio.)

3. Poszlae szo záto te szesztre k nyemi govorécse: Goszpodne, ovo, steroga lūbis, je jáko nemocsen.

4. Szlisavsi pa Jezus ercsé: eta nemocsnoszt je nej k szmrti, nego na Bo'zo díko, naj sze dícsi Szin Bo'zi po nyem.

5. Lübo je pa Jezus Mártho, i szesztro nyé, i Lázara.

6. Gda bi pa csūo, kâ je nemocsen, teda isztina je escse osztano, vu sterom meszti je bio, dvá dni.

7. Po tom ercsé vucsenikom: hodmo pá vu Judeo.

8. Velijo nyemi vucsenícze:

Rabbi, zdaj szo te íszkali ka-
menüvati 'Zidovje, i pá ides tá?

9. Odgôvoro je Jezus: jeli je
nej dvanájszeta vöra toga dné-
va? Csi sto hodi vu dnévi; ne
potekne sze: ár szvetloszt etoga
szvêta vidi.

10. Csi pa sto hodi v nocsi; po-
tekne sze: ár szvetloszti nega vu
nyem.

11. Eta ercsé i potom nyim ve-
li: Lázár nas priátel, je zász-
pao; ali ídem, naj ga obüdim.

12. Erkli szo nyemi záto vu-
cseniczke: Goszpodne, csi je
zászpao, ozdrávi.

13. Erkao je pa tô Jezus od
szmrli nyegove: oni szo pa sti-
mali, kâ od szpanyá szna právi.

14. Teda záto nyim ercsé Je-
zus ocsiveszno: Lázár je mr'u.

15. I veszelim sze za vász volo;
naj verjete, kâ szem nej bio tam.
Ali hodmo k nyemi.

16. Erkao je záto Tomás, ki
sze zové dvojnik, kvucsenikom:
hodmo i mí, naj 'znyim merjémo.

17. Gda bi záto Jezus prisao;
najsao je; kâ je 'ze stiri dní bio
vu grobi.

18. (Bila je pa Bethánia blüzi
k Jerusálemi, liki na petnájszet
be'zájov.)

19. I vnôgi z 'Zidovov szo pri-
sli k nyima k Márthi i Márii: da
bi je trôstali nad nyidvi bratom.

20. Záto Mártha, kak je zacsü-

la, kâ Jezus ide, pred nyega je
bé'zala: Mária je pa vu hi'zi
szédêla.

21. Erkla je záto Mártha k Je-
zusi: Goszpodne, da bi eti bio,
brat moj ne bi mr'u.

22. Ali i zdaj znám: kâ, kako-
li bos proszo Bogá, dá ti Bôg.

23. Velí nyej Jezus: gori sztá-
ne brat tvoj.

24. Velí nyemi Mártha: znám,
kâ gori sztáne vu gori sztane-
nyej na szlejdnyi dén.

25. Ercsé nyej Jezus: jasz szem
gori sztanenýé i 'zitek; ki verje
vu meni, i csi merjé, 'zivo bode.

26. I vszáki, ki 'zivé i verje
vu meni, ne merjé na veke. Ver-
jes tô?

27. Velí nyemi: kakpa Goszpod-
ne. Jasz szem vervalá, kaj szí ti
Krisztus ov Szin Bo'zi, na szvét
pridôcsi.

28. I, gda bi eta erkla, odísła je
i zvála je Mário szesztro szvojo
szkrivoma erkôcsa: Vucsitel je
tü i zové te.

29. Ona pa, kak je csüla, taki je
gori sztánola i sla je k nyemi.

30. (Nej je pa escse prisao Je-
zus vu meszto: nego je bio na
meszti, gde je pred nyega pribê-
'zala Mártha.)

31. Záto 'Zidovje bodôcsi 'znyôv
vu hi'zi i trôstajôcsi jo vidôcsi
Máριο, kâ je hitro gori sztánola
i vö sla, naszledüvali szo jo go-

vorécsi: kâ ide k grobi; naj sze tám jôcse.

32. Zâto Mária, kak je tá prisla, gde je bio Jezus, vidôcsa ga, szpâdnola je pred nogé nyegove govorécsa nyemi: Goszpodne, da bi eti bio, ne bi mr'u moj brat.

33. Jezus zâto, kak jo je vido plakajôcso i' znyôv pridôcse 'Zidove plakajôcse, zaskripno je vu dûhi i zburkao sze je.

34. I ercsé: gde szte ga polozili? Velijo nyemi: Goszpodne, hodi i pogledni.

35. Zaszkúzo sze je pa Jezus.

36. Pravili szo zâto 'Zidovje: ovo, kakda ga je lûbo!

37. Niki pa 'z nyih szo erkli: nej je mogao ete, ki je ôdpro ocsi toga szlêpoga, vcsiniti; da bi i ete ne mr'o?

38. Jezus zâto pá zaskripnovsi vu szebi, sô je k grobi. Bila je pa lûknya, i kamen je bio na nyô djáni.

39. Ercsé Jezus: vzetete te kamen. Velí nyemi szesztra toga mrtvoga, Mártha: Goszpodne, 'ze disi; ár je 'ze strtoga dnéva.

40. Velí nyej Jezus: nejszem ti pravo; kâ, csi bos vervalá, vídila bos díko Bo'zo?

41. Kraj szo vzéli zâto te kamen: gde je bio te mrtvi polo'zeni. Jezus je pa gori zdigno ocsi i erkao je: Ocsa, hválo ti dâjem; kaj szi me poszlühno.

11. Tál.

42. Jasz szem pa znao; kame vszigdár poszlühnes: ali za volo lüdsztva okôlí sztojécsega velim; naj verjejo, kâ szi me típoszla.

43. I eta govorécsi, z velikím glászom je krícsao: Lázár, hodi vö.

44. I vö je sô te mrtvi zvézane nogé i roké majôcsi z povijalom, i obráz nyegov je szbriszácsov obdáni bio. Velí nyim Jezus: odvé'zte ga i püsztite ga, najde.

45. Vnôgi zâto z 'Zidovov pridôcsi k Marii i vidôcsi, stera je vcsino Jezus, vervali szo vu nyem.

46. Niki 'znyih szo pasli k Farizeusom i povedali szo nyim: stera je vcsino Jezus.

II. 47. V küp szo szpravili zâto vládníccke popovszki i Farizeuske te veliki tanács i pravili szo: ka csinimo? Ár ete cslovek vnôga znamejnja csini.

48. Csi ga tak nihámo: vszi bodo vu nyem vervali i pridó Rímlánczi i vzemejo nám i meszto i lüdsztvo.

49. Eden pa nikák 'z nyih Kajáfás vísesnyi pop bodôcsi v tisztom leti ercsé nyim: ví nikaj nezna.

50. Niti ne premiszlite: kâ je nám bole; naj eden cslovek merjé za vsze lüdstvo, i vesz národ sze ne pogübi.

51. Tô je pa szám od szébe nej pravo: nego vísesnyi pop bodôcsi v tisztom leti proroküvao je, kâ bi Jezus meo mrêti za vesz národ.

52. Inej za té národ szamo: nego naj i szini Bo'ze, ki szo rasztepeni, vküp szprávi vu edno csrêdo.

53. Od tisztoga dnéva záto táncsivali szo szí: naj ga bujejo.

54. Jezus je záto nej vecs ocsiveszno hodo med 'Zidovmi: nego je odisao od tisztecz vu dr'zélo blúzi k püscsávi v meszto, stereo sze z ové Efraim; i tam je prebívao z szvojimi vucseníkmi.

55. Bio je pa blúzi Vüzen 'Zidovov: i slo ji je vnogo gori v Jerusálem z one dr'zéle na vüzen; da bi sze ocsisztli.

56. Iszkali szo záto Jezusa i pravili szo eden drügomi med szebom vu czérkvi sztojécsi: ka sze vám vídi; kâ je nej prisao na szvétek?

57. Dáli szo pa i vládniczke povszki i Farizeuske zapoved: kâ, csi bi sto znao, gde bi bio, povedao bi; da bi ga zgrabili.

XII. TÁL.

I. Z drágim mazalom sze Krisztus námáze, 1-11. II. Jezus na oszelníci ide v Jerusálem, 12-23. III. Od v zemlo vr'zene psenicze, 24-26. IV. Krisztusa Ocsa csüdno dicsi, 27-36. V. 'Zidovszke nevernoszti zrok, 37-50.

I. 1. **P**risao je záto Jezus pred vüzmom sesztimí dné-

vi vu Bethánio: gde je bio Lázarte mrtvi, steroga je gori obüdo z mrtvi.

2. Napravili szo nyemi záto tam vecsérjo: i Mártha je szlüzila; Lázar je pa eden bio z oni, ki szo v kúp doli szeli.

3. Vzêla je záto Máriá eden fünt z právoga nardusa dráge maszti i mázala je nogé Jezusove i brisza je z vlaszmi szvojimi nogé nyegove. Hí'za je pa napunyena z disênym te maszti.

4. Veli záto eden z vucsenikov nyegovi Júdas Iskariotes Simonov szin on, ki ga je bodôcsi bio odati.

5. Zakaj je tô mazalo nej odáno za trisztô szódôv i dáno szíromákom.

6. Erkao je pa tô nej, ka bi szkrb méo na szíromáke: nego, kâ je tát bio i mosnyô je méo, i ona, stera szo notri metali je on noszo.

7. Erkao je záto Jezus: niháj jo; na dén pokopanya mojega je ona tô obdr'zála.

8. Ár szíromáke bodte vszigidár z szebom meli: mené pa ne bodete vszigidár meli.

9. Szpoznalo je záto doszta lüdsztva z 'Zidovov, kâ je tam bio: i prisli szo nej za volo Jezusa szamo; nego, da bi i Lázara vídili, steroga je z mrtvi zbüdo.

10. Tanács szo pa dr'zali vlád-

niczke popovszki: kâ bi i Lázara bujli.

11. Kâ szo vnôgi 'Zidovje za volo nyega tá sli, i vervali szo vu Jezusi.

II. 12. Te drügi dén je pa vno-go lüdsztva prislo na szvétek szlisavsi: kâ je prisao Jezus vu Jerusálem.

13. Vzéli szo pálmové vejke i vö szo sli pred nyega i kricsali szo: Ho'zanna, blagoszlovleni, kí ide vu iméni Goszpodnovom, král Izraelszki.

14. Najsao je pa Jezus oszliczka, i na nyega szí je szeo, liki je pizsano:

15. Ne boj sze csi Sionszka; ovo, král tvoj ide szedécsi na oszelnicze 'zrbéti.

16. Eta szo pa nej szpoznali vucseniczke nyegovi oprvics: nego, gda je odicseni bio Jezus, teda szo sze szpômenoli; kâ szo eta bilá od nyega pizsana; i, ka szo nyemi tá vcsínili.

17. Szvedocsilo je záto to lüdsztvo; stero je'z nyim bilô; kâ je Lázara z groba zváo i z mrtvi ga je zbüdo.

18. Za toga volo je i pred nyega slo lüdsztvo; kâ je csülo; kâ je tô znaménye vcsíno.

19. Farizeuske szo záto erkli szami k szebi: vidite, kâ nikaj ne valáte? Ovo, vesz szvét za nyim ide.

12. Tál.

20. Bilí szo pa níki Grki zoni, ki szo gori sli; da bí Bogá molili vu szvétki.

21. Tej szo záto sli k-Filippi, ki je bio od Bethsajde Galilee; i proszili szo ga govorécsi: Goszpodne, scsémó Jezusa viditi.

22. Ide Filip i povej Andrásí, i páli András i Filip ercséta Jezusi.

23. Jezus nyim je pa odgôvoro govorécsi: prisla je vöra, naj sze odicsi Szin cslovecsi.

III. 24. Zaisztino, zaisztino velim vám: csi zrno psenicsno ne szpádne vu zemlo, i zegnijé, ono szamo osztáne; csi pa zegnijé, vnogo száda prineszé.

25. Ki lübi düso szvojo, zgübi jo: i ki odürjáva düso szvojo na etom szvéti, vu 'zitek vekivecsni jo zdr'zi.

26. Csi sto meni szlü'zi; mené naj naszledüje; i, gde szem jasz, tam bode moj szluga; i, csi sto meni szlü'zi, postüvao ga bode Ocsa.

IV. 27. Zdaj sze je zburkala düsa moja; i ka právím? Ocsa zdr'zi me z vöre ete. Ali za toga volo szem prisao vu tô vöro.

28. Ocsa, odicsi tvoje imé. Prisao je záto glász z nébe: i odicsó szem i páli odicsim.

29. To lüdsztvo záto sztojécse i szlisavse erklo je: grmlajcza sze je zgodila. Drügi szo pa prävili: angel nyemi je gücsao.

30. Odgôvoro je pa Jezus i erkao : nej je té glasz za mojo volo vcsinyeni ; nego za vazo volo.

31. Ždaj je szôdba etoga szvêta : zdaj bode poglavnik etoga szvêta vö vr'zeni.

32. I jasz, csi sze zviszim od zemlé, vsze bom za shebom vlêkao.

33. (Tô je pa pravo znamenûvajôcsi sz kâksov szmrtjov nyemi je mrêti.)

34. Odgôvorilo nyemi je pa lûdsztvo : mi szmo csûli z právde, kâ Krisztus osztáne na veke ; i kakda ti právis, ka je potrêbno zvisenomi bidti Szini cslovecsemi ? Sto je te Szin cslovecsi ?

35. Erceé nyemi záto Jezus : escse malo vrêmena je ta szvetloszt zvami ; hodite , dokecs szvetloszt máte , naj vász kmicza ne zapopádne. I, ki hodi vu kmiczi, nezna, kama ide.

36. Dokécs szvetloszt máte ; verte vu szvetloszti : naj szinovje szvetloszti bodete. Èta je gúcsao Jezus : i odidôcsi szkrio sze je od nyih.

V. 37. Csi gli je pa teliko znamenya vcsino pred nyimi : dônok szo nej vervali vu nyem ;

38. Naj sze szpunirêcs E'zaiás proroka, ki je erkao : Goszpodne, sto je vervao nasemi predganyi ; i rama Goszpodnova komi sze je oznánila ?

39. Za toga volo szo nej mogli vervati ; ár pá veli E'zaiás :

40. Oszlêpo je nyih ocsi i obtrdo je nyihovo szrcze : naj ne vidijo z ocsmi i ne razmijo z szrczom i povrnêjo sze i zvracsim je.

41. Èta je erkao E'zaiás : gda je vido diko nyegovo i gúcsao je od nyega.

42. Priszpodobnim tálom i z vládnikov szo vnôgi vervali vu nyem : ali za volo Farizeusov szo ga nej vadlûvali ; da bi sze z szpráviscsa vö ne vrgli.

43. Ár szo bole lûbili diko lûdi : liki diko Bo'zo.

44. Jezus je pa krícsao i erkao : ki vu meni verje, ne verje vu meni ; nego vu onom, ki me je poszlao.

45. I, ki mené vidi, vidi onoga ; ki je mené poszlao.

46. Jasz szem za szvetloszt na szvêt prisao : naj vszáki, ki vu meni verje, vu kmiczi ne osztáne.

47. I, csi sto ne bode poszlûsao recsi moje i ne bode vervao, jasz ga ne szôdim. Ár szem nej prisao záto ; naj szvêt szôdim : nego, naj szvêt zdr'im.

48. Ki mené zavr'ze i ne vze-me gori recsi moje : má, ki ga szôdi. Ta rêcs, stero szem gúcsao, ona ga bode szôdila na szlêdnyi dén.

49. Ár szem jasz szám od szé-

be nej prisao: nego, kí je mené poszlao, Ocsa, on mi je zapovid dáó; ka morem praviti, i ka gúcsati.

50. I znám: kâ je zapovid nyegova 'zitek vekivecsni. Zâto, ka jasz gucsim, liki je velo meni Ocsa, tak gucsim.

XIII. TÁL.

I. Od nóg mujvanya, 1-20. II. Potom od pri sztoli zgovárjanya, 21-38.

I. 1. **P**red vüzmenim szvétkom pa znajôcsi Jezus, kâ je prisla nyegova vöra, naj prêk ide z etoga szvéta k Ocsi, lübo je te szvoje lasztivne na szvéti; i tak je je do koncza lübo.

2. I gda je vecsérja vcsinyena bila (gda je 'ze vrág vrgao vu szrczé Judás Iskariotesa sziná Símonovoga, naj ga odá.)

3. Znajôcsi Jezus, kâ nyemi je vsza dáó Ocsa vu roké, i kâ je od Bogá zísao i k Bôgi ide.

4. Gori je sztano od vecsérje; i doli dene gvant i vzeme briszacso, i opâse sze 'z nyôv.

5. Potom vlejé vodô vu mujváonniczo i zácsao je mujvati nogé vucsenikov, i briszati z briszácsov, z sterov je bio opászani.

6. Pride zâto k Símon Petri i veli nyemi on: Goszpodne, ti bos meni mujvao nogé?

7. Odgôvoro je Jezus i erkao nyemi je: ka jasz csinim, tí zdaj neznas; szpoznas pa potom.

12.13. Tál.

8. Veli nyemi Peter: z nikaksim tálom ne bos mujvao nogé moje na veke. Odgôvoro nyemi je Jezus: csi te ne bom mujvao; nejmas tála zmenom.

9. Veli nyemi Símon Peter: Goszpodne, nej li nogé moje szamo; nego i roké i glavô.

10. Veli nyemi Jezus: kí je mujti; nej nyemi je potrêbno; nego, naj li nogé mujje; ár je csisztí czêli. I ví szte csisztí: ali nej vszi.

11. Ár je znao, sto ga odá: zâ toga volo je pravo; nej szte vszi csisztí.

12. Gda bizâto mujo nogé nyihove: na szébe je vzéo gvant szvoj. I doli szedécsi pa nyim veli: znáte, ka szem vám vcsino?

13. Ví zovéte mené, vucsitel i Goszpôd: i dobro velite; ár szem jasz.

14. Csi zâto szem jasz mujvao vase nogé Goszpôd i vucsitel: i ví morete eden drügomi mujvati nogé.

15. Ár példo szem vám dáó: naj, liki szem jasz vcsino vám, i ví csiníte.

16. Záisztino, zaisztino velim vám: nej je szluga véksi od Goszpôda szvojega, niti te poszlani je nej véksi od onoga, kí ga je poszlao.

17. Csieta znáte: bla'zeni szte, csi je csiníte.

18. Ne právim od vszê vász : jasz znám, stere szem odébrao, nego, naj sze píszmó szpuni; kí jej z menom krüh, on je, kí je gori zdigno petô szvojo prôti meni.

19. Zdaj pa velim vám: da prve, liki bode, naj, gda bode, verjete, kâ szem jasz.

20. Zaisztino, zaisztino velim vám: kí gori vzeme tisztoga, steroga jasz poslem, mené vzeme; kí pa mené vzeme, vzeme onoga, kí je mené poszlao.

II. 21. Eta gda bi Jezus erkao, zburkao sze je vu dûhi, i szvedôcso je, i erkao je: zaisztino, zaisztino velim vám; kâ me eden z vász odá.

22. Glédali szo zâto eden na drügoga vucseniczke, dvojécsi, od koga bi pravo.

23. Bio je pa le'zécsi eden ti vucsenikov nyegovi vu Jezusovom krili, steroga je lübo Jezus.

24. Kivao je zâto tomi Simon Peter: ka bi szpitávao, sto bi bio, od koga právi.

25. Notri szpadnovsi pa on na prszí Jezusove, ercsé nyemi: Goszpodne, sto je?

26. Odgovori Jezus: on je, komi jasz te namocseni falácsecz dâm. I namocsivsi falácsecz, dâo ga je Judás Iskariotesi Simonomi szini.

27. I po falácseczi teda je notri

sô v nyega Satan. Velí zâto nyemi Jezus: ka csinís, hitro csini.

28. Tô je pa niscse nej znao ti szedécsi, k komi nyemi je velo.

29. Ár szo niki stimali, da je mosnyô meo Júdás, kâ nyemi velí Jezus: küpi, ka szo nám potrêbna na szvétek, ali, ka bi kâ szíromâkom dâo.

30. Vzévsi zâto on te falácsecsek, preczi je vö sô. Bila je pa nôcs.

31. Gda bi zâto vö odisao, velí Jezus: zdaj je odíczeni Szin cslovecsi, i Bôg je odíczeni vu nyem.

32. Csi je Bôg odíczeni vu nyem, i Bôg ga bode dícso szâm vu szebi, i preczi ga bode dícso.

33. Szinki, escse szem edno malo z vami. Iszkali me bodete; i, liki szem pravo 'Zidovom, kâ, kama jasz odhâjam, ví ne morete idti; i vám tak velim zdaj.

34. Zapoved nôvo dâm vám, naj eden drügoga lübite; liki szem vász jasz lübo, tak i ví lübite eden drügoga.

35. V tom szpoznajo vszi, kâ szte moji vucseniczke, csi lübézen máte eden k drügomi.

36. Velí nyemi Simon Peter: Goszpodne, kama odhâjas? Odgôvoro je nyemi Jezus: kama odhâjam, tá me ne mores zdaj naszledüvati; potom bos me pa naszledüvao.

37. Velí nyemi Peter: Goszpodne, zakaj te zdaj ne morem naszledŭvati? Dŭso mojo za t be doli denem.

38. Odg voro nyemi je Jezus: dŭso tvojo za m ne denes doli? Zaisztino, zaisztino velim tebi: ne bode kok t pop vao, dokecs me trikrát ne zatajís.

XIV. T L.

I. Krisztus nadale tr sta vucseníke 1-4.
II. Z Ocsom je edno 5-21. III. Vucseníkom ob cse D h  Szv. szvoj m r, i szamoga szeb  22-31.

I. 1. **N**aj sze ne zburka szrcz  vase, verjete vu B gi, i vu meni verte.

2. Vu hi'zi Ocs  mojega je doszta prebiv liscs. Da tak ne bi bil , povedao bi v m: idem szpr vat v m meszto.

3. I, csi bom s  i szprávim v m meszto, p  pr dem i vzemem v sz k szebi; naj, gde szem jasz, i v  tam bodete.

4. I, kama jasz odh jam, zn te, i p t zn te.

II. 5. Velí nyemi Tom s: Goszpodne, ne znamo, kama odh jas; i kakda bi mogli p t znati?

6. Velí nyemi Jezus: jasz szem ta p t, i isztina, i 'zitek; nisc  ne pr de k Ocsi, nego po meni.

7. Da bi poznali men , i Ocs  mojega bi poznali; i od eti m o ga poznate, i vidili szte ga.

13.14.T l.

8. Vel  nyemi Filip: Goszpodne, pok 'zi n m Ocs , i zadoszta n m je.

9. Vel  nyemi Jezus: teliko vr mena szem z vami, i nej szi me poznao? Filip, k  men  v di, vidi Ocs ; i kakda ti pr vis, pok 'zi n m Ocs ?

10. Ne verjes, k  szem jasz vu Ocsi i Ocsa je vu meni? Recsi, stere jasz v m gucsim, sz m od szebe ne gucsim; nego Ocsa, k  vu meni preb va, on csini t  dela.

11. Verte mi, k  szem jasz vu Ocsi, i Ocsa je vu meni; csi pa nej, za volo ti d l verte mi.

12. Zaisztino, zaisztino velim v m; k  vu meni verje, dela, stera csinim, i on bode csinio; i v ksa od eti bode csinio z to, k  jasz k Ocsi mojemi idem.

13. I, kakoli bodete proszili vu im ni mojem, t  vcsinim, naj sze d csi Ocsa vu Szini.

14. Csi bodete ka proszili vu im ni mojem, jasz vcsinim.

15. Csi me l bite, zapovedi moje zdr' vajte.

16. I jasz bom proszo Ocs , i dr goga obeszelitela d  v m, naj oszt ne z vami na veke.

17. D h te isztine, steroga szv t ne more vz ti z to, k  ga ne vidi, niti ga ne pozna. V  ga pa poznate,  r pri v sz oszt ne, i vu vami bode.

18. Ne nihám vász szirôte, prídem k vám.

19. Escse malo, i te szvét me vecs ne de vido; ví pa me vidili bodte záto, kâ jasz 'zivém, i ví bodte 'ziveli.

20. Vu onom dnévi szpoznate ví, kâ szem jasz vu Ocsi mojem i ví vu meni, i jasz vu vami.

21. Kí má zapôvedi moje i nyé zdr'záva, on je, kí lübi mené; i kí mené lübi, lübleni bode od Ocsé mojega, i jasz ga bodem lübo, i vö sze nyemi vjávím.

III. 22. Ercsé nyemi Judás (nej te Iskariotes:) Goszpodne, kâ je, kâ sze nám vö vjávís, i nej szvétí?

23. Odgôvoro je Jezus i erkao nyemi je: csi sto mené lübi, Rêcs mojo bode zdr'závao; i Ocsa moj de ga lübo, i k nyemi prídemo i sztanyé szí pri nyem na-právímó.

24. Kí mené ne lübi, Recsí moje ne zdr'záva; i ta Rêcs, stero csüjete, nej je moja, nego ono-ga, kí je mené poszlao, Ocsé.

25. Eta szem vám pravo pri vász bodôcsi.

26. Te obeszelitel pa, Düh szvétí, stero ga posle Ocsa vu mojem iméni, on vász bode vsza vecsio, i na pamet bode vám prinásao vsza, stera szem vám pravo.

27. Mér nihám vám, mér moj

dám vám; nej, liki szvét dá-va, jasz vám dám; naj sze ne zburka szrcze vase, niti sze ne bojí.

28. Csüli szte, kâ szem jasz vám erkao: odhájam i prídem k vám. Da bi me lübili, radü-vali bi sze, kâ szem pravo: idem k Ocsi, ár je Ocsa moj véksi od méne.

29. I zdaj szem vám pravo: prvle, liki bode, naj, gda bode, verjete.

30. Ne bom vecs doszta gúcsó z vami. Ár je prisao etoga szvét-ta poglavnik, i vu meni nema nikaj.

31. Nego, naj szpozna szvét, kâ lübm Ocsó, i, liki je zapo-vedao meni Ocsa, tak csinim. Sztante gori, hodmo odnut.

XV. TÁL.

I. Od pravicsnoga trsza 1-16. II. Od trós-ta vu odürjávanyi szvétá 17-27.

I. 1. **J**asz szem te isztinszki trsz, i Ocsa moj je go-ricz delavecz.

2. Vszáko rozgo, stera vu me-ni ne prinása száda, kraj jo vrê-ze; i vszáko, stera szád pri-nása, ocsíszti jo, naj vecs száda prinása.

3. 'Ze szte vi csíszti za volo rêcsi, stero szem vám gúcsó.

4. Osztante vu meni, i jasz vu vami. Liki rozga ne more száda neszti száma od szébe; nego,

csi osztáne na trszí, tak ni ví, csi vu meni ne osztánete.

5. Jasz szem trsz, ví szte rozgé; kí osztáne vu meni, i jasz vu nyem, té doszta száda prinása. Ár brezi méne nikaj ne morete csiniti.

6. Csi sto ne osztáne vu meni, vö sze vr'ze, liki rozga, i poszêhne, i vküp je poberéjo i vu ogen je vr'zejo i zguri.

7. Csi osztánete vu meni i recsi moje vu vami osztánejo, kakoli bodte steli, proszte, i bode vám.

8. Vu etom sze dícsi Ocsa moj, naj vnogo száda prinásate, i bode moji vucseniczke.

9. Liki je lübo mené Ocsa, i jasz szem tak lübo vász. Osztante vu mojoj lübéznoszi.

10. Csi zapovedi moje bodete zdr'závali, osztánete vu mojoj lübéznoszi, liki szem jasz zapovedi mojega Ocsé zdr'zao, i osztánem vu nyegovoj lübéznoszi.

11. Tá szem gúcsó vám, naj radoszt moja vu vami osztáne, i radoszt vasa sze szpuni.

12. Eta je moja zapoved, naj eden drügoga lübite, liki szem jasz vász lübo.

13. Vékse od ete lübéznoszi niscse nema, liki, csi sto düso szvojo polo'zi za priátele szvoje.

14. Ví szte priátelje moji, csi

15. Tál.

csiníte, ka vám jasz zapovedávam.

15. Vecs vász ne právim szluge záto, kâ szluga nezna, ka csiní nyegov Goszpôd. Vász szem pa pravo priátele záto, kâ szem vsza stera szem csüo od Ocsé mojega, vám na znánye dáo.

16. Nej szte me ví odébrali; nego jasz szem vász odébrao, i posztavo szem vász, naj idete i szád prinásate, i szád vas osztáne; da, kakoli bodete proszili Ocsó vu iméni mojem, dá vám.

II. 17. Tá vam zapovedávam, naj eden drügoga lübite.

18. Csi vász szvét odürjáva, znáte, kâ je mené prvle, liki vász, odürjávo.

19. Da bi z szvéta bili, szvét bi, ka je nyegovo lasztivno, lübo; da szte pa nej z szvéta, nego szem vász jasz odébrao z szvéta, za toga volo vász odürjáva szvét.

20. Szpômente sze z te rêcsi, stero szem vam jasz pravo: nej je szluga véksi od goszpôda szvojega. Csi szo mené prega nyali, i vász bodo preganyali; csi szo rêcs mojo zdr'závali, i vaso bodo zdr'závali.

21. Ali eta vsza bodo vám csinili za volo iména mojega, kâ ne znajo onoga, ki je mené poszlao.

22. Da ne bi prisao i nyim gúcsao, grêha ne bi meli; zdaj pa zágovora nemajo od grêha szvojega.

23. Ki mené odürjáva i Ocsó mojega odürjáva.

24. Csi tá dela ne bi csinío med nyimi, stera je niscse drügi nej csinío, grêha ne bi meli; zdaj pa i vidili szo, i odürili szo i méné i Ocsó mojega.

25. Ali tô je záto, naj sze szpuni rêcs píszana vu právdi nyihovoj, kâ szo me zobsztom odürjávali.

26. Gda pa pride te Obeszeli-
tel, steroga vám jasz poslem,
od Ocsé (Düh te isztine, kí od
Ocsé zhája,) on bode szvedo-
cso od méné.

27. Ali i vi szvedocsili bodete,
ár szte od zacsétka z menov.

XVI. TÁL.

I. Krisztus dvôje pohüsanye odvracsüje,
stero zhája szvétá odürjávanya I-4, z
szvojega odhájanya 5-7. II. Od Dühá
Szv. csészti 8-15. III. Od trósta vn
szkúsávanyi 16-22. IV. Od molívti
23-33.

I. 1. **E**ta szem vám gúcsao,
naj sze ne szpácsite.

2. Z szpráviscs vászvô zgonijo.
Ali pride i vöra, da vszáki, kí
vász buje, bode stímao, kâ Bôgi
szlű'zbo vcsiní.

3. I eta vcsinijo vám záto, kâ
szo nej poznali Ocsó, niti méné.

4. Ali eta szem vám gúcsao,

naj, gda príde vöra, sze zpo-
menéte z eti, kâ szem vám jasz
erkao; eta szem pa vám od za-
csétka nej povedao, ár szem z
vami bio.

5. Zdaj pa odhájam k onomi,
kí me je poszlao, i niscse me
z vász ne píta: kama ides?

6. Nego, kâ szem vám eta gú-
cso, 'zaloszt je napunila szrcze
vase.

7. Ali jasz isztino velim vám:
dobro je vám, naj jasz odídem.
Ár, csi ne odídem, te obesze-
li-
tel ne pride k vám; csi bom pa
sô, poslem ga k vám.

II. 8. I, gda on príde, ká-
rao bode ete szvét od grêha, i od
pravicze, i od szôdbe.

9. Od grêha záto, kâ szo nej
vervali vu meni.

10. Od pravicze pa, kâ k moj-
mi Ocsi ídem, i vecs me ne bo-
dete vidili.

11. Od szôdbe pa, kâ je po-
glavnik etoga szvétá oszodjeni.

12. Escse vám doszta mám
praviti, ali zdaj ne morete no-
sziti.

13. Gda pa on príde Düh te
isztine, pelao de vász vu vszo
isztino. Ár ne bode gúcsó szám
od szébe; nego, sterakoli bode
csüo, gúcsó bode, i tá pridôcsa
vám nazvêszti.

14. On bode me dícsó, ár z mo-
jega vzeme, i nazvêszti vám.

15. Vsza, stera má Ocsa, moja szo; za toga volo szem erkao: kâ z mojega vzeme, i nazvêszti vám.

III. 16. Edno malo, i ne bodete me vidili; i páli edno malo, i vidili bodete me záto, kâ jasz odhájam k Ocsi.

17. Erkli szo záto niki z vucseníkov nyegovi eden k drügomi: kâ je tô, ka nám právi: edno malo, i ne bodete me vidili, i páli edno malo, i vidili me bodete; ino, kâ jasz odhájam k Ocsi.

18. Pravili szo záto: kâ je tô, ka právi, malo? Ne znamo, ka gucsi.

19. Szpoznao je pa Jezus, kâ szo ga steli pítati, i ercsé nyim: od toga szpitáivate eden drügoga, kâ szem erkao: edno malo, i ne bodete me vidili, i pá edno malo, i vidili me bodete?

20. Zaisztino, zaisztino velim vám; kâ sze ví bodete jôkali i plakali, szvét sze pa bode radüvao; ví sze pa 'zalosztili bodete, ali 'zaloszt vasa sze obrné na radoszt.

21. 'Zena, gda rodí, 'zaloszt má, kâ je prisla nyé vöra; gda je pa porodila dête, ne szpomené sze vecs z dreszélnoszti za volo radoszti, kâ sze je cslovek porôdo na szvét.

16. Tál.

22. I ví záto zdaj isztina 'zaloszt máte; ali pá bom vász vi-do, i radüvalo sze bode szrcze vase, i radoszt vasa niscse ne vzeme od vász.

IV. 23. I vu onom dnévi me nikaj ne bodete pítali.

Zaisztino, zaisztino velim vám; kâ, kakoli bodete proszili Ocsu vu iméni mojem, dá vám.

24. Do eti mao szte nikaj nej proszili vu iméni mojem; proszte, i vzemete, naj radoszt vasa puna bode.

25. Eta szem vám vu priszpodobnosztaj gúcsu; ali pride vöra, kâ vám vecs ne bodem gúcsao vu priszpodobnosztaj, nego vám ocsiveszno bodem od Ocsé nazviscsávao.

26. Vu onoj vöri vu iméni mojem bodete proszili; i ne velim vám, kâ bom jasz proszo Ocsu za vász.

27. Ár szám Ocsa lübi vász, kâ szte ví mené lübili i vervali szte, kâ szem jasz od Bogá zisao.

28. Zisao szem od Ocsé, i prisao szem na ete szvét; pá niám szvét, i sô bom k Ocsi.

29. Velijo nyemi vucseniczke nyegovi: ovo, zdaj ocsiveszno gucsis, i prílike nikakse ne právis.

30. Zdaj známo, kâ vsza znás, i nej je potrêbno, naj te sto píta;

vu tom verjemo, kâ szi od Bogá zísao.

31. Odgôvoro je nyim Jezus: zdaj verjete?

32. Ovo pride vöra, i zdaj je prisla, da sze rasztepéte vszáki vu szvoja lasztivna, i mené szamoga niháte. I nej szem szám, ár je Ocsa z menom.

33. Eta szem vám gúcsó, naj vu meni mér máte. Na szvétí nevolo máte; ali vüpajte sze, jasz szem obládao te szvét.

XVII. TÁL.

Krisztusova popovszka molitev: I. Za szébe 1-5. II. Za vucsenike 6-19. III. Za Mater czérkev 20-26.

I. 1. **E**ta je gúcsao Jezus, i prizdigno je ocsi szvoje vu nebésza, i erkao je: Ocsa, prisla je vöra, odicsi Sziná tvojeja, naj i Szin tvoj tebé dícsi.

2. Liki szi nyemi dáó oblászt nad vszáksim télom, naj nyim vszákomí, steroga szi nyemi dáó, dá 'zitek vekivecsni.

3. Ete je pá te 'zitek vekivecsni, naj szpoznao tebé szamoga isztinszkoga Bogá, i steroga szi poszlao, Jezusa Krisztusa.

4. Jasz szem te dícsó na zemli. Delo szem szkoncsao, stero szi meni dáó, naj je vcsinim.

5. I zdaj me odicsi tí Ocsa pri tebi szamom sz tisztov díkov, stero szem méo prvle, liki je te szvét bio, pri tebi.

II. 6. Oznano szem tvoje imé lüdém, stere szi meni dáó z etoga szvétá; tvoji szo bili, i meni szi je dáó, i récs tvojo szo obdr'zali.

7. Zdaj szo szpoznali, kâ szo vsza, stera szi meni dáó, od tébe.

8. Ár szem te recsí, stere szi meni dáó, nyim dáó; i oni szo je gori vzéli, i szpoznali szo zaisztino, kâ szem od tébe zísao, i vervali szo, kâ szi tí méné poszlao.

9. Jasz za nyé proszim: ne proszim za te szvét, nego za one, stere szi meni dáó, kâ szo tvoji.

10. I moja vsza szo tvoja, i ta tvoja szo moja; i odicsen szem vu nyih.

11. I nej szem vecs na szvétí, ali oni szo na szvétí; jasz pa k tebi idem. Szvétí Ocsa, zdr'zi je vu iméni tvojem, stere szi meni dáó, naj bodo edno, liki mí.

12. Gda szem bio 'z nyimi na etom szvétí, jasz szem je zdr'zao vu tvojem iméni. Stere szi meni dáó, obarvao szem je, i niscse je 'z nyih nej zgübleni; nego te pogübelnoszti szin, naj sze píszmo szpuni.

13. Zdaj pa k tebi idem, i eta gucsim na szvétí, naj mám radoszt moja napunyeno vu nyih.

14. Jasz szem nyim dáo rêcs tvojo, i te szvét je odürjávo nyé, kâ szo nej z etoga szvétâ, liki jasz szem nej z etoga szvétâ.

15. Ne proszim, naj je vzemes z etoga szvétâ, nego, naj je obdr'zís od hüdoga.

16. Z etoga szvétâ szo nej, liki szem jasz nej z etoga szvétâ.

17. Poszvėti je vu isztini tvojoj, Rêcs tvoja je isztina.

18. Liki szi mené poszlao na ete szvét, i jasz nyé poslem na ete szvét.

19. I za nyé jasz poszvecsüjem szám szebé, naj i oni bodo poszvecseni vu isztini.

III. 20. Nej pa za té szamo proszim, nego i za one, kí bodo vervali po rêcsi nyihovoj vu meni.

21. Naj vszi edno bodo, liki tí, Ocsa, vu meni, i jasz vu tebi, naj i oni vu nami edno bodo; naj verje szvét, kâ szi me tí poszlao.

22. I jasz szem tó diko, stero szi meni dáo, nyim dáo; naj bodo edno, liki szmo mí edno.

23. Jasz vu nyíh i tí vu meni, naj bodo popólni vu ednom; i naj szpozna te szvét, kâ szi tí mené poszlao, i lübo szi je, liki szi mené lübo.

24. Ocsa, stero szi meni dáo, scsém, naj, gde szem jasz, i oni tam bodo z menom; naj ví-

17.18.Tál.

dijo diko moja, stero szi dáo meni, kâ szi me lübo pred zacsetkom szvétâ.

25. Ocsa pravicsni, te szvét je tebé nej szpoznao, jasz szem te pa szpoznao; i tē szo szpoznali, kâ szi me tí poszlao.

26. I oznano szem nyim imé tvoje, i oznánim je, naj lübézen, z sterov szi mené lübo, vu nyíh bode, i jasz vu nyíh.

XVIII. TÁL.

I. Krisztusa zgrábijo 1-12. II. Pred Annás i Kajafásom trpi 13-27. III. Pred Pilátusom ga tó'zijo 28-32. IV. Pilátus ga pita, csi je král 'Zidovszki 33-40.

I. 1. **E**ta gda bi Jezus erkao, vö je sô z vucseníkmi szvojimi prêk Kedron jáрка, gde je bio eden ográdecz, vu sterga je notri sô on i vucseniczke nyegovi.

2. Znao je pa i Júdas, kí ga je ôdao, tó meszto, kâ sze je doszta krát vküp szpravo Jezus tam z vucseníkmi szvojimi.

3. Zátó Judás vzeme sereg vítézov, i od vládnikov popovszki, i Farizeusov szluge, ide tá sz poszvétom, i z lampasmi, i z ro'zjom.

4. Jezus zátó znavsi vsza na szébe pridôcsa, vö idôcsi ercsé nyim: koga íscsete?

5. Odgôvorili szo nyemi: Jezusa Názarenszkoga. Velí nyim

Jezus: jasz szem. Sztáo je pa i Júdas, kí ga je ôdao, 'z nyimi.

6. Gda bi nyim záto erkao: jasz szem, názdrt szo sli, i szpadnoli szo na zemlo.

7. Záto pá je je pítáo: koga íscsete? oni szo pa erkli: Jezusa Názarenszkoga.

8. Odgôvoro je Jezus: erkao szem vám, kâ szem jasz. Csi záto mené íscsete, püszтите ete odhájati.

9. Najsze szpuni ta rêcs, stero je erkao: kâ, stere szí meni dáó, nejszem 'z nyih zgübo niednoga.

10. Simon Peter záto majôcsi mecs, vö ga je potégno, i vdaro je vísesnyega popa szlugo, i od-szekao nyemi je dészno vühô. Bilô je pa imé szlugi Malkus.

11. Erkao je záto Jezus Petri: vtekni mecs tvoj vu no'znicze. Jeli te pehár, steroga mi je Ocsa dáó, ne bom pio?

12. Záto vitézje, i sztotnik, i szlugi 'Zidovszki vzéli szo Jezusa, i zvézali szo ga.

II. 13. I odpelali szo ga k Annási naj prvle. Ár je bio tészť Kajafása, kí je bio vísesnyi pop v tisztom leti.

14. Bio je pa Kajafás té, kí je tanácsivao 'Zidovom, kâ je bole ednomi csloveki mrêti za vsze lüdsztvo.

15. Naszledüvao je pa Jezusa Simon Peter i te drügi vucseník.

Tisztí vucseník sze je pa znao z vísesnyim popom, i k csaszí je sô z Jezusom vu dvor vísesnyega popa.

16. Peter je pa sztao pred dve-rami vönê. Vö je sô záto te drügi vucseník, kí sze je z vísesnyim popom znao, i ercsé vratáriczi i notri je pelao Petra.

17. Velí záto ta deklícska ta vratáricza Petri: Nej szí i tí z vucseníkov etoga csloveka? velí on: nej szem.

18. Sztáli szo pa szlugi i dvorniczke vögélje za'zigávajôcsi záto, kâ je mraz bio, i szegrêvali szo sze. Bio je pa 'z nyimi Peter sztojécsi i szegrêvajôcsi sze.

19. Pítáo je záto te vísesnyi pop Jezusa od vucseníkov nyegovi, i od návuka nyegovoga.

20. Odgôvoro nyemi je pa Jezus: Jasz szem ocsiveszno gúcsao szvétí. Jasz szem vszígďár vcsio vuszpráviscsi i vuczérkvi, gde sze ze vszega kraja 'Zidovje vküp szprávlajo, i vu szkrivnosztí szem níkaj nej gúcsao.

21. Ka mené pítas? pítaj one, kí szo me poszlüsali, ka szem nyim gúcsao; ovo, tê znájo, ka szem jasz pravo.

22. Eta pa gda bi on velo, eden z ti hlápczov tam sztojécsi je za vüha vdaro Jezusa, erkôcsi: tak odgovářjas vísesnyemi popi?

18. Tál.

23. Odgôvoro nyemi je Jezus: csi szem hüdô gúcsó, poszvedoci od hüdoga; csi szem pa dobro, ka me bíjes?

24. Poszlaó ga je záto Annás zvézanoga k Kajafási, visesnyemi popi.

25. Sztáo je pa Simon Peter i szegrévaó sze je. Erkli szo nyemi záto: nej szi i tí z vucseníkov nyegovi? On je pa tajio i erkao je: nej szem.

26. Velí eden z visesnyega popaszlugovrodbinabodôcsi onoga, komi je Peter vühô odszekao: nej szem te vido vu ográczí 'z nyim?

27. Páli je záto tajio Peter, i preczi je kokôt popêvaó.

III. 28. Pelajo záto Jezusa od Kajafása vu pravdeno hi'zo. Bilô je pa rano, i oni szo nej sli notri vu pravdeno hi'zo, da bi sze ne oszkrunili; nego da bi jeli ágnecza vüzenszkoga.

29. Vö je sô záto Pilátus k nyim i erkao je: kákso to'zbo máte prôti etomi csloveki?

30. Odgôvorili szo i erkli szo nyemi: da ne bi bio ete hüdodelnik, ne bi ti ga dáli vu roké.

31. Erkao nyim je záto Pilátus: vzemte ga vi i poleh právde vase ga szôdite. Erkli szo nyemi záto 'Zidovje: nám je nej szlobodno nikoga vmoriti.

32. Najszerêcs Jezusova szpu-
18. Tál.

ni, stero je erkao znamenüvájôcsi sz káksov szmrtjov mámrêti.

IV. 33. Notri je sô záto vu pravdeno hi'zo pá Pilátus, i prizvaó je Jezusa, i erkao nyemi je: ti szi Král 'Zidovszki?

34. Odgôvoro nyemi je Jezus: szám od szébe tí tô velis; ali szo ti pa drügi pravili od méne?

35. Odgôvoro je Pilátus: jeli szem jasz 'Zidov? Tvoj národ i vládniczke popovszki szo te meni vu roké dáli, ka szi vcsino?

36. Odgôvoro je Jezus: Králevszto moje je nej z etoga szvéta. Da bi z etoga szvéta bilô Králevszto moje, szlugi moji bi sze vojszküvali, da bi sze ne dáó 'Zidovom, zdaj pa Králevszto moje je nej odnut.

37. Erkao nyemi je záto Pilátus: dönok král szi ti? Odgôvoro je Jezus: ti velis, kâ szem jasz král. Jasz szem na ete szvét narodjeni, i na to szem prisao na ete szvét, naj szvedocsím od isztine. Vszáki, ki je z isztine, poszläsa moj glász.

38. Velí nyemi Pilátus: ka je isztina? I tô erkôcsi, páli je vö sô k 'Zidovom i velí nyim: jasz nikaksi zrok nenájdem vu nyem.

39. Máte pa vi segô, naj vám ednoga odpüsztim vu vüzmi. Jeli scséte záto, naj vám püsztim krála 'Zidovszkoga?

40. Kricsali szo zátó pá vszi govorécsi: nej toga, nego Barabbása. Bio je pa Barabbás raz-bojnik.

XIX. TÁL.

I. Pilátus scsé Krisztusa zbicsüvanoga püsztití 1-12. II. Krisztus oszodjeni sze vö pela i rászpé 13-15. III. Od rászpétoga Krisztusa 'zlájte i szlédnyi récsi 16-30. IV. Od po szmríti Kriszt. zgojenoga dugoványa 31-42.

I. 1. **T**eda zátó je vzéo Pilátus Jezusa, i zbicsüvao ga je.

2. I vítéjze szo szpleli korôno z trnya, i polo'zili szo jo nyemi na glavô, i gvant erdécsi szo vrgli okôli nyega.

3. I erkli szo: zdrav bojdi Král 'Zidovszki! I dáli szo nyemi za vüha plüszke.

4. Vö je sô zátó pá Pilátus i velí nyim: ovo, vö vám ga pelam, naj szpoznate, kâ vu nyem niksi zrok ne nájdem.

5. Vö je sô zátó Jezus noszécsi trnavo korôno i erdécsi gvant. I velí nyim: ovo cslovek!

6. Gda bi ga zátó vidili vládniczke popovszki i hlápcez, kricsali szo govorécsi: rászpi ga, rászpi ga. Velí nyim Pilátus: vzemte ga ví i rászpíte ga, ár jasz ne nájdem vu nyem nikak-sega zroka.

7. Ogdôvorili szo nyemi 'Zidovje: mí právdo mámo, i pôleg právde nase more mrêti;

kâ je szebé Sziná Bo'zega vcsino.

8. Gda bi zátó csüo Pilátus tô rêcs, bole sze je zbojao.

9. I notri je sô vu pravdeno hi'zo pá, i velí Jezusi: odkud szí tí? Jezus nyemi je pa nej dáo odgovora.

10. Velí nyemi zátó Pilátus: meni ne bos gúcsao? Ne znas, kâ oblászt mám te rászpeti, i oblászt mám te odpüsztití?

11. Ogdôvoro je Jezus: ne bi meo oblászti nikakse nad menom, da ti ne bi bilô dáo od zgora. Za toga volo, kí je méné tebi vu roké dáo, véksi gréh má.

12. Z etoga je íszkao Pilátus odpüsztití ga. 'Zidovje szo pa kricsali govorécsi: csi toga odpüsztis, nej szí priátel Czaszarov. Vszáki, kí szebé krála na-právla, je prôti Caszari.

II. 13. Zátó Pilátus szlisavsi tô rêcs, vö je pelao Jezusa, i szeo szí je na právdeni sztolec z na meszti, stero sze zové Lithostroton, 'Zidovszkipa Gab-batha.

14. Bilô je pa priprávlénye k Vüzmi okoli sészte vöre, i velí 'Zidovom: ovo král vas.

15. Oni szo pa kricsali: vze-mi ga, vze-mi ga, rászpi ga. Velí nyim Pilátus: krála vasega bomrászpinyao? Ogdôvorili szo

vládniczke popovszki: nemamo krála, nego Czaszara.

III. 16. Teda ga je záto nyim v rokê dáó, da bi sze rászpno. Vzéli szo pa Jezusa, i odpelali szo ga.

17. I noszécsi krí'z szvoj vó je sô vu temena meszto, stero sze velí 'Zidovszki Golgatha.

18. Gde szo ga rászpili i 'z nyim dvá drügiva, ednoga z edne, drügoga pa z drügo sztráni, Jezusa pa na szrédi.

19. Napiszao je pa i titulus Pilátus i djáo ga je na krí'z. Bio je pa píszani: Jezus Nazarenszki král 'Zidovszki.

20. Ete titulus szo záto vnôgi 'Zidovje csteli, kâ je blüzi k meszti bilô to meszto, gde szo Jezusa rászpili. I bio je píszani 'Zidovszki, Grcski, Deacski.

21. Pravili szo záto Pilátusi vládniczke 'Zidovszki popov; ne písi, král 'Zidovszki, nego kâ je on velo: král szem 'Zidovszki.

22. Odgôvoro je Pilátus: ka szem napiszao, napiszao szem.

23. Vitézje záto, gda szo rászpili Jezusa, vzéli szo gvant nyegov (i vcsínili szo stiri tále 'z nyega vszáksemi vitézi eden tál) i szüknyo. Bila je pa szüknya nyegova ne'zivana, od vrhka szetkana czelô.

24. Erkli szo záto eden drü-
19.Tál.

gomi: ne raszpráskajmo jo, nego vr'zmo sors na nyô, steroga bode; da bi sze szpunilo píszmo, stero právi: rasztálali szo szí gvant moj med szebom i na szüknyo mojo szo sors vrgli. Tá szo záto vcsínili ti vitézje.

25. Sztáli szo pa pôleg krí'za Jezusovoga mati nyegova i szesztra materé nyegové Mária 'zena Kleofásova i Mária Magdalêna.

26. Jezus záto gda bi vido matter i vucsenika pôleg sztojécsega, steroga je lübo, velí materi szvojoj: 'zena, ovo je tvojszin.

27. Potom velí vucseníki: ovo mati tvoja. I od tiszte vöre jo je k szebi vzéo te vucsenik vu szvoja lasztivna.

28. Potom znavsi Jezus, kâ szo sze 'ze vsza szkoncsala, naj sze szpuni píszmo, ercsé: 'zéjam.

29. Bila je pa tam edna poszôdapolo'zena puna z jesziom. Oni pa napunivsi spongio z jesziom i okôli hi'zôpa jo zaszükavsi pri-
teknoli szo jo nyemi k vüsztam.

30. Gda bi záto vzéo te jeszi Jezus, erkao je: szpunilo sze je. I nagnovsi glavô, tá je dáó Ocsi szvoj düh.

IV. 31. 'Zidovje záto, naj ne osztáno na krí'zi ta têla v Szobotto, geto je priprávlanyé bilô, (ár je velíki tiszti dén bio

Szobotte) prozili szo Pilátusa, naj sze nyim szterejo nyihove golèni i doli sze vzemejo.

32. Prisli szo zàto ti vitèzje, i tomi prvómi szo isztina sztrli golèni, i tomi drügomi, ki je z nyim navküp bio raszpèti.

33. Pridôcsi pa k Jezusi, da bi ga vidili 'ze mrtvoga, nej szo sztrli nyegove golèni.

34. Nego eden vitèzov z dárdov szvojov je szmekno v nyegovo rebro, i preczi je vò sla krv i voda.

35. I, ki je vido, szvedocso je, i isztinszko je nyegovo szvedôstvo; i on zná, kâ isztino prâvi, naj ví verjete.

36. Ar szo eta vcsinyena, naj sze píszmo szpuni; nyegova kôst szte naj ne sztere.

37. I pá drügo píszmo veli: vidili bodo ga, v steroga szo szmeknoli.

38. Po eti je pa proszo Pilátusa Jò'zef od Arimathie bodôcsi vucsenik Jezusov, szkrivni pa za volo sztrahá 'Zidovszkoga, da bi doli vzéo têlo Jezusovo. I dopûszto je Pilátus. Prisao je zàto, i doli je vzéo têlo Jezusovo.

39. Prisao je pa i Nikodemus, (ki je prisao k Jezusi v nôcsi oprvics) i prineszao je z mësanye myrrhe i aloësa, okoli sztò füntov.

40. Vzéli szo zàto têlo Jezusovo i zavili szo je v prté z zácsimbov vrèt, liki je sega 'Zidovom pokápati.

41. Bio je pa v tom meszti, gde szo ga rászpili, eden ográdecz, i vu ográczi grob nôvi, vu sterom je escse nigdár niscse ne bio polo'zeni.

42. Tam zàto, za volo priprávlényá 'Zidovszkoga, kâ je blüzi bio te grob, szo polo'zili Jezusa.

XX. TÁL.

I. Gori sztányenoga Krisztusa v grobi iscsó Márie 1-18. II. Apostolom sze dá Sz. Düh 19 23. III. Tomás nevervani verje 24 31.

I. 1. **P**rvi dén pa po Szobotti ide Mária Magdalèna rano, gda bi escse kmicza bila, k grobi, i zaglédne kamen odvaljeni z groba.

2. Be'zi zàto i pride k Simon Petri i k tomi drügomi vucseníki, steroga je lübo Jezus, i erscé nyima: odneszli szo Goszpôda z groba, i neznamo, kama szo ga djáli.

3. Vò je sò zàto Peter i te drügi vucsenik, i prisla szta k grobi

4. Bè'zala szta pa obá k csaszí, i te drügi vucsenik je prebè'zao hitrê Petra, i prisao je prvle k grobi.

5. I nagnovsi sze vido je le'zécse prté, notri je pa nej sò.

6. Príde zátó Simon Peter naszedüvajúcsi nyega, i notri je sô vu grob, i vido je prté le'zécse.

7. I briszacso, stera je bíla na nyegovoj glávi, nej sz prtmi le'zécso, nego od szebe vküp zaszükanó, vu ednom meszti.

8. Teda zátó je notri sô i te drügi vucsenik, kí je prvle prisao k grobi, i vido je, i ver-
vao je.

9. Ár szo escse nej znali pís-
zmo, kâ nyemi je potrêbno z
mrtvi gori sztánoti.

10. Odísła szta zátó páli k
szvojim tiva vucseníka.

11. Mária je pa sztála pri grobi
jocsécsa vönê. Gda bi sze zátó
jôkala, nagnola sze je vu grob.

12. I vídila je dvá angela vu
bêli odevkaj szedécsa, ednoga
pri glávi i ednoga pri nogáj,
gde je le'zalo têlo Jezusovo.

13. I oni nyê velijo: 'zena, ka
sze jôcses? Velí nyim zátó: kâ
szo odneszli Goszpôda mojega,
i neznam, kama szo ga djáli.

14. I eta erkôcsa obrnola sze
je nazáj, i vídi Jezusa sztojé-
csega, i nej je znála, kâ je Jezus.

15. Velí pa nyê Jezus: 'zena,
ka jôcses? Koga íscses? Ona
je pa stímala, kâ je ogracsár,
velí nyemi: Goszpodne, csi szí
ga tí odneszao; povej mi, gde
szí ga djáo, i jasz ga vmem.

20. Tál.

16. Velí nyê Jezus: Mária. Obr-
né sze pa ona i velí nyemi: Rab-
buni, stero sze velí, vucsitel.

17. Velí nyê Jezus: ne dotekni
sze me. Ár szem escse nej gori
sao k Ocsi mojemi. Idi pa k mo-
jim bratom i erczi nyim: gori
idem k mojemi Ocsi, i k vasemi
Ocsi; i k mojemi Bôgi, i k va-
semi Bôgi.

18. Sla je zátó Mária Magda-
lêna i nazvêsztila je vucseni-
kom, kâ je vídila Goszpôda i
kâ je eta nyê erkao.

II. 19. Gda bi pa vecsér bio
tishti dén, kí je prvi po Szobotti
i dveri bi zaprte bilé, gda szo
bilí vucsenícze vküp szprav-
leni za volo sztrahá od 'Zido-
vov, prisao je Jezus, i poszta-
no je na szrêdi i velí nyim: mér
vám bojdi.

20. I tô erkôcsi pokázao nyim
je roké i rebro szvoje. Radüvali
szo sze zátó vucsenícze, kâ
szo vidili Goszpodna.

21. Ercsé nyim zátó Jezus páli:
mér vám bojdi. Liki je mené po-
szlao Ocsa, i jasz vász poslem.

22. I tô erkôcsi píhno je i velí
nyim: vmemte Dühá szvétoga.

23. Sterikoli grêhe odpüsztí-
te, odpüsztíjo sze nyim; steri-
koli je pa zadr'zíte, zadr'zijo
sze.

III. 24. Tomás pa, eden z tí
dvanájszet, kí sze zové dvojník,

nej je bio 'z nyimi, gda je prisao Jezus.

25. Pravili szo nyemi zato ti drugi vucseniczke: vidili szmo Goszpodna. On nyim pa ercsé: esi ne bom vido vu rokaj nyegovi znaménja czvekôv, i vrzem prszt moj vu znaménje czvekôv, i vrzem rokô mojo vu rebro nyegovo, ne bom ver-
vao.

26. I po ôszmom dnévi szo pá vküp bili vucseniczke nyegovi, i Tomás 'z nyimi. Prisao je Jezus, dveri szo pa zaprte bilé, i posztano je na szrédi i ercsé: mér vám bojdi.

27. Potom veli Tomási: neszi prszt tvoj eszi, i vidi roké moje; i neszi rokô tvojo, i vr'zi jo vu rebro moje; i ne boj nevervani, nego vervani.

28. I odgovori Tomás i ercsé nyemi: Goszpôd moj i Bôg moj.

29. Veli nyemi Jezus: kâ szime vido, Tomás, verjes; blá'zeni szo, kí ne vídijo, i dônok verjejo.

30. Vnôga zato escse i drûga znaménja je vcsino Jezus pred vucseníkmi szvojmi, stera szo nej popiszana vu eti knjigaj.

31. Eta szo pa píszana, naj verjete, kâ je Jezus, te Krisztus, Szin Bo'zi; i naj verva-jôcsi máte 'zitek vu Iméni nyegovom.

XXI. TÁL.

I. Krisztus sze tretics szká'ze 1-14. II. Petra v apostolsztvo nazáj dene 15-17. III. Nazviscsáva szmrt Petri i Ivani 18-25.

I. 1. **P**o eti dnévi sze je pá szkázao Jezus vucseníkom pri môrji Tiberiášovom; szkázao sze je pa etak.

2. Bili szo vküp Simon Peter i Tomás, kí sze zové dvojník, i Nathánael od Káne Galilee, i szinovje Zebedeusovi, i dvá drûgiva z vucseníkov nyegovi.

3. Veli nyim Simon Peter: sô bom ribe lovít. Velijo nyemi: i mí bomo sli sz tebm. Vö szo sli zató, i gori szo sli vu ládjo preczi, i vu onoj nôcsi szo níkaj nej zgrabili.

4. Gda bi pa 'ze rano bilô, sztáo je Jezus na brêgi; vucseniczke szo pa nej znali, kâ je Jezus.

5. Veli nyim zató Jezus: színki, jeli kâ k jêsztvini máte? Odgôvorili szo nyemi: nema-mo.

6. On nyim pa ercsé: vrzte na dêszno sztrán ládje te vlák, i nájdete. Vrgli szo zató, i nej szo ga vecs mogli vlêcsti od vno'zina rib.

7. Veli zató on vucseník, sterga je lûbo Jezus, Petri: Goszpôd je. Simon Peter zató szlísavsi, kâ je Goszpôd, szrakiczô

na szébe pripáse, (ár je nági bio) i vr'ze sze vu môrje.

8. Ti drügi vucseniczke szo pa sli z ladjov, (ár szo nej dalecs bilí od zemlé, nego liki na dvê sztô lakti) vlicsécsi te vlák rib.

9. Gda bi zátó vö sli na zemlo, vidili szo 'zerjávo vögélje nalo'zeno, i ribo gori djáno i krüh.

10. Velí nyim Jezus: prineszte z rib, stere szte zdaj vlôvili.

11. Gori je sô zátó Simon Peter, i vlêkao je te vlák na zemlo punoga sztô pétdeszét i sz trêmi velikimi ribami. I, csi gli ji jeteliko bilô, dönok sze je nej raszprascso vlák.

12. Velí nyim Jezus: hodte, oböüдите. Niscse gapa nejszmeo vucseníkov pítati: ti sto szi? znajôcsi, kâ je Goszpôd.

13. Príde zátó Jezus, i vzeme te krüh i dá ga nyim, i ribo rávno tak.

14. Sz tèm sze je 'ze tretics szkázao Jezus vucseníkom szvojim: kak je gori sztano od mrtvi.

II. 15. Gda bi zátó odoböüdivali, velí Simoni Petri Jezus: Simon, Jonasov szin, jeli me lübis vecs od eti? Veli nyemi: kakpa, Goszpodne, tí znás, kâ te lü bim. Veli nyemi: pászi ágneceze moje.

16. Veli nyemi pá drügôcs: Simon, Jonasov szin, lübis me?

21. Tál.

Veli nyemi: kakpa, Goszpôdne, tí znás, kâ te lü bim. Veli nyemi: pászi ovczé moje.

17. Veli nyemi tretics: Simon, Jonasov szin, lübis me? Raszdrészelo sze je Peter, kâ nyemi je tretics velo: lübis me; i velí nyemi: Goszpodne, ti vsza znás, tí vês, kâ te lü bim. Veli nyemi Jezus: pászi ovczé moje.

III. 18. Zaisztino, zaisztino velim tebi: gda szi mládi bio, szám szi sze opasüvao, i sao szi, kama szi steo; gda pa osztáras, vö raszpresztrés roké tvoje, i drügi de te opasüvao, i pelao, kama ne bos stéo.

19. Tô je pa erkao znamenüvájôcsi sz káksov szmrtjov bo de dicso Bogá. Ltô erkôcsi velo nyemi je: naszledüj me.

20. Nazáj sze pa obrné Peter, zaglédne vucseníka, steroga je lübo Jezus, naszledüvájôcséga, kí je i le'zao pri vecsérji na prszaj nyegovi, i erkao je: Goszpodne, sto je, kí te odá?

21. Toga vidôcsi Peter, velí Jezusi: Goszpodne, ete pa ka?

22. Veli nyemi Jezus: csi scsém, naj osztáne, dokecs prídem; ka tebi zátó? Tí naszledüj mené.

23. Vö je zísła zátó eta rêcs med brate, kâ on vucseník ne merjé. I nej je erkao nyemi Jezus, kâ ne merjé; nego, csi

scsém, naj osztáne, dokecs prídem, ka je tebi záto?

24. Ete je te vucseník, kí szvedôcsi od etih, i piszao je eta; i známo, kâ je isztinszko nyegovo szvedôsztvo.

25. Jeszo pa i drüga vnôga, stera je vcsíno Jezus, stera, da bi sze pízala po ednom, ni, kak stimam, ete szvét ne bi zapopadno oni kníg, stere bi sze napíszale. Amen.

S Z V É T I

APOSTOLOV DJÁNYE.

I. TÁL.

I. Predgovor 1-3. II. Krisztusovo v nébo zasztopenyé 4-11. III. Apostolje Matyasa med szé vzemejo 12-26.

I. 1. **T**o prvo isztina Rêcs szem vcsíno od vszega, oh Theofile! stera je zácsao Jezus i csiniti i vcsiti.

2. Notri do tisztoğa dnéva, v sterom je gori vzéti po tom, kak je zapoved dáo po Sz. Dúhi Apostolom, stere je odébrao.

3. Sterim sze je i szkázao 'zivôcsega po trplényi szvojem vu vnôgi znaményaj, geto sze je stirideszét dni nyim szka'züvao i gúcsao, ona, stera szo od Králevszta Bo'zega.

II. 4. I vküp szprávlenim je zapovedao, naj sze od Jerusálema ne odlôcsijo; nego csákajo obecsanye Ocsé, stero szte, praj, csüli od méne.

5. Kâ je Ivan isztina krszto z vodov, ví sze pa okrsztite vu szvétom Dúhi nej po vnôgi eti dnévi.

6. Vküp sze szprávivsi záto pitali szo ga govorécsi: Goszpodne, jeli vu etom vrêmeni nazáj gori posztávis Králevszto Izraelszko?

7. Erkao nyim je pa: nej je vase znati vrêmena i dnéve, stere je Ocsa polo'zo vu lasztivno oblászt.

8. Nego vzemete môcs pridôcsega Dúhá szvétoga na vász, i bodete mi szvedoczke vu Jerusálemi i vu vszoi Judei i Samárii, i notri do szlédnye zemlé.

9. I eta erkôcsi, gda bi oni na nyega glédali, gori je prizdignyeni, i oblák ga je odevzéo od ôcsi nyihovi.

10. I, gda bi oni za nyim vu

Nebésza idôcsem glédali, ovo dvá mo'zá szta prisztopila k nyim vu bêlom gvantí.

11. Steríva szta i erkla: mo'z-jé Galileánszki, ka sztojíte gle-décsi vu nebésza? Ete Jezus, kí je od vász vu Nébo vzéti, tak bode pridôcsi, líki szte ga vidili vu Nébo idôcsega.

III. 12. Teda szo sze povr-noli vu Jerusálem od one goré, stera sze zové oliveczka, stera je blúzi k Jerusálemi, na eden szobôtni hodáj.

13. I, gda bi notri sli, gori szo sli vu vecsérniczo, gde szo bíli prebívajôcsi Peter i Jakub, i János i András, Filip i Tomás, Brtalan i Mátaj, Jakub Alfeu-sov szin, i Simon te zelotes, i Júdas brat Jakuba.

14. Tê szo vszi bíli sztálíni ed-náko v molítvaj i v prosnyaj z 'zenami i z Máriov máterjov Jezusovov i z bratmi nyego-vimi.

15. I vu oni dnévi sztano je Peter na szrêdi med vucseníkmi i ercsé: (bilô je pa lüdsztva po iméni na tisztom meszti, líki sztô dvajszeti.)

16. Mo'zjé bratje, potrêbno sze je bilô szpuniti etomi píszmi, stero je naprê povedao szvéti Düh po vüsztaj Dávidovi od Jú-dasa, kí je bio vodecz onih, kí szo zgrabili Jezusa.

1. Tál.

17. Ár je zracsunani bio med nász i vzéo je tál szlú'zbe ete.

18. Té je záto szpravo nyivo sz te nepravicsnoszti nájema, i preszünovsi sze raszpocso sze je na szrêdi, i vö szo sze nye-mi vlejala vsza csrêva nye-gova.

19. I znano je vcsinyeno vszê-m prebívajôcsim v Jerusálemi na teliko, da sze nyiva ona zové po lasztivnom nyihovom jezíki Akeldama, tô je, nyiva krví.

20. Ár je píszano vu 'Zoltár-szki knigaj: naj bode prebívá-liscse nyegovo püscsa, i ne bo-de prebívajôcsi v nyem. I, püs-pekíjonyegovo naj drügi vzeme.

21. Potrêbno je záto, naj eden z têh mo'zôv, (kí szo znami bíli v vszakom vrêmeni, v sterom je notri i vö hodo med nami Goszpon Jezus.

22. Zacsévsi od krszta Ivano-voga notri do tisztoga dnéva, v sterom je kraj vzéti od nász,) bode szvedok gorí sztanenyá nyegovoga z nami vrét.

23. I posztavili szo dvá, Jo-sefa, kí sze zové Barsabás, kí sze czônije Jusztus, i Matyasa.

24. Imolécsiszo erkli: tí, Gosz-podne, vszê szrcz znánecz, po-ká'zi z etiva dvá ednoga, ste-roga szí odébrao.

25. Naj vzeme sors szlú'zbe ete i Apostolsztva, od steroga

je odsztôpo Júdas odidôcsi na meszto lasztivno.

26. I vrgli szo sors na nyidva, i szpadno je sors na Matyasa; i vszê vólov je zracsunani med ti edenájszet Apostolov.

II. TÁL.

1. Sz. Dühá na apostole vö vleánye 1-13.

II. Petrove prve od Krisztusa predge haszek 14-47.

I. 1. **I** vu szpunyávanyi Rieszálszkoga dnéva, bili szo vszi edne pámeti na ednom meszti vküp.

2. I vcsinyeno je na nágli z Nebész sümlénye, liki mocsnoga vötra idénye; i napuno je czêlo hi'zo, gde szo bili szedécsi.

3. Ividili szo sze nyim razdêljeni jeziczke, liki ogen, i szeo je na ednoga vszákoga nyih.

4. I napunyeni szo vszi z Dühom szvétim, i zácsali szo gúcsati z drügimi jezikmi, liki je Sz. Düh dáo nyim gúcsati.

5. Bili szo pa vu Jerusálemi prebívajôcsi 'Zidovje, mo'zjé pobo'zni ze vszákoga národa, ki szo pod nébov.

6. Gda bi sze záto ete glász zgôdo, vküp je szprisla ta vno'zina i zmêsala sze je. Ár je je csüo vszáki po szvojem lasztivnom jeziki gucsécse.

7. Sztrsznoli szo sze pa vszi, i csüdivali szo sze govorécsi

eden drügomi: ovo, nej szo vszi eti, ki gucsíjo, Galileánczi?

8. I kakda je tô, ka je mí csüjemo vszáki po lasztivnom nasem jeziki, v sterom szmo sze porôdili, gúcsati?

9. Parthi i Medi, i Elamitánczi, i kí sztojíjo v Mezopotámii, v Judei, i vu Kappadoczii, Pontusi i A'zii.

10. Frigii i v Pámfilii, v Egip-tomi i v táli Libie pôleg Czire-ne, i prisavczi Rimszki 'Zidovje i poganye povrnyeni.

11. Cretánczi i Arabiánczi csüjemo je gúcsati z nasimi jezikmi ta velika dela Bo'za.

12. Sztrsznoli szo sze pa vszi i dvojécsi eden k tomi drügomi je velo: ka scsé tô bidti?

13. Drügi szo je pa spotali i erkli: ka szo z mostom napunyeni.

II. 14. Sztojécsi pa Peter z timi edenájszetimi, prizdigno je glász szvoj, i erkao nyim je: mo'zjé 'Zidovje i sztojécsi vu Jerusálemi vszi, tô vám znáno bojdi, i vu vüha vzemte recsí moje.

15. Ár szo nej, liki vi stímate, eti pijani, ár je trétja vóra dnéva.

16. Nego eto je, ka je povêdano po Joel proroki.

17. I bode vu szlédnyi dnévi (velí Bôg:) vö vlejém od Dühá

mojega na vsze têlo, i proroküvali bodo szinovje vasi i cserí vase, i mládenczi vasi bodo vidénya vidili, i tim sztarisim vasim bode sze szenya szenyala.

18. I na szluge moje, i na szlű'zbenícze moje vu dnévi oni vő vlejém od Dühá mojega, i proroküvali bodo.

19. I dám csüda vu nébi od zgora i znaménya na zemli z dolaj, krv i ogen, i dina szpár.

20. Szuncze sze preobrné na kmiczo i mészecz na krv prvle, liki príde dén Goszpodnov te veliki i znameníti.

21. I bode, da vszáki, kí bode zezávao imé Goszpodnovo, zdr'zí sze.

22. Mo'zjé Izraelitánczi, poszlüsajte ete recsí: Jezusa Nazarenszkoga, mo'zá od Bogá, pokázanoga med vami z mocs-mí i z csüdami i znaményami, stera je vsáno po nyem Bóg na szrêdi med vami, liki i szamí znáte.

23. Toga, szkoncsanoga tanácsa i naprê szpoznanya Bo'zega vő dánoga, szte vzéli po rokáj nepravicsni, i gori ga poveszivsi szte vmôrili.

24. Steroga je Bóg gori zbüdo odvêzavsi bolezní te szmrti. Likí je i nej bilô mogôcse, ka bi sze od nyé zdr'zao.

25. Ár Dávid velí od nyega: 2.Tál.

vído szem Goszpodna pred menom vszeszkôsz, ár mi je z dêsne moje, naj sze ne genem.

26. Zátó sze radűje szrczé moje, i veszelí sze jezik moj; es-cse pa i têlo moje bode pocsi-valo vu vűpanyi.

27. Kâ ne nihás düso mojo vu pekli, niti ne dás tvojemí szvê-tomí viditi szprjhnenyá.

28. Znáne szí mi vsáno poti'zitka, napunis me z veszeljom pred lîczom tvojim.

29. Mo'zjé bratje, naj mi bode szlobodno gúcsati z szresnosztjov k vám od pátriárcha Dávida, kâ je mr'u, i pokopan je, i grob nyegov je med nami do etoga dnéva.

30. Prorok zátó bodôcsi i znájôcsi, kâ nyemi je Bóg szprîszegov obecsao, ka z száda ledevjôv nyegovi pôleg têla obüdí Krisztusa, kí bode szedo na nyegovom sztôczi.

31. Eto naprê vidôcsi, gúcsao je od gori sztanenýa Krisztusovoga, kâ sze ne nihá düsa nyegova vu pékli, niti têlo nyegovo ne bode vidilo szprjhnenyá.

32. Toga Jezusa je Bóg gori zbüdo, koga szmo mí vszi szvedoczke.

33. Z dêsznov zátó Bo'zov zvîseni i obecsanye Dühá szvêto-ga vzévsi od Ocsé, vő je vlejao tő, stero zdaj ví vídite i csűjete.

34. Ár je nej Dávid sô gori vu nebésza. Veli pa szám: erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szi na dêszo mojo,

35. Dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogaonico nôg tvoji.

36. Zagvüsno záto znáj vsza hi'za Izraelszka, kâ ga je Goszpôda i Krisztusa Bôg vcsino toga Jezusa, steroga szte ví rászpili.

37. Gda bi pa eto szlisali, prebodnyeni szo v szrezi, i erkli szo Petri i tim drügim Apostolom: ka nám je csiniti, mo'zjé bratje?

38. Peter nyim je pa erkao: povrnte sze i okrszti sze vász vszáki vu Imé Jezus Krisztusa na odpücsanye grêhov, i vzetete dár Dühá szvétoga.

39. Ár je vám dâno tô obecsanye i szinom vasim, i vszêm, ki szo dalecs; sterekoli bode zváo Goszpodin Bôg nas.

40. I z drügimi vnôgimi recsmí je szvedocso i opomíno govo-récsi: zdr'zte sze od etoga hüdoga národa.

41. Kí szo záto radi gori vzéli rêcs nyegovo, okrsztli szo sze; i pridjáno je tisztí dén düs okoli trí jezero.

42. I bili szo sztálni vu návuki apostolov i vu obcsinsztvi, i vu lámanyi krüha, i molítvaj.

43. Presztrásila sze je pa vszáka düsa, ár szo vnôga csüda i znamênya po apostoláj vcsinye-na bilá.

44. Vszi pa ti verni szo vküp bili, i vsza szo meli obcsinszka.

45. I ládanya i poistva szo odávali i razdiljávali szo je vszêm, kak je steri potrêbsino méo.

46. I vszáki dén sztálni, edne pámeti, bodôcsi vu Czérkvi, i lámavsi krüh po hi'zaj, jemáli szo jêsztvino z veszeljom i szprôsztim szrczom.

47. Hvalécsi Bogá i majôcsi miloscsio pred czêlim lüdsztvom. Goszpôd je pa prilo'zo vszáki dén k Czérkvi, ki bi sze zvelicsali.

III. TÁL.

I. Te plantavi petlar ozdrávi 1-11. II. Petrova drüga predga 12-26.

I. 1. **G**ori szta pa sla vküp vu Czérkev Peter i János okôli devéte vöre, gda sze molítvi dr'zijo.

2. I niki mô'z, plantavi od utrobe materé szvoje bodôcsi, sze je noszo, steroga szo vszáki dén pred czérkevne dveri dêvali one, stere sze zovéjo szná'zne, da bi proszo álmostvo od notri idôcsi vu czérkev.

3. Steri gda bi vido Petra i Jánosa idôcsa vu czérkev, proszo nyidva je, da bi álmostvo vzéo.

4. Na nyega pa poglednovsi Peter z Jánosom, ercsé: glédaj na náj.

5. On je pa kebzüvao na nyidva stímajôcsi, ka kâ od nyidva vzeme.

6. Erkao je pa Peter: szrebra i zlâta nemam; ka pa mám, tô ti dâm; vu iméni Jezus Krisztusa toga Nazarenszkoga sztani gori i hodi.

7. I príjavsi ga za dêszo rokô, gori ga je opravo. Preczi szo sze nyemi pa potrdili poplatje i glê'znyi.

8. I gori szkocsivsi sztáo je, i hodo je, i sô je 'z nyima vu Czerkev, hodécsi i szkákajôcsi i hvalécsi Bogá.

9. I vidilo ga je vsze lüdsztvo hodécsega i hvalécsega Bogá.

10. I poznali szo ga, kâ je té, kí je za álmotva volo szedo pri ti sznáj'zni dveraj te czerkvi. I napunyeni szo z sztrahom i szaszom nad tèm, stero sze je 'z nyim zgôdilo.

11. Gda bi sze pa te ozdrávléni plantav Petra i Jánosa dr'zao, vküp je pribê'zalo k nyim vsze lüdsztvo na trnáci, kí sze zové Salamonov, presztraseno.

II. 12. Vidôcsi pa Peter odgovori lüdsztvi: mo'zjé Izraelszki, ka sze csüdüjete nad etim; ali ka na náj glédate, liki da bi z lasztivnov náj mocsjôv, ali pobo'z-

nosztjov vcsínila etoga hodécsega.

13. Bôg Abrahámov i Izákov i Jákovov, Bôg ocsákov nasi je odicso Sziná szvojega Jezusa, steroga szte ví v roké dâli, i zatájili szte ga pred Pilátusovim liczom, gda bi on szôdo, naj sze odpüsztí.

14. Vi szte pa toga szvétoga i pravicsnoga zatájili, i proszili szte, naj sze vám mô'z lüdo-morecz darüje.

15. Poglavníka 'zitka szte pa vmôrili, steroga je Bôg gori obüdo z mrtvi, koga szmo mí szvedoczke.

16. I po veri nyegovoga iména, etoga, steroga vídite i znáte, potrdilo ga je imé nyegovo; i ta vera, stera je po nyem, dâla nyemi je eto czêlo zdrávje pred vszêmi vami.

17. I zdaj, bratje, znám, ka szte z neznanoszti vcsínili, liki i poglavnícze vasi.

18. Bôg pa, ka je naprê nazvészto po vüsztaj vszê prorokov szvoji, kâ Krisztus more trpeti, tak je szpuno.

19. Povrnte sze záto i obrnte sze na vö zbriszanye grêhov vasi, naj prído na vász vrêmena raszládjenjá od licza Goszpodnovoga.

20. I posle vám toga naprê predganoga Jezusa Krisztusa.

21. Komi je potrèbno isztina Nèbo vzèti notri do vrèmena nàzàj posztavlenyà vszè sztvàri, od steri je gúcsao Bòg po vùsztaj szvétì szvoji prorokov od vekì vekòma.

22. Ár je Mòses isztina erkao ocsàkom: kà proroka pobüdi vàm Goszpodin Bòg vas z vasi bratov, liki mené; nyega poszlüsajte vu vszem, ka bode vàm gúcsao.

23. Bode pa, da sze vszáka düsa, stera ne bode poszlüsala proroka onoga, vò sztrèbi z národa szvojega.

24. Vszi proroczke pa od Samuela, i potom toga, kikoli szo gúcsali, i ete dní szo nazvescsávali.

25. Vi szte szinovje prorokov i Zákona, steroga je zákono Bòg nasim ocsàkom govorécsi Abrahámi: i vu szemeni tvojem sze blagoszlovijo vszi národi zemlé.

26. Vàm je naj prvle Bòg gori zbüdo Sziná szvojega Jezusa, i poszlao ga je, ka bi vász blagoszlovo, naj sze vszáksi obrné od hüdòb szvoji.

IV. TÁL.

I. Apostolszke M. czérkvi prvo prega-nyanye 1-22. II. Gmajne za Evangeliuma szrecsno napré idènye, molitev i nyé obesinsztvo 23-37.

I. 1. **G**da bi pa onedva escse gúcsala klüdsztvi, pri-

sli szo nad nyidva popevje i voj czérkevni vitèzov i Szad-duczeuske.

2. Ár nyim je pròti bilò, ka szta lüdsztvo vcsila i nazvescsávala vu Jezusovom imèni od mrtvi gori sztanenyé.

3. I na nyidva szo vrgli roké, i djáli szo nyidvá v temniczo do ütra, ár je 'ze vecsér bio.

4. Vnògi pa, kí szo csüli tò rêcs, vervali szo; i vcsinyen je bio racsun mo'zòv okoli pét jezero.

5. Zgòdilo sze je pa na ütro, vküp szo sze szpravili nyihovi poglavniczke i sztarisi i piszácske v Jerusálemi.

6. I Annás visesnyi pop, i Kajafás, i Johannes, i Alexander, i, kí szo bili z popovszkoga roda.

7. I posztavivsi je na szrédi, szpitávali szo je: vu koj mòcsi, ali v kom imèni szte ví tò vcsinili?

8. Teda Peter pun Sz. Dühá ercsé nyim: poglavniczke lüdsztva i sztarisi Izraela:

9. Csi sze midva dnesz szòdiva za toga volo, ka szva z etim nemocsnim cslovekom dobro vcsinila, po kom je ete ozdrávlèni;

10. Tak znáno vàm bojdi vszèm i vszemi lüdsztvi Izraelszkomi, kà vu imèni Jezusa Krisz-

tusa toga Nazarenszkoga, steroga szte ví rázpili, koteroga je Bôg gori zbüdo z mrtvi; vu tisztoğa iméni ete sztojí pred vami zdrav.

11. Té je te kamen zavr'zeni od vász zidárov, té je vcsinyeni na glavics voglá.

12. I nega v drügom nikom zvelicsanya, ár niti je nej dáno imé drügo pod nébov med lüdmi; vu kom sze je nám potrêbno zvelicsati.

13. Gda bi pa vidili Petra szrcenoszt i Jánosa, i zvedili bi, ka szta nevcsena csloveka i prôszta; csüdüvali szo sze, i poznali szo nyidva, ka szta z Jezusom bilá.

14. Toga csloveka pa gda bi ga vidili 'z nyima sztojécsega ozdrávenoga, nikaj szo nejmeli, ka bi prôti gücsali.

15. Zapovedali szo nyim záto z tanácsnicze vö idti, i premetávali szo med szebom.

16. Govorécsi: ka bomo csinili sz têmei lüdmí? Ár, kâ je znáno znamêne po nyih vcsinyeno vszêm sztojécsem vu Jerusálemi, je ocsiveszno, i ne moremo tajiti.

17. Nego, naj sze vecs ne razglasüje med lüdsztvo, trdno sze nyim poprêtmó, da vecs ne gücsíjo vu tom iméni niksemi csloveki.

4.Tál.

18. I, gda bi je prízvali, zapovedali szo nyim: naj czilò ne gücsíjo, niti ne vcsíjo vu Jezusovom iméni.

19. Peter pa i János odgoverécsa nyim ercséta: jeli je pravicsno pred Bogom vász poszlüsati bole, liki Bogá, szöдите?

20. Ár mi ne moremo, ka bi ona, stera szmo vidili i csüli, ne gücsali.

21. Oni szo sze pa nyim trdno poprêtili i odpüsztili szo je, da szo nikaj nej najsli, kakda bi je kastigali za volo lüdsztva. Ár szo vsi dicsili Bogá nad têm, ka je vcsinyeno.

22. Ár je vecs stirideszét lét sztar bio te cslovek, nad kim je vcsinyeno tô znamêne zvrácsanya.

II. 23. Gda bi pa odpüscseni bili, sli szo k szvojm lasztivnim, nazvêsztili szo nyim, kakoli szo nyim vládniczke popovszki i sztarisi erkli.

24. Oni pa, gda bi csüli, z ednov pámetjov szo prizdignoli glász k Bôgi i erkli: Goszpodne, tí szi Bôg, kí szi napravo nébo i zémlo, i môrje i vsza, stera szo vu nyih.

25. Kí szi po vüsztaj Dávidovi déteta tvojega erkao: zakaj szo beszneli poganye i lüdsztvo je miszlilo zobsztójna?

26. Prisztôpili szo králove zemelszki i poglavníčke szo vküp szprisli prôti Goszpodni i prôti Krisztusi nyegovomi.

27. Ár szo vküp szprisli zaisztino prôti szvétomi Színi tvojemí Jezusi, steroga szí nama-zao. Herodes i Pontius Pilátus sz poganmi i z lüdsztvom Izraelszkim,

28. Csiniti ona, ka je tvoja rôka i tvoj tanács naprê szkoncsao, naj sze zgodíjo.

29. I zdaj, Goszpodne, zgledni sze na pritjé nyihovo, i dáj szlugom tvojim vszákóv szrcsnosztjov gúcsati rêcs tvojo.

30. Na eto ftégni vö rokô tvojo, naj sze zvracsüvanya i znamênýa i csüda godíjo po iméní szvétoga Színá tvojega Jezusa.

31. I, gda bi molili oni, genolo sze je meszto, v kom szo bili vküp szprávleni, i napunýeni szo vszi sz szvétim Dühom, i gúcsali szo rêcs Bo'zo szrcsnosztjov.

32. Te vno'zine pa ti vervajôcsi je bilô edno szrczé i edna dü-a, i nise se je kâ poístva szvojega za lasztivno bidti nej pravo; nego szo nyim vsza obcsinszka bilá.

33. I z velikov mocsjôv szo dávahí szvedôsztvo Apostolje odgori sztanenýa Goszpodna Je-

zusa, i velka miloscsa je bila nad vszèmi nyimi.

34. Ár niti je nej bio potrebôcsi sto med nyimi. Ár, kikoli szo meli nyive ali hi'zo, ôdali szo je i czèno ti odáni szo prineszli.

35. I polo'zili szo jo k nogám Apostolov; razdiljávala sze je pa vszáksemi, liki je sto potrêbsino méo.

36. Joses pa, zdenýeni od Apostolov Barnabás (stero je razklajeno, szin obeszeljá) Levíta, na rod gledôcs Czipriánecz,

37. Méo je edno nyivo, ôdao jo je, i prineszao je pêneze, i polo'zo je je k nogám Apostolov.

V. TÁL.

I. Anániás z 'zenov vrét, za volo lá'zi, merjé 1-11. II. Apostolje vnôga csüda csiníjo 12-17. III. V temniczo djáne Bóg oszlobodi 18-24. IV. Drügôcs zgrábleni sze zbicsüjo i odpüsztíjo 25-42.

I. 1. **N**iki mô'z pa po iméní Anániás z Safirov 'zenov szvojov je ôdao ládanye szvoje.

2. Ikraj je vzéo od czêne z znányom szvoje 'zené; i prineszécsi niksi tál, djáo ga je k Apostolovim nogám.

3. Erscé pa Peter: Ananiás, zakaj je napuno satan szrczé tvoje, da bi lagao szvétomi Dühi i odvрно od czêne te nyive?

4.5.Tál.

4. Jeli, da bi osztánola, ne bi tebi osztánola; i odána vu tvojoj oblászti je bila? Zakaj szi gori djáo vu szrczi tvojem eto delo? Nej szi lagao lüdém, nego Bôgi.

5. Szlisavsi pa Anániás ete recsi, doli szpadnovsi, vö je püsztö düso; i vsinyeni je sztráh veliki nad vszëmi, kí szo eta csüli.

6. Gori szo pa sztanoli mladénczi, vküp szo ga zagnoli; i vö szo ga odneszli, i pokopali szo ga.

7. Prigödilo sze je pa, liki po trí vöre csaszi, prisla je notri i 'zena nyegova, neznajôcsa, ka sze je zgödilo.

8. Odgôvoro je pa nyê Peter: povej mi, csi szta za teliko to nyivo tá dalá? Ona pa veli: kaka, za teliko.

9. Peter ji pa ercsé: kâ je, ka szta sze tak zglihala vu szküsávanyi Dühá Goszpodnovoga? Ovo nogé oni, kí szo pokopali mo'zá tvojege, szo pred dverami, i tebé bodo vö neszli.

10. Szpádnola je pa preczi k nogám nyegovim, i vö je püsztö tila düso. Notri idôcsi pa mladénczi, najslí szo jo mrtvo; i vö szo jo neszli, i pokopali szo jo pôleg nyé mo'zá.

11. I posztano je veliki sztráh nad czêlov gmajnov i nad vszëmi, kí szo eta csüli.

5. Tál.

II. 12. Po rokáj pa apostolov szo vsinyena znamënya i csüda med lüdsztvom vnôga; (i bili szo edne pámeti vszi vu trináczi Salamonovom.)

13. Ti drügi sze je pa niscsenej szméo k nyim pridrü'ziti: nego je je zvisávalo lüdsztvo.

14. Bole szo sze pa prilagali, vervajôcsi Goszpodni, vno'zina mo'zôv i 'zén,

15. Tak, da szo na vilicze vö noszili te nemocsne, i dëvali szo je vu stampete i posztele, naj pridôcsega Petra lí széncza obszencza steroga 'z nyih.

16. Vküp je pa szprihájala i ta vno'zina okôli bodôcsi mészti vu Jerusálem neszécsi nemocsnei mantráne od necsíszti dühôv, kí szo vszi ozdravili.

III. 17. Gori je pa sztano te visesnyi pop i vszi, kí szo 'z nyim bili (z onoga, stero je Szadduczeusov, jeretinsztva,) napunyeni szo z zadomescsávanyem.

18. I vrgli szo roké szvoje na apostole, i djáli szo je vu obszinszko temniczo.

19. Angel Goszpodnov je pa v nocsí ôdpro dveri te temnicze; i, gda bi je vö pelao, ercsé nyim:

20. Idite i sztojécsi gúcste vu Czérkvi lüdsztvi vsze recsi toga 'zitka.

21. Oni pa, gda bi eto csüli, notri szo sli v gojdnó rano vu Czerkev i vcsüli szo. Pridôcsi pa te visesnyi pop, i kí szo 'z nyim bili, vküp szo prízvati tanács i vsze sztarise szinôv Izraelszki; i poszlali szo vu temniczo, da bi je naprê pripelali.

22. Hlápčzi pa odidôcsi, nej szo je najsli vu temniczi; povrnoli szo sze pa i nazvêsztili szo.

23. Govorécsi: kâ isztina temniczo szmo najsli zaprto vu vszôj pokojnoszti i varivácse vônê, sztojécse pred dverami; gda szmo jo pa ôdprili, notri szmo nikoga nej najsli.

24. Gda bi pa csüli recsi ete, i visesnyi pop i voj czerkevni vítêzov i vlâdniczke popovszki zadrâgâvali szo sze od nyih, ka bode z toga.

IV. 25. Pridôcsi pa nikák, nazvêszto nyim je govorecsi: kâ ovo, ti mo'zjê, stere szte vu temniczo djáli, szo vu czerkvi sztojéczi i vucsécsi lûdsztvo.

36. Teda ide voj vítêzov z hlápčzmi; pelao je je nej sz szilov, (ár szo sze bojali lûdsztva, naj je ne kamenüje.)

27. Gda bi je pa pripelao, posztavili szo je vu tanács. I pítao je je visesnyi pop,

28. Govorécsi: nej szmo vám zapôvidjov zapovedali, naj ne

vesíte vu iméni etom? i ovo napunili szte Jerusálem z návukom vasim; i scséte na nász pripeleti etoga csloveka krv.

29. Odgovorécsi pa Peter i apostolje ercséjo: bole trbej Bogá bôgati, kako lûdi.

30. Bôg ocsákov nasi je gori zbûdo Jezusa, steroga szte ví vmôrili, poveszivsi ga na drêvo.

31. Toga je Bôg na poglavníka i zvelicsitela zviszo z dêsnov szvojov, naj dá povrnenýé Izraeli i odpûscsanye grêhov.

32. I mí szmo etoga szvedoczke z etimi recsmi, poleg toga pa i szvéti Dûh tüdi, steroga je dáo Bôg têm, kí ga bôgajo.

33. Oni pa eto szlisavsi, pre'zágani szo, i steli szo je vmoiriti.

34. Gori sztanovsi pa niki Farizeus vu tanács po iméni Gammáiel právdevucsitel, posteni pred vszêm lûdsztvom, zapovedo je, naj edno malo vö pelajo apostole.

35. I erkao nyim je: mo'zjê Izraelszki, pazite na szébe za volo eti lûdi, ka vám je vcsiníti?

36. Ár pred têmi dnévi je sztanó Theudás, govorecsi szebé koga bidti, k steromi sze je pridrûzo veliki racsun mo'zôv okoli stiri sztô, kí je prêsao; i vszi, kí szo sze k nyemi privrgli,

szo raztepeni, i vcsinyeni szo na nikoj.

37. Po tom je sztano Júdás Galileánszki vu dnévi szpisüvanya, i obrno je poredno lüdsztva za szebom; i on je prêsao, i vszi, kí szo ga naszledüvali, szo sze raztepli.

38. Izdaj, velim vám, odsztôpte od tej lüdi i nihájte je. Ár, csi je z lüdi té tanács, ali tô delo, razvé'ze sze;

39. Csi je pa z Bogá, ne morete je razvézati; naj sze kak prôti Bôgi bojüvajúcsi ne najdete.

40. Bôgali szo ga pa, i prizovéjo apostole, zbíjejo je, i zapovejo nyim, naj vecs ne gucsíjo vu Jezusovom iméni; i odpüsztili szo je.

41. Oni szo pa vö sli od lícza szpráviscsa radüvali szo sze, ka szo za imé nyegovo vrédni prestimani, kí bi nepostüvani bíli.

42. I nej szo hênjali vszáki dén vu czérkvi, i po hi'zaj vcsiti i nazviscsávati Jezus Krisztusa.

VI. TÁL.

I. Szedem Diakonusov sze odeberé 1-7. II. Stevan Sz. Dühom napunyeni csüda csini, stüka sze i pred tanácsom sze tô'zi 8-15.

I. 1. **V**u oni dnévi pa, gda bi sze vucseniczke povnô'zali, vcsinyeno je mrmranye Grkov prôti 'Zidovom: ka 5.6.Tál.

szo zametávali vu vszakdenésnyoj szlü'zbi nyihove vdovicze.

2. Ti dvanájszet ji pa prizovéto vno'zino vucseníkov i ercséjo: nej je vugodno, ka bi mi tá niháli Rècs Bo'zo, i szlü'zili sztolom.

3. Glédajte záto bratje, da ziscete z vász szedem mo'zôv dobrogá szvedôsztva, pune Dühá szvétoga i modrôshti; stere posztávimo na eto potrêbsino.

4. Mi pa v molítvi i v szlü'zbi te rêcsi obsztójimo.

5. I priétna je bila eta rêcs pred vszov vno'zinov. I odébrali szo Stevana, mo'za punoga vere i Dühá szvétoga, i Filippa, i Prochora, i Nikánora, i Tímona, i Parména, i k veri obrnyenoga Antiochuskoga Miklosa.

6. Té szo posztavili pred Apostole, i molécsi djáli szo na nyéroké szvoje.

7. I rêcs Bo'za je rászla, i napunyávaó sze je racsun vucseníkov vu Jerusálemi jáko. I vno-go popovszkoga réda lüdsztva je pokornoga bílô veri.

II. 8. Stevan pa, pun vere i môcsi, csinio je csüda i znaménja velika med lüdsztvom.

9. Gori szo pa sztanolí níki z szpráviscsa, stero sze zové Libertinusov, i Czirineusov, i Alexandriánczov, i oni, kí szo z Czilíczie i Á'zie, stükavsi sze z Stevanom.

10. I nej szo mogli prôti sztá-noti modrôszti i Dûhi, sz kim je gúcsao.

11. Teda szo podvrgli mo'zé govorécse: csûli szmo ga, kâ je prokletne recsí gúcsao prôti Mô'sesi i Bôgi.

12. I nadignoli szo lûdsztvo i sztariše i pizácse, i prisztô-pivsi ftrgnoli szo ga, i pelali szo ga vu tanács.

13. I posztavili szo krive szvedoke govorécse: ete cslovek ne hênýa recsí prokletne gúcsati prôti etomi szvétomi meszti i právdi.

14. Ár szmo ga csûli gucsécsega, kâ te Nazarenszki Jezus potere eto meszto i preminé návade, stere nám je dáó Môses.

15. I na nyega szo glédali vszi, kí szo vu tanácsí szédeli, i vidili szo licze nyegovo, liki licze káksega angela.

VII. TÁL.

Stevanova I. predga 1-53. II. Szmrť 54-60.

I. 1. **E**rkao je pa te visesnyi pop: jeli sze eta tak májo?

2. On je pa erkao: mo'zjé bratje i ocseve, poszlúsajte. Bôg dike sze je szkázao ocsi nasemi Ábrahâmi bodôcsemi vu Mesopotâmii prvle, liki je prebívao vu Chárâni.

3. I erkao nyemi je: idi vö z

tvoje zemlé i z tvoje rodbine, ino idi vu zemlo, stero ti poká'zem.

4. Teda vö idôcsi z zemlé Chal-deánszke, prebívao je vu Chárâni. I od tisztecz po szmrťi ocsé nyegovoga prineszao ga je vu eto zemlo, vu steroj ví zdaj prebívate.

5. I nej nyemi je dáó ôrocsíne vu nyê ni eden sztopáj; nego nyemi je obezsao, ka nyemi jo dá na ládanye, i szemeni nyegovomi po nyem, gda je escse nej méo sziná.

6. Etak je pa gúcsao Bôg: ka bode szemen nyegovo túho vu lûczkoj zemli, i pod szlû'zbo je vr'zejo, i hüdô bodo 'z nyim csinili stiri sztô lét.

7. Ali tiszto lûdsztvo, steromi bodo szlû'zili, bom jasz szôdo, veli Bôg. I po tom bodo vö sli, i szlû'zili bodo meni na etom meszti.

8. I dáó nyemi je zákön obri-závanya. I té je porôdo I'zaáka, i obrezao ga je na ôszmi dén, i I'zaák Jákoba, i Jákob dvanájszet patriárke.

9. I pátriárke nevoscséni bodôcsi, ôdali szo Jo'zefa vu Egiptom. Ali Bôg je bio 'z nyim,

10. I oszlôbodo ga je ze vszê nevôl nyegovi, i dáó nyemi je milosceso i modrôszť pred Farao králom Egiptomszkim; i po-

sztavo ga je voja nad Egiptomom i czêlov hi'zov szvojov.

11. Prisao je pa glád na czêlo zemlo Egiptomszko i Kánaán-szko, i velika nevola; i nej szo najslji hráno ocseve nasi.

12. Gda bi pa csüo Jákob, ka je szilje v Egiptomi, vö je poszlao ocseve nase oprvics.

13. I ob drüгим szpoznao sze je Jo'zef od bratov szvoji, i ocsi-veszni je posztano Farao Králi národ Jo'zefov.

14. Poszlao je pa Jo'zef i prízvao je ocsó szvojega Jáköba i vszo rodbino nyegovo szedem-deszét i pét düs.

15. Doli je pa sô Jákob vu Egiptom, i mr'u je on i nasi ocseve.

16. I prêk szo prineseni vu Siche-m, i polo'zeni szo vu grob, steroga je küpo Ábrahám z czênov szrebra od szinôv Emorra, ocsé Sichemovoga.

17. Gda sze je pa pribli'závalo vrêmen obecsanya, stero je priszégno Bôg Ábrahâmi, raszlo je lüdsztvo, i povnô'zalo sze je vu Egiptomi,

18. Dokecs je nej sztano drügi král, ki je nej znao Jo'zefa.

19. Té je z jálnosztjov na nyé vzéo nas národ; i hüdô je méo ocse nase tô csinécsi, da szo mogli szvojo decsiczo vö dêvati, naj ne 'zivé.

7.Tál.

20. Vu sterom vrêmeni sze je porôdo Môses; i vugoden je bio Bôgi, ki je hrányeni trí mészecze vu hi'zi ocsé szvojega.

21. Vö djánoga je pa gori vzelá csi Faraova, i gori ga je hránila szebi za sziná.

22. I vucsen je Môses na vszo modrôszt Egiptánczov. Bio je pa zmo'zen vu recséh i vu delaj.

23. Gda bi pa stirideszét lét vrêmena sztar bio, prislo nyemi je v szrczé, ka bi pogledno brate szvoje szini Izraelszke.

24. I vidôcsi níkoga nepravicsno trpeti, bráno ga je; i vcsino je zadomescsanyé tomi nepravicsno trépécsemi, doli pobivsi Egiptáncza.

25. Stímao je pa, kâ razmijo bratje nyegovi, kâ nyim Bôg dá oszlobodjenyé po nyegovoj rôki; oni szo pa nej razmeli.

26. Na drügi dén sze je pa pá szkázao nyim nyefkajôcsim, i szprávlaó je je na mér govorecsi: mo'zjé, bratje szte szí; zakaj csiníte kriviczo eden drügomi?

27. Té pa, ki je kriviczo csinio bli'znyemi, ga je kraj szüno govorecsi: sto te je posztavo poglavnika i szodecza nad nami?

28. Jeli i mené scsés bujti, liki szí bujo vcsera Egiptáncza?

29. Pobegno je zátó Môses na éto rêcs; i vcsinyen je tühénecz

vu Midiánszkój zemli, gde je porôdo dvá sziná.

30. I, gda bi sze szpunilo stírideszét lét, szkázao sze je nyemi vu püscsávi goré Sinajszke angel Goszpodnov vu scsíпка ognyenom plámni.

31. Mòses pa vidôcsi, csüdivao sze je nad vidénym. Gda bi pa on bli'ze sô glédát, vcsinyen je glász Goszpodnov k nyemi:

32. Jász szem Bôg ocsév tvoji, Bôg Ábrahámov, i Bôg I'záakov, i Bôg Jákovov. Presztrasivsi sze pa Mòses, nej je szméo na nyega glédati.

33. Erkao nyemi je pa Goszpôd: odv'zi csrèvle nòg tvoji; ár meszto, na sterom sztojís, je szvéta zemla.

34. Vidôcs szem vido nevololüdsztva mojega vu Egiptomi, i zdühávanye nyihovo szem csüo; i doli szem prisao, naj je oszlobodim. I zdaj hodi i poslem te vu Egiptom.

35. Toga Mòsesa, steroga szo zatájili erkôcsi: sto te je posztavo poglavnika i szodcza? toga je Bôg poglavnika i oszloboditela poszlao po rôki angelszkój, ki sze je nyemi szkázao vu scsíпки.

36. Toté je je vò szpelao csinécsi csüda i znamènya vu zemli Egiptomszkój i vu erdécsem

môrji i vu püscsávi stírideszét lét.

37. Tò je tiszti Mòses, kí je pravo szinom Izraelszkim: proroka vám pobüdi Goszpodin Bôg vas z brátov vasi, liki mené; tisztoza poszlüsajte.

38. Té je, kí je bio vu szpráviscsi vu püscsávi z angelom; kí nyemi je gücsao na gori Sinajszkój i ocsém nasim; kí je vzéo 'zive recsí, da bi je nám dáo.

39. Komi szo nej steli pokorni bidti ocseve nasi; nego szo ga odvrgli i obrnoli szo sze szrczom szvojim vu Egiptom.

40. Govorécsi Aroni: napravi nám Bogé, kí bodo pred nami hodili. Ár Mòsesi tisztozi, kí nász je szpelao z Egiptomszke zemlé, neznamo, ka sze nyemi je zgòdilo.

41. I napravili szo tele vu dnévi oni, i prípelali szo áldov tomi bolvani; i veszelili szo sze vu delaj rôk szvoji.

42. Obrno sze je pa Bôg, i dáo je je, da bi szlü'zili vojszki nebeszkój, liki je píszano vu proroczki knigaj: jeli szte mi zarèzana i vu'zgána áldüvali stírideszét lét vu püscsávi, hi'za Izraelszka?

43. I gori szte vzéli sator Móloka i zvêzdo Bogá vasega Remfana, te kèpe stere szte szí napravili, da bi je molili. Zátó

prék vász zoszelim z ovkraj Babilona.

44. Sator szvedôsztva je pa bio pri ocsáki nasi vu püscsávi, liki je zrendelüvao, kí je Môsesi gúcsao, ka bi ga napravo pôleg forme, stero je vido.

45. Steroga szo i notri pelali, gori ga vzévsi ocseve nasi z Jezusom vu pogánszko ládanye; stere je vö zgono Bôg od licza ocsév nasi notri do Dávidovi dnévov.

46. Kí je najsao pred Bogom miloscsó; i proszo je, da bi najsao sator Jákovovomi Bôgi.

47. Salamon nyemi je pa hi'zo poczimprao.

48. Ali te náj vísesnyi vu z rokami naprávleni czérkváj ne prebiva, liki prorok právi:

49. Néba je meni králevszki sztolec, zemla pa podnogáonicza nôg moji. Kákso hi'zo bode mi czimprali, veli Goszpôd. Ali stero je meszto pocshivanya mojega?

50. Nej je rôka moja naprávila eta vsza?

51. Trdnoga Sinyeka i neobrézanoga szrczá i vüh, ví vszigidár szvétomi Dúhi prôti sztojíte; liki ocseve vasi, tak i ví.

52. Steroga prorokóv szo nej preganyali ocseve vasi? i vmôrili szo je; ki szo naprê nazviscsávali od prisesztjá toga

pravicsnoga, steroga szte zdaj ví odávcsi i lüdomorczi vcsinyeni.

53. Kí szte vzéli právdo vu rédi angelov, i nej szte jo zdr'zali.

II. 54. Gda bi pa eta csüli, pre'zagala szo sze nyim szrczá, i skripali szo z zobmi na nyega.

55. On pa pun bodôcsi Dühá szvétoga, gda bi vu nébo gledao, vido je díko Bo'zo i Jezusa sztojécsega na deszniczi Bo'zój.

56. I ercsé: ovo, vidim Nebésza odprta, i Sziná cslovecsega sztojécsega na deszniczi Bo'zój.

57. Kricsécsi pa z velikim glászom, zateknoli szo vüha szvoja; i szünoli szo sze z ednim 'zlakom na nyega.

58. I, gda bi ga z meszta vö vrgli, kamenüvali szo ga. I szvedoczke szo doli djáli gvant szvoj k nogám ednoga mladénca, kí szo je Saulus zváo.

59. I kamenüvali szo Stevana, zezávajôcsega i govorécsega: Goszpon Jezus! vzemi k szebi düh moj.

60. Pokleknovsi pa na kôlina, kricsao je z velikim glászom: Goszpodne, ne posztavi nyim pred nyéh ete grêh. I, gda bi tô erkao, zászpao je.

VIII. TÁL.

I. Po pregányani sze vucseniczke raz-tepejó 1-4. II. Filip, Peter i János predgájo vu Samárii 5-25. III. Kandaczeske kralicze kamurnik sze okrszti 26-40.

I. 1. **S**aulus je pa privolo k nyegovomi vmárjanyi.

Vcsinyeno je pa vu onom dnévi veliko pregányanye prôti szpráviscsi, stero je bilô v Jerusálemi; i vszi szo razisli po dr'zelaj Judee i Samárie z vün apostolov.

2. Poránili szo pa Stevana, mo'zjé pobo'zni, i jáko szo sze plakali nad nyim.

3. Saulus je pa opüscsávao szpráviscse od hi'ze do hi'ze idôcsi, i vlicsécsi mo'zé i 'zene, metao je je vu temniczo.

4. Ki szo záto razisli, okôli hodécsi glászili szo Rêcs Bo'zo.

II. 5. Filip pa, pridôcsi vu me-szto Samárie, predgao nyim je Krisztusa.

6. Lüdsztvo je pa z ednákov pámetjov poszlüsalo ona, stera szo od Filippa právlena, gda bi csüli i vidili znamênya, stera je csinio.

7. Ár vnôgi imajôcsi necsíszte dühé kricsécsi z velikim glászom szo vö sli; vnôgi pa 'zlakom v-dárjeni i plantavi szo ozdravili.

8. I vcsinyena je radoszt ve-lika vu meszti onom.

9. Bio je pa niki mô'z po imé-ni Simon, kí je pred temtoga vu

onom meszti csalêro i noro lüd-sztvo Samárie govorécsi, ka je on nikak veliki.

10. Na toga szo pazili vszi od máloga notri do velikoga govo-récsi: ete je ta velika môcs Bo'za.

11. Pazili szo pa na nyega zá-to; ár je je poredno vrêmena z csalaríov noro.

12. Gda bi pa vervali Filipi na-zviscsávajôcsemi Evangeliom od králevsztva Bo'zega i iména Je-zus Krisztusovoga, okrsztili szo sze mo'zjé i 'zene.

13. Ali i Simon je vervao, i o-krsztseni dr'zao sze je Filipa; i vidôcsi, ka sze znamênya i mo-csí velike godíjo, sztrszno sze je.

14. Gda bi pa csüli apostolje, kí szo bili v Jerusálemi, ka je notri vzéla Samária rêcs Bo'zo, poszlali szo k nyim Petra i Jánosa.

15. Steriva doli idôcsa molila szta za nyé, da bi vzéli Dühá szvétoga.

16. (Ár je escse na nikoga nyih nej szpadno; nego szamo szo o-krsztseni bili vu iméni Goszpon Jezusa.)

17. Teda szta djála roké na nyé, i vzéli szo Dühá szvétoga.

18. Gda bi pa Simon vido, kâ sze po dèvanyi Apostolszki ròk szvéti Düh dáva, ponüjao nyim je pêneze.

19. Govorécsi: dájte i meni tò

oblászt; da, na kogakoli polo-
'zim roké, vzeme Dühá szvé-
toga.

20. Peter nyemi pa ercsé: szre-
bro tvoje ti naj sz tebom bode
na pogübelnoszt; kâ stimas, ka
sze Bo'zi dár za pêneze láda.

21. Nemas tí tála niti sorsa vu
etoj rêcsi; ár je tvoje szrczé
nej ednáko pred Bogom.

22. Povrni sze záto od ete tvo-
je hüdôbe i moli Bogá, csi sze
ti kak odpüszti szrczá tvojeja
mislêne.

23. Ár te vidim, ka szi vu brit-
koszti 'zücsa i nepravicsnoszti
vezali.

24. Odgovorécsi pa Simon er-
csé: molte sze vi za méne k
Goszpodni, naj nikaj ne príde
na mé z toga, stera szte pravili.

25. Oni záto, gda bi szvedo-
csili i gúcsali rêcs Goszpodno-
vo, povrnoli szo sze v Jerusá-
lem, i nazviscsávali szo Evan-
geliom po vnôgi Samaritánszki
veszniczaj.

III. 26. Gúcsao je pa angel
Goszpodnov Filipi, govorécsi:
sztani gori, i idi k pôldnévi na
pôt, stera doli ide od Jerusá-
lema v Gázo, tá je püsztla.

27. I gori sztanovsi, sô je.
I ovo eden mô'z Csrnkavec
vkopleni i Kandaczese, Csrn-
kavczov Kralícze, kamurnik, ki
je bio posztávleni nad vszêmi

nyé kincsi, prisao je Bogá mo-
lit v Jerusálem.

28. I vu nazáj povrnenyê bo-
dôcsi i szedécsi na kôli szvoji,
cstéo je E'zaiás proroka.

29. Erkao je pa Düh Filipi:
prisztôpi i pridrü'zi sze k tèm
kôlam.

30. Pribè'zavsi pa Filip csüo
ga je, kâ je cstéo E'zaiás pro-
roka, i ercsé: jeli razmís, ka
cstés?

31. On pa ercsé: kak bi mo-
gao, nego csi bi mi sto kázao?
I zváo je Filipa, ka bi gori sô
i k nyemi bi szi szeo.

32. Tal pa toga písma, stero
je cstéo, je ete bio, liki ovcza
na zarizávanye, je pelani; i, liki
ágnecz pred brijácsom szvojim
neglaszni, tak je nej ôdpro vüszti
szvoji.

33. Vu nyegovoj poníznoszti
je zvisena szôdba nyegova; rod
pa nyegov sto pôvej vö? Ár sze
vzeme od zemlé 'zitek nyegov.

34. Odgovorécsi pa kamurnik
Filipi, ercsé: proszim te, od
koga právi tô prorok? od szé-
be, ali od koga drügoga?

35. Odpré pa Filip vüszta szvo-
ja, i zacsnovsi od toga písma
nazviscsávao nyemi je Jezusa.

36. Gda bi pa sli po pôti, pri-
sli szo k niksoj vodi; i ercsé
kamurnik: ovo je voda; sto mi
prepovê, naj sze ne okrsztim?

37. Ercsé pa Filip: csi verjes ze vszega szrczá, more bidti. Odgovorécsi pa ercsé: verjem, kâ je Jezus Krisztus Szin Bo'zi.

38. I zapovedao je posztánoti kôlam. I doli szta sla obâ vu vodô, i Filip i kamurnik, i o-krszto ga je.

39. Gda bi pa vö sla z vodé, Düh Goszpodnov je vneszao Filipa, i nej ga je vido vecs te kamurnik. Sô je pa po pôti szvoj z radosztjov.

40. Filip je pa nâjdeni vu Azoti; i okôli hodécsi nazviscsâvao je Evangeliom vszêm mészta, dokecs je prisao vu Czeczário.

IX. TÁL.

I. Krisztus sze zká'ze Saulusi, koga Anániás okrszti 1-19. II. Saulusa v Damaskusi i v Jerusálemi pregányajo 20-31. III. Peter Eneása zvrácsi, Tabitho pa o'zivi 32-43.

1. **S**aulus pa escse píhavsi pritjé i lüdomorszto na vucsenike Goszpodnove, odidôcsi k vísesnyemi popi,

2. Proszo je od nyega lisztí vu Damaskus k szpráviscsam, kâ, csi bi koga najsao, ki bi té pôti bili, mo'zé i zene, zvézane bi pelao v Jerusálem.

3. Zgôdilo sze je pa, gda bi sô, i pribli'závao bi sze k Damaskusi, na nágli sze je szblesznola okôli nyega szvetloszt od nébe.

4. Iszpadnovsi na zemlo, csüo je glász nyemi govorécsi: Saul, Saul, ka me pregányas?

5. On pa ercsé: sto szí, Goszpodne? Ercsé pa Goszpôd: jasz szem Jezus, steroga tí pregányas. 'Zmetno ti je prôti szpiczi brszati.

6. Drgecsécsi pa i trepecsécsi ercsé: Goszpodne, ka scsés, naj csinim? I Goszpôd nyemi ercsé: gori sztani, i idi vu mészto, i povej sze ti, ka ti je potrêbno csiniti.

7. Ti mo'zjé pa, ki szo 'z nyim pôtniküvali, szo sztáli drevéni, ár szo csüli glász; nikoga szo pa nej vidili.

8. Gori je pa sztano Saulus od zemlé; i, gda bi ocsi szvoje ôdpro, nikoga je nej vido. Pelavsi ga pa za rókô, notri szo ga pelali v Damaskus.

9. I bio je tri dní ne vidôcsi; i nej je jo, ni pio.

10. Bio je pa eden vucsenik v Damaskusi po iméni Anániás; i erkao nyemi je Goszpôd vu poglédi: Anániás! on pa ercsé: ovô szem jasz, Goszpodne.

11. Goszpôd nyemi pa ercsé: sztani gori i idi vu vüliczo, stera sze zové rávna; i iscsi vu Júdasovoj hi'zi Saulusa po iméni Tarsinszkoga, ár ovo moli.

12. (I vido je Pavel vu vidényi ednoga mo'zá po iméni Anániása

8.9.Tál.

notri idôcsega i na szébe rókô
dévajôcsega; naj preglédne.)

13. Odgovorí pa Anániás: Gosz-
podne, csüo szem od vnôgi od
toga mo'zá, keliko hüdoga je
vcsino tvojim szvétim vu Jeru-
sálemi.

14. I eti má oblászt od vísesnyi
popov zvézati vsze, kí tvoje
imé zezávajo.

15. Erkao nyemi je pa Gosz-
pôd: idi, ár mi je on odebrána
poszôda; kí bode noszo imé
moje pred poganmi, i králmi i
szinmi Izraelszkimi.

16. Ár nyemi jasz poká'zem,
keliko nyemi je potrešno za vo-
lo iména mojega trpeti.

17. Odísao je pa Anániás, i
notri je sô vu hi'zo, i na nyega
polo'zi roké i ercsé: Saul brat,
Goszpôd me je poszlao (Jezus,
kí sze ti je szkázao na pôti, po
steroj szi sô,) naj preglédnes i
napunis sze z Dühom szvétim.

18. I preczi szo doli szpadnole
z ôcsi nyegovi, líki lüszke; i
pregledno je preczi, i gori szta-
novsi okrszto sze je.

19. I, gda bi hráno k szebi
vzéó, pokrêpo sze je. Bio je pa
Saul z vucsenikmi vu Damaskusi
nikeliko dní.

II. 20. I preczi je vu szprávis-
csaj predgao Krisztusa, ka je
on Szin Bo'zi.

21. Sztrsznoli szo sze pa vszi,

9. Tál.

kí szo ga csüli, i erkli szo: nej
je tô té, kí je opüscsávao vu Je-
rusálemi one, kí sze z etim imé-
nom zovéjo? I eszi je za toga
volo prisao, ka bi je zvézane
pelao k vládnikom popovszkim.

22. Saulus je pa escse bole po-
krêpo, i sztiskávao je 'Zidove
prebívajôcse vu Damaskusi szve-
docsécsi, ka je té Krisztus.

23. Gda bi sze pa poredno dné-
vov szpunilo, tanács szo dr'zali
'Zidovje med szebom, ka bi ga
bujli.

24. Na zvêst je pa dáni Sau-
lusi tanács nyihov, i sztrázili
szo vráta dén i nôcs, da bi ga
bujli.

25. Vucseníczke szo ga pa vzéli
v nôcsi, i prêk zida szo ga djáli
i doli szo ga püsztili vu korbli.

26. Gda bi pa Saulus vu Jeru-
sálem prisao, szküsávao sze je
pridrű'ziti k vucsenikom; i vszi
szo sze ga bojali ne vervavsi,
ka bi vucsenik bio.

27. Barnabás ga je pa k szebi
vzéó, i pelao ga je k apostolom;
i pripuvidávao nyim je, kakda
je na pôti vido Goszpodna, i ká
nyemi je gücsao, i kakda je vu
Damaskusi szrcsno gücsao vu
iméni Jezusovom.

28. I 'z nyimi je bio notri idô-
csi i vö idôcsi v Jerusálemi, i
szrcsno gucsécsi vu Goszpon
Jezusovom iméni.

29. Gúcsao je pa i stúkao sze je prôti Grkom; oni szo ga pa steli bujti.

30. Stero gda bi zvedili bratje, doli szo ga pelali v Cezário, i odposzlali szo ga vu Tarsus.

31. I tak szo gmajne po vszój Judei i Galilei i Samárii mér mele, povéksávajôcse sze, i hódécse vu bojaznoszti Goszpodnovoj, i sz trôstom Dühá szvétoğa szo sze napunyávale.

III. 32. Zgôdilo sze je pa, gda bi Peter hodo po mészta, prisao je i k tim szvétim prebivajôcsim vu Liddi.

33. Najsao je pa tam ednoga csloveka po iméni Eneása, od oszem lét le'zécsega na poszteli, kí je bio 'zlakom vdárjeni.

34. I erkao nyemi je Peter: Eneás, zvrácsi te Jezus Krisztus; sztani gori, i poszteli szí szám. I preczi je gori sztano.

35. I vidili szo ga vszi sztojécsi vu Liddi i v Sáróni, kí szo sze povrnoli k Goszpodni.

36. Vu Joppi je pa bila nika vucsenicza po iméni Tabitha, stera razkládjena sze zové Dorkas. Tá je bila puna dobri dél i álmstva, stera je csinila.

37. Prigôdilo sze je pa vu dnévi oni, gda bi nemocsna bila, mrla je. Geto szo jo pa ôprali, polo'zili szo jo vu zgorányo hi'zo.

38. Blüzi je pa bila Lidda k Joppi; i vucseniczke szlísavsi, ka je Peter v nyê, poszlali szo dvá mo'zá k nyemi, proszécsi ga, naj nyemi ne bode 'zmetno k nyim prék pridti.

39. Gori sztanovsi pa Peter, sao je 'z nyimi. Steri, gda bi prisao, gori szo ga pelali vu zgorányo hi'zo, i okôli nega szo posztanole vsze vdovicze jôkajôcse i kázajôcse szüknye i szrakicze, stere je delala, gda je 'z nyimi bila, Dorkas.

40. Vö zgonivsi pa Peter vsze, pokleknovsi na kôlina, molo je; i obrnovsi sze k teli ercsé: Tabitha, gori sztani. Ona je pa odprla ocsi szvoje; i vidôcsa Petra, gori je szêla.

41. Steroj pa da bi rokô dáo, gori jo je oprávo; i prizvavsi te szvéte i vdovicze, posztavo jo je pred nyé 'zivôcso.

42. Na znánye je pa vcsinyeno tô po czêloj Joppi, i vnôgi szo vervali vu Goszpodni.

43. Zgôdilo sze je pa, da bi poredno dní osztano vu Joppi pri níkom Simoni ko'zári.

X. TÁL.

I. Kornelius k szebi zové Petra 1-8. II. Peter ide i Krisztusa glászi Korneliusi 9-48.

I. 1. **B**io je pa eden mô'z vu Cezárii po iméni Kor-9.10.Tál.

nelius sztotnik z onoga serega, ki sze zové Vlaski.

2. Pobo'zen i Bogá bojécsi ze vszov hi'zov szvojov, i csinécsi álmotva vnôga lüdsztvi, i molécsi Bogá vszeszkôsz.

3. Vido je vu vidényi ocsive-szno, liki okoli devéte vöre dnéva, angela Bo'zega doli idôcsega k szebi, i govorécsega nyemi: Korneli!

4. On pa na nyega gledôcsi, presztraso sze je i ercsé: ka je Goszpodne? ercsé pa nyemi: molitve tvoje i álmotva tvoja szo gori prisla na szpomínanye pred Bogá.

5. I zdaj posli vu Joppo mo'zé i zovi prék Simona, ki sze zové Peter.

6. Té sztán má pri nikom Simoni ko'zári, ki má hi'zo pôleg môrja; té ti povej, ka ti je csiniti.

7. Gda bi pa odisao angel, ki je Korneliusi gúcsao, prizové dvá z dr'zine szvoje i ednoga pobo'znoga vítéza z tiszti, ki szo sze pri nyem dr'zali.

8. I geto nyim je vsza vö povedao, odposzlaó je je vu Joppo.

II. 9. Drügi dén pa idôcsi oni po pôti i k meszti sze pribli'zavajôcsi, gori je sô Peter na hi'zo molit okôli sészte vöre.

10. Gda bi pa lacsen grátaó i steo bi jeszti, dokecs szo oni

10.Tál.

obed priprávlali, szpadno je na nyega szasz.

11. I vido je nébo odprto, i doli idôcso k szebi edno poszôdo, liki káksi lelaken veliki na stiri kiklé zvézani i doli püs-cseni na zemlo.

12. Vu kom szo bilé vsze sztvári zemelszke stiri nogé majôcse, i zviríne, i lazécse i letajôcse sztvári nebeszke.

13. I vcsinyeni je glász k nyemi: gori sztani, Peter, koli i jej.

14. Peter pa ercsé: z níkak-sim tálom nej, Goszpodne; ár szem nigdár nej jo ka obsinszko i necsisztoga.

15. I pá je drügôcs bio glász k nyemi: stera je Bôg ocsiszto, tí to obsinszko ne pravi.

16. Tô je pa vcsinyeno trikrát; i pá je gori vzéta ta poszôda vu nébo.

17. Gda bi sze pa vu szebi zadrávao Peter, ka bi tô za vidénye bilô, stero je vido, ovo mo'zjé, poszlani od Korneliusa, szpitávajôcsi hi'zo Simonovo, posztanolí szo pred dverami.

18. I zvajôcsi zvidávali szo, csi bi Simon, ki sze zové Peter, tam szálasivao.

19. Gda bi szi pa escse Peter premislávao od vidénya, ercsé nyemi Düh: ovo, trijé mo'zátzke te iscesejo.

20. Zató gori sztanovsi idi doli, i idi 'z nyimi nikaj ne dvojécsi; ár szem je jasz poszlao.

21. Doli idôcsi pa Peter k tim mo'zákom, kí szo poszlani od Korneliusa k nyemi, ercsé: ovo, jasz szem, steroga iscsete; ka je zrok, za steroga volo szte eti?

22. Oni szo pa erkli: Kornelius Sztotnik, mô'z pravicsen i Bogá bojécsi, ki i szvedôsztvo má od czêloga národa 'Zidovszkoga, opômenyeni od angela szvétoga, ka bi tebé zváo vu szvojo hi'zo, i poszlüsao bi Boze recsi od tébe.

23. Notri je pozové zató i dáo nyim je sztán. Te drügi dén je pa vö sô Peter 'z nyimi, i niki bratov od Joppe szo tüdi 'z nyim sli.

24. I drügi dén szo prisli vu Cezário. Kornelius je je pa csakao vküp prízvavsi rodbino szvojo i bli'znye priátele.

25. Prigôdilo sze je pa, gda bi Peter notri sô, prôti nyemi idôcsi Kornelius, i szpadnovsi k nogám molo ga je.

26. Peter ga je pa gori opravo govorécsi: gori sztani, i jasz szem szám cslovek.

27. I zgucsávajôcsi szi 'z nyim notri je sô, i najsao ji je doszta vküp szprávleni.

28. I erkao nyim je: ví znáte,

kak neszpodobno je mô'zi 'Zidovi sze pridrü'ziti, ali idti k lüdém z drügoga národa. Meni je pa Bôg pokazao, naj nikoga za obsinszkoga, ali necsisztoga csloveka ne právím.

29. Zató brezi prôtigucsá szem prisao pozváni. Pítam tak za kákse rêcsi volo szte poszlali po méne.

30. I Kornelius ercsé: od steroga dnéva notri do ete vöre szem bio na tescse, i okoli devéte vöre molécsi vu hi'zi mojoj. I ovo eden mô'z je sztanó pred menom vu szvetlom gvantí.

31. I ercsé: Kornelius, poszlühnyene szo tvoje molitvi, i álmotva tvoja szo na szpominanye prisla pred Bogom.

32. Posli zató vu Joppo i prêk prizovi Simona, ki sze zové Peter. Té szálasije vu hi'zi Simonovoj toga ko'zára pri môrji; kí pridôcsi, povej ti, ka ti je csiniti.

33. Preczi szem zató poszlao k tebi; i ti szi dobro vcsino, ka szi prisao. Zdaj szmo zató mí vszi pred Bogom nazôcsi, naj poszlüsamo vsza, stera szo tebi povêdana od Bogá.

34. Teda Peter odpré vüsztá i ercsé: zaisztino nahájam, ka je Bôg nej oszôb prebirávecz.

35. Nego, vu vszákom národi

kí sze ga bojí i csini praviczó, priéten nyemi je.

36. Ka sze dosztája te rêcsi, stero je poszlao szinom Izrael-szkim predgajôcsi mér po Jezus Krisztusi, té je vszej Goszpôd.

37. Ví znáte, ka za rêcs sze je zgôdilo po czêloj Judei, zacséta od Galílee po krszti, steroga je predgao Ivan.

38. Jezusa od Názaretha, kakda ga je namazao Bôg z Dühom szvétim i z mocsjôv, kí okôli hodécsi je dobro csinio i zvrá-cso vsze obládane od vrága; ár je Bôg bio 'z nyim.

39. Imí szmo szvedoczke vsze-ga, stera je vcsino vu dr'zéli 'Zidovszkoj i vu Jerusálemi, koga szo vmôrili, poveszivsi ga na drêvo.

40. Toga je Bôg zbüdo na tré-tjiden; i steo je, naj sze szká'ze.

41. Nej vszemi lüdsztvi, nego szvedokom szvojim naprê ode-bránim od Bogá, nám, kí szmo 'z nyim jeli i pili po gori szta-nenyê nyegovom od mrtvi.

42. I zapovedao nám je pred-gati lüdsztvi i szvedocsiti, ka je on zrendelüvani od Bogá szo-decz 'zívi i mrtvi.

43. Tomi vszi proroczke szve-docsijo, ka odpüscsanye grê-hov vzemejo po iméni nyego-vom vszi vervajôcsi vu nyem.

44. Escse gda bi gúcsao Peter
10.11.Tál.

recsí ete, szpadno je Düh szvéti na vsze, kí szo posztlüsali eto rêcs.

45. I sztrsznoli szo sze, kí szo bili z obrizávanya verni, kikoli szo sz Petrom prisli; kâ je i na pogane szvétoga Dühá dár vö vlejáni.

46. Ár szo je csüli gucsécse z jezikmi, i zvisávajôcse Bogá. Teda je odgôvoro Peter:

47. Jeli sto more prepovedati vodô, naj sze eti ne okrsztijo, kí szo Dühá szvétoga vzéli, liki i mí?

48. I zapovedao je, naj sze okrsztijo vu iméni Goszpodno-vom. Teda szo ga proszili, ka bi nikeliko dni pri nyih osztano.

XI. TÁL.

I. Peter sze pred 'Zidovmi odgovárja, kâ je k poganom notri sô 1-18. II. Evan-geliom sze prêdga 'Zidovom i poga-nom 19-26. III. Agabus glád nazvis-cáva 27-30.

I. 1. **C**süli szo pa apostolje i bratje, kí szo vu Ju-dei bili, ka szo i poganye gori vzéli Rècs Bo'zo.

2. I gda bi Peter gori sô vu Jerusálem, razkásali szo sze prôti nyemi, kí szo z obrizá-vanya bili.

3. Govorécsi: kâ szi k mo'zom nepreokrô'zenyé majôcsim no-tri sô i jo szi 'z nyimi.

4. Zacsnovsi pa Peter razlo'zo nyim je zrêdom govorécsi:

5. Jasz szem bio vu meszti Jop-pe molécsi, i vido szem vu sza-szi vidénye doli idôcso nikakso poszôdo, liki eden veliki prt za stiri kîklé pûscseni z nebész; i prisla je notri do méne.

6. Vu stero gledôcsi na pamet szem vzéo; i vido szem stiri nogé majôcse sztvári zemelszke i zvirine, ilazécse i letajôcse nebeszke.

7. Csüo szem pa glász meni govorécsi: gori sztani, Peter, koli i jej.

8. Erkao szem pa: z nikaksim tálom nej, Goszpodne. Ár je nikaj obsinszkoga ali necsí-sztoga nigdár nej slo notri vu moja vûszta.

9. Odgôvoro mi je pa glász ob-drûgim z nebész: ka je Bôg o-csiszto, tisztô tí obsinszko ne pravi.

10. Tô je pa vcsinyeno trikrat; i pá szo gori potégnyena vsza vu nébo.

11. I ovo, preczi szo trijé mo'z-jé posztanoli pred hi'zov, vu ste-roj szem bio, poszlani od Cze-zárie k meni.

12. Erceé pa meni düh: idi 'z nyimi, nikaj ne dvojécsi. Prislo je pa z menov i eti sészt brátov i notri szmo sli vu hi'zo toga mo'zá.

13. I nazvêszto nám je, kak-da je vido angela vu hi'zi szvo-

joj sztojécsega i govorécsega nyemi: posli vu Joppo mo'zé i prizovi prêk Símona, kí sze zo-vé Peter.

14. Kí bode ti gúcsao recsi, vu steri sze zvelicsas tí i vsza hi-'za tvoja.

15. Gda bi pa jasz zácsao eta gúcsiti, szpadno je szvéti Düh na nyé, liki i na nász vu za-csétki.

16. Szpômeno szem sze pa z rêcsi Goszpodnove, liki je velo: Ivan isztina je krsztsávao z vo-dôv, ví bodte pa krsztsávani vu szvétom Dûhi.

17. Csi je záto nyim Bôg dáo prîglihni dár, liki i nám verva-jôcsim v Goszpodni nasem Je-zusi Krisztusi; jasz pa sto szem, ka bi mogao brániti Bôgi?

18. Szlisavsi pa eta, tiho szo posztanoli, i dicsili szo Bogá govorécsi: tak je i poganom Bôg dáo pokôro na 'zitek.

II. 19. Kí szo sze pa raztepli za volo nevôle, stera sze je po-bûdila nad Stevanom; prêk szo sli notri do Feníczie i Czíprusa i Antiochie, i nikomi szo nej gú-csali eto rêcs, nego szamo 'Zi-dovom.

20. Bili szo pa níki 'z nyih mo'zjé z Czíprusa i z Czirene, kí notri idôcsi vu Antiochio gú-csali szo Greskim 'Zidovom na-zviscsávajôcsi Goszpon Jezusa.

21. I bila je rôka Goszpodno-
va 'z nyimi, i vnogo vervajô-
csi sze ji je povrnolo k Gosz-
podni.

22. Csüta je pa eta rêcs vu vü-
haj te gmajne, stera je v Jeru-
sálemi bila od nyih; i poszlali
szo Barnabása, ka bi sô notri
do Antiochie.

23. Kí tá pridôcsi i vidôcsi mi-
losco Bo'zo, radüvao sze je;
i opominao je vsze, ka bi sztál-
nim szrecom osztali pri Gosz-
podni.

24. Ár je bio mô'z dober i pun
Dühá szvétoga i vere. I prilo'ze-
no je lüdsztva poredno k Gosz-
podni.

25. Vö je pa sô vu Tarsus Bar-
nabás iszkat Saulusa; i, gda bi
ga najsao, pelao ga je vu An-
tiochio.

26. Zgôdilo sze je pa, da bi
czêlo leto bilá sz tisztov gmaj-
nov, i vsíla bi lüdsztva pored-
no, zváni szo naj prvle vu An-
tiochii vucseniczke krsztsanye.

III. 27. Vu tê dnévi szo pa
doli sli od Jerusálema proroczke
vu Antiochio.

28. Gori sztanovsi pa eden 'z
nyih po iméni Agabus, zname-
nüvao je po Dúhi glád veliki, kí
prisesztni bode na czêli szvét,
kí sze je i zgôdo za Klaudius
Czaszara.

29. Vucseniczke szo pa szkon-
11.12.Tál.

csali, ka bi ji vszáki pôleg szvo-
je premôcsi na szlű'zbo, ká po-
szlao vu Judei prebivajôcsim
bratom.

30. Stero szo i vcsínili, po-
szlavsi k tim sztarisim po rôki
Barnabásovoj i Saulusovoj.

XII. TÁL.

Herodes I. Jakuba buje, ali Petra angel
oszlobodi 1-19. II. Prôti Tirusi i Si-
doni sze scsé vojszküvati, ali angel
ga za vüha vdári 20-25.

I. 1. **O**koli onoga vrêmena je
pa vrgao Herodes král
roké na níke z gmajne, ka bi
nyim hüdô csinio.

2. Vmôro je pa Jakuba brata
Jánosovoga z mecsom.

3. I geto je vido, ka sze je do-
padnolo 'Zidovom, gori je djáo,
ka dá zgrabiti i Petra. (Bíli szo
pa dnévi brezi kvaszá krühov.)

4. Steroga je i zgrabo, i djáo
ga je vu temniczo; i dáo ga je
stiri csetverám vítézov sztrá-
'ziti, ár ga je steo po vüzmi
naprê pripelati lüdsztvi.

5. I tak je Peter dr'zani vu
temniczi; molítev je pa bila ne-
sztanoma od gmajne k Bôgi za
nyega.

6. Gda bi ga pa steo naprê pe-
lati Herodes, vu onoj nôcsi je
szpáo Peter med dvöma vítézo-
ma zvézani z dvöma lanczoma;
sztrá'zarje szo pa pred dverami
varvali temniczo.

7. I ovo, angel Goszpodnov je prisztôpo, i szvetloszt sze je zaszvêtila vu hrâmi. Vdarivsi pa v rebro Petra, obûdo ga je govorecsi: sztani gori hitro. I doli szo szpadnoli lanczi z nôg nyegovi.

8. I ercsé nyemi angel: opasi sze, i obûj sôlince tvoje. I vesino je tak. I ercsé nyemi: vrzi okôli na szé plâcs tvoji, i naszledûj me.

9. I vö idôcsi naszledûvao ga je; i nej je znao, ka je zaisztino tó vsinyeno po angeli; stîmao je pa, kâ vidênje vídi.

10. Gda bi pa preisla prvo sztrázô, i drûgo, prisla szta k tim 'zeleznim vrátam, stera v meszto pelajo, stera szo sze od szébe nyima ôdprla. I vö idôcsa preisla szta edno vûliczo; i preczi je odsztôpo angel od nyega.

11. I Peter sze na pamet vze-me i ercsé: zdaj znám zaisztino, kâ je Goszpôd poszlao angela szvojega, i oszlôbodo me je z rôke Herodesove i vszega csákanya lûdsztva 'Zidovszkoga.

12. I premislávajôcs je prisao pred hi'zo Márie materé Ivanove, ki sze zové Marko, gde ji je bilô poredno vkûp szprâvleni i molécsi.

13. Gda bi pa Peter trûpao pred dverami pri vrátaj, prisla je de-

klicska, po iméni Rhode, poszlûsat.

14. I poznavsi Petrov glâsz, od radoszi je nej ôdprla vrâta; notri pribe'zêcsa pa, nazvêsztila je, kâ Peter sztojî pred vrâti.

15. Oni szo ji pa erkli: blâznis. Ona je pa potrdjávala, ka je tak. Oni szo pa erkli: nyegov angel je.

16. Peter je pa neztanoma trûpao. Gda bi pa ôdprli, vidili szo ga, i sztrsznoli szo sze.

17. Kívajôcsi pa nyim z rokôv, ka bi tiho bili, pripuvidávao nyim je, kakda ga je Goszpôd vö szpelao z temnicze. Ercsé pa: nazvêsztite Jakubi i bratom eta. I vö idôcsi, sô je v drûgo meszto.

18. Gda bi pa dén grátao, bilô je zburkanye nej málo med vítézmî, ka sze je zgôdilo Petri.

19. Gda bi pa Herodes iszkao i ne najsao bi ga, oszôdo je sztrázê, i zapovedao je je na szmrt odpelati; i doli idôcsi od Judee vu Cezário, tam sze je dr'zao.

II. 20. Bio je pa Herodes v tom, ka bi sze vojszkûvao sz Tirusânczami i Sidonicsânczami. Oni szo pa z ednov vôlov prisli k nyemi, i na nyé szo vzéli Blasztusa kamurnika králevszkoga, proszili szo mér záto, kâ sze je nyihova dr'zêla, hrânila sz králevszke zemlé.

21. Na odločeni dén je pa Herodes, obleceni v králevszkom gvarianti, i sedécsi na králevszkom sztôlci, gúcsao k nyim.

22. Lűdsztvo je pa gori krícsalo: Bo'za rêcs je eto i nej cslovecsa.

23. Preczi ga je záto vdaró angel Goszpodnov, kâ je nej dáo díko Bôgi; i od csrvôv zêdeni szpűszto je dűso.

24. Rêcs Goszpodnova je pa rászla, ino sze je napunyávala.

25. Barnabás pa i Saulus szta sze povrnola z Jerusálema nazáj, dopunivsi szlű'zbo, i szebom vzevsi i Ivana; kí sze je zváo Marko.

XIII. TÁL.

Pavel i Barnabás I. na predganye odločena Sergiusa povrnéta. Elimása pa oszlepita 1-13. II. Vu Antiochii sze od 'Zidovov z Evangeliomom vrét zavřeta 14-47. III. Evangeliom poganom na radoszt, szebi na pregányanye predgata 48-52.

I. 1. **B**ilí szo pa niki vu Antiochie gmajni proroczke i vucsitelje, kakti Barnabás i Simeon, ki sze je zváo Niger, i Luczius Czireneánszki, i Manaen, ki je z Herodes strťakom gori zhrányeni, i Saulus.

2. Gda bi pa oni szlű'zili Goszpodni ino bi sze posztili, ercsé szvéti Dűh: odlôcste mi tak Barnabása i Saulusa na delo, na stereo szem nyidva pòzvao.

12.13. Tál.

3. Teda szo sze posztili i molili, i polo'zili szo roké szvoje na nyidva, odpűsztili szo nyidva.

4. Záto oneva vö poszlana od Dűhá szvétoga, sla szta vu Szelveczio; od tisztecz szta sze pa odpelala na ládji v Cziprus.

5. I, gda bi bilá vu Szalamini, nazviscsávala szta rêcs Goszpodnovu vu szpráviscsaj 'Zidovszki; mela szta pa i Ivana szlugo szebom.

6. Obhodécsi pa te záton notri do Páfusa, najsla szta niksega csalejra krívoga proroka 'Zidova, komi je bilô imé Bar Jezus.

7. Kí je bio z namesztníkom Szergius Pavlom z rázumnim mo'zom. Té, prizvavsi Barnabása i Saula, 'zelo je od nyiva csűti rêcs Bo'zo.

8. Prôti nyemi je pasztano Elymás csalej, (ár sze tak raszkláda imé nyegovo,) íszkajôcsi odvrnôti namesztníka od vere.

9. Saulus pa, (kí sze i Pavel zové,) pun Dűhá szvétoga gléda v nyega.

10. I ercsé: o pun vsze jálno-szti i vsze hűdôbe, szin vraji, protivnik vsze pravice, ne hejnyas odvracsati rávne poti Goszpodnove?

11. I ovo zdaj je rôka Goszpodnova nad tebm, i bos szlêpi, i ne bos vido szuncza do

gvüsnoga vrêmena. Preczi je pa szpádnola na nyega temnoszt i kmicza; i okôli hodécsi iszkao je, kí bi ga za rókô vodo.

12. Teda vidôcsi namesztník, ka sze je zgôdilo, vervao je, i csüdivao sze je nad Goszpodnovim návukom.

13. Püsztili szo sze pa od Páfusa Pavel, i kí szo okôli nyega bilí, prisli szo v Pergo Pamfilie. Ivan je pa odsztôpo od nyih, i povrno sze je v Jerusálem.

II. 14. Ovi pa prêk idôcsi od Perge, prisli szo v Antiochio Pizidie; i notri idôcsi vu szprávisce v szobotni dén, doli szo szí szeli.

15. Po cstênýi pa prádve i Prokov poszlali szo vládniczke szpráviscs k nyim govorécsi: mo'zje bratje, csi je rêcs vu vami na opominanye lüdsztva, gúcste.

16. Gori sztanovsi pa Pavel, i kivavsi na tihoto z rokôv ercsé: mo'zjé Izraelszki, i kí sze bojite Bogá, poszlüsajte.

17. Bôg lüdsztva etoga Izraelszkoga je odébrao ocsáke nase i lüdsztvo je zviszo, gda bi tühénczi bilí vu Egiptomszkoj zemli, i z vizikov ramov je je vö 'z nyé szpelao.

18. I stirideszét lét vrêmena je trpo nyihovo segô vu pücsávi.

19. I doli porüsivsi szedméro

národa vu Kánaánszkoj zemli, sorsom nyim je razdêlo ovi zemlô.

20. I po tom, liki stiri sztô i pétdeszét lét, dáo nyim je szodcze notri do Samuel proroka.

21. I od tisztecz proszili szo krála, i dáo nyim je Bôg Saula sziná Kisovoga, mo'zá z plemena Benjaminovoga stirideszét lét.

22. I, gda bi nyega doli djáo, zbüdo nyim je Dávida na krála; komi je ierkao szvedocsivsi: najsao szem Dávida sziná Jessevoga, mo'zá pôleg szrczá mojega, kí bode csinio vszo volo mojo.

23. Z etoga szemena je Bôg pôleg obecsanya obüdo Izraeli zvelicsitela Jezusa.

24. Geto je Ivan prvle pred liczom notri idênýa nyegovoga predgao krszt pokôre vszemi lüdsztvi Izraelszkomi.

25. Gda bi pa szpuno Ivan be'zaj, erkao je: koga mené stímate, té szem jasz nej; nego ovo ide za menom, komi nej szem vrêden sôlincze nyegovi nôg odvézati.

26. Mo'zjé bratje, szinovje roda Abrahámovoga, i kí szo med vami Bogá bojécsi! etoga zvelicsanya rêcs je vám poszlana.

27. Ár, kí prebívajo v Jerusálemi i poglavniczke nyihovi, gda bi toga Jezusa ne poznali, oszô-

dili szo ga; i tak szo recsi pro-
rokov, steri sze vszako Szobotto
cstejo, szpunili.

28. I csi szo gli niksi zrok
szmrti v nyem nej najsli, dönok
szo proszili Pilátusa, ka bi ga
dáo vmoriti.

29. Gda szo pa szpunyena vsza
od nyega pizana písma, doli
szo ga vzéli z leszá, i polo'zili
szo ga v grob.

30. Bôg ga je pa zbüdo od
mrtvi.

31. Ki je vídeni po vnôgi dné-
vi od onih, kí szo 'z nyim vküp
gori sli od Galilee vu Jerusálem,
kí szo nyemi szvedoczke med
lúdsztvom.

32. I mí nazviscsávamo, ka je
Bôg tô obecsanye, stero je vcsi-
nyeno ocsákom, szpuno nám
szinom nyihovim, gda je obüdo
Jezusa.

33. Liki je i vu drügom 'Zol-
tári píszano: moj szin szi ti,
jasz szem te dnesz porôdo.

34. Ka ga je pa z mrtvi gori
zbüdo, i ka sze vecs nigdár ne
povrne vu szprjhnenyé, etak je
erkao, kâ dâm vám szvéta Dá-
vidi ta verna.

35. Zató i vu ednom drügom
'Zoltári velí: ne dás szvétomi
tvojemi viditi szprjhnenyé.

36. Ár je Dávid isztina lasztiv-
nomi lúdsztvi szlüzécsi pôleg
Bo'ze vôle zászpao, i polo'zen

je k ocsákom szvojim, i vido je
szprjhnenyé.

37. Koga je pa Bôg gori obü-
do, nej je vido szprjhnenyé.

38. Zató znáno vám bojdi,
mo'zjé bratje, kâ za toga volo
sze vám grêhov odpücsanye
nazviscsáva.

39. I od vszê, od steri szte sze
nej mogli vu právdi Môsesovoj
szpravicsati, v etom vszáki, kí
verje, je pravicsen.

40. Glédajte zató, naj ne pri-
de na vász, kâ je povédano vu
prorokaj.

41. Vidite zametávczi, i csü-
dite sze i vgasznite; ár bom jasz
táксе delo delao vu dnévi vasi;
delo, stero ne bodete vervali,
csi bode vam sto gli pripuvi-
dávaó.

42. Vö idôcsi pa szpráviscsa
'Zidovszkoga, proszili szo je
poganye, ka bi med szobôtov
i nyim gúcsali té recsi.

43. Gda bi pa razíslo szprá-
viscse, naszledüvali szo vnôgi
z 'Zidovov, i z pobo'zni proze-
lítusov Pavla i Barnabása, ste-
riva nyim govorécsa szta je rá-
tala, ka bi osztanoli vu milos-
csi Bo'zój.

44. Na prisesztno Szobotto je
pa malo nej vsze meszto vküp
prislo poszlúsat rêcs Bo'zo.

45. Vidôcsi pa 'Zidovje to lúd-
sztvo, napunyeni szo z nevös-

cšenôstjov, i prôti szo gúcsali tomi, stera szo od Pavla právena, prôti gucsécsi i preklinývájôcsi.

46. Obszresnola szta sze pa Pavel i Barnabás, i erkla szta: vám je potřêbno bilô naj prvle gúcsati rêcs Bo'zo, da jo pa zametávate i ne vrêdne vász szôdite 'zitka vekivecsnoga; ovo obrácsamo sze k poganom.

47. Ár je tak zapovedao nám Goszpôd: posztavo szem te na szvetloszt poganom, naj nyim bodes na zvelicsanye notri do szkrádnye zemlé.

III. 48. Gda bi pa poganye eta csüli, radüvali szo sze i dicsili szo rêcs Goszpodnova, i vervali szo; kikoli szo bilí zrende-lüvani na 'zitek vekivecsni.

49. Razglasüvala sze je pa rêcs Goszpodnova po czêloj dr'zéli.

50. Zidovje szo pa podbádali te pobo'zne i postene 'zene i prednyêse meszta, i pobüdili szo pregányanye prôti Pavli i Bárnabási, i vö szo nyidva vrgli z krajín szvoji.

51. Oneva szta pa doli sztepla práh nôg szvoji na nyé, i prisla szta vu Ikónio.

52. Vucseniczke szo sze pa napunyávali z radosztjov i z Dühom szvétim.

XIV. TÁL.

Pavla i Barnabása I. v Ikónii pregánya-jo 1-7. II. v Lyszttri nyiva za Bogé stimajo i kamenüjo 8-20. III. z Derbe sze povrnéta po Lyszttri i Ikónii v Antiochio 21-28.

I. 1. **Z**gôdilo sze je pa vu Ikónii, da bi onedva notri sla vu szpráviscse 'Zidovszko, i gúcsala bi tak, da bi vervalá i 'zidovov i Grkov vnôga vno-zina.

2. Ti nevervájôcsi 'Zidovje szo pa pobüdili i razdrá'zili düse poganov prôti bratom.

3. Dônok zátó poredno vrêmena szo sze tam dr'zali szresno gucsécsi od Goszpodna, kí je szvedôsttvo dávaó rêcsi szvoje miloscse; i dávaó je, da bi známènya i csüda bilá po rokáj nyihovi.

4. Raztrgala sze je pa ta vno-zina meszta, i eti isztina szo bili z 'Zidovmi; tê pa z Apostolmi.

5. Gda bi sze pa zgôdilo szünenyé poganov i 'Zidovov 'z nyihovimi poglavníkmi, ka bi je ospotali i kamenüvali.

6. Zeznávsi odbê'zali szo vu mészta Likaonie v Lysztro i Derbo, i okôli bodôcso dr'zélo.

7. I tam szo nazviscsávali Evangeliom.

II. 8. I niki cslovek vu Lyszttri szlab vnogáj je szedo, plantav od utrobe materé szvoje bo-

dôcsi, kí je z nikaksim tálom nej mogao hoditi.

9. Té je poszlüsao Pavla gucsécsega, kí ocsi na nyega vr'zécsi i vidôcsi, ka má vero na zvelicsanye.

10. Erkao je z velikim glá-szom: gori sztani na nogé tvoje rávno. I gori je szkocso i ho-do je.

11. Lüdsztvo pa geto je vidilo, ka je vcsíno Pavel, gori zdignovsi glász szvoj Likaonszki govorécsi: Bôgovje szo priglih-ni vcsinyeni klüdém, i doli szo prisli k nám.

12. I zváli szo Barnabása Ju-pitera, pavla pa Mercuriusa; ka je on bio voj rêcsi.

13. Jupitera pop pa, kí je pred nyihovim mesztom bio, güncze i vëncze pred vráta pripelavsi z lüdsztvom vrét, steo je nyima áldüvati.

14. Stero da bi csüli apostolje Barnabás i Pavel, raszcseszola szta gvant szvoj, szkocsila szta med lüdsztvo kricsécsa,

15. I govorécsa: mo'zjé, za-kaj eta csiníte? I mí szmo táksi nevolni lüdjé, liki ví, nazvis-csávajôcsi vám, naj sze od eti márnoszt obrnéte k 'zívomi Bô-gi, kí je sztvôro nébo i zémlo, i môrje i vsza, stera szo vu nyih.

16. Kí je vu preminôcsem vré-14. Tál.

meni niháo vsze pogane hoditi po szvoji potéh.

17. I dônok sze je nej niháo brezi szvedôsztva dobrocsinécsi z nebész od zgora dávajôcsi nám de'zd'zovje, i vrêmena szád noszécsa napunivsi z jejsztvi-nov i z veszeljom szrczá nasa.

18. I tá govorécsi, komaj je ftisao to lüdsztvo, ka szo nyima nej áldüvati.

19. Prisli szo pa od Antiochie i Ikonie 'Zidovje, i na nyé szo vzéli lüdsztvo, i kamenüvavsi Pavla, vlekli szo ga vö z me-szta, stimajôcsi, ka je mr'u.

20. Gda bi ga pa okôli vzéli vucseniczke, gori sztánovsi sô je vu meszto, i drügi dén je vö sô z Barnabásom vu Derbo.

III. 21. I nazviscsávála szta meszti onomi Evangeliom, i po-redno vucseníkov szpravivsi, povrnola szta sze v Lysztro i v Ikónio, i Antiochio.

22. Potrdjávavsi düse vucse-níkov i opominavsi, ka bi osztanoli vu veri; i ka je po vnôgi nevoláj potrêbno nám notri idti vu králevsztvo Bo'ze.

23. Gda bi nyim pa z ftégnye-nimi rokami sztarise po gmajnaj posztavila i molila bi sz poszt-mi, preporôcsila szta je Gosz-podni, v sterom szo vervali.

24. I obhodécsa Pizidio, prisla szta vu Pamfilio.

25. I gucsécsa vu Pergí rêcs Bo'zo, doli szta sla vu Attálio.

26. I odnut szta odplavala vu Antiochio, odkud szta bilá preporôcsena vu miloscsó Bo'zo na delo, stero szta szpûnila.

27. Gda szta pa tá prisla i vkûp szta szpravila gmajno, nazvêsztila szta vsze, kakoli je vcsino Bôg 'z nyima; i, ka je ôdpro poganom dveri vere.

28. Dr'zala szta sze pa tam z vucsenikmi nej malo vrêmena.

XV. TÁL.

I. Apostolje v Jerusálemi szkoncsajo, ka sze je vcs nej potrêbno obrizávati 1-29. II. Apostolov szkoncsávanye sze vu Antiochii precsté po Pavli i Barnabási, steriva sze potom razlôcsita 30-41.

I. 1. **I** niki, kí szo doli prisli od Judee, vcsili szo brate, kâ, csi sze ne obrêzete po návadi Môsesovoj, ne morete sze zvelicsati.

2. Gda bi sze zâto zburkanye i nej malo szpitávanye Pavli i Barnabási prôti nyim pripetilo, zrendûvali szo, ka bi gori sô Pavel i Barnabás, i niki drûgi 'z nyih k apostolom i k sztarišim vu Jerusálem za toga pítanya volo.

3. Oni zâto szprevodeni od gmajne prêk szo sli po Feníczi i Samárii, pripovidávavsi povrnenýe poganov, i vcsinili szo radoszt veliko vszêm bratom.

4. Gda bi pa prisli v Jerusálem, gori szo vzéti od gmajne i apostolov i ti sztarisi, i nazvêsztili szo, ka je Bôg vcsino 'z nyimi.

5. Gori pa sztanovsi niki z ti vervajôcsi, kí szo z Farizeuskoga jeretinsztva bili, govorecsi: ka je je potrêbno obrezati i zapovedati naj zdr'závajo Môsesovo právdo.

6. Vkûp szo sze pa szpravili apostolje i ti sztarisi, da bi eto delo szpoznali.

7. Gda bi sze pa dugo stûkali, gori sztâne Peter, i ercsé nyim: mo'zjé bratje, vi znáte, kâ je od zdávnya Bôg med nami odêbrao, naj po vûsztaj moji csûjejo poganýe rêcs Evangelioma i verjejo.

8. I Bôg, kí zná szrczá, poszvedocso nyim je; geto nyim je dáó Dûhá szvétoga, liki i nám.

9. I niksi rázlocsek je nej vcsino med nami i nyimi z verov ociscsávajôcsi szrczá nyihova.

10. Zdaj zâto ka szkûsávate Bogá, kâ scsête djâti járem právde na Sinyek vucsenikov, steroga szo ni ocseve nasi, ni mi nej mogli nosziti?

11. Nego po miloscsi Goszpon Jezus Krisztusa verjemo, ka sze zvelicsamo, liki i oni.

12. Tiho je pa posztánola vsza vno'zina, i poszlûsali szo Bar-

nabása i Pavla pripuvidávajô-
csa, stera znamènya i csüda je
vcsino Bôg med poganmi po
nyima.

13. Gda bi pa i oneva tiho bi-
lá, odgôvoro je Jakub govoré-
csi: mo'zjé bratje, poszlüsajte
mené.

14. Simon je pripuvidávao:
kakda je oprvics Bôg nagledno
vzeti szebi z poganov lüdsztvo
na imé szvoje.

15. I sz têm sze glihajo recsi
prorokov, liki je piznano:

16. Po tom sze povrném i na-
záj poczimpram v küp szpád-
jeni sator Dávidov; i zrúsenya
nyegova nazáj poczimpram, i
gori je oprávim.

17. Naj íscsejo ti gori osztá-
nyeni lüdjé Goszpodna i vszi
poganye, nad sterimi je imé
moje zezávano bilô; velí Gosz-
pôd, kí vsza eta csiní.

18. Znána szo od zacsétka Bô-
gi vsza dela nyegova.

19. Záto jasz szôdim, ka nej
trbê zburkávati one, kí sze z
poganov obrácsajo k Bôgi.

20. Nego zapovedati nyim trbej,
naj sze zdr'závajo od oszkru-
nenyá bolvanov i od práznosztí
i od zadávlenoga, i od krvi.

21. Ár Môses od dávnyenoga
pokolènya, má po mészta, kí
ga predgajo vu szpráviscsaj,
gde sze po vszákojszobotti csté.

15. Tál.

22. Teda sze je vidilo aposto-
lom i tim sztarisim z czêlov
gmajnov odebráne mo'zé 'z nyih
poszlati vu Antiochio z Pavlom
i Barnabásom, Júdasa zvánoga
Barsabása i Szilása, mo'zé voje
med bratmi.

23. Piszôcsi po rôki nyihovoj
etak: apostolje, ti sztarisi i
bratje vu Antiochii i Sírii i
Cziliczii bodôcsim bratom, kí
szo z poganov, zdrávje 'ze-
lejo.

24. Do szmo csüli, ka szo vász
niki z nász vö idôcsi zburkali
z recsmi porüsavsi düse vase
govorécsi: obrezati sze dájte i
zdr'závajte právdo, sterim szmo
tô nej zapovedali.

25. Vidilo sze je nám z edná-
kov völov vküp szprávenim
odebráne mo'zé poszlati k vám,
z lüblénimi nasimi Barnabásom
i Pavlom.

26. Z lüdmí, kí szo tá dáli dü-
se szvoje za imé Goszpodna na-
sega Jezusa Krisztusa.

27. Poszlali szmo záto Júdasa
i Szilása, steríva vám bodeta i
z recsjôv eta nazviscsávála.

28. Ár sze je vidilo szvétomi
Dühi i nám, naj vám nikse bre-
men vecs gori ne denemo; nego
eta potrèbna.

29. Naj sze zdr'závate od bol-
vanom polo'zenoga i krvi, i za-
dávlenoga i práznosztí. Od steri

csi sze zdr'závate, dobro csi-nite. Osztante zdravi.

II. 30. Oni záto, gda bi sze odpüsztili, prisli szo vu Antiochio, i vküp szpraviysi to vno-zino, tá szo nyim dáli liszt.

31. Steroga da bi precsteli, radúvali szo sze nad opomínanjem.

32. Júdas pa i Szilás i oneva proroka bodôcsa z vnôgov recsjôv szta trôstala brate, i potrdjávala.

33. Geto dabi eden csasz bilá, odísla szta z mérom od bratov k apostolom.

34. Vidilo sze je pa Szilási, ka bi tam osztano.

35. Pavel pa i Barnabás szta sze zdr'zala vu Antiochii vucsécsa i nazviscsávajôcsa z vnôgimi drügimi tûdi rêcs Goszpodnovo.

36. Po níki dnévi pa ercsé Pavel k Barnabási: povrnva sze, ár je potrêbno naj poglédneva brate nase po vszê mészta j, vu steri szva nazviscsávála rêcs Goszpodnovo, kak sze májo.

37. Barnabás je pa tanácsivao, ka bi szebom vzéla Ivana, kí sze zové Marko.

38. Pavel je pa za vrêdno dr'zao, ka bi ga ne vzelé szebom, da je od nyidva odísao z Pamfilie i nej je sô 'z nyima na delo.

39. Razcsémerila szta sze záto na teliko, da szta sze razlôcsila

eden od drügoga; i Barnabás k szebi vzévsi Marka, odplavao je v Cziprus.

40. Pavel je pa odébrao Szilása, i vö je sô, preporocseni miloscsi Bo'zój od bratov.

41. Obhodo je pa Sírío i Czilicio, potrdjávajôcsi gmajne.

XVI. TÁL.

I. Timotheus sze obrê'ze 1-6. II. Düh ne dá v Á'zii, nego v Maczedonii, nazviscsávati 7-15. III. Pavel i Szilás vr'zena vu temniczo. ka szta z edne vujvicez vragá zegnala, sze na útrin dén odpüsztila 16-40.

I. 1. **P**risla szta pa vu Derbo i Lysztro; i ovo vucsenik nikaksi je bio tam po iméni Timotheus, szin nikse verne 'Zidovszke 'zené, ocsé pa Grcskoga.

2. Kí je dobro szvedôsztvo meo od oni bratov, kí szo vu Lysztri i Ikonii.

3. Toga je steo Pavel, ka bi 'z nyim vö sô; i vzéo ga je, i obrezao ga je za volo 'Zidovoy, kí szo vu oni mészta j bilí. Ár szo vszi znali ocsó nyegovoga, kâ je Grk bio.

4. Gda bi pa odhodjávali mészta, zapovedali szo nyim varvati návuke szkoncsane od apostolov i sztarisi vu Jerusálemi.

5. Gmajne szo sze záto potrdjávale vu veri, i narájale szo sze vszáki dén.

II. 6. Obhodivsi pa Frigie i Gal

láczie dr'zélo, prepovêdano nyim je od Dühá szvétoga gúcsati rêcs vu Á'zii.

7. Gda bi pa k Mi'zii prisli, szküsávali szo v Bithinio idti; i nej je je nihao Düh.

8. Mimo idôcsi pa kre Mi'zie, doli szo sli vu Troado.

9. I vidênnye sze je v noci zkázalo Pavli: mô'z niki Maczedonszki je sztáo pred nyim, proszécsi ga i govorécsi: hodi v Maczedonio i pomágaj nám.

10. Kak je pa tô vidênnye vido, preczi szmo íszkali vö idti vu Maczedonio gvüsni bodôcsi, ka nász je Goszpôd zváo nyim E-vangeliom nazviscsávat.

11. Odplavavsi záto od Troade rávno szmo bê'zali vu Szamoth-ráczio, i drügi dén v Neapolis.

12. Odnut pa vu Filippisz, stero je prvo Maczedonszke dr'zéle meszto nej dávno naszeljeno. Bilí szmo pa vu tisztom meszti prebívajôcsi nikeliko dní.

13. I szobôttni dén szmo vö sli z meszta k potoki, gde szo molitvi dr'zali, i szedécsi gúcsali szmo vküp szprávlenim 'zenám.

14. I níka 'zena po iméni Lydia skarlat odávajôcsa z meszta Tyatirszkoga Bogá bojécsa, je poszlüsala, steroj je Goszpôd ôdpro szrczé, da bi pazila na ona, stera szo od Pavla právléna.

16. Tál.

15. Gda bi pa okrsztsena bila ona i hi'za nyé, proszila je govorécsa: csi szte me szôdili ver-no Goszpodnovo bidti, notri idôcsi vu hi'zo mojo, osztante. I priprávlala nász je.

III. 16. Prigôdilo sze je pa, gda bi sli k molítvam, edna deklícska imajôcsa dühá vujvicze, pribê'zala je pred nász, stera je doszta haszka prinásala goszpodárom szvojom z vujvicsüvanyem.

17. Tá naszledüvájôcsa Pavla i nász, kricsala je govorécsa: eti lüdje szo szlugi toga vísesnyega Bogá, ki vám nazviscsávajo pôt zvelicsanya.

18. Tô je pa delala vnogo dni. 'Zmetno je pa sztalô Pavla, i obrné sze i ercsé dühi: zapovidávam ti vu Jezus Krisztusovom iméni, idi vö 'z nyé. I vö je odisao vu onoj vöri.

19. Vidôcsi pa nyé goszpodárje, ka je odisla vüpazen dobicska nyihovoga, zgrabivsi Pavla i Szilása, vlekli szo nyidva na placz pred vládnike.

20. I posztavivsi je pred voje vítézov govorécsi: eti lüdje zburkávajo meszto nase 'Zidovje bodôcsi.

21. I nazviscsávajo návade, stere je nám nej szlobodno gori vzéti, niti csiniti, da szmo Rimlanczi.

22. I vküp sze je szpravilo lüd-sztvo prôti nyima i vítězov voji doli sztrgavsi gvant 'z nyidva, zapovedali szo nyidva sibami biti.

23. I gda bi doszta vdárczov na nyidva djáli, vrgli szo nyidva v temniczo, zapovedavsi varivácsi temnicze, kâ bi nyidva szkrblivo dr'zao.

24. Kí, geto je tô zapoved vzéo, vrgao nyidva je vu no-trêsnýo temniczo, i sztiszo nyima je nogé v klado.

25. Okoli pô nôcsi pa Pavel i Szilás molécsa szpêvala szta peszem Bôgi. Poszlúsali szo pa nyidva i ti zvézani robje.

26. Hitro je pa veliko zemlé gibanye posztanolo na teliko, da szo sze i fundamentomi temnicze genoli, i odprle szo sze preczi vsze dveri, i vszê vezala szo sze odvézala.

27. Ze szna sze pa predramivsi varivács temnicze, i vidôcsi odprte dveri temnicze, vö potégnovsi mecs, steo sze je v-moriti stímajôcsi, kâ szo odbê'zali ti zvézani.

28. Kricsao je pa z velikim glá-szom Pavel, govorécsi: ne vcsini szinikajhüdoga, ár szmo vszi eti.

29. Proszécsi pa szvetlôcso, notri je szkocso; i presztrasivsi sze, szpadno je pred Pavla i Szilása.

30. I vö nyidva je pelao i ercsé: goszpodna, ka mi je vcsiniti, naj sze zvelicsam?

31. Oneva szta pa erkla: veri vu Goszpon Jezusi Krisztusi, i zvelicsas sze tí i hi'za tvoja.

32. I gúcsala szta nyemi rêcs Goszpodnovo i vszêm vu hi'zi nyegovoj bodôcsim.

33. I k szebi je vzévsi vu onoj vöri te nôcsi ôprao nyidva je od vdárczov, i okrsztsen je on i vszi nyegovi preczi.

34. I pelao nyidva je vu hi'zo szvojo, presztro je sztol, i veszelio sze je, ka je ze vszov hi'zov vervao Bôgi.

35. Gda bi pa dén grátao, poszlali szo voji vítězov szluge govorécsi: odpüsztli lüdi one.

36. Varivács temnicze je pa na znánye dáó Pavli té recsi: kâ szo poszlali voji vítězov, naj sze odpüsztita. Zdaj záto vö idôcsa idta vu méri.

37. Pavel nyim je pa erkao: zbili szo náj ocsiveszno neoszodjene, lüdi Rimszke; i vrgli szo náj v temniczo, i zdaj náj szkrivoma scséjo vö vr'zti? Nej, nego naj prido szami, i tak náj naj vö pelajo.

38. Nazvêsztili szo pa vítězov vojom szlugi té recsi, i zbojali szo sze szlisavsi, ka szta Rimszka.

39. I pridôcsi prizvali szo nyi-

dva; i vö nyidva pelavsi proszili szo nyidva, kâ bi vö sla z meszta.

40. Vö idôcsa pa z temnicze, notri szta sla k Lydii; i vidôcsa brate, potrôstala szta je, i tak szta sla vö.

XVII. TÁL.

I. V Theszszaloniki nad Pavla prêdganyi zburkanye posztâne I-9. II. Berreânczi pîszma zgrüntávajo 10-15. III. Pavel v Atheni vcsi 16-34.

I. 1. **G**da bi pa prêk sla po Amfipolisi i Apollonii prisla szta vu Theszszaloniko, gde je bilô szpráviscse 'Zidovszko.

2. Pôleg segé je pa notri sô Pavel k nyim, i po trêj szobot-taj je gucsao nyim z pîszma.

3. Odpérajôcsi i naprê posztáv-lajôcsi, ka je Krisztusi potrêbno bilô trpeti i gori sztánoti z mrtvi, i ka je té Krisztus Jezus, stero-ga jasz vám nazviscsávam.

4. I níki 'z nyih szo vervali, i pridrü'zili szo sze k Pavli i k Szilási, i ti pobo'zni Grkov vnô-ga vno'zina, i 'zén ti prednyêsi nej malo.

5. Nenávidni bodôcsi pa ti ne vervajôcsi 'Zidovje, i k szebi vzévsi na pláczí nîke lagoje mo-'zé, i vküp sze vdarivsi, zburkali szo meszto; i okôli Jázo-nove hi'ze posztanovsi, íszkali szo nyidva, kâ bi nyidva pelali med lüdsztvo.

16.17.Tál.

6. Gda bi pa nyidva ne najšli, vlekli szo Jázona i nîke brate pred mesztné vládníke kricsécsi; kâ, kí szo vesz szvét zburkali, tē szo i eszi prisli.

7. Stere je gori prijaó Jázon. I tē vszi prôti Czaszarovomi szkoncsanyi csiníjo, govorécsi: kâ je drügi král, tó je, Jezus.

8. Zburkali szo pa lüdsztvo i mesztné vládníke, gda szo eta csüli.

9. I vzévsi zadosztójnoszt od Jázona i drügi, püsztili szo je.

II. 10. Bratje szo pa preczi vu onoj nôcsi vö poszlali i Pavla i Szilása vu Bereo. Steriva, geto szta tá prisla, sla szta vu szpráviscse 'Zidovszko.

11. Tē pa plemenitēsi od Theszszalonicsánczov, gori szo príjali rêcs Bo'zo ze vszov gedrnosztjov, vszáki dén zbrojávavsi pîszma, csi bi sze tá tak mela.

12. Vnôgi záto 'z nyih szo vervali i posteni 'zén Grcski i mo-'zôv nej malo.

13. Gda szo pa zvedili Theszszalonicsánszki 'Zidovje, ka je i vu Berei nazviscsávana od Pavla rêcs Bo'za, prisli szo i tam nagibajôcsi lüdsztvo.

14. Preczi szo pa teda Pavla vö poszlali bratje idti líki k môrji; ali Szilás i Timotheus szta osztala tam.

15. Kí szo pa Pavla szprevájali, pelali szo ga notri do Athe-ne; kí vzévsi zapoved k Szilási i k Timotheusi, kâ bi hitro k nyemi prisla, vö szo sli nazáj.

III. 16. Gda bi je pa Pavel vu Atheni csakao, zoszto sze je düh nyegov vu nyem vidôcsi, ka je puno meszto zbolvanmi.

17. Gúcsao je záto vu szpráviscsi 'Zidovom i tim pobo'znim, i na pláczí vszáki dén oním, sz kejmi sze je szreo.

18. Niki pa z Epicureuski i Stoikuski Filosofusov szo sze 'z nyim stükali, i niki szo erkli govorécsi: ka scsé ete csevkács praviti? niki pa, tühi dühôv sze vídi nazviscsáveczbidti, ka nyim je Jezusa i gori sztanenyé nazviscsávo.

19. I popadnovsi ga vu Areopagus szo ga pelali govorécsi: jeli moremo zvediti, ka je tò za nôvo vcsenyé, stero gucsis?

20. Ár nikso tühíno prinásas vu vüha nasa. Scsémo záto znati, ka scséjo eta bidti.

21. (Athenasánczi pa vszi, i tam prebívajôcsi lühénczi, v níkom drügom vrëmena tak ne tro-sijo, liki vu zgovárjanyi i poszlüsanyi kákse novine.)

22. Sztojécsi pa Pavel na szrëdi vu Areopagi, veli: mo'zjé Athenasánszki, vszegavécs vász naj pobo'znëse vídim.

23. Ár, geto szem prehodjávao i preglédávao pobo'znoszti vase, najsao szem i eden oltár, na kom je píszano: neznanomí Bôgi. Záto steroga ví neznate i dönok ga csesztite, toga jasz vám nazviscsávam.

24. Bôg, kí je sztvoro ete szvét i vsza, ká szo vu nyem, té nébe i zémle Goszpôd bodôcsi, ne prebíva vu z rokami naprávlení czérkváj.

25. Niti sze od rôk cslovecsi ne cseszti; liki da bi nyemi kâ trbelo, geto on dáva vszëm 'zítek i szapo i vsza.

26. I sztvôro je z edne krví vesz národ cslovecsánszki, naj prebíva na vszem liczi zemlé, szkoncsavsi naprê zrendelüvanna vrëmena, i mejé polo'zivsi nyihovomi prebívanyi,

27. Kâ bi íszkali Goszpodna; csi bi ga kak oslátali i najsli, ako je gli nej dalecs od ni ednoga z nász.

28. Ár vu nyem 'zivëmo i giblemo sze i jeszmo; liki i niki z vasi popêczov szo povedali, kâ szmo i nyegovo plemen.

29. Plemen záto bodôcsi Bo'ze, nej nám trbej stímati, ka je bo'zánsztvo priglíhno k zláti, ali k szrebri, ali z mestrijov vö z rëzanomi kamni i z mislënyi cslovecsemi.

30. I teda isztina je Bôg prêk 17.Tál.

po vrêmeni te neznanoszti glêdao; zdaj pa nazviscsáva vszêm lûdêm povszéd, naj pokôro csinijo.

31. Ár je posztavo eden táksidén, v sterom bode szôdo veszete szvét vu praviczí po onom mô'zi, po sterom je zrendelûvao vero dati vszêm, ka ga je zbudó od mrtví.

32. Gda bi pa csûli gori sztanenyé ti mrtví, níki szo sze oszméjávali, níki szo pa erkli: bomo te poszlûsali páli od toga.

33. I tak je Pavel vö sô sz poszrêd 'z nyih.

34. Niki mo'zjé szo sze pa k nyemi pridrû'zili i vervali szo; med sterími je bio Dionízíus Areopagita i 'zena po iméni Damaris, i drûgi 'z nyimi.

XVIII. TÁL.

I. Pavel v Korinhtusi pôdrûgo leto vesi
1 II. Gallion 'Zidovom na to'zbo prôti Pavli níksi odlocsek ne dá 12-17. III. Pavel sze po vnôgi gmajnaj ravna v Jerusálem 18-28.

I. 1. **P**otom pa Pavel vö idôcsi z Athene, sô je v Korinthus.

2. I, gda bi najsao nikoga 'Zidova po iméni Akvilo, z Pontuskoga roda, kí je nej dávno prisao z Vlaskoga országa, i Priszczillo 'zeno nyegovo (zátó, ka je zapovedao Klaudius Cezsar vö idti vszêm 'Zidovom z Ríma,) sô je k nyima.

17.18.Tál.

3. I, da je bio priszpodobne mestrije, osztano je pri nyima, i delao je; ár je mestrija nyihova bila, satore delati.

4. Stûkao sze je pa vu szpráviscsi po vszákoj szobotti, i obládao je 'Zidove i Grke.

5. Gda bi pa prisla od Maczedonie i Szilás i Timotheus, sztíszkávani je v dûhi Pavel poszvedocsüvajôcsi 'Zidovom, kâ je Krisztus Jezus.

6. Gda bi pa oni prôti sztanoli i preklínyali, vö sztepé gvant szvoj erkôcsi nyim: krv vasa nad glavôv vasov vám naj bode; jasz szem csísztí; od etecz med pogane pojdem.

7. I idôcsi od tisztecz, prisao je vu hi'zo nikoga po iméni Jusztusa, pobo'znoga csloveka, steroga hi'za je pôleg szpráviscsa bila.

8. Krispus pa, vládnik szpráviscsa, je vervao Goszpodni ze vszov hi'zov szvojov, i vnôgi Korinthusánczov szlísavsi, vervali szo, i okrsztíli szo sze.

9. Erkao je pa Goszpôd po poglédi v nocsí Pávli: ne boj sze; nego gúcsi, i ne mucsi.

10. Ár szem jasz sz tebom, i niscse ne sztáne prôti tebi, kâ bi ti kâ hûdoga vcsíno; ár jasz doszta lûdsztva mám vu etom meszti.

11. I bio je edno leto i sész

mészeczov tam vucsécsi med nyimi rêcs Bo'zo.

II. 12. Gda bi pa Gallion nemesztnik bio v Acháii, sztanoli szo prôti Pavli z ednákim tálom 'Zidovje, i pelali szo ga pred szôdnyi sztolec.

13. Govorécsi: kâ prôti právdi ete ráta lüdi csesztiti Bogá.

14. Gda bi pa Pavel meo odprêti vüsza, erkao je Gallion k 'Zidovom: da bi bila kâksa nepravicsnoszt, ali hûda preksenoszt, ô 'Zidovje! pôleg rázuma bi vász poszlühno.

15. Csi je pa pítanye od rêcsi i iménov i pravde vase, ví szamí glédajte k tomi. Ár jasz toga szodecz nescsem bidti.

16. I odeгнаo je je od szôdnyega sztolcza.

17. Grki szo pa popadnoli vszi Szosthenesa, szpráviscsa vládnika, i bili szo ga pred szôdnyim sztolczom; ali Gallion je nikaj za tô nej márao.

III. 18. Pavel pa, gda bi escse vnogo dní tam osztano, vzéo je szlobôdo od bratov, i odplavao je v Sírío, i 'z nyim Priszczilla i Akvila; obrio szi je pa glavô vu Czenkrei, ár je méo oblûbo.

19. Prisao je pa vu Efezus, i tam nyiva je niháo; on pa notri idôcsi vu szpráviscse, stükao sze je z 'Zidovmi.

20. Proszili szo ga pa oni, kâ bi vecs vrêmena pri nyi osztano, ali nej je na nyé sztano.

21. Nego je szlobô vzéo od nyih govorécsi: potrêbno mi je vszegavêcs prisesztiti szvéték v Jerusálemi szvetiti; ali pá sze povrném k vám, csi de Bo'za vola. I odisao je z Efezusa.

22. I pridôcsi vu Czezário, goridôcsi vu Jerusálem, i pozdravivsi gmajno, doli je sô vu Antiochio.

23. I da bi tam nikeliko vrêmena prebívao, potom je vö sô, i obhájaó je po rédi Galaczie i Frigie dr'zélo potrdjávajôcsi vsze vucsenike.

24. Niki 'Zidov pa po iméni Apollos, z le'zenyá Alexandriánecz, mô'z lèpoga gucsa, je prisao vu Efezus, zmo'zen bodôcsi vu píszmaj.

25. Té je bio navcseni na pôt Goszpodnovo, i bodôcsi vrêloga dühá gucsao je, i vcsio je szkrblivo ona, stera szo od Goszpodna, znajôcsi li szamo Ivanov krszt.

26. I té je zácsao z szrcsnosztjov gucsati vu szpráviscsi. Steroga gda bi csüla Akvila i Priszczilla, k szebí szta ga vzela; i bole szta nyemi vö zlo'zila pôt Goszpodnovo.

27. Gda bi pa stéo vu Achajo prêk idti, opômenyeni bratje

szo pészali vucsenikom, ka bi ga gori prijali. Steri, gda bi tá prisao, haszno je doszta tim ver-vajôcsim po milosci.

28. Ár je môcsno 'Zidove pre-mágao ocsiveszno kázajôcsi po pizmaj, ka je Jezus, te obezsani Krisztus.

XIX. TÁL.

I. Pavel v Efezusi Ivana krsztitela 12 vucsenikov vcsi 1-7. II. Od prekli-nyávczov sze odlôcsivsi z vucsenikmi vcsi 2 létí, i csüda csini 8 12. III. Sczevovi szinovje hüdü zgányajo vragé 12 17. IV. Czomprnszke knige sze ze'zgejo 18 22. V. Domiter szrebrnár próti krsztsanom zburkanye pobüdi 23 40.

I. 1. **Z**gôdilo sze je pa, gda bi Apollos bio v Korinthusi, prehodo je Pavel z gorá-nye krajíne, i prisao je vu Efezus, geto da bi nike vucsenike najsao.

2. Erkao nyim je: jeli szte vzéli Dühá szvétoga potom, kak szte zácsali vervati? Oni szo nyemi pa erkli: niti szmo nej csüli, jeli je szvétí Düh.

3. Iercsé nyim: na koj szte tak okrsztseni? Oni szo pa erkli: na Ivanov krszt.

4. Ercsé pa Pavel: Ivan je isztina krszto sz krsztom pokôre govorécsi lüdsztvi, kâ bi v tom za nyim pridôcsem vervali, tô je, vu Krisztus Jezusi.

5. Kí szo pa eta csüli, okrsztseni szo vu Goszpon Jezusovom iméni.

18.19.Tál.

6. I, gda bi na nyé djáo roké Pavel, prisao je szvétí Düh na nyé, i gúcsali szo z jezikmi i proroküvali szo.

7. Bilô ji je pa vszê prék okoli dvanájszet mo'zôv.

II. 8. Notri idôcsi pa vu szprá-viscse szrcsno je gúcsao visse tri mészecze, stükajôcsi sze 'z nyimí, rátao je je na ona, stera szo od králevsztyva Bo'zega.

9. Gda bi sze pa níki obtrdili i nebi vervali, hüdü gucsécsi toj pôti pred vno'zinov, odsztôpo je od nyih i odlôcso je vucsenike vszak dén sze stükajôcsi vu sôli niksega Tirannusa.

10. Tô sze je pa godilo visse dvê leti tak, da szo vszi prebi-vajôcsi vu Á'zii poszlüsali Goszpon Jezusovo rêcs i 'Zidovje i Grki.

11. I csinio je Bôg po rokáj Pavlovi mocsí nej prôszte.

12. Tak, da szo na te nemocsne noszili od têla nyegovoga faczalêge i brszacse, i odsztôpili szo od nyih betegovje, i hüdi dühovje szo od nyih vö sli.

III. 13. Zácsali szo pa níki ôkôli hodécsi z 'Zidovov vragé zganyajôcsi, imenüvati nad onimi, kí szo hüde dühé meli, Goszpon Jezusovo imé govorécsi; primáramo vasz na Jezusa, stero-roga Pavel predga.

14. Bilô je pa Sczeve 'Zidova,

vládника popovszkoga, szedem szinôv, ki szo tô delali.

15. Odgovorécsi pa te hûdi dûh ercsé: Jezusa poznam, i Pavla znám; vi pa sto szte?

16. I szpadno je na nyé on cslovék, v kom je te hûdi dûh bio, i obládao je je, i môcs je vzéo nad nyimi tak, dá szo nági i oranyeni odbê'zali z hi'ze one.

17. Tô je pa vsinyeno na zná-nye vszêm, i 'Zidovom i Grkom, prebivajôcsim vu Efezusi; i szpadno je sztráh na vsze one, i zviseno je Goszpon Jezusovo imé.

IV. 18. I vnôgi ti vervajôcsi szo prisli vadlûvajôcsi i nazviscsávajôcsi djánya szvoja.

19. Vnôgi pa, ki szo márna dela csinili, vkûp szo znoszili knige szvoje i zê'zgali szo je pred vszêmi; i zrácsúnali szo nyih czêno, i nájsli szo, ka szo valále, pétdeszét jezér pêne.

20. Etak je mocsno rêcs Goszpodnova rászla i potrdjávala sze je.

21. Gda bi sze pa eta szpunila, gori je djáo Pavel vu dûhi, ka prêk idôcsi po Maczedonii i Achaii bode sô v Jerusálem govorécsi: kâ potom, gda bom tam, potrêbno mi je i Rim vidi.

22. Poszlao je pa vu Maczedonio dvá z oni, ki szo nyemi

szlû'zili, Timotheusa i Erasztusa; szám je pa osztano do csa-sza vu Á'zii.

V. 23. Zgôdilo sze je pa pôleg vrêmena onoga zburkanye nej málo za volo pôti Goszpodnove.

24. Ár niki po iméni Domiter szrebrnár, je napravlao szrebrne czérkvi Diáni, i szpravo je mesterszkim lûdém dobícska nej malo.

25. Stere vkûp szprávivsi i one, ki szo okôli táksega delavczy bílí, ercsé: mo'zjé, znáte, ka je z etoga dela nas dobícsék.

26. Zdaj pa i vidite i csüjete, kâ je ete Pavel nej szamo v Efezusi, nego szkoro po vszój Á'zii vnogo lûdsztva na nyé vzéo i odvrno govorécsi: kâ szo nej Bogovje, ki szo z rokami napravleni.

27. V etom je pa pogübelnoszt nej szamo z nasega tála, naj sze ne zavr'ze nasa mestrija; nego naj sze i te velike Bogícze Diáne czérkev za nikoj ne prestima, da sze i nyé velikôcsa doli potere, stero czêla Á'zia i vesz szvét cseszti.

28. Eta gda bi csüli i puni bi grátali cseméra, kricsali szo govorécsi: velika je Diána Efezánszka.

29. I napunyeno je czêlo meszto z mësanyem, i szünoli szo sze z ednákim tálom na oglejü-

vanya placz, zgrabili szo Gájusa i Aristarkusa Maczedonszke, tivárise Pavla.

30. Pavel je pa steo vö idti med lüdi, ali nej szo ga püsztili vucseniczke.

31. Niki pa i z poglavnikov Á'zie, kí szo nyemi priátelje bili, poszlali szo k nyemi, proszili szo ga, da bi sze ne dáo na oglejüvanya placz.

32. Niki szo pa tak, niki szo pa etak krícsali. Ár sze je szme-lo lüdsztvo, i véksi tál ji je nej znáo, za káksi zrok szo vküp prisli.

33. Z lüdsztva szo pa naprê potégnohli Alexandra, steroga szo naprê tiszkali 'Zidovje. Alexander pa kivajôcsi z rokôv na tihoto, steo sze je zagovárjati pred lüdsztvom.

34. Szpoznavsi pa, ka je 'Zidov, eden glász je vcsinyeni ze vszê sztráni, szkoro dvê vöri kricsécsi: velika je Diána Efe-zánszka.

35. Mesztni pizács pa geto je doli ftisao lüdsztvo ercsé: mo'z-jé Efe'zánszki, sto je té cslovek, kí ne zna, kâ Efe'zánczov meszto szlû'zi velikoj i od Jupitera szpádnenyoj Bogiczi Diáni?

36. Záto, da prôti tomi niscse nemre gúcsati, potrêbno je vám tiho bidti, i nikaj na nágli nej delati.

19.20. Tál.

37. Ár szte pripelali ete mo'zé, kí szo ni czérkev gori nej ftignoli, niti szo nej preklínyali Bogiczo vazo.

38. Csi záto Domiter, i, kí szo 'z nyim, mesterszki lüdjé sz kim kákso rêcs májo, právde sze dr'zijo, i jeszo namesztniczke, naj obtô'zijo eden drügoga.

39. Csi pa kâ od drügoga dugoványa szpitávate, vu porednom szpráviscsi sze naj szkoncsa.

40. Ár sze bojim, naj sze ne obtô'zimo za denésnyega sztanenyá volo; geto niksega zroka nema, z steroga bi mogli racsun dati etoga vküp pribê'zanya. I eta erkôcsi odpüszto je lüdsztvo.

XX. TÁL.

I. Pavel po Maczedonii v Troado ide 1-6.

II. Evtichus pod prêdgov v sneh doli z obloka szpádne 7-16. III. Efe'zánszke farare opomina na szkrblivoszt za gmajno 17-38.

I. 1. **P**o ftisanyi pa te harabuke prízvao je Pavel vucsenike, i geto je szlobô vzêo, vö je sô idôcsi vu Maczedonio.

2. Gda bi pa szprehodo one krajine i opômeno bi je z vnôgimi recsmi, prisao je v Grcski ország.

3. I bio je tam trí mészecze. Gda bi ga pa 'Zidovje zaszdijávali, geto je steo plavati vu Sírio, szkoncsao je v szebi, ka bi sze povrno po Maczedonii.

4. Sô je pa 'z nyim notri do Á'zie Sopater Bereánszki, z Teszszaloniczánczov pa Aristarkus i Szekundus, i Gájus Derbeszki i Timotheus, Á'ziánszki pa Tichikus i Trofimus.

5. Eti, da bi naprê sli, csakali szo nász vu Troadi.

6. Mi szmo pa vö plavali po Vüzenszki dnévi od Philippe, i prisli szmo k nyim v Troado na péti dén, gde szmo szedem dni bili.

II. 7. Vu ednoj szobotti pa, gda bi sze vküp szpravili vucseniczke na krüha lámanye, predgao nyim je Pavel, ár je steo vö idti drügi dén; i vtégno je rêcs notri do pô nôcsi.

8. Bilô je pa poredno lampasov vu zgorányoj hi'zi, gde szo bili vküp szprávleni.

9. Szedécsi pa niki mladénecz, po iméni Evtichus, na okni, gda bi globoki szen na nyega szpadno, i gucsécsi Pavel vnogo, poté'zeni od szna szpadno je od trétjega réda doli, i mrtev je gori vzéti.

10. Doli idôcsi pa Pavel, na nyega je szpadno, i obímô ga je erkôcsi: ne zburkajte sze, ár je düsa nyegova v nyem.

11. Gda bi pa gori sô, i vlomo bi krüh, i kostao bi ga, dugo je gucsao notri do zorje, i tak je potom vö sô.

12. Pelali szo pa toga pojbara 'zivoga, i obészeli szo sze nej malo.

13. Mi pa naprê idôcsi na ládji, pelali szmo sze do Assona, gde szmo steli k szebi vzéti Pavla; ár je tak zrendelüvao, kâ bode on do tiszti máo peski sô.

14. Gda bi sze pa k nám privrgao vu Assoni, k szebi szmo ga vzéti i prisli szmo vu Mitileno.

15. I odnut odplavavsi, drügi dén szmo prisli prôti Chiusi; te drügi dén szmo pa priplavali vu Számus, i osztanoli szmo vu Trogillii, i tak szmo te priseszt-ni dén prisli vu Miletum.

16. Ár je Pavel namêno plavati mímô Efezusa, da bi nyemi ne trbelo vrêmena trositi vu Á'zii. Ár je hito, csi bi nyemi mogôcse bilô, kâ bi na Riszálszki dén vu Jerusálemi bio.

III. 17. Od Mileta je pa poszlao vu Efezus, i prêk je k szebi zváo te sztarise gmajne.

18. Gda bi pa k nyemi prisli, ercsé nyim: ví znáte od prvoga dnéva, v sterom szem prisao vu Á'zio, kak szem bio z vami vszákom vrêmeni.

19. Szlû'zécsi Goszpodni ze vszov poniznosztjov i z vnôgimi szkuzami i szküsávanyem, stera szo na mé prisla od zaszdjávanya 'Zidovszkoga,

20. Tak, da szem nikaj nej zamūdo hasznovitoga, stero bi vám ne nazvèszto, i vcsio szem vász ocsiveszno i po hi'zaj,

21. Szvedocsécsi i 'Zidovom i Grkom od k Bôgi pokôre i vere, stera je vu Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

22. I ovo zdaj jasz zvézani vu dûhi idem v Jerusálem, neznajôcsi, ka sze mi tam pripetí.

23. Nego kâ szvéti Dûh po vszej mészta jaszvedôcsi govorecsi, kâ me vézanya i sztiszkávanya csákajo.

24. Ali nikaj ne máram, ni dûsa moja mi je nej drága, naj dokoncsam be'záj moj z radosztyov i szlû'zbo, stero szem vzéo od Goszpon Jezusa k szvedocsánsztvi Evangelioma miloscse Bo'ze.

25. I zdaj ovo jasz znám, kâ vecs ne bodte vidili obráza mojega vszi ví, med sterimi szem, prék idôcsi, predgao králevsztvo Bo'ze.

26. Záto szvedôcsim vám vu denésnyem dnévi, kâ szem jasz csiszti od vszêh krvi.

27. Ár szem sze nej kraj vlêkao, kâ bi vám ne nazvèszto vesz tanács Bo'zi.

28. Pazite záto na szébe i na vszo csrêdo, vu stero jasz szvéti Dûh pûspeke posztavo, naj paszéte czérkev Bo'zo, stero

je szebi szpravo po lasztivnoj krvi.

29. Ár jasz znám tò, kâ prido po mojem od vász odhájanyi 'zmetni vuczke med vász, kí ne bodo sònali csrêdo.

30. I z vász számi posztáno táksi mo'zjé, steri bodo preobryena dugoványa gúcsali, naj odvrnéjo vucseníke za szebom.

31. Záto vörusztûjte i szpomínajte sze, kâ szem trí lèta nocs i dén nej hên yao sz szkuzami opomínati ednoga vszákoga.

32. Izdaj 'ze preporácsam vász, bratje, Bôgi i rêcsi miloscse nyegove, kí je zmo'zen gori poczimprati i dati vám ôrocsino med vszêmi poszvecsenimi;

33. Szrebra, ali zláta, ali gvan-ta szem nikoga nej po'zelo.

34. Ár számi znáte, kâ szo potrêbsini mojoj i tisztí, kí szo z menom bíli, ete moje roké szlû'zile.

35. Vsza szem vám pokázao; kâ tak delajôcsi je potrêbno gorí vzéti te nemocsne, i szpomínati sze z Goszpon Jezusove rêcsi, kâ je on erkao: bole je blá'zeno dati, líki vzéti.

36. I, gda bi eta erkao, poklekno je na kôlina szvoja, i ze vszêmi onimi je molo.

37. Veliko jôkanye je pa vcsinyeno vszê; i szpadnovsi na sinyek Pavlov, kûsivali szo ga.

38. Razdreszéljeni naj bole nad ovov recsjôv, stero je erkao, kâ vecs ne bodete praj vidili licza mojega. Szprevodili szo ga pa vu ládjo.

XXI. TÁL.

I. Pavlova pôť do Czezârie 1-9. II. Agabus Pavli vézanye nazviscâva 10-14.

III. Pavla v Jerusálemi zgrábijo 15 30.

IV. Jezernik ga v tábor odpela 31-40.

I. 1. **G**da bi sze pa zgôdilo, kâ bi mí odplavali, odlôcseni od nyih, ednáko bê'zajôcsi prisli szmo vu Kôs, drügi dén pa vu Rodus, i odnut vu Patero.

2. I, gda bi ládjo najsli, idôcso vu Fenícizio, v nyô sztôpivsi, odplavali szmo.

3. Gda bi sze pa nám szkázao Cziprus, niháli szmo ga na lêvoj sztrâni, i plavali szmo vu Sirio i priplavali szmo vu Tirus. Ár je tam mogla odkládati bre-men szvoje ta ládja.

4. I najsli szmo vucsenike, i pri nyih szmo osztanoli szedem dní; ki szo Pavli pravili po Düh, naj nejde gori v Jerusálem.

5. Gda szmo pa té dni vö szpunili, vö idôcsi na pôť szmo sze vzéli, i szprevájali szo nász vszi z 'zenami i z díczôv notri do vodé vö z meszta. I poklekno-vsi na kôlina pri brôdi molili szmo.

6. I geto szmo eden drügoga

pozdravili, sztôpili szmo vu ládjo; oni szo sze pa nazáj povrnoli k szvojm lasztivnim.

7. Mí szmo pa plavanye dopr-násali i od Tirusa szmo doli sli vu Ptolemais, gde szmo pozdravili vucsenike, i osztanoli szmo eden dén pri nyih.

8. Drügi dén szmo pa mí vö sli, kí szmo bili okôli Pavla, i prisli szmo vu Czezârio; i notri idôcsi vu hi'zo Filip Evangelista (kí je bio z ti szedem), osztanoli szmo pri nyem.

9. Té je pa meo stiri cseri dévojke proroküvajôcse.

II. 10. Gda bi pa mí tam bili vnogo dní, prisao je níki od Judee prorok po iméni Agabus.

11. I pridôcsi k nám, vzeme pojász Pavlov, i zvé'ze szi z nyim roké i nogé i ercsé: tô právi Düh szvéti: mo'zá, stero ga je ete pojász, ga tak bodo vézali v Jerusálemi 'Zidovje, i dájo ga vu roké poganom.

12. Gda szmo pa eta csüli, pro-szili szmo ga i mí i tiszti, kí szo bilí v tom meszti, kâ bi nej sô v Jerusálem.

13. Odgôvoro je pa Pavel: ka csiníte, kâ sze jôcsete i lámlete mi szrczé moje? Ár szem jasz gotov nej li szamo sze zvézati dati, nego i mrêti vu Jerusále-mi za Goszpon Jezusovoga Imé-na volo.

14. Gda bi sze pa ne dáo narátati, niháli szmo ga govorécsi: naj bode Bo'za vola.

III. 15. Po tē dnévi szmo sze pa pôbrali, i gori szmo sli vu Jerusálem.

16. Sli szo pa z nami i níki vucseniczke od Czezárie pelavsi szebom, pri kom bi szálasivali, níkoga Mnázona Czipruskoga, sztároga vucseníka.

17. Gda szmo pa mí vu Jerusálem prisli, radi szo nász prijali bratje.

18. Te drügi dén je pa Pavel z nami sô k Jakubi, i vszi sztarisi szo tá szprisli.

19. I pozdravivsi je pripuvídávao nyim je edno po ednom, ka je Bôg vcsíno med poganmi po nyegovoj szlû'zbi.

20. Oni pa, geto szo tō szlísali, dícsili szo Goszpodna, i erkli szo nyemi: vidis, brat, keliko jezero 'zidovov je vervajôcsi, i vszi szo gedrni naszledniczke právde.

21. Povédano je pa od tébe, ká odsztopenyé vcsís od Môsesa vsze one 'Zidove, kí szo med poganmi, govorécsi: naj ne obrizávajo szvoje sziní, niti po Môsesovoj návadi ne hodíjo.

22. Záto, ka je? Potrêbno je za isztino vszój vno'zini vkûp príditi. Ár zacsüjo, kâ szi pri-sao.

23. Záto eto vcsíni, ka ti právimo: mámo stiri mo'zé, kí majo oblûbo na szebi.

24. Té vzemi k szebi, poszvéti sze 'z nyimi, i trosi na nyé, naj szi obríjejo glavé; i zvêjo vszi, kâ je tō, stero szo od tébe csüli, níkaj nej; nego i ti szám tak hodis, da právdo zdr'závas.

25. Od ti vervajôcsi poganov szmo pamí písztali etakse szkontsanye: naj níkaj táksega ne dr'zijo, nego naj sze varjejo od bolvánom djánoga i krvi, i zádávlenoga i práznoszti.

26. Teda je Pavel k szebi vzéo mo'zé one, i na drügi dén sze poszveti 'z nyimi vrét, i notri idôcsi v czérkev nazviscsávao je; kâ szo sze vō szpunili dnévi nyihovoga ocsiscávanya, i níkaj nyim nej trbê vecs; nego naj sze gori prineszé za ednoga vszákoga nyih áldov.

27. Gda bi sze pa ti szedem dnévov melo vō szpuniti, zaglednoli szo ga od Á'zie valon 'Zidovje vu Czérkvi, vkûp szo szmôtíli vsze lûdsztvo, i vrgli szo roké na nyega,

28. Kricsécsi: mo'zjé Izráelszki, pomágajte. Eto je tiszti cslovek, kí prôti etomi lûdsztvi, i právdi i meszti vsze povszud vcsí. Escse je pa i Grke notri pripelao vu Czérkev, i oszkruno je eto szvéto meszto.

29. (Ár szo prvle vidili Efe-zánszkoga Trofimusa 'z nyim vu meszti, steroga szo stímali, kâ ga je Pavel vu Czerkev pri-pelao.)

30. I genolo sze je czêlo me-szto, i vküp je pribêzalo lüd-sztvo; i popadnovsi Pavla, vle-kli szo ga vö z Czerkvi; i pre-czi szo zaprte dveri.

IV. 31. Gda bi ga pa steli v-moriti, gori je sô glász k jezer-niki vojszké; kâ sze je czêli Je-rusálem vküp szmôto.

32. I preczi je k szebi vzéo vi-téze i sztotnike, i doli je be'zao k nyim. Oni pa, gda bi vidili jezernika i vitéze, hejnyali szo biti Pavla.

33. Teda, geto sze je pribli-zao jezernik, prijaó ga je, i zapovedao ga je zvézati z dvô-ma lanczoma, i szpitávao ga je, sto je, i ka je vcsino?

34. Edni szo pa tô, ti drügi pa eto krícsali med lüdsztvom. Gda bi pa nikaj gvüsnoga ne mogao zvediti od harabuke, zapovedao ga je med vojszko pelati.

35. Prigôdilo sze je pa, gda bi prisao na sztube, nesen je od vitézoy za volo szile lüdsztva.

36. Ár je slo za nyim vno'zino lüdsztva, krícsécse: pogübi ga.

37. Gda bi pa mogao notri pe-lani bidti med vojszko Pavel, er-csé jezerniki: szlobodno mi je

gúcsati kâ k tebi? On pa ercsé: znás grcski?

38. Jeli szi nej tí ov Egiptá-necz, kí szi pred têmi dnévi sztanenyé vcsino i vö szi pelao vu püscsávo stiri jezero mo'zôv vra'zeníkov?

39. Erkao je pa Pavel: jasz szem isztina cslovek 'Zidov Tar-siski nej poszlêdnyega meszta Cziliczie mesztáncsar. Proszim te pa, dopüszti mi gúcsati k lüd-sztvi.

40. Gda bi nyemi pa dopüszto, Pavel sztojécsi na sztubaj kívao je z rokôv lüdsztvi. I, gda bi velika tihota vcsinyena bila, gú-csao je k nyim 'zidovszki etak govorécsi.

XXII. TÁL.

I. Pavel sze zagovárlja 1-21. II. 'Zidovje ssejó, naj sze pogübi 22-23. III. Je-zernik ga ne szmê ni bicsüvati, kâ je Rimlánecz 24-30.

I. 1. **M**o'zjé bratje i ocsáki, poszlühnite mojega k vám zdaj zagovárljánya recsi.

2. (Szlisavsi pa, ka nyim 'Zi-dovszki gucsi, têmr rájse szo tiho bili,) i ercsé:

3. Jasz szem isztina 'Zidov-szki mô'z, porodjeni vu Tar-susi Cziliczie; gori zhrányen pa v meszti etom pri nogáj Gamalielovimi vucseni z veli-kov szkrblivosztjov pôleg práv-de ocsinszke vrêli bodôcsi vu

Bôgi, liki szte vi vszi denésnyi dén.

4. Kí szem eto pôť preganyao notri do szmrti, vézao szem i dávaó szem v temniczo i mo'zé i 'zene.

5. Liki mi je i visesnyi pop szvedok i vsze sztarsztvo. Od steri szem i lisztí vzéo k brat-
tom, i sô szem vu Damaskus, ka bi i one, kí szo tam bilí, pripelao zvézane vu Jerusálem, da bi sze kastigali.

6. Zgôdilo sze je pa, gda bi sô ino bi sze pribli'závaó k Damaskusi, okôli pôldnéva na ná-
gli z nebész zblêscsila sze je velika szvetloszt okôli méne.

7. I szpadno szem na tla, i csüo szem glász meni govoré-
csi: Saul, Saul, ka me pregá-
nyas?

8. Jasz szem pa erkao: sto szí, Goszpodne? I erkao mi je: Jasz szem Jezus te Názarenszki, steroga tí pregányas.

9. Kí szo pa z menom bilí, szvetloszt szo isztina vidili, i presztrasili szo sze; glásza szo pa nej csüli, kí mi je gúcsao.

10. Erkao szem pa: ka mi je csiníti, Goszpodne? Goszpôd mi je pa erkao: sztani gori, idi v Damaskus, i tam sze ti povêjo vsza, stera szo zrendelü-
vana tebi, naj csinís.

11. Gda bi pa ne vido od díke

one szvetloszti, za rókô szem pelani od oni, kí szo z menom bilí, i prisao szem vu Damaskus.

12. Niki Anániás pa, pobo'zni cslovek, steri je pôleg právde szvedôsztvo meo od vszê tam prebívajôcsi 'Zidovov,

13. Pridôcsi k meni, posztáne pred menom i ercsé meni: Saul brat, gori glédaj. I jasz szem vu onoj vóri gori na nyega glédao.

14. On je pa erkao: Bôg ocsá-
kov nasi te je odébrao, naj szpo-
znas volo nyegovo, i vidis toga pravicsnoga, i csüjes glász z vüszť nyegovi.

15. Ár nyemi szvedok bodes pri vszê lüdi tisztoga, stera szí vido i csüo.

16. I zdaj ka sze müdís? Szta-
ni gori, okrszti sze i zeperi doli grêhe tvoje zezávajôcsi na po-
môcs imé Goszpodnovo.

17. Zgôdilo sze je pa, gda szem sze povrno v Jerusálem i molo szem vu Czerkvi, vcsinyen szem vu szaszi.

18. I vido szem ga govorécse-
ga meni: setüj i hitro idi vö z Jerusálema; ár ne primejo tvo-
jega szvedôszťva od méne.

19. I jasz szem erkao: Gosz-
podne, oni znájo, kâ szem jasz v temniczo metao, i bio vu szprá-
viscsaj one, kí szo vu tebi ver-
vali;

20. I, gda je prelejána krv Stevana szvedoka tvojega, i jasz szem tam sztáo i privolo szem k szmrti nyegovoj, i varvao szem gvant oni, ki szo ga klali.

21. I erkao mi je: idi; ár te jasz med pogane dalecs poslem.

II. 22. Posztlüsali szo ga pa notri do té rêcsi, i pozdignoli szo glász szvoj govorécsi: pogübi z zemlé toga táksega, ár nyemi je nej vrêdno 'zivetí.

23. Gda bi pa oni krícsali i gvant tá metali, i práh vu zrák lücsali:

III. 24. Zapovedao ga je jezernik pelati med vojszko, erkôcsi: zbicsüvanyem szpitávajte 'z nyega, naj zvêm, za kákxi zrok krícsíjo tak na nyega.

25. Gda bi ga pa zvézali z reményem, erkao je tam sztojécsemi sztotniki Pavel: jeli je vám szlobodno csloveka Rimszkoga i escse nej oszodjenoga bicsüvati?

26. Stero gda bi sztotnik szlísao, sô je i nazvêszto je jezerniki govorécsi: vidi, ka scsêscsiniti; ár je té cslovek Rimszki.

27. Pridôcsi pa jezernik ercsé nyemi: povejmi, csi szí tí Rimlánecz? On pa ercsé: kakpa.

28. I odgovori jezernik: jasz szem szí za vnoge pêneze tô

pörgarsztvo szpravo. Pavel pa ercsé: jasz szem sze pa i narôdo v nyem.

29. Preczi szo zátó odsztôpili od nyega, ki szo ga steli szpitávati. I jezernik sze je zbojao, gda je zvedo, ka je Rimlánecz, i ka ga je dáó zvézati.

30. Drügi dén pa, gda bi steo szpoznati za gvüsnó, ka za koj volo je to'zen od 'Zidovov, odvézao ga je z vezala, i zapovedao je príditi vládnikom popovszkim i czêlomi szpráviscsi nyihovomi; i doli pripelavsi Pavla posztavo ga je pred nyé.

XXIII. TÁL.

I. Na Pavlovo zagovárjanye sze razcseszne tanács 1-10. II. Krisztus Pavla v nosi trôsta 11. III. Niki 'Zidovje nyemi na szmrt vküp prisze'zéjo 12 22. V. Odposle sze v Cezario 23-35.

I. 1. **P**avel pa ednáko na tanács glédajôcsi ercsé: mo'zjê bratje, jasz szem vszâkov dobrov düsnovêsztjov szlüzó Bôgi notri do denésnyega dnêva.

2. Te vîsesnyi pop pa Anánias je tim, ki szo pôleg nyega sztáli, zapovedao, naj nyemi vüszta vdárijo.

3. Teda nyemi ercsé Pavel: vdári te Bôg, ti obeljena sztêna. I tí szedís szôdivsi mené pôleg pravde i prôti právdi me velís biti?

4. Oni pa, ki szo kre nyega

sztáli, szo erkli: vísesnyega popa Bo'zega pszüjes?

5. Ercsé pa Pavel: nej szem znao, bratje, kâ je vísesnyi pop. Ár je píszano: poglavníki lüd-sztva tvojege hüdô ne gúcsi.

6. Znao je pa Pavel, kâ ji je eden tál Szadduczeusov, te drügi pa Farizeusov, szkrícsao je vu tanácsi: mo'zjé bratje, ja szem Farizeus, Farizeusov szin; za volo vüpanya i gori sztane-nyá, ti mrtvi sze szôdim.

7. Gda bi pa eto gúcsao, vcsi-nyeno je sztane-nyé med Fari-zeusmi i Szadduczeusmi, i raz-csesznola sze je ta vno'zina.

8. Ár Szadduczeuske právijo, kâ nega gori sztane-nyá, niti angela, niti dühá; Farizeuske pa obôje szvedocsijo.

9. Vcsinyeno je pa veliko kri-csanye. Igorisztanovsi písma-znánczi sztráni Farizeusov, bo-rili szo sze govorécsi: nikso hü-dôbo ne nájdemo vu etom cslo-veki. Csi nyemi je pa düh gú-csao, ali angel; ne bormo sze prôti Bôgi.

10. Gda bi pa veliko sztane-nyé vcsinyeno bilô, bojao sze je jezernik, naj sze ne raztrga Pavel od nyih; zapovedao je vi-tétzvi doli idti i popádnóti ga od nyih, i pelati ga med voj-szko.

II. 11. V prísesztnoj nôcsi pa 23. Tál.

prisztôpi k nyemi Goszpôd i er-csé: vüpaj sze Pavel. Ár, liki szi szvedocso od mené vu Je-rusálemi, tak ti je potrêbno i v Rími szvedocsiti.

III. 12. Gda bi pa dén bio, niki 'Zidovje szo sze vküp szpravili i zapriszégali szo sze govoré-csi: ka ne bodô ni jeli ni pili te csász, dokecs ne bujjejo Pavla.

13. Bilô ji je pa vecs stiride-szet, kí szo vküp priszegli.

14. Tê szo sli k vládnikom po-povszkim i k sztarisim erkôcsi: mí szmo sze sz priszegov zapr-szégali, ka te csász nikaj ne ko-stamo, dokecs ne bujemo Pavla.

15. Záto ví zdaj gúcste z je-zernikom i z tanácsom, naj ga vütro doli pela k vám, liki da bi szkrblivése steli szpoznati od nyega; mí pa prvle, liki sze pri-bli'zí, gotovi szmo ga bujti.

16. Szlísao je pa szin szesztré Pavlove tô zaszdíjávanye, pri-dôcsi i notri idôcsi med vojszko nazvêszto je Pavli.

17. Pavel je pa prizvao edno-ga sztotnikov i ercsé: etoga mla-déncza odpelaj k jezerniki. Ár nyemi nikaj má nazvêsztiti.

18. Záto ga je on k szebi vzéo, i pelao ga je k jezerniki i erkao je: te zvézani Pavel me je k szebi dáo prizvati i proszo me je, ka bi etoga mladéncza pelao k tebi, kí ti nikaj má povedati.

19. Jezernik ga je pa za rokô prijaio i odsztôpo je na kraji opi-tao ga je: ka je: ka mi más nazvêsziti?

20. Erkao je pa: 'Zidovje szo vküp zlo'zili; ka bodo te pro-szili, naj vütro vu tanács doli pripelas Pavla; liki da bi kâ szkrblivêse steli zvidávati od nyega.

21. Ti nyim záto ne veri. Ár ga zaszdíjáva 'znyih vecs stiride-szét mo'zôv: kí szo sze zaprszé-gali, ka ne bodo ni jeli, ni pili; dokecs ga ne bujejo; i zdaj szo gotovi csakajôcsi od tébe odgo-vor.

22. Jezernik je záto odpüsztô togamladéncza i zapovedao nye-mi je: nikomi vö ne povej; ka szí mi eta nazvêszto.

IV. 23. I prizové dvá nikiva sztotnikov ercsé: pripravtedvej-sztô vítêzov; naj ido do Czezá-rie i konyenikov szedemdeszét i szpiczarov dvejsztô od trétje vöre nôcsi.

24. I 'zivincse posztavte, da goriposzadíte Pavla, da ga zdra-voga pripelajo Feliczi poglavári.

25. I napíszao je liszt v eto for-mo:

26. Klaudius Lízias zmo'znomi poglavári Feliczi zdrávje 'zelej.

27. Etoga Mo'zá, zgráblenoga od 'Zidovov, gda bi ga 'ze bujti steli, nad nyé idôcsi z vítêzmi

szem ga nyim vö zrôk vzéo; ge-to szem zvedo kâ je Rimlá-necz.

28. Steo szem pa znati zrok, za-kaj szo ga tô'zili: záto szem ga doli pelao vu tanács nyihov.

29. Steroga szem najsao obto-'zenoga od nyihprávdészpitava-nya; nikaj pa szmrti, ali vöze vrêdnoga bina nemajôcsega.

30. Gda bi mi pa povêdano bi-lô, ka 'Zidovje etoga mo'zá za-szdíjávajo: k meszti szem ga k tebi poszlaio i zapovedao szem to'zczom; naj, ka prôti nyemi májo, pred tebm povêjo. Zdrav bojdi.

31. Vitézje záto, kak nyim je zrendelüvano bilô, szo gori vzéli Pavla i pelali szo ga v nocsi vu Antipatrio.

32. Te drügi dén szo pa ni-háli konyenikom idti 'z nyim; ti drügi szo sze povrnoli med voj-szko.

33. Kí notri idôcsi vu Czezá-rio tá szo dáli liszt poglavári, i posztavili szo pred nyega i Pa-vla.

34. Poglavár pa gda bi liszt precsto i pitao bi ga z stere dr-'zéle je; geto je i zvedo, kâ je od Cziliczie.

35. Ercsé: poszlühnem te, gda i to'zezi tvoji szem pridejo. I za-povedao ga je vu Herodesovoj pravdenoj hi'zi varvati.

XXIV. TÁL.

Pavel I. sze tó'zi i zagovářja, 1-22. II.
Feliczi i Druzili prědga, 24-27.

I. 1. **P**o pétom dněvi je padoli
sô vísesnyi pop Anániás
z sztarisimi i z nikaksim rěcsni-
kom Tertullusom: kí szo sze
szkázali poglavári prôti Pavli.

2. Pozváni pa on, zácsao ga je
Tertullus tó'ziti govorěcsi:

3. Da szmo vnogo méra po tebi
dóbili i doszta dobroga je vcsi-
nyeno etomi lűdsztvi po tvojoj
modrôsztzi, stero mi vszigdár i
povszud vszákov hválov vzeme-
mo, zmo'zni Felix.

4. Naj te pa z vnôgim gucsom ne
dr'zim; proszim te, poszlűhni
nász edno malo pôleg tvoje pra-
vicsnosztzi.

5. Ár szmo najsli etoga mo'zá,
kűgo, i nadigávajôcsega reberio
med vszěmi 'Zidovmi povszem
szvejti i naj prednyěsega Naza-
reuskoga jeretinsztva.

6. Kí je i czérkev szkűsávao o-
szkrűniti: steroga szmo i zgra-
bili i pôleg nase právde szmo ga
steli szôditi.

7. Pridôcsi pa med nász Lizias
jezernik z velikov szílov ga je
nám z nasi rôk odpelao.

8. Izapovedao je nyegovim to-
'zczom idti k tebi: od koga mo-
res szám, szôdivsi ga, od vszě
tê szpoznaťi; za steroga volo
ga mi tó'zimo.

24. Tál.

9. Prilo'zili szo pa i 'Zidovje go-
vorěcsi: kâ sze eta tak májo.

10. Odgôvoro je pa Pavel, gda
bi nyemi poglavár kivaó, erkô-
csi: da znám, ka szí od vnogo
lêt szodecz etoga národa po-
sztvávleni; szrcsnejse bodem od
tej, stera sze mené dosztájajo,
odgovárjao.

11. Mores i ti znati: ka je nej
vecs dní, kak dvanajsztet; kak
szem gori sô vu Jerusálem Bogá
molit.

12. I ni vu czérkvi szo me nej
najsli, ka bi sze szkim pregovár-
jao, ali ka bi vkűp bē'zanye lűd-
sztva szprávlao; niti vu szprá-
viscsaj, niti v mesztzi.

13. Niti nemrejo poszvedocsi-
ti: za steroga volo me zdaj tó-
'zijo.

14. Vadlűjem ti pa eto: ka, pô-
leg te pòti, stero právjio jeretin-
sztvo, tak szlű'zim ocsákov Bô-
gi; da verjem vszěm; stera szo
píszana v právdi i vu prorokaj.

15. Vűpazen majôcsi vu Bôgi,
stero i oni szamí csákajo; ka bo-
de gori sztanenyé ti mrtvi i pra-
vicsni i nepravicsni.

16. Vu etom sze pa fliszam: naj
nevra'zeno dűsnověszt mám pred
Bogom i lűdmi vszigdár.

17. Po vnôgi lêtaj szem pa pri-
sao álmotva csiniti národi mo-
jemi i áldűvanya.

18. Vu steri szo me najsli ocsi-

scsenoga vu Czerkvi, nej z lüd-
sztyvom, niti z harabukom, niki
od Á'zie 'Zidovje.

19. Kí bi mogli pred tebom po-
sztánoti i tak mené tô'ziti; da bi
ká meli prôti meni.

20. Ali naj eti szamí povejjo;
csi szo ká najšli vu meni neprá-
vicsnoga; gda szem sztáo préd
tanácsom.

21. Nego za ete eden glász, ste-
roga szem krícsao sztojécsi med
nyimi: ká za volo gori sztanenyá
mrtvi sze jasz szôdim dnesz od
vász.

22. Gda bi pa eta Felix szlisao:
odvrgao je je na dale bole zvi-
dávajôcsi od té pôti, govorécsi:
gda Lízias jezernik doli príde;
szpoznam vasa dugoványa.

23. I zapovedao je sztotniki
varvati Pavla i meti lejkhôto od-
püscsenyá, i; naj nikomi ne pre-
povedáva nyegovim lasztivnim
nyemi szlû'ziti, ali knyemi idti.

II. 24. Po niki dnévi pa pridô-
csi Felix z Druzillov 'zenôv szvo-
jov, stera je 'zidovkinya bíla,
prizvao je Pavla i poszlúsao ga
je od vere, stera je vu Krisztusi.

25. Gda bi pa on pregovárjao
od pravice i zdr'závanyai szôd-
be; stera je pridôcsa: presztraso
sze je Félix i odgôvoro je: zdaj
odidi; gda bom pa prilicsnêse
vrêmen meo, prizovém te.

26. K csaszi sze je pa vüpao, ká

sze nyemi pênezi dájo od Pavla,
naj ga püsztí: záto ga je i go-
szlêkrát naprej zváo zgovárja-
jôcsi szí 'znyim.

27. Gda bi sze pa dve leti szpu-
nili naszlédüvao je vu csészti Fe-
lix Portzius Fesztus. I, gda bi
steo miloscso prikázati 'Zidovom
Felix, niháo je Pavla zvézanoga.

XXV. TÁL.

I. Popevje proszijo Pavla v Jerusálem,
1-8. II. Fesztus ga csé tá poszlati:
ali Pavel Czaszara zezáva, 9-12. III.
Fesztus Agrippi i Berniczi Pavla o-
znáni, 13-27.

I. 1. **F**esztus záto pridôcsi vu
vladársztvo po trétjem
dnévi je gori sô v Jerusálem od
Czezárie.

2. Szkázali szo sze nyemi pa vi-
sesnyi pop i ti prednyejsi 'Zido-
vov prôti Pavli, i proszili szo ga,

3. Ka bi vcsíno tô miloscso
'znyimí prôti nyemi: naj ga posle
vu Jerusálem; da bi ga zaszeli i
na pôti bujli.

4. Ali Fesztus je odgôvoro: Pa-
vel sze obdr'zi vu Czezárii; i on
szám bode szkoro tá odhája.

5. Záto steri z vász moro, praj,
najdo zmenom: i csi je ká vu tom
mô'zi krivicsnoga, naj ga tô'zijo.

6. Gda bi sze pa med nyimi vecs,
líki deszét dní, müdio: doli idôcsi
vu Czezário drügi dén szedécsi
na pítanom sztôczí zapovedao je
Pavla naprej pripelati.

7. Steri gda bi naprej prisao:
24. 25. Tál.

okolinyega szo posztanoli od Jerusálema doli pridôcsi 'Zidovje, vnôge i 'zmetne bine naprê pri-násavsi prôti Pavli; stere szo nej mogli poszvedocsiti.

8. Zagovárjajôcsi szebé Pavel; kâ je ni prôti 'Zidovszkoj právdi, niti prôti Czerkvi, niti prôti Czaszari nikaj nej pregrêso.

II. 9. Fesztus je pa steo 'Zidovom miloscso prikázati, odgovorêcsi Pavli ercsé: scsés gori idti v Jerusálem i tam sze od eti szôditi po meni?

10. Ercsé pa Pavel: pred szodszkim sztôlczo Czaszarszkim sztojim; gde sze mi je potrebnô oszôditi. 'Zidove szem vnikom nej vrázo; liki i tí tô dobro znás.

11. Ár, csi szem kriv i vrédnoga szmrti szem kâ vsino, ne brá-nim sze mrêti. Csi je pa nikaj nej toga, za steroga volo me eti tô-zio: niscse me ne more nyim dati. Caszara zezávam.

12. Teda szi Fesztus zgovárja sztánácsom i odgovori: Caszara szi zezávao, k Czaszari bos sô.

III. 13. Po nikeliko dnévi pa Agrippa král i Bernicze szta doli sla v Czezário; ka bi pozdravila Fesztusa.

14. Gda bi pa vnogo dní bilá tam: Fesztus je naprê djáo králi Pavlovo dugovánje govorêcsi: niki mô'z jeszte niháni od Felixa zvezani.

25. Tál.

15. Za steroga volo, gda szem v Jerusálemi bio, szo sze szkázali vládniczke popovszki, i ti sztarissi 'Zidovszki proszêcsi prôti nyemi právdo.

16. Sterim szem odgôvoro: kâ je nej sega Rimlanczo za koga volo káksega csloveka na szmrt datiprvle; liki te obto'zeni nazôcsi má to'zcze i meszto na zagovor vzeme od krivicze.

17. Zátô, gda szo oni eszi v kûp prisli, nikaksega odlásanyaszem nej csinio; nego drûgi dén szem doli szeo vu szôdnyi sztolec i zapovedao szem naprê pripelati toga mo'zá.

18. Okoli steroga sztojêcsi to-zczi, niksi táksi zrok szo nej pri-neszli naprê: káksega szem sti-mao.

19. Nego nikaksa szpitávanya od szvoje lasztivne pobo'znoszti szo meli prôti nyemi i od nikaksega mrtvoga Jezusa; steroga je pravo Pavel, ka 'zivé.

20. Jasz sze pa zadrgávavso-koli toga szpitávanya, erkao szem: csi bi steo idti v Jerusálem i tam sze od toga szôditi?

21. Gdabi pa Pavel zezávao; naj szedr'zi na Czaszarovo szpoznanye: zapovedao szem ga dr'zati; dokecs ga k Czaszari poslem.

22. Agrippa pa k Fesztusi veli: steo bi toga csloveka i jasz csüti. On pa ercsé: vütro bos ga csüo.

23. Záto drügi dén pridôcsi Agrippa i Bernicze z velikov přeczimbov: i notri idôcsi vu poszlüsávnico z jezernikmi i z mo'zmi naj znamenitësimi toga meszta; i na zapovid Fesztusovo pripelan je Pavel.

24. I velí Fesztus: Agrippa král i vszi mo'zjé, ki szte z nami eti; vídite toga, od steroga me je vsza vno'zina 'Zidovov proszila i vu Jerusálami i eti kricsécsa; ká nyemi je nej potrëbno vecs 'zivetí.

25. Jasz pa, gda bi nikaj ne naj-sao, ka bi ká szmrti vrëdnoga on vcsino i on szám je zezávao Czaszara, tak szem szôdo; ka ga k Czaszari poslem.

26. Od steroga, ka mi je gvüsnoga písziati goszpodni, nemam. Záto szem ga pripelao pred vász, i naj bole pred tébe, Agrippa král: da sze szpíta, i jasz tüdi mám ká písziati.

27. Ár sze meni neszpametno zdi poszlati zvëzanoga, i prôti nyemi zroke ne oznaniti.

XXVI. TÁL.

I. Pavel sze pred Agrippom zagovárja, 1-23. II. Fesztus ga za noreza dr'zi, 24-27. III. Agrippa malo, ká je nej krsztsenik, 28-32.

I. 1. Agrippa pa ercsé Pavli: dopüscseno ti je, naj szám za szébe gucsís. Teda Pavel vtëgnovsi rokô etak sze je zagovárjo.

2. Od vszega toga, za steroga volo sze tò'zim od 'Zidovov, Agrippa král, za blá'zenoga sze dr'zim: ka sze mi je dnesz pred tehom potrëbno zagovárjati.

3. Naj bole záto, ka znás vsze 'Zidovszke i návade i szpitávanya. Proszim te tak; trplivo me poszlüsaj.

4. 'Zítek isztina moje mladoszti, káksi je bio od zacsétka med mojim národom vu Jerusálemi, znájo vszi 'Zidovje.

5. Liki kí szo me escse prvle zdávnya poznali(csi scséjo szvedocsiti) ká szem pôleg naj trdnësega réda nasega vadlúvanya zivo, kak Farizeus.

6. I zdaj za volo vüpanya obecsanyá, stero je vcsinyeno ocsakom od Bogá, sztojim eti pod szôdbo vr'zeni.

7. K steromi vüpanyi ka prido: dvanájszetera pokolënya nasa, nepresztanoma nôcs i dén Bôgi szlüzécsa, sze vüpajo. Za etoga vüpanya volo sze tò'zim, Agrippa král, od 'Zidovov.

8. Ka? jeli za nevervano delo sze szôdi pri vasz: csi Bôg mr-tve zbüdjáva?

9. Ja szem isztina mëno pri szebi: ka mi prôtiimëni Jezusa Nazarenszkoga vnôga trbë csiniti.

10. Stero szem i csinio vu Jerusálemi: i vnôge ti szvétí szem jasz vu temniczo zápro, geto

szem od vládnikov popovszki oblászt vzéo; i gda bi sze meli bujti, i jasz szem pravo na nyé sentenczio.

11. I po vszej szpráviscsaj gósztokrát szem je kastigao i priprávlao szem je preklinyati: i jáko szem beszno na nyé pregányajôcsi je notri do szlédnyi mész.

12. V kom szem sô i vu Damaskusz oblásztjov i z szlobocsinov od visesnyi popov vzétov.

13. Opôdné pa na pôti vido szem, ô král! ka me je z nebész od szvetloszti szuncza véksa szvetloszt okôli vzéla, i one; ki szo z menom sli.

14. Gda bi pa mí vszi doli szpadnoli na zemlo; csüo szem glász meni govorécsi i erkôcsi z 'zidovszkim jezikom: Saul, Saul, ka me pregányas? 'zmetno je tebi prôti szpiczi brszati.

15. Jasz szem pa erkao: stosz, Goszpodne? On je pa erkao: jasz szem Jezus; steroga ti pregányas.

16. Ali sztani gori i sztôpi na nogé tvoje. Ár za toga volo szem sze ti zkázao: ka te vcsinim szlű'zbenika i szvedoka i oni, stera szí vido, i oni, stera sze ti poká'zejo.

17. Ár te vö oszlobodim z etoga lűdsztva i z poganov, med stere te zdaj posílam.

26. Tál.

18. Naj nyim odprés ocsi nyihove; da sze povrnéjo od kmicze vu szvetloszt, i z oblászti sata-nove k Bôgi, i vzemejo odpűcsanye grêhov i ôrocsino med poszvecsenimi po veri stera je vu meni.

19. Zátó, Agrippa král, nej szembio neveren nebeszkomividényi.

20. Nego v Damaskusi bodócsim oprvics i v Jerusálemi i po vszój krajini Judee, potom i poganom szem nazviscsávao: ka bi pokôro csiníli i povrnoli bi sze k Bôgi vrédna pokôre dela csinécsi.

21. Za tē volo szo me steli 'Zidovje, popádjenoga vu Czérkvi, szvojmi rokami vmoriti.

22. Ali pomôcs szem dôbo od Bogá i notri do etoga dnéva sztojim, szvedôsztvo csinécsi málo-mi i velikomi nikaj zvűn toga nej govorécsi, stera szo i proroczke i Môses gűcsali; ka májo bidti.

23. Ka je Krisztus mogao trpeti i prvi z gori sztanenyá mrtvi szvetloszt nazviscsávati etomi lűdsztvi i poganom.

II. 24. Gda bi pa eta na szvoje zagovárjanye gűcsao: Fesztus z velikim glászom velí: bláznis Pavel, vnôga pizsma te na bláznost obrácsajo.

25. On pa ercsé: na bláznim,

zmo'zni Fesztus; nego isztine i tréznoszli recsi gucsim.

26. Árzná od tēkrál; pred sterim i szresno gucsim. Ár, ka bi kã toga szkritoga bilô prednym, ne verjem: ár je tō nej v kōti vcsi-nyeno.

27. Verjes král Agrippa pro-rokom? Zná, ka verjes.

III. 28. Agrippa pa ercsé Pavli: malo, ka me na nyé ne vze-mes; naj krsztšenik bodem.

29. Pavel pa ercsé: 'zelēm od Bogá i vu malom i vu vnogom nej li szamo tebé, nego i vszepozslū-sajōcse mené dnesz tákse bidti; kakszi szem i jasz, zvūn etoga ve-zala.

30. I gda bi on eta erka: gori je sztano král i pōglavár i Berni-cze i kī szo 'z nyimi szédeli.

31. I nasztrán szo sze obrnoli gūcsali szo szī med szebom go-vorécsi: ete cslovik je nikaj szmr̄ti ali vōze vrēdnoga nej v-csino.

32. Agrippa pa Fesztusi ercsé: tē cslovik bi sze mogao odpiszti-ti; da bi ne zezávo Czaszara.

XXVII. TÁL.

Pavlovo od Cezárie v Rim plávanye I. do Lazee je szrescno, 1-8. II. Od tiszteez do Milete neszrescno, 9-29 III. Dōnok vszi sze obdr'zijo, 30-44.

I. 1. **G**da bi pa oszodjeno bilô; naj mī v Vlaski ország plávamo; dáli szo i Pavla i nīke

drūge vōznike sztotniki, po imēni Juliusi, z Czaszarovoga serega.

2. Idōcsi pa na lādjo Adramit-tinszko, ka bi kre mēszt A'zie plavali: pūsztili szmo sze bodō-csi z nami Arisztarchus Macze-donszki z Theszsalonike valon.

3. Drūgi dēnszmo sze pa pripe-lali vu Sidon. I Jūlius cslovēszto zkázavsi Pavli dopūszto nyemi je; ka bi sō k priátelom za volo zadoblenyá sztroska.

4. I odnut szmo sze pūsztili i odplavali szmo pōleg Cziprusa záto, ka szo nám vōtrovje prōti bili.

5. I tak ono mōrje, stero je kre Cziliczie i Pamfilie, preplavavsi, prisli szmo vu Miro meszto Ly-czie.

6. I tam je najsao sztotnik edno lādjo Alexandriánszko plavajō-cso v Vlaski ország djáo nász je v nyō.

7. Gda bi pa vnogo dni mūdno plavali, i komaj bi prisli k Knidu-si, ár nam je bráno vōter, plavali szmo pod Kretov pōleg Salmone.

8. I komaj jo preplavavsi prisli szmo vu meszto nīko, stero sze zové Dober brod; k steromi je blūzi bilô meszto Lazea.

II. 9. Gda bi pa poredno vrē-mena prēslo i plávanye je tūdi kvárno bilô záto; ka je i poszt prēsao: opomīnao je je Pavel.

10. Nyim govorécsi: mo'zjé,

vidim, kâ z skodom i z velikim kvárom nej li szamo bremena i ládje, nego i nasega 'zitka bode eto plávanye.

11. Sztotnik je pa vecs vervao ládje ravnácsi, i goszpodári, liki tomi, ka je Pavel pravo.

12. Neprilicsni pa brod bodôcsi na zimszki sztánek, véksi tál ji je tak tanácsivalo: ka bi sze i odnut püsztili; csi bi tak mogli pridôcsi vu Fenício, tam prezimati; stera je brod Krete gledécsi k podnévi i k vecséri.

13. Gda bi pa jüg pihao: stimali szo, ka bode v goridjányi szre-csni, püsztivsi sze od Aszszonea odplavali szo mimo Krete.

14. Potom pa nej dúgo zdr'u sze je pôleg nyé jáko szilni vöter, sterisze zové Euroklidon.

15. Gda bi szepa vneszla ládja i prôti vötri bi ne moglá sztáti: püsztili szmo jo i noszili szmo sze szemo tamo.

16. Geto szmo pa pod niki záton pribèzali, ki sze zové Klau-da; komaj szmo obdr'zali csún.

17. Steroga szo gori potégnoli szebi na pomôcs, gda szo podpasüvali ládjo; i bojécsi sze, naj sze na pêszečno meszto ne namêrijo, raszpüsztili szo vötrnice, i tak szo sze noszili.

18. Gda bi sze pa jáko od szlápa gonili: drügi dén szo to lago-jêso náklado vö zlücsali.

27. Tál.

19. I trétji dén szmo pá szvoji-mi rokami poszôdo ládje vö zmetali.

20. Gda bi sze pa ni szunczeni zvêzde ne zkázale vnogo dni i vi-hér bi nej máli posztanyüvao: vsze vüpanye je totá bilô od nasega zdr'závanya.

21. I, geto je doszta sztrádanya bilô, teda sztojécsi Pavel naszrêdi med nyimi ercsé: ô mo'zjé, potrêbno je bilô isztina mené bôgati, i nej kraj idti od Krete, i dobiti skodo eto i kvár.

22. I zdaj, opominam vász, dobre vôle bojdte: ár ni ednoga 'zitek ne prêde; nego li ládja.

23. Ár je prisztôpo k meni eto nôcs angel Bo'zi; steroga szem i steromi szlü'zim.

24. Govorécsi: ne boj sze Pavel. Pred Czaszara ti je potrêbno posztánoti; i ovo darüvao ti je Bôg vsze; kí sz tehom plávajo.

25. Zátó dobre vôle bojdte, ô mo'zjé: ár verjem Bôgi, ka tak bode; liki mi je povédano.

26. Vu niksi záton sze pa mámo vö vr'zti.

27. Gda bi pa stirinájszeta nôcs bila, kak szmo sze szemo tamo noszili na Adriánszkom môrji: okoli pô nôcsi szo stimali ládjarje, ka sze nyim pribli'záva niksa dr'zéla.

28. I püsztili szo olôvniczo i

najšli szo: ka je môrje dvajszeti klastrov globoko bilô: i malo da-le idôcsi pá szo püsztili olôvni-czo i najšli szo petnájszet klaf-trov.

29. Bojécsi sze pa, da bi sze kak na kamena mészta ne namerili, z répa szo stiri kotve vö vrgli 'zelejôcsi, da bi dén bio.

III. 30. Gda bi pa ladjarje steli odbê'zati z ladjé i püsztili bi csun vu môrje pod táksim obrázom; liki da bi steli kotve z prédnyega tála vö ftegváti.

31. Ercsé Pavel sztotniki i víté-zom: csi eti ne osztáno vládji; vi sze zdr'zati nemrete.

32. Teda szo vítéjze odszekali vajati csúna: i niháli szo ga, da je vö szpadno.

33. Dokecs sze je pa denilo: opomíno je Pavel vsze; ka bi hráno vzéli, erkôcsi; dnesz je stirinájszeti dén, kak szte csáká-jôcsi trézni osztanoli, i nikaj szte nej k szebi vzéli.

34. Zátó opominam vász; vze-mte szí hráno. Ár tô bode vám kva-semi zdr'závanyi; ár ni eden vlász vám z gláve ne szpádne.

35. Gda bi pa eta erkao: vzéo je krüh i hválo je dáó Bôgi pred vszêmi i vlomivsi ga zácsao je jeszti.

36. Szrcsni pa vcsinyeni vszi i oni szo k szebi vzéli hráno.

37. Bilô nász je pa vszej na ladj-

ji dvêszto szedemdeszêti sêsztdüs.

38. Naszicseni pa z hránov zléhкотили szo ladjó, geto szo vö szipali szilje vu môrje.

39. Gda bi pa dén grátao: zem-lo szo nej poznali; nika nárocsa szo pa na pamet vzéli, stera szo brod mela; na steroga szo steli, csi bi mogôcse bilô, vö zegnati ladjó.

40. I kotveszo okôli vö sztrgali i püsztili szo sze vu môrje raspü-sztivsi takájse vajati ravnanya i pozdignovsi vötrniczo k vötri, dr'zali szo sze k brodi.

41. Gda bi sze pa namerili na meszto dvôjegamôrja: zavdarili szo ladjó na pecsino. I gôbecz isztina, kak je vézno, osztano je tak; da sze je ni geno nej; répsze je pa raspüscsávao od szile vá-lov.

42. Vitézov tanáts je pabio: ka bi vöznike szpoklali; da bi steri, vö priplavavsi, ne odbê'zao.

43. Sztotnik je pa steo obdr-'zati Pavla: zátó nyim je prepo-vedao té tanács doprneszti. I za-povedao je tisztim; kí morejo plavati: ka bi sze v môrje pü-sztili naj prvle i vö bi plavali na zemlo.

44. I ti drügi kí na deszkáj, kí pa na káksem táli od ladjé fir-gnyenom. I tak je vcsinyeno: da szo vszi zdravi na zemlo prisli.

XXVIII. TÁL.

Pavel I. v Meliti zimo szprevája, 1-10.

II. v Rim ide, 11-16. III. v Rimi sze dvê leti dr'zi, 17-31.

I. 1. **I** geto szo etak zdr'záni: teda szo szpoznali; ka sze Melita zové te zátón.

2. Barbaruske szo pa nej malo cslovêsztva meli k nám. Ár szo nalo'zili ogen, i gori szo nász vsze príjali za volo de'zd'za, kí je na nász prisao i za volo mraza.

3. Gda bi pa Pavel doszta ro'zja vküp szpôbrao i na ogen djáo: edna vipera od toplôcse vö idôcsa zgrábila sze je roké nyegove.

4. Kak szo pa barbaruske vidili viszécso tô sztívar z roké nyegove: pravili szo eden drügomi: kakpa liki lüdomorecz je ete cslovik, kogazdr'zanoga z môrja zadomescsávanye' zivetinenihá.

5. On je pa doli sztepao to sztívar vu ogen: i nikaj szenyemi je nej zgôdilo hüdoga.

6. Oni szo pa csakali: ka otescé, ali tá szpádne i náglo merjé. Gda bi pa dugo csakali i vidili bi, ka sze nyemi nikaj hüdoga ne pripeti: premênili szo sze v pámeti i erkli szo, ka je on Bôg.

7. Okôli onoga meszta szo pa bili marofje toga prednyêsega etoga zátóna po iméni Publiusa: kí nász je gori príjao i trí dni nász je po priátelszkom dr'zao.

28. Tál.

8. Prigôdilo sze je pa: da bi ocsa Publiusov le'zao tréslíko i grí'zo majôcsi. K steromi Pavel notri idôcsi i molécsi geto je na nyega polo'zo roké szvoje, zvrá-cso ga je.

9. Stero gda bi sze zgôdilo: iti drügi, kí szo nemocsni bili vu zátóni priztôpili szo ino szo ozdрави.

10. Kí szo z vnôgim postenyom nász postüvali, i odhájajôcsim szo nám nadêvali na ládjo tapotrêbna.

II. 11. Po trí mészeczi szmo pa odplavali na ednoj Alexandriánszkoj ládji prezímajôcsy v tom zátóni, stere czimer je bio Dvoj-cseti.

12. I pridôcsi vu Szirakúzo osztanoli szmo tam trí dni.

13. Odkud okôli plávavsi prisli szmo v Regium: i, da bi eden czéli dén jüg píhao, drügi dén szmo prisli vu Puteole.

14. Gde szmo najslí brate, steri szo nász proszili, ka bi szedem dni tam osztanoli: i tak szmo v Rim prisli.

15. I odnut bratje, gda bi od nász csüli, vö szo prisli prôti nám notri do Appiusovoga placza i k trém kreszmám: stere geto je Pavel vido, hválo je dáó Bôgi, i vzéo je szresnoszt.

16. Gda szmo pa prisli v Rim: sztovník je krokám dáó vítêzov

poglavniki vóznike. Pavli je pa dopüscseno: ka bi od szebe osztano zednim vítézm, ki bi ga sztrá'zo.

III. 17. Zgôdilo sze je pa po trétjem dnévi: vküp je zézvao Pavel one, kí szo prednyêsi bili med 'Zidovmi. Gda bi pa vküp szprisli; ercsé nyim: mo'zjébratje, csi gli szem jasz nikaj nej vcsino prôti lüdsztvi nasemi, ali ocsinszkim návadam; dônok szem rob z Jerusálema dáni vu Rimlânczov roké.

18. Steri, gda szo me szôdili, steli szo me odpisztiti záto, ka je nikséga szmrí vrêdnoga zroka v meni nej bilô.

19. Ali gda bi prôti gúcsali 'Zidovje: priszilili szo me zezávati Czaszara, nej; liki da bi kâ meo, za koj bi moj národ tô'zo.

20. Za steroga zroka volo szem vász prízvao: da bi vász vido i z vami gúcsao. Ár za volo vüpanya Izraelszkoga szem z etimi lânczmi zvézani.

21. Oni szo nyemi pa erkli: mi szmo ni píszana od tébe nej vzéli od Judee; niti pridôcsisto bratov je kâ nazvêszto, ali pravo od tébe hüdoga.

22. Za vrêdno pa dr'zimo od tébe csüti; kákse szí pámeti? Ár nám je na znánye dâno od toga jeretinsztva: ka sze nyemi povszud prôti právi.

23. Odlôcsili szo nyemi pa eden dén, na steri dén ji je potomtoga vnogo k nyemi prislo na sztán: kim je razdévao szvedocsécsi králevsztvo Bo'ze i rátavsi je na ona, stera szo okoli Jezusa, i z Môsesa i prorokov, od zránya notri do vecséra.

24. I niki szo na nyé sztanoli, ka je pravo; niki szo pa nej vervali.

25. Gda bi sze pa ne zglihali med szebom; razísli szo: geto je Pavel eto edno rêcs erkao, ka je dobro Sz.Düh gúcsao po E'zaiási proroki k nasim ocsákom.

26. Govorécsi: idi ketomi lüdsztvi i povej; poslûsajôcsi poszlûsali bodete i ne bodte razmeli, i gledôcs glédali bodete i ne bodte vidili.

27. Ár je potücseno szrcze etoga lüdsztva i z vühami 'zmetno poszlûsajo i ocsi szvoje szo vküp sztisznoli; naj kak ne vídijo z ocsmi i z vühami ne szlísijo i z szrczom razmijo i povrnéjo sze i zvrácsim je.

28. Záto na znánye vám bojdi: ka je poganom poszlano zvelicsánsztvo Bo'ze i oni bodo poszlûsali.

29. I, gda bi on eta erkao, odísli szo 'Zidovje i doszta szo sze med szebom stükali.

30. Osztano je pa Pavel dvej czéli leti na szvojem lasztivnom

najétom meszti; i k szebi je pri-
jao vsze, kí szo k nyemi no-
tri sli.

31. Predgajôcsi králevsztvo

Bo'ze i vucsécsi ona: stera szo
od Goszpon Jezus Krisztusa zev-
szov szrcnosztjov brezi prepo-
veszti.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K R I M L Á N C Z O M
P I S Z A N I L I S Z T.

I. TÁL.

I. Poklon, 1-7. II. Náklonoszt k nyim
szvojo ká'ze, 7-17. III. Zrok ru'zne
poganszke zblódnoszt 18-32.

I. 1. **P**avel szluga Jezus Kri-
sztusov zvání Apostol
odlocseni na Evangelióm Bo'zi.

2. (Steroga je naprê obecsao po
prorokáj szvoji vu Sz. píszmaj.)

3. Od Sziná szvojega, (narodje-
noga z Dávidovoga szemena pô-
leg têla.

4. Pokázanoga, ka je Szin Bo-
'zi vu zmo'znosztí pôleg Dúha
poszvecsenyá z gori sztanenyá
mrtvi Jezus Krisztusa Goszpo-
dna nasega.

5. (Pokom szmo vzéli miloscsó
i Apostolsztvo na pokornosztve-
re med vszêmi pogánmi za imé
nyegóvo.

6. Med sterimi i ví pozvání Je-
zus Krisztusovi.)

7. Vszêmi vu Rími bodôcsim lü-
1. Tál.

blénim Bo'zim pozvánim szvétim
miloscsa vam i mér od Bogá Ocsé
nasega i Goszpon Jezus Kri-
sztusa.

II. 8. Naj prvle pa hválo dájem
Bôgi mojemi po Jezus Krisztusi
za vsze vász; ka sze vera vasa
nazviscsáva po czêlom szvétí.

9. Ár mi je szvedok Bôg: stero-
mi szlû'zim sz právoga dühá mo-
jega vu Evangeliomi Sziná nye-
govoga: ka sze nepresztanoma
szpomínam z vász.

10. Vszigdár vu molítvaj moji
proszécsi; da bi sze mi 'ze gda
tak szrečna pôtdála z Bo'ze vô-
le; ka bi kvám príditi mogao.

11. Ár vász jáko 'zelêm viditi:
naj vám káksi dühovni dár podi-
lim na potrdjávanye vase.

12. Tô je pa, da bi z vami vrêt
potrôstani bio med vami po eden
drügoga veri i vasoj i mojoj.

13. Nescsem pa, ka bi ne znali,

bratje: ka szem doszta krát gori djáo idti kvám, (ali zádivo szem meo do széga máo;) naj i med vami mám káksi szád; liki i med drügimi poganmi.

14. I Grkom i barbarusom i môdrim i neszpametnim szem jas du'znik.

15. Tak, da, ka sze mené dosztája, szem gotov i vâm, ki szte v Rimi, nazviscsávati Evangelium.

16. Ár nej me je szráam Evangelium Krisztusov predgati; ár je Bo'za môcs na zvelicsanye vszákomi vervajôcsemi i 'Zidovi naj pryó i Grki.

17. Ár sze pravicza Bo'za vu etom oznanûje z vere vu vero: liki je píszano; te pravicsen pa bode z vere 'zivo.

III. 18. Ár sze je oznanila szrditoszt Bo'za z nebész prôti vszákó nepobo'znoszt i nepraviczilüdi: ki isztino vu nepraviczizdr'závajo.

19. Záto, ka sze od Bogá znati more, ocsiveszno je vu nyih, ár nyim je Bôg nazvêszto.

20. Ártanevidôcsanyegova od sztvorjenyászvétaszti napravleni, gda sze razmijo, sze vídijo, tô je vekivecsna nyegova môcs i bo'zánsztvo; naj neodgovorjeni bodo.

21. Záto, csi szo glih poznali Bogá, dönok szo ga nej, liki Bo-

gá dícsili, niti hválo dáli: nego szo mární vcsínyeni vu premislávanyáj szvoji i potemnelo je neszpametno szrczé nyihovo.

22. Gdaszo sze za mêtredeszka'züvali: obnorili szo.

23. I premênili szo díko neszskvarjenoga Bogá na príglinoszt obráza szkvarjenoga csloveka i letajôcsi i csetvéronôgmajôcsi i lazécsi sztvári.

24. Záto je je tá dáó i Bôg vu po'zelênnyaj szrcz szvoji na nescisztôcso: naj gnûszijo tâla szvoja szami vu szebi.

25. Kí szo premênili isztino Bo'zo na lá'z i csesztíli szo i szlû'zili szo sztvorjenyê ráj, liki sztvoriteli: kí je blagoszlovleni na veke. Amen.

26. Záto je je dáó Bôg vu gnûszne náklonoszti. Ár szo i 'zene nyihove premênile prirodjeno szebi 'zivlênny na ono, stero je prôti prirodjenyê.

27. Rávno tak i mo'zjé szo tá niháli prirodjeno 'zivlênny 'zené, zá'zgali szo sze vu 'zéli szvojój eden k drügomi mo'zki zmo'zkimi rû'znoszt csinécsi, i placso kákse szo vrêdni bili, szvoje blôdnoszt szo vu szebi vzéli.

28. I liki szo nej stímali za dû'zno Bogá meti vu szpoznanyi: tak je je i Bôg tá dáó vu preobrynyeno pamet csiniti tá; stera sze ne prisztája.

29. Napunjeni z vszákov nepráviczov, práznosztjov, hüdôbov, szkopôsztjov, lagôtov, puni z nevoscseňôsztjov, lüdomorštvom, nyefkov, jálnosztjov, zlôv segôv.

30. Odávczi, ogrizávczi, Bogá odürjávczi, spotlívci, zvisávczi, hválci, hüdôbe zmislávczi, roditelom nepokorni.

31. Neszpametni, nesztálni, neľubeznívi, neftoljeni, neszmileni.

32. Kí szo praviczó Bo'zo szpoznali (ká, kí táksa delajo, vrèdní szo szmrti) dônok nej li szamo szami ona csiníjo; nego i dobro volo májo vu oni, kí je csiníjo.

II. TÁL.

I. Od pravicsne szôdbe Bo'ze 1-11. II. Od poganov pôleg prirodjenja, právde 'zivilénya, 12-16. III. Od 'Zidovov pôleg vö dâne právde 'zivilénya, 17-29.

I. 1. **Z**áto neodgovorjeni szí, ó cslovik! vszáki, kí szôdis. Ár, vu kom szôdis drügoga, szám szebé szkvarjúes: ár tádelas; stera szôdis.

2. Známo pa: ka je szôdba Bo'za pôleg isztine nad onimi; kí táksa delajo.

3. Stímas pa tô, ô cslovik, kí szôdis té táksa delajôcse, i szám tûdicsinís ona; kâ ti vujdes szôd-bi Bo'zój?

4. Ali bogásztvo dobrotivnosťti i znásanya i trplivosztí zametávas? Neznas, ka te Bo'za dobrôta na pokôro pela?

1.2. Tál.

5. Tí pa pôleg trdosztí tvoje i nepokornosztí szrczá szprávas szám szebi szrditoszt na dén szrditosztí i oznanenýá pravicsne szôdbe Bo'ze.

6. Kí plácsa ednómi vszákómi pôleg dela nyegovoga.

7. Tisztím isztina, kí pôleg trplivosztí dobroga dela díko i postenyé i neszkarjényé iscsejo, 'zítek vekivecsni.

8. Onim pa, kí szo nyefkavi i neokorni praviczí, pokorni szo pa nepraviczí, csemér i szrd.

9. Moka i sztíszkávanye vszákoj dûsi csloveka hüdôbo delajôcsega 'Zidóvi oprvics i potom Grki.

10. Díka pa i postenyé i mervszákómi dobro delajôcsemi 'Zidóvi oprvics i Grki.

11. Ár nega priímánya oszôb pri Bôgi.

II. 12. Ár, kí szo brezi právde grêsili, brezi právde sze i pogibíjo: i, kí szo vu právdi grêsili, po právdi bodo szodjeni.

13. (Ár nej poszlúsávczí právde szo pravicsni pri Bôgi: nego delavczí právde bodo pravicsni.

14. Ár da poganye, kí právde nemajo, po natûri ona, stera szo právde, csiníjo: tak szo tej táksi, kí právde nemajo, számí szebi právda.

15. Kí sztlém ká'zejo; ka je delo

právide píszano vu szrczáj nyihovi: stero nyim navküpe szvedosci düsnávészti nyihova i miszli; gda edna to drügo med szebom tô'zi, ali zagovárrja.)

16. Vu onom dnévi, gda bode Bôg szôdo ta szkrivna lüdi pôleg mojega Evangelioma po Jezus Krisztusi.

III. 17. Ovo tí sze 'Zidov ime-nüjes i pocsinés szí vu právdi i hvális sze vu Bôgi.

18. I znás nyegovo volo, i var-dévas ona; stera sze razlocsávajo, navcseni z právde.

19. I dr'zís sze za voja ti szlêpi i za szvetloszt vu k miczi bodôcsi.

20. Za voditela ti neszpametni, za vucsitela deczé: kí más formo znánya i isztine vu právdi.

21. Záto, kí vcsís drügoga, szebé ne vcsís? Kí drügem prêdgas, naj ne krádnejo, szám krádnés?

22. Kí právis, naj ne praznújo, praznújes? Kí odürjávás bolvane, a szám to szvéto Bo'ze szlácsís?

23. Kí sze v právdi hvális: po presztóplený právde Bogá sze nepostűjes?

24. Ár sze imé Bo'ze za volo vászpreklinya med poganmi; liki je píszano.

25. Ár isztina valá obrizávanye; csi právdo delas: Csi szí pa presztôpnik právde; obrizáva-

nye tvoje je neobrizávanye vcsinyeno.

26. Csi záto neobrizávanye pravicsnoszti právde zdr'záva: jeli ne bode neobrizávanye nyegovo za obrizávanye racsúnano?

27. I szôdilo te bode to zprírodjený bodôcse neobrizávanye, stero právdo dokoncsáva, tebé po píszkii obrizávanyi presztôpnika právde.

28. Ár je nej on 'Zidov, kí je z vüna táksi i ocsiveszni; niti je nej tô obrizávanye, stero je z vüna i ocsiveszno vu têli:

29. Nego, kí je vu szkrivnoszti, on je 'Zidov; i obrizávanye szrczá je právo obrizávanye, stero je vu dühi, nej vu píszki; steroga hvála je nej od lüdi, nego od Boga.

III. TÁL.

Pavel I. na dvôje pitanye odgovori, 1-19. II. Od grêsnika pravicsnoszti gucsi, 20-31.

I. 1. **K**a má tak vecs 'Zidov? Ali káksi haszek je obrizávanya?

2. Vnôgi povszemszega. Ár oprvics záto; ka szo na nyé zavüpane recsí Bo'ze.

3. Ár ka, csi szo níki nej vervali? Jeli nevernoszt nyihova Bo'zo vernoszt na nikoj szprávi?

4. Aja. Bole bojdi Bôg isztinecz, vszáki cslovik pa lá'zecz; liki je píszano: naj pravicsen bo-

2.3. Tál.

des vu tvoji recsėj i obládas, gda sze szôdis.

5. Csi pa nepravicza nasa Bo'zo praviczó potrdjáva; ka ercsémo? Jeli je nepravicsen Bôg, kí sze zátó szrdi? (po cslovecsem právim.)

6. Aja. Ár kakda bi szôdo Bôg te szvét; da bi nepravicsen bio?

7. Csi je zátó isztina Bo'za vu mojoj la'zi obiljávala na nyegovo díko: zakaj sze tak jasz esce, liki grêsnik, szôdim?

8. I nej (liki sze preklínyamo, i liki právijo níki, ka mí velimo) csinmo hûda; naj prído ta dobra? steri szôdba je pravicsna.

9. Ka zátó? Prednyèsi szmo? Nejgvüsno. Ár szmo prvle tó'zili i'Zidove i Grke; ka szo vszi pod grêhom.

10. Liki je píszano: kâ nega pravicsnoga ni ednoga.

11. Nega zázumnoga; nega, kí bi szpitávo Bogá.

12. Vszi szo sze kraj nagnoli, navküpe nehasznoviti szo grátali: nega ga; kí bi dobro csinio, nega ga ni ednoga.

13. Odpti grob je nyih grlo: z jezikmi jálnó gucsíjo, csemér vipere je pod lampami nyihovimi.

14. Kí vüsza szo szpreklésztvom i szbritkosztjom puna.

15. Nogé nyihove szo bisztre na krvi prelejávanye.

3.Tál.

16. Zlámanye i nevola je vu nyihovi czesztaj.

17. I méra pôti szo nej poznali.

18. Nega Bo'zega sztrahá pred nyihovimi ocsmí.

19. Známopa; ka, stera právda právi, onim, kí szo vu právdi, právi: naj sze vszáka vüsza zateknejo i podáni bode vesz szvét Bôgi.

II. 20. Ár z dél právde ne bode pravicsno niedno têlo prednyim. Ár po právdi je szpoznanye grêha.

21. Zdaj sze je pa brezi právde pravicza Bo'za szkázala poszvedocsenaszprávdovi szprorokmi.

22. Pravicza Bo'za pa po Jezus Krisztusovoj veri vu vsze i na vsze vervajôcse. Ár nega rázlocska.

23. Ár szo vszi pregrêsili i nemajo dike Bo'ze.

24. Szpravicseni pa zobsztom 'z nyegove miloscse po odküplený: stero je vu Krisztusi Jezusi.

25. Steroga je posztavo Bôg na ftísanye po veri vu nyegovoj krvi na yô szkázanye praviczé szvoje po odpüscsenyej predêsnyí grêhov.

26. Vu trplivoszti Bo'zój na pokázanye praviczé szvoje vu vezdásnyem vrêmeni: ka je on pravicsen i szpravicsa onoga, kí je z vere Jezusove.

27. Gde je tak ta hvála? Vő je zaprta. Po steroj právdi? Ti děl? Nej; nego po právdi vere.

28. Zátó tak dr'zimo: ka sze cslovik zvelicsa po veri, brezi děl právde.

29. Ali jeli je Bóg li szamo 'Zidovov Bóg? Néli pa i poganov? Zaisztino i poganov.

30. Ár je eden Bóg; kí pravicsno vcsiní obrizávanye z vere, i neobrizávanye po veri.

31. Jeli tak právdo zaprávlamo po veri? Aja; nego právdo potrdjavamo.

IV. TÁL.

I. Ka sze pravicsnoszt po veri zadobi: z Abrahámovov példov i z Dávidovimi ricsmi potrdjava, 1-8. II. Ká'ze, ka sze tak szpravicsajo vszi drúgi i 'Zidovje i poganye, 9-17. III. Doli szpisúje vero, po koj je Abrahám pravicsen, za naso volo, 18-25.

I. 1. **K**a zátó ercsémo: csi je Abrahám, ocsa nas, najso pôleg tēla pravicsnoszt?

2. Ár, csi je Abrahám z děl pravicsen vcsinyeni, má hválo; ali nej pri Bógi.

3. Ár ka právi píszmo? Vervao je pa Abrahám Bógi i zracsunano nyemi je za praviczó.

4. Tomi delajócsemi sze pa placsa neracsúna notri pôleg miloscse; nego pôleg du'znosztí.

5. Tomi pa, kí ne dela, verje pa onomi, kí pravicsnoga csiní toga nepobo'znoga, sze mi notri racsuná vera za praviczó.

6. Líkii Dávid právi: ka je blá'zensztvo toga csloveka; komi Bóg notri zracsuná praviczó brezí děl, erkôcsi:

7. Blá'zeni, kim szo odpüscse-ne nepravdenosztí, i kim szo zakriti grêhi.

8. Blá'zeni je on mô'z, komi notri neracsúna Goszpôd grêha.

II. 9. Blá'zensztvo zátó eto na obrizávanye li czila; ali pa i na neobrizávanye? Ár právimo; kâ je notri zracsunana Abrahámi vera za praviczó.

10. Kakda je zátó zracsunana? Vu obrizávanyi bodócsemi, ali pa v neobrizávanyi? Nej v obrizávanyi nego vneobrizávanyi.

11. I znamēnye je vzéo obrizávanya, pecsat pravicze te vere, vu neobrizávanyi; da bi on ocsa bio vszēm vervajôcsim v neobrizávanyi; naj i nyim notri zracsunana bode pravicza.

12. I ocsa je obrizávanya nej li szamo onih, kí szo z obrizávanya; nego i onih, kí hodijo po sztopáji vere; stera je bila vneobrizávanyi ocsé nasega Abraháma.

13. Ár je nej po právdi dáno obecsanye Abrahámi, ali szemeni nyegovomi, naj bô ôrocsnik etoga szvétá; nego po praviczí vere.

14. Ár csi szo oni, ki szo szprávide, ôrocsniczke: sztrêz-

nyena je vera, i szpráznjeno je obečsanye.

15. Ár právda szrditoszt szpráva. Ár, gde nega právde, nega presztopenjá.

16. Záto z vere je örocsina: naj pôleg milocse bode na mocsno potrdjený obečsanya vszemi szemeni; nej szamo tomi, kí je z právde; nego i onomi, kí je z vere Abrahámove, kí je nász vszê ocsa.

17. (Liki je písano: ka szem te ocso vnôgoga národa posztavo) pred Bogom, komi je vervao, steri i o'zivi mrtve i zové napré ona, stera szo nej, liki da bi bilá.

III. 18. Kí je kre vüpanya prôti vüpanyi vervao; kâ bode on ocsa vnôgoga národa, pôleg povêdanya: tak bode szemen tvoje.

19. I nej je bio nemocsen vu veri, niti je nej glêdao szvoje têlo 'ze mrtvo okôli sztô lét bodôcsi, i mrtveno utrobo Säre.

20. Niti je nej dvojio z nevernosztjov vu obečsanyi Bo'zem; nego mocsen vcsinyeni vu veri diko je dáo Bôgi.

21. I gvüsen bodôcsi; kâ, ka je obečsao, zmo'zen je i vcsiniti.

22. Záto nyemi je i notri zracúnano za praviczó.

23. Nej je pa szamo za nyegovo volo písano: ka nyemi je notri zracúnano:

24. Nego i za naso volo; kim

sze bode notri racúnalo, kí verjemo vu onom; kí je z mrtvi gori zbüdo Jezusa Goszpodna nasega.

25. Kí je tá dáni za grêhe nase; i gori je zbüdjeni za volo pravicsnoszti nase.

V. TÁL.

I. Pravicsnoszti csetvéri szád, 1-11. II. Ádama i Krisztusa delo, 12-19. III. Zrok, zakaj je zapovid dána, 20-21.

I. 1. **P**ravicsni vcsinyeni záto z vere mér mámo pri Bôgi po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

2. Po kom szmo i prisztôpanye dôbili z verov k toj milocsi; vu steroj sztojmo: i hválimo sze pod vüpanyem dike Bo'ze.

3. Nej szamo tô pa; nego sze hválimo i vu nevoláj znajôcsi, ka nevola trplivoszt szpráva.

4. Trplivoszt pa szküsanye, szküsanye pa vüpanye;

5. Vüpanye pa ne oszramoti záto; kâ je lübézen Bo'za vö vlijána vu szrczáj nasi po Sz. Dühi; kí nám je dáni.

6. Ár je escse i Krisztus, gda szmo mí nemocsni bilí, pôleg vrêmena za te nepobo'zne mr'u.

7. Geto tesko escse za pravicsnoga sto merjé. Ár za dobroga bi lèhko sto szmeo mrêti.

8. Bôg pa szvojo k nám lübezen vetom preporácsa: kâ, gda szmo escse mi grêsniczke bilí, Krisztus je 'ze te za nász mr'u.

9. Od koga bole záto, pravicsni vcsinyeni zdaj vu krvi nyegovoj sze zdr'zimo po nyem od szrditoszti.

10. Csi záto, protivniczke bôdôcsi, szmo sze z Bogom zmérili po szmrti Sziná nyegovoga: od koga bole zmérjeni sze obdr'zimo po 'zitki nyegovom.

11. Nej szamo tô pa; nego i hválimosze vu Bôgi po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi; po kom szmo zdaj zmérjený vzéli.

II. 12. Za toga volo liki je po ednom csloveki grêh vu szvét notri prisao, i po grêhi szmrt, i tak je navsze lüdi ta szmrt prisla, v kom szo vszi pregrêsili.

13. Ár je do právde grêh bio na szvéti: grêh sze pa ne racsúna notri; gde nega právde.

14. Nego kralüvala je szmrt od Adama notri do Môsesa i nad onimi; ki szo nej pregrêsili k pri glihnoszti presztopený Adamovoga; ki je példa toga prise sztnoga.

15. Ali nej je, kak grêh, tak i dár. Ár csi ji je po ednoga szpadáji vnogo mrlo: od koga bole je miloscsa Bo'za i dár vu miloscsi ednoga csloveka Jezus Krisztusa na vnôge razísao.

16. Ali nej je tak dár: liki toga ednoga, ki je po szpadáji pregrêso, dugovánýe. Ár isztina szôdba je z ednoga szpadája na

szkvarjenýe: dár pa z vnôgi szpádajov na pravicsnoszt.

17. Ár csi je po toga ednoga szpadáji szmrt kralüvala po ednom: od koga bole, ki obilnoszt miloscsa i dár praviczze jemléjo, vu 'zitki kralüvali bodo po ednom Jezusi Krisztusi.

18. Záto liki je po ednoga szpadáji na vsze lüdi szmrt prisla na szkvarjenýe: tak i po ednoga pravicsnoszti je na vsze lidi miloscsa prisla na pravicsnoszt 'zitka.

19. Ár liki szo po neokornoszti ednoga csloveka grêsniczke posztanolí vnôgi: tak i po pokornoszti toga ednoga pravicsni bodo vnôgi.

III. 20. Právda je pa pôleg toga notri prisla: naj obiljáva grêha szpadáj. Gde je pa obiljávaogrêh: tam je bole obiljávala miloscsa;

21. Da, liki je kralüvao grêh k szmrti, tak bi i miloscsa kralüvala po praviczí na 'zitek vekivecsni po Jezusi Krisztusi Goszpodni nasem.

VI. Tál.

I. Ka sze brezi dobri dêl szpráviczamo: záto je nej szlobodno gresiti. 1-14. Da szmo nej pod právdiv, nego pod miloscsov: tak hábajmo sze grêha i szvéto 'zivmo; 15-23.

I. 1. **K**a tak ercsémo? Osztá-nemo v grêhi, naj miloscsa obiljáva?

2. Aja: kí szmo mrli grêhi; kak-da bi escse 'ziveli vu nyem?

3. Ali neznate: ka, kikoli szmo okrsztseni vu Krisztus Jezusa, vu szmrt nyegovo szmo okrsztseni.

4. Zátó pokopaní szmo 'z nyim po krszti vu szmrt: da, liki je gori sztano Krisztus z mrtvi po diki Ocsé, tak i mí vu nôvoti 'zitka hodmo.

5. Zátó csi szmo v nyega vczepleni vu priszpodobnoszti szmrti nyegove; taki vu priszpodobnoszti gori sztanyá v nyega v czepleni bodemp.

6. Tô znajôcsi, ka je nas sztári cslovik 'znyim vrét raszpéti; naj sze preprávi têlo grêha; da mi vecs ne szlû'zimo grêhi.

7. Ár, kí je mr'u, pravicsen je vcsinyeni od grêha.

8. Csi szmo pa mrli sz Krisztusom: verjemo, ka i 'znyim 'ziveli bomo.

9. Znajôcsi, kâ Krisztus, gori obûdjéni z mrtvi, vecs ne merjé, szmrt nad nyim vecs ne kralûje.

10. Ár, ka je mr'u, grêhi je mr'u ednôk: ka pa 'zivé; 'zivé Bôgi.

11. Tak i vi miszlite: ka szte mrli isztina grêhi; 'zivéte pa Bôgi vu Krisztusi Jezusi Goszpodni nasem.

12. Zátó naj ne kralûje grêh vu szmrtnom vasem têli; ka bi nyemi pokorni bilí vu 'zeláj nyegovi.

13. Niti ne posztávlajte kotrige

vase, za ro'zjé nepraviczé, grêhi: nego posztávlajte szami szebé Bôgi; liki z mrtvi 'zivôcse, i kotrige vase, za ro'zjé praviczé, Bôgi.

14. Ár grêh ne bode goszpodûvao nad vami. Ár szte nej pod právdov; nego pod miloscsöv.

II. 15. Ka bomo tak? Grêsili bomo: ka szmo nejpod právdov, nego pod miloscsöv? Aja.

16. Neznate; kâ, komi sze posztávlate za szluge na pokornoszt, tisztoga szte slugi, komi szte pokorni, ali grêhi na szmrt, ali pokornoszt na praviczó.

17. Hvála pa Bôgi: ka szte bilí szlugi grêha; pokorni szte pa grátali z szrczá forme návuki; v steroga szte dáni.

18. Oszlobodjeni pa od grêha, szlugi szte vcsinyeni praviczé.

19. Po cslovecsem právim za volo nemocsnoszti têla vasega. Ár liki szte posztavili kotrige vase na szlû'zbo neccisztôcsi i nepravdenoszt na nepravdenoszt: tak zdaj posztavte kotriga vase na szlû'zbo praviczí na poszvecsenyé.

20. Ár, gda szte bilí szlugi grêha, szlobodnyáczke szte bilí praviczé.

21. Káksi zátó szád szte meli teda têh; nad kêmi sze zdaj szrame'zljújete? Ár oni konecz je szmrt.

22. Zdaj pa oszlobodjeni od grêha, szlû'zbeniczke pa Bo'zi vcsinyeni, máte szád vás na poszvecsenyé, koneczech pa 'zitek vekivecsni.

23. Ár plácsa grêha je szmrt: dár pa Bogá' zitek vekivecsni vu Krisztusi Jezusi Goszpodni nasem.

VII. TÁL.

I. Od právde primárjanyá i szkvarjűvanya szloboscine, 1-13. II. Od grêha têla vu verni, 14-25.

I. 1. **J**eli neznate, bratje, (ár znajôcsim právdo gucsim:) kâ právda goszpodűje nad cslovekom, dokecs 'zivé.

2. Ár pod mo'zá oblásztjov bodôcsa 'zena, k 'zivôcsemi mô'zi je privézena sz právdov: csi pa merjénýé mô'z; oszlobodjena je od právde mo'zá.

3. Zátó za 'zivôcsega mo'zá práznicza sze bode zvála: csi bode drűgoga mo'zá 'zena. Csi je pa mr'o nyé mô'z: oszlobodjena je od právde mo'zá; da je nej práznicza; csi je vcsinyena drűgoga mo'zá 'zena.

4. Tak tűdi, bratje moji, i vi szte vmorjeni právdi po Krisztusovom teli: da bi bili drűgoga, onoga, ki je od mrtvi gori sztano; naj szád prinásamo Bôgi.

5. Ár gda bi bili vteli: náklo-nosztigrêhov, stere szo po právdi, szo delale vu kotrigaj nasi na szád prinásanya k szmrti.

6. Zdaj szmo pa oszlobodjeni od právde; geto szmo ji mrli; vu steroj szmo prvle dr'záni bili: naj szlű'zimo vu novoti dűhá, i nej v sztaroszti piszka.

7. Ka takercsemo? Jeli je právda grêh? Aja. Ali grêha szem nej znao; nego po právdi. Ár i po'zelénýa nebi znao, ka je grêh; da bi právda ne právila: ne po'zeli.

8. Priliko pa vzévsi grêh po zapôvidi oprávlao je v meni vsze po'zelénýe. Ár je brezi právde grêh mrtev.

9. Jasz szem pa nigda brezi právde 'zivo. Ali, gda je prisla zapoved, grêh sze je o'zivo.

10. Jasz szem pa mr'o: i najslo sze je; ka mi je na 'zitek dána zapoved száma na szmrt.

11. Ár me je grêh, geto je priliko vzeo po zapôvedi, vkano i po nyej me je bujo.

12. Zátó právda isztina je szvétá i zapoved je szvétá i pravicsna i dobra.

13. Tak to dobro mi je szmrt vcsinyeno? Aja: nego grêh, da bi sze szkázao grêh, po tom dobrom mi je szmrt szpravo; naj bode jáko grêsni grêh po zapôvidi.

II. 14. Ár známo; ka je právda dűhovna: jasz szem pa telovni, odáni pod právdo.

15. Ár, ka delam, ne lűbim. Ár

nej, ka scém, tô delam: nego, ka odürjávam, tô csinim.

16. Csi pa, ka nescsem, tô csinim: privolim k právdi, kâ je dobra.

17. Zdaj pa nej vecs jasz delam ono: nego v meni prebívajôcsi grêh.

18. Ár znám: ka ne prebiva v meni (tô je tô, vu mojem têli) dobro. Ár scsé sze mi: ka bi pa dobro delao; k tomi môcsi v szebi ne nájdem.

19. Ár nej, kascsem, csinim dobro: nego, stereo nescsem, hüdo, tô delam.

20. Csi pa, ka nescsem jasz, tô csinim: vecs jasz ne delam ono; nego prebívajôcsi v meni grêh.

21. Nájdem tak vu szebi právdo: ka, gda scsém csiniti dobro, to hüdo sze mi prilizáva.

22. Ár sze veszelim v právdi Bo'zój pôleg z notrêsnyega csloveka.

23. Vídím pa drügo pravdo vu kotrigaj moji; stera sze boriprôti právdi pámeti moje i pozaimle me právdi grêha, stera je v moji kotrigaj.

24. Jasz nevolen Cslovek! sto me oszlobodí z têla ete szmrti?

25. Hválo dájem Bôgi po Jezusi Krisztusi Goszpodni nasem. Etak záto jasz szám isztina szlûzim z pámetjov právdi Bo'zój z têlom pa právdi grêha.

7.8. Tál.

VIII. TÁL.

I. Oni, ki pôleg têla ne hodijo blá'zensztvo, 1-10. II. Krisztusovoga v nami prebivanya haszki: o'zivilenyé, 11-13. Szinovcsina, i ka sze nyéprisztája, örocsina, 13-27. Odicsenyé, 47-27. Dűha Sz. znamivré delanye, 28-30. Gvűnoszt zvelicsanya, 31-39.

I. 1. **Z**daj tak niksega szkvar-jenyánega voni: Kí szo vu Krisztus Jezusi; kí ne hodijo pôleg têla, nego pôleg dűhá.

2. Ár právda dűhá 'zitka vu Krisztus Jezusi me je oszlobodila od právde grêha i szmrti.

3. Ár ka je nemogôcse zapôvidi v tisztom; v kom je szlaba grátala po têli; tô je Bôg, poszlavsi szvojega Sziná vu priszpodobnoszti têla grêha, doprneszao; i po áldovi za grêh oszôdo je greh vu têli.

4. Naj sze pravicza právde szpuni v nami; kí ne hodimo pôleg têla, nego pôleg dűhá.

5. Ár, ki szo pôleg têla, stera szo têla, v tisztí szo csedni: kí szo pa pôleg dűhá; voni, stera dűhá.

6. Ár csednôszť têla je szmrt: csednôszť pa dűhá je 'zítek i mér.

7. Záto, ka je csednôszť têla nepriátelkinya Bo'za. Ár sze zapôvidi Bo'zój ne podá: ár sze ni ne more.

8. Kí szo pa vu têli: Bôgi vugodni bidti nemorejo.

9. Ví szte pa nej vu têli: nego vu

Dühi; geto Düh Bo'zi prebiva vu vami. Csi pa sto Dühá Krisztusovoga nema: té je nej nyegov.

10. Csi je Krisztus vu vami: têlo isztina je mrtvo po grêhi; Düh je pa 'ziv po praviczí.

11. Csi pa Düh onoga, kí je zbüdo Jezusa zmrtvi, prebiva vu vami: kí je gori zbüdo Krisztusa zmrtvi; o'zivi i mrtelna têla vasa po szvojem Dühi, kí vu vami prebiva.

12. Zátó, bratje, du'zniczke szmo nej têla; naj pôleg têla 'zivemo.

13. Ár csi bodete pôleg têla 'zíveli, merjéte: csi te pa z Dühom dela têla vmárjali; 'zíveli bodte.

14. Ár kikoli sze od Dühá Bo'zega vodijo: tej szo Bo'zi szinovje.

15. Ár szte nej vzéli Dühá szlüzbe pá na sztrájh: nego szte vzéli dühá szinovcsine; v kom kricsimo Abba, tô je, Ocsa.

16. Szám Düh szvedocsi dühi nasemi: ka szmo Bo'zi szinovje.

17. Csi szmo szinovje: i örocsniczke szmo; örocsniczke isztina Bo'zi, navküpe pa örocsniczke Krisztusovi; ako 'znyim navküp trpimo; naj sze i 'znyim ödicsimo.

18. Ár tak dr'zim: ka szo nej vrêdne trplivoszti vezdásnyega vrêmena prísesztne dike; stera sze nad nami szká'ze.

19. Ár escse sztvorjenyá'zelno csákanye vö szkázanye szinöv Bo'zi csáka.

20. (Ár je sztvorjenyé márnoszti podvr'zeno; nej szvoje vôle; nego za volo onoga, kí je je podvrgao.)

21. Zetaksim vüpanyem: kâ sze i sztvorjenyé oszlobodi od szlüzbe szkvarjenyá na szloboscino dike szinöv Bo'zi.

22. Ár známo: kâ vsze sztvorjenyé zdüháva, i liki k porodi sze priprávla notri do eti máo.

23. Nej szamo sztvorjenyé pa: nego i oni, kí prvotino dühá májo. I mí szamí vu szebi zdühávamo csakajöcsi szinovcsino, tô je ödküplenyé têla nasega.

24. Ár po vüpanyi szmo zvelicsani. Vüpanye pa, koteró sze vidi, je nej vüpanye. Ár, kí kâ vídi, zakaj bi sze tisztoga vüpao?

25. Csi szepa tisztoga, stero ne vidimo, vüpamo: po trplivoszti je csákamo.

26. Priszpodobno pa i Düh na vküp pomága nasoj nemocsnoszti. Ár ka nám je prósziti, liki je potrêbno, neznamo: nego te Düh sze moli za nász z nezgovorjenim zdühávanyem.

27. Kí pa zbrojáva szrczá: zná, ka je miszel düha; ár sze pôleg Bogá moli za szvéte.

28. Známo pa: kâ onim, kí Bogá lübijó, vsza na dobro szlüzí-

jo; kಿಸzo pôleg szkoncsanya pozváni.

29. Ár, stere je naprej szpoznao, té je i odébrao: najbodo priszpodobni k obrázi Sziná nyegovoga, i on bode prvorodjeni med vnôgimi bratni.

30. Stere je pa naprê odébrao; té je i pôzvao: i stere je pozváo; té je i pravicsne vcsino: stere je pa pravicsne vcsino; té je i o-dicso.

31. Ka zátó ercsémo na eta? Csi je Bôg z nami; sto prôti nám?

32. Kí je i lasztivnomi Szini nej engedüvao; nego ga je za nász vsze tá dáo: kakda bi nám zátó i 'znyim vsza ne darüvao?

33. Sto bode tô'zo te odebráne Bo'ze? Bôg je, kí szpravicsáva.

34. Sto bi je szkvarjüvao? Krisztus je, kí jemr'o: od kogabole pa, kí je i gori sztano; kí je i na deszniczi Bo'zój; kí sze i moli za nász.

35. Sto nász odlôcsi od lübéznosztí Krisztusove? nevola? ali sztiszkávanye? ali pregánanye? ali glád? ali nágocsa? ali pogibelnoszt? ali mecs?

36. (Liki je píszano: ka za tébe sze vmárjamo czêlí dén; i tak sze dr'zímó, liki na klánye valon ovczé.

37. Ali vu vszè eti obladüjemo po tom: kí je nász lübo.

38. Árszem gvüsen, ka ni szmrt, 8.9. Tál.

ni 'zítek, ni Angelje, ni poglavníčke; ni zmo'znosztí, ni zdánya, ni prísesztí.

39. Ni viszína, ni globocsína, ni niksa drüga sztvár nemre nász odlôcsiti od Bo'ze lübéznosztí; stera je vu Krisztusi Jezusi Goszpodni nasem.

IX. TÁL.

'Zidovszkoga lüdsztva zavr'zenyé I. 'zalüje, 1-5. II. Ka'ze: ka sze prisztája Bo'ze isztine, 6-13. pravice, 14-29. III. Zrok dáva. 30-33.

I. 1. **I**sztinó právim vu Krisztusi, ne lá'zem, (stero mi szvedocsi i moja düsnavêst vu Sz. Dühi.)

2. Ka mi je velika 'zalosztí ne-presztálna boleznoszt szrczá mojega.

3. Ár bi jasz szám 'zelo zavr'zen bidt i od Krisztusa za volo bratov moji: kí szo mi rodbina pôleg têla.

4. Kí szo Izraelitánczi, kí je szinovcsína i díka i zákonye i právde dánye, i szlü'zba i obe-csánya.

5. Kí szo ocsáczke i z steri je Krisztus pôleg têla; kí je vise vszega Bôg blagoszlovleni na ve-ke Amen.

II. 6. Nej je pa mogôcse; ka bi zobsztom szpádnola vö Rêcs Bo'za. Ár nej szo vszi Izraelje; kí szo z Izraela.

7. Niti zátó, kí szo szemen A-

brahámovo, szo vszi szinovje: nego z I'zááka bode sze ti zvalô szemén.

8. Tô je; nej, kí szo tâla szinovje, têszo szinovje Bo'zi: nego szinovje obecsanyá sze racsúnajo med szemén.

9. Ár je obecsanyá rêcs eta: pôleg etoga vrêmena prîdem, i bode Sára Sziná mêla.

10. Nej szamo pa: nego i Rebeka je z ednoga popriêla, tô je z I'zááka ocsé nasega.

11. Ár, gda szta sze escse nej porôdila, niti szta kâ dobroga, ali hüdoga delala, da bi pôleg odebránya Bo'zega szkoncanye osztalo, nej zdêl, nego zvácsa miloscse.

12. Ercseno nyemi je: kâ te véksi bodeszlü'zo tomiménsemi.

13. Liki je pîszano: Jákoa szemlûbo; Esaua szempa odüro.

14. Ka zâto ercsémo? Nej je nepravicza pri Bôgi? Aja.

15. Ár Môsesi právi: szmilüjem sze, komi sze szmilüjem; i pomilüjem, koga pomilüjem.

16. Zâto tak nej je nad tém, kí scsé; niti, kí bi'zi: nego nad Bôgom, kí sze szmilüje.

17. Ár veli pîszmo Fáraoni: ka szem te ná tô zbüdo; naj poká'zem v tebi zmo'znoszt mojo; i naj sze nazviscsáva imé moje po vszôj zemli.

18. Zâto tak, nad kém sze scsé,

szmilüje sze; koga pa scsé potrdi ga.

19. Ercsés mi zâto: zakaj sze pa tô'zi; vôli nyegovoj sto more prôti sztâti?

20. Ja bole, ó cslovecse! sto szi tí, ka nazáj odgovárijas Bôgi? Jeli veli náprava napravlâcsi, zakaj szi me tak naprávo?

21. Ali nema oblâszti loncsár nad blatom: ka bi z edne grüde delao poszôdo eto isztina na postenyé; eto pa na nepostenyé?

22. Csi je pa steo Bôg szkázati srditoszt i szpoznati zmo'znoszt szvojo: noszo je vu velikoj trplivoszt poszôdo szrditoszt priprâvleno na szkvarjenyé.

23. I naj szpozna bogâsztvo dike szvojenad poszôdov miloscse, stero je pripravo k diki.

24. Stere je i pôzvao, tô jenâsz, nej szamo z 'Zidovov; nego i z poganov.

25. Liki i po O'zeâsi právi: zvâo bom lüdsztvo, stero je nej moje, za moje lüdsztvo; i nelübeznivo, za lübeznivo.

26. I bode na tisztom meszti; gde nyim je ercseno: ví szte nej moje lüdsztvo; tam sze bode zvâli szinovje 'zívoga Bogâ.

27. E'zaiâs pa kricsi nad Izraelom: csi biracsun szinôv Izrael-szki bio tak veliki; liki je môrszkoga pêszka; li osztâнки sze zvelicsajo.

28. Ár rêcs szkoncsávajôcsi i odrizávajôcsi vu praviczi právi; kâ zrêzano rêcs bode csinio Goszpôd na zemli.

29. I liki je escse prvle erkao E'zaiás : da bi Goszpôd seregôv ne niháo nám szemena; liki Sodomá bi vcsinyeni bíli, i liki Gomorra k nyej priszpodobni.

III. 30. Ka zátó ercsémo? ka poganye, kí szo sze nej vganyali za praviczo, vzéli szo praviczo: ovo praviczo pa, stera je z vere.

31. Izrael pa, vganyavsi sze za právdo, na právdo pravicze je nej prisao.

32. Zakaj? zátó, kâ jo je nej z vere, nego liki z dêl právde, iszkaó. Ár szo sze poteknoli vu kamen poteknenyá.

33. Liki je píszano: ovo posztavim vu Sioni kamen poteknenyá i pecsino szpáke; i vszáki, kí v nyem verje, ne oszramotí sze.

X. TÁL.

I. Zrok zavr'zenyá 'Zidovszkoga, 1-17. gde ká'ze szvoje za Izraela molitvi czil, i pobo'znoszt 'Zidovov, 2. 3. rázlocsek med právde i Evangelioma praviczov, 4-8. vere haszek, 9-13. i zacsétek, 14-17. II. Nazviscsávanye Izraeli dáo od pogánszkoga gori vétja, 18-21.

I. 1. **B**ratje, isztina, ka dobro 'zelénye szrczá mojega i molítev k Bôgi za Izraela, nyemi na zvelicsanye czila.

2. Ár nyim szvedocsim, kâ vrêl Bo'zi májo: ali nej pôleg pravoga szpoznanya.

9.10. Tál.

3. Ár neznajôcsi Bo'zo praviczo i szvojo lasztívno praviczo iszkajôcsi opravití, praviczi Bo'zój szo sze nej pôdali.

4. Ár je konec z právde Krisztus na praviczo vszákomi vervajôcsemi.

5. Ár Môses píse od pravicze, stera je z právde: kâ, steri cslovik bode ona dela csinio, stera právda 'zelej, 'ziv bode vu nyih.

6. Z vere pravicza pa tak právi: ne erczy vu tvojem szrczi; sto bode sô vu nébo? Tô je Krisztusa doli pelati.

7. Ali: sto bode sô doli v globocsino? Tô je Krisztusa z mrtvi gori pelati.

8. Ali ka právi? Blüzi ti je rêcs vu vüsztaj tvoji i vu szrczi tvojem.

9. Tô je rêcs te vere; stero prêdgamo: Kâ, csi vadlűjes vu vüsztaj tvoji Goszpón Jezusa, i verjes vu szrczi tvojem, ka ga je Bôg gori zbűdo z mrtvi zvelicsas sze.

10. Ár sze z szrczom verje k praviczi: z vüsztami sze pa vadlűje k zvelicsanyi.

11. Ár právi píszo: vszáki, kí vu nyem verje, sze ne oszramotí.

12. Ár nega rázlocska med 'Zidovom i Grkom. Ár je on vszê Goszpôd, bogat k vszêm; kí ga zezávajo.

13. Ar vszáki, ki bode zezávae imé Goszpodnovo, zvelicsa sze.

14. Kakda do ga tak zezávali: vkom szo nej verivali? Kakda do pa verivali, koga szo nej csüli? Kakda do pa csüli brezi predgára?

15. Kakda do pa predgali: csi szo nej poszlani? Liki je píszano: kak lèpe szo nogé ti nazviscsávajôcsi mir, ti nazveszcsávajôcsi ta dobra.

16. Ali nej szo vszi bôgali E-vangeliom. Ár E'zaiás právi: Goszpodne, sto je vervao nase-mi predganyi?

17. Tak je vera z poszlüsanya; poszlüsanye pa po rêcsi Bo'zoj.

II. 18. Ali velim: nêli szo csüli? Kakpa. Ja bole vu vszo zemlo je vö zisao glász nyihov, i na koncze szvétarecsi nyihove.

19. Ali právim: jeli je nej szpoznao Izrael? Prvi Môses právi: jasz vász razdrá'zd'zim po lüdsztvi, stero je nej moje lüdsztvo; po národi neszpametnom na szrditoszt vász pobüdim.

20. E'zaiás sze pa podraszti i právi: nájden szem od têt, kí szo menej íszkali; szkázani szem vcsinyen têt, kí szo menej szpitávali.

21. Izraeli pa tak právi: czêli dên szem vö raszpréosztro roké moje k etomi nevervajôcsemi i prôti govorécsemi lüdsztvi.

XI. TÁL.

I. Zavr'zenyé 'Zidovov ne bode vszigidár trpelo, 1-32. II. Sztrsznenyé nad Bo'zim csüdnim csinênjom, 33-36.

I. 1. **P**rávim tak: jeli je Bôg zavrgao lüdsztvo szvoje? Aja. Ár szem i jasz Izraelita z Abrahámovoga szemena, z Benjaminovoga plemena.

2. Nej je zavrgao Bôg lüdsztvo szvoje: stero je naprê szpoznao. Jeli neznate; po Eliási ka právi písma? Kakda sze tô'zi Bôgi prôti Izraeli govorécsi:

3. Goszpodne, proroke tvoje szo szpoklali i oltäre tvoje szo razkopali, i jasz szem szám gori osztano, i ovo escse i mojo düso íscsejo.

4. Ali ka nyemi právi odgovor Bo'zi? Niháo szem szí escse szedem jezér mo'zôv; kí szo nej nakleknoli kolena Baáli.

5. Tak záto i vezdásnyem vrêmeni je osztánek, pôleg odebránya miloscse, vcsinyeni.

6. Csi pa z miloscse, tak nej vecs zdêl: nacsí je miloscsa vecs nej miloscsa. Csi pa zdêl; tak je nej miloscsa: nacsí je delo vecs nej delo.

7. Ka tak? Ka je íszkao Izrael; tô je nej dojsao: odebránye ga je pa dojslo; ti drügi szo pa obtrdjeni.

8. Liki je píszano: dáo nyim je Bôg dühá drêmnosztí, ocsí, da

bi ne vidili, i vüha, da bi ne csüli, notri do denésnyega dnéva.

9. I Dávid právi: naj nyim bo- de sztol nyihov na mre'ze i na z- grablenyé i na szpáko i na nazáj dánye.

10. Naj potemnejjo ocsi nyiho- ve; da ne vidijo, i nyihov hrbet nyim vszeszkôsz nagibli.

11. Právim záto: jeli szo sze tak poteknoli; ka bi szpadnoli? Aja: nego po szpadnenyé nyi- hovom je zvelicsanye poganov; naj je na nenávidnoszt razdrá- 'zd'zijo.

12. Csi je pa szpadnenyé nyi- hovo bogásztvo etoga szvéta i nyihovopomenkanye bogásztvo poganov: od koga bole nyihova punoszt?

13. Ár vám poganom právim, na keliko szem jasz poganov A- postol; szlű'zbo mojo dícsim.

14. Csi bi kakrazdrá'zd'zo mo- je tēlo i níke 'znyih bi zvelicsao.

15. Ár csi je zavr'zenyé nyiho- vo zmérjenyé szvéta: ka bode gori vzétje, nego 'zítek zmrtvi?

16. Csi je prvotina szvéta; i ti- sztô je szvéto: i csi je korén szvéti szvéte szo i vēke.

17. Csi szo pa níke vēke vö v- lomlene, tíszí pa loska olíva bo- dôcsavnyé vcezepleni i vcsinyen szí tálnik korenyá i tücsave o- líve:

18. Ne hváli sze prôti vēkam.

11.Tál.

Csi sze pa hvális: nenoszistíko- rén; nego korén tebé.

19. Ercsés tak: vö szo zlámane vēke; naj sze jasz notri vczipim.

20. Dobro: za volo neverno- szti szo doli zlámane; tí pa po veri sztojís. Ne zvisávaj sze; ne- go sze boj.

21. Ár, csi je Bôg prirodjene vēke nej milűvao, naj kak i tebé ne milűje.

22. Vidi tak dobrôto i trdnoszt Bo'zo: nad timi szpádnyenimi isztina trdnoszt; nad tebom pa dobrôto; csi osztánes vu dobrô- ti. Nacsi sze i tí vö vszicsés.

23. Oni sze pa, csi ne osztáno vu nevernoszti, nazáj vczipijo. Ár je zmo'zen Bôg: da je pá no- tri vczipí.

24. Ár csi szí tí z prirodjene loske olive vö vszecseni i prôti natúri szí notri vcezepleni vu do- dobro olivo: od koga bole, kíszo z prirodjene, sze nazáj notri vczipijo vu lasztivno olivo.

25. Ár nescsem, ka bi neznali, brátje, eto szkrovnoszt (naj ne bodete szamí pri szebi csedni:) ka je obtrdjenyé Izraela lí zedne sztráni vcsinyeno; dokecs pu- noszt poganov notri ne pride.

26. I tak sze vesz Izrael zveli- csa; liki je píszano: pride Siona oszloboditel i odvnré nepobo- 'znoszt od Jáko

27. I ete nyim je od méne zá-

kon; gda nyim odpisztim grêhe nyihove.

28. Pôleg Evangelioma isztina szo nepriátelje za vász volo: pôleg odebránya szo pa lübléni za volo ocsákov.

29. Ár szo nepo'zalüvani dári i pozványe Bo'ze.

30. Ár liki szte i ví nigda nej vervali Bôgi, zdaj szte pa miloscsó dôbili za nyihove nevernoszti volo:

31. Tak szo i oni zdaj nevervani za szkázano vám miloscsó; naj i oni miloscsó dobíjo.

32. Ár je Bôg vsze pod nevernoszt zápro: naj sze nad vszêmi szmilüje.

II. 33. Oh globocsína bogásztva i modrôshti i szpoznanya Bo'zega! Kak nezbroyene szo szôdbe nyegove i nenaszledjene poti nyegova!

34. Ár sto je szpoznao pamet Goszpodnovo? Ali sto je bio nyemi tanácsnik?

35. Ali sto nyemi je kâ naprêdáo: naj sze nyemi nazáj plácsa?

36. Ár szo'z nyega i po nyem i vu nyem vsza: nyemi bojdi dika na veke, Amen.

XII. TÁL.

I. Ti pravicsni csészti I. k-Bôgi I. II. K-szvêti, 2. III. K szebi. 3-5. IV. K blíznyemi 6-16. V. Knepriáteli, 17-21.

I. 1. Opominam tak vász, bratje, za volo miloscs

Bo'zi: posztavte têla vasa na áldov 'zívi, szvéti priétni Bôgi, rázumno szlű'zbo vasa.

2. I ne priglihávajte sze k etomi szvéti: nego sze premênte po ponovlenyej pámeti vase; naj szkűszite, ka je vola Bo'za ta dobra, vugodna i popolna.

3. Ár právim po miloscsi meni dánoj vszákomi med vami bôdôcsemi: naj ne razmi vise, liki trbê razmeti; nego naj razmi na trêznoszt; kak je vszákomi Bôg zmero mero vere.

4. Ár liki vednom têli vnogo kotrig mámo; vsze kotrige pa nemajo li edno delo:

5. Tak szmo vnôgi edno têlo vu Krisztusi; eden drügoga szmo pa kotrige.

II. 6. Da pa mámo po nám dánoj miloscsi rázlocsne dári; ali prorosztvo, pôleg prigliheverenajbo

7. Áli szlű'zbo, vu szlű'zbi: ali vucsécsi, vu vcsenyê.

8. Ali opominájôcsi, vu opominanyi. Kí razdáva, vuprosztôcsi. Kí je na koj posztávleni, vu gedrnostti. Kí je szmileni, vu veszeljej.

9. Lübézen brezi szkazlivosztí naj bode. Szaszite sze od hüdoga, zgrabte sze toga dobroga.

10. Zbratinszkov lübéznosztjov eden k drügomi na lübézen nagnyeni bojdté, sz postenyom edendrügoga prebê'zte.

11.12. Tál.

11. Vu gednoszti ne bojdté manyi. V dûhi vrôcsi; Goszpodni szlû'zécshi.

12. Vu vûpanyi veszéli; vu nevôli trplivi; vu molitvi obsztójécshi.

13. Vu potrêbcsinaj szvéczovtálniczke; sztán dávanya naszedniczke.

14. Blagoszlávlajte one, ki vász pregányajo; blagoszlávlajte je i ne preklinývajte je.

15. Radûjte sze z radûvajôcsimi: i jôcste sze z jôkajôcsimi.

16. Edne mîszli bojdté med szebom. Viszika od szébe ne mîszlite: nego ktim nîszikim sze pridávajte. Ne bojdté csedni szamí vszebi.

III. 17. Nikomi hûdo za hûdo ne placûjte. Szkrbte sze za ta dobra pred vszêmi lûdmí.

18. Csi je mogôcse, na keliko od vász more bidti, zevszemi lûdmí mér mête.

19. Za szébe szí ne zadomescsávajte, lûbléni: nego dajte meszto szrdi. Ár je píszano: moje je zadomescsávanye; jasz plácsam, veli Goszpôd.

20. Csi je zátó lacsén tvoj nepriátel; nahráni ga: csi je 'zéden; napoji ga. Ár tô csinécshi 'zerjávó vógelje nyemí szprávis na glavô nyegovo.

21. Ne obládaj sze od hûdoga: 12.13.Tál.

nego bole obládaj vu dobrom to hûdo.

XIII. TÁL.

Kak sze moremo oponásati I. kvládnikom 1-7. II. K nám prîszpodobnim, 8-14.

I. 1. Vszáká dûsa vîsesnyim oblásztam podlô'zna bojdi. Ár nega oblászti; nego od Bogá. Stere oblászti szo pa: od Bogá szo zrendelüvane.

2. Zátó, ki prôti sztáne oblászti, Bo'zemi rendelüványi sztáne prôti. Ki pa prôti sztáno: szamí szebi szôdbo vzemejo.

3. Ár szo poglavniczke nej na sztrájh tim dobrocsinécshim; nego hûdo delnikom. Scsés sze pa ne bojati oblászti? to dobro csíni i meo bos od nyéhvalo.

4. Ár je Bo'zi szluga tebi na dobro. Csi bos pa hûdo csinio; boj sze. Ár zobsztom ne noszi mecsa. Ár je Bo'zi szluga zadomesztitel vu szrditoszti tomi hûdocsinécsemi.

5. Zátó potrêbno sze je podati nej szamo za volo szrditoszti: nego i za volo dûsnevêszti.

6. Ár zátó i dácso dávate: ka szo Bo'zi szlugi vtom isztom vszigdár pascsilivi.

7. Dájte tak vszákomi, ka szte du'zni: kômi dácso, dácso; kômi vámo, vámo; komi sztrájh, sztrájh; komi postenyé, postenyé.

II. 8. Nikomi nikaj du'zni ne

bojdté; nego naj edendrügoga lübite. Ár, kí drügoga lübi, právdó je szpuno.

9. Ár eta pravda: ne praznűj, ne vmôri; ne kradni; ne szvedcsi krívo; ne po'zeli; i csi je escse kákxa drüga zapovid, vu etoj rêcsi sze zdr'záva, vetoj: lübi bli'znyega tvojeqa, kako szamoga szebé.

10. Lübéznoszt bli'znyemi hü-dô ne dela. Zátó punoszt právdó je lübéznoszt.

11. I tô csinte, znajôcsi vrêmen; ka je vôra, naj 'ze zeszna gori sztanemo. Ár je zdaj bli'ze k nám z velicsanye: nego gda szmo vervali.

12. Nôcs je preminôla; dén sze je pa pribli'zo: odvrmó zátó ta dela kmicze i oblêczmo ro'zjé szvetloszti.

13. Liki vu dnévi, posteno hódmo: nej v obloszünoszt i pianoszt; nej vposztelniczaj i vhotlivosztaj; nej vu nyefki i nenávidnoszti:

14. Nego oblêczte Goszpon Krisztus Jezusa; i na têla tak szkrb ne mête; ka bi je hránili na po'zelênýe.

XIV. TÁL.

Od szkrtsánszkov szloboscsínov 'zivlênýa.

I. 1. **N**emocsnoga pa vu veri gori primte, nej na oszodjávanyé mîszel.

2. Niki verje, ka je szlobodno

jeszti vszáka dugoványa: te nemocsni pa zelenýé jej.

3. On, kí jej, naj ne odürjáva onoga, kí ne jej: i, kí ne jej, onoga, kí jej, naj ne szôdi. Ár ga je Bôg gori prijaó.

4. Tí sto szí: ka szôdis drügoga hi'zno dr'zincse? Lasztivnómi Goszpôdi sztoji, ali szpádne. Gori sze pa posztávi: ár ga je zmo'zen Bôg gori posztaviti.

5. Nisteri szôdi; ka je eden dén od drügoga dnéva bôgsi: nisteri pa szôdi; ka je vszáki dén ednáki. Vszáksi vu lasztivnoj pámeti gvüsen bojdí.

6. Kí satrije na dén Goszpodni satrije: i kí ne satrije na dén; Goszpodni ne satrije. Kí jej, Goszpodni jej; ár hválo dá Bôgi: i, kí ne jej, Goszpodni ne jej; i hválo dá Bôgi.

7. Ár niscse nász szebi ne 'zivé; i niscse szebi ne merjé.

8. Ár, csi 'zivémo, Goszpodni 'zivémo: i, csi merjémo, Goszpodni merjémo. Zátó, ali 'zivémo, ali merjémo. Goszpodnovi jeszmo.

9. Ár je zátó Krisztus i mro i gori sztano i o'zivo sze je: naj i nad mrtvimi i 'zivimi goszpodüje.

10. Tí pa ka szôdis brata tvojeqa? Ali i tí ka odürjávas brata tvojeqa? Ár sze vszi posztávi-

mo pred szôdnyi sztolec sz Kri-
sztusov.

11. Ár je písano: 'živém jasz,
právi Goszpôd; kâ sze meni
naklekne vszâko koleno, i vszâ-
ki jezík bode vadlûvao Bôgi.

12. Zâto vszâksi nász od szé-
be dá racsun Bôgi.

13. Vecs tak edendrûgoga ne
szôdmo: nego tô szôdite bole;
da ne dêvate poteknenyê, ali
szpâke brati.

14. Znám í gvûsen szem vu
Goszpon Jezusi: ka je po sze-
bi nikaj nej necsísztó; nego, ki
stíma, ka je kâ necsísztó.

15. Csi sze pa po hráni brat
tvoj razdreszelí: vecs ne hodis
pôle g lûbéznosztí. Ne pogûbi
z tvojov hránov onoga, za ste-
roga je Krisztus mr'ó.

16. Naj sze tak ne preklinya
to dobro vase.

17. Ár je Krâlesztvo Bo'ze nej
jêsztvina i pitvina: nego pravi-
cza i mér i radoszt vu szvétom
Dûhi.

18. Ár, kí vu eti szlû'zi Kri-
sztusi, vugoden je Bôgi, i pri-
êten lûdém.

19. Zâto sze tak za tá, kâ szo
méra, vgányajmo í za tá, kâ szo
edendrûgomi na pobôgsávanye.

20. Za volo hráne ne szkvári
delo Bo'ze. Vsza ísztina szo
csísztá: ali zlo je csloveki, steri
szpâkov jej.

14.15. Tál.

21. Dobro je nej jeszti meszá,
niti piti vína, ni nikâ, vu kom
sze brat tvoj potekne, ali szpâ-
csi, ali nemocsen grâta.

22. Tí vero más; pôleg szébe
jo nej pred Bogom. Blâ'zen je
on: kí sze szâm ne szôdi v o-
nom, stero za dobro dr'zí.

23. Te dvojécsi pa, csi jej,
oszodjen je: ár ne jej z vere.
Ka je pa nej zvere; grejh je.

XV. TÁL.

I. Ti mocsni szo du'zni szlabe znásati I. 13.

II. Zrok etoga lisztá. 14-21. III. Obejcse,
ka knyim pride, 22-29. IV. Proszi je,
naj za nyega molíjo. 30-33.

I. 1. **D**u'zni szmo pa mí mocs-
ni nemocsnoszti ti ne-
mocsni nosziti; i nej, ka bi sze
szamí szebi dopadnoli.

2. Ár vszâksi nász sze naj bli-
'znyemi dopádne vu dobrom po-
bôgsávanye.

3. Ár sze je i Krisztus nej szâm
szebi dopadno: nego, liki je pí-
szano; pszüvanya pszüvajôcsi
tebé szo na mé szpadnola.

4. Ár stera szo naprej písza-
na, na nase vcsenyê szo písza-
na: naj po trplivoszti i obe-
szeljej píszma vûpanye mámo.

5. Bôg pa trplivoszti i obe-
szeljâ dáj vám tô iszto miszliti
med szebom pôleg Krisztus Je-
zusa:

6. Naj zednákim tálom zednimi
vûsztami dicsite Bogá i Ocsó

Goszpodna nasega Jezusa Kri-
sztusa.

7. Zátó gori primte eden drü-
goga: liki je i Krisztus gori pri-
jao nász vu diko Bo'zo.

8. Právím pa: ka je Jezus Kri-
sztus szluga vcsinyeni obrizáva-
nya za volo isztine Bo'ze na po-
trdjenyé obezsanya ocsákov.

9. Poganye bi pa za volo szmi-
lenosztí dicsili Bogá: liki je pí-
szano; zátó vadlúvao bom te
med poganmi i iméni tvojemí
bom szpêvao.

10. I páli velí: veszéltésze po-
ganye 'znyegovim lüdsztvom.

11. I pá: hválte Goszpodna vszi
poganye, i gori ga zvisávajte
vszi lidjé.

12. I pá E'zaiás velí: bode ko-
rén Jesse, i gori sztáne goszpó-
dúvat poganom, vu nyemsze bo-
do vüpali poganye.

13. Bôg pa vüpanya napuni
vász zevszov radosztjov i mé-
rom vu veri na tô, da obiljávate
vu vüpanyi i vu zmo'znosztí Dű-
há szvétoga.

II. 14. Verjem pa, bratje moji,
i jasz szám od vász: ká szte i ví-
puni dobrôte i napunyeni vszá-
kim znányom, mogôcsi szte i
edendrügoga opominati.

15. Szrcsnej szem pa vám pí-
szao, bratje, zednoga tála: da bi
vász po miloscsi meni od Bogá
dánoj opômenô.

16. Naj bodem szlű'zbeník Je-
zus Krisztusov med poganmi
szvéto vő szlű'zécsi Evangeliom
Bo'zi; naj bode áldov poganov
vugoden poszvecseni vu szvé-
tom Dűhi.

17. Mám zátó hválo vu Krisztus
Jezusi od oni; stera szo pri Bô-
gi vugodna.

18. Ár nebi szmeo ká gúcsati,
stero bi ne delao Krisztus po me-
ni na bôganye poganov, z recs-
jom i z delom.

19. Vu môcsi znamény i csűd,
vu môcsi Dűhá Bo'zega tak; da
szem od Jerusálema i okôli notri
do Illyriuma vsze napuno pred-
gajôcsi Krisztusov Evangeliom.

20. Tak sze pa pascsim glásziti
Evangeliom; nej, gde je imenű-
van bio Krisztus; naj na drű-
goga fundamentum ne czim-
pram:

21. Nego, liki je píszano: kim
je nej bilô nazviscsávano od nye-
ga, vidili ga bodo; i, kí szo ga
nej csűli, razmeli ga bodo.

III. 22. Zátó i zádivo szem meo
vnogokrát: ka szem nej mogao
k vám idti.

23. Zdaj pa 'ze većs meszta ne-
mam vu eti krajínaj; 'zelénye pa
mám idti k vám od vnogo lét:

24. Gdakoli bom tak, sô v Spa-
nyolszki ország; sô bom k vám.
Ár sze vüпам, ka vász, prêk idô-
csi, poglédnem i od vász bom sze

tá szprevájao; csi se ztála prvle napunim z vami.

25. Zdaj pa idem v Jerusálem szlů'zit tim szvétim.

26. Ár sze je dopadnolo Maczedonszkim i Achainszkim: ka bi kákso zbériczo poszlali szíromákóm oni szvéti, ki szo v Jerusálemi.

27. Dopadnolo sze je nyim právim, i du'zniczke szo toga. Ár, csi szo vudűhovnom nyihovom dugovánýi tálniczke posztanoli poganye, du'zni szo nyim szlů'ziti i oni vu telovnom.

28. Zátó, gda tő szkoncsam i zapecsátim v nyih ete szád, ső bom po vasz vu Spanyolszki ország.

29. Známpa, ká gda k vám pridem vu punoszti blagoszlova Evangelioma Krisztusovoga pridem.

IV. 30. Proszim pa vász, bratje, po Goszpon nasem Jezusi Krisztusi i po lűbéznoszti Dűhá: da sze z menomvrėtborte vu molitvaj za mēne k Bőgi.

31. Da sze oszlobodim od neverniv vu Judei i da szlů'zba moja vu Jerusálemi priėtna bode tim szvétim.

32. Naj vu radoszti pridem k vám po vőli Bo'zój i z vami vrėt szí pocsinėm.

33. Bőg pa mēra bojdi zevszėmi vami.

15.16.Tál.

XVI. TÁL.

I. Febo nyim porácsa i te zramenitėse vu gmajni pozdrávla., 1-16. II. Krivi vucsitelov lasztivnoszti. 17-20. III. Pozdrávla jo je niki, 21-24. IV. Bőgi diko dáva, 25-27.

I. 1. **P**orácsam pa vám Febo szesztro naso szlů'zbeniczo Czerkvi Czenkreánszke.

2. Naj jo gori vzemete vu Goszpodni; kak sze dosztája szvéczov; i prisztőpte ji, vu komkoli deli bode vász potrebűvala. Ár je i ona prisztőpila vnőgim, i meni szamomi.

3. Pozdravte Priszczillo i Akvila pomocsnike moje vu Krisztus Jezusi.

4. (Kí szo za dűso mojo szvoj sinyek podvrgli; kim nej li szamo jasz hválím; nego i vsze gmajne poganszke.)

5. I dományo nyihovo gmajno. Pozdravte Epeneta lűblėnoga mojega, kí je prvotina Achaie vu Krisztusi.

6. Pozdravte Mario: stera je doszta dela mēla znami.

7. Pozdravte Andronika i Junia rojáke moje i z menomvrėt robe, kí szo znameniti med Apostolmi, i kí szo escse pred menom bilí vu Krisztusi.

8. Pozdravte Ampliása mojega lűblėnoga vu Goszpodni.

9. Pozdravte Urbána pomocsnika nasega vu Krisztusi i Stáchisa mojega lűblėnoga.

10. Pozdravte Apellesa szküsenoga vu Krisztusi. Pozdravte te dománye Aristobulosove.

11. Pozdravte Herodiona rojáka mojega. Pozdravte te dománye Narczissusa; kí szo vu Krisztusi.

12. Pozdravte Trifeno i Trífošo: stere delajo vu Krisztusi. Pozdravte Persido lübléno, stera je vno go delala vu Goszpodni.

13. Pozdravte Rufusa odebránoga vu Goszpodni i mater nyegovo i mojo.

14. Pozdravte Aszinkritusa, Flegona, Hermása, Patrobása, Hermisa i 'znyimi bodôcse brate.

15. Pozdravte Filologusa i Julia Nerea i szesztro nyegovo, i Olympijo i vsze szvéte, kí szo 'znyimi.

16. Pozdravte edendrügoga vu szvétom küssüvanyi. Pozdrávla jo vász gmajne vu Krisztusi.

II. 17. Proszim pa vász, bratje; kebzüjte na one; kí rázlocske i szpáke csinijo prôti vcsenyê, stero szte sze ví vcsili; i ognite sze ji.

18. Ár táksi Goszpodni nasemi Jezusi Krisztusi ne szlü'zijo: nego szvojemi csrêvi; i po maszni recséj i lépom 'zegnávanyi zapelávajo szrczá ti nehüdi.

19. Ár vasega bôganya glász je na vsze razisao. Radüjem sze záto nad vami. Scsém pa isztina:

ka bi môdri bilí na dobro; prôszti pa na hüdo.

20. Bôg pa méra poteri Satana pod nogé vase hitro. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa bojdi zyami. Amen.

III. 21. Pozdrávla vász Timotheus pomocsnik moji, i Luczius i Jazon i Szoszipater rojáki moji.

22. Pozdrávlam vász jasz Tertzius piszôcsi ete líszt vu Goszpodni.

23. Pozdrávla vász Gájus moji goszpodár i czêle gmajne. Pozdrávla vász Erasztus Sáfár meszta i Kvartus brat.

24. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa zevszêmi vami. Amen.

IV. 25. Onomi pa, kí je zmo'zen vász potrditi pôleg mojega Evangeliuma i predgánya Jezusa Krisztusa, pôleg oznanenýa szkrovnoszti od vrêmenov vekivecsni szkrite.

26. Zdaj pa szkázane i po píszmaj proroczki pôleg zrendelüvanya vekivecsnoga Bogá na bôganye vere med vszêmi poganmi oznanyene.

27. Szamomi môdromi Bôgi po Jezusi Krisztusi; komi bojdi díka na veke. Amen.

K Rimlanczom pizsani od Korinthusá po Febi szlü'zbeniczi Czenkreánszke gmajne.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

I. K KORINTHUSÁNCZOM

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

Pavel I. sze poklonl, 1-3. II. Hváló dá Bôgi za Korinthusánczom dâne dári, 4 9. III. Opomina je na v jedinoszt, 10-17. IV. Doli szpisüje Evangeliom, káksi je vu szebi i za káksega ga dr- 'zi szvét? 18-31.

I. 1. **P**avel pozváni Apostol Jezus Krisztusov po Bo'zój vôi i Sosthenes brat.

2. Gmajni Bo'zój bodôcsoj vu Korinthusi poszvecsenim vu Krisztus Jezusi pozvánim szvétim zevszêmi, kí na pomôcs zezávajo imé Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa vu vszem meszti i v nyihovom i v nasem.

3. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpon Jezusa Krisztusa.

II. 4. Hváló dájem Bôgi mojem vszigdár za vász nad miloscsov Bo'zov vám dánov vu Krisztus Jezusi.

5. Kâ szte vu vszem obogatili vunyem, vu vszâkoj rêcsi i vszâkom znányi.

6. Liki je szvedôsztvo Krisztusovo potrdjeno vu vami.

1. Tál.

7. Tak; da niksega zmenkanya nemate v niksem dári csakajôcsi oznanoszt Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

8. Kí vász potrdí notri do koncza: da bodete nekrivicsni na dén Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

9. Veren je Bôg: po kom szte pozváni na obcsinsztvo Színá nyegovoga Jezusa Krisztusa Goszpodna nasega.

III. 10. Opominam pa vász, bratje, po iméni Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa: naj tô iszto gucsíte vszi; i naj ne bodo med vami razcsêszanyá; bojdté pa vjedinyeni v ednoj pámeti i v ednom znányi.

11. Ár mi je nazvêscseno od vász, bratje moji, po dományi Chloesovi; ka szo nyefke med vami.

12. Právim pa tô; kâ vász vszáki právi: jasz szem isztina Pavlov, jasz pa Apollosov, jasz pa Kéfâsov, jasz pa Krisztusov.

13. Razdeljeni je Krisztus? Jeli je Pavel bio raspéti za vász? Ali

vu Pavlovom iméni szte okrsztseni?

14. Hváló dájem Bôgi: ka szem nikoga med vami nej krszto; nego Krispusa i Gájusa.

15. Naj sto ne ercsé; kâ szem vu mojem iméni krsztsávo.

16. Okrszto szem pa i Stevano hi'zo: vecs ne vém; csi szem koga drügoga krszto.

IV. 17. Ár je Krisztus mené nej poszlao krsztsávat, nego Evangeliom nazviscsávat: nej vu modrôszti rêcsi; naj sze kri'z Krisztusov ne szprázní.

18. Ár rêcs kri'za tèm, kí sze szkvarijo, je bláznoszt: nám pa, kí sze zvelicsamo, je Bo'za môcs.

19. Ár je pizsano: pogibim modrôszti môdri; i rázumnoszt ti rázumni zavr'zem.

20. Gde je môdri? gde je pizsács? gde je stükavecz etoga szvêta? Nej je na bláznoszt szpravo Bôg modrôszti etoga szvêta?

21. Ár, da je vu modrôszti Bo'zój nej szpoznao ete szvét po modrôszti Bogá, dopadnolo sze je Bôgi po bláznosztí predganya zvelicsati te vervajôcse.

22. Da i 'Zidovje znaménye proszijo: i Grki modrôszti iscsejo.

23. Mí pa prêdgamo Krisztusa, toga raszpétoga, 'Zidovom isztina szpáko; Grkom pa bláznoszt.

24. Ovím pa tím pozváním i

'Zidovom i Grkom Krisztusa, liki Bo'zo môcs i Bo'zo modrôszti zátó.

25. Kâ je bláznoszt Bo'za modrêsa od cslovece modrôszti; i nemocsnoszt Bo'za je mocsnêsa; kak lüdje vu szvojoj môcsi.

26. Ár vídite, drági brátje, pozvânye vase; kâ je nej vnogo môdri pôleg têla, nej je vnogo zmo'zni, nej je vnogo plemeniti pozváni.

27. Nego ta blázna etoga szvêta je odêbrao Bôg; naj te môdre oszramotí: i ta nemocsna szvêta je odêbrao Bôg, naj oszramotí ta mocsna.

28. I ta neplemenita szvêta, i ta zavr'zena je odêbrao Bôg; i tá, stera nej szo, naj tá, stera szo, na nikoj szprávi.

29. Naj sze ne hváli pred nyím nikse têlo.

30. 'Znyega szte pa i ví vu Krisztus Jezusi: kí nám je vcsinyen od Bogá modrôszti i pravicza i poszvecsenyé i odküplenyé.

31. Naj, líki je pizsano, kí sze hváli, vu Goszpodni sze hváli.

II. TÁL.

I. Pavel je lí raszpétoga Krisztusa prószto predgao, 1-8. II. Pamet Krisztusa ne zapopádne, nego Düh, 9-16.

I. 1. **I** jasz pridôcsi kvám, brátje, szem prisao nej vu zvisenyá rêcsi, ali modrôszti nazviscsávajôcsi vám szvedôszto Bo'ze.

2. Ár szem nej szôdo kâ znati med vami: nego Jezus Krisztusa toga raszpétoga.

3. I jasz szem vu nemocsnoszti i vu sztrâhi i vu vnogom trepetanyi bio pri vasz.

4. I rêcs moja i predganye moje je nej bilô vu rátanyi cslovece modrôszti recsêjh: nego vu szkázanyi Dühâ i zmoznoszti.

5. Naj vera vasa ne bode vu modrôszti cslovecsoj: nego vu zmo'znoszti Bo'zój.

6. Modrôszti pa gucsímo med popolnimi: modrôszti pa nej etogaszvêta, niti poglavnikov szvêta etoga, kí sze na nikoj szprâvijo.

7. Nego gucsímo modrôszti Bo'zo vu szkrovnoszti, tisztó szkrito: stero je naprej zren-delüvao Bôg pred vekivecsnosztjov na diko naso.

8. Stero je niscse poglavnikov etoga szvêta nej poznao. Ár, da bi jo poznali, Goszpôda te dike ne bi rászpili.

II. 9. Ali liki je píszano: kâ je okô nej vidilo, i vühô je nej csülo, i vu szrczé cslovecse je nej zajslo; tá je pripravo Bôg onim, ki ga lübijó.

10. Nám je pa Bôg nazvêszto po szvojem Dühi. Ár Düh vsza zbrojáva i tá globôka Bo'za.

11. Ár steri cslovik znâ tá, kâ

2.3.Tál.

szo vu csloveki: nego Düh csloveka, kí je vu nyem? Tak i tá, kâ szo Bo'za, niscse ne zna; nego Düh Bo'zi.

12. Mí szmo pa nej vzéli etoga szvêta Dühâ: nego té Düh, kí je z Bogá; naj známo ona, stera szo nám od Bogá darüvana.

13. Stera i gucsímo, nej vu vczeni cslovecse modrôszti recsêjh: nego vu vczeni Dühâ szvétoga k Dühovnim Dühovna priglihávajôcsi.

14. Telovni cslovik pa ne zapópádne ona, stera szo Dühâ Bo'zega: ár szo nyemi noria, i ne more poznati záto, kâ sze dühovno szôdijo.

15. Te dühovni cslovik pa vsza szôdi: on sze pa od nikoga ne szôdi.

16. Ár sto je szpoznao pamet Bo'zo? Sto bi ga vcsio? Mí pa Krisztusovo pamet mámo.

III. TÁL.

Pavel I. po kâranyi Korinthusánczov kâ'ze, ka szo rêcsi B. nazviscsávczi vszi ednáki, I 9. II. Ka sze na Krisztusa, fundamentum vere, czimpra: ogen vardene, 10 15. III. Opomina je; naj sze na razlocsenyé vu vucsitelaj ne hváljio, 16 23.

I. 1. **I** jasz, bratje, nej szem mogao vám gucsati: liki dühovnim; nego, liki telovnim, liki czeczátkim vu Krisztusi.

2. Zmlèkom szem vasz napá-
jao i nej zmocsnov hránov. Ár
szte je nej mogli v'zivati: ali
ni zdaj nemorete.

3. Ár szte escse telovni. Ár,
da je med vami nenávidnoszt i
nyefka i rázlocski, nej szte li
telovni i pôleg csloveka hodite?

4. Ár, gda niki právi: jasz
szem Pavlov; drügi pa, jasz
szem Apollosov; nej li szte te-
lovni?

5. Sto je záto Pavel? sto je pa
Apollos? nego szlugi; po steri
szte vervali, i kak je ednomi
vszákomi Goszpòd dáo.

6. Jasz szem szadio, Apollos
je polèvaó, ali Bòg je dáo rászti.

7. Záto je ni, kí szadí, ká; ni,
kí polèva: nego, kí dáva rászti,
Bòg.

8. Kí pa szadí, i, kí polèva, szo
vszi edno: vszáksi pa lasztiv-
no plácso vzeme pôleg lasztiv-
noga dela.

9. Ár szmo mi Bo'zi z Bogom-
vrét delavczi. Vi szte pa Bo'za
nyiva, Bo'zi czimpr szte.

II. 10. Pòleg miloscse Bo'ze
meni dáne, liki môder czimprar,
fundamentom szem jasz polo-
'zo: drügi pa na nyega czim-
pra. Vszáki pa naj gléda, kakda
czimpra.

11. Ár drügoga fundamentoma
niscse nemre djáti zvün toga: kí
je djáni; kí je Jezus Krisztus.

12. Csi záto sto czimpra na
té fundamentom zlato, szrebro,
kaménye drágo, drva, színò,
sztrniscse.

13. Vszáksega delo ocsivesz-
no bode. Ár dén poká'ze; ká
sze vu ognyi oznáni. I vszák-
sega delo, kákse je, ogen bode
vardèvaó.

14. Csi steroga delo osztáne,
stero je gori poczimprao: plá-
cso vzeme.

15. Csi steroga delo zgori;
kváren bode: on sze pa zdr'zí;
ali tak, liki po ognyi.

III. 16. Neznate: ká szte Czer-
kev Bo'za, i Bo'zi Düh prebiva
vu vami?

17. Csi sto Czerkev Bo'zo
szkvari; szkvari toga Bòg. Ár
je czerkev Bo'za szvéta; stera
szte ví.

18. Niscse sze naj ne zape-
la. Csi sze komi med vami
zdí; ka je môdri na etom szvé-
ti: té naj blázen bode; da bode
môder.

19. Ár modròszt etoga szvé-
ta je bláznoszt pri Bògi. Ár je
píszano: zgrábi te môdre vu
jálnoszt nyihovoj.

20. I pá: zná Goszpòd miszli
ti môdri; ka szo márne.

21. Záto niscse sze ne hváli
vu lüdi: ár szo vsza vasa.

22. Ali Pavel, ali Apollos, ali
Kéfás, ali 'zítek, ali szmrt, ali

zdánya, ali prisesztna, vsza szo vasa.

23. Ví szte pa Krisztusovi, Krisztus pa Bo'zi.

IV. TÁL.

I. Pred czajtom nikoga, naj bole pa dusevne pasztére ne szôdmo, 1-5. II. Stráfa Korinthusáncze za volo gízdoszti i po szpisúvanyi Apostolszkoga nevolnoga 'zitka, je prosszi; naj ga naszledújo. 6 17. III. Obécse szvoje k nyim prisesztýé, 18 21.

I. 1. **T**ak naj od nász miszli vszáki cslovik, liki od szlugov Krisztusovi, i szkrivnoszt Bo'zi Safarov.

2. Na dale pa potrebúje sze od Safara: naj sze vszáki veren nájde.

3. Meni je pa za naj menye; naj sze od vász szôdim, ali od cslovecsega dnéva: escse ni szám szebé ne szôdim.

4. Ár nikaj ne vém od szébe: ali vu etom szem sze nej szpravicsao. Kí me pa szôdi; Goszpôd je.

5. Zátó pred vrêmenom nikoga ne szôdte: dokecs ne pride Goszpôd, kí i raszvetí ta szkri-ta kmicze i nazvêstí tanácse szrcz, i teda bode meo hválo vszáki od Bogá.

II. 6. Eta szem pa, bratje, na szébe i na Apollosa po príliki obracsao za vász volo: naj sze nad nami vcsíte nej vise, kak je pizsano, miszlti; naj sze

4.Tál.

eden prôti drügomi ne nadüva za drügoga volo.

7. Ár sto te za táksega szôdi? Ka pa más; ka szí nej vzéo? Csi szí pa i vzéo: ka sze hvá-lis; liki da bi ne vzéo?

8. 'Ze szte sze naszítili; 'ze szte obogatili; brezi nász kralüjete: i bár da bi kralüvali; da bi i mí zvami kralüvali.

9. Ár tak stímam: kâ je Bôg nász szlédnye Apostole vö pokázao; liki na szmrt odáne: geto szmo glédenicza vcsinyeni szvétí i Angelom i lüdém,

10. Mí blázni za Krisztusa volo: ví pa csedni vu Krisztusi. Mí nemocsni: ví pa mocsni. Ví odicseni; mí pa neposteni.

11. Notri do ete vöre i gladüjemo i 'zójámo i nági szmo, i plüszkamo sze i nindri sztálno-ga meszta nemamo.

12. I delamo z lasztivnimi rokamí. Csi nász oni pszüjejo; mi je blagoszlávlamo. Csi nász pregányajo, trpímo.

13. Preklínyajo nász oni; mi molimo Bogá. Liki szmetí szvétá szmo vcsinyeni: vszém szmo zavr'zalo notri do vezdásnyega dnéva.

14. Ne písém zátó eta; naj vász oszramotim: nego, liki lübléne moje sziní, opominam.

15. Ár, csi deszétjezér vucsi-telov máte vu Krisztusi, dönok

nemate vnogo ocsév. Ár szem vász jasz vu Krisztus Jezusí po Evangeliomi porôdo.

16. Proszim vász zátó: naszledniczke moji bojdte.

17. Za toga volo szem poszlao k vám Timotheusa; kí je moj lübléni szin ino veren vu Goszpodni; kí vász opomené z pôti moji vu Krisztusi; kak povszud i vu vszákøj gmajni vcsim.

III. 18. Liki pa da bi ne meo vôle kvám idti; tak szo sze nadüli niki.

19. Ali pridem hitro k vám; csi bode Goszpod steo: i szpoznam, nej rêcs ti nadüti; nego môcs.

20. Ár je nej vrêcsi Králesztvo Bo'ze: nego v môcsi.

21. Ka scséte? z sibov bom sô k vám; ali z lübéznosztjov i v Dühá krotkoszti?

V. TÁL.

I. Tezmácsihov praznúvajôcsi sze z szpráviscsa vö vr'ze I-8. II. Na keliko sze zocsivesznimi grêsniki moremo tivárisívatí, 9-13.

I. 1. **K**a pa, liki sze csüje med vami práznoszt kákxa sze ni med poganmi ne imenüje; ka bi sto meo 'zeno ocsé szvojega.

2. I ví szte nadüti, i nej bole; ka bi sze dreszelili, naj bi sze vö vrgao z vász; kí je tô delo vcsino?

3. Ár jasz isztina liki dalecs z têlom, blüzi pa z dühom, szem 'ze oszôdo, liki da bi na zôcsi bio: ka bi toga, steri je tô tak vcsino,

4. Vu iméni nasega Goszpodna Jezusa Krisztusa vküp pridôcsi ví i moj düh zmocsjôv Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

5. Tá dáli táksega Satani na pogibel têla; naj sze düh zdr'zí na dén Goszpodna Jezusa.

6. Nej je dobra vasa hvála. Neznate; kâ edno malo kvaszá czêlo tisztô szkvászi?

7. Vö scsisztite tak te sztári kvász: naj bodete nôvo tisztô: liki szte neszkvasseni. Ár je i nas Vüzenszki Agnecz za nász áldüvani, ki je Krisztus.

8. I zátó Szvétek szvétmo, nej vu sztárom kvászi, niti vu kvászi hüdôbe i lagooncse: nego v brezi kvaszá prêsisnyeki csi-sztôcse ino isztine.

II. 9. Píszao szem vám v liszti: ka bi sze ne zmêsávali szpráznikmi.

10. Ali nej czelô spraznikmi etoga szvéta, ali szkôpimi, ali zgrablivimi, ali szbolváncsarami: ár bi tak mogli z szvéta vö idti.

11. Zdaj szem pa vám píszao; naj sze z nyimi ne zmêsáivate. Csi je steri, ki sze imenüje brat, ali práznik, ali szkopecz, ali bolváncsár, ali pszüvecz,

ali piánecz, ali z grablívecz, ztáksim ni ne jête.

12. Ár ka mi je potrêbno i te vônêsnye szôditi? Nêli i ví te notrêsnye szôdite?

13. Te zvûnêsnye pa Bôg szôdi. Vö vr'zte, tak toga hûdoga z vász.

VI. TÁL.

I. Od právdenyá pred nevernimi vládnik-mi, 1-8. II. Ki sze ne zvelicsajo, 9-11. III. Od zobesinszkim dugoványm 'zivilênja, 12-14. IV. Od práznosztí ne-szmrtnoga grêha i kraj vrácsanya, 15-20.

I. 1. **S**zmej sze sto zvasz, steri kákse delo má prôti drûgomi, právdivati pred nepravicsnimi szodczy: i zakaj nej bole pred szvétimi?

2. Neznate: kâ ti szvétí bode ete szvét szôdili? I csi bode od vász szodjeni ete szvét: jeli szte nevrêdni szôditi i ta ménsa?

3. Neznate: ka bomo Angele szôdili? Od koga bole etoga 'zitka dugovánja?

4. Csi záto od k 'zitki valon dugovánja szôdbe máte: ki szo naj zavr'zenêsi vu gmajni; tiszte posztavte szodczy.

5. Na szramoto vám právimó. Tak li nega med vami môdroga ni ednoga; kí bi mogao kâ raszôditi med bratom szvojim?

6. Nego brat sze z bratom
6. Tál.

právdije: i tô csínite pred nevernimi.

7. 'Ze tak je doszta zmenkanya med vami: kâ právde máte med szebom. Zakaj bole ne trpíte nepravicsnoszt? Zakaj bole skodlivoszt ne vzetete?

8. Nego ka ví nepravicsnoszt i skodlivoszt delate: i tá bratom csínite.

II. 9. Jeli neznate: kâ ti nepravicsni králevsztva Bo'zega ne bode öroküvali? Ne blôdte: ni prázniczke, ni bolváncsarje, niti kurvêske, niti mêhki, niti számczomle'záccke,

10. Niti tatjé, niti szkopczi, niti piánczi, ni pszüvczi, ni zgrablívczí králevsztva Bo'zega ne bode öroküvali.

11. I táksi szte níki bilí: ali opráni szte, ali poszvecseni szte, ali pravicsni szte vcsinyeni vu Goszpon Jezusovom iméni i vu Dühi Bogá nasega.

III. 12. Vsza szo mi szlobodna; ali ne hasznijo mi vsza. Vsza szo mi szlobodna: ali jasz me pod nikoga oblászt ne dám.

13. Hrána je csrêvi i csrvô hráni: Bôg pa i tô i ovo na níkoj szprávi. Têlo je pa nej práznosztí; nego Goszpodni i Goszpod têli.

14. Bôg je pa i Goszpôda obûdo: i vász obûdí po zmo'znosztí szvojój.

IV. 15. Neznate: ka szo tēla vasa Krisztusove kotrige? Zato Krisztusove kotrige vsinim prāznicze kotrige? Aja.

16. Jeli neznate: ka, ki sze pridrū'zi k prāzniczi, edno tēlo je 'z nyōv. Ár, dvā bodeta, praj, edno tēlo.

17. Kí sze pa pridrū'zi Goszpōdni: eden Dūh je 'z nyim.

18. Bē'zte od prāznoshti. Vszákigrēh, steroga sté cslovik vsini, z vūna tēla je: ki pa praznūje; prōti szvojemi lasztivnoma tēli gresi.

19. Ali neznate; ká je tēlo vase Czérkev vu vami bodōcsega Dūhā szvétoga, steroga máte od Bogá; i nej szte szamí szvoji.

20. Ár szte za drāgo czēno kŭpleni: dicsite tak Bogá vu tēli vasesem i vu dūhi vasesem; stera szo Bo'za.

VII. TÁL.

I. Od 'zenitve i hi'znikov csészti, 1-7.
II. Od neo'zenyeni i vdovicz szloboscsine i razpitāvanya prepovészti, 8-11.
Od dvōje vere hi'znikor, 12-24. IV. Od dvōjok szloboscsine, 25-40.

I. 1. **O**d steri szte mi pa písza-li: dobro je csloveki nedoteknoti sze 'zené.

2. Ali za volo prāznoshti vszák-si szvojo 'zeno mej: i vszák-sa lasztivnoga mo'za mej.

3. 'Zeni mō'z naj du'zno dobro-volo dá: priszpodobno pa i 'ze-na mō'zi.

4. 'Zena lasztivnoga tēla oblāshti nema; nego mō'z: priszpodobno pa i mō'z lasztivnoga tēla oblāshti nema; nego 'zena.

5. Ne vlēczte sze eden od drūgoga; nego csi z obōj vōle do csasza; naj szlū'zita poszti i molitvi: i pá na tō vkŭp pridte; naj vász satan ne szkūsáva za volo nezdr'zavanya vasega.

6. Tō pa právim pōleg dopŭs-csanya; nej pōleg zapovedi.

7. Ár scsém vsze lŭdi bidti; liki szem i jasz. Ali vszák-si lasztiven dár má od Bogá; ete isztina tak, ov pa etak.

II. 8. Velím pa tim neo'zenyem i vdoviczam: dobro nyim je, csi osztáno, liki i jasz.

9. Csi sze pa nemrejo zdr'zati; naj sze o'zenijo. Ár sze je bole o'zeniti, liki goretí.

10. Tim o'zenyem pa zapovídávam nej jasz: nego Goszpōd: naj sze 'zena od mo'zá ne odlōcsi.

11. Csi sze pa i odlōcsi; naj osztáne brezi mo'zá; ali sze pa naj z mo'zom zmirí: i mō'z naj ne odpŭszti 'zeno.

III. 12. Tim drŭgim pa jasz velím, nej Goszpōd: csi sto, brat bodōcsi, má 'zeno neverno i ona má volo 'z nyim prebivati; naj jo ne odpiszti.

13. I'zena, stera má mo'zá nevernoga, i on má volo 'znyōv prebivati, naj ga ne odpŭszti.

14. Ár sze poszvetí te neveren mó'z po 'zeni: i poszvetí sze 'ze-na neverna po mó'zi. Nacsibi va-sa decza necsíszta bila: zdaj je pa szvéta.

15. Csi sze pate neveren odlôcsi: naj sze odlôcsi. Nej je podvr'zeni szlû'zbi brat, ali szesztra vu táksem dugoványi. Vu méri nász je pa zváo Bôg.

16. Ár ka znás ti 'zena: csi mo'zá ne zvelicsas? Ali ka znás tí mó'z: csi 'zeno ne zveli-csas?

17. Kaksté szí je; kak je komi Bôg vdêlo i kak je steroga Goszpôd zváo: tak naj hodi. I tak vu vszej gmajnaj rendelujem.

18. Obrezání je sto pozváni? naj ne navlicsüje kô'ziczó. Vu nepreokrô'zanyi je sto pozváni? naj sze ne obrê'ze.

19. Obrizávanye je nikaj nej i nepreokrô'zanye je tüdi nikaj nej; nego zdr'závanye zapôvid Bo'zi.

20. Eden vszáksi, vu sterom pozványi je pozváni, vu tisztom naj osztáne.

21. Szluga szí pozváni? Ne máraj; ali dönok, csi szlobodnyák mores bidti; ráj v'zívaj.

22. Ár, kí je v Goszpodni szluga pozváni, szlobodnyák je Goszpodnov: priszpodobno i szlobodnyák pozváni je szluga Kri-sztusov.

7.Tál.

23. Za drágo czêno szte küple-ni: ne bojdte szlugi lüdi.

24. Vszáksi, vu kom je pozváni, bratje, vu tisztom naj osztáne pri Bôgi.

IV. 25. Od dévojk pa zapôvedi Goszpodnove nemam: moj rá-zum pa dám, liki szem miloscsó dôbo od Goszpodna, naj veren bodem.

26. Stímam tak eto dobro bidti za volo nasztojécse potrêbcsine: kâ je dobro csloveki tak bidti.

27. Zvézan szik 'zeni? neiscsi szí odvézanya. Odvézan szí od 'zené? ne íscsi 'zeno.

28. Csi sze pa i o'zenis, ne pre-gresís: i, csi bo k mó'zi sla dévoj-ka, ne pregresi: ali moko bodo meli táksi vu têli. Jasz bi pa vász rad sônao.

29. Tô pa velim, bratje: kâ je vrêmen prikrácseno. Ka ga je pa escse: tak 'zivte; naj, i kí májo 'zene, liki nemajôcsi, bodo.

30. I, kí sze jôcsejo, liki da bi sze ne jôkali: i, kí sze radüjo, liki da bi sze ne radüvali: i, kí kü-püjo, liki kí nemajo.

31. I, kí v'zivajo ete szvét, liki da bi ga ne v'zivali. Ár prêde-etoga szvéta obráz.

32. Scsém pa, naj brezi szkrbí bodete. Teneo'zenyeni sze szkr-bí za Goszpodnova; kakbi sze dopadno Goszpodni.

33. Te o'zenyeni sze pa szkrbí

za ta szveczka; kak bi sze do-
padno 'zeni.

34. Rázlocsek je med 'zenôv i
med dévojkov. Neo'zenyena sze
szkrbi za tá, stera szo Goszpod-
nova; naj bo szvéta i z têlom i z
düsov: o'zenyena sze pa szkrbi
za tá, ká szo szveczka; kak bi
sze dapádnola mô'zi.

35. Tô pa k vasemi haszki prá-
vim: nej, naj na vász mre'zevr-
'zem; nego naj sze posteno i pri-
sztojno k Goszpodni pridrűzite,
brezi vszega razvlácsanyá.

36. Csi pa sto stíma: ka je ne-
posteno nyegovoj dévojki, csi je
zamüdila k mô'zi idti i tak more
bidti: ka scsé, naj vcsiní; ne
pregresi, najde k mô'zi.

37. Kí je pa mocsno gori djáo
vu szrczi, i nema potrêbsine,
oblászt pa má nadlasztivnov vô-
lov, i tô je oszôdo vu szvojem
szrczi, ka zdr'zi szvojo deklo:
dobro csiní.

38. Zátó, i kí k mô'zi dá; dobro
csiní: kí pa ne dá k mô'zi, escse
bole csiní.

39. 'Zena je zvézana k právdi
tecsász; dokecs nyé mô'z zivé:
csi pa merjé nyé mô'z, szlobodna
je; komí scsé idti, li vu Goszpo-
dni, najde.

40. Blá'zenêsa je pa; csi tak o-
sztáne pôleg mojega rázuma;
stímam pa, ká i jasz mám Dűhá
Bo'zega.

VIII. TÁL.

Od bolvánszkoga áldüva jêsztvine: ste-
ra je I. Vu szebi szlobodna, 1-7. Je
pa dônok prepovêdana teda, gda bi
szlűzila tomi nemocsnomi vu veri na
szpáko, 8-13.

I. 1. **O**d bolvanom áldüvani pa
známo: ká vszi znánye
mámo. Ali znanoszt nadüva: lű-
bézen pa czimpra.

2. Csi pa sto stíma; ka, ká zná:
táksi je escse nikaj nej szpoznao;
kak trbê znati.

3. Csi pa sto lűbi Bogá: té je
szpoznani od nyega.

4. Od jêsztvine tak onoga, ste-
ro je bolvanom bilô áldüvano,
známo: ká je bolvan nikaj nej na
szvéti, i ká je niscse nej drűgi
Bôg; nego te eden.

5. Ár csi szo gli; kí sze zovéjo
bogovje ali vu nébi ali na zemlí
(liki je i vnogo bogôv i vnogo
Goszpôdov:)

6. Ali nas Bôg je eden, te Ocsa,
z koga szo vsza i mí vu nyem; i
eden Goszpôd, Jezus Krisztus, po
kom szo vsza i mí po nyem.

7. Ali nej je vu vszê tô znánye.
Ár niki v düsnoj vêsztí bolvana
za koj dr'zijo i notri do vezdás-
nyega vrêmena, liki bolvanom
djáno, jejjo, i tak sze nyim düsna
vêszť, nemocsna bodôcsa, osz-
krúni.

II. 8. Jelo pa nász priêtne Bôgi
ne vcsini. Ár, csi bomo jeli, nebo-

mo obilnêsi : niti, csi ne bomo jeli, sze nám zmenká.

9. Vídite pa, naj kak eta vasa oblászt, na poteknenyé ne bode tim nemocsnim.

10. Ár csi te sto vídi tebé ki más znánye, ka szi doli szeo vu bolvanszkom goscsenyé : jeli sze dūsna vészt toga nemocsnoga ne pokūsa na jésztvino oni, stera szo bolvanom áldüvana ?

11. I pogübi sze te nemocsen brat za tvojege znánya volo : on, za steroga je Krisztus mr'o.

12. Tak pa gresécsi prôti bratom i vrazécsi nyihovo nemocsnodūsno vészt, prôti Krisztusi gresíte.

13. Zátó, csi jelo szpáka brata mojega, ne bom jo táksega meszá na vsze veke : naj ne szpácsim brata mojega.

IX. TÁL.

Ká'ze ; kakda je szvojov szloboscsinov 'zivo. I. Vu Apostolsztva prestimanyi, 1-4. II. I vu 'zenitvi, 5. III. Vu plácese jemányi, 6-27.

I. 1. **N**ej szem Apostol ? Nej szem szlobodnyák ? Nej szem Jezus Krisztusa Goszpodna nasega vido ? Nej szte moje delo ví vu Krisztusi ?

2. Csi szem drüгим nej Apostol : dönok szem vám. Ár pecsat mojega Apostolsztva szte ví vu Goszpodni.

3. Moj zagovor pred têmi, kí me szôdijo, je té.

8.9. Tál.

4. Jeli nemamo oblászti jeszti i piti ?

II. 5. Jeli nemamo oblászti szesztro 'zeno z shebom voditi ; liki i ti drügi Apostolje i bratje Goszpodnovi i Kefás ?

III. 6. Ali szamo jasz i Barnabás nemava oblászti ; naj ne delava ?

7. Sto sze vojszküje na lasztivnoj szvojoi plácsi gda sté ? Sto szadí goricze i 'znyihovoga száda ne jej ? Ali sto paszé csrêdo i z mlêka csrêde ne jej ?

8. Jeli pôleg csloveka eta právim ? Ali ne právi i právda eta ?

9. Ár je vu Môsesovoi právdi pizsano : ne zavé'zi gôbcza mlatécsiga güncza. Jeli na güncze má szkrb Bôg.

10. Ali za nász volo vsza eta právi ? Ár je za nász volo píszano ; kâ orácsi vu vüpanyi trbêorati : i, ki mláti, vu vüpanyi more mlátiti ; naj tál má szvojega vüpanya.

11. Csi szmo mí vám ta dühovna szêjali, jeli je veliko delo tô, csi mí vasa telovna 'zenyamo ?

12. Csi szo drügi oblászti, stero nad vami májo, tálniczke ; zakaj nej bole mi ? Ali nej szmo v'zivali tô oblászt : nego vsza znássamo ; naj kákso zádivo ne dámo Krisztusovomi Evange-liomi.

13. Neznate ; kâ oni, kí vu szvéti dugovánaj delajo, z szvé-

toga jêjo ? Kí pri oltári szlű'zijo: z oltára tál májo ?

14. Tak je i Goszpôd zrende-lűvao: naj, ki Evangeliom naz-viscsávajo, z Evangelioma 'zi-vėjo.

15. Jasz szem pa toga nikaj nej v'zívao. Nej szem pa eta piszao: naj sze meni tak godi. Ár je bole meni tak mrêti; liki, ka bi sto mojo hválo na nikoj szpravo.

16. Ár, csi Evangeliom glászim, nej mi je hvála: ár szem z tēm du'zen. Jaj pa meni, csi ne bom Evangelioma nazviscsávao.

17. Ár, csi z dobre vôle tō csi-nim, plácso mám: csi pa nerad; Saffarsztvo je na mé zavűpano.

18. Ka je tak moja plácsa ? Naj Evangeliom nazviscsáva-jōcsi zobsztom nazviscsávam Evangeliom Krisztusov; naj hű-dō ne v'zívam mojo oblászt vu Evangeliomi.

19. Ár, szloboden bodōcsi od vszej, vszēm szem sze na szlű-zbo dáo; naj ji vnogo dobim.

20. I vcsinyen szem 'Zidovom, liki 'Zidov; naj 'zidove dobim. Tēm pa, kí szo pod právdov, liki pod právdov; naj te, kí szo pod pravdov, dobim.

21. Tēm, kí szo brezi právde, liki brezi právde (nej, ka bi szam brezi právde bio Bōgi; nego szem vu právdi Krisztusi:) naj dobim one, kí szo brezi právde.

22. Tim nemocsnim szem vcsi-nyen, liki nemocsen; naj te nemocsne dobim: vszēm szem vcsinyen vsza, naj povszud nike zvelicsam.

23. Tō pa csinim za Evange-lioma volo; naj v nyem tál mám.

24. Neznate; kâ, kí vu sztávi be'zijo, vszi isztina be'zijo, eden pa vze me plácso ? Tak bē'zte; naj jo popádnete.

25. Vszáki pa, kí sze bori, od vszega sze zdr'záva: oni iszti-na zátō; naj szprjhľivo korōno vzemejo, mí pa, neszprjhľivo.

26. Jasz zátō tak be'zim; nej, liki na negvűsno; tak sze bo-rim, nej liki kí z rák bije:

27. Nego podmetávam tēlo mo-je i vu szlű'zbo je pelam; naj kak, gda drűgim prēdgam, szám zavř'zeni ne bodem.

X. TÁL.

I. 'Zidovom je níkaj nej hasznilo, szve-sztvom 'zivlěnye brezi szvétoga 'zitka, 1-13. II. Od bolvanom aldűvanoga sze hábajmo, 14-22. III. Od szlobodniim du-goványem 'zivlěnya, 23-33.

I. 1. **N**escsem pa, ka bi nez-nali, bratje: kâ szo ocsáki nasi vszi pod oblákom bíli i vszi szo po mōrji sli prēk.

2. I vszi szo po Mōsesi krszt-seni vu obláki i mōrji.

3. I vszi szo edno dűhovno hráno jeli.

4. I vszi szo edno dühovno pítvino pili. Ár szo pili z te dühovne nyé naszledüvajócse pecsíne. Ta pecsína je pa bila Krisztus.

5. Ali nej szo sze vnôgi dopadnoli Bôgi: ár szo doli po-bitu vu püscsávi.

6. Eta szo pa nám k példi vcsinyena: naj hüdoga po'zeláv-czi ne bojdmo, liki szo i oni po'zeleli.

7. Niti bolvancsarje ne bojdite; kak niki 'z nyih: liki je píszano; doli sizi je szelo lüdsztvo jészt i pít; i gori szo sztanoli na zmêno.

8. Niti ne praznűjmo: kakti níkti 'znyih szo praznűvali i szpadnolo ji je eden dén trí dvajszeti jezero.

9. Niti Krisztusa ne szküsávajmo: kakti i niki 'z nyih szo ga szküsáváli, i od kács szo pogübleni.

10. Niti ne mrmrajte: kakti i niki 'znyih szo mrmrali i pogübleni szo od zapravlácsa.

11. Eta szo sze pa vsza zgôdila nad nyimi na példo: píszana szo pa nám na opomínanye; liki na stere szo konczi toga szvéta prisli.

12. Zátó, kí stíma, ka sztoji, naj vídi; da ne szpádne.

13. Szküsávanye vász je drügo escse nej zgrabilo, nego cslo-

10. Tál.

vecse: Veren je pa Bôg, kí ne nihá vász szküsávati vise, kak moreto preneszti: nego vcsiní szküsávanyem i vöidénye; da morete zneszti.

II. 14. Zátó, lübléni moji, bête od bolvansztva.

15. Liki csednim právim; szódite ví, ka vam velim.

16. Pehár blagoszlovlenýá, steroga blagoszlávlamo, nej je vjedínanye krví Krisztusove? Te krüh, steroga lámlemo, nej je vjedínanye têla Krisztusovoga?

17. Ár eden krüh, edno têlo szmo vnôgi. Ár szmo vszi ednoga krüha tálniczke.

18. Glédajte Izraela pôleg têla; kí jeijo áldove; jeli szo nej tálniczke oltára.

19. Ka tak ercsém? kâ je bolvan kâ? ali, kâ je bolvanom djáno kâ?

20. Nej: nego, kâ stera áldüjejo poganye, v ragom áldüjejo i nej Bôgi. Nescsem pa; naj ví vragôv tálniczke bodete.

21. Nemorete piti pehár Goszpodnov i vragôv pehár. Nemorete tálniczke bidti sztola Goszpodnovoga i sztola vraj'zega?

22. Ali na szrd bomo nadigávali Goszpodna? Jeli szmo od nyega mocsnêsi?

III. 23. Vsza szo meni szlobodna: ali ne hasznijo mi vsza.

Vsza szo mi szlobodna; ali vsza ne pobôgsávajo.

24. Niscse szvoje naj ne iscse: nego vszáki tô naj iscse, stero je drügoga.

25. Vsze, ka sze vmeszárniczi odáva, jête, nikaj ne szpitávajôcsi za volo dúsne vészti.

26. Ár je Goszpodnova zemla i nyé punoszt.

27. Csi vasz pa sto zové z ti ne-verní i scséte idti: vsze, kaje pred vász djáno, jejte, nikaj neszpitávajôcsi za volo dúsne vészti.

28. Csi vám pa sto ercsé; tô je bolvanom aldüvano: ne jête za volo onoga; ki je notri povedao; i dúsne vészti. Ár je Goszpodnova zemla i nyé punoszt.

29. Dúsno vészti pa právím, nej tvojo; nego toga drügoga. Ár zakaj bi sze moja szloboscsina szôdila od drügoga dúsne vészti?

30. Csi szem pa jasz z hválo dávanyem tálnik: zakaj sze preklinyam; nad sterim szem jasz hválo dáo?

31. Zátó, ali jête, ali pijéte, ali kâ sté csiníte, vsza Bôgi na diko csinte.

32. Brezi poteknenyá bojdte i 'Zidovom i Grkom i gmajni Bo'zój.

33. Kakti sze i jasz vu vszem vszákomi dopádnem: nej, ka bi ona iszkaó, stera meni ha-

sznijo; nego, stera vnôgim; naj sze zvelicsajo.

XI. TÁL.

I. Kakda more mô'z, kakda 'zena szvojo glavô nosziti? 1-16. Od vecsérje Krisztusove, 17-33.

I. 1. **N**aszledníccke moji boj-dte, kakti szem i jasz Krisztusov.

2. Hválím pa vász, bratje; ka sze z méne vu vszem szpomína-te; i, kakti szem pred vász dáo, tadánke zdr'závate.

3. Scsém pa: naj znáte: kâ je vszákoga mô'zá gláva Krisztus; gláva pa 'zené je mô'z; gláva pa Krisztusova je Bôg.

4. Vszáki mô'z molécsi, ali proroküvájôcsi sz pokritov glavôv, ospota glavô szvojo.

5. Vszáka 'zena pa molécsa, ali proroküvájôcsa z nepokritov glavôv, ospota glavô szvojo. Ár je tô teliko: liki da bi obríta bila.

6. Ár csi sze ne pokrije 'zena; naj sze obrije: csi je pa nesz-náj'zno 'zeni sze obríti, ali o-sztrügati; naj sze pokrije.

7. Mô'z isztina, kâ je nej du-'zen pokriti glavô szvojo; geto je on kêp i dika Bo'za: 'zena je pa dika mô'zá.

8. Ár je nej mô'z z 'zené; ne-go 'zena je zmo'zá?

9. Ár niti je nej sztvorjeni mô'z za volo 'zené; nego 'zena je za mô'zá volo sztvorjena.

10. 11. Tál.

10. Záto je potrèbno 'zeni ob-
lászt meti na glávi, za volo An-
gelov.

11. Dönok ni mô'z je nej bre-
zi 'zené; ni 'zena je nej brezi
mo'zá vu Goszpodni.

12. Ár liki je 'zena z mo'zá:
tak je i mô'z po 'zeni. Tá szo
pa vsza z Bogá.

13. Szami vu szebi szôdite:
prisztája sze 'zeni nepokritoj
Bogá moliti?

14. Ali i száma natura ne vcsi
vász: kâ je mô'zi, csi dúge
vlaszé püszti, neposteno.

15. 'Zena pa, csi dúge vlaszé
má, na diko ji je záto; kâ szo
ji dúgi vlaszké meszto pokri-
vala dâni.

16. Csi sze pa sto scsé kuriti:
mí tákso segô nemamo; niti
gmajne Bo'ze.

II. 17. Eto pa gda vam naz-
viscsávam, ne hválim: kâ nej
na bôgse; nego na hüse sze
vküp szprávlate.

18. Ár prvle isztina, gda sze
vküp szprávite vu czérkvi: csü-
jem, ka sze rászcsêszanya med
vami godijo, i z ednoga tála ver-
jem.

19. Ár je potrèbno ijeretinsztvi
med vami bidti: naj ti szküsseni
ocsiveszni bodo med vami.

20. Záto gda vküp pridete na
tô: nej je tô Goszpodnovo ve-
csérjo jeszti.

11. Tál.

21. Ár vszáki lasztivno vecsér-
jo k szebi vzeme; gda trbej je-
szti: i eden 'zéja, te drügi je
pa pijan.

22. Ár ka? nemate hi'ze na
jësztvino i pitvino? Ali gmaj-
no Bo'zo zametávate i oszra-
me'zlávate one, kí nemajo? Ka
vám ercsém? Hválo bom vász?
Vu etom vász ne hválim.

23. Ár szem jasz od Goszpod-
na vzéo, stera szem i vám dáo:
kâ je Goszpon Jezus vu onoj
nôcsi, vu steroy je odán bio,
vzéo krüh.

24. I blagoszlovivsi vlomo ga
je i ercsé: vzepte, jête; tô je
moje têlo: koteró sze za vász
lámle. Tô csinte na moje szpo-
minanye.

25. Priszpodobno i pehár gda
je odvecsérjao govorécsi: ete
pehár je nôvi zákon vu mojoj
krvi; tô csinte, kolikokolikrát
bodete pili, na moje szpomina-
nye.

26. Ár kilikokolikrát jête té
krüh i té pehár pijéte, szmrt
Goszpodnovo nazvescsávajte;
dokecs pride.

27. Záto, kí bode jo krüh ete,
ali bode pio pehár Goszpodnov
nevrédno: kriv bode têla i krvi
Goszpodnove.

28. Záto cslovek naj szám sze-
bé szküszi: i tak jejz etoga krü-
ha i tak pije z etoga pehára.

29. Ár, kí jej i pijé nevrêdno, szám szebi szôdbo jej i pijé: ka ne raszôdí têlo Goszpodnovo.

30. Za toga volo je med vami vnogo nemocsni i beté'zni i szpi-jo vnôgi.

31. Ár da bi sze szami raszôdili: ne bi bilí szodjeni.

32. Gda sze pa szôdimo: od Goszpodna sze vcsimo; naj sze z szvétom ne szkvarimo.

33. Zátó, bratje moji, gda vküp pridete na jêsztvino, edendrûgo-ga pocsákajte.

34. Csi je pa steri lacsén: domá naj jej; da na szôdbo vküp ne prihájate. Ta drûga pa, gda prídem, zrendelujem.

XII. TÁL.

I. Dühá dári szo vnôgi, 1-13. II. Têla kotrige szo vnôge, 14-31.

I. 1. **O**d ti dühovni dárov pa, bratje, nescsem; ka bi nikaj neznali.

2. Znáte; ka szte poganye bilí: k nêmim bolvanom kak szte pelani; tak szte hodili.

3. Zátó na znánye vám dám: kâ niscse, vu Dûhi Bo'zem gucsécsi, ne právi preklésztvo na Jezusa: i niscse nemre ercsti Goszpodna Jezusa, nego vu Sz. Dûhi.

4. Rázlocski szo pa med dármi; te iszti je pa Dûh.

5. I rázlocski szo vu szlû'zbaj; i te iszti je Goszpôd.

6. I rázlocski szo vu delaj; te

iszti je pa Bôg, delajôcsi vsza vu vszê.

7. Vszáksemi sze pa dá szkázanye Dühá na haszek.

8. Ár ísztina poDûhi sze dá etomi rêcs modrôszi; tomi drûgomi pa rêcs szpoznanya pôleg tisztoze Dühá.

9. Drûgomi pa vera vu onom isztom Dûhi: drûgomi pa dári vracsványa vu onom isztom Dûhi.

10. Drûgomi pa na csüdna dela zmo'znoszi: drûgomi pa prorokývanye: drûgomi pa rászodjávanya dühôv: drûgomi pa rázlocsnoszt jezikov: drûgomi pa rászkládanye jezikov.

11. Vsza eta pa dela eden i tiszti Dûh rázdeljávajôcsi szvoja lasztivna vszáksemi; kak scsé.

12. Ár liki je têlo edno i kotrig má vnogo, vsze kotrige pa ednoga têla, csi gli ji je doszta, dönok szo li edno têlo: tak i Krisztus.

13. Ár i vednom Dûhi szmo mí vszi vu edno têlo okrsztseni, ali szmo 'Zidovje, ali Grki, ali szluggi, ali szlobodnyáccke, i vszi szmo vu eden Dûh napojeni.

II. 14. Ár i têlo je nej edna kotriga; nego vnôge.

15. Csi ercsé nôga; da szem nej rôka, nej szem z têla: jeli je zátó nej z têla?

16. I csi ercsé vühô, da szem nej

okô, nej szem z têla: jeli je zâto nej z têla?

17. Csi je czêło têło okô: gde je poszlüh? csi je czêło poszlüh: gde je pridihalo?

18. Zdaj je pa Bôg posztavo kotrige edno vszâko 'z nyih vu têlo; kak je steo.

19. Csi szo pa vsze edna kotriga; gde je têło?

20. Zdaj je pa isztina doszta kotrig: edno je pa têło.

21. Nemore pa okô ercsti rokê; nej mi te trbê: ali pa glâva nogâm; nej mi vász trbê.

22. Nego vnogo bole; stere kotrige têla sze vídijo naj nemocs-nêse bidti, naj potrebnêse szo.

23. I stere stimamo naj nepostenêse bidti têla, okoli tê naj vékse postenyé csinímo, i ta nesznáj' zna nasa vékso sznájgo májo.

24. Ta sznáj' zna pa nasa ne potrebüjo sznajge. Nego Bôg je tak zglihao têło: da je onoj kotrigi, steroj sze je kaj zmenkalo, obil-nêse postenyé dâo.

25. Naj ne bode razscsêszanye vutêli: nego naj kotrige edna za drûgo szkrb májo.

26. I, csi trpíedna kotriga, vküp trpíjo vsze kotrige: csi sze dícsi edna kotriga; 'z nyôv szeradüjo vsze kotrige.

27. Víszte pa têło Krisztusovo i z ednoga tâla kotrige.

28. I níke isztina je posztavo

Bôg vu czérkvi prvo Apostole, drügôcsproroke, tretícs vucsitele, potom môcsi, szledka dâri ozdrávlenyâ, pomocsníke, ravná-cse, vnoga jezikov znâncze.

29. Jeli szo tak zâto vszi Apostolje? Jeli szo vszi proroczke? Jeli szo vszi vucsitelje? Jeli szo vszi mocsi?

30. Jeli vszi dâri ozdrávlenyâ májo? Jeli vszi z jezikmi gucsi-jo? Jeli vszi raszkládajo?

31. Vgányajte sze pa za te naj bôgse dâri. I escse od toga jakso czeszto vám poká'zem.

XIII. TÁL.

Od lübeznoszti I. potrêbesine, 1-3. II. Lasztivnoszti, 4-7. III. Sztálnoszti, 8-13.

I. 1. **C**si bi z cslovecsânszkimi i z angelszkimi jezikmi gúcsao; lübéznoszti bi pa nemeo: vcsinyen szem brnécsi med, ali czinkajôcse czimbole.

2. I csi mám proroküvanye i znám vsze szkrivnosztí i vsze znánye i csi mám vszo vero tak, da bregé prenásam, lübéznoszti pa nemam; nikaj szem nej.

3. I csi sziromâkom na hrâno dâm vsza moja poístva, i csi tá dâm têło moje, naj zgorim: lübéznoszti pa nemam: nikaj mi ne valâ.

II. 4. Lübéznoszt je trpliva, dobrotivna, lübéznoszt je nejnevoscseâna, lübéznoszt sze ne hváli, ne nadüva sze.

5. Nenyefküti sze, ne íscse szvoja, ne csemerí sze, ne mészli hűdo.

6. Ne radűje sze nad nepravicsnosztjov; radűje sze pa nad isztinov.

7. Vsza zakríva, vsza verje, vsza vűpa, vszá trpi.

III. 8. Lűbéznoszt nigdár z szrczá vö ne szpádne: geto, ali szo prorokűvanya, sze zaprávijo; ali jeziczke, hěnyajo; ali szpoznanye, na nikoj prède.

9. Ár z tála szpoznamo i z tála prorokűjemo.

10. Gda pa pride popolnoszt: teda, ka je z tála, sze na nikoj szprávi.

11. Gda szem dète bio: liki dète szem gűcsao, liki dète szem miszlo, liki dète szem csednűvao: gda szem pa mő'z vcsinyen; tá szem niháo ta détecsa.

12. Ár zdaj glédamo, kak v gledali, vu temnoj rěcsi: teda pa od licza do licza. Zdaj szpoznam ztála: teda pa poznam; kakti szem i jasz szpoznani.

13. Zdaj pa osztáne vera, vűpanye, lűbézen eta trója: naj vėksa je pa totè lűbézen.

XIV. TÁL.

I. Razszkládanye pizma vu Czérkvi vcsvalá: liki sztűhimi jeziki gűcsanye, 1-25. II. Sto, kakda i keliko ji more vu Czérkvi vcsiti? 26-40.

I. 1. **V**gányajte sze za lűbéznoszt: 'zelte pa ta dű-

hovna; naj bole pa, naj prorokűjete.

2. Ár, ki gucsí z tűhim jezikom, ne gucsí lűdém: nego Bògi. Ár gá niscse ne szlisi: v dűhi pa gucsí szkrovnosztí.

3. Kí pa prorokűje: lűdém gucsí na pobògsanye i opominanye i obeszeljávanye.

4. Kí gucsí z jezikom, szám szébè pobògsáva: kí pa prorokűje; gmajno pobògsáva.

5. Scsém pa, naj vszi gucsíte z jeziki; bole pa, naj prorokűjete. Ár je vėksi, kí prorokűje: liki, kí gucsí z jeziki; nego csi raszkladé; naj gmajna pobògsanye vze.

6. Zdaj pa, bratje, csi pridem k vám z jeziki gucsėcsi, ka bom vám valáo; csi vám nebom gűcsao, ali vu oznanenyè, ali vu prorokűvanyi, ali vu vcsenyè?

7. Liki, stera szo brezi 'zítka glász dávajòcsa dugoványa, ali 'zveгла, ali czithara; csi razlocska v glászi ne dájó, kakda sze szpozna, ka sze 'zveglári; ali igra?

8. Ár, csi negvűsni glász dá trombònta, sto bode sze szprávlao na boj?

9. Tak i ví, csipo jeziki rázumno rěcs ne dáté, kak sze szpozna, ka je gűcsano? Ár bodte vu zrák gűcsali.

10. Nacsi isztina vñogi glászi 13.14. Tál.

szo na szvéti, i ni eden med nyimi je nej brezi rázumnoga glászá.

11. Csi záto neznam môcsi glásza: bodem tomi gucsécsemi barbarus, i te gucséci pred menom je barbarus.

12. Tak i ví, geto 'zeléte ta dühovna, na pobôgsanye gmajne iscsite; naj obiljávate.

13. Záto, kí gucsi z jezikom, naj moli: da razszkladé.

14. Ár, csi molim z jezikom, düh moj moli: pamet moja je pa brezi száda.

15. Ka je záto? Molim v dūhi; molim pa i v pámeti: popêvam v dūhi; popêvam pa i v pámeti.

16. Nacsi, csi hos blagoszlávlaov dūhi, te prôszti, kí je tam, kakda ercsé amen na tvojo hválo zdávanye: geto, ka právis, nezna.

17. Ár isztina tí dobro dávas hválo: ali te drūgi sze ne pobôgsáva.

18. Hválo dájem Bôgi mojemi: kaj bole, liki vszi ví, z jezikmi gucsim.

19. Ali vu czérkvi scsém pét rêcsi ráj z pámetjov mojom gucsati; naj i drūge vcsim: liki deszét jezér rêcsi vu tūhi jeziki.

20. Bratje, ne bojdte decza z pámetjov: nego z hūdôbov bojdte decza; z pámetjov pa popolni bojdite.

14. Tál.

21. Vu právdi je písano: ká z drūgimi jezikmi i z drūgimi lam-pami bom gucsao lűdsztvietomi: i niti tak me ne bodo poszlűsali, veli Goszpôd.

22. Záto jeziczke szo na známěnye nej tim vervajôcsim; nego tim nevervajôcsim: prorokűvanye pa nej tim nevervajôcsim; nego tim vervajôcsim.

23. Csi bi sze tak vkűp szprávila czêla Czérkev, ali gmajna na edno meszto, i vszi bi z jezikmi gucsali; notri bi pa sli prôszti, ali neverni: ne bi erkli, ka norűjete?

24. Csi bi pa vszi prorokűvali, i notri bi sô káksi neveren, ali prôszti: pokárao bi sze od vszê, i oszôdo bi sze od vszê.

25. I tak ta szkrovna szrczá nyegovoga ocsiveszna bodo: i tak szpadnovsi na obráz molo bode Bogá nazviscsávajôcsi, ka je Bôg zaisztino med vami.

II. 26. Ka je záto, bratje? Gda vkűp pridete: vszáksi vász peszem má, vcsenyé má, jezik má, oznanenyé má, razszkladanye má; vsza na pobôgsanye naj bodo.

27. Csi sto z jezikom gucsi: dvá, ali naj vecs trijé naj gucsijo, i tô eden za drūgim, i eden razszkladaj.

28. Csi pa nega, kí bi raz-

szkládao: tiho naj bô vu Czer-
kvi; szám szebi i Bôgi naj gucsi.

29. Proroczke pa dvá, ali trije
naj gucsijo: i drügi naj razso-
djávajo.

30. Csi je pa drügomi tam sze-
decsemi kâ oznanyeno: te prvi
naj tiho bode.

31. Ár morete eden za drügim
vszi proroküvati: naj sze vszi
vcsijo i vszi obeszelijo.

32. I Dühovje prorokov szo
prorokom podáni.

33. Ár je Bôg nej zmêsanya
Bôg: nego méra; liki vu vszej
szpráviscsaj ti szvéczov.

34. 'Zene vase vu czérkváj ti-
ho naj bodo. Ár je nyim nej
dopüscseno gúcsati: nego naj
podáne bodo; liki i právda velí

35. Csi sze pa kâ scséjo vcsi-
ti: domá lasztivne mo'zé naj
pitajo. Ár je grdô 'zeni vu czérk-
vi gúcsati.

36. Ali od vász je Bo'za rêcs
zisla? Ali med szame vász je
prisla?

37. Csi sto stima, ka je pro-
rok, ali dühovni: naj szpozna;
ka vám pisem, kâ szo Goszpod-
nove zapôvidi.

38. Csi pa steri nezna: naj
szi nezna.

39. Záto, bratje, 'zelte prorokü-
vati; i gúcsati z jezikmine bránte.

40. Vsza naj sznáj'zno i pôleg
réda bodo.

XV. TÁL.

I. Od Krisztusovoga gori sztanenyá gvü-
snosztí, 1-15. II. Od násega téla gori
sztanenyá, 16-58.

I. 1. **N**a znánye vám pa dá-
jem, bratje, Evange-
liom; steroga szem vám naz-
viscsávao: steroga szte i vzéli,
v sterom i sztojíte.

2. Po sterom sze i zvelicsate:
csi, z káksov rêcsjôv szem ga
vám nazviscsávao, zdr'zíte;
nego csi szte zamám vervali.

3. Ár szem vám naj bole eto
vô dáo, ka szem i jasz vzéo:
kâ je Krisztus mr'u za grêhe
nase pôleg píszma.

4. I kâ je pokopan i kâ je gori
sztano na trétji dén pôleg pí-
szma.

5. I kâ sze je szkázao Kéfási:
potom i tim dvanájszetim.

6. Po tom sze je szkázao vecs
pét sztô bratom kcsaszi: z steri
ji vnogo escse zdaj 'zivé; niki
szo pa 'ze zászpali.

7. Po tom sze je szkázao Ja-
kubi: potom vszém Aposto-
lom.

8. Naj obszlédnyim pa zevszej,
liki od porodnosztí, sze jei me-
ni szkázao.

9. Ár szem jasz te naj ménsi
med Apostolmi: kí szem nej
vrêden, ka bi sze Apostol zvo-
jo; kâ szem preganyao czér-
kev Bo'zo.

10. Z miloscse Bo'ze szem pa, ka szem; i miloscsa nyegova vu meni je nej bila zamán; nego szem vecs od nyih vszej delao. Nej pa jasz: nego miloscsa Bo'za; stera je z menom.

11. Zátó, ali jasz, ali oni, tak prèdgame: i tak szte vervali.

12. Csi sze pa Krisztus prèdga; ka je od mrtvi gori sztano: kakda právijo niki med vami; kâ ti mrtvi gori sztanyá nega?

13. Csi pa ti mrtvi gori staneyá nega: ni Krisztus je ne gori sztano.

14. Csi je pa Krisztus nej sztano gori: zobsztom je tak prèdganye nase, zobsztom je i vera vasa.

15. Nájdemosz pa i kríviszvedoczke Bo'zi: kâ szmo szvedocsili od Bogá; kâ je gori zbüdo Krisztusa; steroga je nej zbüdo; csi sze ti mrtvi gori ne zbüdijo.

II. 16. Ár, csi sze mrtvi gori ne zbüdijo, niti Krisztus jej ne gori zbüdjeni.

17. Csi je pa Krisztus nej sztanogori: márna je vera vasa; escse szte vu grèhi vasi.

18. Zátó, i ki szo zászpali vu Krisztusi, zgübleni szo.

19. Csi vu etom 'zitki szamo vüpanye mámo vu Krisztusi, nevólnèsi szmo od vszej lüdi.

20. Zdaj je pa Krisztus gori sztano z mrtvi: prvotina tej, ki szo zászpali, vcsinyen.

15. Tál.

21. Ár, geto je po csloveki szmrt, i po csloveki je gori sztanyé ti mrtvi.

22. Ár, liki vu Ádami vszi mérajo: tak i vu Krisztusi sze vszi o'zivéjo.

23. Vszáksi pa vu lasztivnom rédi: prvotina je Krisztus; potom oni, kí szo Krisztusovi vu prísesztji nyegovom.

24. Po tom konec bode; gda tá dá králevsztvo Bôgi i Ocsi: gda na nikoj szprávi vsze poglavársztvo i vszo oblászt i môcs.

25. Ár more on kralüvati: dokecs ne dene vsze nepriátele pod nogé szvoje.

26. Teszlédnyi nepriátel szmrt sze na nikoj szprávi.

27. Ár je vsza podvrgao pod nogé nyegove. Gda pa veli, kâ szo vsza podvr'zena: ocsiveszno je; kâ je zvün toga, kí nyemi je vsza podvrgao.

28. Gda nyemi pa bodo vsza podvr'zena: teda sze i szám Szin podvr'ze tomi, kí je nyemi vsza podvrgao; naj bode Bôg vsze vu vszej.

29. Nacsi ka bi csinili ti okrsztсени nad mrtvimi: csi bi rêszan ti mrtvi gori ne sztanoli? Zakaj sze pa krsztsávajo nad mrtvimi?

30. Zakaj pa i mí pogíbamo vszákoj vöri.

31. Vszáki dén vméram po nasoj hváli; stero mám vu Krisztus Jezusi Goszpodni nasem.

32. Csi szem sze pôleg csloveka zdivjácsinov bojüvao vu Efezusi: ka mi valá; csi mrtvi gori ne sztánejo? Jejmo i pímo: ár vütro merjémo.

33. Ne dájte sze zapelati: hüda zgucsávanya szkvarijo dobre návade.

34. Prebüdte sze pravicsno i ne grêste. Ár niki neznajo Bogá. Na szramoto vám právim.

35. Ali ercsé sto: kakda sztánejo gori ti mrtvi? i v káksem têli napré prido?

36. Neszpameten: ti, ka széjas, ne o'zivé sze; nego, csi merjé.

37. I, ka széjas, ne széjas têlo, stero bode: nego gôlo zrno, trbê je znati psenicze, ali pa káksega drügoga szilja.

38. Bôg nyemi pa dáva têlo, kák scsé i vszáksemi szemeni lastzivno têlo.

39. Nej je vszáko meszó edná-cse meszó: nego drügo je cslovecse meszó, drügo je pa govenszko, drügo je pa ribje, drügo je pa fticsje.

40. Jeszo i nebeszka têla i zemelszka têla: ali drüga je ti nebeszki dika; drüga je pa ti zemelszki.

41. Drüga dika je szuncza, i drüga dika je mészecza, i drüga

dika je zvêzd: ár zvêzda od zvezde sze razlocsáva po diki.

42. Tak bode i gori sztanenyê ti mrtvi. Szêja sze vu szprjhnenyê, gori sztáne vu neszprjhnyenoszti.

43. Szêja sze vu nepostenyê: gori sztáne vu diki, Szêja sze vu nemocsnoszti: gori sztáne vu zmo'znoszti.

44. Szêja sze têlo telovno, gori sztáne têlo dühovno. Je têlo telovno: i je têlo dühovno.

45. Tak je i píszano: vcsinyen je prvi cslovik Ádam vu 'zivôcso düso; te szlédnyi Ádam pa na düh o'zivlenyá.

46. Ali nej je to prvo, dühovno; nego to telovno: potom pa to dühovno.

47. Prvi cslovik je z zemlé zemelszki: te drügi cslovik je pa Goszpôd z nebész.

48. Káksi je te zemelszki; táksi szo i ti zemelszki: i káksi je te nebeszki; táksi szo i ti nebeszki.

49. I, liki szmo noszili obráz toga zemelszkoga, tak noszmo i obráz toga nebeszkoga.

50. Tò pa právim, bratje; ká meszó i krv králevsztva Bo'zega ôroküvati nemre: niti szprjhnenyê neszprjhnyenoszt ôroküvati.

51. Ovo szkrovnoszt vám povêm: vszi isztina ne zaszpimo; vszi sze pa preobrnémo.

52. Brs vu ocsnom megnenyi, naszlédnyo trombönto (ár tromböntivali bodo) i ti mrtvi gori sztáno neszprjhli i mi sze preobrnémo.

53. Ár je potrèbno, naj to szprjhliivo oblicsé neszprjhliivoszt i to mrtelno oblicsé nemrtelnoszt.

54. Gda pa to szprjhliivo oblicsé neszprjhliivoszt i to mrtelno oblicsé nemrtelnoszt: teda sze zgodi ona rêcs, stera je píszana; po'zrèta je szmrt vu obládanyi.

55. Gde je tvoj, ô szmrt! 'zálecz? Gde je tvoje, ô pekel! obládanye?

56. 'Zálecz szmrti je pa grêh, môcs grêha je pa právda.

57. Ali hvála bojdi Bôgi; kí nám je dáó obládanya po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

58. Zátó, bratje moji lübléni, sztálni bojdté, negenyeni, obilni vu deliGoszpodnovom vszigdár, znajôcsi, ká ne bode zamán delo vase vu Goszpodni.

XVI. TÁL.

I. Od zbéricze na Jerusálemszki szvéczov potrèbsino, 1-5. Od vnesitelov csészti, 6-24.

I. 1. **O**d zbéricze pa tim szvé-tim na potrèbsino liki szem zrendelüvao gmajnam vu Galáczi: tak i ví csinte.

2. Prvi dén tjedna vszáki vasztá deni pri szebi szprávlavsi; ka sze nyemi dobro vídi: naj sze

15.16.Tál.

teda, gda pridem, zbéricze ne po-bérájo.

3. Gda pa pridem: sterekolibodte stímali szpodobne po líszt; té poslem; naj neszéjo tô miloscsó vaso vu Jerusálem.

4. Csi je pa vrédno i meni idti: naj pojdo z menom.

5. Sô bom pa k vám: gda bom sô po Maczedonii (ár bom po Maczedonii sô.)

II. 6. Pri vász pa lèhko osztánem; ali i prezimávao bodem: naj me ví szprevodite; kamakoli bom sô.

7. Ár nescem vász zdaj vu prèkidènyi viditi: vü pam sze pa; ka nikeliko vrèmena pri vász osztánem: csi bode Goszpôd steo.

8. Osztánem pa vu Efezusi do Riszáo.

9. Ár szo sze mi dveri odprle velike i mocsne, i protivnikov je vnogo.

10. Csi pa pride Timotheus: glédajte, naj brezi sztráha bode pri vász. Ár delo Goszpodnovo dela; liki i jasz.

11. Naj ga zátó sto ne zavr'ze. Szprevodte ga pa vu méri; naj pride k meni: ár ga csákam z bratmi vrét.

12. Od Apollósa brata pa znájte: ka szem ga doszta proszo; najde k vám z bratmi. Ali nigdár je ne bio té vôle; ka bi zdaj sô. Sô de pa; gda priliko nájde.

13. Verosztűjte, sztojte vu verimo'zjé bojdte i mocsni bojdte.

14. Vsza vasa sze naj vu lűbénosztí godíjo.

15. Proszim pa vasz, bratje; znájte hi'zo Stevanovo; ká je prvotina Achaie, i na szlű'zbo tim szvétim szo sze pódali.

16. Naj i vi podáni bodete táksim i vszákomi pomágajócsemi i delajócsemi.

17. Veszelim sze pa nad prísestjem Stevana i Fortunátusa i Achaika: ká szo vase zmenkanye tej szpunili.

18. Ár szo szpokoji moj i vas dűh. Zátó znájte tákse v postenyè dr'zati.

19. Pozdrávlajo vász gmajne A'zie. Pozdrávlajo vász vu Go-

szpodni vnogo Akvila i Priszczilla szpráviscsom vrét, stero je vu nyidva hi'zi.

20. Pozdrávlajo vász bratje vszi. Pozdravte eden drűgoga vu szvétom küssűvanyi.

21. Pozdrávlanye z mojav rokòv Pavlovov pizano.

22. Csi sto ne lűbi Goszpon Jezus Krisztusa: preklėti bojdí, máran atha.

23. Miloscsa Goszpon Jezus Krisztusa bojdí z vami.

24. Lűbézen moja zevszèmi vami vu Krisztus Jezusi, Amen.

K Korinthusánczom prviliszt pizani od meszta Filippis; poszlani pa po Stevani i Fortunátusi i Achaiki i Timotheusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

II. K KORINTHUSÁNCZOM
PISZANI LIST.

I. TÁL.

I. Predgovor i poklon, 1-2. II. Bogá hváli za volo trósta, 3-14. III. Zrok ká'ze, zakaj je nej mogao k nyim pridti, 15-24.

I. 1. Pavel Apostol Jezus Krisztusov po vòli Bo'zój i Timotheus brat gmajni Bo'zój,

stera je vu Korinthusi zevszèmi szvétimi, kí szo vu czèloj Acháji.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocse nasega i Goszpon Jezus Krisztusa.

II. 3. Blagoszlovlen je Bòg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa

Krisztusa, Ocsa szmilenoszt i Bôg vszega obeszeljá.

4. Kí nász obeszeljávu vszoj nasoj nevôli, da bi i mí mogli obeszeljávat i vu vszákoj nevôli bodôcse, po obeszeljávani, szkim sze i mí od Bogá obeszeljávam o.

5. Naj, kak obiljávalo trplénja Krisztusova v nami, tak po Krisztusi obiljávu i obeszeljávanje nase.

6. Ali sze pa nevôliemo; na vase obeszeljávanje i zvelicsanje je; stero sze dela vu znássanyi tisztínevôl, sterei mí trpímo: ali sze obeszeljávam o; na vase obeszeljávanje i zvelicsanje je.

7. I vüpanye nase je mocsno za vász, znajôcsi; kâ, liki szte tálniczke trplénja, tak i obeszeljávanja.

8. Ár nescsemo, ka bi neznali, bratje, nase nevôle, stera sze je nám pripetila vu A'zii; kâ szmo vö zmertüka po'zmécsani bili i vise môcsi tak; da szmo i v'zivotí nasem dvojili.

9. Ali i mí szami v szebi szmo'ze szmrti szôdbo meli: naj sze ne vüpamo vu szebi; nego vu Bôgi; kí mrtve gori zbüdjávu.

10. Kí nász je z tákse szmrti oszlôbodo i oszlôbodjávu: v kom sze vüpamo; kâ nász i potom oszlôbodi.

11. Pomágajôcsi i ví zmolitvov 1. Tál.

za nász; naj z vnôgi oszob dár nám dáni po vnôgi sze dá hvála za nász.

12. Ár je hvála-nasa eta, szvedôsztvo dúsnevészti nase: kâ szmo sze vu Bo'zoj prosztôcsi i csisztôcsi, nej vu modrôszti telovnoj, nego vu miloscsi Bo'zoj, obracsali na szvét i; naj bole pa pri vász.

13. Ár drüga vám ne pisemo: nego tó; ka cstéte i ka znáte. Vü-pam sze pa; kâ i notrí do koncza znali bodte.

14. Liki szte i szpoznali nász z ednoga tála: kâ szmo vasa hvála, liki i ví nasa vu dnévi Goszpon Jezusovom.

III. 15. I sztôv vüpaznosztjov szem steo k vám idti oprvics; naj drügo miloscsó máte.

16. I po vász prêk idti vu Maczedonijo i pá z Maczedonie idti k vám i po vász sze szprevájati vu Judeo.

17. Tô záto premislávajôcsi jeli szem zlêhkôcsov 'zivo? Ali, stera premislávam, pôleg têla premislávam: naj bode pri meni tak, tak, i nej nej?

18. Veren je pa Bôg: kâ je rêcs nasa k vám nej bila tak i nej.

19. Ár je Szin Bo'zi Jezus Krisztus, kí je med vami po nami predgani, po meni i Szilvánusi i Timotheusi, nej bio tak i nej; nego je bio tak vu nyem.

20. (Árvszaksa obezsanya Bo-
'za szo vu nyem tak i vu nyemi
amen) Bôgi na diko po nász.

21. Té pa, kí nász z vami vrét
potrdjáva vu Krisztusa i nama-
zao je nász, je Bôg.

22. Kí je i zapecsato nász i dáó
je zádavo Dühá szvétoga vu szr-
czá nasa.

23. Jasz pa szvedoka Bogá zo-
vém na mojo düso: kâ szem vász
milüvao; kâ szem do eti máó nej
sô v Korinthus.

24. Nej, ka bi kralüvao nad va-
sov verov: nego, ka szmo po-
mocsniczke radoszti vase. Ár vu
veri sztojíte.

II. TÁL.

I. Zrok, zakaj je ráj pizsao, liki ka bi
szám sô k nyim, 1-4. II. Proszi je,
naj toga vö vr'zenoga grêsuika na
záj vzemejo, 5-11. III. Právi Apo-
stolje szo disanye Krisztusovo, 12-17.

I. 1. **E**to szem pa vu szebi szô-
do: naj neidem k vám
pá vu dreszélnošti.

2. Ár csi vász jasz razdresze-
lim: sto je, kí méné obeszelí; ne-
go razdreszéljeni od méne.

3. I pizsao szem vám tô iszto:
naj, gda k vám pridem, nemam
'zaloszti od oni, nad sterimi bi
sze meo radüvati zavüpavsi sze
na vász vsze; kâ je moja radoszt
vszê vász.

4. Ár szem vám z vnôge nevôlei
sztiszkávanya szrczá pizsao po
vnôgi szkuzáj: nej, ka bi sze

dreszelili; nego, ka bi lübézen
szpoznali; stero obilno mám k
vám.

II. 5. Csi je pa sto razdrészelo:
nej je méné razdrészelo, nego
ztála; naj vász vsze doli ne po-
té'zim.

6. Zadoszta je táksemi eto od
vnôgi káranye.

7. Tak naj prôti bole nyemi vi
odpiztíte i obeszelite ga: naj
szekak szprevelikov 'zalosztjov
ne vtopi té táksi.

8. Záto proszim vász: szká'zte
nyemi tô lübézen.

9. Ár szem záto i pizsao; naj
vász szpoznam po vardévanyi:
csi szte na vsza pokorni.

10. Komi pa kâ vi odpüsztíte: i
jasz nyemi odpüsztim. Ár, csi
szem i jasz kâ odpüsztó, komi
szem odpüsztó: za vász volo
szem odpüsztó pred Krisztuso-
vim líczom; naj sze ne vkanimo
od Satana.

11. Ár známo nyegova mislê-
nya.

III. 12. Gda szem pa prisao vu
Troado na Krisztusovoga Evan-
gelioma nazviscsávanye, i dveri
szo mi odprte bilé vu Goszpo-
dni: dönok szem nej meo gmaha
v dühi mojem; ka szem nej naj-
sao Titusa brata mojega.

13. Nego szlobô szem vzéo od
nyih i vö szem sô vu Maczedo-
nio.

14. Ali bojdi Bôgi hvála, ki vszigdár nám obládanye dá vu Krisztusi, i dísanje znanoszti szvoje nazviscsáva po nász vszákóm meszti.

15. Ár szmo Krisztusovo dobro dísanje Bôgi v oni, ki sze zvelicsajo: i v oni, ki sze szkvarijo.

16. Etim isztina dihalo szmrti na szmrt: onim pa dihalo 'zitka na 'zitek. Ali sto je k etim szpoben?

17. Ár nej szmo, liki vnôgi, ka bi krčsmárili rêcs Bo'zo: nego, liki z csisztôcse, nego, liki z Bogá pred Bogom vu Krisztusi, guscímo.

III. TÁL.

I. Korinthusáncsarje szo Apostolov líszt, 1-3. II. Na dobro szpodobne nász Bôg csini, 4-6. III. Evangelioma szlű'zba od právde szlű'zbe je odicsenêsa, 7-18.

I. 1. **Z**acsnemó pá szamí szebé preporácsati? Ali potrebüjemo, liki niki, preporácsani lisztôvk vám? ali od vász preporácsani k drügim?

2. Nas liszt szte ví píszani vu szrczáj nasi: steroga znájo i stéjo vszi lűdjé.

3. Geto je ocsiveszno: ka szte liszt Krisztusov po nasoj szlű'zbi szprávleni, píszani nej z csrnilom; nego z Dűhom 'zivoga Bogá: nej, na kameni táblaj, nego na meszni táblaj szrczá.

2.3.Tál.

II. 4. Vűpanye pa tákse mámo po Krisztusi k Bôgi:

5. Nej ká bi szpodobni bili szamí od szébe miszliti ká, liki szamí z szébe: nego szpodobnoszt nasa je z Bogá.

6. Kí je i szpodobne nász vcsino szluge nôvoga Zákona, nej píszka;nego dűhá. Ár píszk v mori: dűh pa o'zivi.

III. 7. Csi je pa szlű'zba szmrti vu píszkaj, stera je osznovlena v kameni táblaj, vu táksoj díki bila; da szo nej mogli glédati szinovje Izraelszki na lícze Môsesovo za volo dike lícza nyegovoga, stera je prêdôcsa bila:

8. Kakda bi ne bila bole szlű'zba dűhá vu díki?

9. Ár csi je szlű'zba preklésztva díka: od koga bole obiljáva szlű'zba praviczje vu díki?

10. Ár i tó odicseno nej je bilô odicseno v tom táli za volo prevelike díke.

11. Ár csi je tó preminôcse odicseno bilô: od koga bole tó, stero osztáne, je vu díki?

12. Imajôcsi záto tákso vűpažen z velikov szrcsnosztjov 'zivémo v gucsi.

13. I nej liki je Môses djáo pokrivalo na obráz szvoj, dabi ne vidili szinovje Izraelszki na konecz toga preminôcsega.

14. Ali obtrdjene szo pámeti nyihove. Ár notri do denésnyega

dnéva pokrivalo nad cstényem sztároga Zákona neodkrito osztanyüje: stero sze vu Krisztusi kraj jemlé.

15. Ali do denésnyega dnéva, gda cstéjo Môsesa, pokrivalo nad szrczom nyihovim le'zi.

16. Gda sze pa sto obrné k Goszpodni: teda sze kraj vzeme pokrivalo.

17. Goszpôd je pa Düh. Gde je pa Goszpodnov Düh: tam je szloboscina.

18. Mi pa vszi z odkritim liczom Goszpodново díko liki v gledali glédajôcsi v tisztí obráz sze premínyávamo od díke na díko, liki od Goszpodnovoga Dühá.

IV. TÁL.

I. Právi, ka ne hénja glásziti Evangeliom: csi gli vnôgi ne verjejo, 1-4.

II. Káksi szo z nôtra i z vûna právi Apostolje? 5 11. III. Ka nász na mírovno trplénje nadigávati more? 12-18.

I. 1. **Z**áto, da eto szlû'zbo mámo, liki szmo milosceso dôbili, ne pomenkávamo.

2. Nego odmetávamo szkrivna dela szramôte i ne hodino vu jálnosztí; niti ne mészamo rêcs Bo'zo: nego z ocsivesznosztjov i sztine preporácsamo szamí szebé pri vszój dúsnojavészti lüdi pred Bôgom.

3. Csi je pa i zakriti nas Evangeliom, pred têmei je zakriti; kí sze szkvarijo.

4. Vu steri je Bôg etoga szvétá

oszlêpo pámeti ti neverni: naj nyim ne szvétí szvetloszt Evangeliuma díke Krisztusove; kí je Bo'zi kêp.

II. 5. Ár ne prêdgamo szamí szebé: nego Krisztus Jezusa Goszpôda, szamí szebé pa szluge vase po Jezusi.

6. Kâ Bôg, kí je velo z kmicze szvetloszt szíjati, je té, kí je szíjao vu szrczáj nasi na preszvecsenyé szpoznánya díke Bo'ze vu obrázi Jezus Krisztusa.

7. Mámo pa té kincs vu csrepnyeni poszôdaj: dosztójnoszt môcsi Bo'za bode, i nej z nász.

8. Vu vszem sze sztíszkávamo; ali ne sztízsznemo sze: dvojimo, ali ne zdvojimo.

9. Pregányamo sze; ali ne nihámo sze: te'zimo sze; ali ne pogübímo sze.

10. Vszigdár vmárjenyé Goszpon Jezusa vu téli okôli noszimo: naj sze i 'zítek Jezusov vu téli nasem szká'ze.

11. Ár sze mi 'zivôcsi vszeszkôsz na szmrt dávamo za volo Jezusa: naj sze i 'zítek Jezusov szká'ze vu mrtlnom téli nasem.

III. 12. Etak tak szmrt v nami dela; 'zítek pa vu vami.

13. Da pa mámo toga isztoga Dühá vere pôleg onoga, ka je píszano: vervao szem, záto szem gúcsao: i mí verjemo, záto i gúcsimo.

14. Znajôcsi, kâ, kí je zbûdo Goszpon Jezusa, i nâsz po Jezusi zbûdí i zvami vrét naprê پوستاڤي.

15. Âreta vsza za vâso volo bodo: naj miloscsa obiljâvajôcsa po vnôgi hvâlo zdávanyi bole obiljâva na diko Bo'zo.

16. Zâto nepomenkamo: nego, csi sze i vûnêsnyinas cslovik z-rûsâva, dônok te znotrêsnyi sze ponâvla od dnêva do dnêva.

17. Âr ta ocsnomegnyena lèhkôta trplênja nasega jáko preveliko vekivecsno 'zmécsavo dike nám szprâvla.

18. Âr mí ne glédamo ta vidôcsa; nego ta nevidôcsa. Âr ta vidôcsa szo do csasza: te nevidôcsa szo pa vekivecsna.

V. TÁL.

I. Vto nebeszko hi'zo idti trbê 'zeleti, 1-10. II. Pascsi sze i drûge tâ pripeleti, 11-21.

I. 1. **A**r znâmo: kâ, csi sze zemelszke nase hi'ze sztânek raspisztí, czimper od Bogá mámo, hi'zo brezi rôk naprávlno, vekivecsno vu nebészaj.

2. Âr i v tom zdühâvamo: ka sze scsêmo v prebivâlescse nase, stero je z nebész, gori oblêcsti.

3. Csi sze li oblecseni, i nej nâgi, nâjdemo.

4. Âr, kí szmo vetom sztânki, zdühâvamo pod bremenom zâto,

4.5. Tál.

ka sze nescsemo szlêcsti, nego gori oblêcsti: naj sze po'zré mr-telnoszt od 'zitka.

5. Kí je pa nâsz na tô szpravo: je Bôg; kí nám je dâo i zâdavo Dühâ.

6. Vûpamo sze tak vszigdâr i znâmo: kâ, dokecs vu têli, kak tûhênczi, hodimo, dalecs szmo kraj od Goszpodna.

7. (Âr po veri hodimo: nej po vidênji.)

8. Vûpamo sze pa i scsêmo sze bole vö zoszeli z têla i prebivati pri Goszpodni.

9. Zâto sze i pascsimo; ali szmo v têli prebivajôcsi, ali sze pa vö szelimo: naj nyemi vugodni bodemo.

10. Âr sze je nám vszêm potrêbno pred Krisztusovim szodczkim sztôczom szkázati: naj prime vszâksi, ka je po têli csinio pôleg togaka je delao, ali dobro, ali hûdo.

II. 11. Znajôcsi tak sztrâjh Bo'zi, lûdí rátamo: Bôgi szmo pa ocsiveszni. Vûpam sze pa; ka szmo i vu vâsi dûsnivêsztaj ocsiveszni.

12. Âr ne preporâcsamo vám pá szamí szebé: nego vám priliko dávamo hvâle nad nami; naj máte kâ prôti têm, kí sze vu obrâzi hvâlijo, i nej szrczá.

13. Âr ali blâznijemo, Bôgi blâ-

znijemo: ali csednűjemo, vam csednűjemo.

14. Ár Krisztusova lűbėznoszt nasz sztiszkáva.

15. Kakti one, ki tő szōdimo: kà, csi je eden za vsze mro, tak szo vszi mrlí. Iza vsze je mro: najti 'zivōcsi vecs ne 'zivėjo szebi; nego tomi, kí je za nyé mro i gori sztano.

16. Zátó mí od etoga máo niko-ga neznamo pōleg tēla. Csi szmo paiszpoznałi pōleg tēla Krisztusa: ali zdaj ga vecs ne poznano.

17. Zátó csi je sto vu Krisztusi; nōvo sztvorjený je: ta sztára szo prēsła, ovo vsza szo nōva vcsinyena.

18. Tá pa vsza szo od Bogá; kí nász je szebom zméro po Jezus Krisztusi i dáo nám je szlű'zbo zmérjený.

19. Da geto je Bōg bio vu Krisztusi, zméro je ete szvėt szebom i nejnyemije notriracsúnao presztoplený nyegova; i polo-'zo je vu nász rēcš toga fti-sanya.

20. Za Krisztusa tak v poszel-sztvi hodēcsi, liki da bi sze vam Bōg molo po nasz, proszimo za Krisztusa, zmérte sze z Bogom.

21. Ár onoga, ki je nej znao grēha, je za nász grēh vcsino: naj mi bodemo pravicza Bo'za vu nyem.

VI. TÁL.

I. Bisztri je na evangelicsánszki 'zítek 1-13. II. Prepovidáva nyim sztimi ne-vernimi tiváristvo, 14-18.

I. 1. **D**a pa vkűp delamo: opo-mínamo vász: naj za-mán miloscsó Bo'zo ne vzemete.

2. Ár právi: vu priétnom vrēmeni szem te poszlűjhno; i vu dnévi zvelicsanya szem te pomogao. Ovo zdaj je vrēmen priétno; ovo zdaj je dén zvelicsanya.

3. Nikomi nikse v nikom ne dá-vajmo potikávanye, naj sze ne grajá nasa szlű'zba.

4. Nego sze vu vszem preporá-csajmo, liki Bo'zi szlű'zbeniczke vu vnōgom znásanyi, vu nevo-láj, vu potrēbcsinaj, vu sztiszká-vanyaj.

5. Vu 'zlakaj, vu temniczaj, vu sztanenyáj, vu delaj, vu veru-sztűvanyaj, vu posztěj.

6. Vu csisztōcsi, vu znányi, vu trplivoszti, vu dobrotivoszti, vu Sz. Dűhi, vu nezkazlívnoj lűbė-znoszti.

7. Vu isztine rēcši, vu Bo'zōj mōcsi, po ro'zjē pravicze z dē-szne i z lēve sztráni.

8. Po diki i nepostený, po hűdi i dobri glászi, liki zapelávczí, i dōnok isztinszki.

9. Liki neznani, i dōnok znáni: liki vmérájōcsi, i ovo 'živemo: liki scsukani i dōnok nej vmor-jeni.

10. Liki 'zalosztni, vszigdár sze pa radüvajôcsi: liki szirmácze, vnôge pa obogativsi: liki nikaj nemajôcsi, i vszâksim lâdajôcsi.

11. Vûszta nasa szo sze odprla k vám, ó Korinthusânczi! szrczé nase je razsêrjeno.

12. Nej szte vôszki v nami; vôszki szte pa vu szrczâj vasi.

13. Na meszto nazâj dâne plâcse, liki szinom velim; razsêrte sze i ví vu szrczâj vasi k nám.

II. 14. Ne vozte lûczki járem z nevernimi. Ar kâksi tál má pravicza z nepravdenosztjov? I kâkse je obcsinsztvo szvetlostzi i kmicze?

15. I kak sze gliha Krisztus z Beliâlom? Ali kâksi tál je toga vernoga z nevernim.

16. Alike je za 'zlo'zenyé Czerkvi Bo'ze zbolvanmi? Ar szte ví Czerkev'zivoga Bogâ: liki je erkao Bôg; kâ bom v nyih prebívao i med nyimi bom hodo; i bom nyim Bôg, i oni bodo meni lûdsztvo.

17. Záto vôidite od nyih i odlôcste sze, veli Goszpôd, i necisztoga sze ne doteknite; i jász vász gori vmemem.

18. I bom vám za Ocsó i ví bodete meni za Szini i cseri: právi te vszamogôcsi Goszpôd.

6.7.Tál.

VII. TÁL.

I. I na dale opomina na Sz. 'zítek, 1-3.

II. Veszeli sze, ka nyim je po sztrâjfanyi dühovno 'zaloszt szpravo, 4 12. III. 'Zaloszt nyihova je i Titusi na radoszt bila, 13-16.

I. 1. **Z**áto táksa obecsanya da mámo, lübléni; ocsisztimo sze od vsze rû'znosztitêla i dühá dokoncsávajôcsi poszvecsenyé nase vu Bogâ bojaznoszti.

2. Primte nász: nikomi szmo nepraviczó nej vcsínili; nikoga szmo nejszkvârili; níkoga szmo nej vkanili.

3. Neprávim eto vám na szkvârjenyé. Ár szem 'ze naprê erkao: kâ szte vu szrczâj nasi tak, da szmo gotovi zvami vrét mrêti i 'ziveti.

II. 4. Doszta szrcsnosztimám k vám gúcsati doszta hvále nadvami: napunyen szem z obeszeljom: jáko obiljávam z radosztjov vu vszój nasój nevôli.

5. Ár, gda szmo sli vu Maczedonijo, níksi gmajh je nej melo têlo nase: nego vu vszem szmo sztiszkávani. Zvüna vojszküvanya; z nôtra pa sztrâhi.

6. Ali Bôg, ki te ponizne obeszeljáva, obészelo je nász po Titusa k nám pridényi.

7. Nej szamo pa vu pridényi nyegovom: nego i vu obeszeljávanyi; sterím je obeszeljeni nad

vaminazviscsávajôcsi nám vase 'zelênnye, vase jôkanye, vaso lûbénoszt, nad menom tak; da szem sze escse bole radüvao.

8. Ár, csi szem vász i razdrészelo po liszti, nej mi je 'zao; csi mi je gli 'zao bilô. Ár vidim; kâ vász je tisztli liszt, csi gli do csa-sza, razdrészelo.

9. Zdaj sze pa radüjem, nej kâ szte razdreszéljeni bili: nego ka szterazdreszéljeni na pokôro. Ár szte razdreszéljeni pôleg Bogá tak; da szte v nikakso skodo nej prisli po nasz.

10. Ár pôleg Bogá 'zaloszt pokôro na zvelicsanye nepo'zalûvano dela: toga szvétâ 'zaloszt pa szmrt dela.

11. Ár ovo tô iszto, ka szte pôleg Bogá razdreszéljeni bili, kâkso gedrnoszt je delalo vu vami? k tomi i zagovor, i csemére, i sztrájh, i 'zelênnye i vrêl, i zado-mescsávanye? Vu vszem szte pokazali: kâ szte v tom deli csí-szti.

12. Zâto csi szem vám gli písao: dönok nej za volo nepraviczô delajôcsega; niti za volo nepraviczô trpécsega; nego za toga volo, naj sze szká'ze nasa gedrnoszt nad vami pri vasz i pred Bogom.

III. 13. Zâto szmo sze obészeli nad vasim obeszeljom. Obilnèse pa escse szmo szeradüvali

nad radosztjov Titusa: kâ sze je raszhlâdo dûh nyegov odevszê vász.

14. Ár, csi szem sze v kom pred nyim z vami hvâlo, nej szem sze oszramôto: nego, liki szmo vám vsza vu isztini gúcsali, tak i hvâla nasa od Titusa sze je za isztinszko najsla.

15. Iszrczé nyegovo je obilnèse k vám: gda sze szpomína vszê vász bôganya, i kak szte ga z bojaznosztjov i sztrahotov prijali.

16. Radüjem sze zâto: kâ sze vu vszem na vász zavüepam.

VIII. TÁL.

I. Opomina je na álmstvo, 1-15. II. Imenüjê one, po kê sze álmstvo má poszlati, 16-24.

I. 1. **N**a znanye pa vám dâmo bratje, miloscsô Bo'zo; stera je dâna gmajnam Maczedonsz kim.

2. Kâ je vu vnôgom vardêvanyi nevôle rászla obilnoszt radoszti nyihove i pôleg globocsine szirromastvo nyihovo je obiljávalo vu bogásztvi prôsztoszti nyihove.

3. Ár pôleg premôcsi, szvedocsim i vise premôcsi, szo gotovi bili.

4. Z vnôgov prosnyov proszêcsi nász: ka bi miloscsô i obcsinsztvo szlû'zbe na szvétê dâno k szebi vzéli.

5. I nej, liki szmo sze vüpali:

7.8. Tál.

nego szo szamí szebé dáli prvle Goszpodni, potom i nám po vòli Bo'zój.

6. Naj mi opominamo Titusa; da, liki je prvle zácsao, tak i dokoncsa pri vasz i tô miloscso.

7. Da, liki vu vszêm obiljávate vu veri i rècsi i znányi i vszákøj gedrnosztli i zvasov k nám lübéznosztjov, tak i vu toj miloscsi obiljávajte.

8. Ne právim pôleg zapôvidi: nego naj po drügi gedrnosztli i vase lübéznosztli csisztôcso var-denem.

9. Ár znáte miloscso Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa; ka je za vász sziromák vcsinyen bogat bodôcsi: naj ví'z nyegovim sziromastvom obogátite.

10. I tanács vám v tom dávam. Ár tô vám valá: kí szte nej szamo csiniti; nego i steti pred tèm zácsali v preminôcsem leti.

11. Zdaj pa i csinênnye dokoncsajte: da, liki je gotovábila vola, tak i dokoncsanye z toga, ka máte.

12. Ár, csi je gotova vola, pôleg toga, ka má, priêten je Cslovik; nej pôleg onoga, ka nema.

13. Ár nescsem naj drügi lèhkôcso, ví pa teskôcso, máte: nego naj sze z ednákcse vu vezdásnyem vrêmeni vasa obilnoszt vu nyihovom zmenkanyi szká'ze.

8.Tál.

14. Naj i nyihova obilnoszt vám bode vu vašem zmenkanyi k pomôcsi tak; da bode ednákoszt.

15. Liki je píszano: kí je vno-go nábrao, nej je obiljávae: i kí je malo nábrao, nej je meo menyé.

16. Hvála pa Bôgi: kí je tô gedrnoszt dáo nad vami vu szrczé Titusa.

17. Kâ je isztina opominanye rad príjao: gedrnêsi pa bodôcsi z dobre vôle je sô k vám.

18. Poszlali szmo pa 'z nyim vrêt brata: kí má hválo vu Evan-geliomi po vszê gmajnaj.

19. Nej szamo tô pa; nego ináto je odlocsen od gmajn; naj nasega pôtniküvanya tiváris bode z tisztov miloscsov, stera sze szlû'zi od nász na tisztoga Goszpôda díko i na hválo vasoj dobroy vòli.

20. Ogibajôcsi sze toga; naj nasz sto ne grajá vu toj obilnosztli, stera sze od nász szlû'zi.

21. Liki kí dobra dela szprávla-mo nej szamo pred Goszpodnom; nego i pred lüdmi.

22. Poszlali szmo pa 'z nyimi bratanasega, sterogaszmo szkûszili vu vnôgom dugoványi vno-gokrát gedrnoga bodôcsega; zdaj pa doszta gedrnêsega po velikoj vü paznosztli k vám.

23. Ali szi od Titusa, bojdi gucs, moj tiváris je, i med vami z me-

nom vrét delavec; ali od bratov nasi, Apostolje szo gmajn i dika Krisztusova.

24. Zátó szkázanye lübéznosztli vase i nase hvále nad vami szkázte k nyim i pred gmajnami.

IX. TÁL.

Od álmostva, 1-15.

1. Á r od szlű'zbe, stera sze prika'zűje tim szvétim iszti-na, ka mi je nej potrèbno vám píszi.

2. Á r znám gotvoszt vaso, z koterov sze od vász hválim Maczedonicsánczom; kâ je Achaia gotova od lájnsnyega leta, i vasa pobo'znoszt je vnôge nadignola.

3. Poszlao szem pa ete brate; naj hvála nasa nad vami zamán ne bode v tom táli; da, kak szem pravo, gotovi bojdite.

4. Najsze kak, csi z menom pridó Maczedonicsánczi i nájdejo vász nepriprávlene, ne oszramotimo (naj ne ercsém vi) vu toj sztálnosztli te hvále.

5. Potrèbno sze mi je zátó vidilo opomenôti brate: kâ bi naprè sli k vám, i pripravili bi naprè obezsano zbériczo vaso; naj gotova bode tak, liki dobrolna zbéricza, i nej liki szkópósz.

6. Tô pa velim: kí szkôpo szêja, szkôpo bode i'zeo: i, kishêja

vu blagoszlovi, vu blagoszlovi bode i'zeo.

7. Vszáksi, kak je gori djáo v szrczi: nej z 'zalosztli, ali z primárjanya. Á r veszeloga dávcza lübi Bôg.

8. Zmo'zen je pa Bôg vcsiniti; naj vsza miloscsa obiljáva na vász: da vu vszem vszigdár vszo zadovolnoszt majôcsi obiljávate na vsze dobro delo.

9. (Liki je píszano: raszipávao je, dáó je sziromákom; praviczá nyegova osztáne na vekke.

10. Kípa dáva szemenszêjácsi: naj vám dá i krüha na jêsztvino; i povnô'za szêtvo vaso, i vcsini, darasztérasenyépravicze vase.)

11. I vu vszem obogátite na vszo prosztôcso; stera dela po nasz: naj sze Bôgi hvála dâje.

12. Á r szlű'zba toga áldova nej szamo dopuni zmenkanya ti szvéti: nego i obiljáva po vnôgi hválo zdávanyaj Bôgi.

13. Gdapovardévanyi ete szlű'zbe dicsijo Bogá nad bôganyem glihanya vasega z Krisztusovim Évangeliomom i nad prosztôcsov obcsinsztva vu nyé i vu vsze.

14. I vu nyih molitvi za vász; kí vász 'zelêjo za volo obilne miloscsa Bo'ze, stera je vu vami.

15. Hvála pa Bôgi za nezgovorjeni dár nyegov.

X. TÁL.

I. Zagovářja sze prôti krivim Apostolom. 1-11. II. Méri sze k mertüki od Bogá dánomi, 12-18.

I. 1. **S**zám pa jasz Pavel proszim vász po krotkoszti i milosztivnoszti Krisztusovoj, kí szem nazôcsi ísztina ponizen med vami, ôzdalecs szem pa szrcsen k vám.

2. Proszim pa vász: naj sze nazôsci bodôsci ne podrasztim zvüpaznosztjov, z sterov miszlim ka szmejím prôti níkim; ki tak miszlijo od nász; líki, da bi pôleg têla hodili.

3. Ár, csi gli vu têli hodimo; dönok sze pôleg têla ne vojszküjemo.

4. (Ár ro'zjé nasega vojszküvanya je nej telovno: nego zmo'zno v Bôgi na porüsanye trdni mejszt.

5. Szkim rüsimo pomislávanya i vszo vizokoszt, stera sze zvisáva prôti szpoznanyi Bo'zemi: i vlovleno pelamo vszo miszel na pokornoszt Krisztusi.

6. I gotovo mámo zadomescsávanye prôti vszój neokornoszt: gda sze szpuni vasa pokornoszt.

7. Tá pred oscmí glédate li? Csi je sto gvüsen; ka je Krisztusov: té sze naj zmiszli szám vu szebi; kaj, líki je on Krisztusov, tak szmo i mí Krisztusovi.

10. Tál.

8. Ár, csi bom sze i obilnêse ká hválo znasov oblásztjov, stero nám je dáó Goszpód na pobôgsávanye i nej na opüscsávanye vase, ne oszramotim sze.

9. Naj sze ne vidim: líki da bi vász sztraso po lisztáj.

10. Ká lisztovje ísztina, praj, szo'zmetni i zmo'zni: ocšivesznoszt pa têla je nemocsna i rêcs za nikoj.

11. Kí je táksi: naj premiszli; kaj, káksi szmo vrêsci po lisztáj ôzdalecs, táksi szmo i nazôcsi vu deli.

II. 12. Ár sze ne szmejmo k tême dëvati, ali priglihávati: ki sze szami hválíjo. Ali tiszti, ki szami szebé vu szebi mérijo i szemiszebék szebi priglihávajo, níkaj ne razmíjo.

13. Mí szepa brezi mertüka ne hválímo: nege pôleg mertüka regule, stero nám je Bôg vdêlo na mero; da szmo i notri do vász doszégno.

14. Ár nej, líki da bi ne doszégno k vám, sze nategüjemo: ár i do vász szmo prisli vu Krisztusovom Evangeliomi.

15. Ne hválímo sze brezi mertüka vu lüczki delaj: vüpanye pa mámo, kaj, gda zraszté vera vasa, po vami sze zviszímo pôleg regule nase, na obilnoszt.

16. Naj sze i tam vtiszti dr'zélaj, stere szo od vász tá prêk,

Evangeliom nazviscsáva; naj sze vu lüczkoj reguli, liki v tiszti, steraszo ze gotova, ne hválimo.

17. Kí sze pa hváli: vu Goszpodni sze naj hváli.

18. Ár je nej tiszti, ki szám széb hváli, szküsseni: nego, sterga Goszpód hváli.

XI. TÁL.

Pavlova I. lübézen k Korinthusánczom próti krivim Apostolom, I-16. II. Póuiznoszt próti gizdoszti krivi Apostolov. 17-33.

I. 1. **B**ár da bi me trpeli edno malo vu neszpametnoszti mojoj: liki me i trpite.

2. Ár milüjem vász z Bo'zim milüvanyem. Ár szem vász zárôcso ednomi mô'zi: da bi vász csi-szto dévojko posztaviti mogo Krisztusi.

3. Bojim sze pa; naj szekak, liki je kacsá Evo vkanila vu jálnoszti szvojoj, tak ne szkvarijo miszli vase zapelane od prôsztoszti, stera je vu Krisztusi.

4. Ár, csi bi sto pridôcs drügo-ga Jezusa predgao, steroga szmo nej predgali; ali bi drügoga Dühá vzéli, steroga szte nej vzéli; ali drügi Evangeliom, steroga szte nej vzéli, dobro bi ga znásali.

5. Ár stimam: ka szem v nikom nej ménsi od ti naj véksi Apostolov.

6. Csi szem pa prôszti vu rêcsi: dönok nej szem vu znányi; nego vu vszem szmo ocsiveszni vszegavêcs med vami.

7. Ali grêh szem vcsino: ka szem szám szebé ponízo, naj sze ví zviszite; kâ szem vám zobsztom Evangeliom Bo'zi glászo?

8. Drüge gmaïne szem szlêkao gda szem od nyih nájem vzéo; da bi vám szlû'zo: i pri vász bodôcsi i prebívajôcsi, nad nikim szem nej le'zao.

9. Ár zmenkanye moje szo dopunili bratje; ki szo prisli od Maczedonie. I vszâkom deli szem sze tak dr'zao, i escse na dale bodem sze dr'zao: naj vám na 'zmécsavo ne bodem.

10. Je isztina Krisztusova vu meni: kâ sze mi tá hvála ne zatekne vu krajinaj Achaie.

11. Zakaj? Naj vász ne lübm? Bôg znâ.

12. Ka pa zdaj csinim; i potom csinio bodem: naj nyim odszêkam priliko, ki scséjo priliko; naj, vu kom sze hválíjo, sze nájdejo taksi, kâksi szmo i mí.

13. Ár szo táksi krivi Apostolje, jálni delavczi, kí sze premi-nyávajo na Krisztusove Apostole.

14. I nej je csüdo. Ár szám Satan sze premínyáva na szvetloszti angela.

15. Nej je veliko delo tak: csi

sze i szlugi nyegovi premínyá-
vajo, liki da bi szlugi pravicze
bili; kí konecz bode pôleg dêl
nyihovi.

16. Pá velim: naj me sto ne stí-
ma neszpametnoga bidti. Csi pa
dônok: tak, liki neszpametnoga,
vzemte me; naj sze edno malo i
jasz hválim.

II. 17. Ka právim: ne právim
pôleg Goszpodna; nego, liki vu
neszpametnoszti vu toj podszta-
vi te hvále.

18. Da sze vnôgi hválíjo pôleg
têla: i jasz sze bodem hválo.

19. Ar radi trpíte neszpametne
vi szpametni bodôcsi.

20. Ar trpíte: csi vasz sto vu
szl'zbo vr'ze; csi vasz sto jê;
csi vasz sto vzeme; csi sze sto
na vasz pozdigáva; csi vasz sto
vu licze bíje.

21. Pôleg nepostenyá právim:
liki da bi mi nemocsni bili. Vu
kom sze pa sto szmê hváliti
(vu neszpametnoszti právim:)
szmêm sze i jasz.

22. 'Zidovje szo oni? i jasz
szem. Izraelitánczi szo? i jasz
szem. Szemen Abrahámovó szo?
i jasz szem.

23. Szlugi Krisztusovi szo?
(liki neszpameten velim) bole
szem jasz vu delaj obilnêsi, vu
vdárczaj visêsi; vu temniczaj o-
bilnêsi; vu szmrti doszta krát.

24. Od 'Zidovov szem pétkrát

stirideszét vdárczov, brezi ed-
noga, vzéo.

25. Trikrát szem z sibami bit
bio, ednôk kamenüvani, trikrát
szem ládje trtjê pretrpo; nôcs i
dén szem bio v globocsini.

26. Na potêj csesztô, v pogibel-
noszti na vodi, v pogibelnoszti
od razbojnikov, v pogibelnoszti
od szvojêga roda, v pogibelnos-
zti od poganov, v pogibelnoszti
v meszti, v pogibelnoszti v püs-
csávi, v pogibelnoszti na môrji,
v pogibelnoszti med krívmi bra-
tmi.

27. V deli i trüdi, vu verusztü-
vanyaj csesztô, vu gládi i 'zéji,
vu posztê csesztô, vu mrazi i ná-
goti.

28. Zvün toga, ka sze mi zvüna
godí, prihájanye k meni lüd-
sztva vszáki dén, i szkrb na vsze
gmajne.

29. Sto je nemocsen: ka bi i
jasz ne bio nemocsen? sto sze
szpáka: ka bi i jasz ne goro.

30. Csi sze trbê hváliti: v tiszti
bom sze hválo; stera szo moje
nemocsnoszti.

31. Bôg i Ocsa Goszpodna na-
sega Jezusa Krisztusa, ki je bla-
goszlovleni na veke, zná: ka ne
lá'zem.

32. Vu Damaskusi dôbus Are-
tás Krála je sztrá'zo Damasku-
sánczov meszto, steo me je vlo-
viti.

33. I szkôsz obloka vu kosári szem püszczen doli po zídi i tak szem vujsao nyegovim rokám.

XII. TÁL.

I. Pavel sze nescse hváliti vu trétja ne-bésza z vnesényem, 1-6. II. Od Sata-novoga angela sze bije, 7-10. III. Kára Korinthusánczov nezahváluoszt, 11-21.

I. 1. **H**váliti sze me isztina ne prisztája: dönok sô bom na vidénja i na oznanenja Goszpodnova.

2. Znáam csloveka vu Krisztusi pred stirinájszetimi létmi (csi je v teli bio neznam; ali je pa zvün teli bio, ni tô neznam, Bôg zná) v nesenoga notri do trétje nébe.

3. I znám táksega csloveka (csi je v teli bio, neznam; ali je pa zvün teli bio, ni tô neznam, Bôg zná:)

4. Kâ je vneseni vu Paradi'zom i csüo je nezrecsene recsi: stere je nej szlobodno csloveki gúcsati.

5. Nad táksim sze bom hválo: nad szebom szepa ne bom hválo: nego vu nemocsnosztáj moji.

6. Ár csi bi sze hváliti steo: ne bi bio neszpameten; geto bi isztino pravo. Ali tá nihám: naj sto od méne ne miszli vise od toga, stero v meni vidi, ali stero csüje od méne.

II. 7. I, naj sze zviszokosztjov oznanosztí ne zviszim, dána mi je szpicza vu teli, angel Sata-

nov, naj me za vüha bije; da sze ne zviszim.

8. Zátó szem trikrat Goszpodna proszo: naj odsztôpi od méne.

9. I erkao mi je: zadoszta ti je miloscsa moja. Ár sze môcs moja vu nemocsnosztí szkoncása. Naj rájbom szeták hválo vu nemocsnosztáj moji: naj prebiva v meni môcs Krisztusova.

10. Zátó dobre vôle szem vu nemocsnosztáj, vu ospotávanyaj, vu potrêbcsináj, vu pregányanyáj, vu sztizskavanyáj za Krisztusa. Ár gda szem nemocsen: teda szem zmo'zen.

III. 11. Vcsinyen szem neszpameten: ka sze hválím? Ví szte me k tomi pripravili. Ár bi jasz mogao od vász hválen bidti: ár szem v nikom nej zadnyêsi od ti naj véksi Apostolov; csigli szem nikaj nej.

12. Isztina znaménja Apostola szo vcsinyena með vami, vu vszój trplivosztí, vu znaményaj i csüdaj i zmo'znosztaj.

13. Ár vu kom bi bili nísisi od drügi gmajn: nego kâ szem nej nad vami manyükivajôcsile'zao? Odpüszтите mi tô nepravicsnoszt.

14. Ovo tretics szem gotov idti kvám: i ne bom vám na'zmécsavo. Ár neiscsem vása; nego vász. Ár je nej potrêbno; naj decza roditelom szprávla blágo: nego roditelje deczi.

XIII. TÁL.

Pavel I. oběcse szvoje k nyim trétje prisesztjé, 1-4. II. Opomina je, naj sze próbáliejo, 5-6. III. Moli za nyé, 7-10. IV. Po opominauyi z pozdrávanjem dokoncsa, 11-13.

15. Jasz bom pa rad troso i vō bom sze troso za dūse vaše: csi gli, od koga bole vász lūbim, od toga menyé sze lūbim od vász.

16. Bojdi szí pa; ka szem vász jasz nej 'zmetio: ali jálen bodōcsi szem vász na nyé vzéó.

17. Jeli szem po sterom tē, ster szem k vám poszlao, kâ z vász potégno?

18. Proszo szem Títusa i poszlao szem 'z nyim brata: jeli je kâ potégno z vász Titus? Nej szmo v ednom Dūhi hodili? Ni vu edni sztopnyáj?

19. Pá stimate: kâ sze zagojárjamo pred vami? Pred liczom Bo'zim vu Krisztusi gucsímo: tá pa vsza, lūbléni, na vase pobōgsanye.

20. Ár sze bojim; naj kak, pridōcsi, nej, kákse scsém, vasz nájdem: i jasz sze nájdem vám, káksega me nescsete. Naj sze kak krēga, nenávidnoszti, csemérje, nyefke, sōsnyanya, nadūvanya, pobūdjavanya ne nájdejo med vami;

21. Naj me pá pridōcsega ne ponízi moj Bōg pri vasz i 'zalosztim sze nad vnōgimi; kí szo prvle pregrēsili, i nej szo sze povrnoli od necsisztōcse i práznoszti i hotlivoszti, stero szo csinili.

12.13. Tál.

I. 1. **E**to tretics idem k vám: vu vūsztaj dvá, ali trí szvedokōv pa obsztoji vszáka rēcs.

2. Naprē szem vámerkao i naprē vám právim, liki da bi drūgōcs nazōcsi bio med vami: zdaj pa ōzdalecs písem onim; kí szo prvle pregrēsili, i tim drūgim vszēm; kâ, csi pá k vám pridem, ne bom vasz sōnao.

3. Da vardēvanye iscsete vu meni gucsēcsega Krisztusa; kí je med vami nej nemocsen; nego je zmo'zen med vami.

4. Ár csi je raszpēti z nemocnoszti: dōnok 'zivé z mōcsi Bo'ze. I tak szmo i mí nemocsni v nyem: ali 'ziveli bomo 'znyim, z mōcsi Bo'ze, med vami.

II. 5. Szami szebē szkūszte; csi szte vu veri, szamí szebē vardenite. Jeli ne poznate szami szebē: kâ je Jezus Krisztus vu vami? nego csi szte zavr'zeni.

6. Vūpam sze pa; kâ poznate: kâ szmo mí nej zavr'zeni.

III. 7. Proszim pa Bogá: naj nikajhūdoga ne vcsiníte: nej, naj sze mi vardenyeni szká'zemo; nego naj ví dobro csiníte; mí pa, liki zavr'zeni bodemo.

8. Ár ne moremo kâ prôti isztini: nego za isztino.

9. Ár sze radűjemo; gda szmo nemocsni: vi szte pa mocsni. Tô pa i 'zelêmo, trbê je znati vaso popolnoszt.

10. Zâto eta ôzdalecs pisem: naj mi nazôcsi bodôcsemi ne bode potrêbno osztromi bidti pôleg oblâsztî; stero mi je dâo Goszpôd na pobôgsávanye i nej na porüsanye.

IV. 11. Obszlêdnyim, bratje, radűjte sze, poprâvlajte sze, obe-

szeljavajte sze, edno miszlte, mér mête: i Bôg lűbéznosztino mēra bode z vami.

12. Pozdravte eden drűgoga vu szvétom kűsűvanyi. Pozdrâvla-jo vâsz vszi szvéti.

13. Miloscsa Goszpon Jezus Krisztusa, i lűbézen Bo'za i obcsinsztvo Dűhá szvétoga bojdi zevszêmi vami. Amen.

K Korinthusânczom drűgî liszt pîszani od Filippîs meszta Mâczedonie po Tî-tusi i Lűkâcsi.

SVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K GALATÁNCZOM

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor z poklonomvrêt, 1-5. Kâ-ra Galatâncze, ka szo od vere odstôpili, 6-12. III. Doli szpîsűje szvo-je Apostolsztvo od zacsêtkâ, 13-24.

I. 1. **P**avel Apostol (nej od lűdi, niti po csloveki, nego po Jezus Krisztusi i Bôgi Ocsi; ki ga je z mrtvi zbűdo.)

2. Iz mēnom vszi bratje, gmajnam Galâczie.

3. Mîloscsa vâm i mér od Bogâ Ocsé i Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

4. Kî je dâo szâm szebé za grêhe nase: da bi nâsz oszlôbodo z etoga vezdâsnyega bűdoga szvétâ pôleg vôle Bo'ze i Ocsé nasega.

5. Komi bojdi dîka na vekî veker. Amen.

II. 6. Csűdijem sze: ka szte sze tak hitro kraj obrnoli od onoga; kî vâsz je pôzvaov vu mîloscsi Krisztusovoj, na drűgi Evangeliom.

7. Kî je nej drűgi: nego nîkî szo, kî vâsz zburkávajo i scsêjo

preobrnoti Evangeliom Krisztusov.

8. Ali csi bi i mi, ali angel z ne-bész nazviscsávao vám Evangeliom zvün toga, steroga szmo mi vám nazviscsávali, prekléti bojdi.

9. Liki szmo prvle erkli i zdaj pá velim: csi bi sto vám nazviscsávao Evangeliom zvün toga, steroga szte vzéli; prekléti bojdi.

10. Ár zdaj lüdi rátam, ali Bógá? Ali iscsem sze lüdém dopádnóti? Arda bi sze lüdém dopadno: Krisztusov szluga ne bi bio.

11. Na znánye vám pa dávam, bratje, te Evangeliom; ki je nazviscsávani od méne: ká je nej pôleg csloveka.

12. Ár szem ga ni jasz nej vzéo od csloveka; niti szem sze nej vcsio: nego po oznanoshti Jezus Krisztusa.

III. 13. Ár szte csüli moje 'zivilénye nigda vu 'Zidovcsini: ká szem prevecs pregányao czérkev Bo'zo i opüscsávao szem jo.

14. I gori szem vzéo vu 'Zidovcsini vise vszê vrsznikov vu rodi mojem obilno vrêli bodôcsi vu tadánki ocsákov moji.

15. Gda sze je pa dopadnolo Bôgi, ki me je odlôcso z utrobe materé moje i pozvao me je po miloscsi szvojoj,

16. Oznaniti szvojega Sziná vu meni; naj ga nazviscsávam med

poganmi; preczi, nej szem szizgovárjao z têlom i szkryjôv.

17. Niti szem nej sô vu Jerusálem k onim, ki szo pred menom bili Apostolje; nego szem odi-sao vu Arábijo, i pá szem sze porvno vu Damaskus.

18. Potom po trétjem leti szem sô vu Jerusálem glédat Petra; i osztano szem pri nyem petnájszet dni.

19. Drügoga z Apostolov szem pa nej vido: nego Jakuba brata Goszpodnovoga.

20. Ka pa vám písem: ovo pred Bogom právim; ká ne lá'zem.

21. Potom szem priso vu krajine Sirie i Cziliczie.

22. Neznani szem pa bio vu oszobi gmajnam Judee; stere szo vu Krisztusi.

23. Nego li csüli szo: ká, ki je nász, praj, preganyao nigda, zdaj nazviscsáva vero; stero je nigda opüscsávao.

24. I dicsili szo vu meni Bógá.

II. TÁL.

I. Escse dale szpisüje szvoje Apostolsztvo, 1-14. II. Pravicsnoshti návuk naprê dáva, 15-17. III. Ki ne pela na grêh, 18-21.

I. 1. **P**otom po stirinájszetom leti pá szem gori sô vu Jerusálem z Barnabásom szebom vzévsi Titusa.

2. Gori szem pa sô pôleg oznanyá: i pred nyé szem djáo Evangeliom; steroga prêdgam

med poganmi; náime pa onim, stereszó za vékseprestimali; da bi kak zobsztom ne drkao, ali zamán naj ne bi'zim.

3. Ali niti Titus, ki je z menom bio, Grk bodôcsi, je nej primárjani, naj sze obrê'ze.

4. Tô je pa vcsinyeno za volo krivi bratov; kí szo notri szplezili i prisli na nasztrêganye nase szloboscine, stero mámo vu Krisztus Jezusi; naj nász vu szlû'zbo vr'zejo.

5. Sterim szmo ni do vere nej odsztôpili, ka bi sze nyim pôdali; naj isztina Evangeliuma osztáne pri vasz.

6. Od tiszti pa, kí sze za koj stímajo, káksikoli szo nigda bili, meni je za tô nikaj. Oszobe Bôg cslovece ne prijimle. Ar szo meni, ki sze za koj stímajo, nikaj nej pridali.

7. Nego bole prôti vidôcsi, kaj jene mé zavüpani Evangelium neobrizávanya, liki na Petra obrizávanya.

8. (Ar ki je mocsno delao v Petri vu Apostolsztvi obrizávanya: tiszti je mocsno delao i vmeni med poganmi.)

9. I geto szo szpoznali miloscso meni dáno Jakub i Kefás i János, ki szo sze za sztebre stimali: dëszno szo dáli meni i Barnabási na tiváristvo; naj mí med pogane, oni pa med obrizávanye ido.

10. Szamo naj sze z szíromákov szpomenémo: stero szem sze i csiniti pascso.

11. Gda bi pa prisao Peter vu Antiochijo: zôcsi vôcsi szem nyemi prôti sztano; ár je káranya vrejden bio.

12. Ar prvle, liki szo niki prisli od Jakuba, je zpoganmi jo: gda szo pa oni prisli, kraj sze je potégno i odlôcso, bojécsi sze ti z obrizávanya.

13. I 'znyimvrét szkazlivali szo sze i ti drügi 'Zidovje tak; da je i Barnabás zapelan 'z nyihovov szkazlivosztjov.

14. Ali, gda bi vido, kâ rávno ne hodijo k Evangeliumszkoj isztini, erkao szem Petri pred vszêmi: csi tí 'Zidov bodôcsi, poganszki 'zivés i nej 'Zidovszki; ka pogane primárjas; naj 'Zidovszki 'zivéjo?

II. 15. Mí szmo po natúri 'Zidovje: i nej szmo zpognanov grësniczke.

16. Znajôcsi, kaj sze ne szpravicsa cslovik zdël právde: nego po veri stera je vu Jezus Krisztusi: i mí szmo vu Jezus Krisztusi vervali, naj sze szpravicsamo z vere vu Krisztusi i nej zdël právde; ár sze zdël právde ni edno têlo ne szpravicsa.

17. Csi sze pa i mí szamí, kí iscemo, naj sze szpravicsamo

vu Krisztusi, grêsniczke nájdemo; jeli te tak Krisztus grêhaszluga? Aja.

III. 18. Ar, csi bom tá, stera szem razmetao, pá gori czimprao, szam shebé presztóplávca vcsinim.

19. Ár szem jasz po právdi právdi mr'o; naj Bôgi 'zivém.

20. Sz-Krisztusom szem raszpéti: 'zivém pa nej vecs jasz; nego 'zivé vmeni Krisztus; ki pa zdaj 'zivém vu teli, vu veri 'zivém Szini Bo'zemi, kí me je lübo, i szam shebé je dáo za méne,

21. Ne zametávam milosco Bo'zo. Ár csi je po právdi pravicza: tak je Krisztus zobsztom mr'o.

III. TÁL.

I. Galatáncze kára, ka szo od vére odstópili, po koj je pravicsnoszt, 1-18.

II. Ká'ze, ka je právda dönok nej zobsztom, niti je nej próti obeccany, 19-29.

I. 1. **O** neszpametni Galatánczi! sto vasz je obajao: naj isztini ne verjete: kim je pred ocsmi Jezus Krisztus tak doli szpíszani: líkí da bi med vami bio raszpéti?

2. Szamo tô sze scsém navcsiti od vász: jeli szte zdél právde vzéli Dühá szvétoga; ali pa zpozlúsanya vere?

3. Tak szte neszpametni: kí
2.3.Tál.

szte zácsali vdühi: da zdaj vteli bodte dokoncsávali?

4. Telikájša szte trpeli zobsztom; csi li zobsztom

5. Kí vám tak dá Dühá i dela mocsí vu valmi, jeli zdél právde, ali szposztlúsanya vere csini tô?

6. Líki je Abrahám vervao Bôgi: i notri nyemi je zracsúnano za praviczó.

7. Znájte tak; ka, kí szo zverre, tisztí szo szinovje Ábrahámovi.

8. Geto je pa naprê vidilo písomo; kâ Bôg zvere, szpravicsáva pogane: naprê je nazvêsztilo Ábrahami: vtebi sze, praj, blagoszlovijo vszi národje.

9. Zátó, kí szo zvere, tisztí sze blagoszlávlajo sztim vernim Ábrahámom.

10. Ár, kikoli szo zdél právde, podpreklêsztvom szo. Ár je píszano: prektéti vszáki; kí ne osztáne vu vszê; stera szo píszana vu knígaj právde, naj je vcsini.

11. Kâ sze pa vu právdi niscse ne szpravicsa pred Bogom; ocsiveszno je: ár te pravicsen bode z vere 'zivo.

12. Právda je pa nej zvere: nego steri oslovik bode ona csinio, 'zivo bode po nyih.

13. Krisztus je pa nász odküpo zpreklêsztvá právde; gda je za nász vcsinyen preklêsztvó.

Ar je pizsano : prekléti vszáki, ki viszi na drêvi.

14. Naj med pogane Ábrahámov blagoszlov pride po Krisztus Jezusi; da obecsanye Dühá vmemo po veri.

15. Bratje, po cslovecsemprávim: vém cslovecsi potrdjeni testamentom niscse ne razmese; ali k nyemi kâ pridá.

16. Ábrahâmi szo pa dána obecsanya i szemeni nyegovomi. Ne právi i szeményi, liki od vnôgi; nego, liki od ednoga: i szemeni tvojemi, ki je Krisztus.

17. Tô pa právim: kâ testamentom naprejpotrdjeni od Bôgá vu Krisztusi, po stirisztô i trészetom leti vcsinyena právda ne zaprávi na doli zbriszanye obecsanyá.

18. Ár, csi je zprávde örocsina, nej je vecs zobecsanya. Ábrahâmi je pa Bôg po obecsanyi darüvao.

II. 19. Ka takprávdá? za volo presztöplenyá je posztávlena: dokecs bi né prislo to szemen, komi je obacsanye vcsinyeno, zrendelüvana po angelaj vurôki szredbenika.

20. Szredbenik je pa nej ednoga: Bôg je pa eden.

21. Jeli je tak právda prôti obécsanyi Bo'zemi? Aja. Ár da bi dána bila právda, sterabi zmo-

'zna bila o'ziveti: kakpa, liki bi zprávde bila praviczá.

22. Ali zaprlo je pizsmo vsza pod grejh: naj sze obecsanye z Jezus Krisztusove vere da tim vervajôcsim.

23. Prvle pa, liki je prisla vera, pod právdov szmo sze varvali zaprti na vero: stera je pottom mogla oznanyena biti.

24. Zátó nám je právda voditel bila k Krisztusi: naj sze zverre szpraviczamo.

25. Da je pa 'ze vera prisla: nej szmo vecs pod voditelom.

26. Ár szte vszi szinovje Bo'zi po veri vu Krisztusi Jezusi.

27. Ár, kikoli szte vu Krisztusa okrsztseni: Krisztusa szte oblekli.

28. Nej je ni 'Zidov, niti Grk, nej je ni szluga, nitis zlobodnyák nej je ni mou'z, niti 'zena. Ár szte ví vszi eden vu Krisztusi Jezusi.

29. Csi szte pa ví Krisztusovi: tak szte Ábrahâmovó szemeni pôleg obecsanya örocsniczke.

IV. TÁL.

I. Rázlocsek pod právdov i Evangeliomom bodôcsi, 1-7. II. Obesinszko káranje i na Evangeliomoszko csisztôcso nazáj zványe, 8-20. III. Vere praviczó zlejpoz prilíkov ka'ze, 21-31.

I. 1. **P**rávim pa: dokecs je örocsnik escse dête; vnikom je nej odlocseni od szlugo; csi je gli vszê goszpôd.

2. Nego pod túturmi i szkrble-
niki je notri do posztávlenoga
od ocsé dnéva.

3. Tak i mi, gda szmo decza
bili, pod píszkmi szvéta szmo
bili na szlů'zbo podvr'zeni.

4. Gda je pa prisla punosztvrě-
mena: vő je poszlao Bóg Sziná
szvojega porodjenoga z'zené,
vecsinyenoga pod právdó;

5. Da bi one, steri szo pod
právdov bili, odkůpo; naj szí-
novcsino vzememo.

6. Da szte pa szinovje: vő je
poszlao Bóg Dűhá Sziná szvo-
jega vu szrczá vasa kricsécse-
ga, Abba, tou je, Ocsa.

7. Zató vecs nej szí szluga:
nego szin. Csi szí pa szín: tak
i őrocsnik Bo'zi po Krisztusi.

II. 8. Ali teda isztina, da szte
nejznali Bogá, szű'zili szte tisz-
tim, ki szo po natűri nej bo-
govje.

9. Zdaj pa szpoznavsi Bogá,
ali bole spoznani od Bogá, kak-
da sze obrácsate pá na te ne-
mocsne i szíromaske píszke;
sterim pá nazájszlű'ziti scséte.

10. Dnéve zdr'zavate, imésze-
cze i vrěmena i lěta.

11. Bojim sze za vász; da bi kak
zobsztom ne delao med vami.

12. Bojdté, liki jasz: ár szem
i jasz, liki vi Bratje, proszim
vász; nikso kriviczo szte mi nej
vecsínili.

4. Tál.

13. Znáte pa: ká szem vám vu
nemocsnoszti tělanazviscsávao
Evangeliom oprvics.

14. I szkűsávanye moje, stero
je vu těli mojem, nej szte za ni-
koj meli niti szte je nej odűri-
li: nego liki angela Bo'zega,
szte me prijali, liki Krisztus Je-
zusa.

15. Zató kakse je bilő teda
blázensztvo vase? Ár szvedo-
csim vám: ká, da bi mogőcse
bilo, ocsi vase bi vő szkopali i
meni dáli.

16. Zató nepriátel szem vám
vecsinyen: ka szem vám iszti-
no povedao?

17. Milűjejo vász: ali nej do-
bro; nego vő nász scséjo od
vász zapréti, naj nyé milűjete.

18. Dobro sze je pa milűvati
vu dobrom vszigdár: i nej sza-
mo teda, gda szem pri vász.

19. Decsicza moja, stere pá zbo-
lėznosztjov rodim, dokecs osz-
novlen bode Krisztus vu vami.

20. Steo bi pa zdaj pri vász
bidti i preminiti glász moj: ár
dvojim vu vami.

III. 21. Pověte mi, ki scséte
pod právdov bidti: právdó ne
csűjete?

22. Ár je pizsano: ká je Abra-
hám dvá sziná meo ednoga z
dėklė i ednoga z szlobòdkinye.

23. Ali, ki je z dėkle bio, pòleg
tělasze je naròdo: kije pa z szlo-

bôdkinye bíó ; po obecsanyi sze je porôdo.

24. Stera nikaj znamenüjo. Ár szta têvi tiva dvá zákona: eden od Sinajszke gore rodí na szlûzbo, stera je Ágar.

25. Ár Ágar gora Sinajszka je vu Arábii: gliha szepa zvezdásnyim Jerusálemom, szlû'zi pa z déczov szvojov.

26. Te zgorányi Jerusálem je pa szlobôdkinya: kí je nász vszê mati.

27. Ár je pizsano: veszéli sze neplodna, stera ne rodís: juvcí i kricsi, stera z boleznosztjov ne ptodís; ár je vecs diczé te opüscsene; nego, ká mo'zá má.

28. Mí szmo pa, bratje, pôleg l'zaka obecsanyá decza.

29. Ali, liki teda, kí sze je pôleg têla porôdo, preganyao je onoga, kíjo pôleg dühá bio, tak szdaj.

30. Ali ka právi píszmó? vrzi vö deklo i Sziná nyénoga. Ár ne bode öroküvao szin deklé szinom szlobôdkinye.

31. Záto, bratje, nej szmo deklé lecza: nego szlobôdkinye.

V. TÁL.

Dominanye I. na sztálnoszt vu krsztán-szkoj szloboscsini I-15. II. Na hodbo vu Dühi, lübéznoszt i poszvecsenyej, 16-26.

I. 1. Vu szloboscsini tak, na stero nász je Krisztus

oszlôbodo, sztojte, i ne dájtesze pá vu járem szlû'zbe pré'zti.

2. Ovo, jasz Pavel, velim vám: ká, csi sze obrê'zete, Krisztus vám nikaj ne bode valáo.

3. Szvedocsim pa pá vszákomi csloveki obrêzanomi: ka je du'zen czêlo právdo csíniti.

4. Szpráznili szte sze z Krisztusa: kikoli vu právdi pravicsni scsétebiti; zmiloscse szte szpadnoli.

5. Ár mi po Dühi zvöre vüpanye pravicsnoszti csákamo.

6. Ár vu Krisztusi Jezusi niti obrizávanye ká valá, niti neobrizávanye: nego vera po lübéznoszt delajoucsa.

7. Bê'zali sztelepô: sto vász je zadr'zao; najisztini ne verjete?

8. Tô narátanye jenej z toga; kí vász je pôzvao.

9. Malo kvaszá czêlo tisztô szkvászi.

10. Jasz sze vü pam vam vu Goszpodni; kaj nikaj drügo ne bodte miszlili. Kí pa vasz zburkáva: noszo bodo szôdbo, stokoli szí je.

11. Jasz pa, bratje, csi obrizávanye escse predgam, zaka sze escse pregányam? Tak je szpráznyena szpáka kri'za?

12. Bár da bi sze i odszekli: kí vász pobüdjavajo.

13. Ár szte vi na szloboscsino pozváni, bratje; li naj szlobos-

csino na priliko tēla ne obrácsate: nego po lūbesznosztí szlūzite edendrūgomi.

14. Ár sze vsza právda vu ednojrēcsiszpunyáva, vetoj: lūbi bli'znyega tvojega, kak száomaga szebé.

15. Csi te pa edendrūgoga grizli i jeli: glédajte, naj sze eden od drūgoga ne potrosite.

II. 16. Velim pa: vu Dūhi hodite i 'zelēnye tēla ne szkoncsávajte.

17. Ár tēlo 'zelē prōti dūhi; dūh pa prōti tēli: etiva sze pa zedendrūgimprotivita; naj, stera scséte, tiszta ne csiníte.

18. Csi sze pa od Dūha vodite: nej szte pod právdov.

19. Ocsiveszna szo pa tēla dela: kákxa szo eta; kurvēstvo, práznost, necsístōcsa, hotlivoszt.

20. Bolvánsztvo, czomprníja, protivinsztvo, nyefka, zadomescsávanya, csemérje, dra zd'zenyá, razbojne, jeretinsztvo.

21. Nevoscscenōsztí lūdomorsztvo, pianosztí, obloszūnosztí i ktēm priszpodobna; stera vam naprē právim, liki szem vam i naprē povedao; kaj kí tákxa csiníjo, králesztva Bo'zega ne bodo örokūvali.

22. Szád Dūhá je pa lūbézen, radoszt, mér, znásanye, dobro-

tivoszt, dobrōta, vernoszt, krotkoszt, zdr'závanye.

23. Prōti táksím je nej právda.

24. Kí szo pa Krisztusovi: tēlo szo rászpili znáklonosztmi i 'zelami vrét.

25. Csi 'zivémo vu Dūhi: vu Dūhi i hodmo.

26. Ne bojdmo márne díke 'zelávczi edendrūgoga drá'zd'zczi, edendrūgomi nevoscscenēcsi.

VI. TÁL.

I. Opomínanye, kak sze moremo opomásáti knemocsním, vucsitelom i szíromakom, 1-10. II. Dokoncsávanye lisztá, 11-18.

I. 1. **B**ratje, csi sze kákxi cslovik prevzeme szkák-sím presztoplēnyem: ví, kí szte dūhovni, zravnajte táksega vu dūhi krotkosztí; i glédaj szám szebé, naj sze i tí ne szkūsziš.

2. Edendrūgoga bremen noszte; i tak dopunte právdo Krisztusovo.

3. Ár, csi sze sto za koj stíma bidti, geto je níkaj, szám szebé znori.

4. Vszákxi pa naj szám szvoje delo szkūszi: i teda bode szám vu szebi meo hválo, i nej vu drūgom.

5. Ár vszákxi bode szvoje lasztívno bremen noszo.

6. Kí sze pa vcsi na rejs Bo'zo: tomi, kí ga vcsi, naj podiil

zevszē dobrōt szvoji.

7. Ne blōdíte: Bōg sze ne dá

oszmijávatí. Ár, kakoli szêja cslovík, tiszto bode i 'zeo.

8. Zátó, kí szêjana tâlo szvoje, z tâlabode 'zeo szkvarjenýé: kí pa szêja na Düh, z Dühá bode 'zeo 'zítek vekivecsni.

9. To dobro pa csinécshi ne obtrüdmo. Ár vu szvojem vrêmeni bomo 'zeli obilno: csi dobro csiníti ne hênnyamo.

10. Zátó, dokecs csasz mámo zevszêmi dobro csinmo; naj bole pa zdományimi vere nase.

II. 11. Vidte z kelikimi píszkmi szem vám píszaó zmojov rokôv.

12. Kíkoli sze scsêjó dopádnoti vu tâli: tiszti vász primárjajo na obrizávanye; li naj sze zavolo Krisztusovoga kri'za ne pregányajo.

13. Ár niti ti obrêzani szamí

právdó ne zdr'závajo: nego scsêjó; ka bi sze ví obrezali; naj sze vu vasem tâli hválíjo.

14. Od mène pa tô kraj bojdi, ka bi sze hválo: nego vu kri'zi Goszpodna nasega Krisztusa; po kom je meni szvét raszpéti, i jasz szvétí.

15. Ár vu Krisztus Jezusi niti obrizávanye kâ valá, niti neobrizávanye: nego nôvo sztvorjenýé.

16. I, kikoli pôleg té regule hódíjo, mér nad nyími i szmilenoszt, i nad Izraelom Bo'zim.

17. Na dale mi pa niscse dela ne csini: ár jasz vorczane Goszpodna Jezusa vu mojem tâli noszim.

18. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa z dûhom vasim, bratje. Amen.

Galatánczom píszani z Ríma.

SVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K E F E Z Á N C Z O M
PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor i poklon, 1-2. II. Hválo dávanye za Bo'zi z vekivecsnoga odebránya zhajajôcsi dobrôt, 3-23.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Krisztusov po vóli Bo'zój

tim szvétim, kí szo vu Efezusi, i vernim vu Krisztus Jezusi.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega, i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

II. 3. Blagoszlovleni Bôg i O-
1.Tál.

csa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, kí nász je blagoszlovo vu vszem blagoszlovi dühovnom v nebeszki dugovánaj vu Krisztusi.

4. Liki je nász odébrao vu nyem pred fundamentomom szvéta; naj bomo szvéti i nepokárani pred nyim vu lübéznoszi.

5. Zrendelüvavsi nász naprê na szinovcsino po Jezus Krisztusi vu szebi pôleg dopádnennyá vôle szvoje.

6. Na hválo dike miloscse szvoje v steroj nász je vugodne vcsino vu tom lübeznivom.

7. Vu kom mámo odküplenýé po krvi nyegovoj, szád pa odpücsanye presztopenýá pôleg bogásztva miloscse nyegove.

8. Stera je obilno razisla na nász vu vszój modrôszti i csednôszti.

9. Geto nam je na znánye dáo szkrovnoszt vôle szvoje pôleg dopádnennyá szvojega; stero je naprê vu szebi gori djáo.

10. Da bi sze vu dokoncsávanyi punosztí vrêmena vsza pod edno glavô vküp potégnola vu Krisztusi i tá, stera szo vu nebeszaj, i tá, stera szo na zemli.

11. Vu nyem, v kom szmo i ôrocsino vzéli mi naprê zrendelüvani pôleg gori djánya toga; kí vsza csini pôleg tanácsa vôle szvoje.

1. Tál.

12. Naj bomo na hválo dike nyegove mi, kí szmo sze prvle vüпали vu Krisztusi.

13. V kom sze i ví vüpate, da csüjeterêcs te isztine, tôle je, Evangeliom zvelicsanya vasega, v kom szte i potom, kak szte vervali, zapecsáczeni z obecsanyá Dühom sztim szvétim.

14. Kí je zádava ôrocsine nase na odrêsenýé toga zadoblenoga na hválo dike nyegove.

15. Zátó i jasz, szlisavsi vero vaso, stera je vu Goszpon Krisztusi i lübéznoszt k vszêm szvéczom.

16. Ne hênýam hválo dávati za vász szpomínavsi sze z vász vu molitvaj moji.

17. Naj vam Bôg Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, Ocsa te dike, da Dühá modrôszti i oznanosztí na nyegovo szpoznanye.

18. I preszvecsene ocsi pámeti vase; naj znáte, stera je vüpazen ti pozváni nyegovi, i stero je bogásztvo dike ôrocsine nyegove vu ti szvéti.

19. I stera je ta nezmerne velikôcsa môcsi nyegove k nám ver vajôcsim pôleg delanya môcsi zmo'znosztí nyegove.

20. Stero je delao vu Krisztusi, gda ga je gori zbüdo z mrtvi i poszádo ga je na deszniczo szvojo vu ti nebeszki.

21. Vise vszê poglavnikov i oblászti môcsi goszposztva i vszega iména, stero sze imenüje nej szamo na etom szvéti; nego i prisesztnom.

22. I vsza je podvrgao pod nógê nyegove i nyega je dáó; naj bode gláva nad vszêm te Czérkvi.

23. Stero jê nyegovo têlo, punoszt toga, ki vsza vu vszem szpunyáva.

II. TÁL.

I. Po natúri szo vszi grêsní, 1-3. II. Po milosci blá'zeni, 4-22.

I. 1. **I** vász je o'zivo: kiszte bili mrtvi vu presztoplenyáj i vgrêháj:

2. Vu steri szte nigda hodili pôleg segé etoga szvétá; pôleg poglavnika, kí oblászti má zráka, tó je, pôleg dûha, kí zdaj dela vu szini te nevernoszti.

3. Med sterimi szmo sze i mi vszi obracsali nigda vu 'zelaj têla nasega csinécsi vôle têla i mîszel: i bili szmo decza szrditoszti po natúri, liki i ti drûgi.

II. 4. Bôg pa bogat bodôcsi vu szmilenoszti po velikoj lûbêznoszti szvojoj, sterov je nász lûbo.

5. I bodôcse nász mrtve v presztópájaj sz Krisztusom nász je o'zivo; (po milosci szte tak zvelicsani:)

6. I gori nász je zbûdo 'znyim vrêt, i 'znyim vrêt nász je posz-

tavo vu ta nebeszka po Krisztus Jezusi.

7. Da bi pokazao vu priseszt-nom vrêmeni to prevecs obilno bogásztvo miloscse szvoje po dobrotivnoszti szvojoj nad nami v Krisztus Jezusi.

8. Ár szte z miloscse zvelicsani po veri: i tó je nej zvasz; Bo'zi dár je.

9. Nej zdêl; naj szesto ne hváli.

10. Ár szmo nyegova náprava sztvorjeni vu Krisztus Jezusi na dobra dela: stera je pripravo Bôg; naj vu nyí hodimo.

11. Zátó szpômente sze; kâ szte vi nigda poganye bili vu têli, i pravili szte sze neobrizávanye od zrokôv vcsinyenoga obrizávanya, stero sze veli vu têli.

12. Kâ szte bili vtisztom vrêmeni brezi Krisztusa, tühi od pôrgarsztva Izraelszkogai zvéna Zákonov obezsanya, vüpanya nemajôcsi brezi Boga szte bili na szvéti.

13. Zdaj szte pa vu Krisztus Jezusi, vi, ki szte nigda bili dalecs, blüzi vcsinyeni po krvi Krisztusovoj.

14. Ár je on mér nas: ki je obôje edno vcsino; i te szrêdnye sztêne plôt je doli vtrgno.

15. Protivnoszt vu têli szvojem, tó je právdo zapovéd, vu návukaj bodôcso, je odevzéó;

da bi dvá sztvôro vu szebi na ednoga nôvoga csloveka, itak bi vsíno mér.

16. I zméro bi obá vu ednom teli z Bogom po kri'zi geto bi protivnoszt po nyem vmôro.

17. I pridôcsi nazviscsávo je mér vám, kí szte dalecs, i, kí szte blüzi.

18. Ár po nyem mámo prihodbo obôji vednom Dühi k Ocsi.

19. 'Ze szte pa nej vecs tühenci i 'zalárje: nego pôrgarje z szvétimi vrét i dományi Bo'zi.

20. Gorí poczimprani na fundamentum Apostolov i Prorokov: steroga vogléni kamen je Jezus Krisztus.

21. Vu kom vesz czimper vküp zlo'zeni raszté na Czerkev szvéto vu Goszpodni.

22. Vu kom szte i ví navküp gori poczimprani na prebiváiscse Bo'ze vu szvéto Dühi.

III. TÁL.

I. Szvojo szlű'zbo preporásca tim pozvánim poganom, 1-13. Za nyé Boga molí, 14-21.

I. 1. **Z**áto jasz Pavel zvézani Krisztus Jezusov rob za vász poganov volo.

2. Da szte csüli safarsztvo miloscse Bo'ze dáno meni k vám,

3. Ká je po oznanenyê meni na znánye dáo szkrovnoszt: liki szem pred tèm zmalim píszaó.

4. Z steroga morete, geto ga 2.3. Tál.

csiteli bodete, razmeti znanoszt mojo vuszkrvnoszt Krisztusovoj.

5. Steraje vu drügi pokolénjaj nej dána na znánye szinom cslovecsim; liki je zdaj oznanyena nyegovim szvétim Apostolom i Prorokom po Sz. Dühi.

6. Ká szo poganje znami vrét ôrocsniczke i znami edno teli i znami vrét tálniczke obezsanya nyegovoga vu Krisztusi po E-vangelioni.

7. Steroga szem jasz vcsinyen szluga pôleg dára miloscse Bo'ze meni dáne, pôleg dela môcsi nyegove.

8. Meni najménsemi vszê szvéczov je dána miloscse eta: naj med poganmi nazviscsávam nezgrüntano bogásztvo Krisztusovo.

9. I preszvétim vsze, stero je obcsinsztvo ete szkrovnoszt, stera je szkrita bila od vekivekôma vu Bôgi; kí je vsza sztvôro po Jezus Krisztusi.

10. Naj znána bode zdaj poglavársztvi i oblásztvi vunebeszki prebiváiscsaj po gmajni vnôge felé modrôszt Bo'za.

11. Pôleg szkoncsanya vekivecsnoga; stero je vcsíno vu Krisztus Jezusi Goszpodni nasem.

12. Vu kom mámo szrcsnoszt i prihodbo vu yüpaznoszt po veri nyegovoj.

13. Zató proszim vász, ne obtrüdte vu moji nevoláj, stere za vász trpim; ár szo onedika vasa.

II. 14. Za etoga volo naklek-nem kôlina moja pred Ocsom Goszpodna nasega Jezus Kri-sztusa.

15. Zsteroga sze vsza dr'zina vu nebészaj i na zemli imenüje.

16. Naj vam dá pôleg bogászt-va dike szvoje: da sze mocsno potrdite po Dûhi nyegovom vu tom notrejsnyem csloveki.

17. Da prebiva Krisztuspo ve-ri vu szrczáj vasi.

18. I da vu lübéznosztí okore-nyeni i fundálivani, morete za-popádnoti zevszêmi szvéczí: stera je ta sérjava i dú'zava i globocsína i viszína.

19. I szpoznati, ka Krisztusa lübiti je vecs, liki vsza znati: naj sze napunite zevszov puno-sztjov Bo'zov.

20. Ki je pa mocsen vise vsze-ga vcsiniti obilno bole, liki pro-szimo, ali miszlimo pôleg mô-csi delajôcse vnami:

21. Tisztomi bojdi dika vu czérkvi po Krisztus Jezusi med vszêmi národmi na veki veke Amen.

IV. TÁL.

I. Opomina na szvétí 'zitek, 1-16. II. Odvrácsa od grêsnoga 'zivlenyna, 17-32.

I. 1. **P**roszim vász zató. jasz zvézani vu Goszpod-

ni: hodite tak; kak sze dosztá-ja pozványa, szkim szte pozváni.

2. Zevszov poniznosztjov i krotkosztjov, sztrplivosztjov znásajôcsi edendrügoga vu lü-béznosztí.

3. Pascivfi sze zdr'zati jedin-sztvo dühá vu vezái méra.

4. Edno têlo i eden düh bojdte: liki szte i pozváni na edno vü-panye pozványa vasega.

5. Ár je eden Goszpod, edna ve-ra, eden krszt.

6. Eden Bôg i Ocsa vszê: kí je nad vszêmi i po vszêmi i vu vszêmi vami.

7. Ednomi vszáksemi med na-mi je pa dána miloscsa pôleg mere dára Krisztusovoga.

8. Zató právi: gori idôcsi vu viszino vlovleno je pelao vlovle-nyé, i dáo je dári lüdém.

9. Tô pa, kaj je gori sô, ka je: nego kaj je i doli sô prvle na naj nísisi tál zemlé?

10. Té, kí je doli sô, je tisztí: kí je gori sô vise vszê nebész; da bi napuno vsza.

11. I on je dáo, níke Apostole, níke pa proroke, níke pa Evange-liste níke pa pasztére i vucsitele.

12. Na vküpszprávanye szvé-czov, na delo szlû'zbe, na czim-pranye têla Krisztusovoga.

13. Dokecs sze ne szrécsamo vszi vu jedinsztvi vere i zna-nosztí Szina Bo'zega gdabomo

3.4. Tál.

popolni mo'zjé vu meri pune vrszti Krisztusove.

14. Naj vecs ne bomo czeczát-ja decsicza: ki bi sze premetávali i okôli gonili od vszákoga vötra kakstê návuka vu jálnosztí i vucsalárnosztí lüdsztva, ki za nami sütajo.

15. Isztino delajôcsi pa vu lübéznosztí, rászmo vnyem vszegavêcs, kí nám je gláva, tò je Krisztus.

16. Zsteroga vsze têlo zrédom vküp zlo'zeno i szklenyeno po vszê csonkláj podávanya pôleg premôcsi vu meri ednoga vszáksega tála rasenyé têla csiní na czimpranye szvoje vu lübeznoosztí.

II. 17. Tò záto velim i szvedocsim vu Goszpodni: naj vecs ne hodite, líki ti drügi poganye hodijo, vu márnosztí pámeti szvoje,

18. Kí szo vpámeti potemneli i odtühnoli szo od 'zitka Bo'zega za zolo neznanya, stero je vu nyih i za volo trditosztí szrzá szvojega.

19. Kí, geto sze szo 'zaloosztíti henyali, szamí szebé szo ta dáli hotlivosztí na delanye vsze necsisztôcse vu parovnoosztí

20. Víszte sze pa nej takvcsíli Krisztusa.

21. Csiszte ga nacsí csüli i vu 5. Tál.

nyem szte navcseni; líki je isztina vu Jezusi.

22. Ka sze vám prisztlája doli djáti pôleg prvoga 'zivilêna toga sztároga csloveka szkvárjenoga pôleg 'zél zapelávanya.

23. Ponoviti sze pa vdühi pámeti vase.

24. I oblêcsti nôvoga csloveka pôleg Bogá sztvorjenoga vu praviczí i szvesztvi te isztine.

25. Záto doli dênte lá'z i gúcste isztino vsáksi zblí'znyim szvojim: ár szmo edendrügoga kotrige.

26. Szrdte sze, ali ne grêste: szuncze naj ne zájde nad vasov szrditosztjov.

27. Ne dájte meszta vrági.

28. Kí je kradno: vecs naj ne krádne; nego bole naj dela dobro csinêcsi z rokami, da má kaj podiliti tomi potrêbnomi.

29. Niksa gníla rêcs zväsztvási naj vö neide: nego csi je kák-sa dobra na pobôgsanye potrêbcsíne, naj dá miloscso poszlúsávczom.

30. I nedreszélte Bo'zega szvétoga Dühá; vkom szte zapecsácseni na dén odküplenyá.

31. Vszáka britkoszt i csemér i szrd i krics i preklinyanye kraj bojdi od vász zevszov hüdôbov.

32. Bojdté pa k edendrügomi priaznivi, milosztivni zobsztom

szi odpücsávajôcsi: liki je i Bôg
vu Krisztusi vám odpüszto.

V. TÁL.

I. Nadigáva od grêsnoga na svzêti 'zitek,
1-21. II. Csészto dáva hi'znikom, 22. 31.

I. 1. **B**ojdte záto naszlednicz-
ke Bo'zi; liki lübezni-
va decza.

2. I hodte vu lübéznoshti, liki
je Krisztus lübo nászi tá je dáo
szám szebé za nász dár i áldov
Bôgi na dobro disanye.

3. Práznoszt pa i vszáka ne-
csisztôcsa, ali szkopôszt sze
naj ni ne imenüje med vami;
liki sze dosztája szvéczov.

4. I rú'znoszt i blázni gucs, ali
sála, stera sze ne dosztájajo;
nego bole hválo dávanye.

5. Ár tô vám na znánye bojdi:
ká vszáki práznik, ali necsízti
ali szkôpi, ki je bolváncsar, ne-
ma ôrocsíne v králevszti Krisz-
tusovom i Bo'zem.

6. Niscse vász naj ne zapela
szpráznimi ricsmi. Ár za toga
volo pride szrditoszt Bo'za na
szini nevernoszti.

7. Ne bojdte záto v tom tálnicz-
ke 'z nyimi.

8. Ár szte bili nigda kmicza;
zdaj szte pa szvetloszt vu Gosz-
podni: liki decza szvetloszti ho-
dite.

9. (Ár je szád Dühá vu vszoj
dobrôti i praviczí i isztini.)

10. Vardêvajte, ka je vugodno
Goszpodni.

11. I ne mêtje obcsinsztva z ne-
szadovenim delom te kmicze:
nego je bole kárajte.

12. Ár, ká sze szkrívoma go-
dijo od nyih, grdô je escse pra-
viti.

13. Tá pa vsza, da sze kárajó
od szvetloszti, ocsiveszna grá-
tajo. Ár je vsze, ka je ocsiveszno
vcsinyeno, szvetloszt.

14. Záto právi: zbüdi sze, ki
szpis i sztani z mtrvi i preszvêti
sze ti Krisztus.

15. Glédajte záto: da szkrbli-
vo hodite: nej, liki nemôdri, ne-
go liki môdri.

16. Vö szi küpte k zvelicsanyi
prilicsno vrêmen: ár szo dnévi
hüdi.

17. Záto ne bojdte necsedni:
nego rázumni v onom; ka je Go-
szpodnova vola.

18. I ne zapójte sze z vinom,
v kom je hotlivoszt: nego szenia-
punte z szvétim Dühom;

19. Guccési med szebom z
'Zoltármí i z hválmi iz dühovni-
mi peszmami szpêvavsi i czin-
kavsi vu szrczi vasem Gosz-
podni.

20. Hválo dávajôcsi vszigdár za
vsza vu iméni Goszpodna nasega
Jezusa Krisztusa, Bôgi i Ocsi.

21. Podáni eden drügomi vu
sztráhi Bo'zem.

II. 22. 'Zene lasztivním mo'zom podáne naj bodo, liki Goszpodni.

23. Zato: kâ je mô'z gláva 'zené, liki je i Krisztus gláva materé Czérkvi; i on je zvelicsitel tēla.

24. Nego, liki je czérkev podána Krisztusi tak i 'zene lasztivním mo'zom vu vszem.

25. Mo'zjé, lühte 'zene szvoje: liki je i Krisztus lübo mater Czérkev i szám szebé je tá dáo za nyô.

26. Da bí jo poszveto ocsisztivsi jo z kôpeljov vodé vurêcsi.

27. Da bijo posztavo szám szebi odicseno tákso Czérkev, kabi ne mēla spreglo, alí grbo, alí kâ táksega: nego da bi bila szvéta i nepokárana.

28. Tak szo du'zni mo'zjé lübitiszvoje 'zene; liki szvoja tēla. Kí lübi szvojo 'zeno: szám szebé lübi.

29. Ár je niscse nej nigdár szám szvoje tēlo odüro; nego je hráni i varje: liki i Goszpôd Czérkev szvojo.

30. Ár szmo kotrige tēla nyegovoga 'z nyegovoga meszá i z kôszt nyegovi.

31. Za toga volo osztávi Cslovik oco svzovejag i mater szvojoi pridrü'zi sze k zeni szvojoi, i dvá bodeta edno tēlo.

32. Eta szkrovnoszt je velika.

5.6. Tal.

Jasz pa právím od Krisztusa i od matere Czérkvi.

33. Zato i ví eden po ednom, vszáksi szvojo 'zeno tak lühte; liki szamí szebé: 'zena sze pa naj bojí mo'zá.

VI. TÁL.

I. Deczé, roditelov i dr'zine csész, 1-9.

II. Düsevnoga ro'zjá gori oblékanye na düsevno vitestvo, 10-19. III. Zaprtek lisztá, 20-24.

I. 1. **O**troczi, pokorni bojdte roditelom vasim vu Goszpodni: ár je tô pravicsno.

2. Postüj oco tvojea i mater tvojo; (stera je prva zapovid vu obecsanyi.

3. Naj ti dobro bode i bodes dúgoga vrēmena na zemli.

4. I vi ocseve ne drá'zd'zite otroke vase; nego je hránte vu sztráhi i opomínanyi Goszpodnovom.

5. Szlugi, pokorni bojdte vasim telovnim goszpodárom sztrahotlov isztrepetlivosztjov vu proosztôcsi szrczá vasega, liki Krisztusi.

6. Naj nej li szamo nazôcsi szlü'zite: liki da bi sze lüdém steli dopádnotti: nego, liki szlugi Krisztusovi, csinte volo Bo'zo z düse.

7. Z dobrov mészlov szlü'zécsi Goszpodni; i nej lüdém.

8. Znajôcsi, kâ vszáksi, kakoli dobroga vcsiní, tisztoga plácso

vzeme od Goszpodna, ali je szluga, ali szlobodnyák.

9. I vi goszpodárje ta iszta csinte 'z nyimi tá nihávsi prtjé znajôcsi, kâ i ví szamí máte Goszpôda vu nebészaj í prijímanye oszôb je nej pri nyem.

II. 10. Na dale, bratje moji, mocsni bojdte v Goszpodni i vu môcsi zmo'znosztí nyegove.

11. Oblêczte na szévsze ro'zjé Bo'ze; da bodte mogli sztáti prôti jálnomi vráj'zemi sũtanyi.

12. Ár mí nemamo boja prôti krvi i teli: nego prôti poglavníkom, prôti oblászti, prôti szvétá zmo'znosztí: kí vu kmiczí etoga szvétá ládajo, prôti dühovnim hüdôbam, za ti nebeszki volo.

13. Zátó gori vzemte vszerôzjé Bo'ze; da morete prôti sztánoti vu tom hüdom dnévi i vsza opravivsi, obsztáti.

14. Sztojte zátó opászani na ledevjáj vasi z isztinov i oblecseni szprsznyekom pravicze.

15. I obüti na nogáj sz prípravov Evangelioma toga méra.

16. Vise vszega escse vzemte gori zászlobo te vere; z sterov morete vsze ognylene sztrêle toga hüdoga vgasziti.

17. I lebko zvelicsanya vzemte i mecs dühá; kí je rêcs Bo'za.

18. Vu vszákoj molitvi i prosnyi molécsi sztálni bojdte vszákom vrêmeni vu Dühi, i v tom isztom vero sztüvajôcsi vu vszoj gedrnosztí i molitvi za vsze szvécze.

19. I za méne; naj sze mi dá rêcs vu odpéranyi vüszti moji vu szrcsnosztí na oznanüvanye szkrovnosztí Evangelioma.

III. 20. Nad sterim poszelsztvo noszim vu láncki; naj v nyem szrcsno gucsim, liki trbê gúcsati.

21. Naj pa znátei ví moja dugoványa, ka delam: vsza vám na znánye dá Tichikus te lübléni brat i veren szluga vu Goszpodni.

22. Sterogaszem poszlaok vám za toga volo: naj vám oznáni tá, stera sze okoli nász godíjo, i obeszeli szrczá vasa.

23. Mér bratom i lübézen z verov od Ocsé Bogá i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

24. Miloscsa zevszêmi, kí lübijó Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa v neszkarvarjenosztí. Amen.

K Efezánzczom pîszani z Rîma po Tichikusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA
K F I L I P P É N C Z O M
 PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Po pokloni hválo dáva: ka szo tálniczke pôsztali Evangelioma; vüpa sze, ka v tom dokoncza osztáno, 1-11. II. Nazviscsáva szvoje i Evangelioma dugoványe, 12-26. III. Opomina na szvéti 'zitek, 27-30.

I. 1. **P**avel i Timotheus szluggi Jezus Krisztusovi vszêm szvétim vu Krisztus Jezusi, bodôcsim vu Filippi, szpûspekmi i z Diákonusmi vrét.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

3. Hvalo dájem Bôgi mojemi: gda koli sze zvasz szpominam.

4. Vszigdár vu vszákøj molítvi mojoj za vsze vász zradosztjov molítev csinécsi.

5. Nad obcsinsztvov vasov vu Evangeliomi od prvoga dnéva notrí do vezdásnyega.

6. Gvüsen bodôcsi v tom; kâ, kí je zácsao vu vami to dobro delo, idokoncsa je notrí do dnéva Jezus Krisztusa.

7. Liki je i pravicsno meni tô miszliti od vszê vász; geto vász vu szrczi mám, i vu vôi mo-
 1. Tál.

joj i vu zagovárjanyi i potrdjávanyi Evangelioma: liki kí szte vszi tálniczke zmenom vrét miloscsce.

8. Ár mi je szvedok Bôg; kakda vász vsze 'zelêm vu lübéznosztí Jezus Krisztosovoj.

9. I záto sze molim: naj lübézen vasa escse bole i bole obiljáva vu szpoznávanyi i v szákom 'zmahi.

10. Da szküszite: stera sze razlocsávajo; naj bodete csiszti i nepoteknyeni na dén Krisztusov.

11. Napunyeni sz szádóm pravícze po Jezus Krisztusi na dikó i hválo Bo'zo.

II. 12. Scsém pa, naj znáte, bratje; kâ szo mojega robsztva dugoványa bole na naprê idénye Evangelioma prisla.

13. Tak; da szo moja vézanya ocsiveszna vu Krisztusi vcsinyena vu czêlom Czaszarszkom dvori i vu vszej drügi mészta.

14. I vnôgi bratov vu Goszpodni z moje vôle szo szrcsnêsi

grátali, obilnê szmêjo brezi sztrahá rêcs gúcsati.

15. Nisteri isztina i z nenávidnoszti i nyefke; nisteri pa i z dopádnennyá prêdgajo Krisztusa.

16. Ki isztina z nyefke Krisztusa nazviscsávajo nej csízto: stimajo, ka tak vékso nevoló pri neszêjo mojmi vézanyi.

17. Kí pa zľubéznoszti: znájo, kâ szem jasz na zagovárjanye Evangeliuma posztávleni.

18. Ka zátó? Dönok zevszim tálom, ali szkazlivoszti, ali z isztinesze nazviscsáva Krisztus, i v tom sze radűjem; ali i radűvao sze bodem.

19. Ár znám; ka mi tô bode k zvelicsanyi po vasoj molítvi i pomáganyi Dühá Jezus Krisztusovoga.

20. Pôleg szkrblivoga csákanya i vűpanya mojega; kâ sze v nikom ne oszramotim; nego v szrcsnom gúcsanyi, liki vszigdár, tak i zdaj sze zvisáva Krisztus vu teli mojem, ali po 'zitki, ali po szmr̃ti.

21. Ár je meni 'zitek Krisztus i szmr̃t mi je dobicsek.

22. Csi mi je pa 'zivet̃i vu teli: tak mi je tô szád dela; i, ka szí odlôcsim, neznam.

23. Ár sze sztiszkávam od obôjega: 'zelêñye mám k razvézanyi i sz Krisztusom bi-

dti; koteró mi zvnôgim vecs valá.

24. Osztánóti pa vteli mi je bole potrêbno za vász volo.

25. I tô za gvűsno znám: kâ osztánem i zevszemi vami osztánem na vase gori jemánye i radoszt vere.

26. Naj hvála vasa obiljávu Krisztus Jezusi nad menom po mojem páli k vám pridényi.

III. 27. Li, kak je vrêdno, pôleg Evangeliuma Krisztusovoga hodite: naj, ali pridem i vídim vász, ali ôzdalecs bodôcsi, csűjem eta od vász; kâ sztojite vu ednom Dűhi z ednov dűsov sze navkűp borivsi za vero Evangeliuma.

28. I ne presztraste sze vu nikom od ti prôti sztojécsi; stero je nyim isztina kázanye szkvarjenyá, vám pa zvelicsanya: i tô je od Bogá.

29. Ár je vám zobsztom dano za Krisztusa nej szamo vu nyem vervati; nego i za nyega trpeti.

30. Té boj majôcsi, steroga szte vidili v meni, i zdaj csűjete od méne.

II. TÁL.

I. Opomina na jedinoszt i poniznoszt, 1-11. II. Ráta na delo pobo'znoszti i zvelicsanya, 12-18. III. Obêcse, ka nyim posle Timotheusa, szebé i Epafroditusa, 19-30.

I. 1. Csi je zátó kákse opominanye vu Krisztusi,

1.2. Tál.

csi je kákša obészelnoszt lübézni, csi je kákse obcsinsztvo dühá, csi je kákša milosztivnoszt i szmilenoszt med vami.

2. Napunte mojo radoszt; naj tó isztó miszlite, tó isztó lübéznoszt máte; edne düse i edne miszli bojdite.

3. Nikaj po nyefki, ali márnoj diki ne csinte: nego szponiznosztjov eden drügoga od szébe za vékse prestímajöcsi.

4. Ne glédajte vszáksi szvoja; nego i tá, stera szo ti drügi, vszáksi naj gléda.

5. Tá náklonoszt naj bode vu vami: stera je i vu Krisztus Jezusi.

6. Kí vu obrázi Bo'zem bodöcsi nej je za ftrgnenyé dr'zao; ka je ednáki bio z Bögöm.

7. Nego je szám szebé szprázno, obráz szlugov je na szé vzéo vu szpodobnosztí cslovecsoj je bio.

8. I vnosenyê je nájden, liki prösztí Cslovik: ponízo sze je, vcsinyeni pokoren notri do szmrti, szmrti pa kri'za.

9. Zátó ga je i Bög gori zviszo i darüvao nyemi je imé: stero je vise vszega iména.

10. Naj sze vu iméni Jezusovom vszáko koleno naklekne ti nebeszki i zemelszki i pod zemlôv bodöcsi sztvári.

11. I vszáki jezík vadlúje: ká

je Goszpon Jezus Krisztus na díko Bogá Ocsé.

II. 12. Zátó, lübléni moji, kak szte vszigdár pokorni bíli nej li szamo teda, gda szem privasz nazöcsi bio; nego zdaj vnogo bole, da szem dalecs od vász: sztrahotov i sztrepetanyem szvoje zvelicsanye oprávlajte.

13. Ár je Bög, ki dela vu vami i tó, naj scséte, i tó, naj delate; kak sze nyemi dopádne.

14. Vsza csinte brezi mrmranya i dvojenjá.

15. Naj bodete nekrivicsni i nedú'zni otroczi Bo'zi nevujvlacseni na szrêdi med etim zaszükanim i preobrnyenim národom: med sterim sze szvélite, liki szvetlosztí na szvétí.

16. Rêcs 'zitka pred szebom mête meni na hválo na dén Krisztusov; kâ szam nej zamán drkao, niti szem nej zamán delao.

17. Nego csi sze i vö vlévam na áldov i szlú'zbo vere vase: radüjem sze i zevszêmi vamisze radüjem.

18. Na tom sze pa i ví radüjte i z menom vrét szeradüjte.

III. 19. Vü pam sze pa vu Goszpon Jezusi: kâ vam Timotheusa szkoro poslem; naj i jaszpo-kojno düso mám szpoznavsi tá, stera sze okoli vász godíjo.

20. Ár nikoga nemam ednáke z memom düse; ki bi sze tak

verno za tá, stera szo okôli vász, szkrbo.

21. Ár vszi ta szvoja íscsejo: nej pa tá, stera szo Krisztus Jezusova.

22. Szküssanye nyegovo pa znáte: kâ, liki ocsi dête, tak je z menom szlû'zo vu Evangelio.

23. Toga záto vü pam poszlati, kak bom vido ka de sze z menom godilo, preczi.

24. Vü pam sze pa vu Goszpodni: kâ i szâm szkoro pridem.

25. Za potrêbno szem pa stimao Epafroditusa brata ipomocnika i vovúvácsa z menom vrét mojega, vasega pa poszelnika i szlû'zbenika potrêbsine moje poszlati k vám.

26. Geto je 'zelo vsze vász i 'zalosztio sze je; ka szte csüli, kâ je bete'zen bio.

27. Ár je i bete'zen bio blüzi na szmrt: ali Bôg sze nyemi je szmilüvao; nej pa li nyemi, nego i meni; naj nemam 'zalosztio na 'zaloszt.

28. Záto, kak je naj hitrê moglobidti, poszlao szem ga k vám: naj sze vi, pá ga vidôcsi, radüjete, i jasz ne'zalosztneši bodem.

29. Primte ga tak gori vu Goszpodni zevszov radosztjov: i takse v postenyé mête.

30. Ár sze je za Krisztusovoga dela volo notri do szmrti pribli'zo

nemáravsi za düso szvojo: da bi dopuno vase zmenkanye vase k meni szkázane szlû'zbe.

III. TÁL.

I. Po pokazanyi krivi vucsitelov od pravice právde na pravico vere pela, 1-16. II. Ráta je, naj ga naszledüjo, 17-21.

I. 1. **N**a dale, bratje moji, radüjte sze vu Goszpodni. Ta íszta vám písati mené je íszтина nej ftrága; vám je pa na vékso gvüsnoszt.

2. Glédajte psze, glédajte te hüde delavcze, glédajte to zrêzanye.

3. Ár mí szmo to právo obrizávanye: kí vu Dühi szlû'zimo Bôgi i hválimo sze vu Krisztus Jezusi, i ne vü pamo sze v teli.

4. Csi gli jasz mám vü paznoszt i vu teli. Ár csi sto drügi stima; ka vü paznoszt má vu teli: jasz bole.

5. Obrezan szem ôszmi dén, z roda szem Izraelszkoga, pokolênya Benjaminovoga, 'Zidov z 'Zidovov, pôleg právde farizeus.

6. Pôleg vrêla pobo'znosztio szem preganyao Czerkev Bo'zo, pôleg pravice vu právdi szem bio nekrivicsen.

7. Ali, stera szo meni dobícsek bilá, tá szem za Krisztusa volo za skodo dr'zao.

8. I tak zdaj zaisztino vsza za skodo dr'zim bidti za volo viszi-

koga szpoznanya Krisztus Jezusovoga Goszpodna nasega: za steroga vsza za skodo i za govno dr'zim bidti; najKrisztusa dobim.

9. I nájdem sze vu nyem táksi: liki, ki nemam mojo pravicz o-
no, stera je z právde; nego ono,
stera je po veri Krisztusovoj, ono
stera je z Bogá, pravicz na ve-
ro gledôcs dano.

10. Da ga szpoznám i môcs go-
ri sztanenýa nyegovoga i ob-
csinsztvo trplénýa nyegovoga
preobrázani na szmrt nyegovo.

11. Csi kak prídem k gori szta-
nenýe ti mrtvi.

12. Nej ká bi ga 'ze vzéo, ali ka
bi 'ze popolni bio: vgányam sze
pa, csiga kak popádnem; za ste-
roga volo szem i popádjani od
Krisztus Jezusa.

13. Bratje, jasz szám szebé ne
stimam; ka bi ga popadno.

14. Edno pa csinim: z oni, ste-
ra szo odzajaj, sze szpozábim;
stera szo pa pred menom za tisz-
timi sze ftegüjem; k czili sze
vgányam za nájem zgorányega
pozványa Bo'zega vu Krisztus
Jezusi obeccanoga.

15. Zátó, kikoli szmo popolni,
tô premislávajmo: i, csi ká nacsí
míszlite, i tô vam Bôg oznáni.

16. Dönok, na stero szmo pri-
sli, v tisztoj reguli hodmo, tiszto
premisávajmo.

II. 17. Naszledniczke moji boj-
3.4.Tál.

dte, bratje; i kebzüjte na te tak
hodécse, kak nász példo máte.

18. Ár vnôgi hodijo; od steri
szem vám dosztakrát pravo, zdaj
pa i jôcsics právim: ka szo ne-
priátelje kri'za Krisztusovoga.

19. Kí konec z je pogibelnoszt,
kí Bôg je trbühj, i dika nyihova
je vu szramoti nyihovoj; kí ta
zemelszka premislávajo.

20. Nase pôrgarztvo je pa vu
nebészaj; odkud i zvelicsitela
csákamo Goszpodna Jezusa Kri-
sztusa.

21. Kí premêni têlo poniznoszt
nase: najbo szpodobno k odicse-
nomi têli nyegovomi, pôleg dela,
po kom je zmo'zen i podvrzti
szebi vsza.

IV. TÁL.

I. Opomína je na sztálno radoszt, mér
i vszákó dobro delo, 1-9. II. Hváli
nyim za poszlani dár, 10-19. III. Do-
koncsa liszt szpozdrávlanyem, 20-23.

I. 1. **Z**átó, bratje moji lübléni i
pre'zelni, radoszt i ko-
róna moja, tak sztojte vu Gosz-
podni, lübléni.

2. Evodiása opomínam i Szin-
tikesa proszim: naj edne míszli
bodeta vu Goszpodni.

3. Takáj proszim i tebé, moj
veren pre'znyák: na pomôcs boj
onim 'zenám; stere szo sze vu
Evangeliumi z menom vrét bori-
le i sz Kelemenom i zdrügimi po-
mocsníki mojimi; steri iména
szo vu knigaj 'zitka.

4. Radüjte sze vu Goszpodni vszigdár: pá velim, radüjte sze.

5. Krotkoszt vasa znána bojdi vszêm lüdém. Blüzi je Goszpôd.

6. Nikaj sze ne szkrbte: nego vu vszâkoj molítvi i prosnyi z hválo dávanyem prosnye vase sze naj oznánijo pri Bôgi.

7. I mér Bo'zi, kí je vise vsze pámeti, obarje szrczá vasa i miszli vase vu Krisztus Jezusi.

8. Na dale, bratje, stera szo isztinszka, stera szo postena, stera szo pravicsna, stera szo csiszta, stera szo lübézniva, stera szo dobroga glásza, csi je káksa dobrôta, i csi káksa hvála jeszte, tá premislávajte.

9. Stera sztesze i vcsili, i prijali i csüli i vidili v meni; totá delajte: i Bôg méra bode z vami.

II. 10. Radüvao szem sze pa vu Goszpodni jáko kâ szte sze'ze nigda ozelenili vu vasem od méne szpominanyi; od koga szte sze i szpomínali; ali nej szte meli prilicsnoga vrêmena.

11. Ne právim pa tô na moje zmenkanye gledôcs. Ár szem sze jász návcso z têmi, vu steri szem, zadovolen bidti.

12. Znám sze i poníziti, znám i obiljávati: vu vszem i na vsze szem navcseni i naszititi sze i gladüvati i obiljávati i zmenkávati.

13. Vsza morem vu potrdjávajôcsem mené Krisztusi.

14. Dônok dobro szte vcsínili; ka szte tálniczke moje nevôle.

15. Znáte pa i ví, Filippénczi; kâ mi je vu zacsétki Evangelioma, gda szem vö sô od Maczedonie, ni edna gmajna nej podilila kâ na vö dávanye i notri jemanye; nego ví szamí.

16. Ár i vu Teszszaloniko ednôk i drügôcs szte mi na potrêbcino poszlali.

17. Nej kâ bi iszkao dár; nego iscsem szád obiljávajôcsi vu racsúnanyi vasem.

18. Vzéo szem pa vsza i obiljávam: napunyen szem, geto szem vzéo od Epafroditusa; stera szo od vász poszlana, dihalo dobroga disenya, áldov prijéten i vugoden Bôgi.

19. Bôg pa moj napuni vszo potrêbcino vaso pôleg bogásztva szvojega vu diki po Jezus Krisztusi.

III. 20. Bôgi pa i Ocsi nasemi dika na veki veke Amen.

21. Pozdravte vszâkoga szvé-toga vu Krisztus Jezusi. Pozdrávlajo vász bratje, kí szo z menom.

22. Pozdrávlajo vász vszi szvéti; naj bole pa, kí szo z Czaszarove hi'ze.

23. Miloscsa Goszpodna nasega Jezus Krisztusa zevszêmi vami. Amen.

K Filippénczom píszeni z Rimâ po Epafroditusi.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K K O L O S S Á N C Z O M
PISZANI LISZT.

I. TÁL.

1. Napiszek lisztá z blagoszlovom, 1-2.
II. Za Kolossánce hválo dáva, ka
szo na vero pripelani, 3-8. moli za
nyé, naj v tom raztejo, 9-22. právi,
ka bi rad vsze k zvelicsanyi pripe-
lao, 23-29.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Kri-
stusov po vóli Bo'zój
i Timotheus brat.

2. Tim vu Kolossi szvétim i ver-
nim bratom vu Krisztusi: milos-
csa vám i mér od Bogá Ocsé na-
sega i Goszpodna Jezus Kri-
sztusa.

II. 3. Hválo dájemo Bôgi i Ocsi
Goszpodna nasega Jezus Kri-
sztusa vszigdár za vász molécsi.

4. Kak szmo csüli vero vazo
vu Krisztus Jezusi i lübézen k
vszém szvétim.

5. Za vüpanya volo, stero vám
je vu nebészaj szrányeno: stero
szte naprê csüli vu rêcsi isztin-
szkoga Evangeliuma.

6. Steri je i k vám prisao, liki i
na vesz szvét: i roden je pov-
szud, liki i vu vami, od steroga
dnéva szte csüli i szpoznali mi-
loscsó Bo'zo vu isztini.

1. Tál.

7. Liki szte sze i návcslí od E-
pafrása lüblénoga z nami vrét
szlugo nasega: kí je veren za
vász szlü'zbenik vu Krisztusi.

8. Kí nám je i oznano vazo vu
Dühi lübézen.

9. Za toga volo i mi, od steroga
dnéva szmo csüli, ne henyamo za
vász Bogá moliti i prosziti: naj
sze napunite szpoznanyem vôle
nyegove vu szvoj modrôszti irá-
zumnoszti dühovnoj.

10. Naj hodite vrédno Goszpo-
dni na vsze dopádnyé vu
vszem dobrom deli szád prinása-
jôcsi i rasztécsi vu szpoznanyi
Bo'zem.

11. Vu vszákoj môcsi mocsné-
si gratüvavsi pôleg zmo'znoszti
dike nyegove na vsze znásanye
i trplivoszt z radosztjov.

12. Hválo dávajôcsi Ocsi, kí
nász je vcsíno szpodobne: naj
tál vzememo ôrocsine ti szvétí
vu szvetloszti.

13. Kí nász je vö fírgno z obla-
szti te kmicze i prêk nász je po-
sztavo vu králesztvo Sziná lübé-
znoszti szvoje.

14. Vu kom mámo odküplenyé po krvi nyegovoj, tô je, odpücsanye grêhov.

15. Ki je kêp nevidôcsega Bogá i prvorodjeni vszega sztvorjenyá.

16. Ár szo vu nyem sztvorjena vsza: stera szo vu nebészaj i stera szo na zemli, ta vidôcsa i ta nevidôcsa, ali thronusje, ali goszposztva, ali poglavinsztva, ali oblászti, vsza szo po nyem i vu nyem sztvorjena.

17. I on je pred vszêm i vsza szo vu nyem vküp sztanola.

18. I on je gláva tâla teCzérkvi: ki je zacsétek i prvorodjeni z mrtvi; naj bode vu vszê on prvi.

19. Ár sze je dopadnolo Ocsi: naj vu nyem vsza punoszt prebîva.

20. I po nyem sze vsza 'z nyim zmirîjo, mér vcsinivsi po krvi nyegovoga kri'za, po nyê, velim, ali szo na zemli, ali szo v nebészaj.

21. I vász, ki sztenigda tühén-czi i nepriátelje bilî z pámetjov vu hûdi delaj.

22. Je zdaj dônok zméro vu tâli meszá szvojega po szmrti: da bi vász posztavo szvéte i nevujvlasténe i nekrivicsne pred licze szvoje.

23. Csi li osztánete vu veri fundálivani i krepki i negenyeni od vûpanya Evangelionszkoga:

steroga szte csüli, ka je prêdgani vszákomi sztvorjenyê pod nébov, steroga szem jasz Pavel vcsinyen szluga.

24. Zdaj sze radüjem vu trplivosztaj moji za vász i dopunyávam zmenkanya nevôl Krisztusovi vu tâli mojem za nyegovo tâlo, stero je Czérkev.

25. Stere szem jasz szluga vcsinyen pôleg Safarsztva Bo'zega: stero mi je dáno med vami; naj napunim rêcs Bo'zo.

26. Tô je, ono szkrovnoszt, stera je od vekivêk i od vszê národov, szkrita bila: zdaj je pa oznanyena tim szvétim nyegovim.

27. Sterim je steo Bôg na znánye datî: kákse je blágo odícse-ne szkrovnosztî ete med poganmi; ki je Krisztus vu vami, vûpazen dîke.

28. Steroga mí nazviscsávamo, opominavsi vszákoga Csloveka i vucsivsi vszákoga Csloveka vu vszøj modrôszti: naj naprê posztávimo vszákoga Csloveka polnoga vu Krisztus Jezusi.

29. Vu sterom i delam borivsi sze pôleg môcsi nyegove: stera i dela vu meni mocsno.

II. TÁL.

I. Ká'ze, kak sze bori za nyé, 1-3. II. Opomina je, naj sze od zapelávanya varjejo. 4-23.

I. 1. **Á**r scsém, naj znáte: kák-si boj mám za vász i za

1.2.Tál.

té, ki szo vu Laodiczei, i ki szo nej vidili licza mojega vu tēli.

2. Naj sze obeszelijo szrczá nyihova ti vküp szklenyeni vu lúbéznoszti i na vsze bogásztvo gvüsnoga rázuma, na szpoznanye szkrivnoszti Bo'ze i Ocsé i Krisztusa.

3. Vu sterom szo vszi kincsi modrôszti i znánya szkriti.

II. 4. Tô pa právím: naj vász sto nev kani vuszkazlivom gucsi.

5. Ár, csi szem vu tēli dalecs od vász: dönok vu dûhi szem med vami radüvajúcsi sze i glédajôcsi vas réd i krepkoszt vase vere vu Krisztusi.

6. Zátó, kak szte prijali Krisztus Jezusa Goszpodna nasega, tak v nyem hodite.

7. Vkorenyeni i gori poczimprani vu nyem i potrdjeni vu veri: liki szte navcseni obiljávajôcsi vu nyem z hválo dávanym.

8. Glédajte, naj sto med vamine bode; ki bi vasz porobo po szveczkoj modrôszti i márnom zape-lávanyi pôleg tadánka lüdi, pôleg píszk etoga szvétá i nej pôleg Krisztusa.

9. Ár vu nyem prebiva vsza punoszt bo'zánsztva telovno.

10. I v nyem szte napunyeni, ki je gláva vszega poglavársztva i oblászti.

11. Vu sterom szte i obrezani brezi rôk vcsinyenim obrizáva-

nyem vu vö szlecsenyej grêhov tēla i meszá, vu obrizávanyi Krisztusovom.

12. Pokopani z nyim vu krszti; vu sterom szte i vküp gori sztanoli po veri môcsi Bo'ze; ki ga je gori zbüdo z mrtvi.

13. I vász je mrtve bodôcse v presztopáji i neobrizali tēla vasega 'znyim vrét o'zivo gda vam je vsze grêhe odpüsztó.

14. Idoli je zbriszao ono píszmo vu návuki, stero je prôti nám bilô i vö je je vrgao z szredbine i pribio je je na kri'z.

15. Doli je szlêkao takáj poglavársztva i oblászti, i kázao je je vu szrcsnoszti obládajúcsi je szám po szebi.

16. Naj vász tak sto ne szôdi vu jêsztvini i pítvini, ali vu táli szvétka, ali mladá, ali v szobottáj.

17. Stera szo tēnya ti prísesztni: tēlo je pa Krisztusovo.

18. Niscse vám naj ne zadêva vu be'záji nájema, kaksté bi steo, po poniznoszti i pobo'znoszti angelszkoj, mêsavsi sze vtiszta, stera je nej vido, gizdavo hodécsi zamán nadüti od pámeti tēla szvojega.

19. I ndr'zi sze k glávi; z stere vsze tēlo po szklepaj i vküp zvézanyi szlû'zi i vküp szklenyeno raszté zrasanyem Bo'zim.

20. Zátó, csi szte mrli sz Krisztusom od píszkov szvétá, ka

sze dáte, liki da bi na szvéti 'zivel, czeremonivati?

21. Gda sze vam právi ne do-tekni sze, niti ne kostaj, niti k nyemi ne szégni.

22. Stera szo vsza na szkvarjeny 'zivilenem vrét: da szo pôleg zapôvidi i vcsenyá cslove-sega.

23. Kotera isztina pogléd májo modrôszti vu zmislenoj pobo- 'znoszti i poniznoszti i v nemilü-vanyi têla; nej pa vukáksem po-stenyê, na naszicsanye têla.

III. TÁL.

Opomina I. na nebeszkoga dugoványa iszkanye, 1-4. II. Na krsztsánszki 'zitek, 5-17. III. Ka'ze, kak sze májo v hi'znom rédi bodécsi oponásati, 18-26.

I. 1. **C**si szte zátó gori sztanoli sz Krisztusom: ta zgoránya iscsite, gde je Krisztus, na deszniczi Bo'zój szedécsi.

2. Ta zgoránya premislávajte: nej tá, stera szo na zemli.

3. Ár szte mrli i 'zitek vas je szkriti sz Krisztusom vu Bôgi.

4. Gda sze pa Krisztus, nas 'zitek, szká'ze: teda sze i ví 'znyim vrét szká'zete vu diki.

II. 5. Vmárjajte zátó vase zemelszke kotrige, práznoszt, nescisztôcso, hotlivo náklonoszt, hûdo po'zelêne, i szkopôsz, stera je bolvánsztvo.

6. Po steri pride szrditoszt Bo'za na szini nevernoszti.

7. Vu steri szte i ví nigda hodi-li: gda szte v nyih 'ziveli.

8. Zdap pa doli dête i vi vsza eta: szrditoszt, csemér, hûdôbo, preklinyanye, rû'zno gúcsanye, z vûsz, vasi.

9. Ne la'zte eden na drügoga: da szte 'ze doli szlekli toga sztároga Csloveka 'z nyegovimi delami.

10. I oblekli szte toga nôvoga ponovlenoga na szpoznanye pôleg obráza tisztoga; steri ga je sztvôro.

11. Geto nega Grka, i 'Zidova, obrizávanya, i neobrizávanya, barbarusa, Szczítha, szlugo, szlobodnyáka; nego vsza i vu vszê je Krisztus.

12. Oblêczte zátó, liki tí odebráni Bo'zi, szvéti i lûbéznivi, csrêva milosztivnoszti, dobrotivoszt, poniznoszt, krotkoszt, trplivoszt.

13. Znásajôcsi edendrügoga i odpûszcsávajôcsi sz; csí steri kákso to'zbo má na koga: liki vám je i Krisztus odpûszto, tak i ví.

14. Nad vszêmi têmi pa escse oblêczte lûbéznoszt: stera je vezalo popolnoszti.

15. I mér Bo'zi najláda vu szrczáj vasi: na steroga szte i pozváni vu edno têlo; i bojdte zahválni.

16. Rêcs Krisztusova naj prebiva vu vami bogato vszákoj

modrôszti vucsécsi i opomina-jôcsi sze z 'Zoltármi i z hválmi i zdühovnimi peszmami miloszti-vno szpêvajôcsi vu szrczi vasem Goszpodni.

17. I vsze, kakoli csiníte v rêcsi, ali v deli, vsza vu Goszpon Jezusovom iméni csinte, hválo dávajôcsi Bôgi i Ocsi po nyem.

III. 18. 'Zene, podlo'zne bojdte lasztivnim mo'zám : liki sze pri-sztája vu Goszpodni.

19. Mo'zjé, lühte 'zene vase, i ne bojdte k nyim britki :

20. Otroczi, pokorni bojdte ro-ditelom vu vszem : ár je tô vu-godno Goszpodni.

21. Ocseve, ne drá'zd'zite otro-ke vase : naj v pámeti ne zadre-venéjjo.

22. Szlugi, pokorni bojdte vu vszem vasim telovnim goszpo-dárom nej li vu ocsnoj szlû'zbi, liki oni, ki sze lüdém scséjo dopá-dnoti : nego vu prosztôcsi szr-czá bojécsi sze Bogá.

23. I vsze, kakoli csiníte, z düse delajte, liki Goszpodni, i nej, liki lüdém.

24. Znajôcsi, kâ od Goszpodna vzetete plácso örocsíne : ár Go-szpon Krisztusi szlû'zite.

25. Ki pa nepravicsno dela ; vzeme nájem szvoje nepravics-noshti : i nega pri Bôgi prijíma-nya oszôb.

26. Goszpodárje, ka je pravi-3.4. Tál.

csno i szpodobno, szlugom vö dájte, da znáte, kâ i ví máte Go-szpôda vu nebészaj.

IV. TÁL.

I. Opomina je na molitev, 1-3. II. Ká-'ze, kak sze májo oponásati k vi-nésnyim, 4-5. III. Pise, ka nyegovo dugoványe z Tichikusa i z Onezimu-sa lèhko zvéjo, 6 8. IV. Po pozdráv-lenýi zapré liszt, 9-17.

I. 1. **V** prosnyi sztálni bojdte verusztüvajôcsi v nyé z hválo dávanyem.

2. Proszécsi k csaszi i za nász; naj nám Bôg odpré dveri szvoje rêcsi : da gucsímo szkrovnoszt Krisztusovo ; za stero szem i zvézani.

3. Naj jo oznánim : likí mi trbê gucsati.

II. 4. Vu modrôszti hodite pred zvinésnyin, vrêmen odküpi-va-jôcsi.

5. Rêcs vasa vszigdár vu milos-csi naj bode z szoljôv zacsinye-na : da znáte ; Kakda vam trbê ednomi vszákomi odgovárajati.

III. 6. Stera szepôleg méne go-dijo : vsza vám na znánye dá Ti-chikus moj lübléni brat i veren szluga i szlû'zbenik z menov vrêt vu Goszpodni.

7. Steroga szem poszlaó k vám za toga volo : naj zvê ona, stera sze okôli vász godijo, i obeszelí szrczá vasa.

8. Z Onezimusom vernim i lüb-lénim bratom, kí je z vász : tèva

vám szá na znánye dáta; stera
sze eti godijo.

IV. 9. Pozdrávla vász Aristar-
kus moj z menom vrét vőznik, i
Marko, szesztránecz Barnabá-
sov: od steroga szte vželi zapô-
vidi; ka, csi k vám pride, gori ga
primte.

10. I Jezus, kí sze velí Jusztus,
bodôcsi z obrizávanya: tē szamí
szo mi pomocsníčke vu králev-
sztvi Bo'zem; kí szo mi bíli na
trôst.

11. Pozdrávla vász Epafras z
vász valonszluga Krisztusov: kí
sze vszigdár bori za vász vu mo-
litvaj; najsztojítepopolni inapu-
nyeni vu vszozj vőli Bo'zozj.

12. Ár szvedocsim od nyega:
ká má vnogo szkrbí za vász i za
tē, kí szo v Laodiczei, i kí szo
vu Hierápoli.

13. Pozdrávla vász Lükács
vrács lübléni i Demas.

14. Pozdravte tē, vu Laodi-
czei bodôcse brate i Nimfása i
szpráviscse, stero je v nyegovoj
hí'zi.

15. Igda sze precsté od vász ete
líszt, vcsinte: naj sze i vu Laodi-
csáncsarov szpráviscsi precsté; i
toga z Laodiczee pisanoga naj i
ví cstéte.

16. I erczite Archippusi: glé-
daj, kákso szlű'zbo szí na szé-
be vžeo vu Goszpodni, da jo
szpunis.

17. Eto pozdrávlanye je písza-
no z mojav Pavlovov rokôv.
Szpômente sze z moje vőze. Mi-
loscsa z vami. Amen.

Kolossánczom pizsani z Rí-
ma po Tichikusi ino One-
zimusi.

SVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

I. K THESZSZALONICSÁN-
CZOM
PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Po napiszki hválo dá za nyihove vere
pobo'znozt, 1-5. II. Hváli nyihovo
dobro pėldo, 6-10.

I. 1. Pavel i Szilvánus i Tí-
motheusgmajni Thesz-

szalonicásnszkoj vu Bôgi Ocsi
i Goszpodni Jezusi Krisztusi
milocsa vám i mér od Bogá
Ocsé nasega i Goszpodna Je-
zusa Krisztusa.

2. Hválo dajemo Bôgí vszig-
1. Tál.

dár za vsze vász szpominajôcsi sze z vász vu molitvaj nasi.

3. Nesztanoma sze szpomina-jôcsi zcsinênya vere vase izde-la lûbéznosztii trplivoszti vûpa-nya Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa pred Bôgom i Ocsom nasim.

4. Znajôcsi, bratje lûbéznivi, od Bogá odebránye vase.

5. Ar je nas Evangeliom nej bio kvâm vu rêcsi szamo: nego i vu môcsi i vu Dûhi szvéto i vu vnôgoj gvûsnosztii; liki zná-te, káksi szmo bili med vami za vász volo.

II. 6. I vi szte naszledniczke nasivcsinyeni i Goszpodna; ge-to szte gori príjali rêcs Bo'zo vu vnôgoj nevôli zradosztjom Dûha szvéto.

7. Tak; da szte vi na peldo vcsinyeni vszêm vervajôcsim vu Maczedonii i Achaii.

8. Ár je od vász razglásena vö rêcs Goszpodnova nej szamo vu Maczedonii i Achaii: nego i vu vszákó meszto je vera vasa, ste-ra je pri Bôgi, vö razíska tak; da nám je nej potreêbno kâ od to-ga drûgim gucsati.

9. Ár szami od vász nazvis-csávajo: kákse szmo meli kvâm notri idênye i kakda szte sze po-vrnoli k Bôgi od bolvanov; da bi szlûzili 'zivomi isztinszkomi Bôgi.

1.2.Tál.

10. I csakali Sziná nyegovoga z nebész, steroga je zbûdo z mr-tvi, Jezusa; ki nász je oszlôbo-do od prisesztne szrditoszti.

II. TÁL.

I. Naprê prinása Apostolov med nyimi vernoszti, 1-2. II. Hváli nyihovo krêcsi Bo'zoi gedrnoszti i za nyé volo trplivoszti, 13-16. III. K nyimi szvoje po'zelênye vadlûje, 17-20.

I. 1. **Á**r szami znáte, bratje, nase k vám notri idê-nye: kâ je nej zamán bilô.

2. Nego csi gli szmo prvle tr-peli i ospotani bili, liki znáte vu Filippi: dônok szmo szrcsno de-tali vu Bôgi nasem gucséci k vám Evangeliom Bo'zi vu vnô-gom bori.

3. Ár je nase opominánye nej bilô z blôdnoszti, niti z neccisz-tôcse, niti vu jálnoszti.

4. Nego, liki szmo szkûsseni od Bogá, da bi sze na nász za-vûpao Evangeliom, tak gucsi-mo; nej liki da bi sze steli lû-dém dopádnotti; nego Bôgi, ki vardêva szrczá nasa.

5. Ár szmo nigdár nej vu pri-lizávanój rêcsi hodili, liki znáte, niti vu obrázi szkopôsztii: Bôg je szvedok.

6. Niti szmo nej iszkali z lûdi diko, niti od vász, niti od drûgi; csi gli bi vam lêko mogli na 'zmécsavo bidti, liki Krisztusovi Apostolje.

7. Nego szmo bili, liki decza

krotki na szrêdi med vami: liki dojka otroke szvoje varje.

8. Tak szmo nagnyeni k vám bilí; da szmo vám zeleli podeliti nej li szamo Evangeliom Bo'zi, nego i düse nase záto; ka szte nám lübeznivi bilí.

9. Ár sze szpomináte, bratje, z dela nasega i trüda. Ár szmo vnocsi i vujdne delali; naj na 'zmécsavo komi zvasz ne bode-mo, predgajôcsi med vami E-vangeliom Bo'zi.

10. Vi szte szvedoczke i Bôg: kak szvéto i pravicsno i nekri-vicsno szmo med vami, kí ver-jete, 'ziveli.

11. Likiznáte: kakszmo ednogo vszákoga vász, liki ocsa szvoje otroke, opomínali i obeszeljávali.

12. I poszvedocsávali: naj tak hodite; kak je vrêdno k Bôgi, kí vász je zváo vu szvoje krá-levsztvo i díko.

II. 13. Zátô i mí hválo dájemo Bôgi nesztanoma, kâ szte pri-jali rêcs, stero szte csüli od nász, Bo'zo, vzéli szte jonej, liki cslo-vecso rêcs, nego, (kakti je zai-sztino,) liki Bo'zo rêcs; stera i dela vu vami, kí verjete.

14. Ár szte ví naszledniczke vcsinyeni, bratje, gmajn Bo'zi, stere szo vu Judei, vu Krisztus Jezusi: kâ szte tá trpeli i ví od lasztivnoga szvojega plemena, liki oni od 'Zidovov.

15. Kí szo i Goszpon Jezusa vmôrili i lasztivne proroke, i nász szo preganyali; i Bôgi sze ne dopádnejo, i vszêmlüdém szo prôti.

16. Prepovedávajocsi nám, naj ne gucsímo poganom, ka bí sze zvelicsali; i tô csinijo na dopu-nyávanye szvoji grêhov vszig-dár. Prisla je pa 'ze Bo'za szr-ditoszt nad nyimi na konec.

III. 17. Mí pa, bratje, osztá-vleni od vász do vrêmena ve-re na obráz, nej szrczé, gledôcs, obilnej szmo sze pascsili vas o-bráz viditi vu velikom po'ze-lênýi.

18. Záto szmo steli idti k vám naj bole jasz Pavel i ednôg i drgôcs: ali zadr'zao nász je Satan.

19. Ár ka je nase vüpanye, ali radoszt, ali korôna hvále? Jeli szte nej i ví pred líczom Gosz-podna nasega Jezusa Krisztusa vu nyegovom prísesztji?

20. Ár szte ví nasa díka i ra-doszt.

III. TÁL.

I. Timotheusa nyim je poszlao na obe-szeljé, 1-5. II. Timotheus nazáj pride z radosztjov, 6-8. III. Za radoszt nad nyimi vzêto dá hválo i proszi Bogá, naj je i szám vidi, 9-13.

I. 1. **Z**átô, da bí 'ze dale nemo-gli trpeti, dopadnolo sze je nám; ka bí sze szami vu Atheni niháli.

2. I poszlali szmo Timotheusa brata nasega i szlugo Bo'zega i pomocnika nasega vu Evangeliumi Krisztusovom: naj vász potrdi i obesze vász vu vasoj veri.

3. Da sze niscse ne gene vu eti nevoláj. Ár szami znáte: ká szmo na tô posztávleni.

4. Ár, gda szmo pri vász bili, naprê szmo vám povedali: ká bomo nevôlo trpeli; liki sze je i zgôdilo i znáte.

5. Zátó i jász szem nej mogao du'ze trpeti: poszlao szem ga, naj szpoznam vero vaso; da bi vász kak ne szküsávao te szküsávecz, i zamán bi bilô delo nase.

II. 6. Zdaj pa pridôcsi Timotheus k nám od vász i nazvêstivsi nám vero i lübézen vaso i ká sze vszigdár dobro z nász szpomínate 'zelejôcsi nász vidi-ti, liki i mí vász.

7. Zátó obészeli szmo sze, bratje, nad vami, vu vszákoj nevôli i potrebcini nasoj po veri vasoj.

8. Ár zdaj 'živemo: csi vi szto-jite vu Goszpodni.

III. 9. Ár kakda moremo Bôgi zadoszta zahváliti za vász za vszo tô radoszt, z sterov sze radüjemo za volo vász pred Bogom nasim.

10. Nôcs ino dén z velikov obilnosztjov molêcsi; da bi mogli vi-

dití vas obráz i dopuniti zmenka-nya vere vase.

11. Szám pa Bôg i Ocsa nas i Goszpon nas Jezus Krisztus ravnaj pôt naso k vám.

12. Vász pa Bôg napuni i obil-ne vcsini z lübéznosztjov k eden drügomi i k vszêmi; liki szmo i mí k vám.

13. I potrdi szrczá vasa: da bodo brezi krivicze vu szvesztvi pred Bogom i pred Ocsom nasim vu prísesztji Goszpodna nasega Jezus Krisztusa zevszêmi szvé-czi szvojimi.

IV. TÁL.

Opomina je I. na szvétí 'zítek, 1-8. II. Na rasenyé vlübézni, 9-10. III. Na tihoto i posteno delo, 11-12. IV. Na vüpanye i môdus gori sztanenyá, 13-18.

I. 1. **Z**átó, na dale, bratje, pro-szimo vász i opomina-mo vu Goszpon Jezusi: naj, liki szte vzéli od nász, kakda vám tr-bê hodíti i dopádnotti sze Bôgi, v tisztom bole obiljávate.

2. Ár znáte, kakse zapôvidi szmo vám dáli po Jezus Krisztusi.

3. Ár je eta vola Bo'za, ki je poszvecsenyé vase: naj sze zdr-závate od práznosztí.

4. I vszáksi vász zná szvojo poszôdo ládati vu poszvecsenyé i postenyê.

5. Nej vu náklonosztí po'zelê-nya: liki i poganye, kí neznajo Bogá.

6. Naj sto ne preszkocsi, i ne vkani brata szvojega v káksem deli. Ár je zadomesztiteo Goszpòd vszega toga: liki szmo i naprè vâmpovedali i poszvedocsili.

7. Ár nász je Bòg nej zváo na necsisztòcso: nego na poszvecsenyé.

8. Zâto, kí nász zavr'ze, ne zav'r'ze csloveka: nego Bogá; kí je v nász dáo szvojega Sz. Dühâ.

II. 9. Od bratinszke lûbéznoszti je pa nej potrêbno vâm písati. Ar szte szami ví od Bogá navcseni, naj eden drügoga lûbite.

10. Ár i csiníte tô zevszêmi bratmi vu czêloj Maczedonii. Opominâmo pa vász, bratje: naj bole obiljâvate.

III. 11. I znásajte sze pokojni bidti i csiniti ta lasztivna, i delajte z vasimi lasztivnimi rokami: liki szmo vâm zapovedali.

12. Naj hodite posteno pred timi zvünèsnyimi; i nikaj ne potrebüjete.

IV. 13. Nescsem pa: ka bi neznali, bratje, od tê, kí szo zâszpali; naj sze ne 'zalosztíte, liki i oni, kí nemâjo vûpanya.

14. Ár, csi verjemo, kâ je Jezus mr'o i gori sztano: tak i Bòg té, kí szo zâszpali po Jezusi, 'z nyim vrét naprè pripela.

15. Ár tô vâm velimo z Goszpodnovov recsjòv: kâ mí, kí 'zi-

vòcsi osztánemo do prîsesztja Goszpodnovoga, ne preidemo one, kí szo zâszpali.

16. Ár szâm Goszpòd z brodârszkim krícsanyem, z archangel-szkim glászom i z Bo'zov tromböntov bode doli sò z nebész: i ti mrtvi vu Krisztusi gori sztâno naj prvlè.

17. Potom mí 'zivòcsi, kí szmo osztanoli k csaszi sze 'znyimi vneszêmo vu oblâke pred Goszpodna vu zrák: i tak vszigdâr bomo z Goszpodnom.

18. Zâto obeszeljâvajte eden drügoga z etimi ricsmi.

V. TÁL.

I. Vcsi od Krisztusa na szòdbo prîsesztja, 1-5. II. Opomina na verusztûvanye, 6-11. III. Csésztt poszlûszâv-czov k vucsitelom, 12 13. vszê krsztsenikov, 14-22. IV. Zaprtek, 23-28.

I. 1. **O**d csaszov pa i vrêmenov, bratje, vâm je nej potrêbno písati.

2. Ár szami dobro znâte: kâ dén Goszpodnov, liki tát vu nòcsi, tak pride.

3. Ár gda bodo pravili: mér i pokoj; teda na nâgli pride na nyé pogibelnoszt, liki bolezen na nòszécso 'zeno, i ne vujdejo.

4. Vi pa, bratje, nej szte vu kmiczí, kâ bi vász tiszti dén, liki tát, zapopadno.

5. Vi szte vszi szvetloszti szinovje i szinovje dnéva: nej szmo nòcsi, niti temnoszti szinovje.

II. 6. Záto tak ne szpímo; liki ti drügi: nego verusztüjmo i trêzni bojdmó.

7. Ár, kí szpíjo, vnocsi szpíjo; i kí sze zapojíjo vnocsi szo piani.

8. Mi pa, dnéva szinovje bodôcsi, verusztüjmo oblecseni v prsznyek vere i lübéznoszti i vlebko, tó je vu vüpanye zvelicsanya.

9. Ár nász je Bôg nej posztavo na szrditoszt; nego na zadoble nyé zvelicsanya po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi.

10. Kí je mro za nász: naj ali verusztüjemo, alí szpímo, na vküp 'z nyim 'zivémo.

11. Záto opomínajte eden drügoga i pobôgsávajte sze med szebom: liki i csiníte.

III. 12. Proszimo pa vász, bratje szpoznaite one, kí delajo med vami i pred vász szo posztávleni vu Goszpodni i opomínajo vász.

13. I jáko za veliko je prestímajte vu lübéznoszti za volo dela nyihovoga: i mirovno 'zívte med szebom.

14. Proszimo pa vász, bratje, opominajte brezrednike, obeszeljávajte te vczaglive, podpérajte te nemocsne, trplivi bojdte k vszê.

15. Glédajte; najsto komi hüdo za hüdo ne plácsa: nego vszigdár to dobro prika'zújte, i eden drügomi i vszê.

16. Vszigdár sze radújte.

17. Nesztanoma molte.

18. Vu vszem hválo dávajte: ár je tó vola Bo'za vu Krisztus Jezusi k vám.

19. Te düh ne vgászte.

20. Prorosztvo ne zametávajte.

21. Vsza vardévajte: to dobro obdr'zte.

22. Od vszega hüdoga pogléda sze varte.

IV. 23. On pa, Bôg méra, poszvéti vász vu vszem: da sze czêli vas düh i düsa i têlo nedu'zno na prisesztjê Goszpodna nasega Jezus Krisztusa obdr'zi.

24. Veren je on; kí vász je zváo, kí i vcsiní.

25. Bratje, molte sze za nász.

26. Pozdravte vsze brate vu szvétom küssüvanyi.

27. Primárjam vász na Goszpodna: da sze precsté ete liszt vszê szvétim bratom.

28. Miloscsa Goszpodna nasega Jezus Krisztusa z vami. Amen.

K Teszsalonicsánczom prvi liszt pizsani z Athene.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

II. K THESZSZALONICSÁNCZOM.

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Apostolszki poklon, 1-2. II. Hválo dávanýe za nyihove vere trplénye, 3-4. III. Trôst z nepriateľov, 5-10. IV. Molitev za nyé, 11-12.

I. 1. **P**avel i Szilvánus i Timotheus gmajni Theszszaloniczászkoj vu Bôgi Ocsi nasem i Goszpodni Jezus Krisztusi.

2. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpodna Jezusa Krisztusa.

II. 3. Du'zni szmo hválo dati Bôgi vszigdár za vász, bratje, liki je vrédno : kâ tak visziko راستé vera vasa i obiljáva lûbézen ednoga vszákoga vszê vász k eden drûgomi.

4. Tak, da sze i mí szamí nad vami hválímo vu gmajnaj Bo'zi nad trplivosztjov vasov i verov vu vszê pregányanyaj vasi i nevoláj, stere trpíte.

III. 5. Kótero je kázanye práve szôdbe Bo'ze : naj sze za vrédne prestimate na krá-

levsztvo Bo'ze; za stero i trpíte.

6. Ár je pravicsno pri Bôgi názáj plácsati onim z nevolami: kí vám nevoló szprávlajo.

7. I vám, kí nevôle trpíte, dati odêhnenýe z nami vu oznanoszti Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa od nébe z angelmi zmo'znoszti szvoje.

8. Vu ognýa plámni, kí dázado-mescsenýe onim, kí neznajo Bogá, i kí szo nepokorni Evangeliomi Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

9. Kí bodo kastigo trpeli, pogibelnoszt vekivecsno od licza Goszpodnovoga i od díke môcsi nyegove.

10. Gda príde, naj sze odícsi vu szvéti szvoji i csûden bode vu vszê verni (ár szte vervali nasemi k vám szvedôsztvi) vu dnévi onom.

IV. 11. Za stero sze i molímo vszigdár za vász : naj vász vrédne vcsíní toga pozványa Bôg nas

I.Tál.

i napuni vsze dopádnenyé do-
brôte szvoje i delo vere vu zmo-
'znoszti.

12. Naj sze odícsi imé Gosz-
podna nasega Jezusa Krisztusa
vu vami i ví vu nyem pôleg mi-
loscse Bogánasega i Goszpodna
Jezusa Krisztusa.

II. TÁL.

I. Nazviscsáva pridôcséga Antikrisztusa
pred pítaním dnévom i bodôeso pogi-
belnoszt, 1-12. II. Hválo dá za te o-
debráne; stero z blagoszlovom i z o-
pominanyem dokoncsa, 13-17.

I. 1. **P**roszimo pa vász, bratje,
za prisesztjé Goszpo-
dna nasega Jezus Krisztusa i na-
sega vküp szpráviscsa knyemi.

2. Naj sze hitro ne dáte genoti
od pámeti vase, niti zburkati, niti
po dûhi, niti po rêcsi, niti po li-
szti, liki po nasz poszlanom; kak
da bi 'ze nasztano dén Krisz-
tusov.

3. Niscse naj vász ne zapela z
káksim tálom. Ár ne pride prvle:
kak bode od vere odsztopenyé,
i vö sze vjáv i cslovik grêha, szin
te pogibelnoszt i.

4. On, kí sze prôti Bôgi posztá-
vla i gori sze zvisáva vise vsze-
ga; ka sze zové Bôg, ali Bo'za
szlû'zba tak; da vu Czerkvi Bo-
'zoi, kakti Bôg, szidí szka'zûva-
jôcsi sze, kâ je Bôg.

5. Ne pômnite, ka szem vám e-
ta, gda szem escse pri vasz bio,
pravo?

2.Tál.

6. I zdaj, ka ga zdr'záva, znáte:
naj sze vö vjáv i vu szvojem vrê-
meni.

7. Ár szkrovnoszt te nepravde-
noszt i 'ze dela: liki dokecs szê té,
kí ga zdaj zdr'záva, z szredbine,
vö vr'ze.

8. I teda sze vö vjáv i te neprav-
deni: steroga Goszpôd pogibi z
Dühom vüsztt szvoji, i funda
szkázanyem prisesztjâ szvo-
jega.

9. Steroga prisesztjé bode pô-
leg dela Satanovoga vu vszâkoj
zmo'znoszti i znaményaj i csüdaj
la'zlivi.

10. I vu vszâkom zapelávanyi
te nepravicsnoszt i po tê, kí sze
szkvarijo záto; ka szo lûbêz-
noszt isztine gori nej príjali, ka
bi sze zvelicsali.

11. I za toga volo nyim posle
Bôg zmo'zno delo blôdnoszti:
naj verjejo lá'zi.

12. Naj sze oszôdijo vszi; kí
ne verjeje isztini, nego zadovol-
noszt májo vu nepravicz i.

III. 13. Mí szmo pa du'zni hvá-
lo dati Bôgi vszigdár za vász,
bratje lûbléni od Goszpodna: kâ
vász je Bôg odêbrao od zacsétka
na zvelicsanye vuposzvecsenyé
Dühâ i veri isztine.

14. Na koj vász je pôzvaio po
Evangelioni nasem na zadoble-
nyé díke Goszpodna nasega Kri-
sztusa.

15. Zátó, bratje, sztojte i zdrzte tadánke: na stere szte navcseni, ali po rêcsi, ali po liszti nasem.

16. On pa, Goszpon nas Jezus Krisztus i Bôg i Ocsa nas, ki nász je lûbo i dáo nám je obeszelnoszt vekivecsno i vûpazen dobro vu miloscsi.

17. Obészeli vasa szrczá i potrdi vász vu vszákøj rêcsi i dobrom deli.

III. TÁL.

I. Proszi je, naj za vucsitele Bogá molijo, 1-5. II. Opomina te ftraglive na delo, 6-15. III. Zapré liszt z dobrim zelénymem, 16-18.

I. 1. **N**a dale pa molte, bratje, za nász: naj rêcs Goszpodnova bi'zi ino sze dícsi povszud; kak ti i pri vász.

2. I naj sze oszlobodimo od neprisztojni i hûdi lûdi: ár je nej vszê vera.

3. Veren je pa Goszpôd; kí vász potrdi i obarje od hûdoga.

4. Vûpamo sze pa vu Goszpodni od vász: kâ, ka vám zapovidávamo, i csiníte i csinili bodte.

5. Goszpôd pa naj ravna szrczá vasa na lûbézen Bo'zo i na trplivoszt Krisztusovo.

II. 6. Zapovidávamo pa vám, bratje, vu iméni Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa: naj sze kraj vlicséte od vszákôga brata neporedno hodécsega i nej pôleg návuka, steroga je vzéo od nász.

7. Ár szami znáte, kakda je potrebnó nász naszledüvati; geto szmo nej neporedni bili med vami.

8. Niti szmo zobsztom nikoga krûha nej jeli: nego z delom i z trûdom vnocsi i vujdne delajôcsi zátó; da bi komi na 'zmécsavo med vami ne bili.

9. Nej kâ ne bi meli oblászti: nego naj szami szebé vám na pêldo dámo; naj nász naszledüjete.

10. Ár, gda szmo i pri vász bílí, tô szmo vám zapovedali; kâ, csi sto nescse delati, naj ni ne jê.

11. Ár csüjemo: ka niki med vami neporedno hodijo; kí nikaj ne delajo, nego sze dela ogiblejo.

12. Têm táksim zátó zapovidávamo i opominamo je po Goszpodni nasem Jezusi Krisztusi naj szpokojom delajôcsi szvoj lasztivni krûh jêjo.

13. Ví pa, bratje, v dobrom csinényi ne obrûdte.

14. Csi je pa sto nepokoren rêcsi nasoj po liszti vám povêdanøj: toga znamenüjte, i ne dr'zte sze 'z nyim; naj sze oszramoti.

15. Niti ga, kak nepriátela, ne mête: nego ga opominajte, liki brata.

III. 16. On pa, Goszpôd méra, dáj vám mér vszigdár vu vszem meszti. Goszpôd pa osztani zezszêmi vami.

17. Pozdrávlanye z mojom Pa-

vlovov rokôv : kotoero je znamě-
nye vu vszákóm lisztí; tak pí-
sem.

18. Miloscsa Goszpodna nase-

ga Jezusa Krisztusa zevszěmi
vami. Amen.

KTheszsalonicsánczom drü-
gi liszt píšani z Athene.

SVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

I. K T I M O T H E U S I
P I S Z A N I L I S Z T .

I. TÁL.

I. Napiszek i poklon 1 2. II. Zrok, za-
kaj je Timotheusa v Efezusi niháo,
3 7. III. Právde i Evangelioma ha-
szek i na obôjega zdr'zanye opomi-
nanye, 8-20.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Kri-
stusov pôleg rendelü-
vanya Bo'zega zvelicsitela nase-
ga i Goszpodna Jezusa Krisztusa
vüpanya nasega.

2. Timotheusi lasztivnomi szí-
ni mojemí vu veri miloscsa, szmí-
lenoszt, mér od Bogá Ocsé nase-
ga i Krisztus Jezusa Goszpodna
nasega.

II. 3. Liki szem te proszo i-
dôcsi vu Maczedoníjo; naj o-
sztánés vu Efezusi i zapovês
nikim, naj drügo vcsenyé ne
vcsíjo.

4. Niti ne kebzüjo na fabule i
roda neszkoncsano naprê racsú-
nanye; stera bole szpitávanya

1. Tál.

szprávlajo, líki pobôgsanye Bo-
'ze vu veri.

5. Konecz pa zapôvidi je lübé-
zen z csisztoga szrczá i z dobre
düsne vészti i zneszkazlive vere
zhájajôcsa.

6. Od sterih da bi níki kraj zav-
daríli: obrnoli szo sze na már-
nogúcsanye.

7. Kí scséjo bidtí právde vucsi-
telje: geto ne razmíjo; ka právi-
jo, niti ka potrdjávjajo.

III. 8. Známó pa: ka je právda
dobra, csi sto 'z nyôv právdeno
'zivé.

9. Znajôcsi tô, kâ je pravicsno-
mí právda nej polo'zena: nego
nepravdením i neokorním, nepo-
bo'zním i grêsníkom, brezi szve-
sztva i szveczko 'zivôcsím, o-
csobujczom, i materbujczom, lü-
domorczo.

10. Prázníkom, számczole'zá-
kom, lüdikrádczo, la'zczom,

krívopriszégávczom: i csi je esese kâ drûgo prôti zdravomi nâvuki polo'zeno.

11. Pôleg Evangelioma dîke to-ga blâ'zenoga Bogá; ki je na mé zavûpani.

12. I hválo dájem pokrepkûva-jôcsemi mené Krisztusi Jezusi Goszpodni nasemi: kâ me je ver-noga szôdo; sterogabi posztavo na eto szlû'zbo.

13. Kî szem prvle bio prekli-nyávecz i preganyávecz i ospo-távecz: ali szmilenoszt szem dô-bo. Ár szem z neznanoszti vcsi-no vu neveri.

14. Preobiljávala je pa milos-esa Goszpodna nasega z verov i lûbéznosztjov vu Krisztus Jezusi.

15. Verna je ta rêcs i vszega gorivzétjá je vrédna: kâ je Kri-sztus Jezus prisao na ete szvét grêsnike zvelicsávat: z steri szem jasz te prvi.

16. Ali záto szem szmilenoszt dôbo: da bí vu meni prvom po-kázao Jezus Krisztus vszo trpli-voszt na példo têm; ki bodo vu nyem vervali na 'zitek vekive-csni.

17. Tomi vekivecsnومي králi pa neszkarvenomi, nevidôcse-mi, szamomi môdromi Bôgi po-stenyé i dika na veki veke. Amen.

18. Eto zapovid porácsam tebi moj Szin Timotheus: naj pôleg naprê povêdanoga od tebe pro-

rokûvanya vité'zies vu nyih do-bro vitesztvo.

19. I más vero i dobro dûsno-vêsz; stero szo níki kraj szûnoli od szébe i okoli vere szo ládje tr-tjé pretrpeli.

20. Zkî je Himeneus i Alexan-der: stere szem dâo Satani: naj sze vcsijo nepreklinyati.

II. TÁL.

I. Za vsze lûdi trbé moliti, 1-10. II. 'Zene sze naj v tihoti dr'zijo i vcsi-jo, 11-15.

I. 1. **O**pominam záto: naj sze pred vszêm csinijo mo-litvi, prosnye, molbe, hválo dá-vanya za vsze lûdi.

2. Za krále i vsze vu viszikoszti bodôcse: naj pokojni i tihi 'zitek pelamo vu vszój pobo'znoszt i postenyé.

3. Ar je tô lêpo i priétno pred Bogom zvelicsitelom nasim.

4. Kî vsze lûdi scsé zvelicsati i na szpoznanye isztine pridti.

5. Ár je eden Bôg i eden szred-benik Bo'zi i lûdi cslovik Krisztus Jezus.

6. Kî je dâo szám szebé meszto czêne odküplenyá za vsze, na szvedôsztvó nazviscsávanya vu lasztivnom vrêmeni.

7. Na koj szem jasz posztávlen predgar i Apostol (isztino prá-vim vu Krisztusi i ne lá'zem,) vucsitel poganov vu veri i vu isztini.

8. Scsém zátó, náj molijo mo-
'zjé vu vszákóm meszti gori z-
dignovsi csiszte roké szvoje
brezi szrditoszti i dvojnoszti.

9. Priszpodobno i 'zene vu sz-
náj'znoj odeteli zszrameslivo-
sztljov i z csisztôcsov sze naj
sznáj'zijo: nej vu kondrovanyi
vlász, ali zláti, ali d'zünd'zi, ali
drágóm gvantí;

10. Nego, (kak sze prisztája
'zén, stere pobo'znozt ska'zű-
jo,) po dobri delaj.

II. 11. 'Zena sze naj vu tihoti
vcsi vu vszój podlo'znoztí.

12. 'Zenám pa ne dopisztim vu
czérkvi vcsiti, niti ládati nad
mo'zom: nego naj vu tihoti bodo.

13. Ár je Adam prvle sztvor-
jeni: potom Eva.

14. I Adam je nej zapelani:
'zena pá zapelana je presztôpi-
la právdó.

15. Zvelicsa sze pa v rodjený
deczé: csi oszláne vn veri i lű-
béznoszti i v poszvecsényê sz-
trénosztljov.

III. TÁL.

I. Káksimá bidti pűspek, 1-7. II. Káksi
Diakonus i Diakonusojcza, 8 13. III.
Kák sze má oponásati Timotheus,
14-16.

I. 1. **V**erna rêcs je eta: csi sto
pűspekíjo 'zelê, lêpo
delo 'zelê.

2. Potrêbno je zátó pűspeki ne-
krivicsnomi, bidti edne 'zené mŕ-
'zi, veruszťuvajŕcsemi, trêzno-

2.3. Tál.

mi, sznáj'znomi, na sztán prĩ-
majŕcsemi, na vcsenyê prĩli-
csnomi.

3. Nej piánczi, nej biczi, nej
rű'znoga dobicska po'zelávczi:
nego krotkomi, neborlivomi,
neszkŕpomi.

4. Kĩ lasztivno hí'zo lepŕ pela,
kĩ podlo'zno deczo má zevszim
postenyom.

5. (Csi pa sto lasztivno hí'zo
ravnati nezna: kakda bi táksi
na czérkev Bo'zo szkrb meo?)

6. Nej nŕvomi: naj od gizdo-
szti napíhnyeni vu vraj'zo szŕd-
bo ne szpádne.

7. Potrêbne je pa; naj i dobro
szvédŕsztvo ma od zvűnêsnýi:
da ne szpádne vu szramoto i
vraj'ze mre'ze.

II. 8. Diakonusom je rávno tak
potrêbno postenim biti; nej dvŕ-
jega jezika, nej vnogo vĩa piv-
czom, nej rű'znoga dobicska po-
'zelávczom.

9. Nego kí májo szkrovnoszti
vere vu csisztoj dűsnoj vűjszti.

10. Tejtáksi sze pa naj prvle
szkűszijo: i potom szlű'zijo; csi
szo nekrivicsni.

11. 'Zene nyihove rávno tak
najbodo postene: nej klajfaricze;
nego trêzne i verne vu vszem.

12. Diakonuske pa naj bodo
edne 'zené mo'zjé, deczi dobro
naprê sztojécsi i lasztivnoj dr-
'zini.

13. Ár, kí dobro szlũ'zijo, do-
bro sztopnyo szí priszlũ'zijo i
vnõgo szrcsnosztí vu veri; ste-
ra je vu Krisztus Jezusi.

III. 14. Tá ti písém: ár sze
vũpam; ka hitro ktebi pridem.

15. Csi bom sze pa mũdio: naj
znás, kak sze más vu hizi Bo-
'zój obracsati; stera je czérkev
'zivoga Bogá, szteber i trdnoszt
isztine.

16. I za gvũsno velika je te po-
bo'znosztí szkrovnoszt, eta; ka
sze je Bõg nazvèszto vu tēli,
szpravicseni je vu dũhi, videni
je od angelov, prēdgani je med
poganmi, vervani je na szvēti,
gori je vzēti vu diko.

IV. TÁL.

I. Od vere na vraj'zi návuk sztoplenyá,
1-5. II. Timotheusi ká'ze, kak sze má
vu vcsenyē i v'zitki dr'zati, 6-16.

I. 1. **D**ũh pa ocsiveszno prá-
vi; ká vu szlědnyi vrē-
menaj odsztõpijo níki od vere i
poszlũsalibodo dũhé zapelávcze
i vraj'ze návuke.

2. Kí vu szkazlivosztíla'zí prá-
vijo i zvorczano májo dũsno-
vėszt szvojo.

3. I bránijo sze 'zeniti i zdr-
'závati sze od hráne; stero je
Bõg sztvõro, naj jo vzemejo z-
hvalo dávanyem ti verni, i, kí
szo szpoznali isztino.

4. Ár je vsze sztvorjenyē Bo-

'ze dobro i nikaksega nej trbej
zavr'zti: nego zhvalo dávanyem
vzēti.

5. Ár sze poszvēti po rēcsi Bo-
'zój i molitvi.

II. 6. Eta csi bos naprē posz-
távlao bratom: dober szluga bo-
des Jezus Krisztusov, liki kí szo
gori szkrmleni vu ricsé vere i
dobroga návuka; steroga szí i
naszledũvao.

7. Szveczke i babinszke fabu-
le pa zavr'zi: fliszaj sze pa vu
pobo'znosztí.

8. Ár telovna fliszanye malo
valá: pobo'znoszt pa na vsza
haszni i obecsanye má 'zitka
vezdásnyega i prisesztnoga.

9. Verna je tá rēcs i vszega go-
rivzētja vrēdna.

10. Ár záto i delamo i ospo-
távamo sze: ká sze vũpamo
vu 'zivom Bõgi; kí je zveli-
csitel vszē lũdi, naj bole pa ti
verni.

11. Eta nazviscsávaj i vcsi.

12. Niscse tvojo mladoszt naj
ne zavr'ze: nego pēlda boj tim
vernim vu rēcsi, vu 'zivlěnyi,
vu lübězni, vu dũhi, vu veri, vu
csisztočsi.

13. Dokecs pridem: boj ge-
drni vu cstěnyi, opominanyi, v-
csenyē.

14. Ne zamũdi vu tebi bodõcsi
dár: kí ti je dáni po prorosztvi
gori zděvanyem røk ti sztarissi.

3.4.Tál.

15. Eta premislávaj, vtê boj: naj tvoje naprê idênje ocsive-szno bode vu vszem.

16. Kebzűj na szébe i návuk: osztani vtê. Ár tô csinêcsi, i szám szébe zvelicsas: i té, ki te posz-lűsajo.

V. TÁL.

I. Opomina Timotheusa, kak sze má oponásati k vszákse vrszti i reda lűdém, i 8. II. Ká'ze, káksa sze more na szíromákov szkrb odlôcsiti? 9-16. III. Kak sze trbê za düsevne pasztêre szkrbeti? 17-18. IV. Ka trbê z grês-niki csinîti? 19-25.

I. 1. **S**ztarêsega csloveka ne strájfaj: nego ga opomínaj, kak ocsó; mlájsepa, liki brate.

2. Sztarêse 'zene liki matere: mlájse, liki szesztre vu vszój csisztôcsi.

3. Vdovicze postűj, stera szo zaisztino vdovicze.

4. Csi pa stera vdovicza deczo, ali vnűke má: naj sze vcsijo prvo k szvojoj lasztivnoj hi'zi pobo-'znoszt szka'zűvati i szvojim sztarisim to dobro nazáj povrnôti. Ár je tô lêpo i priêtno pred Bôgom.

5. Stera je pa zaisztino v-dovicza i száma nihána: naj sze vűpa vu Bôgi i osztáne vu molítvaj i prosnyaj nôcs i dén.

6. Stera je pa hotliva: 'zivô-csa mrtva je.

4.5.Tál.

7. I eta nazviscsávaj; naj nepokárani bode.

8. Csi sze pa sto za lasztivne szvoje i naj bole za dományene szkrbi: vero je zatájo i od ne-vernoga je lagojêsi.

II. 9. Vdovicza sze naj odebe-ré nej menyé od sésztdeszét lét sztara: stera je bila ednoga mo-'zá 'zena;

10. Vu dobri delaj szvedôszt-vo majôcsa; csi je deczo gori hránila, csi je na sztán prijí-mala, csi je szvétim nogé prá-la, csi je nevolne pomágala, csi je vsze dobro delo naszle-dűvala.

11. Mládi vdovícž sze pa ogí-bli. Ár gda hotlívijo prôti Kri-sztusi, scsêjo k mô'zi idti.

12. Májo pa szôdbo; ká szo to prvo vero odvrgle.

13. Kcsaszi pa i manyicze bo-dôcse vcsijo sze okôli hoditi po hi'zaj. Nej szamo szo pá ma-nyicze: nego i csefkettive i zvi-dávajôcse gucsécse táksa, ká sze ne prisztájajo.

14. Scsém záto: naj te mláde k mô'zi ido, deczo rodijo, gosz-podárijó i nikso priliko ne dájó protivníki na zrok pszűje.

15. Ár szo sze 'ze nike obrnole za Satanom.

16. Csi steri verni, ali verna má vdovicze: naj nyim podil-jáva, i ne 'zméti sze czérkev

naj tèm, stere szo zaisztino vdo-
vicze, dojde.

III. 17. Ti sztarissi, kí dobro
presztájajo, dvôje csészti szo
vrèdni: naj bole tiszti, steri de-
lajo v rècsi i v návuki.

18. Ár velí pizmó: günczi
mlatécsemi ne zavé'zi göbca.
I: vrèden je delavecz szvojega
nájma.

IV. 19. Prôti sztáromi vucsiteli
to'zbe notri ne vzemi: nego csi
na dvá ali trí szvedoke.

20. One, kí grisíjo, pred vszêm
káráj: naj i ti drügi sztrájh
májó.

21. Szvedocsim pred Bogom i
Goszpon Jezus Krisztusom i ode-
bránimi angelmi: naj eta zdr-
'závas brezi preszodjenyá ni-
kaj nej csinécsi pôleg nagnye-
noszti.

22. Roké hitro na nikoga ne
polo'zi; niti tálnik ne bojvlúc-
ki grèhi: szebé csisztoga dr'zi.

23. Vecs ne pí szamo vodô:
nego malo vína v'zívaj za tvo-
jega 'zalôcza i csesztô krát tvoje
nemocsnoszti volo.

24. Niki lüdi grèhi szo naprè
vô vjavleni; da je naprè pelajo
na szôdbo: niki pa i potom na-
szledüjo.

25. Rávno tak i ta dobra dela
szo naprè vô vjavlena; i, stera
sze nacsí májó, szkriti sze nem-
rejo.

VI. TAL.

I. Ká'ze szlugov csész, 1-2. II. Opo-
mina Timotheusa, naj sze varje krivi
vucsitelov, 3 5. Szkopôshti. 6 10. Na-
szledüje pobo'zni 'zitek, 11-16. Opo-
mina bogácze na dobro zбога́sztvom
'zivilénye, 17-19. Sze ogible zobszton
valon csefketanya, 20 21.

I. 1. **S**teri szlugi szo pod jár-
mom: szvoje lasztivne
goszpodáre vszega postenyá
vrèdne naj dr'zijo; da sze imé
Bo'ze i návuk ne preklinya.

2. Kí pa verne májó goszpo-
dare: naj je ne zametávajo, ká
szo bratje; nego tèm bole naj
szlú'zijo, ká szo verni i lübéz-
nivi; liki kí szo dobrovcsine-
nyá Bo'zega tál vzéli. Eta vcsi
i opominaj.

II. 3. Csi sto nacsí vcsi i ne-
pristôpi k zdravim ricsém Gosz-
podna nasega Jezus Krisztusa
i k návuki, kí je pôleg pobo'z-
noszti:

4. Té je napihnyeni i nikâ ne-
zna: nego blázni okôli szpi-
távanya i rècsne vojne; zsteri
zhája nenávidnoszt, nyefke, pre-
klinyávanye, hüde mencse.

5. Hüda stükanya szkvarjene
pámeti lüdi i szlecseni z isztine,
stimajôcsi; ká je pobo'znoszt
dobicsek. Odsztôpi od tē táksi.

6. Je pa veliki dobicsek pobo-
'znoszt zadovolnosztjov.

7. Ár szmo nikaj nej prineszli
na ete szvét: ocsiveszno je,
ká nikâ ne moremo ni vô neszti.

5.6. Tál.

8. Csi pa mámo hrano i odeteo : z tēmi sze zadovolmo.

9. Kípa scséjo obogatiti: szpádnejo vu szküsávanye i mre'ze i vnôga neszpametna po'zelēnyai skodliva:sterapogrozíjo lüdi v pogibelnoszt i szkvarjenyé.

10. Ár lübézen pēnez je vsze hüdübe korén: stera da bi níki po'zeleli zabládili szo od vere i szami szo sze preszmeknoli z vnôgimi boleznosztmi.

11. Ti pa, ô cslovik Bo'zi, od tē bē'zi: naszledűj pa praviczó, pobo'znoszt, vero, lübéznoszt, trplivoszt, krotkoszt.

12. Bojűj te dober boj vere, zgrabi 'zitek vekivecsni, na steroga szí pozváni, i vadlűvao szí to dobro vadlűvanye pred vnôgimi szvedokmi.

13. Zapovedávam ti pred vsza o'zívajôcsim Bogom i JezusKrisztusom, kí je pod Pontzius Pilátusom to dobro vadlűvanye poszvedocso.

14. Da zdr'zis zapovid eto, brezi makule, nepokárani notri do szkázanya Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

15. Stero vu lasztivnom vrēmeni poká'ze te blá'zeni i szám zmo'zni král vszē kralűvajôcsi

i Goszpôd vszē goszpodűvájôcsi.

16. Kí szám má nemrtelnoszt i prebiva vu neprisztoplenoj szvetloszt; steroga je ni eden cslovik nej vido, niti ga viditi nemre: komi bojdi postenyé i môcs vekivecsna. Amen.

17. Tim bogatim na etom szvétí zapovej: naj sze gori ne zviszijo, niti sze ne vűpajo vu negvűsnom bogásztvi, nego vu 'zívom Bôgi, kí nám dáva bogato vsza na v'zivanye.

18. Da dobrocsinécsi obogátíjo vu dobri delaj, radi dávajo i podiljávajo.

19. Szprávlajôcsi szami szebi dober fundamentum na priseosztno vrēmen najvzemejo 'zitek vekivecsni.

20. Oh Timotheus! to pri tebi doli djáno blágo vari ogibajôcsi sze szveczkoga práznoga glá-sza i naprē prinásanya krivicsno iménűvanoga znánya.

21. Stero níki nazviscsávojojôcsi okoli vere szo zabládili. Miloscsa z tebm.

K Timotheusi prvi liszt písani od Laodiczee, stero je naj vėkse meszto Frigie Pakacziánszke.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

II. K T I M O T H E U S I

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Napiszek i poklon, 1-2. II. Hválo dá-
vanye i opominanye na csészti szpu-
nyávanye i zdr'závanye zdravoga ná-
vuka, 3-14. III. Szpominanye od ne-
sztálni i sztálni, 15-18.

I. 1. **P**avel Apostol Jezus Kri-
stusov po vóli Bo'zoj
pôleg obezsanya 'zitka onoga,
ki je vu Krisztus Jezusi.

2. Timotheusi mojemi lüblé-
nomi szini, miloscsa, szmíle-
noszt, mér od Boga Ocséi Kri-
sztus Jezusa Goszpodna nasega.

II. 3. Hválo dájem Bôgi, komi
szlű'zim od sztarissi moji do-
széga máo, vu csisztoj dűsnoj
vészti: ka sze nesztanoma z té-
be szpominam vu molitvaj moji
nôcs i dén.

4. I 'zelém te viditi, szpomina-
jôcsi sze z tvoji szkúz: naj sze
z radosztjov napunim.

5. Naj bole, gda mi na pamet
pride ona, stera je vu tebi bre-
zi szkazlivoszti vera, stera je
prebivala prvle vu babi tvojoj
Loidi i v materi tvojoj Euniki;
gvűsen szem pa, ka i v tebi.

6. Za steroga zroka volo te o-
pomínam: da gori znêtis dár
Bo'zi, ki je v tebi po gori dēva-
nyi rôk moji.

7. Ár nej nám je dáo Bôg dű-
há bojarnoszti: nego zmo'zno-
szti i lűbéznoszti i trēznoszti.

8. Naj te tak ne bode szrám
szvedocsiti Goszpodna nasega,
niti mené zvėzanoga nyegovo-
ga: nego z Evangeliomom vrét
trpi to hűdo pôleg môcsi Bo'ze.

9. Ki nász je zvelicsao i pôz-
vao z szvétim pozványem; nej
pôleg dël nasi; nego pôleglasz-
tivnoga gori djánya i miloscse
nám dâne vu Krisztus Jezusi
pred vekivecsnim vrēmenom:

10. Zdaj pa vő vjavleno po
szkázanyi zvelicsitela nasega
Jezusa Krisztusa: ki je szmrt
doli zbriszao, 'zitek pa i nesz-
kvarjenoszti je naszvetloszt pri-
neszao po Evangelioimi.

11. Na steroga szem jasz po-
sztávleni predgari Apostoli vu-
csitel poganov.

12. Za steroga zroka volo i
I. Tál.

eta trpim: ali nej me je szrá. Ár znám komi szem vervao i gvüsen szem: kâ je zmo'zen to pri nyemdoli djáno meni obarvati na tiszti dén.

13. Példo mej zdravi rêcsi stera szi od méne csüo vu veri i lübéznoszti; stera je vu Krisztus Jezusi.

14. To dobro pri tebi doli polo'zeno vari po Sz. Dühi, kí vnammi prebiva.

III. 15. Znástô, kâ szo sze kraj od méne obrnoli vszi, kí szo vu A'zii; z steri je Figellus i Herrogenes.

16. Dáj Goszpôd szmilenoszt Oneziforusovoj hi'zi: kâ me je vnogokrát raszladila, i lancza mojega sze je nej szrameslúvala.

17. Nego bodôcsi vu Rími szkrblivo me je íszkala i najsla me je.

18. Dáj ji Goszpôd nájditi szmilenoszt pri Goszpodni vu onom dnévi: i keliko mi je vu Efezusi szlú'zila, ti bole vês.

II. Tál.

I. Opomina gá na vszega hüdogo pretrplénje zesetvérov prilikov, 1-13. Hábane od rêcsnoga stükanya, 14-18. II. Vcsi ga, kâkse lüdi má Sz. M. czérkev, 19-21. III. Opomina ga, kak sze má nosziti v'zitki, 22. Vcsenyê, 23-26.

I. 1. **T**i záto, szinek moj, pokrêpi sze vu milos-

1.2. Tál.

csi: stera je vu Jezus Krisztusi.

2. I, stera szi csüo od méne po vnôgi szvedokê, ona zavüpa na vernelüdi; kí szo szpodobni i drüge vcsiti.

3. Ti záto trpi to hüdo, liki dober vítész Jezus Krisztusov.

4. Niscse sze pa, kí sze vítêzije, ne zaplêta v etoga 'zitka dela: naj sze dopádne onomi; kí ga je na vitestvo odébrao.

5. Csi sze pa i bori sto; ne koronüje sze prvle, nego csi sze pravdeno bode boro.

6. Orács more prvle delati, i tak szád vzéti.

7. Razmi, ka právim. Dáj ti pa Goszpôd pamet vu vszem.

8. Szpômeni sze z Jezus Krisztusa z mrtvi gori stányenoga, kí je z Dávidovoga szemena pôleg mojega Evangelioma.

9. Vsterom hüdô trpim notri do vézanya, kak hüdodelnik: ali rêcs Bo'za je nej zvézana.

10. Záto vsza znásam za vo-lo ti odebráni: naj i oni zvelicsanye dobijo; stero je vu Jezus Krisztusi zvekivecsnov díkov.

11. Verna je ta rêcs. Ár, csi szmo'z nyim mrli, i'z nyim 'zíveli bomo.

12. Csi znásamo: i'z nyim kralüvali bomo. Csi ga zatajimo: i on zataji nász.

13. Csi mi neverjemo : on ven-
ren osztáne ; zatajiti sze nemre.

14. Eta nyim na pamet priná-
saj poszvedocsávajocsi predGo-
szpodnom : naj' sze nad ricsmi
ne pernyájo, stero nikaj ne va-
lá; nego li na preobrnényé po-
szlúsávczov slü'zi.

15. Pascsi sze szküssenoga
posztaviti pred Bogá, liki neo-
szramôtnyeni delavecz i ednáko
tálajöcsi rêcs isztine.

16. Te szveczke i prázne ricsi
pa zasztávlaj: ár na vékso ne-
pobo'znoszt razhájajo.

17. I rêcs nyi, liki rak, sze
paszé: z steri je Himeneus i Fi-
letus.

18. Ki szo okoli isztine zablô-
dili od czila govorécsi: kâ je
gori sztanényé'ze vcsinyeno; i
preobrácsajjo niki vero.

II. 19. Ali mocsem fundamen-
tum Bo'zi sztoji; ki má eto pe-
csat: zná Goszpôd, ki szo nye-
govi. I; odsztôpi od nepraviczé
vszáki, ki Krisztusovo imé i-
menüje.

20. Vu velikoj hi'zi je pa nej
szamo zlâta i szrebrna poszô-
da: nego i lészena i piszkre-
na: i nistera sztê je na poste-
nyé, nistera pa na neposte-
nyé.

21. Csi sze záto sto zcsishti od
têh: bode poszôda na postenyé,
poszvecsena i hasznovita gosz-

podári na vsze dobro delo pri-
právléna.

III. 22. Od mladoszti po'zelê-
nya pa bè'zi: naszledüj pa pra-
viczo, vero, lübézen, mér z oni-
mi, kí zezávajo Goszpodna z csi-
sztoga szrczá.

23. Norszka i nevcsena szpi-
távanya pa odvrzi znajöcsi, kâ
li boj plodijo.

24. Goszpodnovomi szlugi sze
pa nej trbê boríti: nego tihomi
bidti k vszê, szpodobnomi na
vcsenyé znásajöcsemi te hûde.

25. Vu krotkoszti vucsécsemi
protivnike: csi bi nyim kakBôg
dáo pokôro na szpoznanye isz-
tine.

26. I sztrêznili bi sze z vraj'zi
mrê'z vlovleni od nyega na do-
prnásanye nyegovo volo.

III. TÁL.

I. Nazviscsáva hüdôbo ti vu szkrádnýi
dnévi 'živöcsi, 1-9. II. Timotheusa
hváli, ka ga je naszledüvao, 10-13.
Opominá, naj vtom i Sz. píszi osz-
táne, 14-17.

I. 1. **E**to pa vè: kâ vu szlêd-
nyí dnévi neszmerina
vrêmena bodo.

2. Árlüdjêbodo szamí szebira-
di, szkôpi, hválczi, gizardvi, pre-
klinývaczzi, roditelom neokorní,
nezahválni, neszvétí.

3. Nelübeznívi, nepogájavczzi,
ogrizávzi, nemertücslií, plasní,
nelübeczi dobroga.

4. Odávczzi, nágli, napíhnyeni,

nászladoszti bole, kak Bogá lübczi.

5. Kí májo formo pobo'znosztí, nyé mócs pa tajíjo. I tē sze ogibli.

6. Ár szo sztē: ki notri plēzijo vu hi'ze i vlovlene pelajo 'zene z grēhmi oklajene; stera sze z vnōgimi 'zelámi vodíjo.

7. Kí sze vszekōsz vcsíjo: i dōnok nigdár na szpoznanye isztine pridti ne morejo.

8. Kak szta pa Jannes i Jambres prōti sztalá Mōsesi: tak i tē prōti sztojijo isztini, lüdjé szkvarjene pámeti, zavr'zeni okoli vere.

9. Ali ne bodo sli na vékse. Ár nyihova neszpametnoszt ocšiveszna bode vszēm: liki je i oni vcsinyena.

II. 10. Tí szipa zapopadno more vcsenyé, vodjenyé, gori djánye, vero, trplivoszt, lübéznoszt, znásanye.

11. Pregányanya, trplēnya, stera szo mi vcsinyena vu Antiochii, vu Ikonii, vu Lisztri, kák-sa pregányanya szem pretrpo: i dōnok me je Goszpōd zevsze-ga vō oszlōbodo.

12. Vszi pa i oni, ki scséjo pobo'zno 'ziveti vu Krisztus Jezusi, preganyali sze bodo.

13. Ti hüdi lüdjé pa i zapelávczi naprē idēnye bodo meli z hüdoga na hüse zapelá-

3.4. Tál.

vajōcsi drüge, i szami sze zapelajo.

14. Tí pa osztani v tisztí: stera szí sze návcso i stera szo na tébe zavüpana znajōcsi, od koga szí sze návcso.

15. I ká od detinsztva szvéla pizma znás: stera te morejo mōdroga vcsiniti na zvelicsanye, po veri, stera je vu Krisztus Jezusi.

16. Vsze pizmo je od Bogá vdēhnyeno i hasznovito je na vcsenyé, na káranye, na poravnanye, na vodjenyé, stero je vu praviczí.

17. Naj popolni bode Bo'zi cslovik na vsze dobro delo pripráveni.

IV. TÁL.

I. Timotheusa pripravla na vernoszt vu csészti, 1-5. II. Szvoje szmrti pribli'zavanye oznauje, 6-8. III. Timotheusa k szebi zové 9-13. IV. Tó'zi sze na Alexandra i drüge, 14-18. V. Zaprtek szpozdrávlanyem vrét, 19-22.

I. 1. **Z**áto szvedocsim jasz pred Bogom i Goszpon Jezus Krisztusom; ki je pri-sesztíni szōdit 'zive i mrtve pô-leg szkázanya szvojega i králevsztva szvojega:

2. Predgaj rēcs Bo'zo vu szpōdobnom i neszpodobnom vrēmeni: káraj, strájfaj, opominaj vu vszem znásanyí i návuki.

3. Ár bode vrēmen: gda te zdravi návuk, ne bodo trpeli;

nego pôleg lasztivni 'zel szi bo-
do vucsitele szprávlali szrbliva
majôcsi vüha.

4. I tak od isztine vüha obrné-
jo: na fabule sze pa povrnéjo.

5. Ti paboj trêzen vu vszem, tr-
pi, delo Evangelista oprávlaj, szlû
'zbo tvojo szrcsno dopunyávaj.

II. 6. Ár sze jasz 'ze, kak vla-
'zen áldov, vö vlêvam i vrêmen
mojega razve'zûvanya sze pri-
bli'záva.

7. Te dober boj szem zbojû-
vao, be'záj szem dokoncsao, ve-
ro szem zdr'zao.

8. Na dale, doli mi je djána ko-
róna pravice; stero mi dá Go-
szpôd vu onom dnévi, te pravi-
csen szodecz: nej pa szamo me-
ni; nego i vszêm onim; ki nye-
govo szkázanye lûbijo.

III. 9. Pašcsi sze: da hitro k
meni prides.

10. Ár me je Demas osztavo,
geto je polûbo ete szvét; i sô je
v Teszsaloniko, Kreszcens v
Galátzio, Titus vu Dalmátzio.

11. Lûkács je szám z menom.
Marka kszebi vzemi i pripelaj ga
szebom; ár je meni hasznoviti
na szlû'zbo.

12. Tichikusa szem pa odpo-
szlao vu Efezus

13. Pláscs, steroga szem niháo
vu Troadi pri Karpusi, pridôcs ga
prineszi, i knige, naj bole médre.

IV. 14. Alexander kotlár mi je

vnogo hüdoga prikázao. Povrni
nyemi Goszpôd pôleg dél nye-
govi.

15. Steroga sze i ti vari. Ár je
jáko prôti sztáo nasim ricsém.

16. Vu prvom mojem zagovár-
janyi je niscse nej bio z menom:
nego vszi szo me osztavili. (Naj
sze nyim notri ne racsúna.)

17. Goszpôd je pa z menom bio
i pokrêpo me je: naj sze po me-
ni prêdganye Evangeliuma szr-
csno szpuni, i csûjejo vszi poga-
nye. I tak szem vö flrgnyeni z
vüsztt oroszlána.

18. I oszlobodi me Goszpôd od
vszega hüdoga dela i obdr'zi me
na szvoje nebeszko králevszтво.
Komi bojdi dika na veki veke.
Amen.

V. 19. Pozdravi Prisko i Aquila
i Oneziforusovo hi'zo.

20. Erasztus je osztano v Ko-
rinthusi, Trofimusa szem pa ni-
háó vu Mileti beté'znoga.

21. Pascsi sze pred zimov pridti.
Pozdrávla te Eubúlus i Pudensz i
Línus i Klaudia i vszi bratje.

22. Goszpon Jezus Krisztus
bojdi z tvojim Dúhom. Miloscsa
z vami. Amen.

K Timotheusi Efezânszke czér-
kvi prvomi gori poszvecse-
nomi pûspeki drûgi liszt pi-
szani z Rima, gda je Pavel
ob drûgim posztávlen bio
pred Nero Czaszara.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K T I T U S I

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor, 1-4. II. Kákse vucsitele nyemi trbê odebrati? 5 8. III. Kre-tánczov lagoja sega, 9-16.

I. 1. **P**avel szluga Bo'zi, Apostol pa Jezus Krisztusov pôleg vere odebráni Bo'zi i szpoznanya isztine, stera je pôleg pobo'znoszti.

2. Vu vüpanyi 'zitka vekivecsnoga; steroga je obecsao te nela'zlivi Bôg pred vekivecsnim vrêmenom.

3. Vö ga je pa vjavo vu szvojem lasztivnom vrêmeni, tô je, Rêcs szvojo, po predganyi; stero je na mé zavüpano pôleg zapôvidi zvelicsitela Bogá nasega.

4. Titusi lasztivnomi Szini pôleg obcsinszke vere, miloscsa, szmilenoszt, mér od Bogá Ocsé i Goszpodna Jezusa Krisztusa zvelicsitela nasega.

II. 5. Za toga volo szem te niháo vu Kreti: naj ta drüga zrendelüjes i posztávis vszáksem megszti sztárisse; liki szem ti jasz zapovedao.

6. Csi je sto nekrivicsni edne 1.Tál.

'zené mô'z, deczo majôcsi ver-no, na stero nega to'zbe, ka bi hotliya ali neokorna bila.

7. Ár je potrêbno püspeki nekrivicsnomi bidti, liki Bo'zemi sáfari, nej szebi radomi, nej szrditomi, nej pivezi, nej bivczi, nej rû'znoga dobicska po'zelavczi.

8. Nego, kirad na sztán príme, to dobro lübi, ki je trêzen, pravicsen, szvéti, zdr'závecz.

III. 9. Kí sze dr'zi one verne rêcsi, stera je pôleg návuka: naj bode zmo'zen i opominati vu zdravom vcsenyê, i te prôti gucsécse premágati.

10. Ár ji je vnogo neokorni, márnoricslivi i pámeti zapelávczov, naj bole kí szo z obrizá-vanya.

11. Sterim trbê vüsza zatek-noti, kí czêle hi'ze preobrásajo vucsécsi; ka nej trbê, za rû'znoga dobicska volo.

12. Erkao je pa niki 'z nyih lasztivni nyihov prorok: Kretánczi szo vszigdár lá'zczi, hûde divjácsine, manyi trbühi.

13. I tô szvedôsztvo je isztin-388

szo. Za steroga volo je trdno káraj: naj zdravi bodo vu veri.

14. I ne kebžuj na 'zidovszke fabule i zapôvidi cslovecse, ki preobrácsajo isztino.

15. Árszo vsza csiszta tim csiztim: tim oszkrúnyenim pa i nevernim je nikaj nej csiszto: nego oszkrúnyena je nyihova i pamet i dúsna vész.

16. Ki vadlújo, ka Bogá znájo, z delom ga pa tajíjo, odúrni bódócsi i neokorni i na vsze dobro delo neszpodobni.

II. TÁL.

I. Kak sze má k vszáksega réda lüdém oponásati? 1-10. II. Zakaj moremo pobo'zno 'ziveti, 11-15.

I. 1. **T**i pa gúcsi: ka sze dosztája zdravoga vcse-nyá.

2. Ti sztári naj bodo trêzni, posteni, mertücsliivi, zdravi vu veri, lübéznoshti, trplivoszti.

3. Te sztáre 'zene rávno tak, vu szvesztva dosztojnóm nose-nyê, nej klajfaricze, nej vnogomi vini szlú'zécse, nego dobra vucsécse.

4. Naj vcsíjo te mláde lübiti mo'ze szvoje i lübiti deczo szvojo.

5. Trêzne, csízste, hi'ze vari-vácskinye, dobre, podáne lasztivnim mo'zom; naj sze rêcs Bo'za ne preklinya.

6. Mladéncze rávno tak opominaj; naj trêzni bodo.

7. Povszemszega sze dávaj na példo dobri-dél vu vcsenyê, neszkarjenyê i postenyê szka'zúvájôcsi.

8. Rêcs zdravo, i nekrivicsno: naj szetê, kí je prôti, oszramoti, nikaj nemájôcsi, ka bi kâ hüdoga od vász pravo.

9. Szlugi naj lasztivnim goszpodárom podáni bodo, vu vszem priétni, nej prôtigucsécsi.

10. Nej kraj vlicsécsi: nego vszo dobro vernoszt szka'zúvájôcsi: da návuk nasega zvelicsitela Bogá vu vszem sznáj'zijo.

II. 11. Ár sze je szkázala ta zvelicsánszka miloscsa Bo'za vszém lüdém.

12. Vucsécsa nász, naj zatajímó nepobo'znoszt i szveczke 'zelé, mertücsliivo i pravicsno i pobo'zno 'zivémó na etom szvéti.

13. Csákajôcsi blá'zeno vüpanye i szkázanye te díke toga velikoga Bogá i zvelicsitela nasega Jezus Krisztusa.

14. Kí je dáo szám szebé za nász, da bi nász odküpo od vsze neprávdénoshti i ocsiszto szebi lüdsztvo lasztivno vrêlo vu dobri delaj.

15. Eta gúcsi i opomínaj i káraj zevszém zapovidávanym. Niscse te naj ne zavr'ze.

III.. TÁL

I. Opomina ga, naj te verne opomina na podlo'znoszt i dobra dela 1-8. nehasznovita szpitávanya i jeretnikov sze hába, 9-11. II. Prosziga, naj te imenüvane pozdrávi, 12-15.

I. 1. **O**pomínaj je: naj poglavnikom i oblásztom podlo'zni bodo i pokorni, na vsze dobro delo pripravni.

2. Naj nikoga ne preklinyajo, niti sze naj ne borijo; nego pravicsni vszo krotkoszt szka'zűjejo k vszèm lüdém.

3. Ar szmo i mi bili nigda neszpametni, neokorni, blodécsi, szlű'zécsi po'zelényam i nászladosztam vnôgim, vu hűdôbi i nenávidnoszti hodécsi, sztraslivi, odűrjavajôcsi eden drűgoga.

4. Gda sze je pa szkázala dobrôta i lűbeznivoszt k lűdsztvi zvelicsitela nasega Bogá.

5. Nej z pravicezê dël, stera bi mí vcsinili: nego pôleg szmilenoszti szvoje je nász zvelicsao po kôpeli preporodjenyá i ponovlenyá Dűhá szvétoga.

6. Steroga je vő vlejao na nász bogato po Jezus Krisztusi zvelicsiteli nasem.

7. Da pravicsni posztanovski 'z nyegove miloscse bomo ôrocsniczke pôleg vűpanya 'zítka vekivecsnoga.

8. Verna je tá rêcs: i scsém, naj eta potrdjával; da sze szkrbijo vu dobri delaj naprê sztáti, kí szo vervali Bôgi. Eta szo dobra i hasznovita lűdém.

9. Blázna szpitávanya i roda naprê racsúnanya i nyefke i borjenyá pravdena, zasztávlaj. Ar szo nehasznovita i zamán.

10. Jeretnika csloveka po ednom i drűgom opominanyi sze ogni.

11. Znajôcsi, kâ je táksi preobrnjeni i gresi; liki kí sze je 'ze szám oszôdo.

II. 12. Gda poslem Artemása k tebi, ali Tichikusa; pascsi sze k meni pridti vu Nikopolis. Ar szem nakano tam prezimávali.

13. Zenása právdoznánca i Apollosa szkrblivo k meni posli; naj sze nyima nikaj ne zmenká.

14. Naj sze pa vcsíjo i ti nasi z dobrim delom naprê sztáti, gde szo potrêbni; naj ne bodo brezi száda.

15. Pozdrávlajo te, kí szo z menom, vszi. Pozdravi one; kí nász lűbijo vu veri. Miloscse zevszêmi vami. Amen.

K Títusi Kretánszke Czérkvi prvomi pűspeki poszvecse-nomi píszani liszt z Nikopolisa Maczedonie.

SZVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K F I L E M O N I

PISZANI LISZT.

SUMMA.

I. Poklon 1-3. II. Hválo dávanje za vlúbénosztí naprê idénye, 4-9. III. Preporácsanye Onezimusa, 10-21. IV. Zaprtek, 22-25.

I. 1. **P**avel zvézani Krisztus Jezusov i Timotheus brat Filemoni lüblénomi i pomocsniki nasemi.

2. I Affii lüblénoj i Archippi z-nami vojszküvajôcsemi i Czérkvi; stera je vu tvojoj hi'zi.

3. Miloscsa vám i mér od Bogá Ocsé nasega i Goszpon Jezus Krisztusa.

II. 4. Hválo dájem Bôgi mojemí vszigdár szpominajôcsi sze z tébe vu molitvaj moji.

5. Szlisavsi tvojo lübézen i vero; stero más k Goszpon Jezusi i k vszém szvétim.

6. Naj obcsinsztvo vere tvoje delavno bode vu szpoznanyi vszega dobroga; stero je vu vami k Krisztus Jezusi.

7. Ár radoszti mámo doszta i obeszeljávanya nad tvojev lübéznosztjov; kâ szo szi ti szvéti szrczá pocsinôla po tebi, brat.

8. Záto csi gli vnogo szresnoszti mám vu Krisztusi tebizapovidávati, ka sze dosztája.

9. Dönok za lübéznosztí volo ráj proszim: kí szem táksi, liki sztári Pavel, zdaj pa i zvézani Jezus Krisztusov.

III. 10. Proszim te za mojega sziná, steroga szem porôdo vu mojoj vôzi, Onezimusa.

11. Steri je nigda tebi nehasznoviti bio, zdaj je pa tebi i meni hasznoviti; steroga szem ti nazáj poszlao.

12. Ti ga pa, tô je, moje szrczé, gori primi.

13. Steroga szem pri szebi steo obdr'zati; kâ bi mi meszto tébe szlû'zo vu vôzi; v stereojszem za Evangeliuma volo.

14. Brezi tvojega znánya szem pa nikaj nej steo vcsiniti; naj ne bode, liki z potrêbcsine dobrôta tvoja, nego z dobre vôle.

15. Ár lêhko je záto odísao do csasza: najga na veke nazáj gori vzemes.

16. Nej vecs, liki szlugo, nego vise, liki szlugo, tô je, brata lü-

1. Tál.

blénoga, naj bole meni, od koga bole pa tebi i vù teli i vù Goszpodni.

17. Csi me záto más za tivárisa: primi ga gori, liki mené.

18. Csi je pa kâ prôti tebi prekaczo, ali ti je du'zen: tô meni notri racsúnaj.

19. Jasz Pavel szám szem píszo z mojav rokôv, jasz plácsam: naj ne velim tebi; kâ szi mi escsei szám szebé du'zen.

20. Zaisztino, brat, jasz te scsém v'zivatì vù Goszpodni: raszhládi csrêva moja vù Goszpodni.

21. Vùpavsi sze v pokornoszti

tvojoj píszo szem ti znajôcsi; kâ i vise ka právim, vcsinís.

IV. 22. K csaszi mi pa i sztán pripravi. Ár sze vùpam; kâ sze vám po vasi molítvaj nazáj darujem.

23. Pozdrávla te Epafrás z menom vrét zvézani vù Krisztus Jezusi.

24. Marko, Eristarkus, Demás, Lükács szo pomocnícze moji.

25. Miloscsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa boj zvasim dühom. Amen.

K Filemoni píszani z Ríma po szlugi Onezímusi.

SVÉTOGA PAVLA APOSTOLA

K 'Z I D O V O M

PISZANI LISZT.

I. TÁL.

I. Bo'ze vnôgom vrêmeni vnogo féle gúcsanye, I. II. Krisztusa doli szpísüvanye, 2.14.

I. 1. Vnôgom táli i vnôgo dôbo je nigda Bôg gúcsao Ocsákom po prorokaj: veti szlêdnyi dnévi je pa nám gúcsao po Szini szvojem.

II. 2. Steroga je posztavo ôrocsnika vszê: po sterom je i ete szvét sztvôro.

1.Tál.

3. Kí bodôcsi bliszk dike i obráz podsztave nyegove noszécsi vsza z recsjôv zmo'znoszti szvoje, geto je po szebi ocsiscsávanye vesíno grêhov nasi, szeo szi je na deszniczozvísenoszti, vù viszini.

4. I od toga je jaksêsi vcsinyeni od angelov: od koga vékse imé je od nyih ôroküvao.

5. Ár komi je gda z angelov erkao: tí szi moj Szin, jasz szem

te dnesz porôdo? I pá: jasz bodem nyemi Ocsa i on bode meni Szin.

6. Gda pa páli notri pela prvorodjenoga vu ete szvét, veli: i naj ga molijo vszi angelje Bo'zi.

7. I k angelom isztina právi: kicsini angele szvojedühé i szluge szvoje ognya plamén.

8. K szini pa: tvoj králevszki sztolec, ó Bôg! na veki veke; palicza rávnoszt je palicza králevszta tvojeja.

9. Lübo szí praviczó i odürjá-vao szí kriviczo: záto te je namazao, ó Bôg, Bôg tvoj z olim veszeljá vise od tvoji tivárisov.

10. I tí szí od zacsétka, Goszpodne, zemlo fundalivao, i dela rôk tvoji szo nebésza.

11. Ona prêdo, tí pa osztánes: i vsza, líki gvant osztárajó.

12. I líki odevalo, zavijés je i preminéjo sze: tí szí pa té iszti, i lêta tvoja sze ne pomenkájó.

13. K steromi z angelov je pa gda erkao: szedi szí z dêszone moje, naj polo'zim nepriátele tvoje podnogáoniczo nôg tvoji?

14. Nej szo li vszi szlű'zevni dűhovje na szlű'zbo vö poszlani za oni volo; ki bodo örokűvali zvelicsanye?

II. TÁL.

I. Vu Evangeliomí po Krisztusi dánomí sztálni obsztójmo, 1-4. II. Krisztus má Bo'zanszko oblászt, 5-10. III. Zrok nyegove k bratom priszpodobnosztí, 11-18.

I. 1. **Z**áto je nám potrêbno od toga bole kebzűvati na ta szlísana: naj kak mímó te szlísane rêcsi brezi haszka ne odbi'zimo.

2. Ár, csi je po angelaj gűcsana rêcs trdna vcsinyena, i vszáko presztóplený i neokornoszt je vzéla pravicsni nájem.

3. Kakda vujdemo mí; csi za tákse zvelicsanye ne bomó márali; stero sze je zácsalo po Goszpodni; potom je pa od oni, kí szo je szlísali, vu nami potrdjeno.

4. Stero je k csaszi i Bôg poszvedocso znaményami i z csűdami i z vnôgimi mocsmi, i zrazdiljávanyami szvétoga Dűhá pôleg szvoje vôle.

II. 5. Ár je nej angelom pôdao te prísesztíni szvét, od steroga gucsimo.

6. Szvedocso jepa nindrinikák govorécsi: ka je cslovík, ká sze szpomínas 'z nyega? ali szin cslovecsi, ká ga priglejűjes?

7. Malo ménsega szí isztina vcsino od angelov: ali z dikov i z postenyom szí ga koronűvao, i posztavo szí ga nad delom rôk tvoji.

8. Vsza szí podvrgao pod nogé

nyegove. Ár, ka je nyemi vsza podvrgao, nikaj je nej niháo, ka bi nyemi ne bilo podvr'zeno. Zdaj pa escse ne vidimo : ka bi nyemi vsza podvr'zena bilá.

9. Onoga pa, steri je edno malo od angelov ménsi vcsinyeni, vidimo, Jezusa, po trplénaj, szmrti, z díkov, i z postenyom koronüvanoga ; da bi zmiloscse Bo'ze za vsze szmrt kostao.

10. Ár sze je prisztalo onomi ; za koga szo vsza i po kom szo vsza : da bi ga, geto je vnogo szinôv vu díko pripelao, liki poglavnika nyihovoga zvelicsan-nya, po trplénaj popolnoga vcsino.

III. 11. Geto szo vszi z ednoga i té, kí poszvecsüje i ti poszvecseni. Za steroga volo ga je nej szráam za brate one zvati.

12. Govorécsi : nazviscsávao bom imé tvoje bratom mojim ; na szrêdi vu szpráviscsi ti szpêvao bodem.

13. I opet : jasz bom sze v nyem vüpaó. I pá : ovo jasz i decza, stero mi je Bôg dáó.

14. Geto tak decza obcsinsztvo meszá i krvi má : i on je priszpodobno nyih tálnik ; da bi po szmrti zrúso toga ; ki má môcs szmrti, tô je, vragá.

15. I oszlôbodo bi té, kí szo za volo sztrahá szmrti vu vszem 'zitki pod szlû'zbov bili.

2.3.Tál.

16. Ár je nindri nej gori vzéo angelov : nego Abrahámovo szemen je vzéo na szébe.

17. Zátó je mogao vu vszem k bratom priszpodoben bidti : dabi milosztiven bio i veren visesnyi pop pri Bôgi na flísanye grêhov lüdsztva.

18. Ár, vu kom je on trpo szküsávani, v tisztom more i onim, ki sze szküsávajo, pomágati.

III. TÁL.

I. Krisztusa, od Môsesa véksega, nám preporácsa 1-6. II. Na sztálnoszt vu veri opomina, 7-19.

I. 1. **Z**átó, bratje, szvéti, pozványa nebeszkogátálniczke, pametüjte Apostola i visesnyega popa vadlúvanya naséga, Krisztusa Jezusa.

2. Kí je veren bio tomi, kí ga je na tô posztavo ; liki i Môses, vu czêloj nyegovoj hi'zi.

3. Ár je ete od toga vékse dike vrêden od Môsesa prestimani : od koga vékse postenyé má od hi'ze té ; kí jo je naprávo.

4. Ár vszáka hi'za sze od niko-ga naprávla : kí je pa vsza napravo ; je Bôg.

5. I Môses je isztina veren bio vu czêloj hi'zi nyegovoj ; liki szluga na szvedôsztvo onoga ; stero je melo potom gücsano bidti.

6. Krisztus pa, liki Szin nad hi'zovszvojov : steroga hi'za szmo

mi; csi vüpazen i vüpanya hválo notri do koncza trdno obdr'zimo.

II. 7. Záto, liki Sz. Düh právi: dnesz, csi glász nyegov csüli bodte.

8. Ne obtrdite szrczá vasa, liki vu razdrá'zd'zenyê za dnéva szküsávanya vu püscsávi.

9. Gde szo me szküsáváli ocseve vasi, vardévali szo me, i vidili szo dela moja stirideszét lét.

10. Záto szem szerazcséméro ná té národ i erkao szem: vszeszkôsz blôdijo v szrczi. Oni szo pa nej poznali potí moje.

11. Da szem priszégno vu szrditoszti mojoj: csi bodo notri sli vu pocsiváiscse moje.

12. Glédajte tak, bratje; naj kak ne bode vu sterom zvasz nevernoshzi hüdo szrczé; stero bi od 'zivoga Bogá osztópilo.

13. Nego opomínajte szami shebé vszáksi dén; dokecs sze denésnyi dén zové: naj sze sto zvasz ne obtrdi po zapelávanyi grêha.

14. Ár szmo tálniczke vcsinyeni Krisztusovi; csi li zacsétek podsztati notri do koncza trdno obdr'zimo.

15. Dokecs sze velí: dnesz, csi glász nyegov csüjete, ne obtrdite szrczá vasa, liki vu razdrá'zd'zenyê.

16. Ár níki, gda bi csüli, raz-

drá'zd'zili szo ga: ali nej vszi, kí szo vö sli z Egiptoma po Môsesi.

17. Na stere sze je pa csemerio stirideszét lét? Nej li na té: kí szo pregrêsili, kí kotrige szo tá szkapale vu püscsávi?

18. Kim je pa priszégno; ka ne bodo notri sli vu pocsiváiscse nyegovo: nego tim nevervajôcsim?

19. I vidimo: kâ szo nej mogli notri idti za volo nevernoszti.

IV. TÁL.

I. Opomina je, nai steri z Evangeliom-szke miloscse vö ne szpádne, 1-3. II. Od sztároga i Nôvoga Test. pocsinka, 4-11. III. Od môcsi rêcsi Bo'ze, 12-13. IV. Opomínanye na ovoga pocsinka iszkanye, 14-16.

I. 1. **B**ojmo sze záto: da sze kak po tá nihánom obe csanyi notri idénja vu pocsiváiscse nyegovo sto zvasz ne vídi pomenkávati.

2. Ár je i nám nazvescsüvani bio Evangeliom, liki i onim: ali nej nyim je hasznola ta csüta rêcs záto; kâ je nej zmêsana bila po veri z onimi; kí szo jo pöszlüsali.

3. Ár mi, kí verjemo, bomo notri sli vu pocsiváiscse, liki je povedao: kâ szem priszégno vu szrditoszti mojoj, csi bodo notri sli vu pocsiváiscse moje; csi szo gli tá dela od gorivr'zenjá szvétá vcsinyena.

II. 4. Ár je od szedmogadnéva tak pravo v ednom meszti: i pocsóno je Bôg vuszédnom dnévi od vszega dela szvojega.

5. I v tom meszti pá: csi bodo notri sli vu pocshiváiscse moje.

6. Geto tak osztáne; kaniki bodo notri sli vu nyé i oni, kim je oprvics nazvêscseno bilô, szo nej notri sli za nevernoszti volo.

7. Pá je eden dén zrendelüvao, dnesz, po Dávidi govorécsi potelikom vrêmeni (liki je povêdano) dnesz, csi glász nyegov csüli bodte, ne obtrdite szrczá vasa.

8. Ár, da bi je Jo'zue vu pocshiváiscse pripelao, ne bi od drügoga dnéva gücsao potom toga.

9. Záto je escse edno szobôtno pocshiváiscse za Bo'ze lüdsztvo.

10. Ár, kí je notri sô vu pocshiváiscse szvoje i on szi je pocsóno od dél szvoji; liki Bôg od szvoji lasztivni.

11. Pascsimo sze záto notri idti vu tiszto pocshiváiscse: naj sto ne szpádne vu ono példo te nevernoszti.

III. 12. Ár je Bo'zá rêcs' ziva i mocsna i osztrésa od vszákoga z obê sztráni osztrecz majôcsega mecsa, i doszégne notri do rázdeljenjá i düse i dühá i szklêp i môzg, i oszodjávecz je miszel i naminyávanyov szrcza.

13. I nega nevidôcsega sztvorjenjá pred nyim. Ár szo vsza ná-

ga i odkrita ocséjm nyegovim; od steroga nám je rêcs.

IV. 14. Majôcsi záto velikoga visesnyega popa, kí je i nebésza preisao, Jezusa Sziná Bo'zega, dr'zmo eto vadlűvanye.

15. Ár nemamo táksega visesnyega popa; kí bi ne mogao potrplêneye meti z nasimi nemocsnosztami: nego szkűssanoga vu vszem priszpodobnim tálom, zvün grêha.

16. Prisztáplajmo záto z vűpaznosztjov k miloscse sztôczi: da szmilenoszt vzememo i miloscso nájdemo v potrêbnom vrêmeni na pomôcs.

V. TÁL.

I. Visesnyega popa csészť zglíháva z Krisztusovov csészťjov, 1-10. II. Strájfa 'Zidove; ka escse té návuk neznajo, 11-14.

I. 1. **Á**r sze vszáki visesnyi pop, z lűdi vzéti, za lűdi posztávla pred Bogá: naj áldűje i dári i áldove za grêhe.

2. Kí bi sze mogao dosztójno szmilűvati nad neznajôcsimi i blodêcsimi; geto je i szám obvzéti z nemocsnosztjov.

3. I záto nyemi je potrêbno, liki za lűdsztvo, tak i za szêbe áldűvati za volo grêhov.

4. I niscse szi ne vzeme té csészťti: nego pozváni od Bogá, liki i Áron.

5. Tak je i Krisztus nej szám

szebi eto diko vzéo; ka bi víses-
nyi pop bio: nego, kí je k nyemi
gúcsao; tí szí moj Szín, jasz
szem te dnesz porôdo.

6. Liki i v drugom meszti právi:
tí szí pop na veke pôleg réda Mel-
chi'zedekovoga.

7. Kí je vu dnévi tēla szvojega i
molitve i prosnye z velikim kri-
csanyem i szkuzami áldüvao o-
nomi, kí ga je mogao zdr'zati od
szmrti; i poszlühnyen odsztra-
há je oszlobodjeni.

8. I, csi gli je Szín Bo'zi, dönok
sze je návcsó od oni, stera je tr-
po, pokornoszt.

9. I, gda bi popolni grátao, vcsí-
nyen je vszēm szebi pokornim
zrok vekivecsnoga zvelicsanya.

10. I zváni je od Bogá vísesnyi
pop pôleg réda Melchi'zedeko-
voga.

II. 11. Od koga bi doszta meli
gúcsati i 'zmetna na raszkláda-
nye: geto szo manya vcsínye-
na vüha vasa.

12. Ár, kí bi mogli 'ze vucsi-
telje biddina vrēmen gledôcs, tak
je pa potrešno vász vcsiti na
nike pizske zacsétka rêcsi Bo-
'ze: i vcsinyeni szte táksi; liki
kí mlēko potrebüjete i nej mo-
csno hráno.

13. Ár vszáki kí z mlēkom 'zi-
vé, je escse nej szküszo rêcs pra-
vicze (ár je czeczátke dēte.)

14. Ti popolni je pa mocsna

hrána: kí po návadi gedrni rá-
zum májo na rázlocsek dobroga
i hüdoga.

VI. TÁL.

Pavel I. naprê racsúna, ka ne bode, i
ka bode vesio? 1-3. Opomina, naj od
vere ne odsztôpijo, 4-8. Vero z Bo-
'zov mocsjöv zdr'zijo, 9-20.

I. 1. **Z**áto tá nihájmo rêcs od
zacsétka Krisztusovo-
ga, na popolnēsa sze neszmo:nej,
ka bi pá fundamentom metali po-
kôre od mrtvi dēl i vere v Bôgi.

2. Nego od krsztov návuka,
od gori dēvanya rôk i gori sz-
tanenyá mrtvi i szôdbe vekí-
vecsne.

3. I tô vcsinimo: csi Bôg do-
piszti.

II. 4. Nemogôcse je pa tim ed-
nôk preszvecsenim; kí szo ko-
stali dár nebeszki i tálniczke szo
vcsinyeni Dühá szvétoga,

5. I kostali szo to dobro rêcs
Bo'zo i môcs prísesztne vekí-
vecsnoszti.

6. Csi odpadnejo, ka bi sze pá
nazáj ponôvili na pokôro; liki
kí szamí szebi Színá Bo'zega
raszpinajajo i na spot vö dávajo.

7. Ár zemla, stera na szēbe
csesztô krát pridôcsi de'zd'z
popijáva i rodí trávo szpodob-
no onim, po steri sze dela, vze-
me blagoszlov od Bogá.

8. Stera pa trnye i scsetálje
prinása: zavr'zena je i blüzi je
5.6. Tál.

k preklésztvi; stere konecz jena 'zganyé.

9. Vűpamo sze pa od vász, lűb-
lėni, bűgsa i taksza, stera majo
zvelicsanye: csigli tak gűcsimo.

10. Ár je nej nepravicsen Bűg:
kű bi sze szpozűbo zdela vase-
ga i z csinejnyalűbėznoszt; ste-
ro szte pokűzali vu imėni nye-
govom, gda szte szlű'zili tim
szvėtim i escse szlű'zite.

11. 'Zelėmo pa, da vász eden-
vszűki pokű'ze to iszto szkrbli-
voszt na puno gvűsnoszt vűpa-
nya notri do koncza.

12. Najmanyi ne bodete: nasz-
ledűjte pa one; kű po veri i trp-
livoszt obecsanya őrokűjejo.

13. Ár, gda je Bűg Abrahűmi
szemen obecsao, geto je niko-
ga nej meo vėksega, na koga
bi priszėgao, priszėgno je na
szėbe.

14. Govorėcsi: zaisztino bla-
goszlovivsi blagoszlovim te, i
povnű'zajűcsi povnű'zam te.

15. I tak trplivo csakajűcsi dű-
bo je obecsanye.

16. Arisztina lűdjė na vėksega
od szėbe priszėgajű i vszűkoga
nyihovoga protivinsztva konecz
je na potrdjėnye priszega.

17. Vu kom da bi obilnej steo
Bűg pokűzati őrocsnikom obe-
csanya tanácsa szvojega sztűl-
noszt: priszego je djűo med
nyű.

6.7. Tűl.

18. Naj po dvűjem nepreme-
nyenom deli, v kom je nemogű-
cse lagati Bűgi, mocsno obe-
szeljė mamo pascsi vsi sze obdr-
'zati pred nűsz djűno vűpanye.

19. Stero, liki kotvo dűse mű-
mo i mirovno i trdno: stera i
notri ide vu to znotrėsnye zakri-
vala.

20. Kama je prebi'zűvecz za
nűsz notri sű Jezus; kű je pű-
leg rėda Melchi'zedekovoga vű-
sesni pop vcsinyen na veke.

VII. TűL.

I. Melchi'zedekovo popűsztvo je vėkse
od Aronszűkoga 1-10. II. Aronszűko je
nesztűlno: Melshi'zedekovo je sztűl-
no, 11-22. III. Melchi'zedekovo sze je
szpunilo v Krisztusi, 23-28.

I. 1. **A**rete Melchi'zedekjebű
Sűlema krűl, pop vi-
sesnyega Bogű: kű je sű pred
Abrahűma: gda sze je povrno
od pobűtja krűlov, i blagoszlo-
vo ga je.

2. Komi je i deszetino zevszeg-
a dűo Abrahűm. Oprvűcs isztű-
na sze razszklűda krűl praviczė:
potom pa i krűl Sűlema, tű je
krűl mėra.

3. Brezi ocsė, brezi materė,
brezi rodbine: niti zacsėtka dnė-
vov, niti 'zitka koncza nema-
jűcsi, priszpodoben pa k Szűni
Bo'zemi, osztűne pop na veke.

4. Glėdajte pa, kűksi jetė, komi
je i Abrahűm pűtriűrcha dűo de-
szetino z dobűcska.

5. I isztina kâ, kí z szinôv Levi popôsztvo vzemejo, zapovid májo deszetiniti lûdsztvo pôleg právde, tô je brate szvoje: csi gliszo z Abrahámovebedré zisli.

6. Té je pa, steroga rodbina je nej z oni, deszetinivao Ábraháma; i blagoszlovo je toga, kí má obezsanya.

7. Brezi vszega prôti gúcsanya sze pa te ménsi od toga véksega blagoszlávla.

8. I eti isztina deszetino mrtelnî lûdje jemléjo: tam pa, kí szvedôsztvo má, ka 'zivé.

9. I (naj tak ercsém) vu Abrahámi je i Levi, kí deszetino jemlé, deszetino dáó.

10. Ár je escse vu bedri ocsé bio: gda nyemi je prôti sô Melchi'zedek.

11. Da bi záto popolnoszt po Levitánszkom popôsztti bila (ár je lûdsztvo pod nyim právdo vzelô:) zakaj bi tak trbelo pôleg réda Melchi'zedekovoga drûgomi popi posztanoti; kí bi ne bio pôleg réda Aronovoga imenûvan?

12. Ár gde je preményeno popôszttvo: tam more i právde preményé bidti.

13. Ár, od koga sze tô právi, zdrûgoga plemena je, z steroga je niscse nej szlû'zo pri oltári.

14. Ár je ocsiveszno: kâ je z Júdovoga plemena zisao gori

nas Goszpôd; steromi plemeni je Môses nikaj nej gúcsao od popôszttva.

15. I escse je ocsivesznêse: csi pôleg priszpodobnoszti Melchi'zedekove drûgi pop gori sztâne.

16. Kí je nej pôleg právde telovne zapôvidi vcsinyen, nego pôleg môcsi 'zitka nerazvézanoga.

17. Ár szvedocsi: ka szi tí pop na veke pôleg réda Melchi'zedekovoga.

18. Ár odlo'zenyé prve zapôvidi isztina je vcsinyeno záto: kâ je nemocsna i nehasznovita bila.

19. Ár je nikaj nej popolnoga vcsinila právda: nego je notri pripelanyé bôgsega vûpanya, po kom sze pribli'zavamo k Bôgi.

20. I od toga bole: kâ je nej brezi priszege.

21. (Ár szo ovi brezi priszege popovje vcsinyeni bili: ete pa szpriszegov za volo onoga, kí je k nyemi erkao: priszégno je Goszpôd i ne bode nyemi 'zao: tí szi pop na veke pôleg réda Melchi'zedekovoga.)

22. Od toga bôgsega Zákona je vcsinyen prorok Jezus.

III. 23. I, tiszti je isztina vecs bilô vcsinyeni popôv záto: kâ szo za volo szmrti nej mogli vszigdár v 'zitki osztánoti.

24. Ete pa, da na veke osztâne, vekivecsno má popôszttvo.

25. Odkud i zvelicsati napuni more one; ki po nyem k Bôgi prihájajo. Ár, da vszigdár'zivé, moli sze za nyé.

26. Ár táksi visesnyi pop sze je nász prisztájao, szvéti, nekri-vicsni, nevujvlacséni, odlocseni od grêsnikov i visisi vcsinyen od nebész.

27. Komi je nejpotrèbno vszá-ki dén, liki onim visesnyim popom, prvle za szvoje lasztivne grêhe áldovprineszti; potom pa za lüdsztva grêhe. Ár je tô on vcsino ednòk szám szebé áldü-vajòcsi.

28. Ár právda lüdi posztávlana visesnye pope majòcse nemocs-noszt: rêcs pa priszéganya, ste-ra je po právdivcsinyena, Sziná na veke popolnoga déva.

VIII. TÁL.

I. Krisztus je jaksi pop: liki sztároga Zákoná popevje, 1-5. II. Krisztusov Zákon je sztálnési: liki Mósesov, 6-13.

I. 1. **S**umma pa etoga gúcsa-nya je eta: kâ táksega mámo visesnyega popa; ki szi je szeo na deszniczó thrônusa velikoszti vu nebészaj.

2. Toga Szvétoga dugoványa szluga i satora isztine: stero-ga je posztavo Goszpòd, i nej cslovik.

3. Ár vszáki visesnyi pop sze za toga volo posztávla: naj gori noszi dári i áldove. Záto je potrè-

7.8. Tál.

bno kâ meti i etomi: stero biál-düvao.

4. Ár, da bi escse na zemli bio, ne bi bio pop: geto szo eti pope-vje oni; ki pôleg právde dári ál-düjejo.

5. Kí példi i szenczi szlű'zijo ti nebeszki dugovýov: liki je Mòses od Bogá opòmenyeni, gda bi dokoncsávao sator. Ár, gle-daj, praj: da vsza naprávis pô-leg forme, stera ti je na gori po-kázana.

II. 6. Zdaj je pa od toga jaksè-so szlű'zbo dôbo: od koga je bôgsega Zákoná szredbenik; ste-ri je i nad bôgsim obecsanyem szkoncsan.

7. Ár, da bi ov prvi brezi zmen-kanya bio, tak tomi drügomi ne bi bilò meszto iszkano.

8. Ár to'zécsi nyim právi: ovo dnévi prído, právi Goszpòd, i szkoncsam z hi'zov Izraelszkov i z hi'zov Jude zákon nôvi.

9. Nej pôleg Zákoná, steroga szem vcsino 'z nyihovimi ocsáki vu dnévi, gda szem je za rokò prijaó, da bi je vò szpelao z Egip-tomszke zemlé. Ár szo oni nej osztanoli vu mojem zákoní: i jasz szem nej márao za nyé; prá-vi Goszpòd.

10. Ete je pa te Zákon; steroga posztávím z hi'zov Izraelszkov po tē dnévi, právi Goszpòd: dām právdo mojo vu nyih pameti vu

nyih szrczá jo zapisem; i jasz
nyim bodem Bôg, i oni bode me-
ni lüdsztvo.

11. I niscse ne bode vcsio bli-
'znyega szvojega, niti brata
szvojega govorécsi: szpoznaj
Goszpodna. Ár me vszi szpoz-
najo, od naj ménsega 'z nyih no-
tri do naj véksega 'z nyih.

12. Ár milosztiven bodem ne-
pravicsnosztim nyihovim i grê-
hom nyihovim i z nepravdeno-
szti nyihove sze vecs ne szpo-
meném.

13. Gda právi: nôvi, toga pr-
voga na sztároga szprávla. Ste-
ro je pa osztaralo i szêri: blüzi
je k konczi.

IX. TÁL.

I. Sztároga Zákona szlû'zba i nyé skér
sze napré racsúna, 1-10. II. Ká'ze.
ka sze je vsze vu Krisztusi szpuni-
lo, 11-28.

I. 1. **M**eo je tak isztina i te
prvi sator pravicsno-
szti szlû'zbe i vünêsnye szve-
sztvo.

2. Ár je sator napravleni, vste-
roga prvom táli je bio poszvecs-
nyek i szto i poszvecsenyá krüh;
ki sze veli szvéto.

3. Po drügom zakrivali je pa
bio sator; ki sze zové szvéto
szvétih.

4. Steri je meo zláto kadilniczo
i lado zákona oblijáno povszud
zlátom: v steroj je bilô to zláto

vêdro imajôcse manno, i Árono-
vo sibo, stera je preczvela, i táble
zákona.

5. Od zgora pa na nyê szo bili
Kerubini dike obszenczávajô-
csi ftisávnico: od steri je nej
potrêbno zdaj po ednom gû-
csati.

6. Gda bi pa eta tak szpráv-
lena bilá: v te prvi sator iszti-
na szo vszigdár notri sli po-
pevje na szkoncsávanye Bo'ze
szlû'zbe.

7. Vte drügi pa ednôk v leti,
szám te vîsesnyi pop, nej brezi
krvi; stero je áldüvao za szvoje
i za lüdsztva neznanoszti.

8. Po sterom naznanûje Szvéti
Düh: kâ je nej vö vjavlena bila
pôt k szvetini; dokecs je te prvi
sator gori sztao.

9. Ki je bio szpodobnoszt vu ti-
sztom vrêmeni: v sterom szo
i dâri i áldove áldüvali; kí szo
nej mogli popolnoga vcsiniti v
düsnoj vêsztí toga szlû'zêcsega
Bôgi.

10. Szamo z hránov i z pitvi-
nov i z rázlocsnim prányem i
z telovnimi pravicsnosztmi; ste-
ra szo notri do vrêmena poprâv-
lenyá nasztávlana.

II. 11. Gda je pa Krisztus, prí-
sesztí dobrôt vîsesnyi pop, prí-
sao po véksem i popolnêsem sa-
tori nej zrokami napravlenom,
tô je, nej té reje.

12. Niti po krvi kozlôv i télec: nego po lasztivnoj krvi je notri sô ednôk vu ta szvéta i vekivecsno odküplený je najsao.

13. Ár csi krv bikôv i kozlôv i pepél telicze poszkropleni te oszkrúnyene poszvecsüje na tēla csisztôcso.

14. Od koga bole krv Krisztusova, kí je po vekivecsnom Dûhi szám szebé áldüvao nevujlacsénoga Bôgi, ocsishti dûsno vészta vaso od mrtvidél; da szlûzite 'zivomi Bôgi.

15. I zátó je nôvoga Zákona szredbenik: da bi po vcsinyenôj szmrtina odküplený, pod prvím Zákonombodôcsega presztoplenyá, ti pozváni vekivecsnoga ôroka obecsanye vzéli.

16. Ár gde je zâkon, tam more bidti szmrt toga; kí zâkon csini.

17. Ár je zâkon nad mrtvimi potrdjeni: nacsí je nemocsen; dokecs 'zivé tisztí, kí je zâkon vcsino.

18. Odkud je ni te prvi brezi krvi nej bio poszvecseni.

19. Ár, gda bi vö zgúcsane bilé vsze zapôvidi pôleg právde od Mosesa vszemi lûdsztvi, vzéo je krv telecso i kozjo z vodôv i zerdécsov vunov vrét i z hisopom; i knige i vsze lûdsztvo je poskrôpo.

20. Govorécsi: tô je krv tisztó-
9. Tál.

ga zákona, steroga vám je Bôg zapovedao.

21. I sator tüdi i vszo poszôdo szlûzbe je rávno tak sz krvjôv poskrôpo.

22. I szkoro sze vsza po krvi ocsiscsávajo pôleg právde: i brezi krvi preleánya nega odpücsanya grêhov.

23. Potrêbno je bilô zátó: da bi sze tisztí, stera szo vu nebeszaj, prílike sztáksimi ocsiscsávale; száma pa ta nebeszka od eti z jaksêsimi áldovami.

24. Ár je Krisztus nej vu zrokami naprávleno szvetino notri sô (stera je lipélta ti isztinszki:) nego vu szamo nébo, naj sze zdaj szka'züje liczi Bo'zemi za nász.

25. Nej, ka bi csesztôkrát szám szebé áldüvao: liki vîsesnyi pop notri ide vu szvetino vszâko leto z lûczkov krvjôv.

26. (Nacsí bi mogao vnogokrát trpeti od zacsétka szvéta:) zdaj je pa ednôk pri szkoncsávanyi szvéta na odlo'zený grêha poszvojem lasztivnom áldovi szkázani.

27. I, liki je gori djáno lûdém ednôk mrêti, potom pa szôdba.

28. Tak je i Krisztus ednôk áldüvan na odnesenyé vnôgi lûdi grêhov; drügôcs brezi grêha bodo ga vidili oní; kí ga csákajo na zvelicsanye.

X. TÁL.

I. Koteri szo szfároga Zákona popevje szvojmi áldovmi nej mogli: tó je Krisztus szvojim doprneszao, 1-18. II. Opomina na szresno k Bógi prisztáplanye i sztálnoszt vu vadlúvanyí, 19-31. III. Trósta vu pregányanyí, 32-39.

I. 1. **Á**r právda, li ténýo májôcsa ti prísesztni dobrôt, nej pa szám kêp dugovánýa, z tisztimi áldovmi, z sterimi vszáko leto nesztanoma áldújo, nigdár nemre te k szebi prihájajôcsse popolne vcsiniti.

2. Nacsi bi hénýali áldúvati: da bivecs nikso dúsno vészť ne meli grêhov ti szlű'zécsi, ednôk ocsís-cseni.

3. Ali v tē je szpomínanye grêhov vszáko leto.

4. Ár je nemogôcsse; ka bi krv bikôv i kozlôv odevzêla grêhe.

5. Zátó notri idôcsi na szvét právi: áldova i dára szí nej steo; tēlo szí mi pa napravo.

6. Gorécsi áldovje i áldovje za grêh szo sze ti nej dopadnoli.

7. Teda szem erkao: ovo idem (vu prvi knigaj je pizano od méne) naj csinim, o Bôg! volo tvojo.

8. Geto, da bi odzgora velo, kâ áldov i dár i czêlo'zgána i za grêh áldúvana szí nej steo, niti szo sze ti nej dopadnola, (stera sze pôleg zapôvidi áldújejo.)

9. Teda je i eto erkao: ovo i-

dem, naj csinim o Bôg! volo tvojo. Etak kraj vzeme to prvo: naj to drůgo posztávi.

10. Vu steroj vôli szmo poszvecseni po áldúvanyí tēla Jezus Krisztusovoga ednôk.

11. I vszáki pop isztina je posztávlēni: naj vszáki dēn szlű'zi i té iszte áldove csesztôkrát áldúje; kí nikako nemrejo odevzēti grêhe.

12. Té pa eden za grêhe áldúvajôcsi áldov, na veke szedí na desznici Bo'zoj.

13. Nadale csáka; dokecs sze denejo nepriátelje nyegovi na podnogáoniczo nôg nyegovi.

14. Ár je z ednim áldovom popolne vcsínó na veke one; kí sze poszvecsűjejo.

15. Szvedocsi pa nám i Dűh szvéti. Ár gda bi naprē povedao.

16. Eto je te Zákón, steroga'z nyimi vcsinim po oni dnēvi; velí Goszpôd, dâm právde moje vu szrczá nyihova i vu pámeti nyihove je zapisem.

17. I z grêhov nyihovi i znepravdenoszt nyihoviszeneszpomeném vecs.

18. Gde je pa tēh odpűscsanye: tam nega vecs áldova za grêh.

II. 19. Geto tak mámo, bratje, puno szloboscino vu notri idēnye te szvetine po krvi Jezusovoj.

20. Stero nám je poszvétó na

pôt nôvo i 'zivo po zakrivali; tô je, têli szvojem.

21. I popa velikoga nad hi'zov Bo'zov.

22. Prisztáplajmo tak z isztin-szkim szrczom vu punoszt vere poskropleni v szrczáj i oszlobodjeni od hűde dűsne vűszti.

23. I opráni na têli z csisztov vodôv dr'zmo vadlűvanye neszklekajôcsega: (ár je veren, kí je je obecsao.)

24. I vzemmo eden drűgoga na pamet na pod'ziganye lűbűznoszt i dobri dűl.

25. Ne nihájmo tá nase szpráviscse; liki je niki sega: nego sze opomínajmo. I tô od toga bole csinte: od koga bole vídite; ka sze te dén pribli'záva.

26. Ár, csi bomo z dobre vôle grűsili po vűtűji szpoznanya isztine, ne nihá sze nám vecs za grűhe áldov.

27. Nego nikse sztrasno csákanye szôdbe i ognya zadomescsávanye; kí pojű protivníke.

28. Csi sto Műsesovo právdó zavr'ze: brezi vsze miloscse na dvűj ali tri szvedôk szvédűsztvo more mrűti.

29. Ka stímate, od koga hűsi kastig bode vrűden: kí bode Sziná Bo'zega z nogami klacso, i Zákona krv, vu steroj je poszvecseni, za prűszto dr'zao, i miloscse Dűhá ospotávao.

10. Tál.

30. Ár známo, sto je tiszti, kí je pravo: moje jo zadomescsávanye, jasz plácsam, veli Goszpôd. I pá: Goszpôd bode szôdo lűdsztvo szvoje.

31. Sztrasno je pa szpádnóti vu roké 'zivoga Bogá.

III. 32. Szpűmente sze pa z ti prvi dnűvov: vu steri szte, preszvecseni, vnogo boja trplivoszt preneszli.

33. Z ednoga sztrána; gda szte i po ospotávanyaj i nevoláj na oglejűvalo posztávleni; z drűgoga sztrána pa, gda szte tálniczke vcsinyeni tűh; kim sze rávno tak godi.

34. Ár szte me i vu vűzi mojoj milűvali; i raztrgávanye poistva vasega szte z radosztűov pretrpeli; ka vu szebi jakse blágo máte, nebeszko i obsztójűcse.

35. Ne odvűzte zátó vűpaznoszt vaso: stera veliko plácsó má.

36. Ar vám je potrűbna trplivoszt: da, volo Bo'zo csinűcsi, vzetete obecsanye.

37. Ar escse jáko, jáko malo vrűmena csákajte, i te pridűcsi pride i ne bode sze műdio.

38. Te pravicsen pa z vere bode 'zivo: i, csi sze kraj potűgne, ne dopádne sze dűsi mojoj vu nyem.

39. Mű szmo pa nej z tiszti; kí sze kraj potűgűjejo na szkvarjenű: nego szmo vere szinovje na zadoblenű dűse.

XI. TÁL.

Vere I. doli szpísüvanye, 1 2. II. Pé-
de, 3-38. III. Môcs, 33-40.

I. 1. **V**era je pa oni, steri sze
vüpamo, podsztava i
nevidôcsega dugoványa kazalo.

2. Ár szo po nyê dobro szvedô-
sztvo dôbili ti sztarisi.

II. 3. Po veri razmimo; kâ szo
vekivecsnoszti z Bo'zov recsjôv
naprávlene tak; da szo szti nevi-
dôcsi ta vidôcsa vcsinyena.

4. Po veri je Abel popolnêsi ál-
dov ad Kajna áldüvao Bôgi: po
kom je szvedôsztvo dôbo; ka je
pravicsen, gda je szvedocso od
nyegovi dárov Bôg; i po nyê, csi
je glimr'o, dônok escse gucsi.

5. Po veri je Enoch preneseni:
da bi ne vido szmrti. I nej je náj-
deni zátó; ka ga je Bôg prene-
szao. Ár je pred prenesenyem
szvojim szvedôsztvo meo; kâ je
vugoden Bôgi.

6. Brezi vere je pa nemogôcse
vugodnomi bidti: ár, ki scsé k
Bôgi priddi, more vervati, kâ je
Bôg; i tisztim, kí ga íscsejo, je
nájema placsar.

7. Po veri sze je Noë, opome-
nyeni od Bogá, od tí nevidôcsi
zbojao i napravo je bárko na zdr-
'zavanye hi'ze szvoje; po steroj
je oszôdo ete szvét, i tiszte pra-
vicze, stera z vere zhája, je vcsi-
nyen ôrocsnik.

8. Po veri je pozváni, Ábrahám

pokoren bio vö idti na meszto;
stero je meo vzéti za ôrocsino:
i vö je sô, neznajôcsi, kamabisô.

9. Po veri je prebívao vu obe-
csanoj zemli, liki tühénecz, vu
satoraj prebívajôcsi z I'zákó
i z Jákobom; kí szo 'z nyim vrêt
ôrocsniczke bili tisztoga obe-
csanya.

10. Ar je csakao meszto, stero
fundamentome má, ovo, steroga
zidár i napraviteo je Bôg.

11. Po veri je takáj i Sára môcs
na poprietjé szemena vzéla i vö
z vrêmena sztaroszti je porodí-
la. Ár je za vernoga dr'zála ono-
ga: kí ji je obecsao.

12. Zátó sze ji je i od toga ed-
noga i od toga 'ze mrtvoga na-
plodilo tak vnogo: liki je zvêzd
na nébi, i liki je pêszká na môr-
szkom brêgi, nezracsúnanoga.

13. Pôleg vere szo szpômrli tê
vszí i nej szo vzéli obecsanya:
nego szo je li ôzdalecs vidili i
vervali i obímali i vadlûvali szo;
kâ szo gosztje i prísavczi na
zemli.

14. Ár, ki tak gucsijo, ocsive-
szno kâ'zejo; kâ domovino ís-
csejo.

15. I isztina, da bi sze z one
szpomínali, z stere szo vö prisli,
meli bi vrêmen na nazáj povr-
nênnye.

16. Zdaj pa bôgso 'zelejo, tó je
nebeszko. Zátó sze ji ne szra-

11.Tál.

mesljuje Bôg: nego sze za nyih Bogá zové; ár nyim je meszto szpravo.

17. Po veri je áldüvao Ábrahám Izáka szküsávani od Bogá; i toga jedino rodjenoga je áldüvao, ki je teliko obezsanya vzéo.

18. Steromi je ercseno: kâ bo-de sze vu Izáki tebi zvalô szemén.

19. Stimajôcsi, kâ ga je i z mrtvi zmo'zen gori zbüditi Bôg. Odkud ga je i vu priliki gori sztanenyá nazáj vzéo.

20. Po veri je od ti prísesztni blagoszlovo Izák Jáкова i Ezaua.

21. Po veri je Jákob vmérájôcsi vszákoga sziná Jo'zefovoga blagoszlovo: i nagno sze je na vrhek palicze szvoje.

22. Po veri sze je Jo'zef, szkoncsávavsi 'zitek, z vöidènya szinôv Izraelszki szpômeno: i od kôszt szvoji je zapovedao.

23. Po veri je Môses, narodjeni, szkriti bio trí mészecze od roditelov szvoji: geto szo vidili; kâ je lêpo dête; i nejszo sze bojali zapôvidi králove.

24. Po veri sze je Môses, geto je veliki zrászao, nej steo zvati szin cséri Farahove.

25. Ár szi je ráj odébrao to hüdo trpeti zlüdsztvom Bo'zim: liki do csasza meti grêhov v'zívanye.

11. Tál.

26. I za vékse bogásztvo je dr'zao szramôto Krisztusovo, liki vsze Egiptomszke kincse. Ár je glédao na nájem.

27. Po veri je niháo Egiptom i nej sze je bojao králove szrditoszti. Ár sze je toga nevidôcsesga, liki vidôcsesga, dr'zao.

28. Po veri je vcsino Vüzen i preleánye krvi: naj sze ji té, ki je vmárjao ta prvorodjena, ne dotekne.

29. Po veri szo sli prêk erdêcsesga môrja, liki po szühom: stero da bi szküsáváli Egiptánczi, vtopleni szo.

30. Po veri je zidina Jerichova szpádnola: stero szo szedem dní krô'zili.

31. Po veri je Rááb práznicza nej pogínola z nevernimi vrêt; ka je naglejüvácse zmérom notri vzela.

32. I ka escse právím? Vrèmen bi me nihálo: da bi naprê prinásao od Gedeona, i Baráka, i Sámsona i Jefta, i Dávida i Samuela i Prorokov.

III. 33. Kí szo po veri králevsztva pozájali, praviczó szo delali, obezsanya szo zadôbili, zateknoli szo oroszlánom vüsztá.

34. Ognya môcs szo vgászili, osztriczí mecsa szo vujslí, mocsni szo grátali od nemocsnoszti, vcsinyeni szo krepki vu boji, tühénczov tábore szo razbêszili.

35. 'Zene szo zgori sztanenyá szvoje mrtve nazáj vzéle. Nisteri szo pa ftegüvani: i dönok szo nej gori vzéli oszlobodjenyé; naj jakse gori sztanenyé dobijo.

36. Drügi szo pa po ospotávanyii bicsüvanyi szküsávani bili: zvün toga pa escse po vézanyi i vözi.

37. Kamenüvani szo, 'zágani szo, szküsávani szo, z mecsom vmorjeni szo mrli, oköli szo hodili vu ovcseni i kozleni kô'zaj, vu zmenkenyaj, nevôláj i v hü dôbi szo bili.

38. (Steri je nej bio vrêden ete szvét) vu püscsávaj blodécsi i goráj i lüknyaj i prepasztáj zemlé.

39. I tē szo vszi dobro szvédôszlto dôbili po veri: ali obecsanya szo dönok nej vzéli.

40. Ár je Bôg nikaj bôgsega nám szprávo: najsze brezi nász ne szkoncsajo.

XII. TÁL.

Opomina I. na trplivo sztálnoszt, 1-13.

II. Na pobo'zni szvéti 'zitek, 14-29.

I. 1. **Z**áto i mí, geto táksi oblák szvedokov okoliszébe mámo, doli dênmo vsze bremen i okoli nász krepko sztojécsi grêh: po trplivoszti bē'zmo v tom, pred nász posztávlenom, boji.

2. Kúmez glédajôcsi na voja, liki na zacsitela i dokoncsitela vere Jezusa: kí je za pred szé

polo'zeno radoszt kri'z pretrpo, i szráam za nikoj prestimavsi na deszniczi thrônusa Bo'zega szije poszio.

3. Ár premíszlite, káksi je té, kí je tákse na szé prôtigúcsanye od grêsnikov prenoszo; naj ne obtridite i v dúsáj vasi pomenkate.

4. Nej szte sze escse tak borili prôti grêhi, kabi notri do krvi prôti sztáli.

5. I szpozábili szte sze z obeszeljá; stero vám, liki szinom, právi: moj szin, ne zavr'zikastiganye Goszpodnovo i ne vczágaj pod nyegovim káranyem.

6. Ár, koga lübi Goszpôd, toga kastiga: bicsüje pa vszákoga; steroga za sziná primle.

7. Csi kastiganye znásate: liki szinom szevám ponüja Bôg. Ar steri je té szin: steroga ne kastiga Ocsa?

8. Csi szte pa brezi kastiganya, steroga szo vszi tálniczke: tak szte fotivje i nej szinovje.

9. Isztina, nasi telovni ocseve szo nász kastigali; i postüvali szmo sze ji. Ne podámo sze tak bole Ocsi dühôv: naj 'zivémo?

10. Ár isztina oni szo nász malo dni, kak sze je nyim vidilo, kastigali: ete pa nám na haszek; naj v nyegovom szvesztvi tál vzememo.

11. Vszáka kastiga pa, dokecs je nad nami, sze nám ne vídi ra-

doszt bidti; nego 'zaloszt: potom pa mirovni szád pravicze dá tèm; kí sze v nyè mujstraio.

12. Zátò razpüscsene roké i trüdna kòlina vasa gori oprávlajte.

13. I sztopáje ednáke csinte z nogami vasími; naj, ká je plan-tavo, ne szklekne; nego sze bole zvrácsi.

II. 14. Mér mète zevszèmi i szvesztvo: brezi steroga niscse ne bode vido Goszpodna.

15. Gori glédajòcsi da sto ne odpádne od miloscse Bo'ze: naj káksi britki korén ne podraszté i zburka vász; i po nyem sze vnògi oszkrúnijo.

16. Naj sto ne bode práznik, ali nesznáj'zni, liki E'zau: kí je za edno hráno tá dáo prvorodszto szvoje.

17. Ár znáte; ká je i potom, geto je steo öroküvati blagoszlov, zavr'zeni. Ar je pokòre meszta nej najsao: csi gli jo je szkuzami iszkao.

18. Ár szte nej prisztòpili k slá-tajòcsemi brègi i k gorécsemi ognyi i temnoszti i kmiczi k vi-héri.

19. I k tròbi trombònte i k glá-szi rès; steroga kí szo csüli, proszili szo, da bi nyim vecs ne gúcsao.

20. (Ár szo nej mogli znásati tò: stero je zapovidávano bilò. I

csi sze govedo dotekne te goré; kamenüvano bojdi, ali sztrèlov zosztrèlano.

21. I tak je sztrasno bilò tò szkázano dugoványe: da je i Mòses erkao: presztraso szem sze, i trepetao szem.)

22. Nego szte prisztòpili k Si-onszkøj gori i k meszti 'zivoga Bogá, k Jerusálemi nebeszkomi, i k vnogo jezér angelom.

23. K obcsinszkomi szpráviscsi i gmajni prvorodjeni vu ne-bészaj gori zapiszani, i k vszè szodczy Bògi i k dühom ti popol-noma pravicsni.

24. I nòvoga Zákona szredhe-niki Jezusi, i krvi poskroplený; stera bògse gucsi, liki Abelova.

25. Vidite; da ne zavr'zete to-ga gucsécsega. Ár csi szo ovi nej vujšli, kí szo zavrgli tisztoga, kí je na zemli, opòmenyeni od Bo-gá, gúcsao: od koga bole mi; csi sze od toga, kí je z nebész, kraj obrnémo.

26. Steroga glász je teda zemlo geno: zdaj je pa obecsao govo-récsi: escse ednòk jasz genem nej li szamo zemlo; nego i nébo.

27. Tò pa, ka právi escse ednòk, ocsiveszno ká'ze, ti gíbajòcsi prelo'zený, liki ti naprávleni: naj osztáno ta negibajòcsa.

28. Zátò, králevszto negiba-jòcse gori vzévsi, mèmò milos-cso: po steroj vugodno szlù-

'zmo Bôgi z szrámom i z sztráhom.

29. Ár je nas Bôg gorécsi ogyen.

XIII. TÁL.

I. Opomina je na vnôga dobra dela, 1-19. II. 'Zelê nyim popolnoszt vu do broin, 20-21. III. Zapré szprosnyov, z obecsanyem i szpozdrávlanyem, 22-25.

I. 1. **B**ratinszka lübéznoszt naj osztáne.

2. Z dávanya sztána sze ne szpozábte. Ár szo po tom nísteri neznajôcs angele prijali na sztán.

3. Szpômente sze z vôznikov, liki 'z nyimi vrét vôzniczke: i z nevolni, liki kí szte i szamí vu teli.

4. Posteno je hí'ztvo vu vszem i posztela ne vujvlacséna: práz-nike pa i kurvêse de Bôg szôdo.

5. Brezi szkopôszti 'zivte. Zadovolte sze sztêm; ka máte. Ár je on erkao: ne osztávim te, niti te ne nihám.

6. Tak, da z gvüsnosztjov lêko velimo: Goszpôd mi je pomocsnik i ne bom sze bojao; ka mi dene cslovik?

7. Szpominajte sze z voditelov vasi; kí szo vám gúcsali rêcs Bo'zo: steri 'zivlénnya vö idénnye oglejüvájôcsi, naszledüjte vero nyihovo.

8. Jezus Krisztus, ki je bio vcseraj i dnesz, tisztí bode i na veke.

9. Z rázlocsnimi návukmi i z tühimi sze okôli ne gonte. Ár je lêpo delo zmiloscsov potrditi szrczé, nej z hránov: stera je níkaj nej valála onim; kí szo v nyê hodili.

10. Mámo oltár: z steroga jestzi nemajo oblászti; kí satori szlű'zijo.

11. Ár, steri sztvári krv sze notri neszé za grêhe vu ta szvéta po vîsesnyem popi, tisztí têla sze 'zgêjo zvüna tábora.

12. Záto i Jezus, da bilüdsztvo z lasztivnov krvjôv poszvéto, od zvüna vrát je trpo.

13. Hodmo vö tak k nyemi vö z tábora spot nyegov noszécsi.

14. Ár nemamo eti sztálnoga meszta: nego to prisesztno iscsemo.

15. Po nyem záto vszigdár Bôgi aldüjmo áldov hvále, tô je, szád lámp nasi, vadlűvájôcsi imé nyegovo.

16. Z dobroga csinénnya pa i podiljávanya sze ne szpozábte: ár szo táksi áldovje vugodni Bôgi.

17. Pokorni bojdte vasim voditelom i bôgajte je. Ár oni verusztüjo za düse vase; liki kim je racsun dati: naj z radosztjom tô csinijo i nej zdihávanyem; ár je tô vám nehasznovito.

18. Molte za nász. Ár szmo gvüsni: kâ dobro düsnovészti

13.Tál.

SZVÉTOGA PETRA

mámo; liki, kí sze sesémo vu vszem dobro oponásati.

19. Od toga bole vász proszim tô csiniti: naj sze vám naszkori nazáj povrném.

II. 20. Bôg pa méra, kí jé z mrtvi szpelao toga velikoga pasztéra ovécz po krvi vekivecsnoga Zákona, Goszpodna nasega Jezusa.

21. Vcsíni vász pripravne vu vszem dobrom deli na csinénye szvoje vôle csinécsi vu vami; kâ je vugodno pred nyim po Jezus Krisztusi: komi bojdí díka na ve-ki veke. Amen.

III. 22. Proszim pa vász, bratje; znásajte eto rêcs opomina-nya: ár szem vám nakráczí píszao.

23. Znájte pa; ka sze je Timotheus brat oszlôbodo: szkim vász (csi naszkori pride) poglédnem.

24. Pozdravte vsze voditelevase i vsze szvécze. Pozdrávlajo vász: kí szo z Vlaskoga országa.

25. Miloscsa Bo'za zevszémi vami Amen.

K 'Zidovom píszeni od Vlaskoga országa po Timotheusi.

SZVÉTOGA PETRA APOSTOLA

P R V I

OBCSINSKI LISZT.

I. TÁL.

I. Predgovor, 1-2. II. Za preporodjenjá hválo dávanye, 3-12. III. Opomina-nye na szvéti 'zitek, 13-16. Bo'zi sztrájh, 17-21. bratinszko lübézen, 22-25.

I. 1. **P**eter Apostol Jezus Krisztusov odebránim tühénczom rasztepenim po Pontusi, Galáczi, Kappadoczi, A'zii ino Bithíni.

2. Pôleg naprê znánya Bogá Ocsé vu poszvecsenyê Dühá 1.Tál.

szvétoğa, na pokornoszt i poskroplený krvi Jezus Krisztusove: miloscsai mér sze narájaj med vami.

II. 3. Blagoszloveni je Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, kí nasz je pôleg szvoje vnôge szmilenoszt preporôdo na 'zivo vüpažen, po gori sztanenyê Jezus Krisztusovom od mrtvi.

4. Na neszkarjeno i nezamá-

zano i nepovèhnyeno örocsino ; stera sze vam vu nebészaj dr'zi.

5. Vám, velim, kí sze v môcsi Bo'zój varjete po veri na zvelicsanye: stero je pripravleno ; naj sze oznáni v szlédnyem vrèmeni.

6. V sterom sze veszelíte ; ako sze gliedno malo zdaj (csi je tak potreèno,) 'zalosztite vu vnôgi szküsávanyaj.

7. Naj sze vardévanye vase vere, stera je vnogo dragsa od prèdôcsega, po ognyi dônok vardévajôcsega, zláta, nájde vam na hválo, i postenyé i díke vu oznanenyê Jezus Krisztusovom.

8. Steroga szte nej vidili, i dônok ga lübite: steroga ni zdaj ne vidíte; vervajôcsi pa dônok sze veszelíte z nezgovorjenov i z ödicsenov radosztjov.

9. Zkoj prineszéte konec z vere vase; kí je zvelicsanye düs.

10. Od steroga zvelicsanya szo ziskávali ino zbrojávali proroczke; kí szo od té miloscse, stera je na nász prisla, proroküvali.

11. Zbrojávajôcsi na stero, ali kákse vrèmen naminyáva vu nyi bodôcsi Dùh Krisztusov, naprè szvedocsécsi od na Krisztusa pridôcsega trplènya i po té velike díke.

12. Sterim je oznanyeno bilô: kâ szo nej szebi, nego nám szlüzili z onimi; stera szo zdaj vám

nazvêscsena po oni; kí szo vám Evangeliom predgali vu szvétom Dùhi z nebész poszlanom; v stera 'zelêjo i angelje notri glédati.

III. 13. Záto opaste ledevjé pámeti vase, trèzni bojdte, i popolno sze vüpajte na prineseno vám miloscso vu oznanenyê Jezus Krisztusovom.

14. Liki szinovje pokornosztí ne priglihávajte sze k tim prvim vu neznanosztí vasoj doprnesenim 'zelám.

15. Nego, liki je té, kí vasz je pôzvaó, szvétí, i ví vu vszem 'zívelènyi vasem szvétí bojdite.

16. Záto je píszano: szvétí bojdite; ár szem jasz szvétí.

17. I, csi Ocsó zovéte onoga, kí brezi oszob prijimanya szôdi pôleg vszáksega dela, v bojznosztí vasega 'zalársztva vrèmen szprevájajte.

18. Znajôcsi kâ szte nej szkvarjenimi sztvármi, z szrebróm ali z zlátóm odküpleni od márnoga vasega 'zívelènya od ocsév dånoga.

19. Nego z drágov krvjôv, liki z nedü'znoga i neoszkrúnyenoga ágniecza Krisztusa.

20. Kí je isztina prvé odlocseni; liki je etoga szvétá fundamentóm vr'zeni: szkázani je pavetóm szlédnyem vrèmeni za vóló vász.

21. Kí po nyem verjete vu Bô-
1.Tál.

gi; kí ga je z mrtvi zbúdo i dáo nyemi je díko; naj vera vasa i vúpazen v Bôgi bode.

22. Ocsiscsávajte záto düse vasse vu pokôri isztine po Dühi na nezkazljivo bratinszko lübézen; z csisztoga szrczá eden drügo-ga jáko lühte.

23. Liki, ki szte preporodjeni nej z szkvarjenoga szemena: nego neszkarvarjenoga po rêcsi toga 'zivoga i na veke obsztójécsega Bogá.

24. Ár je vszáko têlo, liki tráva, i vsza dika cslovecsa, liki czvét tráve: poszèhnola je tráva, i czvét nyé je doli szpadno.

25. Ali rêcs Bo'za osztáne na veke. Eta je pa ta rêcs: stera je vám nazvêscsena.

II. TÁL.

Opomina I. brezi rázlocska vsze lüdi na 'zelénye rêcsi Bo'ze, 1-3. düsevo czimpranye, 4-10. II. Od szébe med poganmi 'zivócse na szvétí 'zitek, 11-12. kmeti na pokornoszt, 13-17. szluge na vernoszt, 18-25.

I. 1. **T**á dente záto vszo hüdôbo, i vszo jálnoszt, i szkazlivoszt i nevoscscenôszti, i vsze ogrizávanye.

2. Liki zdaj narodjena decza rêcsi Bo'ze brezi jálnoszt bodôcse mlêko 'zelte: naj v nyem rasztetê.

3. Da szte kostali; ká je priazniven Goszpôd.

4. K steromi prihájjôcsi, liki k
1.2.Tál.

'zivomi kamni, od lüdi isztina zavr'zenomi, pri Bôgi pa odebránomi i drágomi.

5. I ví sze, liki 'zivi kamni, gorri zidajte; naj bodete dühovna hi'za, szvéto popôsztvo na áldüvanye dühovni áldovov, priêlni Bôgi po Jezus Krisztusi.

6. Záto i v píszi sztojí: ovo dêvam v Sioni kamen voglêni, odebráni, drági; i, kí vu nyem verje, ne oszramoti sze.

7. Vám záto vervajôcsim je na postenyé: nevervajôcsim je pa té kamen, steroga szo zavrgli zidárje, vsinyeni na glavics voglá, i kamen poteknenyá, i pecsi-na szpáke.

8. Kí sze potikávajo v rêcs nevervajôcsi; na stero szo i polo'zeni.

9. Vi szte pa rod odebráni, králevszko popôsztvo, národ szvéti, lüdsztvo zadoblenyá: naj nazescsávate dobra dela onoga; kí vász je z kmicze pôzvaó na csüdno szvojo szvelloszt.

10. Kí szte nigda nej bilí nyegovo lüdsztvo: zdaj szte pa Bo'ze lüdsztvo. Kí szte nigda milosco nej dôbili: zdaj szte pa milosco dôbili.

II. 11. Lüblêni, prosim vász, liki 'zaláre i tühéncze, zdr'zavajte sze od telovni 'zél; stere sze vojszküjejo prôti düsi.

12. 'Zivlênye vase med pogan-

mi naj dobro bode: da, vu kom prôti vám gucsijo liki hüdodelnikom, z dobri dël vasi vidôcsi vas 'zitek dicsijo Bogá vu dnévi priglédanya.

13. Podlo'zni bojdite záto vszá-ksemi cslovecsánszkomi sztvor-jenyê za volo Goszpodna: ali Králi, liki vísesnyemi.

14. Ali vládnikom, liki po nyem poszlanim na kastigo tim hüdöcsinécsm, na hválo pa tim dobrocsinécsm.

15. Ár je tak vola Bo'za: da dobro csinécsi sztisznete ti neszpametni lüdi neznanoszt.

16. Liki szlobodni, ali nej liki pokrivalo majôcsi hüdôbe szloboscino: nego liki szlugi Bo'zi.

17. Vsze postüjte; brátjo lübe, Bogá sze bojte, Krála sze postüjte.

18. Hlápézi, podlo'zni bojdite vu vszem sztráhi goszpodárom nej szamo tim dobrim i krotkim: nego i tim trdim.

19. Ár je tô miloscsa, csi sto za volo düsne vészti Bo'ze nevôle prenoszi trpécsi nepravicsno.

20. Ár kákxa hvála je tô: csi gresite i za vüha plüszkani, znásate? Ali csi dobro csiníte i trpécsi znásate: tô je miloscsa pri Bôgi.

21. Ár ná tô szte pozváni, kâ je i Krisztus trpo za nász, i podpi-

szek nám je niháo; naj nyegove sztopáje naszledüjete.

22. Ki je greha nej vcsino, niti je nej nájdéna jálnoszt vu nyegovi vüsztaj.

23. Kí pszüvami je nej nazáj pszüvao; trpécsi sze je nej prtio: nego je na onoga niháo, ki pravicsno szôdi.

24. Kí je grêhe nase szám gori neszaó vu teli szvojem na drêvo: da grêhe osztavivsi praviczí 'zímó; z stere ranami szte zvráceni.

25. Ár szte bilí, liki blodécse ovczé: ali povrnoli szte sze zdaj k pasztéri i k püspeki düs vasi.

III. TÁL.

Csészti I. ti o'zenyeni, 1-7. II. Ti drügi vszê med szebom, 8. k protivnikom, 9-22.

I. 1. **P**riszpodobim tálom i 'zene podlo'zne bojdite la-sztivnim mo'zom; naj sze i oni, csi steri ne verjejo Rêcsi, po 'zén 'zivlênýi brezi rêcsi, dobíjo.

2. Vidôcsi vu sztráhi vase csi-szto 'zivlênýe.

3. Steri sznájga naj ne bode zvünêsnya vu szpletanyi vlász i zavíanyí zlátom, ali vu oblicsávanyi lépoga gvanta.

4. Nego szkriti szrczá cslovik vu neszkarvenoszt krotkoga i tihoga dühá; kí je pred Bogom drági.

5. Ár tak szo sze nigda i one

2.3. Tál.

szvéte'zene, stere szo sze vu Bôgi vüpale, sznáj'zile, podlo'zne bodôcse lasztivnim mo'zom.

6. Liki je Sára podlo'zna bila Ábrahâmi za goszpodna ga zovêcsa: stere otroczi szte vcsinyeni i vi, csi dobrocsinite i ne bojite sze nikaksega presztrase-nyá.

7. Mo'zje rávno tak, vküp prebívajte 'znyimi pôleg szpozna-nya, i liki szlabêsoj poszôdi 'zenszkoj podiljávajte csészt: geto szo i one z vami vrét ôrocsnicze mílocse 'zitka; da sze ne zasztávlajo molitvi vase.

II. 8. Na konecz pa vszi edne miszli bojdte, vküp trpte, bratov-lübczi, szmileni, dobrovolni.

9. Ne placšujte z hüdim za hüdo, ali z pszüvanyem za pszüvanye: nego prôti bole blagoszlávlajte znajôcsi, ka szte ná tô pozváni; naj blagoszlov ôroküjete.

10. Ár, ki scsé 'zitek lübiti i dobre dní viditi, naj zdr'záva jezik szvoj od hüdoga, i lampe nyegove naj ne gucsijo jálnoszt.

11. Naj sze ogne od hüdoga i csini dobro, iscse mér i nagá-nya ga.

12. Ár ocsi Goszpodnove szo nad pravicsnimi; i nyegova vüha na nyih molitev kebzüjo: obráz Goszpodnov je pa na one, kí hüdô csinijo.

13. I sto bode vám hüdô csi-
3. Tál.

nio: csi bodte toga dobroga naszledniczke?

14. Nego i csi trpíte za volo pravicze; blá'zeni szte. Nyihovoga sztrahá sze pa ne bojte; niti sze ne zburkajte.

15. Goszpodna Bógá pa poszvecsávajte vu szrczáj vasi. Bojdte pa gotovi vszigdár na zago-várjanye vszáksemi proszécse-mi vász racsun od vüpanya, stereo je vu vami, szkrotkosztjov i sztráhom.

16. Dobro düsno vèszt méte: da sze v tom, v kom vám prôti gucsijo, liki hüdodelnikom, oszramotijo; kí preklinyajo vase dobro vu Krisztusi 'zivlène.

17. Ár je bole; naj, dobrocsinêcsi, csi tak scsé vola Bo'za, trpíte: liki hüdocsinêcsi.

18. Ár je i Krisztus ednôk za grêhe trpo, pravicsen za te nepravicsne: da bi nász k Bôgi pripelao; vmorjeni isztina na têlo gledôcs, o'zivleni pa po Dühi.

19. V sterom je i v temniczi bodôcsim dühom, tá idôcsi, predgao.

20. Neokornim nigda, gda je je ednôk csákala Bo'za trplivoszt vu dnévi Noa; gda sze je naprávlala bárka; v steroy ji je malo (tô je, oszem düs) zdr'záni bilô po vodi.

21. Stere znamenüvanye zdaj i nász zdr'záva, krszt, (nej têla

rú'znoszti doli dêvanye, nego dobredüsne vêszti z Bogom szpitávanye) po gori sztanenyê Jezus Krisztusovom.

22. Ki je na desznici Bo'zój zaszôtôpivsi vu nebésza: i podvr'zeniszo nyemi angelje i oblászti i môcsi.

IV. TÁL.

Opomina, na I. odsztoplenyé od pogán-szkoga 'zivilénja, 1-6. II. Krsztsán-szka dobra dela, 7-11. III. Znásanye trplénja, 12-19.

I. 1. **D**a je tak Krisztus za nász trpo vu têli: i ví sze z tèm isztim mislénjem, kak z ro'zjom, gori obléczte. Ár, ki trpi vu têli, hênjao je od grêha.

2. Naj vecs nej cslovecsim 'zelâm; nego Bo'zój vòli to niháno vu têli vrêmen 'zivé.

3. Árnám je zadoszta: kaszmo v tom preminôcsem vrêmeni 'zit-ka nasega volo poganov oprávlali, hodécsi vu hotlivosztaj, pozélénjaj, popiávanyaj, jêsztvijnaj, pitvinaj i v odûrni bolván-sztvaj.

4. Zátó sze i odtühávajo: ka 'znyimi vrét ne bi'zite na ono iszto obloszünosztí vò vlévanye preklínyávajôcsi vász.

5. Kí racsun dájo onomi: ki je gotov szôditi 'zive i mrtve.

6. Ár je zátó i tim mrtvim predgani Evangeliom: naj sze oszôdijo pôleg lûdi isztina vu têli; 'zivéjo pa pôleg Bogá vu dûhi.

II. 7. Vszega konec szé je pa pribli'zo. Mertücslivi bojдите zátó i trêzni k molitvam.

8. Predevszêm pa szresno mête med szebom lûbéznoszt. Ár lûbézen zakrije vno'zino grêhov.

9. Prijímajte na sztán eden drûgoga brezi mrmranya.

10. Eden vszáki, liki je vzéo dár, tak szí 'znyim szlû'zte: liki dobri Safarje rázlocsne miloscse Bo'ze.

11. Csi sto gucsi; naj gucsi, liki Bo'ze ricsí: csi sto szlû'zi, naj slû'zi, liki z môcsi, stero podiljáva Bôg; naj sze vu vszem dícsi Bôg po Jezus Krisztusi; komi bojdi díka i zmo'znoszt na veki veke Amen.

III. 12. Lûbléni, ne odtühite sze: ka sze po ognji vardêvate na szküsávanye vase; liki da bi sze vám kâ tühoga pripetilo.

13. Nego, liki szte tálniczke vcsinyeni Krisztusovoga trplénja, radûjte sze; naj sze i vu oznanenyê díke nyegovo radûjete veszelécsi.

14. Csi sze pszûjete za Krisztusovoga iména volo: blá'zeni szte. Ár te díke i Bogá Düh nad vami pocsiva, kí sze pô nyih preklínja; po vász sze pa dícsi.

15. Zátó najsto med vami netrpi, liki lûdomorecz, alitát, ali hü-dodelnik, ali liki drûgi ogleüvecz.

16. Csi pa, liki krsztsenik, trpi;

4. Tál.

ne bojdi ga szráam: nego naj dicsi Bogá vu tom táli.

17. Ár je vrëmen: da sze zacsne szôdba od hi'ze Bo'ze. Csi pa oprvics nad nami: káksi bode konecz tê; kí ne verjejo Bo'zemi Evangeliomí?

18. I csi sze te pravicsni komaj zvelicsa: te nepobo'zni i grësnik gde sze szká'ze.

19. Zátó i, kí trpijo pôleg Bo'ze vôle, liki vernomi sztvoriteli naj preporácsajo düse szvoje v dobrom csinényi.

V. TÁL.

I. Opomina vucsitele, naj paszéjo csrê do Bo'zo, 1-4. mladënce na pokornoszt, poniznoszt i trëzno verusztüvanye, 5-9. II. 'Zelë nyim, naj je Bôg mocsno pokrepi, 10-11. III. Zapéra z pozdrávlanyem, 12-14.

I. 1. **T**e sztarise, kí szo med vami, proszim jasz 'z nyimi vrëtsztaris i szvedok Krisztusovoga trplënya i prisesztne, stera sze oznáni, díke tálnik.

2. Pászte to med vami bodôcsó csrêdo Bo'zo; kebzüvajocsi na nyô nej zprimárjanyá; nego z dobre vôle: nitíza grdi dobicsek; nego z gotovoga szrczá.

3. Niti, liki goszpodüvajôcsi nad Goszpodnovov ôrocsinov; nego példa bodôcsi te csrêde.

4. I, gda sze szká'ze poglavnik pasztérov, vzemete to nopovëhnyeno díke korôno.

5. Priszpodobnim tálom mla-
4.5. Tál.

dënczi, podlo'zni bojdtë sztarisim: vszi sze pa eden drügomi podvrzte. Poniznoszt notrik szëbi prikapsite. Ár Bôg tim gizdávím prôti sztoji: tim poniznim pa dá miloscso.

6. Ponízte sze zátó pod zmo'znov rokôv Bo'zov: naj vász v potrëbnom vrëmeni zviszi.

7. Vszo vazo szkrb na nyega vrzte; ár on má szkrb na vász.

8. Trëzni bojdtë, vero sztüjte: ár protivnik vas vrág, liki erjüjôcsi oroszlány okôli hodi, iszkajôcsi steroga bi pô'zro.

9. Steromi prôti sztante mocsni bodôcsi vu veri; znajôcsi: ka i vasi bratje na szvëti te iszte trplivoszti szkoncsávajo.

II. 10. Bôg pa vsze miloscse, kí nász je zváo na vekivecsno szvojo díko vu Krisztus Jezusi, on naj vász, kí zdaj edno malo trpíte, poprávi, podpré, pokrepi i potrdí.

11. Komi bojdi díka i zmo'znoszt na veki veke. Amen.

III. 12. Po Szilvánusi szem, vám vernomi brati (likí stímam,) na kráczí pizao opominajocsi i szvedôsztvó csinécsi: ka je elo ta pravicsna miloscsa Bo'za, vu steró sztojite.

13. Pozdrávla vász, ta z vami vrët odebrána czërkev Bo'za, stera je v Babilonii, i Marko szinmoj.

14. Pozdravte eden drugoga | vám bojdi vszê m vu Krisztus
v lûbeznivom kûsûvanyi. Mêr | Jezusi. Amen.

SZVÊTOGA PETRA APOSTOLA

D R Ü G I

OBCSINSZKI LISZT.

I. TÁL.

I. Poklon, 1-2. II. Opominanye na po-
bo'znoszt, 3-11. szvoje szvojega vcs-
nyá szpominanye, 12-21.

I. 1. **S**ímon Peter szluga i A-
postol Jezus Krisztu-
sov têt, kí szo z nami vrêt to rá-
vno tak drágo vero vzéli vu pra-
viczi Bogá nasega i zvelicsitela
Jezusa Krisztusa.

2. Miloscsa vám bojdi i mêt o-
bilni vu szpoznanyi Bogá i Jezu-
sa Goszpodna nasega.

II. 3. Liki nám je nyegova Bo-
žánszka môcs vsza, stera szo k
'zitki i pobo'znoszti potrêbna,
darûvala, po tisztoga szpozna-
nyi; kí nász je pôzvaó po diki i
dobróti.

4. Po steró szo nám velika i
drága obecsanya darûvana: naj
po têt bodete Bo'ze natûre tálni-
czke, pobegnóvsiod na szvéti vu
po'zelényi bodôcsega szkvarje-
nyá.

5. Tak vszo gedrnoszt náto

prineszte: da podiljávate vu veri
vasoj dobro delo, vu dobrom deli
pa szpoznanye.

6. Vu szpoznanyi pa zdr'áva-
nye, vu zdrzávanyi pa znásanye,
vu znásanyi pa pobo'znoszt.

7. Vu pobo'znoszti pa bratin-
szko lûbézen, vu bratinszkó lû-
bézni pa obcsinszko lûbéznoszt.

8. Ár eta vu vami bodôcsa i o-
biljávajôcsa ne posztávijo vász
prázne, niti brezi száda vu Gosz-
podna nasega Jezusa Krisztusa
szpoznanyi.

9. Ár, pri kom eti nega, té je
szlêpi i dalecs ne vídi i szpozábo
sze je z ocsiscávanya szvoji
sztári grêhov.

10. Záto, brátje, bole sze pas-
csite: da vase pozványe i ode-
bránye krepko vcsinite. Ár tá
csinécsi nigdár ne szpádnete.

11. Ár sze vám tak obilno podili
notri idénye vu vekivecsno krá-
levsztvo Goszpodna nasega i
zvelicsitela Jezusa Krisztusa.

12. Zató ne zamidim vász vszidár opominati z etoga: csi gli znáte i potrdjeni jeszte vu vezdásnoj isztini.

13. Za vrêdno pa dr'zim: naj vász, dokecs szem vu etom satori, obüdjávam po opominanyi.

14. Znajôcsi, kâ naszkori bode dolidévanye satora mojega: liki mi jei Goszpon nas Jezus Krisztus oznano.

15. Gedrno sze pa bodem vszidár i povszud: naj sze sztê i po mojem vö idényi szpominate.

16. Ár szmo nej z modrôsztjov zmislene fabule naszledüvali; gda szmo vám na znánye dáli Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa môcs i prisesztjé: nego szmo szamí vidili nyegovo velikôcso.

17. Ár je vzéo od Bogá Ocsé csészt i diko; gdare je etaksi glász prineseni k nyemi od zvisene dike: ete je te moj lübezniyi szin, v sterom šte mi je dopadnolo.

18. I ete glász szmo mi csüli z nebész prineseni: gda szmo 'z nyim bili na szvétoj gori.

19. I mámo od toga escse mocsnêso proroczko rêcs: na stero ka kebzüjete, liki na szvécsó, stera vu temnom meszti szvéti, dobro csiníte; dokecs sze dén raszveti i zorjenicza gori zide vuszrczájvasi.

1.2. Tál.

20. Tô naj prvle znajôcsi, kâ je ni edno proroczko písztmo nej lasztivnoga raszkládanya.

21. Ár je nej z cslovecse vôle naprê prineseno nigda prorosztvo: nego od Dühá Shvétoaga nesení szo gúcsati szvéti Bo'zi lüdjé.

II. TÁL.

I. Nazviscsáva od krívi vucsitelov prisesztjá i kastige 1-11. II. Doli szpisüje nyih pogibelno 'zivlénýe i zapelávanye, 12-21.

I. 1. **B**ili szo pa i krívi proroczke med lüdsztvom: liki i med vami bodo krívi vucsitelje; kí pôleg Bo'ze rêcsi notri pripelajo pogibelna jeretinsztva; i Goszpôda, kí je je odküpo, zatajijo; i tak szamí na szébe pripelajo nágló pogibelnoszt.

2. I vnôgi bodo naszledüvali nyihove pogibelnoszti: po steri sze pôt isztine preklinýáva bode.

3. I vu szkopôszti zmislenimi recsmí bodo z vami tr'zili: sterim zgotovlena szôdba 'ze dávno sze ne midi i pogibelnoszt nyihova ne szpi.

4. Ár, csi je Bôg angele, kí szo pregrêsili, nej milüvao, nego je je, z lanczmi mráka zvézane, vu sztrasno pekla prepaszt szüno, i tá dáó; naj sze dr'zijo na szôdbo.

5. I prvi szvét je nej milüvao; nego je li ôszmoga Noa, pravi-

cze predgara, obarvao, gda je potop na ti nepobo'zni szvét pripelao.

6. I mészta Sodome i Gomorre je, na pepél szpravivsi, szpreobrnénym oszôdo, példo tim nepobo'zno 'zivôcsim posztavivsi.

7. I toga pravicsnoga Lota, kí je obtrüdo od nepobo'zni vu hotlivoszti 'zivlénja, je oszlôbodo.

8. Ár po glédanyi i poszlüsanyi ete pravicsen, prebivajôcsi med nyimi, od dnéva do dnéva je szvojo pravicsno düso z nepravdenimi nyihovimi delami mántrao.

9. Zná Goszpôd te pobo'zne z szküsávanya oszloboditi: te nepravicsne pa na dén szôdbe, naj sze kastigajo, obdr'zati.

10. Naj bole pa one, steri za têlom vupo'zelénja rû'znoszti hodijo, i goszpodsztvo zamatávajo, szmeuczi; kí sze szebi dopádnejo i dík sze ne bojijo preklinyati.

11. Geto angelje, z mocsjôv i z mo'znosztjov véksi bodôcsi, ne neszéjo prôti nyim pred Goszpodna prekléto szôdbo.

II. 12. Tê pa, liki nerázumna 'zivína po natúri szplodjena na lovlenyé i szkvarjenyé, tá, ká neznajo, preklinyávajôcsi vu szvojem szkvarjenyé sze szkvaríjo.

13. Tak vzemejo nájem nepravice; kí za nászlobnoszt dr'zijo

vu vszákomb dnévi szprevájajôcsi hotlivoszti gnüsznoszti i rû'znoszti; kí sze veszelíjo vu vkanývanyaj szvoji z vami sze gosztüvájôcsi.

14. Ocsi májo pune práznoszti, i nepresztanoma grisíjo; k szebi vábijo te nepokreplene düse vu szkopôsztí zmujstrano szrczé majôcsi, preklésztva szinovje.

15. Kí, geto szo to právo pôtniháli, zablôdili szo, naszledüvájôcsi pôt Balaáma Bozorovoga sziná; kí je te nepravicsni nájem polübo.

16. Káranje je pa meo lasztivne nepravdenoszti. Ár je pod bremen navajena nêma sztvar z cslovecsov recsjôv govorécsa bránila proroka neszpametnoszt.

17. Tej szo sztüdeczi brezi vodé; oblóczke, kí sze od vihéranoszíjo; kim je mrák kmicze na veke obdr'zani.

18. Ár napihnyene márnoszti ricí gucsécsi vábijo na po'zelénje têla, po hotlivoszti one, kí szo zagvüšno odbê'zali od oni; kí sze vu zblôdi vrtíjo.

19. Szloboscino nyim od grêha obecsávajôcsi; geto szo szamí szlugi szkvarjenjá. Ár, od koga sze je sto obládao, tomi je i vu szlû'zbo dani.

20. Ár csi szo ednôk odbê'zali od etoga szvéta rû'znoszti po

szpoznanyi Goszpodna i zvelicsitela Jezusa Krisztusa, drügöcs sze pa pá v nyé zapleteni obládajo, vcsinyena szo nyim ta szlédnya dugoványa hűsa od ti prvi.

21. Ár bi nyim bole bilô ne szpoznati pôť te pravicze: liki, ka szo sze po szpoznanyikraj obrnoli od dâne nyim szvéte zapôvidi.

22. Prigôdilo sze je pa nyim tô; ka sze vu onoj právoj priliki právi: pesz sze je povrno na szvoje lasztivno vö metanye, i tazeprâna szvinya vu kalis blata.

III. TÁL.

I. Nazviscsáva, ka sze pred szôdnyim dnévom, spotlivezi pobidijo, 1-10. II. Opomina za volo szvéta prédênnya, nôve nébe i zémle sztvorjenjá i Bo'zega dugocsákanya, na pobo'znozt, 11-18.

I. 1. **E**te 'ze, lübléni, drügiliszt vám pisem: vu steri lisztéj obüdjávam po opominanyi vaso csiszto pamet.

2. Naj sze szpomenéte z rêcsi: stere szo naprê povédane od szvéti prorokov, i zapôvidi od nász Apostolov Goszpodna i zvelicsitela dâne.

3. Tô najprvle znajôcsi, ká prído v poszlédnyi dnévi spotlivczi: ki bodo pôleg lasztivnoga szvojeja po'zelênnya hodili.

4. Govorécsi: gde je obeccanye nyegovoga prisesztja? Ár, 2.3. Tal.

od steroga máo szo ocsáki zászpali, vsza tak sztojijo od zacset-ka sztvorjenjá.

5. Ár tô oni szamí nescsejo znati; ka szo nebésza 'ze dávno bílá; i zemla z vodé i vu vodi sztoji po Bo'zój rêcsi.

6. Po steri je tedaz vodôv oblejáni szvét prêsao.

7. Tá nebésza pa, stera szo zdaj, i zemla, szo po nyegovoj rêcsi szranyena: naj sze k ognyi obdr'zijo; ki bode na dén szôdbe i pogibelnosztí ti nepobo'zni lüdi.

8. Eto edno pa naj ne bode szkrito pred vami, lübléni; ká je eden dén pri Goszpodni, liki jezero lét; i jezero lét, liki eden dén.

9. Ne müdi sze Goszpôd obeccanya, (likí nisteri za müdbo dr'zijo:) nego potrplénne má z nami, nescsejôcsi; ka bi sze steri szkváro; nego naj sze vszi na pokôro obrnéjo,

10. Pride pa dén Goszpodnov, liki tát vnocsi; v sterom nebésza skrípanyem preminéjo, 'zivlosztí pa razhiczane sze raszpisztijo; zemla pa i, stera szo na nyé, dela sze zgoríjo.

II. 11. Geto sze záto eta vsza razvézejo: káksi morete bidti ví vu szvétom 'zivlénny i pobo'znosztí.

12. Kí csákate i szilite prisesztjé dnéva Goszpodnovoga: v

sterom sze nebésza gorécsa
raszpisztijo i 'zivlosztirazhicza-
ne sze rasztopíjo.

13. Nôva nebésza pa i zemlo
nôvo pôleg obecsanya nyegovo-
ga csákamo: v steri pravicza
prebiva.

14. Zátó, lübléni, eta csákajô-
csi, ná tom bojdite; da sze neza-
mázani i nepokárani pred nyim
nájdete vu méri.

15. I Goszpodna nasega dugo-
csákanye za zvelicsanye mête:
liki vám je i lübléni nas brat Pa-
vel, pôleg szebi dâne modrôszti,
píszao.

16. Liki i vu vszê lisztéj, gu-

csécsi v nyih od eti. Med sterimi
szo nístera 'zmetnoga razmê-
nya; stera tí nezevecsni i nepo-
krepleni preobrâcsajo, liki i ta
drüga písma, na szvojo lasztiv-
no pogibelnoszt.

17. Ví zátó, lübléni, eta naprê
znajôcsi, varte sze: naj z blôd-
nosztjov ti hüdi, 'z nyimi vrêt
zapelani, vö ne szpâdnete z lasz-
tivne krepkoszti.

18. Rászte pa vu miloscsi i
szpoznanyi Goszpodna nasega i
zvelicsitela Jezus Krisztusa. Ko-
mi bojdi díka i zdaj i na dén vekí-
vecsni. Amen.

SVÉTOGA JÁNOSA APOSTOLA

PRVI LISZT.

I. TÁL.

I. Szvedocsi, ka je Krisztus 'ze prisao,
1-5. II. Ká'ze, sto má tiváristvo z
Bogom, 6-7. III. Právi, ka vszi má-
mo grêh, 8-10.

I. 1. **S**tero je bilô od zacsétka,
stero szmo csüli, stero
szmo vidili z nasimi ocsmi, stero
szmo oglejüvali, i nase roké szo
slátale; od Rêcsi 'zítka.

2. I té 'zítek sze je szkázao, i
vidili szmo ga i szvedocsimo, i

nazviscsávamo vám te vekivecs-
ni 'zítek; kí je pri Ocsi bio, i
szkázao sze je nám.

3. Stero szmo vidili i csüli: tô
nazviscsávamo vám; naj i vi ob-
csino máte znami, i obcsina nasa
bojdi z Ocsom i Színom nyego-
vim Jezus Krisztusom.

4. I eta písemo vám: naj vasa
radoszt puna bode.

5. I eto je tisztó obecsanye;
stero szmo csüli od nyega, i
1. Tál.

vám nazviscsávamo: kâ je Bôg szvetloszt, i v nyem nikakse kmicze nega.

II. 6. Csi bomo pravili; kâ obcsino 'z nyim mámo, i vu kmiczi hodimo: lá'zemo, i ne csinimo isztino.

7. Csi pa vu szvetloszti hodimo; liki je on vu szvetloszti: obcsino mámo eden z drügim: i krv Jezus Krisztusa Sziná nyegovoga ocsiscsáva nász od vszega grêha.

III. 8. Csi bodemo pravili; kâ grêha nemamo: szamí szebé vkanimo, i isztine nega v nami.

9. Csi bodemo vadlûvali grêhe nase: veren i pravicsen je, da nám odpüsztí grêhe, i ocsisztí nász od vsze nepravicsnoszti.

10. Csi bodemo pravili; kâ szmo nej vgrêsili: la'zcsa ga vcsinímo, i nyega rêcs je nej v nami.

II. TÁL.

Vrácsa I. od grêha, 1-11. II. Od szvétá lûbéznoszti, 12-17. III. Od Anti-krisztusov, 18-29.

I. 1. Szinki moji! eto vám pisem: naj ne gresite. I csi sto vgresi: mámo zagovoritela pri Ocsi, Jezus Krisztusa pravicsnoga.

2. I on je ftisanye za nase grêhe: nej pa za nase szamo; nego i za czêloga szvétá grêhe.

3. I po etom známo; kâ ga po-

známo: csi zapôvidi nyegove zdr'závamo.

4. Steri právi: znám ga, i zapôvidi nyegove ne zdr'záva: la'zecz je, i pravicze v nyem nega.

5. Steri pa zdr'záva nyegovo rêcs: zaisztino v tisztom sze je lûbézen Bo'za szpunila; po etom známo, kâ szmo vu nyem.

6. Steri právi, kâ v nyem osztáne: more, liki je on hodo, i szám tak hoditi.

7. Bratje, ne pisem vám nôvo zapôvid: nego sztáro zapovid; stero szte meli od zacsétka. Ta sztára zapovid je pa ta rêcs: stero szte csüli od zacsétka.

8. Pá vám nôvo zapovid pisem; stera je isztinszka vu nyem i vu vami. Ár kmicza odhája, i szvetloszt pravicsna sze 'ze szvéti.

9. Steri právi; kâ je vu szvetloszti, i brata szvojga odürjáva: v kmiczi je do széga máo.

10. Steri lûbi brata szvojega: vu szvetloszti osztáne; i szpáke vu nyem nega.

11. Steri pa odürjáva brata szvojega: vu kmiczi je, i vukmiczi hodi, i nezna kama ide; ár je kmicza oszlêpila ocsi nyegove.

II. 12. Pisem vám, szinki; kâ sze vám odpüscsávajo grêhi, za nyegovoga iména volo.

13. Pisem vám ocseve: kâ szte poznali onoga; ki je od zacsétka. Pisem vám mladénczi: kâ

szte obládali toga hüdoga. Pisem vám decza: ár szte poznali Ocsó.

14. Píszao szem vám ocseve: ká szte poznali onoga; ki je od zacsétka. Píszao szem vám mládenci: ká szte mocsni, i Bo'za rëcs vu vami osztáne i obládali szte toga hüdoga.

15. Nelübte szvét, ni ona, stera szo na szvéti. Csi sto lübi ete szvét: nej je v nyem lübéznoszt Ocsé.

16. Ár vsze ono, stero je na szvéti, tó je tēla po'zelēnye, i ôcsi po'zelēnye, ino 'zitka gízdoszt, nej je z Ocsé; nego je z szvétá.

17. Ete szvét pa prēde, i po'zelēnye nyegovo. Ki pa Bo'zo volo csini: osztáne na veke.

III. 18. Decsicza! szlédnya vöra je: i, liki szte csüli, ká Antikrisztus pride, i zdaj je doszta Antikrisztusov posztanolo: odkud známo, ká je szlédnya vöra.

19. Znász szo zísli: ali nej szo bili znász. Ár, da bi znász bili, osztanoli bi znami; ali naj sze szká'zejo, ká szo nej vszi znász.

20. I ví mazalo máte od toga szvétoga, i znáte vsza.

21. Nej szem vám píszao; ká bi ne znali isztino: nego ká jo znáte, i ká je niksa lá'z nej zisz-tine.

22. Sto je lá'zecz: ki tají, ká je Jezus nej Krisztus? Té je

Antikrisztus: ki tají Ocsó i Sziná.

23. Vszáki, steri tají Sziná, ni Ocsé nema.

24. Ví zátó, stero szte csüli od zacsétka, vu vami naj osztáne. Csi vu vami osztáne; stero szte od zacsétka csüli: i ví vu Szini i vu Ocsi osztánete.

25. I eto je tiszto obecsanye: stero je on nám obecsao, 'zitek vekivecsni.

26. Eta szem vám píszao od oni: kí vász zapelávajo.

27. I ví, stero mazalo szte vzéli od nyega, vu vami osztáne: i nej vám je potrēbno, naj vász sto vcsi; nego liki számo mazalo vász od vszega vcsi, i isztina je, i nej je lá'z; i, kak vász je vcsílo, osztante v nyem.

28. I zdaj, szinki, osztante v nyem: naj, gda sze szká'ze, vü-paznoszt mámo, i ne oszramotímo sze od nyega v nyegovom prísesztji.

29. Csi znáte, ká je pravicsen: znájte, ká vszáki kí isztino csini, je 'z nyega porodjeni.

III TÁL.

I. Od Bo'zi szinóv dike, 1-2. II. Od onoga, ki gréh csini i kí gréh ne csini, 3-9. III. Od Bo'zi i vraj'zi szinóv znamēnya, 10-24.

I. 1. Glédajte, kákso lübézen nám je dáo Ocsa: naj sze Bo'zi szinovje zovémo. Zá-
2.3. Tál.

to ete szvét ne pozna nász: ár ne pozna nyega.

2. Lübléni, zdaj szmo 'ze Bo'zi szinovje, i escse sze je nej szkázalo, kabomo. Známo pa: kâ, csi sze szká'ze, priszpodobni k nyemí bodemo; ár ga vidili bomo, liki je.

II. 3. I vszáki, kí má tò vüpa-zen vu nyem, ocsiscsáva sze: liki je i on csísztí.

4. Vszáki, kí grêh csiní, i nepravdenoszt csini: i grêh je ne pravdenoszt.

5. I znáte, kâ sze je on szkázao; da bi nase grêhe odevzéó: i grêha vu nyem nega.

6. Vszáki, kí v nyem osztáne, ne gresí. Vszáki, kí gresí, nêga je vido, niti ga je nej poznao.

7. Szinki, niscse vász naj ne zapela. Kí praviczó csiní: pravicsen je; liki je i on pravicsen.

8. Kí grêh csiní; z vrágá je: ár vrág od zacsétka gresí. Záto sze je szkázao Szin Bo'zi; naj vráj'za dela razvé'ze.

9. Vszáki, kí je z Bogá naroden, grêh ne csiní: ár nyegovo szemen vu nyem osztáne. I nemre grisiti: ár je z Bogá porodjeni.

III. 10. V etom sze szpoznajo Bo'zi szinovje i vraj'zi szinovje. Vszáki, kí praviczó ne dela, nej je z Bogá; i kí ne lübi brata szvojega.

3. Tál.

11. Ár je eto nazviscsávanye; stero szte csüli od zacsétka: naj eden drügoga lübito.

12. Nej, liki Kain, kí je z hüdogabio, ino je bujo brata szvojega. I zakaj ga je bujo? Záto, kâ szo nyegova dela hüda bílá; nyegovoga brata szo pa pravicsna.

13. Ne csüдите sze, bráczí moji; csi vász odürjáva ete szvét.

14. Miznámo: kâ szmo z mrtvi prék prineseni na 'zítek; ár lübito brate. Kí ne lübi brata: osztáne vu szmrti.

15. Vszáki, kí odürjáva brata szvojega, lüdomorecz je: i znáte, kâ ni eden lüdomorecz nema 'zítka vekivecsnoga v szebi obosztójécsega.

16. V etom szmo szpoznali lübézen: kâ je on za nász szvojodüso doli djáo. I mí szmo du'zni za brate düse doli djáti.

17. Steri pa má 'zivlénýe etoga szvéta, i vídi brata szvojega potrebüvajócsega, i zapré szrczé szvoje pred nyim: kakda lübézen Bo'za osztáne vu nyem.

18. Szinki moji, ne lübito sze z recsjov, niti z jezikom; nego z delom i z isztinov.

19. I z etoga poznamo: kâ szmo z isztine; i pred nyim pokrepímó szrczá nasa z etim:

20. Kâ, csi nász szkvarjúje szrczé nase, véksi je Bôg od szrczá nasega, i vsza zná.

21. Lübléni, csi nász szrczé nase ne szkvarjüje: vüpaznoszt mámo k Bôgi.

22. I, kakoli bomo proszili, vzememo od nyega: ár nyegove zapôvidi zdr'závamo; istera szo priétna pred nyim, tá csinímo.

23. I eto je zapovid nyegova: naj verjemo vu iméni Sziná nyegovoga Jezus Krisztusa i lübito eden drügoga; liki nám je dáo zapovid.

24. I, kí zdr'záva zapôvidi nyegove, vu nyem osztáne, i on vu nyem. I z etoga známo: ká v nami osztáne, z dühá; steroga nám je dáo.

IV. TÁL.

I. Od rázlocsni dühöv znaménja, 1-6.

II. Od nadigávanya na bratinszko lübéznost, 7-21.

I. 1. **L**übléni! ne verte vszákseni dühi: nego vardevajte dühé, jeli szo z Bogá. Ár je doszta krívi prorokov vö prišlo na ete szvét.

2. V etom poznajte Düh Bo'zi: vszáki düh, steri vadrüje, ká je Jezus Krisztus v teli 'ze prisao, z Boga je.

3. I vszáki düh, steri ne vadrüje, ka bi Jezus Krisztus v teli 'ze prisao, nej je z Bogá. I té düh je Antikrisztusov düh: steroga szte csüli, ká pride: i zdaj je 'ze na szvét.

4. Viszte z Bogá, szinki, i ob-

ládali szte je; ár je véksi, ki je vu vami; liki, kí je na szvét.

5. Oniszo szvétá: záto odszvéta gucsijo, i szvét je poszlüsa.

6. Mí szmo z Bogá. Kí pozna Bogá: poszlüsa nász: kí je nej z Bogá; neposzlüsa nász. Zetoga poznamo dühá pravice, i dühá zapelávanya.

II. 7. Lübléni! lübito eden drügoga: ár je lübézen z Bogá; i vszáki, kí lübi, z Bogá je porodjeni, i pozna Bogá.

8. Kí pa ne lübi; ne pozna Bogá: ár je Bôg lübézen.

9. V etom sze je szkázala lübéznost Bo'za v nami: ká je Sziná szvojega jedinorodjenoga poszlao Bôg na ete szvét; naj živemo po nyem.

10. V etom je lübézen: nej, ka bi mí lübili Bogá; nego ká je on lübo nász, i poszlao je Sziná szvojega flisanye za nase grêhe.

11. Lübléni! csi je Bôg nász tak lübo: i mí szmo du'zni eden drügoga lübiti.

12. Bogá je niscse nigdár ne vido. Csi bomo pa eden drügoga lübili: Bôg v nami osztáne; i nyegova lübézen je popolna v nami.

13. V etom poznamo: ká v nyem osztánemo, i on v nami; ká nám je szvojega Dühá dáo.

14. I mí szmo vidili, i szvedocsimo; ká je Ocsa poszlao Sziná zvelicsitela szvétá.

15. Sterikoli vadlűje; ká je Jezus Szin Bo'zi: Bòg vu nyem osztáne, i on vu Bògi.

16. Imí szmo poznali, i verva-li szmo tô lűbézen; stero má Bòg vu nami.

Bòg je lűbézen: i, kí osztáne v lűbéznoszt, v Bògi osztáne, i Bòg vu nyem.

17. V etom sze je szpunila lűbézen v nami: naj vűpaznoszt mámo vu szòdnyem dnévi. Ár, liki je on, i mí szmo tak na etom szvéti.

18. Bojznoszt je nej v lűbéznoszt: nego popólna lűbézen vò vr'ze bojznoszt. Ár bojznoszt moko má: kí sze pa boji; té je nej popólni vu lűbéznoszt.

19. Mí ga lűbimo: ár je on nász prvle lűbo.

20. Csibi sto pravo: lűbim Bogá, i brata szvojega odűrjáva: la'zcz je. Ár, kí ne lűbi brata szvojega, stero ga je vido, Bogá, stero ga je nej vido, kakda more lűbiti.

21. I eto zapovid mámo od nyega: naj, kí lűbi Bogá, lűbi i brata szvojega.

V. TÁL.

I. Ti preporodjeni znaménye, 1-5. II. Isztine szvedòsztvo, 6-12. III. Zaprtek lisztá: gde zrok piszanya, 13. gvűsnoszt poszlűjhnenyá, 14-15. za koga nej trbè moliti, 16-17. sto ne csini grèha? 18-19. 'zivo szpoznanye je Bo'zi dár, 20-21.

I. 1. Vszáki, kí verje, ká je Jezus Krisztus, z Bogá

je porodjen. I vszáki, kí lűbi roditela, lűbi i narodjenoga 'z nyega.

2. V etom szpoznamo; ká lűbimo sziní Bo'ze: gda Bogá lűbimo, i zapòvidi nyegove zdr'zavamo.

3. Ár je eta Bo'za lűbézen: naj nyegove zapòvidi zdr'zavamo; i zapòvedi nyegove szo nej 'zmetne.

4. Ár vszáko porodjeno z Bogá obláda ete szvét: i eta je ta obládnoszt, stera ete szvét obláda, vera nasa.

5. Sto je, kí obláda ete szvét: nego, kí verje, ká je Jezus Szin Bo'zi.

II. 6. Té je, kí je prisao vu vodi i krvi, Jezus Krisztus, nej vu vodi szamo; nego vu vodi i krvi. I Dűh je: kí szvedocsi; ká je Dűh isztina.

7. Ár szo trijé, kí szvedocsijo v nébi, Ocsa, Rêcs, i szvéti Dűh; i tê trijé szo edno.

8. I trijé szo, kí szvedocsija na zemli, Dűh, i voda, i krv; i tej trijé szo na edno.

9. Csi szvedòsztvo lűdi gori vzmemo: szvedòsztvo Bo'ze je vèkse. Ár je eto szvedòsztvo Bo'ze; stero je szvedocso od Sziná szvojega.

10. Kí verje vu Sziní Bo'zem; má szvedòsztvo vu szebi: kí pa ne verje Bògi, la'zcza ga je vcsi-

no; kâ je nej vervao na szvedôszlvo; stero je szvedocso Bôg od Sziná szvojega.

11. I eto je to szvedôszlvo: kâ nám je Bôg dáo vekivecsni 'ziték; i te 'ziték je v nyegovom Szini.

12. Kí má Sziná; má 'ziték: ki nema Sziná Bo'zega, nema 'zitka.

III. 13. Eta szem vám píszaó; ki verjete vu iméni Sziná Bo'zega: naj znáte, kâ vekivecsni 'ziték máte; i naj verjete vu iméni Sziná Bo'zega.

14. I eta je ta vüpaznoszt; stereo mámo k nyemi: ka, csi bomo ga kâ proszili pôleg nyegove vôle poszlühne nász.

15. I, csi známo, kâ nász poszlühne: kakoli ga bomo proszili; známo, kâ mámo prosnye; stere szmo proszili od nyega.

16. Csi sto vidi brata szvojega grisiti grêh nej na szmrt: náj proszi, i dá nyemi Bôg 'ziték; onim velim: ki szo vgrêsili nej na szmrt. Jeszte szmrtni grêh: ne právím; naj za onoga sto moli.

17. Vszákxa krivicza je grêh. Ali je grêh nej k szmrtni.

18. Známo, kâ vszáki, z Bogá porodjeni, ne gresí: nego porodjeni z Bogá zdr'záva szebé; i te hüdi sze ga ne dotekne.

19. Známo, kâ szmo mi z Bogá: i czêli szvét vu hüdom le'zi.

20. Známo pa; kâ je Szin Bo'zi prisao; i dáo nám je pamet; naj poznamo toga pravicsnoga. I jeszmo v tom pravicsnom, v Szini nyegovom Jezus Krisztusi. Té je právi Bôg i 'ziték vekivecsni.

21. Szinki, varte sze od bolvanov. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA APOSTOLA

DRÜGILISZT.

SUMMA.

I. Napiszek 1-3. II. Radoszt nad v isztini hodécsimi, 4. III. Opominanye na sztálnoszt vu isztini, 5-11. IV. Zaprték, 12-13.

I. 1. **T**esztári János odebránoj goszpê, i nyé szinom;

stere jasz lübm vu isztini: i nej li szám; nego i vszi, ki szo szpoznali isztino.

2. Za isztine volo; stera v nami osztáne, i z nami bode na veke.

3. Bojdi z vami miloscsa, szmi-
1. Tál.

lenoszt, mér, od Bogá Ocsé i od Goszpon Jezus Krisztusa Sziná Ocsé v isztini i v lübézni.

II. 4. Radüvao szem sze jáko: kâ szem najsao z szinôv tvoji hódécse v isztini; liki szmo zapovid vzéli od Ocsé.

III. 5. Izdaj te proszim, goszpá; nej, liki dabi ti nôvo zapovid píszao: nego, stero szmo meli od zacsétka; naj lübito eden drügoga.

6. I eta je ta lübézen: najhodi-mo pôleg zapôvidi nyegove. Eta je pa zapovid, liki szte csüli od zacsétka: naj v nyê hodite.

7. Ár je doszta zapelâvczov prislo na eteszvêt: kí neszvedo-csijo; kâ je Jezus Krisztus prisao vu têli. Té je zapelâvecz i Antikrisztus.

8. Glédajte sze; naj ne zgübi-

mo; steraszmo delali: nego bole pun nájem vmememo.

9. Vszáki kí presztápla zapovid í ne osztáne vu Krisztusovom návuki, nema Bogá. Kí pa osztáne v Krisztusovom návuki: té i Oco i Sziná má.

10. Csi sto pridek vâm i ete navuk ne prneszé: ne vzemte ga v hi'zo; niti sze nyemi ne poklonte.

11. Ár, kí sze nyemi pokloni, vjedina sze 'z nyegovimi hüdmi delami.

IV. 12. Doszta vâm mám píszati: ali nescsem po papéri i csrnili: nego sze vübam; kâ k vâm pridem, i z ôcsi v ôcsi bodem z vami gücsao; naj radoszt nasa bode puna.

13. Pozdrávlajo te tvoje odebráne szesztré szinovje. Amen.

SVĚTOGA JÁNOSA APOSTOLA

TRÉTYI LISZT.

SUMMA.

I. Napiszek szpoklonomvrét, 1-2. II. Radoszt nad Gájusom, 3-7. III. To'zba na Diotrofesa, 8-11. IV. Domiter sze hváli, 12. V. Zaprtek, 13-15.

I. 1. **T**e sztarisi lüblénomi Gájusi, steroga jasz lübit vu isztini.

1. Tál.

2. Lübléni! vu vszem 'zelém: naj sze ti dobro godí, i zdrav bodes; liki sze dobro godi tvojoj düsi.

II. 3. Ár szem sze jáko radüvao nad pridôcsimi bratmi, i szvedocsécsimi tvojoj isztini: liki ti vu isztini hodis.

III. LISZT.

4. Vékso od eti radoszt nemam: kak, gda csüjem; ka moji szinov-je v isztini hodijo.

5. Lübléni, verno csinís: kakoli delas z bratmi i z gosztmi.

6. Kiszo szvedocsili od tvoje lübéznoszt pred gmajnov. I dobro bos csinio: gda je od szébe tak szprevodis; kak je vugodno Bôgi.

7. Ár szo za nyegovoga iména volo vö sli i nikaj szo nej vzéli od poganov.

III. 8. Du'zni szmo tak mí tak-se gori vzéti: naj z nyimi vrét delavczi bomo isztine.

9. Piszao szem gmajni: ali ov, ki scsé prvi bidti med nyimi. Diotrefes, nej nász je notri vzéo.

10. Záto, csi pridem, opomeném ga z dêl: stera csiní z hüdimi recsmi csefketajócsi prôti nám. I ni z etim je nej zadovolen.

Ár ni szám gori ne prime brate; i, ki je scséjo gori priéti, prepo-vidáva nyim i z szpráviscsa je vö mecse.

11. Lübléni! ne naszledüj to hüdo: nego to dobro. Ki dobro csiní; z Bogá je: kí pa hüdo csi-ni; nej je vido Bogá.

IV. 12. Od Domitra szo vszi dobro szvedocsili, i száma isztina: i mí tüdi szvedocsimo; i zná-te, kâ je nase szvedôsztvo isztinszko.

V. 13. Doszta szem meo pís-zati: ali nescsem ti z csrnilom i z perom písziati.

14. Vü pam sze pa; kâ bodem te szkoro vido, i z ôcsi v ôcsi bo-va gücsala.

15. Mér tebi. Pozdrávlajo te priátelje. Pozdravi priátele po iméni.

SZVÉTOGA JAKUBA APOSTOLA

OBCSINSZKI LISZT.

I. TÁL.

Po pokloni opomina na mirovno trplé-nye, 1-4. prosnyo, 5-8. II. Trôsta szíromáke, bogate i vsze vu szküsá-vanyi bodôcse, 9-12. III. Ka'ze, ka od Bogá nikaj hüdogo, nego vsze do-bro, zhája, 13-18. IV. Ráta kraj od hüdogo na posztlúsanye i zdr'záva-nye rêcsi Bo'ze, 19-27.

I. 1. Jakub Bogá Ocsé i Gosz-podna Jezusa Krisztusa

szluga, tomi dvanájszeteromi rasztepenomi plemeni zdrávje.

2. Za vszo radoszt dr'zte, brat-je moji: gda vu rázlocsna szkü-sávanya szpádnete.

3. Znajôcsi; kâ vardévanye va-se vere dela znásanye.

4. Znásanye pa naj popolno delo má; da bodete popolni, I. Tál.

i czêli, v nikom ne zmen-
kani.

5. Csisze pa komizvász zmen-
káva modrôszt: naj jo proszi od
Bogá; ki jo dáva vszêm prôszto
i neoposzno; i dá sze nyemi.

6. Naj pa proszi vu veri nikaj
ne dvojécsi. Ár je te dvojécsi pri-
szpodoben k morszkomi válov-
ji; stero sze od vötra goni i
vêja.

7. Ár naj ne stíma on cslovik:
ka kâ vzeme od Goszpodna.

8. Mô'z dvôje pámeti je nesz-
tálni vu vszê potéj szvoji.

II. 9. Naj sze pa hváli te poníz-
ni brat vu vizíni szvojoj.

10. Te bogatipa vu poniznoszti
szvojoj. Ár, liki czvêt tráve,
prêde.

11. Ár liki je gori zíslo szuncze
z vrocínov, i poszüsilo je trávo,
i czvêt nyé je doli szpadno, i le-
pota nyé obráza je prêsla: tak i
bogátecz vu szvoji potéj po-
vêhne.

12. Blá'zeni je on mô'z: ki zná-
sa szküsávanye. Ár, geto je var-
denyeni, vzeme 'zitka korôno;
stero je obecsao Goszpôd onim;
ki ga lûbijo.

III. 13. Naj pa niscse ne právi,
gda sze szküsáva; kâ szé od Bo-
gá szküsáva. Ár sze Bôg nemore
szküsávati od hûdoga: szám pa
ne szküsáva nikoga.

14. Vszáki sze pa szküsáva:
I Tál

gda sze od lasztivnoga 'zelênýa
vlicsé i vábi.

15. Potom 'zelênýe, geto sze
proprijé, porodi grêh: grêh pa
dokoncsani porodi szmrt.

16. Ne blôdite, lûbléni moji
bratje.

17. Vsze dobro dánýe, i vszáki
popolni dár je od toga zgoránye-
ga doli idôcsi od Ocsé szvetlo-
szti: pri sterom nega premínyá-
vanya, ali preobrnyávanya szen-
cze.

18. Kí nász je z szvoje vôle po-
rôdo po rêcsi isztine; da bi bili
káksa prvotina nyegovi sztvor-
jeni sztvár.

IV. 19. Zátó, moji lûbléni bra-
tje, vszáki cslovik bojdi gedrni
na poszlüsanye; vûki pa na gû-
csanye, vûki na szrd.

20. Ar szrd mo'zá praviczó Bo-
'zo ne dela.

21. Zátó doli dente vszo rû'z-
noszt, i obilnoszt hûdôbe: v
krotkoszti primte to vszajeno
rêcs; stera je zmo'zna zdr'zati
düse vase.

22. Bojdite pa delavczi te rêcsi,
i nej szamo poszlüsávczí: nacsí
szami szebé vkanite.

23. Ár, csi je sto li poszlüsá-
vecz rêcsi, i nej delavecz: té je
szpodoben k mô'zi, ki prirodje-
nyá szvojega obráz v gledati
gléda.

24. Ár sze je pogledno ino je

odisao; i preczi je pozábo, káksi je bio.

25. Kí pa notri poglédne vu polno právdo szloboscine, i ob-sztoji v nyê; té, da je nej pozab-livi poszlüsávecz, nego csinitel dela, té, právim, blá'zen bode vu deli szvojem.

26. Csi sze sto vídi med vami; ka Bogá csesztí, i szvoj jezik ne dr'zi na vüzdi, nego zapeláva szvoje szrcze: toga Bo'za csészt je márna.

27. Ta csiszta i Bo'za csészt je pa eta pri Bôgi i Ocsi: prigléd-noti szirôte i vdovicze vu nevôli nyihovoj, i szebé csisztoga zdr-závati od szvêta.

II. TÁL.

I. Prepovidáva oszôb hűdo prijimanye, 1-7. II. Kára szkazlivi hválczov brezi dël vero, 8-26.

I. 1. **B**ratje moji, ne mête vu oszôb prijimanyi vero odicsenoga Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

2. Ár csi notri ide vu szprávis-cse vase káksi mô'z, kí zláti pr-sztan má, vu szvetlom gvanti; notri ide pa i szíromák vu rú'z-nom gvanti.

3. I zglédnete sze na onoga, kí szvetli gvant noszi, i ercséte nyemi, tí szi eszi szedi lipô; i szíromáki ercséte; tí etam sztoj, ali szi eszi szedi pod podnogao-niczo mojo:

4. Jeli ne vcsíníte rázlocska med szebom, i nej szte vcsinyeni szodczy hűdi miszel?

5. Poszlüsajte, bratji moji lűb-léni: nej li je Bôg odébrao szíro-máke etoga szvêta bogate vu ve-ri, i ôrocsnike králevsztva; ste-ro je obecsao onim, kí ga lűbijo.

6. Ví sztepa nepostenoga vcsi-nili szíromáka. Jeli szo nè ti bo-gati: kí vász szvojov oblásztjov mantrájo; i oni vász vlácsijo na právde.

7. Jeli ne preklínyajo oni to lè-po imé: szkim sze ví zovéte?

II. 8. Dônok, csi králevszko právdo doprnásate pôleg písz-ma: lűbi bli'znyega tvojega, liki szám szebé, dobro csíníte.

9. Csi pa oszobe prijimlete: grêh delate, i kárate sze od práv-de, liki presztoplávczi.

10. Ár, kikoli czêlo právdo zdr-zí, potekne sze pa v edno, vcsi-nyen je vszê krivicsen.

11. Ár, kí je pravo, ne praz-nűj, té je pravo i ne vmôri. Csi tak ne bos praznűvao, vmoris pa; vcsinyen szi presztópávecz právde.

12. Tak gúcste, i tak csinte: li-kí kí bodte po právdi szlobosci-ne szodjeni.

13. Ár szôdba brezi szmileno-szti bode tomi: kí ne csiní szmi-lenoszt: i szmilenoszt sze hváli prôti szôdbi.

14. Ka valá, bratje moji: csi sto právi, ka vero má, dël pa nema? Jeli ga vera more zvelicsati?

15. Csi bi pa brat, ali szesztra, nága bilá, i potrebüvala bi vszakdenésnyo hráno.

16. Velo bi pa sto nyima zvasz; idta zmérom, szegrêta sze ino szenaszitita, ne bi nyima pa dáo, ka szo teli potrebná: ka bi nyima tô valálo?

17. Tak i vera, csi dël nema, mrtva je notri vu szebi.

18. Ali ercsés to: ti vero más, i jasz dela mám; poká'zi mi vero tvojo z dël tvoji; i jasz ti pokázem 'z dël moji vero mojo.

19. Ti verjes; kâ je Bôg eden: dobro csinís. I vrazjé verjejo, i trepecsejo.

20. Scsés pa znati, ó cslovik mární, kâ je vera brezi dël mrtva?

21. Ábrahám ocsa nas nej li je z dël pravicsen vsinyen; gda je Izáka Sziná szvojega na oltár gori neszaó.

22. Vidís, ka je vera delala 'z nyegovimi delami vrét; i z dël je vera popolna bíla?

23. I tak sze je szpunilo pís-mo, stero právi: vervao je pa Ábrahám Bôgi i zracúnano nyemi je bilô za pravicsnoszt; i Bo'zi priátel je bio zváni.

24. Vidíte zato: kâ sze cslovik i z dël zvelicsa; nej szamo z vere.

2.3.Tál.

25. Priszpodobno pa i Rááb práznicza, jeli je nej z dël pravicsna vsinyena; gda je notri vzéla teposzlane, i po drügoj pôti je je odpisztíla?

26. Ár, liki têlo brezi dühá je mrtvo, tak i vera brezi dël je mrtva.

III. TÁL.

I. Nevesene odratüje od vucsitelov csészti, I. II. Zapovidáva jezik na vüzdi dr'zati, 2-11. III. Ká'ze znaménye nebeszke modrószti, 13-18.

I. 1. **N**e bojdte vnôgi vucsitel-je, bratje moji; znajôcsi, kâ vékso szôdbo vmememo.

II. 2. Ár sze vu vnôgom posplesznemo vszi. Csi sze sto vrêcsi ne pospleszne: té je popolni mô'z; kí je zmo'zen na vüzdi voditi i czêlo têlo.

3. Ovo, konyom vüzde v csobe mecsemo: naj nám pokorni bôdo; i czêli nyihov trüp vodimo.

4. Ovo i ládje, kaksté velike szo i od trdi vôtrov sze gonijo, dônok sze od málicskoga veszla tá pelajo: kamakoli ravnács scsé?

5. Tak je i jezik mála kotriga, i velika dela szprávi: Ovo eden máli ogen tak veliki lész vu'zge.

6. I jezik je ogen, szvét nepravicze. Etak je jezik posztávléní med nase kotrige gnüszécsi czêlo têlo, i za'zigajôcsi pó-tács narodjenjá nasega, geto sze pod'ziga od gehenne.

7. Ár vszáka natúra i divji i le-
técsi, lazécsi i morszki sztvár
sze vkroti, i vkrocsene szo od
natúre cslovecse.

8. Ali jezika niscse ne more
z lüdi vkrotiti; nezadr'zána hü-
dôba, puna szmrtnoga cseméra.

9. 'Znyim blagoszlávlamo Bo-
gá i Oco: i z nyim preklinyamo
lúdi; ki szo na prigliho Bo'zo
sztvorjeni.

10. Z edni vüszthája blagosz-
lov i preklinyanye. Nej trbê, bra-
tje moji, etomi tak bidti.

11. Jeli sztüdenecz z edne lük-
nye vré szlatko i britko?

12. Jeli more, bratje moji, figo-
vo drêvo oli roditi, ali trsz fige?
Tak ni eden sztüdenecz oszolenó
i szlatko vodô nemre dávati.

III. 13. Sto je môder i cseden
med vami? Naj poká'ze z dobro-
ga 'zivlênýa dela szvoja vu krot-
koszti modrôszti.

14. Csi pa csemérno nevoscse-
noszt máte i nyefko vu vasem
szrczi: ne hválte sze i ne la'zte
prôti praviczí.

15. Nej je tá modrôszth od zgo-
ra zhajajôcsa: nego zemelszka,
telovna i vraj'za.

16. Ár, gde je nevoscscenôszth i
nyefka, tam je zblôda i vsze hü-
do delo.

17. Ta modrôszth pa, stera je od
zgóra, naj prvle je csízsha, po-
tom mirovna, postena, bôgajô-

csa, puna miloscse, i dobroga
száda, neraszodjávajôcsa i nesz-
kazлива.

18. Szád pa praviczé sze vü mé-
ri szêja tim csinécsh mér.

IV. TÁL.

I. Kára nászloboszt, po'zelênýe i laga-
jo prosnyo, 1-3. práznoszt, szvétá
priátelsztvo, návidnoszt, gizdoszt 4-6.
II. Vcsi na oponásanye k Bôgi, vrá-
gi, szebi, i bli'znyemi, 7-13. gucsa-
nye od prisesztuoga, 13-17.

I. 1. **O**dkud je vojszküvanye i
boj med vami? Nêli od
etecz, tô je, z vasi nászloboszt;
stere vojszküjejo vu kotrigaj
vasi.

2. 'Zelête i nemate: kolete sze
i zdihávate i nemorete dobili:
borite sze ino sze vojszküjete, i
dônok nemate za toga volo; ka
ne proszite.

3. Proszite, i ne vzetete záto;
ká hüdô proszite: naj vu vasi ná-
szlobosztáj potrosite.

4. Prázniczke i práznicze, ne-
znate: ká je priátelsztvo etoga
szvétá protivinsztvo Bôgi? Zá-
to, kikoli scsé priátel bidti szvétá,
protivnik Bo'zi posztáne.

5. Jeli stimate, ká zamán pish-
mo právi: k nevoscscenôszthi 'zelê
düh; ki vu nami prebiva.

6. Vékso miloscso pa dáva. Zá-
to právi: Bôg gizdavim prêti
sztoji; poniznim pa dá milos-
cso.

II. 7. Podájte sze záto Bôgi:

prôti sztante pa vrági, i odbi'zí od vász.

8. Pribli'závajte sze k Bôgi, i pribli'závao sze bode k vám. Sznáj'zte roké grêsniczke, i ocsiscsávajte szrczá vasa dvôje pámeti.

9. Dreszélte sze i placste sze i jôcste sze: szmêh vas sze naj na placs obrné, iradoszt na 'zaloszt.

10. Ponizte sze pred Goszpodnom, i zviszi vasz.

11. Ne gúcste eden prôti drügomi, bratje. Kí prôti brati gucsi i szôdi brata szvojega: prôti gucsi právdi szôdi pravdo. Csi pa právdo szôdis: nej szí delavecz právde; nego szodecz.

12. Eden je právdedávecz; kí je zmo'zen zdr'zati i pogübiti. Ti sto szí: kí drügoga szôdis?

13. No zdaj, kí právite: dnesz ali vütro bomo sli vu ovo meszto, i bodemo tam edno leto, i tr'zili bomo, i dobímo.

14. Kí ne vête: ka bode vütro. Ár káksi je vas 'zitek? Li szpár je: kí sze edno malo szka'züje; potom toga pa prède.

15. Meszto koga bi mogli pravi-ti: csi bode Goszpôd steo, i 'ziveli bomo; tak vcsinímo tô, ali ovo.

16. Zdaj sze pa hválite vu gizdosztaj vasi. Vszáka táksa hvála je hüda.

17. Záto, kí zná dobro csiniti, i ne csini, grêh nyemi je.

4.5. Tál.

V. TÁL.

I. Kára bogate, szkôpe, nászlobne i lüdomorcze, 1-6. II. Opomina na znásanye, 7-11. III. Vrácsa od prszéganya 12. IV. Vcsi na molitvi i povrénnya haszek, 13-20.

I. 1. **N**o zdaj, bogáczi, jôcste sze i trôbte nad nevo-

lami vasimi; stere na vász prído.

2. Bogátsztvo vase je zagnílilo, i vas gvant je molov jêsztvina vcsinyeni.

3. Zláto vase i szrebro je zerjavilo, i erjanyihova vám na szvedôsztvo bode, i pojê meszô vase, liki ogyen. Kincs szte szí szpravili v poszlédnyi dnévi.

4. Ovo nájem delaveczov, kí szo vase dr'zéle 'zeli, zadr'záni od vász kricsí, i krícsanye oni, kí szo 'zeli; je vu vüha vszê seregöv Goszpôda prislo.

5. Nászladno szte 'ziveli na zemli, i hotlivali szte sze, krmili szte szrczá vasa, liki k dnévi klánya.

6. Ôszôdili szte, vmôrili szte toga pravicsnoga: kí vám ne sztoji prôti.

II. 7. Mirovno trpte tak, bratje, do prisesztja Goszpodnovega. Ovo orács csáka drági szád zemlé z mirovnim trplénym ga csákajôcsi; dokecs vzeme de'zd'z ráni i pozni.

8. Mirovno trpte i ví; pokrêpte szrczá vasa: ár sze je prisesztje Goszpodnovo pribli'zalo.

9. Ne zdihávajte eden prôti drügomi, bratje: naj sze ne oszôdite.

10. Példo szi vzemte hûdo trplivoszti, bratje moji, ino mirovnoszti, proroke; kí szo gućsali vu iméni Goszpodnovom.

11. Ovo blá'zene právimo te znásajôcse. Znásanye Joba szte csûli; i konec z Goszpodnov szte vidili: kâ je jáko miloszti Goszpôd i szmileni.

III. 12. Pred vszêm pa, bratje moji, ne priszégajte, ni na nébo, ni na zemlo, ni zdrûgov káksov priszegov. Bojdi pa rêcs vasa tak, tak, i nej, nej: naj vu szkazlivoszt ne szpádnete.

IV. 13. Hûdoga kâ trpi sto med vami? Naj moli. Dobre vôleje sto? Naj popêva.

14. Bete'zen je sto med vami? Naj zové te sztarise szpráviscsa: i naj molijo nad nyim namázajôcsi ga z oliom vu iméni Goszpodnovom.

15. I molitev vere zdr'zi toga beté'znoga, i pomore ga Goszpôd; i, csi je grêh vcsino, odpûszti sze nyemi.

16. Vadlûjte eden drügomi pregrêsanye, i molte eden za drûgoga: da sze zvrácsite. Doszta zmore pravicsnoga vu veri oprávlена molitev.

17. Eliás je cslovik bio k nám priszpodobnim teskôcsam podvr'zeni: i z molitvov je molo, da bi nêsao de'zd'z; i nej je sô na zemlo trí lêta i sészt mészeczov.

18. I pa je molo; i nebésza szo de'zd'z dalá, i zemla je prneszla szád szvoj.

19. Bratje, csi sto med vami zablôdi od isztine, i povrnéga sto.

20. Naj zná; kâ, kí povrné grêsnika z blôdne nyegove pôti, obdr'zi dûso od szmrti, i zakrije vno'zino grêhov.

SZVÉTOGA JÚDASA APOSTOLA

L I S Z T.

1. Júdas Jezus Krisztuso v szluga, brat pa Jakubov, tim pozvánim, kí szo vu Bôgi Ocsi poszvecseni, i vu Jezus Krisztusi zdr'zani.

2. Szmilenoszt sze naj vám i mér i lûbézen narája.

3. Lûbléni! da szem 'ze dávno zevszov szkrblivosztjov vám steo pîszati od obcsinszkoga

zvelicsánya: potrêbno mi je tak zdáj vám písziati, opominajôcsi, naj sze vojszküjete za ednôk dâno tim szvétim vero.

4. Ár szo notri szplezili niksi lüdje: kí szo 'ze dâvno naprê goriszpizani na tô szôdbo, nepobo'zni; ki Bogá nasega miloscsio preobrácsajo na hotlivoszt, iszámoga Goszpodára Bogá i Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa tajijo.

5. Opominati pa vasz scsém: geto tak eto 'ze ednôk znáte; kâ je Goszpôd lüdsztvo z Egiptom-szke zemlé oszlôbodo; ali potom jedônok te neervajôcse pogübo.

6. I angele, kí szo nej zdr'zali szvoj zacsétek, nego szo osztavili szvoje lasztivno prebiválicse, na szôdbo toga velikoga dnéva je je z vekivecsnim vezalom pod mrákom dr'zao.

7. Liki Sodoma i Gomorra i okôli tê bodôcsa mészta, gda bi priszpodobnim tálom k etim praznúvala i za drüгим têlom sla, posztávlena szo na példo vekivecsnoga ognya kastigo znásajôcsa.

8. Rávno tak i eti escse vu szne têlo gnüszijo; goszpodsztvo pa zametávajo, i dike preklinývajo.

9. Mihál Archangel pa, gda bi sze zvrágom právdüvájôcsi pregovárjao za Môsesovo têlo, nej je

szmeo szôdbo preklinyanya na nyega vr'zti: nego je erkao; postráfaj te Goszpôd.

10. Eti pa, ka neznajo, preklinyajo: stera pa po natúri, liki nerázumne sztvári, poznajo, vtê sze szkvarjüjejo.

11. Jaj nyim: kâ po Kajnovoj pôti hodijo i po zapelávanyi Bálaámovoga nájema szo sze vövlêjali, i szprôtigúcsanyem Korehovim szo prêslí:

12. Tê szo vu vasem lübéznivom goscsenyê gnüsz gosztüvájôcsi sze z vami brezi sztrahászebé paszécsi, obláczke brezi vodé; kí sze od vötrôv okôli gonijo, drevje povéjhnyeno, nerodno, dvakrat mrtvo i szkorenyom vö ftrgnyeno.

13. Môrja divji válovje, kí szamí vö pênijo szvojo szramoto; blodécse zvêzde, kim je mrák kmicze na veke zdr'zâni.

14. Proroküvao je pa i etim, szédmi od Adama, Enoch govorecsi: ovo pride Goszpôd z vno-go jezér szvojmi szvétimi.

15. Csinít szôdbo prôti vszêm, i káratí vsze nepobo'ze nyihove, zevszê nepobo'znosztí nyihoví dël, stera szo nepobo'zno delali: i zevszê trdi rêcs, stere szo gúcsali prôti nyemi ti nepobo'zni grêsnícze.

16. Tê szo mrmlavczi, to'zczi pôleg 'zêlszvoji hodécsi, i vüszta

SZVÉTOGA JÁNOSA THEOLOGUSA OZNANOSZT.

nyihova gucsijo napíhnyena: csüdivajôcsi sze nad oszobmi za haszka volo.

17. Ví pa, lübléni! szpômente sze z rêcsi; stere szo vám pre-têmtoga povêdane od Apostolov Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa.

18. Kí szo vám pravili: kâ v poszlêdnyem vrêmeni bodo spoltivezi; kí bodo pôleg szvoje nepobo'znosztí 'zél hodili.

19. Tê szo, kí sze odlocsávajo, telovni, nemajôcsi Dühâ szvé-toga.

20. Ví pa, lübléni, czimprajte sze gori na naj szvetêso vero va-so molécsi vu szvétom Dühi.

21. Zdr'závajte sze vu lübéz-nosztí Bo'zój csakajôcsí szmíle-noszt Goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, na 'zítek vekivecsni.

22. I rázlocsek majôcsi nad tê-mí sze szmilujte.

23. Ete pa v sztráhi zdr'zte, lí-kí z ognya je popadnovsí, odür-jávajôcsi escse í od têla gnüszo nyihovo szüknyo.

24. Onomí pa, kí je mogôcsi vász zdr'zati od poteknenyâ í posztavítí pred lícze díke szvoje neoszkrúnýene vu veszeljê.

25. Szamomí môdromí Bôgi zvelicsíteli nasemí díka í velikô-csa, í zmo'znoszt, í oblászt, zdaj, í na vsze veke. Amen.

SZVÉTOGA JÁNOSA THEOLOGUSA

O Z N A N O S Z T.

I. TÁL.

1. Predgovor szpoklonom vrét, 18. II. Prepodáványe od Krisztusovoga med szedem poszvecsnyekmí hodécsega ví-dénýa, 9-20.

I. 1. **O**znanoszt Jezus Krisztusova, stero nyemí je dáo Bôg: da bí pokázao szlugom szvojom; stera morejo hitro bidtí; í oznano je po poszlanom angeli szvojem szlugi szvojemí Jánosi.

2. Kí je szvedocso rêcs Bo'zo í szvedôsztvo Jezus Krisztusovo, í kakolí je vido.

3. Blá'zeni, kí csté í kí csüjejo recsí toga prorosztva, í zdr'zijo ona, stera szo v nyem píszana. Ár je vrêmen blüzi.

4. János tím szedmérím gmaj-nam, stere szo vu A'zii. Miloscsa vám í mér od onoga, kí je, í kí je bío, í kí je pridôcsi: í od sze-

dem dühôv, kí szo pred nyego-
vim sztôczom.

5. I od Jezus Krisztusa, kí je te
veren szvedok i prvorodjeni zti
mrtvi i poglavnik králov zemel-
szki; kí nász je lübo i ôpraod od
grêhov nasi vu krvi szvojoj.

6. I vcsino nász je krále i pope
Bôgi i Ocsi szvojemi. Nyemi boj-
di dika i zmo'znoszt na veki ve-
ke. Amen.

7. Ovo ide z oblákmi: i vidilo
ga bode vszáko okô; i kí szo ga
prebodnoli: i plakali sze bodo
nad nyim vszi národje zemlé.
Zaisztino, Amen.

8. Jasz szem Alfa i Omega, za-
csétek i konecz: právi Goszpôd,
kí je, kí je bio, i kí je pridôcsi, te
vszamogôcsi.

II. 9. Jasz János, i brat vas i ti-
várís vu nevôli i vu králevsztvi i
v trplivoszti Jezus Krisztuso-
vom, szem bio vu zátoni, kí sze
zové Patmus, za volo rêcsi Bo-
'ze i za volo szvedôsztva Jezus
Krisztusovoga.

10. Bio szem vu dühi vu Gosz-
podnovom dnévi: i csüo szem
za menom glász veliki, líki trom-
bônte.

11. Govorécsi: jasz szem Alfa i
Omega, te prvi i te szlédnyi. I,
ka vidis, písi vu knige, i posli
gmajnam, stere szo vu A'zii,
vu Efezus i vu Smirno i vu
Pergamon, i vu Tiatiro i vu Sar-
1. Tál.

dis i vu Filadelfijo i vu Laodi-
czeo.

12. I obrno szem sze: da bi vi-
do te glász, kí je z menom gú-
csao. I obrnyeni vido szem sze-
dem zláti poszvecsnyekov.

13. I na szrédi szedem poszve-
csnyekov priszpodobnoga k Szi-
ni cslovecsemi oblecsenoga do
glè'znya v dúgom gvanti i opá-
szanoga pod prszami zlátim po-
jászom.

14. Nyegova gláva pa i vlaszjé
szo bèli bili, líki bèla vuna, líki
sznég: i ocsi nyegove, líki pla-
mén ognya.

15. I nogé nyegove szo prisz-
podobne bilé klescscésemi medi,
líki vu pécsi gorécse: i glász
nyegov, líki glász vnogo vodé.

16. I meo je vu desznoj szvojoj
rôki szedem zvêzd: i z vüszti
nyegovi je mecs na obá kraja
osztri zhájao; i obráz nyegov,
líki szuncze, gda szvéti vu jako-
szti szvojoj.

17. I, gda bi ga vido, szpadno
szem pred nogé nyegove, líki
mrtev. I djáo je dêszo szvojo
rokô na mé erkôcsi mení: ne boj
sze; ja szem te prvi i te szlê-
dnyi.

18. I te 'zivôcsi i bio szem mr-
tev, i ovo 'zivôcsi szem na veki
veke: Amen. I mám klücse pekla
i szmrti.

19. Písi, ka szi vido i stera je-

szo, i stera sze bodo godila potom.

20. Szkrovnoszt ti szedem zvêzd, stera szi vido v dêsnoj mojoj: i ti szedem zlati poszvecsnyekov. Te szedmére zvêzdeszo angelje ti szedmérigmajn, i szedméri poszvecsnyeczke, stera szi vido, szo te szedmére czérkvi.

II. TÁL.

Liszt pîszani I. v Efezus, 1-7. II. Smirno. 8-11. III. V Pergamon, 12-17. IV. v Tiatiro, 18-29.

I. 1. **A**ngeli Efezânszke czérkvi pîsi: tô velî, ki ti szedem zvêzd dr'zî vu dêsnoj szvojoj i hodi na szrêdi ti szedem zlati poszvecsnyekov.

2. Znam dela tvoja i csinênya tvoja i znásanye tvoje, i ka nemres nosziti te hûde: i szkûszo szi one, ki právijo, ka szo Apostolje, i nej szo; i najsao szi je lâ'z-cze.

3. I noszo szi i znásanye más i za imêna mojega volo szi sze trûdio i nej sziostrûdo.

4. Ali mám nikaj prôti tebi eto: ka szi tvojo prvo lûbézen nihao.

5. Szpômeni sze zâto odkud szi vö szpadno i povrni sze i ta prva dela csini. Csi pa nej: pridem ti hitro i kraj szûnem tvoj poszvecsnyek z szvojega meszta; csi sze ne povrnês.

6. Ali tô más; ka odûrjâvas de-

la Miklosânczov: stera i jasz odûrjâvam.

7. Kî má vûhá: naj poszlûsa, ka Dûh právi czérkvám. Tomi, kî oblâda, dâm jeszti z toga 'zitka drêva; stero je na szrêdi paradizoma Bo'zega.

II. 8. I angeli Smirnânszke czérkvi pîsi: eta právi te prvi i te szlêdnyi, ki je bio mrtev i o'zivo sze je.

9. Znam tvoja dela i nevôle i sziomastvo (ali bogat szi) i preklinyávanye oni, kî sze za 'Zidove zovêjo i nej szo; nego szprâviscse Satanovo.

10. Nikaj sze ne boj toga, stera bos trpo. Ovo vr'ze nîke z vász vrág vu temniczo; naj sze szkûszite; i bodte meli nevoló deszét dní. Bojdi veren notri do szmrti; i dâm ti 'zitka korôno.

11. Kî má vûha: naj poszlûsa, ka Dûh veli czérkvám. Kî oblâda; ne vrazi sze od te drûge szmrti.

III. 12. I angeli vu Pergami bôdôcse czérkvi pîsi: eta veli, kî má mecs na obâ kraja osztri.

13. Znam tvoja dela i gde prebivas; tam gde je Satanov sztolec: i dr'zis imê moje i nej szi zatâjo vero mojo i vu dnêvi, v steri je Antipas, ov moj veren szvedok, kî je vmorjeni pri vász, gde satan prebiva, szmrt pretrpo.

14. Ali mám prôti tebi edno ma-

lo to'zbe: ka más tam tákse, kí návuk Bálaámov dr'zijo; kí je vcsio Baláka szpáko metati pred szini Izraelszke, ka bi jeli bolvanom djána i praznúvali.

15. Tak tüdi más i ti, kí návuk Miklosánczov dr'zijo: steroga odürjávam.

16. Povrni sze. Csi pa nej: prídem ti hitro; i bojúvao bom sze 'z nyimi z mecsom vüszti moji.

17. Ki má vüha: naj poszlüsa, ka právi Düh czérkvám. Tomi, kí obláda, dám jeszti z te szkrite manne: i dám nyemi káncsecz béli i na káncsecz imé nôvo napíszano; stero niscse nezna; nego té, kí je vzeme.

IV. 18. I angeli, kí je vu Tiatirisánczov czérkvi, písi. Eta veli Szin Bo'zi, kí má ocsi szvoje, liki plamén ognya, i nogé nyegove szo priszpodobne klescsecsemi medi.

19. Znáam tvoja dela i lübézen i szlü'zbo i vero i znásanye tvoje i ta prva dela tvoja, i ta szlédnya steri je vecs od ti prvi.

20. Ali mám prôti tebiédno malo to'zbe: ka nihás 'zeni Jezabel, stera sze za prorokiczó právi, vcsiti i zapelávati moje szluge, kurváriti i bolvanom djána jeszti.

21. I dáó szem ji vrêmen; naj sze povrné szvojega kurvêstva: i nej sze je povrnôla.

22. Ovo jasz jo vu posztelo

2.3.Tál.

vr'zem; i, kí 'z nyôv praznújejo, vu veliko nevoló; csi sze ne povrnéjo z dél szvoji.

23. Inyé szini z szmrtjov vmo-rim: i szpoznajo vsze czérkvi; ka szem jasz, kí zgrüntávam obishti i szczá, i dám vám vszák-semi pôleg dél vasi.

24. Vám pa velim i tim drügim vu Tiatiri; kikoli nemajo té návuk i kí szo nej szpoznali sata-nove globocsíne, liki velijo: ne vr'zem na vász drügo bremen.

25. Dönok, ka máte, dr'zte: do-kecs prídem.

26. I, kí obláda i kí zdr'zi do koncza dela moja, dám nyemi ob-lászt nad poganmi.

27. I pászao je bode z 'zeleznov sibov, i liki ilojcsna poszôda sze vküp szterejo; liki szem i jasz vzéo od Ocsé mojega.

28. I dám nyemi zorjánszko zvêzdo.

29. Kí má vüha: naj poszlüsa, ka Düh veli czérkvám.

III. TÁL.

Liszt pizsani I. v Sardis. 1 6. II. V Fi-ladelfijo, 7-13. III. V Laodiczejo, 14-22.

I. 1. I angeli, kí je vu Sardis-koj czérkvi, písi. Eta ve-lí, kí má szedem dühôv Bo'zi i szedem zvêzd. Znáam tvoja dela: ka imé más, ka 'zivés, i mrtev szí.

2. Bojdi verusztüvájôcsi i po-trdi ta drüga; stera szo vméra-

jôcsa. Ár szem nej najsao tvoja dela popolna pred Bogom.

3. Szpômeni sze zâto, kakda szivzéo i csüo; izdr'zi je i povrni sze. Csi pa ne bos verusztüvao: prîdem na tébe, liki tát, i ne bos znáo, v sterój vôri prîdem na tébe.

4. Ali más ji edno malo i vu Sardisi; steri szo nej vujvácsili gvant szvoj, i hodijo z menom v bêlom: ár szo toga vrêdni.

5. Ki oblâda, té sze oblicsé v bêli gvant, i ne zbrisem vö imé nyegovo z zitka kníg i vadlûvao bom imé nyegovo pred Ocsom mojim i pred angelmi nyegovimi.

6. Kí má vûha: naj poszlûsa; ka Dûh veli czérkvâm.

II. 7. I angeli, kí je vu Filadelphie czérkvi, pisi. Eta veli te Szvéti, i té isztinszki, kí má klücs Dávidov: kí odpré i niscse ne zapré, i zapré i niscse ne odpré.

8. Znáam tvoja dela. Ovo dáam szem pred tebe dveri odprte i niscse je nemre zaprêti. Ár male môcsi más: i dônok szizdr'zao moje recsi, i nej szizatájao imé moje.

9. Ovo dâam z szpráviscsa satanovoga: kí sze za 'Zidove právijo, i nej szo, nego la'zejo. Ovo vcsinim: naj prîdejo i doli pokleknejo pred nogé tvoje, i tak szpoznajo; ka szem te jasz lûbo.

10. Ka szizobdr'zao rêcs trplivoszti moje. I jasz te zdr'zim z vöre szküsávanya: stero je prîdôcse na ete czêli szvét szküsávat te prebivajôcse na zemli.

11. Ovo, idem hitro: dr'zi, ka más; naj ti niscse ne vzeme korôno tvojo.

12. Ki oblâda: vcsinimga szteber vu czérkvi Bogá mojega; i odnut ne bode vecs vö sô. I napísem na nyega imé Bogá mojega: i imé meszta Bogá mojega toga nôvoga Jerusálema; kí doli ide z nebész od Bogá mojega; i imé moje nôvo.

13. Kí má vûha: na poszlûsa, ka Dûh veli czérkvâm.

III. 14. I angeli czérkvi Laodicsánszke pisi. Eta veli Amen, te verni i isztinszki szvedok zacsétek sztvorjenjá Bo'zega.

15. Znáam tvoja dela: ka sziz nej ni mrzeo, ni topeo. Bár da bi mrzeo bio, ali topeo.

16. Tak pa, da szizmlácsni, i nej sziz ni mrzeo, ni topeo, vö te plûnem z vûszt moji:

17. Ka právis; ka bogat szem i obogato szem i nikaj ne potrebûjem. Ineznas; ka sziztínevolen i szmilni i szziromák i szlêpi i nági.

18. Tanácsiem ti: küpi sziz od méne zlâto v ognyi preczvrto; naj obogátis; i gvant bêli, naj sze oblicsés i ne szká'ze sze szzram golôte tvoje, i z okovni-

czov nama'zi ocsí tvoje, naj vidis.

19. Jasz, stere koli lübm, káram je i kastigam. Vrêli bojdi záto i povrni sze.

20. Ovo sztojim pred dverami i trüplem: csibode sto csüo glász moj i odpré mi dveri; notri bom sô k nyemi i vecsérjao bom 'z nyím i on z menom.

21. Ki obláda; dâm nyemi szidet i z menom na mojem králevszkom sztôczy: liki szem i jasz obládao i szeo szem sziz Ocsom mojim na nyegov králevszki sztolec.

22. Ki vüha má: naj poszlüsa; ka Düh veli czérkvám.

IV. TÁL.

Vu odprti nebészaj vidi I. vu prvom králevszkom sztôczy Bogá i okoli nyega stiridvajszt sztarisi, 1-5. stiri sztvári, 6-8. II. Ka diesijo vszi Bogá, 9-11.

I. 1. **P**otom szem vido: i ovo dveri odprte na nébi; i te prvi glász, steroga szem csüo, je bio, liki glász trombônte z menom gucsécse govorecsi: hodi gori eszi, i poká' zem ti, stera májo potom bidti.

2. I preczi szem bio v dühi. I ovo sztolec králevszki je bio polo'zeni v nebészaj: i na sztôczy eden szidécsi.

3. I te szidécsi je bio priszpodoben na glédanye kamni jaspisi i sardiusi i rôg je okôli vzeo te

sztolec priszpodoben na pogléd k smaragdusi.

4. I okoli toga králevszkoga sztôcza je bilô stiri dvajszt sztôczov: i na sztôczajszem vido stiridvajszt sztarisov szidécse, oblecsene v bëlom gvanti; i meli szo na szvoji glaváj zláte korône.

5. I od toga králevszkoga sztôcza szo vö sle blískanycze i grmlanycze i glászove: i bilô je szedem z ognym gorécsi lampasov pred tim králevszkim sztôczom; kí szo szedméri dühovje Bo'zi.

6. I pred králevszkim sztôczom je bilô gla'zeno môrje priszpodobno k kristalli. I na szrêdi sztôcza i okôli sztôcza szo bilé stiri sztvári; stere szo napunyene bilé z ocsmi naprê i odzajaj.

7. I ta prva sztvár je priszpodobna bila k oroszlányi; i ta drüga sztvár je priszpodobna bila k teleti; i ta trétja sztvár je mēla obráz, liki cslovik; i ta strta sztvár je priszpodobna k letécsemi orli.

8. I té stiri sztvári edna po ednoj vszáksa je mēla sészt perôt okôli i z nôtra napunyene z ocsmi. I gmaha szo nej mele vujdne i v nocsí govorecse: szvét, szvét, szvét Goszpodin Bôg vszamo-gôcsi, kí je bio, kí je zdaj, i kí je pridôcsi.

II. 9. I, gda bi dalé te sztvári diko i postenyé i hválo tomi szedécsemi na králevszkom sztôczí, tomi 'zivôcsemi na vekí veke.

10. Szpadnolo je ti stiri dvaj-szet sztarisov pred szidécsim na králevszkom sztôczí: i molili szo toga 'zivôcsega na vekí veke; i vrgli szo korône szvoje pred nyegov králevszki sztolec szgovorécsi:

11. Vrêden szí Goszpodne vzéti diko i postenyé i zmo'znoszt. Ár szí tí vsza sztvôro i po tvojoj vòli szo i sztvorjena szo.

V. TÁL.

- I. János vidi vu králevszkom sztôczí szí dēcsega rokáj zapecsácse knige, 1-4.
II. Te vmorjeni ágnecz knige vzeme. naj je odpré, 5-7. III. Toga vmorjenoga ágnecza dicsíjo, 8-14.

I. 1. **I** vido szem vu désznoj rôki toga szidécsega na králevszkom sztôczí knige napi-szane z nôtra i z vûna zapecsácse szedmimi peccatami.

2. I vido szem ednoga mocs-noga angela kricsécsega zvelikim glászom: sto je vrêden odprêti te knige i odvézati nyegove peccati.

3. I niscse sze je nej najsao vu nébi, niti na zemli, niti pod zemlôv: kí bi ôdpro te knige, i v nye pogledno.

4. I ja szem sze jáko jôkao: ka sze je niscse vrêden nej najsao;

ki bi ôdpro i csteo te knige, niti kí bi v nye pogledno.

II. 5. I eden zti sztarisov mi ercsé: ne jôcsi sze. Ovo obládao je z Judovoga plemena bodôcsi oroslány, korén Dávidov; naj odpré te knige i odvé'ze szedem peccát nyegovi.

6. I vido szem i ovo na szrêdi toga králevszkogá sztôcza i ti stiri sztvári i na szrêdi med timi sztarismi je bio Ágnecz sztojécsi, liki bujti, imajôcsi szedem rogôv i szedem ôcs: stere szo ti szedméridûhovje Bo'zi poszlani na vszo eto zemlo.

7. I prisao je i vzéo je te knige z dészne toga szidécsega na králevszkom sztôczí.

III. 8. I, gda bi vzéo te knige, te stiri sztvári i ti stiri dvajszeteri sztarisje szo szpadnoli pred Ágneczom imajôcsi vszáki czitare i zláte peháre pune szkadilom; stera szo molívi ti szvéczov.

9. I popêvali szo peszen nôvo szgovorécsi: vrêden szí vzéti te knige i odprêti peccati nyegove. Ár szí vmorjeni bio i kûpo szí nász Bôgi z tvojev krvjôv zevszáksega plemena i jezika i lûd-sztva i národa.

10. I vszino szí nász Bôgi nasemi krále i pope: i kralûvali bo-mo na zemli.

11. I vido szem i csûo szem glász vnôgi angelov okoli krá-
4.5. Tál.

levszkoga sztôcza i ti sztvári i ti sztarisov : i bio je racsún nyih sztô krát jezero jezér i jezéro krát jezér.

12. Erkôcsi z velikim glászom: vrêden je te vmorjeni Ágnezcz vzéti zmo'znoszt i bogátsztvo i modrôszti i krepkoszti i postenyé i diko i hválo.

13. I vszákó sztvorjenyé, stero je v nébi i na zemli i pod zemlôv, i stero je v môrji i stera szo veti vsza, csüo szem govorécse: to-mi szidécsemi na králevszkom sztôczy i Ágnezcz blagoszlov i postenyé i díka i môcs na veki veke.

14. I te stiri sztvári szo erkle: Amen. I ti stiridvajszeteri sztarisje szo doli szpadnoli i molili szo toga'zivôcsega na veki veke.

VI. TÁL.

Sészť pecsátov gori vtrgnenyé I. Te prve, 1-2. II. Te drüge, 3-4. III. Te trétýe, 5-6. IV. Te strte, 7-8. V. Te péte, 9-11. VI. Te sészťe, 12-17.

I. 1. **I** vido szem: gda je ôdpro te Ágnezcz edno zti pecsatov; i csüo szem edno zti stiraj sztvár govorécso, liki glász grmlajcze: hodi i glédaj.

2. I vido szem: i ovo eden bêli kony, i te szidécsemi na nyem je meo loczén; i dána nyemi je korôna i vö je sô obladüvajôcsi i ka bi obládao.

II. 3. I, gda bi ôdpro to drügo 5.6. Tál.

pecsat, csüo szem to drügo sztvár govorécso: poj i glédaj.

4. I vö je sô drügi kony erjáv; i tomi szidécsemi na nyem je nyemi dáno, ka bi vzéo mér od zemlé, i najeden drügoga vmárjajo. I dáni nyemi je mecs veliki.

III. 5. I, gda bi ôdpro to trétýo pecsat, csüo szem to trétýo sztvár govorécso: hodi, glédaj. I vido szem: i ovo eden csrni kony; i szidécsemi na nyem je meo vágo vu rôki szvojoj.

6. I csüo szem glász na szrêdi ti stiri sztvári erkôcsi: mericza psenicze za eden 'zukavecz i tri mericze gecsmena za eden 'zukavecz; oliji pa i víni ne skôdi.

IV. 7. I, gda bi ôdpro to strto pecsat, csüo szem glász te strte sztvári erkôcse: hodi i glédaj.

8. I vido szem: i ovo eden plávi kony, i kí je na nyem szedo, imé nyemi je bilô szmrt; i pekeo jo je naszledüvao. I dána nyima je oblászt vmoriti strti tál lüdsztva na zemli z mecsom; i z gládom i zvirinov zemelszkov.

V. 9. I, gda bi ôdpro to péto pecsat, vido szem pod oltárom düse ti vmorjeni za volo rêcsi Bo'ze i za volo szvedôszťva, stero májo.

10. I krícsale szo z velikim glászom erkôcse: kak dugo, Goszpodne, szvéti i pravicsni, ne bodes szôdo i zadomescsávao krv

naso nad prebivajôcsimi na zemli?

11. I dâne szo vszáksoj bële dúge szrakicze: i povêdano nyim je; naj pocsívajo escse edno malo vrêmena; dokecs sze szpuni i szlugov nyihovi i bratov nyihovi racsún, kí sze vmoríjo, liki i oni.

VI. 12. I vido szem, gda bi ôdpro to sészto pecsat: i ovo veliko zemlé gibanye je vcsinyeno i szuncze je grátalo csrno, liki kozsmáto vrecse, i mészecz je, liki krv, erdêcsi grátao.

13. I zvêzde nebeszke szo na zemlo kapale; liki figovo drêvo szêbe zmecse szvoj nezreli szád, gda sze od velikoga vôttra trôszsi.

14. I néba je odsztôpila, liki zazsücsene knige: i vszi brigôvje i zátônje szo sze szvoji mészte genoli.

15. I králove zemlé i ti veliki, i ti bogati i jezerniczke, i vládniczke i vszáki szluga i vszáki szlobodnyák, szo sze szkrili v lüknye i v brigôv pecsine.

16. I erkli szo gorám i pecsi-nam: szpadnite na nász i szkríte nász pred liczom toga szidécsega na králevszkom sztôczy i od szrditoszti Ágнецza.

17. Ár je prisao te velike szrditoszti nyegove dén: i sto more obsztáti.

VII. TÁL.

I. Z 'Zidovov odebráni zapecsácsanye, 1-8. II. Szpoganov odebráni veliko blá'zensztvo, 9-17.

I. 1. **I** potom szem vido stiri angele sztojécse na stiri kikláj zemlé zdr'zavajôcse stiri vôtte te zemlé: naj ne píse vôtter na zemlo, niti na môrje, ni na nikakse drevje.

2. I vido szem drügoga angela gori idôcsega od szuncsenoga hoda, kí je meo pecsat 'zívoga Bogá: i krícsao je z velikim glá-szom tim stiram angelom; sterim je dáno skôditi zemli i môrji.

3. Erkôcsi: ne skôdite zemli, niti môrji, niti drevji; dokecs ne zapecsátimo szluge Bogánasega na cseli nyihovom.

4. I csüo szem racsún ti zapecsácseni sztô stirideszét i stiri jezero zapecsácseni zevszáksega plemena szinôv Izraelszki.

5. Z plemena Judovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Rúbenovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Gádovoga dvanájszet jezér zapecsácseni.

6. Z plemena Aserovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Neftalimovoga dvanájszet jezér zapecsácseni: z plemena Manassesovoga dvanájszet jezér zapecsácseni.

7. Z plemena Simeonovoga dvanájszet jezér zapecsácseni.

nájszet jezér zapecsácsi: z plemena Leviovoga dvanájszet jezér zapecsácsi: z plemena Isascharovoga dvanájszet jezér zapecsácsi.

8. Z plemena Zabulonovoga dvanájszet jozér zapecsácsi: z plemena Jo'zefovoga dvanájszet jezér zapecsácsi: z plemena Benjaminovoga dvanájszet jezér zapecsácsi.

II. 9. Po tom szem vido: i ovo lüdsztva vnogo, steroga je niscse nej magao zracsunati zevszega národa i plemena i jezika sztojécsi pred králevszkim sztôczom i pred Ágnezom, oblecse ni vu düge bèle szrakicze i pálme v rokaj nyihovi.

10. I kricsécsi z velikim glászom govorécsi: zvelicsanye Bôgi nasemi tomi szidécsemi na králevszkom sztôczy i Ágnezci.

11. I vszi angelje szo sztáli okolitoga králevszkoga sztôcza i ti sztarisov i stiri sztvár: i szpadnoli szo doli pred králevszki sztolec na obráz szvoj, i molili szo Bogá.

12. Govorécsi: Amen, blagoszlov i dika i modrôszti i hvála i postenyé i zmo'znoszt i môcs Bôgi nasemi na veki veke Amen.

13. I odgôvoro je eden zti sztarisov govorécsi meni: ti odeti vu bèle düge szrakicze stoszo i odkecz szo prisli?

7.8. Tál.

14. I erkao szem nyemi: Goszpodne, ti znás. I erkao mi je: etiszo, kí szo prislizte velike nevôle, i ôprali szo szrakicze szvoje i obêlili szo gvant szvoj vu Ágnezovoj krvi.

15. Zátó szo pred králevszkim sztôczom Bo'zim, i szlû'zijo nyemi dén i nôcs vu czérkvi nyegoj: ite szedécsi na králevszkom sztôczy bode med nyimi prebivao.

16. Ne bodo lacsni, niti 'zédni vecs, niti ne szpádne na nyé szuncze, ni niksa vrocsína.

17. Árte Ágnez, kí je na szrédi králevszkoga sztôcza, je pászao bode i vodo je bode k'zívoga sztüdencza vodám: i doli zbrise Bôg vsze szkuzé 'z nyihovi ôcsi.

VIII. TÁL.

I. Ta szédma pecsat sze odpré. I. II. Tim szedem angelom sze szedem trombönt dá, 2. III. Pri oltári sztojécsi angeo; 3-5. IV. Stírje angelje tromböntijejo, 6-13.

I. 1. **I**, gda bi ôdpro to szédmo pecsat, grátala je tiho-ta vu nébi, liki pô vöre.

II. 2. I vido szem szedem angelov; kí szo pred Bogom sztáli: i dane szo nyim szedmére trombönte.

III. 3. I drügi angeo je prisao i posztano je pri oltári, kí je meo zlátó kadioniczo: i dáo nyemi

je vno'zino kadila; ka bi dáo k molitvam vszê szvéczov na te zláti oltár, ki je pred králevszkim sztôczom.

4. I gori je sô din toga kadila z molitvami ti szvéczov z angelo-ve roke pred Bogá.

5. I vzéo je angel to kadioniczó i napuno jo je z ognjom oltára i szipao ga je na zemlo. I vcsinyeni szo glászove i grmlajcze i bliszkanie i zemlé gíbanye.

IV. 6. I ti szedméri angelje, ki szo meli te szedmére trombönte, pripravili szo sze: ka bi tromböntivali.

7. I te prvi angel je tromböntivao: i vcsinyena je tocsa i ogyen zmésani szkryjôv; i vr'zen je na zemlo; i trétyi tál drêva je zgorélo i vsza zeléna tráva je zgorêla.

8. I te drügi angel je tromböntivao: i liki edna velika gora z ognjom gorécsa je vr'zena vu môrje; i trétji tál môrja je krv grátao.

9. I pogino je trétji tál sztvorjenya vu môrji, stera szo mela düse: i trétji tál ládj je szkvarjeni.

10. I te trétji angel je tromböntivao: i szpádnola je z nebész edna velika zvêzda gorécsa, liki lampas; i szpádnola je na trétji tál potokôv i na sztüdenecsne vode.

11. I imé te zvêzde sze zové pelin. I obrno sze je trétji tál vodé na pelin: i vnôgi lüdjé szo mrlí od vodé; ár szo zbrignole.

12. I te strti angel je tromböntivao: i pobiti je trétji tál szuncza i trétji tál mészecza i trétji tál zvêzd tak; da ji je trétji tál potemno i trétji tál dnéva je nej szvéto, i nôcsi rávno tak.

13. I vido szem i csüo szem ednoga angela letécsega na szrédi po nébi govorécsega z velikim glászom: jaj, jaj, jaj prebivajôcsim na zemli za volo ti drügi glászov ti tri angelov trombönt; kí bodo po tom tromböntivali.

IX. TÁL.

Od tromböntivanya. I. Toga pétoga angela. 1-12. II. Toga sésztoza angela, 13-21.

I. 1. I te péti angel je tromböntivao: i vido szem, ka je zvêzda z nebész na zemlo szpádnola; i dáni ji je klücs te prepaszti sztüdenca.

2. I odprla je sztüdenecz te prepaszti; i gori je sô din z sztüdenca, liki z velike pécsi idôcsi din; i potemnelo je szuncze i zrák od dina toga sztüdenca.

3. I z dina szo zisle kobilicze na zemlo: i dánanyim je oblászt; naj májo oblászt, liki oblászt májo stirovje zemelszki.

4. I ercseno nyim je; naj ne skôdijo zemelszkoj trávi, ni nik-

semi zelenýê, ni niksemi drêvi : nego szamim lüdém, kí nemajo pecsati Bogá na cseláj szvoji.

5. I dáo nyim je; naj je ne vmárjajo; nego, naj je mantrájo pét mészeczov, i moka nyihova, liki stirova moka, gda csloveka vgrizne.

6. I vu oni dnévi iszkali bode lüdjé szmrt, i ne nájdejo je: i 'zeleli bodo mrêti; i odbí'zi szmrt od nyí.

7. I priszpodobnoszti ti kobilicz szo priszpodobne bilé k konyom priprávlénim na boj, i na glaváj nyihovi, liki obrázje cslovecsi.

8. I mele szo vlaszé, liki 'zenszke vlaszé; i zobjé nyihovi szo bili, liki oroszlányov zobjé.

9. I mele szo prsznyeke, liki 'zelezne prsznyeke: i glász nyihovi perôt, liki glász kôl, gda 'z nyimi vnogo konyôv bi'zi na bojuvanye.

10. I mele szo repé szpodobne k stíram; i 'zálczi szo bili vu repáj nyihovi: i oblászt nyihova je skôditi lüdém pét mészeczov.

11. I mele szo nad szebom krála angela te prepaszti: steroga imé je 'Zidovszki Abaddon v Grcskom jeziki paimé má Apolion.

12. Eden jaj je odísao: ovo dvá jajja pa escse po tom prídetá.

9. Tál.

III. 13. I sészti angel je tromböntivao: i csüo szem eden glász zti stíri rogôv toga zlátoga oltára, kí je pred Bogom.

14. Govorécsi tomi sésztoimi angeli, kí je trombönto meo: odvé'zi te stíri angele; kí szo pri tom velikom potoki Eufratesi zvézani.

15. I odvézani szo ti stírije angelje gotovi vszáko vöro, i dén i mészecz i leto náto: naj vmoríjo trétji tál lüdsztva.

16. I racsun vojszke vszé konyenikov je bilô dvê sztô krát jezero jezér. Ár szem csüo racsun nyihov.

17. I tak szem vido konye vu vidényi i te szidécse na nyi imajôcse prsznyeke ognylene i môdre i 'zveplene: i glavé ti konyôv, liki glavé oroszlányov; i z vüsztt nyihovi je sô ogyeni din i 'zveplo.

18. Od eti tréj je vmorjenitré-tji tál lüdsztva, z ognynom i z dinom i 'zveplom 'z nyihovi vüsztt zhajajôcsim.

19. Ár szo nyihove oblászti vu nyihovi vüsztaj bilé. Ár nyihovi répove szo szpodobni k kacsam, imajôcsi glavé: i sztêmi skôdijo.

20. I ti drügi lüdjé, kí szo nej vmorjeni vu eti vdárczi, dönok szo sze nej povrnoli od dél rôk szvoji; da bi ne molili vrágé, i bolvane zláte i szrebrne i mede-

ne i kamene i liszene; kí ni glédati ne morejo, niti csüti, niti hóditi.

21. I nej szo szeptovrnoli zmorjenjá szvojega, niti z czomprníje szvoje, niti z kurvéstvaszvojega, niti z tatije szvoje.

X. TÁL.

I. Na zemli i mórji sztojécsi angel má odprte knige, 1-4. prszéga, 5-8. II. Glász veli z nebész Jánosi od Angela knige vzéti i po'zrêti, 9-11.

I. 1. **I** vido szem drügoga angela mocsnoga doli idöcsega z nebész odenyenoga z oblákom: i rôg je meo obr gláve szvoje; i obráz nyegov je bio, liki szuncze, i nogé nyegove, liki ognyneni sztebri.

2. I meo je vu rôki szvojoj knige odprte: i djáo je szvojo dëszo nogô na mórje, to lêvo pa na zemlo.

3. I kricsao je z velikim glášom, liki oroszlány erjúje. I, gda bi kricsao, gúcsale szo te szedmére grmlajcze szvoj glász.

4. I, gda bi gúcsale te szedmére grmlajcze glásze szvoje, steo szem písziati. I csüo szem glász z nebész govorécsi meni: zapečsati, ka szo gúcsale te szedmére grmlajcze i ne písi je.

5. I angel, steroga szem vido sztojécssega na mórji i na zemli, gori je zdigno rokô szvojo k nebi.

6. I priszegno je na toga 'živöcsega na vekí veke; kí je sztvôro nébo, i stera szo v nyê, i na zemlo, i stera szo vu nyê, i na mórje, i steraszo vu nyem: ka vrëmena vecs ne bode.

7. Nego vu toga szédmoga angela glásza dnévi, gda bode tromböntivao; i szpuni sze szkrovnoszt Bo'za; liki je nazvészto szvojim szlugom prorokom.

II. 8. I te glász, steroga szem csüo z nebész, je pá z menom gúcsao i erkao: idi, vzemi te odprte knige, stere szo vu rôki toga na mórji i na zemli sztojécssega angela.

9. I idöcsi k angeli erkao szem nyemi: daj mi te knige. I erkao mi je: vzemi i po'zri je i britko vcsiníjo tvoje csrvô; ali vu vüsztaj tvoji bodo szlatko, liki méd.

10. I vzéo szem te knige z angelove rôke i pô'zro szem je: i bilé szo vu vüsztajmoji, liki méd, szlatke. I, gda szem je pojo, britko je posztanolo csrvô moje.

11. I ercsé mi: potrebnö ti je pá proroküvati lüdém i národom i jezikom i králom vnôgim.

XI. TÁL.

I. János czérkev méri, 1-2. II. Dvá szvedoka sze bujeta i pá gori sztáneta, 3-14. III. Te szedmi angel tromböntije, 15-19.

I. 1. **I** dána mi je trszt priszpodobna k scsápi. I po-

sztano je angel erkôcsi: sztani gori i meri czérkev Bo'zo, i oltár i one kí vu nyê molijo.

2. I dvor vûnêsnyi te czérkvi vö vrzi i ne meri ga. Ár je dâni poganom: i to szvêto meszto bodo klacsili stirideszét i dvâ mészecza.

III. 3. I dâm oblászt mojma dvöma szvedokoma; i prorokûvala bodta jezero dvêszto i sêszdeszét dni odeta z vrecsami.

4. Têva szta tivi dvê olivi i dvâ poszvecsnyeka, pred Bogom zemlé sztojécsa.

5. I, csi sto scsé nyima skôditi, ogen zide 'z nyidva vûszt i po'zré nyidva nepriâtele: i, csi sto scsé nyima skôditi, tak sze má vmoriti.

6. Etiva máta oblászt zaprêti nébo; naj nêde de'zd'z vu dnévi nyidva prorokûvanya: i máta oblászt nad vodami; da je obrnéta na krv, i bíjeta zemlo zevszáksim vdárczom, kelikokolikrát scséta.

7. I, gda szkoncsata szvedôszto szvoje, ta divjácsina gori idôcsa z prepashti vcsiní boj 'z nyima i oblâda nyidva i buje nyidva.

8. I nyidva têla bodo le'zala na viliczaj toga velikoga meszta: stero szepto dûhovnom zové Sodoma i Egiptus; gde je i nas Goszpôd raszpéti.

9. I vidili bodo vnôgi z lûdsztva

11. Tál.

i z plemena i z jezikov i z poganov nyidva têla trí dni i pô; i nyidva têla ne nihájo pokopati v grob.

10. I ti prebívajôcsi na zemli sze radüvali bodo nad nyima i veszelili, i dâre poslejo eden drügomi. Ár szta têva dvâ proroka mantrala te prebívajôcse na zemli.

11. I po trétjem i pô dnévi je 'zitka Dûh od Bogá prisao na nyidva; i na szvoje nogé szta sztanola: i veliki sztrájh je szpadno na one; kí szo nyidva vidili.

12. I csüli szo veliki glász z nebész govorécsi nyima: hodta eszi gori. I gori szta sla v nébo vu oblâki. I vidili szo nyidva nepriátelje nyihovi.

13. I vutisztoj vöri zgôdilo sze je veliko zemlé gibanje: i deszétí tál toga meszta je szpadno; i vmorjeno je v tom zemlé gibanji po iméni lûdsztva szedem jezér. Ti drügi szo sze pa presztrasili: i dâli szo díko Bôgi nebeszkomí.

14. Te drügi jaj je odísao: ovo jaj trétji hitro prihája.

III. 15. I te szédmi angel je trombôntívao: i vcsinyen je veliki glász z nebész erkôcsi: vcsinyena szo králevszta etoga szvêta Goszpodna nasega i Kriisztusa nyegovoga; i kralüvao bode na veki veke.

16. I ti dvajszeti i stirje sztarisi

pred Bogom szidécsi na szvoji sztôczaj, szpadnoli szo na obráz szvoj i molili szo Bogá.

17. Govorécsi: hválo dájemo tebi Goszpodne Bo'ze vszamogôcsi, ki szi, i ki szi bio, i kî szi pridôcsi. Ár szi gori vzéo tvojo veliko zmo'znoszt i kralüjes.

18. I poganye szo sze raszrdili: i prisla je szrditoszt tvoja i vrêmen ti mrtvi; naj je szôdis i dás nájem szlugom szvojim prorokom i tim szvétim, kî sze tvojega iména bojïjo, tim málim i tim velikim, i szkvaris one, ki szkvarjüjejo zemlo.

19. I odprta je czérkev Bo'za vu nébi: i videna je lada zákona nyegovoga vu nyegovoj czérkvi i vcsinyene szo blískajncze i glászi i grmlajncze i zemlé gibanje i velika tocsa.

XII. TÁL.

- I. Od v szuncze oblecsene 'zené, 1-8.
II. Satan od Mihál archangela obládani to 'zeno nagánya, 9-17.

I. 1. **I** veliko znaménje je videno na nébi: edna 'zena odeta z szunczom i mészecz je bio pod nyé nogami i na nyé glávi je bila korôna z dvanájszet zvêzd naprávljena.

2. I noszécsa bodôcsa kricsala je rodécsa i mantrajôcsa sze vu rodjenyê.

3. I videno je drügo znaménje na nébi: i ovo eden veliki erjávi

pozoj je meo szedem gláv i deszét rogôv, i na glaváj szvoji szedem korôn.

4. I nyegov rép je vlêkao trétji tál zvêzd nebeszki: i vrgao je je na zemlô. I sztáo je te pozoj pred tov 'zenôv; stera je mêla roditi: da, kak bi porodila, preczi bi pô'zro nyé dête.

5. I porodila je sziná szamcza; ki bode pászao vsze pogane 'zeleznov síbov. I vneseni je té nyé Szin k Bôgi i k nyegovomi králevszkomi sztôczy.

6. Ta 'zena je pa bê'zala vu pücsávo: gde má meszto od Bogá priprávljeno; naj jo tam hránijo jezero dvêsztô i sêsztdeszét dni.

7. I vcsinyeni je boj na nébi: Mihál i angelje nyegovi szo sze bojüvali prôti pozoji; i pozoj sze je bojüvao i angelje nyegovi.

8. I nej szo premogli, niti sze je vecs nyihovo meszto nej naj-slo na nébi.

II. 9. I vr'zeni je te veliki pozoj, ona sztára kacsá, stera sze zové vrág i satan, zapelávajôcsa czêli ete szvét, vr'zeni je, právim, na zemlo i angelje nyegovi szo 'z nyim vrét doli vr'zeni.

10. I csüo szem glász veliki govorécsi vu nébi: zdaj je vcsinyeno zvelicsanye i zmo'znoszt i králevsztvo Bogá nasega i oblászt nyegovoga Krisztusa. Ár je doli vr'zeni to'zecz nasi brá-

tov; ki je je t'zo pred Bogom nasim vujdne i vnocsi.

11. I oni szo ga obládali po krvi Ágnečovoj i po rêcsi szvedôstva szvojega; i nej szo milüvali düso szvojo notri do szmrti.

12. Zato veszélte sze nebésza: i, ki vu nyí prebivate. Jajpa prebivajócsim na zemli i na môrji! Ár je doli sztôpo vrág k vám majôcsi veliko szrditoszt, znajôcsi; ka malo vrêmena má.

13. I, gda bi vido te pozoy, ka je vr'zeni na zemlo, naganyao je to 'zeno: stera je porodila szám-cza.

14. Idáni szo toj 'zeni dvê velikoga orla perôti; ka bi letêla vu püscsávo vu meszto szvoje: gde bi sze hránila do vrêmena i vrêmenov, i pô vrêmena, pred líczom kacsé.

15. I vlijála je ta kacsza za toj 'zenôv z vüszto szvoji vodô, liki eden potok; da bi jo tak po bisztro tekôcsem potoki zgrábila.

16. I pomogla je zemla toj 'zeni i odprla je zemla vüszta szvoja i po'zrla je te potok; steroga je pozoy szvoji vüszto vlêjao.

17. I razcsémero sze je te pozoy na to 'zeno i odísao je: da bi vcsino boj sztimi drügimi, kí szo nyé szemena, t'ô je, kí zdr'závajo zapôvidi Bo'ze i májo Jezus Krisztusovo szvedôstvo.

12.13. Tál.

XIII. TÁL.

I. Od szedem gláv i deszét rogôv majôcse môrszke divjácsine, 1-10. II. Od dvá rogá majôcse zemelszke divjácsine, 11-19.

I. 1. **I** szláo szem na môrszkom pêszki.

2. I vido szem z môrja edno divjácsino gori idti: stera je mêla szedem gláv i deszét rogôv, i na nyé rogáj deszét koron i na nyé glaváj je bilô imé preklésztva.

3. I ta divjácsina, stero szem vido, je priszpodobna bila k párduczki, i nyé nogé, liki medveda, i nyé vüszta liki vüszta oroszlánya. I dáo ji je te pozoy zmo'znoszt szvojo i szvoj sztoleczi i veliko oblászt.

4. I vido szem edno z ti gláv nyegovi, liki na szmrt bujto: ali nyé szmrtni vdárecz je zvrácseni. I csüdivala sze je vsza zemla: stera je sla za divjácsinov.

5. I molili szo toga pozoya: kí je dáo oblászt divjácsini. Molili szo i divjácsino govorécsi: sto je priszpodoben k etoj divjácsini? sto szemore vojszküvati'z nyôv?

6. I dána szo ji vüszta gúcsati velika dugoványa i preklésztva: i dána ji je oblászt boj csiniti stirideszét mészeczov i dvá.

7. I odprla je vüszta szvoja na preklínyanye prôti Bôgi: da bi preklínyala imé nyegovo i sztánek nyegov, i vu nébi prebivajôcse.

8. I dáno ji je boj csiniti z timi szvétimi i obládati je: i dána ji je oblászt nad vszákim plemenom i jezikom i národom.

9. I molili jo bode vszi prebivajôcsi na zemli; steri iména szo nej bilá zapíszana vu 'zitka knjagaj toga Ágnezca od zacsétka szvéta bujtoga.

10. Csi sto má vüha: naj poszlüsa.

11. Csi sto drüge vu vôzo szprávla; szám bode sô vu vôzo: csi sto z mecsom vmárja: potrêbno ga je z mecsom vmoriti. Eti je trplivoszt i verati szvéti.

II. 12. I vido szem drügo divjácsino gori idôcso z zemle: stera je mela dvá rogá priszpodobna k ágnezcovimi: i gúcsala je, liki pozoj.

13. I vszo oblászt te prve divjácsine csini pred nyom; i csiní, naj zemla i na nyê prebivajôcsi molijo to prvo divjácsino; stere szmrtni vdárecz je ozdravo.

14. Icsiní znamènya velika tak; da i ogen csini doli idti z nébe na zemlo pred lüdmi.

15. I zapeláva prebivajôcse na zemli po znamènyaj; stera szo ji dána csiniti pred divjácsinov. I velêla je prebivajôcsim na zemli napravíti kèp te divjácsine: stera má vdárecz od mecsa; i o'zivila sze je.

16. I dáno ji je: ka bi düh dála

te divjácsine kèpi tak; naj i gucsi te divjácsine kèp, i csiní; da, kikoli ne bode molili te divjácsine kèp, naj sze vmoríjo.

17. I vcsiní: naj vszákomi má-lomi i velikomi bogátomi i szíromáki i szlobodnyáki i szlugi dá znamènye na nyihovo právo rokô, ali na cselo nyihovo.

18. I naj niscse nemre küpüvati ali odávati: nego, kí má znamènye, ali imé te divjácsine, ali racsún nyé iména.

19. Eti je modrôsz. Kí má pamet: naj zracsúna racsún te divjácsine. Ár je cslovecsi racsún: i racsún nyé je sésztsztô sésztdeszét i sész.

XIV. TÁL.

I. Ágnez na Sionszkaj gori szvojimi nôvo peszen popévajôcsimi, 1-5. II. Dvá angela letécsa, zkoteri eden nazviscsáva Evangeliom, te drügi pa Babilona szpadnenyê. 6-13. III. Od 'zé-tve i brátve. 14-20.

I. 1. **I** vido szem: i Ágnez sztojécsi na Sionszkaj gori i 'z nyim sztô stirideszét i stiri jezero; kí szo meli imé Ocsé nyegovoga napiszano na cseláj szvoji.

2. I csüo szem glász z nebész; liki vno'zino vodé glász, i liki glász velike grmlajcze: i csüo szem glász czitarásov, kí szo czitarálivali szvojimi czitarami.

3. I popéváli szo, liki edno nôvo peszen pred králevszkim

sztôczom i pred timi stirami sztvármi i sztarisimi: i niscse sze je nej mogao navcsiti te peszmí; nego li ti sztô stirideszét stiri jezero; kí szo küpleni od zemlé.

4. Tê szo, kí szo sze z'zenami nej oszkrúnoli; ár szo dévojke. Eti naszledüjo Ágnezca; kama-koli ide. Tê szo küpleni z lüdi, prvotina Bo'za i Ágnezczova.

5. I vu nyihóví vüsztaj je nej nájdéna jálnoszt. Ár szo nevujvlacséni pred králevszkim sztôczom Bo'zim.

II. 6. I vido szem drügoga angela letécsega na szrêdi nebész, kí je meo vekivecsni Evangeliom; ka bi ga nazviscsávao tim prebivajôcsim na zemli i vszemi národi i plemeni i jeziki i lüdsztvi.

7. Govorécsega z velikim glá-szom: bojte sze Bogá i dájte nyemi díko; ár je prisla vóra szôdbe nyegove. I molte ga, kí je napravo nébo i zemlo i môrje i sztüdencze vsze vodé.

8. I eden drügi angel ga je naszledüvao govorécsi: szpadno je, szpadno ja Babilan, to veliko meszto, záto, kâ je szrditoszti vinom, tô je práznosztí szvoje napájalo vsze národe.

9. I te trétji angel je je naszledüvao govorécsi z velikim glá-szom: csi bode sto to divjácsino

molo i nyé kêp i vzeze znamé-nye na cselo szvoje, ali narôko szvojo.

10. I on bode pio z vina szrditoszti Bo'ze; stero je brezi zmé-sanya tocseno vu nyegove szrditoszti pehár; i mantrani bodo vu ognyi i 'zvepli pred szvétimi angelmi i pred Ágnezczom.

11. I din nyihove moke bode gori sô na veki veke: i ne bodo meli gmaha vujdne i vnocsi; kí bodo molili to divjácsino i nyé kêp, i csi sto gori vzeze znamé-nye nyé iména.

12. Eti je trplivoszt ti szvéti. Eti szo: kí zdr'závajo zapôvidi Bo'ze i vero Jezusovo.

13. I csüo szem glász z nebész erkôcsi meni; písi, blá'zeni szo ti mrtvi, kí vu Goszpodni vmé-rajo od vezdásnyega hipa. Zaisztino veli Düh: ka szí pocsinéjo od ôpravicz szvoji; nyihova dela je pa bodo naszledüvala za nyimi.

III. 14. I vido szem: i ovo oblák béli, i na obláki szidécsi priszpodoben k Színi cslovecsemi imajôcsi na glávi szvojoj zlato korôno i vu szvojoj rôki eden osztr szrp.

15. I drügi angel je prisao z czérkvi kricsécsi z velikim glá-szom tomi szidécsemi na obláki: püsztí szrp tvoj i 'zenyaj; ár ti je 'ze prisla vóra, naj 'zenyas;

geto sze je 'ze dozorila zemlé zétva.

16. I vrgao je te szidécsi na obláki szrp szvoj na zemlo: i pözeta je zemla.

17. I drügi angel je vö prisao z czérkvi, stera je vu nébi, imaöcsi i on szrp osztri.

18. I drügi angel je prisao od oltára ki je meo oblászt nad ognjom. I krícsao je z velikim krícsom tomi; ki je te osztri szrp meo govorécsi: püsztí tvoj osztri szrp i poberi grozdje vsze zemlé goricz. Ár sze je 'ze dozorilo nyih grozdje.

19. I vrgao je te angel szvoj szrp na zemlo i pôbrao je vsze goricze te zemlé; i vrgao je je vu te velike szrditoszti Bo'ze presso.

20. I klácsena je ta pressa od zvüna meszta: i krv je sla vö z presse notri do vüzd konyom na jezero sésztszto bi'zájov.

XV. TÁL.

I. Szedem angelov szedmimi 'zlakmi, 1.

II. Kre gla'zenoga mörja Môsesovo peszen popévajöcsi, 2-4. III. Z nebeszke czérkvi vö pridöcsi szedem angelov vzeme szedem koflikov, 5-8.

I. 1. **I** vido szem drügo známénye na nébi veliko i csüdno, szedem angelov: kí szo meli oblászt ti szedem szlédnyi vdárczov. Ár sze je v nyih dokonsala szrditoszt Bo'za.

II. 2. I vido szem, liki edno

gla'zeno mörje z ognjom zmésano. I té, kí szo obládali to divjácsino i nyékép i nyé známénye i nyé iména racsun, vido szem sztojécse pri gla'zenom mörji majöcse czitare Bo'ze.

3. I szpéváli szo peszen Môsesovo szlugo Bo'zega i peszen Ágncézovo govorécsi: velika i csüdna szo dela tvoja Goszpodne Bo'ze vszamogöcsi; pravicsne i isztinszke szo potí tvoje, oh král szvéczov!

4. Sto bi sze te ne bojao, Goszpodne, i dícsó imé tvoje? Ár szí szám szvéti. Ár vszi poganye prído i molili bodo pred tebm; ár szo tvoja szodjenjá vö szkázana.

III. 5. I po tom szem vido: i ovo odprla sze je czérkev sztánka szvedösztvá vu nebészaj.

6. I vö je prislo z czérkvi szedem angelov kí szo meli szedem vdárczov oblászt oblecseni z csísztim i bélím rüsensztkim plátnom i opászani okoli prsz z zlátimi pojászmi.

7. I edna z ti stiraj sztívar je dála tim szedem angelom szedem zláti koflikov: kí szo puni bili z toga na veki veke 'zivöcséga Bogá szrditosztjov.

8. I napunyena je czérkev z dínom od Bo'ze díke i zmo'znoszti nyegove. I niscse je nej mogao notri idívu czérkev: dokecs szo

sze nej szkoncsali ti szedem
vdárczi szedem angelov.

XVI. TÁL.

Od szedem angelov na vö vlijáni szedem koflikov naszledüvajócse velike nevôle.

1. **I** csüo szem veliki glász z czérkvi erkôcsi tím szedemim angelom: idite i vö vlête te Bo'ze szrditoszti koflike na zemlo.

2. I odisao je te prvi i vö je vlejao szvoj koflik na zemlo: i zvr-gao sze je mozoj lagoji i hüdi na lüděj; kí szo meli znamênýe te divjácsine i kí szo nyé kèp molili.

3. I te drügi angel je vö vlejao szvoj koflik na môrje i grátalo je, liki káksega mrtvoga krv; i vszáka 'zivôcsa düsa vu môrji je mrla.

4. I te trétji angel je vö vlejao szvoj koflik vupotoke i sztüdén-csne vodé: i grátale szo krv.

5. I csüo szem vodé angela go-vorécsega: pravicsni szi Go-szpodne, kí szi, kí szi bio, i kí szi szvéti; ka szi eta oszôdo.

6. Ár szo tvoji szvéczov i pro-rokov krv vö vlejali, i krv szi nyim dáo piti: ár szo toga vrê-dni.

7. I csüo szem drügoga od ol-táragovorécsega: zaisztino Go-szpodne Bo'ze vszamogôcsi, i-

16.Tál.

sztinszke i pravicsne szo szôd-be tvoje.

8. I te strti angel je vö vlejao szvoj koflik na szuncze: i dáo nyemi je pecsi lüdi vu ognýi.

9. I pecseni szo lüděj zvelikov vrocšinov i preklínyali szo imé Bo'ze: kí má oblászt nad tèmei vdárczi; i nej szo sze povrnoli, ka bi nyemi diko dáli.

10. I te péti angel je vö vlejao szvoj koflik na te divjácsinesztolécz: i grátalo je nyé králevsztokmicsno. I grizli szo jezikeszvoje od boleznoszti.

11. I preklínyali szo Bogá ne-beszkgoga za volo boleznoszt szvoji i mozôlov szvoji: i nej szo sze povrnoli z dël szvoji.

12. I te sészti angel je vö vlejao szvoj koflik na te veliki potok Eufrates: i vö je poszênola nyegova voda; naj gotova bode pôtkrálom od szuncsenoga zhoda pridôcsim.

13. I vido szem zvüsztpozoja i z vüszte te divjácsine i z vüszte toga krívoga proroka tri necsíszte dühé, priszpodobne k 'zabam, vö idôcse.

14. Ár szo vraj'zi dühovje csi-nécsi znamênýa: kí idejo k zemelszkim kráalom i k czêlomiszvêti; naj je vküp szprávijo na boj onoga velikoga dnéva toga vszamogôcsega Bogá.

15. Ovo, idem, liki tát. Blá'zeni

je on: kí verosztüje i dr'zi szvoj gvant, naj nági ne hodi, i vidi sze szramota nyegova.

16. I vküp je je szpravo name-szto: stero sze zové 'Zidovszki Armageddon.

17. I te szédmi angel je vö vle-jao szvoj koflik na zrák; i zisao je veliki glász z nebészke czér-kvi od králevszkogasztôcza go-vorécsi: vcsinyeno je.

18. I vcsinyeni szo glászove, grmlajcze i blískajncze: i vcsi-nyeno je veliko zemlé gibanye; káksega je nej bilô, od koga máo szo lüdjé bili na zemli, tákse i tak velike zemlé gibanye.

19. I to veliko meszto je na trí tále razíslo: i poganov mészta szo vküp szpadnola. I te veliki Babilon je na pamet prisao pred Bôgom: da bi nyemi dáo pe-hár vina necsemurne szrditoszti szvoje.

20. I vszáki záton je odbê'zao; i goré szo nej nájdene vecs.

21. I velika tocsa, liki talento-va, je sla z nebész na lüdi. I pre-klínyali szo lüdjé Bogá za volo vdárczov tocsé. Ár je nyé vda-recz jáko veliki bio.

XVII. TÁL.

Szôdba te velike kurve I. vu vidényi sze poká'ze Jánosi, 1-6. II. Ocsivesz-no sze nyemi razkladé, 7-18.

I. 1. I prisao je eden z ti sze-dem angelov kí je meo

szedem koflikov; i gúcsao je z menom govorécsi mení: hodi, poká'zem ti szôdbo te velike kur-ve; stera na vnôgi vodáj szidi.

2. Z sterov szo kurválili králo-ve zemelszki i zopójili szo sze 'z nyé práznoszti vinom ti na zemli prebivajôcsi.

3. I odneszao me je vu püscsá-vo v dühi. I vido szem edno 'ze-no szidécso na ednoj erjávoj div-jácsini; stera je puna bila szpre-klínyanya iménami imajôcsa szedem gláv i deszét rogôv.

4. I tá 'zena je oblecsena bila skarlatom i sztafutom i pozla-csena zlátom i z drágim kamé-nyem i z d'zünd'zom, i mêla je zláti pehár vu szvojoj rôki puno-ga z odürnosztni i znecsisztô-csov kurvêstva szvojega.

5. I ne nyé cseli je eto imé mêla pízano; szkrovnoszt, Babilon te veliki, mati kurvêstva i odür-noszti zemlé.

6. I vido szem tó 'zeno pijano od krvi szvéczov i od krvi szve-dokov Jezusovi: i vidôcsi jo csüdivao szem sze z velikim csü-dom.

II. 7. I erkao mi je te angel: zakaj szi sze csüdivao? Jasz ti povêm té 'zené i té divjácsine, stera jo noszi, imajôcsa szedem gláv i deszétrogôv, szkrovnoszt.

8. Ta divjácsina, stero szi vido, je bila, i nega je, i bode gori sla

z prepaszti i odide na pogibel-
noszt. I csüdivali sze bodo ti
prebivajôcsi na zemli (steri imé-
na szo nej píszana vu knige 'zit-
ka od zacsétka szvéta) vidôcsi
to divjácsino, ka je bila, i nega
je, csi gli je.

9. Eti je pamet: stera má mo-
drôsz. Ti szedem gláv je szedem
brigôv; na sterimi szidí ta 'zena.

10. I szedem králov. Pét ji je
szpadnolo i eden jeszte; te drügi
je pa escse nej prisao. I, gda pri-
de, edno malo nyemi je potrêbno
osztánoti.

11. I ta divjácsina, stera je bila
i nega je; i on je te ôszmi i z ti
szédmi je, i na pogibelnoszt ide.

12. I ti deszét rogôv, stere szí
vido, je deszét králov: kí szo
králevszta escse nej vzéli; ali
oblászt, liki králove, edno vöro
z divjácsinov vrét vzemejo.

13. Eti edno stímo májo: izmo-
'znoszt i oblászt szvojo divjácii-
ni dájo.

14. Eti sze bodo z Ágneczom
vojszküvali: i Ágnecz je obláda.
Ár je goszpodé Goszpôd, i krá-
lov Král; i, kí szo 'z nyim, szo
pozváni i odebráni i verni.

15. I ercsé mi: te vodé, stere
szí vido, gde ta kurva szidí, szo
lüdje, i lüdsztvo i národje i je-
ziczke.

16. I ti deszét rogôvje, stere szí
vido na divjácsini, szo oni; kí

odüríjo to kurvo i opisztíjo jo i
do nágoga jo szlicséjo, i nyéme-
szô bodo jeli, i z ognym jo ze-
'zgéjo.

17. Ár nyim je Bôg vu szczá
dáo: naj nyegovo volo csiníjo i
vszi edno volo csiníjo: i králev-
szto szvoje divjácsini dájo do-
kecs sze szpuníjo ricsí Bo'ze.

18. I 'zena, stero szí vido, je to
veliko mesztó: stero má králev-
szto nad zemelszkimi králi.

XVIII. TÁL.

I. Babilona szpadáj, 1-3. II. Nebeszki
glász te verne 'z nyega vö ráta, 4-8.
III. Szvét ga placse, 9-19. IV. Nebé-
sza sze radújo, 20. V. Angel nazvis-
csáva nyegovo vekivecsno pogibel-
noszt, 21-24.

I. 1. **I** po eti vido szem ednoga
angela doli idôcsega z
nebész imajôcsega oblászt veli-
ko: i zemla sze je preszvétíla od
dike nyegove.

2. I krícsao je zevsze môcsi
z velikim glászom govorécsi:
szpadno je, szpadno je Babilon
te veliki; i vsinyen je prebivá-
liscse vragôv i zdr'závanje
vszáksega necsísztoga dühá i
zdr'závanje vszáksega necsísz-
toga i odürnoga fticsa.

3. Ár szo 'z nyé necsemurnoga
kurvéstva vína pilí vszi národ-
je; i králove zemelszki szo 'z
nyôv praznúvali, i tr'zczi zemel-
szkiszó 'z nyénászlobosztí zmo-
'znosztí obogatíli.

II. 4. I csüo szem drügi glász z nebész govorécsi: idte vö 'z nyega, lüdsztvo moje; naj tála ne vzetete vu nyegovi grêhi, i naj ne vzetete 'z nyegovi vdär-czov tál.

5. Ár szo doszégnoli nyegovi grêhi notri do nébe: i szpómeno sze je Bôg z nepravicsnoszt nyegovi.

6. Nazáj nyemi dájte: liki je i ou vám dáo; i podrgacste nyemi szpodrgácsanyem pôleg dela nyegovoga. Pehár, v steroga vám je nalêvao, nalête nyemi ga po dvê gibê.

7. Na keliko sze je odicso i naszlobo: teliko nyemi dájte mők i trplênja 'zalosztí. Ár vuszojem szrczi veli: szidim, liki kralicza, i nej szem vdovicza, i 'zalosztí ne bom vídila.

8. Zátó vu ednom dnévi prído nyegovi vdärcki, szmrt i 'zaloszt i glád i z ognjom sze ze'zge: ár je mocsen Goszpodin Bôg; kí bode ga szôdo.

III. 9. I jôkali sze bodo i trgali nad nyim zemelszki králove; kí szo 'z nyim praznúvali i naszlobúvali: gda bodo vidili din nyegovoga 'zganyá.

10. Ozdalecs sztojécsi za volo sztrahá moke nyegove govorécsi: jaj! jaj! to veliko meszto Babilon, to mocsno meszto; ár je vu ednoj vöri prislaszôdba tvoja

11. I krámarje zemelszki sze bodo jôkali i 'zalosztí nad nyim: ká nyihovoga kráma niscse ne bode vecs kúpüvao.

12. Kráma zláta i szrebra i drágoga kaménja i d'zünd'za i kmenta i skarlata i szvile i tafute i niksí thyinov lész i nikakso poszôdo z szlonovi kôszt, i nikakso poszôdo znaj dragsega liszá i z meda i z 'zeleza i z mramora.

13. I czinamoma i disanya i mászti i kadila, i vína i olija i zemlé i psenicze, i márhe i ovécz i konyôv i kocsühov i têt i dús lüdi.

14. I szád 'zelênja düse tvoje je odísao od tébe, i vsza tücsna i lescsécsa szo odísła od tébe, i vecs je ne nájdes.

15. I krámarje, kí szo z têt tr'zili, ôzdalecs bodo sztáli za volo sztrahá nyegove moke jôkajôcsi i 'zalosztüvajôcsi sze.

16. I govorécsi: jaj! jaj! to veliko meszto, stero je odeto bilô szkmentom i skarlatom i ztafutov i pozlacseno z zlátom i z drágim kaménjem, i z d'zünd'zom. Ár je v ednoj vöri opücseno teliko bogátsztvo.

17. I vszáki ravnács i vsza na ladjajbodôcsavno 'zina i ladjárje, i kikoli na mörji preküpcsüjejo, ôzdalecs szo sztanolí.

18. I krícsali szo vidôcsi din gorênja nyegovoga govorécsi:

18. Tál.

sto je priszpodoben bio k etomi velikomi meszti?

19. I prájh szo metali na glávě szvoje i krícsali szo jocsécsi i plakajôcsi sze govorécsi: jaj! jaj! meszto veliko, vu sterom szo obogatili vszi, ki ládje májo na môrji, z predrágoga kráma nyegovoga, kak je edno vöro opüscseno?

IV. 20. Radüj sze nad nyim néba i ví szvéti Apostolje i proroczke; ár je oszôdo Bôg szôdbó vaso nad nyim.

V. 21. I gori jevzéo eden mocsen angel eden veliki kamen, liki mlinszki; i vrgao ga je vu môrje govorécsi: etak sze szílov vr'ze Babilon to veliko meszto, i ne nájde sze vecs.

22. I glász ti czitarásóv i musikásóv i 'zvegláro v i trombitásóv ne bode vecs csüti vu tebi. I niksi mesterszki cslovik nikse mestrije sze vecs v tebi ne nájde, i mlin-szkoga glásza ne bode vecs v tebi csüti.

23. I szvetloszt szvécese sze ne bode vecs v tebi szvétila: i glász zárocnsnika i zárocnsnicze ne bode vecs csüti. Ár szo tvoji krámarje bilí poglavniczke zemelszki. Ár szo sztvojm czompranyem zapelani vszi národje.

24. I nájdena je v nyem krv pro-rokov i szvéczóv i vszê szpoklani na zemli.

18.19. Tál.

XIX. TÁL.

I. Radoszt ti nebeszki nad Babilona pogibelnosztjov; 1-9. II. Angel sze ne dá moliti, 10. III. Boj krála nebesz-koga, 11 17. IV. Divjacsina sze obláda, 18-21.

I. 1. **I** po eti szem csüo eden veliki glász, liki vnogo lüdsztva vu nébi govorécsega: álleluja, zvelicsanye i díka i postenyé i zmo'znoszt Goszpodni Bôgi nasemi.

2. Ár szo isztinszke i pravicsne szôdbe nyegove: kâ je oszôdo to veliko kurvo, stera je szkvaríla zemlô vu szvojem kurvêstvi i zadomêszto je krv szlugov szvoji vö jo ziszkajôcsi 'z nyé roké.

3. I drügôcs szo erkli: álleluja. Inyé din je gori sô na veki veke.

4. I szpadnoló je ti stiridvajszeti sztárisov i te stiri sztvári, i molili szo Bogá szidécsega na králevszkom sztôczigovorécsi: Amen, álleluja.

5. I prisao je glász od králevszkoga sztôcza govorécsi: hválte Bogá náséga vszi szlugi nyegovi i, ki sze ga bojite, i máli i veliki.

6. I csüo szem, liki vnogo lüdsztva glász, i liki vodé glász, i liki glász mocsne grmlajncze govorécsi: álleluja; ár kralüje Goszpodin Bôg vszamogôcsi.

7. Radüjmo sze i veszélmo sze i dájmo nyemidiko. Ár je prislo

gosztüvanye Ágnectzovo i 'zena nyegova sze je priprávilá.

8. I dáno ji je, naj sze oblicsé z csisztim i lescsécsim kmentom. Árjekment pravicsnoszt ti szvéczov.

9. I ercsé mi: písi; blá'zeni szo, ki szo na vecsérjo Ágnectzovoga gosztüvanya pozváni. I veli mi: ete recsi szo isztinszke Bo'ze recsi.

II. 10. I doli szem szpadno pred nyegovimi nogami: ka bígamolo. I veli mi: vídi, ne vcsíni; i jasz szem z te bom vrét szluga Bo'zi i z bratmi tvojimi, kí majo Jezusovo szvedôsztvó. Bogá moli. Ár Jezusovo szvedôsztvó je Düh prorosztva.

III. 11. I vido szem nébo odprto: i ovo eden béli kony i te szidécsi na nyem sze je zváo veren i isztinszki i vu praviczí szôdi i vu praviczí sze vojszkuje.

12. Ocsí pa nyegove, liki plamén ognya: i na nyegovoj glávi korôn vnogo; imajôcsi imé napiszano; stero jeniscsenej znáo, nego on szám.

13. I oblecseni vu krvnamocsenim gvantom: i zové sze nyegovo imé: Rècs Bo'za.

14. I ta vojszka vu nébinaszledüvala ga je na béli konyé oblecsena z béli m i z csisztim kmentom.

15. I 'z nyegovi vüsztt je zhá-

jao eden osztri mecs; naj bije 'z nyim pogane. I on bode je pászao z 'zeleznov sibov. I on klácsi presso vína zadomescsávanya i szrditoszti toga vszamo-gôcsega Bogá.

16. I má na gvanti i na bedráj szvoji imé napiszano: králov Král i goszpode Goszpôd.

17. I vido szem ednoga angela sztojécsega vu szunczi. I kricsao je z velikím glászom govorécsi vszém fticzam letajôcsim na szrêdi nébe: hodte i szpravte sze vküp na vecsérjo toga velikoga Bogá.

18. Naj jête meszó králov i meszó jezernikov i meszó timocsní i meszó konyôv i ti na nyimi szidécsi i meszó vszé szlobodnyákov i szlugov i máli i veliki.

IV. 19. I vido szem to divjácsino i zemelszke krále, i vojszko nyihovo vküp szprávleno delajôcsó boj z tím na konyi szidécsim i z vojszkôv nyegovov.

20. Izgráblena je ta divjácsina i 'z nyôv te krívi prorok; kí je znamènya csinio pred nyôv; z sterimi je zapelao one: kí szo vzéli znamènya te divjácsine, i kí szo nyé kèp molili: i 'zíviva szta vr'zena obá dvá vu z 'zveplom gorécsega ognya mlako.

21. I ti drügi szo vmorjeni z mecsom; kí je vö sô z toga na konyi szidécséga vüsztt; i vsze

fticze szo sze naszitile 'z nyihovim meszom.

XX. TÁL.

Od I. jezero lét trpécse szobotte ti verni, 1-6. II. Goga i Mágoga, 7-10. III. Szlédnyega szódnyega dnéva, 11-15.

I. 1. **I** vido szem angela doli idôcsega z nebész: ki je meo klücs te prepaszti i veliki lancz vu szvojoj rôki.

2. I zgrabo je toga pozoja, to sztáro kacso, stera je vrág i satan: i zvézao ga je na jezero lét.

3. I vrgao ga je vu prepaszt, i zápro ga je i zapecsato je zvrhka nyega: naj ne zapeláva vecs národe; dokecs sze ne szpuni jezero lét; i po tē ga je potrěbno pá odvézati edno malo vrěmena.

4. I vido szem králevszke sztôcze: i szeli szo szi na nyé; i dána nyim je szôdba. I vido szem düse oni, kim szo glavé odszecsene za volo szvedôsztva Jezusovoga i za volo rêcsi Bo'ze, i kí szo nej molili to divjácsino, niti nyé kêpa: i nej szo vzéli nyé znaměnye na cselo szvoje i na rokô szvojo; i 'ziveli bodo i kralüvali z Krisztusom jezero lét.

5. Ti drügi mrtvi szo sze pa nej o'zivil; dokecs sze je nej szpunilo jezero lét. Eto je to prvo gori sztanenyé.

6. Blá'zeni i szvéti je on; kí má tál vutom prvom gori sztanenyé. Nad tēmi ta drüga szmrt nema

20. Tál.

oblászti: nego bodo popevje Bo'zi i Krisztusovi i kralüvali bodo 'z nyim jezero lét.

II. 7. I, gda sze szpuni jezero lét, odvé'ze sze satan z temnicze szvoje.

8. I vö bodo sô zapelávat poga-ne; ki szo na stiri kikláj zemlé, Goga i Mágoga; da je vküp szprávi na boj: steri racsúna je teliko; liki môrszkoga pészka.

9. I gori szo prisli na sérjavo zemlé: i okôli szo vzéli tábor ti szvéti i to lübéznivo meszto. I doli je prisao ogen od Bogá z nebész: i pô'zro je je.

10. I te vrág, kí je je zapelávao, vr'zen je vu z ognym i zveplom gorécso mlako; gde je ta divjácsina i te krívi prorok: i mantrali sze bodo dén i nôcs na veki veke.

III. 11. I vido szem eden veliki béli králevszki sztolec, i toga szidecsega na nyem: od koga obráza jepobegnola zemla i néba; i nyihovo meszto je vecs nej nájdeno.

12. I vido szem te mrtve, mále i velike sztojécse pred Bogom; i odprte szo knige. I drüge knige szo odprte; stere szo 'zitka knige: i szodjeni szo ti mrtvi z toga; stera szo pizsana vu knigaj, tó je, pôleg dël szvoji.

13. I vö je dalô môrje te mrtve, kí szo v nyem bili; i szmrt i pe-

kel szta vö dalá tüdi te mrtve, kieszo v nyimabíli: i szodjeni je vszáki pôleg dël szvoji.

14. I szmrt i pekel szta vr'zena vu ognjeno mlako. Tá je ta drüga szmrt.

15. I, csi je sto nej nájdeni vu 'zitka knigaj zapíszani, vr'zeni je i on vu to ognjeno mlako.

XXI. TÁL.

Od toga nôvoga Jerusálema I. doli idënya, 1-2. II. Blá'zensztva ti v nyem prebivajöcsi, 3-8. nyegovoga zida, 9-27.

I. 1. **I** vido szem nôvo nébo i nôvo zemlo. Ár je ta prva néba i ta prva zemla prësla, i môrja ja je vecs nej bílô.

2. I jasz Jánosszem vido to szvéto meszto te nôvi Jerusálem doli idöcsi od Bogá z nebész pripráveni', liki zárocsniczo osznáj'zeno mô'zi szvojemi.

II. 3. I csüo szem veliki glász z nebész govorécsi: ovo sztánek Bo'zi je z lüdmí, i prebivao bode 'z nyimi, liki nyihov Bôg.

4. IBôg doli zbríse vsze szkuze 'z nyihovi ôcs: i szmrti vecs ne bode, niti 'zaloszti, niti kricsa, niti boleznoszti vecs ne bode. Ár szo ta prva prësla.

5. I erkao je te szidécsi na králévszkom sztöczi: ovo vsza nôva naprávlam. I ersé mi: písi; ár szo etericsí isztinszke i verne.

6. I erkao mi je: vcsinyeno je.

Jasz szem Alfa i Omega, zacsétek i konecz. Jasz tomi 'zédnomi dâm z sztüdencza te 'zive vodé zobsztom.

7. Ki obláda; vsza bode öroküvao: i jasz nyemi bodem Bôg; i on meni bode szin.

8. Ti bojécsi pa ino neverni i ödürni i lüdomorczo v i práznikov i czomprnikov i bolváncsarov i vszê la'zczov nyihov tál bode vu z ognjom i 'zveplom gorécsoj mlaki; stera je ta drüga szmrt.

9. I prisao je k meni eden z ti szedem angelov, ki szo meli ti szedem koflikov, pune szedmimi poszlédnyimi vdárczi; i gúcsao je z menom govorécsi: hodi, poká'zem ti zárocsniczo 'zeno Ágneczovo.

10. I gori me je neszao na eden veliki i viszíki brêg; i pokazao mi je to veliko meszto te szvéti Jerusálem doli idöcsi z nebész od Bogá.

11. Steri je meo díko Bo'zo; i szvetloszt nyegova je priszpodobna k naj dragsemi kamni, liki jaspis kamni, bliscsécsémi, kako kristal.

12. Meo je pa veliko i visziko zidino, stera je mēla dvanájszetera vráta, i na vrátaj dvanájszet angelov napíszana iména, stera szo toga dvanájszeteroga plemená szinöv Izraelszki iména.

13. Od szuncsenoga hoda szo

21. Tál.

bilá trôja vrâta, od szevra trôja vrâta, od jûga trôja vrâta, od szuncsenoga zâhoda trôja vrâta.

14. I zid toga meszta je meo dvanâjszet fundamentomov; i na nyih iména dvanâjszet Apostolov Ágнецzovi.

15. I ki je z menom gúcsao je meo trszt zláto; ka bi mero to meszto, i vrâta nyegova, i zidino nyegovo.

16. I to meszto je na stiri kikle le'zalo: i dú'zava nyegova je telika, kelika je i sérjava. I zmero je to meszto z trsztom na dvanâjszet jezér bi'zâjov: i nyegova dú'zava i sérjava i vizsína je vsze edna.

17. I zmero je nyegovo zidino na sztô stirideszét i stiri lakti z cslovecsov merov, stera je angelszka.

18. I bilô je zidanye onoga zida, jaspis; meszto pa csiszto zláto priszpodobno k csisztomi gla'zi.

19. I fundamentomovje zida toga meszta szo bili vszáksim drágim kaményem osznâj'zeni. Te prvi fundamentum je bio jaspis, te drûgi zafirus, te trétjikalczedon, te strti smaragdus.

20. Te pétí sardonix, te sészti sardius, te szédmi krizolitus, te ôszmi berillus, te devéti topázius, te deszéti krizoprasus, te ede-

21. 22. Tál.

nâjszeti hiacynthus, te dvanâjszeti amethisztus.

21. I ta dvanâjszetera vrâta szo bilá z dvanâjszet d'zünd'zov. Ár szo vszáka vrâta bilá z ednoga d'zünd'za. I vilicza meszta csiszto zláto, liki szkôsz vidôcsi gla'z.

22. I czérkvi szem v nyem nej vido. Ár je Goszpodin Bôg vszâmogôcsi nyegova czérkev i Ágнецz.

23. I tô meszto ne potrebüje szuncza, niti mészecza: ka bi v nyem szvétíla. Ár Bo'za díka je je preszvétíla, i szkala nyegova je Ágнецz.

24. I ti zvelicsani poganye bodo v nyegovoj szvetloszti hodili: i zemelszki krâlove bodo szvojo díko i postenyé szvoje vu nyé neszli.

25. I vrâta nyegova sze ne zapréjo vujdne: ár nôcsi tam ne bode.

26. I v nye bodo neszli díko i postenyé pogánov.

27. I ne bode slo v nyé nikaj ne-csisztoga i ka odûrnoszt csiní i lá'z: nego li tisztí, ki szo vu 'zit-ka kníge toga Ágнецza zapíszani.

XXII. TÁL.

I. Od nebészkoa paradí'zoma, 1-7. II. Angel sze ne dá moliti, 8-9. III. Vcsenyé od eti szkrovni knig, 10-16. IV. Zaprtek, 17-21.

I. 1. I pokázao mi je eden csiszti potok 'zive vodé

szvetli, liki Krystal, vö idöcsi od králeszkoga sztölcza Bo'ze-ga i Ágnezovoga.

2. Na szrêdi vilicze nyego-ve pa itoga potoka z etoga i z o-voga kraja je 'zitka drêvo, ste-ro prinása dvanájszeteri szád i na vszáki mészecz vö dáva szvoj szád; i lisztje toga drê-va je na zdrávje poganom.

3. I niksega preklésztva vecs ne bode: nego králeszki szto-lecz Bo'zi i Ágnezov bode vu nyem; i nyegovi szlugi bodo nyemi szlű'zili.

4. I vidili bodo obráz nye-gov; i imé nyegovo na cseláj nyihovi bode.

5. I nôcsi tam ne bode; i nej nyim trbê szvêcse i szvet-loszti szuncza. Ár je Goszpö-din Bög preszvécsáva: i kra-lűvali bodo na veki veke.

6. I erkao mi je: ete recsi szo verne i isztinszke. I Gosz-pöd, Bög ti szvéti prorokov, je poszlao angela szvojega ká-zat szlugom szvojom; stera sze na nágli morejo zgoditi.

7. Ovo idem hitro. Blá'zeni je: ki zdr'áva recsi prorokűva-nya eti knig.

II. 8. I Jasz János szem vido eta i csűo. I, gda bi csűo i vi-do, szpadno szem molit pred nogé angela onoga; ki mi je eta kázao.

9. I veli mi: vidi, ne vcsini. Ár szem Jasz z tebom vrét szlű'zbenik Bo'zi i sz prorokmi bratmi tvojimi i zdr'ávajöcsi-mi recsi knig eti. Bogá moli.

III. 10. I veli mi: ne zapecsa-ti recsi prorokűvanya knig eti. Ár je vrêmen blűzi.

11. Ki skoudi, naj skoudi escse; i ki vonya, naj vonya escse; i te pravicsen naj bode escse pravicsnêsi, i te szvéti sze naj escse bole poszveti.

12. I ovo idem hitro, i ná-jem moj je zmenom: naj dâm vszáksemi tak; kak nyegovo delo bode.

13. Jasz szem Alfa i Omega, zacsétek i konecz, te prvi i te szlêdnyi.

14. Blá'zeni szo; ki csinijo zapövedi nyegove: naj bode oblászt nyihova nad 'zitka drê-vom i naj na vráta notri idejo vu meszto.

15. Vönê pa bodo pszi i czomprniczke i prázniczke i lű-domorczi i bolváncsarje i vszi; ki lűbijo i csinijo lá'z.

16. Jasz Jezus szem poszlao angela mojega: ka bi vám eta szvedocso po gmánaj. Jasz szem korén i rod Dávidov, ta szvetla zvêzda zorjánszka.

IV. 17. I Dűh i zárocsnicza velíta: hodi! I, ki csűje, naj velí: hodi! I, ki'zêja, naj prí-

SZVÉTOGA JÁNOSA OZNANOSZT.

de; i, kí scsé, naj szí vze-
vodô 'zitka zobsztom.

18. Ár szvedocsim vszákse-
mi; kí csüje recsí proroküvanya
eti kníg: ka, csi sto kaj pride-
ne k etomi, pridene Bôg na
nyega vsze té vdárcze, kí szo
szpíszani vu eti knigaj.

19. I, csi sto kaj kraj vze-
me od rêcsi kníg etoga proro-
küvanya, vze me Bôg tál nye-

gov od kníg 'zitka, i z toga
szvétoга meszta i z onoga stera
szo pízana vu eti knigaj.

20. Tak veli, kí eta szvedo-
csi: zaisztino; ka hitro pridem.
Amen. Zaisztino prídi Goszpon
Jezus.

21. Miloscsa Goszpodna na-
sega Jezusa Krisztusa zevszêmi
vami. Amen.

Sz. Jánosa Oznanoszti i czêloga Nôvoga Zákona.

K O N E C Z.

K N I G E

'ZOLTÁRSZKE.

SZLOVENCSENE

PO

TERPLÁN SÁNDORI,

PŰCZONSKOM FARARI.

V KÖSZEGI, 1848.

Stampane z sztroskom i píszkmi Reichard Károla i Szinov.

WINE

NOT A RISK.

SALE OF

PO

TERPILIN SANDORI

PERMANENTLY

7 MONSIEUR 1848

WINE & SPIRITS & LIQUORS & BEVERAGES & CIGARETTES & TOBACCO

KNIGE 'ZOLTÁRSZKE.

I. 'ZOLTÁR.

Blá'zensztvo ti pobo'zni, kastiga ti hüdi.

Blá'zen je on mô'z, kí nehodi po tanácsi ti neverni, i na sztezi grěsnikov nesztóji i na sztôlczí spotlivczov neszedi.

2. Nego vu Právdi Jehove má radosz szvojo, i od Násztave nyegove szí premisláva dén i nôcs.

3. Té je, liki drěvo pri járkí poszadjeno, stero prineszé szád szvoj, vu szvojem vrěmeni, stero ga lísztje nepověhne, i vsze kakoli de csinío, szrecsno bode.

4. Nej tak ti neverni, nego szo, kak plevé, stero vöter raztori.

5. Záto neobsztóji jo ti neverni vu szôdbi, ni grěsniczí vu obcsini ti pravicsni.

6. Ár zná Goszpôd sztezo ti pravicsni, ali pôti ti neverni veszne.

II. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od vecsnoga králevszta Bo'zega.

Zaka besznějo poganye, i lüdsztvo zaka miszli zobsztójna?

2. Vküp sztáplajo králi zemelszki, i poglavárje tanács dr'zijo

med szebom, prôti Goszpodni i prôti Krisztusi nyegvomi.

3. Raztrgajmo nyí vezala, vřzmo z szébe nyih járem.

4. Te bívajôcsi vu Nėbi je oszmejé, Goszpôd je ospota.

5. Teda nyim bode gúcsao vu szrdi szvojem, i vu necsamurnosztí szvojoj je sztrási.

6. Jasz szem szí pa namazao Krála mojega nad Sionom, szvétov gorov mojov.

7. Vöpověm nazveszcseno meni szkoncsanye Goszpodna: Moj szin szí tí, Jasz szem te dnesz porôdo.

8. Proszi me i dam ti pogane za ôrok, i krajine zemlé tebi na ládanye.

9. Razmlátis je z 'zeleznov síbov, i razdrobís, kak poszôdo csrepnyeno.

10. Zdá tak, Králi, pametüjte, i ví, szodczí zemlé, dájte sze povcsiti!

11. Szlű'zte Goszpodni vu sztráhi, i radüjte sze z trepetanyem.

12. Kűsüjte Színá, da sze nera-szrdi, i nevesznetena pôti vasoj; ár sze nyega szrd szkoro pode-

'zgé. Blá'zeni szo vszi, ki sze vu nyem vüpajo.

III. 'ZOLTÁR.

Molítev i tróšt Dávida próti preganсарom.

1. Dávida 'Zoltár, gda je bê'zao pred Absalomom, szinom szvojim.

2. **G**oszpodne, kak vnogo je moji nepriátelov! Prevnôgi szo sztanoli nad méne.

3. Prevnôgi právijo od moje düse: Nikse obrambe nema vu Bôgi. Selah.

4. Ali ti Goszpodne szí zászloba moja, kí me odicsis, i zviszis glávo mojo.

5. Glaszno szem zezávao Goszpodna, i poszlühno me je z szvoje szvéte gore. Selah.

6. Doli szí lé'zem, i zaszpim, i gori sze prebüdim; ár Jehovah obráni mené.

7. Nebojím sze vnogo jezér lüdsztva, stero na vsze kraje oblè'ze próti meni.

8. Sztani Goszpodne! zdr'zi me, Bôg moj; ár ti zbijes za licze vsze moje protivnike, i zobé ti neverni szpoteres.

9. Pri Goszpodni je obramba; nad lüdsztvom tvojim blagoszlov tvoj. Selah.

IV. 'ZOLTÁR.

Tróšt próti zvisenoszti deczé Szvéta.

1. 'Zoltár Dávida k naprêszpévanyi na Neginot.

3.4.5. 'Zolt.

2. **G**da te bom zezávao, poszlühni me Bôg práviche moje, tróštaj me vu 'zuskoszti; bojdi meni milosztiven, iposzlühni molítev mojo.

3. Szinôvje cslovecsi, kak dugo de ospotávana dika moja? zaka lübite márna, i máte radi la'zi? Selah.

4. Szpoznajte bole, kak csüdno vodi Jehovah szvoje odebráne; Bôg me poszlühne gda bom ga zezávao.

5. Szrdte sze ali negrêste, zgovárjajte szí z vasim szrczom na poszteli vasoj, ali bojdite v míri. Selah.

6. Áldüjte áldove praviche, i vüpajte sze vu Goszpodni.

7. Vnôgi právijo: Sto nam szká'ze gda dobro? — Ali ti Goszpodne pozdigni nad nami szvetloszt licza tvojeja.

8. Razveszelis szrcze moje bole, kak csi bi oni rávno zsziljom i mostom obiljávali.

9. Zednim szí i vu míri lé'zem i zaszpím, ár mi li ti Goszpodne szam dásbátrivno prebiválicse.

V. 'ZOLTÁR.

Molítev za Czerkev próti krivím vucsetelom.

1. 'Zoltár Dávida k naprêszpévanyi i na Nekilot.

2. **G**oszpodne, szlísaj recsí moje, pazi na mészli moje.

3. Kebzűj na glász krícsanya mojega, Král i Bôg moj, gda te zezávam.

4. Goszpodne rano poszlühni glász moj, predevszêm sze pred tébe scsém szprávlati, i scseküvati.

5. Ár szi tí nê Bôg, komi bi sze nevernoszt dopádnola, nede prebívao pri tebi te hűdi.

6. Zvisávezi neobsztójíjo pred ocsmí tvojimi, odűrjával vsze csinécse neprávdenoszt.

7. Pogübís la'zce; krvi'zelni i jálni szo gnűsz pred Goszpodnom.

8. Jasz pa po vno'zinoszti dobrôte tvoje sao bodem vu Hi'zo tvojo, nanízim sze vu tvojoj szvétoj Czérkvi, vu sztráhi tvojem.

9. Goszpodne vodi me vu pravíci tvojoj, za volo protivníkov moji; ravnaj pred menom pôt tvojo.

10. Ár nega vu nyí vűsztaj sztanovitoszti, znôtra vu nyíh je zlocsasztnoszt: odprti grob je nyí grlo, z jezikom szvojm jálnogucsíjo.

11. Oszôdi nyé, Bôg, da odpádnejo od namenývanya szvoje-ga: razplôdi je za volo vno'zine zlocsasztnoszt nyíhove, ár sze boríjo prôti tebi.

12. Naj sze radűjejo vszi vűpa-jôcsi vu tebi; naj vekoma szpê-

vajo, ké tí bránis; naj bodo veszéli vu tebi kí tvoje Imélűbijo.

13. Ár tí Goszpodne, blagoszlovis toga pravicsnoga, z miloszcsov, kak zászlobov obvzemes nyega.

VI. 'ZOLTÁR.

Pokôre molitev za zdrávje tēla i dűse.

1. 'Zoltár Dávída na Neginot oszem sztrűn.

2. **O** Goszpodne nekáraj me vu szrdi tvojem, nescsukaj me vune samurnosztí tvojoj.

3. Szmilűj sze nad menom, Goszpodne; ár szem odnemogao; zvrácsi me Goszpodne, ár szo sze zbontale kôsztí moje.

4. I dűsa moja je krôto zburkana. Ah tí Goszpodne! kak dugo?

5. Navrni sze, Goszpodne, rêsi dűso mojo; oszlôbodi me za volo szmilenosztí tvoje.

6. Ár sze vu szmrti neszpomínajo z tébe; sto te vu pékli dícsi?

7. Obtrűdo szem vu zdűhávanaj moji; perém vszo nôcs posztelo mojo; z szkuzami mocsam lego mojo.

8. Prepadno mi je obráz moj od'zalosztí, i obsztarao za volo vszê protivníkov moji.

9. Odídte od méne, vszi csinécse neprávdenoszt; ár je Goszpôd szlísao glász placsa mojega.

10. Poszlűhno je Goszpôd mojo prosnyo; molítev mojo je Goszpôd gorívzéo.

11. Vszi moji nepriátelje sze naj krôto szrame'zljüejo, i sztr-sznejö, názdrt sze naj sztirajo i oszramôtijo hitro.

VII. 'ZOLTÁR.

Molítev za obrambo toga pravicsnoga dugoványa.

1. Dávida nedu'znoszt, od stere je szpévao Goszpodni za volo rècsi Kúsa Jeminitera.

2. **V**u tebi sze vü pam moj Goszpodne Bo'ze! oszlôbodi me od vszê moji pregancsarov, ino me rèsi.

3. Da nevneszêjo, kak orosz-lán, düse moje, i neraztrgajo je, brezi obránitela.

4. Goszpodne, Bôg moj, csi szem etak csinío, i krivicza je vu rokáj moji;

5. Csi szem z hüdím plácsao tomi zlo'znomi z menom; ali szem szlêkao protivníke moje vnêmar.

6. Naj szí pregánya protivník düso mojo, popádne i na zemlo szklácsi 'zitek moj, ino vu práh zakopa díko mojo. Selah.

7. Sztani gori, Goszpodne, vu szrdi tvojem, podigni sze nad besznôcsov protivníkov moji, i posztavi me vu csészt, stero szí meni zapovedao.

8. Da sze vno'zine pá kre tébe vküp. szprávijo, zátö sze pá vu viszikosztí szká'zi.

7.8. 'Zolt.

9. Goszpôd bode szôdo lüd-sztvo. Szôdi mené Goszpodne, pôleg moje pravicze, i nedú'znosztí moje.

10. Fundaj hüdôbo ti neverni, pokrêpi toga pravicsnoga, kí szí szrczá i obíszti zgrüntávajôcsi Bôg pravicsen.

11. Zászloba moja je Bôg, kí oszlobodí pobo'zná szrczá.

12. Bôg je toga pravicsnoga szodecz, i zmo'zen Bôg, kí sze vszákdn protí.

13. Csi sze nescsejo povrnôti ti neverni, brüszí mecs szvoj, ná-tégne lok i czíla.

14. I gori polo'zi szmrtnesztrelé; sztrêle szvoje je szpravo na vöszkoncsanye.

15. Ovo, ete hüdö má vu mízslaj, nemír szprávla, i lá'z küha.

16. On jamo kopa, i szkopa jo; ali szam szpádne vu jamo, to szkopano.

17. Príde csin nyegov na glavô nyemi, i preksenoszt nyegova na temen nyegovo.

18. Dícsö bom Goszpodna za volo nyegove pravicze; 'zoltáre bom szpévao Iméni visnyega Bôga.

VIII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusovoga Králevsztva, trplénja i díke.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi na Githith.

2. **G**oszpodne, Ravnitel nas, kak odicseno je Imé tvoje, po czêloj zemli; ár sze tebi hvála dáva vu nebészaj.

3. Po vüsztaj ti málicski ino czeczajôcsi grüntao szi szi zmo'znoszt, za volo tvoji nepriátelov, da bi potro protivníka i zadomeszcsávcza.

4. Gda vídim nébo, ròk tvoji delo; mészecz i zvêzde, stereszi tí sztvôro, etak szi miszlim.

5. Ka je cslovek, kâ sze szpominas 'z nyega? iszin cslovecsi, kâ ga prigledávas?

6. Csi szi ga gli malo mênsega nihao od angelov; dönok szi ga z dikov i postenyom korunüvao.

7. Goszpôda szi ga posztavo nad ròk tvoji delom; vsze szi podvrgao pod nogé nyegove.

8. Ovczé i vsze 'zivino, escse i vsze zvirje.

9. Fticze nebeszke, i ribe môr-szke, i ka vu môrji plava.

10. Jehovah, tí Goszpôd nas, kak odicseno je Imé tvoje po vszoy zemli.

IX. 'ZOLTÁR.

Hválna peszem za vzéto obládnoszt nad nepriátelom.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi od te lêpe mladézni.

2. **D**icso bom Goszpodna z czêloga szrczá, vö bodem gücsao vsza csüda tvoja.

3. Radüjem sze, ino sze jáko

veszelim vu tebi: szpêvao bom Iméni tvojem i oh Visesnyi!

4. Za tó, ka szi nazâpognao protivníke moje, oni szo szpókapali ino prêšli pred tebom.

5. Tí szi mojo právdo ino dugóvanye vö szpelao; szedis na thróni, szodecz pravicsen.

6. Pokáráo szi pogane, pogübo te neverne; nyí imé szi doli zbri-szao na vsze vek i veke.

7. Mecsi nepriátelov je konec na veke; varasé nyihove szi razvrgao; prêsao je szpômenek nyihov 'z nyimi.

8. Goszpôd pa osztáne na veke; On je szvoy sztolec k szôdbi pripravo.

9. I on de szôdo szvét po pravici: i bode národe prav ravnao.

10. I Goszpôd de toga obô'zanoga dika, edna obramba v hipi nevôle.

11. Zato sze vu tebi vüpajo, kí imé tvoje znájo; ár neosztávis oni kí iscsejo tebé, Goszpodne!

12. Szpêvajte Goszpodní v Si-oni prebívajôcsemi: oznanyüjte med lüdsztvom dela nyegova.

13. Ár vöziscse nyíh krv, 'z nyíh sze szpomené; nepozábi kricsanya ti vbôgi.

14. Szmilüj sze meni Goszpodne, glédaj nevoló mojo med ödürjávczi, kí me vöftrgnes z vrát te szmrti.

15. Dapreszámnam vszo hválo tvojo med vrátami cséri Sion-szke: da sze veszelim vu zvelicsanyi tvojem.

16. Vtonyeni szo poganye v jamo, stero szo szkopali: vu mre'zi, stero szo nalekli, szo zgráblene nogé nyihove.

17. Szpoznaní je Goszpôd vu vcsinyenôj szôdbi szvojoj, z delom rôk szvoji szo zamre'zeni ti neverni, na szpômenek. Selah.

18. Ah da bi sze ti neverni v grob zmetali, vszi poganye, kí sze z Bôga szpozábíjo!

19. Ár nede pozábleni na veke te vbôgi, i vûpanye ti nevolnisze nezgúbí na veke.

20. Sztani Goszpodne, da ne-bodo premágali mrtelni: naj sze oszôdíjo vszi poganye pred liczom tvojim.

21. Dáj nyim, Goszpodne, sztráh, naj szpoznajo poganye, kê szo lûdjé. Selah.

X. 'ZOLTÁR.

Molitev prôti nepriátelom Czérkvi.

Goszpodne, zaka tak daleko sztojís? sze szkrívas vu hí-pi sztiszkávana?

2. Vu zvisenoszti te neveren pregánya nevoláke, naj sze zgrábíjo vu mre'zaj, stere zmislávajo.

3. Ár sze te neveren hváli z hotlivosztjov szvojoj; szkôpi blagoszlávla szam szebé, i szramoti Goszpodna.

9.10. 'Zolt.

4. Te neveren je tak gízdav i szrdít, ka níkoga neprestíma; vu vszê szvoji zdühaj za Bôga nemára.

5. K mantri je on na vszê szvoji sztezáj, dalecs szo od nyega szôdbe tvoje, fücse na vsze protivníke szvoje.

6. Ercsé vu szrczi szvojem: nigdár nepodlé'zem, od národa do národov bom brez nevôle.

7. Vûszta nyegova szo puna z preklésztvom, z jálnosztjov, i vkanyüvanyem; pod jezíkom nyegovim je nemír i nepriátel-sztvo.

8. Szedí vu predvori sûtavczov, na csataj vmorí nedú'znoga; ocsi nyegove za nevolákom czílajo.

9. Zaszedjáva na csataj, líki oroslán, vu lûknyi, nasztregáva na porob szíromáka; porobi ga, gda ga zapleté vu zanke szvoje.

10. Razklácsi sze, doli sze vr'ze, i szpádne po szíli nyegovoj vszáki nevolák.

11. Govorí vu szvojem szrczi: Bôg je pozábo, szkrío je obráz szvoj, nebode vido toga vecs na veke.

12. Sztani Goszpodne Bo'ze, zviszi ramo tvojo, neszpozábí sze z szíromákov.

13. Zaka právi te neveren preklésztvo na Bôga, tak erkôcs vu

szrczi szvojem, kâ ti negenes za tô?

14. Tí vsza vídis; ár glédas ne- volo i sztiszkávanye, naj plácsas z ramov tvojoj: te vbôgi je tebi preporocsen, tí szi szirôt pomo- csnik.

15. Vlomi ramo neverníka, i poiscsi to hûdo, i nenáide sze zlocsasztoszt nyegova nigdár vecs.

16. Goszpôd je Král nesztano- ma, i na vsze veke: poganye mo- rejo prêdtti z zemlé nyegove.

17. Tí, Goszpodne, szlísas 'ze- lène nevolákov; szrcze nyího- vo je gvûsno, kâ vûha tvoja keb- zûjo na nyé.

18. Da tí praviczó szpoznas szir- ôtám i nevolákom, naj vecs szir- le nedela cslovek z zemle vzéti.

XI. 'ZOLTÁR.

Trôst prôti protivníkom je vu vûpazni na Bôga.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê- vanyi.

Vu Goszpodni sze jasz vûpam.

Kakda právite dûsi mojoj, naj leti na goré vase, liki fticsek?

2. Ár ovo ti nevernínategûjejo lok, i sztrêle szvoje naleküjejo na tetivo, szkrivomá sztrêlajo te pravicsne.

3. Oni razvr'zejo i grünt; ka tak more pravicsen opraviti?

4. Goszpôd je vu szvétoj Czer- kvi szvojoj. Goszpodna thron je

na nébi: nyegove ocsí vídijo: i nyega ozmicze vardêvajo sziní cslovecse.

5. Goszpôd szkûszi toga pra- vicsnoga, toga nevernoga i kri- viczo lûbca odûrjáva dûh nye- gov.

6. On na te neverne dá de'zd'zi- ti 'zarjo, ogen, i'zveplo; i vihér szlápov, za tál pehára nyego- voga.

7. Ár je pravicsen Goszpôd, i lûbi praviczó; obráz nyegov, gléda ná tô, ka je prav.

XII. 'ZOLTÁR.

Molítev za obdr'zánye toga máloga se- rega po Rêcsi Bo'zój.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpê- vanyi z oszem sztrünami.

2. **P**omágaj Goszpodne! ti szvéti szo na malo pri- sli; ár je malo ti verni med szin- mi cslovecsimi.

3. Eden z drûgim márna gúcsi, z jálnimi vûsztami, i z dvôjega szrczá vcsíjo.

4. Goszpodne, sztrêbi vö vszo szkazlivoszt, i jezik gizdavo gu- csécsi.

5. Kí právijo: z nasim jezikom bomo premágali, mámo lampe, sto je nas goszpôd.

6. Za volo opûscsávanya nevo- lákov, za volo zdühávanya szir- omákov, 'ze sztánem, veli Go- szpôd; szká'zem pomôcs, têm, kí sze grlijo.

7. Rêcs Goszpodna je csísztá, kak ocsísceseno szrebro vu csre-pnyenoj poszôdi, ocsísceseno szedemkrát.

8. Tí Goszpodne zdr'zi nyé; obari je od národa etoga vekoma.

9. Okôlivrat je vsze puno hûdobnyákov, gda zaman lûdjémed szinmi cslovecsemi ládajo.

XIII. 'ZOLTÁR.

Molitev vu tú'znoszti i sztiszkávanyi szrcza.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. **G**oszpodne! kak dugo sze scsês z méne vszega-vêcs szpozábíti? kak dugo bos szkrívao licze tvoje pred menom?

3. Kak dugo bom sze sztarao vu dûsi mojoj, i britkoszt méo vu szrczi mojem dugo? Kak dugo de sze pozdigávao nad menom nepriátel moj?

4. Zgledni sze i poszlühni me, o Goszpodne Bo'ze! Preszvêti ocsi moje, da nezaszpím vu szmrta.

5. Da sze nehváli nepriátel moj, kâ bi me premogao, i protivníci sze neradüjejo, kâ bi podlégao.

6. Jasz sze pa vü pam vu szmilenoszti tvojoj: veszelí sze szrcze moje vu pomôcsi tvojoj.

13.14.15.'Zolt.

Szpêvao bodem Goszpodni, kâ telko dobra csini z menom.

XIV. 'ZOLTÁR.

Návuk od pokvarjenoszti csloveka i pomôcsi.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

Te blázni právi vu szrczi szvojem: nega Bogá. Nej szo oni k nicsemi, i gnûsz szo z szvojim hotênym; nega ga, kí bi dobrocsinio.

2. Goszpôd gléda z Nébe na szini cslovecse, da bi vido, jeli jeszte rázumen, kí bi iszkao Bogá.

3. Ali vszi szo odsztôpili, vszi szo sztühnoli; nega ga, kí bi dobrocsinio, nega ni ednoga.

4. Nescse ni eden ti hûdi dêlnikov toga szpoznati, kí jêjo lûdsztvo moje, kak dabi krüh jeli; Goszpodna pa neszpominajo?

5. Tam sze sztrsznejo z bojaznov. Bôg je z odvêtkom tí pravi-csni.

6. Tanács nevoláka ospotávate; ali Bôg je vü pazen nyegova.

7. O dabi sze dála pomôcsi Izraeli z Siona, i Goszpôd bi nazâ szpela lûdsztvo szvoje z vôle! Veszelí bi sze Jákob, jáko bisze radüvao Izrael.

XV. 'ZOLTÁR.

Ti verni oszlobodjénye.

1. Dávida 'Zoltár.

Gospodne, sto bode prebívao
vu Satori tvojem? Sto bode
sztao na tvojoj szvétoj gori?

2. Kí nepokárano hodi, i pravi-
czo csiní; i kí isztino gucsi z
szrcza szvojega.

3. Kí neogrízáva z jezikom
szvojim, necsiní bli'znyemi kri-
vicze i spota nedèva na bli'znye-
ga szvojega.

4. Kí nemára za neverníke, ali
postúje te bogábojécse, i kabli-
'znyemi priszégne, sz kvárom
zdr'zí.

5. Kí szvoji pènez na u'zoro ne-
dáva, i mite nejemlé pròti nedú-
'znomi. Kí tò csiní, negene sze
vö na veke!

XVI. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusovoga trplè-
nya i gorisztanènya.

1. Zláta peszem Dávida.

Vari me Bôg! ár sze jasz vu
tebi vüпам.

2. Erkao szem Goszpodni: Tí
szi moj Goszpòd, za tvojo volo
morem trpeti.

3. Za tí szvéti volo, kí szo na
zemli, i za volo ti odicseni; vu
ki je vsze dopádnennyé moje.

4. Povnò'zajo sze nyim nevòle
kí sze k tühím nagnejo. Nescsem
nyi pítnoga áldova z krvjov ál-
düvati, ni nyi iména vu vüsza
moja vzéti.

5. Goszpòd je dèl mojga tála i

moj pehár. Tí obarjes örocsino
mojo.

6. Sorsmoj mi je szpadno z vu-
godnim tálom, lêpi örok mi je
dáni.

7. Blagoszlávlam Goszpodna,
kí mi je tanács dao; takáj i v no-
csi kárajó mené obíszti moje.

8. Pred ocsmí mam Goszpodna
vszeszkôz, ár mí je kre dèszne
moje, naj sze negenem.

9. Zátó sze veszeli szrcze moje,
i veszéla je díka moja; escse pa
i tèlo moje bode bátrívno pocsí-
valo.

10. Ár nenihás düse moje vu
pekli niti nedás tvojem szvéto-
mi viditi szprhnenya.

11. Oznanis mi sztezo 'zitka;
pred liczom tvojim je veszélja
obilnoszt, i nászladnoszt kre
dèszne tvoje na veke.

XVII. 'ZOLTÁR.

Prosnya za zdrav návuk i szvéto 'zi-
vlènye.

1. Dávida prosnya.

Poszlühni, Goszpodne pravi-
csnoszt, szlisaj krícsanye
moje: vrni vüha k molitvam mo-
jim, brez' jálnoszt bodòcsim.

2. Pred liczom tvojim sze naj
szòdba moja szkoncsáva, ocsi
tvoje naj glédajo na praviczo.

3. Tí szküsávas szrcze moje,
priglédnes me v nocsí, i varde-
nes, i ocsisztis, i nenáides nika.

15.16.17.'Zolt.

Jasz szem vu szebi goridjao, naj vüsšta moja nezmenkajo.

4. Z sztráni dël cslovecsi: po rêcsi vüszt tvoji sze varjem pôti lûdomorczo.

5. Zdr'zi hodbo moja na sztezaj tvoji, da nevkleknejo sztopaji moji.

6. Jasz k tebi kricsím, ár me ti Bôg moj poszlühnes; nagni k meni vûha tvoja, poszlühni recsi moje.

7. Szká'zi vö csüdno szmile-noszt tvojo, Oszloboditel vszê vu tebi sze vûpajôcsi, nad onimi, ki sze prôti dësznoj tvojoj posztáv-lajo.

8. Obari me, liki jaboki vu ôki: vu szénczi perôt tvoji szkríj mené.

9. Prôti nevernim, kí me doli zaprávlajo; prôti nepriátelom mojim, kí szo ze vsze sztráni o-kôli nasztanoli düso moja.

10. Nyí tücsava sze je szêla; z vüsztami napihnyena gucsíjo.

11. Na sztopnyáj nasi szo nasz 'ze oblegli; ocsi szvoje obrácsa-jo, da bi nász szklacsili na zemlo.

12. Rávno, kak orozslán, vdér-jatí 'zelejôcsi, i kak mládi orozslán szedécsi vu lûknyaj.

13. Sztani, Goszpodne, prehíti lîcze nyegovo, ino ga obládaj: rêsi vö düso moja z mecsom tvo-jim.

14. Od lûdi me oszlôbodi z ra-
17.18. 'Zolt.

mov tvojoj, Goszpodne; od lû-di szvêta, ké tál je vu 'zitki, i kém z kincsom napunis trbüh nyihov; kí májo deczé po vôli, i kí prevecs nihájo málicskim szvojim.

15. Jasz bom pa vu praviczí glédao lîcze tvoje, zadovolim sze, gda sze prebûdim z obrázom tvojim.

XVIII. 'ZOLTÁR.

Zahválna peszem za dobrôte Bo'ze.

1. K naprêszpêvanyi 'Zoltár Dávida, szlugo Bo'zega, kí je szpêvao Goszpodni recsí peszmi ete, vu dnévi, gda je nyega Goszpod oszlôbodo z rôk nepriáte-lov nyegovi, náime z rôk Saula.

2. **I** erkao je. Zszrcza te jáko lûbim, Goszpodne môcs moja!

3. Goszpodne, pecsína moja, grád moj, i Oszloboditel moj, Bôg, moja hramba, vu kom sze jasz vûpam, zászloba moja, i rôg zvelicsanya mojega, i obramba moja.

4. Hvalécs szem zezávao Goszpodna; tak szem rêseni od ne-priátelov moji.

5. Ár szo me obvzelá vezala szmrti, ino potoczi Beliálszki szo me presztrasili.

6. Vezala pekla szo me obvzelá, i mecsi szmrti szo me premogli.

7. Vu 'zukosztí szem zezávao

Gospodna, i kricsao szem k Bôgi mojemi; szlísao je glász moj od szvoje szvéte Czérkvi, i krics moj je prisao pred vüha nyegova.

8. Zemla sze je gíbala ino trôszila, i fundamentomi gôr szo sze gíbali i trepetali, gda sze je razszrdo.

9. Din je sao z nôsza nyegovoga, 'zgajôcsi ogen z vüszte nyegovi, i 'zerjáo vôgelje od nyega.

10. I nagno je nébo, i doli je sao, i mrák je bio pod nogami nyegovimi.

11. I nesen je na Kerubimi, i leto je nesení na perotáj vötra.

12. Sator nyegov je oblecseni bio v kmicsne, i csrne gôszte obláke, v steri je szkriti bio.

13. Od bliszcsave pred nyim szo obláczke razegnáni, med tocsôv i 'zarjávím vôgeljom.

14. I Gospôd je grúmío vu nébi, i te Visesnyi je dao glász szvoj z tocsôv i bliszkom.

15. Sztrélao je sztrèle szvoje, razsüro je je, i dao je krôto bliszkatí i zburkao je je.

16. I szkázale szo sze de'zd'zevne plohe, i odkriti szo fundamentomi zemle, Gospodne, od tvojea káranya, od szape ino pihanya nôsza tvojea.

17. Poszlao je z viszíne i gori me je príjao, i vö me je potégno z veliki vöd.

18. Vö me je ftrgno zmo'zno-

mi nepriáteli mojemi, i odürjáv-czom mojim, geto szo od méne zmo'znési bili.

19. Ki szo me premogli vu dnévi pogübeli moje; ali Gospôd je bio podpora moja.

20. I vö me je pelao na presztor; vö me je ftrgno: ár je dopádnenyé méo vu meni.

21. Gospôd mi je dobro csinio pôleg pravicsnoszti moje: plácsao mi je pôleg csisztôcse rôk moji.

22. Ár sze dr'zim pôti Gospodnove, i nej szem pregrêso prôti Bôgi mojemi.

23. Ár vsze nyegove szôdbe pred ocsmí mojimi mam: i nevr'zem od szébe zapôved nyegovi.

24. Nego szem nepokárani pred nyim, i varjem sze grêha.

25. Zátó mi placsóje Gospôd pôleg pravicze moje, pôleg csisztôcserôk moji pred ocsmí nyegovimi.

26. Tim szvétim szí szvéti, i tim pobo'zním, pobo'zen;

27. Tim csisztím szí csisztí; i tomi preobrnyenomi preobrnyen.

28. Ár lüdsztví nevolnómi tí zmore: i ocsi zviseni znízis.

29. Ár Tí preszvétis szvécsó mojo. Gospôd, moj Bôg preszvecsáva temnoszt mojo.

30. Ár z tehom jasz vojszko

razbíjem; i z mojim Bôgom prêk zída szkocsim.

31. Bo'zepoti szo nepokárane: Rêcs Goszpodna je ocsiszcsena. On je zászlobavszêm, kí sze vu nyem yûpajo.

32. Ár sto je Bôg, zvüna Goszpodna? ali pecsina zvöna Bôga?

33. Bôg me je opászao z mocsjôv, i poti moje csini nepokárane.

34. Csiní nogé moje, kako jele-na: na viszikoszt mojo posztávi mené.

35. On vucsi rokô mojo bojüvati, i vcsi ramo mojo brunczeni lok natégnoti.

36. I dás mi zászlobo zvelicsanya, i dészna tvoja me podpéra; i znizanye tvoje zviszi mené.

37. Rázsüris sztopáje moje pod menom, naj gle'zni moji nevkle-knejo.

38. Püsztim sze za nepriátelmi mojimi, i zgrábim je, ni sze nepovrném, dokecs ji neszpoko-lem.

39. Razdrobim je, da mi prôti nesztánejo; morejo mi pod nogé szpádnóti.

40. Opáses me z mocsjôv k bojüvanyi; posztávlajôcse nad mé-ne pod méne zmecses.

41. V bêgsztiras nepriátele mo-je, da vö sztrêbim odürjávce moje.

18. 'Zolt.

42. Krícsali bodo, ali nede pomocsníka; k Goszpodni, ali neposzlühne ji.

43. Scsém je rasztepszti, kak práh pred vötrom, i szklacsiti, kak blato na czeszti.

44. Oszlobodis me od togabor-livoga lüdsztva; denes me za glávo med poganmi: lüdsztvo, steroga szem nêznao, mi szlû-ziti má.

45. Kak me zaszlísi, me bôgalo bode; otroczi tühénczov do sze mi prilizávali.

46. Decza tühénczov pomenká i trepetala de vu vezálji szvo-jem.

47. 'Zivé Goszpôd, i blagosz-lovlena bojdi pecsina moja! Naj sze zvisáva Bôg zvelicsanya mo-jega!

48. Bôg, kí mi dá zadomeszcsávanye, i v sztráh vzeme lüdsztvo pod menom!

49. Kí menérêsi od nepriátelov moji! Tí me zviszis nad onimi, ki sze prôti meni posztávlajo: zmores me od krivicsnoga mô-za.

50. Zátó bom te vadlúvao med poganmi, o Goszpodne, ino szpê-vao iméni tvojemi.

51. Kí szvojemi Králi veliko blá'zensztvo vö szka'züje, i csini szmilenoszt namázanomi szvo-jemi, Dávidi, i szemeni nyegovo-mi, na veke.

XIX. 'ZOLTÁR.

Návuk od Krisztusa, nyegove Rêcsi i práve pokôre.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. **N**ebésza glászijo diko Bo'zo, i krepkoszt nébe nazveszcsáva rôk nyegovi delo.

3. Eden dén právi tomi drügomí, i ta edna nôcs glászi tô toj drügoj.

4. Negarêcsini govorênya, gde sze nyí glász csüo nebi.

5. Nyí rüm tá leti po vszê dr'zélaj, i recsi nyihove na koncze szvétá. On je szunczi sztánek zgotovo vu nyí.

6. I ono vözhája, liki 'zenin, z kámre szvoje: veszeli sze, kak jünak na bêtanye po pôti szvoj.

7. Ono gori zide na ednom krájinêbe, i be'zi okôli do onoga isztoga kraja, i nika neosztáne szkrito pred toplôcsov nyegovov.

8. Právda Goszpodna je popolna, csrsztvo csiní düso: Goszpodna szvedosztvo je sztánovito, i môdre csiní te prôszte.

9. Szkoncsanya Goszpodna szo práva, irazveszeljo szrcze: zápôvedi Goszpodna szo szvetle, i preszvêtijó ocsi.

10. Bojazen Goszpodna je csíszta, i osztáne na veke: szôdbe

Goszpodna szo isztinszke i pravicsne vszegavêcs.

11. Dragsa od zláta, i vnogo csisztoga zláta; i szlájša od méda i szatovja méda.

12. I szluga tvojsze po nyí preszvêti; vu nyí zdr'zavanyi je veliki nájem.

13. Sto zná kelikokrát szfali? odpüsztí mi i te szkrivne grêhe.

14. Obari szlugo tvojega i od ti zviseni, najneládajo nad menom; tak bom nepokárani i csíszti od vnogo grêhov.

15. Naj sze dopádne tebi govorênye vüszti moji, i miszli szrcza mojega pred tebm, Goszpodne, pecsína moja i Odküpitel moj!

XX. 'ZOLTÁR.

Molítev podlo'zanczov za visno oblászt szvojo.

1. Dávida 'Zoltár k napreszpêvanyi.

2. **P**oszlühni te Goszpôd vu nevôli tvojoj, obari te imé Bôga jákobovoga.

3. Posli ti pomôcs od Szvetine szvoje, dájti môcs z Siona.

4. Naj sze szpomenéze vszê áldovov tvoji, i tücsen vcsíni 'zgáni áldov tvojs. Selah.

5. Dáj on tebi pôleg szrcza tvojega, i szpuni vsze 'zelênye tvoje.

6. Radüvali sze bomo pomôcsi tvojoj, i vu iméni Bôga nasega zásztave noszili. Dopuni Bôg vsze prosnye tvoje.

7. Zdâ vëm, kâ pomága Bôg namázanoga szvojega, kâ odgovorí nyemi z szvétí nebész szvoji: zmo'zna dêszna nyegova zmore.

8. Eti vu kôlaj, ovi vu konyej, mi sze pa bomo hválili vu iméni Goszpodna Bogá nasega.

9. Oni szo szünyeni, ino szpadnoli, mi pa sztojimo, i podpéraní obsztojimo.

10. Goszpodne pomágaj! Král, poszlühni nász, vu dnévi gda te bomo zezávali.

XXI. 'ZOLTÁR.

Krisztusa obládnoszt nad nepriátelmi.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi.

2. **G**oszpodne! Král sze radüje vu tvojoj môcsi, i kak jáko veszéli je nad pomocsjov tvojoj.

3. Dopunis nyemi 'zelênye szrca nyegovoga: vüszť nyegovi prosnye nyemi neodpovês. Selah.

4. Ár ga ti blagoszlovís z lèpim blagoszlovom: na glávo nyemi deneskorôno z nájbôgsegazláta.

5. 'Zítek szi je proszo od tébe, i ti szi podú'zao nyemi dnéve na vek i veke.

6. Vnôga je hvála nyegova nad pomocsjôv tvojoj, diko i postenyé denes na nyega.

7. Ár ga ti vcsinís blagoszlovlenoga na veke: ti ga veszelís z veszéljom lícza tvojega.

21.22.'Zolt.

8. Ár sze Král vüpa vu Goszpodni; záto po miloszcsi Visenyega obsztoji.

9. Rôka tvoja náide vszte tvoje nepriátele: dêszna tvoja odürjávcze tvoje.

10. Vcsinís je, liki ognjeno pécs vu vrêmeni szrda tvojega: Goszpôd je po'zré vu necsamúrnosztí szvojoj; poczera je ogen.

11. Preprávis szád nyihov z zemle: i szemen nyihovo z szinov cslovecsi.

12. Ár szo nakanili prôti tebi hüdo: namenýávali szo zlocsasztgnoszt, i nej szo naprêprisli.

13. Ár je tí na pobêg szťiras: z lokom tvojim bos prôti obrázi nyihovomi czílao.

14. Goszpodne, pozdigni sze vu tvojoj môcsi, i szpéváli bomo tebi, i zvisávali zmo'znoszt tvojo.

XXII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusovoga trplénja i odícensosztí.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi, od jelena, steri sze rano pregánya.

2. **B**ôg moj, Bôg moj! zaka szi me osztavo? Jasz kricsím, ali pomôcs moja je daleko.

3. O moj Bôg! kricsím cseresz dnéva, i neodgovoris: i cseresz nôcsi; ali nega mi vtisanya.

4. Ali ti szi szvétí, prebívajôcsi med hválmi Izraela.

5. Zátó szo sze vu tebi vüpalí ocsáczí nasi: vüpali szo sze i oszlôbodo szi je.

6. K tebi szo krícsali i rêseni szo: na tébe szo sze szlonili, i nej szo oszramôteni.

7. Jasz szem pa csrv i nej cslovek: spot csloveka, ino zavr'zek lüdi.

8. Vszi vidôcsi mené me spôtajo, oszmejavajo sze, i csobe na enkraj vlecséjo, i kívajo z glavámi.

9. Vüpao sze je vu Goszpodni, naj ga zmága, i oszlobodí, csi dopádnenyé má nad nyim.

10. Ár szi me tí vöszpelao z utrobe; dao mi vüpazen na prszaj materé moje.

11. Na tébe szem vövr'zen z utrobe materé moje: tí szi mi Bôg moj od utrobe materé moje.

12. Nebojdi dalecs od méne, ár je sztiszkávanye blüzi, i nega pomocsnika.

13. Vnogo bikôv me je okôli vzelô, mocsni jünczi szo me obdali.

14. Odpérajó prôti meni grla szvoja, liki prászkajôcsi i erjüjôcsi oroszlán.

15. Liki voda szem vövlejárni, razkálane szo vsze kôszti moje: szrcze moje sze je kak vöszk, raztôpílo vu téli mojem.

16. Vö je preszênola môcs moja, kak csrepnya, i jezik moj sze je zgrabo na nébo vüszt moji, i tí mené polo'zis vu práh szmrti.

17. Ár szo me pszi okôli obvzéli, i tí hûdi sereg me je obdao: prelüknyali szo roké moje, i nogé moje.

18. Lêhko precstém vsze kôszti moje: oni me pa vídijo i glédajo z radosztjov.

19. Raztálali szo szi med szebom gvant moj, i na szüknyo mojo szo sors vrgli.

20. Tí zátó, Goszpodne, nebojdi dalecs: o môcs moja, híti mi na pomôcs.

21. Oszlôbodi od mecsa düso mojo; szamoszt mojo od pész.

22. Vtrgni me z grla oroszlána, i oszlôbodi me od roglôv ednoroglicz.

23. Nazveszcsávao bom Imé tvoje bratom mojim, i na szrédi vu szprávicsi bom ti szpévao.

24. Kí sze bojíte Goszpodna, hválte nyega: csészti nyega vsze szemen Jákoa: boj sze nyega vsze szemen Izraela.

25. Ár je nej odüro ni zavrgao nevôle szirmáka, niti je nej szkrio licza szvojega pred nyim; nego gda je krícsao k nyemi, poszlühno ga je.

26. Tebé scsém csesztiti vu velikoj obcsini: plácsam oblübe

moje pred onimi, kí sze ga bo-
jijo.

27. Jeli bodo ti vbôgi, ino sze
naszitijo; dicsili ga bode isz-
kajôcsi nyega. 'Zivelo bodo va-
se szrcze na veke.

28. Szpominali sze bodo, ino
sze vrnéjo k Goszpodni vszi
krají zemle: i molila ga bodo
vsza pokolénja poganov.

29. Ár je Goszpodnovo krá-
levsztvo, i on goszpodûje med
poganmi.

30. Jeli do i hválili bodo vszi
tücsni zemle: poklekali bodo
pred nyim vszi le'zécsi vu prá-
hi; i kí düse szvoje nemrejo
pri 'zitki zdr'zati.

31. Méo bode szemen, stero
de nyemi szlû'zilo, od Goszpo-
dna sze bode predgalo od roda
do roda.

32. Prídejo, kí bodo glászili
praviczó nyegovo, lüdsztvi rod-
jenomi, záto, kâ je eta csinío.

XXIII. 'ZOLTÁR.

Krisztus nas dober pasztér.

1. Dávida 'Zoltár.

Goszpôd je moj pasztér, ni-
ka mi nezmenka.

2. Po zelénój trávi paszé me-
né, i k hladnim vodam me pela.

3. Raszhladí düso mojo; vodi
me po právoj pôti, za volo imé-
na szvojega.

4. I csi bi hodo po szmrí kmi-
csni dolê, nebojim sze neszre-

22.23.24.'Zolt.

cse: ár szí tí pri meni, palicza
i siba tvoja me trôstajo.

5. Priprávlas mi sztól pred lí-
czom mojim, pred nepriátelmi
mojimi: namá'zes z oliom glá-
vo mojo, i natácsas pehár moj.

6. Dobrôta i szmilenoszt bodo
z menom vsze dní 'zitka moje-
ga: pocsívao bom vu hi'zi Gosz-
podna mojega vsze dní.

XXIV. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusa Krála dike.

1. 'Zoltár Dávida.

Goszpodna je zemla i nyé pu-
noszt, sürína zemle i kana
nyé prebiva.

2. On jo je pri môrji grüntao
i pri vodáj potrdo.

3. Sto poide na goro Gosz-
podna? Sto bode sztao na nye-
govom szvétom meszti?

4. Kí má nedû'zne roké, csi-
szto szrcze: kí neobrácsa düse
szvoje k márnosztí, i krívo ne-
priszéga.

5. On zadobi blagoszlov od
Goszpodna, i pravicsnoszt od
Bôga zvelicsitela szvojega.

6. Eto je rod, iszkajôcsi nye-
ga, iszkajôcsi licze tvoje, Já-
kob. Selah.

7. Odprite sze, vráta, navel-
czi, i dveri szvéta visziko, da
notri poide Král dike.

8. Sto je té Král dike? —
Goszpôd mocsen i zmo'zen, Go-
szpôd zmo'zen vu boji.

9. Odprite sze vráta navelczi, i dveri szvétá visziko, da notri poide Král dike!

10. Sto je te' Král dike? Goszpôd, Bôg seregôv, on je Král dike! Selah.

XXV. 'ZOLTÁR.

Molítev za Bo'ze ravnyane, miloszcso, i ohrambo.

1. Dávida ('Zoltár).

K tebi pozdigávam, Goszpodne, dűso mojo.

2. Bôg moj, vu tebi sze vűpam, naj sze neoszramotim; da sze nehválijo nad menom nepriátelje moji.

3. Ár ni eden neszpádne v szramôto, ki sze na tébe szloni; ali na spot morejo príditi ti zaman zametávczí.

4. Goszpodne, poká'zi mi poti tvoje, vcsi me na szteze tvoje.

5. Vodi me vu isztini tvojoj, i vcsi me jo, ár szi ti Bôg zvelicsanya mojega, na tébe jaz glédam vszákden.

6. Szpômeni sze z szmilenosztí tvoje, Goszpodne, i z miloszcse tvoje, stera je od vek do veka.

7. Neszpômeni sze z grêhov mladosztí moje, i presztopenya mojega; za volo milosztí tvoje sze szpômeni z méne, i za volo dobrôte tvoje, Goszpodne.

8. Dober je Goszpôd i veren, záto vcsi grêsnike na pôti.

9. Vodi te ponízne vu szôdbi, i vucsi te krotke na pôt szvojo.

10. Vsze poti Goszpodna szoszmilenosztí, i isztina, tim zdrávájôcsim závezek nyegov i szvedosztvo nyegovo.

11. Za volo iména tvojega, Goszpodne, odpűszti pregresênya moja, csi szo gli velika.

12. Sto je mô'z, bojécsi sze Goszpodna? On nyemi bode kázao te náj lepse szteze.

13. Dűsa nyegova bode vu dobrom prebívála, i szemen nyegovo bode ôrokűvalo zemlo.

14. Szkrovnoszt Goszpodna je med nyega bojécsimi; i závezek szvoj nyim oznani on.

15. Ocsi moje nesztanoma glédajo Goszpodna: On vő potégne nogé moje z mre'ze.

16. Zgledni sze na méne, i szmilűj sze nad menom, ár szem vu szamosztí i nevolák.

17. Britkoszt dűse moje sze je povnô'zala, záto me oszlóbodi z sztiszkávanya mojega.

18. Glédaj nevoló i 'zukosztí mojo, i doli zbrisi vsze grêhe moje.

19. Vidi nepriátele moje, kak szo sze povnô'zali, i z krivim odűrjávanyem odűrjávajo mené.

20. Vari dűso mojo, i oszlóbodi me, i nedáj mi vu szramôto szpádnoti, ár sze vu tebi vűpam.

21. Nedú'znoszt i pravicza me obarje; ár sze na tébe szlonim.

22. Bôg rêsi Izraela ze vsze pogübeli nyegove!

XXVI. 'ZOLTÁR.

Prosnya za oszlobodjênye nedú'znoszt.

1. Dávida ('Zoltár).

Szôdi mi praviczô Goszpodne, ár szem nedú'zno 'zivo. Jasz sze na Goszpodna zavüpam, i nej szem nesztálen.

2. Vardeni me Goszpodne, ino me szküszí, prebrodi obíszti moje, i szrcze moje.

3. Ár dobrôta tvoja je pred ocsmí mojimi, i vu isztini tvojoj hodim.

4. Neszedim z lüdmí márnimi: nemam obsinsztva z jálnimi.

5. Odürjávam szpráviscse hüdobnyákov, i z nevernimi neszedim.

6. Vu nedú'znosztí perém roké moje: k oltári tvojemi sze dr'zim, Goszpodne.

7. Da szlisam glász tvoje hvále, i nazveszcsávam vsza csüda tvoja.

8. Goszpodne, lübím prebiváiscse hi'ze tvoje, i meszto prebitka tvoje Csészti.

9. Nefundaj düse moje z grêsnikmi, ali z krvi'zelnimi 'zitka mojga.

10. Vu kí rokáj je zlocsaszt-noszt: i dêszna nyihova z mítov napunyena.

26.27. 'Zolt.

11. Jasz bom pa 'zivo vu nedú'znosztí; oszlôbodi me, i boj mi milosztíven.

12. Nôga moja rávno hodi. — Vu szpráviscsi bom dícsô Goszpodna.

XXVII. 'ZOLTÁR.

Trôst i veszeljé vu Bôgi i vu nyegovoj Rêcsi.

1. Dávida ('Zoltár).

Goszpôd je poszvêt moj, i zve-licsanye moje, koga bi sze bojao? — Goszpôd je môcs'zitka mojga, pred kim bi sze mi grozilo?

2. Zátó, gda sze ti hüdi na méne szünejo, da bi jeli têlo moje, nepriátelje moji i protivniczi moji szamí poletíjo i szpádnejo.

3. Csi me vojszka oblé'ze, dônok sze nezbojí szrcze moje: csi sze pobüdí boj prôti meni, na nyega sze zaniham.

4. Edno szem proszo od Goszpodna, i tô bí rad méo, da bi mogao vu Goszpodna Hi'zi osztánoti vsze dní 'zitka mojega, i glédati nászladno csészti bo'zo i hoditi vu Czerkev nyegovo.

5. Ár me zakríva vu szvojoj hüti v hüdom dnévi, on me szkri-vno szkrije vu Satori szvojem, i na pecsini me zviszi.

6. I zviszi glavo mojo nad protivnikmi mojimi, kí szo okôli méne; naj áldüjem vu Satori nyegovom áldov hvále: peszem

i 'zoltáre bom szpêvao Goszpodni.

7. Goszpodne szlisaj glász moj, gda bom kricsao, szmilűj sze nad menom, i poszlűhni me.

8. Moje szrcze pred tébe dr'zi povelènyetvoje: iscsiteliczemoje! Licze tvoje iszczsem Goszpodne!

9. Neszkrij obráza tvojega pred menom, neodvr'zi vu szrdi tvojem szlugo tvojega, ár szi ti pomôcs moja: neodvr'zi, ni neosztavi me, Bôg, zvelicsanye moje.

10. Ár me je osztavo ocsa moj i mati moja, ali Goszpôd me je gori prijao.

11. Vucsi me, Goszpodne, pôt tvojo, i vodi me po sztezi praviczte tvoje, za volo nepriátelov moji

12. Nedáj me na volo nepriátelov moji, ár szo sztanolí prôti meni krívi szvedoczi, i kriviczo mi delajo neszrámmo.

13. Jasz pa verjem zaviditi dobrôto Goszpodna vu dr'zéli ti živôcsi.

14. Csákaj Goszpodna; boj csrsztvi, i nevczagljivo szrcze tvoje, i szloni sze na Goszpodna.

XXVIII. 'ZOLTÁR.

Prosnya prôti jálnim lűdém.

1. Dávída 'Zoltár.

Gda k tebi kricsím, Goszpodne, pecsína moja, neműcsi; da tí mucsavsi jasz neposztánem rávno, kak kí v grob idejo.

2. Poszlűhni glász prosnyemoje, gda te zezávam, i gda podígavam roké moje k szvétoj viszíni tvojoj.

3. Nevlêcsi me vö z neverniki, i hűdodêlnikmi, kí priaznivo gucsíjo z blíznyimi szvojimi, i hűdôba je vu szrczi nyíhovom.

4. Dáj nyim pôleg dela nyíhovoga, i pôleg hűdôbe hotènya nyíhovoga: pôleg dêl rôk nyíhovi nyim plácsaj, povrni nyim, ka szo priszlűzili.

5. Ár nepazijo na dela Goszpodnova, i na dela rôk nyego-
vi; záto je doli potere, i nede nyí gori czimprao.

6. Blázen je Bôg, ká je po szlűhno glász prosnye moje.

7. Goszpôd je môcs moja, i zászloba moja vu nyem sze je vűpalo szrcze moje, i zmogao mi je, i veszelí sze szrcze moje, i hválo bom nyemi z peszmov mojov.

8. Goszpôd je nyi môcs; On je ta môcs, stera szvojemi namázanomi pomága.

9. Vari lűdsztvo tvoje, i blagoszlovi ôrok tvoj, i pászi je, zviszi je na veke.

XXIX. 'ZOLTÁR.

Od grumlénja rêcsi bo'ze.

1. Dávida 'Zoltár.

Prinásajte Goszpodni, vi zmo-
'zni, prinásajte Goszpodni
csészt i môcs.

2. Prinásajte Goszpodnicsészt
Iména nyegovoga: nanízte sze
pred Goszpodnom vu szvétoj
ôpravi.

3. Glász Goszpodna nad voda-
mi; Bôg velike dike grumi,
Goszpôd nad vodami velikimi.

4. Glász Goszpodna ide vumô-
csi, glász Goszpodna ide odí-
cseno.

5. Glász Goszpodna zlámlé
czedrovje: dolizlámlé Goszpôd
czedrose Libanona.

6. I csini, da szkácsejo, kak
tele, Libanona i Siriona, kak
mládoga szamorôgcza.

7. Glász Goszpodna szêka, kak
ognyeni plamén.

8. Glász Goszpodna sztrási pü-
sztino: sztrási Goszpôd Kádes
püszcsávo.

9. Glász Goszpodna k plodi
priszili szrné, i ogôli goszcsé. I
vu nyegovoj czérkvi vszáki
nyemi hválo dáva.

10. Goszpôd je potop püszto.
I Goszpôd osztáne Král naveke.

11. Goszpôd dá môcs lüdsztvi
szvojemi: Goszpôd blagoszlo-
vi lüdsztvo szvoje vu míri.

29.30. 'Zolt.

XXX. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za Bo'zo dobrôto vu kri'zi
i nevôli.

1. 'Zoltár k szpêvanyi poszve-
csüvanya hi'ze Dávidove.

2. **Z**visávam te Goszpodne,
ká szi me zviszo, i nej
szi obészelo protivníkov moji
nad menom.

3. Goszpodne, Bôg moj, gda
szem k tebi krícsao, zdr'zao szi
me.

4. Goszpodne, vö szi szpelao
z pekla düso mojo; tí szi me v
'zitki zdr'zao, gda szo drügi v
pekel poisli.

5. Szpêvajte Goszpodni, vi
szvéti nyegovi; hválte i zvisá-
vajte szvesztvo nyegovo.

6. Ár szrdnyegov li megnyenye
trpi, vu 'zitki je dopádnnyenye
nyegovo; do vecséra je placš
i zaütra veszélje.

7. Jasz szem pa velo, gda mi
je dobro bilô: nigdár vecs ne-
podl'ézem.

8. Ár, Goszpodne, pôleg tvo-
jega dopádnnyenya szi tí mojo go-
ro potrdo; gda szi pa szkrio lí-
cze tvoje, presztraso szem sze.

9. K tebi bom krícsao, Gosz-
podne, i Bôgi bom sze molo.

10. Ka za dobicsek je z moje
krvi, csi doli sztôpim vu jamo?
Jeli te bode csesztio práh? jeli
bode glászo vernoszt tvojo?

11. Szlisaj, Goszpodne, i szmi-

lűj sze nad menom : Goszpodne bojdi pomocsnik moj !

12. Tí szi mi moj plac na veszelo szpěvanye preměno : szlěkao szi 'zakel moj, ino szi me z veszeljom opászao.

13. Naj tebi hválo szpěva di-ka moja, ni nemucsi. Goszpodne, moj Bôg, hválo te bodem na veke.

XXXI. 'ZOLTÁR.

Vűpanye v niksoj nevôli nedá vu szramôto szpádnoti.

1. Dávda 'Zoltár k naprěszpěvanyi.

2. **V**u tebi sze vűpam, Goszpodne, nedáj mi vu szramôto szpádnoti na veke : oszlôbodi me po pravicsnoszti tvojoj.

3. Nagni k meni vűha tvoja, oszlôbodi me : bojdi mi mocna pecsina, i grád, da me zdr'zis.

4. Ár szi tí pecsina moja, i grád moj; za volo iměna tvoje me vodi i ravnaj.

5. Vö me szpelaj z mre'ze stereo szo mi nalekli, ár szi ti mocs moja.

6. Vu rôke tvoje porocsím dűh moj, ár szi me tí odkűpo, Goszpodne, Bôg veren !

7. Odűrjávam one, kí naszledűjo tadanke marnoszti ; jasz sze pa vűpam vu Goszpodni.

8. Jasz sze veszelim i radűjem nad tvojev dobrôtov, kâ sze

zglédnes na trplěnya moja, i szpoznas dűso mojo vu nevôli.

9. I nepűsztís me vu rôke nepriátela, nego posztavís nogě moje na presztôri.

10. Szmilűj sze nad menom Goszpodne, ár szem vu sztiskávanyi : prepadno je obráz moj od 'zukoszti, dűsa moja i tělo moje.

11. Doli je vzéo od tú'znoszti 'zitek moj, i dűsa od zdűhávanja : oszláblena je mocs moja od pregresěnya mojega, i kôszi moje szo zadrevenele.

12. Vszêm protivnikom szem spot, náime szôszedom mojim, i sztrasilo znanczom mojim ; kí me vídijo na czeszti, be'zijo pred menom.

13. Pozáblen szem vu szrezi lűdi, kak mrtev : vcsinyen szem, liki zavr'zena poszôda.

14. Ár morem csűti pszűvanya vnôgi, i sztrásenye ze vsze sztráni, gda tanács dr'zijo med szebom prôti meni : dűso mojo vö sztrěbiti szopijo.

15. Jasz sze pa vutebi vűpam, Goszpodne, i ercsém : tí szi mi Bôg moj.

16. Vu rokaj tvoji szo vrěmena moja, oszlôbodi me z rôk nepriátelov i pregancsarov moji.

17. Preszvěti licze tvoje nad szlugom tvojim : zdr'zi me za volo dobrôte tvoje.

18. Goszpodne nedáj mi v szramoto szpádnoti, ár tebé zezávam. Ti neverni naj v szramoto prídejo, i obnêmijo v pekli.

19. Naj obnêmijo jálna vûszta, gucsécsa prôti pravicsnomi okorno, z gízdosztjov i zametávanyem.

20. Kak velika je dobrotivnoszt tvoja, stero szi odlôcsom, kí sze te bojíjo! o, ká szi csinó vu tebi sze vûpajôcsim, pred szinmí cslovecsimi.

21. Tí je szkrijes vu szkriwnoszt lícza tvojega pred truczom csloveka: szkrijes je vu Satori pred drá'zd'zenyom jezikov.

22. Hválen bojdí Goszpôd, ár mi je szkázao csûdno dobrôto szvojo na krepkom meszti.

23. Jasz szem toti erkao vu czaganyi mojem: odvr'zen szem od ôcsi tvoji, ali ti szi poszlhno glász prosnye moje, gda szem te zezávao.

24. Lûbte Goszpodna, vszi szvétí nyegovi. Obarje Goszpôd te verne, i nazâ plácsa bogato tim gízdávim.

25. Bojdte szrcsni i neczaglivi, vszi csákajôcsi Goszpodna.

XXXII. 'ZOLTÁR.

Od szpravicsanya.

1. Dávidov Návuk.

Blá'zen, komi szo odpûszcse-ne neprávdenosztí, i kim szo zakriti grêhi.

31.32. 'Zolt.

2. Blá'zen on mô'z, komi notri neracsúna Goszpôd grêha, vu koga dûhi nega jálnosztí.

3. Gda szem je stéo zamucsati, zadrevenele szo kôsztí moje od vszákdenésnyega jávkanya.

4. Ár me je dén i nôcs te'zila rôka tvoja, da je vloga v meni vszêhnola, liki szûhava v leti. Selah.

5. Zátó tí vadlûjem grêhe moje, i neprávdenosztí moje ne-szkrivam. Erkao szem: Vadlûvao bom Goszpodni grêhe moje. I ti szi odpûszto bin grêha mojega. Selah.

6. Za tô sze ti bodo molili vszi szvétí, vu prilicsnom vrêmeni, da gda velike povôdni prídejo, nyí ednoga nedoszégnejo.

7. Tí szi obramba moja, od sztíszkávanya obarjes mené, i z szpêvanyem obládnosztí me obdarûjes. Selah.

8. Rázumnoga te vcsiním, i navcsím te pôt, stero más hoditi: scsém te z mojima ocsama voditi.

9. Nebojdte liki kony i mula, steri szo brez' rázuma, steri csobe sze z vûzdov i brozdámi zavrêti morejo, csi sze ládati nedájo.

10. Te neveren vnogo boleznoszt má, ali toga vûpajôcsiga vu Goszpodni obvzeme miloszc-sa nyegova.

11. Radŭjte sze vu Goszpodni; veszéli bojdte, pravicsni, i szpévajte vszi, kí szte právoga szrczá.

XXXIII. 'ZOLTÁR.

Szrcza radoszt je vu hváli dobrôt Bo'zi.

1. **R**adŭjte sze vu Goszpodni, ví pravicsni! Ti pravicsni sze dosztája hvála.

2. Hválte Goszpodna z hárfami: szpévajte nyemi na deszét sztrün 'Zoltári.

3. Szpévajte nyemi peszem nôvo: dobro, glaszo igrajte z czinkanyem.

4. Ár je Goszpodna Rècs práva, i vsze nyegovo delo vu isztini.

5. On lŭbi szmilenoszt i praviczó: puna je zemla miloszcse goszpodnove.

6. Po Rècsi Goszpodna szo sztvorjena nebésza, i po dŭhi vŭszt nyegovi vesz nyí sereg.

7. On vkŭp správi, liki vu vrêcsa vodé môrja, i vesiní prepaszt kincsno kámro.

8. Vesz szvét sze boj Goszpodna: szaszi sze pred nyim vsze bivajócse na zemli.

9. Ár On je erkao, i zgôdilo sze je: On je zapovedao i nasztanolo je.

10. Goszpôd na niko szprávi tanács poganov, i potere lŭdsztva miszli.

11. Ali Goszpodna tanács osztáne na veke, miszli szrcza nyegovoga od národov do národov.

12. Blá'zen on národ, komi je Goszpôd Bôg nyegov, lŭdsztvo stero, szí je za ôrok odébrao.

13. Z nebész glêda Goszpôd, i vídi vsze sziní cslovecse.

14. Z prebiváliscsa sztôlcza szvojega glêda vsze prebivajócse na zemli.

15. Kí je sztvôro szrcze vszákoga nyí, i zná vsza dela nyíhova.

16. Neprebíva Král v bátrivnoszti po vno'zini vojszké, te zmo'zen sze nerêsi po velikoj môcsi szvojoj.

17. Konyí nezmorejó, ni nyí velika mócs neoszlobodí.

18. Ovo, ocsi Goszpodnove szo nad timi bôgabojécsimi, i csakajôcsimi miloszcso nyegovo.

19. Na resênje dŭs nyíhovi od szmrti, i o'zívávanye nyí vu gládi.

20. Zátó sze vŭpa dŭsa nasa vu Goszpodni, pomôcs i zászloba nasa je On.

21. Ár sze vu nyem radŭje szrcze nase: i zavŭpamo sze na szvéto imé nyegovo.

22. Bojdi nad nami miloszcza tvoja, Goszpodne, liki szmo sze vu tebi vŭpali.

XXXIV. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za bo'zo lübézen.

1. Dávida 'Zoltár, gda je pre-mêno obráz szvoj pred Abime-lekom, kí ga je od szébe odga-nyao, ino odísao.

2. **B**lagoszlávlao bom Gosz-podna vszigidár: dú'zna hvála nyegva bode vu vüsztaj moji.

3. Vu Goszpodni sze bode zvi-sávála düsa moja, ka ti vbôgi szlísali, ino sze radüvali bodejo.

4. Dícste Goszpodna z menom vréd, i vszi vküp zvisávajmo imé nyegovo.

5. Iszkao szem Goszpodna, i on mi je odgôvoro, i oszlôbo-do me je od vszega sztrahá mo-jega.

6. Kí na nyega glédajo, ino sze k nyemi dr'zijo, oni lícze sze neoszramoti.

7. Ete vbôgi je krícsao, i po-szlühno ga je Goszpôd, i vö ga je zmogao zevszê nevôl.

8. Angel Goszpodnov, kak voj-szka oblê'ze okôli tê, kí sze ga bojjo, i oszlobodí je

9. Szküszte i vidte, kak pri-jázniví je Goszpôd; blá'zen je on mô'z, kí sze vu nyem vüpa.

10. Bojte sze Goszpodna, ví szvétí nyegovi; ár nemajo nik-sega zmenkanya, kí sze ga bo-jjjo.

34. 'Zolt.

11. Ti mládi oroszlánye bodo sztrádali, i gladüvali; ali tim, kí Goszpodna iscsejo, nezmen-ka niksa dobrôta.

12. Poidte decza, poszlühsajte mené, navcsim vász bogáboja-zen.

13. Sto je, kí 'zelej 'zítek? Sto bi rad méo dobre dní?

14. Vari jezik od hüdoga, i lampe tvoje naj negucsíjo jál-noszt.

15. Ogni sze hüdoga, i csíni dobro: iscsi mír i vgányaj ga.

16. Ocsi Goszpodnove szo nad timi pravicsnimi i vüha nyego-va na nyí molítev kebzüjejo.

17. Obráz Goszpodnov je pa prôti hüdó csinécsm; naj doli zbríse szpômenek nyihov z zemle.

18. Kricsíjo eti, i Goszpôd je csüje, i oszlobodí je ze vszê ne-vôl nyíhovi.

19. Blüzi je Goszpôd onim, kí szo potrtoğa szrczá, i pomága onim, kí szo potrtoğa düha.

20. Te pravicsen doszta nevôle má, ali Goszpôd ga zevszega vö zmöre.

21. Mentüje nyemi vsze nye-gove kôszti, da sze ni edna 'z nyí nesztere.

22. Toga nepobo'znoga vmo-rí neszreca, i odürjávczom to-ga pravicsnoga osztáne bín nyí-hov.

23. Goszpôd odküpi düse szlugo-
gov szvoji, i vszi, kí sze na
nyega zavüpajo, bodo brezi bí-
na.

XXXV. 'ZOLTÁR.

Prosnya za oszlobodjênye od nepriáte-
lov besznôcse.

1. Dávida 'Zoltár.

Bori sze, Goszpodne, z onim,
kí sze z menom bori: bojüj
sze z têm, kí sze prôti meni bo-
jüje.

2. Prími zászlobo i oro'zjé, i
sztani mi na pomôcs.

3. Vzemi dárdo, i pomágaj mi
prôti pregancsarom mojim; er-
csi düsi mojoj: Jasz szem po-
môcs tvoja.

4. Naj sze oszramotíjo i ospo-
tajo iszkajôcsi düso mojo, i na-
zâ sze sztirajo, i na szramôto
vr'zejo, kí hüda míszlijo prôti
meni.

5. Naj bodo, liki pleve pred
vôtrom, i angel Goszpodna je
raze'zeni.

6. Czeszta nyí bojdi temna, i
szkliszka, i angel Goszpodna je
pregányaj.

7. Ár szo mi brezi zroka mre-
'ze vrgli k pogüblényi, brez zro-
ka podkápali düso mojo.

8. Pridi na nyega pogübel, prv-
le, kak sze odovê; i mre'za,
stero je szkrío, ga vlôvi: v ne-
szrecso naj szpádne szam.

9. Düsa moja sze pa veszéli vu

Goszpodni, i radüj sze vu nye-
govoj pomôcsi.

10. Vsze moje kôszti ercsite:
Goszpodne, sto je tebi glihni?
kí rêsis nevoláka od mocsnê-
sega, i sziromáka i zmenkáva-
jôcsega od nyegovirazbojnikov.

11. Krivi szvedoczke sztanyü-
jejo, i stera nevêm, z tisztim me
krivíjo.

12. Z hüdim mi plac süjejo za
dobro, na szrczá boleznoszt.

13. Jasz pa, gda bi oni bete-
güvali, szem oblêkao 'zakel: dü-
so mojo szem mantrao z posz-
tom, i molitev moja sze nesz-
tanoma ponávlala.

14. Kak k priáteli, kak k brati
szem sze pridrü'zo: liki on, kí
mater placse, szem sze 'zalosz-
ten ponízo.

15. Ali oni sze radüjejo nad
mojov neszrecsov, vküp szopi-
jo. Tanács dr'zíjo prôti meni i
ti náj nevolnêsi, brezi bina mo-
jega: trgajo sze, niti neprehê-
nyajo.

16. Z szkazlívcezi i spotlívezi
za navküpe krüha volo, kí skri-
plejo z zobmi nad menom. —

17. Goszpodne, kak dugo bo-
des tô glédao? Mentüj düso mo-
jo od nyí razboja: deczo mojo
od ti mládi oroszlánov.

18. Hválo ti bodem vu velikom
szpraviscsi: dícsó bom te med
zmo'znim lüdsztvom.

19. Nedáj sze tèm nad menom veszeliti, kí szo po kriviczi nepriátelje; ni z ocsmí spòtati, kí me brez' zroka odürjávajo.

20. Ár neporácsajo míra, i pròti mirovnim na zemli jálne recsí premislávajo.

21. I navelczy odpérajó lampe szvoje pròti meni, i právijo: ahah, ahah, tò rade vídijo ocsi nase!

22. Vídis tò, Goszpodne; nemúcsi: Goszpodne, neboj dalecs od méne.

23. Zbùdi sze i sztani kre pravice moje, i kre právde moje, Bòg moj, i Goszpòd moj!

24. Szòdi me, pòleg pravice tvoje, Goszpodne Bo'ze; da sze nedo veszelili nad menom.

25. Ni neercséjo vu szrczi szvojem: ahah, tò szmo 'zeleli! Naj neprávijo: po'zrli szmo ga!

26. Naj sze oszramotíjo i ospotajo vszi, kí sze nad mojoy neszrecsov veszelijo: z spotom i z szramòtov sze naj okladéjo, kí sze nad menom hválíjo.

27. Da sze hválíjo i radùjejo, kí mi praviczó vòscsijo, ino ercséjo: zvisávani bojdi Bòg, kí 'zelej mír szlugi szvojemí.

28. I jezik moj bode tvojo praviczó glászo, ino tebé vszák-dén csesztio.

35.36. 'Zolt.

XXXVI. 'ZOLTÁR.

Molba i to'zba pròti hùdim szkazlivczom.

1. 'Zoltár Dávida, szlugo Bo'zega, k naprèszpévanyi.

2. **E**rcseno je, od zlocsaszt-nosztí neverni z grùnta szrcza mojega: nega bojazni Bo'ze vu nyem.

3. Ár csi sze szka'zùje z ocsmí, kak, da bi odürjávao zlocsasztnoszt nesztanoma;

4. Rècs vùszt nyegovi je krivicza i jálnoszt; nescse razmeti, kâ bi dobro delao.

5. Kriviczo zmisláva na poszteli szvojoj, trdno obsztóji na nédobroj pòti, nepopùsztí od hùdoga.

6. Ó Goszpodne! miloszt tvoja do nebész doszégne, i isztina tvoja do oblákov náj vísisi.

7. Pravicza tvoja sztojí, kak goré Bo'ze; i szòdba tvoja, liki náj véksa globocsina. — Goszpodne ti zmorecsloveki i 'zivíni.

8. Kak drága je miloszcza tvoja, o Bòg! I szinovje cslovecsi sze vu szénczi peròt tvoji vùpajo.

9. Opojèni do od obilnosztí híze tvoje: z potokom nászladnoszt tvoji je napojís.

10. Ár je pri tebi vretina 'zítka: vu szvetloszcsi tvojoj vídimó szvetloszt.

11. Raszpresztri miloszcso tvo-
jo nad onimi, kí tebé poznajo,
i práviczo tvojo nad onimi, kí
szo právoga szrcza.

12. Naj me nezaklácsi nôga
gizdávcza, ni rôka nepobo'zno-
ga me neszühne.

13. Tam naj szpádnejo csiné-
csi hüda, ino sze naj vr'zejo, da
vecs sztánoti nedo mogli.

XXXVII. 'ZOLTÁR.

Nej sze je szpácsiti nad szrecsov nepo-
bo'zni.

1. Dávada ('Zoltár.)

Nezburkaj sze nad timi hüdi-
mi: ni neboj necsamuren
prôti csinécsim neprávdenoszt.

2. Ár kak tráva, sze hitro vö
vszecséjo, i liki to zelenyé trá-
ve, povéhnejo.

3. Vü paj sze vu Bôgi, i csíni
dobro; 'zívi v dr'zéli, i hráni sze
pravicsno.

4. Radűj sze vu Goszpodni, i
dá tebi 'zelénye szrcza tvojega.

5. Porôcsi Goszpodni sztezo
tvojo, ino sze zavü paj na nye-
ga; On ti bode dobro csinío.

9. Vö szpela nedu'znoszt tvo-
jo, kak szvetloszt, i praviczó
tvojo, kak pôldné.

7. Mücsi pred Goszpodnom, i
csákaj ga: nerazgrozi sze na
toga szrecsnoga na pôti nyego-
voj; na mô'za, kí csíni szlocsa-
sztnoszt.

8. Odsztôpi od szrditosztí i tá

niháj necsamurnoszt: nerazszr-
di sze na teliko, kâ bi zlo csi-
niti steo.

9. Ár sze hüdodêlniczí vö
sztrébijo; ali, kí na Goszpodna
csákajo, oni bodo ôroküvali
zemlo.

10. Edno malo, i toga hüdogá
vecs nede; i csi sze zglédnes
po nyegovom meszti, vecs ga
nebode.

11. Ali ti krotki bodo zemlo
ôroküvali, ino sze veszelili vu
velikom míri.

12. Zlo miszli te neveren prô-
ti pravicsnomi, i z zobmí skrí-
ple na nyega.

13. Ali Goszpôd sze nad nyim
szmehé; ár vídi, kâ sze priblí-
'za dén nyegov.

14. Ti neverni vö potegűjejo
szvoj mecs, i nategűjejo szvoj
lok, da bi potepli szíromáka i
vbôgoga, i bujli one, kí szo prá-
ve pôti.

15. Ali nyí mecs naj ide nyim
v szrcze, i lok nyíhov sze raz-
lomi.

16. Bôgse je malo, ka má te
pravicsen, od bogátsztva vnôgi
nepobo'zni.

17. Ár sze zlomijo rame ti ne-
pobo'zni: te pravicsne pa ob-
dr'zí Goszpôd.

18. Zná Goszpôd dnéve ti po-
bo'zni, i ôrocsína nyíhova osz-
táne na veke.

19. Neprído na szramoto vu hűdom vrěmeni, i vu dněvi gláda sze naszítijo.

20. Ár ti nepobo'zni prědo, i nepriátelje Goszpodna, kak tũcsava ágnečov razide, vu dīni razidejo.

21. Nepobo'zen na pōszodo jemlé, i nazâ neplácsa; ali prāvicsen je milosztivni i dá.

22. Ár blagoszlovleni nyegovi bodo ōrokũvali zemlo; ali nyegovi preklěti sze vōsztrěbijo.

23. Od Goszpodna sze táksega mō'za sztopáji ravnaio, i szteza nyegova je nyemi vugodna.

24. Gda szpádne, sze neodvr'ze; ár ga Goszpōd podpěra za rokō nyegovo.

25. Děte szem bio, ino szem obsztarao; ali nej szem vido toga pravicsnoga osztávlenoga, niti szemena nyegovoga krũh prosziti.

26. Vszákdén miloszt csiní i poszodjáva, i szemem nyegovo bode blagoszlovleno. —

27. Odsztōpi od hűdoga, icsini dobro; tak bos prebitek méo na veke.

28. Ár Goszpōd lűbi, ka je prav, i neosztávi szvoji szvéti: na veke sze obarjejo. Ali ti hűdi szemem sze vō sztrěbi.

29. Ti pravicsni bodo ōrokũ-

vali zemlo, i na veke do na nyě prebivali.

30. Vűszta toga pravicsnoga modrōszt govoriio, i jezik nyegov gucsi, ka je prav.

31. Právda Goszpodna je vu szrczi nyegovom; nyegovi sztopáji sze neposklesznejo.

32. Te nepobo'zen sũta za tim pravicsnim, i setűje ga pogűbiti.

33. Ali Goszpōd ga nenihá vu rōki nyegovoj, niti ga neoszōdi, csi bode szodjen.

34. Csákaj na Goszpodna, i dr'zi sze pōti nyegove, i zviszi te, da bos ōrokũvao zemlo, i vido bos, ká sze vō sztrěbi te nepobo'zen.

35. Vido szem ednoga nepobo'znoga zvisenoga, kí sze je zelenio, liki lombra drěvo.

36. Ali gda szem mimo sao, ovo, nej ga je bilō vecs: zvedávao szem ga, ali nej je naiden.

37. Osztani pobo'zen, i prav szí deni; ár táksemi na szlědnye dobro bode.

38. Presztoplávczí sze pa prepráviio vszegavěcs, i szemem ti nepobo'zni sze vō sztrěbi.

39. Ali ti pravicsni májo blagoszlov od Goszpodna; on je krepkoszt nyihova vu vrěmeni sztiszkávanya.

40. Ár nyim Goszpōd bode pomágao, ino je vōvtrgne: rěsi je

ti nepobo'zni, i zdr'zí je; ár sze
vu nyem vüpajo.

XXXVIII. 'ZOLTÁR.

Pokôre molítev za oszlobodjênye od te-
skoga bremena grêha.

1. Dávida 'Zoltár k szpômenki.

2. **G**oszpodne! nekáráj me vu
sizrđi tvojem, nekastigaj
me vu nécsamurnosztı tvojoj.

3. Ár szo sztrêle tvoje v mé-
ne bodjene, i rôka tvoja me té'zí.

4. Nega nika czêloga vu 'zi-
voti mojem, za volo protênya
tvojega: nega pokôja vu kôsz-
taj moji za volo grêha moje-
ga.

5. Ár grêhi moje idejo kumesz
gláve moje; like tesko bremen,
szo mi preteski grátali.

6. Moje rane szmrdijo ino sze
gnójijo, za volo bláznosztı moje.

7. Grbavi i szklücseni szem
krôto, czêli dén tú'zen hodim.

8. Ár krôto tá szêhnejo lede-
vjé moje, nega nika czêloga vu
'zivoti mojem.

9. Medlôven szem i vküps sztrı
sztrasno: trôbim od nepokôja
szrcza mojega.

10. Goszpodne pred tebom je
vszáko 'zelênye moje, i zdühá-
vanye nej szkrito pred tebom.

11. Trepecse mi szrcze moje;
osztávila me je môcs moja i po-
szvét ôcs' moji je nê pri meni.

12. Moji lüblêni i priátêlje szto-
jijo pred menom, i mrzí sze

nyim nevola moja; i moji bli-
'zányi ôzdalecs posztánejo.

13. Oni, ki iscsejo düso mo-
jo, mi mre'ze mecsejo: i iszka-
jôcsi neszrecso moja, gucsijo
meni na skodo, i jálnoszt zmi-
slávajo vesz dén.

14. Ali jasz, kak glühi necsü-
jem, i liki nêmi szem, kí neod-
pré vüszt szvoji.

15. Tak szem, kak cslovek, kí
necsüje, i kí nema odgovora vu
vüsztaj szvoji.

16. Ár na tébe sze zaniham
Goszpodne; ti mi odgovoris
Goszpodne, Bôg moj!

17. Ár szem erkao; naj sze li
neradüjejo nad menem, i csi sze
poszkleszne nôga moja, naj sze
nehválijo nad menom.

18. Ár szem jasz na trplênye
sztvorjen, i boleznoszt moja je
nesztanoma pred menom.

19. Ár vadlujem neprávd-
noszt moja, i czeknem sze za
grêh moj.

20. Ali nepriátelje moji szo v
'zitki i zmo'zni, i povno'závajo
sze, kí me brez' zroka odürjá-
vajo.

21. I z zlom mi za dobro po-
vrnyávajôcs, sze protivíjo z
menom; záto, kâ sze toga do-
broga dr'zim.

22. Neosztavi me, Goszpodne:
Bôg moj! neboj dalecs od mé-
ne.

23. Hiti mi na pomôcs, Goszpodne, zvelicsanye moje!

XXXIX. 'ZOLTÁR.

Molba za právo modrôszť vméranya, kak gvüso vrásztvo prôti szpáki.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi za Jeduthuna.

2. **G**ori szem djao vu szebi: obarjem sze na sztezaj moji od gresênnya z jezikom mojim: zdr'zim vüszta moja na vüzdi, dokecs de nepobo'zen pred menom.

3. Obnêmo szem vu mûcsanyi, zamucsao szem od veszeljá, i 'zaloszt mojo vu szebi grizém.

4. Gorelo je vu meni szrcze moje, i liki ogen sze znêto vu miszlaj moji, tak da szem gûcsao z jezikom mojim.

5. Dáj mi znati, Goszpodne, konecť moji: i racsún dnévov moji, steri je! da zvêm, kâ mi je preminôti.

6. Ovo, kak dlan szi mi zmero dnêve moje, i bivosťt moja je kak nicsez pred tehom. Kak nicsezťtni szo vszi lüdję, kí dônok tak bátrivno 'zivêjo. Selah.

7. Zaisztino, tak hodi cslovek, kak tenya; sztanovito sze márno trüdi! vküp szprávla, i nevej, sto de szranyüvao.

8. Na koga bi sze tak szlono, Goszpodne? Vu tebi je vüpanye moje.

9. Oszlôbodi me od vszega 39.40. 'Zolt.

presztöplênnya mojega: neposztavi me vö na spot pred te blázne.

10. Obnêmim, i neodprém vüszťt moji; ár tí vcsinís tó.

11. Vzemí z méne bics tvoj, nacsi prêdem pod vdárczom rôk tvoji.

12. Gda kastigas csloveka za grêhov volo; zêj sze lepota nyegova, liki od molov. Zaisztino, márnoszt je vszák cslovek. Selah.

13. Szlisaj molbe moje, Goszpodne, i vzemi vu vüha krics moji: nemúcsi nad mojimi szkuzami, ár szem tühénecz pred tehom, i 'zelár, kak vszi ocsáczí moji.

14. Püszťi me, da sze raszhladim, prvle, kak sze tá szprávim ino me vecs nede! —

XL. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa; nyegovoga trplênnya, i csészťi proroczke.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. **C**sakajôcs szem csakao Goszpodna; on sze je k meni nagno, i poszlühno je kricsanye moje.

3. Vö me je potégno z grozne jame; z kalisa blata; i posztavo je nogé moje na pecsíno, i mocsne je vcsíno sztopáje moje.

4. I dao je vu vüszta moja peszem nôvo, hválo Boga nase-

ga; tò do vidili vnôgi, i bojali do
sze, ino sze vüpali vuGoszpodni.

5. Blá'zen on mô'z, kí vu Go-
szpodni polo'zi vüpazen szvo-
jo, i nepridrü'zi sze k tim gíz-
dávím, i k tim na lá'z gibkim.

6. Vnôga szo, o Goszpodin
Bôg, csüda tvoja i mészli tvoje
nad nami. Niscse je nej tebi gli-
hni. Oznanüvao i glászo bom je;
ali vnogo véksa szo, kak bi sze
pregovoriti mogla.

7. Aldovi i dári szo ti nej vu-
godni; ali vüha szí mi ôdpro:
ne'zelès 'zgánoga áldova, ni ál-
dova vtisanya.

8. Teda szem erkao: ovo idem;
vu Knigaj je píszano od méne.

9. Gotov szem, o Bôg, csiniti
volo tvojo, i právda tvoja je vu
szrczi mojem.

10. Predgao szem praviczó
tvojo vu tvojoj velikoj obcsi-
ni: ovo vüszť moji szem nê-
zápro: tí znás, Goszpodne.

11. Pravicze tvoje szem nê-
szkrio vu szrcze moje: isztino
tvojo i tvoje zvelicsanye szem
vörazglászo: nej szem szkrio
miloscse tvoje ino isztine tvo-
je pred tov velikov obcsinov.

12. Ti pa, Goszpodne, nepri-
kráti meni szmilenoszti tvoje:
po milosci tvojoj i tvojoj isz-
tini me na veke obdr'zi.

13. Ár szo me okóli vzelé hü-
da brez' racsúna: popadnole szo

me nepravdenoszti moje, da ji
nemorem viditi; vecs ji je, kak
vlászi gláve moje, záto me je
osztavilo i szrcze moje.

14. Dopadni sze ti, Goszpo-
dne, vörèsi mené. Goszpodne,
hiti mi na pomòcs!

15. Szrame'zlüvati sze morejo
i na spot szpádnoti vszi, kí is-
csejo düso mojo pogübiti: szpét
sze najobrnéjo, i na szramôto vr-
'zejo 'zelejôcsi mojo neszrecso.

16. Naj sze léknejo nad szra-
môtov szvojov, kí meni právi-
jo: ahah! ahah!

17. Naj sze radüjo ino vesze-
lijo vu tebi, vszi iszkajôcsi te-
bé, govoríjo vszi, kí lübijó zve-
licsanye tvoje: Goszpôd bojdi
visziko hválen!

18. Jasz szem pa obte'zen i
obô'zan; ali Goszpôd sze za
méne szkrbí. Ti szí pomòcs mo-
ja i moj oszloboditel, Bôg moj,
nemüdi sze.

XLI. 'ZOLTÁR.

Od dobrotivnoszti i nevernoszti.

1. Dávida 'Zoltár k naprèszpê-
vanyi.

2. **B**lá'zen, kí gorivzeme to-
ga potrebüvajôcsega; vu
hüdom dnévi ga oszlobodí Go-
szpôd.

3. Goszpôd ga bode varvao,
ino ga vu 'zitki zdr'zi: blá'zen
bode na zemli, niti ga nedás ho-
tènyi protivníkov nyegovi.

4. Bôg de ga otávlao na be-té'znoj poszteli. Tí vszo lego nyegovo preobrnés vu betégi nyegovom.

5. Jasz szem tak erkao : Goszpodne, szmilűj sze nad menom, zvrácsi dűso mojo, ár szem pregrèso prôti tebi.

6. Nepriátelje moji hűda prá-vijo na méne : gda merjé, i prè-de imé nyegovo ?

7. Csi mi prído na glédanye, márna gucsijo ; szrcze nyiho-vo zvrása hűdôbo, vòido i raz-lácsajo me.

8. Vküp sepecsejo prôti meni vszi odűrjávci moji, i zmislá-vajo zla na méne.

9. Rêcs Beliála ga naj pokrije, da, gda bode le'zao, nedá sze nyemi vecs gorisztánoti.

10. Escse i priátel moj, vukom szem sze vűpao, kí je jo krűh moj, je gori zdigno petô prôti meni.

11. Zátó tí, Goszpodne, sze szmilűj nad menom, i pomori mi gori, da nyim nazâ plácsam.

12. Z toga szpoznam, kâ szem ti priéten, csi sze neboderadű-yao nepriátel moj nad menom.

13. Mené pa zdr'zís za volo pobo'znosztí moje, i posztávis me pred licze tvoje na veke.

14. Hválen bojdi Goszpôd, Bôg Izraela, od vek i vekoma do vek i vekoma. Amen, Amen!

XLII. 'ZOLTÁR.

Nevola i trôst ti pregányani.

1. Návuk Korehovi otrokov k naprèszpèvanyi.

2. **K**ak jelen lecza za hlad-nov vodòv ; tak dűsa moja kricsí k tebi, o Bo'ze!

3. 'Zéja dűsa moja Bôga, Bôga 'zívoga. Gda prídem, ka bi sze szkázao pred líczom bo'zím?

4. Szkuze moje szo hrána mo-ja dén i nôcs ; da mi právjio vesz dén : gde je Bôg tvoj ?

5. Z toga gda sze szpomeném, vövlejem szam vu szebi dűso mojo ; ár bi rad tá sao vu se-reg, i szpravo sze 'z nyim k Hí'zi bo'zój, z glasznim szpè-vanyem, i dícsenyem, z vno'zi-nov szvétek szvetécsov.

6. Zaka sze 'zalosztis, dűsa moja, ino szí tak nemirovna vu meni ? Csákaj na Bôga ; ár bom ga escse csesztío, kâ me pomá-ga z líczom szvojom.

7. Bôg moj, tú'zna je dűsa mo-ja vu meni ; zátó sze z tébe szpomínam vu dr'zéli Jordána i Hermona mále gore.

8. Prepaszt prepasztí kricsí z sűmlényem válov tvoji : vsze szlápovje i povòdni tvoje sze po meni válajo.

9. Vu dne mi podelí Goszpôd miloszcsó szvojo, i v noci szpè-vam nyemi, i molim Bogá 'zit-ka mojega.

10. Ercsém Bôgi: pecsína moja, zaka szi sze szpozábo z méne? zaka morem, te'zen od nepriátela, 'zalosztén hoditi.

11. Kak sztrina je vu kôsztaj moji, da me spôtajo nepriátelje moji, govorécsi meni vszákdén: gde je Bôg tvoj?

12. Ka sze 'zalosztís, düsa moja, ino szi tak nemirovna vu meni? Csákaj na Bôga; ár bom escse hválo nyemi, kâ je zvelicsanye lícza mojega, i Bôg moj.

XLIII. 'ZOLTÁR.

Zezávanye Bôga, náj vísisega szodcza.

Szôdi mené, o Bôg, i pelaj právdo mojo próti lüdém neszvétim: vari me od jálnoga i hüdoga csloveka.

2. Ár szi ti Bôg môcsi moje; zaka szi me osztavo? zaka morem, te'zen od nepriátela 'zalosztén hoditi?

3. Posli szvetloszt tvojo i isztino tvojo; one me naj vodijo i szpelajo k tvojoj szvétoj gori i do tvojega prebiválicsa.

4. Da prisztôpim k oltári bô'zemi, k Bôgi radoszti i veszeljá, ino te dicsim na czithari o Bôg, Bôg moj!

5. Zaka sze 'zalosztís, düsa moja? zaka szi nemirovna vu meni? Csákaj na Bôga, ár bom ga escse csesztío, kâ je zvelicsanye lícza mojega, ino Bôg moj.

XLIV. 'ZOLTÁR.

Molítev ti szvéti.

1. Návuk Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi.

2. **B**ôg! z vühami nasimi szmo csüli: ocseve nasi szo nam razkládali, ka za dela szi tí csinío vu nyí dnévi, vu sztári vrêmenaj.

3. Tí szi z rokôv tvojev pogane pregnao, i nyé tá poszádo: pogübo szi te ove, i razplaso.

4. Ár szo nej z mecsom szvojim dôbili dr'zélo, i nyí rama je nyim nê pomágala: nego dêsza na tvoja i rama tvoja, i szvetloszt lícza tvojega, zátó, kâ szi ti je dopadnoló vu nyí.

5. Tí, Bôg, szi szam moj Král, kí Jáкови pomôcs oblübis.

6. Po tebi protivníke nasesztiramo: vu íméni tvojem szklácsimo one, kí nad nász sztánejo.

7. Ár sze nezavü pam na lok moj, i mecs moj me neobráni.

8. Ali tí nász obdr'zis od nasi protivníkov, i odürjávcze nase szi ospotao.

9. Vu Bôgi sze scsémo hváliti vszákdén, i tvoje imé dicsiti na veke. Selah.

10. Ali zdâ szi nász osztavo, i na szramoto püsztó; nê szi vösao z vojszkov nasov.

11. Pobegnoti nam dopüsztís pred nepriátelmi, i odürjávczi nasi nász porobijo.

12. Prêk nasz dás, liki ovczé na jêsztvino, i med pogane nasz rasztepés.

13. Odao szi lüdsztvo tvoje brez pênez, i nè szi pobôgsao czêne nyegove.

14. Vö szi nasz dao na spot szôszedom nasim, na oszmejávanye i czône onim, kí szo okôli nász.

15. Vcsíno szi nasz példo med poganmi, da bi kívali z glavámi nad nami.

16. Vszákdén je szramota moja pred menom, i licze moje je puno szráma.

17. Za volo gucsa ospotávczov i pszüvczov, za volo nepriátela i zadomeszcsavcza.

18. Vsze tô je prislo na nász; dönok szmo sze nej szpozábili z tébe, ni grátali la'czzi vu závezki tvojem.

19. Neobrácsa sze názdrt szrce nase: nevkleknejo sztopáji nasi od pôti tvoje.

20. Csi szi nasz taki szklacso med sárkane, i pokrio nasz z szénczov szmrta.

21. Csi bi sze szpozábili z iména Bogá nasega, ali vö raszpréosztrelí roké nase prôti túhomí bôgi.

22. Jeli Bôg nebi tô prevido? da on zbrojáva ta szkrita szrczá.

23. Ár sze za tébe vmárjamo
44.45. 'Zolt.

vszákdén; tak sze dr'zimo, liki na klánye bodôcse ovczé.

24. Prebüdi sze! zaka szpís Goszpodne? obüdi sze, i neodvr'zi nasz na veke.

25. Zaka bi szkrivao licze tvoje i szpozábo sze z nevôle nase, i obte'zenya nasega?

26. Ár je vugnyena do práha düsa nasa, i têlo nase prikeljeno k zemli.

27. Sztani nam na pomôcs, i oszlóbodi nasz, za volo milosz-cse tvoje.

XLV. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa, kak zárocsnika czêrkvi.

1. Szvadbena peszem i vucsenye Korehovi otrokov od lilimov k naprêszpévanyi.

2. **L**êpo peszem nabéra szrce moje; porocsim ná-ravo mojo Králi; jezik moj je, liki pero hitroga piszácsa.

3. Lepsi szi od vszê szinov lüdi: vö je vlejána szlatkoszt vu vüsztá tvoja; záto te blagoszlovi Bôg na veke.

4. Pripasi tvoj mecs na sztran tvojo, ti 'zmozen! diko tvojo i postenyé tvoje.

5. I vu ôpravi tvojoj szrecsno gezdi z rêcsjov isztine, krotkoszti i pravicze, i szká'zi csüda z dèsznov tvojoj.

6. Sztrêle tvoje szo osztre, národje szpokáplejo pred te-

bom, na szrêdi med protivnikmi Krála.

7. Sztoleczech tvoj, o Bôg, je vszigdár i na veke; palicza rávnoszt i je palicza Králevszstva tvojega.

8. Lûbis isztino, odûrjâvas nepobo'znoszt; zâto te je nama-zao Bôg, Bôg tvoj z oliom veszêlja vîse tûvârisov tvoji.

9. Mirha i aloe i Kezia je vsze oblecsalo tvoje, z palacs szlo-novi bodo te z mu'zиков razveszeljâvali.

10. Cserí králevszke szo vu tvoji drágocsaj; kre dêszne tvo-je sztojí zárocsnicza vu csîsz-tom zláti.

11. Posztlûhsaj csí, glédaj, na-gni vûha tvoja, i szpozâbi sze z lûdsztva tvojega, i z hi'ze oc-sine.

12. Veszelio sze bode Král vu lepoti tvojoj; ár je on Goszpôd tvoj, zâto sze naklekni pred nyim.

13. I cserí Tîrusa sze bodo z dârmi szvojimi pred lîczom tvo-jim omiljâvale kak ti náj boga-têsi lûdsztva.

14. Vszegavêcs odícsena je csí králova znôtra, i oblecsena z zlátim gvantom.

15. V- nasítoj ôpravi sze pri-pela k Králi; devojke za nyôv kak priâtelkinye nyéne, sze tû-di szprevodijo pred tébe.

16. Szprevodijo sze zradoszt-jov i veszeljom, i sle bodo vu palacse Krála.

17. Meszto ocsév tvoji bos mê-la otroke; posztávis nyé poglá-vnike po czêloj zemli.

18. Szpomíno bom imé tvo-je od deczé do osztankov dec-zé; zâto te bodo vadlûvali ná-rodje na vsze vek i veke.

XLVI. 'ZOLTÁR.

Czérkvi trôst i bátrivnoszt.

1. Prêdnyemi szpêvczi Kore-hovi otrokov peszem na Ali-mot.

2. **B**ôg je obramba i môcs na-sa, vu vszâkom sztiszkávanyi gotova pomôcs ná-i-dena.

3. Zâto sze nebojîmo, csí bi sze szvét premenyâvao, i goré sze preobracsale na szrêdo vu môrje.

4. Csí bi sümlelo, z válovjom divjalo môrje, i od nyegovoga vdêrjanya goré prepadnole. Se-lah.

5. Potok i járki razveszeljâva-li bodo váras bo'zi, szvéto pre-biválicse vîsesnyega.

6. Bôg je na szrêdi notri v nyem, zâto sze negene; na po-môcs nyemi bode Bôg rano.

7. Pogánye moro trepetati, i králevszstva szpâdnoti; gda vö-pûsztí glász szvoj, rasztopí sze zemla.

8. Goszpôd seregôv je z nami, obramba nasa je Bôg Jáko-ba. Selah.

9. Hodte, glédajte dela Gosz-podnova, kí csüda csiní na zemli.

10. Kí bojni konec z vr'ze po vszem szvétí; zlámlé lok, i szte-re dárdo, zêzgékôla z ognym.

11. Hênnyajte i szpoznajte, kâ szem jasz Bôg, kí sze bom zvi-sávao med poganmi, zvisávao sze bom na zemli.

12. Goszpôd seregôv je z nami, obramba nasa je Bôg Jáko-ba. Selah.

XLVII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusovoga v nébo zasztóplénja.

1. Korehovi otrokov 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. **V**szi národje pôkajte vküp z dlanami, i szpêvajte Goszpodni z glászom viszikim.

3. Ár Goszpôd, te Vísesnyi je grozni, veliki Král po vszój zemli.

4. On podvr'ze národe pod nász, i pogane pod nogé nase.

5. Odeberé nám k ôrocsíni naszj diko Jákobovo, koga je lûbo. Selah.

6. Gori je sao Bôg z krícsanyem, Goszpôd z glászom trom-bönte.

7. Szpêvajte, szpêvajte Bôgi: szpêvajte, szpêvajte králi nasemi.

46.47.48. 'Zolt.

8. Ár je Bôg Král nad czêlov zemlov: szpêvajte nyemi rá-zumno.

9. Bôg kralûje nad poganmi; Bôg szedí na szvojem szvétom sztôlczi.

10. Poglavniczi národov szo sze vküp szpravili k lûdsztvi Bôga Abrahámovoga; ár szo zászlobe zemle bo'ze, kí je jáko zviseni.

XLVIII. 'ZOLTÁR.

Kêp czérkvi krsztsanszke.

1. 'Zoltárszka peszem Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi.

2. **V**eliki je Goszpôd, i velike hvále vrêden, vu vá-rasi Bogá nasega, na szvojój szvétoj gori.

3. Gora Sion je, kak edna lêpa dr'zêla, na veszélnoszt vszój zemli; na nyé sztráni od szevra je meszto velikoga Krála.

4. Bôg je vu nyé palacsaj zná-ni, kak obramba.

5. Ár ovo Králove szo vküp szprisli, i mimo szo sli navkûpe.

6. Oní tô vidivsi, krôto szo sze csüdûvali, léknoli szo sze i sztrasili.

7. Trepetanye je na nyé tam szpadnoló; 'zaloszt, kak na ro-décso.

8. Po zdôlczi razbijes ládje môrja.

9. Liki szmo csüli, tak szmo vidili vu vá-rasi vszê seregôv

Gospôda, vu meszti Bogá nasega. Obari ga Bôg na vek i veke. Selah.

10. Csákamo, Bo'ze, na miszcsso tvojo vu czérkvi tvojoj.

11. Kak imé tvoje, o Bôg, tak i hvála tvoja je do konczo zemlé: dëszna tvoja je puna praviceze.

12. Veszelila sze bode gora Siona, radüvale sze bode cseri Jude, za volo praviceze tvoje.

13. Okôli obdájte Sion, i okôli ga nasztante, precstite türme nyegove.

14. Obrnte gedrnoszt na zíd nyegov, i zvršávajte nyega palacse, da tô pripovedávati morete odvêtki pridôcsemi.

15. Kâ je ete Bôg, nas Bôg, na vsze vek i veke. On nász bode vodo do szmrti.

XLIX. 'ZOLTÁR.

Návuk i trôst|prôti szreesi ti nepobo'zni.

1. 'Zoltár Korehovi otrokov k naprëszpëvanyi.

2. **P**oszlühnte eto vszi národje: kebzüjte vszi prebivajôcsi na zemli.

3. Tak prôszti lüdjé, kak ti visisi, navküpe bogátzi i szíromáczke.

4. Vüszta moja bode gúcsala môdroszt, i premislávanya szrca mojega rázumnoszt.

5. Tá nagnem k prilikam vüha

moja: zacsнем na czithari pripoveszt moja.

6. Zaka bi sze sztarao vu hüdi dnévi; csi me zlocsasztnoszt oni, ki me pod péte mecsejo, obdá?

7. O, kí sze zavüpajo na szvoje bogátsztvo, i nad vno'zinov bogátsztva szvojega sze zvisávajo!

8. Niscse nemre nikak odkü-piti brata, ni nika dati Bôgi za resênje nyegovo.

9. Ár je tak drágo resênje düs nyihovi, da je more z miszli püsztliti na veke.

10. I csi bi taki dugo 'zivo, i nebi vido groba.

11. Ár sze viditi dá, kâ tak môdri mérajo, kak norczi i blázní preidejo, i bogátsztvo szvoje drügim povr'zejo.

12. Mislënya nyihova szo, dabi hi'ze nyihove vecsne, sztánek nyihov od odvêtká do odvêtká bio, i po nyihovom imëni sze zvalé dr'zéle.

13. Ali cslovek vu toj diki neobsztóji, priszpodobno k govedi, stero pogine.

14. Tô je djánye oni, kí bláznijo, i kí za nyimi dopádnenye májo vu vüsztaj nyihovi. Selah.

15. Kak ovczé sze vu pekel zmecsejo, szmrt je bode jëla, i goszpodüvali bode nad nyimi ti pravicsni rano: nyí kèp ob-

sztara; pekel bode nyí sztá-lis.

16. Ali Bôg odküpi z pekla ramedüso mojo, ár me je gori príjao. Selah.

17. Nezburkaj sze, gda obogati cslovek, i gda sze povnô-za préczimba hi'ze nyegove.

18. Ár vu szmrta nika z szebom nevzeme: nede sla za nyim préczimba nyegova.

19. Ár je düsi szvojoj vu 'zitki po völi hodo; hváli sze, ká je dobro 'zivo.

20. Poberé sze vszáki za odvêtkom ocsév szvoji, i na veke nebode vido szvetloszti.

21. Cslovek tak vu préczimbi i brez' rázuma, je priszpodoben k govedi, stero préde.

L. 'ZOLTÁR.

Od práve Bo'ze csészti.

1. Asafa 'Zoltár.

Bôg Bogôv, Goszpôd je gúcsao i zvao szvét od zhoda szuncza, do záhoda.

2. Z Siona sze je talêpa szvetloscsa, Bôg oblescsila.

3. Bôg nas pride i nebode múcsao; ogen po'zgécsi bode pred nyim, í okôli nyega vihér nesz-merni.

4. Zvao de nébo odzgora, i zemlo naj szôdi národ szvoj.

5. Vküp mi szpravte szvéte moje, prestimajôcse závezek moj vise áldova.

49.50. 'Zolt.

6. I glászila bodo nebésza pravicnoszt nyegovo, ár je Bôg szam szodecz. Selah.

7. Poszlhúsaj lüdsztvo moje! naj gucsim: Izrael, naj szvedocsim med tebom: Jasz Bôg, szem tvoj Bôg.

8. Nescsem te káratí za tvoji áldovov volo; gorécsi áldovi tvoji szo vszigdár pred menom.

9. Nevzemem z tvoje hi'ze telcsicsa, ni kozlov z tvoji stal.

10. Ár je moja vsza 'zivína logôv, i zvirína najezero jezér goráj.

11. Znam vsze flicze gôr, i mlajina polszka je pred menom.

12. Csi bi lacsén bio, nebi ti pravo; ár, moj je vesz szvét, i punoszt nyega.

13. Jeli jêm meszô jünczov, ali pijém krv kozlôv?

14. Aldüj Bôgi zahválnoszt, szpuni Vísnyemi oblübo tvojo.

15. I zovi me vu dnévi sztiszkávanya: oszlobodím te, i tí me bodes dícsó.

16. Ali tomi nepobo'znomi velí Bôg: zaka oznanüjes mojo právdo, i jemlés vu vüszta tvoja závezek moj?

17. Geto odürjávas káranya i za hrbet mecses recsi moje!

18. Csi vídis tatá, 'z nyim be'zís, i z práznikmi más obcsinsztvo.

19. Vüszta tvoja püscsas na

hűdo, i jezik tvoj zbéra jálnoszt.

20. Szédes szi i gucsís prôti brati tvojemi, i szini materé tvoje ogrizávas.

21. Tô szi csinío, i jasz szem mucsao; i tí stímas, kâ bom jasz táksi, kak tí? — Ali jasz te pokáram, i na ôcsi ti vr'zem.

22. Kebzüjte dönok na tô, kí sze szpozábite z Bôga, naj vasz tá nevneszém, i nede vam oszloboditela.

23. Kí zahválnoszt áldüje, on mené cseszti; i tô je pôť, da nyemi poká'zem zvelicsanye Bo'ze.

LI. 'ZOLTÁR.

Dávida pokôre gledalo.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. Gda bi Náthan prorok k nyemi priso, potom kak je bio pri Bathsebi.

3. **S**zmilűj sze nad menom Bôg, pôleg dobrotivnoszti tvoje, i pôleg velike milosztivnoszti tvoje zbrisi doli grêhe moje.

4. Vesz me operi od neprávdenosztí moje; i z grêhov moji, me ocsízti.

5. Ár szpoznam moje pregresênye, i grêh moj je nesztanoma pred menom.

6. Prôti tebi, li prôti tebi szem pregrêso: zle szem csinío pred

ocsmí tvojimi, da sze szpravi-csas tí vu recsáj tvoji, i csízti bodes vu szôdbi tvojoj.

7. Ovo, vu nepraviczí szem sze osznôvo, i vu grêhi me je poprijéla mati moja

8. Ovo, tí isztino 'zelês vu obízstaj, to szkrivno modrôszti mi vő vjavis.

9. Poskrôpi me z hîzopom, da bom csízti: múj me, da od sznêga belêsi bodem.

10. Dáj mi obcsütiti radoszt i veszélje, da sze mi razveszelijo kôszti, stere szi szpotro.

11. Obrni lícze tvoje od grêhov moji, i doli zbrisi vsze bíne moje.

12. Sztvôri vu meni, o Bôg, szrcze csízto, i dûh sztálen penôvi vu meni.

13. Neodvr'zi me od licza tvoje: nevzemi tvoje szvétoga Dûhá od méne.

14. Potrôstaj me pá z tvojim zvelicsávanyem: zdr'zi me z Dûhom obeszeljá.

15. I vucso bom presztopníke na poti tvoje, da sze grêsniczke k tebi povrnéjo.

16. Oszlôbodi me od dugôv krvi, o Bôg, Bôg mojga zvelicsanya, i zvisávao bode jezik moj praviczó tvojo.

17. Goszpodne, odpri lampe moje, i zvisávála bodo vűszta moja glász tvoj.

18. Neradűjes sze ti vu áldovaj, csi bi ti je dao; 'zgáni áldovi sze ti nedopádnejo.

19. Áldovi Bo'zi szo: dűh potrti, — szrcza potrtoga i szti-szkávanoga ti o Bòg, nezavr'zes.

20. Vcsini dobro, pòleg miloscse tvoje z Sionom: zídaj szte-né Jerusálema.

21. Teda sze ti dopádnejo áldovi pravicsnoszti, 'zganyá i czèlo'zganyá; teda bodo telcsí-cse na oltári tvojem áldüvali.

LII. 'ZOLTÁR.

Dávida to'zba na Doega.

1. Davida návuk k naprêszpê-vanyi.

2. Gda bi prisao Doeg Edomíta, i nazvêszto bi Sauli, i er-kao nyemi: Dávid je prisao vu hi'zo Ahimeleka.

3. **K**a sze zvisávas vu zlo-csasztnoszti, o zmo-zen; da miloscsa bo'za vszák-dén trpi?

4. Zlo mîszli jezik tvoji; kak osztra britva rê'ze z la'zmi.

5. Lűbis hűdo pred dobrim, ráj gucsís lá'z, kak isztino. Selah.

6. Rad gucsís vsze na podmá-kanye, z jálnim jezikom.

7. Záto te pogűbí Bòg vszega-vêcs; zmo'zd'zi te, i pre'zené z sztánka, i vò te sztrèbi z zemle ti 'zivòcsi. Selah.

51.52.53.'Zolt.

8. I vidòcsi tò ti pravicsni, sztrsznejo sze, i 'z nyega sze oszmejavali bodo.

9. Ovo mò'z, kí je nej vu Bò-gi polo'zo mòcsi szvoje, nego sze je vűpao vu vno'zinoszti bo-gátsztva szvojega, i mocsio sze vu zlocsasztnoszti szvojój.

10. Jasz pa osztánem, liki zeléna olíva, vu Hi'zi Bo'zój: vű-pao sze bodem vu miloszczi bo'zój na vsze vek i veke.

11. Zvisávao te bodem na ve-ke, ár vsze dobrocsinis: i csa-kao bom na Imé tvoje, ár je tò vugodno tvojim szvétim.

LIII. 'ZOLTÁR.

Od csloveka pokvarjenoszti i odküplènya.

1. Dávida návuk k naprêszpê-vanyi na Mahalot.

2. **B**lázen právi vu szrczi szvojem: Nega Bòga. — Pokvarjeni szo, ino gnűsz vcsínyeni vu szvojem hűdom deli; nega ga, kí bi dobro csinío.

3. Bòg doli gléda na sziní cslo-vecse, da bi vido, jeli jeszte rá-zumen, kí bi iszkao Bòga.

4. Ali vszi szo odpadnoli, vszi navkűp szo sztűhnoli: nega ga, kí bi dobro csinío, nega ni e-dnoga.

5. Nescsejo tò szpoznati csiné-csi zlo, po'zérájòcsi lűdsztvo moje, kak, kí krűh jèjo, Bòga nezezávajo.

6. Tam sze bojíjo, gde sze je nej bojati, ár Bôg raztepé kôszti borczov. — Oszramotís je, ár je je Bôg odvrgao.

7. O dabi z Siona dána bila pomôcs Izraeli! i Bôg szvojega národa robsztvo premêno! — Radüvao bi sze Jákob, i veszelio bi sze Izrael.

LIV. 'ZOLTÁR.

Prosnyá za pomôcs i oszlobodjênye.

1. Dávida návuk k naprêszpêvanyi na Neginoth

2. Gda bi Sífite prisli, i erkli Sauli: jeli je nej Dávid szkriti pri nasz?

3. **B**ôg, za tvoje Iména volo me obari, i szpravi mi pravicz po zmo'znosztí tvojoj.

4. Bo'ze! poszlühni molítev mojo: kebzűj na recsí vűszt moji.

5. Ár szo tühénczi sztanoli nad méne, i szilo delajôcsi iscsejo düso mojo, i nemajo Bogá pred szebom. Selah.

6. Ovo, Bôg je pomôcs moja, Goszpôd zdr'zí düso mojo.

7. Nazá plácsa hűdôbo nepriátelom mojim. Vu isztini tvojoj je prepravi.

8. Z gotovnosztjov bom tí áldov áldüvao, i zvisávao Jehova imé tvoje, ár je pokojécse.

9. Geto szí me tí vö zmogao z

vsze moje nevôle, i vu nepriáteli moji sze je naglédalo okô moje.

LV. 'ZOLTÁR.

Prosnyá prôti jálnim bratom.

1. Dávida návuk k naprêszpêvanyi na Neginoth.

2. **P**oszlühni o Bo'ze, molítev mojo, i neszkríj sze pred mojoy prosnyov.

3. Kebzűj na méne i szlísaj me, kí tak mílo proszim ino jôcsem.

4. Za volo krícsanya nepriátela i te'zenya toga hűdoga; ár mecsejo na méne hűdôbo, i csemérno me odűrjávajo.

5. Szrcze moje trpecse vu meni, i szmrtné bojazni szo szpadnole na méne.

6. Sztráh i trepetanye je prislo nad méne, i groza me je obísla.

7. Zátó szem erkao: sto mi dá perôti, kak golôbi, da bi odleto ino szí pocsino!

8. Ovo, dalecs bi odbê'zao i prebívao bi vu pűszcsávi. Selah.

9. Híto bi vuidte pred vihérom szlápovjem.

10. Po'zri je, Goszpodne, razdéli nyim jezike, ár vidim szílo i szvájo vu meszti.

11. Dén i nôcs hodíjo po nyega sztenáj okôli: krivicza ino trűd je vu nyem znôtra.

12. Pogűblénja szo vu nyem, ni neodide csalaría i jálnoszt z vilicz nyegovi.

13. Da bi me szramotio nepriateľ moj, tô bí prenásao; i da bi sze pozdigávao nad méne odürjávecz moj, szkrío bi sze pred nyim.

14. Ali tí szí moj tiváris, voj moj, i moj znánecz.

15. Midva szva priaznivo med szebom vküp dr'zala; vu Hi'zo Bo'zo szmo hodili vu serégi.

16. Zatisaj je szmrt náгла, 'zívi naj doli idejo v pekel, ár je zlocsasztnoszt vu prebiválicsaj nyihovi, i na szrêdi med nyimi.

17. Jasz bom pa Bôga zezávao, i Goszpôd obdr'zí mené.

18. Vecsér i zaütra, i pôldné bom sze molo ijôkao, i poszlühne glász moj.

19. Rèsi on düso mojo vu míri od oni, ki na méne sztojijo; ár ji je velika vno'zina prôti meni.

20. Poszlühne me Bôg, ino je ponízi, ki osztáne na veke. Selah. Ár nácsisi negrátajo, geto sze Bogá nebojtjo.

21. Vr'ze roké szvoje na te mirovne nyegove, i oszkrúni zavezek nyegov.

22. Nyega vüszta szo gladsa od zmôcsaja, i dönok nyemi je vu szrczi boj: recsí nyegove szo mehkése od olia, i dönok szo göli mecsi.

23. Vr'zi na Goszpodna potrêbo tvojo, on bode szkrbo za té-

be. Neníhá toga pravicsnoga na veke vu nemirovcsini.

24. Ali tí Bôg, ove doli szünes vu globoko jamo; krvi'zelczy i jálniczke nezadobíjo polovicze dnévov szvoji. Jasz sze pa zavüпам na tébe.

LVI. 'ZOLTÁR.

Prosnyá prôti pregancsarov.

1. Dávida zláta rêcs k naprêszpévanyi od nêmoga golôba, med tühénczi, gda szo ga Fili-szteuske zgrabili v Gáthi.

2. **S**zmilűj sze nad menom, o Bôg! ár me cslovek scsé vtoniti, vész dén bojüvájôcs me scsé pote'ziti.

3. Vtoniti me scséjo nepriateľje moji vszákdén; ár sze vnôgi bojűjejo prôti meni zvisávájôcs.

4. Gda sze bojim, teda sze na tébe szlonim.

5. Vu Bôgi bom sze hválo i v Rècsi nyegovoj: vu Bôgi sze vüpaó, i nebom sze bojao. Ka mi more cslovek!

6. Vszákdén zaobracsűjejo recsí moje: vsze nyíhove míszli szo prôti meni na hüdo.

7. Vküp sze csrêdijo, csati mecsejo, i sűtajo za mojimi petami, kak bi mogli düso mojo popádnóti.

8. Pri vszój nepravicsnoszti zdr'zi nyé; ali szüni doli tákse lűdi brez miloscse o Bôg!

9. Precsti tí pobêg moj, pobe-
ri szkuze moje vu tvojo poszô-
do. Nêli szo v racsuni tvo-
jem?

10. Teda sze nepriátelje moji
názdra vrnéjo, vu dnévi vu ste-
rom bom kricsao. Tak szpo-
znam, ka szi tí Bôg moj.

11. Glászo bom Rêcs Bo'zo,
zvisávo obecsanye Goszpodna.

12. Vu Goszpodni sze vûpam,
ni sze nebojím. Ka mi dene cslo-
vek?

13. Tebi szem oblûbo, o Bôg!
tebi, scsém dati hválo.

14. Ár szi ti oszlôbodo dûso
mojo od szmrti, nogé moje od
posklesznenyá, da bi mogao ho-
diti pred liczom tvojim, o Bôg,
vu szvetloszti ti 'zivôcsi.

LVII. 'ZOLTÁR.

Prosnyá prôti nepriátelov neszmlenoszti.

1. Dávida zláta rêcs, k naprê-
szpévanyi, ka je nej prêsao, gde
je pred Saulom pobegno vu lû-
knyo.

2. Szmilűj sze nad menom
Goszpodne, szmilűj sze
mi! ár sze vu tebi vûpa dûsa
moja, i na szénczo perôt tvoji
sze zaneszém, dokecs miné
sztiszkávanye.

3. Zezávam Bôga vísnyega,
Bôga, ki konecz vcsiní nevôli
mojoj.

4. On posle z nébe i oszlobo-

dí me; oszramoti mojega pre-
gancsara. Selah. Posle Bôg
miloscsa szvojo ino vernoszt
szvojo.

5. Zdûsov mojov szem na szrê-
di med oroszláni. Otroczi cslo-
vecsi plűjejo ogen, nyí zobjé szo
szpicza i sztrêle, i jezik nyíhov
oszter mecs.

6. Pozdigni sze o Bo'ze, vi-
se nebész, i vise czêloga szvê-
ta, v diki tvojoj.

7. Mrêze szo vrgli sztopájom
mojim, da bi doli szklacsili dû-
so mojo: szkopali szo pred me-
nom jamo; ali szamí szo szpa-
dnoli v nyô. Selah.

8. Gotovo je szrcze moje, o
Bôg, gotovo je szrcze moje, da
ti szpêvam ino hválim.

9. Prebûdi sze moja dika, pre-
bûdi sze 'zoltár, i czithara! Ra-
no sze scsém prebûditi.

10. Hválo ti bodem med lûd-
sztvom, Goszpodne: 'zoltáre
bom ti szpêvao med národmi.

11. Ár je zvisena do nébe tvo-
ja miloscsa, i isztina tvoja, kak
dalecs oblóczke ido.

12. Pozdigni sze o Bôg vise
nebész, i vise czêloga szvêta
vu diki tvojoj.

LVIII. 'ZOLTÁR.

Sztaranya nad ogrizávcezi.

1. Dávida zláta rêcs, k naprê-
szpévanyi da nebi prêsao.

56.57.58. 'Zolt.

LIX. 'ZOLTÁR.

Prosnya prôti pregancsaron.

2. **J**eli szte nêmi, kâ nescsete gûcsati, ka je prav, ino szôditi, ka je rávno, ví cslovecsa decza?

3. Ví hotécs hûda delate na zemli, i roké vase vö ftegüjete na kriviczo.

4. Hûdobnyáccke szo preobryneni od utrobe materé mao: odtühnoli szo od narodjenjá mao gucsécsi lá'z.

5. Nyí besznôcsa je, liki besznôcsa kacse; kako glûha kacsa, stera vûhó zatekne,

6. Naj necsûje glásza kautlara, i bajavcza vucsenoga.

7. O Bôg razmláti nyim zobé vunyi vûsztaj: Goszpodne, razdrôbi kôtne zobé tim mládim oroszlánom.

8. Razlejéjo sze, kak voda, stera tá tecsé. Czílajo z szvojimi sztrêlami, ali szamí shebé presztrelijo.

9. Pogínejo, liki pû'z sztühnej: kak nezrêli porod 'zenszki, szuncza glédali nebodo.

10. Prvle kak vase trnye razmiti má, ka je trnov grm, nyé szrd'ze zeléne poczera.

11. Radûvao sze bode pravicsen, gda de vido zadomescsávanye, i prao nogé szvoje vu krvi nepobo'znoga.

12. I velo bode vszáki: má dônok nájem te pravicsen, i Bôg je li dônok szodecz na zemli.

58.59.'Zolt.

1. Dávida zláta rêcs, da sze nebi pogûbo, gda je poszla Saul i dao ga zaszedjávati vu hi'zi nyegovoj na szmrt.

2. **O**szlôbodi me od nepriátelov moji, Bôg moj: obari me od oni, kí prôti meni sztanyüjejo.

3. Obráni me od hûdodêlnikov, i od krvi'zelni lûdi me oszlôbodi.

4. Ár ovo sûtajo za dûsovmojov, vküp sze csrêdijo prôti meni ti zmo'zni brezi bína i prekaczanya mojega, o Goszpodne.

5. Brezi moje falinge be'zijo, ino sze priprávlajo. Obüdi sze, prídi mi prôti, i vidi.

6. Ti Goszpodne, Bôg seregôv, Bôg Izraela! obüdi sze na priglédanye vszê poganov: nemilûj nikoga csinécsega zlocsaszt-noszt. Selah.

7. Naj sze nazâ vrnéjo navécsar, lajajo kak pszi i okôli dr-csejo po várasi.

8. Ovo vküp sepecsejo z vûsztami szvojimi, mecsi szo vu lampaj nyihovi; sto bi mogao poszluhsati?

9. Ali ti Goszpodne sze szmejés'z nyí, oszmejés vsze pogane.

10. Pred nyí mocsjôv sze ktebi dr'zim, ár szi ti Bôg obramba moja.

11. Bôg mi prôti pride z szvojov miloszcsov: Bôg mi dá zadobiti 'zelénye nad protivníkmi mojimi.

12. Neszpomôriji, naj moj národ toga nepozábi. Raszplôdi je z tvojev mocsjov, ino je doli szühni, o Goszpodne zászloba nasa.

13. Grêh vüsztt nyihovi je govorénye lamp nyihovi; naj sze zgrábijo vu szvojoj zvisenoszti, ár preklésztvo i lá'z glászijo.

14. Pogübi je brez miloszcsse; pogübi je, da nebodo nika, i zarázmijo, kâ Bôg goszpodüje nad Jákobom, notri do koncza zemlé. Selah.

15. Naj sze nazâvrnéjo navécsar, lajajo kak pszi, i okôli drésejo po várasi.

16. Naj szemotam drcsejo za 'zivisom; csi sze nenaszítijo, tak szí naj lé'zejo.

17. Jasz bom pa szpêvao zmoznoszt tvojo, i za gojdne miloszcsso tvojo hválo, ár szí tí grád i obramba moja vu dnévi sztiszkávanya.

18. Pomocsnik moj! tebi scsém szpêvati, ár szí tí Bôg, obramba moja, i szmileni Bôg moj.

LX. 'ZOLTÁR.

Prosnya za szrecco národi Izraelszkomi.

1. Dávidova zláta rêcs závezka, k naprêszpêvanyi od lilioma k povcsenyê,

2. Gda sze je vojszküvao prôti Syrianczom v Mesopotamii, i prôti Syrianczom z Zobe; gda bi sze Joab povrno, i v Szolnom dôli pobio dvanajsztet jezér Edomitanczov.

3. **B**ôg, kí szí nasz osztavo, i raztepo, ino sze raszrdo na nász, povrni sze pá k nam.

4. Kí szí zemlo geno, i razkálao, zvrácsi nyé razdrêtje, stera je tak razprászkana.

5. Pokázao szilüdsztvitvojemi te'zka: napájao szí nasz z vinom tak, da szmo v ômot hodili.

6. Dao szí dönok zásztavo tebé sze bojécsim, stero bi prizdignoli, za volo isztine. Selah.

7. Da bi sze tvoji lübléni rêsili. Záto pomágaj z dësznov tvojev, i poszlühni nasz.

8. Gücsao je Bôg vu szvojoj Szvetini, nad tém sze veszelim: razdelim Sichem, razmêrim dôl Suchot.

9. Gilead je moj, moj je Manasse, ino Efraim je môcs moje gláve, Juda je moj voj.

10. Moáb je moja mujvalnicza, na Edoma vövtégnem csrêvle moje, Filiszteus mi naj prôti juvcse.

11. Sto me pripela vu zasanczano meszto? sto me szprevodi do Edoma?

12. Nêli ti, o Bôg, kí szí nasz

osztavo? i neides vö, Bo'ze, z vojszkov nasov.

13. Podéli nam pomôcs prôti pogübeli, ár je márna pomôcs lüdi.

14. Vu Bôgi scsêmo zmo'zna dela csiniti, on vküp szklácsi nepriátele nase.

LXI. 'ZOLTÁR.

Molítev za visno oblászt, da ji naj Bôg zmô'zen grád bode.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi na Neginoth.

2. **S**zlisaj, o Bôg, kricsanye moje, i poszlühni molítev mojo.

3. Od konciov zemle kricsim k tebi vu sztráhi szrcza mojeg; pelaj me na viziko pecsino.

4. Ár szi ti vüpazen moja, mocsen grád pred nepriátelom mojim.

5. Scsém prebivati vu satori tvojem na veke: zavüpam sze na obrambo perôt tvoji. Selah.

6. Ár szi ti, o Bôg poszlühno oblübe moje, dao szi ôrocsino bojécsim sze iména tvojeja.

7. Dní na dní pridás Králi: lêta nyegova trpijo od národa do národa.

8. Da prebiva na veke pred liczom Bo'zim; miloscsio ino ver noszt nyemi szká'zi, da ga obar jejo.

9. Tak scsém hválo szpêvati iméni tvojem, na veke, da ob-

61.62. 'Zolt.

lübe moje szpunim od dna do dna.

LXII. 'ZOLTÁR.

Sztálen trôst prôti nepriátelom.

1. Dávida 'Zoltár za Jeduthuna k naprêszpêvanyi.

2. **D**üsa moja je li podána Bôgi; od nyega je pomôcs meni.

3. On je pecsina moja, pomôcs moja, i viziki grád moj; negenem sze velko.

4. Kak dugo te ví vszi sütali za ednim, naj ga preprávit, kak nagnyeno sztêno, i podrêti plôt?

5. Oni li miszlijo, kak bi ga potepli, lüst májo k la'zam: z vüsztami blagoszlávlajo, ali znôtra vu szebi preklinyajo. Selah.

6. Ali düsa moja csákaj na Bôga, ár je pri nyem vüpanye moje.

7. On je pecsina moja, i pomôcs moja, vizzoki grád moj, da neszpádnem.

8. Pri Bôgi je moje zvelicsanye, i dika moja, pecsina moje môcsi, i vüpazen moja je vu Bôgi.

9. Zavüpajte sze na nyega vszáki csasz o národje! vövlête pred liczom nyegovim szrcze vase; Bôg je vüpazen nasa. Selah.

10. Szinovje cslovecsi szo nika, szinovje ti mocsni szo zaman; csi bi sze na vágo djáli, navküp bi le'zêsi bilí, kak nika.

11. Nezanásajte sze na szilo i zgrablivoszt, ndr'zte sze k már-noszt; csi vam bode bogátsz-tvo rászlo, neprikapcsite k nye-mi szrcza.

12. Edno je velo Bôg, vecskrát szem tô csuo: Bo'za je môcs.

13. I tvoja je, Goszpodne, mi-loszcsa, i ti plácsas ednomi v-szákomi pôleg dela nyegovoga.

LXIII. 'ZOLTÁR.

Prosnyja za právo Bo'zo szlű'zbo.

1. Dávida 'Zoltár, gda je bio vu pűcsávi Jude.

2. **B**ôg, ti szi moj Bôg. Za-űtra te iscsem, 'zija te-bé dűsa moja, 'zelej tebé tēlo moje, vu ednoj szűhoj dr'zēli, gde nega vodé.

3. Da bi te vido vu tvojoj Szve-tini, i vido zmo'znoszt tvoj, i diko tvojo.

4. Ár je bôgsa miloszcsa tvo-ja, kak 'zitek; vűszta moja di-csijo tebé!

5. Tam bi te rad dűcso vu vszēm 'zitki mojem: vu imēni tvojem pozdigávao roké moje.

6. Tô bi bila mászt i tűcsava dűse moje, da bi te mogao hvá-liti z veszēlimi vűszdami.

7. Gda sze na posztelo le'zēcš pomínam z tébe, i gda sze pre-bűdivsi od tébe zgucsávam.

8. Ár szi ti bio moj pomocš-nik; vu szēczi tvoji perôt sze zvisávam.

9. Tebé sze je dr'zála dűsa moja; dűszna tvoja je zdr'zála mené.

10. Oni szo pa iszkali szpadáj dűsi mojoj; zátó szo doli sli pod zemlo.

11. Oni szo mecsi v rôke szpad-noli, i bodejo jűsztvina leszicz.

12. Král sze pa veszelio bode vu Bôgi; ki kre nyega priszē-ga bode hválo méo, ár la'zliiva vűszta sze májo zateknoti.

LXIV. 'ZOLTÁR.

Molba za obránenyé 'zitka i dobroga imēna.

1. Dávida 'Zoltár k naprűszpē-vanyi.

2. **S**zlisaj, Goszpodne, glász moj vu sztaranyi mojem, od groze nepriátela obari 'zitek moj.

3. Szkrij me pred szpráviscsom ti zlocsasztni, pred seregom hű-dodēlnikov.

4. Kí brűszijo jezik szvoj kak mecs; ki z szvojimi britkimi recsmi czilajo, kak z sztrēlov.

5. Da bi szkriřomá sztrēlili to-ga nedű'znoga; bisztro na nye-ga sztrēlajo, i nika sze nebojijo.

6. Mocšijo sze z hűdim naka-nēnyem; zgucsávajo szi, kak májo mre'ze nalécsti, prářijo: sto de je vido?

7. Zgrűntávajo zlocsasztnoszt, szkriřno sze dr'zijo: nezgrűn-tano i szkriřno je szrcze eti lűdi.

8. Ali Bôg nyé sztreli: na nágli dobíjo vdárecz.

9. Nyí lasztivni jezik nyim szpadáj szprávi, sztrszne sze nad nyimi vszáki, kí je vido bode.

10. Bojali sze bodo vszi lüdje, razglasüvali do delo Bo'ze, i csinénye nyegovo szpoznávali.

11. Radüvao sze bode te pravicsen vu Goszpodni, i vüpaode sze vu nyem, i hválo de sze z têm vszáki, kí je ednákoga szrcza.

LXV. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za dobrôte Bo'ze.

1. 'Zoltárszka peszem Dávida k naprêszpévanyi.

2. **T**ebé sze prisztája himnus, o Bôg, vu Sioni, i tebi sze placšuje oblüba.

3. K tebi, kí poszlühnes molítve, bode vszáko têlo prihájalo.

4. Vnôgi grêhi te'zijo mené, presztoplénja nasa ti odpüsztis.

5. Blá'zen je on, koga ti odeberés, i k szebi püsztis, najprebiva vu dvori tvojem. Naszicse ni bomo z dobrôtov hi'ze tvoje, vu szvétoj Czérkvi tvojoj.

6. Sztrassen vu praviczi tvojoj, poszlühni nász Bôg, zvelicsanye nase; kí szí vüpazen vszé krajín zemlé i môrja dalêsnyega.

7. Kí potrdi goré z jákosztjov szvojov, ino je opászanz zmo'znosztjov.

65.66. 'Zolt.

8. Kí potisa zburkanye môrja, süménye nyegovi válov, i bo-renye národov.

9. Da sze bojíjo prebivajôcsi na krajínaj, na tvoja znaménja; tí razveszelis vsze ka sze gible rano i vecsér.

10. Priglédnes zemlo, ino jo navla'zis, i bogato vcsinís. Potok bo'zi je pun vodé. Blagoszlovis nyé szilje, i tak jo oprávas.

11. Nyé brázde namocsis, i grüde navla'zis, z de'zd'zomje mecsis, i blagoszlovis nyé od-rasz.

12. Koronüjes leto z dobrôtov tvojev, od tvoji sztopájov sze czedi tücsava.

13. Prebiváliscsa po püsztinaj szo tüdi tücsna, i goré szo z veszeljom opászane.

14. Ravné szo zakrite z ov-czami, i dolôvje szo puni szilja, tak da vsze juvcse i szpêva.

LXVI. 'ZOLTÁR.

Hvála csüdni dél Bo'zi.

1. 'Zoltárszka peszem k naprêszpévanyi.

Radűj sze Bôgi, vsza zemla!
2. Szpêvajte na díko imé-na nyegovoga, razglasűjte hválo dike nyegove.

3. Ercsite Bôgi: Kak csüdna szo dela tvoja! tvoji nepriátel-je pomenkájó pred tvojev veli-kov zmo'znosztjov.

4. Vsza zemla sze naklekne pred tebom, i hválo ti szpêvala bode; hválo bode szpêvala iméni tvoje. Selah.

5. Hodte, poglednite dela Bo'za! kak csüden je on v djányi pred szinmi cslovecsimi.

6. Preméno je môrje na szüho, da bi z nogami prék po grabi sli, nad tém sze mí vu nyem veszelimo.

7. Goszpodüje z szvojov mocsjov vekôma; ocsi nyegove glédajo na národe; ti odpádnjeni gori nesztánejo. Selah.

8. Blagoszlávlajte národje Bôga nasega: dájte csüti glász hvále nyegove.

9. Kí vu 'zitki zdr'záva düso naso, i nedá sze posklesznóti nogam nasim.

10. Ár szi nász szküszo, o Bôze, i ocsiszto, kak sze ocsiscsáva szrebro.

11. Ti szi nász dao v vôzo djáti, i na nase ledevjé szi tesko bremen polô'zo.

12. Ti szi dopüszto lüdém nam po glávi hoditi; prisli szmo v ogen i vu vodo; dönok szi nász vôszpelao i raszhládo.

13. Zátó bom z 'zgánim áldovom sô vu Hí'zo tvojo, i szpunim ti oblübe moje.

14. Liki szem ôdpro lampe moje, ino szo gúcsala vüszta moja, vu sztiszkáványi mojem.

15. Jasz ti scsém tücsni kozlov 'zgáne áldove prineszti z kadilom: áldüvao ti bodem 'zivíno z kozli. Selah.

16. Hodte poszlühsajte vszi bogábojécsi, i vö bom gúcsao ka je vcsíno düsí mojoj.

17. K nyemi szem krícsao z vüszdami mojimi, ino szem ga zvisávao z jezikom.

18. Da bi szi ka krívoga gori djao vu szvojem szrezi, nebi me poszlühno Goszpôd.

19. Ali poszlühno me je Bôg, i kebzüvao na glász prosnye moje.

20. Blagoszlovleni je Bôg, kí mi je nej vtájo prosnye moje, niti miloszcse szvoje.

LXVII. 'ZOLTÁR.

Prosnya i hválodávanye za Bo'zi blagoszlov.

1. 'Zoltárszka peszem k naprêszpêvanyi na Neginot.

2. **B**ôg! szmilüj sze nad nami, i blagoszlovi nász, preszvêti lícze tvoje nad nami. Selah.

3. Da szpoznamo na zemli pôt tvojo, med vszêmi národmi zvelicsanye tvoje

4. I hválili ti bodo o Bôg národje, hválili ti bodo i vszi poganye.

5. Radüjo sze, ino veszélo szpêvajo poganye, ka vu praviczí szôdis lüdi, i ravnas národe zemle. Selah.

6. Dícsili te bodo národje, o Bôg: dícsili te bodo vszi národje.

7. Zemla dá szád szvoj: blagoszlov nam podeli, o Bôg, Bôg nas!

8. Blagoszlovi nász Bôg, i vesz szvét sze boj nyega.

LXVIII. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusovoga zvisénja i toga môcsi.

1. Dávida 'zoltárszka peszem k naprêszpévanyi.

2. **S**ztáne Bôg, da szerazbêszijo protivniczke nyegovi, i v bég vdárijó pred nyim odürjávczi nyegovi.

3. Raze'zeni je, kak sze pre'zené din, kak sze vòszk rasztópi pri ognyi, tak morejo prêdti ti nepobo'zni pred Bôgom.

4. Ti pravicsni sze pa bodo radüvali, ino bodo veszéli pred Bôgom, i radüvali sze bodo jáko.

5. Szpêvajte Bôgi, szpêvajte iméni nyégovomi: ravnajte pôtonomi, kí sze noszi na obláki. Goszpôd je imé nyegovo i veszélte sze pred nyim.

6. Kí je ocsa szíroticz, i szodecz vdóvícz. On je Bôg vu szvojem szvéтом prebiváiscsi.

7. Bôg je, kí szamcza povnôza vu hí'zi; kí vòznike vò szpela; ali ti neverni morejo prebívati vu zemli szühocse.

68.'Zolt.

8. Bôg! gda szí pred lüdsztvom tvojim sao, gda szí vu püscsávi hodo. Selah.

9. Zemla sze je trôszila, i nebésza szo kapala pred liczem Bo'zim, escse i Sinai pred Bôgom, kí je Bôg Izraela.

10. Zdâ pa dás, Bo'ze, eden blá'zeni de'zd'z, i ôrocsíno tvojo nemocsno tí otávis.

11. Da tvoja 'zivína more v nyê prebívati, o Bôg, tí 'zivéste vbôge z dobrotami tvojimi.

12. Goszpôd dá Rêcs szvojo, z velikov vno'zinov glaszitelov.

13. Králove vojszké pobegnóvsi pobégnejo, i hí'ze sznága razdeli porobe.

14. Gda vu tábori lè'zíte, bliscsí sze, kak golobecse perôti, stere sze kak szrebro i zláto lescsijo.

15. Gda te vszamogôcsi Krále szposztávi vu nyê, bêla de, kak Salmon.

16. Gora Bo'za je rodna gora, velika i rodna gora.

17. Ka szkácsete vi velike goré? Bôg 'zelej na toj gori prebívati, i Goszpôd vszigdár tam osztáne.

18. Bo'zi kôl je vnogo jezérokrát jezér, Goszpôd je med nyimi v szvéтом Sinai.

19. Tí szí gori sao vu viszino, vlovleno szí pelao vlovlenyé, i vzéo szí dári za lüdi, escse i za

te odpádnýene, da bi pri Goszpodnom Bôgi tam prebivali.

20. Hválen bojdi Bôg od dna do dna. Bremen dene na nász ali tüdi nam pomága. Selah.

21. Bôg nas, je Bôg zvelicsanýa, i Goszpodna Bogá nasega szo poti szmrti.

22. Ali Bôg zmo'zd'zí glavo szvoji nepriateľov, i temen vlasznáto ti hodécsi vu hüdôbaj szvoji.

23. Dönok veli Goszpôd: z Bázana je nazá pripelam, escse i z globocsine môrja je naprêposztavim.

24. Zató bode tvoja nôga v tvoji protivníkov krvi fáršana, i tvoji pszi jo bodo lízali.

25. Vídno je, kak tí o Bôg, hodis; kak tí, moj Bôg íno Král, notri ides vu ta Szvéta.

26. Naprêido szpêvajôcsi, odzaja igrajôcsi, naszrêdi devojke, stere bobnyarijo.

27. Hválte Bôga vu szpráviscsi: Goszpodna, kí szte z národa Izraelszkoga!

28. Tü Benjamin te máli kraľuje med nyimi, poglavniczi Jude, i nyí obcsine, poglavniczi Zebulona, poglavniczi Naftalima.

29. Bôg tvoj je tvoje králevszto gori posztavo; tô iszto nam Bôg nas, i potrdi, ár je tvoja násztava.

30. Za volo Czérkvi tvoje v Jerusálemi ti bodo Králove dáre prinásali.

31. Pokáraj zviríno vu trszlji, csrêde bikôv med télczy národov, kí nasz klácsijo za szrebra volo. Raszplôdi ľüdi, kí szradi bojűjejo.

32. Poszelniczi egiptomszki pridejo, i Csrnkavczov dr'zêla hitro bode pozdigávala rokê szvoje k Bôgi.

33. Králevsztva zemelszka! szpêvajte Bôgi: díko szpêvajte Goszpodni. Selah.

34. Onomi, kí szedí na nébi povszéd, od zacsétka mao. Ovo on dá grumi szvojemi môcs.

35. Dájte Bôgi zmo'znoszt! Díka nyegova je v Izraeli, i môcs nyegova v obláki.

36. Bôg je sztrasen vu szvoji szvéti prebíváliscsaj. On je Bôg Izraela; on dá ľüdsztvi môcs i zmo'znoszt. Hvála Bôgi!

LXIX. 'ZOLTÁR.

Messiása molítev vu nyegovi mokaj.

1. Dávida 'Zoltár od rô'zicz k naprêszpêvanyi.

2. **Z**dr'zi me, o Bôg! ár mi voda notri do düse ide.

3. Vtonyeni szem v globoki kalís, gde nega dna, zaisao szem vu globocsino vöd, í válovje me zalêva.

4. Obtrüdo szem od krícsa-

68.69.'Zolt.

nya, zamuknolo je grlo moje, szfaliváva mi pogléd moj, od csákanya na Bôga mojega.

5. Vecs ji je, kí me nekrivicsno odürjávajo od vlászi gláve moje. Kí me prepraviti scséjo, i szo mi po kriviczi nepriátelje, szo prezmo'zni. Ka szem nejrobo, morem placsüvati.

6. Bôg, ti znás nôroszt mo-jo, i bin moj je pred tehom nej szkriti.

7. Nedopüsztí v szramôto prid-ti vu meni onim, kí tebé csákaj-o: Goszpodne Bôg seregôv, ne-dopüsztí v meni ospotanim bid-ti, kí tebé iscsejo, Bôg Izraela!

8. Ár za tvojo volo znásam spot: szramôta pokriva obráz moj.

9. Jasz szem tühéni vcsinyen mojim bratom, i prisavecz mo-je materé otrokom.

10. Ár vrêloszt k Hi'zi tvojoj me je pojêla, i pszüvanya pszü-vajôcsi tebé szo na méne szpa-dnola.

11. I jasz jôcsem ino sze posztim krôto, i tô mi na spot o-brácsajo.

12. Gda szem sze oblêkao v 'zakel, teda szem nyim vcsinyen k prilíki.

13. Kí med vrátami szedíjo, od méne preksenüjo, i vinopívczi od méne szpêvajo.

14. Jasz sze pa, Goszpodne, k 69.'Zolt.

tebi molim v prijétnom vrême-ni: Bôg, pôleg tvoje velike mi-loscse poszlühni mené, vu isz-tini pomôcsi tvoje.

15. Rêsi me z etoga blata, da sze nevtópím, i rêsen bom od moji odürjávczov, i z globocsín vöd.

16. Da me nezalejé válovje vöd, ni nepo'zré globocsína, ni-ti grlo jame sze nezapré nad me-nom.

17. Poszlühni me, Goszpodne; ár je dobrotivna miloscsa tvo-ja: Obrni sze k meni, pôleg tvo-je velike szmilenosztí.

18. I neszkríj licza tvojeja pred szlugom tvojim, ár 'zú-koszt mam; brs me poszlühni.

19. Híti k dûsi mojoj i oszlô-bodi jo: rêsi me za moji proti-vníkov volo.

20. Ti znás za mojo 'zúkoszt, za szramôto, ino spot moj: zná-ni szo tebi vszi moji protivní-czi.

21. 'Zúkoszt je vlomila szrcze moje, i rônoga me csíni. Jasz csákam, ako bi sze komi mílo, i — níkomi; i na trôstajôcse-ga, ali — nenáidem ga.

22. I dájo mi 'zucs jeszti, i vu mojoj 'zéji me z jesziom napá-jajo.

23. Bojdi nyim sztol nyíhov na mre'ze, k zadomescsenyi i szpadáji.

24. Naj nyim potemnêjo ocsi nyihove, da nevidijo, i nyi ledevjê nyim vszeszkôsz naj klūkajo.

25. Vlej vö na nyê szrd tvoj, i vrêloszt tvoje szrditoszti po-padni nyê.

26. Nyi prebivaliscse bojdi püscsa; nebojdi prebivajôcsega vu sztánkaj nyihovi.

27. Ár szo preganyali toga, koga szi ti zbío, i k bolezni ran od tébe vzéti szo pridali.

28. Daj nyim z grêha v grêh szpádnoti; naj nepridejo k tvojoj praviczí.

29. Naj sze vö zbrisejo z kníg ti 'zívi; da nebodo z timi pravicsnimi notri zapiszani.

30. Jasz szem pa nevolák i obolen. Pomôcs tvoja, Bog, me naj bráni.

31. Hválo bom imé bo'ze z szpévanyem, i zvisávae bom ga zdicsênem.

32. I tô bode Goszpodni pri-jétnése, kak telcsics rogláti i pâzlati.

33. Tô vidôcs vbôgi, radüvali sze bodo. Ki Bogá iscsejo, 'zi-velo bode szrcze nyihovo.

34. Ár Goszpôd poszlühne te vbôge; i neodüri szvoji vôznikov.

35. Hváli nyega néba i zemla, môrje i vsze vu nyem plavajôcse.

36. Ár Bôg pomore Sioni, i bode zidao varasé Jude, da bodo tam prebivali i nyê ládali.

37. I szemen nyegovi szlugov je bode ôroküvalo, i kí lübijo imé nyegovo oni bodo vu nyi prebivali.

LXX. 'ZOLTÁR.

Dávida prosnya za pomôcs próti nepriá-telom.

1. Dávida 'Zoltár za neprêszpê-vanye k szpomínanyi.

2. **H**íti me, Bôg, obrániti! Goszpodne, da me oszlobodis.

3. Naj sze oszmejëjo i na spot szpádnejo, kí iscsejo düso mo-jo. Z pét obrnyeni, i ospotani naj bodo, kí meni hüdo 'zelêjo.

4. Naj v szramôto szpádnejo, kí meni kricsijo: hahah! hahah!

5. Naj sze radüjejo ino vesze-lijo vu tebi vszi iszkajôcsi tebé, kí lübijo zvelicsanye tvoje, i sztálno velijo: Visziko hválen bojdi Bôg!

6. Jasz szem pa szíromák i vbôgi, o Bo'ze, híti kmeni. Po-môcs moja, i oszlobodítel moj, Goszpodne, nemüdi sze!

LXXI. 'ZOLTÁR.

Prosnya za oszlobodjênye.

1. **V** tebi sze vü pam, Go-szpodne! nedáj mi v szramôto szpádnoti na veke.

2. Po praviczí tvojoj me obrá-69.70.71. 'Zolt.

ni, ino me oszlôbodi, nagni vû-
ha tvoja k meni, i obdr'zi me.

3. Bojdi meni bátrivno prebi-
váliscse, kama bom bê'zao, kí
szi mi obecsao rêšiti mené; ár
szi tí pecsína moja i moj grád.

4. Bôg moj vö me ftrgni z rô-
ke nepobo'znoga, z prgiscse to-
ga krivicsnoga i trdnoga.

5. Ár szi tí vûpazen moja, Go-
szpodne Bo'ze, i vûpanye moje
od moje mladoszti mao.

6. Na tébe szem sze zanihao
od utrobe. Tí szi me vöszpelao
z utrobe materé moje. Hvála
moja je od tébe sztálno.

7. Kak csüdo szem, vnôgim;
ali ti szi moja mocsna vûpazen.

8. Napuni vûszta moja z hvá-
lov tvojov, vszákden z dicsê-
nyem tvojim.

9. Nezavr'zí me vu mojoj szta-
roszti, gda de szfalivávála môcs
moja, neosztavi me.

10. Nepriátelje moji gucsijo
prôti meni, i kí zaszedjávajo dû-
so moja, vküp tanács dr'zijo;

11. Govorécsi: Bôg ga je osz-
tavo; hit' te za nyim ino ga po-
padnite, ár nega, kí bi ga bráno.

12. Bôg nebojdi dalecs od mé-
ne: Bôg moj, híti meni na po-
môcs.

13. Naj sze oszramotíjo ino
prêdejo protivniczi dûse moje:
z szramôtov i spotom sze naj
pokríjejo, kí iscsejo szpadáj moj.

71. 'Zolt.

14. Jasz pa bodem sztálno csa-
kao, ino vecs i vecs tebê hválo.

15. Vûszta moja bodo vögü-
csala praviczto tvojo, vszákden
zvelicsanye tvoje, ako ga gli ne-
znam zracsúnati.

16. Hodo bom vu môcsi Gosz-
podna Bôga, i csesztio li tvojo
praviczto.

17. Bôg vcsío szi me od mla-
doszti moje, i do széga mao vö
glászim csüda tvoja.

18. I záto me o Bôg neosztá-
vi vu sztaroszti, gda obszêrim,
tecsasz, dokecs oznanim ramo
tvojo deczé deczi, i vszemi od-
vétki zmo'znoszt tvojo.

19. Ár je pravicza tvoja. o Bôg,
do vizíne, kí velika csínis. Bôg,
sto je tebi szpodoben?

20. Kí szi mi dao szküszi 'zú-
koszt vnôgo i grozno, i pá szi
me o'zívo, i z globocsíne zemle
me nazâpripelao.

21. Tí me csínis velikoga, ino
pá obeszelís.

22. Záto ti hválim z 'zoltársz-
kim szpêvanyem, za tvojo ver-
noszt, moj Bôg: hválo ti szpê-
vam na hárfi, ti szvétí v Izraeli.

23. Moje lampe i moja dûsa,
stero szi ti odküpo, szo veszé-
la, i szpêvajo tebi hválo.

24. Na tô i jezik moj vszákden
gucsi od pravicze tvoje; ár szo
ospotani i oszramôtnyeni ti isz-
kajôcsi szpadáj moj.

LXXII. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa i nyegova
ga Králevszta.

1. Salamona ('Zoltár).

Bôg! dáj tvojo szôdbo Králi,
i praviczto tvojo szini Krála.

2. Da szôdi lüdsztvo tvoje vu
isztini, i vbôge tvoje vu pravi-
czi.

3. Naj prineszéjo goré mir lü-
dém, i gumile praviczto.

4. Szôdo bode on te nevolne
vu národi: pomágao de szini
vbôgi, i spotlivcze potere.

5. Bojali sze te bodo, dokecs
ta szuncze i mészecz szvétla, od
odvétka do odvétka.

6. Doli poide, kak de'zd'z na
koselino, kak kaple na rapinye
zemlé.

7. Czveo bode vu dnévi nye-
govi te pravicsen, i veliki mír
tecsasz, gda nede vecs mészec-
za.

8. Goszpodüvao bode od môr-
ja do môrja, i od potoka notri
do konczo szvétla.

9. Pred nyim sze bodo nani-
závali bívajôcsi vu püscsávi, i
nepriátelje nyegovi bodo práh
lizali.

10. Králove od môrja i záto-
nov dáre pripelajo: Králove A-
rábie i Sebe dáre prineszéjo.

11. Molili ga bodo vszi Krá-
love: vszi poganye bodo nyemi
szlü'zili.

12. Ár oszlobodí sziromáka
kricsécsega, i vbôgoga, kí ne-
ma pomocsníka.

13. Szmilüje sze nad pote'ze-
nim i potrebüvajôcsim, i obdr-
'zí düse sziromákov.

14. Od jálnoszti i szile obráni
düse nyihove, i drága bode nyí
krv vu ocsáj nyegovi.

15. 'Zívo bode, i dávalinyemi
bodo zláto Arábie. I molili sze
bodo za nyega sztálno. Vszák-
dén ga bodo blagoszlávlali.

16. Na zemli i odzgora na go-
ráj bode szilje gôszto sztálô,
nyega szád bode sümeo, kak
Libanon, i czveli bode várasje,
kak tráva na zemli.

17. Osztáne imé nyegovo na
veke, kak dugo szuncze osztá-
ne: imé nyegovo doszégne do
odvétka, i bodo blagoszlovleni
po nyem, vszi poganye ga bodo
blá'zenoga vadlúvali.

18. Hválen bojdi Goszpodin
Bôg, Bôg Izraela, kí szam csiní
csüda.

19. I hváleno bojdi odícse-
no imé nyegovo na veke, i vesz
szvét bojdi pun csészti nyego-
ve. Amen. Amen.

20. Dokoncsane szo hvále Da-
vida, szína Isaia.

LXXIII. 'ZOLTÁR.

Hábanye od szpáke pri szrecsi ti hűdi

1. Azafa 'Zoltár.

72.73. 'Zolt.

Izraeli je Bôg li dober, onim, ki szo csisztoga szerza.

2. Meni bi sze pa szkoro poteknole nogé moje, szkoro bi sze posklesznoli sztopáji moji.

3. Ár szem vréo prôti szamohválczom, szrecso ti nepobo'zni vidôcsi.

4. Ár szo nej vu pogübeli szmr-ti, nego sztojijo trdno kak grád.

5. Nej szo v neszrecsi, kak drügi lüdje: nej szo v nevôli, kak drügi lüdje.

6. Opászani szo gízdosztjov kak z préczimbov: odeti z jálnosztjov, kak z-sznágov.

7. Nyí ocsi szo od tücsave vö nadühte; csinijo pôleg hoténja szerza szvojega.

8. Míszlijo i gucsíjo v hüdôbi nepraviczó: z viszikosztí doli govoríjo.

9. Vüsztá szvoja v nebésza kumesz dr'zijo, i nyí jezik more valati na zemli.

10. Zátó sze lüdsztvo k nyim obrácsa, da sze napuni mera nyihova.

11. Ino govoríjo: kabi Bôg za tô znao, csi je taki na viszini rázum?!

12. Ovo, tô szo ti neverni, tô szo ti szrecsni na szvéti, ki obogatíjo.

13. Tak bi zaman bilô, ká mo-je szerze csiszto 'zivé, i jasz vu nedü'znosztí perém roké moje!?

73. 'Zolt.

14. Ino szem obte'zen vszák-dén, ino moja nevolá nazôcsi vszákó ütro!?

15. Jasz bi tüdi szkoro tak gücsao, kak oni; ali ovo, z têm bi jasz neveren grátao odvétki szinôv tvoji.

16. Jasz szem szí premislávao, csi bi tô mogao zarazmiti; ali zdelo sze mi je pretesko.

17. Dekecs szem sao vu Szve-tino bo'zo, i kebzüvao na nyí konecz.

18. Kak tí nyé po sztávis na szkliszka, i doli je szünes v pogübel.

19. O, kak oni hitro z nicse-szom posztánejo, vesznejo i gro-zen konecz vzemejo.

20. Liki szenya, gda sze sto prebüdi; tak tí, Goszpodne, zav'r'zes nyí kêp v várasi.

21. Meni je pa britko bilô vu szerzi, i bodalo me je vu obísz-taj moji.

22. Ali blázen szem bio, ki nika nerazmi, ino szem kak 'zivincse bio pred tebm.

23. Dönok szem sztálno pri te-bi osztá; ár szí me tí dr'zao za mojo dêszo rokô.

24. Tí! me ravnas pôleg taná-csa tvojege, i na pokonczi me gorivzemes vu diko.

25. Csi li tebé mam; nemáram za nébo, ni za zemlo.

26. I csi mi düsa i têlo pogíb-

le, dönök szí ti Bóg na veke szrečá mojega trôst, i moj tál.

27. Ár ovo, kí od tébe odsztôpijo, vesznejo; vö sztrêbis vsze, kí od tébe odpádnejo.

28. Ali moja radoszt je tô, ká sze Bogá mojega dr'zim, ino sze vüpam vu Goszpodni, da oznanüjem vsza tvoja dela.

LXXIV. 'ZOLTÁR.

Prosnja za obdr'žánye Czerkvi.

1. Návuk Azafa.

Bóg! zaka szí nász tak czelô zavrgao? zaka sze tak grozno szrdís na ovczé pase tvoje?

2. Szpômeni sze z csrêde tvoje, stero szí szebi od dávnya szpravo, i odküpo za szvojo ôrocsino, na Sionszkoj gori, na steroj tí prebivas.

3. Zdigni sztopáje tvoje nad vekivecsnim opüszcsenyem. Nepriátel je vsze zapravo vu tom Szvétom tvojem.

4. Nepriátelje tvoji brülijo na szrêdi v tvoji hi'zaj, i goriposztávlajo kazala szvoja meszto tébe.

5. Szekére sze vídijo kumeszlesciti, kak da bi sze lész poderati méo.

6. I razbijávajo navküpe nye-ga nápravo z szekerami i z bärdami.

7. Vrgli szo ogen vu tvojo

Szvetino: oszkrúnoli szo prebiváiscse Iména tvojege, doli do tla.

8. Pravili szo vu szreči szvojem: porobmo je vszegavêcs. Doli 'zgêjo vsza szvétá Mészta bo'za vu dr'zéli.

9. Kazál nasi nevidimo; nepredga vecs prorok, i nega ga med nami, kí bi ká vecs razmo.

10. O Bóg, kak dugo sze bude spôtao potivník? i nepriátel oszkrunyávao imé tvoje.

11. Zaka szí nazâ potégno rokô tvojo? vtégni vö dêszno tvojo z krila tvojege vszegavêcs.

12. Ár Bóg je Král moj od zacsetka, kí vszo pomôcs szkazüje, na szvéti.

13. Ti szí razdêlo z ramov tvojev môrje, i szpotro glavé kácsom vu vodáj.

14. Ti szí zmô'zd'zo glavé Leviáthana, i dao szí je najêsztvino vu püszcsávi.

15. Ti szí dao vövreti zdencom i potokom, ti szí vszüso mocsne vodé.

16. Tvoj je dén, tvoja je takáj i nôcs; ti szí sztvôro mészecz i szuncze.

17. Ti szí nasztavo vsze krajíne zemle; ti szí vdêlo leto i zimo.

18. Szpômeni sze z toga, ká nepriátel Goszpodna oszmejá-

va, i blázen národ preklinya imé tvoje.

19. Nedáj zviríni dŭse grlicze tvoje; neszpozábi sze z nevolni sztvári vszegavêcs.

20. Szpômeni sze z závezka tvoje; ár je temnoszt zemlé puna prebiválics krivicze.

21. Nedopŭszti, kâ bi te zaklácseni z szramotjov odhájao; vbôgi i sziromák naj tvoje imé hváli.

22. Sztani, Bo'ze, szkoncsaj dugoványe tvoje, szpômeni sze z spôtanya, stero sze prôti tebi vszákdén od neszpametni godí.

23. Neszpozábi sze sz kricsa tvoji nepriátelov; vdérjanye tvoji protivnikov je, csi du'ze, vékse.

LXXV. 'ZOLTÁR.

Hvála csűd bo'zi. Hábane od bátrivnosztí.

1. Azafa 'zoltárszka peszem k naprêszpêvanyi: nepogŭbi.

2. **H**válímo te, o Bôg! hválímo te; ár je blŭzi imé tvoje: glászijo sze csűda tvoja.

3. Gda pride vrêmen nasztávleno, jasz prav szôdo bodem.

4. Zemla de trepetala, i vszi prebivajôcsi na nyê; i jasz potrdim nyé sztebre. Selah.

5. Erkao szem hválczom: nehválte sze tak; i tim nepobo'znim, nepozdignite rogôv nateliko.

74.75.76.'Zolt

6. Nepozdignite prôti Visesnyemi rogôv vasi: negŭcste z tak trdnim sinyakom.

7. Ár niscse, niti od zhoda, ni od zâhoda, ni od gôr v pŭszcsávi,

8. Nego lí Bôg je szodecz, kí etoga znízi, i ovoga zviszi.

9. Pehár jeszte vu rôki Goszpodnovoj, ino ga z môtnim vínom napuni: 'z nyega bode natákao; ali vszi nepobo'zni zemle morejo piti, i dro'zd'zé vö 'zrêti.

10. Jasz pa razglasŭvao bodem na veke, i szpêvao Bôgi Jáko

11. I szterem vsze roglé ti nepobo'zni, da sze zviszijo rogôve ti pravicsni.

LXXVI. 'ZOLTÁR.

Bôg obramba szvoje Czêrkvi.

1. Azafa 'Zoltárszka peszem k naprêszpêvanyi na sztrŭnaj.

2. **Z**náni je Bôg v Judi: velíko je imé nyegovo v Izraeli.

3. V Sálemi je Sztánek nyegov, i prebiválicse nyegovo v Sioni.

4. Tam sztere sztrêle loka, zaszlobo i mecs i boje. Selah.

5. Ti szi szvetlêsi i zmo'znêsi od razbojnszki gôr.

6. Kí szo zvisenoga szrcza, morejo porob bidti i zaszpati, i vszêm bojnikom morejo rokê povisznotí.

7. Od tvojega káranya, o Bôg Jákoba, v szen szpádno i kôla i kony.

8. Tí szi sztrasen. Sto more pred tehom obsztáti, csi sze ti szrdis?

9. Gda z nebész csüti dás szôd-bo tvojo, zemla sze presztrási i tího posztáne.

10. Gda Bôg sztáne na szôd-bo, da vszêm nevolnim pomága na zemli. Selah.

11. Ár i besznôcsa lüdi tebi csészti dati more; i osztanke besznôcse v 'zakle oblecsés ti.

12. Oblübte, i zdr'zte Goszpodni Bôgi vasemi. Vszi, ki szte okôli nyega, prineszte dári to-mi Sztrasnomi.

13. Kí poglavnikom szres-noszt jemlé, i sztrasen je Krá-lom zemelszkim.

LXXVII. 'ZOLTÁR.

Ti pobo'zni szküsávanye i tróst.

1. Azafa 'Zoltár k naprêszpévanyi za Jeduthuna.

2. **G**lász kricsa mojega pozdignem k Bôgi: k Bôgi kricsim, i poszlühne me.

3. Vu dnévi sztiszkávanya iscsem Goszpodna; rôka môja je v noci vôr szpresztrêta, i nepopüsztí, ár sze nedá potrôstati düsa moja.

4. Gda szem 'zaloszten, na Bôga szi zmiszlim, czeknem sze da pomenkáva düh moj. Selah.

5. Tí zdr'závas ocsi moje, da verosztlüjejo; tak szem sztrt, da nemorem gúcsati.

6. Premislávam szi od dávnvi dnévov, od nigdásnyi lét.

7. Premislávam szi v noci od moje peszmi, zgucsávam szi vu mojem szrczi, i düh moj more zbrojávati.

8. Jeli na veke osztávi nász Goszpôd, i neszka'ze vecs nik-se dobrote?

9. Jeli sze je vsza nyegva miloszcsa czelô zmenkala? jeli szo konecz vzelé vsze nyegove oblübe?

10. Jeli sze je Bôg szpozábo szmileni bidti? ino je zápro vu szrdi miloszcso szvojo? Selah.

11. Ali jasz szem velo: Tô morem jasz trpeti; ali dêsna toga Vísesnyega zná vsze tô preobrnôti.

12. Záto sze szpominam z dél Goszpodna: premislávam szi z prvêsi csüd tvoji.

13. I gucsim od vszê dél tvoji, ino zgovárjam od djánya tvojega.

14. Bo'ze! szvéta je szteza tvoja; gde jeszte Bôg tak zmo'zen, kak ti, Bo'ze?

15. Tí szi Bôg, ki csüda csiní: tí szi oznano med národmi môcs tvojo.

16. Tí szi tvoj národ oszlôbo-

do z ramov, sziní Jáko^ba i Jo[']zefa. Selah.

17. Vodészo tebé vidile, o Bôg, vodé szo te vidile, ino szo sze bojale, takáj i globocsine szo sze sztrszno^{le}.

18. Vö szo dáli obláčzke vodé; néba je dála grúmláčzo, ino tvoji bliszki szo szemtam létali.

19. Po czêloj nébi je sao glász grúma, tvoji bliszki szo szvétili po zemli, zemla sze je gíbala i trôszila od toga.

20. Tvoja pô^t je vu môrji, tvoja szteza vu veliki vodáj; dônok sze je nêznao szlêd tvo^j.

21. Vodo szí lûdsztvo tvoje, kak csrêdo, po rôki Môsesa i Aronovoj.

LXXVIII. 'ZOLTÁR.

Preszámnyane dobrôt i kastig Bo'zi, lûdsztvi nyegovomi szkázani.

1. Azafa Návuk.

Poszlûsaj moje lûdsztvo Právdo mojo, nagnite vûha vasa k recsam vûszt moji.

2. Odprém vu prilikaj vûszta moja: vö povêm szkrita od zacsetka szvéta.

3. Stere szmo csüli i známo, i stere szo nam pripovedávali ocseve nasi.

4. Naj ji neszkrívamo pred szinmi nyíhovimi, odvêtkom pridôcsim, ino oznanûjemo hválo Goszpodnovo, i zmo'znoszt

77.78.'Zolt.

nyegovo, i csüda nyegova, stera je csinio.

5. Ár je posztavo szvedôsztvu vu Jáko^bi, i vö je dao Právdo v Izraeli, na stero je zapovedao ocsevom nasim vucsiti otroke szvoje.

6. Zátó, naj bi szpoznao odvêtek pridôcsi, otroczi, kí bi sze rodili, csi bi gori zraszli, da bi jo nazveszcsávali szinom szvojim.

7. Naj bi vu Bôgi polo'zili vûpazen szvojo, ni sze nêszpozábili z dël bo'zi, i zapovedi nyegove zdr'zali.

8. I nebi bilí, kak ocseve nyíhovi, nepokoren i borécsi rod; pokolên^{ye}, stero je nej popravilo szrczá szvojega, i kí düh sze je nej dr'zao verno k Bôgi.

9. Kak szinovje Efraima, kí szo prilicsno z lokom sztrêlali, i odszkocsili szo vu hipi bojne.

10. Oni szo bo'zega závezka nêzdr'zali, i vu právdi nyegovoj hoditi szo nej steli.

11. Ino szo sze szpozábili z dël nyegovi, i z csüd nyegovi, stera nyim je szkázao.

12. Pred nyíhovimi ocsevimi je csinio csüda vu Egiptomskoj dr'zéli na Zoamszkom pôli.

13. Razdêlo je môrje i dao nyim je prêk idti; i posztavo je vodé, kak zid.

14. I vodo je je vudne z oblá-

kom, i cserez nocsi z szvetlim
ognyom.

15. Raszklao je pecsíne vu
pűszcsávi, i napájao je nyé, kak
z globocsin veliki.

16. Szpelao je potoke z pecsí-
ne, i vcsino vötecsti vodé kak
járke.

17. Dönok szo nejhènyaligre-
siti pròti nyemi, i razdrá'zd'zi-
li szo toga Visesnyega vu pű-
szcsávi.

18. I szküsávali szo Bogá vu
szvojem szrczi, proszécsi hrá-
no pòleg lakovnoszti szvoje.

19. Ino szo gúcsali pròti Bògi
govorécsi: Jeli de Bòg mogao
sztòl pripraviti nam vu pűszcsá-
vi.

20. Ovo, csi je gli vdarò pe-
csíno, kà bi voda vò tekla, i po-
toczke sze szpűsztili; ali kak
nam more krùh dati, i lűdsztvi
szvojemi meszò pripraviti.

21. Gda je eta Goszpòd szlí-
sao, razsrdò sze je, i ogen sze
je zá'zgao pròti Jákobi, i szrdi-
toszt je prisla na Izraela.

22. Zàto, kà szo nej vervali
vu Bògi, i nej sze zavűpali v
pomòcsi nyegovoj.

23. I on je zapovedao odzgora
oblàkom; i òdpro je dveri nébe;

24. I dao nyim je Manno, kak
de'zd'z idti k jèsztviní, i dao
nyim je krùh nebeszki.

25. Jeli szo krùh angelszki, po-

szlao nyim je sztroska do szí-
toszti.

26. Pűszto je píhati zdòlez pod
nébov, i zbűdo je po mòcsi szvo-
joj jűg.

27. I dao je meszo na nyé de'z-
d'ziti, kak pràh; ino flicze kak
pèszek v mòrji,

28. Je dao kapati na szrèdi
nyí tábora, okòli nyí sztánkòv.

29. Áli gda bi jeli, ino sze na-
szitili jáko; dopuniti je dao 'zel-
noszt nyíhovo.

30. Nej szo escse odpovedali
'zelnoszti: escse nyim je jèsz-
tvina vu lampaj nyíhovi;

31. Gda je szrditoszt bo'za pri-
sla na nyé, ino je szpomorila te
znamenitèse med nyimi, i pobi-
la te náj bògse v Izraeli.

32. Ali zvòn vszega toga szo
escse vecs gresíli, i nej szo ver-
vali na csűda nyegova.

33. Zàto je dopűszto, ka szo
márno szkoncsali dní szvoje, i
lèta szvoja vu trepetanyi.

34. Gda je nyé vmárjao, csi
szo ga iszkali, i povrnoli sze i
rano iszkali Bòga;

35. I sze szpomínali ka je Bòg
pecsína nyíhova, i Bòg te Vi-
sesnyí nyí pomocsník;

36. Csi szo bár jálili z szvoji-
mi vűsztami, i z jezikom szvo-
jim szo nyemi lagali;

37. I szrcze nyíhovo nej bilo
sztálno k nyemi, i nej szo zdr-

'zali verno závezka nyégovoga:

38. On je dónok milosztiven bio, i odpüsztó je nyim grêhe; nej ji je pogübi; i csesztô je odvrno szrditoszt szvojo, i nej püsztó vö czêloga szrda szvojega;

39. Ár sze je szpômeno, kâ szo têlo; i vöter, steri odide i nazâ nepride.

40. Csesztô szo ga razdrá'zd'zili vu püsztcsávi, i razdrészelili vu püsztí mészta.

41. Oni szo Bôga pá i pá szküsávali, ino szo mejé dêvali Szvétomi vu Izraeli.

42. Nej szo sze szpômenoli 'z nyegove rôke, i dnéva, v sterom je nyé oszlôbodo z te'zíne.

43. Gda je csinio v Egiptomi znamênya szvoja, i csüda szvoja na pôli Zoan.

44. Gda nyim je vodô na krv obrno, i potoke nyihove, da szo nêmogli piti.

45. Gda je na nyé püsztó mla-jino, kâ je nyé jêla; i 'zabe, kâ szo je pogübile.

46. I dao je nyí szád gôszen-czam, i szêtvó nyihovo kobilizczam.

47. Gda je vdaro trszje nyihovo z tocsôv, i malíne nyihove z szrênom.

48. Gda je nyí 'zivíno pobío z 78.'Zolt.

tocsôv, ino nyé csrêde z blízkom.

49. Gda je püsztó na nyé vu csamári szrditosztí szvoje, hûde angele, i dopüsztó nyim sze zlobiti, divjati, ino sztiszkávatí.

50. Razsüro je pôt szrditosztí szvojoj, i nêmilüvao od szmrtil düse nyihove, i dopüsztó 'zivíni nyihovoj po kügi prêdti.

51. Gda je szpomôro vesz pivirod, v Egiptomi: te prve ör-ocsnike vu sztánki Chámovi.

52. Lüdsztvo szvoje je pa vö szpelao, kak ovezé, i vodo je, liki csrêdo, vu püsztcsávi.

53. I vodo je je bátrívno, kâ szo sze nêbojali; ali nepriátele nyihove je po'zrlo môrje.

54. I pripelao je je vu szvoje szvéte krajíne, k gori, stero je szprávila dêszna nyegova.

55. Pregnao jepred liczom nyíhovim národe, i dao nyim je ôrocsino razdeliti, i dopüsztó je prebivati vu sztánki nyihovi pokolênjam Izraelszkim.

56. Idónok szo szküsávali ino dreszelili Bôga, toga Visesnyega, i nej szo zdr'zali szvedosztva nyegovoga.

57. I odpadnoli szo i neverni szo grátali, kak ocseve nyihovi, i szúkali szo sze, kak lagov lok.

58. I razszrdili szo ga z vizikosztmi szvojimi, i drá'zd-

'zili szo ga z szvojimi bôge-
czmi.

59. I gda je Bôg tô szlísao,
razsrdzo sze je, i zavrgao je
Izraela krôto.

60. I povrgao je szvoje prebi-
váliscse v Siloi, — Sator, gde
je on med lüdmí prebívaó.

61. I dao je nyí môtcs vu robsz-
tvo, i nyí poglavitoszt vu rôke
protivníka.

62. Dao je pod mecs lüdsztvo
szvoje; i razsrdzo sze je na
szvoj ôrok.

63. Nyí mladéncze je ogen pô-
'zro, i nyí devojke szo nej po-
kríte.

64. Popevje nyi szo od mecsa
szpadnoli, i vdovicze szo sze
nej plakale.

65. Dokesz sze je nej prebûdo
Goszpôd, liki z szna; kak te
mocsen kricsí, kí od vína pri-
de.

66. I zbio je protivnike szvoje
na zadnye, i on je je z vecsnov
szramôtov oklao.

67. Zavrgao je sator Jo'zefa, i
pokolénje Efraima szí je nej
zvolo.

68. Nego szí je odébrao poko-
lénje Juda, Sionszko goro, ste-
ro lübi.

69. Ino je visziko zozídao szvo-
jo Szvetino, kak zemlo, stero
je sztálno pokrêpo.

70. I odébrao je szlugo szvo-

jega Dávída, i vzéo ga je od
ovcsárnicz.

71. On ga je vzéo od dójni
ôvcz, da bi pászao nyegov Já-
kobov národ, i Izraela, ôrok
nyegov.

72. Kí ga je pászao vu vszój
vernoszti szreza; i czelô mô-
drov ramov ga je vodo.

LXXIX. 'ZOLTÁR.

Prosnyá prôti protivníkom isztine.

1. Azafa 'Zoltár.

Goszpodne! poganye szo no-
tri vdrli vu tvojo ôrocsino:
oszkrúnili szo tvojo szvéto
Czérkev, i z Jerusálema szo kü-
pe napravili.

2. Tá szo dáli mrtva têla szlu-
gov tvoji na jêsztvino fliczam
nebeszkim, i têla tvoji szvéti
zviríni zemelszkoj.

3. Prelejávali szo krv okôli Je-
rusálema, kak vodô, i nej ga bi-
lô, kí bi pokápaó.

4. Vcsinyeni szmo szramota
pred szôszedmi nasimi, k spôti
i czônám, onim, kí szo okôli
nász.

5. Kak dugo, o Goszpodne, sze
bodes szrdô? bode gorêla, kak
ogen vrêloszt tvoja?

6. Vövlej szrditoszt tvojo na
pogane, steri tebé neznajo, i na
králevsztova, stera iména tvoje-
ga nezezávajo.

7. Ár szo poczerali Jákoba, i
sztanke nyegove opûsztili.

8. Neszpômeni sze zprvêsi grêh-
hov nasi; szmilűj sze hitro nad
nami; ár szmo vra'zeni jáko.

9. Pomágaj nam, o Bo'ze, zve-
licitel nas, za volo díke iména
tvojega, i oszlôbodi nász, i fti-
saj grêhe nase, za volo iména
tvojega.

10. Zaka právjio poganye: gde
je Bôg nyihov? Dáj znano bid-
ti med poganmi, pred ocsmi na-
simi, zadomeszcsávanye krvi
szlugov tvoji vöpreleáne.

11. Pridi pred lícze tvoje zdü-
hávanye vöznikov: po zmo'z-
noj rami tvojoj obráni szini
szmrti.

12. I nazâ plácsaj szôszedom
nasim po szedmi gibáj vu nyi
krilo spôtanye nyíhovo, z ste-
rim szo oszmejávali Goszpo-
dna.

13. Mí pa, lüdsztvo tvoje i o-
vczé csrêde tvoje, te dícsili bo-
demo na veke: ino od odvêtká
do odvêtká bomo vöglászili hvá-
lo tvojo.

I.XXX. 'ZOLTÁR.

Molba za obarvanye dühovnoga vino
grada.

1. Azafa 'Zoltár k naprêszpê-
vanyi, od rô'z závezka.

2. **O** pasztér Izraela! poszlü-
hni, kí paszês Jo'zefa,
kak csrêdo: szká'zi sze, ki sze-
dis nad Kerubimi.

3. Zbüdi ramo tvojo, kí szí
79.80. 'Zolt.

pred Efraimom i Benjaminom
ino Manassom, i prídi nam k
pomôcsi.

4. O Bôg! trôstaj nász, i dáj
nam szvétiti lícze tvoje, i zdr-
'zimo sze.

5. Goszpodne, Bôg Zebaoth!
kak dugo sze scsês szrditi na
molbo lüdsztva tvojegá?

6. Nahráno szí je z szkuznim
krühom, ino je napájas z veli-
kov merov punov szkuzami.

7. Posztávlas nász nasim szô-
szedom na szfajo, i nasi nepri-
átelje szí szmêh delajo z nász.

8. O Bo'ze, Zebaoth trôstaj
nász, i dáj nam szvétiti lícze tvo-
je, da sze zdr'zimo.

9. Tí szí eden trsz z Egiptoma
pripelao; vö szí pregnao poga-
ne, ino szí ga poszádo.

10. Tí szí pred nyim trêbo, i
dao szí sze nyemi vkoreniti, i
dr'zêlo napuniti.

11. Goré szo pokrite 'z nyega
szénczov, i 'z nyega rozgami
czedrovje bo'ze.

12. Tí szí nyega nárasz rasz-
présztro notri do môrja; i nye-
ga viñýcske do potoka.

13. Zaka szí nyega plôt raz-
trgao, kâ szo ga trgali vszi mí-
mo idôcsi.

14. Razkopali ga divji prascí-
cske, i divjâzen polszka sze je
na nyem pászla.

15. O Bôg Seregôv! obrni sze

dönok; glédaj z nébe, i vidi ino prigledni té trsz.

16. Vinyicske tō, stero je szadila dēsna tvoja, i mladike, stere szi potrdó szebi;

17. Zgorela szo z ognjom, raztrgana od szrditoszti licza tvojeja, totá bódó.

18. Bojdi rôka tvoja nad mo'zom praviczé tvoje, nad szinom cslovecsim, steroga szi szebi odébrao.

19. Tak neodsztôpimo od tébe. O'zivi nasz pá, i zezávali mo imé tvoje.

20. Goszpodne, Bôg Zebaoth! trôstaj nász, dáj nam szvétiti licze tvoje, i zdr'zimo sze.

LXXXI. 'ZOLTÁR.

Kak je szvetiti Szvétke.

1. Azafa 'Zoltár k naprêszpévanyí na Gittith.

2. **V**eszélo szpévajte Bôgi, ki je pomôcs nasa: veszélo kricste Bôgi Jákoba.

3. Vzemte 'zoltáre, dájte szebobén, i hárfo z milím glászom.

4. Tromböntajte za mladá z tromböntov; vu posztávleni szvétiki hütisztankov.

5. Ár je návada v Izraeli tō: násztava Bôga Jákoba.

6. Tō je kszvedosztvi posztavo pod Jo'zefom, gda szo vösliz Egiptoma, gda szo neznane jezike szlísali.

7. Gda szem nyí plécsa od bremena zléhkôto, i nyi roké szo od pécsi rêsene.

8. Gda szi me zezávao vu sztiszkávanyi, oszlôbodo szem te, ino szem te poszlhúhno, vu szkroviscsi grúmlâcze, ino szem te vardévao pri vodáj drá'zd'zenyá. Selah.

9. Poszlhúhsaj moj nárad! szvedocso ti bom: Izrael poszlhúhsaj mené!

10. Nemejte med vami bogá tühoga: i nenakleknite kôlin drügomi bôgi.

11. Jasz Goszpôd, szem Bôg tvoj, ki szem te vöszpelaó z zemlé Egiptomszke; odpri sürôko tvoja vüszta, da je napunim. —

12. Ali nej je poszlhúnolo lüdsztvo moje glásza mojega, i Izrael szi nepocsiné vu meni.

13. Zátó szem je n'hao, vu nyi szrczá miszlaj; da hodíjo kak sze nyim zdi.

14. Ó dabi lüdsztvo moje poszlúsno bilô, i po moji potáj hodo Izrael.

15. Naszkori bi nyegove nepriátele zníszo, ino bi odvрно protivnike nyegove z rokôvmojov.

16. Odürjávcsi Goszpodna bi sze nyemi olizáváli, i nyega vrêmen bi na veke trpelo.

17. Z náj lepšov psenicšov bi
(5*) 80.81.'Zolt.

je hráno, i z médom pecsíne bi
je naszito.

LXXXII. 'ZOLTÁR.

Od sztáve i csészti szvetszke oblászti.

1. Azafa 'Zoltár.

Bôg sztoji vu szprávicsi Bo-
'zem, i szodecz je med bog-
mí.

2. Kak dugo bodete krívo szô-
dili? i oszobe ti hûdi prijémali.
Selah.

3. Szôdte prav vbôgomi i szí-
roticzam: pomágajte nevolno-
mi i szíromáki k praviczi.

4. Bránte pozadnyêsega i po-
trêbnoga, oszlôbodte ga z rôk
hûdobnyákov. —

5. Ali nedájo szí dopovedati,
i nerazmijo nika. Vu kmiczi
hodijo, záto morejo fundamen-
tomi zemlé genyeni bidti.

6. Jasz szem erkao: Bogôvje
szte, i szinovje toga Vísesnyega.

7. Ali kak lûdjé, szpomerjéte,
i kak tiran szpádnete.

8. Sztani, o Bo'ze! szôdi zem-
lo; ár szí ti ôrocsnik med vszê-
mi poganmi.

LXXXIII. 'ZOLTÁR.

Molba za pomôcs prôti nepriátelom Czér-
kvi.

1. 'Zoltárszka peszem Azafa.

2. **O** Bo'ze! nemúcsi czelô:
neboj tak tiho; i nemûdi
sze krôto, o Bôg.

3. Ár, ovo, nepriátelje tvoji
'82.83. 'Zolt.

sze borijo, i kí te v návisztí má-
jo, pozdigávajo glavé.

4. Prôti lûdsztvi tvojemí jál-
nosztí zmislávajo: i tanács dr-
'zijo prôti tém, ké tí szkrivas.

5. Govorécsi: pojdmó, vö je
sztrêbmó, da nedo národ, tak,
da sze ní szpomínalo nede vecs
imé Izraelszko.

6. Árszo z ednov mîszlov vküp
tanács dr'zali; ino závezek prô-
ti tebi vcsínili.

7. Sztanki Edomitanczov i I-
zmaelitanczov, Moabitov i Ha-
gareusov.

8. Gebalitov i Amonitov, i
Amalekitanczov: Filiszteuske z
prebívajôcsimi v Tyrusi.

9. I Assur sze je k nyim pridrû-
'zo; i pomágajo otrokom Loto-
vim. Selah.

10. Vcsíni nyim, kak Mîdiani-
tanczom, kak Siseri, kak Ja-
bini pri Kison potoki.

11. Kí szo pogübleni pri En-
dori, i pôsztali szo gnoj zemlé.

12. Deni nyé i poglavníke nyi,
kak Oreba, i Sebo: vsze nyího-
ve poglavítêse, kak Sebaka i
Zalmuna.

13. Kí szo pravili: podzájmo
prebíváliscsa Bo'za!

14. Moj Bôg! vcsíni je, kak vi-
hér; kak pleve pred vôtrom.

15. Kak ogen po'zgé gôscso, i
plamén vu'ziga goré;

16. Tak je pregányaj z tvojim

szlápom: i presztrasi je z tvo-
jim szilnim vihérom.

17. Napuni nyílicza z szramô-
tov, naj iscsejo imé tvoje Go-
szpodne.

18. Szram je bojdi, i groza obi-
di vszigdár ino vszigdár: v
szram naj szpádnejo, i prèdejo.

19. Da szpoznajo, kâ szí tí,
szam jedíni, kí má eto imé:
Goszpodne, Visesnyi nad czê-
lim szvétom.

LXXXIV. 'ZOLTÁR.

Od Czerkvi i vucsitelszke csészti.

1. 'Zoltár Korehovi otrokov k
naprêszpêvanyi na Gittith.

2. **K**ak nászladna szo tvoja
prebiválicsa, Goszpo-
dne, Zebaoth!

3. Dűsa moja tá 'zelej, i setű-
je vu predvor Goszpodna, szr-
cze moje i têlo moje sze vesze-
lí vu 'zivom Bôgi.

4. Ár i fticsek szí je naisao
meszto, i lasztvicza szvoje gnê-
zdo, gde szvoje mláde le'zé, kak-
ti Oltáre tvoje, Goszpodne, Ze-
baoth, moj Král ino Bôg moj.

5. Blá'zeni szo, kí prebivajo
vu hi'zi tvojoj! oni te na veke
hválili bodo. Selah.

6. Blá'zen je on cslovek, koga
môcs je vu tebi, i szteze tvoje
vu szrczi nyegovom!

7. Kí idejo po dolê 'zaloszti i
tam szí sztűdencze delajo. Ár

vucsitelje bodo z vnôgim bla-
goszlovom szná'zeni.

8. Sli bodo od obládanya do
obládanye; da sze szká'ze, ka
je Bôg v Sioni.

9. O Goszpodne, Bôg Zebaoth!
poszlűhni molitve moje: szlisaj
je Bôg Jákoba. Selah.

10. Bôg, zászloba nasa, vidí i
zgledni sze na obráz Poszvecse-
noga tvojeja.

11. Ár je bôgsi eden dén vu
predvori tvojem, kak indri je-
zero: zvalo szem szí ráj sztáti
pri prági vu Hi'zi Bogá mojega,
kak. dugo prebívati vu sztanki
ti nepobo'zni.

12. Ár je Goszpodin Bôg szun-
cze i zászloba: Goszpôd dáva
miloszcso i diko, nedopűszti
sztrádati dobrôt hodêcsim vu
nedű'znoszti.

13. Goszpôd Seregôv, blá'zen,
kí sze vu tebí vűpa!

LXXXV. 'ZOLTÁR.

Molítev za pomôcs bo'zo i naprêidênye
v vszákøj sztávi.

1. 'Zoltár Korehovi otrokov k
naprêszpêvanyi.

2. **G**oszpodne, tí szí miloszti-
ven bio dr'zéli tvojoj: na-
zâ szí pripelao vòznike Jákoba.

3. Odpűszto szí pregresênya
lűdsztvi tvojeji, zakrío szí vsze
nyegove grêhe. Selah.

4. K sztráni szí djao szrd tvoj:
84.85. 'Zolt.

obrnó szi sze od csamúra szrditoszti tvoje.

5. Trôstaj nász, Bôg, pomocsnik nas; i hênnyaj od nemiloszti tvoje nad nami.

6. Jeli sze na veke na nász szrdito bodes? i podú'zas szrditoszt tvojo od pokolênnya do pokolênnya?

7. Nescses sze k nam vrnôti, i nász o'zivetí? da bi sze lûdsztvo tvoje znalo veszeliti vu tebi.

8. Szká'zi nam, Goszpodne, miloscsó tvojo: i dáj nam zvelicsanye tvoje.

9. O da bi jasz csüo, ka Goszpodin Bôg govori; ár mîr oblûbi lûdsztvi szvojemi i szvojim szvétim; da nezavdárijo na bláznoszt.

10. Zaisztino, blûzi je pomôcsnyegova têm, kí sze nyega bojíjo, naj prebíva díka vu dr'zélinasoj.

11. Miloscsa ino isztina sze szrécsate: pravicsnoszt i mîr sze kûsûjeta.

12. Vernoszt na zemli raszté, i pravicza z nebész gléda.

13. Da nam i Goszpôd dobrocsiní, i zemla nasa dá szád szvoj.

14. Da pravicza pred nyim hodi, i po szvojoj pôti naprêide.

LXXXVI. 'ZOLTÁR.

Dávida rázlocsne prosnye.

1. Dávida molitev.

85.86.'Zolt.

○ Goszpodne nagni vûha tvoja i poszlûhni me; ár szem jasz nevolen i vbôgi.

2. Obráni dûso mojo, ár szem jasz szvétí: zdr'zi tí, Bôg moj, szlugo tvojega, vu tebi sze vûpajôcsaga.

3. Szmilûj sze nad menom, Goszpodne; ár te zezávam vesz dén.

4. Obészeli dûso szlugo tvojega; ár k tebi, Goszpodne, pozdigávam dûso mojo.

5. Ár szi tí Goszpodne dobrotiven i szmileni, i velike miloszti k vszêm tebé zezávajôcsim.

6. Szlísaj Goszpodne molitev mojo: i kezûj na glász moje prosnye.

7. Vu dnévi nevôl zezávam tebé, ár me tí poszlûhnes.

8. Nega ni ednoga tebi szpôdobnoga med bogmí, o Goszpodne, i nega dêl, kaksa szo tvoja.

9. Vszi národje, stere szi sztvôro, prídejo, ino pokleknejo pred líczom tvojim, o Goszpodne; i dícsili bodo imé tvoje.

10. Ár szi tí veliki i csüda csínis, i szam szi Bôg.

11. Navcsi me, Goszpodne, pôt tvojo, da hodim vu isztini tvojoj; navkûpe i szrcze moje, da sze iména tvojega boji.

12. Tak bom te dícsó, Goszpodne, Bôg moj, z czêle dûse moje

i csesztio bodem imé tvoje na veke.

13. Ár je miloscsa tvoja velika nad menom, i mojo dŭso szioszlóbodo z szpôdnyega pekla.

14. O Bôg! gizdávci szo sztanoli prôti meni, i sereg vladárov iscse mojo dŭso, kí te nemajo pred szebom.

15. Ti pa, Goszpodin Bôg, szimilosztiven, i szmileni, i dugotrplivi, velike dobrôte, i verno-szti.

16. Zgledni sze na méne, i bojdí mi milosztiven: krêpi szlugo tvojega z mocsjôv tvojev, i zdr'zi szina szlŭ'zbenicze tvoje.

17. Szká'zi nad menom známénye dobrotivnoszti; tak da vidôcsi, kí me odŭrjávajo, sze oszramotijo, geto me ti, Goszpodne, pomágas i trôstas.

LXXXVII. 'ZOLTÁR.

Od krszcsanszke Materé Czérkvi pod kôpom zemelszkoja Jerusáléma.

1. Korehovi otrokov 'zoltárszka peszem.

On je trdno fundálivan na szvétí goráj.

2. Lübi Goszpôd vráta Sionszka vise vszê prebiváliscs Já-koba.

3. Odicsene recsí sze predgajo vu tebi, o váras bo'zi. Selah.

4. Predgati scsém dati Rahabi i Bábeli, da me szpoznajo. Ovo, i Filiszteuskei Tyrusanczi z Csrn-

kavczi navküpe sze tam bodo narájali.

5. Od Siona sze bode pravilo: ete i ov je v nyem rodjen, i szam te Visesnyi ga potrdi.

6. Precsté Goszpôd med szpisŭvanyem národe: — ete sze je tŭdi tam narôdo. Selah.

7. I szpêvczi i 'zveglárje bodo szpêvali: Vszi zdenczi moji szo vu tebi.

LXXXVIII. 'ZOLTÁR.

Molítev vu teskom szkŭsávanyi.

1. 'Zoltárszka peszem Korehovi otrokov k naprêszpêvanyi, od szlaboszti ti nevolní. Návuk Hemana Ezrakita.

2. **G**oszpodne, Bôg zvelicsanya mojega! vudne i v nocsí krícsím tebi.

3. Naj pride pred lícze tvoje molítev moja: nagni vŭha tvoja k krícsanyi mojemi.

4. Ár je naszicsena od hŭdoga dŭsa moja; i 'zítek moj je blŭzi pekli.

5. Zracsúnan szem k tim do-liidôcsím v pekel, ino szem, kak cslovek brezi vsze pomôcsi.

6. Med timi mrtvimi szem zapŭscsen, kak ti preszme knyeni v grobi le'zécí, z steri sze vecs neszpomínas, geto szo od rôke tvoje razlocseni.

7. Doli szí me pŭszto vu jamo náj szpôdnyo, do náj kmicsnê-sega, náj globsega meszta.

86.87.88. 'Zolt.

8. Szrditoszt tvoja te'zi mené, i mantrás me ze-vsžemi válov-mi tvojimi. Selah.

9. Dalecs szí odvrgao znancze moje od méne, djao szí me nyim na grozo. Jasz szem zvėzan i nemrem vöpridti.

10. Obráz moj je prepadno od nevôle; vsžákdén te zezávam, Goszpodne: vöraszpresztéram prôti tebi roké moje.

11. Jeli bodes med mrtvimi csinio csüda? Jeli ti mrtvi sztánejo, ka bi te dicsili? Selah.

12. Jeli bode glásena vu grobáj miloszcsa tvoja; ino isztina tvoja vu pogüblėnyi?

13. Jeli sze morejo szpoznati csüda tvoja vu temnoszti? i pravicsnoszt tvoja vu zemli poza-blenyá?

14. Ali jasz, Goszpodne, tebé zezávam, i molítev moja vsžáko ütro príde pred tébe.

15. Zaka osztávis, Goszpodne, düso mojo, i szkrívas licze tvoje pred menom?

16. Vbôgi szem, i medlôven, da szem tak zavr'zen: trpim sztráh tvoj, da szkoro vczagnem.

17. Szrditoszt tvoja je vise ménė prisla; sztráh tvoj me pre-mága.

18. Okôli me obdávajo vsžákdén, kak vodé: okôli me jemléjo vsza v edno.

19. Dalecs szí pregnao od mé-

ne lüblénoga mojega, i tívárísa mojega, i znanczi moji szo pred menom szkriti.

LXXXIX. 'ZOLTÁR.

Od Messiása i nyegovoga králevsztva.

1. Návuk Ethana Ezrakito.

2. **O**d miloszcsa Goszpodna szpėvao bodem na ve-ke: od odvėtka do odvėtka bom nazveszcsávao Isztino tvojo z vüsztami mojimi.

3. Ár szem erkao: edna vecsna miloszt gorízide; vu nebėszaj szam potrdis isztino tvojo.

4. Vcsino szem závezek z odebránimi mojimi: prisžėgno szem Dávidi, szlugi mojemi:

5. Na veke obdr'zim szemen tvoje: od roda do roda potrdim králevszki sztoleczech tvoj. Selah.

6. I glászila bodo nebėsza csüda tvoja, o Goszpodne, i isztino tvojo vu szpravíscesi ti szvéti.

7. Ár sto more v obláki z Goszpodnom ednáki bidti, i Goszpodni glihni med otroki bô'zimi.

8. Bôg je v obcsini ti szvéti sztraseñ krôto, i bojati sze gámajo vszi, ki szo okôli nyega.

9. Goszpodne, Bôg Zebaoth! sto je, kaktí, vszamogôcsi Goszpod? i isztina tvoja je okôli i okôli tébe.

10. Tí goszpodüjes nad zburkavnim môrjom: gda sze zbur-

kávajo válove nyegovi, ti je potisas.

11. Tí szi pobío Rahabo do szmrti, i z mocsnimi ramami tvojimi szi razegnao nepriátele tvoje.

12. Tvoja szo nebésza, tvoja je takáj i zemla: szvét i ka je vu nyem szi tí fundálivao.

13. Polnôcs i pôldné szi tí sztvôro, Tábor i Hermon vu tvojem iméni szpévajo.

14. Tvoja rama je zmo'zna, rôka tvoja je mocsna, vizika je dészna tvoja.

15. Pravicza i szôdba szo podpore králevszkoga sztólcza tvojeja: milosztivnoszt ino isztinost szo pred liczom tvojim.

16. Blá'zen národ, steri sze veszeliti zná! Goszpodne, vu szvetloszti licza tvojeja bodejo hodili.

17. Vu iméni tvojem sze bodo veszelili vszákdén: i vu tvojoj praviczí sze zviszijo.

18. Ár szi tí dika môcsi nyíhove, i z miloszcse tvoje zviszis rôg nas.

19. Ár je Goszpôd zászloba nas, i Szvéti Izraela je Král nas.

20. Teda szi gúcsao k szvétim tvojim vu vidényi, ino szi erkao: Jasz szem ednoga jünáka zbüdo, steri zmocsti má; zviszo szem ednoga odebránoga z med lüdsztvom.

21. Naisao szem Dávida szlugo mojega; z szvétim oliom szem namazao nyega.

22. I zátó 'z nyim bode rôka moja: i rama moja ga bode krepila.

23. Protivník ga nepremore, i te ne pravicsni ga nevr'ze pod péte.

24. Ár dolipoterem pred liczom nyegovim protivnike nyegove, i odürjavcze nyegove pre'zeném.

25. Isztinoszt moja i miloszcza moja bode 'z nyim, i rôg nyegov sze zviszi vu mojem iméni.

26. I posztávim nad môrjom rokô nyegovo, i dészno nyegovo nad vodami.

27. On bode mené zvao: tí szi moj Ocsa, Bôg moj, i pecsi-na zvelicsanya mojega.

28. Jasz ga takáj za prvorodenoga vcsiním. za náj visisega Králov zemelszki.

29. Na veke nyemi zakuném miloscsa mojo: i závezek moj bode nyemi sztálen.

30. Vcsiním vecsno szemen nyegovo, i králevszki sztolec szegov, kak dnéve nebeszke.

31. Csi pa osztávijo otroczí nyegovi zákon moj, i v szôdbaj moji nebodo hodili;

32. Csi násztave moje oszkrúnijo, i zapôved moji nezdr'zijo;

33. Teda poiscsem z sibov grê-

he nyihove, i z vdárcezi nepravicnoszt nyihovo;

34. Ali miloszcse moje nevzemem od nyega, i nescsem vtajiti nyemi isztine moje.

35. Nescsem oszkrúniť závezka mojega, i premeniti, ka je zislo z vüszť moji.

36. Jasz szem ednôk priszégno pri mojem szvesztvi, nescsem Dávidi lagatí.

37. Szemen nyegovo osztáne na veke, i králevszki sztolecť nyegov, kak szuncze, pred menom.

38. Kak mészecz potrdjeni bode na veke, i kak szvedok vu obláki, isztinszki bode. Selah.

39. Ali ti szí ga osztavo i zavrgao, ino sze szrdís na tvoje-ga namázanoga.

40. Razmetao szí závezek z szlugom tvojim: klácsis korôno nyegovo do zemle.

41. Razrűsis vesz zíd nyegov, razválas gradino nyegovo.

42. Szlácsijo nyega vszi mímo idôcsi, na spot je szoszedóm szvojom.

43. Zvíszo szí dészno protivníkov nyegovi, obeszelis vsze nepriátele nyegove.

44. Obtôpo szí osztricz mecsa nyegovoga, nej szí nyemi dao obsztáti v boji.

45. Razbíó szí csisztôcso nyegovo, i sztolecť nyegov szí na zemlo vrgao.

89.90. 'Zolt.

46. Okráto szí dní mladoszti nyegove, ino szí ga pokríó z spotom. Selah.

47. Kak dugo sze, Goszpodne, tak vszegavêcs szkrívao bodes? i bode gorêla szrditoszt tvoja kak ogen?

48. Szpômeni sze, kak krátki je moj 'zitek, — zaka bi zaman sztvôro vsze szini cslovecse.

49. Gde je sto, kí 'zivé, i szmr-ti nebi vido? vöftrgno 'zitek szvoj z rôk pekla? Selah.

50. Gde je prva miloscsa tvoja, Goszpodne, stero szí Dávidi priszégno vu isztinosztí tvojoj?

51. Szpômeni sze, Goszpodne, z 'zukosztí szlugo tvoje-ga, stero szem prenoszo vu kríli mojem od telko zmo'zni národov.

52. Z sterov szo tebé, o Goszpodne, ospotávali nepriátelje tvoji: z sterov szo ospotávali sztopáje tvoje-ga Namázanoga. —

53. Hválen bojdi Goszpôd na veke. Amen i Amen!

XC. 'ZOLTÁR.

Od nesztálnosztí 'zítka cslovecsega.

1. Melítev Môsesa, mo'za bozega.

Goszpodne! ti szí obramba nasa od pokolênja do pokolênja.

2. Prvle, kak szo goré sztvor-

jene, prvle, kak je zemla i szvét formálivani, szí tí Bôg od vek do veka.

3. Tí dás lüdém vmérati, i velis: prihájajte nazâ, otrôczi cslovecsi!

4. Ár je jezero lét pred ocsmi tvojimi, liki dén vcsérányi, steri je míno, i liki sztrá'za nôcsi.

5. Odtecsti nyim dás, kak povôdni, i tak szo, kak szen, i liki tráva, stera zránya povêhne.

6. Zaütra czveté, ali povêhne, ino sze navécsar pokoszi, i poszêhne.

7. Ár mí prêdemo od szrditoszti tvoje; od csamúra tvojega moremo tak hitro tá pojdti.

8. Pred szébe szí posztavo pregresênya nasa; szkrivne grêhe nase na szvetloszt licza tvojega.

9. Zátó vszi nasi dnévi náglo tá tecséjo od szrditoszti tvoje: dokoncsamo lêta nasa, liki gucs.

10. Dnévov lét nasi je szedemdeszét lét, i csi naj vise pride, tak je oszemdeszét lét, i to vnyi náj bôgse je trûd i nevola, ár hitro miné vrêmen, i mi liki odletimo.

11. Sto zná, kâ sze tí tak krôto szrdis? i sto sze boji pred táksov tvojov szrditosztjov?

12. Vcsi nasz prav racsunati dni nase, da obdr'zimo szrcze szpametno.

13. Goszpodne, povrni sze k nam kak nájprvle i mej szmilenoszt z szlugmi tvojimi.

14. Napuni nász zránya z miłoszcsov tvojov, da bomo szpêvali ino sze veszelili vsze dní nase.

15. Obészeli pá nász po eti dnévi, vu steri szí nász nevôlivao: po létaj, vu steri szmohüdo trpeli.

16. Nazvészti szlugom tvojim csinênye tvoje, i diko tvojo színom cslovecsim.

17. I bojdi nad nami lübezni-voszt Goszpodna Bôga nasega, i on vcsíni szrecsno rôk nasi delo med nami; delo, velim, rôk nasi vcsíni szrecsno.

XCI. 'ZOLTÁR.

Trôst vu szmrtnoj pogübeli.

Ki vu obrambi Visesnyega szedi, i vu szénczi toga Vszamogôcsega osztâne,

2. Ercsé k Goszpodni: vüpa-zen moja, i moj grád, Bôg moj, vu kom sze vüпам.

3. Ár te on oszlobodi od mre'ze lovcza; od pogübelnoga pestisa.

4. Z perotami szvojimi te bode zakrivao, i pod perotami nyegovimi sze bodes vüpaо: zászloba i obramba ti je isztina nyegova.

5. Nebos sze bojao pred nocs-90.91.'Zolt.

nim sztrasilom, i sztrêlami vudne letécsimi.

6. Pred pestisom, steri v kmiczi lazi: pred kûgov, stera pôldné vdérja.

7. I csi ji szpádne jezero kre sztráni tvoje, i deszét jezér kre dêszne tvoje; k tebi sze nepriblíza.

8. Nego z tvojima ocsama bodes glédao, ino vido, kak sze tomi hûdomi zadomeszcsáva.

9. Ársziti, Goszpodne, obramba moja: te Vísesnyi je obramba tvoja.

10. Nezgodí sze ti nika hûdoga: i 'zlak sze nepriblíza k sztanki tvojemi.

11. Ár je zapovedao Angelom szvojom od tébe, da te varjejo na vszê potáj tvoji:

12. Na rokáj te noszijo; da nevdáris v kamen nogé tvoje.

13. Po orozsláni ino kacsaj bodeshodo; klacso bos mládoga orozslána i kácsa. —

14. Da mené 'zelej, — vöga oszlobodim, i zviszim ga, da pozna imé moje.

15. Da mené zezáva, poszlühnem ga, 'z nyim bodem vsztiszkávanyi: scsém ga vöftrgnoti i postenyé nyemi dati.

16. Naszitim ga z dúgim 'zitkom, i poká'zem nyemi zvelicsanye moje.

91.92. 'Zolt.

XCII. 'ZOLTÁR.

Bôga je dícsiti; i zaka?

1. 'Zoltárszka peszem na szobôttni dén.

2. **D**rágo delo je Bogá dícsiti, ino szpêvati iméni tvojemio vísesnyi!

3. Glásziti zránya miloscsotvojo, ino isztino tvojo vszákônôcs.

4. Na deszét sztrünaj i 'zoltárrino igrati na harfi.

5. Ár szime tí obészelo, Goszpodne, z delami tvojimi, od dêl rôk tvoji bodem szpêvao.

6. Kak velika szo dela tvoja, Goszpodne! jáko globoke szomíszli tvoje.

7. Te nôri cslovek tô neszpozna: blázen za tô nemára.

8. Ti neverni sze zelenijo, kak tráva, i czvetéjo vszi csinécsi neprávdenoszt, dokecs sze vösztrêbijo na veke.

9. Tí pa te Vísesnyi osztánesna veke, o Goszpodne!

10. Ár ovo, nepriátelje tvoji, Goszpodne, ár ovo, nepriátelje tvoji prêdejo, i vszi hûdodelnicisze rasztepéjo.

11. Moj rôg pa zviszis, kak ednorôgcza: namázan bodem z friskim oliom.

12. Ino moje okô bode szvojo radoszt vidilo na moji protivniki, i od ti hûdi, ki sze prôti

meni posztávlajo, vüha moja bodo szlisala 'zelna.

13. Te pravicsen sze bode zelenio kak pálmovo drêvo: on bode rászao, kak czedrovje na Libanoni.

14. Ki szo zaszadjeni v Goszpodna Hi'zi, vu predvori Boga nasega bodo czveli.

15. Escse i vu sztaroszti bodo czveli, bodejo rodni ino sze zelenili.

16. Da bodo oznanyüvali, ka je Goszpôd tak veren, pecsina moja, i nika nepravicsnoga vu nyem nega.

XCM. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Krisztusa, i nyegovoga králevsztva.

Goszpôd je Král i diko je oblêkao; Goszpôd sze je oblêkao i opászao z mocsjov, i okroglina zemlé je po nye potrdjena, da sze negene.

2. Od toga mao sztoji sztolec szvoj mocsno: ti szj vekvesen.

3. Goszpodne potoczke sze pozdigávajo, potoczke krôto sümijo, potoczke viziko pozdigávajo válove.

4. Od sümênja vnôgi vöd veliki, od válov môrja, je zmoznêsi Goszpôd na vizini.

5. Szvedôszta tvoja szo potrdjena jáko: szvetsztvo je sznâga Hi'ze tvoje, Goszpodne, na vsze veke.

XCIV. 'ZOLTÁR.

Molítev prôti nepriátelom Czérkvi.

Goszpodne, Bôg zadomesztitel! o Bôg, koga je zadomescsávanye, szká'zi sze.

2. Pozdigni szeti szodecz szvêta, povrni zvisávczom, ka szo szj priszlü'zili.

3. Goszpodne, kak dugo sze bodo neverniczi, kak dugo sze bodo nepobo'zni veszelili.

4. Klefecsejo, i rú'zno gucsi-jo, i vszi hüdodêlniczi sze zvisávajo.

5. Goszpodne oni doli terejo národ szvoj, i mantrájo ôrocsino szvoj.

6. Vdovicze i tühéncze vmárjajo, i szioticze szpomorijo.

7. Ino právijo: Goszpôd toga nevidi, Jákoa Bôg za tô nemára. —

8. Zasztôpte sze vi norczi med lüdsztvom: vi blázni, gda scséte grátati rázumni?

9. Té, ki je vühô sztvôro, jeli nebi csüo? Té, ki je okô sztvôro, jeli nebi vido?

10. Té, ki pogane pokára, ne bode kastigao? Ki csloveka vcsi na znánya.

11. Ali zná Goszpôd miszli cslovecse, ka szo márne.

12. Blá'zeni on, koga ti, Goszpodne, pokáras, ino ga vcsis po szvoj pravdi.

13. Da ga ti zmiris vu dnêvi

92.93.94.'Zolt.

hüdi; geto sze neverníki jama kopa.

14. Ár Goszpôd národa szvo-
jega neodvr'ze, niti ôrocsíne
szvoje nezapüszti.

15. Ár sze na praviczó obrné
szôdba, i nyé sze bodo vsza po-
bo'zna szrcza dr'zala.

16. Sto sztojí kre méne prôti
tim hüdim? Sto sztáne kre mé-
ne prôti hüdodêlnikom? —

17. Da meni Goszpôd pomá-
gao nebi, 'ze bi düsa moja vu
grobi le'zála.

18. Erkao szem: nôga mo-
ja sze je posklesznola; ali mi-
loszcsa tvoja me je podpéra-
la.

19. Jasz szem veliko sztiská-
vanye méo v mojem szrczi; ali
trôstanye tvoje je düso mojo
razvészelo.

20. Ti nigdár nebos dr'zao z
tim preobrnym sztolczom,
steri nad právdov 'zaloszt szo-
pi.

21. Ki z vno'zinov terejo prôti
düsi toga pravicsnoga, i oszô-
dijo nedu'zno krv.

22. Ali Goszpôd je obramba
moja: moj Bôg mi je pecsína
moje vüpaźni.

23. I on nyim povrné krivi-
czo nyihovo, ino je preprá-
vi za nyi hüdôbe volo; Go-
szpôd, nas Bôg je preprá-
vi.

XCV. 'ZOLTÁR.

Messiási je szkázati zahválnoszt i po-
kornoszt.

Hodte szpévajmo Goszpodni:
veszélmo sze pecsíni zve-
licsanya nasega.

2. Priháajmo pred lícze nye-
govo z dicsényem: z 'zoltármí
szpévajmo nyemi.

3. Ár je Goszpôd veliki Bôg, i
veliki Král vise vszê bogôv.

4. Vu koga rokáj je globocsi-
na zemle: i vrhove gôr szo nye-
govi.

5. Koga je i môrje, ár je je on
sztvôro: izemla, stero szo nye-
gove roké zgotovile.

6. Hodte, molmo ga, i ponízmo
sze pred nyim: nakleknimo kô-
lina pred líczom Goszpodna,
sztvoritela nasega.

7. Ár je on Bôg nas, i mi szmo
lűdsztvo nyegove pasé, i csrê-
da rôk nyegovi. — Dnesz, csi
glász nyegov csüli bodte,

8. Neobtrdite szrczá vasega,
kak sze je v Meribi zgôdilo, vu
dnévi szkűsávanya vu pűsz-
csávi.

9. Gde szo me szkűsávali ocse-
ve vasi, ino me vardêvali; i vi-
dili szo dela moja.

10. Da szem stirideszét lét de-
lo méo z etim národóm, ino er-
kao: lűdsztvo eto blôdi z szr-
czom, i nescsejo sze pôti moje
navcsiti.

11. Da szem priszégno vu mo-
jem szrdi, kâ nepridejo k po-
csinki mojemi.

XCVI. 'ZOLTÁR.

Od nôve peszmi sz. Evangelioma.

Szpêvajte Goszpodni nôvo pe-
szem! szpêvaj Goszpodni
vsza zemla.

2. Szpêvajte Goszpodni i hvál-
te imé nyegovo: predgajte dén
za dnom zvelicsanye nyegovo.

3. Vörazglászte med poganmi
diko nyegovo, med vszêmi ná-
rodmi csüda nyegova.

4. Ár je veliki Goszpôd, i ve-
like hvále vrêden; csüden vise
vszê bogôv.

5. Ár szo vszi bogôve náro-
dov, bolvanye; ali Goszpôd je
sztvôro nébo.

6. Csészt i hvála je pred nyim:
môcs i nászladnoszt je vu nye-
govoj szvetini.

7. Vi porodje, dájte Goszpo-
dni, dájte Goszpodni csészt i
môcs.

8. Dájte Goszpodni csészt imé-
na nyegovoga: prineszte dáre,
i prihájajte vu predvor nyegov.

9. Molte Goszpodna vu szvétoj
sznági: boj szenyega veszszvét.

10. Recste med poganmi: Go-
szpôd je Král, i szvét sürôki je
tak grüntani, da obsztáti má,
geto on lüdsztvo prav szôdi.

11. Veszélte sze nebésza: ra-

dűj sze zemla; môrje naj sümí,
i ka je vu nyem.

12. Veszéli sze polé, i vsze, ka
je na nyem: naj szpêva vsze
drevje logôv.

13. Pred Goszpodna líczom;
ár ide, ár ide, naj szôdi szvét.
On szôdo bode okroglíno vu
praviczí, i lüdsztvo vu isztini.

XCVII. 'ZOLTÁR.

Od Krisztusa i nyegovoga králevsztva.

Goszpôd je Král, tomi sze vé-
szeli zemla: radűjte sze
zátonov vno'zina.

2. Obláczke i mrák je okôli
nyega, pravicza ino isztina je
podpora králevszkoga sztôlcza
nyegovoga.

3. Ogen ide pred nyim, ino
ze'zgé okôli nyegove nepriátele.

4. Zbliskom szvojim preszvê-
ti okroglíno zemlé; stero vidô-
csa zemla, sztrási sze.

5. Goré sze, kak vôszk rász-
topíjo pred líczom Goszpodna:
pred líczom vsze zemlé Gosz-
pôda.

6. Nebésza oznanűjo nyegovo
praviczó, i vidili bodo vszi ná-
rodje diko nyegovo.

7. Szram more bídti vsze, kí
kêpom szlű'zijo, i z bolvanmi
sze hválíjo. Molte nyega vszi
bogôve!

8. Sion tô szlisi, ino sze ve-
szeli; cseri Jude sze radűjejo

96.97.'Zolt.

nad szôdбов tvojov, Goszpodne.

9. Ár szí tí, o Goszpodne, naj visisi nad vszov zemlôv: tí szí jáko zviseni vise vszê bogôv.

10. Ví, kí lûbite Goszpodna, mète v návisztí hûdôbo. — On varje dûse szvoji szvétí, i o-szlobodí je z rôk nepobo'zni.

11. Tomi pravicsnomi dá on szvetloszt zidti, i radoszt onim, kí szo ednákoga szreza.

12. Ví pravicsni, veszélte sze vu Goszpodni, i dícste szpôme-nek Szvetsztva nyegovoga.

XCVIII. 'ZOLTÁR.

Opominanye na hválo Krisztusa.

1. 'Zoltár.

Szpêvajte Goszpodni nôvo peszem, ár on csüdna dela csini. On premága z szvojov dêsznov, i z szvojov szvéto'v ramov.

2. Oznanyüvati dá Goszpôd zvelicsanye szvoje: pred ocs-mí národov vövjávla praviczó szvojo.

3. Szpômeno sze je z miloszcse szvoje, i vernosztí szvoje k hi'zi izraelszkoj; vsze krajíne zemlé vídijo zvelicsanye Bogá nasega.

4. Radűj sze Goszpodni, vesz szvét: szpêvajte, zvisávajte i hválte ga.

5. Dícste Goszpodna na hárfi, 98.99. 'Zolt.

z czitharami i glasznim szpêvanyem.

6. Z tromböntami i glászom 'zvegél, szpêvajte pred Goszpodnom, Králom.

7. Sűmi môrje, i vsze, ka je vu nyem; okroglina zemlé, i kí na nyê prebívajo.

8. Veszélte sze potoczke, iradűjte sze goré!

9. Pred Goszpodnom; ár ide na szôdbo szvétá: szôdo bode szvét vu praviczí, i národe pôleg právde.

XCIX. 'ZOLTÁR.

Od nárave králevsztvá Krisztusovoga.

Goszpôd je Král, naj szí besz-nêjo národje: szedí na Kerubimi, naj szí sze zburkáva szvét.

2. Goszpôd je zmo'zen v Sioni, i visisi od vszê národov.

3. Tvoje veliko i csüdno imé sze má dícíti, ár je szvéto.

4. I da oblászt Krála praviczó lûbi; tí szprávas bogábojznozt: szôdbo i praviczó v Já-kobi ti vödelis.

5. Zvisávajte Goszpodna, Bogá nasega: pokleknite k podnogaoniczi nôg nyegovi, ár je szvétí.

6. Môses i Áron med popi nyegvimi, i Sámuel med zezávajôcsimi imé nyegovo. Zezávali szo Goszpodna, i On je nyê poszlühno.

7. Vu obláka sztebri je gúcsao 'z nyimi, steri szo zdr'zali nyegova szvedôsztva, ino zapôvedí, stere nyim je vödao.

8. Goszpodne, Bôg nas, tí szí nyé poszlühno, nyim odpüsztó, í káráo nyí dela.

9. Zvisávajte Goszpodna, Bógá nasega, í pokleknite prôti szvétoj gori nyegovoj; ár je szvéti Goszpôd, Bôg nas.

C. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za bo'ze dobrôte.

1. 'Zoltár hválođávanya.

Radűj sze Goszpodni vesz szvét.

2. Szlű'zte Goszpodni z veszeljom, prihájajte pred lícze nyegovo z szpévanyem.

3. Szpoznašte, ka je Goszpôd Bôg: on je nász sztvôro, í nej mi szamí szebé, da bi bíli nyegovo lűdsztvo, í ovczé nyegove pasé.

4. Idte notri na vráta nyegova z hválođávanyem, vu predvor nyegov z zvisávanyem. Dícste ga í blagoszlávlajte imé nyegovo.

5. Ár Goszpôd je dobrotivní, vecsna je miloscsa nyegova, í od odvêtká do odvêtká ísztina nyegova.

CI. 'ZOLTÁR.

Dávidovoga kralűvanya gledalo.

1. Dávida 'Zoltár.

Od miloscse í pravícze scsém szpévati: tebí, o Goszpodne, bom 'zoltáre szpévao.

2. Vcsio bom te razmiti to právo sztezo, gda k meni prides: hodo bom vu nedű'znosztí szrczá mojega, vu hí'zi mojoj.

3. Nedenem szí pred ocsí dugoványa Beliala; presztóplávca odűrim í nebode mí prijén ten.

4. Hűdo szrcze more od méne odsztôpiti: hűdobnyáka nebom trpo.

5. Kíblí'znyega szvojega szkri vomá ogrízáva, onoga vö sztrê bim: za zvisénoga vu ocsáj, í nadűhtoga vu szrczi, za toga nebom márao.

6. Moje ocsí glédajo za timi vernimi vu dr'zéli, naj prebívajo z menom. Kí bode po právoj sztezi hodo, on mí bode szlű'zo.

7. Nebode prebívao vu hí'zi mojoj csinécsi jálnoszt: la'zczi neobsztójíjo pred ocsmí mojími.

8. Rano preprávím vsze hűdobnyáke vu dr'zéli, da vö sztrê bim z meszta Goszpodnovoga vsze csinécse hűdôbo.

CH. 'ZOLTÁR.

Pokôre molítev obolnoga í miloscso 'ze lejôcsega szrczá.

1. Molítev nevoláka, gda sze tú'zi í molbo szvojo pred Goszpodnom vövlejí.

2. **G**ospodne poszlühni mo-
lítev mojo, i zezávanye
moje pridi pred tébe.

3. Neszkrívaj licza tvojega
pred menom; vu dnévi sztis-
kávanya nágni k meni vüha tvo-
ja: gda bom te zezávao hitro me
poszlühni.

4. Ár szo mínoli, kak din, dné-
vi mojí, i kôszti moje szo pre-
gorele kak glavnya.

5. Zbito je, i kak tráva po-
szèhnolo szrcze moje, tak da
szem'ze krüh moj jeszti pozábo.

6. Od kricsa i jécsanya szo sze
mi vszüsile kôszti moje k kô-
'zi mojoj.

7. Szpodoben szem k trsztni-
czi vu püsztni: k szovi vu pü-
szti mészta.

8. Verosztüjem i szem, kak
szamni flicsek na sztrèhi.

9. Vszákdén me spôtajo ne-
priátelje moji: i oszmejávczi
moji preklinývajo mené.

10. Ár jasz jèm pepél, kak
krüh, i pítvino mojo z szkuza-
mi mèsam.

11. Od tvojega prtènya i szr-
da; ár szi me gori zdigno, ino
szi me doli vrgao.

12. Moji dnévi szo lèhnoli kak
széncza: jasz tá szèhnem kak
tráva.

13. Ali tí, Goszpodne, osztá-
nes na veke, i szpòmenek tvoj
od národa do národa.

102.'Zolt.

14. Sztani dönok i szmilűj sze
nad Sionom; ár je czajt szmi-
lenoszt csiniti 'z nyim, geto je
prisla vöra odlocsena.

15. Ár szlugi tvoji dopádne-
nyé májo vu nyega kaményi; i
nad práhom nyega sze szmilű-
jejo.

16. Da bi sze bojali poganye
iména Goszpodnovoga, i vszi
králove zemlé dike tvoje! —

17. Kâ je Goszpôd zozídao Si-
on, i szkázao sze je vu diki
szvojoj.

18. Kâ sze je zgledno na mo-
lítev osztávlenoga, i nej je za-
vrgao prosnye nyegove.

19. Tô szpizsano bode za pri-
dôcsi odvêtek, da lüdsztvo, ste-
ro de potom sztvorjeno, hváli-
lo bode Goszpodna.

20. Ár gléda z szvoje szvéte
viszine: Goszpôd gléda z ne-
bész na zemlo.

21. Da bi szlísio zdüháva-
nye vôznikov, i rêso otroke
szmrti.

22. Da bi oni predgali v Sioni
imé Goszpodnovo, i hválo nye-
govo v Jerusálemi.

23. Gda sze vküp szprávijo
národje, i králevsztva, naj szlű-
'zijo Goszpodni.

24. On oszlabi na pôti môcs
mojo, on prekráti dni moje.

25. Erkao szem: Bôg moj, ne-
vzemi me vkraj na szredíni dné-

vov moji; lêta tvoja trpijo na veke.

26. Tí szi od zacsétka zemlo grüntao, i nebésza szo rôk tvoji reja.

27. Ona prêdo, ali tí osztânes: ona vsza obsztarajo, liki gvant: kak odetel, je premenés, i ona sze szpremenijo.

28. Tí pa on iszti osztânes, i lêta tvoja sze nigdár nedokonsajjo.

29. Otroczi szlugov tvoji osztânejo, i szemen nyihovo de pred tebom vgájalo.

CIII. 'ZOLTÁR.

Zvisávanye dobrôt bo'zi.

1. Dávida ('Zoltár).

Hváli Goszpodna, dûsa moja, i ka je vu meni, nyegovo szvéto imé.

2. Hváli Goszpodna tí dûsa moja, ni sze neszpozábi z vszê dobropsinênny nyegovi.

3. Kí odpûszcsáva tebi vsze grêhe tvoje: kí vrácsi vsze nemocnsosztí tvoje.

4. Kí resûje od pogûbeli 'zítek tvoj, kí te korunûje z miloszcsov i szmilenosztjov.

5. Kí naszicsáva vûszta tvoja z veszeljom, tak da sze pomladi liki orol, vrszt tvoja.

6. Goszpôd csiní, ka je pravicsno i szôdbo vszêmozte nim.

7. Znâne je vcsíno Môsesi

szteze szvoje: szinom izrael-szkim dela szvoja.

8. Szmileni i milosztiven je Goszpôd, dugotrplivi i velike dobrotivnosztí.

9. Nebode sze v edno boro, ni na veke szrda dr'zao.

10. Necsiní on z nami pôleg grêhov nasi: nepovracsûje nam pôleg neprávdenosztí nasi.

11. Nego kak visziko szo nebésza od zemle, tak zvisena je miloszcsa nyegova nad têmi, kí sze ga bojijo.

12. Kak dalecs je zhod od záhoda, tak dalecs odrinyáva od nász presztoplênnya nasa.

13. Kak sze ocsa szmilûje nad deczov szvojov, tak sze szmilûje Goszpôd nad têmi, kí sze ga bojijo.

14. Ár zná naso náravo: pômni, ka szmo mí práh.

15. Cslovek je vu szvoji dnévi, kak tráva, kak czvét pôlszki, tak czveté;

16. Gda veter po nyé pihne, nega je vecs, i nepozna sze vecs nyé meszto.

17. Ali miloszcsa Goszpodnova je od vek do veka nad onimi, kí sze ga bojijo, i pravicsnosztí nyegova do deczé deczé.

18. Nad onimi, kí nyegov závezek zdr'zijo, i pazijo na zápovedi nyegove, da bi je csiníli.

19. Goszpôd je vu nebészaj

potrdo sztolec szvoj, i králev-
szto nyegovo nad vszêmi go-
szpodûje.

20. Hválte Goszpodna, Angel-
je nyegovi, zmo'zni v môcsi, kí
csiníte povelènye nyegovo, po-
korni bodôcsi glászi rêcsi nye-
gove.

21. Hválte Goszpodna, vszi se-
rezje nyegovi; szlugi nyegovi,
kí csiníte volo nyegovo.

22. Hválte Goszpodna, vsza
dela nyegova, po vszê mészta
ládanya nyegovoga. Hváli Go-
szpodna i tí, dûsa moja.

CIV. 'ZOLTÁR.

Hvála bo'za z kníg natûre.

Hváli Goszpodna, dûsa moja!
— Goszpodne, Bôg moj, tí
szi jáko zvíseni: diko i poste-
nyé szi oblêkao.

2. Odenyeni szi z szvetloszt-
jov, kak oblecsalom, i raszprê-
sztro szi nebésza, kak zakri-
valo.

3. Kí na vodáj szklenyávas pa-
lacse tvoje, i obláke csinís kôla
tvoja, ino po perotáj vetra hodis.

4. Kí csinís Angele szvoje dû-
hé, ino szluge tvoje, kak og-
nyeni plamen.

5. Kí szi polo'zo zemlo na nyé
grünt tak, do sze negene na vek
veke.

6. Tí szi odéo globocsíno, liki z
gvantom; vise gôr sztojíjo vodé.

7. Ali pred tvojim káranym

pobegnejo: pred grúmom tvo-
jim obtihíjo.

8. Pozdignejo sze goré, znízi-
jo sze dolôvje, na meszto, ste-
ro szi tí nyim vözravnao.

9. Mehô szi nyim polo'zo, ste-
re nepresztôpíjo; nepovrnéjo
sze kâ bi pokrile zemlo.

10. Kí zbüdis potoke z vretim,
da bi tekli med gorámi.

11. Da sze napája vsza 'zivi-
na pôlszka, i divjazen szvojo
'zéjo pogaszí.

12. Pri nyi sze gnêzdíjo flicze
nebeszke, ino z vèk dávajo glász
szvoj.

13. Kí vla'zis goré z viszíne
tvoje: z szádom dêl tvoji sze
napuni zemla.

14. Trávo dás rászti za 'zivi-
no, i szêtvo k potrêbi cslove-
ka, da bi tak pripravo krûh z
zemle.

15. I dabi víno obêszelilo szr-
cze cslovecse, i nyegovo lice
lepse grátalo od olia; i da bi
krûh szrczi cslovecsemi môcs
dao.

16. Da bi sze drevje Goszpo-
dna naszitilo z vlagov, czedrov-
je Libanona, stero je on na-
szádo.

17. Na nyem sze gnêzdíjo fli-
cze, strk, steroga sztális je na
jelicsaj.

18. Viszike goré szo divji kôz,
i pecsíne erjôlczom sztánek.

19. Sztvôro szi mészecz na rázlocsek vrémena; szuncze zná szvoj záhod.

20. Zbüdís kmiczo, i gráta nôcs, vu steroj naprêpride vsza zvirina logôv;

21. Mládi oroszlánye, erjűjôcsi za porobom, ino iscsejo kremo szvojo od Bôga.

22. Gda pa szuncze zhája, vkűp sze poberéjo, ino szi lézejo na le'zalisca szvoja.

23. Teda ide cslovek za szvojmi ôpraviczami, i na delo szvoje, notri do vecséra. —

24. Kak vnôga szo dela tvoja o Goszpodne! ti szi vsza môdro sztvo: puna je zemla dobrôt tvoji.

25. Môrje je tak veliko i sirôko, tam plavajôcsi sztvar je brez racsúna, živázni mále z velikov.

26. Tam hodijo ládje, velike ribe, stere szi sztvo, da bi sze v nyem zmênyle.

27. Vsza eta na tébe csákajo, naj nyim dás hráno vu vrémeni szvojem.

28. Gda nyim dás vkűp szprávlajo, gda odprés roké tvoje, naszitijo sze z dobrim.

29. Gda szkrijes licze tvoje, presztrásijo sze; gda nyim vkraj vzemes nyí szapo, poginejo, i pá sz práhom posztánejo.

30. Vöpösztis dűh tvoj, preczi

sze sztvorijo i ponôvis licze zemlé.

31. Bojdi dika Goszpodni na veke: naj sze radűje Goszpôd vu delaj szvoji.

32. On, csi gléda na zemlo, trôszsi sze: csi sze dotekne gôr, kadijo sze.

33. Szpêvao bom Goszpodni vu 'zitki mojem, z'zoltármi bom hválo Bogá mojega, dokecsbodem.

34. Prijétno nyemi bojdi premislávanye moje; jasz sze bom veszelío vu Goszpodni.

35. Naj szpreidejo grêsniczi z zemlé, da neverni vecs nebode. Hváli Goszpodna, dűsa moja! Halelujah.

CV. 'ZOLTÁR.

Krátka kronika od Ábraháma do Josua.

1. **D**ícste Goszpodna, predgajte imé nyegovo, razglasűjte med národmi dela nyegova.

2. Szpêvajte nyemi; hválte ga, szpomínajte sze z vszê csűd govi.

3. Hválte sze 'z nyegovim szvétim iménom; veszéli sze szrce, iszkajôcs Goszpodna.

4. Iscsite Goszpodna i môcs nyegovo, iscsite licze nyegovo vszigdár.

5. Szpomínajte sze z csűdni dël nyegovi, stera je csinío, z

csüd nyegovi i z szôdbe vüszť nyegovi.

6. Ví szemen Abraháma, szluggi nyegovi, szinovje Jákoa, odebráni nyegovi.

7. On je Goszpôd, Bôg nas. On szôdi po vszêm szvêti.

8. Szpomína sze na veke z závezka szvojega; z Rêcsi, stero je obecsao na jezero pokolênnya;

9. Steroga je vcsino z Ábrahámom, i z príszege z Jákobom.

10. I potrdo ga je Jákobi za násztavo, Izraeli k zákoni vecsnomi.

11. Govorêcsi: tebi dam zemlo Kanaánszko, za obdêl ôrocsíne vase.

12. Gda bi ji escse malo bilô, i bilí bi szlabi, i 'zelárje v nyê;

13. I hodili bi od národa do národa, od ednoga králevszťva k drûgomi lûdsztvi.

14. Nej je dopûszťto ni ednomi csloveki skôditi nyim, i krále je pokárao za nyí volo.

15. Nedoteknite sze namázani moji, i Prorokom mojim necsinte nika hûda.

16. Teda je pûszťto drágocso na dr'zêlo; vszákô pripravo krûha je vkraj vzéo.

17. Poszlao je pred nyimi ednoga mô'za; Jo'zefa, kí je na szlû'zbensztvo odáni.

18. V 'zelezo szo sztisznoli no-
105. 'Zolt.

gé nyegove, v 'zelezo je djáno têlo nyegovo.

19. Do onoga csasza, dokecs je nyegova rêcs prisla, i rêcs Goszpodna ga je szkûszila.

20. Poszlao je král, i odpûszťiti ga zapovedao: goszpôd národov ga je oszlôbodo.

21. Posztavo ga je za goszpôda hi'ze szvoje, i goszpodûvajôcsega nad vszêm vladársztvom szvojim.

22. Da bi ládao nad poglavníkmi nyegvimi, poleg vôle szvoje, i sztarcze nyegove vcsíó modrôszt.

23. I prisao je Izrael v Egipťtom i Jákob je tûhénecz vcsínyen vu dr'zêli Chama.

24. Gda je povnô'zao Bôg národ szvoj jáko, i zmo'znêsega vcsíno od nepriátelov nyegovi.

25. Preobrno je szrcza eti, da szo v návisztí melilûdsztvo nyegovo, i jálni grátali prôti szluggom nyegovim.

26. Poszlao je Môsesa szluggo szvojega, i Árona, koga szí je odêbrao.

27. Etíva szťa delala známênya nyegova, i csûda vu zemlí Chámá.

28. Poszlao je temnoszt i zakmicsilo sze je: i nej szťa nepokorna bilá recsam nyegovim.

29. Premêno je nyí vodé na krv, i szpomôro je ribe v nyí.

30. Vö je dála nyí zemla vno-
'zino 'zab, po hi'zaj králov nyí-
hovi.

31. Velo je: i prisle szo mühé,
vüsi po vszê nyí krajínaj.

32. Dao nyim je meszto de'z-
d'za tocsô, ogen gorécsi po zemli
nyihovoj.

33. I pobio je trszje i figovo
drevje nyihovo; i zlámao je
drevje po krajínaj nyíhovi.

34. On je velo, i prisle szo
kobilicze, i mlajina nezracsú-
nano.

35. I poczerale szo vszo trá-
vo po krajínaj nyíhovi, i pojele
szo szád zemle nyihove.

36. I pobio je vesz prvirod po
zemli nyihovoj, ino vsze nyí
prve ôrocsnike.

37. Teda je nyé vöszpelao z
szrebom i zlátom, i nej je bilô
ni ednoga rônoga vu nyí poko-
lênaj.

38. Radüvao sze je Egiptom,
gda szo vösli; ár je na nyé szpa-
dno sztráh ti ovi.

39. On je razgrno oblák k nyí
zakrívanyi, i ogen, da bi nyim
szvéto v nocsi.

40. Po'zeleli szo, i dao je pre-
pelicze prileteti, i z krúhom ne-
beszkim je je naszito.

41. Ôdpro je pecsino, i vö szo
tekle vodé; tekle szo po szúhi
mêsztaj, kak potoczke.

42. Ár sze je szpômeno z rê-

csi szvetsztva szvojega, k Ábra-
hámi szlugi szvojemi.

43. Tak je vöszpelao lüdsztvo
szvoje med veszeljom, i med
szpêvanyem odebráne szvoje.

44. I dao nyim je dr'zéle po-
ganov, da bi národov poistvo
ládali.

45. Naj bi obarvali násztavo
nyegovo, i právdo nyegovo zdr-
'zali. Halelujah.

CVI. 'ZOLTÁR.

Bo'ze dobrôte Izraelitanczom prikázane;
velika kastiga nezahválnoshti.

1. Halelujah!

Hválte Goszpodna; ár je do-
brotiven, i miloszcsa nye-
gova trpí na veke.

2. Sto more pregovoriti velika
dela Goszpodna, i vszo nyego-
vo hválo csesztiti?

3. Blagoszlovleni, ki zdr'záva-
jo szôdbo, i csiníjo pravicsnoszt
vu vszákóm hípi.

4. Szpômeni sze z méne, Go-
szpodne, pôleg miloszcsse, ste-
ro szí oblúbo lüdsztvi tvojemí:
prigledni me z zvelicsanyem
tvojim.

5. Naj vidim szrecso tvoji ode-
bráni; da sze radűjem vu ra-
doszti národa tvojega, ino sze
hválím z ôrocsínov tvojov.

6. Mí szmo pregrêsili z nasimi
ocsevimi navküpe; krívo szmo
csiníli, nepobo'zni szmo bili.

7. Nasi ocsevje v Egiptomi szo

nej steli zarazmeticsüd tvoji; nej szo sze szpômenoli z vno'zine milosztivnoszti tvoje, nego szo bili nepokorni pri môrji, pri erdecsem môrji.

8. Dönok je nyé oszlôbodo za volo iména szvojega, da bi vö szkázao môcs szvojo.

9. I onjepokárao erdecsem môrje, ino je szüho grátalo; i pelao je nyé po globocsíni, kak po püszsávi.

10. I tak je nyé oszlôbodo z rôk odürjávca, ino je rêso z rôk nepriátela.

11. I vtopile szo vodé protivníke nyihove: nej je gori osztano 'z nyí ni eden.

12. I teda szo vervali recsam nyegovim, i szpêvali szo hválo nyegovo.

13. Ali oni szo sze brs szpozábili z dél nyegovi, i nej szo csakali na tanáts nyegov.

14. Ár szo po'zeleli zanderécsi vu püszsávi, i szküsávali szo Bogá na püsztíni.

15. I zvolo nyim je prosnyo nyihovo; ali püsztó je grsztlivoszt na düse nyihove.

16. I borili szo sze z Môsesom v tábori, i z Áronom, tim szvétim Goszpodna.

17. Odprla sze je zemla, po'zrla je Dáthana, i pokrila je obcsino Abiráma.

18. I ogen sze je za'zgao vu 106.'Zolt.

obcsini nyihovoj, plamén je ze'zgao te nepobo'zne.

19. Napravili szo szí i tele na Horebi, i molili szo te zlejáni kèp.

20. I premênili szo diko szvojo, na kèp jüncza, steri trávo, jej.

21. Szpozábili szo sze z Bôga csinécsega velika v Egiptomi:

22. Csüda vu dr'zéli Cham; grozna pri erdecsem môrji.

23. Záto je erkao, ka je scsé vö sztrêbiti; csi Môses, odebráni nyegov nebi pred pogübelov sztôpo pred licze nyegovo, i odvrno szrditoszt nyegovo, da ji nebi pogübo.

24. Potom szo odürili to'zelno zemlo, recsam nyegovim szo nëvervali.

25. I mrmrali szo vu szvoji satoraj: nej szo poszlhñnoli glásza Goszpodna.

29. Záto je prizdigno ramo szvojo prôti nyim, da bi je pobio vu püszsávi.

27. Ino bi raztepo szemen nyihovo med, pogane, i razegnao po dr'zelaj.

28. Záto szo sze tá dáli Baal — Peóri, ino szo jeli z áldovov ti mrtvi:

29. I dra'zd'zili szo ga z szvojim csinènyem; záto je trápo nyé vdárecz.

30. Teda je prisztôpo Pinehás,

i poravnao je dugovánje, i bics je odvrnyen.

31. Tô nyemi je zracúnano za pravicsnoszt, od odvêtkado odvêtko na veke.

32. Pá szo ga raszrdili pri vodi drá'zd'zenyá, da szo i Môse-si zlo zadeli.

33. Ár szo razdrészelili dûso nyegovo, da nyemi je nistera rêcs vuisla.

34. Niti szo nej pogübili národov, liki'nyim je Goszpôd velo.

35. Nego szo sze zmêsali z poganmi, ino sze návcсили dela nyíhova.

36. I szlû'zili szo bogeczom nyihovim, i eti szo nyim bilí k szpadáji.

37. Escse szo i sziní i cseri szvoje áldüvali vragom,

38. Ino szo krv nedú'zno prelêvali; krv szinov szvoji, i csér szvoji, stere szo áldüvali bôgeczom Kanaánszkim, tak da je zemla oszkrúnyena z krvi preleányem.

39. Tak szo sze poblatali z delami szvojimi, ino szo praznûvali z csinênjem szvojim.

40. Záto sze je podé'zgao szrd Goszpodna nad lüdsztvom szvojim, ino je odüro ôrocsíno szvojó.

41. I dao jenýe vrôke poganov, da szo goszpodüvali nad nyimi oni, kí szo je v návisztí meli.

42. Isztizskávali szo je nepriá-telje nyihovi, i zníseni szo pod roké nyihove.

43. Vnogokrát je nyé vörêso, ali oni szo nyega raszrdili z szvojim hotênjem; záto szo szpreisli za volo nepravdeno-szti szvoje.

44. Zgledno sze je dönok na sztizskávanye nyihovo, i poszlühno je krícsanye nyihovo.

45. I szpômeno sze je z závezka szvojega 'z nyimi, i ob'zalüvao je pôleg vnôge szmileno-szti szvoje.

46. Tak da nyim je dao milos-cso náidti pri vszê, kí szo je vôzivali. —

47. Zdr'zi nász Goszpodne, Bôg nas, i vküp nász szpravi od poganov; da bomo csesztíli imé tvoje szvéto, ino sze hválili vu díki tvojoj.

48. Hválen bojdi Goszpôd, Bôg Izraela, od veka do vek i veka; i vszáko lüdsztvo naj ercsé: Ámen! — Halelujah.

CVII. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt prôti Bôgi za oszlobodjênje z rázlocsní nevól.

1. **H**válte Goszpodna, ár je dobrotiven, geto je vecsna miloszcsa nyegova.

2. Naj glászijo tô odküpleni Goszpodna, ké je odküpo z rôk protivníka.

3. I ké je z dr'zél vküpe szpra-106.107.'Zolt.

vo, od zhoda i záhoda, od pôl-nôcsi i môrja.

4. Kí szo blôdili po pûsztíne nepohodeni potáj nênáidevsi mesa k prebívanyi;

5. Lacsni i 'zédni szo bilí, da je dûsa nyihova vu nyi pomenkávala;

6. Ino szo krícsali k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i on je nyé oszlôbodo znevôle;

7. Ino pelao nyé po právoj pôti, da bi prisli do várasa, gde bi mogli prebívati:

8. Naj hválíjo Goszpodni miloscsa nyegovo, i csûda nyegova nad szinmi cslovecsemi,

9. Kâ napája dûso 'zijajôcsi, i dûso lacsno napuni z dobrôtov. —

10. Kí szo szedeli vu kmiczi, i v szénczi szmrí, zvézani z nevolov i 'zelezom;

11. Záto kâ szo bili nepokorni zapôvedam bo'zim, i tanács Visesnyega oru'znili;

12. Záto je ponizo po nevoláj szrcza nyihova, kâ szo szpadnoli i niscse nyim je nêpomágao.

13. Krícsali szo pa k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i on je z sztiszkávanya oszlôbodo nyé,

14. I vö je je szpelao z kmicze i széncze szmrí, ino nyí vezala raztrgao:

15. Naj hválíjo Goszpodni mi-

loscsa nyegovo, i csûda nyegova nad szinmi cslovecsimi;

16. Kâ vráta bronzna sztere, i zápor 'zelezni razmláti. —

17. Blázni, kí szo kastiganiza pôti presztopenjá szvojega, i za szvoji neprávdenoszt volo;

18. Da sze je grsztila dûsi nyihovoj vszáka hrána, i blúzi szo bilí k vrátam szmrí.

19. Ali krícsali szo k Goszpodni vu sztiszkávanyi szvojem, i z 'zukosztí je nyé vörêso.

20. Poszlae je rêcs szvojo, i nyé zvrácsa, i oszlôbodo z grobov:

21. Naj hválíjo Goszpodni miloscsa nyegovo, i csûda nyegova nad szinmi cslovecsimi.

22. Naj áldûjejo áldove zahválne, i glászijo dela nyegova z szpêvanyem. —

23. Kí po môrji v ladjaj plavajo, ino szvoja dugoványa na veliki vodáj oprávlajo;

24. Oni szamí vidíjo dela Goszpodnova, i csûda nyegova vu globocsini:

25. Gda on ercsé nasztáne vihér, i podigne válovje môrszko,

26. Tak, da sze gori vneszéjo prôti nêbi, i doli szûhnejo v prepaszt i dûsa nyihova od sztrahôte czaga;

27. Da sze szemtam goníjo i premetávajo, kak piánecz, i vsze modrôszť nyihova je po'zrêta.

28. Ali kricsijo k Goszpodni
vu sztiszkávanyi szvojem, i vö
szpela nyé z mantre.

29. Vtisao je vihér, da je vá-
lovje tiho grátalo.

30. Záto szo pa veszéli pôsz-
tali, kâ je tiho grátalo; i szpe-
lao je nyé do broda 'zelnoga:

31. Naj hválijo Goszpodni mi-
loszcsa nyegová, i csüda nye-
gova nad szinmi cslovecsimi.

32. Inaj gazvisávajo vu szprá-
viscsi lüdi, i vu tanácsi sztar-
czov ga naj dicsijo. —

33. Kí premeni potoke na szü-
ho i vszühsi vretine vöd,

34. Zemlo rodno na püszтино,
za volo zlocsasztnosztí prebi-
vajöcsi na nyé.

35. I püszto zemlo obrné na
jezero, i v szühoj dr'zéli zbüdi
tekáje vöd.

36. I tá dene prebivat te lacs-
ne, da goriposztávijo váras na
sztanyé.

37. I szêjajo nyive, i zaszad-
jújejo goricze, i szprávlajo szí
'zivis z nárasza.

38. On je i blagoszlovi, naj
sze povnô'zajo jáko; i on 'zi-
vine nyihove nepoménsa. —

39. Oni, ki szo obte'zeni i zni-
seni od neszrecse i 'zukosztí.

40. Geto je zavr'zenyé vövlê-
jao na poglavnike, tak, da nyim
je blôditi dao po püsztinaj, gde
nega pôti.

41. I toga vbôgoga je zdigno
z nevôle, i pokolénnye nyegovo,
kak csrêdo povnô'zao.

42. Vidili do tô ti pobo'zni, i
veszelili do sze; vsza nepráv-
denoszt pa zapré vüszta szvoja.

43. Sto je môder, i zdr'zi eta?
— Da bi zarazmili szmilenoszt
Goszpodna! —

CVIII. 'ZOLTÁR.

Dávida hválodávanye i prosnya ka bi sze
nazâ posztavo vu králevszto.

1. Dávida 'zoltárszka peszem.

2. **G**otovo je szrcze moje o
Bôg! szpévao i igrao ti
bodem, takáj i z dikov mojov.

3. Prebüdi shehárfa i czithara;
gda sze jasz zránya prebüdim.

4. Dicsó te bodem med lüdmí,
Goszpodne, i 'zoltáre ti bodem
szpévao med národmi.

5. Ár je velika, vise nebész mi-
loszcsa tvoja, ido oblákov iszti-
na tvoja.

6. Pozdigni sze vise nebész o
Bôg! i vise czêle zemle vu dí-
ki tvojoj.

7. Da sze oszlobodijo lübléni
priátelje tvoji. Pomágaj z dësz-
nov tvojev i odgôvori meni.

8. Bôg govori vu Szvetiniszvo-
joj: nad tém sze veszelim. Ra-
zdelim Sichem i dôl Suchot ra-
zmêrim.

9. Moj je Gileád, moj Manasse,
i Efraim môcs gláve moje; Ju-
da je moj právedávecz.

107.108.'Zolt.

10. Moáb je mujvaonicza moja, nad Edomom vövtégnem obütel moja, nad Filiszteusom bom obládnoszt szpêvao.

11. Sto me pripela v potrdjeno meszto? Sto me szprevodi do Edoma?

12. Nê li tí, o Bôg, kí szinasz osztavo? i neides vö o Bôg z vojszkov nasov?

13. Podêli nam pomôcs prôti protivníki, ár je márna pomôcs lüdi.

14. Vu Bôgi zmo'zna dela csinili bomo; on szklácsi protivníke nase.

CIX. 'ZOLTÁR.

Proroküvanye od Judo, i 'zidovov nevernoszti prôti Krisztusi.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpévanyi.

Bôg, tí moja díka nemúcsi!

2. Ar szo neverna i jálna vüsztá szvoja proti meni ôdprli: i gucsíjo prôti meni z la'zlivim jezikom.

3. Odürnoszti recsí gucsíjo nad méne povszéd, i borijo sze z menom brez zroka.

4. Za tô, kâ jasz nyé lü bim, sze protivíjo z menom; jasz pa molim.

5. Oni mi povrnývavajo z hüdim za dobro, i odürjávanye za lübézen moja.

6. Posztavi nad nyim nepobo-

'znoga, i satan naj sztojíkre dêszne nyegove.

7. Gda sze bode szôdo, najodhája kak hüdi, i molítev nyegova bojdi grêh nyemi.

8. Malo bojdi dnévov nyegovi, i csészti nyegovo naj vzeme drügi.

9. Decza nyegova naj bodo szirôte, i 'zena nyegova vdo vicza.

10. I naj sze petepajôcs potéple decza nyegova, ino sze kutsári med opüszcsenyem szvojim.

11. Naj poszodník vsze pod szébe potégne, ka on má; ino tühénczi porobijo poistvo nyegovo.

12. Naj ga nede, kí bi nyemi szmilenoszt szkázao; niti nede, kí bi sze szmilüvao nad szirôtami nyegvimi.

13. Osztanki nyegovi sze naj vösztrêbijo: v drügom koleni sze vö zbrisi imé nyíhovo.

14. Naj pride v szpômenek hü dôba ocsév nyegovi pri Goszpodni, i grêh materé nyegove sze naj doli nezbrise.

15. Naj bodo pred ocsmí Goszpodná vszigdár, i on naj doli zbrise na zemli szpômenek nyihov,

16. Zátó, kâ sze je nej szpômeno csiniti szmilenoszt; ne go je preganyao csloveka vbô-

goga i sziromáka; i tú znoga vu szrczi, da bi ga vmôro.

17. I da je ľubo preklésztvo, záto príde ono na nyega; i nej je méo dopádnennyá vu blagoszlovi, záto dalecs osztáne od nyega.

18. I oblêkao je preklésztvo, kak gvant szvoj, i notri je slo, kak voda v csrêva nyegova, i kak oli, v kôszti nyegove.

19. Bojdi nyemi, kak gvant, steroga oblecsé, i liki pojász, z sterim sze vszákdén opasûje.

20. Táksi nájem bojdi protivnikom mojim od Goszpodna, i gucsécsim hûda na dûso mojo.

21. Ti pa Goszpodne, Goszpodne, bojdi z menom za volo iména tvojega, ár je pokojécsa miloszt tvoja. Oszlôbodi me.

22. Ár szem jasz vbôgi ino sziromák, i szrcze moje je ranyeno znôtra vu meni.

23. Jasz, kak széncza, gda lêhne tá odhájati morem; pregnan szem, liki kobilicze.

24. Kôlina moja drgectejo od poszta, i moje têlo je medlo, i brez tûcsave.

25. Záto szem nyim vcsinyenk spoti, gda me vídijo, kívajó z szvojimi glavámi.

26. Pomozi mi, o Goszpodne, Bôg moj! zdr'zi me z miloszce tvoje.

27. Tak, da morejo szpoznati,

ká je tvoja rôka tô, ká szi tí, Goszpodne tô vcsino.

28. Csi oni preklinyajo, tí blagoszlávlaj; csi na méne sztánejo, naj sze oszramotijo; da sze radûje szluga tvoj.

29. Naj bodo protivniczi moji oblecseni z szramôtjov; ino sze odêvajo z spotom, liki z plascom.

30. Dícsó bodem Goszpodna z vûsztami mojim i jáko jáko, i na szrêdi vu vno'zini ga bodem hválo.

31. Záto, ká sztojí kre dêsne tomi vbôgomi, da ga zdr'zi od oni, kí oszodjávajo 'zíteknyegov.

CX. 'ZOLTÁR.

Prorokûvanye od Krisztusa, nasega Krála, proroka i vîsesnyega popa.

1. Dávida 'Zoltár.

Erkao je Goszpôd Goszpôdi mojemi: szedi szi na dêszniczó mojo, dokecs polo'zim nepriátele tvoje na podnogao-niczó pod nogé tvoje.

2. Posle Goszpôd paliczó králevszta tvojega z Siona; Goszpodûj med nepriátelmi tvoji-mi.

3. Na dén obládnosztí tvoje bode ti národ tvoj volno aldûvao: vu szvétêsoj préczímbi, kak rána zorja, bode ti rosza mladénczov tvoji.

4. Priszégno je Goszpôd, i ne-
109.110.'Zolt.

bode nyemi 'zao: tí szi Pop na veke, pôleg réda Melchizedeka.

5. Goszpôd, na tvojoj desznici, sztere, vu dnévi szrditoszti szvoje, Krále.

6. Szôdbo bode csinio med národmi, i grozno vmárjanye; razdrobí glávo ládajôcsi z vnôgimi dr'zélami.

7. Pio bode z potoka pri poti; záto prizdigne glávo.

CXI. 'ZOLTÁR.

Hválódávanye za bo'ze telovne i düseвне добрôte.

1. Halelujah!

Dícso bom Goszpodna z czêloga szrczá, vu tanácsi ti pobo'zni, i vu szprávicsi.

2. Velika szo dela Goszpodna; ocsiveszna vszêm, kí vu nyi radoszt májo.

3. Djánye nyegovo je odícsono i plemenito, i pravicza nyegova osztáne na veke.

4. Posztavo je szpômenek csüdam szvojim, te milosztivni i szmileni Goszpôd.

5. On dáva jêstvinô têm, kí sze ga bojíjo, szpomína sze na veke z závezka szvojega.

6. Zmo'zna dela szvoja oznajúje lüdszti szvojemi, danyim dá ôrocsino poganov.

7. Dela rôk nyegovi szo isztina i pravicza: verne szo vsze zapôvedi nyegove.

8. Potrdjene szo na vsze vek

i veke; ino sze zgodíjo szvéto i poprav.

9. Odküplénye je poszlaô lüdsztviszvojemi; zakúno je naveke závezek szvoj; szvéto je i dícsiti sze má imé nyegovo.

10. Bogábojazen je zacsétek modrôszti: tô je edna lêpa rázumnoszt, kí szi pôleg nyé देने, toga hvála osztáne na veke.

CXII. 'ZOLTÁR.

Lasztivnoszt i blá'zensztvo ti bogábojécsi.

1. Halelujah!

Blá'zen mo'z, kí sze bojí Goszpodna, ino sze jáko radúje vu zapôvedaj nyegovi.

2. Toga zemen bode zmo'zno na zemlí. Pokolénýe ti bogábojécsi bode blagoszlovleno.

3. Bogátsztvo i obilnoszt bode vu hi'zi nyegovoj, i pravicza nyegova osztáne na veke.

4. Tim pravicsnim zide szvetloszt vu kmiczi, od toga milosztivnoga, szmilénoga i pravicsnoga.

5. Dobro de tomi, kí sze szmilúje i poszôdi, on dugovánýe szvoje vu szôdbi prav pelao bode.

6. Ár nevklekne na veke: vu sztálnom szpômenki de te pravicsen.

7. Hüdi glászov sze nesztrási, sztálno je szrcze nyegovo, vûpajôcse sze vu Goszpodni.

8. Zdrzno je szrcze nyegovo,
da sze nezbojí, dokecs nebode
méo radoszti, nad protivníkmi
szvojími.

9. Delí i dáva szíromákom;
pravicsnoszt nyegova osztáne
na veke: rôg nyegov bode zvi-
seni z postenyom.

10. Te nebo'zen bode tô vido,
i 'zaloszt ga obide; z zobmi bo-
de skrípao i vèhne; ár 'zelè-
nye ti nepobo'zni preide.

CXIII. 'ZOLTÁR.

Bôg ponízim dá miloszcso.

1. Hállelujah!

Hválte szlugi Goszpodnovi,
hválte imé Goszpodna.

2. Bojdi blagoszlávlano imé
Goszpodna, od vezdâ na veke.

3. Od szuncsenoga zhoda do
záhoda bojdi hváleno imé Gosz-
podna.

4. Zvíseni je Goszpôd nad vszê-
mi národmi: víse nebész je dí-
ka nyegova.

5. Sto je glihni Goszpodni, Bô-
gi nasemi? Kí tak vizziko pre-
bíva.

6. On sze liki ponízi, gda glé-
da na vsze ka je na nébi i na
zemli.

7. On zdigne z práha toga vbô-
goga i z blata zviszi toga po-
trebűvajôcsega.

8. Da bi ga poszádo z poglav-
níkmi, z poglavníkmi lűdsztva
szvojega.

9. Kí csini, da ta neporodna vu
hi'zi prebivavsa, posztáne ve-
széla mati otrokov. — Hale-
lujah.

CXIV. 'ZOLTÁR.

Od vőszpelanya szinôv izraelszki.

1. **G**da bi Izrael vősao z Egip-
toma, hi'za Jákoba od tũ-
hoga národa;

2. Bio je Juda poszvecseni nye-
gov, i Izrael goszpodsztvo nye-
govo.

3. Vidilo je môrje, i vbêg je
vdarilo, Jordan sze je názdrt
vrno.

4. Goré szo szkákale, kak ág-
neczi, bregôvje, kak mláde ov-
czé.

5. Ka ti je bilô môrje, ka szí
vbegnolo? Jordan, ka zi sze
názdrt vrno?

6. Goré, kâ szte szkákale, liki
ágnecci? bregovje, liki mláde
ovczé?

7. Pred líczom Goszpodna sze
je trôszila zemla, pred líczom
Bôga Jákoba.

8. Kí obrácsa pecsíno na jeze-
ro vòd, i kaménye na vodé sztũ-
dencsne.

CXV. 'ZOLTÁR.

Tá pométávanye bolvansztva.

1. **N**ej nam, Goszpodne, nej
nam, nego iméni tvoje-
mi dáj díko, za volo miloszcse
ino isztine tvoje.

2. Zaka právijo poganye: gde je zdâ Bôg nyihov?

3. Vêm je nas Bôg vu nebészaj, i vsze, ka scsé, csini.

4. Nyí bôgeczi szo pa szrebro i zlato, — delo rôk cslovecsi.

5. Vűszta májo i negucsijo, ocsi májo i nevídijo;

6. Vűha májo i necsűjejo, nòsz májo i nepridűhávajo;

7. Roké májo i neprímejo, nogé májo i nehodijo, i negucsijo po szvojem grli.

8. K nyim szo szpodobni, ki takse delajo, i vszi, ki sze vu nyi vűpajo.

9. O Izrael! vűpaj sze vu Goszpodni. Té iszti je nyí pomôcs i zászloba.

10. Hi'za Árona, vűpaj sze vu Goszpodni; on je pomôcs i zászloba.

11. Kí sze Goszpodna bojíte, zavűpajte sze na Goszpodna. On je táksi pomôcs i zászloba.

12. Goszpòd miszli na nász i blagoszlovi nász: On blagoszlovi hi'zo izraelszko, blagoszlovi on Árona hi'zo.

13. Blagoszlovi, ki sze bojijo Goszpodna, mále i velike.

14. Blagoszlovi vász Goszpòd bole ino bole, vász i sziní vase.

15. Ví szte blagoszloveni Goszpodna, kí je sztvôro nébo i zemlo.

16. Nebésza nebész szo Go-

szpodnova, i zemlo je szinom cslovecsim dao.

17. Nej ti mrtvi bodo hválili Goszpodna, ni oni, kí doli idejo vu grob.

18. Nego mí bomo hválili Goszpodna, od vezdâ na veke. Hallelujah.

CXVI. 'ZOLTÁR.

Kak sze má sto vu nevôli trôstati.

1. **L**űbim Goszpodna; ár poszlűhne glász moj, i prosnye moje,

2. Geto je kmeni nagno vűha szvoja; zátò ga zezávao bodem vu vszê dnévi moji.

3. Szmrtne boleznì szo mené obvzelé, i mantra pekla me je obdála, sztiszkávanye i 'zukoszt szem szkűszo.

4. Ali imê Goszpodna szem zezávao: proszim te Goszpodne, rèsi dűso mojo.

5. Milosztiven je Goszpòd i pravicsen; Bôg nas je szmileni.

6. Goszpòd varje te pròszte; csi jasz podl'ézem, on me pomága.

7. Bojdi pá dobre vòle dűsa moja, ár ti Goszpòd dobrovcsini.

8. Ár szì ti vòvtrgno dűso mojo z szmrti, ocsi moje z szkűz, i nogé moje z posklesznenyà.

9. Hodo bom pred Goszpodnom vu dr'zéli ti 'zivôcsi.

10. Verjem, zátò i gucsim. Ali kròto szem zniseni.

11. Erkao szem vu mojem czaganyi: vszáki cslovek je la'zecz.

12. Z kêm povrném Goszpodni za vsze dobrocsinênnye meni prikázano?

13. Vzemem pehár zvelicsanya i imé Goszpodna nazveszcsávao bodem.

14. Oblübe moje szpunim Goszpodni, i tô pred czêlim lüdsztvom nygovim.

15. Drága je pred ocsmí Goszpodna szmrt ti szvéti nygoví.

16. Ali Goszpodne, jasz szem szluga tvoj; szluga tvoj szem jasz i szin szlü'zbenicze tvoje. Ti szi razvézao vezálje moje.

17. Tebi bom áldüvao áldov hvále, i imé Goszpodna bom zezávao.

18. Oblübe moje szpunim Goszpodni, pred czêlim lüdsztvom nygovim.

19. Vu predvorí Hi'ze tvoje, naszrêdi vu tebi Jerusálem. Halelujah.

CXVII. 'ZOLTÁR.

Od Messiása i nygovoga králevszta.

Hválte Goszpodna vszipoganye, dícszte ga vszi národje!

2. Ár je prezmo'zna nad vami miloszcsa nyegova, i isztina Goszpodna na veke. — Halelujah!

CXVIII. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za Krisztusove dobrôte.

Hválte Goszpodna! ár je do-brotiven, i na veke trpí miloszcsa nyegova.

2. Erczi Izrael, kâ je na veke miloszcsa nyegova,

3. Erczi hi'za Árona: miloszcsa nyegova je na veke.

4. Naj velíjo vszi, kí sze Bogá bojíjo, ka je na veke miloszcsa nyegova.

5. Vu sztiszkávanyi szem zezávao Goszpodna, i poszlhúno i potrôstao me je Goszpôd.

6. Goszpôd je z menom; zátosze nebojím: ka mi more cslovek?

7. Goszpôd je z menom, i meni na pomôcs; zátobom vido ka 'zelèm nad odürjávcezi mojimi.

8. Bole sze je szloniti na Goszpodna, kak vu lüdí vüpati.

9. Bole sze je vu Goszpodni vüpati, kak sze zaneszti na poglavniike

10. Vszi národje szo me obszeli, ali vu iméni Goszpodnovom je prepravím.

11. Vszi szo me ôbdali; ali vu iméni Goszpodnovom je na nika szprávim.

12. Obszeli szo me, kak vcséle, i vdérjajo, kak ogen v trnyi; ali vu iméni Goszpodnovom je fundam.

13. Krôto szi me szüno, ka bi szpadno; ali Goszpôd mi je pomágao.

14. Goszpôd je môcs moja, i peszem moja; on je bio moj oszloboditel.

15. Vu prebiváiscsaj ti pravicsni je glász veszénoshti i oszlobodjênya: Dêszna Goszpodnova je obládnoszt vzêla.

16. Dêszna Goszpodnova sze je zviszila; dêszna Goszpodnova je obládnoszt vzêla.

17. Nemerjém, nego bom 'zivo, i nazveszcsávao bom dela Goszpodnova.

18. Krôto me je kastigao Goszpôd; ali szmrta me je nej prêkdao.

19. Odprite mi vrâta pravice, da po nyi notri idem ino hválím Goszpodni!

20. Tô szo vrâta Goszpodnova: ti pravicsni do notri sli po nyi.

21. Dicsó bom te, kâ szi me ponizo, i pá szi me i oszlôbodo.

22. Kamen, steroga szo zidárje zavrgli, je vcsinyen za glavics voglá.

23. Od Goszpodna je vcsinyeno tô, i csüdno je vu ocsáj nasi.

24. Tô je te dén, steroga je szpravo nam Bôg. Veszélmo sze ino sze radújmo na nyem.

25. Proszimo te, Goszpodne, zdr'zi nász! proszimo te, dáj naprêidênye!

118.119.'Zolt.

26. Blagoszlovlen, kí je prisao vu iméni Goszpodnovom! blagoszlávlamo vász, kí szte z híze Goszpodnove.

27. Goszpôd je Bôg, kí nász preszvêti. Sznâ zte szvétek zvécsiczami notri do roglôv oltára.

28. Ti szi moj Bôg; jasz te bodem dicsó: moj Bôg, zvisávao te bodem.

29. Dicsó Goszpodna, ár je dobrotiven, ár na veke trpi miloszcsa nyegova.

CXIX. 'ZOLTÁR.

Krszcsanov zláto Ábéczé od hvále, lúbézni, môcsi i haszka Rêcsi Bo'ze.

Aleph. Blá'zeni szo, kí szo nepokárane hodbe, kí vu Goszpodna Právdi hodijo.

2. Blá'zeni szo, kí zdr'zijo szvedosztva nyegova: kí z czêlim szrczom iscsejo nyega.

3. Ár necsinijo neprávdenoszti: po sztezáj nyegovi hodi-jo. —

4. Ti szi zapovedao trdno zdr'zati zapôvedi tvoje.

5. Dabi sze zravnale szteze moje, na zdr'závanye násztave tvoje!

6. Teda me nebi szram bilô, gda bí glédao na vsze tvoje zapôvedi.

7. Jasz bom te dicsó z právo-ga szrczá, gda sze navcsim právdó tvoje pravice.

8. Tvojó násztavo scsém jasz

zdr'zati; neosztavi me natelikó.

Beth. 9. Kak bode, mladénecz sztezo szvojo nepokárano hodo? — Csi sze dr'zi Rêcsi tvoje.

10. Z czêlim mojim szrczom iscesem tebé; nedopüsztí mi od-blôditi od zapôved tvoji.

11. Vu szrczi mojem szkrívam Rêcs tvojo, da negresím prôti tebi.

12. Hválen bojdi tí, Goszpodne; navcsi me násztave tvoje.

13. Zlampami mojimi bom nazveszcsávao vsze szôdbe vüszttvoji.

14. Vu pôti szvedosztva tvoje-ga sze veszelim bole, kak vu vszem bogátszti.

15. Od povelény tvoji szipremislávam, ina szteze tvoje glêdam.

16. Vu tvojem szkoncsanyi sze veszelim: neszpozábim sze z rêcsi tvoje.

Gimel. 17. Csini dobro szlugi tvojemí, da'zivém izdr'zim rêcs tvojo.

18. Odpri mi ocsi, da vídim ta csüda z Právde tvoje.

19. Tühénecz szem na zemli, neszkríj pred menom zapôved tvoji.

20. Moja düsa omedlêva od'zelênýa szôdbe tvoje, vu vszákóm vrêmeni.

21. Pokáras te gizdave, pre-

kléti szo kí odsztôpijo od zapôved tvoji.

22. Odvzemi od méne spot i szramôto; ár zdr'zim szvedosztva tvoja.

23. Takáj i poglavárje szedijo i zgovárjajo sziprôti meni, dô-nok sziszluga tvojpemisláva od szkoncsanya tvoje-ga.

24. Takáj i szvedosztva tvoja szo radoszt moja, i tanácsniczi moji.

Daleth. 25. Moja düsa v práhi le'zi; o'zivi me po tvojoj rêcsi.

26. Szteze moje szem ti nazvêszto, i poszlühno szime; navcsi me na právdo tvojo.

27. Dáj mi zarazmiti pôttzapôved tvoji, da szipremislávám od csüdni dêl tvoji.

28. Moja düsa sze raztápła od britkoszti; ocsrsztti me z re-csjov tvojoj.

29. Odvrni od méne jálno pôtt, i darűj mi právdo tvojo.

30. Pôt isztine szem sziodêbrao, szôdbe tvojeszem szipred szêbe posztavo.

31. K szvedosztvam tvojim szem sze pridrű'zo: Goszpodne nedáj mi v szramôto szpádnóti.

32. Po sztezi zapôved tvoji bezim; ár tí razsürís szrczemoje.

He. 33. Vcsi me, Goszpodne, pôtt násztave tvoje, da jo varjem notri do koncza.

34. Dáj mi té rázum, da var-

jem právdo tvojo, ino jo zdr'zim
vu czêlom szrczi.

35. Vodi me po sztezi zapôved
tvoji; ár je vu nyê dopádnjenje
moje.

36. Nagni szrcze moje, k szve-
dosztvam tvojim, i nej k lako-
vnosztí.

37. Odvrácsaj ocsi moje od glé-
danya márnosztí; otávlaj me na
pôti tvojoj.

38. Potrdi szlugi tvojemi rêcs
tvojo, da sze tebé bojí.

39. Odvrni od méne szramôto,
stere sze bojím; ár szo szôdbe
tvoje lübeznive.

40. Ovo, jáko szem 'zelo za-
povedi tvoje, raszhládi me po
praviczí tvojoj.

Vau. 41. Goszpodne, pridi na
méne miloszcsa tvoja, zvelicsa-
nye tvoje pôleg rêcsi tvoje.

42. Tak, da bom znao odgo-
voriti rêcs tomi, kí mené spô-
ta; ár sze vü pam vu rêcsi tvojoj.

43. I nevezemi z vüszto moji rêcs
iszline nigdár; ár csákam na
szôdbo tvojo.

44. Teda trdno zdr'zim prav-
do tvojo vszigdár i na veke.

45. I hodo bom po sürôkoj szte-
zi; ár iscsem zapôvedi tvoje.

46. Vö bom gúcsao szvedo-
sztva tvoja pred Králi, i ne bom
sze szrame'zlüvao.

47. I dopádnejo sze mi zapô-
vedi tvoje; ár je lü bim.

119.'Zolt.

48. I roké moje gori prizdig-
nem k zapôvedam tvojim, stere
lü bim, ino szi premíslávao bo-
dem od násztave tvoje.

Zajin. 49. Szpômeni sze z rê-
csi tvoje k szlugi tvojemi, na
stero szi sze mi dao zavüpati.

50. Tô je moj trôst vu szti-
szkávanyi mojem, kê mi je rêcs
tvoja na raszhladjenýe.

51. Gizdávczí szo me oszme-
jávali krôto, dönok szem od
právde tvoje nej odsztôpo.

52. Goszpodne, csi szi zmí-
szlim, kak sziszôdo od zacsétka
mao, teda sze obeszelím.

53. Razcsémero szem sze nad
timi nevernimi, kí szo zavrgli
právdo tvojo.

54. Zapôvedi tvoje szo moje
peszmi, vu hi'zi prebívanya mo-
jega.

55. Goszpodne, jasz sze v no-
csi szpomínam z iména tvojeja,
i zdr'závam právdo tvojo.

56. Tô je moj kincs, kê tvoje
zapôvedi zdr'zim.

Cheth. 57. Erkao szem: ôrok
moj je, Goszpodne, zdr'závanye
rêcsi tvoje.

58. Molim sze pred líczom tvo-
jim z czêloga szrcza, szmilüj
sze nad menom pôleg rêcsi tvo-
je.

59. Zbrojávao szem potí moje,
i obrácsam nogé moje k szve-
dosztvam tvojim.

60. Hitim, ni sze neműdím zdr'zati zapòvedi tvoje.

61. Csrèda ti neverni me je szlèkla; dònok szem sze nè-szpozábo z právde tvoje.

62. Opòlnòcsi gorisztànemtebé dicsit za szòdbo pravicez tvoje.

63. Jasz szem priàtel vszèm, kí sze tebé bojýjo, i kí zdr'zýjo povelènya tvoja.

64. Goszpodne, zemla je pu-na miloszcse tvoje, navcsi me násztave tvoje.

Teth. 65. Tí szí dobrocsinío z szlugom твоjim, Goszpodne, pòleg rècsi tvoje.

66. Vcsi me na dober rázum i znánye; ár verjem vu tvoji zapòvedaj.

67. Prvle, kak szem znísen bío, szem blòdo; zdà pa varjem rècs tvojo.

68. Tí szí priaznivi i dobrotiven; vcsi me právde tvoje.

69. Gizdávczí la'zí kovéjo na méne; jasz pa z czèloga szrcza zdr'zim tvoje zapòvedi.

70. Potűcsilo je, kak tűcsava szrcze nyihovo; jasz sze pa vu právdi tvojoj veszelim.

71. Na dobro mi je tò, ka szí me ponízo, naj sze vcsim zapòvedi tvoje.

72. Dragsa mi je právda vűszt tvoji, tak vnogo jezero zlàta i szrebra.

Iod. 73. Tvoje roké szo me

sztvòrile, ino szo me osznòvile; dáj mi rázum, da sze navcsim zapòvedi tvoje.

74. Tak, da kí sze tebé bojýjo, vidòcsi mené, sze veszelijo, kà szem sze na rècs tvojo zavű-pao.

75. Znam, Goszpodne, kà szo szòdbe tvoje pravicsne, ino szí me vu vernoszti ponízo.

76. Bojdi, proszim te, miloscsa tvoja na tròst meni, kak szí oblűbo szlugi tvoje.

77. Prídi na méne szmilenoszt tvoja, da 'zivém; ár je právda tvoja k nászladnoszti meni.

78. Naj sze oszramotýjo gízdv-czi, kí me z la'zmí doli terejo: jasz szí premislávam od zapò-ved tvoji.

79. O dabi sze k meni dr'zali, kí sze tebé bojýjo, kí znájo szvedosztva tvoja.

80. Bojdi szrcze moje popolno vu právdi tvojoj, da v szramò-to neszpádnem.

Kaph. 81. Moja dűsa zdűháva za zvelicsanyem твоjim; na rècs tvojo sze naszlánym.

82. Moje ocsí prèdejo za rècs tvojo, i velím: gda me potròs-tas?

83. Ár szem táksi gràtao, liki kò'za v díní; z násztave tvoje szem sze dònok nej szpozá-bo.

84. Kak dugo bode szluga tvoj

csakao? gda scsés dr'zatiszôd-
bo nad mojimi pregancsari?

85. Gizardvczi szo mi jame
szkopali, stere szo nej pôleg tvo-
je právde.

86. Vsze tvoje zapôvedi szo
isztina; jálno me pregányajo:
pomozi me.

87. Szkoro szo me pojeli na
zemli; ali jasz szem nej osztá-
vo zapôved tvoji.

88. 'Zivi me pôleg miloszcse
tvoje; da zdr'zim szvedosztva
vüsztt tvoji.

Lamed. 89. Na veke, Goszpod-
ne, osztáne rêcs tvoja vu ne-
bészaj.

90. Od odvêtká do odvêtká
isztina tvoja. Potrdo szí zem-
lo i sztoji.

91. Pôleg szôdbe tvoje sztojí-
jo vsza do dnesz; ár vsze mo-
re tebi szlû'ziti.

92. Da právda tvoja nebi bíla
obeszeljé moje, dávno bi 'ze ve-
szno vu nevoláj moji.

93. Na veke sze neszpozábim
z zapôved tvoji; ár me 'z nyi-
mi o'zívavas.

94. Tvoj szem jasz: zdr'zime;
ár zapôvedi tvoje iscsem.

95. Neverníczi sûtajo za me-
nom, da bi me pogûbili; ali jasz
kebzüjem na szvedosztva tvoja.

96. Jasz szem vszákomi du-
goványi konec z vido; ali za-
pôved tvoja je jáko sűrôka.

119. 'Zolt.

Mem. 97. Ah, kak jáko lûbim
zákon tvoj: vesz dén je on pre-
mislávanye moje.

98. Od nepriátelov me modrê-
sega csinijo zapôvedi tvoje; ár
je na veke pred szebom mam.

99. Vcsenêsi szem od vszê mo-
ji vucsitelov; ár szo szvedosz-
tva tvoja premislávanye moje.

100. Od sztarczov szem szpa-
metnêsi; ár zapôvedi tvoje zdr-
'závam.

101. Od vszáke hûde pôti var-
jem nogé moje, da bi zdr'zao
rêcs tvojo.

102. Od právde tvoje neod-
sztôpim; ár ti vcsís mené.

103. Kak szlatko je govorênye
tvoje cselûsztam mojim; bole,
kak méd vûsztam mojim.

104. Z tvoji zapoved szem mô-
der grátao; záto odûrjávam vsze
jálne potí.

Nun. 105. Rêcs tvoja je po-
szvêtnogam mojim, i szvetloszt
na sztezi mojoj.

106. Priszégno szem i szpu-
nim, ka zdr'zim szôdbo pravi-
cze tvoje.

107. Znízen szem prekrôto!
— Goszpodne otávlaj me pôleg
rêcsi tvoje!

108. Proszim te, Goszpodne,
da sze ti dopádne dobrovolen
áldov vûszt moji: vcsi me na
právdo tvojo.

109. Dûsa moja mi je na dlá-

ni vszigdár; dönok sze neszpozábim z zákona tvojeja.

110. Neverniczi szo mi mre'ze nalekli; dönok szem od zapôved tvoji nej odsztôpo.

111. Za ôrocsíno mam szvedosztva tvoja na veke; ár szo ona szrcza mojega radoszt.

112. Nagnem szrcze moje k csinênnyi zapôved tvoji, na veke i do koncza.

Samech. 113. Pomislávcze ödürjávam; ali zákon tvojlübim.

114. Ti szí moje szkroviscse, i zászloba moja; jasz sze na rêcs tvojo naszlányam.

115. Odsztôpte od méne, zloesasztni, jasz scsém zdr'zati zapôvedi Bogá mojega.

116. Hráni me pôleg rêcsi tvoje, da 'zivém, i neoszramôti me vu vûpazni mojoj.

117. Podpéraj me, da sze o-barjem, i sztálno bom sze radûvao vu násztavi tvojoj.

118. Vküp szklácsis tí vsze, ki odsztôpijo od násztave tvoje; ár je lá'z jálnoszt nyihova.

119. Vsze nevernike zemlé zav'r'zes kak najgo; záto lübim szvedosztva tvoja.

120. Drgetalo je od sztráha pred tebom têlo moje; ár sze bojím pred szôdbami tvojimi.

Ajin. 121. Szôdbo i praviczotvojo csiním, nedáj me prêk pote'závczom mojim.

122. Boj porok za szlugo tvojeja nyemi na dobro, da me nepotepéjo gizdávci.

123. Ocsi moje krôto 'zeléjo zvelicsanye tvoje, i rêcs pravícze tvoje.

124. Csiní z szlugom tvojím pôleg miloscse tvoje, i vcsi me na zapôvedi tvoje.

125. Jasz szem tvoj szluga; vucsi me da zapopádnem szvedosztva tvoja.

126. Czajt je 'ze, da csiní tô Goszpôd; oszkrúniliszo zákon tvoj.

127. Záto lübim tvoje zapôvedi, bole, kak zláto i csísztó zláto.

128. Záto vsze zapôvedi tvoje sztálno zdr'závam, ödürjávam vsze kríve poti.

Pe. 129. Csüdna szo szvedosztva tvoja; záto je varje dûsa moja.

130. Oznanoszt rêcsi tvoje preszvecsáva, i te prôszte csiní môdre.

131. Odpéram vûszta moja, ino szí obdühávam; ár zapôvedi tvoje 'zelém.

132. Zgledni sze na méne, i szmilűj sze mi, kak csinís onim, kí lübijo imé tvoje.

133. Ravnaj sztopáje moje zre-csjôv tvojov, i nedopûszti ládati nad menom nikaksoj hûdôbi.

134. Rêsi me od szile lûdi, da zdr'zim zapôvedi tvoje.

135. Preszvêti lícze tvoje nad

szlugom tvojim, i vcsi me na právdó tvoja.

136. Jáarki vodé tecséjo z ôcs moji, kâ nezdr'ávajo zákona tvojega.

Tzade. 137. Pravicsen szi tí, Goszpodne, i pravicsne szo tvoje szôdbe.

138. Tí szi trdno zapovedao szvedosztva pravice tvoje, i vernoszt.

139. Vrêoszt moja me je szkoro pojêla, kâ szo sze protivniczi moji szpozábili z rêcsi tvoje.

140. Tvoja rêcs je jáko ocsiscena, i szluga tvoj jo lûbi.

141. Jasz szem máli i zavr'zen; ali z povelênya tvojega sze neszpozábim.

142. Tvoja pravicza je vecsna pravicza, i právda tvoja isztinszka.

143. Sztiszkávanye i nevola me je doisia; ali zapôvedi tvoje szo radoszt moja.

144. Pravicza szvedosztva tvojega je vecsna; dáj mi jo zapópádnóti da bodem 'zivo.

Koph. 145. Zezávam te z czêloga szrczá: poszlühni me, Goszpodne, da zdr'zim násztavo tvojo.

146. Zezávam te, zdr'zi me, da obarjem szvedosztva tvoja.

147. Pridem pred zorjov ikrisim, na rêcs tvojo sze naszlá-nyam.

119. 'Zolt.

148. Ocsi moje sze predrámiyo pred sztrá'zov, da bi szi premi-slávao od rêcsi tvoje.

149. Poszlühni glász moj, pôleg miloszczse tvoje: Goszpodne o'zivi me po szôdbi tvojoj.

150. Pribli'ávajo sze k meni moji hûdi pregancsarje, kí szo dalecs od právde tvoje.

151. Blûzi szi tí, Goszpodne, i vsze tvoje zapôvedi szo isztinszke.

152. Dávno vêm od szvedosztva tvojega, ka szi je na veke potrdó.

Resch. 153. Zgledni sze na mantre moje, i oszlôbodi me; ár szem sze nêszpozábo z právde tvoje.

154. Pravdûj za méne právdó mojo, ino me obráni; otávlaj me po tvojoj rêcsi.

155. Dalecs je od ti neverni zvelicsanye; ár za násztavo tvojo nemárajó.

156. Goszpodne, velika je szmilenoszt tvoja: o'zivávaj me po tvojoj právdi.

157. Moji pregancsarov i protivnikov je vnogo; jasz pa od tvojega szvedosztva neodsztôpim.

158. Vido szem te neverne, i bolelo me je, kâ rêcsi tvoje nezdr'ávajo.

159. Ovo, jasz lûbim tvoje zapôvedi; Goszpodne, pôleg miloszczse tvoje me 'zivi.

104

160. Summa rêcsi tvoje je isztina, i vecsne szo vsze szôdbe pravicezê tvoje.

Schin. 161. Poglavniczi me pregányajo brez' zroka, ali rêcsi tvoje sze boji szrcze moje

162. Jasz sze radûjem vu rêcsi tvojoj, kak ki veliki porob dobí.

163. Lá'z zavr'zem i odûrím: právdo tvojo lûbim.

164. Hválim te szedemkrát cse-resz dnéva, za volo pravicsne szôdbe tvoje.

165. Veliki mír májo, ki lûbi-jo závezek tvoj, ino sze nepo-teknejo.

166. Goszpodne jasz csákam zvelicsanye tvoje, i csiním zapôvedi tvoje.

167. Zdr'záva dûsa moja szvedosztvo tvoje, i jáko je lûbim.

168. Zdr'závam povelénya tvoja, i szvedosztva tvoja; ár szo vsze moje szteze ocsiveszne pred tebom.

Thau. 169. Goszpodne, dopûszti to'zbi mojoj pred licze tvoje pridti, vucsi me pôleg rêcsi tvoje.

170. Naj prídejo prosnye mo-je pred licze tvoje: pôleg rêcsi tvoje me obráni.

171. Vûszta moja bodo hválo dávala; ár me vcís na násztavo tvojo.

172. Jezik moj bode gúcsao

rêcs tvojo; ár szo zapôvedi tvo-je vsze pravicsne.

173. Bojdi rôka tvoja k pomôcsi meni; ár szem szí právdo tvojo odébrao.

174. Goszpodne! 'zelém zvelicsanye tvoje, i zákon tvoje je nászladnoszt moja.

175. Dáj 'ziveti dûsi mojoj, da tebé dícsi, i szôdba tvoja me naj zmága.

176. Blôdim, kak zgüblena ov-cza: iscsi szlugo tvojega; da sze z zapôved tvoji neszpozábim.

CXX. 'ZOLTÁR.

Molítev prôti jálnim vucsitelom, ogrízá-vezom, i tiránom.

1. Peszem v visisem Korusi.

K Goszpodni szem krícsao vsztiszkávanyi mojem, i poszlühno me je.

2. Goszpodne, oszlôbodi dûso mojo, od la'zliví vûszt, i od jálnoga jezika.

3. Ka ti more i ka ti pridá jezik jálni?

4. On je, liki osztre sztréle mocsnoga, ino ogen v jelicsôvji.

5. Jaj meni, kâ szem tühénecz med Mësekom, i kâ prebívati morem med Kedár hûdami.

6. Mojoj dûsi je predugo prebívati med tēmi, kí mír odûrjá-vajo.

7. Jasz mír dr'zím i záto gucsím; oni pa bojno zacsinyajo.

119.120.'Zolt.

CXXI. 'ZOLTÁR.

Bôg, varivács lúdi.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Pozdigávam ocsi moje prôti goram, odkud bi mi pomôcs prisla.

2. Pomôcs moja je od Goszpodna, kí je sztvôro nébo i zemlo.

3. Nedopüszti sze posklesznôti nogam tvojim; ndrêmle varivács tvoj.

4. Ovo, ndrêmle i neszpi varivács Izraela.

5. Jehova varje tebé: Jehova je széncza tvoja, nad tvojov dêsznov rokôv.

6. Da te vu dne szuncze neszpecsé, ali mészecz v noci.

7. Obarje te Goszpôd od vszega hûdoga, i obráni dûso tvojo.

8. Obari Goszpôd tvoje vôi-dénye, i tvoje notri idénye od vezdâ, do vek i veka.

CXXII. 'ZOLTÁR.

Díka Jerusálema.

1. Dávida peszem v vísisem Korusi.

Radûjem sze vu govorécsi meni: pojdmô vu hí'zo Goszpodnovo.

2. I nogé nase bodo sztalé v tvoji vrátaj, o Jerusálem!

3. Jerusálem, steri je zozídan, kak meszto, stero je med szebom czelô popolno vkûp szklenyeno.

121-123.'Zolt.

4. Tá gori idti májo pokolénnya, pokolénnya bo'za, na szvedosztvo Izraeli, dícsit imé Goszpodnovo.

5. Ár szo tam posztávleni sztôlczi szodszki, sztôlczi Dávidove hí'ze.

6. Proszte Jerusálemi szrecso; dobro bojdi tèm, kí tebé lûbijo.

7. Bojdi mír znôtra sztên tvoji, mír vu palacsaj tvoji.

8. Za volo bratov i priátelov moji bom te mír vö proszo.

9. Za volo hí'ze Goszpodna, Bogá nasega bom ti iszkao dobra tvoja.

CXXIII. 'ZOLTÁR.

Sztáva i trôst ti pobo'zni.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Ktebi pozdigávam ocsi moje, kí vu nebészaj prebivas.

2. Ovo, kak ocsi szlugov na rôko goszpodára szvojega, i liki ocsi szlû'zbenicze na rôko goszpodaricze szvoje; tak ocsi nase glédajo na Goszpodna, Bogá nasega, dokecs sze szmilûje nad nami.

3. Szmilûj sze nad nami, Goszpodne! szmilûj sze nad nami; ár szmo krôto puni spota.

4. Krôto je naszicsena dûsa nasza spota ti gizdâvi, i zametávannya ti zvíseni.

CXXIV. 'ZOLTÁR.

Pomôcs bo'za vu pogübeli.

1. Dávida peszem v vísisem Korusi.

Da Goszpôd nebi z nami bío :
— nosza ercsi Izrael!

2. Da Goszpôd nebi z nami bío,
gda szo sze lüdje na nász po-
sztavili.

3. Tak bi nasz 'zíve pô'zrli, gda
je goro szrd nyíhov prôti nam;

4. Tak bi nasz voda zalejála;
potok bi tekao po düsi nasoj;

5. Voda gizdávczov bi tekla
prêk po düsi nasoj.

6. Hválen bojdi Goszpôd, kí
nász je nej tá dao na porob zo-
bom nyíhovim.

7. Düsa nasa je vuisla, kak fti-
cza mre'zi fticsara: sztrgana je
mre'za, i mí szmo vuisli.

8. Nasa pomôcs je vu iméni
Goszpodna, kí je sztvôro nébo
i zemlo.

CXXV. 'ZOLTÁR.

Vüpanye neoszramoti.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Kí sze vu Goszpodni vüpajo,
szo liki Sionszka gora, ste-
ra sze negene, nego na veke ob-
sztoji.

2. Okôli Jerusálema szo goré;
tak je Goszpôd okôli lüdsztva
szvojega, od vezdâ do vek i
veka.

3. Ár ti neverni vládna palicza

neosztáne nad sorsom ti pra-
vicsni, da ti pravicsni vö ne-
vtégnejo rôk na nepravicsnoszt.

4. Csini dobro, Goszpodne, tim
dobrim, i têm, kí szo bogábojé-
csega szrczá!

5. Kí pa na kríve poti szvoje
hítijo, té Goszpôd pre'zené z ti-
mi hüdacsinécsimi. — Mir nad
Izraelom!

CXXVI. 'ZOLTÁR.

'Zaloszt bogábojécsi sze na radoszt o-
brné.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Gda Goszpôd preméni vôzo
Siona, zdelo de sze nam,
kak da bi sze nam szenyalo.

2. Teda sze vüsztá nasa napu-
nijo z szmêhom, i jezik nas
zhválov. Teda bodo pravili med
poganmi: Goszpôd je velika
vcsíno nad nyimi.

3. Goszpôd je velika dugová-
nya vcsíno z nami: veszémo
sze!

4. Goszpodne, preméni vôzo
naso, kak potoke prôti pôldnévi.

5. Kí z szkuzami szêjajo, z ve-
szeljom bodo 'zeli.

6. Idôcs sli bodo i jôkali, vle-
csécsi vlêko szemena; i pridôcs
prídejo z veszeljom, i prineszé-
jo sznopje szvoje.

CXXVII. 'ZOLTÁR.

Blagoszlovno vérsztvo i ravnyane.

1. Salamona peszem v vísisem
Korusi.

Csi Goszpôd nede zídao hi'ze; zaman delajo, ki nyô zídao : csi Goszpôd nede varvao meszta, zaman verosztűje vari-vács.

2. Zaman je vam rano sztáno-ti, csi potom dugo szedite i krűh z szkrblivosztjov jête, da pri-átelom szvojim liki vu szne dá!

3. Ovo otroczi szo ôrocsína Goszpodna; szád utrobe, nájem.

4. Kak sztrêle vu zmo'znoga rôki, tak szo szinovje ti mládi.

5. Blá'zen mô'z, kí napuni 'z nyimi kozôr szvoj, neoszramo-tijo sze, gda bodo sze stűkali z nepriátelmi szvojimi med vrá-tami.

CXXVIII. 'ZOLTÁR.

Bogábojécsi hí'znikov du'znoszt i bla-goszlov.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Blá'zen vszáki, kí sze Gosz-podna boji, i hodi po szte-zaj nyegovi!

2. Z delom rôk tvoji gda sze hráno bodes; blá'zen bos, i do-bro de ti.

3. 'Zena tvoja bode, kak roden trsz okôli tvoje hi'ze; szinovje tvoji, kak oliveczke mladike, o-kôli sztola tvojeja.

4. Ovo, tak sze blagoszlovi mô'z, kí sze Goszpodna boji.

5. Goszpôd te blagoszlovi z Si-ona, da bos vido szrecso Jeru-sálema, vsze dní 'zítka tvojeja.

127-130. 'Zolt.

6. I da vido bodes sziní szí-nôv tvoji. — Mír nad Izraelom.

CXXIX. 'ZOLTÁR.

Czerkvi obládnoszt nad nyé nepriátelmi.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Csesztô szo me sztiszkávali od moje mladoszti mao: tak ercsi, Izrael.

2. Krôto szo me sztiszkávali od moje mladoszti mao; dônok szo me nej premogli.

3. Orácske szo po mojem hrb-ti oráli, ino dúge brázde rezali.

4. Goszpôd je pravicsni: od-szekao je vô'za ti neverni.

5. O, dabi sze oszramôtìli, i názdrť zegnali vszi odűrjávczí Siona!

6. Dabi grátali, kak tráva na sztréhaj, stera prvle, kak sze poszkűbé, poszêhne.

7. Z sterov nemore 'znyecz na-puniti prgiscse szvoje, ni ná-rocs szvoji vezács sznopja.

8. Naj ne ercséjo mímó idôcsi: Blagoszlov Goszpodna bojdi z vami; blagoszlávlamo vász vu iméni Goszpodna.

CXXX. 'ZOLTÁR.

Molítev za odpűszcsanye grêhov.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Z globocsíne kricsím k tebi, Goszpodne.

2. Goszpodne, szlísaj glász moj; naj kebzűjo vűha tvoja na glász prosnye moje.

3. Csi bos grêhe nase gori racúnao, o Goszpodne, Goszpodne! sto obsztójí?

4. Ár je pri tebi odpűszcsanye; da sze tebé bojíjo.

5. Csákam na Goszpodna, csák dűsa moja; i na rêcs nyego-vo sze naszlányam.

6. Dűsa moja csák Goszpodna, teskê, kak sztrá'zárje zorjo.

7. Izrael sze naj vűpa vu Goszpodni, ár je pri Goszpodni miłoszcsa, i obilno je odkűplênje pri nyem.

8. I on odkűpi Izraela ze vszê grêhov nyegovi.

CXXXI. 'ZOLTÁR.

Gledalo poníznosztí.

1. Dávida peszem v vísisem Korusi.

Goszpodne! moje szrcze je nej zvíseno: ôcsi nenoszim visziko, ni nehodim vu veliki i csűdni, vise szêbe bodôcsi.

2. Da nebi szpokojo i potísao dűse moje, bío bi, kak to odsztávleno od dojke szvoje; kak to odsztávleno, bi bila dűsa moja.

3. Izrael, vűpaj sze vu Goszpodni, od vezdâ, do na vek i veke.

CXXXII. 'ZOLTÁR.

Za vdoblený Bo'ze csészti i szvetszke obla'szti.

1. Peszem v vísisem Korusi.

Szpômeni sze Goszpodne z Dávida i vszega trplênja nyegovoga.

2. Kí je priszégno Goszpodni, i oblűbo zmo'znomi Jákoa:

3. Nescsem vsztánek hi'ze moje notri idti, ni nescsem na lego moje posztele lé'zti;

4. Nescsem moji ôcs na szen podati, ni z ozmiczami zadrêmati;

5. Dokecs nenáidem meszta Goszpodni, prebiváiscsa zmo'znomi Jákoa.

6. Ovo, csűli szmo od nyega, ka je bilo v Efrati; naisli szmo je na pôli Jairszkom.

7. Pojdmu vu nyegovo prebiváiscse, i nakleknimo sze pri podnogaoniczi nôg nyegovi.

8. Sztani, Goszpodne, k pocinki tvojemí, — tí i Lada môcsi tvoje.

9. Popevje tvoji sze naj oblecsêjo z praviczov, i szvétí tvoji naj veszêlo szpêvajo.

10. Za volo Dávida szlugo tvojeja, neodvr'zi licza namázanoga tvojeja.

11. Goszpôd je priszégno Dávidi vu isztini, od stere neodsztôpi: ednoga z száda têla tvojeja poszadim na sztolec szvoj.

12. Csi zdr'zijo szinovje tvoji právdo moja, iszvedoszto moje, na stero bom je vcio, i nyí

otroczi bodo szedeli na sztől-
czy tvojem, na veke.

13. Ár szi je Goszpôd Siona
odébrao i tam 'zelej prebivati.

14. Tü je moj pocsinek na ve-
ke, tü scsém prebivati; ár sze
mi dopádne.

15. 'Zívis nyé jáko jáko blago-
szlovim, ino nyé szíromáke na-
szitim z krúhom.

16. Nyé pope oblecsém z zve-
licsanyem, i nyé szvétí jáko ve-
szélo bodo szpêvali.

17. Tam more gori zidti rôg
Dávida; pripravo szem poszvét
nemázanomi mojemi.

18. Nepriátele nyegove oble-
csém z szramôtov; ali na nyem
bode czvela korôna nyegova.

CXXXIII. 'ZOLTÁR.

Drágoszt mira i jedinsztva.

1. Dávida peszem v vísisem
Korusi.

Ovo, kak dobro, kak vugodno
je bratom v jedinsztvi pre-
bivati.

2. Liki drági bal'sam, z gláve
doli tekôcsi na brádo, bradó A-
rona, sztojécso doli do gvanta
nyegovoga.

3. Liki rosza Hermona doli ká-
pajôcsa na Sionszke goré. Ár
je tam oblúbo Goszpôd blago-
szlov i 'zítek, na veke.

CXXXIV. 'ZOLTÁR.

Czészt czérkevní szlugov.

1. Peszem v vísisem Korusi.

132-135. 'Zolt.

Ovo, hválte Goszpodna vszi
szlugi Goszpodnovi, szto-
jécsi vu hí'zi Goszpodnovoj vsze
nocsí.

2. Pozdignite roké vase k Szve-
tini, i hválte Goszpodna.

3. Tak te blagoszlovi Goszpôd
z Siona, kí je sztvôro nébo i
zemlo.

CXXXV. 'ZOLTÁR.

Hválódávanye za dobrôte bo'ze.

1. Halelujah!

Hválte imé Goszpodnovo,
hválte ví Goszpodnovi szlu-
gi.

2. Kí sztojíte vu hí'zi Goszpo-
dna, vu trnáczej hí'ze Bogá na-
sega.

3. Hválte Goszpodna; ár je
Goszpôd dobrotiven: 'zoltáre
szpêvajte iméni nyegovomi; ár
je vugodno.

4. Ár szi je Goszpôd Jáko-
ba odébrao, Izrala za lüdsztvo
lasztivno.

5. Ár znam, ká je Goszpôd ve-
liki, i Goszpôd nas je vise vszê
bogov.

6. Kakoli Goszpôd scsé, to csi-
ní, na nébi i na zemli, vu môrji
i vu vszê globocsinaj.

7. Kí csiní obláke gori szhája-
ti od krajín zemle; kí blízke
na de'zd' obrácsa, i pücsa vö-
ter z szkrovni mész nyegovi.

8. Kí je pobío v Egiptomi pr-
virod csloveka ino od 'zivíne.

9. Poszlao je znamênya i csüda nad tébe Egiptom, nad Faraona i vsze szluge nyegove.

10. Ki je vnôge národe pobío, i zmo'zne Krále szpomôro.

11. Sichona, Amorreusov Krála, Oga, Krála Básana, i vsza Králevsztva Kanaánszka.

12. I dao je zemlo nyíhovo za ôrocsíno, za ôrok szvojemi lüdsztvi Izraeli.

13. Goszpodne, imé tvoje je vecsno: Goszpodne szpômenek tvoj je od odvêtká, do odvêtká.

14. Ár Goszpôd bode szôdo lüdsztvo szvoje, i nad szlugmi szvojimi sze szmilûje.

15. Poganov bogeczi szo szrebro i zlato, delo rôk cslovecsi.

16. Májo vûszta i negucsijo, ocsí májo i nevídijo.

17. Vûha májo, i necsûjejo, niti nega níkse szape vu nyí vûsztaj.

18. K têm priglihni bodejo, kí je rédijo, i vszi, kí sze vu nyí vûpajo.

19. Hi'za izraelszka, hválte Goszpodna: hi'za Árona hválte Goszpodna.

20. Ví z hi'ze Levia, hválte Goszpodna; kí sze Bogá bojite, hválte Goszpodna.

21. Hválen bojdi Goszpôd z Siona, kí v Jerusálemi prebíva. Halelujah!

CXXXVI. 'ZOLTÁR.

Hválodávanye za dobrôte i csüda Bo'za.

Hválte Goszpodna, ár je priaznivi; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

2. Hválte Bogá bogôv; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

3. Hválte vsze goszpodé Goszpôda; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

4. Toga, kí csüda velika csini szam jedini; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

5. Kí je nebésza môdro sztvôro; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

6. Kí je zemlo vise vöd vöraszpréztro; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

7. Kí je sztvôro poszvête velike; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

8. Szuncze, na ládanye vu dne; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

9. Mészecz i zvêzde na ládanye vu nocsí; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

10. Kí je pobío Egiptom vu nyí prvomrodi; ár je vecsna miloszcsa nyegová.

11. I vö je szpelao Izraela 'z nyí szrêdbine; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

12. Z zmo'znov rokôv i vövtégnyenov ramov; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

13. Kí je erdecse môrje razdê-

lo na dvôje; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

14. I prêk je pelao Izraela po szrêdi nyega; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

15. I pogûbo Faraona, i vojszko nyegovo, vu erdecsem môrji; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

16. Kí je vodo lûdsztvo szvoje po pûszcsávi; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

17. Kí je pobío Krále velike; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

18. I szpomôro Krále zname-nite; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

19. Sichona, Krála Amoreu-sov; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

20. Oga, Krála v Basáni; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

21. Inyí dr'zêlo je dao za ôrocsíno; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

22. Za ôrocsíno szlugi szvoje-mi Izraeli; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

23. Kí sze je vu znísenosztina-soj szpômeno z nász; ár je vecsna miloszcsa.

24. I oszlóbodo je nász od nasi protivníkov; ár je vecsna miloszcsa nyegova.

25. Kí dá hráno vszákomi têli; ár je miloszcsa nyegova vecsna.

136-138. 'Zolt.

26. Hválte Bogá nebeszkoga; ár je miloszcsa nyegova vecsna.

CXXXVII. 'ZOLTÁR.

Placsna peszem 'zidovov vu vôzi.

Pri vodáj Bábelá, tam szmo szedeli, ino sze plakali szpomênôcsi sze z Siona.

2. Na vrbe, tam naszrêdi — szmo poveszili hárfe nase.

3. Ár szo nász tam proszili, kí szo nász vôzivali, szpêvati, i med plakanyem veszélím bidti, govorécsi: Szpêvajte nam z pês-zsem Siona.

4. Kak bi mogli szpêvati peszem Goszpodna, vu tühénszkoj zemli?

5. Csi sze szpozábim z tébe o Jerusálem! bojd' pozáblena dêszna moja.

6. Naj sze zgrábi jezik moj k nébi mojoj, csi te nebom szpomíno, csi nede nad Jerusálemom náj véksa radoszt moja.

7. Szpômeni sze Goszpodne z Edomitanczov, v dnévi Jerusá-
lema erkôcsi: zrûste, zrûste vsze do grûnta vu nyem doli.

8. Ti opûszcsena cí Bábelá, blázen, kí tebi z podrügacsanyem povrné, ka szi tí nam vcsinila.

9. Blázen, kí vzeme málicsko tvojo deczo, i razdrobí jo na kamni.

CXXXVIII. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt za bo'ze dobrôte.

1. Dávida ('Zoltár).

Dícsim tebé z czêloga szrczá
mojega, i pred bogôvmi ti
bodem 'zoltáre szpêvao.

2. Naklekнем kôlina prôti szvé-
tomi Templomi tvojemi, dicso
bodem imé tvoje, za volo milo-
szcse tvoje, ino vernoszti tvo-
je; ár szi odicso vise vszega
imé tvoje po Rêcsi tvojoj.

3. Vu dne, geto szem te zezá-
vao, szi me poszlühno i darü-
vao szi môcs dûsi mojoj.

4. Záto te bodo dícsili, Gosz-
podne, vszi Králove zemle; ár
csûjejo Rêcs vûszt tvoji.

5. Í szpêvali bodo od sztez
Goszpodnovi: ár je díka Gosz-
podna velika.

6. Ár je Goszpôd zviseni; dô-
nok sze zglédne na poníznoga:
ôzdalecs pozna toga gizardávoga.

7. Csi hodim na szrédi vu
sztiszkávanyi, otávlas me; prô-
ti szrditoszti nepriátelov moji
vôvtégnés rokô tvojo, ino mi
pomágas z dêsznov tvojev.

8. Goszpôd konecz vcsiní za
mojo volo: Goszpodne, milo-
szcsa tvoja je vecsna. Neoszta-
vi dela rôk tvoji.

CXXXIX. 'ZOLTÁR.

Od Bo'ze szkrbnoszti, zmo'znoszti, i po-
vszéd hívoszti.

1. Dávida 'Zoltár knaprêszpê-
vanyi.

Goszpodne, tí mené zbrojá-
vas, ino me poznas.

2. Tí znás moje szedênnye, mo-
je sztánênnye; tí ôzdalecs raz-
mis míszli moje.

3. Hodim, ali lé'zem, tí szi o-
kôli méne, i vsze moje potí na-
prêvídís.

4. Ár nemam ni edne rêcsi na
jezíki mojem; ovo, Goszpodne,
tí vszáko vês.

5. Ze-vsze sztráni szi me tí
obvzéo, i rokô tvojo dr'zís nad
menom.

6. Szpoznanýe eto je csüdnêse
ino visise, kak bi je jasz szpo-
doben bio zapopádnoti.

7. Kama bi odisao pred dûhom
tvojim? i kama bi odbê'zao pred
líczm tvojim!

8. Csi bi sao vu nébo; tí szi
tam, csí bi szi légao vu pékli,
ovo, tí szi i tam.

9. Csi bi szi vzéo perôti zôrje,
i prebívao bi na náj szkrádným
kráji môrja;

10. Í tá bi me rôka tvoja szpre-
vájala, i dêszna tvoja bi me dr-
'zála.

11. Csi bi pa erkao: kmicza
me 'ze szkriti má: escse i nôcs
bi szvetloszt grátala okôli méne.

12. Ár i kmicza je nej kmicza
pred tebm; i nôcs, kak dén, sze
bode szvétla: kmicza je rávno
tak pred tebm kako szvetloszt.

13. Tí ládas moje obíszti; tí szi
bio z menom vu utrobi materé
moje.

14. Dícsim te záto, ká szem csüdno sztvorjen; csüdna szo dela tvoja, i dűsa mojatô dobro razmi.

15. Moje kôszti szo nej bilé tebi szkrite, gda szem sztvorjen vu szkrovnom, geto szem osznávlan vu krili zemle.

16. Tvoje ocsí szo mené vidle, gda szem escsé nej bio osznovlen, i vu knige tvoje szo zapíszani bilí vszidnévi, steri szo bidti meli, gda je escse nyí nej bilo ni ednoga.

17. Kak dráge szo mi, o Bôg, mîszli od tébe, i kak velika je nyí summa.

18. Csi bi je mogao precsteti, vecsbi ji bilô, kak pêszka. Gda sze prebűdim, escse szem z tehom.

19. O Bôg, bár bi szpomôro te neverne, ino bi odsztôpili od mène krvi'zelci.

20. Ár hűda gucsíjo prôti tebi, i nepriátelje tvoji te zaman jemléjo.

21. Jeli neodűrjávam oni, kí tebé odűrjávajo? i nemrzi sze mî od oni, kí sze prôti tebi podigávajo?

22. Krôto je odűrjávam, i mam je za nepriátele.

23. Zbrojávaj me Bôg, i szkűszí szrcze moje: vardeni me i szpoznaj hotênje moje.

24. I vidi, jeli szem na hűdoj pôti; vodi me po vecsnoj sztezi.

CXL. 'ZOLTÁR.

Prosnya za resênje od nepriátelov i protivnikov.

1. Dávida 'Zoltár k naprêszpêvanyi.

2. Oszlôbodi me Goszpodne od hűdoga csloveka, od csloveka szilo delajôcsega me vari.

3. Kí zlo mîszlijo vu szrczi, i vszâkdén boj szopijo.

4. Osztrijo szvoj jezik, liki kacsâ, csemér vipere je pod lampami nyihovimi. Selah.

5. Vari me, Goszpodne, od rôk ti neverni; prôti kriviczo csinêcsim lűdém mi pomágaj, kí vraziti setűjejo nogé moje.

6. Gizdávci mi szkrivomá mre'ze mecsejo, i z zankami vò raszpresztérâjo vlák na potí; szkopcze nalekűjejo meni. Selah.

7. Jasz pa ercsém Goszpodni: Tí szi moj Bôg. Poszlűhni Goszpodne glász moje prosnye.

8. Goszpodne, Goszpodne, zmo'zna obramba moja, kí zakrivas glavô mojo vu hípi boja.

9. Neszpuni, Goszpodne, nevernomi 'zelênja; nepodpérâj nyemi namenývanya, naj sze kak nezviszi. Selah.

10. Neszrecsa, od stere moji nepriátelje tanáts dr'zijo, szpâdni nyim na glávo.

11. 'Zarjâvo vògelje pokrîj nyé; v ogen naj vr'ze nyé, i v jamo, da vecs nesztânejo.

12. Jezikászti cslovek neob-sztoji na zemli; szilo csinécsi hűdi cslovek bode preganyan i szpét vr'zen.

13. Vèm, Goszpòd vòszpela praviczto toga vbògoga, i prá-vdo sziromákov.

14. Tak ti pravicsni bodo di-csili imé tvoje, i ti bogábojécsi bodo prebivali pred líczom tvo-jim.

CXLI. 'ZOLTÁR.

Prosnyá za pomòcs i obrańbo.

1. Dávda 'Zoltár.

Goszpodne tebé zezávam; hí-ti k meni; poszlühni glász moj, gda k tebi kricsim.

2. Naj priétne bodo pred te-bom molitve moje, kak kadilni áldov; pozdigávanye ròk moji, liki áldov vecserni.

3. Goszpodne, vari vűszta mo-ja, vari odpéranye lamp moji.

4. Nenagni szrczá mojega k hűdomi dugoványi, na zlo csi-nénnye z nevernimi, z lűdmí hű-dòbo csinécsimi: ali ká bi jo z szladcsecza nyihovoga.

5. Naj me bije te pravicsen szmilenó, naj me kára, li olia bal'zama naj nevtají glávi mo-joj; ár escse i prosnye moje szo pròti hűdòbi nyihovoj.

6. Nyí szodczy sze najdoli zo-szűnejo z pecsín, tak sze bodo poszlűhsala vcsenyá moja, ká szo lűbezníva.

7. Kak sto zemlo razkápá i razrè'ze: tak szo raztorjenekò-szti nase notri do pekla.

8. Dònok na tébe, Goszpodne, Goszpodne glédajo ocsi moje; vu tebi sze vűpam; neosztavi dűse moje.

9. Vari me od zank, stere szo mi nalekli, i od szkopcza hűdo-dèlnikov.

10. Naj sze zgrábijo ti never-ni vu lásztni mre'zaj szvoji, i navkűpe, dokecs jasz mímo vu-idem.

CXLII. 'ZOLTÁR.

Dávda prosnyá za pomòcs i resénnye.

1. Návuk Dávda i molénnye gda je v lűknyi bio.

2. **G**laszno kricsím k Goszpo-podni, glaszno sze Go-szpodni molim.

3. Vűvlejem pred nyim pro-snyo mojo, i oznanim pred nyim sztiskávanye moje.

4. Gda je dűsa moja vu 'zuko-szti, ti znás sztezo mojo. Na pòti po steroj hodim, szo szkri-li mre'ze za méne.

5. Glédam na dűszno, i ovo, nega nikoga, kí bi me steo po-znati; vesznola je obramba od méne, niscse nemára za dűso mojo.

6. K tebi kricsím, Goszpodne, erkòcsi: tí szi moje vűpanye, tál moj vu zemli tí 'zívòcsi.

7. Poszlühni moje to'zbe; ár

szem krôto pomenkao: oszlôbodi me od pregancsarov moji; ár szo mi prezmo'zni.

8. Vöpelaj z temnicze düso mo-jo, da bom dícsó imé tvoje. Ti pravicsni na moj sztran sztôpi-jo, gda meni dobrocsinióbodes.

CXLIII. 'ZOLTÁR.

Pokôre molítev za odvnrênýe hüdb.

1. Dávida 'Zoltár.

Gospodne, szlísaj prosnyo mojo, poszlühni zdühávanye moje, za volo isztine tvoje; poszlühni me, za volo pravicze tvoje.

2. Neidi na szôdbo z szlugom tvojim; ár je nej csíszti pred tehom ni eden 'zivôcsi.

3. Ár nepriátel pregánya düso mojo, na zemlo klácsi 'zítek moj: v kmiczo me poszája, kak te mrtve na szvéti.

4. Da pomenkáva düh moj, i znôtra vu meni pogible szrcze moje.

5. Jasz sze szpomínam z preminôcsi dnévov, gucsím od vszê tvoji dêl, i od náprav rôk tvoji szí premislávam.

6. Raszpesztéram roké moje k tebi; düsa moja 'zéja tebé kak szüha zemla. Selah.

7. Gospodne odgôvori mi szkoro; moj düh mi zmenkáva, neszkrívaj lícza tvojega pred menom, da nehom glihni k tèm, kí doli odhájajo vu grob.

8. Dáj mi zránya szlísati miloszcso tvojo; ár sze vu tebi vüпам. Oznani mi pôt, po steró-j mam hoditi; ár k tebi podigávam düso mojo.

9. Oszlôbodi me od nepriátelov moji, Gospodne: pri tebi mam obrambo.

10. Vcsi me csiniti pôleg tvoje vôle; ár szí tí moj Bôg: düh tvoj me najpela po rávni sztezáj.

11. Gospodne, dáj mi raszhládjenje, za volo iména tvojega: vöszpelaj düso mojo z sztíszkávanya, za volo pravicze tvoje.

12. I za volo miloszcse tvoje vösztrêbi nepriátele moje, i pogübi je vsze, kí sztíszkávajo düso mojo; ár szem jasz szluga tvoj.

CXLIV. 'ZOLTÁR.

Zahválnoszt i prosnyá za obládanye.

1. Dávida 'Zoltár.

Hválen bojdi Bôg, pecsína mo-ja, kí roké moje vcsi bojüvati, i prszte moje na vojszküvanye.

2. Miloszcza moja, i grád moj, obramba moja i oszloboditel moj; zászloba moja, vu kom sze vüпам, i kí mi podvr'ze lüdsztvo moje.

3. Gospodne, ka je cslovek, kâ sze kre nyega gori vzemes? ino szin cslovecsi, kâ máras za nyega.

4. Cslovek je szpodoben k már-nosztli; dnévi nyegovi szo, kak széncza minôcsa.

5. Goszpodne, nagni nebésza tvoja i doli sztôpi: dotekni sze gôr, da sze kadíjo.

6. Püsztli blísk i raztori je; posli sztrêle tvoje, ino je szmeti.

7. Vtégni rokô tvojo z viszikoszti, ino me obráni: vö me vtrgni z vöd veliki, z rôk tühén-czov.

8. Kí vüsztá vcsíjo márna, i dészna nyíhova je dészna lá'zi.

9. O Bôg! nôvo peszem bom ti szpêvao, na deszét sztrünaj bom ti 'zoltáre popêvao.

10. Kí dávas obládnoszt Krá-lom, i oszlobodís Dávida szlu-go tvojega od lüdomorszkoga mecsa.

11. Rêsi me, ino me oszlôbodi z rôk szinôv tühénszki, kí vüsztá márna gucsíjo, i dészna nyíhova je dészna jálna.

12. Da szinôvje nasi gori zra-sztéjo vu szvojoj mladosztli, kak lêpe mladike; i cserí nase, kak na szpodobo kamnov czérkevni vözoszêkano kaménye.

13. Da nase kámre pune bodo, vödávajôcse edno potrébo za drügov; i ovczé nase plodijo jezero, i deszét jezér po nasi veszniczaj.

14. Nasi jünczi tücsni bodejo. Da nede niksega kvára, ni zgü-

bicska, ni sztaranya vu nasi viliczaj.

15. Blá'zeno lüdsztvo, stero sze tak má! ali i blá'zeno, steromi je Goszpôd Bôg.

CXLV. 'ZOLTÁR.

Hvála za Krisztusovo králevsztvo i to-ga dobrôte.

1. Dávida hvála.

Zvisávam te, Bôg moj i Král moj, i hválo bodem imé tvo-je na vek i veke.

2. Hválo te bodem vszákdn, i hválo bom imétvoje na vek i veke

3. Goszpôd je veliki, i velike hvále vrêden, i díka nyegova je neprebrojena.

4. Rod roda bode dicso dela tvoja, i nazveszcsávao zmo'z-noszt tvojo.

5. Gúcsao bom od szvetle díke préczimbe tvoje, i od csüd tvoji.

6. Da bode sze gúcsalo od dí-ke sztrasni dél tvoji, ino sze na-zveszcsávála zmo'z noszt tvoja.

7. Da sze cseszti szpômenek tvoje vnôge dobrôte, i glászi pravicza tvoja.

8. Milosztíven i szmileni je Goszpôd; dugotrplivi i velike dobrôte.

9. Dober je Goszpôd k vszêm, ino sze szmilüje nad vszêmi delami szvojimi.

10. Naj te hválijo, Goszpodne, vsza tvoja dela, i szvétí tvoji te naj csesztíjo.

11. Naj díko králevsztvu tvo-
jega glászijo, i od zmo'znosztí
tvoje gucsíjo.

12. Da na znánye dájó szinom
cslovecsím zmo'znoszt tvojo, i
szvetlo díko králevsztvu tvoje-
ga.

13. Králevsztvu tvoje je krá-
levsztvu vszê vek i vèk, i vla-
dársztvu tvoje od vszega roda
do vszega roda.

14. Goszpôd podpéra vsze, kí
szpádnoti scséjo, i gori oprávi
vsze pobitte.

15. Vsze ocsí na tébe glédajo,
i ti nyim dávas jêsztvino vu prí-
étnom vrêmeni.

16. Odprês roké tvoje, i naszi-
tis vsze, ka 'zivé, z dobrôtov.

17. Pravicsen je Goszpôd vu
vszê potáj, i szvéti vu vszêm
djányi szvojem.

18. Blûzi je Goszpôd vszêm, kí
nyega zezávajo; vszêm kí ga
molíjo vu isztini.

19. Volo oni, kí sze ga bojíjo
szpuni, i kricsanye nyihovo po-
szlûhne, ino je zmore.

20. Varje Goszpôd vsze, kí ga
lûbíjo; i pogûbí vsze neverne.

21. Hválo Goszpodna bodo glá-
szila vûszta moja, i hválilo bo-
de vszáko têlo imé nyegovo
szvéto, na vsze vek i veke.

CXLVI. 'ZOLTÁR.

Od práve vûpazni vu Bôgi.

1. Halelujah!

145-147. 'Zolt.

Hváli Goszpodna dûsa moja.
2. Hválo bodem Goszpodna,
dokecs bom 'zivo, 'zoltáre bom
szpêvao Bôgi mojemi, kak du-
go bodem.

3. Ne zanásajte sze na pogla-
vníke; na sziní lûdi, vu kí nega
zvelicsanya.

4. Ár vöödíde dûh nyegov, i
on more, z zemlov posztánoti;
vu onom dnévi prêdejo vsza na-
kanênya nyegova.

5. Blá'zen, koga pomôcs je Bôg
Jákoba, koga vûpazen je polo-
'zena vu Goszpodnom Bôgi nye-
govom.

6. Kí je sztvôro nébo i zemlo,
môrje i vsza, stera szo vu nyí,
kí zdr'zí vernoszt na veke.

7. Kí szprávi práviczo tim ob-
te'zenim; kí dá krûh tim lacs-
nim. Goszpôd vörêsi vôznike.

8. Goszpôd odpré ocsí szlêpim:
Goszpôd gori oprávi, kí szo doli
pobiti; Goszpôd lûbi pravicsne.

9. Goszpôd varje tühéncza,
szirôte i vdovicze hráni; ali pôť
ti neverni veszne.

10. Goszpôd bode kralüvao na
veke: o Sion, твой Bôg od od-
vétka do odvétka. — Halelujah!

CXLVII. 'ZOLTÁR.

Odümlávanye na zahválnoszt za szkrb-
nosênye i dobrôte Bo'ze.

Hválte Goszpodna; ár je dobro,
'zoltáre szpévajte Bôgi na-
semi, ár je nászládna lêpahvála.

2. Goszpôd zída Jerusálem, i pregnáne Izraela vküp szprávi.

3. On zvrácsi one, kí szo potrtoga szrcza, ino obe'zúje nyí boleznoszti.

4. On csté racsun zvêzd, i vsze po iméni zové.

5. Veliki je Goszpôd nas i prezmó'zen, i modrôszť nyegova je nezbroyena.

6. Goszpôd gori pomága te nevolne, do zemle ponízi te neverne.

7. Szpêvajte Goszpodni z dícsênym; 'zoltáre szpêvajte Bôgi nasemi na hárfi.

8. Kí nébo z oblákmi zakríje, i dáva de'zd'z zemli; kí da trávi na goráj rászti.

9. Kí dáva 'zivíni nyé krmo, tim mládim vranam, stere k nyemi kricsijo.

10. Neradúje sze vu môcsi konya; niti nema dopádnennyá vu mo'zki golênaj.

11. Priétni szo nyemi, kí sze ga bojijo, kí sze vüpajo vu miloszcsi nyegovoj.

12. Hváli Goszpodna, Jerusálem! Sion, hváli Bogá tvojega!

13. Ár on potrdjáva zápore vrát tvoji; on blagoszlávla otroke tvoje na szrêdi, v tebi.

14. On dá krajínam tvojim mír; z náj lepsov pseniczov te naszicsáva.

15. On vöposila rêcs szvojo na zemlo, rêcs nyegova hitro be'zi.

16. On dáva sznêg, liki vuno; szrén, kak pepél raszipáva.

17. Kí lücsa tocso, kak drumble. Pred mrazom nyegovim sto obsztoji?

18. Vö püsztí szapo szvojo, i preczi sze rasztopijo; dá vötri pihati, i vodé tecséjo.

19. Nazveszcsáva Jákobi Rêcs szvojo, násztave szvoje ino szôdbo szvojo Izraeli.

20. Nej je csinio tak ni ednomi národi, niti szo szôdb nyegovi nej szpoznali. — Halelujah!

CXLVIII. 'ZOLTÁR.

Obüdjávanje vszê sztvorjeni sztvár, naj Bogá dícsijo.

1. Halelujah!

Hválte Goszpodna, nebésza, hválte nyega viszine.

2. Hválte nyega vszi nyegovi angelje: hválte ga vszi nyegovi serezje.

3. Hválte ga, szuncze i mészecz; hválte nyega vsze szvetle zvêzde.

4. Hválte ga nebész nebésza, i vodé stere szo vise nebész.

5. Naj hválijo imé Goszpodna; ár je On velo, i sztvorjena szo.

6. Potrdo je je na vsze vek i veke; dao nyim je réd, steroga nepresztôpijo.

7. Hválte Goszpodna zemla, czetribé i vsze globocsíne;

8. Ogen, tocsa, sznêg, megla;

szlápi, steri nyegovo rêcs oprávlajo;

9. Goré, i vszi bregôvje, i szadoveno drevje i vsze czedrovje.

10. Zvirína i 'zivína; lazécse sztvári i létajôcse flicze.

11. Ví Králove zemelszki, i vszi národje, poglavárje i vszi szodczy zemlé.

12. Mladénczi i devojke; i sztarczy z mládimi.

13. Naj dicsijo imé Goszpodnovo; ár li nyegovo imé je odíceno: dika nyegova je vise nébe i zemle.

14. On zviszi rôg szvojega lüdsztva, hválo vszê szvoji szvéti; szinôv izraelszki, lüdsztva k nyemi sze bli'zajôcsega. — Halelujah!

CXLIX. 'ZOLTÁR.

Hvála za razsúrjávanye Evangelionia Kri-sztusovoga.

1. Halelujah!

Szpêvajte Goszpodni peszem nôvo; hvála nyegova je vu szpráviscsi ti szvéti.

2. Veszéli sze Izrael, vu Sztvoriteli szvojem: szinôvje Siona sze naj radűjejo vu Králi szvojem.

3. Hválte imé nyegovo z 'zveglámi: szpêvajte nyemi z bobnom i czitharov.

4. Ár sze je dopadnolo Goszpodni vu lüdsztvi szvojem: On koronűje te vbôge z oszlobodjénym.

148-150. 'Zolt.

5. Ti szvéti naj bodejo veszéli vu dicsényi, i veszelijo sze na posztelaj szvoji.

6. Zvisávanye Bôga naj bode nyim vu grlinyíhovom, i mecs z obej sztráni osztricz majôcsi vu rokáj nyíhovi.

7. Na csinênnye zadomeszcsávanya nad poganmi; i kastiganya nad národmi.

8. Na vézanye Králov nyíhovi z lanczi; i ti poglavitési nyíhovi v 'zelezo dêvanye;

9. Na csinênnye 'z nyimi pôleg právde popíszane. Tò de dika vszê nyegovi szvéti! — Halelujah!

CL. 'ZOLTÁR.

Opomína, naj hválijo Bogá.

1. Halelujah!

Hválte Goszpodná vu Szvetini nyegovoj; hválte ga vu krepkoszti nébe zmo'znoszti nyegove.

2. Hválte nyega vu nyegovi zmo'zni delaj; hválte ga pôleg nyegove vnôge velikôshti.

3. Hválte nyega z glasznim tromböntanyem; hválte ga z 'zoltármi i czitharami.

4. Hválte ga z bobnom i 'zvegllov; z goszlami i orgonami.

5. Hválte nyega zglasznimi czimbolami; hválte ga z czinkajôcsimi czimbolami.

6. Vszáka dûsa hváli Goszpodná! — Halelujah!

120

